

การวิเคราะห์ตัวบท รายการ “เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์”
ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. 2553

นางสาว ณิชฐิณี ประยุกต์ศิลป์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมพัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TEXTUAL ANALYSIS OF THE “CONFIDENCE THAILAND BY THE PRIME MINISTER
ABHISIT VEJJAJIVA” PROGRAM DURING THE POLITICAL CRISIS IN 2010.

Miss Nattawee Prayuksilpa

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication Arts) Program in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ตัวบท รายการ “เชื่อกันประเทศไทย
กับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้ง
ทางการเมือง ปี พ.ศ. 2553

โดย

นางสาว ณิชฐวี ประยุกต์ศิลป์

สาขาวิชา

นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ พัชนี เที่ยจรรยา

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ พัชนี เที่ยจรรยา)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ อุดลวรรณ เปรมศรีรัตน์)

ณัฐวี ประยุกต์ศิลป์ : การวิเคราะห์ตัวบท รายการ “เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. 2553 (TEXTUAL ANALYSIS OF THE “CONFIDENCE THAILAND BY THE PRIME MINISTER ABHISIT VEJJAJIVA” PROGRAM DURING THE POLITICAL CRISIS IN 2010.) อ. ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.พัชนี เขยจรรยา, 605 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์วาทกรรม การวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อค้นหาวาทกรรม ความหมาย และศึกษาระบบการสร้างวาทกรรมของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเดือนมี.ค.-พ.ค. 53 2. เพื่อศึกษาวาทกรรมที่สะท้อนการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเดือนมี.ค.-พ.ค. 53 3. เพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเดือนมี.ค.-พ.ค. 53

ผลการวิจัย 1.) วาทกรรมในรายการมี 15 ประเภท ภายใต้การกำกับมาตรฐานความหมายของวาทกรรม 3 ชุด คือ วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย, วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย, วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข โดยแสดงอัตลักษณ์เชิงบวกของนายกฯ อภิสิทธิ์ และภาพลักษณ์เชิงลบแก่กลุ่มคนเสื้อแดง ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้สร้างวาทกรรมต่อประชาชน เพื่อนำไปสู่การสร้างความชอบธรรมต่ออำนาจการปกครอง และการทำลายความชอบธรรมของกลุ่มคนเสื้อแดง กระบวนการสร้างวาทกรรมของรายการแสดงถึง การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างปฏิบัติการทางวาทกรรม ทั้งกระบวนการผลิต และกระบวนการบริโภค และ ปฏิบัติการสังคมวัฒนธรรม 2.) การศึกษาพบการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจโดยใช้จุดจูงใจ และการอ้างเหตุผล ทั้งนี้เพื่อโน้มน้าวใจผู้รับสารให้เชื่อถือคล้อยตามสิ่งที่นำเสนอ และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบก. หนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ พบว่ารายการนี้เป็นการโน้มน้าวใจ ประชาสัมพันธ์รัฐบาล โดยพบเงื่อนไขของความสำเร็จในการโน้มน้าว คือ ความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างกันระหว่างผู้ส่งและผู้รับสาร, ความแตกต่างในเนื้อหา, ความแตกต่างในช่องทางการสื่อสาร ทั้งหมดเพื่อโน้มน้าวให้ผู้รับสารเชื่อถือคล้อยตามการดำเนินการของรัฐบาลต่อการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง 3.) การสัมภาษณ์ บก. หนังสือพิมพ์รายวัน มีความคิดเห็นในสถานการณ์ปกติ รายการนี้มีบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสาร, การสอดส่องดูแล, สร้างความเป็นหนึ่งเดียวในสังคม และการกระตุ้นเร้า แต่ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง รายการนี้มีบทบาทที่แจ้งสถานการณ์ ไขข้อข้องใจของสังคม แต่ขึ้นกับเนื้อหา ซึ่งด้านหนึ่งพบว่ารายการนี้อาจสร้างความขัดแย้งเพิ่มขึ้นเพราะนายกฯ เป็นคู่ขัดแย้ง เลือกลงจุดด้านที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และพูดถึงแต่ด้านลบของกลุ่มคนเสื้อแดง

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์..... ลายมือชื่อ.....
 สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา.....2553.....

5284856328 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEYWORDS : DISCOURSE / CONFIDENCE THAILAND BY THE PRIME MINISTER PROGRAM /
 NATTAWEЕ PRAYUKSILPA : TEXTUAL ANALYSIS OF THE "CONFIDENCE THAILAND
 BY THE PRIME MINISTER ABHISIT VEJJAJIVA" PROGRAM DURING THE POLITICAL
 CRISIS IN 2010. ADVISOR : ASSOC. PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA., 605 pp.

This study using a qualitative study include the study of discourse, Research document and in-depth interview. The objectives is : 1. To find the discourse, meaning of discourse and study process of creating a discourse of the Confidence Thailand by The Prime Minister Abhisit Vejjajiva program during the political crisis in March to May 2010. 2. To study the Persuasive Communication strategies of the discourse of the Confidence Thailand by The Prime Minister Abhisit Vejjajiva program during the political crisis in March to May 2010. 3. To study the roles of the "Confidence Thailand by The Prime Minister Abhisit Vejjajiva" program during the political crisis in March to May 2010 in Thai social.

Results of the research consist of 1.) There are 15 types of discourses in this program which were acted under the standard meaning of 3 main discourses : The lawman discourse, The terrorists discourse and the happiness distributor discourse. Furthermore, the construction of meaning effect to the construction of positive identities of the PM. Abhisit and effect to the construction of negative identities of the Red shirts. And also effect on relationship of discourse constructor, audience and refered person. In addition process of the construction of discourse showed up relationship between discourse practices which consist of Text Production and Text Consumption, the process of creating discourse is also consistent with the discourse on social and political system, the discourse in the legal system and the discourse in the culture system. 2.) the study found appeal messages and arguments to make audience trust and giving legitimacy to the government. From in-depth interview with 3 editors of newspaper found that this program aimed to public relations both in normal circumstances and political crisis. All of this for persuade people to trust and giving legitimacy to the government in management with political gathering of the Red Shirts. 3.) About the role of this program 3 editors of newspaper have an opinion that this program has a role in providing information, Surveillance, Correlation, Mobilization, in normal circumstances. But in political crisis this program might make situation more difficult.

Department : Public Relations

Student's Signature

Field of Study : Development Communication

Advisor's Signature

Academic Year2010.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ โดยมีเบื้องหลังความสำเร็จจากบุคคลหลายฝ่าย

คุณอาจารย์ ผู้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พัทธนี เชนจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์, รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งทุกท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์และมีคุณค่าในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งคุณอาจารย์ในภาควิชาการประชาสัมพันธ์ทุกท่านที่สร้างสรรค์และสอนสั่งอย่างเต็มที่ให้กับศิษย์มาโดยตลอด

แหล่งข้อมูลบุคคล ความรู้นอกตำรา ที่ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณนิภาวรรณ แก้ววากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ, คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการ โต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และคุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์มติชน ที่ทุกท่านต่างให้มุมมองที่สะท้อนสภาวะการณ์ในหลายๆ แง่มุม เกี่ยวกับบริบทสังคมและการเมืองไทย ช่วงความขัดแย้งทางการเมืองในปี พ.ศ. 2553 ทั้งที่ปรากฏ และไม่ปรากฏ ในเนื้อหางานวิจัย

ครอบครัว คือ สิ่งสำคัญที่สุดของชีวิต ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อเนือง-คุณแม่ นงเยาว์ ประยุกต์ศิลป์ ที่เป็นแหล่งพลังสติปัญญาให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จ ลุล่วง ตลอดจนขอขอบคุณ คุณปิยวันท์ ประยุกต์ศิลป์ พี่สาว และคุณธนยศ ยิ่งเจริญ สามี ที่คอยให้กำลังใจตลอดมาระหว่างทำการศึกษาวิจัย

นอกจากนั้น ยังขอขอบพระคุณ คุณบัณฑิต จันทศรีคำ บรรณาธิการ กองบรรณาธิการ นิตยสารข่าว เนชั่นสุดสัปดาห์ หัวหน้างาน ผู้เปิดกว้างสนับสนุนโอกาสและเวลา ตลอดจนขอขอบคุณพี่และน้องในภาควิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาคนอก เวลาราชการ รุ่น 32 ทุกๆ คน โดยเฉพาะคุณเอกพงศ์ จันทร์กล้า คุณณัฐธิชา สุตภาวา คุณวณัสนันท์ ทิพย์จันทร์ คุณฉวีมณฑิ์ สุขไพบุลย์ และ คุณรัชนีกร สำราญรัตน์ ที่คอยให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ และคอยกระตุ้นสร้างพลังชีวิตให้แก่ผู้วิจัย เสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	15
ขอบเขตของการวิจัย.....	16
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse) และการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis).....	20
แนวคิดเรื่องสัญวิทยา และการสร้างความหมาย (Semiology and Signification)	28
ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ (Persuasive Communication).....	36
แนวคิดเรื่องการโต้แย้งแสดงเหตุผล.....	50
แนวคิดการสร้างความชอบธรรมทางการเมือง (Political Legitimacy).....	54
แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพลักษณ์ (Image).....	59
แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ และการใช้สื่อมวลชนของนักการเมือง.....	64
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	69
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	72

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	80
วิธีการศึกษา.....	80
ประชากร.....	81
กลุ่มตัวอย่าง.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
การนำเสนอข้อมูล.....	87
บทที่ 4 สรุปเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553	89
บทที่ 5 การค้นหาวาทกรรม ความหมาย และกระบวนการสร้างวาทกรรม ใน รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทาง การเมือง เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553.....	142
การค้นหาวาทกรรม ความหมายวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับ นายกฯ อภิสิทธิ์ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มี.ค.-พ.ค.2553.....	142
การวิเคราะห์ตัวบท (Text)	154
วาทกรรมนำเสนออะไรสู่สภาพสังคม.....	155
1.วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง.....	156
2.วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล.....	181
3.วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม.....	202
4.วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง.....	222
5.วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง.....	244
6.วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง.....	262
7.วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการ.....	275
8.วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม.....	287
9.วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและ ประชาชน.....	292

10.วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน.....	296
11.วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย.....	301
12.วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ.....	303
13.วาทกรรมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง.....	305
14.วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม.....	306
15.วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย.....	309
วาทกรรมสร้างอัตลักษณ์ และ ลักษณะของความสัมพันธ์อะไรในสังคม.....	323
อธิบายลักษณะอัตลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้น.....	324
อธิบายลักษณะความสัมพันธ์ที่ถูกสร้างขึ้น.....	328
การศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ	
อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมี.ค.-พ.ค.2553.....	331
การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice).....	331
วิเคราะห์กระบวนการสร้างตัวบท (Text Production).....	332
1.ผู้นำเสนอตัวบท.....	332
2.การนำเสนอประเด็น.....	334
3.รูปแบบการสื่อสาร.....	336
4.กลุ่มเป้าหมาย.....	340
วิเคราะห์กระบวนการบริโภคตัวบท (Text Consumption).....	340
1.การแพร่กระจาย.....	341
2.ระบบความคิดของผู้รับสารในบริบทของการสร้างวาทกรรม.....	347
การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice).....	357
1.วาทกรรมในระบบสังคมและการเมือง.....	357
2. วาทกรรมในระบบกฎหมาย.....	360
3. วาทกรรมในระบบวัฒนธรรม.....	363

บทที่ 6 วิเคราะห์วาทกรรมที่สะท้อนกลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจและ	
บทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ที่มีต่อสังคมไทย	
ในช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม–พฤษภาคม 2553”	366
วาทกรรมที่เกิดขึ้นในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์มีลักษณะของ	
การใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจอย่างไร.....	366
ก.การวิเคราะห์จุดจูงใจในสาร (Message Appeals).....	366
1. จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว (Fear Appeal).....	367
2. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ (Emotional Appeal).....	375
3. จูงใจโดยใช้ความโกรธ (Anger Appeal).....	396
4. จูงใจโดยใช้อารมณ์ขัน (Humorous Appeal).....	401
5. จูงใจโดยใช้รางวัล (Rewards as Appeal).....	402
6. จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจ (Motivation Appeal).....	405
ข.การวิเคราะห์การอ้างเหตุผลแบบ สตีเฟน ทูลมิน.....	428
1. การอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ (Argument from Principle).....	429
2. การอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไป (Argument by Generalization).....	437
3. การอ้างเหตุผลโดยใช้สัญญาณบางอย่าง (Argument by Sign).....	461
4. การอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ (Argument by Analogy).....	475
5. การอ้างเหตุผลโดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ (Argument from Authority).....	477
6. การอ้างเหตุผลโดยอ้างหลักองค์รวม (Argument from Holistic View).....	490
ค.วิเคราะห์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับสาร.....	491
1. ความคล้ายคลึงกันหรือความแตกต่างกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร.....	492
2. ความแตกต่างในเนื้อหาสาระ.....	495
3. ความแตกต่างในช่องทางที่ใช้ในการสื่อสาร.....	498
รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในช่วงช่วงเดือนมีนาคม –	
พฤษภาคม พ.ศ. 2553 มีบทบาทต่อสังคมไทยอย่างไร.....	500
1. บทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสาร.....	502
2. บทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล.....	506
3. บทบาทหน้าที่ในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม.....	511

4. บทบาทหน้าที่ในการกระตุ้นเร้า	516
บทที่ 7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	524
การค้นหาวาทกรรม และความหมาย ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์	
ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553”	525
กระบวนการสร้างวาทกรรม ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง	
“เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553”	540
สรุปผลการศึกษาถึงวาทกรรมที่สะท้อนการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ของ	
รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง	
เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”	547
ก.วิธีการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ” ในส่วนของ “จุดจูงใจในสาร”	547
ข.สรุปผลการศึกษา “การสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ” โดยการวิเคราะห์การอ้าง	
เหตุผลแบบ สตีเฟน ทูลมิน.....	551
ค. สรุปผลการศึกษาวาทกรรมที่สะท้อนการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ	
โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับสารกลุ่มบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อ	
ฉบับ.....	556
สรุปผลการศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ	
อภิสิทธิ์ในช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”	559
อภิปรายผลการวิจัย.....	564
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	586
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	587
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	588
รายการอ้างอิง.....	589
ภาคผนวก.....	597
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	605

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 ตารางแสดงวาทกรรมและความหมายของวาทกรรม.....	143
ตารางที่ 2 ตารางแสดงการนำเสนอความหมายของประเภทวาทกรรมในการกับภายใต้ชุด วาทกรรมหลัก.....	313
ตารางที่ 3 ตารางสรุปอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ที่พบจากวาทกรรมหลักทั้ง 3 ชุด.....	324

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 ภาพแสดงกระบวนการสร้างวาทกรรมตามกรอบแนวคิด 3 dimensions model ของ นอร์แมน แฟร์คลาฟ.....	27
--	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาของประเทศชาติปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือจากปัญหาทางสังคม ปัญหาทางเศรษฐกิจ นั่นคือ ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง โดยเฉพาะในปัจจุบันที่ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองเกิดขึ้นจากความแตกต่างทางความคิด และบานปลายจนกลายเป็นความแตกแยกในสังคมอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ภาพที่เกิดขึ้น คือ มีการเกิดเป็นกลุ่มหรือฝักฝ่ายความขัดแย้งต่างๆ ที่ต่างก็พยายามเคลื่อนไหวเพื่อผลทางการเมืองของฝ่ายตนกันอย่างต่อเนื่อง ดังที่เห็นชัดเจน คือ การเกิดขึ้นของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย¹ (พวม.) หรือกลุ่มคนเสื้อเหลือง และ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ² (นปช.) หรือกลุ่มคนเสื้อแดง ที่ต่างออกมาผลัดกันเคลื่อนไหวต่อต้าน ขับไล่วิรัฐบาลที่มีใช้กลุ่มเครือข่ายที่ตนเองสนับสนุน

สำหรับปัญหาทางการเมืองที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนจากการที่ประเทศไทยมีเหตุให้ต้องเปลี่ยนรัฐบาล และจัดการเลือกตั้งใหม่กันหลายครั้งหลายครา กล่าวคือ หากนับตั้งแต่ที่อดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร เดินทางออกนอกประเทศ ภายหลังจากก่อรัฐประหาร ซึ่งเกิดขึ้นในคืนวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 นำโดย คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ซึ่งมีพลเอก สุนธิ บุญยรัตกลิน เป็นหัวหน้าคณะ จากนั้นจึงได้เชิญ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ให้มาช่วยรับภาระในการนำรัฐบาล ขึ้นดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีคนที่ 24 ของประเทศไทย เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2549 โดยมี พล.อ. สุนธิ บุญยรัตกลิน หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

¹กลุ่มการเคลื่อนไหวทางการเมืองในประเทศไทย ที่เกิดจากการรวมตัวจากหลายองค์กรทั่วประเทศ ได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่าย ภายใต้จุดประสงค์ในการขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

²กลุ่มเครือข่ายที่สนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี อดีตหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ที่ขณะนั้นก็คือพรรคพลังประชาชน ซึ่งกลุ่ม นปช. หรือ “กลุ่มคนเสื้อแดง” นี้ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2550 มีจุดประสงค์เดิมเพื่อขับไล่ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตนารมณ์ที่ประกาศว่าต่อต้านเผด็จการรัฐประหาร

หลังจากนั้น เมื่อรัฐบาลพล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้หมดวาระลง เนื่องจากประเทศไทย ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งต่อมาจึงได้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ขึ้นอีกครั้งในวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และครั้งแรกภายหลังจากการรัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า พรรคพลังประชาชน นายสมัคร์ สุนทรเวช ได้รับชัยชนะเหนือพรรคประชาธิปัตย์ ที่นำโดย นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

จากนั้นได้มีการลงมติของของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเลือกนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีผู้เป็นตัวแทน คือ นายสมัคร์ สุนทรเวช และ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2551 ในที่สุด สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบ ให้นายสมัคร์ สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี โดยจัดตั้งรัฐบาลผสม มี “พรรคพลังประชาชน” เป็นแกนนำ ทั้งนี้ นายยงยุทธ ดิยะไพรัช ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการโปรดกระหม่อมแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2552 ดังนั้น นายสมัคร์ สุนทรเวช จึงได้ก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี คนที่ 25 ของประเทศไทย ส่งผลให้พรรคการเมืองฝั่งตรงข้าม คือ “พรรคประชาธิปัตย์” มีสถานะเป็นพรรคฝ่ายค้านพรรคเดียวในสภาผู้แทนราษฎร

อย่างไรก็ตาม ปัญหาทางการเมืองก็ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังที่ในที่สุดรัฐบาลสมัคร์ สุนทรเวช ก็ไม่สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ สาเหตุส่วนหนึ่งเพราะการถูกโจมตีจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งของนายสมัคร์ สุนทรเวช ว่าเป็นนอมินี (ตัวแทน) ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ผู้ที่ถูกศาลตัดสินลงโทษจำคุกในข้อหาเซ็นชื่อยินยอมให้ภริยา คุณหญิง พจมาน ชินวัตร (นามสกุลขณะนั้น) ชื่อที่ดินตามกฎหมาย แต่สาเหตุสำคัญที่ทำให้ นายสมัคร์ สุนทรเวช ต้องพ้นจากการเป็นนายกรัฐมนตรี ก็เนื่องจากการรับเป็นพิธีกรกิตติมศักดิ์ ของรายการ “ชิมไปบ่นไป” และ “ยกโขยง 6 โมงเช้า” ซึ่งส่งผลให้ต่อมาวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2551 นายชัช ชลวร ประธานตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมคณะ ได้ออกนั่งบัลลังก์อ่านคำวินิจฉัยในกรณีที่ประธานวุฒิสภาส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภาและคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยความสิ้นสุดการเป็นนายกรัฐมนตรีของนายสมัคร์ สุนทรเวช ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 มาตรา 267 ประกอบมาตรา 182 (7) ซึ่งคณะตุลาการฯ มีมติเป็นเอกฉันท์ 9 ต่อ 0 เสียง เห็นว่านายสมัคร์กระทำต้องห้ามขัดต่อ

รัฐธรรมนูญมาตรา 267 เรื่องคุณสมบัติของนายกรัฐมนตรี จึงทำให้นายสมัครสิ้นสุดความเป็นนายกรัฐมนตรีลง แต่ให้คณะรัฐมนตรีรักษาการไปจนกว่าจะมีนายกรัฐมนตรีคนใหม่

หลังจากนั้น นายชัย ชิดชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎร เรียกประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงมติเลือกนายกรัฐมนตรีคนใหม่ แทนนายสมัคร สุนทรเวช ที่พ้นจากตำแหน่งไป พรรคร่วมรัฐบาล 6 พรรค ซึ่งประกอบไปด้วย พรรคพลังประชาชน พรรคชาติไทย พรรคเพื่อแผ่นดิน พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา พรรคมัชฌิมาธิปไตย และพรรคประชากรไทย จึงเสนอชื่อ "นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์" ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรักษาการนายกรัฐมนตรี และรองหัวหน้าพรรคพลังประชาชน ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่แทน เมื่อ 17 กันยายน 2551 ทั้งนี้จากผลการลงคะแนนที่ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ได้ 298 เสียง ส่วนนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะได้ 163 เสียง งดออกเสียง 5 เสียง ทำให้นายสมชาย ได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ จึงได้รับความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 26 ของประเทศไทย

อย่างไรก็ดี ปัญหาทางการเมืองก็ยังคงไม่สิ้นสุด โดยต่อมาวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ศาลรัฐธรรมนูญได้อ่านคำวินิจฉัยคดียุบพรรคพลังประชาชน พรรคชาติไทย และพรรคมัชฌิมาธิปไตย อันเนื่องมาจากกรณีทุจริตการเลือกตั้งของนายยงยุทธ ติยะไพรัช จากพรรคพลังประชาชน นายมณฑิธร สงฆ์ประชา จากพรรคชาติไทย และนายสุนทร วิลาวัลย์ จากพรรคมัชฌิมาธิปไตย ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้อ่านคำวินิจฉัยในส่วนของพรรคพลังประชาชน ด้วยมติเอกฉันท์ 9 ต่อ 0 ให้ยุบพรรคพลังประชาชน และตัดสิทธิทางการเมืองหัวหน้าพรรค และกรรมการบริหารพรรค 5 ปี (รวม 37 คน) ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทำให้นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในฐานะรักษาการหัวหน้าพรรคพลังประชาชนต้องพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยปริยาย สิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากนี้ คือ เกิดมีการย้ายชั่วคราวทางการเมืองขึ้น โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ของรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ กับ พรรคร่วมรัฐบาล หันไปสนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ ส่งผลให้พรรคประชาธิปัตย์ได้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล และนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 27 ของประเทศไทย

จะเห็นได้ว่าการสับชั่วคราวทางการเมือง การเปลี่ยนตัวนายกรัฐมนตรี โดยมากแล้วมิได้เกิดขึ้นและเป็นไปตามวิถีปกติสามัญ เช่น การครบวาระ 4 ปีของรัฐบาลนั้นๆ การจัดการเลือกตั้งที่เปิดให้ประชาชนเข้าคูหากากบาท หากแต่ล้วนเกิดจากปัญหาต่างๆ นานา ที่ขัดต่อกฎหมาย ซึ่งนักการเมืองก่อขึ้น จนเป็นสาเหตุให้มีสามารถดำรงตำแหน่งไปจนครบวาระทั้งสิ้น สืบเนื่องมา

จนกระทั่งประเทศไทย มีนายกรัฐมนตรีคนใหม่ ชื่อ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปัญหาทางการเมืองก็ไม่มีที่ท่าว่าจะยุติ

สำหรับการรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เกิดขึ้นในวันพุธที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2551 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้นายชัย ชิดชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎร นำร่างพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน จนเมื่ออย่างเข้าสู่ปี พ.ศ. 2552 เวลานั้นที่ประเทศไทยมีนายกรัฐมนตรีชื่อ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ประชาชนคนไทยหลายคนตั้งความหวังว่า ประเทศชาติจะได้เดินหน้าสู่สภาวะปกติ ที่รัฐบาลชุดใหม่จะเข้ามาบริหารบ้านเมืองต่อไป หากแต่ในความเป็นจริง กลับไม่เป็นเช่นนั้น เพราะสิ่งนี้ได้เกิดขึ้นท่ามกลางการคัดค้านต่อต้านของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ซึ่งในเวลาต่อมา กลุ่มนปช. ก็ได้เพิ่มแรงกดดันในการต่อต้านอย่างต่อเนื่อง และรุนแรงมากขึ้น ทั้งนี้โดยอ้างเหตุผลเพื่อความชอบธรรมในการขับไล่รัฐบาลนี้ว่า การก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มิได้เป็นไปตามวิถีแห่งระบอบประชาธิปไตย แต่กลับได้รับการหนุนหลังจากกลุ่มเสื้อเหลือง หรือ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) และกลุ่มทหารที่ได้ทำการรัฐประหารเมื่อ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ก็เพื่อกรุยทางให้อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปัจจุบันนี้

การต่อต้านจากกลุ่มคนเสื้อแดง ยังคงดำเนินเรื่อยมา และรุกหนักขึ้น โดยใช้วิธีการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ อย่างครบวงจร นอกจากโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงแล้ว คนเสื้อแดงยังอาศัยเครือข่ายการสื่อสารในรูปแบบอื่นๆ ในการปลุกกระดมประชาชน เช่น การส่งข้อความเผยแพร่ผ่านระบบเอสเอ็มเอส การเผยแพร่ข่าวผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและผ่านเว็บไซต์ต่างๆ การปลุกกระดมประชาชนผ่านโทรทัศน์ดาวเทียมระบบคลื่นซีแบนด์ และคลื่นเคยูแบนด์ รวมทั้งผ่านวิทยุชุมชนที่ใช้คลื่นเอฟเอ็มที่กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ขณะที่ยังมีการสื่อสารผ่านหนังสือพิมพ์รายวันในเครือข่าย หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ

ดังนั้น รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในฐานะของผู้ดูแลประเทศ จำต้องมีวิธีการป้องกันและตอบโต้ เพื่อไม่ให้มวลชนไหลเท และโน้มเอียงไปข้างฝั่งคนเสื้อแดง ที่มีภาพของความเป็นผู้ก่อความวุ่นวายให้เกิดขึ้นกับบ้านเมือง วิธีการของรัฐบาลอภิสิทธิ์ฯ ทางหนึ่ง คือ การใช้การสื่อสารต่อประชาชน โดยการสื่อสารผ่าน “รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” เกี่ยวกับสถานการณ์ความขัดแย้งดังกล่าว และได้ตอบกับเงื่อนไขที่ถูกสร้างออกมาจากกลุ่มคนเสื้อ

แดง เช่น การที่คนเสื้อแดงโยงความขัดแย้งครั้งนี้ เข้าไปเป็นเรื่องของความเหลื่อมล้ำ สองมาตรฐาน จนสิ่งนี้ได้กลายมาเป็นเรื่องของการต่อสู้ระหว่างคำว่า “ไพร่ และอำมาตย์” ซึ่งสามารถจุดติด คือ ก่อให้เกิดความรู้สึกเห็นด้วยและคล้อยตามได้ง่ายในจิตใจของประชาชนคนไทยส่วนใหญ่ เพราะต้องยอมรับว่าประชาชนในประเทศไทยยังจัดอยู่ในกลุ่มคนที่มีรายได้ปานกลางถึงต่ำ เช่นกลุ่มคนที่ประกอบอาชีพอยู่ในภาคเกษตรกรรม, ภาคแรงงาน ฯลฯ

จนกระทั่งเมื่ออย่างเข้าสู่ปี พ.ศ.2553 ประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ก็จำต้องจารึกเหตุการณ์ความวุ่นวายอีกครั้ง เพราะได้เกิดเหตุถึงขั้นปะทะต่อสู้ จนมีการสูญเสียชีวิต ระหว่างทหารกับประชาชนเป็นจำนวนมาก คือนับแต่เดือนมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. หรือ กลุ่มคนเสื้อแดง ได้ปักหลักชุมนุมประท้วงเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ประกาศยุบสภา จนเกิดเป็นความวุ่นวายภายในพื้นที่กรุงเทพมหานครหลายจุด โดยเฉพาะการปักหลักชุมนุม ตั้งเวทีประท้วงทั้งที่สะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน และที่สี่แยกราชประสงค์ สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนที่จะต้องสัญจรไปมาและส่งผลกระทบต่อความเสียหายแก่ชาติบ้านเมืองอย่างประเมินค่ามิได้ทั้งในแง่สังคม เศรษฐกิจ ฯลฯ จนรัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จำต้องสั่งการให้ทหารเข้าทำการสลายการชุมนุม โดยการสลายการชุมนุมที่ปักหลักประท้วงบริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ในเดือนเมษายน เรียกปฏิบัติการนี้ว่า “การขอคืนพื้นที่” และการสลายการชุมนุมบริเวณสี่แยกราชประสงค์ ในเดือนพฤษภาคม เรียกปฏิบัติการนี้ว่า “การกระชับพื้นที่” ซึ่งทั้งสองเหตุการณ์ได้ลุกลามบานปลายจนเกิดการปะทะกันอย่างรุนแรง ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตทั้งทหารและพลเรือนจำนวนมาก (รายละเอียดตามบทที่ 4)

ดังนั้น เมื่อกลับมาที่ความสนใจของผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงมีความมุ่งหมายเป็นประการสำคัญ ที่จะศึกษาวิจัยในส่วนของตัวบทรายการในส่วนของ “อาชกรรม” และ “การใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ” ต่างๆ ที่นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในฐานะของความเป็นนายกรัฐมนตรี ได้ทำการสื่อสารผ่านทางรายการดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในห้วงที่บ้านเมืองเกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงมากที่สุดในปี พ.ศ. 2553 คือช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ตามหัวข้อวิจัย คือ การวิเคราะห์ตัวบท รายการ “เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. 2553 ด้วยเหตุที่มุ่งศึกษาในส่วนของรายการนี้ เพราะเล็งเห็นว่ารายการนี้มีลักษณะเป็นการบอกเล่าการทำงานของรัฐบาลจากการบรรยายของผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรี ย่อมมีความน่าสนใจแตกต่างไปจากรายการอื่นๆ ที่เกิดจากการรายงานโดยบุคคลภายนอก เช่น รายการข่าว รายการสารคดี รายการสนทนาต่างๆ ทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

เมื่อผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรีหรือออกมารายงานการทำงานของรัฐบาลที่ตนเองเป็นผู้กำกับดูแล อาจจะสามารถสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ที่มีนัยไปถึงการใช้วิธีการโน้มน้าวใจ การอ้างความชอบธรรม การชี้แจงแก้ต่างในปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ฯลฯ

และนอกจากนี้ ด้วยเหตุที่รายการลักษณะนี้มิได้เกิดขึ้นในช่วงของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เท่านั้น ประเทศไทยเราเคยมีรายการที่เป็นการรายงานผลการทำงานของรัฐบาลมาก่อนหน้านี้ และออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องเดียวกัน คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือชื่อเดิม สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ทั้งหมดย่อมมีความน่าสนใจว่า เพราะเหตุใดนักปกครอง ถึงได้เลือกที่จะทำการสื่อสารกับประชาชนผ่านทางช่องทางสื่อสารมวลชน และเลือกที่จะดำเนินรายการโทรทัศน์ ในรูปแบบที่เป็นการประชาสัมพันธ์งานการงานของตนเอง และรัฐบาล

สำหรับที่ผ่านมา นั้น รายการลักษณะนี้ หากจะนับเอาช่วงสมัยที่ไม่ยาวนานเกินไป และเห็นเด่นชัดว่าเป็นความตั้งใจที่จะบอกเล่าการทำงานของรัฐบาล เพื่อหวังผลในทางการเมือง คือ เริ่มตั้งแต่สมัยของรัฐบาลของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร กับรายการที่มีชื่อว่า **“รายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน”** ที่ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา 08.00-09.00 น. เริ่มออกอากาศครั้งแรกวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2544

ในระยะแรกเริ่มรายการนายกฯ ทักษิณ คุยกับประชาชน จะออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย Fm 92.5 MHz และ Am 891 KHz, 819 KHz จากนั้นต่อมามีการปรับเปลี่ยนเพิ่มช่องทางมากขึ้นทั้งทางคลื่นวิทยุ ที่เป็นการออกอากาศสดในสถานีเครื่องกรมประชาสัมพันธ์ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และตำรวจ รวม 144 สถานี และออกอากาศสดทางวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังเผยแพร่รายการ Global Network ทั่วโลกสำหรับผู้ชมที่อยู่ในต่างแดน 5 ทวีปทั่วโลกที่จะสามารถรับชมได้, และสื่อช่องทางอินเทอร์เน็ต (โดยมีทั้งสามารถเข้าไปรับฟังรายการสดและการบันทึกไว้เพื่อสำหรับประชาชนเข้ามารับชมภายหลัง) ทางเว็บไซต์ของสำนักนายกรัฐมนตรี คือ www.thaigov.go.th, เว็บไซต์ของรายการโดยตรง www.thainews.com และ เว็บไซต์ของกรมประชาสัมพันธ์ คือ www.prd.go.th นอกจากนี้ทุกๆ 6 เดือน สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จะรวบรวมเนื้อหาคำกล่าวของนายกฯ ทักษิณ

จากทางรายการมาจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มเพื่อเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจให้สามารถเข้าไปติดต่อขอรับได้ที่
สำนักนายกรัฐมนตรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

สำหรับเหตุผลของการจัดรายการนี้คือ “เพื่อที่จะเล่าให้พี่น้องประชาชนได้รับรู้รับทราบ
ความเคลื่อนไหว การดำเนินงานของรัฐบาล เพื่อให้เกิดความคิดเห็นพ้องต้องกันในการแก้ไข
ปัญหาต่างๆ ของบ้านเมือง และการแสดงความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปในประเทศที่เป็น
วัตถุประสงค์สำคัญของระบอบประชาธิปไตย” (พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร, รายการนายกฯ ทักษิณคุย
กับประชาชน, 28 เมษายน 2544)

ขณะที่ประเด็นในการนำเสนอแต่ละสัปดาห์มีหลากหลายเรื่อง โดยมากเน้นที่ภารกิจของ
นายกรัฐมนตรีในสัปดาห์ที่ผ่านมาเป็นหลัก และเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ ที่เกิดขึ้นโดยเฉลี่ย
ประมาณ 8-12 ประเด็นต่อสัปดาห์ โดยเรื่องที่พบในการนำมาพูดในรายการแต่ละสัปดาห์มี
หลากหลายทั้ง เรื่องเศรษฐกิจ, เรื่องสังคม, เรื่องการต่างประเทศ, เรื่องโครงการต่างๆ, เรื่อง
เกี่ยวกับข้าราชการ, การปรับความเข้าใจ/ชี้แจงในเรื่องราวต่างๆ ที่อาจเกิดความสับสนระหว่างรัฐ
กับประชาชนในสัปดาห์นั้นๆ ไปจนถึงเรื่องประเด็นส่วนตัวของนายกรัฐมนตรี³ ทั้งนี้ รายการนี้มีผู้ให้
ความเห็นไว้ว่า

“รูปแบบโดยทั่วไปแม้ว่ารายการชื่อว่า “นายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน” แต่เป็นการคุยคนเดียวไม่มีผู้
ดำเนินรายการ แต่ด้วยความสามารถเฉพาะตัวในการสนทนาของอดีตนายกฯ ทักษิณ ที่เป็นกันเองและคำพูดมี
ลีลา “วรรณคดี” อยู่เป็นประจำ รายการนี้จึงกลายเป็นอาวุธสำคัญในการสื่อสารทางตรงถึงประชาชนในระดับ
รากหญ้าทุกสัปดาห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการ “คุยไม้” นโยบายประชานิยม แต่ช่วงหลังๆ เมื่อไม่ค่อยปาก
นานๆ เข้า กลายเป็นรายการแก้ต่าง-ตอบโต้ทางการเมืองอย่างดุเดือด จนสร้างความแตกแยกไปทั่วบ้านทั่ว
เมืองทุกเช้าวันเสาร์ โดยเฉพาะการพูดถึงปัญหาความรุนแรงในภาคใต้ที่จุดไฟให้มีเสียงระเบิดตามมาแทบทุก
ครั้ง”⁴

ต่อมาเมื่อถึงสมัยของรัฐบาล พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ รายการลักษณะดังกล่าวก็ยังคงมี
อยู่ โดยเกิดเป็นรายการที่มีชื่อว่า “เปิดบ้านพิษณุโลก” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง
เดียวกัน คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National

³ ญาณิศภาค กาญจนวิศิษฐ์, “กระบวนการสร้างความหมาย และบทบาทวาทกรรมรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน”,

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), หน้า 7.

⁴ สำนักข่าวเนชั่น. รายการ “นายกฯของเรา” วันอาทิตย์ ระวังจะแพ้ “โฟนอิน” ทักษิณ (ออนไลน์). 15 กุมภาพันธ์ 2552” แหล่งที่มา

<http://www.oknation.net/blog/adisak>,

Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ทุกเช้าวันเสาร์ แต่มีการขยับเวลาเป็น 08.30-09.30 น. โดยเชิญผู้ดำเนินรายการโทรทัศน์ผลัดเปลี่ยนไปสัมภาษณ์สด นายกรัฐมนตรีสุรยุทธ์ จุลานนท์ ที่บ้านพิษณุโลกเป็นส่วนใหญ่

สำหรับเหตุผลในการจัดรายการนี้ ร.อ.นพ.ยงยุทธ มัยลาภ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า ทางรัฐบาลได้จัดให้นายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรี มีช่องทางในการสื่อสารเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจถึงแนวคิดในการบริหารราชการหรือโครงการต่างๆ ที่ได้รับไป และสิ่งที่จะทำ เพื่อสื่อสารไปถึงประชาชนให้ได้รับทราบ โดยอาจถือได้ว่าเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกส่วนหนึ่งก็ได้ โดยในส่วนของรูปแบบรายการ นายกรัฐมนตรี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ จะออกรายการเดือนละ 1-2 ครั้ง ส่วนครั้งต่อไป จะมอบหมายให้ให้รองนายกรัฐมนตรีสับเปลี่ยนกันมาออกรายการ ขณะเดียวกันรายการยังมีลักษณะของการเล่าเรื่องและแนวคิดต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการตอบข้อซักถามจากประชาชนที่จะมีเข้ามา ทั้งนี้การจัดรายการก็จะมีทั้งรูปแบบการออกอากาศสด และการบันทึกเทป (เดลินิวส์ 9 พฤษภาคม 2550 หน้า 3) ทั้งนี้ รายการนี้มีผู้ให้ความเห็นไว้ว่า

“แม้ว่าลีลาและน้ำเสียงพูดของอดีตนายกฯ สุรยุทธ์จะค่อนข้างราบเรียบฟังไม่สนุก แต่ด้วยรูปแบบเปลี่ยนผู้ดำเนินรายการทุกสัปดาห์ เชื้อเชิญผู้ดำเนินรายการชื่อดังจากเกือบทุกช่องไปเป็นผู้สัมภาษณ์ พล.อ.สุรยุทธ์ ทำให้ความกดดันส่วนใหญ่ตกไปอยู่กับผู้ดำเนินรายการแต่ละคนทีล้นมือจะต้องหาทางทำให้รายการน่าสนใจ มิเช่นนั้นจะถูกเปรียบเทียบกับผู้ดำเนินรายการคนก่อนๆ”⁵

หลังจากนั้น เมื่อถึงสมัยของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ก็เกิดเป็นรายการที่มีชื่อว่า **“สนทนาประสาสมัคร”** โดยออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 08.30-09.30 น. ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ระหว่างวันที่ 10 กุมภาพันธ์-7 กันยายน พ.ศ.2551 รูปแบบรายการเป็นรายการโทรทัศน์ประเภทสนทนา เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานของรัฐบาลไทย โดย นายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น เป็นผู้ดำเนินรายการตลอดทั้งรายการ ทั้งนี้ รายการนี้มีผู้ให้ความเห็นไว้ว่า

“ด้วยความเป็นนักการเมืองที่เติบโตมาจาก “นักพูด” ที่เชื่อมั่นตัวเองสุดๆ จึงทำหน้าที่ทั้งโปรดิวเซอร์หน้าจอล้างชั้นภาพ, ดำช่างกล้องออกอากาศและเขียนสคริปต์จัดรายการเองได้อย่างน่าทึ่ง โดยไม่ต้องมีผู้ดำเนินรายการชื่อดังๆ มาถามกวนใจจนเสียเวลาไปเปล่าๆ รายการสนทนาประสาสมัครทางช่อง 11 จึงเป็นรายการสด

⁵สำนักข่าวเนชั่น. รายการ “นายกฯของเรา” วันอาทิตย์ ระวังจะแพ้ “โฟนอิน” ทักษิณ (ออนไลน์). 15 กุมภาพันธ์ 2552” แหล่งที่มา <http://www.oknation.net/blog/adisak>,

วันอาทิตย์ที่มี เรตติ้งสูงมากจากการสำรวจของบริษัทเอซี นีลเส็น ยึดพื้นที่ข่าววิทยุและโทรทัศน์ตลอดวันอาทิตย์ และพาดหัวข่าวเช้าวันจันทร์หน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ทุกฉบับทุกสัปดาห์ จากลีลาการพูดแบบ "ปล่อยจนถึงหลับ" กับ "ตอบโต้ดุคั้น" ทำให้รายการนี้สามารถจุดชนวนความแตกแยกอย่างรุนแรงทางสังคม ยิ่งกว่ารายการ "นายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน"⁶

เมื่อมาถึงสมัยของรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีนาย วรงค์สวัสดิ์ ช่วงนี้ก็ได้มีการออกมาดำเนินจัดรายการลักษณะนี้ด้วยตนเอง เจกเช่นอดีตนายกรัฐมนตรีนายอภิสิทธิ์ไทยที่กล่าวมาก่อนหน้านี้ หากแต่ได้เปิดเป็นรายการที่มีชื่อว่า "ทำเนียบของประชาชน" ซึ่งออกอากาศในวันและเวลา เดียวกันกับ "รายการสนทนาประสาสมัคร" คือ วันอาทิตย์ เวลา 08.30-09.30 น. ทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 รายการนี้ดำเนินรายการโดยโฆษกรัฐบาล "ณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ" (หนึ่งในแกนนำคนสำคัญของกลุ่มคนเสื้อแดง) โดยมีลักษณะรายการที่จะเชิญรัฐมนตรี กระทรวงต่างๆ มาพูดถึงการทำงาน หากแต่รายการนี้ออกอากาศไม่นานก็มีอันต้องยุติไป เนื่องจากนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ มีเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนาย

กระทั่งมาถึงสมัยของนายกรัฐมนตรีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่เล็งเห็นถึงประโยชน์ของการจัด รายการที่มีเนื้อหาประชาสัมพันธ์การทำงานของรัฐบาลด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงมีการเปิดตัว รายการ ที่มีชื่อว่า "เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์" ขึ้นมา ตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น และ เช่นเดียวกัน รายการนี้ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) และ ทางสถานี วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (FM 92.5) สำนักข่าวแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 9.00 น.-10.00 น. และได้ดำเนินการออกอากาศมาอย่างต่อเนื่อง คือ นับแต่การออกอากาศวันแรก ในวันอาทิตย์ที่ 18 มกราคม 2552 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในส่วนของรายการที่ออกอากาศทางสื่อโทรทัศน์ โดยรูปแบบของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ แบ่งออกเป็นสองช่วงหลัก คือ ช่วงแรกเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานโดยนายกรัฐมนตรีนายอภิสิทธิ์ ช่วงที่สอง จะเป็นช่วงของการสนทนา สัมภาษณ์ โดยทีมงานจะเชิญพิธีกรและ/หรือแขกรับเชิญที่มีชื่อเสียงเข้ามาร่วมในรายการ สำหรับ สถานที่การถ่ายทำ โดยมากจะเป็นที่ทำเนียบรัฐบาล และห้องส่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่ง

⁶สำนักข่าวเอ็นเอ็น. รายการ "นายกฯของเรา" วันอาทิตย์ ระวังจะแพ้ "โฟนอิน" ทักซิณ (ออนไลน์). 15 กุมภาพันธ์ 2552" แหล่งที่มา <http://www.oknation.net/blog/adisak>,

ประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) แต่มีบางครั้งที่มีการถ่ายทำนอกสถานที่ เช่น ในหมู่บ้านที่ นายกรัฐมนตรีไปพบปะประชาชน ในรถยนต์หรือเครื่องบินระหว่างการเดินทาง นอกจากนี้ ภายใน รายการมีการส่ง SMS แสดงความคิดเห็น และตั้งข้อซักถาม และยังมีช่องทางในการสื่อสารกับ นายกรัฐมนตรี คือ ทุกวันศุกร์ หน้า 2 ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ จะมีการตอบคำถามของท่าน นายกรัฐมนตรีที่ประชาชนส่งคำถามเข้ามา

ทั้งหมดเหล่านี้ ย่อมเป็นเหตุผลที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญ และบทบาทของ สื่อมวลชน ที่นักการเมือง หรือรัฐบาล ต่างเล็งเห็นว่าจะสามารถใช้ช่องทางนี้ เป็นช่องทางเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สิ่งต่างๆ ที่นักการเมือง หรือรัฐบาล ในฐานะผู้ส่งสาร ต้องการให้ผู้รับสารหรือ ประชาชนได้รับทราบ และอาจส่งผลต่อความนิยมชมชอบ และสนับสนุนรัฐบาลนั้นๆ ด้วย

และตามที่กล่าวไว้ข้างต้นว่า ในส่วนที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ประการแรก คือ การวิเคราะห์ วาทกรรมที่นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ใช้ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกอภิสิทธิ์ นั้น ผู้วิจัยมีเหตุผลว่าในเมื่อรัฐบาลอภิสิทธิ์ ได้นำการสื่อสารมาใช้เป็นเครื่องมือเผยแพร่แนวคิด ความรู้ ความเชื่อ ผ่านการประดิษฐ์ถ้อยคำต่างๆ ซึ่งถือเป็น “วาทกรรม” ในความหมายที่ขออ้างอิง ตามที่ มิเชล ฟูโกต์⁷ กล่าวไว้ว่า “วาทกรรม” มิใช่เป็นแค่ ภาษา คำพูด หรือถ้อยแถลง แต่วาทกรรม ในงานศึกษานี้หมายถึงระบบ และกระบวนการในการสร้าง/ผลิต (Constitute) เอกลักษณ์ (Identity) และความหมาย (Significance) ให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะ เป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง ”⁸

กล่าวคือ ฟูโกต์มองว่าวาทกรรมจะเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ เงื่อนไข และกลไกต่างๆ ในการพูด/การเขียน ฉะนั้น วาทกรรมจึงเป็นมากกว่าเรื่องของภาษา หรือคำพูด แต่มีภาคปฏิบัติการ จริงของวาทกรรม (discursive practices) ซึ่งรวมถึงจารีตปฏิบัติ ความคิด ความเชื่อ คุณค่า และ สถาบันต่างๆ ในสังคมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ ด้วย ฟูโกต์กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า “วาทกรรมถูก สร้างขึ้นมาจากความแตกต่างระหว่างสิ่งที่สามารถพูดได้อย่างถูกต้องในช่วงเวลาหนึ่ง (ภายใต้ กฎเกณฑ์และตรรกะชุดหนึ่ง) กับสิ่งที่ถูกพูดอย่างแท้จริง สนามของวาทกรรมในขณะใดขณะหนึ่งก็คือกฎเกณฑ์ว่าด้วยความแตกต่างนี้ ฉะนั้น วาทกรรมจึงสร้างสรรพสิ่งต่างๆ ขึ้นมา ภายใต้

⁷ Michel Foucault, 1926-1984 นักคิด นักเขียน และนักปรัชญาชาวฝรั่งเศส

⁸ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. วาทกรรมการพัฒนา อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์ และความเป็นอื่น, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ วิชาษา, 2542), หน้า 3.

กฎเกณฑ์ที่ชัดเจนชุดหนึ่ง กฎเกณฑ์นี้จะเป็นตัวกำหนดการดำรงอยู่ การเปลี่ยนแปลง หรือ การเลื่อนหายไปของสรรพสิ่ง นั่นคือ ควบคู่ไปกับสรรพสิ่งต่างๆ ที่สังคมสร้างขึ้น ยังมีการสร้างและการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ถูกพูดถึงโดยวาทกรรมอีกด้วย”⁹

การจัดทำรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ไม่เพียงเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของรัฐบาลของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการนำนโยบายมาปฏิบัติใช้ในการพัฒนาประเทศ เรื่องราวทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ฯลฯ เท่านั้น แต่ในบริบทที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษา คือ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2553” ย่อมที่จะมีระดับของความน่าสนใจที่สูงขึ้นไปอีกไม่น้อยว่า เมื่อรัฐบาลหรือผู้อยู่ในฐานะของนักปกครองประเทศ นำการสื่อสารมาใช้ในการรายงานสิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว บุคคลผู้นั้นมีความมุ่งหมายเพื่อสิ่งใด เช่น การกระทำการที่มีลักษณะของการแจ้งให้ประชาชน (หรือผู้ที่อยู่ภายใต้การปกครอง) ได้รับทราบ การที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจและสนับสนุน ตลอดจนปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของรัฐบาล หรือ การบอกเล่า ชี้แจง แก่ต่าง ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งได้รับการตั้งคำถามและข้อสงสัยจากหลายฝ่าย เกี่ยวกับเรื่องราวของเหตุการณ์ช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม พ.ศ. 2553 หรือเพื่อผลทางด้านอื่นๆ อย่างไรบ้าง

มากไปกว่านั้น คือ วาทกรรมที่ถ่ายทอดออกมา มีลักษณะของการโน้มน้าวใจหรือไม่อย่างไร กล่าวคือ ได้มีการแสดงบทบาทของนักการเมืองในการที่จะบอกเล่า หรือชี้แนะบางสิ่งบางอย่างให้กับสังคมหรือไม่ อย่างไร เพราะโดยหากมองในเชิงการเมืองแล้ว ผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ย่อมมีอำนาจที่จะชี้แจงสังคม จูงใจความคิดประชาชนในสังคมได้ เช่น ให้มีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง มีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในทางที่ถูกที่ควร เพื่อที่ประชาชนจักได้ดำเนินชีวิตในฐานะพลเมืองในวิถีทางที่ถูกต้อง มีการพัฒนาตนเอง ยกกระดับมันสมองในการคิด ไตร่ตรองทางการเมือง ตลอดจนจรรยาวัธ เข้าใจ หรือเห็นด้วย กับวิธีการแก้ไข หรือการจัดการกับปัญหาของรัฐบาล ดังขอบเขตที่ผู้วิจัยจะศึกษาในช่วงปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ดังที่กล่าวมาข้างต้น

สำหรับแนวทางการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

⁹ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. วาทกรรมการพัฒนา อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณะ และความเป็นอื่น. (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ วิชาษา, 2542), หน้า 21.

1. การวิเคราะห์วาทกรรมทั่วไป
2. การวิเคราะห์วาทกรรมที่สะท้อนการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ และบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์

1. การวิเคราะห์วาทกรรมทั่วไป

จะเป็นการวิเคราะห์ ศึกษาถึงปฏิบัติการวาทกรรม ทั้งในส่วนของกระบวนการผลิต และบริโศคตัวบท ภายใต้บริบทเหตุการณ์การสื่อสารในสังคมไทย โดยมีเครื่องมือในการนำการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบตามทฤษฎีการวิเคราะห์วาทกรรมของ Norman Fairclough ในการสถาปนาวาทกรรมให้ได้รับการยอมรับ และกดทับวาทกรรมคู่ตรงข้ามของรายการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์¹⁰ เพราะวาทกรรม คือ ระบบ กระบวนการผลิต ความหมาย เอกลักษณะ ความรู้ อำนาจ ตัวตน ให้เกิดขึ้นและดำรงอยู่ และเป็นที่ยอมรับในสังคม ตลอดจนการพยายามที่จะเก็บกด ปิดบังวาทกรรมของคู่ตรงข้าม (Michel Foucault, 1980)

นอกจากนี้ เติน แวน เด็ค (Teun A. Van Dijk อ้างถึงใน ญาณิศภาค กาญจนวิศิษฐ์ 2547 :1) ให้นิยามการวิเคราะห์วาทกรรมว่า เป็นการศึกษาคำสัมพันธ์ระหว่างภาษาการสื่อสาร ปฏิกริยาโต้ตอบสังคม และวัฒนธรรม หมายความว่า การวิเคราะห์วาทกรรมจำเป็นต้องศึกษาการใช้ภาษาในการสื่อสาร (Text) ซึ่งในภาษานั้นๆ ล้วนแล้วแต่มีบริบทต่างๆ (Context) เข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ

นอกจากนี้ หากอ้างตามคำกล่าวของ มิเชล ฟูโกต์ ที่ว่า การวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) โดยสาระสำคัญแล้วก็คือ การพยายามศึกษาและสืบค้นถึงกระบวนการขึ้นตอน ลำดับเหตุการณ์ และรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ ในการสร้างเอกลักษณะ และความหมายให้กับสรรพสิ่งที่ห่อหุ้มเราอยู่ในสังคมในรูปของวาทกรรม และภาคปฏิบัติการของวาทกรรมว่าด้วยเรื่องนั้นๆ ว่ามีความเป็นมาอย่างไร มีการต่อสู้เพื่อช่วงชิงการนำ (hegemony) ในการกำหนดกฎเกณฑ์ว่าด้วยเรื่องนั้นๆ อย่างไรบ้าง มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคล สถาบัน สถานที่ เหตุการณ์อะไรบ้าง และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการสร้าง, รวมตลอดถึงการเก็บกด ปิดกั้น สิ่งเหล่านั้นของวาทกรรมมีอย่างไร กล่าวอีกนัยหนึ่ง หัวใจของการวิเคราะห์วาทกรรมสำหรับฟูโกต์ ก็

¹⁰ ญาณิศภาค กาญจนวิศิษฐ์, “กระบวนการสร้างความหมาย และบทบาทวาทกรรมรายการนายกฯ ทักซินคุยกับประชาชน”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), หน้า 2.

คือการพิจารณาค้นหา ว่าด้วยวิธีการหรือกระบวนการใดที่สิ่งต่างๆ ในสังคมถูกทำให้กลายเป็น วัตถุเพื่อการศึกษา เพื่อการพูดถึงของวาทกรรม หรือก็คือ การพิจารณาถึงภาคปฏิบัติการจริงของ วาทกรรมนั่นเอง ดังนั้น ภายใต้หน้าฉากของรายการที่ประกาศว่าเป็นนำเสนอผลงานของรัฐบาล โดยระบุว่า “รายการนี้ถือเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางภาครัฐ ใน ฐานะที่เป็นผู้บริหารประเทศ ตามระบอบประชาธิปไตย” แต่ความจริงแล้วนั้น เนื้อในของสิ่งนั้นมี การประกอบสร้างออกมาในรูปของ “วาทกรรม” ที่ส่งถึงประชาชนผู้รับสารอย่างไรบ้าง

กล่าวโดยสรุป การศึกษารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะ ทำการศึกษา 2 ด้าน ซึ่งครอบคลุมใน 3 มิติของวาทกรรม ตามที่ อรวรรณ ปลันธุ์โอวาท¹¹ ระบุไว้ ดังนี้

ในด้านการศึกษา “ความหมายของวาทกรรม”

มิติที่ 1 คือมิติทางด้านตัวบท ค้นหาความหมายของวาทกรรม (Discourse) ในรายการ เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งหมายถึงการสังเคราะห์ภาษาของตัวบท

และ ในด้านการศึกษา “กระบวนการสร้างวาทกรรม” จะปรากฏในมิติที่ 2 และ 3 คือ

มิติที่ 2 เป็นภาคปฏิบัติการทางวาทกรรม ได้แก่ กระบวนการสร้างตัวบท ศึกษา กระบวนการในการผลิตตัวบท วิเคราะห์กระบวนการเกิด และถ่ายทอดว่าใครนำเสนอรูปแบบใด และสัมพันธ์กับเป้าหมายอย่างไร ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์กระบวนการบริโภควาทกรรม ที่ความตัว บท เช่น วาทกรรมชนิดไหนมีอิทธิพลในการผลิต ที่ความ และวาทกรรมเหล่านี้มีการผลิตซ้ำ แจกจ่าย และบริโภคอย่างไร พร้อมกันนี้ ผู้วิจัยยังทำการวิเคราะห์ระบบความคิดของผู้รับสารใน บริบทการสร้างวาทกรรม โดยผู้วิจัยสามารถที่จะเข้าถึงโดยศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลจาก เอกสารที่เกี่ยวข้อง และ จากข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้รับสาร มาประกอบการวิเคราะห์

¹¹ อรวรรณ ปลันธุ์โอวาท. กรอบวาทกรรมวิเคราะห์ และ กรณีศึกษาไทย. วารสารนิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 21 ฉบับที่ 1, (2546).

มติที่ 3 คือ ปฏิบัติการภาคสังคม วัฒนธรรม โดยผู้วิจัยจะทำการศึกษาวิเคราะห์ดูบริบททางสังคม วัฒนธรรม การเมืองในสังคมไทย ที่ปรากฏแวดล้อมการเกิดตัวบทเพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมาย และกระบวนการสร้างของวาทกรรมอย่างชัดเจนมากขึ้น

2.การวิเคราะห์วาทกรรมที่สะท้อนการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจและบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์

หลังจากวิเคราะห์วาทกรรมในลักษณะทั่วไปของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งเป็นการทำความเข้าใจความหมาย กระบวนการสร้างวาทกรรม แล้ว ขั้นตอนต่อไปที่ผู้วิจัยต้องการจะหาคำตอบ คือ วาทกรรมที่เกิดขึ้นในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์มีลักษณะของการใช้การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจอย่างไร และรายการนี้มีบทบาทต่อสังคมวงกว้างอย่างไรบ้างในห้วงช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ส่วนนี้จะเปิดเผยให้เราได้เห็นถึงกลวิธี วิธีการ ใช้ถ้อยคำ การประดิษฐ์คำ ในลักษณะต่างๆ ในอันที่จะชี้นำโน้มน้าวให้ผู้รับสาร หรือประชาชนคนไทยที่ติดตามรายการนี้ ให้เห็นด้วย คล้อยตามในการบริหารจัดการ แก้ไขปัญหา ฯลฯ กล่าวคือ การที่เรื่องราวที่ถูกรายงานออกจากปากคำของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะเข้าข่ายของการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจหรือไม่ เพราะการโน้มน้าวใจเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมทางสังคมที่ซับซ้อน โดยการใช้สัญลักษณ์ (สาร) ที่ได้ยิน หรือได้เห็น รวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้โน้มน้าวและผู้ถูกโน้มน้าว นอกจากนี้การโน้มน้าวยังเป็นการใช้คำพูดเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือพฤติกรรมของผู้รับสารให้ไปในวิถีทางที่ผู้ส่งสารตั้งใจไว้¹²

นอกจากนี้ ในการศึกษาวาทกรรม ตลอดจนศึกษาการใช้การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจดังกล่าวแล้ว ปฏิบัติการทางภาษาศาสตร์นี้ ยังเกิดขึ้นผ่านการใช้สื่อมวลชน ที่มีคุณลักษณะอภิสิทธิ์ในการส่งสารสู่สาธารณะ, อำนาจในเชิงภาษาของสื่อ ดังนั้น จึงเป็นความมุ่งหมายที่ผู้วิจัยต้องการสะท้อนจากการศึกษาวิจัยขึ้นนี้อีกด้วยว่า รายการนี้มีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้าง เพราะบทบาทหนึ่งอันสำคัญของสื่อมวลชน คือ การเป็นสื่อกลางสร้างความหมายส่งผ่านข้อมูลข่าวสารกฎระเบียบระหว่างผู้ปกครองกับผู้อยู่ใต้ปกครอง โดยดำเนินการอย่างสอดคล้องกับระบบปรัชญาของสังคมนั้นๆ ทั้งนี้เนื่องจากสื่อมวลชนเป็นแหล่งสารที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ความคิด ทัศนคติ และ

¹²กรรณิการ์ อัครดรเดชา. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550), หน้า 3.

พฤติกรรมของประชาชน เสมือนเป็นศูนย์กลางในการควบคุมสังคม ฉะนั้นผู้ใดควบคุมสื่อมวลชนได้ ก็ย่อมเป็นข้อได้เปรียบในการประชาสัมพันธ์ชักนำแนวคิด หรือสร้างความหมายต่อคนในสังคมส่วนรวมได้¹³

ดังนั้น สรุปได้ว่า สิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา คือในส่วนของ “วาทกรรม” การสื่อสารที่นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นำมาใช้ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ย่อมน่าสนใจไม่น้อยว่า บุคคลที่ถือได้ว่าเป็น Opinion Leader มีวาทะในการในการสร้างความหมาย และมีกระบวนการสร้างวาทกรรม ตลอดจนมีกลวิธีในการใช้วาทกรรมโน้มน้าวใจประชาชนอย่างไร นอกจากนี้ การที่ผู้วิจัยจะได้เปิดเผยถึงถึงบทบาทของรายการดังกล่าว ที่เกิดจากจากการใช้วาทกรรมผ่านทางสื่อสารมวลชนประเภทโทรทัศน์ ซึ่งนับว่าเป็นสื่อที่มีบทบาทในระดับสูง ที่ผู้ส่งสาร จะนำมาเป็นเครื่องมือเผยแพร่แนวคิด ความเชื่อ หรือทัศนคติต่างๆ ซึ่งทั้งหมดเพื่อประโยชน์ทางใด เกี่ยวข้องทางใดกับบทบาททางการเมืองของตนเองหรือไม่ และเกี่ยวข้องอย่างไรกับความเป็นอยู่ของราษฎร ทั้งในยามปกติ และยามไม่ปกติ และยังนำมาซึ่งความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งเป็นสื่อกลางระหว่างสื่อสารมวลชน ที่มีศักยภาพกับการเมืองต่อประชาชนคนไทยทั่วประเทศ ภายใต้บริบทสังคมที่มีความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง อันเป็นขอบเขตที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา คือ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งการวิเคราะห์อาจนำมาซึ่งประโยชน์ในการเกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือ เตือนใจผู้รับสารให้ตระหนักรู้ในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อค้นหาวาทกรรม ความหมาย และศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรม ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”
2. เพื่อศึกษาถึงวาทกรรมที่สะท้อนการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”

¹³เสถียร เชนประทับ. การสื่อสารกับการเมือง : เน้นสังคมประชาธิปไตย. (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540).

3. เพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ในช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษารายการ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 9.00 น.-10.00 น. ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือชื่อเดิม สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 โดยศึกษาในส่วนของรายการที่ออกอากาศทางสื่อโทรทัศน์ ด้วยวิธีการรับชมรายการ และบันทึกเสียงไว้ด้วยเครื่องบันทึกเสียง จากนั้นเพื่อให้ได้ข้อความถูกต้องครบถ้วน ผู้วิจัยยังได้นำไปเทียบเคียงกับบทถอดเทปของรายการ ซึ่งนำเสนอในเวปไซต์ www.pm.go.th ซึ่งเป็นเวปไซต์ประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไทย¹⁴ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะจงศึกษาเนื้อหารายการ นับแต่วันอาทิตย์ ที่ 7 มีนาคม เพราะเป็นเดือนที่กลุ่มคนเสื้อแดงจำนวนมาก พร้อมใจกันเดินทางหลั่งไหลมาจากภาคต่างๆ ในประเทศไทย เข้ามาปักหลักชุมนุมประท้วงในกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก และต่อเนื่องมาจนถึงวันอาทิตย์ที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นเดือนสุดท้ายของการเกิดเหตุปะทะ ทั้งนี้ รวมระยะเวลาออกอากาศ 3 เดือน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. **การโน้มน้าวใจ** การกระทำหรือพฤติกรรมทางสังคมที่ซับซ้อน โดยการใช้สัญลักษณ์ (สาร) ที่ได้ยิน หรือได้เห็น รวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้โน้มน้าวและผู้ถูกโน้มน้าว นอกจากนี้การโน้มน้าวยังเป็นการใช้คำพูดเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือพฤติกรรมของผู้รับสารให้ไปในวิถีทางที่ผู้ส่งสารตั้งใจไว้

2. **วาทกรรม** หมายถึง การแสดงออกของความคิด อุดมการณ์ผ่านการใช้ภาษาในการสื่อสาร ซึ่งภาษาในที่นี้หมายถึงรวมถึง ภาษาพูด ภาษาเขียน และ พฤติกรรมการแสดงออกต่างๆ ที่มี

¹⁴ www.pm.go.th จัดทำเพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับรัฐบาล รวมถึงแสดงความคืบหน้าของนโยบายภาครัฐ

ความสัมพันธ์กับบริบทแวดล้อมในการสื่อสาร ของวาทกรรมนายกฯ อภิสิทธิ์ ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์¹⁵ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเดือนมี.ค.-พ.ค.2553

3. กระบวนการสร้างวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ หมายถึง ระบบ หรือขั้นตอนในการสร้างความหมายของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ผ่านสื่อมวลชนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทและบริบท (อันได้แก่ วาทกรรมในระบบสังคมการเมือง, กฎหมาย และวัฒนธรรม) ทั้งนี้โดยพิจารณาจากปฏิบัติการทางวาทกรรมฉะนั้น การวิเคราะห์กระบวนการสร้างวาทกรรมจะประกอบไปด้วย

- 1.การวิเคราะห์ตัวบท ความหมายของเนื้อหาที่ปรากฏ
- 2.การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม การผลิต การแพร่กระจาย และการบริโภค
- 3.การวิเคราะห์ปฏิบัติการสังคมวัฒนธรรม บริบท

4. ปฏิบัติการทางวาทกรรม หมายถึง กระบวนการผลิตของผู้ผลิตสาร (ได้แก่ การวิเคราะห์ที่ผู้นำเสนอตัวบท, การนำเสนอประเด็น, รูปแบบการสื่อสาร, กลุ่มเป้าหมาย) และการบริโภคตัวบทของผู้รับสาร (ได้แก่ การแพร่กระจาย และระบบความคิดของผู้รับสาร)

5. ความหมายของวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ หมายถึง แนวคิด ความเชื่อ คตินิยม อุดมการณ์ อัตลักษณ์ และความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องค้นหาจากวาทกรรมที่สะท้อนจากตัวบท ผ่านการเลือกประเด็นมานะเสนอ ลักษณะการใช้ภาษาในการสื่อสารช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

6. บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน หมายถึง บทบาทของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งรายการ คือ การบอกเล่าการทำงานของรัฐบาล ที่มีผลต่อสังคมไทยภายใต้บริบทของสังคมช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไทย เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

¹⁵รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 9.00 น.-10.00 น. ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือชื่อเดิม สถานีโทรทัศน์ช่อง 11

7. **รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์** คือ รายการที่มีจุดประสงค์ที่จะรายงานผลการปฏิบัติงานของรัฐบาลของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ โดยออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือชื่อเดิม สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (FM 92.5) สำนักข่าวแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ ทุกวันอาทิตย์ 09.00 - 10.00 น. โดยภายในรายการมีการส่งข้อความสั้น (SMS - Short Messages Service) แสดงความคิดเห็นและตั้งข้อซักถาม และยังมีช่องทางในการสื่อสารกับนายกรัฐมนตรี คือ ทุกวันศุกร์ หน้า 2 ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ จะมีการตอบคำถามของท่านนายกรัฐมนตรีที่ประชาชนส่งคำถามเข้ามา ในรายการจะแบ่งออกเป็นสองช่วงหลัก ช่วงแรกเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานโดยนายกรัฐมนตรี ช่วงที่สองเป็นช่วงสนทนา โดยทีมงานจะเชิญพิธีกรและ/หรือแขกรับเชิญที่มีชื่อเสียงร่วมในรายการ สถานที่ที่การถ่ายทำส่วนใหญ่จะเป็นที่ ทำเนียบรัฐบาลและห้องส่ง ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) แต่มีบางครั้งที่มีการถ่ายทำนอกสถานที่ เช่น ในหมู่บ้านที่นายกรัฐมนตรีไปพบปะประชาชน ในรถยนต์หรือเครื่องบินระหว่างการเดินทาง

8. **เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2553** คือ ช่วงเวลาที่ประเทศไทยมีความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง จนรัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ต้องสั่งการให้ทหารเข้าทำการสลายการชุมนุม กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. หรือ กลุ่มคนเสื้อแดง ที่ปักหลักชุมนุมประท้วงบริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ในเดือนเมษายน โดยเรียกปฏิบัติการนี้ว่า “การขอคืนพื้นที่” และที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ในเดือนพฤษภาคม โดยเรียกปฏิบัติการนี้ว่า “การกระชับพื้นที่” ซึ่งทั้งสองเหตุการณ์ได้ลุกลามบานปลายจนเกิดการปะทะกันอย่างรุนแรง ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตทั้งทหารและพลเรือนจำนวนมาก (อ่านรายละเอียดได้จาก บทที่ 4 สรุปเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2553)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประชาชนเกิดความเข้าใจในกระบวนการสร้างวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่จะมีส่วนช่วยให้ผู้รับสารในสังคม มีความรู้เท่าทันสื่อ รู้เท่าทันผู้ส่งสารมากขึ้น ทั้งในยามที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะปกติ และยามที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะไม่ปกติ
2. กระตุ้นให้ผู้สนใจศึกษา ใช้เป็นแนวทางวิเคราะห์วาทกรรมในเนื้อหาประเภทอื่นๆ ของ

ผู้ใช้อำนาจ นักการเมือง ผู้นำ และหรือ สื่อมวลชนที่เกิดจะขึ้นต่อๆ ไปในสังคมไทย

3. เป็นข้อมูลแก่ผู้ที่ต้องการโต้แย้ง แสดงเหตุผลในรายการประเภทนี้ต่อไป

4. เป็นประโยชน์สำหรับประชาชนในการศึกษาบทบาทสื่อมวลชนว่า สื่อสามารถสร้าง ความหมาย ความจริง และอำนาจทางสังคมได้

5. เป็นข้อมูลเสริมให้หน่วยงานภาครัฐเข้าใจบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทย กับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในการตรวจสอบ ประเมิน และปรับปรุง เกี่ยวกับการสื่อสารของหน่วยงานรัฐ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

6. เป็นแนวทางสำหรับนักนิเทศศาสตร์ และผู้สนใจศึกษา ที่จะหันมาให้ความสนใจในการ วิเคราะห์วาทกรรมในมิติขององค์ความรู้ด้าน “นิเทศศาสตร์เพื่อการพัฒนา” มากขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ตัวบท รายการ “เชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. 2553

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์โดยหยิบยกเอาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเรื่องวาทกรรมและการวิเคราะห์วาทกรรม
2. แนวคิดเรื่องสัญลักษณ์วิทยาและการสร้างความหมาย
3. ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ
4. แนวคิดเรื่องการใช้ภาษาแสดงเหตุผล
5. แนวคิดเรื่องสร้างความชอบธรรมทางการเมือง
6. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์
7. แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ และการใช้สื่อมวลชนของนักการเมือง
8. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse) และการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis)

เนื่องจากวาทกรรมเป็นแนวคิดที่ประกอบการศึกษาในหลายสาขา ดังนั้น จึงได้มีการให้ความหมายของ วาทกรรม โดยนักวิชาการ ไว้มากมายหลายระดับและหลายมุมมอง

แต่สำหรับความหมายของวาทกรรมในสาขาวิชาภาษาศาสตร์แล้ว วาทกรรมคือเหตุการณ์การสื่อสาร (Communicative Event) ซึ่งหมายถึงการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อ อารมณ์ ซึ่งเหตุการณ์การสื่อสารดังกล่าวนี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ทางสังคมที่สลับซับซ้อน

อย่างไรก็ดี ในแนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse) เป็นผลิตผลของนักคิดและนักปรัชญาชาวฝรั่งเศสคนสำคัญ คือ มิเชล ฟูโกต์ (1926-1984) แต่เขาไม่เคยให้ความหมายของวาทกรรมไว้โดยตรงในงานของเขาชิ้นใดเลย แต่มีนักวิชาการไทย คือ ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2545) ได้ประมวลความคิด ทำความเข้าใจ ความหมายของวาทกรรม ตามทัศนะของฟูโกต์ ไว้ในงานเขียนเรื่อง “วาทกรรมการพัฒนา อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณะ และความเป็นอย่างอื่น” ว่า “วาทกรรม” หมายถึง ระบบและกระบวนการในการสร้าง/ผลิต (constitute) เอกลักษณะ (identity) และความหมาย (significance) ให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง นอกจากนี้ วาทกรรมยังทำหน้าที่ตรึงสิ่งที่สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่ และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง (valorize) ขณะเดียวกันวาทกรรมยังทำหน้าที่เก็บกดและปิดกั้นมิให้เอกลักษณะและความหมายของบางอย่างเกิดขึ้น หรือไม่ก็ทำให้เอกลักษณะและความหมายของบางอย่างที่ดำรงอยู่แล้วในสังคมเลื่อนหายไปได้พร้อมๆ กันด้วย (displace)¹⁶

เช่นเดียวกับที่ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร¹⁷ กล่าวว่า วาทกรรม คือ “ชุดของสิ่งๆ ที่ไม่มี ความหมายต่อเนื้อสัมผัสกัน แต่ต้องมาอยู่รวมกัน และอยู่รวมกันมิใช่ในฐานะที่เป็นเอกภาพ หรือมีความมั่นคง แต่ในฐานะที่เป็นชุดของวาทกรรมที่มีความแตกต่างและหลากหลาย และต่างก็มียุทธศาสตร์เฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกันในการมาอยู่รวมกัน”

นอกจากนี้ฟูโกต์ ยังมีแนวคิดที่สำคัญ เรื่อง “อำนาจ” และ “ความรู้” รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ทำงานอยู่ภายใต้สิ่งที่เรียกว่า “การก่อรูปวาทกรรม” (Discursive Formation) ฟูโกต์ บอกว่าหน้าที่ของอำนาจ คือ การสร้างความจริง (Truth production) สิ่งใดที่คนมีอำนาจพูด คือ ภาษาวาทกรรม วาทกรรมจึงใช้เป็นวิธีการในการดำรงรักษา อำนาจสถาบันต่างๆ โดยนำเสนอ นิยามของตนเอง กีดกันการให้นิยามของคนอื่น วาทกรรมเป็นงานสร้างความรู้ ซึ่งเป็นอาวุธของอำนาจ คนเราสามารถควบคุมตัวเองและผู้อื่นๆ ได้ด้วยการสร้างความรู้ขึ้นมา

¹⁶ธิดารัตน์ อเนกะเวียง, “วาทกรรมวิเคราะห์ของสนธิ ลิ้มทองกุลในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาวาทวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 10.

¹⁷รัตนาวดี สำราญสุข, “วาทกรรมวิเคราะห์รายการนายทักซิธน์ คู่กับประชาชน และรายการชวนออนไลน์,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545), หน้า 8.

ฟูโกต์ มองอำนาจว่า เป็นเวทีของกลยุทธ์ โดยสนใจส่วนของการกระทำ และผลที่เกิดขึ้น (Stuart Hall, 2001) วาทกรรมของผู้มีอำนาจที่กำหนดความหมายต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จึงเป็นสิ่งสำคัญ และควรศึกษาอย่างยิ่ง เพราะหากศึกษาวาทกรรมตามแนวคิดของฟูโกต์ จะต้องเข้าใจว่า ภาวะปฏิบัติการของวาทกรรมเฉพาะด้านที่สำคัญๆ ในสังคม จะเป็นสิ่งที่สถาปนาผู้พูดให้มีอำนาจหรือความชอบธรรมในการพูดถึงเรื่องนั้นๆ สื่อมวลชนจึงมีอำนาจหรือความชอบธรรมในการพูดถึงความเป็นจริงหรือเท็จ แต่อยู่ที่กฎเกณฑ์ชุดหนึ่งที่เป็นตัวกำกับให้การพูดนั้นๆ เป็นไปได้มากกว่าเป็นเรื่องของข้อเท็จจริง

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการไทยอีกหลายท่านที่ได้ให้ความหมายและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวาทกรรมไว้

นิธิ เอียวศรีวงศ์ได้ให้ความหมายไว้ว่า วาทกรรม (discourse) คือ การโยงใยข้อเท็จจริงที่สลับซับซ้อนที่สุด เป็นข้อเท็จจริงทุกด้านที่สังคมนั้นรู้ ไม่ว่าจะเป็วิทยาศาสตร์ แพทย์ ประวัติศาสตร์ ปรัชญา ภาษา วรรณคดี ฯลฯ ดังนั้น วาทกรรมจึงเป็นสื่อที่ถูกสร้างขึ้น เหมือนความรู้ก็เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น ทุกคนตกอยู่ใต้อำนาจของวาทกรรมหนึ่งๆ ทั้งสิ้น เพราะโลกภายนอกมันสัมพันธ์กันเช่นนี้ เราจึงควรมีสถานะอย่างนี้

ธเนศ วงศ์ยานนาวา ยังได้ให้ความหมายของวาทกรรมเอาไว้ว่า ภายใต้ระเบียบวิธีการจัดการที่เกี่ยวกับความจริงนี้ มีกลไกที่จะทำให้สามารถแยกแยะได้ว่าประโยคความรู้ใดถูก ประโยคความรู้ใดผิด ลักษณะของกฎเกณฑ์ทางภาษาที่ผลิตประโยคความรู้ชุดหนึ่งที่ถูกกลุ่มถูกไว้ นั้น เรียกว่า Discourse

ขณะเดียวกันยังมีการประมวลแนวคิดของนักคิดวาทกรรม ไว้ที่น่าสนใจ และเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น โดย อรวรรณ ปิณฑธนโอบาท (2546 : 34) ได้สรุปแนวคิดของนักคิดวาทกรรมไว้ 3 ท่าน ซึ่งประกอบไปด้วย มิเชล ฟูโกต์ (Micheal Foucault), นอร์แมน แฟร์คลาฟ (Norman Fairclough) และ เติน แวน เด็ค (Teun van Dijk) ว่า

การศึกษาวาทกรรมของ ฟูโกต์ เป็นการพิจารณาหากรอบการวิเคราะห์วาทกรรมที่เป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจ อุดมการณ์ ความเป็นใหญ่ มีการกดทับ ปิดบังซ่อนเร้น ทำให้บางสิ่งกลายเป็นสิ่งที่พูดไม่ได้ ในส่วนของแฟร์คลาฟ ได้เสนอเพิ่มเติมว่า วาทกรรมเป็นทั้งการถูกประกอบสร้าง และการประกอบสร้าง คือ ผลิตสถาปนาตัวตน อัตลักษณ์ ประธาน และถูกสังคมผลิต

วาทกรรมในขณะเดียวกัน ขณะที่ เติน แวน เด็ค ตอกย้ำว่า วาทกรรมเป็นปฏิสัมพันธ์เชิงสังคมทั้ง บทและบริบทล้วนมีความสัมพันธ์กัน

ในที่สุด จากกรอบแนวคิดของทั้ง 3 นักคิด ประมวลเป็นหลักในการเป็นกรอบวิเคราะห์ กรณีศึกษาวาทกรรม ได้ตัวแปรดังนี้ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ, อุดมการณ์, ภาวะเป็นใหญ่, อัตลักษณ์, บริบท, สหบท (ความสัมพันธ์ของใจความที่มีมาก่อนหน้านี้ หรือ กำลังเกิดขึ้นอยู่), ตัวบท ภาคปฏิบัติการวาทกรรม (การสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เน้นการผลิตตัวบท การแจกจ่าย การบริโภค), ภาคปฏิบัติการเชิงสังคม (บริบทการเมือง เศรษฐกิจ สังคม)

และสิ่งที่เป็นแก่นหลักของงานวิจัยในการศึกษาวาทกรรม จาก มิเชล ฟูโกต์, นอร์แมน แฟร์คลาฟ และ เติน แวน เด็ค คือ การที่จะบอกว่าวาทกรรมไม่ใช่เรื่องของการสื่อสารธรรมดา แต่จะรวมองค์ประกอบอื่นๆ เข้ามาด้วย นั่นคือ อำนาจที่ผู้สื่อสารมีในยุคหนึ่งๆ จะกำหนดว่าสิ่งใด พูดได้ หรือพูดไม่ได้ ซึ่งส่งผลให้สาระ หรือเนื้อหาของ การสื่อสารถูกปิดบัง ซ่อนเร้น ทับซ้อน

นอกจากนี้ อำนาจที่มีอยู่ในยุคหนึ่งๆ จะกำหนดว่าสิ่งใด เป็นความรู้ ความจริง ภายใต้ บริบท การเมือง เศรษฐกิจ สังคม ตัวบทมีการผลิตซ้ำ แจกจ่าย และบริโภคอย่างไร ความสัมพันธ์ เชิงอำนาจมีการปรับโครงสร้างใหม่หรือไม่ มีการท้าทายจากคนชายขอบสู่สถาบัน องค์การหรือไม่ ผู้มีอำนาจได้รักษาภาวะความเป็นใหญ่อย่างไร โดยผ่านวาทกรรมต่างๆ กลยุทธ์ระดับมหภาค และจุลภาคเป็นอย่างไร เหล่านี้เป็นคำถามที่ใช้ในการวิเคราะห์วาทกรรมที่ทำให้การศึกษา วาทกรรมต่างจากศาสตร์อื่นๆ ที่มีความละม้ายคล้ายคลึงกันอย่างวาทศาสตร์ หรือภาษาศาสตร์

อย่างไรก็ดี เมื่อเข้าสู่การวิเคราะห์วาทกรรม โดยอ้างอิงแนวคิดของฟูโกต์ จะพบว่าในการ วิเคราะห์วาทกรรมของเขา ก็คือ การพยายามศึกษาและสืบค้นกระบวนการ ขั้นตอน การลำดับ เหตุการณ์ และรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ ในการสร้างอัตลักษณ์ และ ความหมายให้กับสิ่งที่ ห่อหุ้มเราอยู่ในรูปของวาทกรรม และภาคปฏิบัติการของวาทกรรมว่าด้วยเรื่องนั้นๆ ว่ามีความ เป็นมาอย่างไร มีการต่อสู้ช่วงชิงการนำ (Hegemony) ในการกำหนดกฎเกณฑ์ว่าด้วยเรื่องนั้นๆ อย่างไรก็ตาม มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคล สถานที่ เหตุการณ์อะไรบางอย่าง ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับ

การสร้าง รวมไปถึงการเก็บกดหรือปิดกั้นสิ่งเหล่านี้ของวาทกรรมมีลักษณะอย่างไร ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในตัวของวาทกรรมมีอำนาจอยู่ด้วย¹⁸

ขณะที่ อีกประเด็นหนึ่งที่เป็นประเด็นสำคัญเกี่ยวกับเรื่องของการวิเคราะห์วาทกรรม คือ ในการวิเคราะห์วาทกรรมนั้นมิได้อยู่ที่ว่า คำพูด หรือสิ่งต่างๆ เหล่านั้นเป็นจริง หรือเป็นเท็จ ในการวิเคราะห์วาทกรรมไม่ได้สนใจในประเด็นเหล่านั้นมากเท่าไรนัก หากแต่ความสนใจกลับอยู่ที่ กฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง ที่เป็นตัวกำกับให้การพูด/กระทำนั้นเป็นไปได้ และกฎเหล่านั้นนั้นก็ฝังแฝงอยู่ในตัวของวาทกรรมเอง¹⁹

ถึงตรงนี้ ผู้วิจัยขอเสริมว่านอกจากจะวิเคราะห์วาทกรรมแล้ว ต้องไม่ลืมว่า ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ต้องการศึกษปฏิบัติการณ์ทางวาทกรรมที่มีนักการเมืองเป็นผู้กระทำ ซึ่งก็หมายถึง นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย ดังนั้น ผู้วิจัยขอยกตัวอย่าง คำกล่าวของ อรวรรณ ปลัดธนโอวาท²⁰ ซึ่งกล่าวถึงกรอบการวิเคราะห์วาทกรรมกับการเมืองไว้สรุปได้ว่า วาทกรรมกับการเมืองอาจมีได้หลากหลาย เช่น

1. วาทกรรมการเมืองในกรอบที่มุ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร อำนาจ ความเป็นใหญ่ เจตนาผู้ส่งสาร และปฏิกิริยาของผู้รับสาร คือ วาทกรรมที่เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจ และการต่อต้านของบุคคลที่ได้ชื่อว่าเกี่ยวข้องกับการเมือง วาทกรรมการเมืองนี้ มองดูหน้าที่เชิงกลยุทธ์ เราจำเป็นต้องใช้กรอบวิเคราะห์ของระดับของภาษา คือ

1. การข่มขู่
2. การต่อต้าน
3. การปิดบังซ่อนเร้นข้อมูล
4. การทำให้ชอบธรรม และไม่ชอบธรรม

¹⁸ ญาณิศภาค กาญจนวิศิษฐ์, “กระบวนการสร้างความหมาย และบทบาทวาทกรรมรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), หน้า 14.

¹⁹ ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, วาทกรรมการพัฒนา อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกสิทธิ์ และความเป็นอื่น (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทยาศาสตร์, 2542), หน้า 29-30.

²⁰ อรวรรณ ปลัดธนโอวาท, “กรอบวาทกรรมวิเคราะห์ และ กรณีศึกษาไทย,” วารสารนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 1, (2546) : 37.

2. วาทกรรมการเมือง วิเคราะห์หน้าที่เชิงกลยุทธ์ ก็จำเป็นต้องใช้กรอบวิเคราะห์ระดับของภาษา ดังต่อไปนี้

1. ภาษาใช้งาน หรือปฏิบัติงาน เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง
2. ความหมาย เพื่อดูความหมาย และโครงสร้างของคำ
3. วากยสัมพันธ์ การจัดเรียบเรียงภายในประโยค ในการวิเคราะห์ภาษาใช้งาน

อย่างไรก็ดี เมื่อตั้งแนวคิด และคำกล่าวของนักวิจัย นักทฤษฎี ที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด นำที่จะสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ว่า การวิเคราะห์วาทกรรมของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ นั้น มีความสำคัญในหลากหลายองค์ประกอบ ที่ควรศึกษาไม่น้อย ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้มีความประสงค์ที่จะทำการวิเคราะห์วาทกรรมด้วย “**แนวทฤษฎีวิพากษ์**” หรือ **Critical Discourse Analysis (CDA)**

โดยการวิเคราะห์วาทกรรม ผู้วิจัยจะใช้หลัก 3 Dimensions Model แบ่งกรอบการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพราะในการทำความเข้าใจ text หรือ ตัวบทนั้นๆ จำเป็นต้องเชื่อมสัมพันธ์กับส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการเกิดขึ้นของวาทกรรมด้วย (Norman Fairclough, 2003)

ทั้งนี้หลัก 3 Dimensions Model ประกอบด้วย

- ตัวบท
- การปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice)
- ปฏิบัติการด้านสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice)

โดยการวิเคราะห์วาทกรรมภายใต้หลัก 3 ข้อนี้ นั้น ยังมีองค์ประกอบ 2 ข้อด้วยกัน คือ

1. วิเคราะห์สภาพการณ์ในการสื่อสาร (Analysis of Communication Events)
2. วิเคราะห์แบบแผนการใช้ภาษา (Analysis of the Order of Discourse)

ทั้งนี้ อธิบายตามหลักการ ได้ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สภาพการณ์ในการสื่อสาร (Analysis of Communication Events)

คือ การศึกษาวิเคราะห์คุณสมบัติของวาทกรรม ทั้งนี้ สภาพการณ์ของการสื่อสาร ประกอบไปด้วย

1.1 ตัวบท (text) ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร

คือการวิเคราะห์ภาษาที่ใช้ในรายการ ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน รูปแบบการใช้ที่แตกต่างกันไปตามความหมายที่ผู้ส่งสารต้องการให้ผู้รับเข้าใจตรงกัน นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ การสร้างภาพของภาษา โดยเน้นหลักการทางภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ เช่น คำศัพท์ ไวยากรณ์ ความหมาย การเชื่อมโยงความ โดยวิเคราะห์ใน 3 ส่วนคือ

วาทกรรม นำเสนออะไรสู่สภาพสังคม และเกิดผลอย่างไร เหตุใดถึงนำเสนอประเด็นนั้นๆ เช่น เมื่อผู้ส่งสาร นำเสนอความคิด ระบบความรู้ ความเชื่อต่างๆ แล้ว หลังจากนั้นส่งผลอะไรสู่สังคมบ้าง

วาทกรรมสร้างลักษณะเฉพาะ หรืออัตลักษณ์อะไรให้สังคม ศึกษาว่าตัวบท หรือตัวภาษาสามารถสร้างลักษณะเฉพาะอะไรผ่านสื่อ เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวบทที่มีต่อบริบททางสังคม เช่น สถานภาพ บทบาท

เนื้อหาของวาทกรรมแสดงถึงความสัมพันธ์อะไร พิจารณา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สร้างและผู้รับวาทกรรม เช่น สื่อกับสถาบันสังคม ดูว่าวาทกรรมนั้นมีอิทธิพล บทบาท อย่างไร ข้อนี้ผู้วิจัย ยกตัวอย่างว่า หากวาทกรรมที่ใช้ แสดงถึงความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด ผู้รับสารก็จะเกิดปฏิสัมพันธ์กับตัวบท และส่งผลมายังผู้ส่งสารได้ง่าย

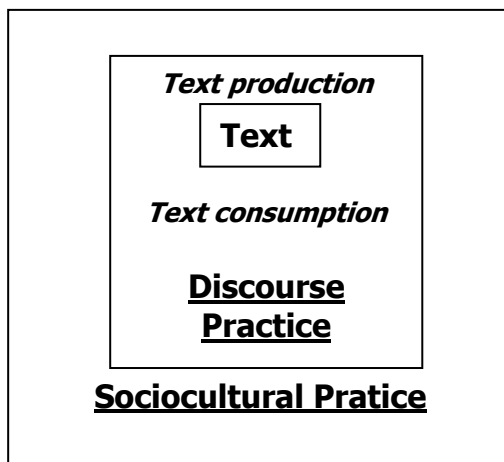
1.2 การปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse Practice)

ในส่วนของข้อนี้สามารถวิเคราะห์ได้ทั้งในแง่ กระบวนการผลิตวาทกรรม (Text Production) และมีการถ่ายทอดออกไปอย่างไร การบริโภคตัวบทวาทกรรม (Text Consumption) ผู้รับมีการบริโภคและตีความตัวบทอย่างไร ช่องทางการสื่อสาร คือสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ทั้งสถานการณ์ในการสื่อสาร และผลที่เกิดจากแบบแผนการใช้ภาษาช่วยในการสร้างขอบเขต ความสัมพันธ์ และโครงสร้างอย่างไร

1.3 ปฏิบัติการด้านสังคม วัฒนธรรม (Sociocultural Practice)

วิเคราะห์ถึงบริบทที่ส่งผลให้เกิดวาทกรรมในรายการ ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ เมื่อทั้งหมดมารวมกันจาก สุนทรียศาสตร์ตาม 3 Dimensions Model ของ Norman Fairclough สามารถจัดทำเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ ดังภาพต่อไปนี้



อธิบายจากกรอบแนวคิดตามภาพข้างต้น ได้ว่า ปฏิบัติการทางวาทกรรม เป็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันและกันระหว่างตัวบท (Text) กับปฏิบัติการสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice) โดยตัวบท อาจถูกกำหนดโดยสภาพแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมผ่านทางปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice) ขณะเดียวกันตัวบทเองก็อาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมด้วยเช่นกัน

2. วิเคราะห์แบบแผนการใช้ภาษา (Analysis of the Order of Discourse)

จากข้างต้น การวิเคราะห์สภาพการณ์ในการสื่อสารตามข้อแรก จะดูในส่วนของคุณสมบัติของวาทกรรม แต่การวิเคราะห์แบบแผนการใช้ภาษาในขั้นตอนนี้ จะวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของวาทกรรม ลักษณะ และประเภทของวาทกรรม โดยแยกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. ความสัมพันธ์แบบตัวเลือก (Choice Relation)

หากดูในกรอบแนวคิดข้างต้นประกอบ จะพบว่า ในส่วนของ Text production น่าสนใจมากกว่า เหตุใดสื่อถึงนำเสนอรูปแบบการใช้ภาษาในลักษณะดังกล่าว

2. ความสัมพันธ์แบบโยงใย (Chain Relation)

วิเคราะห์การบริโภควาทกรรม Text Consumption ว่าเกี่ยวโยงกับเหตุการณ์อย่างไร
เกิดผลอะไร

ในส่วนของแนวคิดการวิเคราะห์วาทกรรม ผู้วิจัยขอสรุปว่า การวิเคราะห์วาทกรรมเป็น
การศึกษาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ระหว่าง ตัวบท บริบท (ซึ่งพบว่าบริบทเหล่านี้
นำมาจากสภาพสังคมวัฒนธรรมในช่วงเวลานั้นๆ) และกระบวนการสร้างตัวบท ผู้ที่จะเข้าใจบริบท
ดังกล่าว ต้องมีภูมิหลัง หรือประสบการณ์ร่วม (Field of Experience) และมีความรู้ในบริบทนั้นๆ
เป็นอย่างดี และเมื่อนำแนวคิดเรื่องวาทกรรม และการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ มาศึกษา
รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ก็เพื่อเป็นแนวทางในการตอบคำถามการวิจัยว่า
รายการนี้ มีการสร้างความหมาย มีกระบวนการสร้างวาทกรรม และมีความสัมพันธ์กับบริบทของ
สังคมไทยอย่างไร กับทั้งยังทำความเข้าใจบริบทสภาพแวดล้อม และปฏิบัติการทางวาทกรรม
ตลอดจนความคิดที่ซ่อนอยู่ การปะทะ แย่งชิงการสร้างความหมาย ความจริง อัตลักษณ์ และการ
เก็บกดปิดกั้นความหมายบางอย่าง ภายใต้วาทกรรมที่ปรากฏในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับ
นายกฯ อภิสิทธิ์ต่อสังคมไทย โดยเฉพาะในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน
มีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ.2553 ว่ามีความหมายอย่างไร

2. แนวคิดเรื่องสัญวิทยา และการสร้างความหมาย (Semiology and Signification)

กาญจนา แก้วเทพ²¹ (2547) กล่าวว่า ทฤษฎีสัญวิทยา (Semiology) เป็นทฤษฎีที่ให้
คำอธิบายเกี่ยวกับคำว่า "สัญณะ" ซึ่งสัญณะ (sign) หมายถึง สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้มี
ความหมาย (meaning) แทนของจริง ตัวจริง (object) ในตัวบท (text) และในบริบท (context) สิ่ง
ที่นำมาเป็นสัญณะนั้น อาจเป็นวัตถุสิ่งของ รูปภาพ หรืออื่นๆ แต่สัญณะที่เป็นที่รู้จักที่สุดคือ ภาษา
language

²¹กาญจนา แก้วเทพ, การวิเคราะห์สื่อ : แนวคิดและเทคนิค (กรุงเทพฯ : บริษัท อินฟินิตี้เพรส จำกัด, 2547).

O'Sullivan และคณะ (1983) ได้อธิบายและให้คำจำกัดความ คำว่า สัญญะวิทยา (Semiology หรือ Semiotics) ไว้ว่า เป็นการศึกษารายละเอียดของสัญญะ (Sign) รหัส (Code) และวัฒนธรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดงให้เห็นลักษณะที่สำคัญของสัญญะ และการที่สัญญะนั้นถูกนำมาใช้ในสังคม

อย่างไรก็ดี แนวคิดเกี่ยวกับ "สัญญะวิทยา" เริ่มต้นที่ Ferdinand De Saussure นักภาษาศาสตร์ ชาวสวิสฯ ผู้ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งวิทยาการแขนงนี้ เขาอธิบายไว้ว่า "สัญญะวิทยา" หรือ Semiology มาจากคำกรีกว่า "Semeion" ซึ่งเป็นรากศัพท์ของคำว่า "Sign" ดังนั้น Semiology จึงเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับสิ่งที่ประกอบขึ้นมาเป็น Sign และกฎเกณฑ์ที่ควบคุมตัวมันเองอยู่²²

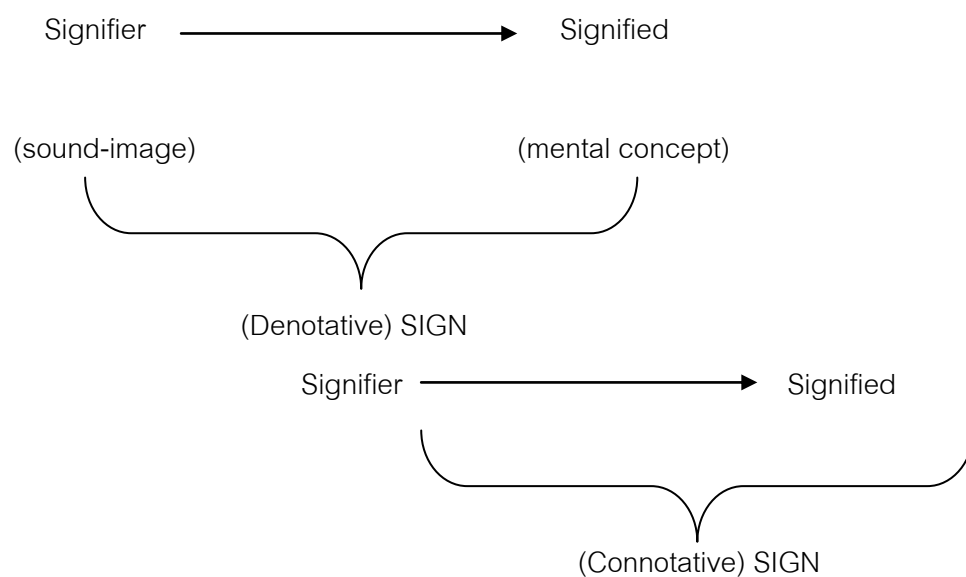
นอกจากนี้ Saussure (อ้างในศิริชัย ศิริภายะ และกาญจนา แก้วเทพ, 2531) ได้อธิบายความหมายของสัญญะไว้ว่า เป็นสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยอายตนะ (อวัยวะสัมผัสทั้งห้า) และเป็นสิ่งที่คนกลุ่มหนึ่งได้ตกลงใช้สิ่งนั้นเป็นเครื่องหมาย (Mark) ถึงอีกสิ่งหนึ่งที่ไม่ได้ปรากฏในสัญญะนั้น

Saussure เสนอว่า นอกเหนือจากภาษาแล้ว มีระบบสัญญะรูปแบบอื่นๆ ที่สามารถจะแสดงความหมายและความคิดของผู้ส่งสารได้ เช่น สัญญาณทหาร สัญญาณจราจร ฯลฯ นั่นคือทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถสื่อความหมายได้ถือเป็น "สัญญะ" Saussure ยังได้แบ่งสัญญะออกเป็น 2 ส่วน คือ ตัวหมาย (Signifier) หรือ sound-image คือ สิ่งปรากฏให้เห็นเป็นเครื่องหมาย รุปรอยบนกระดาษหรือเสียงที่ได้ยิน กับตัวหมายถึง (Signified) หรือ mental concept กล่าวคือความคิดรวบยอด หรือ ภาพที่เกิดขึ้นในใจที่มันอ้างอิงถึง ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นร่วมกันของสมาชิกในสังคมเดียวกันทั้งหมดที่ใช้ภาษาเดียวกัน เช่น เมื่อเราเขียนคำว่า "ม้า" โดยมุ่งที่จะให้หมายถึงตัวม้าจริงๆ ตัวอักษรคำว่า "ม้า" ถือเป็นตัวหมาย ส่วนตัวม้าจริงๆ เป็นตัวหมายถึง กระบวนการทั้งหมดนี้เราเรียกว่า กระบวนการสร้างความหมาย (Signification)

สัญญะ ซึ่งมาจากการนำความคิดที่อ้างถึงวัตถุ กับ จินตภาพแห่งความหมายมาสัมพันธ์กัน (Codification) นี้เอง ที่ทำให้เกิดความหมายหลายลักษณะ ได้แก่ ความหมายนัยเดียว

²² นงนัท ศรีสงคราม, "การสื่อสารทางวัฒนธรรมด้านอัตลักษณ์และสัญญะวิทยาของชาวไทยชนในหมู่บ้านคอนเตาฮู จังหวัดกาญจนบุรี," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาศิลปศาสตร์พัฒนการ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2547), หน้า 24.

(Monosemic Meaning) ซึ่งทำให้เกิดการตีความหมายโดยตรง (Denotation) ในระบบแห่งการสร้างความหมายขั้นที่หนึ่ง เนื่องจากจินตภาพแห่งความหมายหนึ่งอย่าง ตรงกับความคิดที่อ้างถึงสิ่งของหนึ่งอย่าง เช่น คำว่า “กล้วย” หมายถึงผลไม้ชนิดหนึ่ง และความหมายหลายนัย (Polysemic Meaning) ซึ่งทำให้เกิดการตีความหมายโดยนัย (Connotation) ในระบบแห่งการสร้างความหมายขั้นที่สอง เนื่องจากจินตภาพแห่งความหมายมีหลายอย่าง แต่ตรงกับความคิดที่อ้างไปถึงวัตถุเพียงหนึ่งอย่าง คำว่า “กล้วย” นอกจากจะหมายถึงผลไม้แล้ว ยังหมายถึงของธรรมดาต่างๆ ไม่สำคัญ²³



แบบจำลองกระบวนการสร้างความหมาย 2 ระดับ

ยังมีนักวิจัยแนวทางนี้อีกท่าน คือ Charies Peirce (1839-1914) นักปรัชญาด้านภาษาชาวอเมริกัน ซึ่งให้ความหมายไว้ว่า “สัญลักษณ์” คือสิ่งที่มีความหมายมากกว่าตัวของมันเอง (Sign is something which stands to somebody for something in some respect)

ทั้งนี้ Peirce ได้แบ่งองค์ประกอบของสัญลักษณ์ออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นตัวหมาย

²³เนตรทวย มณีโชติ, “สมญานามในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชน,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 8-9.

(signifier) และตัวหมายถึง (signified) เช่น เมื่อเรายกมือขึ้นพนมมือระหว่างอก (Signifier) ก็จะมี ความหมายถึงการแสดงความรัก (Signified) นอกจากนี้ Peirce ยังได้จัดประเภทของ Sign ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. **ภาพเหมือน (Icon)** หมายถึง สัญลักษณ์ที่มีลักษณะเป็นภาพ เป็นวัตถุที่มองเห็นชัด เช่น เครื่องหมายแสดงยศ ตำแหน่ง เป็นตัวชี้ให้เห็นถึงความมีอำนาจ หรือภาพถ่าย รูปปั้น อนุสาวรีย์ เป็นต้น ทั้งหมดเป็นตัวแทนที่เหมือน หรือ คล้ายคลึงสิ่งที่มันหมายถึง

2. **ดัชนี (Index)** หมายถึง สัญลักษณ์ที่มีความเกี่ยวพันโดยตรงกับสิ่งที่อ้างอิงถึง หรือเป็นตัวชี้ให้เห็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยการคิดหาเหตุผล หรือการเชื่อมโยงเหตุผล เช่น ควันไฟ อาการของโรค

3. **สัญลักษณ์ (Symbol)** หมายถึง สัญลักษณ์ที่มีลักษณะเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ เป็นกฎ หรือ ระเบียบ/จารีต หรือสิ่งที่ทุกคนเห็นพ้องต้องกัน เข้าใจเหมือนกัน และต้องอาศัยการเรียนรู้ เช่น ถ้อยคำ ภาษา ตัวเลข ชวเลข วัฒนธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ยังหมายถึงการให้ความหมายซึ่งคนใน บริบทหนึ่งๆ จะเข้าใจร่วมกันได้

แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีสัญญะวิทยา (Basic Concept) ประกอบด้วย²⁴

1. **สัญลักษณ์ (sign)** คือ สิ่งที่มีความหมายมากกว่าตัวของมันเอง แต่จะต้องอยู่ในบริบทหรือ สถานการณ์จำเพาะหนึ่งๆ เช่น แหวน ตามปกติ แหวน หมายถึง เครื่องประดับชิ้นหนึ่งที่ต้องใส่ที่นิ้ว แต่ถ้าเป็นแหวนที่ผู้ชายมอบให้ผู้หญิงในงานแต่งงาน แหวนย่อมหมายถึง เครื่องผูกพันชีวิตของคน 2 คน

สัญลักษณ์จะประกอบด้วย **ของจริง (reference)** คือ ของจริงทั้งหลายที่รับรู้ (ได้โดยประสาท สัมผัส) **ตัวหมายถึง (signifier)** คือ สัญลักษณ์ที่แต่ละวัฒนธรรมสร้างขึ้นเพื่อใช้แทนของจริง ซึ่งสัญลักษณ์ ในแต่ละวัฒนธรรมนั้นแตกต่างกันออกไป และ **ตัวหมายถึง (signified)** คือ ภาพที่เกิดขึ้นใน ความคิด เป็นสิ่งที่เข้าใจได้เมื่อเห็นสัญลักษณ์ เช่น เมื่อมีภาพขวดตั้งอยู่ ขวดคือของจริง แต่ละ วัฒนธรรม ก็สร้างสัญลักษณ์ของขวดขึ้นมาเป็นทั้งเสียงและภาพ เช่น วัฒนธรรมไทยจะเรียกขวด

²⁴ อัญชลี ติรเนตร, “กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), หน้า 31.

ว่า “ขวด” ขณะที่วัฒนธรรมของชาวอเมริกันจะเรียกขวดว่า Bottle แต่เมื่อคนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้สัญลักษณ์แล้ว เมื่อกล่าวถึงสัญลักษณ์ ขวด คนก็จะสามารถสร้างจินตภาพขวดได้ โดยไม่ต้องเห็นของจริง ซึ่งเรียกว่า ภาพในความคิด (concept)

องค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสัญลักษณ์นี้มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

1.1 ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีกฎเกณฑ์ (Arbitrary) เป็นความสัมพันธ์ที่ถูกสร้างขึ้นอย่างไม่มีกฎเกณฑ์ใดๆ

1.2 ความสัมพันธ์ที่ไม่ได้เกิดตามธรรมชาติ (Unnatural) เป็นความสัมพันธ์ที่ต้องเรียนรู้เอา เพราะเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

1.3 ความสัมพันธ์ที่ไม่ได้เกิดจากมูลเหตุจูงใจ (Unmotivated) เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ได้เกิดจากมูลเหตุจูงใจใดๆ เป็นพิเศษ

2. **ความสัมพันธ์ (Relation)** แนวคิดเรื่อง “ความสัมพันธ์” มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องของความหมายในแง่ของข้อเท็จจริงที่ว่า ไม่มีอะไรมีความหมายในตัวเอง และไม่ใช่ว่าตัวเนื้อหาที่กำหนดความหมาย แต่ทว่าสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น จะมีความหมายต่อเมื่อนำไปสัมพันธ์กับอีกระบบหนึ่งต่างหาก ความสัมพันธ์ที่สัญลักษณ์วิทยาให้ความสนใจคือ ความสัมพันธ์ระหว่าง “ตัวบท” (text) กับ “บริบท” (context) ซึ่งหมายถึงสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวบท กล่าวคือ ตัวบทหนึ่งๆ จะมีความหมายเช่นไรขึ้นอยู่กับบริบทด้วย ดังนั้นหากบริบทเปลี่ยนไป แม้ตัวบทจะเป็นตัวเดิม แต่ความหมายก็อาจจะเปลี่ยนไปด้วย

3. **ลักษณะส่วนตัว/ส่วนรวมของสัญลักษณ์ (Private/Public)** สัญลักษณ์ทุกอย่างจะต้องประกอบด้วย 2 มิติ นั่นคือ มิติที่เป็นส่วนรวม เรียกว่า “Language” และมิติที่เป็นส่วนตัวเรียกว่า “Speech” เช่น การที่ภาษาไทยมีพยัญชนะ 44 ตัวนั้น เรียกว่า language แต่เมื่อนำพยัญชนะทั้ง 44 ตัวนี้ มารวมเป็นคำ หรือเป็นประโยค จะต้องมีความหมาย, เป็นตัวควบคุมอยู่เสมอ ซึ่งความหมายก็คือ Speech แต่ละภาษาก็จะมีไวยากรณ์ของตัวเองหรือมีลีลาเป็นของตัวเอง ดังนั้นเมื่อต้องการจะศึกษาแบบแผนรวมของสัญลักษณ์ใด ก็จะต้องศึกษาลีลาหรือสัญลักษณ์นั้นนั่นเอง

4. **รหัส (Code)** หมายถึง แบบแผนของการนำเอาสัญลักษณ์ย่อยๆ ตามมาสัมพันธ์กันเป็นโครงสร้างที่จะต้องนึกถึงเมื่อจะตีความสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ได้รับรู้มา เมื่อเราพบเห็นสิ่งต่างๆ ใน

ชีวิตประจำวัน เช่น อาหาร นักสัญญาวิทยาจะต้องวิเคราะห์ว่า มีรหัสอะไรบ้างควบคุมสัญญาอยู่ โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

4.1 กฎของการแยกออกไป ทำได้โดยการทำตามหลัก Binary Opposition คือ แยกสิ่งตรงข้าม นั่นคือ ต้องหาว่ามีอะไรบ้างที่เป็นอาหารและอะไรที่ไม่ใช่ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น คำตอบที่จะตอบว่าจะอะไรใช่หรือไม่ใช่อาหาร ย่อมขึ้นอยู่กับรหัสของแต่ละคนด้วย

4.2 การแยกแยะเป็นส่วนย่อย เช่น แบ่งอาหารไทยเป็น ข้าวเปล่า แกงจืด น้ำพริก

4.3 กฎของการเชื่อมโยง ทำได้โดยการวิเคราะห์ ชุดของรหัสแต่ละชุดใช้หน่วยย่อยอะไรมาเชื่อมโยงกันบ้าง และอะไรไม่ควรนำมาเชื่อมโยง เช่น ไม่ควรนำเนื้อสันเข้ามา รวมกับ น้ำพริกปลาหู ซึ่งอย่างไรก็ตามความเข้มงวดในกฎของการเชื่อมโยงนี้ ก็ต้องขึ้นอยู่กับรหัสของแต่ละคนด้วย

4.4 การวิเคราะห์หน้าที่ต่างๆ ของรหัส เช่น ขาวตั้งหน้าตั้ง มีหน้าที่เป็นของว่าง

ในส่วนของ “การสร้างความหมาย” โรลันด์ บาร์ตส์²⁵ (Roland Barthes 1972:71) เป็นผู้ที่ศึกษาถึงเรื่องนี้ เขาให้แนวความคิดในการวิเคราะห์ความหมายแฝงที่อยู่ในการติดต่อสื่อสาร โดยหัวใจสำคัญของแนวคิดของ Barthes คือ ขั้นตอนในการแสดงความหมาย 2 ระดับ²⁶

1. การตีความหมายโดยตรง (Denotation)

Denotation เป็นความหมายขั้นแรกเหมือนที่ Saussure ได้ศึกษา เป็นการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมายกับตัวหมายถึงในสัญญะนั้น และความสัมพันธ์ของสัญญากับสิ่งที่กล่าวถึงในความหมายที่ชัดเจนของสัญญา หรือ คือความสัมพันธ์ระหว่างสัญญลักษณ์กับตัวอ้างอิง เช่น ภาพรูปถนนก็แสดงความเป็นถนนสายนั้น หรือคำว่า “Street” ก็คือความหมายของคำว่า ถนน ใช้ฟิล์มถ่ายขณะมีแสงแดดอ่อนๆ ใช้เลนส์กระจก (Filter) ปรับให้ภาพนุ่มขึ้น จะทำให้มองเห็นภาพของถนนสายนั้น เป็นถนนที่อบอุ่นไปด้วยความสุข ความอบอุ่น สะท้อนสังคมที่มีมนุษยธรรม เหมาะสำหรับเด็กๆ ที่จะวิ่งเล่น แต่ถ้าในทางกลับกัน ใช้เทคนิคการถ่ายภาพอีก

²⁵ Roland Barthes นักวิพากษ์วรรณกรรม นักทฤษฎีวรรณกรรมและทฤษฎีสังคม นักปรัชญาและนักสัญญาวิทยา นอกจากนี้ยังเป็นศิษย์คนหนึ่งของ Saussure

²⁶ นนทวรรณ ดิษฐรัมย์, “การวิเคราะห์เทคนิคการสร้างความหมายในรายการความรู้ขนาดสั้นทางโทรทัศน์.” (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), หน้า 17.

รูปแบบหนึ่ง ใช้ฟิล์มขาว-ดำ และกระจกเลนส์ปรับภาพทำให้ดูแข็งกระด้าง จะทำให้ภาพของถนนสายนั้นเป็นที่ ไม่น่าอยู่ มีแต่ความเยือกเย็น ไม่เป็นมิตร ไม่เหมาะสำหรับเด็กๆ ที่จะวิ่งเล่น

ความหมายแรกที่แสดงว่าเป็นถนนสายหนึ่งนั้นเป็นการตีความหมายโดยตรง ขณะที่ความหมายที่สองที่ให้ความรู้สึกจากการใช้เทคนิคการถ่ายภาพทั้งสองวิธี แสดงความหมายในขั้นที่ 2 ซึ่งเรียกว่า การตีความหมายโดยนัยแฝง

โดยสรุป ความหมายโดยตรง เป็นความเป็นจริงโดยธรรมชาติ ซึ่งอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมาย (Signifier) กับตัวหมายถึง (Signified) ภายในสัญญาะหนึ่งๆ ที่ถูกต้อง หรือ เป็นการตีความตามสามัญสำนึก และตามที่ปรากฏเด่นชัดของสัญญาะ

2. ความหมายโดยนัยแฝง (Connotation)

Barthes อธิบายความหมายในขั้นที่ 2 ว่ามีอยู่ 3 ประการ ประการแรก คือ การตีความหมายโดยนัยแฝง อธิบายถึงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อสัญญาะกระทบกับความรู้สึก หรืออารมณ์ของผู้รับสารและค่านิยมในวัฒนธรรมของเขา ความหมายในขั้นที่ 2 นี้ เกิดขึ้นจากการตีความโดยอัตตวิสัย เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กัค่านิยมทางวัฒนธรรม ซึ่งมีลักษณะแทนความรู้สึกนึกคิดของผู้สร้างสัญลักษณ์นั้น ความหมายแฝงนี้จะเกิดขึ้นจากการกำหนดรูปแบบของตัวหมาย และถูกควบคุมความหมายโดยการเปลี่ยนตัวหมายหรือสัญลักษณ์ แต่ยังคงมีตัวหมายถึงเอาไว้

Barthes ยังกล่าวว่า กระบวนการสร้างความหมายตรงจะมีลักษณะเป็นสากล คือ มีความหมายเดียวกันสำหรับทุกคนและมีลักษณะเป็นภาวะวิสัย (Objectivity) คือ อ้างอิงขึ้นมาโดยไม่มี การประเมินคุณค่า ส่วนกระบวนการสร้างความหมายแฝงนั้น จะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามวัฒนธรรมในการรับสาร เช่น คำว่า “หัวใจ” มีความหมายเป็นสากลว่า เป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายมนุษย์ ที่ทำหน้าที่สูบฉีดโลหิต ฯลฯ ดังนั้นความหมายตรงจึงเป็นความหมายของการใช้ภาษา แต่ถ้าเป็นความหมายแฝง ซึ่งเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมายและตัวหมายถึงในอีกระดับหนึ่ง คือ หัวใจเป็นสัญลักษณ์ของความรัก หรือ ชีวิต หรือความสำคัญ เป็นต้น ดังนั้นความหมายแฝงจึงหมายถึงการใช้ภาษาให้ความหมายแก่สิ่งหนึ่ง นอกเหนือไปจากสิ่งที่มันกล่าวถึง หรือมีความหมายสำหรับทุกคน

สำหรับรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ยังมีความน่าสนใจในแง่ที่ว่า เป็นการสร้างความหมายโดยใช้สื่อมวลชน ดังนั้นหากไม่กล่าวถึงการสร้างความหมายโดยสื่อมวลชน ก็จะเป็นการใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎี ไม่ครบถ้วน ตรงนี้ผู้วิจัย ขอหยิบยกเอาความเห็นของ Fiske and Harley²⁷ ที่กล่าวถึงประเด็นการสร้างความหมายในสื่อมวลชนไว้ว่า จำต้องผ่านกรอบความคิดระดับต่างๆ ดังนี้

1. **กรอบการทำงานด้านข่าวสารข้อมูล** News value, news quality คือ ขั้นตอนแรกของ การเลือกสรรเรื่องราวที่จะมาเป็นข่าว เช่น คุณค่าความเป็นข่าว ความถูกต้องเที่ยงธรรม ข้อนี้ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างงานวิจัยของ สาทิศ เขียวชะอุ่ม สรุปได้ว่า คุณค่าความเป็นข่าว จะต้องมีความน่าสนใจ มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน คือ ผู้รับสาร และต้องเป็นข้อเท็จจริง ที่มีความสด ทันสมัย

2. **กรอบความคิดส่วนบุคคล** (Individual Ideology) ขั้นตอนที่ 2 ของการเสนอข่าวสาร เช่น ทศนคติ จุดยืน ตลอดจนจรรยาบรรณ อุดมการณ์วิชาชีพ ของผู้สื่อข่าว แต่ละบุคคล

3. **กรอบนโยบายของสถาบันที่เกี่ยวข้อง** (Organization and institution involve) เป็นขั้นตอนที่สองที่ควบคุมการทำงานของ การสื่อสาร เช่น นโยบายทางธุรกิจ หน่วยงานรัฐบาล เทคโนโลยี แนวทางและนโยบายองค์กร ทั้งนี้กรอบขั้นนี้ อาจสวนทางกับความคิดของบุคคลก็ได้

4. **กรอบความคิดทางสังคม วัฒนธรรม บรรทัดฐานและค่านิยม** (Social, Culture, norms, values) ข้อนี้มีส่วนสำคัญต่อการกลั่นกรองและสร้างความหมายในสื่อมวลชน เรียกว่าทำหน้าที่ตั้งแต่การรับรู้ การตีความ การสร้างความหมาย การเลือกสรร และการสร้างภาพความเป็นจริงทางสังคม

ผู้วิจัยจะสามารถนำแนวคิดเรื่องสัญลักษณ์วิทยาและการสร้างความหมาย มาเป็นหนึ่งในแนวคิดที่จะใช้ประกอบการวิเคราะห์ตัวบท กระบวนการตีความวาทกรรม ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เพราะไม่เพียงแต่ตัวรายการจะเป็นการใช้ภาษาในการถ่ายทอด บอกกล่าวข่าวสาร แต่ยังประกอบไปด้วยสัญลักษณ์และการสร้างความหมายต่างๆ ผ่านออกมาจาก

²⁷ ญานิศภาค กาญจนวิศิษฐ์, “กระบวนการสร้างความหมาย และบทบาทวาทกรรมรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), หน้า 22.

ตัวบท ที่สำคัญยังเป็นการสร้างความหมายผ่านสื่อมวลชน ทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้เห็นกรอบแนวทางการเลือกใช้สัญลักษณ์ในการเสนอความหมายของผู้ส่งสารในรายการ และเพื่อให้เห็นภาพปัจจัยในการกำหนดการตีความวาทกรรมของผู้รับสาร ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรม และอำนาจ โดยเฉพาะในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ที่สังคมไทยต้องพบกับเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง ดังนั้น วาทกรรมที่พรุ้งพรูออกมาจากปากคำของนายกรัฐมนตรีไทย น่าที่จะมีสัญลักษณ์และความหมายต่างๆ ที่อาจ ซ่อน แฝง หรือปรากฏให้ต้องตีความกันไม่น้อย

3. ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ (Persuasive Communication Theory)

เพื่อให้งานวิจัยชิ้นนี้ สะท้อนถึงสิ่งที่ผู้วิจัยสงสัยใคร่รู้อีกหนึ่งสิ่ง คือ “กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ” จากปฏิบัติการทางวาทกรรมที่วิเคราะห์ในส่วนแรกด้วยแนวคิดวาทกรรมและแนวคิดสัญญาวิทยาแล้วนั้น ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจนี้นับเป็นอีกทฤษฎีหลัก ที่ผู้วิจัยจะนำมาใช้วิเคราะห์ในส่วนต่อมา

Andersen²⁸ กล่าวว่า การโน้มน้าวใจ คือ กระบวนการสื่อสารที่ผู้ส่งสารพยายามชักจูงเพื่อให้ได้รับการตอบสนอง ที่ต้องการจากผู้รับสารของเขา

นอกจากนี้ ความหมายของการโน้มน้าวใจ ในหนังสือทฤษฎีการจูงใจของ อุดุลย์ จาตุรงค์กุล²⁹ ได้กล่าวถึงการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจว่า การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นและพบได้บ่อยในชีวิตประจำวัน ซึ่งคำว่า การโน้มน้าวใจ และการจูงใจต่างมีความหมายที่เหมือนกัน คือ มนุษย์ใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการจูงใจบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การสื่อสารเพื่อจูงใจ (Persuasive Communication Situation) อันเป็นสถานการณ์ที่บุคคลที่เป็นแหล่งข่าวสาร หวังที่จะให้ผู้รับสารก่อปฏิกิริยา ตอบสนองต่อข่าวสาร มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือก่อให้เกิดอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้รับสารให้ดำเนินไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

Cutlips M.Scott & Center (1964) ได้ให้ความหมายของการโน้มน้าวใจไว้ว่า การโน้มน้าวใจทางด้านประชาสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นที่ไม่ลงรอยกันนั้น

²⁸ Andersen, K. E. *Persuasion: theory and practice* (Boston: Allyn and Bacon, 1971), pp. 6

²⁹ ปิยดา อินทรวรพัฒน์, “การวิเคราะห์เนื้อหาและเทคนิคการโฆษณาชวนเชื่อเกี่ยวกับสงครามอิรัก ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), หน้า 17.

สลายไป เพื่อก่อให้เกิดความคิดเห็นในทางที่เป็นประโยชน์ต่อเรา หรือหน่วยงานของเรา หรือเพื่อรักษาความคิดเห็นที่ดีอยู่แล้วไว้ให้คงอยู่ตลอดไป

Gerald R. Milier & Michael Burgoon (1973) อธิบายการโน้มน้าวใจ ว่า การโน้มน้าวใจใช้เมื่อผู้โน้มน้าวตั้งใจที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้ได้รับการโน้มน้าวใจ

Erwin P. Bettinghaus (1980) ได้สรุปการโน้มน้าวใจว่า เป็นรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลคนเดียว ต้องการที่จะได้รับการตอบสนองเฉพาะจากบุคคลคนเดียวหรือมากกว่า และมีความตั้งใจที่จะได้รับการตอบสนองผ่านการสื่อสาร ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อบุคคลสองคนหรือมากกว่า เห็นด้วยกับการให้ความร่วมมือ ในการสื่อสารที่พยายามจะเข้าถึงการเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจและการกระทำ การโน้มน้าวใจเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงสังคม แต่เรามักโต้แย้งว่า มันมีประโยชน์ในการเป็นเครื่องมือหลักที่จะแก้ปัญหาสังคมที่หลากหลาย

เมื่อนำ “การโน้มน้าวใจ” มารวมกับ “การสื่อสาร” เกิดเป็น “การสื่อสารโน้มน้าวใจ” (Persuasive Communication) จึงหมายถึง การสื่อสารเพื่อการจูงใจ ชี้แนะ และชักชวนให้บุคคลทำตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การศึกษาเรื่องการโน้มน้าวใจนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการพยายามทำความเข้าใจ และผลักดันพฤติกรรมของผู้อื่นให้ปฏิบัติตามที่ต้องการ โดยอาศัยกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิผล เป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวใจโดยมุ่งไปที่เป้าหมาย คือ ผู้รับสาร สถานการณ์ ข่าวสาร และช่องทางการสื่อสาร³⁰

อรวรรณ ปลัณฑ์โอวาท (2537) อธิบายไว้ว่า การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ จะเกิดขึ้นได้เมื่อมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. เมื่อมองจากภายนอกของผู้รับสาร องค์ประกอบในการโน้มน้าวใจมี 4 ประการ คือ

1.1 ความแตกต่างภายในผู้ส่งสาร ผู้ส่งสารแต่ละคนมีปัจจัยแตกต่างกัน ซึ่งทำให้มีความน่าโน้มน้าวใจไม่เหมือนกัน อาทิ ความน่าเชื่อถือ อำนาจทางสังคม บทบาททางสังคม สัมพันธภาพกับผู้รับสาร และ ลักษณะทางประชากรอื่นๆ เช่น อายุ เพศ อาชีพ

³⁰อรวรรณ ปลัณฑ์โอวาท, การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537), หน้า 5.

1.2 ความแตกต่างภายในสาร สารแต่ละชิ้นจะมีความน่าโน้มน้าวใจแตกต่างกันการพูดหรือการเขียน มีความน่าโน้มน้าวใจไม่เหมือนกัน ความแตกต่างในหัวข้อเนื้อหาของสาร ลักษณะของการโน้มน้าวใจที่ใช้ การจัดเรียงเรียงสาร ข้อโต้แย้ง ภาษา ตลอดจนคุณลักษณะของท่วงทำนองลีลา

1.3 ความแตกต่างของสื่อ ความน่าโน้มน้าวใจของสารจะแตกต่างกัน เมื่อเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลเปรียบเทียบกับ การสื่อสารโดยผ่านสื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

1.4 ความแตกต่างภายในสภาพการณ์ สภาพการณ์ที่มีบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือขาดบุคคลหนึ่งบุคคลใด เช่น การโน้มน้าวใจให้บริจาคเงิน โดยมีสื่อมวลชนคอยถ่ายภาพรายล้อม อาจจะเป็นตัวเร้าบวกในการโน้มน้าวใจก็เป็นได้

2. สำหรับตัวผู้รับสารเอง การที่ผู้รับสารคนหนึ่ง ๆ จะมีความละเอียดอ่อน (Susceptible) ต่อการถูกโน้มน้าวเพียงใด อาจพิจารณาได้จาก

2.1 ลักษณะของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา อาชีพ

2.2 ทรรศนะ และทัศนคติ

2.3 ความรู้ ซึ่งผู้รับสารมีเกี่ยวกับสารนั้นๆ

2.4 ลักษณะด้านอารมณ์

2.5 ความสำคัญที่ผู้รับสารให้แก่หัวข้อหนึ่งๆ

2.6 วิธีการที่ผู้รับสารรับรู้สภาพการณ์หนึ่งๆ

นอกจากนี้ ออวอร์ดน ปีลันธนีโอวาท ยังมีการกล่าวสรุปว่า การโน้มน้าวใจมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. ผู้โน้มน้าวใจตั้งใจที่จะมีอิทธิพลบางประการเหนือผู้ถูกโน้มน้าวใจ

2. โดยปกติ ผู้ถูกโน้มน้าวใจจะมีทางเลือกมากกว่าหนึ่งเสมอ และผู้โน้มน้าวใจจะพยายามชักจูงให้ผู้ถูกโน้มน้าวใจให้การยอมรับทางเลือกที่ตนเสนอ

3. สิ่งที่คุณจำเป็นต้องการ คือ การเปลี่ยนแปลงหรือการสร้าง หรือการดำรงไว้ซึ่งความคิดเห็น ทศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของผู้ถูกโน้มน้าวใจ ซึ่งจะส่งผลต่อบัจจัยอื่น ได้แก่ อารมณ์ พฤติกรรม เป็นต้น

William McGuire (1978) ได้เสนอขั้นตอนในการโน้มน้าวใจไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นนำเสนอ (Presentation)** การนำเสนอข่าวสารในการโน้มน้าวใจ ผู้โน้มน้าวใจต้องคำนึงถึงวิธีนำเสนอสารให้เหมาะสม โดยเลือกช่องทางในการสื่อสารให้เหมาะสมกับเนื้อหาข่าวสาร ตลอดจนต้องให้ผู้รับสารอยู่ในสถานที่และเวลาที่เหมาะสมในการรับสารด้วย

2. **ขั้นความสนใจ (Attending)** การโน้มน้าวใจจะต้องก่อให้เกิดความสนใจจากผู้รับสารอีกด้วย

3. **ขั้นความเข้าใจ (Comprehending)** เป็นขั้นที่มีความสำคัญในกระบวนการโน้มน้าวใจ และถ้าผู้รับไม่เข้าใจความหมายของสาร การโน้มน้าวจะไม่ประสบความสำเร็จ

4. **ขั้นคล้อยตาม (Yielding)** เมื่อผู้รับสารเกิดความเข้าใจในสารแล้ว ควรให้ผู้รับสารคล้อยตามสารนั้นด้วย เช่น คำนึงถึงผลดีที่จะได้รับ หรือเกิดความประทับใจในสาร เป็นต้น

5. **ขั้นการยึดเหนี่ยวสิ่งใหม่ (Retaining the new position)** เมื่อผู้รับสารเกิดความคล้อยตามแล้ว ขั้นตอนต่อไปนี้ คือ ให้ผู้รับสารเกิดการยึดเหนี่ยวในสิ่งใหม่ เช่น การย้ำสารก่อนที่ผู้รับสารจะลืมสารนั้น เป็นต้น

6. **การกระทำ (Acting)** คือ การนำเอาแนวคิดใหม่นั้นไปกระทำ อาจจะเป็นการกระทำทันที หรือทิ้งระยะไว้ แล้วจึงค่อยนำไปสู่การกระทำก็ได้

เมื่อปฏิบัติตามขั้นตอนแล้ว จะนำไปสู่ ผลการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่อไป ซึ่ง Erwin Bettinghaus (1968) กล่าวถึงผล (Effect) ของการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจว่าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และความเชื่อ ซึ่งสามารถจำแนกออกไปตามลักษณะของปัจจัยที่มีอยู่ก่อนแล้ว ได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด (Cognition Changes)
2. การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ (Affect Changes)
3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Behavior Changes)

สามข้อนี้ Rosenberg and Hovland (1960) ได้อธิบายไว้ว่า ผลของการโน้มน้าวใจจะรวมทัศนคติและความเชื่อไว้ เมื่อมีการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้รับสารจะเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ และสำนึกการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ และความรู้สึก การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ และจิตสำนึก (Concept, Awareness) หรือการเปลี่ยนแปลงความคิดรวบยอด ความเชื่อที่เรามีต่อสิ่งหนึ่ง คุณค่าที่เราให้ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือความเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง และโลกทัศน์รอบตัวเรา ปกติการเปลี่ยนแปลงในการรับรู้ และสำนึกแสดงออกมาให้เห็นได้ทางวาจา ซึ่งผู้รับสารแสดงออกมาหลังจากที่ได้รับฟังสารโน้มน้าวใจไปแล้ว แต่อย่างไรก็ดี การเปลี่ยนแปลงในการรับรู้ ความคิดรวบยอด หรือโลกทัศน์อาจจะไม่เกิดขึ้นในทันที แต่จะเกิดเพราะไปได้ข้อมูลเพิ่มขึ้นจากการพูดคุยหลังจากนั้น เราอาจสังเกตได้ว่า ผู้ส่งสารที่โน้มน้าวใจอาจจะไม่สามารถทำให้ผู้รับสารถึงขั้นลงมือปฏิบัติได้ แต่อาจทำให้ผู้รับสารเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ และจิตสำนึก ความคิดรวบยอด หรือการรับรู้ได้ และการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ก็เป็นพื้นฐานในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในภายหน้าเมื่อได้รับสารโน้มน้าวใจต่อไป

2. การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ความรู้สึก (Affection) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกได้ โดยการหัวเราะ ร้องไห้ ขนหัวลุก ฯลฯ ซึ่งสังเกตและวัดการตอบโต้จากวาจา หรืออากัปกริยาของผู้รับสารด้วยตนเอง

3. การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม (behavioral) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงการกระทำที่สามารถเห็นได้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นไปได้ค่อนข้างยาก ในการสังเกตการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมจะสังเกตได้จากวาจา และการกระทำของผู้รับสาร

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะการเปลี่ยนแปลงนั้น จะเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น การรับรู้ อิทธิพลเหนือความชอบ หรือการเปลี่ยนแปลงการกระทำก็ดี ทั้งหมดนี้ไม่สามารถจะแยกแยะออกจากกันได้อย่างชัดเจนนัก คือในบางครั้งคนเราก็อาจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากหลายสาเหตุ แต่สิ่งที่แน่นอนก็คือ การเปลี่ยนแปลงทั้งหลายนั้น มีจุดเริ่มต้นมาจาก

การเปลี่ยนทัศนคติของผู้รับสารในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และความยากง่ายของเรื่องที่ต้องการสื่อสารก็มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน นอกจากนี้ในบางครั้ง การเปลี่ยนแปลงก็อาจไม่เกิดขึ้นในทันทีทันใด ต้องอาศัยระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สื่อสารที่จะต้องวางแผนการโน้มน้าวใจอย่างรอบคอบเพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการ

การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ³¹

ในการโน้มน้าวใจ หน่วยพื้นฐานที่สุดของข้อความที่จะโน้มน้าวใจ คือ ความคิด ซึ่งผู้ส่งสารนำมาใช้ในการโน้มน้าว การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้สื่อสารถอดความคิดออกมาส่งผ่านสัญลักษณ์ในรูปแบบที่ผู้รับสารจะเข้าใจได้ เราทราบแล้วว่าความคิดหนึ่งๆ สามารถแสดงออกได้ด้วยถ้อยคำหลายอย่างต่างๆ กัน แม้ในภาษาเดียวกัน การใช้คำที่แตกต่างกันทำให้เกิดความประทับใจในระดับที่แตกต่างกันแก่ผู้รับสาร

หน่วยเล็กที่สุดของประโยคคือ คำ คำในลักษณะนัยตรง (Denotative Meaning) และนัยประหวัด (Connotative Meaning)

นัยตรง หมายถึงความหมายของคำตามพจนานุกรม ส่วนนัยประหวัด หมายถึงความหมายของคำที่เปลี่ยนแปลงไปตามการรับรู้ และประสบการณ์ของแต่ละคน ความหมายนัยตรงของคำจะเป็นความหมายที่แสดงได้ด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ (Sign or Symbol) และวัตถุ (Object)

มีคำหลายๆ คำที่เราเรียนรู้ ไม่ใช่เพราะว่าเราได้เห็นวัตถุจริงของมัน แต่อาจจะได้เห็นรูปภาพ ภาพวาด หรือถ้อยคำมาบรรยายวัตถุนั้น เช่น บางคนอาจจะไม่เคยเห็นหมีแพนด้าแต่เราพอนึกออกว่า หมีแพนด้าเป็นอย่างไร แน่นนอนที่สุด เมื่อเราเห็นหมีแพนด้าตัวจริง ย่อมให้ความรู้สึกแตกต่างกันไป เพราะฉะนั้น นัยตรงของคำก็คือ ความหมายของคำที่ได้จากการสัมพันธ์คำกับวัตถุจริง คำใดก็ตามที่เราเรียนโดยที่ตัวเรามีความสัมพันธ์กับวัตถุนั้นโดยตรง จะมีความเป็นนามธรรมน้อยลง และมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น ความคลุมเครือน้อยลง และจะเข้าใจได้ง่ายขึ้น เช่น ตัวอย่างต่อไปนี้

³¹ อัญชลี ธีรเนตร, “กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาค วิชาการศึกษาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), หน้า 11

เป็นนามธรรมน้อย	เป็นนามธรรมมาก
พี่ชาย	บุรุษ
แม่	ญาติ
มด	แมลง
รูปปั้น	ศิลปะ
ไฟจระจก	การจระจก

จะเห็นว่าคำทางซ้ายซ้ายนั้น ให้ความหมายที่ชัดเจนกว่าทางขวา การโน้มน้าวใจคงจะทำได้ยากยิ่ง ประเด็นอยู่ที่ว่า คำใดก็ตามที่เราเรียนรู้โดยมิได้สัมพันธ์เชื่อมโยงกับวัตถุจริง ความหมายของคำนั้นจะคลุมเครือ

เมื่อนำประเด็นนี้มาประยุกต์เข้ากับการโน้มน้าวใจ เราอาจกล่าวได้ว่า การโน้มน้าวใจนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้สื่อสารในการที่จะสร้างนัยตรงที่ชัดเจนสำหรับ คำๆ หนึ่ง หรือ เปลี่ยนความหมายของคำๆ หนึ่งให้ได้ และยิ่งคำๆ นั้นมีความสัมพันธ์กับวัตถุจริงๆ มากขึ้นเท่าใด ผู้สื่อสารก็ต้องใช้ความพยายามในการที่จะเปลี่ยนแปลงมากขึ้นเท่านั้น

อีกวิธีหนึ่งที่เราจะทำนัยตรงของคำได้ ก็โดยการให้กลุ่มคนที่เราเลือกมาจากชุมชนต่างๆ กัน อธิบายศัพท์ต่างๆ ที่เราเลือกมา ถ้าเรายังมีผู้เข้าทำการทดลองมาก ความหมายของคำเหล่านี้จะเปลี่ยนไปมาก และเราก็ทำการนับว่าคำใดบ้างที่มีคนให้ความหมายต่างกัน และคำใดบ้างที่ได้รับการอธิบายความหมายเหมือนกันมากที่สุดหรือต่างกันมากที่สุด

มีอีกหลายวิธีที่จะหานัยตรงได้ แต่ประเด็นสำคัญสำหรับผู้ทำการโน้มน้าวใจ คือ เขาจะต้องตระหนักว่า ผู้รับสารของเขานั้นให้คำจำกัดความของคำๆ หนึ่งอย่างไรบ้าง เขาจะต้องพยายามวิเคราะห์ว่า ในสภาพการณ์หนึ่งๆ คำที่เป็นรูปธรรมน้อยหรือมากกว่ากัน จะใช้ได้ดีกว่ากัน จากประเด็นเรื่องนัยประหวัดและนัยตรง เราพอจะกล่าวได้ว่า คำทุกคำมีทั้งสองความหมาย ยิ่งคำมีความเป็นนามธรรมน้อยเท่าไร ก็ยิ่งสัมพันธ์กับวัตถุของจริงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น และยิ่งคำมีจำนวนความหมายไม่มาก ความหมายที่จะได้จากผู้รับสาร คือ ความหมายนัยตรง ถ้าคำเป็นนามธรรมมาก มีความสัมพันธ์กับวัตถุของจริงน้อย มีจำนวนของความหมายมาก ความหมายที่จะได้จากผู้ฟังมักเป็นความหมายนัยประหวัด คำเช่น "ดี" "งาม" "น่าเกลียด" "ศิลปะ" "น่ารักนรมย์" เหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีนัยประหวัด

ปัญหาจากความหมายนัยตรง

เมื่อผู้พูดคนหนึ่งพยายามโน้มน้าวใจ เรากล่าวได้ว่า เขาพยายามจะให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด การรับรู้ อารมณ์ ความรู้สึก หรือพฤติกรรม สิ่งกีดกันอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้สื่อสารไม่สามารถโน้มน้าวใจได้ คือ เขาไม่สามารถดึงความหมายในตัวผู้รับสารให้ออกมาตรงกับผู้รับสารมืออยู่ได้ สมมติผู้ส่งสารพูดว่า "ชมพู่" ผู้รับสารอาจนึกถึงชมพู่สาแหรก ชมพู่มะเหมี่ยว ชมพู่เมืองเพชร ฯลฯ แต่คำว่า ชมพู่ นี้ผู้ส่งสารอาจจะได้ความหมายตรงกับที่ผู้รับสารคิดมากกว่าจะพูดคำว่า "ผลไม้" ดังนั้น วิธีใดที่จะขจัดความคลุมเครือ เราอาจจะใช้ สิ่งต่อไปนี้

1. การให้คำจำกัดความ (Definition) คือ ให้ผู้รับสารได้เรียนรู้สักครั้งหนึ่งในกรณีเฉพาะ เช่น อาจจะชี้ให้เห็นวัตถุนั้นโดยตรง เอาการมาแสดง หรือใช้กระดาษดำ

2. การแบ่งหมวดหมู่ (Classification) เช่น บอกว่า ลัทธิสังคมนิยม หมายถึงปรัชญาการเมืองแบบหนึ่ง ซึ่งเน้นการที่รัฐเป็นเจ้าของอุตสาหกรรมหลัก ถ้าเราแบ่งหมวดหมู่เช่นนี้ แสดงว่า เราจัด "ลัทธิสังคมนิยม" ว่าเป็นปรัชญาการเมืองอย่างหนึ่ง

3. การให้คำอธิบายเชิงปฏิเสธ (Negation) เช่น "อุตสาหกรรมหนัก" ผู้พูดอาจจะบอกว่า คำว่า อุตสาหกรรมหนักนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้หมายถึง อุตสาหกรรมผลิตวัตถุที่มีน้ำหนักมาก ข้าพเจ้าไม่ได้หมายถึง อุตสาหกรรมสินค้าพื้นเมือง ข้าพเจ้าไม่ได้หมายถึง อุตสาหกรรมที่ต้องลงทุนโดยผู้ลงทุนจำนวนมาก แต่ข้าพเจ้า หมายถึง.....

4. การให้คำนิยามเชิงปฏิบัติการ (Operational Definition) คือ คำนิยามที่จะนำไปใช้งาน หรือปฏิบัติงาน หรือในหมู่นักวิจัยกล่าวว่า เป็นคำนิยามที่นำมา **วัดได้** ในเชิงปริมาณ เช่น นักเคมีอาจจะพูดว่า เมื่อเอ่ยถึง "โซเดียมคลอไรด์" ข้าพเจ้าหมายถึง สารที่ถูกผลิตขึ้นเมื่อน้ำทะเลระเหยกลายเป็นไอ หรือแม่ครัวอาจจะให้คำจำกัดความเชิงปฏิบัติการได้ ถ้าสมมติจะทำข้าวคลุกกะปิ โดยในขั้นแรกจะให้ส่วนผสมเครื่องปรุงก่อนและวิธีทำ ผลที่ออกมาก็คือ ข้าวคลุกกะปิ หรือวัตถุ หรือสิ่งของที่ได้รับคำจำกัดความเชิงปฏิบัติการนั่นเอง

หลักฐาน (Evidence)

การใช้หลักฐานเป็นการสร้างสารวิธีหนึ่งที่สำคัญมาก นั่นคือ พัฒนาเรื่องราวหรือข้อความที่เราจะโน้มน้าวใจให้เข้าใจแจ่มชัดยิ่งขึ้น มีน้ำหนักมากขึ้น

ประเภทของหลักฐาน

1. การยกตัวอย่าง (Examples or Illustrations) ซึ่งอาจมาในสามรูปแบบ คือ ตัวอย่างโดยละเอียดจากเรื่องจริง ตัวอย่างย่อๆ เพียงคำสองคำ และตัวอย่างที่แต่งสมมติขึ้น ซึ่งมักเป็นเรื่องในอนาคต ถ้าเราจะวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งลงไปอีก เราจะถามว่าตัวอย่างนั้นเป็นแบบฉบับ (Typical) ของประเภทนั้นหรือไม่ ตัวอย่างนั้นเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรากำลังพูดอยู่หรือไม่ ตัวอย่างนั้นมีรายละเอียดพอที่จะอธิบายประเด็นที่เราต้องการชี้ให้เห็น หรือไม่มีหลักฐานอื่นอีกที่จะสามารถสนับสนุนบทสรุปของเราหรือไม่

2. การใช้สถิติ (Statistics) อันที่จริงแล้ว สถิติเป็นตัวอย่างหลายๆ ตัวอย่างนั่นเอง แต่แทนที่จะเสนอตัวอย่างสองสามสี่ห้าอัน ก็เสนอมาในเชิงปริมาณเสีย วิธีการที่จะทดสอบสถิติที่ใช้ในการโน้มน้าวใจนั้น คือ ผู้อ่านต้องพิจารณาดูว่าหน่วยที่นำมาเปรียบเทียบกันนั้น เปรียบกันได้หรือไม่ ตัวอย่างที่นำมาสุ่ม เพื่อใช้เป็นสถิตินั้นเพียงพอหรือไม่ สถิตินั้นครอบคลุมระยะเวลาที่พอเหมาะพอควรหรือไม่ สถิตินั้นถูกนำเสนอในรูปแบบที่สมเหตุสมผลหรือไม่ แหล่งที่มาของสถิติมีอคติหรือไม่ เป็นต้น

3. การใช้พยาน (Testimony) โดยปกติหมายถึง การอ้างถึงผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่ยอมรับหลาย และเป็นหลักฐานที่แข็งแกร่ง เมื่อจะวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งควรจะต้องดูว่าผู้ทรงคุณวุฒิที่อ้างถึงนั้นเป็นที่ยอมรับกันในสาขานั้นหรือเปล่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีอคติหรือไม่ การอ้างถึงผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะเจาะจงหรือไม่ หรือเพียงแต่กล่าวลอยๆ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒินั้นมีหลักฐานอื่นหรือมีผู้ทรงคุณวุฒิคนอื่นสนับสนุนหรือไม่ ความคิดที่อ้างมาจากผู้ทรงคุณวุฒินั้น ถูกกล่าวเมื่อไรและที่ไหน

4. การเปรียบเทียบ (Analogy or Comparison) หน้าที่สำคัญของการเปรียบเทียบ คือ การหาความคล้ายคลึงระหว่างสิ่งหนึ่ง ที่เรารู้จักเข้าใจดีแล้วกับอีกสิ่งหนึ่งที่เราไม่รู้จัก ไม่เข้าใจ การเปรียบเทียบแบ่งเป็นสองชนิด คือ เปรียบเทียบโดยภาพพจน์ คือ เปรียบเทียบของสองอย่างที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์การเปรียบเทียบให้กว้างขวางพิสดารยิ่งขึ้นก็คือ การถามว่าการเปรียบเทียบนั้นเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่หรือไม่ ประเด็นที่เหมือนกันในการ

เปรียบเทียบนั้น มีน้ำหนักมากกว่าประเด็นที่ต่างกันหรือไม่ เทอมหลักที่สร้างข้อเปรียบเทียบขึ้นมา นั้นถูกต้องหรือไม่ (เช่น "เรื่องที่ปราศจากกัปตันยอมล้มฉันใด สโมสรของเราก็จะไปไม่รอดถ้าปราศจากประธาน" ในที่นี้ เทอมหลัก "เรื่องที่ปราศจากกัปตันยอมล้มฉันใด" เป็นข้อความที่ไม่ถูกต้อง เพราะบางทีเรื่องที่ปราศจากกัปตันอาจไม่ล้มก็ได้ เช่นนี้จะทำให้การเปรียบเทียบผิดไปด้วย) ข้อเปรียบเทียบง่ายต่อการที่ผู้ฟังจะเข้าใจหรือไม่ ข้อเปรียบเทียบนั้นมีหลักฐานประเภทอื่นสนับสนุนหรือไม่

5. รายละเอียด (Details) หมายถึง ลักษณะต่างๆ หรือส่วนต่างๆ ของวัตถุชิ้นหนึ่งของเหตุการณ์หนึ่งๆ หรือของความคิดรวบยอดความคิดใดความคิดหนึ่ง โดยการให้รายละเอียดที่เฉพาะเจาะจง ผู้พูดสามารถทำให้ผู้ฟังเข้าใจอย่างกระจ่างได้ในเรื่องที่พูด การให้รายละเอียดเพิ่มขึ้นอาจจะดึงดูดความสนใจได้มากขึ้น

6. การพรรณนาความ (Description) การพรรณนาความ เป็นขบวนการบอกเล่าถึงรูปร่างหน้าตา ลักษณะหรือบรรยากาศของเหตุการณ์ สถานที่ วัตถุ หรือประสบการณ์ โดยขึ้นอยู่กับการสังเกตการณ์ หรือ ความรู้สึกของผู้พูด ประโยชน์ของการพรรณนาความ คือ ช่วยให้ผู้ฟังได้เห็นภาพชัดเจนเกี่ยวกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง

7. การบอกเล่า (Narration) คล้ายคลึงกับการพรรณนา แต่ต่างกันตรงที่ว่า การบอกเล่าเป็นการบรรยายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา เรื่องเล่าส่วนตัวแทบทั้งหมดเป็นการบอกเล่าประเภทนี้

โดยสรุป ในการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ ผู้ส่งสารต้องเอาใจใส่ตั้งแต่หน่วยเล็กที่สุดของข้อความซึ่งก็คือ คำ และขยายขึ้นเป็นวลีประโยค ย่อหน้า บทความ ฯลฯ คำจะมีความหมายทั้งนัยตรงและนัยประหวัด ซึ่งผู้ส่งสารจะต้องระมัดระวังในการเลือกใช้ อย่างไรก็ตาม ในการสื่อสารด้วยคำหรือคำพูดนั้น ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่เรากำลังเอาใจใส่ คือการสื่อสารด้วยอวัจนภาษา ซึ่งมีผลทางโน้มน้าวใจมากกว่าอวัจนภาษา เมื่อนำมาประกอบกันและความหมายเกิดขัดแย้งกัน

นอกจากนี้การสร้างสารหรือการใช้สารไม่เพียงแต่รู้จักการใช้คำและอวัจนภาษาเท่านั้น ยังรวมไปถึงการเลือกใช้เหตุผลซึ่งมีน้ำหนักต่างๆ มาสนับสนุนซึ่งเรียกว่าหลักฐานนั่นเอง ซึ่งถ้าปราศจากหลักฐานเสียแล้ว สารที่สร้างขึ้นอาจจะฟังดูเลือนลอย ไม่น่าเชื่อถือ และขาดประสิทธิภาพในการโน้มน้าวใจ

จุดจูงใจในสาร (Message Appeals)

จุดจูงใจในสาร อาจจะเป็นทางด้านชีววิทยา (ความต้องการทางด้านสรีระ) หรือเป็นจุดจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learned Motives) แต่การโน้มน้าวใจจะได้ผลดียิ่งขึ้น ถ้ามีจุดจูงใจที่ผู้รับสารสามารถเชื่อมโยงได้กับกรอบอ้างอิงของตัวเอง จุดจูงใจที่ใช้กันทั่วไป ได้แก่³²

1. จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว (Fear Appeal) มีการศึกษาด้านการใช้จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว ปรากฏว่าความกลัวในระดับต่ำมีผลในทางโน้มน้าวใจมากกว่าความกลัวในระดับสูง ถ้าความกลัวมีมากเกินไป ผู้รับสารอาจจะเกิดความกระวนกระวาย แทนที่เขาจะสนใจในสาร เขาจะสนใจในความกระวนกระวายของเขาแทน นั่นคือ ถ้าผู้ส่งสารมีความน่าเชื่อถือสูง เขาสามารถใช้ความกลัวในระดับสูงมาโน้มน้าวใจ ถ้าผู้ส่งสารมีความน่าเชื่อถือต่ำ ผู้ส่งสารสามารถใช้ความกลัวในระดับต่ำมาโน้มน้าวใจ นอกจากนี้นักวิจัยยังค้นพบว่า ความสัมพันธ์ของหัวข้อของการโน้มน้าวใจก็สัมพันธ์กับระดับความกลัวที่จะใช้กับผู้รับสาร คือ ถ้าผู้รับสารรู้สึกที่ตัวเองเกี่ยวข้องกับหัวข้อนั้น ผู้ส่งสารอาจใช้ความกลัวในระดับสูงมาโน้มน้าวใจได้

ตัวแปรที่จะอธิบาย ประสิทธิภาพของการใช้ความกลัวในการโน้มน้าวใจมีหลากหลาย เช่น ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร ความสำคัญของเนื้อหาที่มีต่อผู้รับสาร บุคลิกภาพของผู้รับสาร เป็นต้น

2. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ (Emotional Appeal) นักวิจัยชาวตะวันตกได้ทำการทดลองและพบว่า สารที่ใช้อารมณ์จะโน้มน้าวใจมากกว่าสารที่ไม่ใช้อารมณ์ ตามปกติ การโน้มน้าวใจโดยใช้อารมณ์จะมีวิธีการดังต่อไปนี้

การใช้ภาษาที่เจืออารมณ์เพื่อบรรยายสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใด การเชื่อมโยงความคิดที่เราเสนอใหม่กับความคิดเก่า ความคิดเก่าบางอย่างเป็นที่ชื่นชอบ ความคิดเก่าบางอย่างเป็นที่รังเกียจเด็ดขันธ์ ถ้าผู้ส่งสารสามารถเชื่อมโยงความคิดใหม่นี้ได้กับความคิดเก่า ก็อาจจะจูงใจทางอารมณ์ให้ผู้รับสารคล้อยตามได้

³² อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท, การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537), หน้า 209-213.

การเชื่อมโยงความคิดที่เสนอเข้ากับอวัจนสารที่สามารถเร้าอารมณ์ได้ การทำให้วัจนสารและอวัจนสารสอดคล้องกันโดยผู้ส่งสาร กรณีนี้เป็นกรณีพิเศษสำหรับการพูด ถ้าผู้พูด พูดเรื่องที่ต้องใช้อารมณ์เข้าเจือปน ผู้พูดต้องมีอากัปกริยาท่าทาง น้ำเสียงประกอบด้วย ผู้ฟังจึงจะคล้อยตาม

3. จูงใจโดยใช้ความโกรธ (Anger Appeal) วิธีนี้ผู้ส่งสารสร้างความโกรธ ความคับข้องใจแก่ผู้รับสารแล้วจึงเขียนหรือพูดเพื่อลดหรือเพิ่มความเครียดแก่ผู้รับสารและวิธีแก้ไข

4. จูงใจโดยใช้อารมณ์ขัน (Humorous Appeal) วิธีนี้โน้มน้าวใจโดยลดความเครียด อาจทำได้โดยวิธีเขียนประชดแดกดัน

5. จูงใจโดยใช้รางวัล (Rewards as Appeal) ปกติแล้วสารที่ตอบสนองของความต้องการของผู้รับสาร จะประสบความสำเร็จมากกว่าสารที่ไม่ได้ให้คำสัญญาสิ่งใดกับคนฟัง ยิ่งสารมีรางวัลหรือสิ่งตอบแทนมาก ก็อย่างยิ่งเรียกร้องความสนใจหรือจูงใจคนฟังได้มาก

6. จูงใจโดยใช้แรงจูงใจ (Motivation Appeal) แท้ที่จริงแล้วจูงใจทุกชนิดที่กล่าวมาแล้ว ถือว่าเป็นแรงจูงใจ แต่มีแรงจูงใจบางอย่างที่มนุษย์เรียนรู้เมื่อมีประสบการณ์ผ่านเข้ามาในชีวิต แรงจูงใจเหล่านี้ ได้แก่ ความรักชาติ ความรักในเพื่อนมนุษย์ ศาสนาและค่านิยมต่างๆ

ข้อพิจารณาในการสื่อสารโน้มน้าวใจ

เพื่อให้การโน้มน้าวใจบรรลุวัตถุประสงค์ได้รวดเร็วขึ้น ผู้สื่อสารจึงควรคำนึงถึงข้อพิจารณาต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ในการโน้มน้าวใจ

- 1.1 ให้เกิดความเป็นเอกภาพ มีการเน้น การย้ำ การกระตุ้น การซ้ำ ได้อย่างต่อเนื่อง
- 1.2 ทำให้ผู้สื่อสารสามารถเลือกใช้ช่องทางและช่องทางการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง
- 1.3 สามารถติดตามผลการดำเนินงาน โดยมีการประเมินผลเป็นระยะตามต้องการ รวมทั้งพิจารณาถึงปฏิกิริยาสะท้อนกลับแล้วนำมาปรับปรุงการสื่อสารครั้งใหม่ต่อไป

1.4 เป็นแนวทางและเป้าหมายในการดำเนินงาน ถือเป็นสิ่งจูงใจสำหรับผู้ทำกา
รสื่อสาร

1.5 ทำให้ผู้รับสารสามารถรับรู้ วิเคราะห์และประเมินสาร เพื่อการโน้มน้าวใจได้
ถูกต้อง

2. การถือผู้รับสารเป็นศูนย์กลางในการโน้มน้าวใจ ผู้รับสารจะสำคัญมากสำหรับการโน้มน
้าวใจ ต้องมีการวิเคราะห์อย่างแน่ชัดว่า ผู้รับสารคือใครเป็นอย่างไร มีประสบการณ์ การรับรู้
ค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และระบบสังคม วัฒนธรรมอย่างไร เราจะไม่สามารถโน้มน้าวใจผู้รับ
สารได้เลย หากไม่ทำการวิเคราะห์ผู้รับสารอย่างแจ่มแจ้ง และถือผู้รับสารเป็นศูนย์กลางในการ
เตรียมสารที่ถูกต้องเหมาะสม

3. กระบวนการโน้มน้าวใจการโน้มน้าวใจเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่งซึ่งเป็นกระบวนการ
เพราะมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ไม่มี
จุดเริ่มต้น ไม่มีจุดสิ้นสุด กระบวนการโน้มน้าวใจประกอบด้วย

- มีวัตถุประสงค์ตั้งไว้เด่นชัด
- วิเคราะห์ผู้รับสารอย่างถ่องแท้ เพื่อทำการเตรียมสาร
- การเลือกสื่อ หรือช่องทางส่งสารของผู้รับสาร
- ผู้รับสารถอดรหัสของสาร และตีความสาร
- การมีปฏิกิริยาตอบสนอง

ความสำเร็จในการโน้มน้าวใจ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขดังต่อไปนี้ (Bettinghaus, 1980)

1. ความคล้ายคลึงกันหรือความแตกต่างกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ในผู้ส่งสารคน
เดียวกันส่งสารที่มีเนื้อหาเดียวกันไปให้ผู้รับสารที่ต่างกัน คนละคนกันก็อาจจะทำให้เกิดผลในการ
โน้มน้าวใจที่ต่างกันได้ เพราะผู้รับสารอาจมีคุณสมบัติทางกายภาพที่แตกต่างกัน อาทิ เพศ อายุ
การศึกษา เชื้อชาติ และอาชีพ ทำให้เกิดปัจจัยทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันออกไป
ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดการตอบสนองความสมดุลของการเรียนรู้รวมถึง
บุคลิกภาพที่แตกต่างกันด้วย

2. ความแตกต่างในเนื้อหาสาระ เมื่อบุคคลได้รับข่าวสารบุคคลจะเกิดความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่ที่หัวข้อหรือเนื้อหาของข่าวสารก่อน ในขณะที่การจัดโครงสร้างของเนื้อหา การใช้ภาษา รวมไปถึงรูปแบบจะมีผลต่อการดึงดูดใจให้ผู้รับสารเปิดรับข่าวสารได้ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบได้

3. ความแตกต่างในช่องทางที่ใช้ในการสื่อสาร ในการวิจัยของเบอร์โล (Berlo, 1960) ช่องทางซึ่งถือได้ว่าเป็นพาหนะนำสารไปส่งผู้รับสาร โดยนำสารไปสู่ประสาทรับความรู้สึกทั้ง 5 ได้แก่

1. ทางการเห็น โดยประสาทตา
2. ทางการได้ยิน โดยประสาทหู
3. ทางการได้กลิ่น โดยประสาทจมูก
4. ทางการสัมผัส โดยประสาทกาย
5. ทางการลิ้มรส โดยประสาทลิ้น

การสื่อสารแบบอยู่ต่อหน้าจะใช้ช่องทางสื่อสารทั้ง 5 ประการนี้มาประกอบกันความแตกต่างกันในสถานการณ์ของการโน้มน้าวใจ ในแต่ละสถานการณ์ที่มีการโน้มน้าวใจเกิดขึ้นความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางสังคมนั้นๆ ด้วย เช่น การโน้มน้าวใจให้แก่ผู้รับสารในลักษณะที่คุ้นเคยหรือไม่คุ้นเคยกับผู้รับสารหรือสถานการณ์นั้นสร้างความปลอดภัย หรือไม่พอใจแก่ผู้รับสารเหล่านี้จะทำให้มีการตอบสนองจากผู้รับสารแต่ละคนที่แตกต่างกันออกไป

ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษา เนื้อหาวาทกรรมของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ว่า จะมีการใช้การสื่อสารโน้มน้าวใจอย่างไร เพราะแนวคิดการโน้มน้าวใจ จะสามารถช่วยวิเคราะห์ศึกษาลักษณะวิธีการในการใช้ภาษาใน text และใช้อธิบายการสื่อความหมายในรายการผ่านวาทกรรมรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ว่าเป็นการโน้มน้าวใจประชาชนอย่างไร และทำให้เข้าใจว่าภาษาปฏิบัติการทางวาทกรรมมีการประกอบสร้างในลักษณะใด ทำให้เห็นลักษณะการสร้างควมหมาย อำนาจวาทกรรมจากการใช้ภาษาโน้มน้าวใจของ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

4. แนวคิดเรื่องการโต้แย้งแสดงเหตุผล

Stephen Toulmin ได้เสนอแนวคิดทางด้านตรรกวิทยาไว้ในหนังสือ *The Uses of Argument* ซึ่งแนวคิดของทูลมินนี้ดัดแปลงมาจากซิลลอลจิสซึม โดยแก้จุดอ่อนของซิลลอลจิสซึมที่รวมความเป็นทั้งหมดไว้ (Allness) ซึ่งในความเป็นจริงเรามักประสบกับเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นบางอย่างทำให้ความคิดของซิลลอลจิสซึมแบบเดิมนั้น ไม่สามารถครอบคลุมได้ ดังนั้นเพื่อให้สมจริงและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตของมนุษย์ได้จริง ทูลมินจึงได้คิดแบบจำลองใหม่ซึ่งเน้นบทยายที่ไม่ให้รวมความเป็นที่สุดไว้

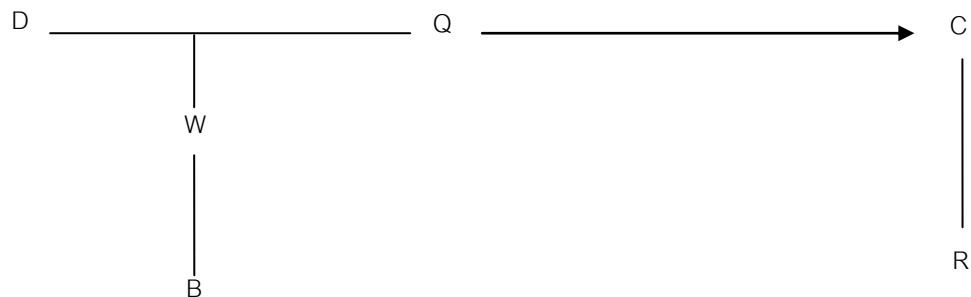
ซิลลอลจิสซึมแบบเดิม (รวมความเป็นทั้งหมด Allness)

มนุษย์ทุกคนต้องตาย (ประโยคเสนอที่ 1)

ซอเครตีสเป็นมนุษย์คนหนึ่ง (ประโยคเสนอที่ 2)

เพราะฉะนั้นซอเครตีสต้องตาย (บทสรุป)

แบบจำลองของทูลมิน



D = DATA (ข้อมูล)

W = WARRANTS (ข้อสนับสนุน) มักจะขึ้นต้นด้วยคำว่า โดยเหตุที่

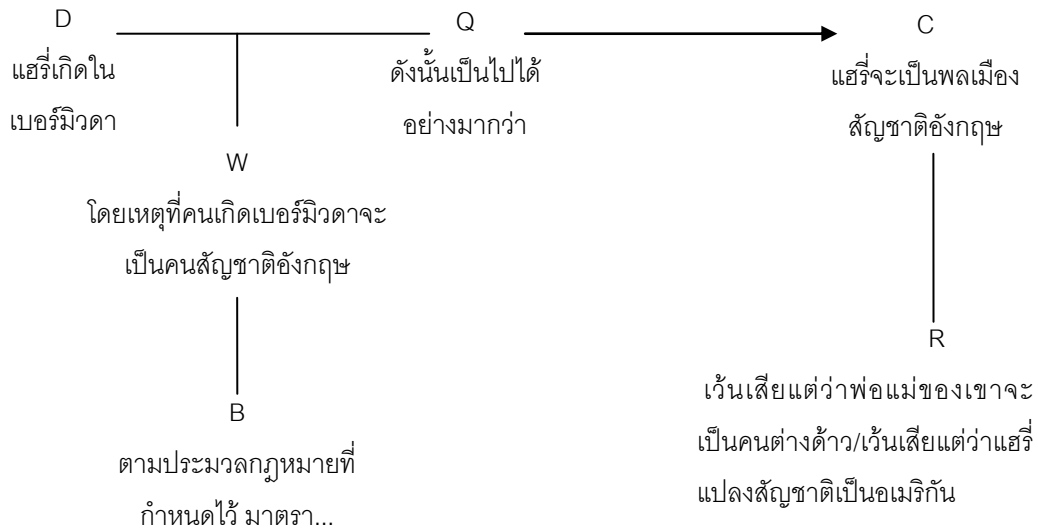
B = BACKING OF THE WARRANTS (ข้อยืนยันสนับสนุน)

Q = QUALIFIER (ข้อขยายความ)

C = CLAIM (ข้อสรุป)

R = REBUTTAL (ข้อแย้ง)

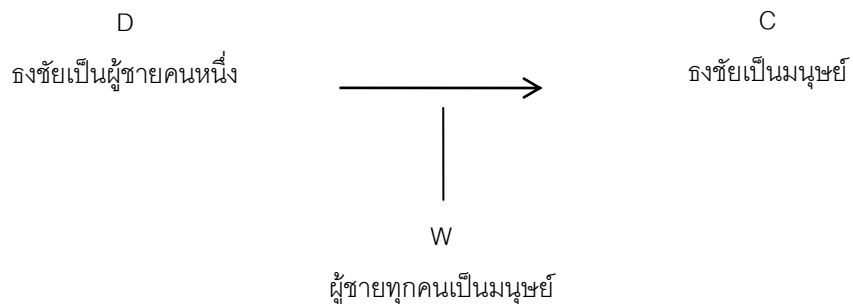
ข้อความที่ทูลมินใช้เป็นแม่แบบในการอธิบายแบบจำลองนี้



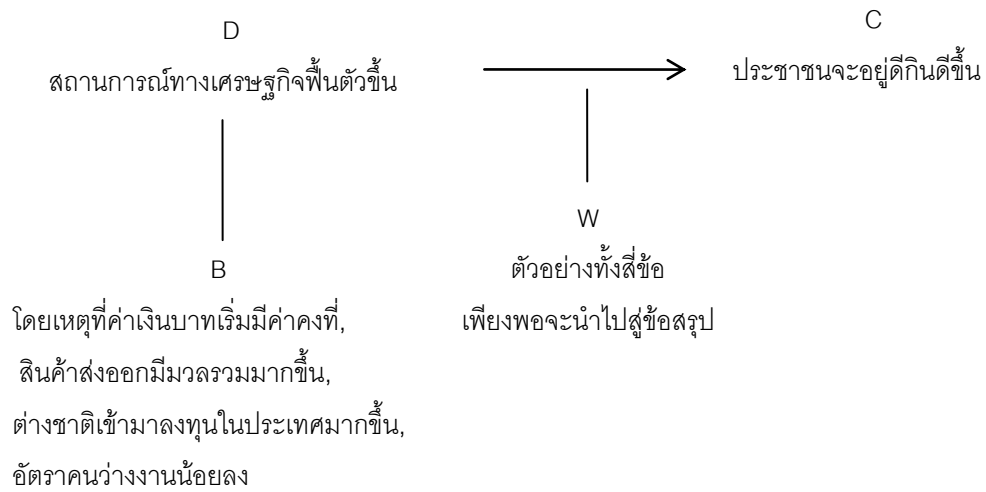
ในแบบจำลองนี้ ทูลมินอธิบายว่า เราแสดงเหตุผลหรือโต้แย้งจากหลักฐานขึ้นหนึ่งหรือข้อเท็จจริงขึ้นหนึ่ง ซึ่งในที่นี้เรียกว่า DATA (D) โยงไปยังข้อสรุป CLAIM (C) ทั้ง DATA และ CLAIM นี้มีความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกันด้วยสิ่งที่ทูลมินเรียกว่า WARRANTS (W) หรือข้อสนับสนุน และองค์ประกอบสุดท้าย ได้แก่ บทขยาย หรือ QUALIFIERS (Q) ซึ่งหมายรวมถึงข้อยกเว้น ตัวขยายพิเศษ เงื่อนไขต่างๆ ความน่าจะเป็น (ซึ่งไม่ใช่ดีกรีสูงสุด) ทูลมินใช้ลูกศรเป็นสัญลักษณ์ในการโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล (D) กับบทสรุป (C) และสนับสนุนการเชื่อมโยงนี้ด้วยการเขียน W ได้ลูกศร

อย่างไรก็ตาม ต่อมาได้มีการพัฒนาแบบจำลองการอ้างเหตุผลของทูลมิน ซึ่งได้แบ่งประเภทของการอ้างผลซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ ดังนี้

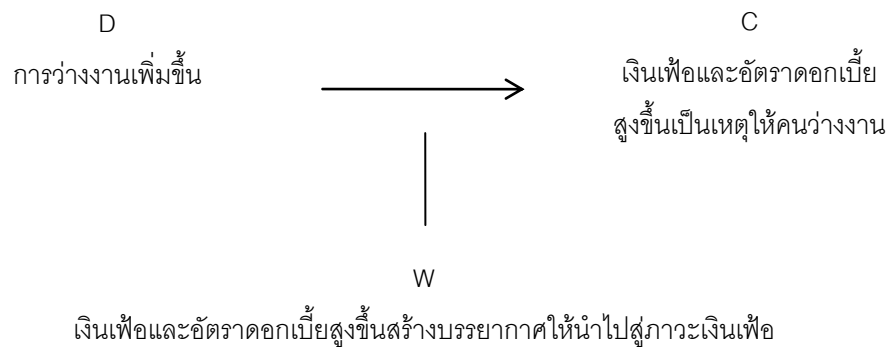
1. การอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ (Argument from Principle) คือ ประเภทของซิลลอจิสซึมที่อ้างเหตุผลหรือกฎเกณฑ์



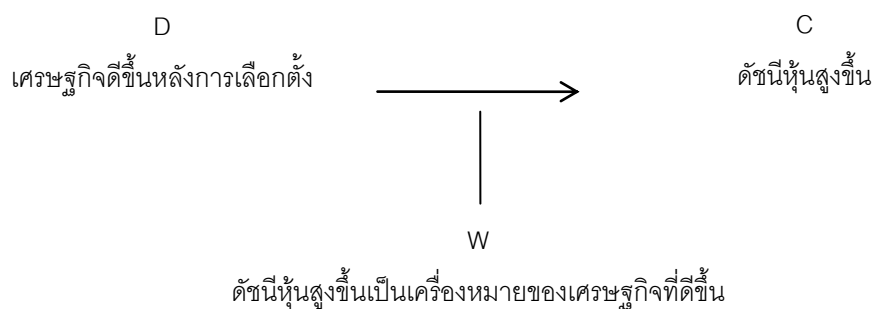
2. การอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไป (Argument by Generalization) คือ การเสนอชุดของตัวอย่างและข้อสรุปจากหลักการทั่วไป



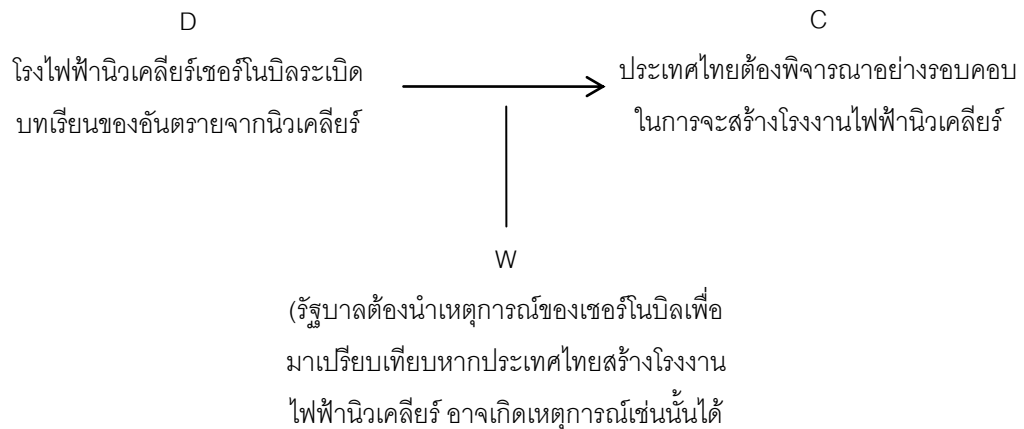
3. การอ้างเหตุผลจากเหตุไปยังผล (Argument by Cause) คือ การอ้างเหตุผลโดยยกสาเหตุของเรื่องราวนั้น ซึ่งนำไปสู่ผลที่ตามมา



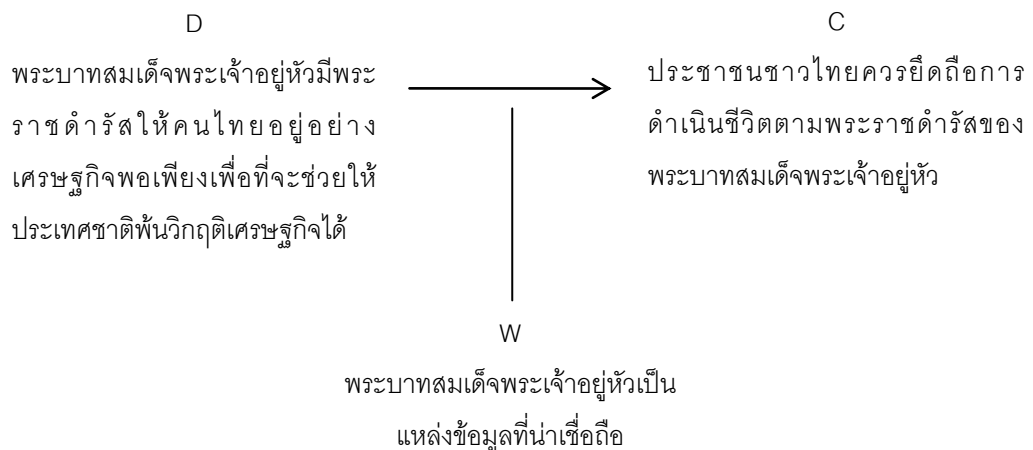
4. การอ้างเหตุผลโดยใช้สัญญาณบางอย่าง (Argument by Sign) คือ การอ้างเหตุผลที่คล้ายกับการหาหลักฐานในการสืบสวน



5. การอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ (Argument by Analogy) คือ การใช้การเปรียบเทียบ 2 สถานการณ์ซึ่งเชื่อว่ามีลักษณะเหมือนกัน และเหตุผลที่ใช้ในสถานการณ์หนึ่งสามารถใช้ได้กับในสถานการณ์



6. การอ้างเหตุผลโดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ (Argument from Authority) คือ การใช้ความน่าเชื่อถือของผู้พูดเป็นปัจจัยสำคัญในการอ้างเหตุผล โดยยกคำกล่าวของผู้มีอำนาจหน้าที่มากล่าวอีกครั้งหนึ่ง เช่น



เป็นนักการเมืองนั้น เนื้อหาสาระของวาทกรรมจะประกอบไปด้วยการพยายามที่จะสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่ตนเองหรือเครือข่ายทางการเมืองของตนเองหรือไม่

ทั้งนี้เพราะความชอบธรรม (Legitimacy) มาจากภาษาละตินในคำว่า Legitimus ซึ่งในระยะแรกเริ่มนั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคำว่า Legalis (ซึ่งหมายถึง กฎหมาย) ตามที่ได้ปรากฏอยู่ใน Latin lex (หรือกฎหมายละตินโบราณ) ในยุคของ Cicero ได้มีการใช้คำว่า Legitimum imperium และ Potestas legitima ในการอ้างถึง อำนาจตามกฎหมายของเจ้าพนักงานของรัฐและกฎหมายที่ไร้เหตุผลหรือกฎหมายที่ไม่สามารถยอมรับได้³³

ในหนังสือ The De Officiis ได้แยกความแตกต่างระหว่างศัตรูที่มีความชอบธรรม (legitimus hostis = the legitimate enemy) ออกจากกลุ่มของพวกหัวขโมยและโจรสลัด ด้วยเหตุผลที่ว่า ศัตรูที่ชอบธรรมเกิดจากการตกลงกันอย่างเป็นทางการและมีการลงนามเป็นสนธิสัญญาทางกฎหมายระหว่างกันจึงมีความแตกต่างจากศัตรูกลุ่มอื่น³⁴

จะเห็นได้ว่าในช่วงแรก ความชอบธรรมแทบจะถูกรวมให้เป็นเนื้อเดียวกับความถูกต้องตามกฎหมาย จะมีความชอบธรรมได้ก็ต้องทำการพิสูจน์ว่าการกระทำต่างๆ นั้นสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ที่ถูกสร้างขึ้น กฎแห่งกฎหมายจึงเป็นความชอบธรรมสูงสุดในระยะเริ่มแรก

นักคิดคนสำคัญ แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber, 1958)³⁵ เขาได้เริ่มต้นสร้างขอบเขตที่เกี่ยวกับความชอบธรรมให้มีความชัดเจนขึ้น กล่าวคือ ข้อเสนอของเขาได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการศึกษาประเด็นเรื่องความชอบธรรมทางการเมืองของนักคิดทางการเมืองหลายคนหลังจากเขา

โดย Weber เสนอทฤษฎีที่เกี่ยวกับความชอบธรรมไว้ว่า ความชอบธรรมมีรูปแบบ 3 ประการ ได้แก่ ความชอบธรรมที่เกิดจากประเพณี, ความชอบธรรมที่เกิดจากบุคลิกภาพส่วนตัว

³³รศชง เปรมทรัพย์, “ความชอบธรรมทางการเมือง : เปรียบเทียบแนวความคิดของมาคิอาเวลลีกับบีแธม,” (ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 11.

³⁴Jose G.Merquior, *Rousseau and Weber: two studies in the theory of legitimacy* (London: Routledge & Kegan Paul, 1980), pp. 2.

³⁵The Three Types of Legitimate Rule is a book written by Max Weber, a German economist and sociologist. An English translation was published in 1958.

และ ความชอบธรรมที่เกิดจากการยอมรับทางสังคม กรอบความคิดเช่นนี้ของ Weber มีอิทธิพลครอบงำและปูทางความคิดเกี่ยวกับความชอบธรรมของนักสังคมวิทยาในเวลาต่อมา

สำหรับความชอบธรรมทั้ง 3 แบบของ Weber อธิบายได้ดังนี้

1. ความชอบธรรมที่เกิดจากประเพณี

ความสอดคล้องกับนิยามของความชอบธรรมในยุคเริ่มแรกที่แยกไม่ออกจากเรื่องราวทางกฎหมาย ซึ่งในทางหนึ่งกฎหมายนั้นมีรากฐานมาจากประเพณีปฏิบัติที่มีมานานในสังคม

2. ความชอบธรรมที่เกิดจากบุคลิกภาพส่วนตัว

ข้อนี้ เวเบอร์กล่าวว่า มีความสอดคล้องกับเรื่องราวของกฎธรรมชาติที่อยู่นอกเหนือความควบคุมของมนุษย์นั่นคือ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพโดยธรรมชาติของมนุษย์แต่ละคน ที่มีความแตกต่างกันไป ซึ่งแม้ว่าสิ่งนี้จะสามารถฝึกหรือหัดให้มีบุคลิกภาพ เฉกเช่นบุคลิกภาพที่มีความโดดเด่นได้ แต่ก็ถือเป็นเพียงการพยายามเลียนแบบธรรมชาติของมนุษย์ประเภทหนึ่งที่ได้รับการยอมรับจากสังคมเท่านั้นเอง

3. ความชอบธรรมที่เกิดจากการยอมรับทางสังคม

ประเด็นนี้ดูเหมือนว่า ความชอบธรรมมีความสัมพันธ์กับแนวความคิดแบบประชาธิปไตยอยู่มาก นั่นคือ การยอมรับว่าความเห็นหรือเสียงสะท้อนทางสังคมสามารถถือเป็นความชอบธรรมประการหนึ่งได้

หรืออีกนัยหนึ่ง ที่เวเบอร์กล่าวไว้ จากประวัติศาสตร์สังคมมนุษย์ที่ผ่านมา สามารถแบ่งประเภทของการใช้สิทธิอำนาจปกครองที่ถือว่าชอบธรรมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ คือ

1. สิทธิอำนาจปกครองเชิงบารมี (charismatic authority) คือ อำนาจปกครองที่ขึ้นอยู่กับให้การยอมรับของประชาชนต่อบารมีของผู้นำซึ่งใช้สิทธิอำนาจนั้น เช่น การให้การยอมรับในการปกครองของหัวหน้าเผ่าที่ถูกรับรองจากคนในเผ่าว่ามีบารมีเพียงพอในการเป็นหัวหน้าเผ่า เป็นต้น

2. สิทธิอำนาจปกครองเชิงจารีตประเพณี (traditional authority) คือ อำนาจปกครองที่ขึ้นอยู่กับให้การยอมรับของประชาชนต่อการใช้สิทธิอำนาจที่สืบเนื่องรูปแบบเช่นนั้นมา

ยาวนานจากคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง จนกล่าวได้ว่าเป็นจารีตประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบต่อกันมา เป็นรูปแบบของประเทศที่ปกครองในระบอบกษัตริย์ (monarchy)

3. สิทธิอำนาจปกครองเชิงเหตุผลหรือเชิงกฎหมาย (rational/legal authority) คือ อำนาจปกครองที่ขึ้นอยู่กับลักษณะของการใช้สิทธิอำนาจ ว่าทำตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญ มากน้อยแค่ไหน เป็นรูปแบบของประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมี ผู้แทน (representative democracy)

นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดของ Alagappa (1995) ที่อธิบายว่า ความชอบธรรมทางการเมือง มีองค์ประกอบอยู่ 4 ประการ

1. การมีแบบแผนและค่านิยมร่วมกันของคนในสังคม (shared norms and values) ชนิดที่สืบเนื่องกันมาในเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เป็นตัวกำหนดประเภทของระบบ การเมือง การใช้อำนาจของรัฐ และการยอมรับของประชาชนต่อการใช้อำนาจนั้น

2. การเข้าสู่อำนาจด้วยการทำตามกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ (conformity with established rules for acquiring powers) ผู้ปกครองหรือรัฐบาลที่ก้าวเข้าสู่อำนาจตามลักษณะนี้ ถือว่ามีความชอบธรรมในสายตาของคนส่วนใหญ่ในชาติ หากเข้าสู่อำนาจด้วยวิธีทางอื่นถือว่าขาด ความชอบธรรม

3. การใช้อำนาจอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (proper and effective use of power) มีความหมายอยู่ 2 นัย คือ นัยแรกเป็นการใช้อำนาจบริหารประเทศภายใต้กฎเกณฑ์ กระบวนการ และกฎหมาย และนัยที่สองเป็นการใช้อำนาจอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิด ประโยชน์ส่วนรวมแก่คนในสังคม มิใช่ตกอยู่กับตนเองและพวกพ้อง

4. การให้ความยอมรับในการปกครอง (consent of the governed) ข้อนี้แตกต่างกัน ไปตามลักษณะของระบอบการปกครอง เช่น ในระบอบประชาธิปไตยการให้การยอมรับของ ประชาชนในการปกครองของผู้ปกครอง ขึ้นอยู่กับเรื่องของการเปิดกว้างให้ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพ และส่วนร่วม ส่วนในระบอบอำนาจนิยมและระบอบเผด็จการแบบเบ็ดเสร็จ การให้การ ยอมรับในการปกครองมุ่งไปที่เรื่องการบริหารงานของรัฐบาล ว่าบรรลุเป้าหมายและนโยบายที่ แถลงไว้มากน้อยเพียงใด มากกว่าดูที่รูปร่างหน้าตาองค์การของรัฐบาล

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการไทย ลิขิต ธีรเวคิน ให้ความหมายไว้ว่า “ความชอบธรรม” หมายถึง การยอมรับในการได้มาซึ่งอำนาจ การดำรงอยู่ในอำนาจในการปกครอง การยอมรับในความสามารถในการแก้ปัญหา และประสิทธิภาพในการดำเนินการพัฒนาบริหารประเทศที่มีความโปร่งใส ตลอดจนการยอมรับในอุดมการณ์ การตัดสินใจในการกระทำต่าง ๆ ของผู้มีอำนาจในขณะนั้น

ความชอบธรรมทางการเมือง

ความชอบธรรมทางการเมือง นับได้ว่าเป็นรากฐานอย่างหนึ่งของการมีอำนาจ และการอยู่ใต้อำนาจของรัฐบาลส่วนใหญ่ ในแง่ของการมีสิทธิที่จะปกครอง และบริหารประเทศ โดยฝ่ายที่ถูกปกครองต้องมีการยอมรับในการมีสิทธิดังกล่าวนั้น การสร้างความชอบธรรมจึงเป็นการสร้างความเชื่อที่ว่า สถาบัน ระเบียบปฏิบัติ การกระทำ ตลอดจนการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายต่างๆ และรวมถึงตัวผู้นำของรัฐบาลนั้นมีลักษณะของความถูกต้อง รวมทั้งมีความเหมาะสมที่สมควรได้รับการยอมรับจากคนในสังคม ทั้งนี้ไม่ว่าสิ่งเหล่านั้นจะมีลักษณะอย่างไร

การสร้างความชอบธรรมทางการเมือง แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. **ความชอบธรรมของอำนาจ** เป็นการเน้นที่การเข้าสู่อำนาจว่าสอดคล้องกับกฎ กติกา หรือ ไม่อย่างไร กติกาดังกล่าวอาจจะเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ตามตัวบท กฎหมาย หรือโดยประเพณี การปกครองซึ่งเป็นประเพณี ปฏิบัติสากลนิยม เช่น การเข้าสู่ตำแหน่งอำนาจภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น จะต้องมีความบริสุทธิ์และโปร่งใส ผ่านการเลือกตั้งอย่างถูกต้อง การจัดตั้งรัฐบาลก็ต้องดำเนินการตามบทบัญญัติที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ และไม่ขัดต่อประเพณี

2. **ความชอบธรรมของประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการบริหารงาน** กล่าวคือ ถึงแม้การเข้าสู่ตำแหน่งอำนาจ จะมีความชอบธรรมตามตัวบทกฎหมาย หรือ ตามประเพณี แต่ถ้ารัฐบาลนั้นไม่สามารถบริหารงานได้ตามที่ประชาชนคาดหวัง ก็จะเสียความชอบธรรมในแง่การบริหารงาน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความชอบธรรมทางการเมืองจะต้องผสมผสานระหว่างความชอบธรรมตามกฎหมาย และความสำเร็จในการบริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ปัญหาวิกฤติ

โดยสรุป ผู้วิจัยต้องการชี้ว่า การใช้แนวคิดเรื่องการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง จะเป็นประโยชน์ ในการวิเคราะห์ส่วนของการวิเคราะห์ว่าททกรรม ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์ที่สะท้อนการโน้มแน้วใจประชาชนของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ได้ เพราะการสร้างวาทกรรมผ่านทางรายการนี้ ก็ถือเป็นเครื่องมือในการสร้างความชอบธรรมให้กับรัฐบาล ดังที่รัฐบาลนำเสนอให้เห็นถึง การนำเสนอนโยบายใหม่ๆ ให้ประชาชนผู้รับสารยอมรับและคล้อยตามวาทกรรมที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาของผู้วิจัย ที่มุ่งเน้นบริบทที่วงที่บ้านเมืองเกิดวิกฤติการณ์ทางการเมือง นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้มีหน้าที่แก้ไข รับผิดชอบ กับภาวะการณ์ดังกล่าว จะมีความหมายอย่างไรบ้าง อันเป็นความพยายามที่จะนำเสนอถึงความชอบธรรมของอำนาจที่ตนเองได้รับ ในการจัดการแก้ไขกับปัญหาเหล่านั้น

6. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพลักษณ์ (Image)

แนวคิดนี้บอกถึงลักษณะของภาพลักษณ์ ซึ่งสัมพันธ์กับแนวทางในการประกอบสร้างความหมายในวาทกรรม เพื่อให้ผู้รับสารมีความประทับใจ มีทัศนคติที่ดี เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดกับผู้ส่งสาร ซึ่งหมายถึงนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และส่งผลให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์อีกด้วย

แนวความคิดของของ Daniel J Boorstin ระบุว่า ความหมายของคำว่าภาพลักษณ์ในเชิงจิตวิทยาแล้ว คือ ความดีเลิศ ซึ่งไม่ใช่ของจริง จะเห็นได้จากลักษณะที่เป็นการสังเคราะห์ขึ้นมาจากองค์ประกอบหลายอย่าง เป็นสิ่งที่มีที่น่าเชื่อถือได้ เป็นภาพที่มองเห็นได้ชัดเจน ดูง่าย เข้าใจง่าย และสามารถเข้าใจได้หลากหลายความหมาย มีความกำกวม

จากความหมายเหล่านี้ เขาได้รวบรวมลักษณะของภาพลักษณ์ไว้ 6 ประการ คือ

1) An Image is synthetic ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูกประกอบขึ้นมาโดยมีการวางแผนไว้แล้วสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อสนองเป้าหมายนั้นโดยเฉพาะ และต้องการให้เกิดความประทับใจ

2) An Image is Believable ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือ ผู้สร้างภาพลักษณ์ มักมีเจตนาที่ว่าจะทำเพื่อภาพของบุคคลหรือองค์กร การสร้างภาพจะไม่มีประโยชน์อะไรถ้าไม่มีความน่าเชื่อถือ

3) An Image is passive ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่อยู่นิ่งและสมมุติขึ้นมา เพื่อให้เหมาะเจาะกับความเป็นจริง ผู้สร้างภาพลักษณ์จะเป็นผู้วางสิ่งนั้นให้พอดีกับภาพมากกว่าที่จะดูขัดแย้ง ไม่เข้ากัน และภาพลักษณ์ คือ “ความดีที่กลายเป็นความจริงเมื่อนำมาเผยแพร่แล้วเท่านั้น”

4) An Image is vivid and concrete ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยจะตอบสนองเป้าหมายให้ดีที่สุด ด้วยการดึงดูดความรู้สึก

5) An Image is simplified ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ทำให้ดูง่าย เพื่อกำจัดแง่มุมอันไม่พึงประสงค์ออกไป กล่าวคือ ภาพลักษณ์จะต้องเป็นสิ่งที่ทำให้ดูง่ายกว่าเป้าหมายที่เสนอออกมา และจะต้องจดจำให้ได้ด้วย

6) An Image is ambiguous ภาพลักษณ์มีความหมาย 2 แง่มุม บางครั้งภาพลักษณ์จะลอยอยู่ระหว่างจินตนาการและความรู้สึก ระหว่างความคาดหวังกับความเป็นจริง และแม้ว่าภาพลักษณ์จะเป็นสิ่งที่ดูกำกวม แต่จะต้องไม่ใช่สิ่งที่ผิด จะต้องยอมรับได้

Robinson and Barlow ³⁶ ได้อธิบายว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งบุคคลมีความรู้สึกนึกคิดต่อองค์กร สถาบัน ภาพในใจดังกล่าวของบุคคลนั้นๆ อาจจะได้มาจากทั้งประสบการณ์โดยตรง และประสบการณ์ทางอ้อม ของตัวเขาเอง เช่น ได้ประสบมาด้วยตนเอง หรือได้ยินได้ฟังมาจากคำบอกเล่าของผู้อื่น หรือจากกิตติศัพท์เล่าลือต่างๆ นานา เป็นต้น

Frank Jefkins นักประชาสัมพันธ์ชาวอังกฤษได้อธิบายภาพลักษณ์ขององค์การธุรกิจไว้ว่า ภาพลักษณ์ของบริษัทหรือภาพลักษณ์ขององค์การธุรกิจ (Corporate Image) หมายถึงภาพขององค์การใดองค์การหนึ่ง ซึ่งหมายรวมทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับองค์การที่ประชาชนรู้จัก เข้าใจ และได้มีประสบการณ์ ในการสร้างภาพลักษณ์ขององค์การนั้น ส่วนหนึ่งกระทำได้โดยอาศัยการนำเสนออัตลักษณ์ขององค์การ (Corporate Identity) ซึ่งปรากฏแก่สายตาคนทั่วไปได้ง่าย เช่น สัญลักษณ์ เครื่องแบบ ฯลฯ

³⁶จิราภรณ์ สีขาว, “ภาพลักษณ์สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ตามการรับรู้ ของผู้บริหารศึกษาระดับสูง,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536).

วิจิตร อวระกุล กล่าวว่า ภาพลักษณ์จึงอาจเป็นภาพของสถาบัน องค์การ หรือ บุคคล ที่เกิดความรู้สึกในจิตใจของคนเราว่าดี ไม่ดี ชอบ ไม่ชอบ เชื่อถือ ไม่เชื่อถือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ฯลฯ หรือรู้สึกเฉยๆ เป็นกลาง ไม่ดีไม่เลว ถ้าความคิดเห็นของคนส่วนมากเป็นเช่นไร ภาพลักษณ์ของหน่วยงานก็จะเป็นเช่นนั้น ถ้าผลออกมาไม่ดีหรือปานกลาง ก็จะต้องรีบเร่งสร้างภาพลักษณ์ให้ดีขึ้น มิฉะนั้นหากภาพลักษณ์ตกต่ำลง จะพาให้การดำเนินงานของสถาบันล้มเหลวได้

นอกจากนี้ ตามแนวคิดของ K.L. Holsti³⁷ เกี่ยวกับทฤษฎีภาพลักษณ์ (Image Theory) การรับรู้ ความเชื่อ และทัศนคติ ทำให้เกิดภาพลักษณ์ขึ้นกับบุคคล โดยภาพลักษณ์เป็นความคิดรวบยอด หรือการรับรู้ความจริงของปัจเจกบุคคลต่อสิ่งของ ความจริง หรือทางเลือก แล้วประเมินสิ่งเหล่านั้นว่า ดี หรือ เลว มิตรภาพ หรือสงคราม และยังหมายถึงการสันนิษฐาน ความคิดเห็น หรือการสรุปจาก ความจริง จุดมุ่งหมาย และเงื่อนไขต่างๆ เพื่อนำไปสู่การแสดงพฤติกรรม โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการได้รับการฝึกฝนมาประกอบด้วย

ขณะที่นักคิดด้านวัฒนธรรมศึกษา Stuart Hall ได้นิยามเทคนิคการสร้างภาพลักษณ์ต้นแบบไว้ว่า หมายถึงการเลือกดึงเอาคุณสมบัติบางสิ่งบางอย่างของบุคคลที่เด่นชัด มีชีวิตชีวา เข้าใจง่าย เป็นที่รับรู้ทั่วไป และลดทอนอัตลักษณ์ของบุคคลลงไปเป็นคุณสมบัติไม่กี่อย่าง วิธีการลดทอนประการแรก คือ ทำให้คุณสมบัตินั้นสุดขั้ว เกินจริง เพื่อให้เข้าใจง่าย ต้องมีการสร้างอัตลักษณ์คู่ตรงข้ามออกมา และคู่ตรงข้ามที่ถูกสร้างนั้น มีการให้คุณค่าไม่เท่ากัน ซึ่งน้ำหนักและความสำคัญเชิงบวกจะอยู่ด้านตัวเอก ดังนั้น คู่ตรงข้ามก็คือการสร้างอุดมการณ์อำนาจเพื่อปิดกั้นและให้ค่าเชิงลบแก่อัตลักษณ์ที่อยู่ตรงข้ามตัวเอก ผลสำคัญที่สุดก็คือ มันทำให้อัตลักษณ์ของคน (ที่นิยามโดยคุณสมบัติไม่กี่อย่าง) “หยุดนิ่ง” และกลายเป็นคุณสมบัติแก่นแกน คนดูจะซึมซับคุณสมบัติแก่นแกนนั้นได้อย่างง่ายดาย³⁸

Kenneth E Boulding³⁹ ระบุว่า การสร้างภาพลักษณ์เป็นเรื่องของความรู้สึกและอารมณ์ที่เรามีต่อสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ในเชิงอัตวิสัย (Subjective Knowledge) เนื่องมาจากประสบการณ์

³⁷ ธีรฐิติ ดวงตาดี, “การสร้างภาพลักษณ์ นางออง ซาน ซูจี ผ่านการรายงานข่าวของสื่อมวลชนข้ามชาติ : ค.ศ. 1988-2003,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภูมิภาคศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549), หน้า 13.

³⁸ อภิญา เพื่อฟูสกุล, อัตลักษณ์ Identity การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด. (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2546), หน้า 94.

³⁹ วิภรณ์ อาทรมิตร, “ภาพลักษณ์ของนักการเมืองสตรีที่ถูกนำเสนอผ่านทางหนังสือพิมพ์ในปี พ.ศ. 2541.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), หน้า 26.

ของตัวเรา แต่ข้อจำกัดก็คือ เราไม่สามารถรับรู้และทำความเข้าใจกับทุกสิ่งได้เสมอไป ดังนั้นเราจะได้เพียง “ภาพ” ซึ่งเราอาจต้องตีความโดยตัวเราเอง ซึ่งต้องใช้ค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติเดิมของเราในการตีความนั้นๆ ดังนั้นเรื่องของภาพลักษณ์ จึงเป็นการตีความโดยผ่านทางประสบการณ์ตรง และประสบการณ์ทางอ้อม แทนความหมายเชิงอัตวิสัยของสิ่งต่างๆ ที่เรารับรู้มา เป็นการตีความตามความหมาย หรือสิ่งที่ประทับใจ สิ่งที่ปรากฏ (Appearance) จะเป็นตัวแทนของการรับรู้ (Perception) ในเชิงความหมาย (Interpreted Sensation) ที่ผ่านกระบวนการรับรู้ที่เลือกสรร และก่อให้เกิดการให้ความหมายต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งกระบวนการนี้ คือ กระบวนการเกิดภาพลักษณ์ (process of Imagery)

ในทางการเมือง มักจะเน้นภาพที่ปรากฏทางสายตา (Appearance) และรูปแบบมากกว่าเนื้อหาสาระ โดยผู้รับสารมักจะให้ความสนใจต่อส่วนที่เป็นโครงร่าง (Outline) ภายนอกมากกว่า จะเน้นพิจารณาหลักในรายละเอียด ทำให้การก่อรูปของความคิด มักจะมาจากการรับรู้ลักษณะภายนอกผ่านทางสื่อมวลชน และเมื่อภาพลักษณ์ทางการเมืองของนักการเมืองใดเกิดขึ้นมาแล้วย่อมมีแนวโน้มไปกำหนดพฤติกรรมของประชาชนในทางการเมือง ทั้งต่อบุคคลหรือโดยส่วนรวมเช่นกัน เพราะภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นแล้วย่อมยากแก่การแก้ไข แม้ว่าภาพลักษณ์จะมีลักษณะไม่หยุดนิ่ง (dynamic of image) ก็ตาม เพราะการที่จะเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ในการรับรู้ของคนนั้น จะต้องเปลี่ยนแปลงระบบโครงสร้างความเชื่อ ทศนคติ แบบแผน พฤติกรรมของเขา ซึ่งอาจจะทำให้ข้อมูลใหม่ถูกปฏิเสธ และบิดเบือนได้ การสร้างภาพลักษณ์ในสื่อมวลชนที่ผ่านมานั้น มักมีการใช้เหตุการณ์เทียม และมีลักษณะคลุมเครือระหว่างความคาดหวัง และโลกแห่งความเป็นจริง เพราะเป็นเรื่องที่มีการสร้างสรรค์อย่างเป็นแบบแผน เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ โดยมีเหตุผลในการสร้างอยู่บนพื้นฐานแห่งการได้มาซึ่งการยอมรับ ความเชื่อถือ และไว้วางใจ

ภาพลักษณ์สามารถสังเคราะห์หรือสร้างขึ้นได้อย่างมีแผนงาน ซึ่งก็คือการสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการ หรือเพื่อใช้ในจุดมุ่งหมายบางประการ ซึ่งจุดมุ่งหมายส่วนใหญ่ก็คือการสร้างให้ประชาชนในชาติส่วนใหญ่ เกิดความประทับใจ และคล้อยตามต่อองค์กรรัฐบาล⁴⁰ นอกจากนี้ภาพลักษณ์ดังกล่าว ยังต้องมีความน่าเชื่อถือ คงที่ ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย เป็นรูปธรรมเรียบง่าย จดจำง่าย และบอกความหมายโดยนัย

⁴⁰ขวัญชัย รุ่งฟ้าไพศาล, “กระบวนการสร้างภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ในความคิดเห็นของนักวิชาการสายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548), หน้า 12.

องค์ประกอบของภาพลักษณ์

1. องค์ประกอบเชิงความรู้ เป็นสิ่งที่บุคคลได้รับการสังเกตโดยตรง การสังเกตเป็นตัวนำไปสู่การรับรู้ ซึ่งอาจเป็นบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ ความคิด หรือวัตถุสิ่งของต่างๆ รอบตัวเรา ได้รับภาพต่างๆ ผ่านการรับรู้
2. องค์ประกอบเชิงเรียนรู้ ได้แก่ ภาพลักษณ์ที่เป็นคุณสมบัติ ลักษณะ ประเภทความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ที่ได้จากการสังเกต เรียนรู้ถึงสิ่งที่ถูกรับรู้
3. องค์ประกอบเชิงความรู้สึก ได้แก่ ภาพลักษณ์ของบุคคลที่เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก เช่น ชอบ หรือ ไม่ชอบ ยอมรับ หรือ ไม่ยอมรับ เป็นต้น
4. องค์ประกอบเชิงการกระทำ เป็นภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับความมุ่งหมายหรือเจตนาที่เป็นแนวทางปฏิบัติโต้ตอบสิ่งเร้าภายนอก อันเป็นผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงความรู้สึกและเรียนรู้

ทุกองค์ประกอบข้างต้น จะมีการผสมผสานกัน ก่อรูปกลายเป็นภาพที่บุคคลมองโลก และสิ่งต่างๆ รอบตัวที่ได้มีประสบการณ์มา เราจะเห็นได้ว่าภาพลักษณ์ยังสามารถเกิดขึ้นได้เองโดยธรรมชาติ คือ การปล่อยให้ภาพลักษณ์เป็นไปตามสภาวะแวดล้อมที่ผ่านเข้ามากระทบ ซึ่งภาพที่ได้ อาจเป็นจริง หรือผิดเพี้ยนไปจากความจริงก็ได้ ตามอิทธิพลของทัศนคติ ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดของผู้รับสารในแต่ละบุคคล (ขวัญชัย, 2548 : 13)

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์นั้น มีความสำคัญที่จะมาศึกษาประกอบการวิเคราะห์หรือการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เพราะจุดมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่งของนักการเมืองที่นำสื่อมวลชนมาเป็นเครื่องมือเผยแพร่ข่าวสาร การพยายามสร้างภาพลักษณ์เชิงบวก และในเมื่อภาพลักษณ์ของบุคคล เกิดขึ้นจากการรับรู้ การตีความและการให้คุณค่าและความหมายแก่บุคคลๆ หนึ่ง ซึ่งสามารถถูกสร้างขึ้นมาได้อย่างเป็นระบบ ด้วยบริบท ข้อมูล และสิ่งแวดล้อมต่างๆ และ ภาพลักษณ์ในสื่อมวลชนเป็นสิ่งที่ถูกคัดสรรอย่างมีแบบแผนเพื่อให้เกิดเป็นความคิดรวบยอด เป็นคุณสมบัติเด่นของบุคคลนั้น ออกมา การออกมาพูดจาปราศรัยผ่านทางสื่อมวลชนของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผ่านทางรายการดังกล่าว โดยเฉพาะในสภาพการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยที่ไม่ปกติ คือ ช่วง

เดือนมีนาคม- พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ครั้งนี้ ย่อมน่าสนใจไม่น้อยกว่านายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะมีการสร้างภาพลักษณ์อย่างไรบ้าง ในการโน้มน้าวใจประชาชน

7. แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ และการใช้สื่อมวลชนของนักการเมือง

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ยกแนวคิด การโน้มน้าวใจชวนเชื่อ และสงสัยว่า มันแฝงตัวมาพร้อมกับการครอบงำทางการเมืองหรือไม่ ต่อจากนี้ผู้วิจัยใคร่ขอนำแนวคิดเรื่อง “อุดมการณ์” เข้ามาเสริม โดยขอยกคำกล่าวของ กาญจนา แก้วเทพ (2541:65) ที่ว่า “อุดมการณ์มีความสำคัญในการครอบงำ” เพราะการพิจารณาถึงหน้าที่ (ของอุดมการณ์) จะทำให้เราเข้าใจมากขึ้น” ทั้งนี้ หน้าที่โดยทั่วไปของอุดมการณ์ มีดังนี้

1. สร้างความชอบธรรมให้แก่สังคม หรือกลุ่มที่ยึดถืออุดมการณ์ หน้าที่นี้มองเห็นได้ง่าย การสร้างความชอบธรรมทำได้ด้วยการอ้างอิงว่า สังคมกลุ่มนั้นยังอยู่กับหลักการ คุณค่าต่างๆ ที่ยอมรับกัน
2. ตอกย้ำเรื่องหลัก เรื่องกฎของสังคม หรือ กฎของกลุ่มเพื่อไม่ให้เกิดข้อกังขา ตั้งคำถามโต้แย้งได้มากนัก เช่น หลักเรื่องการพัฒนา เสรีภาพ ความเป็นธรรม ความมั่นคงของชาติ
3. เป็นวาทกรรมที่มีระบบระเบียบ มีการตอกย้ำหลักการบางอย่าง แน่นนอน เด็ดขาดตายตัว มีผลต่อการชักนำความคิด ความรู้สึก และการประพฤติตัวของคน ในบางครั้งจะมีแบบจำลองเอาไว้ตอบคำถามทั้งหลาย
4. เป็นวาทกรรมที่มีลักษณะทางศีลธรรม ใช้หลัก “ควร” เป็นเครื่องชี้ว่า เราควรจะทำอะไร และไม่ควรจะทำอะไร
5. ลักษณะวิวาทะ (Polemic) กับฝ่ายตรงข้าม
6. เป็นตัวให้คำอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

อย่างไรก็ดี มาทำความเข้าใจกับที่มาที่ไป และความหมายของคำว่า “อุดมการณ์” กันสักเล็กน้อย

อุดมการณ์ หรือ Ideology ปรากฏเป็นครั้งแรกในประเทศฝรั่งเศสเมื่อปลายศตวรรษที่ 18 และตลอดต้นศตวรรษที่ 19 แต่ไม่ปรากฏแน่ชัดว่าใครบัญญัติศัพท์นี้ จากหลักฐานส่วนใหญ่ชี้ว่า Antonie Louis Claude Destutt de Tracy บัญญัติคำนี้ขึ้น สำหรับ Tracy แล้วอุดมการณ์เป็นการศึกษากระบวนการก่อรูปของความคิด (ศาสตร์แห่งความคิด) หรือความรู้อย่างเป็นทางการเกี่ยวกับภูมิปัญญาของมนุษย์ Tracy ต้องการให้อุดมการณ์แพร่หลายออกไป เพื่อไปโต้แย้งกับแนวความคิดแบบอภิปรัชญาที่ครอบงำสังคมฝรั่งเศสตลอดยุคกลาง เพื่อเป็นพื้นฐานในการปฏิรูประบบแผนทางสังคม และการเมืองของฝรั่งเศสขึ้นใหม่⁴¹

การให้ความหมายที่เหมือนกันของ ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2523) กับ Rokeach and associates. (1960)⁴² ที่ให้คำจำกัดความอุดมการณ์ว่าเป็น “ความเชื่อ” แต่ความเชื่อโดยทั่วไปไม่เรียกว่าอุดมการณ์ ความเชื่อที่จะเรียกว่าอุดมการณ์ได้นั้นจะต้องเป็นความเชื่อที่ยึดถือร่วมกัน และนำเอาความเชื่อนั้นมาเป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตัวในหลายโอกาส และหลายกรณี ซึ่งสรุปประเด็นสำคัญของอุดมการณ์ไว้ 4 ประการคือ

1. เป็นความเชื่อที่ได้รับการยอมรับร่วมกันในกลุ่มชน
2. ความเชื่อนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความสำคัญต่อกลุ่มชน เช่น หลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติ และดำเนินชีวิต
3. ความเชื่อนั้นจะต้องเป็นความเชื่อที่คนหันเข้าหา และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการประพฤติปฏิบัติตัวอย่างสม่ำเสมอและในหลายๆ โอกาส
4. ความเชื่อนั้นต้องยึดเหนี่ยวคนในกลุ่มไว้ด้วยกัน หรือช่วยสนับสนุนหรือให้คนนำมาใช้เป็นข้ออ้างในการทำกิจกรรมต่างๆ

⁴¹พจนานุกรม พจนานุกรม, “ความขัดแย้งในแนวอุดมการณ์ทางการเมือง “เผด็จการรัฐนิยม” กับ “สังคมนิยม ประชาธิปไตย” ในช่วง พ.ศ. 2475-2490,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 19.

⁴²ทิพาพร พิมพิสุทธ์ และอนุสรณ์ ลิ้มมณี, พฤติกรรมทางการเมือง (กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522), หน้า 68.

เทอดศักดิ์ ประชาภิบาล (2527) ที่อ้างอิงจากหนังสือ “อุดมการณ์กับสังคมไทย” ซึ่ง ฉัตรทิพย์ นาถสุภา รวบรวม (2515) กล่าวว่า มีนักวิชาการไทย อาทิ เช่น ดร.กระมล ทองธรรมชาติ, อาจารย์พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทัย, ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช, ดร.ลิขิต ธีรเวคิน และ ดร.กมล สมิวีเชียร เป็นต้น ได้ร่วมกันสรุปความหมายคำว่าอุดมการณ์ว่าควรหมายความว่า

"ระบบความคิดที่มีแบบแผนก่อให้เกิดแรงดลใจให้กระทำหรืองดเว้นกระทำในอันที่จะบรรลุถึงซึ่งสภาพอันดีเลิศในขณะนั้น"

แต่ความหมายดังกล่าว ไม่ถือเป็นความหมายที่แน่นอนของอุดมการณ์ในประเทศไทย เพราะนักวิชาการที่สนใจศึกษาอุดมการณ์ มักจะกำหนดกรอบความหมายของอุดมการณ์ตามเหตุผลของตนเอง

เมื่อพิจารณาการให้ความหมายอุดมการณ์จากทั้งนักวิชาการไทยและนักวิชาการต่างประเทศ สามารถจัดกรอบหรือแนวในการให้ความหมายออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้⁴³

กลุ่มที่หนึ่ง การให้ความหมายคำว่าอุดมการณ์ในลักษณะเป็นระบบความคิดในการ อธิบายปรากฏการณ์ของสังคม / สังคมการเมือง เช่น

กระมล ทองธรรมชาติ⁴⁴ กล่าวว่า “อุดมการณ์เป็นระบบความคิดหรือวิถีคิดที่อธิบายสภาวะที่เป็นอยู่ขณะนั้น และคนในสังคมขณะนั้นไม่คัดค้านหรือยอมรับว่าเป็นสิ่งดีงาม”

กลุ่มที่สอง ให้ความหมายคำว่า อุดมการณ์ ในลักษณะที่เป็นทั้งระบบความคิดที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ของสังคม และมีหน้าที่กำหนดแนวทางปฏิบัติของสมาชิกในสังคม เช่น

⁴³ พจนานุกรม พจนานุกรม, “ความขัดแย้งในแนวอุดมการณ์ทางการเมือง “เผด็จการรัฐนิยม” กับ “สังคมนิยม ประชาธิปไตย” ในช่วง พ.ศ. 2475-2490,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 20-22

⁴⁴ กระมล ทองธรรมชาติ. การเมืองและประชาธิปไตยของไทย (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อักษรเจริญทัศน์, 2515), หน้า 144.

Friedrich และ Brzezinski⁴⁵ อธิบายว่า “อุดมการณ์เป็นแนวความคิดที่มีความคงเส้นคงวา อันเกี่ยวกับวิธีการในทางปฏิบัติว่าทำอย่างไร จึงจะเปลี่ยนแปลงและปฏิรูปสังคมขึ้นใหม่ โดยมีการวิจารณ์สังคมที่กำลังเป็นอยู่ หรือที่เป็นมาแล้วในอดีต ว่ามีความผิดพลาดไม่ได้อย่างไรโดยละเอียด”

Lane⁴⁶ กล่าวว่า “อุดมการณ์เป็นปทัสถาน เป็นกฎเกณฑ์ของสังคม มีคุณสมบัติคือ เป็นความเชื่อของกลุ่มซึ่งปัจเจกบุคคลพึงยึดถือ และประกาศตนว่า มีความเชื่อเหมือนกลุ่มเหล่านั้น และจะมีกฎเกณฑ์ เช่น รัฐธรรมนูญ เป็นต้น และสุดท้ายมีผู้นำที่ก่อกำเนิดอุดมการณ์นั้นๆ”

กลุ่มที่สาม เป็นการให้ความหมายคำว่าอุดมการณ์ของนักวิชาการ ในกลุ่มที่สนใจในเรื่องลัทธิ ตัวอย่างความหมายอุดมการณ์แ่ง “ลัทธิ” เช่น

Mannhiem⁴⁷ ผู้เป็นตัวแทนนักคิดลัทธิเสรีนิยมที่สะท้อนบทบาทที่ชัดเจนของอุดมการณ์ว่าหมายถึง เครื่องมือของการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ที่มุ่งโต้แย้งหลักการ เหตุผล ความเชื่อ และทัศนคติของฝ่ายตรงข้าม โดยต่างยึดถือผลประโยชน์ของตนเป็นสำคัญ อุดมการณ์จึงเป็นเสมือนเครื่องมือสำหรับแสวงหาอำนาจ เป็นข้ออ้างที่จะทำการกดขี่ชนกลุ่มอื่น และรักษาผลประโยชน์ของตนเอง การให้ความหมายอุดมการณ์ของ Mannhiem นี้ขอให้ข้อสังเกตว่า Mannhiem ไม่ระบุว่าอุดมการณ์เป็นเครื่องมือของการต่อสู้ทางการเมืองของใครหรือเป็นกลุ่มใด การให้ความหมายมุ่งไปว่าเป็นเครื่องมือที่ใครหยิบใช้ก็ได้ อุดมการณ์มีนัยเป็นเครื่องมือที่เป็นกลาง (Neutral) หนึ่ง ความเป็นกลางในที่นี้หมายถึง เครื่องมือ “แหล่งกลาง” ที่ฝ่ายต่างๆ จะนำไปใช้ในมุมมองของตน

การใช้สื่อมวลชนของนักการเมือง

อย่างไรก็ดี เมื่อกลไกอุดมการณ์ในสถาบันสื่อมวลชน เป็นเครื่องมือที่ชนชั้นครอบงำ ใช้เพื่อแสดงให้ประชาชนเห็นว่า ตนกำลังทำหน้าที่แทนส่วนรวมเพื่อเรียกร้องการยอมรับสนับสนุน

⁴⁵Friedrich, Carl J. and Brzezinski, Z. L., *Totalitarian Dictatorship and Autocracy* (New York : Harvard University Press, 1956), pp. 74.

⁴⁶Lane, Robert E., *Political Ideology* (New York : The Free Press of Glencoe, 1962), pp. 6-13.

⁴⁷Karl Mannheim, *Ideology & Utopia: An Introduction to the Sociology of Knowledge*, translated by Louis Wirth and Edward Shils (New York: Harcourt, Brace, and World- Harvest Books, 1936), pp. 55.

จากประชาชน อันเป็นประโยชน์ในการรักษาอำนาจของตนเอง ดังนั้น อาจตีความได้ว่า นายกษ อภิสิตธิ์ อาจเปรียบเป็นชนชั้นครอบงำ ที่กำลังใช้สื่อมวลชน เป็นเครื่องมือถ่ายทอดสิ่งที่อ้างว่าเป็นอุดมการณ์ จนเมื่อผู้รับสารหรือประชาชน รู้สึกเห็นด้วย คล้อยตาม และสนับสนุน อำนาจของนายกษ อภิสิตธิ์ก็จะดำรงคงอยู่ต่อไป

คำกล่าวข้างต้น อาจเสริมด้วยแนวคิดของ ดร.ณิ หิรัญรักษ์⁴⁸ ที่สรุปเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการใช้สื่อมวลชนของนักการเมืองเอาไว้ ซึ่งจะขอคัดลอกมาทั้งหมด ดังนี้

1. เพื่อสนับสนุนแผนงาน พรรคการเมืองและหน่วยงานราชการ ต่างต้องพึ่งสื่อมวลชนให้เผยแพร่ข่าวสารที่เป็นภาพพจน์ให้กับพรรค และองค์การ ดังนั้นฝ่ายประชาสัมพันธ์ของพรรคและองค์การจึงต้องประสานกับสื่อมวลชน โดยส่งข่าวสาร และรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้สื่อมวลชนนำไปเผยแพร่

2. เพื่อประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย สื่อมวลชนมีบทบาท และความสำคัญต่อนักการเมือง เพราะสามารถเสนอข่าวที่เกี่ยวกับบุคคล ชื่อเสียง หน้าที่การงาน ผลงานดีเด่นต่างๆ ออกสู่สังคม ซึ่งจะทำให้ให้นักการเมืองเป็นที่รู้จัก และกว้างขวางในสังคม การมีชื่อและข่าวเรื่องราวปรากฏในสื่อออกมาสู่สังคมบ่อยๆ ยิ่งทำให้เป็นผลดีในด้านการประชาสัมพันธ์ และเป็นที่รู้จักของประชาชน

3. เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร นักการเมือง และพรรคการเมือง ต้องพึ่งสื่อมวลชนในด้านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงานประจำ กิจกรรมพิเศษ นโยบาย แผนงานต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ และสร้างความเข้าใจต่อประชาชน

4. เพื่อทดสอบความเห็นของมวลชน การให้ข่าวแบบปล่อยข่าวของนักการเมือง หรือพรรคการเมืองก็เพื่อหยั่งเสียง และความคิดเห็นของมวลชน ว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับเรื่องต่างๆ เหล่านั้น ทำให้นักการเมืองสามารถปรับตัวเองและแผนงานได้ทัน ก่อนที่จะเกิดความผิดพลาด

⁴⁸ดร.ณิ หิรัญรักษ์, “บทบาทของนักการเมืองกับสื่อมวลชน,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า 45.

5. เพื่อเป้าหมายของระบอบประชาธิปไตย ความจำเป็นที่จะต้องเผยแพร่การทำงานของพรรค เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ และเข้าใจความเป็นมาในแต่ละเรื่อง ทำให้พรรคการเมืองต้องอาศัยสื่อมวลชนทำหน้าที่เสนอข่าวให้ประชาชนทราบ ซึ่งถือเป็นสิทธิที่ประชาชนจะได้รับทราบตามระบอบประชาธิปไตย

ดังนั้น นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในฐานะของนายกรัฐมนตรี นอกจากจะมาบอกเล่าเรื่องราวการขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ ตามหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี หัวหน้ารัฐบาล แต่ยังคงจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ที่เกิดขึ้นในช่วง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ.2553 ด้วย ซึ่งในแนวทางแก้ไขต่างๆ จึงต้องถ่ายทอด บอกกล่าว ผ่านรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ด้วยเช่นเดียวกัน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่า ในการบอกกล่าวผ่านทางรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีการใช้อุดมการณ์เป็นเครื่องมือให้ได้มาซึ่งความชอบธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ เพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่ทางอุดมการณ์ ด้วยกลยุทธ์ทางวาทกรรมที่มีความคิด ค่านิยม ต่างๆ หรือไม่ อย่างไร และตามที่คุณวิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การใช้สื่อมวลชนของนักการเมืองมาร่วมพิจารณาบทบาทของการแพร่กระจายวาทกรรมรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งเป็นการใช้สื่อเพื่อผลทางการเมือง โดยการเลือกใช้ช่องทางโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อมวลชนที่ทรงพลังภาพอย่างมากในการเข้าถึงสังคมไทย ทั้งหมดนี้ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มุ่งหมาย หรือคาดหวังสิ่งใด และมีอุดมการณ์อะไรบ้างที่ป็น หรือแฝงมาในการนำเสนอเนื้อหาผ่านทางสื่อมวลชน ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์

8. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

Denis McQuail⁴⁹ ได้กล่าวถึงสิ่งที่ Lasswell⁵⁰ ระบุไว้ว่า สื่อมวลชนมีหน้าที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. **หน้าที่สอดส่องดูแล (Surveillance)** เพื่อคอยตรวจตรา ติดตามเหตุการณ์ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง และจะได้มีปฏิกิริยาตอบโต้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่ป้อนทำลาย

⁴⁹McQuail,D, *Mass Communication theory* Third Edition (LONDON : Sage,1994), pp.78 -79.

⁵⁰Lasswell, H.D., *The Structure and Function of Communication in Society in The Communication of Ideas*. Bryson, ed. (New York : harper and Brothers), 1948.

เสถียรภาพของสังคมเป็นหลัก หรือการสอดส่องระวังระวังสิ่งแวดล้อม (Surveillance) ซึ่งหมายถึง การแสวงหา รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ในสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกสังคมหนึ่งๆ กิจกรรมของสื่อมวลชนด้านนี้ ก็คือ การรายงานข่าว (News reporting) หรือการแจ้งข่าวสาร (informing) ซึ่งสื่อมวลชนสามารถเตือนให้เราทราบถึงอันตรายที่คาดว่าจะมี รวมทั้งให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจ สังคม และประชาชนทั่วไป และสามารถสร้างบรรยากาศแห่งการพัฒนาให้แก่ประชาชนด้านต่างๆ ได้

2. **หน้าที่สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม (Correlation)** โดยเพิ่มการตีความการให้คำอธิบาย และชี้แนะ เพื่อให้ทุกส่วนของสังคมที่สื่อมวลชนสามารถเข้าถึง มีความเข้าใจและมีการกระทำเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3. **หน้าที่สืบทอดวัฒนธรรมของสังคม (Cultural Transmission)** เนื่องจากวัฒนธรรมเป็นสมบัติส่วนรวมของสังคมที่จะต้องสืบทอดให้เกิดความต่อเนื่องยาวนานจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งสื่อมวลชนได้รับมอบหมายให้ช่วยรักษามรดกของสังคมให้มีความยั่งยืนต่อไปหลายๆชั่วอายุคน

ต่อมา Wright⁵¹ ได้เพิ่มหน้าที่ของสื่อมวลชน ในเรื่องเกี่ยวกับการให้ความบันเทิง (entertainment) อีกหน้าที่หนึ่ง เป็นการช่วยสร้างความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย และช่วยลดความตึงเครียด ช่วยให้คนในสังคมเผชิญกับปัญหาต่างๆ ในชีวิตจริงได้

ทั้งนี้ Denis McQuail ได้เพิ่มเติมบทบาทประการที่ 5 ของสื่อมวลชนว่า มีหน้าที่ในการกระตุ้นเร้า (Mobilization) ดังนั้น McQuail เห็นว่า โดยสรุปสื่อมวลชนมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร (Information)

- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์และสภาพการณ์ต่างๆ ในสังคมและในโลก
- แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของอำนาจ
- ช่วยในด้านวัฒนธรรม การปรับเปลี่ยน และด้านความก้าวหน้า

2. การประสานสัมพันธ์ (Correlation)

⁵¹Wright, W. R. Functional analysis and mass communication (Public Opinion Quarterly : 1960), pp. 24.

- อธิบาย ทัศนคติ และวิพากษ์วิจารณ์ เกี่ยวกับการตีความหมายของเหตุการณ์ และ ข้อมูลข่าวสาร
- สนับสนุนอำนาจรัฐ และบรรทัดฐานของสังคมที่ดำรงอยู่
- ชัดเภาสังคม
- ประสานความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ
- สร้างประชาชาติ
- จัดลำดับความสำคัญ และชี้ให้เห็นถึงสถานภาพที่มีความสัมพันธ์กัน

3. ความต่อเนื่อง (Continuity)

- แสดงถึงวัฒนธรรมหลักและยอมรับวัฒนธรรมย่อย รวมทั้งการพัฒนาของ วัฒนธรรมใหม่ๆ
- ส่งเสริมและดำรงไว้ซึ่งค่านิยมพื้นฐาน

4. ให้ความบันเทิง(Entertainment)

- ให้ความสนุกสนาน สร้างความหลากหลายในการช่วยผ่อนคลายอารมณ์
- ช่วยลดความตึงเครียดที่เกิดขึ้นในสังคม

5. การกระตุ้นเร้า (Mobilization)

- ช่วยในการรณรงค์เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของสังคม ในเรื่องทางการเมือง สงคราม การพัฒนาเศรษฐกิจ การทำงาน และศาสนาในโอกาสต่างๆ

ผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ในงานวิจัยชิ้นนี้ เพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่ได้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งรายการ คือ การบอกเล่าการทำงานของรัฐบาล ตลอดจนมีบทบาทต่อสังคมไทยอย่างไร จากการทำหน้าที่ภายใต้บริบทของสังคมช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไทย เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยตามหัวข้อ การวิเคราะห์วาทกรรม รายการ “เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. 2553 ผู้วิจัยไม่เพียงได้รับแรงบันดาลใจจากเหตุการณ์ทางการเมืองในช่วงเวลาดังกล่าว แต่เนื้อหาส่วนใหญ่ ผู้วิจัยได้แนวทางในการศึกษาวิจัย วิธีการเก็บข้อมูล ตลอดจนแนวทางการจัดแบ่งประเภทของวาทะ จากงานวิจัยหลักๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. อัญชลี ธิรเนตร (2543) ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า” วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชานิเทศศาสตรพัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ในหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า โดยนำทฤษฎีกระบวนการทัศนการเล่าเรื่อง และทฤษฎีสัญญาวิทยา มาใช้ประกอบการวิจัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากพระไตรปิฎก ผลการวิจัยพบว่า 1. การโน้มน้าวใจในหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า จะเริ่มด้วยการเล่าเรื่อง หรือเปรียบเทียบสิ่งใกล้ๆ ตัวผู้ฟังกับธรรมะที่จะสอน หรือสรุปประเด็นสำคัญไว้ในตอนต้นเรื่อง ซึ่งช่วยจูงใจผู้ฟังให้สนใจในเนื้อหา และมีวิธีการดำเนินเรื่องโดยการใช้หลักฐานอ้างอิงคำสอน ด้วยการอธิบายให้รายละเอียด การพรรณนาขยายความ การบอกเล่าจากประสบการณ์ตรง การยกตัวอย่างและการเปรียบเทียบกับสิ่งใกล้ตัว ทำให้เห็นภาพชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ 2. การยกตัวอย่างและการเปรียบเทียบ จะใช้เรื่องเล่าซึ่งเป็นเรื่องสั้นๆ ไม่ซับซ้อน เหตุการณ์ต่างๆ มีความสัมพันธ์กันตามหลักเหตุและผล สามารถติดตามและเห็นจริงได้ 3. การยกตัวอย่างเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย ในการอธิบายหัวข้อธรรมะซึ่งเป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม โดยสิ่งที่นำมาเปรียบเป็นธรรมชาติที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์มาก่อน จึงสามารถสร้างมโนภาพตามตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ และเข้าใจในหลักธรรมะนั้นง่ายขึ้น 4. การอธิบายธรรมะที่เป็นนามธรรมโดยการใช้คำสั้นๆ ง่าย และเป็นคำที่มีความหมายในตัวเองเป็นรูปธรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับวัตถุจริง ทำให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยนอกจากจะนำมาศึกษาถึงการวิเคราะห์วาทกรรมในเชิงของนิเทศศาสตรพัฒนการแล้ว ยังมีในส่วนของทางเลือกวิธีการวิเคราะห์ที่อ้างอิงตามทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ และการใช้ทฤษฎีสัญญาวิทยาวิเคราะห์ประกอบการวิจัย ซึ่งทำให้ผู้วิจัย เข้าใจถึงหลักการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจว่า หากมีเทคนิคและวิธีการที่อาศัยการวางแผน

แล้ว ผลสำเร็จจากการโน้มหน้าใจก็เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ มีจำเป็นว่าการโน้มหน้าใจนั้น จะหมายถึงการชักชวนให้เชื่อหรือคล้อยตามในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ดึงาม หรือมีเนื้อหาสาระ หรือข้อเท็จจริงที่บิดเบือนไปจากความเป็นจริง หากแต่อาจเป็นในเรื่องของความรู้ หลักคำสอน ได้เช่นกัน

2. วินัย เชียงเถียร (2542) ศึกษาเรื่อง วาทีวิเคราะห์พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา (พ.ศ.2493-2542) วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควาทวิทยา และสื่อสารการแสดง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งศึกษาจากบริบททางบ้านเมือง โดยวิเคราะห์พระราชดำรัส จำนวนทั้งสิ้น 44 องค์ จากเอกสารรวบรวม จากสำนักพระราชพิธีกรรม และหนังสือพิมพ์รายวัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2493-2542 เป็นการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ด้วยบท ผลการวิจัยพบว่า พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษามี 1. แก่นเรื่องสำคัญเกี่ยวข้องกับสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง โดยเฉพาะในช่วงสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จนถึงสมัยนายชวน หลีกภัย (พ.ศ.2500-2542) 2. สะท้อนให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในช่วงหลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 จนถึงสมัยนายชวน หลีกภัย (พ.ศ. 2519-2542) 3. เน้นเรื่องคุณธรรมและการพัฒนาสอดคล้องกับบริบททางบ้านเมือง โดยแก่นเรื่องสำคัญด้านคุณธรรมตั้งแต่สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม จนถึงสมัยเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 โดยทรงกล่าวได้สอดคล้องกับบริบททางบ้านเมือง และตั้งแต่สมัยรัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์ หลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 จนถึงสมัย นายชวน หลีกภัย (พ.ศ. 2519-2542) พระราชดำรัสที่พระราชทานได้เน้นเรื่องคุณธรรมและการพัฒนาสอดคล้องกันไปกับบริบททางบ้านเมือง และ 4. ทรงใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยในช่วงบริบทแรกๆ พระราชดำรัสเป็นการรายงานเหตุการณ์ต่างๆ และทรงอ่านจากต้นฉบับ ทำให้สำนวนภาษาที่ใช้ เรียบง่าย สั้น และกะทัดรัด เมื่อเริ่มพระราชทานพระราชดำรัสโดยไม่มีการเขียนไว้ล่วงหน้า การใช้ภาษาจึงมีความหลากหลายขึ้น และใช้วิธีการโน้มหน้าใจด้วยการอ้างเหตุผลต่างๆ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ฟังคล้อยตามและนำไปสู่การปฏิบัติ

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้แนวทางในการนำวิธีการวิเคราะห์ ตามแนวคิดเรื่องการโต้แย้ง แสดงเหตุผลของ สตีเฟน ทูลมิน มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ เพื่อหาคำตอบจากวัตถุประสงค์

ข้อที่ 2 คือ การวิเคราะห์การใช้การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ โดยเป็นการวิเคราะห์ตามวิธีการสร้างสรรค์เพื่อการโน้มน้าวใจนั่นเอง

3. ญานิศภาค กาญจนวิศิษฐ์ (2547) ศึกษาเรื่อง “กระบวนการสร้างความหมาย และ บทบาทวาทกรรมรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1. เพื่อค้นหาความหมายของวาทกรรมที่ปรากฏอยู่ในรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน 2. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรม และ 3. เพื่อวิเคราะห์บทบาทของปฏิบัติการทางวาทกรรมในรายการดังกล่าว โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของวาทกรรมรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน รวมทั้งใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ผลิตรายการ โดยนำแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์วาทกรรม, สัญญาวิทยา, การสร้างความชอบธรรมทางการเมือง, การโน้มน้าวใจ, แนวคิดเรื่องภาพลักษณ์ และ แนวคิดเรื่องอุดมการณ์มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความหมายจากรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชนมี 5 ประเภท คือการให้ข้อมูลอธิบายการสร้างความพัฒนาต่อประเทศ การชี้แจงแก้ต่าง การเล่าปัญหา การอบรมแนะนำ และการวิพากษ์ฝ่ายตรงข้าม อยู่ภายใต้การกำกับมาตรฐานความหมายของวาทกรรม 3 ชุด ได้แก่ วาทกรรมชุดธุรกิจการเมือง, วาทกรรมชุดพ่อขุน และวาทกรรมชุดนักข้อมูลข่าวสาร โดยพบว่าทำให้ความหมายที่เกิดขึ้น ได้ส่งผลต่อการสร้างอัตลักษณ์เชิงบวกของนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร รวมทั้งส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้สร้างวาทกรรมต่อประชาชนและฝ่ายตรงข้ามผู้ถูกอ้างอิง เพื่อนำไปสู่การสร้างความชอบธรรมต่ออำนาจการปกครอง 2) กระบวนการสร้างวาทกรรมรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน แสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่าง ปฏิบัติการทางวาทกรรม และปฏิบัติการสังคมวัฒนธรรม โดยปฏิบัติการทางวาทกรรมประกอบด้วย กระบวนการผลิต ได้แก่ 1. ผู้นำเสนอตัวบท ที่ใช้ตัวนายกฯ พูดด้วยตนเอง 2. การคัดเลือกประเด็นโดยมีที่มาจากเกณฑ์ด้านเนื้อหา เกณฑ์จากตัวบุคคล และเกณฑ์ด้านบริบท 3. รูปแบบการสื่อสาร ที่เลือกใช้วิธีการนำเสนอแบบสดเล่าคนเดียว 4. กลุ่มเป้าหมายที่มุ่งเน้นการเข้าถึงประชาชนจำนวนมากคือเป็นกลุ่มประชาชนระดับกลางไปจนถึงระดับรากหญ้า ประชาชนในภูมิภาค กระบวนการบริโภค ได้แก่ 1. การแพร่กระจายของวาทกรรม โดยเลือกใช้ช่องทางวิทยุในช่วงเวลาที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และ

ลักษณะการนำเสนอที่ไม่ทางการ, มีการอ้างหลักฐาน และแบ่งนำเสนอเป็นประเด็นสั้นๆ 2. ระบบความคิดของผู้รับสารในสังคมไทยที่สนใจผู้มีอำนาจพูด และชอบการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่าในกระบวนการสร้างวาทกรรมมีลักษณะสอดคล้องกับวาทกรรมในกระแส ได้แก่ วาทกรรมในระบบสังคม Globalization วาทกรรมในระบบเศรษฐกิจการเมืองยุค IMF และ กระบวนการสร้างวาทกรรมมีลักษณะสอดคล้องกับวาทกรรมของระบบสังคมไทย ได้แก่ วาทกรรมผู้นำในระบบวัฒนธรรมไทย และวาทกรรมผู้นำในระบบกฎหมาย 3) จากการศึกษาพบว่า ปฏิบัติการทางวาทกรรมในรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชนได้แสดงบทบาทหน้าที่เชิงวาทกรรม 3 ประการ คือ 1. บทบาทในการสร้างอัตลักษณ์ ภาพลักษณ์ อันนำมาซึ่งการยอมรับไว้วางใจเชื่อถือจากประชาชนผู้ฟัง 2. บทบาทในการโน้มน้าวใจสร้างแบบความสัมพันธ์เพื่อสร้างความชอบธรรมทางการเมือง 3. บทบาทในการสร้างอุดมการณ์ ซึ่งที่ปรากฏได้แก่ อุดมการณ์ทุนนิยม อุดมการณ์ปฏิรูปการบริหารจัดการ อุดมการณ์ประชานิยม และ อุดมการณ์การบริหารประเทศแบบนักธุรกิจรุ่นใหม่ให้เกิดขึ้นและเป็นที่ยอมรับ เห็นด้วย คล้อยตามกับแนวความคิดการกระทำของรัฐบาล

งานวิจัยชิ้นนี้ ไม่เพียงถือเป็นแรงบันดาลใจของผู้วิจัยแล้ว ผู้วิจัยยังได้หยิบยกแนวคิดและทฤษฎีมาใช้เป็นส่วนใหญ่ เพราะเห็นว่ามืองค์ประกอบค่อนข้างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดวาทกรรมและการวิเคราะห์วาทกรรม, แนวคิดสัญญาวิทยา, แนวคิดการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ, แนวคิดเรื่องการสร้างความชอบธรรมทางการเมือง, แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ และแนวคิดเรื่องอุดมการณ์ และการใช้สื่อมวลชนของนักการเมือง ซึ่งทั้งหมดล้วนเกี่ยวเนื่องโยงใย เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันทั้งสิ้น

4. รัตนาวดี สำราญสุข (2545) ศึกษาเรื่อง “วาทกรรมวิเคราะห์ รายการนายกฯ ทักซิณ คุยกับประชาชน และ รายการชวอนออนไลน์ วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควาทวิทยา และสื่อสารการแสดง

การศึกษาเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์รายการนายกฯ ทักซิณ คุยกับประชาชนและรายการชวอนออนไลน์นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรมของวาทะของทั้งสองผู้นำ รูปแบบและความหมายที่ปรากฏในรายการ การพิสูจน์ แสดงหลักฐาน วิธีการศึกษาได้ใช้ การศึกษาเชิงคุณภาพ (qualitative research) แบบสหวิธีการ (multiple methodology) ประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) การศึกษาวาทกรรม (discourse analysis) การวิจัยเอกสาร (documentary research) และการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก (in-depth interview)

ผลการศึกษพบว่า วาทกรรมที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์รายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน และรายการชวนออนไลน์ทั้งรูปแบบและเนื้อหา มีเรื่องของสถานภาพ บทบาท สิทธิอำนาจ อุดมการณ์ การครองความเป็นใหญ่ และการแย่งชิงพื้นที่ทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง รูปแบบวาทะที่ปรากฏในรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน ส่วนใหญ่เป็นวาทะที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย (argument from policy) และวาทะที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม (argument from value) ขณะที่รายการชวนออนไลน์ มีรูปแบบวาทะที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง (argument from fact) มากที่สุด และประเด็นที่พบในรายการ ซึ่งการโต้แย้งแสดงเหตุผลกัน (argument) มีทั้งสิ้น 5 ประเด็น ได้แก่ 1. การปฏิรูปราชการ 2. การโยกย้ายนายทหารระดับสูง 3. กฎหมายฟื้นฟูเศรษฐกิจ 11 ฉบับ 4. ปัญหาการก่อการร้ายภาคใต้ และ 5. กรณีทุจริตการจัดซื้อปุ๋ย

จากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้แนวทางในการนำวิธีการวิเคราะห์สาร ตามแนวคิดเรื่องการโต้แย้งแสดงเหตุผลมาเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือในการวิเคราะห์ เพื่อหาคำตอบจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ การวิเคราะห์การใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ โดยเป็นการวิเคราะห์ตามวิธีการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ซึ่งในการวิเคราะห์ตามแนวคิดเรื่องการโต้แย้งแสดงเหตุผลของสติเฟิน ทุลมิน เป็นหนึ่งในลักษณะของการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

5. ติตารัตน์ อเนกะเวียง (2548) ศึกษาเรื่อง “วาทกรรมวิเคราะห์ของสนธิ ลิ้มทองกุล ในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาวาริชวิทยาและสื่อสารการแสดง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. สสำรวจและแบ่งกลุ่มเนื้อหาที่มีมิติทางการเมืองจากรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ 2. ศึกษาและวิเคราะห์การประกอบสร้างความจริงของชุดวาทกรรมทางการเมืองแต่ละประเภท 3. ศึกษาวิเคราะห์พลังอำนาจวาทกรรมของสนธิ ลิ้มทองกุล โดยมีขอบเขตศึกษาวาทะของ สนธิ ลิ้มทองกุล จากบันทึกรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ทางเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ (<http://www.manager.co.th>) ที่ออกอากาศตั้งแต่ 4 กรกฎาคม 2546 ถึง 9 กันยายน 2548 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 108 ตอน สำหรับระเบียบวิธีวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นการวิเคราะห์เนื้อหาวาทกรรมของ สนธิ ลิ้มทองกุล และวิธีการศึกษาจะให้น้ำหนักกับการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis and Textual Study) ผลการวิจัย พบว่า 1. รายการเมืองไทยรายสัปดาห์มีประเด็นย่อยที่ออกอากาศทั้งหมด 299 ประเด็น โดยมีปริมาณวาทกรรมที่มีมิติทางการเมืองรวมทั้งสิ้น 169 ประเด็น จากการออกอากาศทั้งหมด และวาทกรรมที่มีมิติ

ทางการเมืองสามารถจำแนกได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ วาทกรรมเกี่ยวกับกระบวนการในระบบประชาธิปไตย, วาทกรรมเกี่ยวกับนโยบายและโครงการของรัฐบาล, วาทกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล, วาทกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักการเมือง และ วาทกรรมเกี่ยวกับตำรวจในสังคมไทย 2. สนธิ ลิ้มทองกุล มีการประกอบสร้างความจริงจากชุดวาทกรรมที่มีมิติทางการเมือง ดังนี้ 1) วาทกรรมเกี่ยวกับกระบวนการในระบบประชาธิปไตย คือ การเมืองในสภาพความเป็นจริงต่างกับการเมืองในรัฐธรรมนูญอย่างสิ้นเชิง 2) วาทกรรมเกี่ยวกับนโยบายและโครงการของรัฐบาล คือ การที่รัฐบาลเน้นนโยบายเฉพาะด้านเศรษฐกิจ จะนำพาประเทศไปสู่ความเป็นอำนาจนิยม 3) วาทกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาโดยรัฐบาล คือ รัฐบาลขาดความจริงใจในการแก้ไขปัญหาของประเทศ 4) วาทกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักการเมือง คือ นักการเมืองที่ดีต้องมีคุณธรรมประจำใจ และ 5) วาทกรรมเกี่ยวกับตำรวจในสังคมไทย คือ ตำรวจไทยต้องเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงาน ต้องสามารถตรวจสอบได้ สำหรับการประกอบสร้างความจริงจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ คือ พระมหากษัตริย์มีพระราชอำนาจอยู่ แต่คนมักจะไม่รู้และไม่ใส่ใจในพระราชอำนาจนั้น 3. พลังอำนาจวาทกรรมของ สนธิ ลิ้มทองกุล เกิดจากส่วนประกอบ 4 ประการ 1) ลักษณะด้านภาษา 2) พลังจากกรอบวาทกรรมหลัก 3) พลังจากอัตลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นจากหลักศีลธรรมจริยธรรม, นักประวัติศาสตร์และผู้หวังดี-ผู้ให้โอกาส 4) บทบาทที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ในรายการฯ ได้แก่ บทบาทการเปิดประเด็นในการสนทนา, บทบาทการเน้นย้ำ, บทบาทช่วยสรุป, บทบาทเป็นตัวแทนฝ่ายตรงข้ามและบทบาทการถามคำถาม

จากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยใช้เป็นตัวช่วยในการศึกษาวิธีการให้น้ำหนักกับการวิเคราะห์ที่เนื้อหา (Content Analysis and Textual Study) เป็นสำคัญ และยังนำมาศึกษาในส่วนของการจัดแบ่งประเภทของวาทกรรมที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน คือ เป็นบริบทของการเมืองไทย ที่อยู่ในช่วงรอยต่อทางการเมืองไทยที่ไม่ห่างกันมากนัก หากแต่แตกต่างกันตรงที่ผู้ใช้วาทกรรมจากงานวิจัยชิ้นนี้คือ สนธิ ลิ้มทองกุล เป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มสื่อมวลชนระดับแถวหน้าของประเทศไทย ขณะที่งานซึ่งผู้วิจัยกำลังทำการศึกษาต่อไปนี้เป็นวาทกรรมจากผู้เป็นนักการเมือง ซึ่งมาตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย

6. อภิวิชญ์ ไพศาลทรัพย์ (2552) ศึกษาเรื่อง “วาทกรรมการเมืองไทยผ่านภาษาในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ระหว่างการประชุม 193 วัน ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชา วาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวาทกรรมการเมืองไทยระหว่างการชุมนุมใหญ่ 193 วันของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างการชุมนุม ผ่านบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ โดยมีขอบเขตระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2551–13 ธันวาคม 2551 แบ่งได้เป็น 3 ช่วงสำคัญ คือ ช่วงก่อนการชุมนุม ตั้งแต่ 15-25 พฤษภาคม 2551 ช่วงเวลาเริ่มชุมนุมจนถึงสิ้นสุด ตั้งแต่ 25 พฤษภาคม–3 ธันวาคม 2551 และช่วงหลังการชุมนุม ตั้งแต่ 3-15 ธันวาคม 2551 สำหรับระเบียบวิธีวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Approach) เน้นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้กรอบแนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse) ผลการวิจัยวาทกรรมช่วงการชุมนุมใหญ่ 193 วัน ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผ่านบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์พบว่า ชุดวาทกรรมที่เกิดขึ้นจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 7 ฉบับที่ทำการศึกษามีทั้งสิ้น 15 ชุดวาทกรรมย่อย มีเป้าหมายในการนำเสนอชุดวาทกรรมเป้าหมายเดียวกัน คือ การโน้มน้าว จูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตามเห็นด้วยไปกับสิ่งที่ทางหนังสือพิมพ์นำเสนอ โดยแบ่งได้เป็นชุดวาทกรรมหลัก 3 รูปแบบ คือ สร้างความชอบธรรมแก่กลุ่มพันธมิตรฯ, สร้างความชอบธรรมแก่ฝ่ายรัฐบาล และหาทางออกของความขัดแย้ง แนวโน้มการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ทั้งหมดค่อนข้างเป็นไปใน การดำเนินการทำงานของรัฐบาลในประเด็นต่างๆ มากกว่าที่จะนำเสนอเพื่อดำเนินการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ และมีการอ้างอิงบุคคลที่ 3 เข้ามาประกอบการนำเสนอ

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์วาทกรรม ที่เกิดขึ้นในบริบทของความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งแตกต่างกันคนละช่วงเวลา แต่ผู้วิจัยสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสรุปประเด็นให้ออกมาชุดวาทกรรมต่างๆ ภายใต้การกำกับความหมายของชุดวาทกรรมหลัก ตลอดจนมีการใช้แนวคิดทฤษฎีที่ตรงกันในส่วน เช่น แนวคิดเรื่องวาทกรรม แนวคิดเรื่องการสร้างความชอบธรรม

7. เกียรติยา ธรรมวิวัฒน์ (2544) ศึกษาเรื่อง การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

การวิจัยเรื่องการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการในการรายงานข่าวในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ และ

ลักษณะการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กับแหล่งข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์จำนวน 5 กลุ่ม คือ ผู้บริหารบรรณาธิการ ผู้เรียบเรียงข่าว ผู้ประกาศข่าวและบุคคลที่อยู่ในแวดวงสื่อสารมวลชน เพื่อหาคำตอบว่าการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ ในภาวะวิกฤติของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยเป็นอย่างไร ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า ภาวะวิกฤติส่งผลกระทบต่อการทำงานของสื่อมวลชนหลายด้าน ทั้งผู้บังคับบัญชา บรรณาธิการข่าว ผู้ประกาศข่าวและทีมข่าว ส่วนความจริงที่ถูกสร้างขึ้นของแต่ละสถานีเป็นความจริงที่ไม่ชัดเจน และมีความหลากหลาย โดยแต่ละสถานีสร้างความจริงของตนเองขึ้นมาให้มีความแตกต่างจากสถานีอื่น เนื่องจากใช้แหล่งข่าวต่างประเทศ ผู้ดำเนินรายการ และบุคคลที่เชิญมาสัมภาษณ์มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับมุมมองและประสบการณ์ในการทำงานของแต่ละสถานี อย่างไรก็ตามพบว่า ทุกสถานีรายงานข่าวเข้าข้างอเมริกามากกว่าพวกมุสลิม นอกจากนี้ความจริงที่ปรากฏเป็นรูปลักษณะของการสื่อสาร ของผู้ก่อการร้ายสัมฤทธิ์ผลเป็นอย่างดี เพราะสร้างความตกตะลึงให้กับคนทั้งโลกได้รู้จักกับโลกของมุสลิมมากขึ้น และทำให้สื่อมวลชนทุกสถานีเชื่อในการสร้างความเป็นจริงครั้งนี้ของผู้ก่อการร้าย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการศึกษาถึงบทบาทและหน้าที่ของสื่อสารมวลชนตามแนวคิด บทบาทหน้าที่สื่อ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนไทย โดยเฉพาะสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุกองทัพบกช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ว่ามีการทำตามบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนหรือไม่อย่างไร โดยเฉพาะกรณี ฝ้าสอดส่องเหตุการณ์ต่างๆ แล้วคอยรายงานให้ประชาชนได้รับทราบ ทั้งนี้เป็นการศึกษาในบริบทที่เกิดภาวะวิกฤติของสังคม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาดูว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ถือว่ามีฐานะในความเป็นสื่อสารมวลชนระดับหนึ่ง แม้ว่าจะนำเสนอโดยนายกรัฐมนตรีกก็ตาม แต่เมื่อนำเสนอผ่านทางสื่อมวลชน จึงมีความน่าสนใจว่ารายการนี้มีการแสดงบทบาทอย่างไรบ้างต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งเป็นภาวะวิกฤติของประเทศชาติ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยหัวข้อ การวิเคราะห์ด้วบท รายการ “เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. 2553

วิธีการศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีวิจัยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis and Textual Study) โดยรวบรวมข้อมูลเอกสารการถอดเทปบันทึก รายการทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือชื่อเดิม สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ที่แสดงไว้ในเว็บไซต์ www.pm.go.th นำมาศึกษา ทั้งนี้ โดยศึกษาทั้งสองช่วงรายการ คือ ช่วงแรกเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานโดยนายกรัฐมนตรีดำเนินรายการโดยพูดคนเดียว ช่วงที่สองเป็นช่วงสนทนา โดยทีมงานจะเชิญพิธีกรและ/หรือแขกรับเชิญที่มีชื่อเสียงร่วมในรายการ จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาค้นหาวาทกรรม ความหมายของวาทกรรม และกระบวนการสร้างวาทกรรมในรายการ เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ว่ามีจุดมุ่งหมายในการสร้างความหมายจากการเผยแพร่ วาทกรรมนั้นๆ ตลอดจนบทบาท และผลกระทบต่อสังคมอย่างไร

นอกจากนี้ยังมีการสัมภาษณ์โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structure interview) แนวคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) คือ การกำหนดแนวคำถามล่วงหน้าก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ โดยสามารถยืดหยุ่นประเด็นที่จะถาม หรืออาจลด-แตกประเด็นคำถามเพิ่มได้ตามสถานการณ์ในขณะนั้น และครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ควบคู่ไปกับการจดบันทึกเสริมจากการบันทึกเสียงจาก เครื่องบันทึกเสียงในส่วนของประเด็นสำคัญในขณะทำการสัมภาษณ์ ทั้งนี้บุคคลที่จะสัมภาษณ์ คือ ผู้รับสาร ที่เป็นกลุ่ม Key Person โดยเจาะจงไปที่กลุ่มสื่อมวลชน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ รายบุคคล กับบรรณาธิการประจำโต๊ะข่าวการเมืองของสำนักพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ คือ มติชน เดลินิวส์ และ กรุงเทพธุรกิจ เพื่อเป็นข้อมูลที่น่ามารายงานประกอบผลการวิจัย อธิบายเสริมเน้น ทั้งในส่วนของระบบความคิดของผู้รับสารในบริบทของกระบวนการสร้างวาทกรรม, การใช้การ สื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์จากการใช้วาทกรรมผ่านทางรายการดังกล่าว

ประชากร

ผู้วิจัยทำการศึกษาวิเคราะห์วาทกรรม รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ โดยนำบทถอดเนื้อความจากเทปบันทึกรายการทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือ ช่อง 11 ที่แสดงไว้ในเว็บไซต์ประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไทย คือ www.pm.go.th ทั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหาทั้งรายการตลอดทั้งสองช่วง คือ ช่วงแรกที่นายกรัฐมนตรีรายงานพุดคนเดียว และช่วงที่สองซึ่งนายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์พิธีกรรับเชิญ เพื่อให้ได้ทั้งในส่วนของวาทกรรมที่เกิดจากความเห็น และเจตนาของผู้ส่งสารเพียงคนเดียว และในส่วนที่ผู้ส่งสารหาเหตุผลมาอ้างอิงในการตอบคำถามต่างๆ จากพิธีกร

การศึกษาเริ่มตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม จนถึงวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2553 เนื่องจากเป็นช่วงที่ประเทศไทยเกิดความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง ถึงขั้นปะทะกันด้วยอาวุธ ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตทั้งทหารและพลเรือนจำนวนมาก รวมระยะเวลาออกอากาศ 3 เดือน หากแต่มีบางสัปดาห์ที่นายกรัฐมนตรีไม่สามารถเดินทางมายังห้องส่งของสถานีโทรทัศน์ เพื่อทำการบันทึกเทปถ่ายทอดสดออกรายการได้ คือ วันที่ 28 มีนาคม 2553, วันที่ 11 และ 18 เมษายน 2553 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ความขัดแย้งได้เกิดความรุนแรงขึ้น ดังนั้น จึงมีจำนวนเทปรายการที่ได้ทำการวิเคราะห์ทั้งหมด 10 เทปรายการ คือ 7, 14 และ 21 มีนาคม 2553, 4 และ 25 เมษายน 2553, 2, 9, 16, 23 และ 30 พฤษภาคม 2553

กลุ่มตัวอย่าง

1. การวิเคราะห์วาทกรรมทั่วไป

ส่วนนี้ผู้วิจัยได้ทำการจัดแยกประชากร เพื่อค้นหาลักษณะและประเภทของวาทกรรม จากนั้นนำมาศึกษาความหมายของวาทกรรมแต่ละประเภท ว่าได้แสดงความหมายอย่างไรจากประเด็นที่เกิดขึ้นในแต่ละเทปรายการทั้งหมด 10 เทปรายการ จากนั้นทำการวิเคราะห์ โดยอ้างอิงตามทฤษฎีที่ได้ตั้งไว้

ทั้งนี้จะเป็นการวิเคราะห์เพื่อตอบคำถาม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1 ว่าเพื่อค้นหา วาทกรรม ความหมาย และศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรม ในรายการเชื่อมั้ประเทศไทยกับ นายกษ อภิลิทธิ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”

2. วิเคราะห์วาทกรรมที่สะท้อนการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ และ บทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั้ประเทศไทยกับนายกษ อภิลิทธิ

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ภายใต้ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดย วิเคราะห์อิงตาม “วิธีการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ” 2 ส่วน คือ “จุดจูงใจในสาร” และ “การ วิเคราะห์การอ้างเหตุผลแบบ สตีเฟน ทูลมิน”

กล่าวคือ ใน 1 เทปรายการ (จากทั้งหมด 10 เทปรายการ) จะมีหลายประเด็นที่ นายกรัฐมนตรี อภิลิทธิ เวชชาชีวะ นำมากล่าวในรายการ ดังนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ประเด็น ต่างๆ จากเทปทั้งหมด 10 เทปรายการ โดยแบ่งเป็นประเภทของ “จุดจูงใจในสาร” 6 ประเภท คือ 1. จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว 2. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ 3. จุดจูงใจโดยใช้ความโกรธ 4. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ขัน 5. จุดจูงใจโดยใช้รางวัลเป็นจุดดึงดูดใจ และ 6. จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจเป็นจุด ดึงดูดใจ จากนั้นทำการวิเคราะห์วาทกรรมตามทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจที่ตั้งไว้

ขณะที่ในส่วนของการวิเคราะห์การสร้างสาร โดยอิงการวิเคราะห์การโต้แย้งแสดงเหตุผล แบบ สตีเฟน ทูลมิน ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ และจัดแบ่งประเภทตามแบบจำลองการอ้างเหตุผล ของ สตีเฟน ทูลมิน 6 แบบ คือ 1. การอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ (Argument from Principle) 2. การอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไป (Argument by Generalization) 3. การอ้างเหตุผลโดยใช้ สัญญาณบางอย่าง (Argument by Sign) 4. การอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ (Argument by Analogy) 5. การอ้างเหตุผลโดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ (Argument from Authority) 6. การอ้าง เหตุผลโดยอ้างหลักองค์รวม (Argument from Holistic View) จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์วาทกรรม ตามทฤษฎีต่างๆ ที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure interview) เป็นรายบุคคล ในส่วนของผู้รับสาร ที่เป็นกลุ่ม Key Person โดยเจาะจงไปที่กลุ่มสื่อมวลชน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ รายวัน 3 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และ หนังสือพิมพ์กรุงเทพ

ธุรกิจรายวัน โดยมีเหตุผลว่า หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เป็นหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ที่ฉบับนี้ ยังเปิดพื้นที่ให้มีการนำเสนอหาบางส่วนของการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์มาลงในหน้า 2 ของวันศุกร์อีกด้วย, หนังสือพิมพ์มติชน เป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ และอีกด้านหนึ่งยังเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองอย่างเข้มข้น แสดงออกในเชิงดำเนิน ติเตียน การทำงานของรัฐบาลอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาเกือบทุกรัฐบาล และหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ที่นอกจากจะเป็นหนังสือพิมพ์เชิงธุรกิจแล้ว ยังถือเป็นหนังสือพิมพ์คุณภาพในเครือของบริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป อีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมารายงานประกอบผลการวิจัย อธิบายเสริมในส่วนของการกระบวนการสร้างวาทกรรม, การใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ตลอดจนเป็นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ จากการใช้วาทกรรมผ่านทางรายการดังกล่าว

ทั้งหมดก็เพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ข้อต่อมา คือ

2. เพื่อศึกษาถึงวาทกรรมที่สะท้อนการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ของรายการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”

3. เพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Textual Analysis)

การวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่ปรากฏผ่านสื่อมวลชน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และ ตีความข้อมูลประกอบจากเนื้อหาประเภทเอกสาร และ เทปบันทึกเสียง ตลอดจนข้อมูลจากแหล่งอื่นประกอบการวิเคราะห์เพิ่มเติม เช่น สื่อหนังสือพิมพ์, นิตยสาร, วิทยุ, โทรทัศน์ และ อินเทอร์เน็ต

2. การสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure interview)

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure interview) เป็นรายบุคคล ในส่วนของผู้รับสารที่เป็นกลุ่ม Key Person โดยเจาะจงไปที่กลุ่มสื่อมวลชน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บรรณาธิการประจำโต๊ะข่าวการเมืองของสำนักพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ คือ เดลินิวส์ มติชนรายวัน และ กรุงเทพธุรกิจรายวัน เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมารายงานประกอบผลการวิจัย อธิบายเสริมทั้งในส่วนของการบูรณาการ การออกแบบการวิจัย การเลือกใช้วิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ตลอดจนเป็นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์จากการใช้วาทกรรมผ่านทางรายการ

แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก(Indepth interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure interview)

1. คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในวัตถุประสงค์ของการจัดทำรายการ
2. คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในรูปแบบรายการโดยภาพรวม
3. คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการนำเสนอเนื้อหาช่วงความขัดแย้งทางการเมือง
4. คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการนำเสนอเนื้อหาที่มีลักษณะโน้มน้าวใจ
5. คำถามเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของรายการในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. การเก็บข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่ เอกสารถอดเนื้อความจากเทปรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ รวบรวมจากเว็บไซต์ประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไทย คือ www.pm.go.th จากเดือนมีนาคม- พฤษภาคม 2553 ซึ่งรวมระยะเวลาออกอากาศ 3 เดือน รวมทั้งหมด 10 เทปรายการ ทั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหาทั้งรายการตลอดทั้งสองช่วง คือ ช่วงแรกที่นายกรัฐมนตรีรายงานพูดคนเดียว และช่วงที่สองซึ่งนายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์พิธีรับเชิญ เพื่อให้ได้ทั้งในส่วนของวาทกรรมที่เกิดจากความคิด ความเห็น และเจตนาของผู้ส่งสารเพียงคนเดียว และในส่วนที่ผู้สื่อสารหาหลักเหตุผลมาอ้างอิงในการตอบคำถามต่างๆ จากพิธีกร

จากนั้นนำมาจัดประเภท แล้วทำการค้นหาความหมายของประเภทวาทกรรมนั้น และนำไปวิเคราะห์ตามทฤษฎีที่ตั้งไว้ และยังเสริมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ด้วยเอกสารประกอบ เช่น จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ, หนังสือพิมพ์, บทความที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมารวบรวม สรุปเป็นประเด็นต่างๆ โดยการทำบันทึกย่อ

2. การเก็บข้อมูลจากการฟังรายการโดยใช้เทปบันทึกเสียง ซึ่งได้แก่ เทปบันทึกการนับแต่วันอาทิตย์ที่ 7 มีนาคม จนถึงวันอาทิตย์ที่ 30 พฤษภาคม 2553 จากรายการเชื้อมันประเทศไทย กับนายทศ อภิสิทธิ์ ที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) โดยเลือกรวบรวมและนำมาตรวจสอบความเที่ยงตรงกับเอกสารถอดบทสนทนาที่มีอยู่ ก่อนนำมาวิเคราะห์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคล ศึกษาในส่วนของผู้รับสาร โดยผู้วิจัยทำการจดบันทึกประกอบการวิเคราะห์ และใช้เทปบันทึกการสัมภาษณ์ จากนั้นนำมาถอดความประกอบการวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่งเพื่อความชัดเจนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อค้นหาวาทกรรม ความหมาย และศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรม ในรายการเชื้อมันประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553

ในส่วนของการค้นหาความหมาย ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตามแนวคิดวาทกรรมเชิงวิพากษ์ Critical Discourse Analysis ของ Norman Fairclough (1995) โดยจะทำการศึกษาจากมิติของสภาพการณ์ในการสื่อสาร (Communication Events) ในสื่อมวลชน อันได้แก่การวิเคราะห์ตัวบท (Text) การปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse Practice) และปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice) และ ศึกษาจากแบบ (Order of Discourse) แผนการใช้ภาษาประกอบกันไปด้วย ซึ่งผลของการวิเคราะห์จะทำให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเชิงภาษา ทั้งนี้ ยังรวมไปถึงการวิเคราะห์ตามแนวคิดสัญวิทยาและการสร้าง

ความหมาย แนวคิดการสร้างความชอบธรรมทางการเมือง เป็นหลักในการวิเคราะห์ และตีความในการศึกษาวิเคราะห์ความหมายของวาทกรรม

ในส่วนของการกระบวนการสร้างวาทกรรม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสาร และข้อมูลบุคคลจากการสัมภาษณ์มาทำการศึกษาว่า บริบทของผู้ผลิตสารมีความสัมพันธ์ต่อการสร้างความหมายในรายการ (ตัวบท) อย่างไร เช่น การวิเคราะห์วัฒนธรรม สังคม การเมือง นโยบาย อุดมการณ์ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างบท และ บริบท ในกระบวนการสร้างวาทกรรมของรายการ นอกจากนี้ยังวิเคราะห์กระบวนการใช้ภาษาเพื่อสร้างความหมายในรายการ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์กระบวนการสร้างตัวบท (วิเคราะห์ผู้นำเสนอตัวบท, การนำเสนอประเด็น, รูปแบบการสื่อสาร, กลุ่มเป้าหมาย) และศึกษากระบวนการบริโภคตัวบทของวาทกรรมภายใต้บริบทสังคม (การแพร่กระจาย, ระบบความคิดของผู้รับสาร) ทั้งนี้ การวิเคราะห์จะทำให้เข้าใจบทบาทหน้าที่รายการที่แท้จริงที่แฝงในสังคมไทย ความสัมพันธ์ระหว่างบท และบริบทในการสร้างวาทกรรม ซึ่งผู้วิจัยยึดแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์วาทกรรมของ Norman Fairclough เป็นแนวทางในการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นมา

2. เพื่อศึกษาวาทกรรมที่สะท้อนกลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

ในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องเนื่องจากส่วนที่ 1 คือ หลังจากวิเคราะห์ความหมาย และ กระบวนการสร้างวาทกรรมของรายการแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาจัดผลการวิเคราะห์ โดยใช้กระบวนการทัศน์ในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และนำแนวคิดการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ที่วิเคราะห์ถึงการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ แนวคิดการสร้างความชอบธรรมทางการเมือง แนวคิดเรื่องภาพลักษณ์ แนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ และการใช้สื่อมวลชนของนักการเมือง มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการวาทกรรมที่สะท้อนกลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

นอกจากนี้ยังเสริมด้วย การวิเคราะห์ในส่วนของผู้รับสาร จากข้อมูลเนื้อหาการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure interview) เป็นรายบุคคล กลุ่ม Key Person ที่เจาะจงไปที่สื่อมวลชน คือ บรรณาธิการประจำโต๊ะข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์

รายวัน 3 ชื่อฉบับ คือ เดลินิวส์, มติชนรายวัน และ กรุงเทพธุรกิจรายวัน เพื่อให้เกิดความหนักแน่นของการอธิบาย วิเคราะห์ถึงกระบวนการสร้างวาทกรรม กลวิธีการโน้มน้าวใจจากการใช้วาทกรรมผ่านทางรายการดังกล่าวของนายกรัฐมนตรีนาย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

3. เพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากข้อมูลเนื้อหาการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure interview) เป็นรายบุคคล กลุ่ม Key Person ที่เจาะจงไปที่สื่อมวลชน คือ บรรณาธิการประจำโต๊ะข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ คือ เดลินิวส์, มติชนรายวัน และ กรุงเทพธุรกิจรายวัน ตามแนวคำถามที่ได้เตรียมไว้ในส่วนของคำถามเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่เกิดขึ้นต่อสังคมในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 เพื่อประมวลบทบาทหน้าที่ของรายการ ที่มีต่อสังคมไทย ทั้งนี้ทั้งนั้นภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

การนำเสนอข้อมูล

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในรูปของการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยยกเอาวาทกรรมในรายการ ทั้งนี้อยู่ในตัวบท และบริบท และที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกมาเป็นตัวอย่างประกอบให้เห็นจริงเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์วาทกรรม และความหมายที่ปรากฏในรายการ, กระบวนการสร้างวาทกรรม และ การใช้วาทกรรมที่สะท้อนกลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่มีต่อสังคมไทยในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 อย่างไรก็ตามก่อนที่จะเข้าสู่การวิเคราะห์และรายงานผลการวิจัย ผู้วิจัยได้ประมวลเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อให้ทราบถึงบริบททางสังคมและการเมืองในช่วงเวลานั้น อันเกี่ยวเนื่องต่อการนำเสนอเนื้อหา รูปแบบของรายการ และเกี่ยวเนื่องต่อการศึกษาของผู้วิจัยที่มุ่งเน้นการสร้างวาทกรรมในห้วงที่บ้านเมืองมีปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง ซึ่งสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีนายอภิสิทธิ์ได้มีการบอกกล่าวสิ่งต่างๆ อันเป็นกระบวนการสร้างวาทกรรม การโน้มน้าวใจ ตลอดจนการแสดงบทบาทหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชน โดยนำเสนอเป็นบทที่ 4 ภายใต้อำนาจ

บทที่ 4 ประมวลเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 บท ตามวัตถุประสงค์การวิจัยในแต่ละข้อ ดังนี้

บทที่ 5 การค้นหาวาทกรรม ความหมาย และศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรม ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553” (วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1)

บทที่ 6 การศึกษาวาทกรรมที่สะท้อนกลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553” (วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2) และศึกษาบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ที่มีต่อสังคมไทยในช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553” (วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3)

บทที่ 7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะของการวิจัย

บทที่ 4

ประมวลเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

หากจะตั้งต้นกลับไปพิจารณาถึงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไทย โดยนับตั้งแต่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จนเกิดเป็นกลุ่มคนเสื้อเหลือง หรือ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่เกิดขึ้นเพื่อขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แล้ว นับได้ว่าหลังจากนั้นความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย ก็ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง และรุนแรงมากขึ้น จนกระทั่งเกิดเป็นกลุ่มคนเสื้อแดง หรือ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช. หรือ National United Front of Democracy Against Dictatorship; UDD) ที่เกิดขึ้นเพื่อต่อต้านการรัฐประหาร สนับสนุนอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร กระทั่งหันมาต่อต้านรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มาจนถึงวันนี้

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ก็ได้เคยเข้าทำการสลายการชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดงมาแล้ว เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2552 แต่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ในส่วนของการชุมนุมนับแต่ปีพุทธศักราช 2553 เป็นต้นมา ด้วยเหตุเพราะในปีดังกล่าว กลุ่มคนเสื้อแดงมีผู้ชุมนุมเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ที่สำคัญ คือ มีความก้าวร้าวรุนแรงขึ้นทั้งภาษา ถ้อยคำ ที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กล่าวปลุกระดมผู้ร่วมชุมนุม ทั้งการเข้าทำการปิดกั้นถนนสายสำคัญต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน และสร้างความเสียหายแก่ประเทศชาติในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว ฯลฯ จนในที่สุด รัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ต้องสั่งการให้ทหารเข้าสลายการชุมนุม และครั้งนี้เองที่ทำให้เกิดการต่อสู้ ปะทะ มีผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิต ทั้งทหารและพลเรือนเป็นจำนวนมาก

และต่อไปนี้ คือ ประมวลเหตุการณ์สำคัญๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างสถานการณ์ความขัดแย้งตามลำดับวันเวลา ตั้งแต่เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

“ปลายกุ่มภาสูมีนา ก้าวย่างสู่มหากาพย์วิปโยค 2553”

เดือนกุมภาพันธ์ 2553 ก่อนศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะตัดสินคดียึดทรัพย์ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร และครอบครัว 76,000 ล้านบาท คนเสื้อแดงได้เริ่มเคลื่อนไหวเพื่อเตรียมชุมนุมใหญ่ จนเมื่อศาลสั่งยึดทรัพย์ พ.ต.ท.ทักษิณ แกนนำนาวร่ววมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แดงทั้งแผ่นดิน จึงทำการนัดชุมนุมใหญ่ที่ถนนราชดำเนิน วันที่ 14 มีนาคม⁵²

กล่าวคือ 26 กุมภาพันธ์ 2553 ศาลฎีกา สั่งยึดทรัพย์ “พ.ต.ท. ทักษิณ” ให้ตกเป็นของแผ่นดิน เฉพาะที่ได้มาภายหลังเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จำนวน 46,373 ล้านบาท จากที่คณะกรรมการตรวจสอบ การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) อายัดไว้จำนวน 76,621 ล้านบาท บนข้อพิจารณาว่าทรัพย์สินดังกล่าวได้มาอย่างไม่ถูกต้อง และขัดกันกับผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม⁵³

ที่สุด การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงได้แผ่ขยายความรุนแรงมากขึ้น และต่อมาคนเสื้อแดงได้มีการอ้างถึงคำว่า “สองมาตรฐาน”⁵⁴ เกิดขึ้นในประเทศไทย ภายใต้เงาอำนาจของสิ่งที่เรียกว่า “อำมาตยาธิปไตย”⁵⁵ ซึ่งเกิดจากการทำการรัฐประหาร ยึดอำนาจของกลุ่มคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือ คปค.⁵⁶

⁵² กองบรรณาธิการข่าวสด, บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า 7.

⁵³ หมอหน้อย, แกะรอยกรรมผู้ก่อการร้าย ฟ้ามืด อาญาแผ่นดิน. (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เบงส์คอกบุคส์, 2553).

⁵⁴ มาตรฐาน เป็นประเด็นการเปรียบเทียบในการจัดการหรือใช้ระบบ แนวทาง หรือมาตรฐาน ในกลุ่มเป้าหมายสองกลุ่มอย่างแตกต่างกัน สองมาตรฐาน ถูกนิยามเรียกกับการแก้ปัญหาที่ไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม โดยการจัดการปัญหาในเรื่องๆ เดียวกัน แต่ต่างเป้าหมาย ทำให้ได้รับผลลัพธ์ที่ต่างกัน เช่นการตอบรับของเจ้าหน้าที่กับกลุ่มคนรวยและกลุ่มคนจน ซึ่งไม่เท่ากัน ก็ จะเรียกว่า สองมาตรฐาน

⁵⁵ อำมาตยาธิปไตย หรือ อมาตยาธิปไตย (อังกฤษ: bureaucratic polity) เป็นการปกครองซึ่งมีขุนนางหรือข้าราชการเป็นใหญ่ หรือราชบัณฑิตยสถาน ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า คนไทยบางกลุ่มแปลความหมายของคำนี้ผิดไปจากความหมายโดยตรงว่า เป็นการปกครองที่อำมาตย์มีอำนาจในการบริหารประเทศ

⁵⁶ คปค. เป็นคณะบุคคล อันประกอบด้วย กลุ่มทหาร ตำรวจ และ พลเรือน ซึ่งมีพลเอก สนิธิ บุญยรัตกลิน เป็นหัวหน้า ได้เข้ายึดอำนาจการปกครองราชอาณาจักรไทยไว้ได้ เมื่อวันที่อังคารที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 มีที่ตั้ง ณ กองบัญชาการกองทัพบก ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

เมื่อ 19 กันยายน 2549 ซึ่งภายหลังเปลี่ยนเป็น คณะมนตรีเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ หรือ คมช.⁵⁷ ทั้งนี้คนเสื้อแดงระบุว่า การทำรัฐประหารดังกล่าว เป็นการทำลายระบอบประชาธิปไตย ที่เป็นของประชาชนโดยประชาชน เพื่อประชาชน สู้ตาย ประชาชนทั่วไปจึงเป็นเพียง “ไพร่” ที่ต้องก้มหน้าแบกรับชะตากรรม ดังนั้นจึงต้องทำการต่อต้านและขับไล่รัฐบาลที่มาจากอำนาจของทหารให้ออกไป

คนเสื้อแดงเข้า กทม. เทียนี่ เพื่อขับไล่ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี เพราะเชื่อว่าอยู่เบื้องหลังการโค่นล้ม พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และเรื่อง 2 มาตราฐาน แกนนำตั้งเวทีสะพานผ่านฟ้าฯ เรียกร้องยุบสภาคืนอำนาจประชาชน ชู “ไพร่ขับไล่อำมาตย์” เป็นประเด็นการต่อสู้⁵⁸

และจะด้วยเพราะแรงกดดันในใจของประชาชนเสื้อแดงที่มีอยู่แล้ว ต่อความเหลื่อมล้ำของชนชั้น และถูกกระตุ้นจากแกนนำเสื้อแดง หรือจะเพราะความนิยมชมชอบจนถึงคลั่งไคล้ในตัว พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งเรียกกันว่าเป็นขวัญใจของคนรากหญ้า⁵⁹ หรือเพราะเห็นแก่อำมิสสินจ้างที่มีการระบุงจากหลายฝ่ายว่า อดีตนายท “ทุ่มไม่อัน” ขณะที่ในทางกลับกัน ซึ่งสะท้อนว่าแท้จริงแล้วการมาชุมนุมของคนเสื้อแดง มิได้มาเพราะเห็นแก่ค่าจ้างวานแต่มาด้วยใจจริง ปรากฏในงานวิจัยหัวข้อ **“มอเตอร์ไซค์รับจ้างและการเมืองในประเทศไทย”** ของ เกลาดิโอ โซปราเนซีตติ นักศึกษาระดับปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มติชนออนไลน์นำมาลงไว้ในบทความหัวข้อ “ศึกษาการเมืองไทย ผ่าน มอเตอร์ไซค์รับจ้าง” เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2553 มีใจความว่า

“...แน่นอนว่ามีมอเตอร์ไซค์รับจ้างกลุ่มหนึ่งได้รับเงินค่าจ้างเมื่อพวกเขาเดินทางมาบริเวณสถานที่ชุมนุมของกลุ่มเสื้อแดง แต่เป็นเพราะพวกเขามารับจ้างทำงานเป็นการดีเสื้อแดงนั่นเองดังนั้นจึงเป็นเรื่อง

⁵⁷ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ชื่อย่อ คมช. (Council of National Security - CNS) เป็นคณะบุคคลที่แปรสภาพมาจากคณะกรรมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งได้กระทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศไทยสำเร็จเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 คณะมนตรีฯ บัญญัติขึ้นตามมาตรา 34 ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2549 มีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงแห่งชาติ

⁵⁸ กองบรรณาธิการข่าวสด, *บันทึกทฤษฎีฯ 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า 7.

⁵⁹ รากหญ้า เป็นคำศัพท์ที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในช่วงรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีทั้งสองสมัย ใช้เปรียบเทียบหมายถึง ประชาชนชั้นล่างของสังคมไทย โดยมากเป็นเกษตรกร, ผู้ใช้แรงงาน ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้ที่มีรายได้น้อย มีภาวะการครองชีพต่ำ โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในต่างจังหวัด อีกนัยหนึ่ง รากหญ้าอาจเป็นเป้าหมายของการใช้นโยบายประชานิยม ซึ่งถือกันว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และกลุ่มรากหญ้านี้เองที่เป็นฐานเสียงให้แก่ พ.ต.ท.ทักษิณ และพรรคไทยรักไทย

เหมาะสมแล้ว ที่พวกเขาเหล่านั้นจะได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานของตนเองแต่โชปรานเซตติไม่คิดว่าจะมีคนขับซีมอเตอร์ไซค์รับจ้างรายใดที่มาชุมนุมเพราะได้เงินค่าจ้างแม้จะมีผู้บอกว่าคนกลุ่มนี้ได้รับค่าจ้างให้มาชุมนุมรายละ 200 บาท แต่เงินดังกล่าวก็ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยต่อวันของมอเตอร์ไซค์รับจ้างเสียอีก เพราะผู้ประกอบการอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างที่อยู่ในจุดดี ๆ จะได้รับรายได้ประมาณ 400-500 บาทต่อวัน หรือเดือนละประมาณ 10,000-15,000 บาทปัญหาสำคัญที่คนกลุ่มนี้มาร่วมชุมนุมกับกลุ่มเสื้อแดงจึงเป็นเรื่องนโยบาย ซึ่งพวกเขาชื่นชมนโยบายของรัฐบาลทักษิณ แต่รู้สึกตรงกันข้ามกับนโยบายของรัฐบาลอภิสิทธิ์...”

อย่างไรก็ดี จะเป็นการรับจ้างมาหรือไม่ก็ตาม ที่สุดหนึ่งในแกนนำคนเสื้อแดง จตุพร พรหมพันธุ์ ประกาศจะระดมมวลชนครั้งใหญ่ที่สุดในวันที่ 3 เมษายน โดยยังคงยึดแนวทางสันติสงบ และอหิงสา หลังจากนั้นสิ่งที่เกิดขึ้น คือ ราวกลางเดือนมีนาคม คลื่นมหาชนคนเสื้อแดงก็หลั่งไหลมาจากทั่วทุกสารทิศ สู่ใจกลางเมืองหลวง โดยเฉพาะตั้งหลักที่บริเวณสะพานผ่านฟ้าฯ และพื้นที่ต่อเนื่องบริเวณเดียวกัน พร้อมยื่นยื่นเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาใน 15 วัน โดยแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นายวีระ มุสิกพงศ์, นายจตุพร พรหมพันธุ์, น.พ.เหวง โตจิราการ และ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ประกาศศุภยุทธศาสตร์ “แดงทั้งแผ่นดิน” ให้สมาชิกเสื้อแดงจากต่างจังหวัด ส่วนใหญ่จากภาคเหนือ-อีสาน ระดมพลเข้าชุมนุมในกรุงเทพฯ เพื่อกดดันให้รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภา

ทั้งนี้ ตั้งแต่กลางดึกของวันที่ 11 มีนาคม 2553 ต่อเนื่องถึงเช้า 12 มีนาคม เสื้อแดงจากหลายจังหวัดเดินทางทยอยเข้ากรุงเทพฯ และมีการประเมินจากกระทรวงมหาดไทยว่า ในวันแรกนี้มีอบดังกล่าว มีจำนวนกว่า 70,000 คน ฝ่ายรัฐบาลจึงประกาศใช้ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 (พ.ร.บ. ความมั่นคง) พร้อมทั้งตั้งศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) โดยมีนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง เป็นผอ.ศูนย์ ใช้กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ร.11รอ.) เป็นวอร์รูม ทั้งยังปักค้ำคั่นอยู่ในบ้านพักรับรองในค่ายทหาร ท่ามกลางมาตรการรักษาความปลอดภัยสูงสุด⁶⁰

13 มีนาคม 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตั้งเวทีปราศรัยใหญ่ที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศ ถนนราชดำเนินนอก ถึงสะพานมัฆวานรังสรรค์ และถนนราชดำเนินกลางถึงสี่แยกคอกวัว ครั้งนั้นกระทรวงมหาดไทยประเมินว่ามีจำนวนถึง 120,000 คน ทั้งนี้สิ่งที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เรียกร้อง คือ ประกาศขีดเส้น

⁶⁰ กองบรรณาธิการข่าวสด, 'บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า

ให้นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภา ภายในเวลาเที่ยงวันของวันที่ 14 มีนาคม มิเช่นนั้น ผู้ชุมนุมจะทำการเคลื่อนขบวนไปทั่วกรุงเทพฯ แต่นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังมีอาจทำตามข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ จึงได้มอบหมายให้ นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ เลขานุการนายกรัฐมนตรี เป็นตัวแทนเข้าทำการเจรจ นำคำยืนยันว่าจะไม่ยุบสภา ไปบอกแก่กลุ่มคนเสื้อแดง

ล่วงเข้าวันที่ 15 มีนาคม 2553 นายฉัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และนายอิสมันต์ พงศ์เรืองรอง แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ประกาศแผนกดดันใหม่ว่า ต้องยุบสภาในเวลา 16.00 น. ของวันที่ 16 มีนาคม มิเช่นนั้นผู้ชุมนุมจะร่วมกันบริจาคเลือดคนละ 10 ซีซี รวมเป็น 1 ล้านซีซี เอาไปละเล่นที่ทำเนียบรัฐบาล พรรคประชาธิปัตย์ และบ้านพักของนายกรัฐมนตรี⁶¹

และในที่สุด วันที่ 16 มีนาคม 2553 กลุ่มคนเสื้อแดงที่เวทีใหญ่สะพานผ่านฟ้าฯ ร่วมกันเจาะเลือด 300,000 ซีซี บรรจุใส่แกลลอน แล้วเคลื่อนขบวนไปยังหน้าทำเนียบรัฐบาล ที่มีทหารและตำรวจ 20 กองร้อยตั้งอยู่ด้านหน้า เมื่อไปถึงกลุ่มผู้ชุมนุมทำพิธีสาปแช่งที่บริเวณประตูที่ 1 และ 2 หน้าทำเนียบฯ เลือดแดงขานส่งกลิ่นคาวคูล้งไปทั่ว ก่อนจะเคลื่อนขบวนต่อไปยังที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์ ฝ่าแนวตำรวจ และเข้าไปยังห้องโถงของที่ทำการ สาปแช่งแล้วเทเลือด ทั้งนี้ เหตุการณ์ดังกล่าว มีการบรรยายไว้ในหนังสือ **“กระซอกหน้ากาก แดงก่อการร้าย บทเรียนที่คนไทยต้องไม่ลืม”** โดยกองบรรณาธิการ ASTV ผู้จัดการ ความเป็น

“...16-17 มีนาคม กลุ่มคนเสื้อแดงเริ่มกิจกรรม “ถ้อย ดิบ ถ้วน” โดยมีข้อความบนเวทีเขียนว่า “เลือดไพร่ อาหารอำมาตย์” เคลื่อนขบวนเทเลือดตามแผนที่กำหนดไว้ เริ่มจากเทเลือดบริเวณทางเข้าออกทำเนียบฯ พรรคประชาธิปัตย์ บ้านนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เพื่อต้องการยกระดับการต่อสู้เชิงสัญลักษณ์ ทำให้นายกรัฐมนตรี ก้าวข้ามกองเลือดประชาชนเข้าบริหารประเทศ ขณะที่ผลแห่งการกระทำ ไม่ได้ส่งผลให้นายกรัฐมนตรีรู้สึกกดดัน พร้อมกับย้ำว่าเลือดที่นำมาราด ไม่ได้เกิดจากการกระทำของฝ่ายรัฐ โดยย้ำคำเดิมอย่างหนักแน่นไม่ยุบสภา เนื่องจากไม่ใช่ทางออกที่ดีที่สุดขณะนั้น...”

18 มีนาคม 2553 นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สั่งดำเนินคดีกับมีอบเสื้อแดงที่นำเลือดไปเทหน้าบ้านพักของตนเอง ขณะที่ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ

⁶¹ กองบรรณาธิการข่าวสด, *บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า

(นปช.) มีมติกดดันอีกระลอก โดยการประกาศเคลื่อนพลครั้งใหญ่ วันที่ 21 มีนาคม และจะรณรงค์ไปทั่วกรุงเทพฯ เรียกร้องให้คนกรุงเทพฯ ออกมาขับไล่รัฐบาล

20 มีนาคม 2553 มีอบคนเสื้อแดงประกอบไปด้วยผู้ชุมนุมที่เดินเท้า นำขบวนโดยมอเตอริไซค์กว่าพันคัน เคลื่อนจากเวทีใหญ่สะพานผ่านฟ้าฯ ถนนราชดำเนิน ผ่านถนนเพชรบุรีตัดใหม่ สีลม สาทร ยาวราช โดยระหว่างทางตลอดสองข้างได้มีประชาชนมาขึ้นดูและบางคนชูเสื้อแดงและโบกผ้าสีแดงในการต้อนรับการชุมนุมด้วย ขณะที่ยังมีเสียงด่า ที่สร้างความอึดอัด และทำให้รถติด การเคลื่อนขบวนครั้งนี้ ใช้เวลากว่า 8 ชั่วโมง รวมระยะทาง 58 กิโลเมตร

เมื่อถึงช่วงเย็น ซึ่งขบวนผู้ชุมนุมเคลื่อนตัวกลับมายังเวที สะพานผ่านฟ้าฯ สำนักข่าวเนชั่น รายงานว่า นายวีระ มุสิกพงศ์ ได้ขึ้นเวทีประกาศว่ามีการประสานงานมาจากวุฒิสภาและรัฐบาลในเรื่องการเจรจา ที่จะมีการนัดหมายกันในเวลา 12.00 น. ของวันที่ 21 มี.ค. เพื่อเจรจาทันที ออกวิถิตติของชาติร่วมกัน

22 มีนาคม 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. ออกแถลงการณ์ขอเจรจากับนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียว หากยุบสภาเมื่อใด จะให้ทุกฝ่ายสลายสี่และถอยกลับทั้งหมด จากนั้นจะยอมรับผลการเลือกตั้ง ทั้งนี้ นพ.เหวง โตจิราการ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ กล่าวว่า คนเสื้อแดงมี 3 เงื่อนไขที่จะให้มีการเจรจา คือ คนที่จะมาเจรจาต้องมีอำนาจเต็ม มีความจริงใจ และมีความเป็นมิตร ไม่เป็นศัตรูกับคนเสื้อแดง⁶²

23 มีนาคม 2553 รัฐบาลย้ายที่ประชุมคณะรัฐมนตรี จากราบ 11 มายังกระทรวงสาธารณสุข หากแต่หลังเสร็จสิ้นการประชุมเพียงครึ่งชั่วโมง มีเหตุยิงระเบิดเอ็ม 79 จากทางด่วนใส่ลานจอดรถภายในกระทรวง แต่ไม่มีผู้ใดได้รับอันตราย

เหตุการณ์ยิงระเบิดเอ็ม 79 เกิดขึ้นภายหลังการประชุม ครม.เสร็จสิ้น โดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี รวมทั้งรัฐมนตรีอีกหลายคน เพิ่งเดินทางออกไปจากกระทรวงสาธารณสุขไม่นาน คนร้ายลงมือยิงระเบิดเข้ามาภายในบริเวณดังกล่าว ทั้งนี้ บริเวณจุดเกิดเหตุอยู่ใกล้กับทางด่วนชั้นที่ 2 บางโคล่-แจ้งวัฒนะ ทางเจ้าหน้าที่

⁶²สำนักข่าวมติชน, นปช.ส่อเค้าล้ามืดเจาะจบ. ยืนกรานคุย มาร์ค คนเดียว แม้ตอกกลับ อภิสิทธิ์ไม่ยุบสภาเพื่อส่วนรวม (ออนไลน์), 22 มีนาคม 2553. แหล่งที่มา www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1269188022&gpid=00&catid=00

สันนิษฐานว่าคนร้ายน่าจะยิงมาจากบนทางด่วน อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากเกิดเหตุ นายจรินทร์ ทัศนวิศิษฐ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกำลังเดินทางออกจากกระทรวงเป็นคันสุดท้าย หลังทราบข่าวได้เดินทางย้อนกลับเข้ามาร่วมตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุพร้อมกับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่อีกครั้ง⁶³

26 มีนาคม 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. ได้ทำการปล่อยขบวนรณรงค์ 5 เส้นทาง โดยแต่ละขบวนมีรถติดเครื่องขยายเสียง และทำพริตกรรมยานยนต์ เพื่อเชิญชวนให้คนกรุงมาร่วมชุมนุมใหญ่ในวันที่ 27 มีนาคม พร้อมทั้งแจกสติ๊กเกอร์สีแดงมีข้อความยุบสภา และจดหมายเชิญให้ร่วมพลังยุบสภาที่สะพานผ่านฟ้าฯ ระบุว่ารัฐบาลนายอภิสิทธิ์เป็นรัฐบาลหุ่นเชิดของระบอบอำมาตยาธิปไตย ทำลายหลักการนิติรัฐ นิติธรรม ไม่สนใจที่จะดำเนินการกับกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่ยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ขณะที่แกนนำอีกกลุ่ม เข้าหารือกับคณะตัวแทนทูต 15 ประเทศ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจถึงแนวทางการเคลื่อนไหวของกลุ่ม มีอบเสี้ยวแดง

ในที่สุด หลังจากเกิดกระแสการสนับสนุนให้มีการเจรจาเกิดขึ้นจากหลายฝ่าย นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จึงตัดสินใจเจรจากับคนเสื้อแดง ถึง 2 ครั้ง โดยจัดขึ้นที่ห้องประชุมสถาบันพระปกเกล้า ที่ตั้งอยู่บนถนนแจ้งวัฒนะ และมีการถ่ายทอดสดออกทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท.) หรือช่อง 11

การเจรจาคั้งแรกเกิดขึ้นในวันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม 2553 ฝ่ายรัฐบาลประกอบด้วยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี, นายกรณ์ศักดิ์ สภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี และนายธานี ศักดิ์เศรษฐ์ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ ขณะที่ฝ่ายแกนนำเสื้อแดง ประกอบด้วย นายวีระ มุสิกพงศ์, นายจตุพร พรหมพันธุ์ และนายแพทย์ เหวง โตจิราการ การเจรจาเริ่มตั้งแต่วันที่ 16.30 – 19.00 น. แต่การเจรจาในวันนั้นไม่เกิดผลเปลี่ยนแปลงใดๆ ในทางที่ดี ขณะที่เครือข่ายสันติประชาธรรม ได้ออกจดหมายเปิดผนึก โดยมีนักวิชาการร่วมลงชื่อจำนวนมาก พร้อมด้วยประชาชนที่สนใจ เรียกร้องให้นายกฯ ยุบสภาคืนอำนาจให้ประชาชน

⁶³ สำนักข่าวกรุงเทพธุรกิจ, ยิงเอ็ม 79 สนั่น สธ.2 ลูกซ้อนช่วงแถลงผลครม. (ออนไลน์), 23 มีนาคม 2553. แหล่งที่มา

ในวันเดียวกัน (28 มีนาคม 2553) นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ แกนนำคนเสื้อแดง กล่าวบนเวทีปราศรัยหลังการเจรจาจบลงว่า การเจรจาในวันนี้ ได้ข้อสรุปว่า 1.แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติได้ ใช้สื่อสาธารณะกว่า 50% สื่อสารกับประชาชนทั่วประเทศให้เข้าใจว่าปัญหาที่แท้จริงคืออะไร ถือเป็นความก้าวหน้าขึ้นอีกขั้น 2. แม้จะมีการเจรจาต่อในวันที่ 29 มีนาคมนี้ แต่ไม่ได้หมายความว่า จะอยู่เฉยๆ รอการเจรจารายวัน กระทั่งเวลา 20.10 น. นายวีระ มุสิกพงศ์ ปราศรัยบนเวทีถึงผลการเจรจากับนายกฯว่า ในวันที่ 29 มีนาคม เวลา 18.00 น.จะไปเจรจากับตัวแทนรัฐบาลอีกครั้ง จะไม่มีอะไรพูดกันมากอีกแล้ว กลุ่มเสื้อแดงจะถามเพียงคำถามเดียวว่า "จะยุบสภาหรือไม่" ไม่ว่าคำตอบจะออกมาเป็นเช่นไร ทางเสื้อแดงจะออกมากำหนดท่าทีการเคลื่อนไหวต่อไป และจะไม่ให้เวลายืดเยื้ออีกต่อไปแล้ว

ส่วนนายจตุพร พรหมพันธุ์ กล่าวว่า ผลการเจรจาในวันที่ 29 มีนาคม ถือว่าเป็นการเจรจาครั้งสุดท้ายระหว่าง กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ กับรัฐบาล จะไม่มีการเจรจาครั้งที่สามหรือสี่อีกต่อไป คำตอบในวันที่ 29 มีนาคม จะเป็นความชอบธรรมให้กลุ่มเสื้อแดงกลับมากำหนดมาตรการการเคลื่อนไหวให้บรรลุตามข้อเรียกร้องต่อไป กลุ่มจะไม่ซุ่มนุ้มเพื่อรอการเจรจากับรัฐบาลอีกต่อไป และจะเพิ่มมาตรการเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ

เมื่อการเจรจาครั้งแรกไม่สำเร็จ จึงมีการนัดหมายเจรจากันอีกครั้งในวันที่ 29 มีนาคม โดยยังคงเป็นสถานที่เดิม หากแต่ครั้งนี้บรรยากาศเต็มไปด้วยความตึงเครียด มีการพูดจากรุนแรงดุเดือด ปะทะคารมกันตลอดเวลา แต่การเจรจาไม่เกิดผลใดๆ เพราะนายกรัฐมนตรืเสนอขอเวลา 9 เดือน โดยอ้างว่าต้องทำเรื่องเศรษฐกิจ แก้ปัญหาความเห็นที่ไม่ลงรอยกัน ขณะที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ยังยืนยันให้ยุบสภาภายใน 2 สัปดาห์

กล่าวคือ ฝ่ายของนายกรัฐมนตรืเสนอให้ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) วางกรอบกติกาแก้ไขรัฐธรรมนูญและจัดทำประชามติ พร้อมทั้งทำบรรยากาศสังคมให้คลี่คลายความขัดแย้งก่อนนำไปสู่การยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ภายในสิ้นปีนี้หรือใช้เวลาประมาณ 9 เดือนนับจากนี้ ซึ่งที่มาของเงื่อนไขเวลา 9 เดือน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ซึ่งได้หารือกับพรรคร่วมรัฐบาลแล้วมีความเห็นตรงกันว่าอยากให้เดือนตามปฏิทินงบประมาณให้แล้วเสร็จก่อน, ด้านกติกา อยากให้ยึดหลักการทำประชามติตามความเห็นประชาชน โดยยึดกรอบเวลาตาม พ.ร.บ.การจัดทำประชามติ ภายใน 90 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน และ หากประชาชนเห็นว่าควรดำเนินการอย่างไรทุกพรรคการเมืองก็ควรปฏิบัติตาม และ ด้าน

บรรยากาศบ้านเมือง อยากให้กลับมาสู่สภาวะปกติ ไม่มีการปิดล้อม ไม่มีการข่มขู่ ทุกฝ่ายสามารถทำงานได้ตามปกติ หรือแม้กระทั่งผู้ชุมนุม สามารถชุมนุมได้แต่ขอให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย⁶⁴

ขณะที่ฝ่ายแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เสนอให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาข้อเสนอของกลุ่มนักวิชาการที่ขอให้รัฐบาลยุบสภา ภายใน 3 เดือน พร้อมยืนยันข้อเสนอให้ยุบสภา ภายใน 15 วันเช่นเดิม เพราะไม่เชื่อใจว่ารัฐบาลจะจริงจังในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และไม่เชื่อว่ากระบวนการทางรัฐสภาจะหาทางออกได้ และสถานการณ์ขณะนี้ไม่สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีได้ ซึ่งนำมาสู่การชุมนุมเรียกร้อง ในที่สุดก็ไม่สามารถตกลงกันได้ และภายหลังการเจรจาล้ม นายจตุพร พรหมพันธุ์ ประกาศไม่ต้องมีเวทีการเจรจากันอีกต่อไปแล้ว พร้อมทั้งเรียกร้องให้ผู้ชุมนุมเสด็จออกจากพื้นที่มาชุมนุมกันที่เวทีสะพานผ่านฟ้าฯ เพื่อปรับทิศทางต่อสู้ มีเป้าหมายให้นายกฯ อภิสิทธิ์ ยุบสภาสถานเดียว⁶⁵

31 มีนาคม 2553 พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร วิดีโอลิงก์มายังเวทีใหญ่สะพานผ่านฟ้าฯ ปลุกมือปืนให้รวมพลังสู้กันครั้งใหญ่ในวันที่ 3 เมษายน กัดคั้นให้รัฐบาลอยู่ไม่ได้ การต่อสู้ต้องจบก่อนสงกรานต์ ด้ายนายวีระ มุสิกพงศ์ นายจตุพร พรหมพันธุ์ และนายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ย้ำไม่เจรจาจบ 3 พร้อมทั้งประชุมกับบรรดาแกนนำเสื้อแดงในจังหวัดต่างๆ เพื่อเคลื่อนไหวใหญ่หลายจุดให้เสร็จสิ้นก่อนสงกรานต์

“ลุเข้าเมษา อากาศพณ์วันนองเลือด”

การปักหลักชุมนุมประท้วงยังคงเกิดขึ้นต่อเนื่องมาจนย่างเข้าเดือนเมษายน ท่ามกลางสงครามการกระทบกระทั่งรายวันตามจุดต่างๆ และรุนแรงขึ้น จนรัฐบาลต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ในพื้นที่ กทม. และปริมณฑล โดยอาศัยอำนาจตาม พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน)

3 เมษายน 2553 คนเสื้อแดงรูกหนักขึ้น โดยเดินทางเข้ายึดสี่แยกราชประสงค์ พร้อมทั้งตั้งเวทีกลางแยก และประกาศยึดสี่แยกราชประสงค์จนกว่านายกรัฐมนตรีจะประกาศยุบสภา โดย

⁶⁴สำนักข่าวอินโฟเควสท์, วจเจจานายกฯ-เสื้อแดงรอบ 2 เหลว ทั้งสองฝ่ายไม่รับข้อเสนอเงื่อนไขยุบสภา (ออนไลน์), 29 มีนาคม 2553 แหล่งที่มา www.ryt9.com/s/iq02/872823

⁶⁵สำนักข่าวมติชน, มาร์ค-เสื้อแดง ถก 3 ชั่วโมงครึ่ง ไม่ลงตัว ยุบสภายาก นปช. เส้นตาย 29 มี.ค. ไม่ยุบเลิกคุย เตรียมเคลื่อนต่อ (ออนไลน์), 28 มีนาคม 2553. แหล่งที่มา <http://www.nakkhaothai.com/lookpic.php?newsid=64>

นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ประกาศว่าหากนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ยังไม่ประกาศยุบสภาฯ ในวันที่ 4 เมษายน กลุ่มคนเสื้อแดงจะมีการเพิ่มมาตรการที่เข้มขึ้นอีก ทั้งนี้เหตุการณ์ที่แยกราชประสงค์สร้างความหวาดผวากับประชาชนไปทั่ว ส่งผลให้ห้างสรรพสินค้าที่อยู่บริเวณนั้นต่างประกาศปิดให้บริการ อาทิ สยามพารากอน สยามดิสคัฟเวอร์รี่ และห้างเซ็นทรัลเวิลด์ เป็นต้น

การประชุมของกลุ่มคนเสื้อแดงที่แยกราชประสงค์ แกนนำคนเสื้อแดงจะมีการผลักดันเปลี่ยนเวทีโจมตีรัฐบาล โดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ ปลุกระดมว่า ไม่สามารถปล่อยให้รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ บริหารงานได้อีกต่อไป เนื่องจากรัฐบาล และตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมาโดยวิธีการโจร อีกทั้งถ้ารัฐบาลใช้ระยะเวลาดำรงตำแหน่งนานเท่าไร ประเทศชาติได้รับความเสียหายเท่านั้น

ด้านนายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ได้ให้การนัดของคนเสื้อแดง ไปประสานกับผู้บริหารของแต่ละห้างสรรพสินค้า ส่งตัวแทนเข้าเจรจากับแกนนำกลุ่มคนเสื้อแดง หาหนทางในการแก้ไขหรือสร้างข้อตกลงร่วมกัน พร้อมทั้งขอให้ผู้บริหารเปิดประตูห้างเพื่อให้ผู้ชุมนุมได้รับความเย็นจากเครื่องปรับอากาศ พร้อมทั้งเปิดห้องน้ำที่เป็นภาณีประชาชนให้คนเสื้อแดงใช้ ซึ่งในที่สุดห้างสรรพสินค้าที่เปิดให้ประชาชนได้เข้าไปใช้ห้องน้ำได้ คือห้างอัมรินทร์พลาซ่า และห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ พลาซ่า

สิ่งที่แกนนำคนเสื้อแดงยังคงยืนยันกรานคือ เงื่อนไขการเจรจานั้นยังเหมือนเดิม คือ รัฐบาลยังไม่ยุบสภา ก็จะไม่มีการเจรจา เพราะกลุ่มคนเสื้อแดงเห็นว่า การเจรจาเป็นเพียงเครื่องมือยื้อเวลาของรัฐบาลเท่านั้น ส่วนการยกระดับการชุมนุมนั้น เห็นว่ายังมีอีกหลายพื้นที่ที่กลุ่มคนเสื้อแดงจะต้องไป แต่เบื้องต้นจะยังคงปักหลักที่แยกราชประสงค์ต่อไป

ที่เวทีการประชุม ปราศรัยของกลุ่มคนเสื้อแดง ณ แยกราชประสงค์ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า บนเวทีมีการปราศรัยเกี่ยวกับการประกาศการใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ในเวลา 20.00 น. โดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ ประกาศกับผู้ชุมนุมว่าหากมีการสลายการชุมนุม ขอให้คนเสื้อแดงในต่างจังหวัดยึดศาลากลาง พร้อมประกาศว่าจะทวงคืนประชาธิปไตยกลับมาให้ได้ในช่วงเทศกาลสงกรานต์นี้

ในช่วงค่ำ หลังจาก ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) ประกาศขอพื้นที่ที่แยกราชประสงค์คืน โดยให้เวลาเสื้อแดงในการเจรจาถึง 21.00 น. ทำให้บรรยากาศการชุมนุมช่วง

คำเริ่มคึกคัก และแกนนำพยายามขึ้นเวทีปลุกเร้าให้มวลชนคนเสื้อแดงมาร่วมชุมนุมกันให้มากขึ้น และจะไม่ยอมยุติการชุมนุม ขณะที่ยังมีการปราศรัยผ่านวิดีโอลิงก์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีต นายกรัฐมนตรี ที่กล่าวให้กำลังใจแก่ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงอีกด้วย

4 เมษายน 2553 แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ประกาศจะปักหลักอยู่ที่แยกราชประสงค์จนกว่าจะได้รับชัยชนะ เช่นเดียวกับที่เวทีสะพานผ่านฟ้า กลุ่มคนเสื้อแดงก็ยังคงปักหลักชุมนุมต่อไป แม้ว่าศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส) จะยื่นคำขาดให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ พร้อมเข้าปิดถนนรอบๆ ที่ชุมนุม โดยได้ออกประกาศ ฉบับที่ 6 ห้ามบุคคลออกจากบริเวณพื้นที่ อาคาร หรือสถานที่ที่กำหนด รวมถึงการห้ามการใช้ เส้นทางคมนาคม หรือการไต่ยานพาหนะใน 11 เส้นทาง

ด้าน นายจตุพร พรหมพันธุ์ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กล่าวถึงกรณีนี้ที่ ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส) ออกแถลงประกาศฉบับที่ 6 ว่าไม่ว่ารัฐบาลจะยื่นฟ้องศาลใด กลุ่มคนเสื้อแดงจะยื่นคัดค้านทันที แต่ทั้งนี้อยากถามว่า ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส) ใช้อำนาจอะไร มาห้ามคนเสื้อแดงเข้าพื้นที่ 11 จุด ดังนั้น ในวันที่ 5 เมษายนจะทดสอบว่าหากกลุ่มคนเสื้อแดงไปแล้วจะเกิดอะไรขึ้น⁶⁶

อย่างไรก็ดีในกลางดึกของคืนวันเดียวกัน เวลาประมาณเที่ยงคืน ได้รับแจ้งเหตุรถยนต์ เสียหายจากเหตุระเบิดบริเวณลานจอดรถด้านข้างสถานบริการอาบ อบ นวด โฟไซดอน ถนน รัชดาภิเษก นอกจากนี้ยังมีเหตุคนร้ายขว้างระเบิดใส่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เอ็นบีที หรือช่อง 11 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงและเขตดินแดง กทม.⁶⁷

6 เมษายน 2553 คนเสื้อแดงได้ประกาศยุทธศาสตร์ขั้น ๓ ระบุว่าทหารวางกำลังที่ไหน จะส่งกองกำลังประกบหน้าประกบหลัง โดยในช่วงเช้าตำรวจชุดปราบจลาจลจำนวนหลาย กองร้อย ได้พยายามเข้าปิดล้อมพื้นที่ราชประสงค์ของกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดง ตรงสถานีรถไฟฟ้า เพลินจิต เพื่อมิให้กลุ่มผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนไปยังถนน 11 สาย (ที่ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบ

⁶⁶สำนักข่าว ASTV ผู้จัดการ, แดงคลั่ง! ลองของ ศอ.รส. ชูเดินป่วนเขต ศก. อหังการสั่งเปิดห้างฯ ให้พรผู้ชุมนุม (ออนไลน์), 4 เมษายน 2553. แหล่งที่มา www.manager.co.th/Politics/ViewNews.aspx?NewsID=9530000046801

⁶⁷สำนักข่าวมติชน, ตรวจหลักฐาน "คาร์บอนบี" บีมสนั่น "โฟไซดอน" คาดจุดชนวนที่เอ็นทีหนัก 10 ปอนด์ ด้วยนาฬิกา รถและถังคัน เียบ 1 (ออนไลน์), 5 เมษายน 2553 แหล่งที่มา

www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1270446278&gripid=02&catid=02

(ศอ.รศ.) ออกแถลงการณ์สั่งห้ามผู้ชุมนุมเดินขบวนเข้าไป) การปิดล้อมนี้ตำรวจได้ใช้แรงเหล็กมากัน ส่งผลให้กลุ่มคนเสื้อแดงเกรงว่าจะมีการสลายผู้ชุมนุม จึงมีการผลักดันแผงเหล็กกันไปตาม และมีการปะทะกันเล็กน้อย ทั้งนี้ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารมีเพียงโล่ที่ใช้ในการผลักดัน โดยไม่มีอาวุธ ขณะที่ นพ.เวท โตจิราการ แกนนำคนเสื้อแดง ได้เรียกร้องให้ผู้ชุมนุมเข้ามารวมตัวกันที่แยกราชประสงค์ให้มากที่สุด เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่นำกำลังเข้ามาเพิ่มขึ้น

ด้านแกนนำเสื้อแดงคนอื่นๆ ได้ขึ้นเวทีปลุกระดมมวลชนจากสะพานผ่านฟ้าฯ ให้ไปปิดล้อมรอบที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็นวันทำบุญครบรอบ 64 ปี พร้อมกับชูว่า หากมีการใช้กำลังสลายคนเสื้อแดงที่ราชประสงค์ เสื้อแดงทางฝั่งสะพานผ่านฟ้าฯ จะไปล้อมพรรคประชาธิปัตย์ทันที ทั้งนี้ นายณัฐวุฒิ ใสกึ่ง แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กล่าวบนเวทีว่า พวกเราจะรุกกลับบ้าง หลังจากในช่วงเช้า ได้โดนฝั่งรัฐบาลรุก⁶⁸

อย่างไรก็ตาม ระหว่างที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ขึ้นปราศรัยถึงมาตรการดังกล่าว พบว่าได้มีเฮลิคอปเตอร์หนึ่งลำ บินวนสำรวจการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงไปมา ถึง 3 รอบ สร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มคนเสื้อแดงอย่างมาก

7 เมษายน 2553 นายอภิสิทธิ์ พงศ์เรืองรอง นำกำลังคนเสื้อแดงบุกที่ทำการรัฐสภา และทำการพังประตู เพื่อเข้าไปจับกุมตัว นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี โดยอ้างว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ไประเบิดแก๊สน้ำตาใส่มือจับ ส่งผลให้ รัฐมนตรี และ ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลป็นวันนั้นชุลมุน

อย่างไรก็ดีเหตุการณ์นี้มีประเด็นการพกพาอาวุธในสถานที่ราชการ กล่าวคือ ขณะที่กลุ่มคนเสื้อแดงบุกเข้าอาคารรัฐสภานั้น ที่บริเวณหน้าห้องโถงชั้นสอง หน้าห้องประชุมรัฐสภา ซึ่งมีบรรดา ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ และ ส.ส.พรรคเพื่อไทยยืนออกกันอยู่ด้านหน้าเพื่อหลบหนีออกจากการบุกรุก นายการุณ โหสกุล ส.ส.กทม.พรรคเพื่อไทย ได้ตะโกนขึ้นมาจาก “...ในเขตพระราชฐาน สวรรค์ตรหาร ไม่มีสิทธิ์พกปืน...”

⁶⁸ สำนักข่าวมติชน, ทัพคนเสื้อแดงทั่วใจกลางกรุงฯ 11 เส้นทางกลับถึงผ่านฟ้าฯ แล้ว มั่นใจไม่เกิน 10 เม.ย. รัฐบาลมีคำตอบยุบสภา (ออนไลน์), 5 เมษายน 2553. แหล่งที่มา

ซึ่งผลคือ สारวัตรทหาร (สท.) ซึ่งเป็นผู้ขับรถนำขบวนของนายสุเทพ เพื่ออภิธรรม รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงเป็นคนถือปืน จากนั้นกลุ่มการ์ดคนเสื้อแดงประมาณ 10 คนรุมเข้าจับตัว สारวัตรทหาร และมีการแย่งปืนกันอย่างอลหม่าน พร้อมทั้งมีการทำร้ายร่างกาย สारวัตรทหารคนดังกล่าว จนยึดปืนสั้นได้ 1 กระบอกและปืนยาว 1 กระบอก⁶⁹ โดยนำกระสุนและปืนที่ยึดได้ไปให้นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่อยู่บนรถปราศรัยด้านประตูรัฐสภา ซึ่งต่อมา พล.ต.ท.สันฐวาน ชยนนท์ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (ผบช.น.) เข้าเจรจาเรื่องนี้ และคุมสารวัตรทหารคนดังกล่าวไปสอบสวนที่ห้องประธานคณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 3 อาคารรัฐสภา โดยมีนายการุณ โหสกุล, นายสุรทิน พیمانเมฆินทร์ ส.ส.อุดรธานี พรรคเพื่อไทย และ นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ส.ส.อุบลราชธานี พรรคเพื่อไทย เข้าร่วมด้วย ซึ่งภายหลังการเจรจา พล.ต.ท.สันฐวาน ชยนนท์ เปิดเผยว่าการที่มีผู้นำอาวุธเข้ามาয়อาคารรัฐสภา เป็นเรื่องที่ นายชัย ชิดชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎร จะต้องประมวลเรื่อง และส่งให้ตำรวจท้องที่ดำเนินการต่อไป ส่วนที่มาที่ไปนั้นเนื่องจากสารวัตรทหารคนดังกล่าว ตกใจกลัวว่าผู้ชุมนุมจะเข้ามาค้นรถติดตามของนายสุเทพ เพื่ออภิธรรม ซึ่งมีอาวุธอยู่ในรถ ทำให้ต้องนำอาวุธมาเก็บในสภา เพื่อความปลอดภัย

ขณะเดียวกัน ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) ได้เตรียมเฮลิคอปเตอร์แบล็คฮอว์กไปรับ นายสุเทพ เพื่ออภิธรรม และบุคคลสำคัญ ที่อาคารรัฐสภา ซึ่งภายหลังกลุ่มผู้ชุมนุมทราบว่าทุกคนหนีออกจากรัฐสภาแล้ว จึงสลายตัวกลับไปสมทบที่เวทีสะพานผ่านฟ้า ขณะที่นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ได้เดินทางไปสมทบที่เวทีแยกราชประสงค์ ระยะเวลา 13.00 น. ภายหลังที่ นายสุเทพ เพื่ออภิธรรม รองนายกรัฐมนตรี มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไปแจ้งให้ บริษัท ไทยคม จำกัด มหาชน ซึ่งเป็นผู้ให้บริการเชื่อมต่อสัญญาณผ่านดาวเทียมแก่สถานีประชาชน หรือ พีเพิลแซนแนล ระวังการแพร่สัญญาณภาพและเสียง ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงไม่พอใจ และพากันไปชุมนุมหน้าบริเวณอาคารรัฐสภา จัดกำลังส่วนหนึ่งมาชุมนุมที่หน้าสถานีไทยคม ถนนรัตนวิเบศร์ อำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี

อย่างไรก็ดี ด้านรัฐบาลโดย นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงว่ามีมติประกาศพระราชกำหนดฉุกเฉินร้ายแรงในกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 5, 11 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) และมี

⁶⁹ สำนักข่าวมติชน, ประมวลความเคลื่อนไหวเสื้อแดง-รัฐบาล (ออนไลน์), 7 เมษายน 2553. แหล่งที่มา

มติจัดตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) โดยให้นายสุเทพ เพือกสมบูรณ์ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง เป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยย้ำว่ากฎหมายนี้เพื่อให้รัฐบาลสามารถดำเนินการตามกฎหมายได้อย่างเคร่งครัด แต่ไม่ได้มุ่งหวังปราบปรามทำร้ายประชาชนโดยเฉพาะผู้บริสุทธิ์ เพียงแต่ต้องการคืนภาวะความเป็นปกติให้บ้านเมือง ทั้งนี้รัฐบาลจะดำเนินการภายใต้หลักของกฎหมายสากล

ในที่สุดหลังจากนั้น รัฐบาลได้ใช้อำนาจระงับการถ่ายทอดของพีเพิลแซนด์ หรือ พีทีวี ทำให้สัญญาณการถ่ายทอดมีอุปสรรคขัดข้อง ถูกปิดตาย โดย นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เหตุผลว่า หลังรัฐบาลประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ดำเนินการเพื่อให้สถานการณ์บ้านเมืองกลับสู่ความเป็นปกติ โดยเฉพาะมาตรา 9 ที่ห้ามการนำเสนอบทหรือการแพร่หลายในสื่ออื่นใดที่มีข้อความทำให้เกิดความหวาดกลัว หรือเจตนาบิดเบือนข้อมูล ดังนั้น เจ้าหน้าที่จึงมีความจำเป็นต้องระงับการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารของพีทีวี กับทั้งยังได้ประสานกับผู้ว่าราชการทุกจังหวัดด้วย

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีการปิดสัญญาณของสถานีโทรทัศน์พีเพิลแซนด์ พร้อมๆ กับการปิดเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนคนเสื้อแดงทั้งหมด แต่คนเสื้อแดงยังมีช่องทางวิทยุชุมชน สำหรับการถ่ายทอดสดสัญญาณเสียงการปราศรัยจากเวทีชุมนุม ผ่านทางวิทยุชุมชน 97.25 และด้วยเหตุนี้ ยิ่งทำให้สถานการณ์ความขัดแย้งกลับยิ่งร้อนแรงขึ้นทุกขณะ

โดยในวันที่ 9 เมษายน 2553 แกนนำคนเสื้อแดงโดย นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และนายจตุพร พรหมพันธุ์ นำกำลังคนเสื้อแดงเข้าบุกยึดสถานีบริการภาคพื้นดิน ไทยคม ต.บ่อเงิน อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า เหตุการณ์ในวันดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นของการปะทะที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น เพราะมีผู้บาดเจ็บเป็นจำนวนมาก และเสมือนเป็นชนวนสำคัญที่สื่อเค้าว้า ความรุนแรงที่มากกว่านี้จะตามมาอีกในไม่ช้า ผู้วิจัยจึงขอเสนอรายละเอียดดังนี้

ในวันดังกล่าว กลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วน ที่ได้เดินทางมาปักหลักที่แยกราชประสงค์ มีการแบ่งกำลังกันแยกไปคุมด่าน ที่แยกศาลาแดง แยกเพลินจิต แยกประตูน้ำ ท่ามกลางบรรยากาศที่ตั้งเครียดขึ้นทุกขณะ นอกจากนี้ผู้ชุมนุมอีกกลุ่ม ได้ทำการเคลื่อนขบวนมาปิดล้อมสถานีบริการภาคพื้นดินดาวเทียมไทยคม ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี เพื่อเรียกร้องให้มีการเปิดสัญญาณออกอากาศของพีเพิลแซนด์ จนมีการปะทะกันระหว่างคนเสื้อแดง กับกำลังทหารจำนวน 2 กองพัน โดยในช่วงที่ยัง แม้ว่า พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์

ฉุกเฉิน (ศอจ.) แกล้งเตือนห้ามไม่ให้ผู้ชุมนุมเข้าไปภายในสถานีดาวเทียมไทยคม แต่ปรากฏว่าไม่เป็นผล เพราะยังมีคนเสื้อแดงประมาณ 3,000 คน มุ่งหน้าไปที่สถานีดาวเทียมไทยคม และมีผู้ชุมนุมบางส่วนเข้าไปสมทบระหว่างทางอีก

ดังนั้น พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอจ.) จึงแจ้งว่า เพื่อเป็นการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่อย่างเข้มข้น ในการดูแลรักษาสถานที่ และสถานีบริการไทยคม เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจมีความจำเป็นต้องควบคุมสถานการณ์จากเขาไปหาหนัก ตามกฎการใช้กำลัง 7 ข้อ คือ 1. ชี้แจง 2. แสดงกำลัง 3. ผลักดันด้วยโล่และกระบอง 4. น้ำฉีด 5. ใช้เครื่องขยายเสียง 6. แก๊สน้ำตาชนิดชั่วคราว และ 7. กระสุนยาง ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะชี้แจงทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมให้รับทราบตลอด

อย่างไรก็ดี กลุ่มคนเสื้อแดง ยังคงทยอยเดินทางมาสมทบกับผู้ชุมนุมที่ปักหลักกันอยู่ก่อนแล้ว ทำให้กำลังผู้ชุมนุมเพิ่มขึ้นหลายพันคน โดยกระจายกันอยู่บริเวณหน้าสถานีดาวเทียมไทยคม ซึ่งเป็นพื้นที่กว้าง ท่ามกลางการดูแลรักษาการอย่างเข้มงวด มีการตั้งลวดหนามกันไว้ 3 ชั้น ขณะที่ทหารชุดปฏิบัติการจิตวิทยา ได้ประกาศผ่านเครื่องขยายเสียงขอให้พี่น้องคนเสื้อแดงใจเย็นๆ และฝากบอกถึงแกนนำว่าไม่ให้บุกเข้ามาในสถานี

จนกระทั่งเวลา 14.30 น. กลุ่มเสื้อแดง นำโดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ นายการุณ โหสกุล นำผู้ชุมนุมปักหลักอยู่ด้านหน้าสถานีดาวเทียมไทยคม โดยใช้รถบรรทุก 2 คัน จอดปราศรัยประชิดรั้วสถานี โดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ ได้ประกาศขอให้ถอนทหารออกไปจากสถานีภายในเวลาครึ่งชั่วโมง ขณะที่ฝ่ายกองทัพได้ส่ง พล.ต.อภิรักษ์ต์ คงสมพงษ์ ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ผบ.ร.11 รอ.) เป็นตัวแทนในการเจรจา

แต่แล้ว ความรุนแรงก็เริ่มต้นขึ้น โดยภายในสถานี มีทหารหลายพันนายตรึงกำลังรอบรั้วของสถานีดาวเทียมไทยคม ป้องกันไม่ให้กลุ่มเสื้อแดงบุกเข้ามา โดยทุกนายสวมเสื้อเกราะ มีโล่และกระบองเป็นอาวุธประจำกาย จากนั้นผู้ชุมนุมได้ขว้างปาสิ่งของ ก้อนหิน ก้อนดิน ทำให้เจ้าหน้าที่ทหารต้องใช้โล่กำบัง ขณะที่มีทหารบางนายตอบโต้ด้วยการหยิบก้อนหินปากลับเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุม จากนั้นกลุ่มผู้ชุมนุมได้ทำลายลวดหนาม และทำลายแนวกันของทหาร เข้าไปประชิดตัวอาคารสถานีดาวเทียมไทยคม ทหารและตำรวจจึงต้องหลบเข้าไปอยู่ในตัวอาคาร พร้อมทั้งกระจายกำลังปิดประตูต่างๆ เพราะเกรงว่าผู้ชุมนุมจะบุกเข้าไป และได้ทำการขว้างแก๊สน้ำตา เพื่อ

สลายการชุมนุม กระทั่งเหตุการณ์สงบลงภายในเวลา 15 นาที โดยผู้ชุมนุมกระจายตัวชุมนุม บริเวณริมรั้วของสถานีไทยคม

จนถึงเวลา 15.15 น. กลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงได้กระจายตัวไปอยู่ภายในรั้วสถานีไทยคม บริเวณอาคารที่ทำการสถานี บางส่วนได้ออกกันที่หน้าสถานีและรถปราศรัยก็ได้จอดอยู่ที่หน้าอาคาร ขณะที่ทหารได้ถอยออกไป ซึ่งผู้ชุมนุมบางคนได้ยึดปืนทหารที่บรรจุกระสุนยางไว้หลายกระบอกแล้วชูขึ้นเหนือศีรษะให้ผู้ชุมนุมได้เห็น ซึ่งผู้ชุมนุมได้ให้ร้องและตะโกนว่า "ไหนว่าไม่มีอาวุธ" โดยในระหว่างนั้น ได้มีเฮลิคอปเตอร์บินวน เพื่อสังเกตการณ์หลายรอบ ขณะที่รถของทหารที่จอดบริเวณสถานี ก็ได้ถูกยึดโดยคนเสื้อแดง

16.30 น. แกนนำคนเสื้อแดง ประกอบด้วย นายจตุพร พรหมพันธุ์ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ นายการุณ โสกุล ได้ร่วมเจรจากับ พล.ต.ท.กฤษฏา พันธุ์คงชื่น ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสถานีไทยคม เพื่อขอให้เจ้าหน้าที่เชื่อมต่อสัญญาณพีทีวี โดยทางแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) พยายามขอให้มีการเชื่อมต่อสัญญาณให้เสร็จโดยเร็ว แต่ทางเจ้าหน้าที่ไทยคมพยายามอธิบายว่า ขณะนี้ ช่องสัญญาณที่ใช้ยังสัญญาณพีทีวี มาจากประเทศอิสราเอล จึงไม่สามารถดำเนินการได้ทันที แต่ทางแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ไม่ปักใจเชื่อ โดยอ้างว่าถ้าเชื่อมต่อไม่ได้ เหตุใดทหารจึงนำกำลังมาปิดที่สถานีไทยคม หลังการพูดคุยนานกว่า 10 นาที ทางเจ้าหน้าที่ไทยคม จึงหาทางออกด้วยการให้ทางแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นำรถถ่ายทอดสด หรือรถไอพีของพีทีวีมาจอดไว้ เพื่อจะอัปลิงค์ช่องสัญญาณให้ แต่การดำเนินการต้องใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง เป็นการออกอากาศชั่วคราวไปก่อน ส่วนการเชื่อมต่อสัญญาณเพื่อให้กลับไปยังช่องสัญญาณเดิมนั้น ต้องใช้เวลาประมาณ 1 วัน ทางแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) จึงพอใจ กระทั่งในเวลา 17.10 น. แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ส่งมอบของกลางเป็นอาวุธสงครามชนิดต่างๆ ได้แก่ เอ็ม 16 จำนวน 32 กระบอก ปืนลูกซองยาว 24 กระบอก พร้อมเครื่องกระสุนปืนและระเบิดควัน รวมทั้งแก๊สน้ำตาเป็นจำนวนมากคืนให้แก่เจ้าหน้าที่

ขณะที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศ นายวิสา คัญทัพ ได้ขึ้นเวทีชี้แจงว่า กลุ่มคนเสื้อแดงได้รับชัยชนะ เพราะสถานีไทยคมได้ทำการเชื่อมต่อสัญญาณพีเพิลชาแนลเรียบร้อยแล้ว ส่งผลให้ผู้ชุมนุมที่บริเวณผ่านฟ้าลีลาศได้ให้ร้องแสดงความดีใจ

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ปะทะในวันนั้น นพ.แสงชัย ธีระปกกรณ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี เปิดเผยว่า มีการส่งผู้บาดเจ็บมารักษาที่โรงพยาบาล 15 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ชุมนุม 11 ราย ทหาร 3 นาย และตำรวจ 1 นาย ส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บบาดเจ็บแผลฉีกขาดจากการปะทะ และกระแทกตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ด้านนายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวถึง การปิดพีทีวี โดยการระงับช่องสัญญาณในระบบ CU-band ส่งผลให้ลูกค้าในต่างประเทศของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ได้รับความเสียหาย ไม่สามารถออกอากาศได้ 10 ราย ว่า เนื่องจากบริษัทไทยคมได้กระทำผิดสัญญากับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภายใต้การออกพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) จึงมีความจำเป็นที่ต้องส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปควบคุม และระงับการส่งสัญญาณดังกล่าว ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการระงับสัญญาณนั้น ทางบริษัทไทยคมจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเอง ทั้งนี้ ได้สั่งการไปยังกรมประชาสัมพันธ์ ให้ทำหนังสือไปถึงกับสมาคมผู้ประกอบการเคเบิลทีวีทั่วประเทศ ขอให้ระงับการแพร่ภาพกระจายเสียง ที่มีการปิดเปิดหรือปลุกปั่นให้เกิดความแตกแยก อันเป็นภัยต่อความมั่นคง อีกทั้งขอความร่วมมือไปยังผู้ประกอบการให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ต ตรวจสอบการเผยแพร่อีกทางหนึ่งด้วย

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ในวันนี้ ศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก ได้ออกหมายจับแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) รวม 17 คน หลังพนักงานสอบสวน กองบังคับการปราบปราม ยื่นเรื่องขอต่อศาล กรณีนำผู้ชุมนุมไปชุมนุมปิดสี่แยกราชประสงค์ ทำให้กีดขวางการจราจร หากแต่ วีระ มุสิกพงษ์ ได้ขึ้นเวทีปราศรัยแยกราชประสงค์ ชูว่าหากมีการจับกุมตัวแกนนำ ที่ถูกออกหมายจับ ประชาชนคนเสื้อแดง จะปักหลักชุมนุมต่อเนื่อง ย้ำไม่ไปไหน จนถึงช่วงเทศกาลสงกรานต์ ขณะที่การปิดกั้นสัญญาณของคนเสื้อแดง คนเสื้อแดงยังเรียกร้องให้รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อ กรณี 2 มาตรฐาน ที่ไม่ปิดสถานีเอสทีวีด้วย

เหตุการณ์ที่หลายคนไม่คาดฝัน ได้เกิดในวันที่ 10 เมษายน 2553 ที่กลายเป็นอีกหน้าประวัติศาสตร์ความวิบวาคของประเทศไทย เมื่อนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สั่งทหารเข้าสลายการชุมนุม โดยเรียกปฏิบัติการนี้ว่า “การขอคืนพื้นที่” ทำการลุยสลายม็อบตั้งแต่ช่วงบ่ายจนถึงช่วงค่ำ จนเกิดการปะทะนองเลือดที่สี่แยกคอกวัวจนถึงถนนดินสอ ส่งผลให้ผู้ชุมนุมและทหารเสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก รวมถึง พลเอก ร่มเกล้า ฐุธรรม รองเสนาธิการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ (พล.ร.2 รอ) ค่ายจักรพงษ์ จ. ปราจีนบุรี ซึ่งเคยคุมแผนสลายม็อบ

คนเสื้อแดงเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2552 และนายอิโรยูกิ มูราโมโต นักข่าวชาวญี่ปุ่น สังกัดสำนักข่าวรอยเตอร์ ที่โดนกระสุนปืนยิงทะลุอก ส่วนผู้บาดเจ็บมี 858 คน

สำหรับรายละเอียดของเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน 2553 ซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญ ที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากข่าวของหลายสำนักข่าว และจากหลายแหล่งที่มา เช่น หนังสือ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ซึ่งมีรายละเอียดที่เพิ่มเติมมากขึ้นจากการประมวลเหตุการณ์ที่ผ่านมาข้างต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

10 เมษายน 2553 นับแต่ช่วงเวลากลางวัน แกนนำเสื้อแดงมอบหมายให้ขวัญชัย ไพรพนา นำมวลชนคนเสื้อแดงหลักพันคนเข้าทำการรุมแห่ทหาร ที่ประจำการอยู่ในกองทัพภาคที่ 1 ขณะที่ในเวลานั้นทหารถูกกดดันจากฝ่ายรัฐบาล ในความเสียหายที่ถูกยึดสถานีไทยคมได้ในครั้งแรก ดังนั้นเมื่อถูกกลุ่มผู้ชุมนุมมาแห่ถึงหน้ากองทัพ จึงไม่อาจอยู่เฉยได้⁷⁰

ช่วงบ่ายแก่ๆ ของวันเดียวกันนั่นเอง ปฏิบัติการขอคืนพื้นที่จากกลุ่มผู้ชุมนุม บริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศได้เริ่มต้นขึ้น เมื่อศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ทำการเคลื่อนย้ายรถสายพานลำเลียง รถทหาร และกำลังพลออกเดินเรียงแถว ขณะที่ข้อมูลจากสำนักข่าวมติชน⁷¹ ได้ระบุรายละเอียด เหตุการณ์ในวันที่ 10 เมษายน ว่า

“...เหตุรุนแรงอันนำมาซึ่งความสูญเสียชีวิตเกิดขึ้นตั้งแต่เช้าของวันที่ 10 เมษายน เมื่อแกนนำปช. ที่แยกออกเป็นสองชุด ที่หนึ่งปักหลักบริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ และอีกทีมอยู่ที่แยกราชประสงค์ประกาศว่าทหารเตรียมสลายมือที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศ เพราะศอฉ.เรียก พล.ต.วลิต โรจนภักดี ผู้บัญชาการกรม ร.2 รอ. หรือ บวรพาศย์คัมภ์ นำกำลังเดินทางเข้ากทม. มีการเรียกระดมมวลชนเสื้อแดงจากจุดต่างๆ ไปเสริมที่ผ่านฟ้า ซึ่งมีนายขวัญชัย ไพรพนา เป็นแกนนำ นักรวมพลกันที่พระบรมรูปทรงม้า ก่อนบุกไปยังกองทัพภาค 1 ด้านถนนศรีอยุธยา ซึ่งปช. เชื่อว่าเป็นที่ตั้งของทีมสลายมืออบ จุดนี้เกิดการปะทะแต่ไม่รุนแรงนัก เพราะฝ่ายทหารใช้น้ำฉีดและแก๊สน้ำตาผลักดันผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ได้สำเร็จ ทหารตั้งแกมถือโล่กระบอง โดยมีอาวุธหนักตามอยู่ด้านหลัง ผลักดันมืออบออกไปเรื่อยๆ โดยเกรงว่าจะเกิดมีมือที่ 3 แต่ก็มีคำสั่งให้ทหารปฏิบัติการต่อไป...”

⁷⁰กองบรรณาธิการ ASTV ผู้จัดการ, กระชากหน้ากาก แดงก่อการร้าย บทเรียนที่คนไทยต้องไม่ลืม (กรุงเทพ : โรงพิมพ์ตะวันออก, 2553), หน้า 16.

⁷¹กองบรรณาธิการข่าวสด, บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ (กรุงเทพ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า 29.

และต่อไปนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอนำเสนอเหตุการณ์การสลายการชุมนุมในวันที่ 10 เมษายน แบบนาที่ต่อมาที่ ทั้งนี้ ได้รวบรวมจากการรายงานข่าวของสำนักข่าวต่างๆ ดังต่อไปนี้

เวลา 13.00 น. เจ้าหน้าที่ได้ฉีดน้ำออกจากกองทัพภาคที่ 1 และพยายามปิดประตู พร้อมซึ่งรั้วลวดหนาม นอกจากนี้ มีรายงานว่าเจ้าหน้าที่ยังได้มีการใช้แก๊สน้ำตาอีกด้วย ขณะที่กลุ่มผู้ชุมนุมได้ถอยร่นออกมาบริเวณสนามเสือป่า พยายามปาก้อนไม้และสิ่งของตอบโต้ พร้อมมีเสียงดังบั้งขึ้นเป็นระยะๆ ต่อมาผู้สื่อข่าวรายงานว่า เสียงดังบั้งดังกล่าวเป็นระเบิดเสียง ทำให้ผู้ชุมนุมแตกตื่นวิ่งหนี จนเมื่อเวลา 13.10 น. กลุ่มเสื้อแดงได้กลับมารวมตัวอีกครั้ง แกนนำบรรดปราชัยได้ประกาศว่า นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ แกนนำเสื้อแดงกำลังเดินทางตามมา โดยกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนได้เดินเก็บก้อนไม้ที่เหลือจากการจัดงานกาชาด เตรียมพร้อมไว้แล้วด้วย⁷²

ผู้สื่อข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (เอ็นบีที) รายงานว่า เมื่อเวลา 13.45 น. เกิดเหตุขุมนุมที่แยกพาดินชยการ ใกล้ทำเนียบรัฐบาลและกองทัพภาคที่ 1 โดยเจ้าหน้าที่ทหารได้ใช้น้ำฉีดผู้ชุมนุมที่ปิดล้อมแยกดังกล่าว จากนั้นได้ยิงแก๊สน้ำตา และยิงกระสุนยางใส่ผู้ชุมนุมเป็นระยะ ทำให้กลุ่มคนเสื้อแดงบางคนได้รับบาดเจ็บและแตกหนีการสลายการชุมนุมจากแยกพาดินชยการ จากนั้น เจ้าหน้าที่ทหารนำรถที่กลุ่มเสื้อแดงจอดขวางออกนอกพื้นที่ และเดินจากแยกพาดินชยการมุ่งหน้าเข้าถนนราชดำเนิน

ทั้งนี้ ผู้สื่อข่าวรายงานว่าเวลา 14.30 น. ทหารได้ตั้งแถวหน้ากระดานรุกคืบยึดพื้นที่บริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์ หน้าสำนักงานองค์การสหประชาชาติ โดยเผชิญหน้ากับผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงที่ไม่ยอมให้ทหารเข้าด้วยการตั้งรั้วเหล็กกั้น อย่างไรก็ตามได้มีเสียงดังของแก๊สน้ำตาเกิดขึ้น โดยทหารใช้แก๊สน้ำตามสลายม็อบแยกมิสกวัน และฉีดน้ำไล่ตรงคลองผดุงกรุงเกษม ซึ่งด้านบริเวณคลองผดุงกรุงเกษม ทหารได้รุกคืบฉีดน้ำใส่ผู้ชุมนุมพร้อมกับได้จับผู้ปราชัยบนเวที ขณะเดียวกันทางผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงได้ปรับขบวน ด้วยการใส่พระสงฆ์ออกมาตั้งแนวป้องกันการรุกคืบของทหาร

⁷² สำนักข่าวมติชน, นาที่ต่อมาที่ เหตุจลาจลเดือด เสียงปืน-ระเบิดดังสนั่น สะพานมัฆวานฯ-แยกคอกวัว-อนุสาวรีย์ฯ ปชต.

(ออนไลน์), 11 เม.ย. 2553. แหล่งที่มา

จนเมื่อเวลา 15.00 น. รายงานข่าวแจ้งว่า มีกลุ่มเจ้าหน้าที่ทหารพร้อมปืนลูกซอง ปืนเอ็ม 16 ปกไล่ พร้อมอาวุธครบมือ ได้ยื่นตั้งแถวอยู่ตรงบริเวณสวนสาธารณะเชิงสะพานพระปิ่นเกล้า ฝั่งอรุณอมรินทร์ ขณะที่ด้านสะพานพระราม 8 ได้ปิดทางขึ้น-ลง ผู้ใช้รถต้องไปใช้สะพานพระปิ่นเกล้า ทำให้การจราจรที่สะพานพระปิ่นเกล้าติดขัดเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ในส่วนของ ถนนบางนวมวิที สะพานผ่านฟ้าได้ประกาศระดมเสื้อแดงให้ไปจุดทางเข้าออกพื้นที่ชุมนุม เพื่อปิดกั้นทหารที่บุกเข้ามาสลาย ใน 5 เส้นทาง คือ ทางเข้าออกอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนหลานหลวง แยกสะพานวันชาติ แยกสวนมิสกวัน และถนนราชดำเนินนอก

กระทั่งเวลา 15.45 น. ที่บริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์ ทหารได้เพิ่มมาตรการในการกีดกันผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงให้ถอยร่นไปยังสะพานผ่านฟ้าลีลาศ หลังจากใช้แก๊สน้ำตาสลายการชุมนุมและรุกคืบยึดพื้นที่ และได้ใช้ปืนกระสุนกระดาดายังเป็นการบีบผู้ชุมนุมถอยร่นไปยังสะพานผ่านฟ้าลีลาศและใช้แก๊สน้ำตาไปพร้อมๆ กัน จนถึงราวๆ 16.00 น. ทหารได้โปรยใบปลิวเข้ามาในสถานที่ชุมนุม เป็นเอกสาร 2 แผ่น แผ่นแรก เป็นรายชื่อแกนนำ 24 คนที่ถูกออกหมายจับ ระบุว่าอย่าหลงเชื่อคำยุยงปลุกปั่นของแกนนำ และขอให้ผู้ชุมนุมเดินทางออกนอกพื้นที่ อีกแผ่นมีข้อความว่าเจ้าหน้าที่กำลังเร่งเคลียร์พื้นที่ถนนราชดำเนิน เพื่อคืนพื้นที่ให้ประชาชน ขอให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องออกจากพื้นที่ดังกล่าว เพื่อความปลอดภัยและสะดวกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ขณะที่การบรรยายเหตุการณ์จากหนังสือ ฝ่ายยุทธการแดงเผาเมือง 68 วันสู้มิตัญญู ของกองบรรณาธิการที-นิวส์. สำนักพิมพ์กรีน-ปัญญาญาณ ระบุว่า

“...บริเวณถนนดินสอและแยกคอกวัวก็มีการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารกับกลุ่มคนเสื้อแดงอย่างต่อเนื่อง หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่ทหารเริ่มหยุดการขู่พื้นที่คืนเป็นเวลานาน ช่วงเย็นกลุ่มคนเสื้อแดงทั้งจากเวทีชุมนุมแยกราชประสงค์และผู้ชุมนุมจากที่เลิกงานก็เริ่มมาสมทบมากขึ้น โดยเฮลิคอปเตอร์ก็ยังคงมีการบินวนลาดตระเวนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งก็โดนการระดมยิงประทัดยักษ์และดอกไม้ไฟจากผู้ชุมนุม จุดที่หนักที่สุดเป็นบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย หลังจากบนเวทีใหญ่ประกาศให้ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงติดอาวุธทุกคน ไม่ว่าจะปืน ไม้ หิน โล่ต่างๆ รวมทั้งอาวุธที่ร้ายแรงกว่านั้น แล้วให้ไปยื่นประจันหน้ากับเจ้าหน้าที่ทหารที่ตั้งแนววางกลุ่มคนเสื้อแดงจากทุกทิศรอบด้าน ทำให้ผู้ชุมนุมเกิดความฮึกเหิม ซึ่งในจุดนี้ เจ้าหน้าที่ทหารจะปักหลักอยู่บริเวณถนนดินสอข้างโรงเรียนสตรีวิทยา ส่วนอีกฝั่งหนึ่ง อยู่บริเวณแยกคอกวัว ซึ่งเป็นจุดปะทะหนักอีกจุดหนึ่ง หลังจากทหารยิงแก๊สน้ำตาลงมาจากเฮลิคอปเตอร์...”

17.30 น. ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่สะพานชัยมรุเชฐ กลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงยังคงปักหลักกีดกันเจ้าหน้าที่ให้ถอยร่นออกกลับเข้าไปภายในทำเนียบรัฐบาล เพื่อเปิดทางให้ผู้ชุมนุมเข้าไปใน

เวทีที่สะพานผ่านฟ้า ผู้ชุมนุมได้นำรถแท็กซี่ 2 คันมาจอดกีดกัน โดยเปิดถังแก๊สให้เจ้าหน้าที่ดูเพื่อถอยร่นออกมา ซึ่งขณะนั้น เจ้าหน้าที่ได้แบ่งกำลังเป็นสองแถวเพื่อสกัดกั้น แต่ยังไม่มีการผลักดันกันแต่อย่างใด ขณะที่หน้าวัดโสมนัสราชวรวิหาร เกิดเหตุเจ้าหน้าที่ได้ผลักดันกับกลุ่มคนเสื้อแดงอีกครั้ง ใช้เวลาประมาณ 10 นาที เจ้าหน้าที่จึงยอมถอยร่นออกจากพื้นที่ ทั้งนี้ระหว่างที่มีการเผชิญหน้านั้นได้มีผู้ไม่หวังดีขว้างขวดน้ำกรดเข้าไปใส่กลุ่มคนเสื้อแดง แต่ไม่มีใครได้รับบาดเจ็บ นอกจากนี้ยังพบขวดสเปรย์พริกไทยตกอยู่ในที่เกิดเหตุอีกด้วย

หลังจากนั้นไม่นาน มีเฮลิคอปเตอร์บินวนบริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ และได้มีการปล่อยแก๊สน้ำตาลงมาเพื่อสลายการชุมนุม ขณะที่แกนนำได้ประกาศให้ผู้ชุมนุมออกมารวมตัวกันที่หน้าเวที พร้อมกับปลุกระดมให้ต่อสู้และดูสถานการณ์ต่อไป นอกจากนี้ผู้ชุมนุมได้มีการปล่อยลูกโป่งและโคมลอยเพื่อรบกวนการบินของเจ้าหน้าที่บนเฮลิคอปเตอร์ แต่ไม่มีผลแต่อย่างใด

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า แก๊สน้ำตาที่เจ้าหน้าที่ทิ้งลงมาจากเฮลิคอปเตอร์ตกลงมาที่ด้านหลังเวที ซึ่งมีสื่อมวลชนปักหลักทำข่าวอยู่เป็นจำนวนมากทำให้แตกตื่นหาที่หลบแก๊ส น้ำตา และอีกจุดทิ้งไปที่ด้านหน้าเวทีซึ่งมีผู้ชุมนุมรวมตัวอยู่ค่อนข้างหนาแน่น

ด้านสี่แยกคอกวัว เวลา 18.48 น.ทหารเริ่มเคลียร์พื้นที่กลางซอยแยกคอกวัว กันประชาชนและชาวบ้าน ที่ไม่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้ออกจากพื้นที่ ภายหลังทหารได้เจรจากับผู้ชุมนุม แต่ผู้ชุมนุมเสื้อแดงไม่ยอมร่นถอยออกไป ขณะที่ทหารเตรียมพร้อมปืนยาง และแก๊สน้ำตาขณะที่คนเสื้อแดงกลางซอยแยกคอกวัว ปาประทัดยักษ์ และไม่ไต่ปลายแหลมเข้าไปเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่จึงยิงปืนขึ้นฟ้า เพื่อให้ผู้ชุมนุมให้ถอยร่นแต่ผู้ชุมนุมปักหลักขว้างปาสิ่งของและยึดแนวทหาร จากนั้นผู้ชุมนุมพยายามผลักดันทหาร โดย 2 ฝ่ายเดินหน้าเคลื่อนเข้าหากัน

เวลา 18.56 น. ผู้ชุมนุมขว้างระเบิดควันใส่เจ้าหน้าที่ทหาร ทำให้ทหารถอยร่นออกจากแนวป้องกัน ผู้ชุมนุมผลักดันเจ้าหน้าที่เข้ามา ทหารจึงกลับไปตั้งหลักใหม่โดยผู้บังคับบัญชาตรงจุดนั้น ได้ตะโกนให้ทหารยึดแนวและป้องกันใหม่ และตะโกนบอกห้ามไม่ให้ถอย บอกไม่ใช่แก๊สน้ำตาเป็นเพียงระเบิดควัน แต่มีเสียงปืนดังต่อเนื่องตลอดเวลา⁷³ จากนั้นเจ้าหน้าที่ตั้งแถวได้ใหม่ เริ่ม

⁷³ สำนักรวณชั้นฯ, นาทีตอนที่ ทหารปะทะแดงแยกคอกวัว แก๊สน้ำตาฟุ้งทั่วบริเวณ (ออนไลน์), 10 เมษายน 2553. แหล่งที่มา <http://www.bangkokbiznews.com/politics/>

เดินหน้า และมีผู้บังคับบัญชา มีคำสั่งให้หน่วยปืนเตรียมพร้อมยิง ทางกลุ่มผู้ชุมนุมขว้างปาขวดแก้วเข้าไปใส่เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

กระทั่งช่วงค่ำในเวลาประมาณ 19.00 น. ทหารได้รับคำสั่งให้เดินหน้าผลักดันผู้ชุมนุมเต็มที เฮลิคอปเตอร์ของทหารทิ้งแก๊สน้ำตาหลายลูกลงมา ทำให้ผู้ชุมนุมแตกกระจัดกระจาย ความวุ่นวายเกิดขึ้นจนยากที่จะควบคุมได้ และยากที่ผู้สื่อข่าวจะเข้าไปสังเกตการณ์เนื่องจากอาจได้รับอันตราย หากแต่มีรายงานที่สรุป ตามที่สำนักข่าวต่างๆ ได้รายงานสถานการณ์ช่วงอันตรายดังกล่าว ดังนี้

เวลา 19.30 น. ทหารได้เข้าปักหลักอยู่โดยรอบอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเรียบร้อยแล้ว โดยเจ้าหน้าที่จิตวิทยาของกองทัพบก ก็ได้เปิดเพลง "พ่อหลวงของเรา" และได้ประกาศให้ผู้ชุมนุมกลับไปขึ้นรถกลับบ้าน ขณะที่ผู้ชุมนุมมีการโบกธงไปมาและบอกต่อกันว่า มีผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บทำให้เกิดความไม่พอใจเจ้าหน้าที่ สถานการณ์โดยทั่วไปจึงเป็นไปด้วยความตึงเครียดและมีเฮลิคอปเตอร์บินวนโดยรอบเพื่อสังเกตการณ์ พร้อมกับทิ้งแก๊สน้ำตาลงมาเป็นระยะ ครั้งละ 4-5 ลูก ทางด้านแกนนำเสื้อแดงบนเวทีผ่านฟ้ายังประกาศระดมผู้ชุมนุมไปดันทหารไว้ พร้อมขอรถกระบะไปจอดขวางด้วย

19.50 น. ได้เกิดการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย โดยกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงได้ขว้างปาสิ่งของใส่เจ้าหน้าที่ที่รุกคืบ ยึดพื้นที่รอบอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ขณะเดียวกันเฮลิคอปเตอร์ก็บินวนโยนแก๊สน้ำตาลงมายังผู้ชุมนุม

เวลาผ่านไปจนกระทั่ง 20.25 น. กลุ่มผู้ชุมนุมได้ปะทะเปิดเข้าใส่ทหารได้รับบาดเจ็บหลายราย ขณะเดียวกัน กลุ่มทหารได้ใช้ปืนยิงเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุมโดยตรง ซึ่งไม่ได้ยิงขึ้นฟ้าเหมือนเดิม ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บหลายรายทั้งผู้หญิงและผู้ชาย อย่างไรก็ตาม เสียงระเบิดและเสียงปืนได้ดังขึ้นอย่างต่อเนื่องไปทั่วบริเวณ โดยไม่สามารถระบุได้ว่ามาจากฝ่ายไหน เป็นเหตุให้สื่อมวลชนถูกกักบริเวณไปอยู่ยังที่ปลอดภัย แต่ก็ยังคงอยู่ใกล้เคียงกับกลุ่มระเบิดซึ่งตกอยู่โดยรอบการปะทะ

ในที่สุดผู้สื่อข่าวรายงานว่า เวลา 20.20 น. ที่เวทีเสื้อแดงมีการประกาศให้กลุ่มผู้ชุมนุมมารวมตัวกันที่หน้าเวทีสะพานผ่านฟ้า พร้อมกับแจ้งว่าเจ้าหน้าที่ได้ล่าถอยออกไปแล้ว หลังจากที่นายจาตุรนต์ ฉายแสง อธิบดีรักษาการหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ได้เข้าเจรจากับเจ้าหน้าที่เพื่อหยุดการสลายการชุมนุม

เหตุการณ์ความวุ่นวายที่เกิดขึ้น ยังไม่สามารถประเมินค่าได้ จนกระทั่งการปะทะยุติลงซึ่งต่อมา ศูนย์บริการการแพทย์ฉุกเฉิน (ศูนย์เอราวัณ) สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร รายงานเมื่อ 12 เมษายน 2553 ว่า มีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 21 ราย แยกเป็น พลเรือน 17 รายรวมถึงนักข่าวรอยเตอร์ อิโรยูกิ มูราโมโต้ ชาวญี่ปุ่น ซึ่งถูกยิงที่หน้าอก และทหารอีก 4 ราย ขณะที่ยอดบาดเจ็บ (ขณะนั้น) ฟุ้งกว่า 800 ราย

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีการสูญเสียเมื่อ 10 เมษายน 2553 แต่การชุมนุมยังคงปักหลักต่อต้านรัฐบาลต่อไป และยังคงมาพร้อมกับคำกล่าวที่ว่า นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นรัฐบาล "มือเปื้อนเลือด" ขาดความชอบธรรมที่จะดำรงสถานะนายกรัฐมนตรีอีกต่อไป

โดยลำดับเหตุการณ์หลังจากนั้น มีดังต่อไปนี้

11 เมษายน 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตั้งใจของคนเสื้อแดงที่เสียชีวิต โดยตั้งไว้ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และเตรียมที่จะทำการแห่ศพไปทั่วกรุงเทพฯ ขณะเดียวกัน ด้านศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้แถลงว่า เหตุการณ์ในวันที่ 10 เมษายน 2553 มีกลุ่มติดอาวุธแฝงเข้ามาในช่วงสถานการณ์ความวุ่นวายกับทั้งยังยิงประชาชน และยังมีในส่วนของผู้ชุมนุมยิงถูกกันเองอีกด้วย ด้าน พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ได้ออกโรงชี้ให้นายกรัฐมนตรี รับผิดชอบ เช่นเดียวกับฝ่ายแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ประกาศว่า นายกรัฐมนตรี ต้องยุบสภาแล้วออกนอกประเทศทันที⁷⁴

ขณะที่เครือข่ายสันติประชาธรรม⁷⁵ ออกแถลงการณ์เรียกร้องทุกฝ่าย มีรายละเอียด ดังนี้

⁷⁴ กองบรรณาธิการข่าวสด, บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ (กรุงเทพ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า 29.

⁷⁵ เครือข่ายสันติประชาธรรม เป็นเครือข่ายนักวิชาการอิสระ ที่ออกมาเคลื่อนไหวด้านการเมืองเป็นระยะ มาตั้งแต่ พ.ศ. 2551 ไม่มีโครงสร้างสมาชิกที่ชัดเจน ส่วนมากจะเคลื่อนไหวในรูปการออกแถลงการณ์เป็นหลัก โดยมีนักวิชาการหลักกลุ่มหนึ่งเป็นตัวแทน และมีนักวิชาการในเครือข่ายร่วมลงชื่อในแถลงการณ์ ซึ่งจำนวนผู้ลงชื่อจะแตกต่างกันไปในแต่ละครั้ง ตัวแทนเครือข่ายสันติประชาธรรม เช่น นายยุกติ มุกดาวิจิตร อาจารย์คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, นายศิโรตม์ คล้ามไพบูลย์ นักวิชาการอิสระ, นายธเนศ อาภรณ์สุวรรณ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, นายชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ผู้อำนวยการศูนย์ข่าวสารสันติภาพ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฯลฯ

1. รัฐบาลจักต้องยุติความพยายามที่จะสลายและปราบปรามผู้ชุมนุมในที่ การชุมนุม โดยปราศจากอาวุธเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ข้ออ้างว่าต้องการขอพื้นที่ บริเวณสะพานผ่านฟ้าคืน เพื่อแก้ปัญหาจราจรเป็นข้ออ้างที่ไม่มีน้ำหนักใดๆ เลย
2. นายกรัฐมนตรีหรือภริยา เวชชาชีวะ จะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจสลายการ ชุมนุมจนนำไปสู่การนองเลือดในวันที่ 10 เม.ย. 53 ด้วยการขอโทษต่อผู้ชุมนุม
3. ผู้นำนปช. จะต้องพยายามรักษาชีวิตของมวลชนเลือดแดงอย่างสุดความสามารถ ต้องไม่ โหมกระพือความรู้สึกโกรธแค้นของมวลชน และหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะทำให้เกิดการปะทะกับกอง กำลังของรัฐ
4. รัฐบาลจักต้องยุติความพยายามที่จะปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนที่มี ความคิดเห็นแตกต่างจากตน เพราะมันเป็นสาเหตุที่สร้างความโกรธแค้นแก่คนเลือดแดง และนำไปสู่ การเผชิญหน้าระหว่างผู้ชุมนุมกับกองกำลังของรัฐ
5. รัฐบาลและผู้นำของ นปช. จะต้องกลับสู่โต๊ะเจรจาโดยเร็วที่สุด การสานต่อการเจรจา เท่านั้นที่จะ ช่วยยับยั้งไม่ให้เลือดนองแผ่นดิน และป้องกันประเทศไม่ให้หวนคืนสู่วงจรอุบาทว์ของ การรัฐประหาร

12 เมษายน 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้นำโลง บรรจุศพผู้เสียชีวิต 18 โลง แห่ไปตามถนนในกรุงเทพฯ ด้านนายกรัฐมนตรีประเทศญี่ปุ่น ได้ขอให้ รัฐบาลไทยเร่งสอบสวนกรณีนักข่าวรอยเตอร์ ฮิโรยูกิ มูราโมโต้ ซึ่งเป็นชาวญี่ปุ่น โดนยิงเสียชีวิต ขณะที่ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก (ผบ.ทบ.) ออกมาย้ำว่า การแก้ปัญหาทางการเมือง ต้องแก้ด้วยการเมือง โดยระบุว่าหากมีอุปสรรคความวุ่นวายจะจบได้ จากนั้น ในเวลา 14.00 น. นายกรัฐมนตรี ออกแถลงการณ์ถึงเหตุการณ์ปะทะระหว่างกลุ่มคนเลือดแดงและทหารเมื่อวันที่ 10 เมษายนว่า มีบุคคลจำนวนหนึ่งเป็นผู้ก่อการร้าย ได้อาศัยประชาชนที่บริสุทธิ์ ที่ออกมาเรียกร้อง เพื่อประชาธิปไตย เป็นเครื่องมือก่อความไม่สงบเพื่อหวังให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่

ขณะที่ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง ในฐานะผู้อำนวยการ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงข่าวพร้อมด้วย พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ถึงเหตุการณ์ทวงคืนพื้นที่จากกลุ่ม

ผู้ชุมนุมเมื่อวันที่ 10 เมษายน ที่ผ่านมาว่า มีผู้ก่อการร้ายแฝงตัวใช้อาวุธสงคราม ทั้งเอ็ม 79 อาวุธปืนเอ็ม 16 และระเบิดขีปนาวุธ ยิงใส่เจ้าหน้าที่ทหารที่ปฏิบัติการขอคืนพื้นที่จากสะพานผ่านฟ้า จนทำให้เกิดความสูญเสียขึ้น อย่างไรก็ตาม ยอมรับความผิดพลาดที่ไม่คาดคิดว่าจะมีผู้ก่อการร้ายแฝงตัวใช้อาวุธหนัก และอาวุธสงครามยิงใส่เจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ด้านนายจตุพร พรหมพันธุ์ แกนนำคนเสื้อแดง กล่าวถึงกรณีดังกล่าวว่า ตนอยากจะบอกว่า ถ้าคนเหล่านั้นเป็นกลุ่มก่อการร้าย นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ก็คือหัวหน้าผู้ก่อการร้าย เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นเจ้าหน้าที่ทหารเป็นผู้กระทำการ

อย่างไรก็ดีในขณะนั้นข่าวสารของบ้านเมือง โดยมากจะเป็นเรื่องราวของการที่รัฐบาลออกมาเดินหน้าชี้แจงทำความเข้าใจกับสาธารณชน โดยรวบรวมข้อมูลทั้งภาพคลิปและคลิปเสียง รวมถึงรายละเอียดที่เป็นเอกสาร พร้อมชี้แจงว่าเจ้าหน้าที่ไม่มีการยิงใส่ผู้ชุมนุมด้วยกระสุนจริง หากแต่เป็นกองกำลังไม่ทราบฝ่ายแฝงเข้ามาทำร้ายประชาชน ซึ่งมีการยกภาพถ่ายจากสื่อ และคลิปวิดีโอ ที่พบว่าในวันเกิดเหตุมีบุคคลชุดดำพร้อมอาวุธในมือ ตรงกันกับนายกรัฐมนตรี ก็ได้แถลงการณ์ที่สรุปได้ว่า มีบุคคลจำนวนหนึ่งซึ่งถือว่าเป็น "ผู้ก่อการร้าย" อาศัยการชุมนุมของประชาชนเป็นเครื่องมือเพื่อก่อความไม่สงบในบ้านเมืองหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

13 เมษายน 2553 ด้านเว็บไซต์สำนักข่าวชื่อดังของฝรั่งเศส France 24 (France vingt-quatre) หรือ "ฟรองซ์ แวงต์ กัตร์" ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลฝรั่งเศส ได้เผยแพร่ภาพวิดีโอ เรื่อง "Exclusive FRANCE 24 footage shows soldiers firing directly at protesters." ซึ่งปรากฏในลิงค์ <http://www.youtube.com/watch?v=LoZ5o8hBuNs> ระบุว่าทหารได้ยิงกระสุนจริงใส่ผู้ชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดงจริง ขณะเกิดเหตุจลาจลบริเวณถนนราชดำเนินเมื่อค่ำวันที่ 10 เมษายน 2553

"...ภาพวิดีโอชุดพิเศษของเราถือว่าตรงข้ามกับสิ่งที่รัฐบาลไทยแถลงว่าทหารแค่ ยิงกระสุนจริงขึ้นฟ้าเท่านั้น และเมื่อดูคลิปในนาทีที่ 1.25 จะเห็นทหารไทยยิงปืนไรเฟิลอัตโนมัติใส่ผู้ประท้วงโดยตรง..." (ซีริล ปาเยง ผู้สื่อข่าว France 24)

ทั้งนี้ ภาพวิดีโอที่ถ่ายเอาไว้เผยแพร่ให้เห็นนาที่กระโดดขึ้น โดยไม่รู้วาระเปิดปามาจากทิศทางไหน เป็นเหตุให้ทหารเสียชีวิต 7 นาย และมีนายทหารยศนายพันบาดเจ็บบริเวณศีรษะ ขณะที่ฝ่ายทหารตอบโต้ด้วยการยิงปืนใส่ฝูงชนผู้ชุมนุม หลังเกิดเหตุในช่วงเช้าวันอาทิตย์ที่มข่าว France 24 ตระเวนสำรวจสถานการณ์ตามโรงพยาบาลต่างๆ พบเหยื่อบางรายถูกกระสุนยิงเข้า

ศิระะ จึงยากที่จะเชื่อในสิ่งที่ทางการไทยแถลงว่าทหารยิงแต่กระสุนยางและยิงกระสุนจริงขึ้นฟ้าเท่านั้น⁷⁶

ในทางกลับกันข้างฝั่งรัฐบาลไทย ก็ได้นำภาพคลิปวิดีโอซึ่งสรุปได้ว่า แท้จริงแล้ว คนเสื้อแดงเป็นฝ่ายที่ยิงทหาร ทั้งนี้คลิปดังกล่าว เป็นภาพที่ชายฉกรรจ์สวมหมวกไหมพรมคลุมศิระะสวมกางเกงทหารลายพราง สวมเสื้อกั๊กคล้ายเสื้อกันกระสุน และที่แขนขวาผูกผ้าแดงเป็นสัญลักษณ์ ยืนกำบังตัวอยู่หลังรถตู้โตโยต้าสีขาว มือถืออาวุธปืนสำหรับยิงระเบิดเอ็ม 79 ยืนอยู่ฝั่งเดียวกับกลุ่มคนเสื้อแดง โดยภาพดังกล่าวมีทั้งกำลังยิง และบรรจุกระสุน เพื่อยิงใหม่อีกครั้ง⁷⁷

14 เมษายน 2553 มีอบคนเสื้อแดงยกเลิกเวทีที่สะพานผ่านฟ้าฯ และเคลื่อนพลทั้งหมดไปสมทบที่เวทีราชประสงค์ที่เดียว ส่งผลให้ศูนย์การค้าต่างๆ บริเวณดังกล่าวต้องปิดให้บริการไม่มีกำหนด ขณะที่ด้าน กองบัญชาการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้แถลงการณ์โดยนำคลิปวิดีโอเหตุการณ์ปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับกลุ่มคนเสื้อแดงเมื่อ 10 เมษายน จำนวน 5 คลิปมาเปิดให้สื่อมวลชนดู ซึ่งส่วนใหญ่ถูกเผยแพร่ในเว็บไซต์ youtube แล้ว โดยในจำนวนนี้ มีคลิปทหารยิงกลุ่มคนเสื้อแดงที่ถูกนำมาเผยแพร่ลงหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์หลายฉบับรวมอยู่ด้วย ทั้งนี้ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด ชี้แจงว่าการใช้อาวุธปืนของทหารจะมี 2 ลักษณะคือ ยิงปืนขึ้นฟ้าเพื่อข่มขวัญ และยิงเพื่อปกป้องชีวิตของตน ซึ่งกรณีนี้เป็นการยิงเพื่อคุ้มครองการถอนตัวหลังถูกตีแตก ไม่ใช่การสู้รบยิงเพื่อหมายเอาชีวิตฝ่ายตรงข้าม เพราะเป็นการยิงที่ละนิด ไม่ใช่การกราดยิงเป็นชุด อีกทั้งเมื่อมีการยิงปืนแล้วทหารก็ได้ถอนออกมา ไม่ได้เดินหน้าต่อ⁷⁸

ส่วนคลิปชายเสื้อแดงซึ่งถือธงในมือถูกลอบยิงจนสมองกระเจาย โดยมีการกล่าวหาว่าเป็นฝีมือทหารนั้น พ.อ. สรรเสริญชี้แจงว่า เมื่อมีได้ยิงปืนที่มีอำนาจร้ายแรงมาจากฝั่งที่ผู้ชุมนุมยืนอยู่ ดังจะเห็นได้จากลักษณะการหันหน้ามองทหารของกลุ่มคนเสื้อแดง ทั้งนี้คาดว่าวิถีกระสุนน่าจะมาจากทางด้านหลัง ยิงเจาะเข้ากะโหลกก่อนทะลุออกด้านหลัง จึงอยากเตือนประชาชนที่ไปร่วมชุมนุมให้ระวัง เพราะอาจตกเป็นเหยื่อผู้ไม่หวังดีที่เอาชีวิตของประชาชนมาสร้างสถานการณ์

⁷⁶ สำนักข่าวมติชน, สื่อฝรั่งแฉคลิปทหารยิงมืออบ (ออนไลน์), 13 เมษายน 2553. แหล่งที่มา <http://talk.mthai.com/topic/105295>

⁷⁷ สำนักข่าว ASTV ผู้จัดการ, เปิดโคม "ไอ้ไม่แดง" ยิง M-79 ไล่ทหาร! (ออนไลน์), 13 เมษายน 2553. แหล่งที่มา www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID=9530000051510

⁷⁸ สำนักข่าวมติชน, รวม 5 คลิปร้อน สรรเสริญโชว์พร้อมแจงทหารยิงแดงจริง อ้างอารักขาตอนถอนกำลัง (ออนไลน์), 14 เมษายน 2553. แหล่งที่มา www.matichon.co.th/mtc-flv-window.php?newsid=1271239456

15 เมษายน 2553 ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ออกหมายเรียก 60 นักธุรกิจเสื้อแดง รวมถึงอดีตรัฐมนตรี รายงานตัวที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ร.11รอ.) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุน แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาทิ นายพงษ์ศักดิ์ รักตพงศ์ไพศาล อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และ พล.ท. ชัจจ์ กุลดิลก อดีตผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

16 เมษายน 2553 ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ปรับทัพ โดยลดบทบาทของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง และเพิ่มอำนาจให้ พล.อ. อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก (ผบ.ทบ.) ขณะที่อีกด้านหนึ่งกองกำลังคอมมานโดนับร้อยนาย เข้าบุกจับแกนนำคนเสื้อแดง ที่โรงแรมเอสซีปาร์ค โดยนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ต้องโดนเชือกโรยตัวหนีลงมา ท่ามกลางการรื้อรับของคนเสื้อแดงจำนวนมาก และหลบหนีไปได้ในที่สุด

19 เมษายน 2553 สองอดีตนายกรัฐมนตรี พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ และนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ได้ออกแถลงการณ์โดยระบุว่า ปัญหาของบ้านเมืองในขณะนี้เกิดจากความไม่เป็นประชาธิปไตยและการไม่มีความยุติธรรมในสังคม ความแตกแยกทางการเมืองมีแนวโน้มที่จะขยายลุกลามจนไม่อาจแก้ไขได้ นอกจากนี้ยังระบุว่า ทางออกของปัญหาใน คือ การที่จะขอรับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณที่จะเข้ามาหยุดความสูญเสียและปัญหาของบ้านเมือง ทั้งนี้ได้มีความพยายามที่จะประสานไปยังท่านราชเลขาธิการ เพื่อขอเข้าเฝ้า อย่างไรก็ตาม ในที่สุดแผนการนี้ต้องล้มเลิกไปท่ามกลางเสียงวิพากษ์วิจารณ์ถึงความเหมาะสมที่จะกระทำการดังกล่าว

ช่วงเวลาล่วงจากนั้น ได้เกิดกลุ่มคนที่รวมตัวกัน เรียกว่า "ชาวสีลม" หรือ "กลุ่มเสื้อหลากสี" ภายใต้การนำของนายแพทย์ ตูลย์ สิทธิสมวงศ์ ผู้ประสานงานกลุ่มฯ มาสร้างปรากฏการณ์ร่วมกันร้องเพลงชาติพร้อมกันในเวลา 18.00 น. และร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ที่บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

จนเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2553 ในช่วงกลางดึก ได้เกิดเหตุมีม็อด ยิงเอ็ม 79 ถล่มถนนสีลม แยกศาลาแดง 5 ลูกติดกัน หลังจากในช่วงเย็น มีอบหลายกลุ่มมาชุมนุมเพื่อแสดงพลังสนับสนุนรัฐบาลที่ริมฟุตบาท หน้าอาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ถนนสีลม และแสดงพลังต่อต้านการยุบสภาฯ เรียกร้องให้กลุ่มคนเสื้อแดงยุติการชุมนุม โดยต่างโบกธงชาติพร้อมทั้งตะโกนขับไล่และด่าทอกลุ่ม

เสื้อแดงเป็นระยะ พร้อมกันนั้นยังนำป้ายที่เขียนข้อความตำหนิเสื้อแดงมาชูหลายสิบป้าย และมีชาวบ้านที่ขับรถผ่านไปมานำน้ำขวด ผ้าเย็น และของกินมาแจกจ่ายให้แก่ผู้ชุมนุมที่ยืนเรียงรายอยู่ข้างทาง ขณะเดียวกันผู้ชุมนุมกลุ่มประชาคมสีลมยืนยันว่า การชุมนุมครั้งนี้ไม่มีการว่าจ้างมาตามทีแกันนำ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กล่าวหา

สำหรับระเบิด 3 ลูกแรกยิงใส่สถานีรถไฟฟ้ाप้าบีทีเอส ศาลาแดง จากนั้นถล่มอีก 2 ลูกกลางถนนสีลม ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 1 ราย และบาดเจ็บกว่า 70 คน ขณะที่ด้านศาลาแดง ได้ทำการสั่งคุ้มครองห้ามรัฐบาลเข้าสลายการชุมนุม ทั้งนี้ เหตุการณ์ในวันดังกล่าวนี้ ค่อนข้างมีความสำคัญ เพราะมีผู้เสียชีวิตเกิดขึ้นอีกครั้ง และเกิดเป็นประเด็นถกเถียงกันกว้างขวาง ถึงทิศทางวิธีการยิงระเบิดดังกล่าว ทั้งนี้ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้⁷⁹

เมื่อเวลา 20.00 น. วันที่ 22 เมษายน มีเสียงระเบิดดังขึ้น 3 ครั้ง คาดว่าคนร้ายยิงระเบิดเอ็ม 79 จากอาคารใกล้เคียงถนนสีลม เข้าใส่สถานีรถไฟฟ้ाप้าบีทีเอสศาลาแดง ซึ่งขณะนั้นมีประชาชนจำนวนมากจอดรถไฟฟ้า ส่งผลให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 3 คน ทั้งหมดถูกส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ขณะเดียวกันกลุ่มคนสีลมได้ช่วยกันอพยพผู้ชุมนุมทั้งหมดให้ออกไปทางถนนศาลาแดง ในส่วนของเจ้าหน้าที่ทหารได้นำแผงเหล็กมาปิดกั้นด้านล่างสถานีพร้อมทั้งกันประชาชนออกนอกบริเวณ โดยประกาศให้กลุ่มประชาคมสีลมและผู้ไม่เกี่ยวข้องออกพื้นที่อันตรายน

ต่อมาเวลา 20.30 น. เกิดเหตุระเบิดขึ้นอีก 1 ครั้ง เป็นระเบิดลูกที่ 4 ที่บริเวณแยกศาลาแดง ใกล้โรงแรมดุสิตธานี มีผู้ได้รับบาดเจ็บอีก 1 คน เป็นชาวต่างชาติ หลังจากนั้นเล็กน้อยก็เกิดระเบิดขึ้นอีกครั้ง ด้านหน้าธนาคารกรุงศรีอยุธยา ถนนสีลม มีผู้ได้รับบาดเจ็บอีกนับสิบคนท่ามกลางความแตกตื่นของประชาชน

จากนั้นเวลา 21.20 น. กลุ่มประชาคมสีลมได้กรุเข้าปิดล้อมอาคารห้างสรรพสินค้าโรบินสัน สีลม เนื่องจากพบเห็นว่ามีคนเสื้อแดงวิ่งขึ้นไปบนลานจอดรถ หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่ามีทหารนอกเครื่องแบบเดินลงมาจากอาคารดังกล่าว และเกือบถูกคนสีลมรุมทำร้าย ต่อมาทหารกว่า 30 นาย ได้ขึ้นไปตรวจสอบบริเวณลานจอดรถของห้างสรรพสินค้าโรบินสัน ประมาณ 10 นาที พบ

⁷⁹ สำนักข่าวเนชั่น, ยิงเอ็ม 79 ม็อบชาวสีลม 5 ลูกเจ็บ 75 ดับ 1 (ออนไลน์), 23 เมษายน 2553. แหล่งที่มา

ชาย 2 คน หญิง 2 คน ซึ่งเป็นพนักงานอยู่บนอาคาร แต่ไม่กล้าลงมาด้านล่าง ทหารจึงพาลงมา ระหว่างนั้นมีตำรวจพยายามจะเข้าไปร่วมตรวจค้น แต่ถูกคนสีลมด่า พร้อมทั้งผลักให้ออกไปไม่ให้เข้ามาอยู่ โดยตะโกนด่าทอว่าเป็นตำรวจมะเขือเทศ

เวลา 21.12 น. มีรถแท็กซี่เขียว-เหลืองที่มีผู้โดยสารนั่งมาในรถ 1 คน พยายามวิ่งฝ่าเข้ามาในถนนสีลม ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ-ทหาร และคนสีลมที่ยังเหลืออยู่ร่วมกันเข้ามาห้ามไม่ให้วิ่งผ่านเข้ามา แต่คนขับไม่ยอม ยังคงพยายามจะขับเข้ามา ทหารจึงตะโกนให้ช่วยกันรุมจับ เพราะเกรงจะเป็นคาร์บอมบ์ ส่วนคนสีลมได้วิ่งเข้ามาทุบรถจนได้รับความเสียหาย ก่อนที่ทหารจะควบคุมตัวคนขับรถไป

ด้าน พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ให้สัมภาษณ์ว่า จากการประเมินสถานการณ์เบื้องต้นไม่เชื่อว่าระเบิดจะยิงมาจากอาคารสูง แต่น่าจะยิงมาจากหลังพระบรมมหาราชวังที่ 6 ส่วนลุมพินี ขณะที่มีการพยานบางคนอ้างว่าเห็นไฟเปิด-ปิดอยู่บริเวณชั้น 5 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และสักครู่ก็มีคนกระโดดออกจากหน้าต่างมายี่สิบระเบียง จากนั้นก็ได้ยินเสียงระเบิดดังขึ้นเป็นลูกสุดท้าย ที่บริเวณหน้าธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาสีลม โดยเอ็ม 79 ได้แลบต้นไม้ก่อนจะลงมาที่ด้านหน้าธนาคาร อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ได้แจ้งเตือนผู้ไม่เกี่ยวข้องให้รีบออกจากพื้นที่ เพราะไม่ทราบว่าจะมีระเบิดลงในจุดใดอีกหรือไม่

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่บริเวณการประชุมของกลุ่มเสื้อแดง ที่ปักหลักอยู่ด้านศาลาแดง ได้ส่งเสียงโห่ร้อง พร้อมทั้งจุดพลูอีกนับสิบนัด หลังจากได้ยินเสียงระเบิดดังขึ้นที่บริเวณสีลม ขณะที่บริเวณเวทีราชประสงค์มีการจุดพลูตะไลพุ่งขึ้นท้องฟ้า 3 ลูก รวมถึงปล่อยโคมลอยขึ้นสู่ท้องฟ้าด้วย

เวลา 22.40 น. กลุ่มชาวสีลมนับสิบคนได้รวมตัวหน้าธนาคารกรุงศรีอยุธยา ด้วยอารมณ์โกรธแค้น พร้อมทั้งเคลื่อนขบวนตะโกนด่าเสื้อแดง และหยิบก้อนหิน ขวดน้ำ ขว้างปาเข้าใส่กลุ่มเสื้อแดงที่อยู่ด้านศาลาแดง จากนั้น มีรายงานว่าเจ้าหน้าที่สามารถควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยที่อาจจะเกี่ยวข้องกับเหตุรุนแรงดังกล่าวได้ 6 คน เป็นทหารนอกราชการ 1 คน และอีก 5 คน ควบคุมตัวได้จากห้างสรรพสินค้าโรบินสัน สีลม ทั้งหมดถูกสอบสวนอยู่ที่ สน.ทุ่งมหาเมฆ โดยมีหลักฐานเป็นยางและกล้องถ่ายวิดีโอ

ด้าน นายปณิธาน วัฒนายากร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเปิดเผยว่า เหตุระเบิดที่แยกศาลาแดงนั้น ล่าสุดนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้รับรายงานแล้ว เบื้องต้นทราบว่าเป็นเครื่องยิงระเบิดเอ็ม 79 ยิงวิถีโค้งเข้ามา ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งให้ตรวจสอบข้อมูล ขณะนี้รอรายงานอย่างเป็นทางการจากเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในพื้นที่ แต่ทราบว่ามีการควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่ไว้แล้ว ขณะนี้รอรายงานการตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดอีกครั้ง ส่วนจะเป็นกลุ่มเดียวกับที่ก่อเหตุสร้างสถานการณ์ตามสถานที่ต่างๆ หรือไม่ยังไม่ทราบ เพราะสถานการณ์ยังคงค่อนข้างคลุมเครือ

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ในวันนี้ มีประเด็นหนึ่งที่สังคมให้ความสนใจ คือ กรณีที่ผู้สื่อข่าวรายการข่าว 3 มิติ ทางไทยทีวีสีช่อง 3 นางสาว รุปนีย์ เอียดศรีไชย ได้ทวีตข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือในเครือข่ายสังคมออนไลน์ “Twitter” ว่าตนเองได้เห็นทหารเอาปืนจ่อไปที่ศีรษะของนายตำรวจคนหนึ่ง ประหนึ่งข่มขู่มิให้กระทำการบางอย่าง ทั้งนี้เจ้าตัวได้ยอมรับว่าได้ส่งข้อความดังกล่าวไปจริง ซึ่งใจความระบุว่า

“...นี่คือข้อเท็จจริงจากปากคำ ตำรวจ ยอมรับว่ามีชายฉกรรจ์ 20 คน ปาระเบิดขวด และตำรวจได้ไล่ตาม แต่ถูกทหารจับตัวเอาปืนจ่อหัว และบอกว่าไม่ต้องตามแล้ว ตำรวจ บอกคนสี่ลมหรือคนสี่ล้อลากสี่ถูกจัดตั้งมา นี่คือข้อเท็จจริงขอให้คนอ่านใช้วิจารณญาณ เมื่อไปตามทหารแล้วทหารก็ไม่พูดอะไร แต่ตำรวจที่ถูกเอาปืนจ่อเป็นรอง ผกก. และระดับผบ.หมู่ เขาไม่เปิดเผยใบหน้า ทำได้เท่านี้ เมื่อนักข่าวไม่สามารถ รายงานได้หรือรายงานไปไม่มีใครเชื่อก็น่าเห็นใจสังคมไทยจริงๆ...”⁸⁰

เหตุการณ์นี้ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดง ได้นำข้อความดังกล่าวขึ้นเวทีปราศรัยโจมตีทหาร รวมทั้งข้อความดังกล่าวถูกส่งต่อไปเรื่อยๆ ในโลกไซเบอร์ จนกลายเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก โดยเฉพาะกับเจ้าของข้อความที่ต้องถูกส่งพนักงานไปชั่วคราว เนื่องจากต้นสังกัดเป็นห่วงเรื่องความปลอดภัย

อย่างไรก็ดี ภายหลัง มีรายงานข่าวจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เปิดเผยกรณีนี้ซึ่งถือเป็นการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามที่นักข่าว 3 มิติยืนยัน กล่าวคือ รายงานข่าวระบุว่า นายตำรวจรายนี้ชื่อ พ.ต.ท. ไกรสิทธิ์ สุวรรณงาม รอง ผกก.ป.สน.พระโขนง ซึ่งในคืนที่เกิดเหตุ ได้รับคำสั่งให้มากำกับดูแลกองร้อยควบคุมฝูงชน (ปจ.) เพื่อป้องกันการปะทะระหว่างกลุ่มคนหลากหลายกับกลุ่มเสื้อแดง

⁸⁰ สำนักข่าวเนชั่นฯ, รุปนีย์ เอียดศรีไชย ข่าว 3 มิติ...ทำไมรายงานแบบนี้...รายงานแล้วไม่มีคนเชื่อ ทำไงดี...?? (ออนไลน์), 23 เมษายน 2553. แหล่งที่มา <http://www.oknation.net/blog/can thai/2010/04/23/entry-2>

แต่เมื่อถึงช่วงกลางคืน กลุ่มคนเสื้อเหลืองหลายสิบล้านคนใช้เศษวัสดุขี้วัวขี้หมูไปใส่กลุ่มคนเสื้อแดง แต่เนื่องจากตำรวจตั้งแนวกันการปะทะอยู่ระหว่างกลุ่มคนทั้งสองฝ่าย ทำให้วัสดุต่างๆ ที่ขี้วัวขี้หมู ตกใส่ตำรวจเป็นส่วนใหญ่ พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์ ซึ่งควบคุมการปฏิบัติอยู่สังเกตเห็นบุคคลที่ใช้สิ่งของและระเบิดเพลิงไปใส่กลุ่มเสื้อแดง จึงพยายามเข้าจับกุม แต่กลุ่มคนดังกล่าววิ่งหลบหนีเข้าไปในแนวของทหารที่อยู่ด้านหลังกลุ่มคนเสื้อแดง พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์วิ่งติดตามเข้าไป แต่ถูกทหารที่ถือปืนเอ็ม 16 กันไม่ยอมให้เข้าจับกุม แต่ พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์ แหวกทหารแนวแรกเข้าไป จนเมื่อมาถึงด้านหลังแนวทหาร ได้มีนายทหารสัญญาบัตร ตรงเข้ามาประชิดตัวแล้วชักปืนพกสั้นออกมาจ่อศีรษะ พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์พร้อมบอกให้ตำรวจถอยออกไป อย่ามายุ่งกับคนเหล่านี้ เพราะเป็นมวลชนของฝ่ายทหาร พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์ จึงแจ้งว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นผู้ก่อเหตุใช้สิ่งของขี้วัวขี้หมู จำเป็นต้องขอเข้าจับกุมมาสอบสวน แต่นายทหารนายดังกล่าวปฏิเสธ พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์และตำรวจที่ติดตามเข้าไปทั้งหมด จึงต้องถอยนํ้าดังกล่าวออกมาเพื่อไม่ต้องการมีปัญหากับฝ่ายทหาร⁸¹

23 เมษายน 2553 แกนนำคนเสื้อแดงประกาศยอมถอย โดยยื่นเงื่อนไขให้นายกรัฐมนตรี ยุบสภา ภายใน 30 วัน รวมกับเวลาการเป็นรักษาการรัฐบาลเป็น 90 วัน แล้วจะยุติการชุมนุม หากแต่นายกรัฐมนตรีไม่ยอมรับ ด้านม็อบหลายสิบล้านคนได้จัดชุมนุมใหญ่ที่หน้าทำเนียบ

24 เมษายน 2553 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี มอบหมายให้นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ หยุดเจรจากับแกนนำเสื้อแดง และประกาศไม่รับเงื่อนไขยุบสภาภายใน 30 วัน โดยอ้างเหตุผลว่าคนส่วนใหญ่ ไม่ต้องการให้ยุบสภา ทั้งนี้ นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะทำงานประสานกลุ่มผู้ชุมนุม ทวิตข้อความผ่านเว็บไซต์ทวิตเตอร์ดอทคอม ถึงความคืบหน้าการเจรจากับแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ว่า กรณีที่นายวีระ มุสิกพงศ์ แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดงระบุว่า ได้หารือกับรัฐบาลถึงการเจรจาเพื่อหาข้อยุตินั้น เป็นการพูดบนเวที ไม่ใช่เจรจากับตน และขณะนี้นายกรัฐมนตรี มอบหมายการเจรจากับบุคคลท่านอื่นทำต่อแล้ว เหตุผลในการเปลี่ยนตัวคนเจรจานั้น ตนคิดว่าใครก็ได้ ขอให้สำเร็จก็แล้วกัน

ขณะที่นายอภิสิทธิ์ให้สัมภาษณ์หลังการบันทึกเทปรายการ “เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ระบุว่า การให้คนมาแทนนายกอร์ปศักดิ์ว่า ขณะนี้มีแต่การพูดคุย มีหลายกลุ่มมากที่เข้ามาพูดคุยด้วย หลายองค์กรไปพบอดีตนายกรัฐมนตรี และองค์กรต่างๆ มีการขอความเห็นไป

⁸¹“โดนแบน นักข่าวสาวแฉ ทหารระบุปืนจี้หัว พ.ต.ท. ห้ามจับม็อบเสื้อแดง,” ข่าวสดรายวัน (24 เมษายน 2553).

มาตลอดเวลา แต่ถ้าจะมาพูดในลักษณะยื่นคำขาด 30 วันอย่างนี้ มันไม่ใช่ประเด็น ขณะนี้รัฐบาลรวบรวมความเห็นและประเด็นต่างๆ ที่เป็นข้อเสนอจากนักวิชาการและกลุ่มคนต่างๆ ซึ่งสังคมต้องการเห็นการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการ เมือง เช่น การยุบสภาฯ โดยยึดเอาประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประเทศ⁸²

25 เมษายน 2553 เกิดความวุ่นวายที่ถนนพหลโยธิน เมื่อแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ปทุมธานีกว่า 500 คน ยกกำลังปิดถนนพหลโยธินที่ อ.คลองหลวง ทำการสกัดตำรวจกว่า 500 นาย ที่จะเดินทางไปสับเปลี่ยนกำลัง พร้อมทำการยึดรถตำรวจไว้ได้กว่าสิบคัน ขณะที่คนเสื้อแดงอีกหลายจังหวัดช่วยกันทำการปิดถนนสกัดไม่ให้ตำรวจทหารเดินทางไปสมทบในกรุงเทพฯ

26 เมษายน 2553 กองกำลังตำรวจและทหาร ทำการสลายม็อบ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ปทุมธานี ที่ถนนพหลโยธิน ใกล้วัดธรรมกาย ผู้ชุมนุมนับพันแตกกระเจิง แต่เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมตัวไว้ได้ส่วนหนึ่ง ด้านศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ประกาศสลายทุกที่ ที่มีการปิดถนน

27 เมษายน 2553 ในช่วงเช้า แกนนำเสื้อแดงถกเครียดถึงข่าวลือที่สะพัดออกมาว่า ทหารจะบุกมาทางรถไฟฟ้า เพื่อเตรียมสลายการชุมนุม การ์ดแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) จึงนำกำลังปิดสถานีรถไฟฟ้าชิดลม ส่งผลให้รถไฟฟ้าต้องหยุดบริการเดินรถกระทั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าทำการเจรจา ก่อนจะเปิดเดินรถในเวลา 10.00 น. ขณะที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เปิดเผยว่า วันเดียวกันนี้จะเรียกประชุม ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 1-7 เพื่อมอบนโยบายและกำชับการทำหน้าที่

28 เมษายน 2553 นายชวัญชัย ไพรพนา นำผู้ชุมนุมนับพันคนเดินทางไปเยี่ยมคนเสื้อแดงที่ถูกจับที่ปทุมธานี แต่ทหาร ตำรวจ เข้าสกัดจนเกิดการปะทะกันบนถนนวิภาวดีพิเคราะห์ อนุสรณ์สถาน ดอนเมือง มีผู้บาดเจ็บหลายราย และมีทหารเสียชีวิต 1 ราย ซึ่งเป็นข้อถกเถียงกันว่า เป็นการยิงกันเองระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารหรือไม่

⁸²“เบรก กอรัปชั่นดี มาร์คสั่งเจรจาวิระ ล่มทันที.” ข่าวสดรายวัน (25 เมษายน 2553).

29 เมษายน 2553 จากเหตุการณ์ที่ทหารถูกยิงเสียชีวิตที่ปทุมธานี นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ออกมาปฏิเสธ โดยระบุว่าต้องรอผลการสอบสวนชั้นสูตรเสียก่อน อย่างไรก็ตามศาลสั่งจำคุก 7 แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ถูกจับกุมหน้าอนุสรณ์สถานเป็นเวลา 2 เดือนโดยไม่ร้ออาญา ด้านกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หรือคนเสื้อเหลืองทุกจังหวัด เข้ายื่นหนังสือที่ค่ายทหารในพื้นที่ เรียกร้องให้รัฐบาลจัดการกับมือบเสื้อแดง ขณะที่ นายแพทย์ บัณฑิตกุล นำกำลังการ์ดแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กว่า 200 คน เข้าบุกค้นโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์โดยอ้างว่าเห็นทหารแอบซ่อนตัวอยู่ในโรงพยาบาล

30 เมษายน 2553 พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ในฐานะประธานพรรคเพื่อไทย เดินทางไปที่ กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ร.11รอ.) ด้วยเครื่องบินส่วนตัว หลังมีชื่อในแผนผังล้มเจ้า⁸³ จากนั้นทำการยื่นเอกสาร โดยไม่เข้าพบนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี ขณะที่ด้านโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ได้ประกาศปิดทำการชั่วคราว เพื่อทำการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยส่งตามโรงพยาบาลต่างๆ หลังจากคนเสื้อแดงบุกเข้าไปค้น เหตุการณ์นี้ส่งผลให้หลายฝ่ายออกมาประณามการกระทำของคนเสื้อแดงเป็นอันมาก

“พฤษภา 53 บทส่งท้าย สลายมือบ”

เหตุจลาจลในเดือนพฤษภาคม 2553 ถือเป็นสถานการณ์การเมืองที่รุนแรงที่สุดครั้งหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งการสืบทอดความจริงจากเหตุการณ์ยังไม่เป็นที่กระจ่างแจ้งในหลายแง่มุม จากเหตุการณ์วันที่ 13-19 พฤษภาคม 2553 เมื่อรัฐบาลเริ่มปฏิบัติการกระชับวงล้อม และขอคืนพื้นที่บริเวณแยกราชประสงค์ ทำให้เกิดการปะทะกันอย่างต่อเนื่องระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารกับผู้ชุมนุมแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก หมายรวมถึงประชาชนที่โดนลูกหลงเข้าอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว อาสาสมัคร และเจ้าหน้าที่ซึ่งทำงานในพื้นที่ตรงกลางของการปะทะที่ถูกยิงเสียชีวิตและบาดเจ็บมากเป็นประวัติการณ์⁸⁴

⁸³ ผังล้มเจ้า พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ทำการแจกจ่ายให้สื่อมวลชน โดยระบุว่า เป็นเอกสารบทวิเคราะห์ของศอช. เกี่ยวกับการจับจ้วงสถาบันอันเป็นที่เคารพรักของคนไทย หลายคนมีคติความชัดเจนแล้ว บางส่วนเป็นผู้ต้องสงสัย ไม่ได้หมายความว่า ศอช. จะกล่าวร้ายท่านหนึ่งท่านใด เพียงเป็นบทวิเคราะห์ให้ได้พิจารณา

⁸⁴ “สารคดีพิเศษ จดหมายเหตุ พฤษภา 53,” สารคดี 26, 305 (กรกฎาคม 2553) : 8.

สำหรับรายละเอียดเหตุการณ์ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2553 ผู้วิจัยขอนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1 พฤษภาคม 2553 ศูนย์สิทธิมนุษยชนเอเชีย เผยว่า มีหลักฐานชัดเจนว่าทหารไทยใช้อาวุธปราบปรามประชาชน และให้ศาลอาญาระหว่างประเทศพิจารณาแทน ขณะที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เริ่มขัดแย้งกับ พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล หรือเสธ.แดง กรณีการสั่งตั้งบังเกอร์ที่แยกศาลาแดง ทั้งที่ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มีมติรื้อถอนเพื่อเปิดทางให้โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

2 พฤษภาคม 2553 พล.ต.ท.สันฐาน ชยนนท์ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เจรจากับ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ขอเปิดทางหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เพื่อให้คนป่วยเข้ารับรักษาตัว ซึ่งแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ยอมย้ายเครื่องกีดขวางไปที่สวนลุมพินี ศ.น.พ.อดิศร ภัทราดุลย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ยืนยันว่าทางโรงพยาบาลยังไม่เปิดบริการ จนกว่าจะแน่ใจว่าปลอดภัย ทั้งนี้ยืนยันด้วยว่าจะไม่ยอมให้ตำรวจ ทหาร เข้ามาใช้เป็นฐานปราบผู้ชุมนุมเด็ดขาด เพราะขัดกับหลักการสากล

ต่อมาวันที่ 3 พฤษภาคม 2553 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้ออกแถลงการณ์ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทย กับนายกฯ อภิสิทธิ์ เสนอโรดแมปการปรองดอง 5 ข้อ สรุปได้ดังนี้

1. ทุกฝ่ายต้องร่วมกันทำงาน เพื่อเทิดทูนสถาบันฯ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และบรมวงศานุวงศ์ อุทิศพระวรกาย และเวลาแก้ไขปัญหาให้ปัญหาประชาชน ขอเชิญชวนทุกฝ่ายดูแล ไม่ให้มีสื่อใดจบบ้าง ไม่ให้สถาบันฯ ถูกดึงเข้ามาสู่ความขัดแย้งทางการเมือง

2. ประชาชนจะได้รับการดูแลโดยระบบสวัสดิการที่ดี เท่าเทียมกัน ทั้งด้านการศึกษา, การสาธารณสุข, การมีอาชีพ มีรายได้, มีความมั่นคงในชีวิต, คนไม่มีที่ทำกิน, ผู้มีหนี้สิน และอื่นๆ จะต้องได้รับการดูแล โดยจะดึงทุกภาคส่วนในสังคมมาแก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรมทั้งระบบ และมีเป้าหมายที่ชัดเจน โดยจะยกระดับรายได้สร้างโอกาสให้ประชาชน โดยประเมินผลได้ และทุกรัฐบาลจากนี้ไปต้องสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้น

3. สื่อต้องมีสิทธิเสรีภาพ แต่ต้องมีกลไกที่ต้องไม่เป็นการเสนอข่าวที่มุ่งความขัดแย้ง ความเกลียดชัง นำไปสู่ความรุนแรง คือการทำให้การดูแลสื่อไม่ละเมิดสิทธิแต่สร้างสรรค์

4. ทุกเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้น จะต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยหนึ่งในกระบวนการปรองดอง คือ ต้องมีคณะกรรมการเข้ามาตรวจสอบให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายและให้ความจริงปรากฏ

5. ความขัดแย้งทางการเมืองหลายเหตุการณ์ที่มีความไม่เป็นธรรมหลายด้าน ดังนั้นจะต้องมีกลไกระดมความคิดเห็น และให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ทั้งเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ไปจนถึงการยอมรับความผิดทางการเมือง

ข้อเสนอนี้มีทั้งเสียงสนับสนุน และเสียงคัดค้านจากหลายฝ่าย ที่เป็นประเด็นสำคัญ คือ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี สรุปด้วยการเสนอว่า หากสถานการณ์การเมืองสงบลง อาจจะมีการเลือกตั้งได้ในวันที่ 14 พฤศจิกายน หากเหตุการณ์ไม่สงบ ก็จะทำตามแผนปรองดองต่อไป และจะตั้งกรรมการอิสระสอบสวนเหตุการณ์วันที่ 10, 22 และ 28 เมษายน 2553

4 พฤษภาคม 2553 แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แถลงยอมรับแผนโรดแมปปรองดอง แต่ยังไม่ประกาศยุติการชุมนุมทันที รอให้นายกรัฐมนตรีระบุให้ชัดเจนก่อนว่าจะยุบสภา วันไหน เพราะการประกาศวันเลือกตั้ง เป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มิใช่อำนาจของนายกรัฐมนตรี พร้อมทั้งขอให้รัฐบาลเลิกคุกคามมีอบ และเรียกร้องให้พิสูจน์ว่าไม่ได้สองมาตรฐาน โดยต้องดำเนินคดีต่างๆ ที่ได้ยื่นไว้ เช่น คดีบุกยึดสนามบิงสุววรรณภูมิของคนเสื้อเหลือง หรือกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คดีที่แจ้งจับนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี, นายสุเทพ เทือกสุบรรณ และพ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ฐานหมิ่นประมาทที่กล่าวหาว่าแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) คิดที่จะล้มล้างสถาบัน รวมทั้งคดีการสังฆ่าประชาชน 10 เมษายน 2553 โดยยื่นข้อเสนอว่าหากไม่ได้ข้อยุติว่านายกฯ จะยุบสภาวันไหน ก็จะไม่ปักหลักชุมนุมต่อไป

6 พฤษภาคม แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เรียกร้องรัฐบาลและกองทัพ ลงสัตยาบันการทำแผนโรดแมป 5 ข้อ และกำหนดวันยุบสภาให้ชัดเจน พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงว่ามีการตั้งด่านทหาร 6 จุดรอบพื้นที่ราชประสงค์ เพื่อสกัดคนเข้าไปชุมนุมเพิ่ม พร้อมตรวจค้นอาวุธ ขณะที่ยังดำเนิน

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประณามการประกาศแผนปรองดองของรัฐบาล และได้ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี พ้นจากเก้าอี้นายกรัฐมนตรี

7 พฤษภาคม สุธาชัย ยิ้มประเสริฐ อาจารย์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฟ้องนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี, นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี และ พ.อ. สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ขอให้หมิ่นประมาท กล่าวหาว่าอยู่ในขบวนการล้มเจ้า

10 พฤษภาคม นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง เข้ามอบตัว กับกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) ขอให้ส่งสลายการชุมนุม วันที่ 10 เมษายน 2553 แต่ไม่ได้รับการยอมรับจาก กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยระบุว่า ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เนื่องจากนาย ธาริต เพ็งดิษฐ์ อธิบดีดีเอสไอ เป็นลูกน้องนายสุเทพ เทือกสุบรรณ และยังเป็นกรรมการ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ซึ่งอยู่ในข่ายที่จะต้องถูกตั้งข้อกล่าวหาด้วย เช่นเดียวกัน ดังนั้นกระบวนการจึงไม่มีความชอบธรรม ซึ่งที่ประชุมแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตย ต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เห็นตรงกันว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ ต้องไปมอบตัวที่กองปราบปรามเท่านั้น จึงจะมีการยุติการชุมนุม

11 พฤษภาคม พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล หรือเสธ.แดง ฝึกการตั้งรับให้การ์ดแนวร่วม ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่แยกศาลาแดง ซึ่ง พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล ตัดพ้อว่าโดน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โทรศัพท์ต่อว่าเรื่องวางขบวนการปรองดอง

12 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีได้ออกมาประกาศจะไม่มีการต่อรองใดๆ กับมือบ๊องต่อไป และยกเลิกกำหนดการเลือกตั้ง 14 พฤศจิกายน ส่วนแผนการปรองดองก็ยังคงเดินหน้าต่อไป ช่วงเวลาระหว่างนั้น สถานการณ์เริ่มตึงเครียดขึ้น มีกระแสข่าวจากทาง ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ที่ระบุถึงการตัดระบบน้ำ ไฟ และโทรศัพท์ รวมทั้งได้ประสานรถโดยสารสาธารณะ เรือโดยสาร และรถไฟฟ้ามหานครให้หยุดวิ่งเพื่อปิดทางเข้าออกป้องกันการเข้ามาเพิ่มเติมผู้ชุมนุม แต่ประชาชนที่พักอาศัยย่านนั้นไม่เห็นด้วย เพราะจะสร้างความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก

13 พฤษภาคม พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) กล่าวว่า จะมีการระงับวงล้อม โดยในกรอบสี่เหลี่ยมนี้ คือ ถนนพญาไท เพชรบุรี และ วิทญู จะมีการปิดการจราจร ส่วนถนนพระราม 4 จะไม่ปิดการจราจร ซึ่งพื้นที่ที่อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม จะปิดการจราจรทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นรถโดยสาร รถไฟฟ้า รถไฟฟ้าใต้ดิน ทางเรือ เป็นการปิดจราจร ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ประชาชนกลุ่มผู้ชุมนุมสามารถออกนอกพื้นที่ได้ แต่ไม่สามารถผ่านเข้าไปได้ ยกเว้นผู้อาศัย และผู้ที่มีสถานที่ทำงานในบริเวณนั้นจะได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าได้ โดยใช้เอกสาร หลักฐานยืนยัน เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรพนักงาน⁸⁵

ขณะที่ช่วงค่ำวันเดียวกัน ที่บริเวณแยกศาลาแดง พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล หรือ เสถ.แดง ถูกลอบยิงด้วยสไนเปอร์ กระสุน 2 นัดเข้าที่ศีรษะ ทะลุท้ายทอย อาการสาหัส การ์ดแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ช่วยกันหามส่งโรงพยาบาลหัวเฉียว ก่อนย้ายไป โรงพยาบาลวชิรพยาบาล ท่ามกลางข่าวลือแพร่สะพัดว่า นายวีระ มุสิกพงศ์ ซึ่งลาออกจากการเป็นประธานแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แดงทั้งแผ่นดินแล้ว พร้อมกับ กับแกนนำสายพิราบ เช่น นายอดิศร เพียงเกษ, นายวิสา คัญทัพ และ นางไพจิตร อัครธรรงค์

14 พฤษภาคม 2553 กรุงเทพฯ เกิดเหตุจลาจลอีกครั้ง ทหารปะทะกับมือบเสื้อแดง มีการเผาขบวนรถยนต์ ที่บริเวณถนนพระราม 4 ถนนราชปรารภ แยกดินแดง และมีผู้ชุมนุมเสียชีวิต 5 ราย บาดเจ็บ 80 ราย ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ประกาศภาวะฉุกเฉินเพิ่มอีก 15 จังหวัด ในภาคกลาง-เหนือ-อีสาน พร้อมสกัดมือบที่ จะสมทบเข้ากรุง และพื้นที่ห้ามบินรัศมี 3.6 กิโลเมตร

ทั้งนี้ ตั้งแต่ช่วงสาย ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ตั้งโต๊ะแถลง ปฏิเสธการลอบยิง พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล หรือ เสถ.แดง ว่ามิใช่ฝีมือทหาร พร้อมยืนยันว่าการตั้งด่านปิดล้อมทางเข้าออกไปยังเวทีราชประสงค์ ทำให้ยอดผู้เข้าร่วมชุมนุมลดลงอย่างเห็นได้ชัด ขณะเดียวกันก็มีรายงานข่าวจากกลุ่มคนเสื้อแดงที่สวนลุมพินีว่า มีความเคลื่อนไหวที่สื่อเค้าว่า จะเกิดการปะทะกับเจ้าหน้าที่อีกระลอก โดยก่อนหน้านี้ สิ่งที่หลายคนวิตกกังวลก็เกิดขึ้น เมื่อเกิดการประจันหน้ากันของฝ่ายทหารกับกลุ่มผู้ชุมนุม สถานการณ์ทวีความตึงเครียดขึ้นเรื่อยๆ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ต้องการระงับพื้นที่เข้าไป ในขณะที่ฝ่ายผู้ชุมนุมก็ตั้งรับอย่างเต็มที่

⁸⁵ สำนักข่าวเจ้าพระยา. พ.อ.สรรเสริญ แจง สถานการณ์ ขอคืน ราชประสงค์ (ออนไลน์), 13 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา

15 พฤษภาคม 2553 บริเวณตั้งแต่ถนนราชปรารภ ตัดดินแดน กลายเป็นเขตอันตรายขึ้น วิกฤติ จากการปะทะของทหารกับกลุ่มเสื้อแดง กลุ่มผู้ชุมนุมที่บริเวณสามเหลี่ยมดินแดง ก็เริ่มเคลื่อนไหวปิดถนน นารถน้ำของ กทม. ขนยารถยนต์มาตั้งเป็นบังเกอร์ปิด 2 ช่องทางถนน ทหารไล่ปราบผู้ชุมนุม และประชาชนยื่นขอขอยางน้ำ เขตราชเทวี ส่วนถนนราชปรารภ ปราศจากผู้คน สัตว์จร มีแต่ทหารที่วางกำลังปิดล้อม ขณะเดียวกันผู้ชุมนุมก็ทำการเผา ยารถยนต์บริเวณแยกสามเหลี่ยมดินแดง และสถานการณ์ในเวลานั้นส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต และบาดเจ็บจำนวนมาก รวมถึงเจ้าหน้าที่กู้ชีพ ขณะที่ด้านพื้นที่ราชประสงค์ความตึงเครียดก็เพิ่มขึ้น มีการยิงปะทะกันจากทั้งฝ่ายผู้ชุมนุม และทหาร ทั้งยิงเอ็ม 79 ลง สน. ลุมพินี 7 นัด กระทั่งมีรายงานยอดผู้เสียชีวิต 24 ศพ บาดเจ็บ 179 ราย

ด้าน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี แถลงการณ์ผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย โดยระบุถึงสถานการณ์ตลอด 2 วันที่ผ่านมา ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะบริเวณโดยรอบการชุมนุมที่สี่แยกราชประสงค์ ได้นำไปสู่ความสูญเสียชีวิต ตลอดจนประชาชนได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ยืนยันว่า สิ่งที่รัฐบาลได้ดำเนินการอยู่นั้น เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และเพื่อ นำความปกติสุขคืนสู่สังคม โดยมุ่งทำให้เกิดความสูญเสีย น้อยที่สุด รัฐบาลจำเป็นต้องเดินหน้า และไม่อาจถอยได้ ซึ่งถือเป็นแนวทางเดียว เพื่อให้บ้านเมืองปกติและเป็นนิติรัฐอย่างแท้จริง ส่วนแนวทางที่จะทำให้เกิดความสูญเสีย น้อยที่สุด คือ ที่ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมยุติการชุมนุม เพราะหากยังมีการชุมนุมต่อ จะทำให้กลุ่มก่อการร้ายยังคงปฏิบัติการต่อเนื่อง

ด้านสถานการณ์ความรุนแรงยังคงดำเนินต่อเนื่อง โดยเฉพาะที่ย่านบ่อนไก่ ถนนพระราม 4 มีเสียงปืนดังต่อเนื่องตลอดทั้งวัน ขณะที่ตัวเลขยอดผู้เสียชีวิต จากรายงานของศูนย์การแพทย์ฉุกเฉินกรุงเทพมหานคร (ศูนย์เฮอร์วอร์ด) ช่วงเช้าของวันที่ 16 พฤษภาคมอยู่ที่ 25 ราย บาดเจ็บราว 240 ราย ทั้งนี้ สำหรับเหตุการณ์วันที่ 16 พฤษภาคม นับเป็นวันที่มีความสำคัญ เพราะถือเป็นวันที่ความรุนแรง ยังคงดำเนินไปอย่างร้อนแรง ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอแนะนำเสนอโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้⁸⁶

16 พฤษภาคม 2553 ตั้งแต่ช่วงกลางดึกของ 15 พฤษภาคม จนถึงเช้า (16 พฤษภาคม) บริเวณถนนพระราม 4 ทั้งสองฝั่งพบว่าร้านค้าต่างๆ ที่อยู่บริเวณถนนพระราม 4 ต่างปิดเงียบ

⁸⁶ สำนักข่าวมติชน, ประมวลเหตุปะทะเดือดบ่อนไก่-เฝ้าโลด ลุมพินี (ออนไลน์), 16 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา

พบว่าตู้เอทีเอ็มในพื้นที่ที่ถูกทำลาย ส่วนธนาคารกรุงเทพ สาขาบ่อนไก่ บริเวณประตูรั้วด้านหน้าของธนาคารถูกจำกัด กระจกข้างหน้าอาคารและประตูเหล็กมีร่องรอยงัดแงะ ภายในธนาคารมีร่องรอยการถูกรื้อค้นเอกสารกระดาษกระจายตามโต๊ะต่างๆ ซึ่งต้องรอเจ้าหน้าที่ของธนาคารมาตรวจสอบ นอกจากนี้ ร้าน เซเว่น อีเลฟเว่น ซึ่งใกล้จุดเกิดเหตุพบว่าปิดบริการเนื่องจากทราบเมื่อคืนที่ผ่านมาได้มีกลุ่มชายฉกรรจ์ประมาณ 20-30 คนเข้าไปรื้อค้นภายในร้าน ทรัพย์สินและสินค้าหายไปหลายรายการ

จนกระทั่งเวลาประมาณ 09.00 น.บริเวณ ถนนพระราม 4 บ่อนไก่สถานการณ์ยังตั้งเครียด บริเวณปากซอยสุวรรณสวัสดิ์ มีกลุ่มประชาชนที่อยู่ภายในชุมชนรวมทั้งกลุ่มเสื้อแดงปักหลักรวมตัวกันประมาณ 100 คน นำยางรถยนต์กองบริเวณกลางถนนจำนวนมาก พร้อมจุดไฟเผาเพื่อให้เกิดควันเป็นม่านบังตา ป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ทหารมองวิสัยทัศน์ ควันสูงกว่าตึก 10 ชั้นกระจายไปทั่วถนนพระราม 4 หลายกิโลเมตร

ทหารตั้งจุดตรวจและห้ามทุกคนผ่านถนนพระราม 4 แต่ก็ยังมีกลุ่มผู้ชุมนุมกว่า 20 คนได้พากันเผายางรถยนต์ ขับไล่ทหาร ระหว่างนั้นมีชายวัยกลางคนคนหนึ่ง เดินไปทางธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบ่อนไก่ ขณะที่เดินอยู่หน้าธนาคารได้ล้มลงกองกับพื้น พร้อมกับได้ยินเสียงปืนดังออกมาจากทหารอย่างต่อเนื่อง ช่วงเวลานี้ ไม่มีใครกล้าเข้าไปช่วยผู้บาดเจ็บออกมาทั้งสองฝั่งเสียงปืนดังประมาณ 5 นาทีจึงเงียบ หลังจากนั้น มีอาสาสมัครพยาบาลที่จะเดินเข้าไปจุดเกิดเหตุที่ชายคนดังกล่าวถูกยิง เพื่อนำผู้บาดเจ็บออกมา พบว่าอาการชายคนดังกล่าวสาหัสถูกยิงบริเวณศีรษะ จึงรีบนำส่งโรงพยาบาลเกิดเสียงอย่างแรงด่วน แต่เสียชีวิตในเวลาต่อมา หลังเกิดเหตุดังกล่าวทางบริเวณผู้ชุมนุมทางบ่อนไก่ พากันออกมารวมตัวกันอีกครั้ง โดยมีท่าทีโกรธแค้นที่ทหารใช้อาวุธปืน ดังนั้นจึงเตรียมระเบิดเพลิง และขี้อักรยานยนต์ประมาณ 10 คันเข้าไปหาทหารที่ทหารตั้งประจำการอยู่ แต่ระหว่างที่ขับมุ่งตรงไป ทหารพยายามยิงปืนสกัดออกมา ส่งผลให้มอเตอริสติกกลุ่มดังกล่าวล่าถอย หลบหนีเข้าซอยไป

เวลา 11.31 น. บริเวณหน้าซอยชุมชนบ่อนไก่ ถ.พระราม 4 มีกลุ่มผู้ชุมนุมจำนวน 100 คนมาร่วมตัวปากซอยสุวรรณสวัสดิ์ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มอยู่ที่ประจันหน้าทหารตามบังเกอร์ต่างๆ ก็ร่วมมารวมกันที่ปากซอยสุวรรณสวัสดิ์ ยังมีบางกลุ่มพยายามบุกเข้าไปเผาอาคารร้างที่สงสัยว่ามีทหารเข้าไปซุ่มยิงสไนเปอร์ ทำให้ต้องทหารต้องยิงสกัดตลอด เพื่อไม่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไปเผาอาคาร ในส่วนของประชาชนและร้านค้าที่อยู่ตามซอยต่างๆ เริ่มชนกระเปาะ และของที่จำเป็นอพยพหลบออกบ้านเรือน ด้วยหวาดหวั่นว่าจะเกิดเหตุการณ์อันตราย

10.20 น. บริเวณใต้ทางด่วนพระราม 4 ทางกลุ่มเสื้อแดงตั้งบังเกอร์ปิดถนนพระราม 4 เพื่อป้องกันไม่ให้ทหารบุกเข้าพื้นที่บ่อนไก่ กลุ่มทหารยิงระเบิดใส่กลุ่มบังเกอร์เพื่อทำลาย โดยยิงใส่ประมาณ 4 ลูก จึงสามารถเปิดช่องทางใต้ทางด่วนได้ จากนั้นทหารได้ยิงกระสุนจริง เพื่อเตือนไม่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมออกมาจากปากซอย และเพื่อป้องกันการตั้งจุดชุมนุมที่ใต้ทางด่วน ทำให้ไม่มีกลุ่มผู้ชุมนุมอยู่บริเวณถนนพระราม 4 โดยส่วนใหญ่หลบตามซอยต่างๆ เพื่อคอยสังเกตการณ์กลุ่มทหาร

เวลา 10.50 น. กลุ่มผู้ชุมนุมเผาโลดส์ เอ็กซ์เพรส สาขาหลุมพินี ระหว่างนั้นมีเสียงปืนดังอยู่ตลอดเวลา กระทั่งเริ่มพบผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บ ขณะเดียวกันบรรยากาศบริเวณสี่แยกศาลาแดงเป็นไปด้วยความเงียบเหงา ตลอดถนนสีลมทั้งสายไร้เงาผู้คนสัญจร ร้านค้าทุกแห่งต่างปิดประตูเงียบกลายเป็นเมืองร้าง มีเพียงบางร้านเท่านั้นที่เปิดขายอาหารให้ผู้สื่อข่าวที่ปักหลักคอยรายงานข่าวอยู่จำนวนหนึ่ง และทหารที่ประจำการอยู่บริเวณดังกล่าว แต่เป็นการขายไปแจกไป และส่วนใหญ่นำอาหารและเครื่องดื่มคอยเดินแจกให้ผู้สื่อข่าว และทหารตลอดทั้งถนน โดยบนถนนสีลมปิดการจราจรตั้งแต่สี่แยกศาลาแดงไป จรดถนนนราธิวาสราชนครินทร์ ตลอดเส้นทางมีการวางลวดหนามขวางถนนไว้เป็นระยะ และมีทหารพร้อมอาวุธครบมือตั้งจุดสกัดอยู่เป็นระยะ นอกจากนี้ยังจัดชุดลาดตระเวนครั้งละ 1 หมู่ หรืออาวุธครบมือเดินตรวจตราตลอดถนนทั้งสายตลอดเวลาเพื่อป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ นอกจากนี้จากเหตุปะทะที่บริเวณย่านบ่อนไก่ ถนนพระรามที่ 4 ที่มีมาตลอดทั้งคืนจนถึงช่วงเช้าเป็นระยะ จึงมีการส่งกำลังไปเสริมตลอดเวลา โดยขึ้นรถยนต์กระบะใช้เส้นทางผ่านไปทางสีลมซอย 4

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในช่วงบ่ายที่บริเวณแยกบ่อนไก่ ยังคงมีความตึงเครียด มีการเผาฉ้อฉล และเสียงปืนดังขึ้นเป็นระยะๆ ส่วนที่สามเหลี่ยมดินแดงบรรยากาศผ่อนคลายมากขึ้น ขณะที่บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ กลุ่มคนเสื้อแดงได้นำมวลชนมาตั้งด่าน บริเวณช่วงห้างโรบินสัน เพื่อสกัดไม่ให้ทหารจากสามเหลี่ยมดินแดงเคลื่อนพล กระทั่งเวลาประมาณ 15.30 น.เศษ มีการยิงระเบิดเอ็ม 79 จำนวน 4 ลูกเข้าไปในพื้นที่ถนนพระราม 4 แยกบ่อนไก่ ทำให้มีการยิงตอบโต้จากเจ้าหน้าที่ทหารที่ตรึงกำลังรักษาการณ์ในบริเวณดังกล่าว และมีการยิงตอบโต้ออกมาจากกลุ่มคนเสื้อแดง เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ขณะนี้สถานการณ์ยังไม่คลี่คลายความตึงเครียด กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงเผายางรถยนต์เพื่อให้เกิดควันเป็นเกราะกำบังทำให้เกิดกลุ่มควันตลอดเวลา

เหตุการณ์ในวันดังกล่าว มีรายงานผู้เสียชีวิต 29 ศพ บาดเจ็บ 221 ราย ขณะที่ศูนย์
 อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ยังห้ามบุคคลและองค์กรธุรกิจ 106 ราย ทำธุรกรรม ส่วน
 ใหญ่เป็นสมาชิกบ้านเลขที่ 111 โดยกล่าวหาว่าใช้เงินสนับสนุนมือบ

ทั้งนี้ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์
 นายปณิธาน วัฒนายากร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำ
 สำนักนายกรัฐมนตรี แถลงว่าคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีการประชุมพิจารณาอนุมัติการประกาศใช้
 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ใน 5 จังหวัดเพิ่มเติม
 ได้แก่ อุบลราชธานี มหาสารคาม ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู และสกลนคร นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีมี
 มติอนุมัติให้วันที่ 17-18 พฤษภาคม 2553 เป็นวันหยุดราชการ ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เพื่อ
 ความจำเป็นในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้เป็นไปด้วยดี

อย่างไรก็ดี ความรุนแรงยังคงดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงวันที่ 17 พฤษภาคม 2553 ศูนย์
 อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงข่าวว่ามีกลุ่มก่อการร้ายที่ชุมนุมบริเวณแยกราช
 ประสงค์ได้พยายามสร้างสถานการณ์ทำร้ายประชาชน โดยมีชายฉกรรจ์จำนวน 5-10 คนแต่งกาย
 ด้วยชุดเครื่องแบบคล้ายทหารคอยข่มขู่ประชาชน ดังนั้นจึงขอให้ผู้ชุมนุม และประชาชนออกจาก
 ราชประสงค์ภายในวันดังกล่าว ก่อนเวลา 15.00 น. ขณะที่ข่าวการเสียชีวิตของ พล.ต.ชิตติยะ
 สวัสดิ์ผล หรือ เสธ.แดง ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก เมื่อช่วงสายวันเดียวกัน ส่งผลให้การชุมนุมร้อง
 แรงขึ้นอีก การปะทะก็เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจุดปะทะใหญ่ขยายไปยังดินแดง อนุสาวรีย์ชัย
 สมรภูมิ ราชปรารภ ประตูนํ้า ศาลาแดง ลุมพินี บ่อนไก่ คลองเตย ขณะที่โรงแรมดุสิตธานี ถนนสี
 ลม ถูกยิงด้วยเอ็ม 79 ถล่ม 3 ลูกซ้อน กระทั่งมีรายงานข่าวออกมาเป็นระยะๆ ถึงยอดผู้บาดเจ็บ
 และเสียชีวิต ทั้งพลเรือนและทหาร สรุปรวมแล้ว 35 ศพ บาดเจ็บ 300 ราย

18 พฤษภาคม 2553 เวลาประมาณ 20.15 น. ที่เวทีราชประสงค์ คณะสมาชิกวุฒิสภา
 (ส.ว.) นำโดย พล.อ.เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกวุฒิสภา แถลงผลการหารือร่วม แกนนำแนวร่วม
 ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยใช้เวลาหารือยาวนานกว่า 1 ชั่วโมง สรุปว่า แกน
 นำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และคณะส.ว. มีมติตรงกันว่าให้มีการ
 หยุดยิง และเรียกร้องให้กลุ่มคนเสื้อแดงที่ชุมนุมอยู่ตามรอบพื้นที่ราชประสงค์ทั้งบ่อนไก่ ศาลาแดง
 ลุมพินี อนุสาวรีย์ชัย ดินแดง และราชปรารภ ให้ทุกคนเข้าสู่กระบวนการเจรจา หยุดการใช้ความ
 รุนแรงตั้งแต่วินาทีนี้ เป็นต้นไป

หลังจากนั้น นายจตุพร พรหมพันธุ์ ขึ้นเวทีประกาศว่า ตนได้รับทราบข่าวว่านายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สั่งให้ทหารกระชับกำลังเข้ามา และจะเข้าสลายการชุมนุมในเวลา 05.00 น. จึงขอให้ผู้ชุมนุมที่อยู่ประจำด้านทุกด้าน และผู้ชุมนุมที่อยู่ในกรุงเทพฯ ทุกจุด ไม่ว่าจะป็นบ่อนไก่ ราชปรารภ งามคำแหง มูลนิธิ 111 เตรียมความพร้อมไว้ หากเกิดเรื่องอะไร ขอให้ตัดสินใจเองได้ทันที เพราะการสื่อสารระหว่างแกนนำกับกลุ่มผู้ชุมนุมทำได้ยาก ถือว่าเราพยายามทำดีที่สุดแล้ว อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด ถือว่าเป็นชะตากรรมของประเทศ

19 พฤษภาคม 2553 ความรุนแรงขึ้นวิกฤติก็มาถึง อย่างที่ไม่มีใครคาดหวังให้เกิดขึ้น โดยเวลารุ่งสาง ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ใช้มาตรการกระชับพื้นที่อย่างเต็มรูปแบบ ทำการกดดันผู้ชุมนุมในหลายชั้นตอนจนทำให้เกิดการเผชิญหน้ากันระหว่างผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ทหารในหลายจุด ซึ่งบริเวณบ่อนไก่เป็นจุดปะทะที่หนักที่สุด มีการเผายางและการยิงปะทะกัน โดยกลุ่มผู้ชุมนุมที่เข้าไม่ถึงบริเวณจุดปะทะ ส่วนหนึ่งที่ขับมอเตอร์ไซค์ก็มารวมตัวกันบริเวณใต้สะพานข้ามแยกศาลาแดง รวมถึงหน้าโรงแรมดุสิตธานี มาสมทบกับผู้ชุมนุมที่ออกมาจากสวนลุมพินี ทั้งเผายาง จุดประทัดยักษ์ และขว้างปาก้อนหิน⁸⁷

และด้วยเหตุที่เหตุการณ์ในวันนี้ ซึ่งเป็นวันสุดท้าย หลังจากที่ทหารได้กระชับวงล้อมพื้นที่บริเวณนี้มาตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม ยังเป็นวันที่มีผู้บาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก และถือเป็นวันสิ้นสุดการชุมนุมที่ยืดเยื้อมายาวนานกว่า 3 เดือน ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอนำเสนอรายละเอียดเหตุการณ์ ที่ได้ประมวลจากสำนักข่าวต่างๆ ตามลำดับเวลา ดังต่อไปนี้⁸⁸

เวลา 03.30 น. เข้ามีตวันที่ 19 พฤษภาคม ได้มีรถหุ้มเกราะจำนวน 7 คัน รถบัสทหารกว่า 20 คัน ภายในมีเจ้าหน้าที่ทหารเต็มคันวิ่งผ่านถนนสีลมมุ่งหน้าศาลาแดง เพื่อกระชับวงล้อมเข้าไปยังพื้นที่ชุมนุมราชประสงค์

เวลา 04.00 น. นายจตุพร พรหมพันธุ์ แกนนำคนเสื้อแดง ขึ้นเวทีประกาศปลุกผู้ชุมนุมและแจ้งให้ทราบว่า ทหารจะเข้ามาสลายการชุมนุม และให้กลุ่มผู้ชุมนุมมารวมตัวกันที่หน้าเวทีพร้อมทั้งบอกให้อยู่ในความสงบ

⁸⁷ กองบรรณาธิการที-นิวส์. ฝ่ายยุทธการแดงเผาเมือง 68 วันสู่อิสรเสรี (กรุงเทพ : สำนักพิมพ์กรีน-ปัญญาญาณ, 2553), หน้า 71.

⁸⁸ สำนักข่าวมติชน, ระทึก! ตี 3 ทหารเสริมกำลังส่งรถหุ้มเกราะ 7 คัน ประชิดแยกศาลาแดง ประกาศให้มือบอบออกจากพื้นที่ด่วนทันที (ออนไลน์), 19 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา <http://tnews.teenee.com/politic/50733.html>

เวลา 04.30 น. ทหารเข้าตริ่งกำลังภายในถนนสีลม รวมทั้งถนนพระราม 1 ปิดล้อมเส้นทางเข้าออกทุกทาง พร้อมรถหุ้มเกราะ รถสายพานลำเลียง รถน้ำ และหน่วยพยาบาล

เวลา 05.00 น. ทางทหาร มีการประกาศแจ้งให้กลุ่มผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ชุมนุมโดยด่วน และทันที ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ได้เปิดพื้นที่ถนนอังรีดูนังต์ไว้ ซึ่งทราบว่า เพื่อให้ผู้ประสงค์ที่จะออกจากการชุมนุม ใช้เส้นทางดังกล่าวเดินเท้าออกมา

เวลา 06.00 น. ที่สี่แยกศาลาแดง เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจสนธิกำลังกันจับพันนาย ได้เคลื่อนเข้าใกล้แนวรั้วสกัดของกลุ่มผู้ชุมนุม โดยได้ประกาศเสียงตามสาย ให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ทันที ขณะเดียวกัน ฝ่ายการ์ดแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่รักษาการนั่งอยู่ อย่างไรก็ตาม มีเสียงปืน พลุ่ และตะไล ยิ่งตอบโต้มาจากแนวรั้ว

เวลา 06.30 น. กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ระดมคนมาเตรียมพร้อมหลายร้อยคน มาปักหลักที่แยกศาลาแดง โดยการ์ดแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ส่วนใหญ่ เตรียมไม้ ฝ่าปิดหน้า พร้อมรับการบุกของทหารทุกเมื่อ ทั้งนี้ ฝ่ายทหารได้เตรียมรถฉีดน้ำไว้แล้ว ทำให้บรรยากาศที่แยกศาลาแดงตึงเครียดมากขึ้น

เวลา 06.50 ทหารส่วนหน้าได้วางกำลังตั้งแต่ถนนสาทร ตามด้วยพลหุ้มเกราะ เข้ายึดพื้นที่ในสวนลุมพินีได้ โดยไม่มีการต่อต้านของกลุ่มผู้ชุมนุม ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถคุมพื้นที่ได้ทางด้านแนวรั้วสวนลุมพินี ทางด้านหลัง ส่วนถนนพระราม 4 สามารถควบคุมพื้นที่ได้เบ็ดเสร็จ บริเวณสวนลุมทางด้านโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ หรือสีลม เจ้าหน้าที่ค่อยๆ รุกคืบเข้าไปในพื้นที่ ซึ่งได้วางกำลังเอาไว้ตามแนวตลอด ส่วนกลุ่มคนสวมชุดดำที่บริเวณสามเหลี่ยมดินแดงได้ปะทะเปิดเพลิงเข้าไปในป้อมยามภายในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และตามตึกต่างๆ ส่วนบริเวณถนนราชดำริ ปอนไก่ มีกลุ่มผู้ชุมนุมโยนเชื้อเพลิงใส่จนไฟไหม้ลูกกลม

เวลา 07.05 น. ทหารประกาศให้กลุ่มคนเสื้อแดงบริเวณแยกศาลาแดงออกจากพื้นที่ ทหารยิงแก๊สน้ำตาใส่กลุ่มคนเสื้อแดง กลุ่มคนเสื้อแดงจึงเผายางรถยนต์จำนวนมากบริเวณหน้าโรงพยาบาล

เวลา 08.00 น. เจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าดับเพลิงบริเวณหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ได้สำเร็จ ขณะเดียวกันที่ถนนรัตนวิเศษ หน้าสถานีไทยคม กลุ่มคนเสื้อแดงจำนวนหนึ่งพากันปิดถนนและเผายางรถยนต์ ประท้วงที่รัฐบาลเข้าสลายการชุมนุมที่แยกราชประสงค์

ช่วงเวลาหลังจากนั้นตั้งแต่ 08.30 น. ถึง 09.30 น. ได้เกิดเหตุจู่โจม และเพลิงไหม้หลายแห่ง เช่น มีกลุ่มคนเสื้อแดงบริเวณปอนโก คลองเตย ราคาน้ำมันลงไปภายในสถานรถไฟฟ้าใต้ดิน คลองเตย ขณะที่ด้านถนนพระราม 4 เกิดเหตุเพลิงไหม้ธนาคารกสิกรไทย ตรงข้ามสนามมวย ลุมพินีอย่างรุนแรง และมีเสียงปืนดังขึ้นเป็นระยะ

กระทั่งเวลา 09.50 น. ในที่สุดทหารก็เข้ากระชับพื้นที่ถนนสารสิน รอบสวนลุมพินี รวมถึงพื้นที่ถนนวิฑูรย์ได้สำเร็จ ด้าน ปณิธาน วัฒนายากร แถลงในนาม ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ทางทีวีพูล โดยแจ้งประชาชนถึงปฏิบัติการกระชับพื้นที่เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ขอให้ประชาชนหลีกเลี่ยงเข้าไปในพื้นที่ ผ่านไปไม่นาน ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ก็จับชายชุดดำพร้อมอาวุธครบมือ ได้ 20 คนที่แยกวิฑูรย์-สารสิน โดยอ้างว่าได้รับรายงานมีการจ้วงต่างชาติเข้ามาเป็นกองกำลังติดอาวุธกระทำการก่อเหตุร้ายด้วย

อย่างไรก็ตาม ความวุ่นวายยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเวลาประมาณ 11.45 น. ผู้ชุมนุมได้นำรถเมล์ปรับอากาศมาจอดขวางไว้บนถนนสามย่าน เพื่อกันเจ้าหน้าที่เข้าปฏิบัติการ จากนั้นทำการเผายางรถยนต์บริเวณแยกสารสิน ถนนราชดำริต่อเนื่อง ส่วนถนนเพชรบุรี หน้าห้างแพลตตินั่มมอลล์ และซีดีคอมเพล็กซ์ ประตูน้ํา ผู้ชุมนุมได้นำถังแก๊ส จำนวน 2-3 ถัง มาวางไว้

แม้เวลาจะล่วงเลยมาถึงช่วงบ่าย แต่ความวุ่นวายยังคงดำเนินอยู่อย่างไม่ลืมหูลืมตา ขณะที่ยังมีรายงานข่าวถึงจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเพิ่มเติมตลอดเวลา แกนนำเสื้อแดงก็ขึ้นเวทีประกาศให้สลายการชุมนุม เตรียมมอบตัวกับศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) โดยระบุว่าเพราะไม่ต้องการสูญเสียต่อไปอีก แต่ก็ยืนยันว่าจะยังคงเดินหน้าในกระบวนการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยต่อไป โดยเหตุการณ์นับจากนี้ มีรายละเอียดดังนี้

ช่วงบ่าย แกนนำคนเสื้อแดง ประกาศยุติการชุมนุม โดยนายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และนายจตุพร พรหมพันธุ์ ประกาศต่อผู้ชุมนุมว่า จะไปมอบตัวที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเวลา 13.00 น. พร้อมบอกให้ผู้ชุมนุมที่บริเวณเวทีแยกราชประสงค์ เดินทางกลับภูมิลำเนา โดยให้เดินทางไปทางสนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้จัดเตรียมรถไว้บริการ แต่ระหว่างที่ นายณัฐวุฒิ

วุฒิ พุดอยู่บนเวที เพื่อให้ผู้ชุมนุมเดินทางกลับนั้น ได้เกิดเสียงคล้ายปี่ดังขึ้นหลายนัด ทั้งช่วงห่างกันเล็กน้อย ทำให้แกนนำและการ์ดที่อยู่บนเวทีต่างตกใจ มองหาที่มาของเสียง และการ์ดได้พยายามนำตัวนายณัฐวุฒิจากเวที

ต่อมา เวลา 13.37 น. นายขวัญชัย ไพรพนา เป็นคนแรก ที่เดินทางมาถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเข้ามอบตัว ท่ามกลางการติดตามข่าวของสื่อมวลชนทั้งในและต่างประเทศ จำนวนมาก โดยมีการ์ดและผู้ชุมนุมบางส่วนเดินทางมาด้วย

เวลา 13.41 นายจตุพร พรหมพันธุ์ เดินทางมาถึงเป็นคนต่อไป และนายณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ ได้เดินทางมาถึงเป็นคนสุดท้าย โดยได้เปลี่ยนจากเสื้อยืดสีแดงเป็นเสื้อโปโลสีดำ นอกจากนี้ยังมี นายวิภูแถลง พัฒนภูมิไท และนายยศวุฒิ ชุกล่อม หรือ แจ้ ดอกจิก เข้ามามอบตัวพร้อมกันด้วย ทั้งนี้ นายณัฐวุฒิ ได้พูดผ่านเครื่องขยายเสียงกับผู้ชุมนุมที่ตามมาส่ง ระบุว่าให้เดินทางกลับภูมิลำเนา ไม่ต้องเป็นห่วงหรือกังวลใดๆ ในตัวแกนนำ ทุกคนปลอดภัย และจะเดินทางเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตามกฎหมาย และบอกว่า คดีความที่เกิดขึ้นหลายเรื่อง ไม่ได้เป็นข้อเท็จจริง และความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ก็เป็นความผิดเล็กน้อย ทั้งนี้ การเข้ามอบตัวครั้งนี้ คงมีเพียง นายขวัญชัย ไพรพนา, นายจตุพร พรหมพันธุ์ และนายณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ เท่านั้น ส่วน นพ. เหวง โตจิราการ และนายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ได้หายตัวไปจากเวที ตั้งแต่เจ้าหน้าที่เริ่มปฏิบัติการกระชกวงล้อมเข้ามาในช่วงสายๆ

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ที่คนไทยกำลังเริ่มโล่งใจว่าทุกอย่างกำลังจะสิ้นสุดกลับเปลี่ยนแปลงไป โดยหลังจากที่มีเสียงปี่ดังขึ้นบริเวณเวที ซึ่งรายงานข่าวระบุว่าเกิดจากกลุ่มที่ไม่พอใจการยุติการชุมนุม กระทั่งเมื่อแกนนำลงจากเวทีแล้ว ความวุ่นวายกลับซ้ำร้ายยิ่งกว่าเดิม เพราะมีกลุ่มผู้ชุมนุมที่รวมตัวกันที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ประกาศไม่ยอมรับการยุติการชุมนุม ขณะที่บริเวณสามแยกคลองเตยก็มีเสียงปี่ไม่ทราบฝ่ายดังขึ้นอย่างต่อเนื่อง

โดยในเวลา 14.00 น. ศูนย์อำนวยความสะดวกแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้สั่งการให้ทหาร-ตำรวจหยุดปฏิบัติการรุกคืบ หลังควบคุมสถานการณ์ภาพรวมไว้ได้ เตือนประชาชนให้ออกนอกพื้นที่โดยไปรวมตัวที่สนามศุภชลาศัยพร้อมส่งกลับบ้าน ทั้งนี้ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยความสะดวกแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงว่าสามารถกดดันทำให้แกนนำจำเป็นต้องยุติการชุมนุมและเข้ามอบตัว ซึ่งขณะนี้ ศูนย์อำนวยความสะดวกแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) สามารถเข้าควบคุมสถานการณ์โดยรวมได้เรียบร้อยแล้ว

แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างนั้น กลับตรงกันข้าม เพราะได้เกิดเหตุจลาจลไปทั่วกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด กลุ่มคนชุดดำออกป่วนเมือง ทำการเผาสถานที่ต่างๆ มากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการประมวลจากสำนักข่าวเนชั่น ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

เวลา 14.00 น.แดงเชียงใหม่ บุกจวนผู้ว่าราชการจังหวัด ทำการเผาธงและปาประทัดยักษ์ และขวดน้ำมันเข้าใส่ เพราะไม่พอใจที่ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มอบตัว และได้เกิดเหตุจลาจลย่อย ณ หน้าโรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ ย่านบ่อนไก่ โดยกลุ่มผู้ชุมนุมทำลายข้าวของ เผาตู้โทรศัพท์ และนำรถขยะมาจอดรวมกัน ในขณะเดียวกันบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิกลุ่มเสื้อแดงได้รวมตัวกันอย่างฉับพลัน แต่ยังไม่มีการกระทำรุนแรงใดๆ มีเพียงแต่การพูดคุยแสดงความไม่พอใจจากกลุ่มเสื้อแดง รวมถึงมีการนำยางรถยนต์และยางล้อมึนเข้ามาเป็นขบวนให้ตำรวจและทหารเข้าถึง⁸⁹

เวลา 14.19 น . พล.ต.อำนาจ นิยมะโน รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เผยว่าทางตำรวจมีอำนาจควบคุมตัวแกนนำตามพระราชกำหนด ได้ 30 วัน โดยจะให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) แจ้งข้อกล่าวหา กับ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ถ้าหากแกนนำคนใดมีคดีอาญาติดตัวก็ต้องเข้าสู่กระบวนการ และเมื่อสิ้นสุดพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) จะมีการขออำนาจศาลฝากขังต่อ

เวลา 14.20 น. แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นำยางรถยนต์มาวางกองตั้งกลางถนนพหลโยธินทั้งฝั่งขาเข้าและขาออก บริเวณหน้าห้างเซ็นทรัล และจุดไฟเผา ส่งผลให้การจราจรติดขัดเป็นอย่างมาก ส่วนที่บริเวณสามเหลี่ยมดินแดงยังมีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับทหาร ทั้งการเผาธงก็มีต่อเนื่อง รวมถึงเสียงปืนและเสียงระเบิด รวมถึงอาคารบริเวณดังกล่าวที่ตั้งอยู่ใกล้กับธนาคารนครหลวงไทยได้เกิดไฟไหม้ขึ้น ขณะที่เจ้าหน้าที่ดับเพลิงเข้าถึงพื้นที่ค่อนข้างยากลำบาก

เวลา 14.28 น. กลุ่มชายชุดดำ ได้ทำลายห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวสต์ พลาซ่า โดยมีการเผาด้วยการขว้างระเบิดเพลิง และเผาบางบริเวณตัวอาคาร อีกทั้งมีการทุบทำลายกระจก ซึ่งยังมี

⁸⁹ สำนักข่าวเนชั่น, ลำดับเหตุการณ์หลังแกนนำมอบตัวจลาจลทั่วกรุงเทพฯ (ออนไลน์), 19 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา

การยิง M79 ไปยังตัวอาคารของห้างอีกด้วย โดยในเวลาเดียวกันผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่ห้างสรรพสินค้าแพลทตินัม บริเวณประตูน้ำ เกิดกลุ่มควัน และได้ยินเสียงระเบิดซึ่งคาดว่าจะเป็ นดังแก๊สที่ผู้ชุมนุมได้นำมาวางไว้บริเวณดังกล่าวก่อนหน้านี้

เวลา 14.29 น. ไฟลุกไหม้ศาลากลางจังหวัดขอนแก่นหลังใหม่ ซึ่งเป็นศูนย์ราชการและ สถานที่ทำงานของหน่วยงานราชการหลักในจังหวัดขอนแก่น นอกจากนั้นยังมีการเผาทำลาย รถยนต์ของประชาชนที่จอดอยู่บริเวณศาลากลางไปจำนวน 4 คัน โดยมีไฟลุกไหม้ทั้งหมด พร้อม กับมีเสียงระเบิดดังออกมาจากศาลากลางอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ด้านศาลากลาง จ.อุดรธานี (หลัง เก่า) ซึ่งถูกวางเพลิงเช่นเดียวกัน ได้มีรถดับเพลิงจากเทศบาล ต.หนองบัว จำนวน 2 คันเข้าฉีดสกัด แต่ไม่สามารถระงับเพลิงได้ โดยไฟได้ลุกลามเสียหายเกือบทั้งหลัง ขณะเดียวกันกลุ่มคนเสื้อแดง ได้เดินทางไปยังสำนักงานเทศบาลนครอุดรธานี ซึ่งอยู่ห่างจากศาลากลางประมาณ 400 เมตร และได้ทำการจุดไฟเผาอาคารสำนักงานเทศบาลฯ อีกด้วย

ขณะที่กรุงเทพฯ กลุ่มคนชุดดำได้บุกเข้าไปในอาคารมาลินนท์ ซึ่งเป็นที่ทำการของ สถานีโทรทัศน์ทีวีสีช่อง 3 โดยมีชายที่มีผ้าปิดหน้าถือกระดาดะหนังสือพิมพ์ติดไฟเข้าไปตัวอาคาร ชั้น 1 ที่เป็นที่ทำการของ ธ.กรุงเทพฯ โดยกลุ่มควันเริ่มหนาแน่น อีกทั้งรถที่จอดบริเวณหน้าอาคารก็ ได้รับความเสียหายจากการเผาเป็นจำนวนกว่า 10 คัน ทางด้านพนักงานและเจ้าหน้าที่ต่างวิ่งหนี ออกทางด้านหลังของตัวอาคาร

ด้านคนเสื้อแดงอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ หลังจากประกาศไม่ยอมรับการยุติการชุมนุมจาก แกนนำ โดยระบุว่า เป็นอิสระจากกลุ่มแยกราชประสงค์ ได้ปักหลักอยู่โดยหันหน้าไปทางแยกดิน แดง ผู้ชุมนุมต่างก็ควบคุมตนเองไม่ได้ และไม่มีใครสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

เวลา 14.35 น. แยกสามย่านบริเวณถนนพระรามที่ 4 เชียงสะพานไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งมุ่งหน้าไป ยังหัวลำโพง ผู้ชุมนุมได้นำรถเมล์ร่วมบริการมาจอดขวางถนนเอาไว้ ซึ่งในขณะนี้ได้มีการจุดไฟเผา รถเมล์คันดังกล่าวแล้ว ทำให้เจ้าหน้าที่ทหาร ซึ่งรักษาการในบริเวณดังกล่าวต้องกลับมาอยู่ใน สภาพที่เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ความวุ่นวายที่อาจจะเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

14.59 น. ภายหลังจากเจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมที่แยกราชประสงค์ ส่งผลให้มี ผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บหลายรายนั้น ทางโรงพยาบาลพญาไท 1 ซึ่งอยู่ใกล้กับแยกราชปรารภ นั้นได้แจ้งกับผู้สื่อข่าวว่า ทางโรงพยาบาลได้เตรียมความพร้อมทั้งแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ และ

บุคลากรของโรงพยาบาล เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการดูแลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการสลายการชุมนุมอย่างเต็มที่ด้วย

เวลา 15.20 น. เกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้นที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใกล้ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ขณะที่ด้านสถานีโทรทัศน์ เอ็นบีที ตั้งอยู่ถนนมิตรภาพ ตรงข้ามกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่กลุ่มเสื้อแดงประมาณ 100 คน พยายามเข้าไปข้างใน กระทั่งจุดไฟเผาสถานีเอ็นบีทีด้านหน้าจตุจักรใหม่

เวลา 16.00 น. ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ประกาศเคอร์ฟิว ห้ามมิให้บุคคลใดในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ออกนอกเคสสถานภายในเวลาตั้งแต่ 20.00 น. ของวันที่ 19 พฤษภาคม ถึงเวลา 06.00 น. ของวันที่ 20 พฤษภาคม เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน และเพื่อเป็นการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคล

20 พฤษภาคม 2553 ศูนย์อำนวยการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ประกาศเคอร์ฟิว ต่ออีก 3 วัน คือตั้งแต่วันที่ 20-22 พฤษภาคม ช่วงเวลา 21.00 น.-05.00 น. โดย พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด ยังได้นำภาพคลิปวิดีโอเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่นายณัฐวุฒิ ใสกึ่ง แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดง ได้ปราศรัยกับคนเสื้อแดงในพื้นที่แห่งหนึ่ง มาฉายให้สื่อมวลชนรับชม โดยสรุป คือ นายณัฐวุฒิได้กล่าวในทำนองยุยงให้ผู้ชุมนุมวางเพลิง ขณะที่นายปนิธาน วัฒนายากร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในฐานะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงว่า ส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังยุติการชุมนุมเป็นเรื่องของความผิดหวัง ท้อแท้ของผู้ชุมนุม แต่เข้าใจได้ยากว่าสิ่งเหล่านี้ จะทำให้เกิดเหตุการณ์บานปลายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งทางเจ้าหน้าที่มิได้ไม่มีการวางแผนเตรียมการรับมืออย่างเป็นระบบ

21 พฤษภาคม 2553 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี แถลงที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ระบุว่าสถานการณ์เริ่มเข้าสู่ภาวะปกติมากยิ่งขึ้น พร้อมแสดงความรู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่ร้ายแรงที่สุดที่เกิดขึ้น จากนั้นจึงกล่าวขอบคุณประชาชนที่เข้าใจถึงความจำเป็นของรัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ในการตัดสินใจเข้าปฏิบัติการเพื่อให้บ้านเมืองกลับเข้าสู่ภาวะปกติ และดำรงความเป็นนิติรัฐได้ พร้อมย้ำว่าการปฏิบัติการครั้งดังกล่าว เป็นปฏิบัติตามกฎหมายตามหลักสากลและได้คำนึงถึงการลดความเสียหายให้น้อยที่สุด หลังจากนั้นได้แจ้งว่า จะดำเนินกระบวนการการฟื้นฟูบ้านเมือง และฟื้นฟู

จิตใจและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบ้านเมืองให้เกิดขึ้นต่อไป ส่วนภารกิจเฉพาะหน้า คือ การเร่งเข้าไปฟื้นฟูและเยียวยาให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการก่อการร้าย การวินาศกรรม การวางเพลิงและเหตุการณ์อื่นๆ และจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ที่ทำให้เกิดความผิดและมีโทษร้ายแรงในข้อหาต่างๆ อย่างตรงไปตรงมา ต่อเนื่องและเด็ดขาด กับทั้งยังต้องให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

22 พฤษภาคม 2553 ที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีแถลงข่าวสรุปสถานการณ์หลังปฏิบัติการขอคืนพื้นที่จากกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงที่แยกราชประสงค์ พร้อมนำอาวุธสงครามจำนวนมากที่จับได้ โดย พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด กล่าวว่าการชุมนุมของคนเสื้อแดงที่ได้ยกระดับขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นการก่อการร้ายเต็มรูปแบบ จากนั้นได้เปิดคลิปกายยนตร์สั้นๆ จำนวน 7 คลิป เกี่ยวกับการกล่าวปลุกระดมจากแกนนำคนเสื้อแดงให้มวลชนมีการวางเพลิงเผาบ้านเมือง

นอกจากนี้ มาตรการเคอร์ฟิวยังคงใช้ต่อไปอีก 1 วัน ขณะที่ด้านคำถามถึงผู้เสียชีวิตจากการถูกยิง 6 ศพ ในวัดปทุมวนาราม ซึ่งมีนักข่าวต่างชาติชาวออสเตรเลียและแคนาดา ออกมาระบุว่าเห็นทหารยิงคนเสื้อแดงที่หน้าวัดปทุมวนารามนั้น ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงปฏิเสธ และเรียกร้องให้นำหลักฐานมาพิสูจน์ จากนั้นจึงระบุว่า การเข้าตรวจสอบภายในวัดปทุมวนาราม ที่ผู้ชุมนุมเข้าไปปักกิ่งปรากฏว่า ได้มีกองกำลังติดอาวุธยิงใส่ผู้ชุมนุมภายในตึกพญาบาลในวัดเสี้ยววัดทันที 6 คน เป็นชาย 5 หญิง 1 ราย ซึ่งศพได้ถูกนำส่งพิสูจน์ที่สถาบันนิติเวชโรงพยาบาล ซึ่งในขั้นต่อไปจะได้ตรวจสอบวิถีกระสุนที่ยิงเข้ามาว่ามาจากทิศทางไหนต่อไป

23 พฤษภาคม 2553 ในช่วงเย็น พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก และหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ออกประกาศคืนพื้นที่รอบราชประสงค์ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2553 ตั้งแต่เวลา 04.00 น. เป็นต้นไป ขณะที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ขยายเคอร์ฟิวต่ออีก 2 วัน โดยปรับเวลาเป็น 23.00 น.-04.00 น. นอกจากนี้ ในช่วงกลางวันชาวกรุงเทพฯ พร้อมดารานักร้องคนดัง พากันร่วมทำความสะอาดถนนที่เคยเป็นบริเวณชุมนุมมีอบเสื้อแดง เช่น ถนนสีลม ราชประสงค์

24 พฤษภาคม 2553 ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีมติต่อเคอร์ฟิวอีก 7 วัน ทั้งใน กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด รวม 24 จังหวัด โดย พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์

อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ให้สัมภาษณ์ว่ามีความจำเป็นต้องคงมาตรการห้ามออกเคสสถานต่ออีก 7 วัน โดยปรับระยะเวลา 00.00-04.00 น. เนื่องจากมีข้อมูลว่าจะมีการก่อเหตุร้าย อย่างไรก็ตามอยู่ที่รัฐบาลจะพิจารณา โดยวันที่ 25 พฤษภาคม นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) จะนำเข้าหารือในคณะรัฐมนตรี ส่วนการติดตามแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่หลบหนียังคงดำเนินการต่อไป หากแต่ยังไม่สามารถจับกุมตัวนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดงได้ อย่างไรก็ตามนายสุเทพ ยังได้ระบุถึงชายที่อยู่บนรางรถไฟฟ้าบีทีเอสในช่วงเกิดเหตุ และทำการยิงสังหารประชาชน 6 ศพที่วัดปทุมวนาราม ว่ามิใช่ทหารแต่เป็นโจรผู้ร้าย

25 พฤษภาคม 2553 ในช่วงเช้า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ ศูนย์อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ให้สัมภาษณ์ก่อนเข้าประชุมคณะรัฐมนตรีถึงความจำเป็นที่จะต้องการประกาศเคอร์ฟิวออกไปอีก 7 วัน ว่าการตัดสินใจนี้มีการพิจารณารอบด้าน คือ ผลกระทบสิทธิเสรีภาพประชาชนและการประกอบอาชีพ และการดูแลให้เกิดความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองให้เร็วที่สุด ขณะเดียวกันยังระบุว่ากระแสข่าวการเสียชีวิตของนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ว่าเป็นเพียงข่าวลือที่ต้องการให้ติดตามจับกุมตัวได้ยาก นอกจากนี้ยังขอให้สื่อมวลชนระมัดระวังในการนำเสนอข่าว ที่พรรคเพื่อไทยนำวิดีโอคลิปชายแต่งชุดคล้ายทหาร หันปากกระบอกปืนไปทางผู้ชุมนุมที่อยู่ในวัดปทุมวนารามราชวรวิหาร จนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 6 ราย โดยให้เหตุผลว่าสื่อมวลชนอาจตกเป็นเครื่องมือในการก่อการร้าย

27 พฤษภาคม 2553 ศูนย์อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีการแจกจ่ายคำสั่ง ศอฉ. ที่ 71/2553 ห้ามมิให้หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย นิตยสาร Voice of Taksin เสียงทักษิณ หนังสือพิมพ์ความจริงวันนี้ ไทยเรดนิวส์ และวิวาทะ เสนอข่าวสารหรือทำให้ปรากฏแพร่หลาย ซึ่งข่าวสารที่มีข้อความและเนื้อหาที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายในราชอาณาจักร ขณะที่ด้านนายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และกรรมการศูนย์อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) กล่าวว่านอกจากสื่อสิ่งพิมพ์ดังกล่าวแล้ว ศูนย์อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ยังจับตาสื่ออื่นๆ ที่เข้าข่ายด้วย อาทิ วิทยุเตอรซ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ว่ามีเนื้อหาบิดเบือนหรือไม่

28 พฤษภาคม 2553 พล.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงถึงการประเมินภาพรวมสถานการณ์ และการประกาศเคอร์ฟิวส์ ในกรุงเทพฯ และบางจังหวัด โดยเบื้องต้น กองทัพอากาศที่ 2 และ 3 หรือพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่า สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ จึงไม่มีการประกาศขยายเวลาเคอร์ฟิวส์เพิ่มในต่างจังหวัด แต่ในส่วนของกรุงเทพมหานคร จะให้ทหารร่วมกับตำรวจดูแลความเรียบร้อย และเมื่อประเมินแล้วสถานการณ์เป็นปกติ จะยกเลิกเคอร์ฟิวส์เช่นกัน

29 พฤษภาคม 2553 รัฐบาลยกเลิกเคอร์ฟิวส์ ด้านนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เชิญทูตกว่า 70 ประเทศ องค์กรอื่นๆ กว่า 30 ประเทศ และสื่อต่างประเทศเข้าฟังคำชี้แจง เหตุการณ์สลายม็อบ ยันรัฐบาลพร้อมตั้งคณะกรรมการกลางขึ้นมาตรวจสอบเหตุการณ์ อย่างไรก็ดี ในกรณีนี้ นายกรัฐมนตรีใช้เวลาตอบคำถามของสื่อมวลชนของสำนักข่าวต่างประเทศที่ประจำในประเทศไทย เกี่ยวกับเหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงและสถานการณ์ทางการเมืองของไทย นานกว่า 1 ชั่วโมง ทั้งนี้ เมื่อนักข่าวถามเกี่ยวกับการแสดงความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยการที่นายกรัฐมนตรีประกาศลาออกจากตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีมิได้ตอบคำถามว่าจะลาออกหรือไม่

30 พฤษภาคม 2553 นายปณิธาน วัฒนายากร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ว่า ที่ประชุมศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้สรุปและประเมินสถานการณ์ต่างๆ ภายหลังไม่มีการต่อเคอร์ฟิวส์ว่าสถานการณ์เป็นไปตามปกติ และแจ้งถึงภาพรวมของการทำงานถือว่าน่าพอใจ สำหรับการยกเลิกการประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ที่ประชุมยังไม่มีมติหรือแต่อย่างใด นอกจากนี้ ยังมีรายงานข่าวแจ้งว่าในช่วงเย็นวันเดียวกันนั้นเอง นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ประชุมศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ต่อ เพื่อเตรียมซักซ้อมข้อมูลต่างๆ ที่จะใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจในวันที่ 31 พฤษภาคม 2553

31 พฤษภาคม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ทั้งนี้ นายวิทยา บุรณศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ในฐานะประธานวิปฝ่ายค้านเป็นผู้กล่าวเปิดการอภิปรายยื่นถอดถอน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี และอีก 4 รัฐมนตรี ประกอบด้วย นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคง, นายกษิต ภิรมย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ, นายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง, นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายโสภณ ชาร์มย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

คมนาคม พร้อมทั้งเสนอชื่อ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง เป็นนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้เหตุผลโดยยกถึง กรณี การขอคืนพื้นที่สำหรับการใช้อาวุธสงครามจนมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ไม่ได้ใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก ปิดกั้นการรับรู้ประชาชน จึงถือว่านายกรัฐมนตรีหมดความชอบธรรมในการทำหน้าที่ ไม่สามารถดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้ต่อไป

หลังจากนั้น นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้ลุกขึ้นชี้แจงว่า รัฐบาลใช้อำนาจ ด้วยความระมัดระวัง ยืนยันว่ารัฐไม่มีแนวคิดกล่าวหาผู้ชุมนุมทั้งหมดเป็นผู้ก่อการร้ายและไม่มี แนวคิดสลายการชุมนุมที่เป็นจุดชุมนุมหลัก แม้กระทั่งศาลได้ระบุว่า การชุมนุมเกินขอบเขต สามารถสลายการชุมนุมได้ แต่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมต่อสถานการณ์ การดำเนินการที่ผ่าน มาที่เกิดเหตุขึ้น เพราะมีกองกำลังติดอาวุธใช้ประชาชนที่บริสุทธิ์เป็นเครื่องมือ ส่วนการกล่าวหาว่า รัฐยังคงพระราชกำหนดไว้เพื่อवादล้างคู่แข่งทางการเมือง นายกรัฐมนตรียืนยันว่าการก่อการร้าย ต้องมีการดำเนินคดีไปตามกฎหมาย การชุมนุมเรียกร้องเรื่องความเหลื่อมล้ำในสังคมก็ต้อง แก้ปัญหาด้วยแผนปรองดอง ซึ่งทั้งหมดต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในประเทศ

สรุปตัวเลขความสูญเสียจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงเดือน มีนาคม – พฤษภาคม 2553

ความสูญเสียครั้งนี้ มีรายงานผู้เสียชีวิตจากศูนย์เฮอร์คิวลีน สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ที่ระบุดยอดรวมทั้งหมดเมื่อ 1 มิถุนายน 2553 ว่าตั้งแต่ 10 เมษายน 2553 จนถึง วันยุติการชุมนุมในเดือนพฤษภาคม มีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 87 ราย โดยมีทหาร 11 นาย พลเรือน 76 ราย ผู้บาดเจ็บอีก 1,493 ราย ส่วนความสูญเสียด้านเศรษฐกิจนั้น สำนักป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย กรุงเทพมหานคร รายงานสรุปสถานการณ์ที่เกิดเหตุเพลิงไหม้เฉพาะใน กรุงเทพมหานครทั้งสิ้น 36 แห่ง ขณะที่กระทรวงการคลังประเมินความเสียหายทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่า 1.45 แสนล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.5 ของจีดีพี⁹⁰

อย่างไรก็ดี ตามข้อมูลที่ถูกวิจัยได้รวบรวมครั้งล่าสุดจาก **ศูนย์ข้อมูลประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการสลายการชุมนุมกรณี เม.ย.-พ.ค. 53 (ศปช.)**⁹¹ ได้สรุปรายงานเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2554 จากผลการทำงานครบรอบ 1 ปี ภาพรวมการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการสลาย

⁹⁰ สารคดีพิเศษ จดหมายเหตุ พฤษภา 53. สารคดี. ปีที่ 26 ฉบับที่ 305 (กรกฎาคม 2553) : 99

⁹¹ ศปช. มีบทบาทในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เสียหาย การค้นหาความจริง การประสานงานกับญาติผู้เสียชีวิต เพื่อสนับสนุนให้มี การรวมตัวกันเพื่อเกิดความยุติธรรม และเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสลายการชุมนุม

การชุมนุมกรณี เม.ย.-พ.ค. 53 ระบุว่า ตัวเลขผู้เสียชีวิตจากการสลายการชุมนุม มีผู้เสียชีวิตรวม 92 ราย ยังไม่รวมผู้บาดเจ็บอีกกว่า 2,800 ราย และผู้สูญหายที่ยังไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัด ทั้งนี้ ในรายที่ 92 เกิดจากการถูกยิงเสียชีวิตที่ศาลากลาง จ.อุดรธานี ส่วนในรายที่ 93 ผู้เสียชีวิตเป็นชาวขอนแก่น ซึ่งมีโรคประจำตัว และได้รับผลกระทบจากแก๊สน้ำตาจากเหตุการณ์ 10 เมษายน จากนั้นได้เสียชีวิตในเดือนกันยายน 2553 (ผู้เสียชีวิตรายที่ 93 จึงไม่ได้นับรวมอยู่ในรายงานของ สปช.)

ทั้งนี้ ในจำนวน 92 ราย นั้น เป็นพลเรือน 77 ราย ได้แก่ กลุ่มวิชาชีพและอาสาสมัครหน่วยกู้ชีพ 6 ราย เป็นตำรวจและทหาร 9 ราย โดยแยกเป็นการเสียชีวิตจากเหตุการณ์ “ขอคืนพื้นที่” วันที่ 10 เมษายน 26 ราย โดย 5 รายเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งทั้งหมดเสียชีวิตจากสะเก็ดระเบิด อีก 20 รายเป็นพลเรือน และทั้งหมดเสียชีวิตจากการถูกยิง ที่เหลือ 1 รายเป็นพลเรือน เสียชีวิตจากแก๊สน้ำตา และ 1 รายเป็นนักข่าวชาวญี่ปุ่น เสียชีวิตจากการถูกยิง

ส่วนความสูญเสียจากเหตุการณ์ “กระชับวงล้อม” ระหว่างวันที่ 14-19 พฤษภาคม มีผู้เสียชีวิต 57 ราย เป็นพลเรือน 51 ราย (เป็นเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี 2 ราย) กลุ่มวิชาชีพ 5 ราย และเจ้าหน้าที่รัฐ 1 ราย เจ้าหน้าที่รัฐเสียชีวิตจากสะเก็ดระเบิด ที่เหลือ 53 ราย เสียชีวิตจากการถูกยิง ส่วนอีก 1 ราย เป็นผู้ชุมนุมเสียชีวิตจากการขาดอากาศหายใจภายในห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ที่ถูกเผา และอีก 2 รายไม่ทราบสาเหตุการเสียชีวิต

บทที่ 5

การค้นหาวาทกรรม ความหมาย และศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรม ในรายการเชื่อมั้ประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้ง ทางการเมือง เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553

สำหรับเนื้อหาในบทที่ 5 นี้ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์วาทกรรมในสองส่วน คือ วิเคราะห์
ความหมายวาทกรรม และการวิเคราะห์กระบวนการสร้างวาทกรรม ในรายการเชื่อมั้ประเทศไทย
กับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553” ซึ่ง
ได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

การค้นหาวาทกรรม และ ความหมายวาทกรรมในรายการเชื่อมั้ประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553

ในการค้นหาวาทกรรม ผู้วิจัยดำเนินการตามแนวทางการวิเคราะห์วาทกรรม จากนั้นจึงทำ
การถอด “ชุดความหมาย” ที่สะท้อนผ่านทางวาทกรรมนั้นๆ ที่ปรากฏในรายการเชื่อมั้ประเทศไทย
กับนายกฯ อภิสิทธิ์ นับแต่เดือนมีนาคมจนถึงเดือนพฤษภาคม 2553 โดยจัดแยกประเภท
ประชากร ตามลักษณะของวาทกรรม ที่ค้นพบจากการจัดรายการทั้ง 10 เทปรายการ คือ 7
มีนาคม 2553, 14 มีนาคม 2553, 21 มีนาคม 2553, 4 เมษายน 2553, 25 เมษายน 2553, 2
พฤษภาคม 2553, 9 พฤษภาคม 2553, 16 พฤษภาคม 2553, 23 พฤษภาคม 2553 และ 30
พฤษภาคม 2553 จากนั้นนำเสนอแผนภูมิวงกลม โดยแบ่งเป็น 3 แผนภูมิ คือ แสดงสัดส่วนการใช้
วาทกรรมตามวัน แสดงสัดส่วนการใช้วาทกรรมตามเดือน และแสดงสัดส่วนการใช้วาทกรรม
รวมทั้ง 3 เดือน เพื่อแสดงถึงปริมาณและความถี่ในการเผยแพร่วาทกรรมแต่ละประเภทออกมา ทำ
ให้สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุผล ในการนำเสนอวาทกรรมชุดนั้นๆ ในช่วงเวลาดังกล่าว

ในขั้นตอนต่อไป ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ความหมายที่สะท้อนออกมาจากรายการ โดย
ยกตัวอย่างประเด็นที่นายกรัฐมนตรีนำมาบอกเล่าในรายการ ทั้งนี้ ตามแนวคิดวาทกรรมเชิง
วิพากษ์ Critical Discourse Analysis ของ Norman Fairclough (1995) โดยวิเคราะห์ในมิติของ
สภาพการณ์ในการสื่อสาร (Communication Events) ในสื่อมวลชน อันได้แก่ การวิเคราะห์ด้วยบท
(Text) การปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice) และปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม
(Sociocultural Practice) และ ศึกษาจากแบบ (Order of Discourse) แผนการใช้ภาษาประกอบ

กันไปด้วย ซึ่งผลของการวิเคราะห์จะทำให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเชิงภาษา
 ทั้งนี้ ยังรวมไปถึงการวิเคราะห์ตามแนวคิด สัญญาวิทยาและการสร้างความหมาย แนวคิดการ
 สร้างความชอบธรรมทางการเมือง เป็นหลักในการวิเคราะห์ และตีความในการศึกษาวิเคราะห์
 ความหมายของวาทกรรม

โดยในส่วนของ “การค้นหาวาทกรรม” และ “ความหมาย” ที่สะท้อนผ่านทางวาทกรรม
 ผู้วิจัยขอนำเสนอวาทกรรมที่ค้นหามาได้ พร้อมความหมายที่ปรากฏในวาทกรรมนั้น ตามลำดับวัน
 เดือนปี โดยแสดงเป็นตาราง ดังต่อไปนี้

ตาราง แสดงวาทกรรมและความหมายของวาทกรรม

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
7 มีนาคม 2553	<p>1. วาทกรรมว่าด้วย การดำเนินงานของรัฐบาล</p> <p>2. วาทกรรมว่าด้วย การประชุมคณะรัฐมนตรี การเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง</p> <p>3. วาทกรรมว่าด้วย การทำงานของสื่อมวลชน</p> <p>4. วาทกรรมว่าด้วย การตอบรับกับข้อเสนอของ ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง</p>	<p>1.1 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้า อย่างดี</p> <p>1.2 การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และ ประสบความสำเร็จด้วยดี</p> <p>1.3 การดำเนินงานของรัฐบาลจะสำเร็จได้ หากมิได้รับความร่วมมือจาก หลายฝ่าย</p> <p>2.1 การชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างขวางเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ ในกรอบของกฎหมาย</p> <p>2.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตาม กฎหมาย</p> <p>2.3 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง</p> <p>2.4 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง</p> <p>3.1 สื่อควรกำกับดูแลตัวเอง และใช้เสรีภาพไปในทางที่ถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>3.2 รัฐบาลไม่เคยแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน</p> <p>3.3 รัฐบาลจะวางกติกาให้เกิดความเป็นธรรมในการดำเนินการทาง กฎหมาย</p> <p>4.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับ ประเทศ</p> <p>4.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา</p>

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
14 มีนาคม 2553	<p>1. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล</p> <p>2. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างไกลของเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง</p> <p>3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม</p> <p>4. วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ</p> <p>5. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง</p> <p>6. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน</p>	<p>1.1 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี</p> <p>2.1 การชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างไกลของเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย</p> <p>2.2 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง</p> <p>2.3 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย</p> <p>2.4 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีความคิดที่จะใช้ความรุนแรง</p> <p>3.1 การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง ก็เพื่อป้องกันเหตุ</p> <p>3.2 การประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องเป็นเหตุการณ์ฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วน</p> <p>3.3 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องยึดหลักการสากล</p> <p>4.1 มีการปล่อยข่าวลือเพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้น</p> <p>4.2 รัฐบาลเปิดเผย บอกกล่าว ชี้แจงข่าวสารด้วยความเป็นจริง</p> <p>5.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภาฯ หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ</p> <p>5.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา</p> <p>6.1 ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน</p> <p>6.2 นายกรัฐมนตรีมองเห็นถึงความเสียสละของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ</p> <p>6.3 นายกรัฐมนตรีเชื่อมั่นในความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่</p>

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
21 มีนาคม 2553	<p>1. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน</p> <p>2. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง</p> <p>3. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง</p> <p>4. วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย</p> <p>5. วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย</p> <p>6. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม</p> <p>7. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล</p>	<p>1.1 ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน</p> <p>2.1 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง</p> <p>2.2 การชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย</p> <p>2.3 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง</p> <p>3.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ</p> <p>3.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา</p> <p>3.3 ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา</p> <p>3.4 นายกรัฐมนตรีรับฟังความเห็นของทุกฝ่าย เกี่ยวกับข้อเสนอของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)</p> <p>4.1 นายกรัฐมนตรีมีความเป็นประชาธิปไตย</p> <p>5.1 การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับระบอบอำมาตยาธิปไตย</p> <p>6.1 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย</p> <p>6.2 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องยึดหลักการสากล</p> <p>6.3 กฎหมายความมั่นคงมีหลักการที่เหมาะสมและสามารถป้องกันปัญหาได้ในระดับดี</p> <p>7.1 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม</p> <p>7.2 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี</p>

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
4 เมษายน 2553	<p>1. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล</p> <p>2. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง</p> <p>3. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง</p> <p>4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง</p> <p>5. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม</p>	<p>1.1 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม</p> <p>1.2 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี</p> <p>1.3 การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จด้วยดี</p> <p>2.1 การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย</p> <p>2.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย</p> <p>2.3 รัฐบาลไม่ต้องการเห็นความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง</p> <p>2.4 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง</p> <p>3.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ</p> <p>3.2 การยุบสภาฯ ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ</p> <p>3.3 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา</p> <p>3.4 ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา</p> <p>4.1 ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน และไม่ยึดเอาความต้องการของฝั่งใดฝั่งหนึ่งเป็นที่ตั้ง</p> <p>4.2 การทำประขามติ ถือเป็นหนทางสู่การแก้ไขปัญหา</p> <p>5.1 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องยึดหลักการสากล</p> <p>5.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย</p>

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
25 เมษายน 2553	<p>1. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม</p> <p>2. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง</p> <p>3. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง</p> <p>4. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง</p> <p>5. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล</p>	<p>1.1 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานที่เข้ามาแก้ไข</p> <p>1.2 ประชาชนเดือดร้อนจนต้องเรียกร้องการสลายชุมนุม</p> <p>1.3 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย</p> <p>1.4 รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>1.5 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องยึดหลักการสากล</p> <p>2.1 การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการต่างๆ ที่เชื่อมโยงถึงกัน</p> <p>2.2 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย</p> <p>2.3 รัฐบาลไม่ต้องการเห็นความรุนแรง และไม่เฝ้ามองที่จะใช้ความรุนแรง</p> <p>3.1 นายกรัฐมนตรีมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง</p> <p>3.2 การยุติปัญหาต้องหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง</p> <p>3.3 ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน และไม่ยึดเอาความต้องการของฝั่งใดฝั่งหนึ่งเป็นที่ตั้ง</p> <p>4.1 รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม</p> <p>4.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา</p> <p>4.3 ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา</p> <p>4.4 การยุบสภาฯ ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ</p> <p>5.1 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม</p> <p>5.2 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี</p> <p>5.3 การดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยคือการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน</p>

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
2 พฤษภาคม 2553	<p>1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง</p> <p>2. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม</p> <p>3. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง</p> <p>4. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล</p>	<p>1.1 การชุมนุมมีพัฒนาการในทางเลวร้าย</p> <p>1.2 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย</p> <p>2.1 รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>2.2 รัฐบาลจะไม่ละเว้นที่ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด</p> <p>2.3 การประกาศใช้กฎอัยการศึกเป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพ</p> <p>3.1 การยุติปัญหาต้องหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง</p> <p>3.2 นายกรัฐมนตรีมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง</p> <p>4.1 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม</p> <p>4.2 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี</p>

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
9 พฤษภาคม 2553	<p>1. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง</p> <p>2. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง</p> <p>3. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง</p>	<p>1.1 แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อยุติความขัดแย้ง</p> <p>1.2 แผนปรองดองมิใช่การปรองดองกับผู้ก่อการร้าย หรือ ผู้กระทำผิด</p> <p>1.3 การยุติปัญหาต้องหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง</p> <p>1.4 รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง</p> <p>1.5 รัฐบาลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน</p> <p>1.6 ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นการปรองดอง</p> <p>1.7 ผู้ชุมนุมควรเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง</p> <p>2.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภาฯ แล้วจัดให้มีการเลือกตั้ง หากทุกคนทำตามกติกา</p> <p>2.2 เมื่อมีแผนปรองดองแล้ว จะไม่มีการต่อรองใดๆ อีก</p> <p>3.1 มีกลุ่มที่ต้องการล้มแผนปรองดอง เพื่อหวังผลบางประการ</p> <p>3.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย</p>

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
16 พฤษภาคม 2553	<p>1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง</p> <p>2. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม</p> <p>3. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล</p> <p>4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง</p>	<p>1.1 การชุมนุมมีพัฒนาการในทางเลวร้าย</p> <p>1.2 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย</p> <p>2.1 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย</p> <p>2.2 ปฏิบัติการต่างๆ ของ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีเหตุมีผลและเป็นลักษณะของการป้องกันตัว</p> <p>2.3 รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะกระทำการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนอย่างยิ่งที่สุด</p> <p>3.1 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี</p> <p>4.1 การดำเนินการตามแผนปรองดองได้รับความร่วมมือและมีความคืบหน้า</p> <p>4.2 แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อยุติความขัดแย้ง</p> <p>4.3 รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง</p>

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
23 พฤษภาคม 2553	<p>1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง</p> <p>2. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม</p> <p>3. วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม</p> <p>4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง</p> <p>5. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม</p> <p>6. วาทกรรมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง</p> <p>7. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง</p> <p>8. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง</p>	<p>1.1 กลุ่มคนเสื้อแดงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม</p> <p>1.2 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย</p> <p>2.1 รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ใช้ความระมัดระวังในปฏิบัติการกระชับวงล้อมกับผู้ชุมนุม</p> <p>2.2 เจ้าหน้าที่ทหารมิได้ทำร้ายประชาชน หากแต่เป็นการป้องกันตน</p> <p>2.3 ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสบผลในระดับดี</p> <p>2.4 ผู้เสียชีวิตจำนวนมากเกิดหลังปฏิบัติการกระชับวงล้อมเสร็จสิ้นไปแล้ว</p> <p>3.1 การก่อวินาศกรรมมิใช่ฝีมือของฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่เป็นกองกำลังติดอาวุธที่แฝงตัวเข้ามา</p> <p>4.1 รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติต่อไป</p> <p>5.1 รัฐบาลจะควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามหลักการแห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน</p> <p>5.2 ผู้ทำความผิดจะต้องรับการพิจารณาตามคดีก่อการร้าย</p> <p>6.1 แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะยุติการชุมนุมเป็นผลสำเร็จ แต่สถานการณ์การก่อความไม่สงบยังวางใจไม่ได้</p> <p>7.1 ประเทศชาติจะดีได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ</p> <p>7.2 ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบข้อเท็จจริง</p> <p>7.3 การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล</p> <p>7.4 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลายการชุมนุม</p> <p>7.5 รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติต่อไป</p> <p>7.6 รัฐบาลมีมาตรการดูแลเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างครอบคลุมทั่วถึงทั้งความเสียหายภายนอก และการเยียวยาด้านจิตใจ</p> <p>7.7 การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องสำคัญเพื่อหาทางออกของความขัดแย้ง</p> <p>8.1 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา</p>

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
30 พฤษภาคม 2553	<p>1. วาทกรรมว่าด้วยการรักษา ความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ ความขัดแย้ง</p> <p>2. วาทกรรมว่าด้วยการ ดำเนินงานของรัฐบาล</p> <p>3. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟู ประเทศหลังเหตุการณ์ความ ขัดแย้ง</p> <p>4. วาทกรรมว่าด้วยการสร้าง ความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับ การดำเนินการของรัฐบาลต่อ การแก้ความขัดแย้งทาง การเมือง</p>	<p>1.1 แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะยุติการชุมนุมเป็นผลสำเร็จ แต่สถานการณ์การก่อ ความไม่สงบยังวางใจไม่ได้</p> <p>2.1 การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จด้วยดี</p> <p>2.2 แม้การชุมนุมส่งผลต่อภาพรวมเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลสามารถเรียกความ เชื่อมั่นกลับมาได้</p> <p>2.3 รัฐบาลมีแผนดูแลประชาชนตามงบประมาณปี 54</p> <p>3.1 รัฐบาลมีมาตรการดูแลเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างครอบคลุมทั่วถึง ทั้งความเสียหายภายนอก และการเยียวยาด้านจิตใจ</p> <p>3.2 ประชาชนคนไทยเห็นใจในความเดือดร้อนของผู้ได้รับผลกระทบ</p> <p>3.3 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลาย การชุมนุม</p> <p>3.4 รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติต่อไป</p> <p>4.1 การดำเนินการในเหตุการณ์ความไม่สงบของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่เป็น ปฏิบัติการที่ถูกต้องตามกฎหมายสากล และสามารถตรวจสอบได้ทุก ประเด็น</p> <p>4.2 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง</p> <p>4.3 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย</p> <p>4.4 รัฐบาลพยายามที่จะหาทางรอมชอม</p> <p>4.5 ปฏิบัติการระงับวงล้อมประสบความสำเร็จในระดับดี</p> <p>4.6 สถานการณ์คลี่คลายในระดับที่น่าพอใจ</p> <p>4.7 การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล</p> <p>4.8 รัฐบาลจะดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบอย่างทั่วถึง</p> <p>4.9 การเยียวยาผู้ประสบความเดือดร้อนตามแผนปรองดอง ต้องอาศัย ความร่วมมือจากหลายฝ่าย</p> <p>4.10 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลาย การชุมนุม</p> <p>4.11 รัฐบาลสามารถตอบคำถามของทูตานุทูตได้ทุกประเด็น</p>

ทั้งนี้ จากประเภทวาทกรรมข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการเรียงลำดับประเด็นตามจำนวนที่พบในวาทกรรมประเภทต่างๆ เรียงลำดับทั้งสามเดือน ดังต่อไปนี้

เดือนมีนาคม

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างขวางของเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง 35 ประเด็น
2. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง 27 ประเด็น
3. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล 20 ประเด็น
4. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม 12 ประเด็น
5. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน 9 ประเด็น
6. วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน 5 ประเด็น
7. วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย 4 ประเด็น
8. วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ 4 ประเด็น
9. วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย 3 ประเด็น

เดือนเมษายน

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างขวางของเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง 19 ประเด็น
2. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล 17 ประเด็น
3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม 16 ประเด็น
4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง 15 ประเด็น
5. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง 13 ประเด็น

เดือนพฤษภาคม

1. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง 34 ประเด็น
2. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างขวางของเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง 25 ประเด็น
3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม 21 ประเด็น
4. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง 19 ประเด็น

5. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง 17 ประเด็น
6. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล 15 ประเด็น
7. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการระดับวงล้อม 11 ประเด็น
8. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง 4 ประเด็น
9. วาทกรรมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง 3 ประเด็น
10. วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม 3 ประเด็น

สรุปสัดส่วนวาทกรรม

ตลอดเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2553

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง รวม 79 ประเด็น
2. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล รวม 53 ประเด็น
3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม รวม 49 ประเด็น
4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง รวม 49 ประเด็น
5. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง รวม 44 ประเด็น
6. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง รวม 19 ประเด็น
7. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง รวม 18 ประเด็น
8. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการระดับวงล้อม รวม 11 ประเด็น
9. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน รวม 9 ประเด็น
10. วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน รวม 5 ประเด็น
11. วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย รวม 4 ประเด็น
12. วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ รวม 4 ประเด็น
13. วาทกรรมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง รวม 3 ประเด็น
14. วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม รวม 3 ประเด็น
15. วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย รวม 3 ประเด็น

จากนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความหมายที่นายกรัฐมนตรีนำมาบอกเล่าในรายการ ซึ่งสะท้อนจากประเด็นตามจำนวนที่ค้นหาได้ ทั้งนี้ ตามแนวคิดวาทกรรมเชิงวิพากษ์ Critical Discourse Analysis ของ Norman Fairclough (1995) โดยวิเคราะห์ในมิติของสภาพการณ์ในการสื่อสาร (Communication Events) ในสื่อมวลชน และ ศึกษาจากแบบแผนการใช้ภาษาประกอบกัน (Order of Discourse) ทั้งนี้ ยังรวมไปถึงการวิเคราะห์ตามแนวคิด ศัญญาวิทยาและการสร้างความหมาย, แนวคิดการสร้างวาทกรรมทางการเมือง, แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ และแนวคิดอุดมการณ์และการใช้สื่อมวลชนของนักการเมือง เป็นหลักในการวิเคราะห์ และตีความในการศึกษาวิเคราะห์ความหมายของวาทกรรม ซึ่งจะทำการศึกษาวิเคราะห์โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้

- การวิเคราะห์ตัวบท (Text)
- การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice)
- การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม

การวิเคราะห์ตัวบท (Text)

สำหรับตัวบทเนื้อหาที่นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กล่าวในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงเนื้อหาสาระที่ตัวบทนำเสนอใน 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. **วาทกรรมนำเสนออะไรสู่สภาพสังคม** คือ การวิเคราะห์การสนทนาบอกกล่าวผ่านทางรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ว่ามีการนำเสนอความคิด ความเชื่อ คตินิยม อุดมการณ์ ของผู้สร้างวาทกรรม (ซึ่งหมายถึงตัวนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ต่อสังคมไทยว่าอย่างไร นอกจากนี้ยังเป็นการวิเคราะห์ระดับของการปรากฏ ซึ่งหมายถึงการถูกหยิบยกขึ้นมาพูดถึง ว่าเหตุใดบางประเด็นถึงมีการพูดถึง และเหตุใดบางประเด็นจึงไม่ได้ถูกพูดถึง เพื่อตีแผ่ถึงตัววาทกรรมว่าเป็น “การประกอบสร้างความจริง” (The Construction of Reality) ทั้งนี้ การวิเคราะห์ในส่วนนี้จะทำให้ทราบถึง ความหมายจากรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่ปรากฏในสังคมไทย

2. **วาทกรรมสร้างอัตลักษณ์ และ ลักษณะของความสัมพันธ์อะไรต่อประชาชน**

เป็นการวิเคราะห์ว่าวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ได้สร้างอัตลักษณ์ระหว่างผู้สร้างวาทกรรมกับประชาชนขึ้นมาอย่างไร มีความชอบธรรมหรือไม่ในความสัมพันธ์ดังกล่าวที่มีอยู่นั้น ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ส่วนนี้ผู้วิจัยจะพิจารณาถึงการวิเคราะห์ลักษณะทางภาษา ประเภทของประโยค (บอกเล่า, คำสั่ง ฯลฯ) รวมไปถึงน้ำเสียง ลีลา ท่าทางของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ทั้งหมดก็เพื่อทราบถึงอัตลักษณ์ ความสัมพันธ์ที่ถูกสร้างขึ้นระหว่างนายกฯ หรือผู้สร้างวาทกรรม กับประชาชนผู้รับสาร หรือผู้รับวาทกรรม

ต่อไปนี้จะเป็นการวิเคราะห์ความหมายของวาทกรรมผ่านทางรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ จากประเภทวาทกรรม และความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท ในการที่จะสร้างแนวคิด ความเชื่อ คตินิยม อุดมการณ์ อัตลักษณ์ และความสัมพันธ์ ที่สะท้อนผ่านการพูดคุยจากวาทกรรมประเภทต่างๆ ที่แบ่งไว้ตามตารางข้างต้น พร้อมยกตัวอย่างจากประเด็นต่างๆ ที่นายกรัฐมนตรีหยิบยกมากล่าวในรายการ ดังต่อไปนี้

1. วาทกรรมนำเสนออะไรสู่สภาพสังคม (The Construction of Reality)

จากการศึกษาทั้ง 3 เดือน คือ มีนาคม-พฤษภาคม 2553 ผู้วิจัยพบว่า นายกรัฐมนตรีเน้นพูดถึงการดำเนินงานในความรับผิดชอบของรัฐบาล ความคืบหน้า และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการดำเนินงานนั้นๆ ขณะที่ในเดือนเดียวกันช่วงกลางเดือนจนถึงปลายเดือน ผู้นำนักของการสนทนาจะเริ่มมาอยู่ที่การชุมนุมของคนเสื้อแดง เนื่องจากการชุมนุมได้ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น หากแต่เป็นการกล่าวในภาพกว้างๆ โดยรวม ยังมีได้เจาะจงลงไปในส่วนของการชุมนุมโดยใช้ความรุนแรงอย่างชัดเจนนัก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าในช่วง 2 เดือนหลัง คือ เมษายน-พฤษภาคม นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ก็ยังคงบอกเล่าถึงการทำงานของรัฐบาล และการทำงานของนายกรัฐมนตรีอยู่ แต่เป็นสัดส่วนที่น้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับชุดวาทกรรมทั้งหมดที่เหลือ และพบว่านายกรัฐมนตรีนำมากล่าวในช่วงกลางถึงท้ายรายการ สาเหตุเพราะหลังจากต้นเดือนมีนาคมแล้ว เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองมีความรุนแรงมากขึ้น และถึงขั้นแตกหักในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระดับความสนใจของประชาชน ยังมีเหตุการณ์ที่นายกรัฐมนตรี หรือผู้สร้างวาทกรรมเอง จะต้องบอกกล่าวชี้แจง และตอบคำถามจากสังคมอยู่หลากหลายประเด็น ดังนั้นในประเด็นวาทกรรมเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมือง นายกรัฐมนตรีจึงให้ความสำคัญที่จะกล่าวถึงเป็นพิเศษ ตามแต่ได้คัดสรร หรือหยิบยกขึ้นมากล่าว

ต่อไปนี้เป็น การวิเคราะห์ในส่วนของ “วาทกรรมนำเสนออะไรสู่สภาพสังคม” โดยทำการสรุปจากชุดวาทกรรมรวมทั้ง 3 เดือนตั้งแต่มีนาคมถึงพฤษภาคม และทำการวิเคราะห์ความหมายโดยผู้วิจัยได้คัดกรองหยิบยกตัวอย่างประเด็นต่างๆ ที่พิจารณาแล้วว่าสามารถสะท้อนความหมายตามประเภทวาทกรรมนั้นมากที่สุด

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง

สำหรับวาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง ผู้วิจัยพบมากที่สุดในการวิเคราะห์ทั้ง 3 เดือน เหตุเพราะช่วงเวลา 3 เดือน ตั้งแต่ มีนาคม-พฤษภาคม ขณะนั้น ถือเป็นช่วงที่ความขัดแย้งทางการเมืองสูง กล่าวคือ ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงได้ทำการปักหลักตั้งเวทีประท้วงรัฐบาล นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ โดยเรียกร้องให้ยุบสภา ส่งผลให้บ้านเมืองเกิดสถานการณ์ความรุนแรงหลายเหตุการณ์ จนนำมาสู่การที่รัฐบาลได้ตัดสินใจสลายการชุมนุมถึง 2 ครั้ง คือ วันที่ 11 เมษายน 2553 และ 19 พฤษภาคม 2553 ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าว นายกรัฐมนตรีจึงต้องนำเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ช่วงเวลานี้ มานำเสนอบอกเล่าตลอดจนชี้แจงในประเด็นต่างๆ สำหรับวาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง ผู้วิจัยได้พบชุดความหมาย 9 ชุด ซึ่ง ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างประเด็นเหตุการณ์ต่างๆ โดยขอคัดเลือกนำเสนอเฉพาะประเด็นที่สามารถสะท้อนถึงความหมายของวาทกรรมชุดได้ชัดเจนมากที่สุด ดังต่อไปนี้

1.1 การชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย

ประเด็น เหตุการณ์ป่าระเบิดนาคา

“...เมื่อสัปดาห์ที่แล้วหลังจากเกิดเหตุการณ์ในเรื่องของการป่าระเบิดนาคาครั้งนี้ และก็รวมไปถึงการที่มีคนได้ออกคลิปพูดถึงเรื่องของระเบิดนั้น มีความคืบหน้าอย่างชัดเจนนะครับ ขณะนี้ก็ได้มีการจับกุมทั้งผู้ขับมอเตอร์ไซด์ที่ได้พาคนไปป่าระเบิดก็จับกุมได้แล้ว คนที่อยู่ในคลิปเสียงซึ่งได้เผยแพร่ที่พูดถึงเรื่องการระเบิดก็ถูกจับถูกควบคุมตัวอยู่นะครับ และก็รวมทั้งคนอื่นๆ นะครับซึ่งได้มีการกระทำความผิด เช่น มีอาวุธไว้ในครอบครองโดยไม่มีสิทธิที่จะทำเช่นนั้น หรือแม้กระทั่งการพาผู้ต้องหาหลบซ่อนรวมทั้งความผิดอื่นๆ ครับ ถ้ามีการยุยง ส่งเสริมให้มีการทำผิดกฎหมายนั้น รัฐบาลก็จำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างเด็ดขาดตามกฎหมายต่อไป อย่างไรก็ตามผมอยากจะเรียนอย่างนี้ครับว่า จุดยืนของผมของรัฐบาลนั้นชัดเจน เรื่องของการชุมนุมทางการเมืองนั้นเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่พึงกระทำได้ รัฐบาลไม่ได้ถือว่าการชุมนุมนั้นเป็นเรื่องของการที่จะเป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล แต่เป็นการชุมนุมแสดงออกทางการเมือง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นครับ สิทธิตามรัฐธรรมนูญกำกับ

เอาไว้ชัดเจนว่า ต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธและต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับพี่น้องประชาชน...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันเจตนารมณ์ให้ชุมนุมโดยสงบ

“...สำหรับการชุมนุมเคลื่อนไหวก่อนหน้าของพี่น้องประชาชนในทางการเมืองนะครับ อย่างที่ผมได้เรียนมาตลอดระยะเวลาหลายสัปดาห์ที่ผ่านมาว่า การทำงานในเรื่องของรัฐบาลนั้นก็คือต้องการที่จะให้เป็นการชุมนุมซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เป็นการชุมนุมที่ยังสามารถใช้สิทธิทางการเมืองได้ แต่ว่าไม่นำไปสู่เหตุการณ์ความวุ่นวาย การจลาจลหรือมีความรุนแรง ซึ่งจะทำให้ประเทศชาตินั้นได้รับผลกระทบ หรือเสียหายอย่างรุนแรงมาก...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามเกี่ยวกับความเป็นห่วงว่าจะมีการเข้าปิดล้อมสนามบินของผู้ชุมนุม

“...คือรัฐบาลก็ชัดเจนตามที่ศาลปกครองวินิจฉัย ซึ่งชัดเจนนะครับว่า อะไรที่คือการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ ถ้าไปปิดล้อมสถานที่ใดก็ตาม ถ้าไปข่มขู่คุกคามใครก็ตามเนี่ย ถือว่าไม่ใช่การชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแสดงความเป็นห่วงว่าจะมีการชุมนุมโดยมิชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

“...ที่น่าเป็นห่วงในแง่ของการชุมนุม ก็จะมีอยู่ประเด็นแรกคือ รูปแบบการชุมนุม ซึ่งแม้ว่าในปัจจุบันก็ได้พูดว่าเป็นการชุมนุมโดยสงบ แต่ขณะเดียวกันก็ได้มีการประกาศชัดเจนเหมือนกันว่าจะขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผม ตรงนี้ที่ผมคิดว่าอยากจะทำความเข้าใจทั้งกับผู้ชุมนุมเอง ทั้งกับสังคม ว่าโดยข้อเท็จจริงแล้วการกระทำดังกล่าว มันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ก็คือรัฐธรรมนูญบอกว่าอยากแสดงออกทางการเมืองชุมนุมได้ สงบ ปราศจากอาวุธ และก็ต้องไม่ไปกระทบกับสิทธิเสรีภาพของคนอื่น...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น ศิลปินเสียงนายกรัฐมนตรีนำปฏิบัติกรกับผู้ชุมนุมโดยใช้ความรุนแรง

“...ในแง่ของเนื้อหาสาระบนเวที ผมก็ย้ำเสมอว่าการเรียกร้องเรื่องความเป็นธรรม เรื่องประชาธิปไตย การจะโจมตี นโยบาย การจะโจมตีตัวผม หรืออะไรก็ตามได้ แต่ว่าที่ไม่พึงกระทำก็คือลักษณะของการสร้างความเกลียดชัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการใช้เรื่องที่เป็นเท็จ ชัดเจนที่สุดก็คือกรณีการใช้ศิลปินตัดต่อ ซึ่งพิสูจน์กันแล้วพิสูจน์กันแล้ว ฟ้องร้องกันไปแล้วด้วย แต่ก็ยังมาใช้เพื่อหวังประโยชน์ในการที่จะปลุกให้คนมีความเกลียดชังผม เพราะมีความเข้าใจว่าผมไปสั่งฆ่าประชาชนเมื่อเดือนเมษายน ซึ่งเป็นความเท็จทั้งสิ้น...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้นตามความหมายที่ว่า “การชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย” นายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สะท้อนว่า การชุมนุมมีลักษณะที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย เช่น เหตุปะทะเบียด ธนาคารกรุงเทพ 4 สาขาในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2553 โดยนายกรัฐมนตรีต้องการย้ำถึงหลักการว่า ถ้ามีผู้กระทำความผิดกฎหมาย รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะต้องจัดการตามกฎหมาย อย่างไรก็ตามนายกรัฐมนตรีจะย้ำเสมอว่า รัฐบาลนั้นเปิดกว้างให้มีการชุมนุม เพราะเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องเป็นการชุมนุมที่สงบ ปราศจากอาวุธ กระทั่งเมื่อผู้ชุมนุมได้เดินทางมาสมทบกันที่กรุงเทพมหานคร และมีการตั้งเวทีการชุมนุมที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2553 นายกรัฐมนตรียังคงกล่าวถึงการชุมนุมว่าสามารถทำได้ตามรัฐธรรมนูญ เพื่อย้ำถึงการให้สิทธิตามกฎหมายพลเมืองในการแสดงออก แต่ต้องเป็นไปโดยความสงบเรียบร้อย ไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและสังคมโดยรวม

อย่างไรก็ดี ต่อมานายกรัฐมนตรีได้แสดงความเป็นห่วงว่าการชุมนุมอาจไม่เป็นไปตามกฎหมาย เช่น การที่แกนนำผู้ชุมนุมประกาศว่าจะขัดขวางการปฏิบัติงานของนายกรัฐมนตรี และการที่มีการนำคลิปเสียงที่มีการตัดต่อเพื่อใส่ร้ายตน (เกี่ยวกับการสั่งการให้มีการดำเนินการสลายการชุมนุมโดยวิธีการรุนแรง) มาเปิดบนเวทีการชุมนุม ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย จากนั้นจึงสรุปว่ารัฐบาลจะสื่อสารกับประชาชนมากขึ้น เพื่อย้ำถึงหลักการว่าในการชุมนุมนั้นการชุมนุมนั้นสามารถทำได้แต่จะต้องไม่กระทบกับสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

จากข้างต้นสรุปได้ว่า นายกรัฐมนตรีกล่าวสร้างวาทกรรมที่ชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรัฐธรรมนูญภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นได้ตามกฎหมาย เป็นการสะท้อน “อุดมการณ์ประชาธิปไตย” ที่นายกรัฐมนตรีให้ความสำคัญในการบริหารใช้อำนาจในการปกครองบ้านเมือง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการชุมนุมจะต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย คือ ชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธ และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ก็มีหน้าที่ที่จะต้องดูแลจัดระเบียบการชุมนุมให้ไม่ขัดต่อกฎหมาย

1.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย

ประเด็น การประกาศใช้กฎหมายพิเศษ

“...ถ้าเป็นการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ ต้องถือว่าเป็นเรื่องปกติ แต่แน่นอนนะครับเมื่อไรก็ตามซึ่งเราเห็นว่ามันมีความจำเป็น ซึ่งบางทีเราต้องประกาศกฎหมายพิเศษ อันนั้นผมต้องทบทวน ณ ขณะนี้ยังไม่ได้มีการประกาศออกกฎหมายพิเศษ ถูกไหมครับ ยังเป็นเรื่องเหตุการณ์ตามปกติอยู่...”

“...อยากทำความเข้าใจเสียเลยนะครับว่ากฎหมายความมั่นคงเวลาประกาศนี้ไม่ได้ห้ามชุมนุมนะครับ บางคนไปนึกว่าประกาศกฎหมายความมั่นคงไปจำกัด ไม่ใช่ครับ เพียงแต่ว่ามี 2 เรื่องที่กฎหมายความมั่นคงเราใช้ก็คือ 1. เปิดโอกาสให้มีการบูรณาการเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายเข้ามาด้วยกันทำงานได้ เพราะปกติไม่อย่างนั้นแล้วเราก็ให้ตำรวจเขาไปดู ทหารอาจจะมาเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานได้ในบางสถานการณ์ แต่อันนี้ก็คือเราจะสามารถมีการนำเจ้าหน้าที่ต่างๆ มาใช้ วันจันทร์นี้ผมจะคุยกับทางผู้ว่าฯ กับผู้อำนวยการเขต ก็มีกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งเราจะนำมาดูว่าเขาจะมาช่วยในการดูแลความเรียบร้อยด้วย นั่นคืออันที่หนึ่งคือเราจะพยายามระดมให้เจ้าหน้าที่มาทำงานเป็นเอกภาพมากขึ้น 2. จริงครับมีการออกข้อกำหนดบางเรื่องได้ เช่น เราอาจจะมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจตราอาวุธ สมมติว่ามีข่าวว่าจะมีการนำเอาอาวุธกลับเข้ามา ซึ่งผมย้ำนะครับ เวลาข่าวอย่างนี้มา เขาไม่ได้บอกว่าพี่น้องประชาชนซึ่งมาชุมนุมส่วนใหญ่จะพกพาอาวุธกันมาคนละไม้คนละมือ ไม่ใช่ส่วนใหญ่มันเป็นคนกลุ่มเล็กๆ คนส่วนใหญ่ที่เขามานี้เขาคงไม่ได้ต้องการความรุนแรง ไม่มีใครชอบหรือครับ อยู่ดีๆ มานั่งเอาตัวเองมาเสี่ยง แต่มันมี พอเรามีข่าวว่าคนกลุ่มเล็กๆ อาจจะมาเพื่อให้มาป่วน จะฝ่ายไหนก็แล้วแต่ เราก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีความเข้มงวดกวดขันมากขึ้นว่า เส้นทางบางเส้นทางเราต้องขอตรวจตราเป็นพิเศษ อันนี้คือเหตุผลที่เราใช้กฎหมายความมั่นคง...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีเจ้าหน้าที่จะเข้าสลายการชุมนุม

“...แต่ถ้าการชุมนุมนั้นมีลักษณะในการที่จะไปสร้างความหวาดกลัว เกิดการข่มขู่คุกคาม เกิดการปิดล้อมสถานที่ที่ไม่สามารถที่จะทำให้เจ้าหน้าที่หรือประชาชนใช้ชีวิตตามปกติได้ กรณีเช่นนั้นทางศาลได้เคยวินิจฉัยแล้วว่าไม่ใช่การชุมนุมที่ได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ ซึ่งโดยหลักความหมายจริงๆ ก็คือว่าเจ้าหน้าที่สามารถที่จะไปสลายการชุมนุมได้...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การออกหมายจับนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง หนึ่งในแกนนำปช.

“...กรณีคุณอริสมันต์ มันไม่ใช่เหตุที่มันเกี่ยวข้องกับช่วง 1-2 วันนี้นะครับ มันเป็นเรื่องการไปพุดจา ซึ่งเราเห็นว่ามัน คือ ทางเจ้าหน้าที่เขาเห็นว่ามันเข้าข่ายของการที่จะไปทำให้เกิดความรุนแรงได้ ก็ดำเนินการไปนะครับ บังเอิญศาลอนุมัติหมายออกมาในช่วงนี้นะครับ เจ้าหน้าที่ก็มีหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงหลักการในการทำงานของรัฐบาลในการชุมนุม

“...คือผมจะไม่ยอมให้ 1. มีการละเมิดกฎหมายอย่างกว้างขวาง กับ 2. ผมไม่ต้องการที่จะให้คนไทยด้วยกันปะทะกันและมีความรุนแรง ไม่ว่าจะป็นระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ หรือประชาชนกับประชาชน เมื่อ

วานนี้ผมก็ให้สัมภาษณ์ไป เพราะว่ามีความรู้สึกรุนแรงต่อการชุมนุม เรียกร้องมากบอกว่ารัฐบาลต้องจัดการ และตำหนิว่าถ้าไม่ทำอะไร ประชาชนก็จะต้องทำกันเอง...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการดำเนินการทางกฎหมายกรณีการก้าวล่วงสถาบันหลักของชาติ

“...กรณีของกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ซึ่งมีบางคนกล่าวหาว่ากลายเป็นเครื่องมือทางการเมือง ขณะนี้ผมก็แก้ปัญหาไปในระดับหนึ่งแล้วก็คือว่าเนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน เจ้าหน้าที่ที่มีความวิตกกังวล เพราะฉะนั้นคดีคนก็จะร้องคนอื่นกันมาก คดีก็จะแช่อยู่นาน ผมก็ตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมา ขณะนี้ก็เริ่มคลี่คลายบางคดีไป โดยผมบอกว่าเป็นเน้นย้ำการดูเจตนา ให้เน้นย้ำการยอมรับว่า สมมุติเป็นชาวต่างประเทศเขาอาจจะมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนอย่างนี้เป็นต้น เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่ามันไม่ควรจะมีเรื่องของการที่จะไปใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองนะครับ แต่ว่าการปฏิบัติยังมีปัญหาอยู่ครับ อย่างเช่นกรณีเว็บไซต์ประชาไทอะไรต่างๆ ผมก็ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ แล้วก็กำลังให้ติดตามเพื่อให้มีทางออกที่เป็นที่ยอมรับกันได้ของทุกฝ่ายด้วยเหตุด้วยผล แทนที่จะมาประหัตประหารกัน...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวสรุปแนวทางการทำงานของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย

“...พี่น้องที่เคารพครับ การทำงานในเรื่องนี้เป็นการทำงานซึ่งผมอยากจะขอยืนยันว่า ผมและบรรดาผู้นำเหล่าทัพ วิชาการผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาตินั้นยังทำงานอย่างต่อเนื่อง ต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ จะยุติหรือไม่ยุติการชุมนุม เราก็มีแผนรองรับที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาของสังคม เราจะพยายามทำอย่างดีที่สุดครับ และผมทราบดีว่าท่านผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพ ของตำรวจ และหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรมอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็กรวมสอบสวนคดีพิเศษ สภาความมั่นคงแห่งชาติ และทุกหน่วยงานทางด้านความมั่นคงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกคนทำงานเต็มที่ครับ ไม่หนีปัญหาครับ...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับชุดความหมายที่ว่า “**รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย**” จากประเด็นตัวอย่างทั้งหมดข้างต้น พบว่านายกรัฐมนตรีต้องการเน้นย้ำว่า รัฐบาลให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนในการชุมนุมโดยสงบตามกฎหมาย แต่หากประชาชนหรือในที่นี้หมายถึงกลุ่มคนเสื้อแดงมิได้ทำตามกฎหมาย รัฐบาลย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปจัดการให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย หรือลงโทษผู้กระทำความผิดตามที่ข้อกฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งหากพบว่ามีกรกระทำผิดกฎหมายมากขึ้น รัฐบาลก็อาจมีความจำเป็นที่หยิบกฎหมายพิเศษต่างๆ เช่น กฎหมายความมั่นคง ทั้งนี้มีกรอบ 2 ประเด็นที่ว่า เพื่อเปิดโอกาสให้มีการบูรณาการเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายเข้ามาร่วมกันทำงานได้ รวมไปถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการตรวจค้นอาวุธ

อย่างไรก็ดี ปรากฏว่าการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงขยายตัวมากขึ้น จากการตั้งเวทีการชุมนุมที่แยกสะพานผ่านฟ้า ซึ่งมีการกล่าวบนเวทีในลักษณะของการใส่อารมณ์ และใช้ภาษาให้เกิดสีสัน ความคึกคัก ตื่นตัวในการชุมนุมประท้วง นายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่าหากการชุมนุมมีการสร้างความหวาดกลัว ช่มชู้ คุกคาม หรือปิดล้อมสถานที่ เจ้าหน้าที่ก็สามารถที่จะดำเนินการทางกฎหมาย เข้าสลายการชุมนุมได้ ส่วนกรณีการการออกหมายจับนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง หนึ่งในแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มิได้เกี่ยวข้องกับการชุมนุมในช่วงเวลาขณะนั้น หากแต่เป็นเพราะนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรองได้กระทำผิดกฎหมาย กรณีที่ปราศรัยในการชุมนุมคนเสื้อแดงที่กองทัพบก เมื่อ 29 มกราคม 2553 ที่ผ่านมา และที่เวทีความจริงสัญจร ลานน้ำพุบึงแก่นนคร จ.ขอนแก่น เมื่อ 31 มกราคม 2553 โดยมีเนื้อหาเข้าข่ายเป็นการชี้ชวนประชาชนให้ก่อความไม่สงบตามสถานที่ราชการ องค์กรอิสระ และบุคคลสำคัญ

นอกจากนี้ ในการดำเนินการตามกฎหมาย นายกรัฐมนตรียังย้ำแนวทางว่า 1. จะไม่ยอมให้มีการละเมิดกฎหมายอย่างกว้างขวาง และ 2. ไม่ต้องการให้มีการปะทะด้วยความรุนแรง ไม่ว่าจะ เป็นระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ หรือประชาชนกับประชาชน ทั้งๆ ที่ก็มีเสียงเรียกร้องจากประชาชนว่ารัฐบาลต้องจัดการดำเนินการบางอย่างกับผู้ชุมนุม แต่นายกรัฐมนตรีก็ขอให้ประชาชนอดทนอดกลั้น โดยจะไม่ให้เกิดปัญหาที่เป็นการผลักดันไปให้ประชาชน

ประเด็นหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น คือ การละเมิดสถาบันอย่างกว้างขวางในสื่ออินเตอร์เน็ต ข้อนี้นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมา เพื่อตรวจสอบเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นทางการ แต่ว่าการปฏิบัติยังมีปัญหาอยู่ เช่น กรณีที่เพิ่งเกิดขึ้นกับเว็บไซต์ประชาไท ที่เมื่อวันที่ 6 มีนาคม เจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม ได้เข้าเข้าตรวจค้นภายในสำนักงานเว็บไซต์ประชาไท และออกหมายจับนางสาวจีรนุช เปรมชัยพร อายุ 42 ปี ผู้อำนวยการเว็บไซต์ประชาไท ในข้อหากระทำผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เป็นผู้ให้บริการจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำผิดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์

อย่างไรก็ดีในตอนท้ายนายกรัฐมนตรีก็กล่าวให้ความมั่นใจแก่ประชาชนว่าทั้งในส่วนของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง เช่น ผู้นำเหล่าทัพต่างๆ รักษาการผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตลอดจนผู้บังคับบัญชาาระดับสูงของกองทัพ ตำรวจ และหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ สภาความมั่นคงแห่งชาติ ทุกฝ่ายต่างทำงานเต็มที่เพื่อรักษากฎหมายอย่างถึงที่สุด ซึ่งทั้งหมดก็เพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

กล่าวโดยสรุป นายกรัฐมนตรีต้องการย้ำถึงหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ทั้งนี้ เมื่อรัฐบาลให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนในการชุมนุมโดยสงบตามกฎหมายแล้ว แต่หากกลุ่มคนเสื้อแดงมิได้ทำตามกฎหมาย รัฐบาลย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปจัดการให้อยู่ในกรอบตามที่ข้อกฎหมายกำหนดไว้ เป็นการตอกย้ำ “อุดมการณ์การรักษากฎหมาย” อย่างไรก็ตามก็เห็นว่าในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ได้มีการกล่าวถึงการชุมนุมมีลักษณะของการกระทำผิดกฎหมายกันอย่างกว้างขวาง ดังนั้นการกล่าวในส่วนนี้จึงยังเป็นการเสริมน้ำหนักของวาทกรรมชุดนี้ว่า รัฐบาล นายกรัฐมนตรีตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีความชอบธรรมที่จะกระทำการต่างๆ เพื่อรักษากฎหมายของบ้านเมือง

1.3 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง

ประเด็น การพูดจาบนเวทีของกลุ่มคนเสื้อแดง

“...ผมต้องบอกตรงๆ ว่ามันมีคนบางกลุ่มประกาศชัดว่าแรง แต่ว่าเราก็ต้องดูว่าเขาพูดเฉย ๆ หรือว่าอย่างไร แต่ว่าการพูดบางอย่างขณะนี้ก็หมิ่นเหม่ว่าผิดกฎหมายหรือไม่ เจ้าหน้าที่บ้านเมืองก็ต้องไปดูดูแลอย่างเช่นที่ผมยกตัวอย่างไปเมื่อสักครู่ว่า ไปปราศรัยว่าจะจับคนนี้ไปแขวนคออะไรต่างๆ ซึ่งมันไม่น่าจะ ในความรู้สึกผมนะครับ แต่ว่าเจ้าหน้าที่ก็คงจะต้องไปดูว่า ต้องไปดูถ้อยคำว่าเป็นอย่างไร มีท่าทีอะไรหรือเปล่าครับ แต่ว่าก็เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องดูแลไป...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีบอกกล่าวแก่ประชาชนว่าอย่าตื่นตระหนก แต่ไม่ควรประมาท

“...ผมพูดเสมอครับ ดีที่สุดของเราคือเราไม่ตื่นตระหนก แต่เราไม่ประมาท คำว่าไม่ตื่นตระหนกก็คือว่าผมก็บอกว่าพี่น้องประชาชนอย่าไปคิดว่ามันจะวุ่นวาย แล้วก็ยังไม่ตื่นตระหนกแล้วทำให้การทำงานต่างๆ ยิ่งลำบากนะครับ แต่การไม่ประมาทก็คือว่า ต้องยอมรับครับว่ากลุ่มที่อาจจะมีความคิดที่จะใช้ความรุนแรง เราก็ยังติดตามอยู่ครับ เรายังติดตามอยู่ สงสัยอะไรตรงไหน แล้วก็จะมีการประสานกับผู้ชุมนุมบ้าง เข้าไปดูดูแลบ้าง อย่างเช่นเมื่อวานเราก็ไม่ทราบว่าคุณไหน แต่ว่าที่ไปพบเรื่องเอ็ม 79 อะไรต่างๆ ก็เป็นเรื่องที่พลเมืองดีเขาแจ้งเบาะแสมา เราก็เข้าไปตรวจ ตรวจสอบพบก็ดำเนินการไป ยังไม่รู้เลยว่า เป็นเรื่องของฝ่ายไหนอย่างไร อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นเราไม่ประมาทครับ เพราะว่ามันมีคนบางกลุ่มซึ่งอยากให้อวุ่นวาย...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุระเบิดที่กระทรวงกลาโหม และการยิงปะทะกันที่โกลด์เวย์

“...ยังมีเหตุการณ์บางเหตุการณ์ที่น่าเป็นห่วง เมื่อคืนนี้ก็มีระเบิด มีการยิงที่ เข้าใจว่าเป้าหมายน่าจะเป็นกระทรวงกลาโหม ก่อนหน้านี้ก็คือที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปป.ช.) เมื่อคืนนี้เหมือนกัน แต่ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาจะมีที่ยิงลงมาจากโกลด์เวย์ อย่างนี้เป็นต้น เหตุการณ์อย่างนี้ก็เป็นตัวบ่งบอกว่ายังมีคนตั้งใจที่จะฉกฉวยโอกาสจากสถานการณ์ให้เกิดความวุ่นวายขึ้น...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสร้างสถานการณ์เพื่อหวังผลบางประการ

“...มันมีบางส่วนที่เขาก็วางแผนอย่างอื่น เราจะเห็นว่าคู่ขนานไปกับการชุมนุม จะมีเรื่องของการก่อวินาศกรรม เรื่องของระเบิดอยู่ตลอดเวลา ซึ่งรัฐบาลก็พยายามที่จะเร่งรัดคดีต่างๆ เหล่านี้ มันสะท้อนให้เห็นว่ามีคนกลุ่มหนึ่ง ฝ่ายไหนก็ตามที่ยังต้องการจะสร้างสถานการณ์เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในลักษณะอื่นด้วยนะครับ เพราะว่าจริงๆ แล้วการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะอื่น ถ้าเป็นการล้มกระดาน บางคนก็หวังว่าจะเป็นการล้มคดีความต่างๆ ได้ด้วย อันนี้คือสิ่งที่เราต้องระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา...” (4 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายชุดนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวเน้นว่า ผู้ชุมนุมบางกลุ่มได้ประกาศว่าการชุมนุมจะเป็นไปโดยใช้ความรุนแรง ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงร้องขอความร่วมมือจากประชาชนว่าให้ช่วยกันสอดส่องดูแล ต่อสู้กับความรุนแรง ขณะเดียวกัน ในส่วนของการแสดงท่าทีรุนแรงของผู้ชุมนุมนั้น เจ้าหน้าที่ก็ต้องดำเนินการตรวจสอบว่าผิดกฎหมายหรือไม่ต่อไป อย่างไรก็ตามทางรัฐบาลเองก็ได้รับรายงานทางการข่าวมาว่าจะมีการกระทำเหตุรุนแรงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนายกรัฐมนตรีระบุว่า อย่างไรก็ตามรัฐบาลจะดูแลการชุมนุมไปตามหลักกฎหมาย

อย่างไรก็ดี การชุมนุมยังพบว่ามีการใช้ความรุนแรง โดยมีข่าวการพบระเบิด เอ็ม 79 และเหตุการณ์ใช้ระเบิดว่าที่เกิดขึ้นติดๆ กัน 3 เหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา เหตุการณ์แรก คือเหตุการณ์คนร้ายขว้างระเบิดใส่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) แห่งใหม่ จ.นนทบุรี โดยเบื้องต้นทราบว่า เป็นระเบิด เอ็ม 69 ขว้างเข้าไปภายในบริเวณสนามหญ้าหน้าอาคาร ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ขณะที่เหตุการณ์ต่อมา คือ เหตุที่มีคนร้ายยิงระเบิด บริเวณชุมชนแพ่งภูธรเขตพระนคร ข้างกระทรวงมหาดไทย หลังกระทรวงกลาโหมเมื่อคืนวันที่ 20 มีนาคม 2553 และเหตุการณ์ที่มีคนร้ายยิงเครื่องยิงลูกระเบิดเอ็ม 79 ใส่ ร.1 พัน.1 รอ. ซึ่งเป็นเวลาไล่เลี่ยกับแกนนำพาผู้ชุมนุมผลัดจากหน้ากรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ร.11 รอ.) สถานที่มั่นของ ศอ.รส. ทั้งนี้ จากการตรวจสอบวิถีกระสุนจากจุดระเบิดทั้ง 2 ลูก สันนิษฐานได้ว่าคนร้ายยิงเครื่องยิงลูกระเบิดเอ็ม 79 มาจากบนโถลัสเวย์ โดยยิงมาจากในรถ⁹²

⁹² “มือพระกาฬถล่มเอ็ม 79 ค่ายทหารยิงขณะรถวิ่งบนโถลัสเวย์,” คมชัดลึก (16 มีนาคม 2553).

ทั้ง 3 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา (14-21 มีนาคม) นายกรัฐมนตรี กล่าวเพื่อย้ำให้ประชาชนทราบทั่วกันว่า ในช่วงขณะที่การชุมนุมยังคงดำเนินอยู่ มีการกระทำผิดกฎหมาย และกระทำเหตุรุนแรงอยู่ตลอดเวลา

อย่างไรก็ดี ในช่วงทำของประเด็นตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวว่ามีการวางแผนก่อวินาศกรรม หรือการวางระเบิดเกิดโดยมีเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี ยกตัวอย่างว่ามีการตีความว่า หมายถึงคำว่าล้มกระดาน ซึ่งผู้กระทำหวังที่จะเป็นเหตุให้สามารถล้มคดีความอื่นๆ ด้วย กอปรกับที่ยังมีคนบางกลุ่มที่เคลื่อนไหวในลักษณะที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสถาบันหลักของชาติ ซึ่งส่งผลให้คนอีกกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเกิดความไม่พอใจเป็นอย่างมาก ทั้งหมดนี้ย่อมสะท้อนว่ามีผู้คนไม่หวังดีต้องการให้เกิดความรุนแรงขึ้นในชาติบ้านเมือง

กล่าวโดยสรุป เมื่อนายกรัฐมนตรียกกรณีตัวอย่างหลายเหตุการณ์ที่ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กระทำการที่ผิดกฎหมาย จะพบว่าด้านหนึ่งสิ่งเหล่านี้ก็สะท้อนว่า กลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนมิได้มาชุมนุมโดยความสงบ สันติ จริงตามที่กล่าวอ้าง หากแต่มีความมุ่งหวังจะสร้างสถานการณ์ความวุ่นวายต่างๆ ให้เกิดขึ้น เช่น การลอบวางระเบิด สถานที่ต่างๆ การใช้ถ้อยคำข่มขู่คุกคาม ปลุกระดม การก้าวล่วงสถาบัน และมีการ ขัดขวางการทำงานของนายกรัฐมนตรีจนต้องย้ายเข้าไปพำนักที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ ร.11 รอ. (ศูนย์อำนวยการ และเซฟเฮาส์ของรัฐบาล) เพื่อความปลอดภัย ดังนั้น ความหมายของวาทกรรมข้อนี้ จึงมีผลในการสะท้อนภาพลักษณ์ด้านลบของผู้ชุมนุม และเสริมภาพลักษณ์และความชอบธรรมของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลมากยิ่งขึ้น

1.4 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง

ประเด็น รัฐบาลประเมินสถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง

“...สิ่งที่ผมพยายามย้ำว่า ผมไม่คิดว่าการมีระเบิด การก่อเหตุรุนแรง การจลาจล การจะไปฆ่าใครสังหารใครจะเป็นประโยชน์กับประชาชน เป็นไปไม่ได้ ไม่เป็นประโยชน์กับใครทั้งสิ้น เพราะว่าการที่บ้านเมืองถล่มเข้าไปสู่ความรุนแรง มันจะไม่วันจบ เพราะฉะนั้นผมจึงอยากจะบอกกับพี่น้องประชาชนทุกคน รวมทั้งพี่น้องประชาชนที่กำลังจะชุมนุมว่า รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และรัฐบาลนี้พิสูจน์มาแล้วหลายครั้งว่าไม่มีความคิด ไม่เคยที่จะไปใช้ความรุนแรง เรามีหน้าที่อย่างเดียวคือการรักษากฎหมาย...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น คลิปเสียงนายกรัฐมนตรีให้ปฏิบัติการกับผู้ชุมนุมโดยใช้ความรุนแรง

“...ซึ่งผมต้องขอถือโอกาสพูดย้ำอีกครั้งว่าที่ผมไม่สบายใจก็คือ ยังคงมีการเอาคลิปเสียงตัดต่อ ไปเผยแพร่ ซึ่งหาว่าผมเคยสั่งการฆ่า เขาพิสูจน์กันหมดแล้ว กองพิสูจน์หลักฐาน คุณหมอมพทธิพิทย์ ใครต่อใครเอา คลื่นเสียงมาให้ดูเลย ว่าตัดมาจากรายการเชื่อมั่นประเทศไทย นี่แล้วก็ไปใส่ อย่างนี้เราก็บอกว่า ผมก็ไม่เข้าใจ ว่าคนที่ทำนี่จะทำไปทำไม การที่เกิดความรุนแรงขึ้น ท่านก็บอกว่าจะนำไปสู่ชัยชนะอะไรก็ไม่ทราบ ไม่มีชัยชนะ อะไรหรอกครับที่ได้มาด้วยความรุนแรงแล้วจะยั่งยืน มีแต่จะทำให้เกิดวงจรของความเกลียดชัง ของความรุนแรง แล้วสุดท้ายถามว่าใครแพ้ครับ คือใครชนะไม่รู้ แต่ที่แพ้แน่ๆ คือประชาชนไทย สังคมไทย...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีข่าวลือว่ารัฐบาลเตรียมประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน

“...ก็มีการพูดกันมากนะครับขณะนี้ มีการไปวิพากษ์วิจารณ์ว่ารัฐบาลเตรียมที่จะประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พูดถึงว่าจะมีความรุนแรงเข้าไปปราบปรามประชาชน ผมย้ำอีกครั้งหนึ่งครับ รัฐบาลนี้ไม่มีความคิดที่จะเข้าไปปราบปรามประชาชน และรัฐบาลจะไม่ได้ประโยชน์ อะไรเลยจากการที่จะไปปราบปรามประชาชน หรือใช้ความรุนแรงกับพี่น้องประชาชนที่มาชุมนุม...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างปฏิบัติการเมื่อเดือนเมษายนปี 2552 ที่รัฐบาลเข้าสลายการชุมนุม

“...เหตุการณ์เดือนเมษายนปีที่แล้วที่มักจะมีการไปอ้างว่ารัฐบาลเป็นผู้สร้างสถานการณ์นั้น การตรวจสอบเหตุการณ์ต่างๆ ไม่ใช่เฉพาะโดยสื่อมวลชน แต่ว่าโดยกรรมการของสภาฯ โดยกลุ่มต่างๆ ชัดเจนครับ ว่าไม่มีความสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ของรัฐเลย ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเปรียบเทียบแนวทางการทำงานของรัฐบาลไทยกับสากล

“...บังเอิญสภาพของพื้นที่เราในเรื่องของบ้านการทำงานของรัฐบาลเนี่ย ไม่เหมือนหลายประเทศ หลายประเทศนี่ คือพูดง่าย ๆ ก็คือว่าที่ทำงาน บ้าน ผู้นำรัฐบาลเนี่ย อยู่แยกส่วนไปเลย รั้วรอบขอบชิดนะครับ อยู่บนเขาบ้าง อะไรบ้าง ก็รักษาได้ ของเราบังเอิญมันไม่ได้เป็นอย่างนั้น การเดินทางมันมีการเดินทางมาผู้ชุมนุมนะ ครับประกาศว่าจะไล่ล่าบ้าง ปิดล้อมบ้าง ถ้าผมทำทายเป็นคือถ้าผมไปและก็มีมีการปิดล้อม เดียวก็หาว่าผมเนี่ยทำ ทายในบรรยากาศที่ผ่านมา แต่สุดท้ายเนี่ยในที่สุดเราก็จะกลับเข้าไปสู่ภาวะปกติ ผมพูดในทางกลับกันนะครับ ต่างชาติเนี่ยมาบอกว่ากฎหมายความมั่นคงมีทหารเข้ามาอะไรต่างๆ แต่เชื่อไหมครับว่าเอาประเทศอังกฤษ แม่บระบบริัฐสภาเนี่ย กิจกรรมที่ผู้ชุมนุมทำมาสัปดาห์ที่ผ่านมามีหลายวันเนี่ย มันคือทำไม่ได้เนะครับ ผิดกฎหมายการชุมนุมสาธารณะ ที่เขาเรียก public lawyer...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างการชุมนุมที่งานประชุม จี 20 ประเทศอังกฤษ

“...การที่ไปบ้านผมหรือไปพรรคประชาธิปัตย์นั่นคือการไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเพราะว่าพรรค ประชาธิปัตย์ก็ดี บ้านผมก็ดี ไม่ใช่สถานที่ราชการ และก็หลักเดียวกันเลยครับ การไปปิดล้อม การจะไปขัดขวาง การทำงาน ทำไม่ได้เนะครับ แม้กระทั่งเวลาจะเดินขบวน ในต่างประเทศ เขาต้องกำหนดเส้นทางชัดเจนเลยว่า

เดินไปไหน อย่างไร ประเด็นของผมก็คือว่าบางทีมองกันผิวเผินเค้าบอกใหญ่กฎหมายความมั่นคงมีทหารนะครับ ผมยังเคยถามท่านเลย ปีที่แล้วเนี่ยไม่ใช่กฎหมายความมั่นคงด้วยซ้ำ พ.ร.ก. สถานการณ์ฉุกเฉิน มีการเข้ามาเพื่อที่จะคลี่คลายสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะมีการจลาจล มีคนเสียชีวิตจากการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ แต่ที่ประเทศอังกฤษ ผมไปประชุม จี 20 ไม่มีทหารไม่มีอะไรเลยนะครับ แต่ว่าผู้ชุมนุมตาย 1 คนนะครับด้วยเนื้อมือของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือถ้าเราเอารายละเอียดมาดูทำความเข้าใจลึกซึ้งจริงๆ มันไม่ได้มีอะไรผิดปกติเลยนะครับ...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคิดเห็นของประชาชน

“..แล้วก็อยากจะบอกด้วยว่ามีประชาชนจำนวนมาก อีกด้านหนึ่งที่หงุดหงิดอยู่ ส่งข้อความมาถึงผมเหมือนกัน นอกเหนือจากบอกว่าไม่เห็นด้วยกับผู้ชุมนุมเรื่องยุบสภาฯ ก็ส่งข้อความมาบอกว่า คือถ้าต้องสลายก็สลาย ผมก็อยากจะขอร้องว่าอย่าใจร้อน อย่าใจร้อน ถ้าดีที่สุดในนี้ผมถึงบอกใครครับ ชุมนุมไป มาคุยกัน คุยนานกันไป อย่างนี้บ้านเมืองก็เดินไปข้างหน้าได้ ถ้าทุกฝ่ายมีความจริงใจอย่างนี้ผมว่าต้องทำอย่างนี้ แต่ถ้าเขาปฏิเสธอีก ผมก็ต้องคิดว่าจะเดินหน้าอย่างไรต่อไปที่จะเหมาะสม...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น กลุ่มคนเสื้อแดงบุกไปเทเลือดที่หน้าบ้านนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2553

“...เรื่องอารมณ์นี้ ห้ามกันไม่ได้หรอก สองท่านนี้ถ้าถูกกล่าวหาว่าเป็นฆาตกรทุกวันๆ ก็คงมีคนเกลียดเยอะ สองท่านถ้าเห็นคนมาเทเลือดที่บ้านก็คงไม่บอกว่าเป็นไรหรอก มันก็รู้สึกครับ ไม่ใช่ไม่รู้สึกรู้หา ไม่โกหกกัน แต่ว่าสิ่งหนึ่งซึ่งผมได้ยึดถือมาตลอดในการทำงานตั้งแต่ปีที่แล้วมาจนถึงปีนี้ก็ถือว่า คือสิ่งที่มันยิ่งใหญ่กว่าตัวเราคือบ้านเมืองคือส่วนรวม ตัวผมในฐานะนายอภิสิทธิ์ จะโกรธจะเคืองอะไรนี้ผมก็เป็นปุถุชน ก็ว่าไป แต่ตัวผมในฐานะที่เป็นนายกรัฐมนตรีต้องถอดความรู้สึกตรงนั้นออกไป ในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวม ผมใช้วิธีนี้มาตลอด และก็ยังใช้วิธีนี้ เพราะฉะนั้นจะเห็นนะครับว่าหลายคนซึ่งก็มีความผูกพันกับผมสนับสนุนผม ก็มีความเป็นเดือดเป็นร้อน และก็บอกว่ายอมเขาได้อย่างไร ยอมเขาได้อย่างไร แม้กระทั่งวันนั้นที่ไปที่บ้านก็มีหลายคนบอกว่าอย่าไปยอมนะ อย่าให้ไปถึงหน้าบ้าน เขาไม่มีสิทธิ์ที่จะมาทำอย่างนั้น แต่ผมก็คิดว่าถ้าวันนั้นเราตัดสินใจบอก ไม่เอาแล้วผมไม่อยากให้มันเกิดขึ้น เพราะมันบ้านผมนะ ต้องสั่งตำรวจบอกยังงี้ก็ไม่ให้เข้า อะไรจะเกิดขึ้น ผมก็ซึ้งน้ำหนักรู้แล้วผมก็บอกว่า มันคงไม่คุ้มสำหรับบ้านเมือง ผมก็เลยบอกว่าเอาเถอะ ถ้าเขาอยากจะมาเทอยู่หน้าบ้าน ปลอຍให้เขาทำไป ดีกว่าเห็นภาพมาตีกัน เกิดการจลาจลขึ้น...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรโดยเปรียบเทียบเหตุการณ์เดือนเมษายนปี 2552

“...แต่ผมไม่ปรารถนาที่จะเห็นความรุนแรงแบบปีที่แล้วนะครับ ภาพการจลาจล การเผา การล้อมกรอบทำร้ายคน การที่จะต้องมีการต่าง ๆ เข้ามา แล้วก็มีความตึงเครียด แม้กระทั่งรถแก๊สอะไรต่างๆ ผมไม่ต้องการเห็นภาพเหล่านั้นอีก...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุความรุนแรงในวันที่ 10 เมษายน

“...ผมก็ทราบดีเลยว่าทำให้เกิดอารมณ์กับสังคมในวงกว้าง บางคนถึงขั้นต่อว่าต่อขาน ตาหนิดติงว่ารัฐบาลจะปล่อยให้เกิดการสูญเสียของผู้บริสุทธิ์อย่างนี้อีกเท่าไรหรืออย่างไร ผมยืนยันนะครับว่าไม่มีใครต้องการที่จะเห็นอย่างนั้นแน่นอนนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงการรับมือของเจ้าหน้าที่กับกลุ่มติดอาวุธในเหตุการณ์ในวันที่ 22 เมษายน

“...ความรุนแรงที่เราพูดคือว่ามันไม่ควรจะเกิดการปะทะกันระหว่างกลุ่มประชาชน เพราะฉะนั้นดีที่สุดใครอยากแสดงออกจากกิจกรรมอะไร อยากให้หลีกเลี่ยงการนำไปสู่ความเสี่ยงต่อความรุนแรงต่อกัน รัฐบาลก็มีหน้าที่ เจ้าหน้าที่ก็พยายาม อย่างที่ผมเรียนว่าที่เราทุกขใจเมื่อคืนวันที่ 22 เมษายนคือว่าเราไม่ได้คาดคิดว่ามันจะใช้วิธีการกันถึงขั้นนี้ เราก็วางมาตรการเอาไว้ในอีกระดับหนึ่ง ซึ่งอันนี้ก็เป็นบทเรียนราคาแพง คือเราก็ต้องกลับมาทบทวนในการทำงาน...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

ในความหมายที่ว่า “**รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง**” ส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนว่าในการดำเนินการดูแลการชุมนุมประท้วง รัฐบาลไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุมเลย โดยยืนยันว่าพิสูจน์ได้จากการบริหารงานพิเศษที่ผ่านมา จะเห็นว่ารัฐบาลไม่เคยกระทำการรุนแรงกับประชาชนเลย พร้อมกับย้ำเตือนว่าความรุนแรงมิได้ก่อประโยชน์ใดๆ แก่ประชาชนเลย ส่วนประเด็นคลิปเสียงนายกรัฐมนตรีสั่งการเพื่อให้สังหารประชาชน ซึ่งเป็นประเด็นข่าวมาตั้งแต่ปี 2552 นั้น นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงอ้างถึงผลการตรวจสอบโดยกองพิสูจน์หลักฐานแล้วว่า คลิปเสียงดังกล่าวเป็นการตัดต่อขึ้น จากรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งกรณีนี้ไม่เกิดประโยชน์มีแต่จะสร้างความเกลียดชังต่อกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลร้ายต่อประเทศชาติและประชาชน ทั้งนี้ การที่แกนนำคนเสื้อแดงได้นำคลิปลงกล่าวมาเปิดให้ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงฟัง พร้อมกับการโฟนอินของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีที่กล่าวโจมตีว่า ตนเองเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องคลิปเสียง ซึ่งหมายถึงอาจมีความลำเอียงในการสอบสวนได้ นายกรัฐมนตรีได้ตอบได้ว่า อาจจะต้องมีการฟ้องร้องต่อไป

ถัดจากนั้นนายกรัฐมนตรีก็กล่าวถึงการประสานการข่าวจากภาครัฐ ในการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยลดความรุนแรง ทั้งยังกล่าวถึงการพยายามสื่อสารกับคนเสื้อแดงอยู่ตลอดว่าตนเองไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรงแน่นอน ส่วนกรณีกระแสข่าวการเตรียมประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) เพื่อสลายการชุมนุม

นายกรัฐมนตรีปฏิเสธโดยอ้างถึงเหตุการณ์เดือนเมษายนปี 2552 ที่ตรวจสอบโดยกรรมการและสื่อมวลชนแล้วว่า ปฏิบัติการของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ไม่มีความสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมแสดงว่าเจ้าหน้าที่มิได้มีการใช้ความรุนแรงเข้าทำร้ายประชาชนเลย

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวเปรียบเทียบกับประเทศอังกฤษว่า ตนเองนั้นเปิดทางให้ผู้ชุมนุมแสดงออกได้มากเกินควร แต่หากเป็นประเทศอังกฤษ ที่หากมีลักษณะของการชุมนุมแบบที่คนเสื้อแดงปฏิบัติ นั้น ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย public lawyer นอกจากนี้ในส่วนของ การดำเนินการกับผู้กระทำผิดกฎหมายขณะการชุมนุม ไปจนถึงความเด็ดขาดในการบังคับใช้กฎหมาย ประเทศไทยยังมีมาตรการที่อ่อนเบาว่านัก โดยหากเป็นประเทศอังกฤษ หากมีการเดินขบวน จะต้องมีการแจ้งกำหนดเส้นทางชัดเจนว่าการชุมนุมจะไปทางไหนบ้าง ซึ่งเป็นกฎหมายที่สากลยึดปฏิบัติกัน และขณะที่ตนเองได้ไปปฏิบัติหน้าที่ เข้าร่วมประชุม จี 20 และมีการประท้วงชุมนุมขึ้นนั้น แม้ว่าจะไม่มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง หรือทหารเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ก็มีปฏิบัติการทางกฎหมายจนส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตไป 1 ศพ ซึ่งเมื่อหันกลับมามองประเทศไทยสำหรับเหตุการณ์เมื่อเดือนเมษายน 2552 แล้วจะพบว่า ทั้งที่มีการประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ที่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้เบ็ดเสร็จมากกว่า แต่กลับไม่มีความสูญเสียเกิดขึ้นเลย ดังนั้น ย่อมเป็นการสะท้อนว่ารัฐบาลไทยไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุม เช่นเดียวกับที่แม้ว่าจะมีกระแสความคิดเห็นของประชาชนจำนวนมากที่ส่งข้อความมาถึงตนเองว่ามีความไม่สบายใจต่อสถานการณ์ชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง ต้องการให้รัฐบาลจัดการสลายการชุมนุมเพื่อยุติปัญหา แต่ตนเองก็ได้ปฏิเสธไป โดยขอให้ใช้วิธีพูดคุยตกลงทำความเข้าใจกันด้วยความจริงใจ หรือแม้แต่ในการที่คนเสื้อแดงนำเลือดจำนวนหนึ่งไปเทที่บริเวณหน้าบ้านพักอาศัยของตนเอง ตนเองก็ต้องเก็บความรู้สึกไม่พอใจเอาไว้ ทั้งนี้ เพราะต้องแยกความรู้สึกส่วนตัวกับภาระหน้าที่ในความรับผิดชอบในการนำพาประเทศสู่ความสงบเรียบร้อย เพราะแม้ว่าสังคมจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกิดขึ้น แต่สิ่งสำคัญคือการไม่กระทำการที่เป็นความรุนแรง ดังเช่นเหตุการณ์คืนวันที่ 22 เมษายน 2553 ที่คนเสื้อแดงปะทะกับกลุ่มคนเสื้อหลากสีที่บริเวณแยกศาลาแดง ถนนสีลม เป็นสิ่งที่ไม่ควรเกิดขึ้น ซึ่งเป็นบทเรียนที่ต้องตระหนักว่าในแนวทางการทำงานนั้น จะดำเนินการอย่างไรมิให้ความรุนแรงเกิดขึ้นอีก

จากข้างต้นสรุปได้ว่า เมื่อภาพของกลุ่มผู้ชุมนุมมีลักษณะของการก่อเหตุรุนแรง ดังนั้น ผู้สร้างวาทกรรมจึงพยายามที่จะเน้นย้ำว่า แนวทางที่รัฐบาลในฐานะผู้รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง คือ จะไม่ยอมให้เกิดความรุนแรงต่างๆ ขึ้น ตลอดจนไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง

เข้าไปจัดการกับผู้ชุมนุม เป็นการย้ายภาพลักษณ์ด้านบวกของฝั่งรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี นำเสนออุดมการณ์ “การต่อต้านความรุนแรง” ผู้สังคมนั้นๆ เดียวกันก็ยังคงยกย่องภาพลักษณ์ด้านลบของผู้ชุมนุมอีกด้วยว่าเป็นผู้ที่ต้องการความรุนแรง

1.5 การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการต่างๆ ที่เชื่อมโยงถึงกัน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุว่าถึงความชัดเจนเกี่ยวกับการโยกโยกกันระหว่างผู้ชุมนุมกับกลุ่มต่างๆ

“...ผมคิดว่าเราอยากให้เห็นภาพรวมอย่างนี้ก่อนนะครับ ภาพที่ชัดเจนหลังจากเหตุการณ์ผ่านมา 40 กว่าวัน หรือจะนานกว่านั้นแล้วนี่นะครับ เราต้องยอมรับว่ามันเริ่มมีภาพเล็กๆ ที่มาประติดประต่อกันชัดเจนขึ้น ช่วงแรกจำได้ไหมครับ มันจะมีการชุมนุมในทางการเมืองอยู่ ก็ไม่ค่อยชัดเจนนักว่ากลุ่มนี้โยกกับกลุ่มไหนอย่างไรบ้าง และการทำงานของสภาก็มีฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน และก็มีคนไปยิงระเบิด ยิงเอ็ม 79 หรือไปวางระเบิดตามที่ต่างๆ ก็อาจจะยังไม่ค่อยชัดเจนนักว่ามันกำลังเกิดอะไรขึ้น แต่ต่อมาก็ชัดเจนมากยิ่งขึ้นแล้วนะครับ ฝ่ายค้านก็ขึ้นเวที พูดง่ายๆ ก็เป็นประกาศในการที่จะร่วมทำงานการต่อสู้ครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุชื่อที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ (ฝั่งล้มเจ้า)

“...คือผมบอกได้เลยนะครับว่า ชื่อต่างๆ ที่ปรากฏออกมาในเหตุการณ์มันไม่ใช่เรื่องบังเอิญหรือต่างคนต่างทำ จะเป็นชื่อเสธ.แดง จะเป็นชื่อพล.อ.ชวลิต จะเป็นชื่อแกนนำผู้ชุมนุม เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นนี้ ผมคิดว่าขณะนี้เราเห็นชัดแล้วว่าไม่ใช่เรื่องบังเอิญ ไม่ใช่ว่าคนนี้นวันนี้เกิดมาทำอย่างนี้ วันนี้เกิดอีกคนมาทำอีกอย่าง ไม่ใช่มันเชื่อมโยงกัน...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการต่างๆ ที่เชื่อมโยงถึงกัน” ในตัวอย่าง 3 ประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวระบุอย่างชัดเจนว่า ในการชุมนุมประท้วงของกลุ่มคนเสื้อแดงนั้น มีแนวร่วมจากกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมากมาย โดยประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีระบุถึงกลุ่มนักการเมืองพรรคฝ่ายค้าน ประเด็นที่สองนายกรัฐมนตรียังระบุชื่อ พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ.แดง และ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องของการกับการชุมนุมครั้งนี้ นอกจากนี้ในประเด็นที่สาม นายกรัฐมนตรียังระบุว่า มีการรายงานจากฝั่งแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) หรือ คนเสื้อแดงเองว่า มีบางกลุ่มได้ดำเนินการฝึกกองกำลังสำหรับการชุมนุมครั้งนี้ ขณะเดียวกันในการสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553

ก็พบว่ามีอาการจับกุมกลุ่มคนซึ่งพบว่ามีอาวุธไว้ในครอบครอง ซึ่งทั้งหมดนี้ กำลังอยู่ในขั้นตอนการสอบสวนว่ามีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันอย่างไรต่อไป

กล่าวโดยสรุป ความหมายนี้ เกิดขึ้นในช่วงหลังเหตุสลายการชุมนุมที่บริเวณแยกสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ในวันที่ 10 เมษายน 2553 ทั้งนี้ เมื่อการชุมนุมยังคงยืดเยื้อไม่สิ้นสุด การกระทำที่ผิดกฎหมายเกิดเพิ่มมากขึ้น จนเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสลายการชุมนุมที่บริเวณแยกสะพานผ่านฟ้า ดังนั้นการสร้างควมหมายชุดนี้ก็เพื่อตอกย้ำให้เห็นภาพของการชุมนุม ว่าเกิดขึ้นจากการชักใยของบุคคลหรือกลุ่มต่างๆ ซึ่งในที่สุด รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ก็สามารถตรวจสอบพบว่าการชุมนุมครั้งนี้ มีเบื้องหลังจากเครือข่ายของบุคคลกลุ่มใดบ้าง โดยนายกรัฐมนตรืระบุนุชื่อว่ามี พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล, พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ และอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ตลอดจนนักการเมืองในกลุ่มของพรรคฝ่ายค้าน (พรรคเพื่อไทย) เพื่อหวังผลประโยชน์บางประการให้กับกลุ่มพวกพ้องของตนเอง มิได้เกิดจากความต้องการเรียกร้องประชาธิปไตยอย่างบริสุทธิ์ใจของประชาชน ดังนั้น การสร้างควมหมายชุดนี้ยังผลให้เกิดความชอบธรรมต่อปฏิบัติการสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ และทำลายความชอบธรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมไปโดยสิ้นเชิง

1.6 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีอธิบายสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างการชุมนุม

“...เมื่อ 2 วันก่อนที่สี่ลม เห็นได้ชัดเจนว่ากลุ่มที่ใช้กำลัง ใช้อาวุธสงคราม อยู่ในพื้นที่ของการชุมนุม และก็มีอาการแสดงควมรุนแรง ผมว่าเมษายนขณะนี้ คนเห็นคลิปเยอะมากแล้วนะครับ ที่เราเห็นภาพชัดเจนว่ากลุ่มคนเสื้อดำนี้ปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่นั้นะครับ และก็อยู่ในวงล้อมของกลุ่มผู้ชุมนุมส่วนหนึ่ง...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงกลุ่มติดอาวุธที่แฝงเข้ามาในกลุ่มทหารและประชาชน

“...ผมก็ต้องยืนยันว่าเป็นเรื่องของการประเมินต่ำเกินไป เช่น ในเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน ยอมรับว่าไม่เคยคิดครับว่าจะมีกองกำลังซึ่งเตรียมความพร้อมๆ ที่จะมีการดำเนินการจนกระทั่งสูญเสียทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่และฝ่ายประชาชนนะครั้ .แต่ประเมินนี้ก็ไม่ถึงครับว่าจะมีคนสามารถที่จะใช้อาวุธแบบนี้ทำกับประชาชนที่เขามาชุมนุมหรือมาอยู่อย่างบริสุทธิ์ โดยที่ไม่มีเหตุการณ์ของการที่เรียกว่าซุลมุนกันในจุดที่ว่าปะทะกันเลย คิดไม่ถึงนะครั้ ยอมรับอันนี้...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงการรับมือของเจ้าหน้าที่กับกลุ่มติดอาวุธในเหตุการณ์คืนวันที่ 22 เมษายน

“...แม้กระทั่งในเหตุการณ์ที่สืลมเมื่อวันที่ 22 ผมเรียนได้เลยเหตุการณ์เกิดขึ้น ก็ตอนช่วงหัวค่ำ แต่ว่าผมกับท่านผบ.นั้ และก็มีติดตามเหตุการณ์อยู่ถึงประมาณตีสามตีสี่ เพราะเราเห็นการเคลื่อนไหวอะไรหลายอย่าง และก็มีพยายาม เพราะว่ามีข่าวด้วยซ้ำว่าจริงๆ จะไม่หยุดอยู่เท่านั้น จะมีเพิ่ม แต่ก็ต้องมีมาตรการในการที่จะเข้าไปเพื่อปรามไม่ให้มันเกิดขึ้นต่อเนื่อง และเราก็มองเห็นว่ามันมีอะไรบางอย่างที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดการเผชิญหน้าในลักษณะนี้นำไปสู่การสูญเสีย...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมาย

“...ขณะนี้ เราสามารถที่จะโยงโย และเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ที่มีการเกี่ยวข้องกับขบวนการทั้งหมด ซึ่งในขณะนี้เราได้เห็นชัดเจนว่าเป็นเรื่องของการก่อการร้าย ที่เข้ามาเกี่ยวเนื่องกับเรื่องของการชุมนุมอยู่อย่างชัดเจน...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกองกำลังติดอาวุธ

“...สิ่งที่เป็นปัญหาที่พวกเราทราบกันคืออยู่ในขณะนี้ ก็จะเห็นได้ว่าบทบาทของกลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้น นับวันนั้นมีบทบาทสูงขึ้นครับ จากเดิมเราจะเห็นนะครับว่า การเคลื่อนไหวเป็นเรื่องของพรรคการเมืองบ้าง ของผู้ชุมนุมและมวลชนบ้าง แต่ตลอดระยะเวลา 2 เดือนที่ผ่านมา พัฒนาการต่างๆ บ่งชี้ว่าขณะนี้กลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้น กลับมีบทบาทสูงสุด การใช้อาวุธสงคราม การยิง M79 ซึ่งมีมากนะครับ มากมายในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมา...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงพฤติกรรมของผู้ก่อการร้ายที่ประชาชนพึงระมัดระวัง

“...ผมต้องย้ำครับว่า พี่น้องประชาชนจะด้วยเหตุผลอะไรก็ตามครับ ที่ถูกชักจูงไป หรือมีความคิดที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการชุมนุมนั้น อย่าได้ทำเลยครับ ผิดกฎหมาย เป็นอันตรายอย่างยิ่ง กองกำลังที่ติดอาวุธหรือผู้ก่อการร้ายนั้น เวลาเขาใช้อาวุธสงคราม ซึ่งเรามีภาพว่าเขายิง M 79 หรือแม้กระทั่งการใช้ปืน เขาไม่ได้สนใจหรอกครับว่า เขื่อยตรงนั้นจะเป็นใคร แน่นอนครับถ้าเหยื่อเป็นเจ้าหน้าที่ นั่นเขาก็บรรลุเป้าหมายในการที่จะทอนกำลังของบ้านเมือง ขณะเดียวกันเวลาเหยื่อเป็นประชาชนเอง เขาก็หวังว่าการสูญเสียของประชาชนนั้น จะมากัดดันทางรัฐบาล จะมากัดดันทางเจ้าหน้าที่ จะมากัดดันสังคม เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดการสูญเสียมากที่สุดก็คือกลุ่มผู้ก่อการร้ายและกองกำลังติดอาวุธ...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงลักษณะของการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม

“...ประสบการณ์ของวันที่ 10 เมษายน ได้บ่งบอกว่ามีกองกำลังติดอาวุธที่เป็นผู้ก่อการร้ายปะปนอยู่กับการชุมนุม นอกจากนั้นก็มีการงานมาโดยตลอดว่าอาวุธหรือสิ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นอาวุธตลอดจนเครื่องมือเครื่องมือที่สามารถก่อวินาศกรรมในพื้นที่ดังกล่าวนั้น ก็มีจำนวนมาก...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะที่บริเวณบ่อนไก่

“...ช่วงนั้นที่มีการสูญเสียมากครับ ถ้าพี่น้องจำได้ทางรัฐบาลและศอฉ.ได้เตือนไปแล้วว่ากลุ่มผู้ก่อการร้ายนั้นมีเป้าหมายในการทำร้ายประชาชนด้วยตนเอง มีความพยายามอย่างยิ่งที่จะเริ่ม ที่จะทำร้ายกลุ่มเป้าหมายบางกลุ่ม เช่น ผู้สื่อข่าวโดยเฉพาะผู้สื่อข่าวต่างประเทศ เช่น อาสาสมัครที่เข้าไปทำงานในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเส้นทางด้านสาธารณสุข ทางด้านป้องกันภัย หรือด้านอื่นๆ โดยมีจุดมุ่งหมายครับที่ต้องการนำเอาความสูญเสียเหล่านี้มากดดันทางรัฐบาล มากดดันทางเจ้าหน้าที่ ภาพที่เราเห็นต่อมาซึ่งมีหลายคนบันทึกได้ จะบ่งบอกถึงความพยายามที่จะทำสิ่งนี้ครับ ที่เศร้าสลดที่สุดก็คือเราได้เห็นรูปของการเอาเด็กเล็กมาอยู่ตรงบังเกอร์นะครับที่มีการตั้งไว้โดยใช้ยาง เสมือนกับว่าต้องการว่าถ้าหากว่ามีการปะทะกันกับเจ้าหน้าที่นั้น เด็กก็อาจจะกลายเป็นโล่ และอาจจะกลายเป็นผู้ที่สูญเสียนะครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการก่อวินาศกรรมหลังนปช.ประกาศยุติการชุมนุม

“...แต่ขณะเดียวกันครับทันทีที่มีการยุติการชุมนุม ก็มีกลุ่มก่อการร้ายส่วนหนึ่งเดินทางมาในการก่อวินาศกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือการวางเพลิงทันที ซึ่งจะเห็นได้ว่าการวางเพลิง ไม่ว่าจะเป็กรณีเซ็นทรัลเวิลด์ จะเป็นกรณีของสยามสแควร์ ลุกลามไปจนถึงพื้นที่อย่างเช่น ช่อง 3 และพื้นที่อื่นๆ ในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดต่างๆ ที่มีศาลากลาง และมีการเคลื่อนไหววางเพลิงเช่นเดียวกัน จะเป็นขอนแก่น อุตรดิตถ์ และอุบลราชธานี นั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมาก เกิดขึ้นโดยมีการเตรียมการ มีการจัดการด้วย ซึ่งในหลายพื้นที่นั้นเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถที่จะเข้าไประงับเหตุ เข้าไปแก้ไขสถานการณ์ได้ เพราะมีกองกำลังติดอาวุธหรือผู้ก่อการร้ายนั้นใช้อาวุธยิงตอบโต้มาโดยตลอด...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการตรวจค้นพบอาวุธสงครามหลังยุติการชุมนุมสำเร็จ

“...ในที่สุดรัฐบาลก็ได้ควบคุมสถานการณ์มากขึ้นได้โดยลำดับ เจ้าหน้าที่ได้เข้าไปในพื้นที่ต่างๆ จนในที่สุดสามารถที่จะดูแลพื้นที่ต่างๆ นั้นสามารถที่จะส่งมอบให้กับกทม.ได้ในเข้าวันนี้ ซึ่งในการเข้าไปในพื้นที่นั้นเมื่อวานนี้ใครที่ได้ติดตามข่าวสารจะทราบครับว่าอาวุธต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่การชุมนุม ที่มีการตรวจพบยึดได้ มีเป็นจำนวนมาก ทั้งระเบิดขว้าง, เอ็ม 79, กระสุนปืนประเภทต่างๆ, ระเบิดเพลิง ซึ่งมีการดัดแปลงต่างๆ ทำให้เกิดความร้ายแรง มีการใช้น้ำกรด มีการใช้เศษแก้ว ตะปู ที่ไปใช้กับเรื่องของการยิงบั้งไฟอะไรต่างๆ รวมไปถึงการที่เราได้พบรถยนต์หรือรถกระบะ หรือรถบรรทุกที่ถูกดัดแปลงมา ที่มีการติดระเบิดแสวงเครื่องหรือที่เรียกว่าคาร์บอมบ์นั่นเองทั้งหมดนี้คือการเข้าปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ หลังจากการที่การชุมนุมได้ยุติลง ซึ่งขณะนี้ได้มีการส่งมอบพื้นที่...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนของประเด็นตัวอย่างในชุดความหมาย “การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย” จะพบว่านายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่างจากเหตุการณ์วันที่ 22 เมษายน 2553 ที่มีการใช้อาวุธ และมีการยิงระเบิดออกมาจากฝั่งผู้ชุมนุม นอกจากนี้จากภาพคลิบเหตุการณ์สลายการชุมนุมในวันที่ 10 เมษายน 2553 ก็พบว่ามีคนในชุดดำแฝงตัวเข้ามาปฏิบัติการในพื้นที่จนส่งผลให้เกิดการสูญเสียชีวิตทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชน ซึ่งทางรัฐบาลและฝ่ายความมั่นคงก็ยังคงได้รับการข่าวว่าความรุนแรงจะยังคงเกิดขึ้นอีก เพราะหลังเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน 2553 อาวุธของทางการที่ถูกคนเสื้อแดงยึดไปก่อนหน้านี้ ทางเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถยึดคืนกลับมาได้ครบตามจำนวน ดังนั้นจึงชัดเจนว่าการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการที่เข้าข่ายก่อการร้ายมาเกี่ยวข้องอยู่ด้วย

กระทั่งต่อมา ช่วงวันที่ 16 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีระบุว่าบทบาทของกลุ่มผู้ก่อการร้าย หรือกองกำลังที่ติดอาวุธมีบทบาทสูงขึ้น คือ มีการใช้อาวุธสงคราม การยิงระเบิด เอ็ม 79 มากขึ้น โดยในส่วนของเจ้าหน้าที่นั้น ปฏิบัติการต่างๆ ทำได้แต่เพียงเข้ากระชับวงล้อมโดยไม่ได้เข้าไปในพื้นที่ของการชุมนุมหลัก แต่ก็ส่งผลให้เกิดความสูญเสียค่อนข้างมาก เพราะกองกำลังติดอาวุธหรือผู้ก่อการร้าย มีการใช้อาวุธสงครามโดยไม่แยกแยะว่าเป็นเจ้าหน้าที่หรือประชาชน และหากว่ามีประชาชนเสียชีวิต กลุ่มผู้ก่อการร้ายก็จะใช้การสูญเสียของประชาชนมากกดดันทางรัฐบาล จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงแจ้งแก่ประชาชนผู้ที่เข้าร่วมการชุมนุมถึงผลเสียของการชุมนุมว่า สุดท้ายแล้วผู้ชุมนุมจะตกเป็นเครื่องมือของผู้ก่อการร้าย ที่หวังบ่อนทำลายชาติ ซึ่งไม่เป็นผลดีแก่ประเทศชาติทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ

หลังจากนั้น ในเทปรายการวันที่ 23 พฤษภาคม ซึ่งได้ผ่านช่วงการสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคมมาแล้ว นายกรัฐมนตรีได้ระบุว่า ทางรัฐบาล และศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้มีการบอกกล่าวตักเตือนประชาชนไปแล้วว่า กลุ่มผู้ก่อการร้ายมีเป้าหมายในการทำร้ายประชาชนด้วยตัวเอง โดยเฉพาะกับผู้ที่สื่อข่าวต่างประเทศ หรืออาสาสมัครด้านสาธารณสุข อาสาสมัครด้านป้องกันภัย ทั้งนี้ เพื่อหวังผลในการนำความสูญเสียดังกล่าวมากกดดันรัฐบาล และเจ้าหน้าที่ ซึ่งถือว่าเป็นการก่อการร้าย เพราะเหตุการณ์วันที่ 19 พฤษภาคมนั้น ได้เกิดสถานการณ์ก่อวินาศกรรมมากมาย ทั้งการเผาวาง การเผาอาคารต่างๆ และพยายามที่จะเข้าโจมตีด้านของเจ้าหน้าที่ทหาร ตลอดจนการวางเพลิงห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ศูนย์การค้าสยามสแควร์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และพื้นที่อื่นๆ ในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนตามศาลาว่าการจังหวัดต่างๆ เช่น จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งทั้งหมดนี้ นายกรัฐมนตรี

ระบุว่าเกิดขึ้นโดยมีการเตรียมการไว้แล้ว และแม้ว่าเจ้าหน้าที่จะพยายามเข้าไประงับเหตุ ก็ทำได้ลำบาก เพราะมีกองกำลังติดอาวุธหรือผู้ก่อการร้าย ใช้อาวุธยิงตอบโต้มาโดยตลอด

อย่างไรก็ดี นายกรัฐมนตรีก็สรุปว่า ในที่สุดเจ้าหน้าที่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้โดยลำดับ และส่งมอบพื้นที่ให้กับทางกรุงเทพมหานครได้ในวันนี้ (23 พฤษภาคม 2553) นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังอ้างถึงการพบอาวุธต่างๆ ในพื้นที่การชุมนุม เช่น ระเบิดขีว้าง, เติม 79, กระสุนปืนประเภทต่างๆ, ระเบิดเพลิง ซึ่งมีการดัดแปลงต่างๆ ทำให้เกิดความร้ายแรง และมีการใช้น้ำกรด เศษแก้ว ตะปู สำหรับใช้ในการยิงบั้งไฟ ตลอดจนรถยนต์ รถกระบะ รถบรรทุกที่ถูกดัดแปลงสำหรับการติดระเบิดแสวงเครื่อง หรือ คาร์บอมบ์ ซึ่งเหล่านี้นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวเป็นข้อพิสูจน์ถึงที่รัฐบาลเคยบอกกล่าวเตือนประชาชนแล้วว่า การชุมนุมมีการใช้อาวุธ ซึ่งเป็นอันตรายอย่างมาก

กล่าวโดยสรุป ในส่วนนี้เป็นความหมายที่ยกระดับความรุนแรงของการชุมนุมมากขึ้น ในลักษณะที่ว่า การชุมนุมจึงมีลักษณะของการก่อการร้าย ทั้งนี้ การก่อการร้ายนั้น นับเป็นการกระทำที่อันตราย และเป็นภัยคุกคามต่อความสงบสุขของประเทศชาติ ดังนั้น จึงเป็นความชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าไปสลายการชุมนุมที่มีลักษณะของการก่อการร้าย นั่นเอง

1.7 การชุมนุมมีพัฒนาการในทางเลวร้าย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการชุมนุมที่เริ่มรุนแรงมากขึ้น

“..ตลอดระยะเวลา 1 สัปดาห์ที่ผ่านมาเนะครับ มีหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งสร้างความกระทบกระเทือนกับจิตใจของพี่น้องประชาชน มีพัฒนาการของเหตุการณ์หลายด้าน ซึ่งทำให้อารมณ์ความรู้สึกของพี่น้องประชาชนนั้น มีความหลากหลายมาก...”

“...มีการไปเคลื่อนไหวก่อความสร้างความเดือดร้อนให้แก่พี่น้องประชาชน ซึ่งมีผลทำให้เกิดความไร้ระเบียบเป็นการทั่วไปในสังคม ยิ่งไปกว่านั้นก็คือถ้าปัญหาในพื้นที่นั้น ยังไม่สามารถที่จะควบคุมได้ นั่นก็หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่เราพยายามเข้าไปเอาพื้นที่ราชประสงค์กลับคืนมาให้กับพี่น้องประชาชนนั้น ก็จะทำให้เกิดปัญหาจากส่วนอื่นๆ ตามมาและการปฏิบัติการณ์นั้นมีความเสี่ยงต่อการที่จะไม่ประสบความสำเร็จ...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

“...ส่วนกรณีที่เกิดขึ้นที่เป็นเหตุที่สะเทือนใจมากที่สุดในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา ก็คงหนีไม่พ้นเหตุการณ์ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เช่นเดียวกันครับ ต้องบอกว่า เหตุผลหนึ่งซึ่งเกิดเหตุการณ์นี้ก็เพราะว่า ทางเจ้าหน้าที่ของ

เรานั้นกระซิบกำลังเข้าไปในบริเวณรอบๆ พื้นที่ราชประสงค์ ทำให้ผู้ชุมนุมนั้นมีความวิตกกังวลต่อการถูกสลายการชุมนุม...”

“...ในช่วงที่มีปัญหาอยู่นั้น มีการประสานกับผู้บริหารของโรงพยาบาลมาโดยตลอด แต่ว่าผู้อำนวยการและผู้บริหารของโรงพยาบาลนั้น ก็ต้องยึดตามหลักสากล คือ ไม่ต้องการที่จะให้มีกำลังของใครก็ตามเข้าไปอยู่ในพื้นที่ของโรงพยาบาล เพราะว่าจะสูญเสียความเป็นกลาง และดูเหมือนว่าอาจจะทำให้มีความไม่ปลอดภัยมากขึ้น ตรงนี้คือเป็นข้อตกลงซึ่งเกิดขึ้น และก็ทำให้ผู้บริหารโรงพยาบาลนั้นก็ใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถ ในการที่จะดูแลแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดปัญหากับทางผู้ชุมนุมขึ้น...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีประกาศเลื่อนกำหนดการเปิดภาคเรียนออกไป

“...วันพรุ่งนี้นั้นเป็นวันเปิดเทอม เพราะฉะนั้นผู้ปกครอง พ่อแม่ มีความห่วงใยมากเกี่ยวกับเรื่องของการปลอดภัยของลูกหลานนะครับ เพราะฉะนั้นเช้าวันนี้ ผมได้บอกทางกระทรวงศึกษาธิการ และให้ทางกระทรวงศึกษาธิการนั้นประสานไปยังกรุงเทพมหานครด้วยครับว่า โรงเรียนทั้งหลายในกรุงเทพมหานครนั้น ควรที่จะได้มีการเลื่อนการเปิดเทอมไปเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองนั้นมีความอุ่นใจ เพราะผมเข้าใจดีครับว่าหวั่นพ่อแม่เหล่านั้นคงไม่ต้องการที่จะให้ลูกหลานนั้นจะต้องเดินทางในกรุงเทพมหานครซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ เพราะฉะนั้นไม่ใช่เฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในบริเวณที่มีการชุมนุมหลัก แต่ว่าในกรุงเทพมหานครทั้งหมด ก็จะทำให้ทางกระทรวงศึกษาธิการและกรุงเทพมหานครนั้น ได้ดำเนินการในการประกาศให้มีการเลื่อนวันเปิดเทอมออกไป...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับการประกาศเคอร์ฟิวส์

“...ประการที่ 2 จากเหตุการณ์หลายพื้นที่ ที่เกิดขึ้นในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมา นั้น ก็มีการเสนอแนะว่าทำอย่างไร เราจะป้องกันไม่ให้คนที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทั้งหลายนั้น ต้องเข้าไปอยู่ในสถานการณ์หรือว่าตกเป็นเหยื่อด้วย เพราะฉะนั้นการห้ามในเรื่องของการใช้พื้นที่การเดินทาง รวมไปถึงการประกาศเคอร์ฟิวส์ขณะนี้ ทางท่านรองนายกรัฐมนตรีสุเทพฯ ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ก็กำลังมีการประชุมคณะกรรมการ ศอช. นะครับ ซึ่งในช่วงสายๆ ก็คงจะได้มีการรายงานผลของการประชุมให้ทราบต่อไปว่าทาง ศอช. นั้นจะมีการประกาศมาตรการเพิ่มเติมในลักษณะนี้หรือไม่ ผมขอย้ำเพียงเล็กน้อยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นะครับ ประการแรกก็คือว่า ในเรื่องของภาพรวมของปัญหาขณะนี้ ก็ขอยืนยันอีกครั้งหนึ่ง ว่าการที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความสูญเสียนั้น สิ่งที่ดีที่สุดขณะนี้ก็คือการยุติการชุมนุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งครับ ต้องชี้ให้เห็นกันชัดๆ ว่า การชุมนุมนั้นเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความรุนแรงได้ตลอดเวลา...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนของความหมายชุด “การชุมนุมมีพัฒนาการไปในทางเลวร้าย” จากประเด็นตัวอย่างข้างต้นแรก นายกรัฐมนตรีระบุว่า การชุมนุมมีความยืดเยื้อ และเกิดสิ่งที่สร้างความ

สะท้อนใจให้แก่ประชาชนอย่างมาก และมีพัฒนาการที่ทำให้ประชาชนเกิดม็อบด้านต่างๆ เช่น การข่มขู่คุกคาม สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ส่งผลให้เกิดความวุ่นวายในสังคม ซึ่งไม่เพียงเกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร แต่ตามต่างจังหวัดก็เกิดเหตุการณ์ไม่สงบเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ สำหรับเหตุการณ์ที่สะท้อนจิตใจประชาชนมากที่สุด คือ เหตุการณ์ที่ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงบุกเข้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เพราะผู้ชุมนุมมีความวิตกกังวล ว่าเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งแฝงตัวเข้าไปอยู่ในโรงพยาบาล เพื่อเตรียมเข้าสลายการชุมนุม แต่ทางผู้บริหารของโรงพยาบาล แจ้งว่าจะไม่ยอมให้มีกำลังไม่ว่าจะฝ่ายไหนก็ตามเข้าไปอยู่ในพื้นที่ของโรงพยาบาล เพราะต้องรักษาความเป็นกลางตามหลักการสากล อย่างไรก็ตามในชวงเวลาดังกล่าวคือในเดือนพฤษภาคม การชุมนุมยิ่งยกระดับรุนแรงขึ้น ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่า เจ้าหน้าที่ที่สามารถทำการจับกุมคนร้ายได้ ทั้งผู้ค้าและชนอาวุธมา ตลอดจนผู้ที่ใช้อาวุธสงคราม ก่อวินาศกรรม ที่เกิดขึ้นมาก่อนหน้านี้

ดังนั้นเมื่อเห็นว่าการชุมนุมได้ยกระดับความรุนแรงขึ้น นายกรัฐมนตรีจึงประกาศเลื่อนกำหนดการเปิดการเรียนการสอนโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครออกไป เพื่อความปลอดภัยของเยาวชน กับทั้งยังมีการกล่าวถึงแนวทางการประกาศเคอร์ฟิวส์ เพื่อป้องกันไม่ให้คนที่ไม่เกี่ยวข้อง กับเหตุการณ์ ต้องตกเป็นเหยื่อในเหตุการณ์นี้ ทั้งนี้ อยู่ในระหว่างมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ดำเนินการประชุมวางแผนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวว่าจะมีดำเนินการหรือไม่ อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่สุดซึ่ง นายกรัฐมนตรีย้ำเตือนคือ การยุติการชุมนุมเป็นหนทางที่ดีที่สุด ในอันที่จะหลีกเลี่ยงเหตุการณ์รุนแรงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อีก

กล่าวโดยสรุป ความหมายชุดนี้มีความเกี่ยวเนื่องกับความหมายชุดที่แล้วอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ เมื่อนายกรัฐมนตรีระบุว่า การชุมนุมมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลต่างๆ ที่มีได้หวังผลเพื่อการเรียกร้องประชาธิปไตย ดังนั้นพฤติกรรมของการชุมนุมย่อมออกมาในลักษณะของการกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อหวังผลบางประการ และในที่สุดการกระทำต่างๆ ก็มาถึงขั้นที่มีลักษณะเลวร้าย ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีปฏิบัติการสลายการชุมนุม หรือ ขอคืนพื้นที่ ในวันที่ 10 เมษายน 2553 ทั้งนี้ ถือว่ารัฐบาลมีความชอบธรรมที่จะปฏิบัติการอย่างปฏิเสธไม่ได้

1.8 มีกลุ่มที่ต้องการล้มแผนปรองดองเพื่อหวังผลบางประการ

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเหตุระเบิดเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2553

“...มีหลายคนพอเกิดเหตุการณ์ขึ้นก็มาพูดหรือสื่อสารมาถึงผมว่า นี่แหละคือความล้มเหลวของแผนปรองดอง นี่แหละคือสิ่งที่ทำให้เราต้องยกเลิกแผนของการปรองดอง ผมอยากจะเรียนครับว่า ผมเชื่อว่าพวกเราทุกคนรู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ผมยืนยันได้เลยว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นตัวบ่งบอกว่า ผู้ที่ไม่สนับสนุนแผนการปรองดองที่ชัดเจนที่สุดกลุ่มหนึ่งก็คือกลุ่มผู้ก่อการร้ายครับ เพราะเขารู้ว่าถ้าเมื่อไรก็ตามการชุมนุมยุติลง และแผนปรองดองเดินหน้าได้แบบเต็มที่ กลุ่มเขาจะเป็นกลุ่มคนซึ่งแปลกแยกอยู่ในสังคม ถูกโดดเดี่ยว และจะต้องมีการดำเนินการถูกจับกุมดำเนินคดี เพราะเขาจะไม่สามารถเอามวลชนมาเป็นโล่มนุษย์ มาเป็นกลุ่มที่ล้อมเขาได้อีกต่อไป เพราะฉะนั้นอย่าได้แปลกใจครับว่า คนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย แล้วก็จะต้องมีความพยายามในการที่จะสร้างความรุนแรง เพื่อที่จะล้มแผนของการปรองดอง...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงเสธ.แดง และ พ.ต.ท. ทักษิณ ว่าเป็นผู้ที่ต้องการล้มแผนปรองดอง

“...ตรงนี้ครับเป็นสิ่งที่ผมอยากจะเรียนว่า ต้องวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนว่า แผนการปรองดองกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 2 คินก่อนนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ผมเอ่ยชื่อบุคคลก็ได้ครับ คนที่แสดงตัวชัดเจนไม่เอาแผนปรองดองก็คือเสธ.แดงครับ แล้วก็มีพยายามอย่างยิ่งยวดในขณะนี้ที่จะไม่ให้เกิดการชุมนุมยุติลง และที่สำคัญก็คือว่า เสธ.แดง ก็พูดอย่างชัดเจนด้วยว่าขณะนี้ ก็พยายามที่จะไปติดต่อประสานงานกับแกนนำในภูมิภาค เพื่อมาคัดค้านแกนนำในส่วนกลาง ซึ่งในเบื้องต้นบอกว่าตอบรับกระบวนการของการปรองดอง และที่สำคัญก็คือเสธ.แดงบอกด้วยครับว่า เขาก็จะฟังจากคุณทักษิณ ซึ่งผมก็กล้าพูดได้เช่นเดียวกันครับว่า คุณทักษิณนั้นไม่พอใจแผนปรองดองครับ เพราะในแผนปรองดองนั้นไม่มีอะไรที่เป็นคำตอบในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ส่วนตัวของคุณทักษิณเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคดีความและเรื่องอื่นๆ...”

“...ขณะนี้แผนปรองดองนั้น คนที่ต้องการที่จะล้มล้างมากที่สุดก็คือผู้ก่อการร้าย และคนที่อยู่ในต่างประเทศ เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมอยากจะทำความเข้าใจนะครับ กับเสียงสะท้อนที่ผ่านมา ผมตอบ SMS ผมตอบโทรศัพท์ได้ไม่หมดทุกสายหรอกครับ แต่ผมยืนยันข้อเท็จจริงและความรู้สึกอย่างนี้...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จาก 2 ประเด็นข้างต้น ของชุดความหมาย **“มีกลุ่มที่ต้องการล้มแผนปรองดองเพื่อหวังผลบางประการ”** นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ การยิงระเบิด 2 ครั้ง ใกล้เคียง บริเวณที่ชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงเมื่อคืนวันที่ 7 พฤษภาคม 2553 เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่เสียชีวิตและบาดเจ็บอีกจำนวนมาก ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่าเหตุระเบิดดังกล่าว เป็นสัญญาณจากผู้ก่อการร้ายว่าไม่ยอมรับแผนปรองดองแห่งชาติ เนื่องจากหากแผนปรองดองดำเนินการไปได้ด้วยดี ผู้ก่อการร้ายจะต้องถูกจับกุมดำเนินคดี ดังนั้นจึงต้องคัดค้านแผนปรองดอง จากนั้นในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีระบุว่าชื่อของผู้ที่ไม่ต้องการให้เกิดแผนปรองดอง ว่ามี เสธ.แดง หรือ พล.ต.ชาติชาย ชววัสติผล ซึ่งขณะนั้นกำลังพยายามติดต่อกับแกนนำในภูมิภาค เพื่อคัดค้านแกนนำในส่วนกลางที่ตอบรับกระบวนการของการปรองดอง นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังระบุด้วยว่า

พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล นั้น ได้ปรึกษาหารือกับอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่ง นายกรัฐมนตรีแสดงความคิดเห็นว่า จุดนี้สะท้อนว่าอดีตนายกรัฐมนตรีไม่พอใจแผนปรองดอง เช่นเดียวกัน เพราะแผนปรองดองไม่มีสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่อดีตนายกรัฐมนตรีเลย สุดท้าย นายกรัฐมนตรียังสรุปว่าผู้ที่ต้องการที่จะล้มล้างแผนปรองดองมากที่สุด คือ ผู้ก่อการร้าย และคนที่ อยู่ในต่างประเทศ

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ เกิดขึ้นหลังจากที่นายกรัฐมนตรีได้เสนอแผนปรองดอง แห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างยั่งยืน เป็นการสร้าง “อุดมการณ์ ความปรองดอง” อย่างไรก็ดี ปรากฏว่ากลุ่มคนเสื้อแดงไม่ยอมรับแผนดังกล่าว แต่กลับยกระดับ ความรุนแรง ในลักษณะของการก่อการร้าย เช่น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเหตุยิงระเบิด 2 ครั้ง ใกล้เคียงๆ บริเวณที่ชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงเมื่อคืนวันที่ 7 พฤษภาคม 2553 เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ เสียชีวิตและบาดเจ็บอีกจำนวนมาก ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีระบุว่าเหตุระเบิดดังกล่าว เป็นสัญญาณ จากผู้ก่อการร้าย ว่าไม่ยอมรับแผนปรองดองแห่งชาติ ดังนั้น เมื่อการชุมนุมยังคงไม่ยุติ รัฐบาลจึง ความชอบธรรมที่จะเข้าสู่สลายการชุมนุม

1.9 กลุ่มคนเสื้อแดงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงการไม่ยอมรับแผนปรองดองของนปช.

“...ผมอยากทำความเข้าใจนี้ครับว่าประมาณ 10 กว่าวันที่แล้วหลังจากที่ผมได้เสนอแผนปรองดอง 5 ข้อ เสนอให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน คือในช่วงปลายปี ถ้าหากว่ามีการคลี่คลายสถานการณ์ และ เชิญชวนทุกฝ่ายเข้ามาร่วมกระบวนการปรองดอง แล้วประสบผลสำเร็จ และบ้านเมืองสงบ ก็ปรากฏว่าใน ขณะนั้นทางผู้ชุมนุมโดยทางแกนนำนั้นใช้เวลาอยู่ประมาณสัปดาห์กว่าๆ แสดงท่าทีในการตอบรับที่จะเข้าร่วม กระบวนการปรองดอง แต่ไม่ยอมยุติในเรื่องของการชุมนุม ซึ่งสุดท้ายการเข้าสู่กระบวนการปรองดองที่เป็น รูปธรรม ซึ่งก็ต้องเริ่มต้นจากการยุติการชุมนุมนั้น ทางฝ่ายแกนนำนั้นก็ปฏิเสธ แม้ว่ารัฐบาลได้ให้เวลามาเป็น ระยะเวลากว่า 1 สัปดาห์ หลังจากที่มีการปฏิเสธการเข้าสู่กระบวนการปรองดองดังกล่าว ทางรัฐบาลก็มีความ จำเป็นในการที่จะมาวางแผนหรือวางแนวทางในการคืนความเป็นปกติให้กับสังคม” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก

“...ซึ่งเมื่อได้มีการดำเนินการกระชับวงล้อมตรงนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นก็ปรากฏว่ามีความพยายามของ ประชาชนจำนวนหนึ่ง ซึ่งรวมถึงผู้ที่ติดอาวุธได้พยายามที่จะเข้าโจมตีด้านทั้ง 4 ทิศทางของพื้นที่การชุมนุม เรา จะเห็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนะครับ ไม่ว่าจะเป็นที่ดินแดง ไม่ว่าจะเป็นที่บริเวณที่ถัดเข้ามาตรงถนนราชปรารภ

ไม่ว่าจะเป็นคลองเตย บ่อนไก่ และพื้นที่อื่นๆ ช่วงนี้ละครับเป็นช่วงที่เกิดการสูญเสียชีวิตเป็นจำนวนมากพอสมควร ประมาณ 40 กว่าชีวิต...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปฏิเสธการเจรจาของกลุ่มคนเสื้อแดง

“...อย่างไรก็ตามเมื่อผมติดต่อกับท่านประธานวุฒิสภา ครั้งสุดท้ายนั้นท่านประธานวุฒิสภาได้แจ้งกับผมว่า เพื่อที่แสดงออกถึงความชัดเจนว่าจะมีการเข้าสู่กระบวนการเจรจาจริง ทางฝ่ายผู้ชุมนุมได้บอกผ่านทางท่าน ส.ว.มายังท่านประธานว่าหลังจาก 18.00 น. นะครับ คือหลังจากหกโมงเย็น จะเห็นชัดเจนว่ามีการหยุดยิงจากฝ่ายที่เป็นมวลชนที่เข้ามาปะทะกับเจ้าหน้าที่ ผมก็ได้กราบเรียนท่านประธานไปครับว่า ผมอยากให้เห็นว่าหลังหกโมงเย็นไปแล้ว นอกเหนือจากใช้คำว่า หยุดยิง นั้น ขอย่าให้มีการปฏิบัติการใดๆ ทั้งสิ้น ของกองกำลังของมวลชนในบริเวณพื้นที่ต่างๆ และก็ขอคืนความเป็นปกติให้กับพื้นที่ อย่างเช่น บ่อนไก่ คลองเตย ราชปรารภ และดินแดง ท่านประธานท่านก็บอกว่าท่านก็จะสื่อสารข้อความนี้ไปยังทางกลุ่ม ส.ว. ซึ่งทำงานทางด้านนี้ หลังจากนั้นผมไม่ได้รับการติดต่อครับ และสิ่งที่ชัดเจนก็คือว่าหลังหกโมงเย็นของวันที่ 18 นั้นก็ยังปรากฏว่ามีการยิงเอ็ม 79 ยังมีปฏิบัติการของมวลชนต่างๆ บริเวณรอบนอกเหมือนเดิม ดังนั้นผมจึงเข้าใจครับว่าการเจรจานั้นไม่ประสบผลสำเร็จ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการปฏิเสธข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง ให้ถอนกำลังทหารออกจากพื้นที่ชุมนุม

“...ผมได้รับการติดต่อจากกลุ่มองค์กรเอกชนอีกกลุ่มหนึ่งครับ ในเย็นหรือค่ำวันเดียวกัน ซึ่งก็พูดเช่นเดียวกันว่าจะไปนำข้อเสนอของกลุ่ม นปช. มาให้ผมได้รับทราบ ข้อเสนอซึ่งส่งมาถึงผมเป็นลายลักษณ์อักษร นะครับ ส่งมาทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น ปรากฏว่าบอกว่าจะให้ทางทหารถอนกำลังออกไปก่อน แล้วจะมีการเรียกมวลชนจากพื้นที่ต่างๆ เข้ามาที่ราชประสงค์ ผมก็ได้เรียนกลับไปว่าข้อเสนอนี้ไม่สามารถแก้ปัญหาของบ้านเมืองได้ เพราะทำให้การแก้ปัญหาของการชุมนุมที่ราชประสงค์นั้นยากขึ้นไปอีก เพราะจะมีคนกลับเข้าไปชุมนุมมากขึ้น หลังจากที่มีรัฐบาลหรือ ศอฉ. ได้ปิดล้อม และทำให้การชุมนุมนั้นเบาบางลงแล้ว ก็จึงได้ปฏิเสธไปนั้นเป็นการบ่งบอกครับว่าเมื่อคืนของวันที่ 18 นั้น ช่องทางของการพูดคุยของการเจรจา รัฐบาลได้ตอบไปอย่างชัดเจนแล้วว่า คงไม่สามารถดำเนินการได้ เว้นเสียแต่ว่าผู้ชุมนุมประกาศยุติการชุมนุม ซึ่งก็ไม่ได้เกิดขึ้น...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างทั้งหมดในชุดความหมาย “**กลุ่มคนเสื้อแดงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม**” นายกรัฐมนตรีระบุถึงการไม่ยอมรับแผนปรองดองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยเล่าลำดับเหตุการณ์ ตั้งแต่หลังเสนอแผนปรองดองไปจนถึงการเกิดเหตุปะทะต่อเนื่องไปจนถึงเย็นวันที่ 18 พฤษภาคม 2553 โดยมีลำดับ คือ หลังจากที่นายกรัฐมนตรีตนเองเสนอแผนปรองดอง 5 ข้อ และหากว่าสถานการณ์ต่างคลี่คลายสงบลง ก็เสนอให้มีการเลือกตั้งใน

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 ซึ่งข้อเสนอนี้ แรกเริ่มแกนนำผู้ชุมนุม ใช้เวลาตัดสินใจนานกว่า 1 สัปดาห์ จากนั้นจึงแสดงท่าทีตอบรับเพื่อเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง แต่ด้วยเหตุที่ทางกลุ่มคนเสื้อแดงยังไม่ยอมยุติการชุมนุม ดังนั้น กระบวนการปรองดองที่เป็นรูปธรรมจึงเกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้นทางรัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแนวทางในการคืนความเป็นปกติให้กับสังคมต่อไป โดยในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีระบุว่า หากการชุมนุมยืดเยื้อต่อไป มีแต่จะเกิดความสูญเสียมากขึ้น ซึ่งประชาชนส่วนมากก็ไม่อยากให้เกิดเหตุการณ์ความสูญเสียเกิดขึ้นอีก ดังนั้นประชาชนบางส่วนก็อาจเข้าไปปะทะกับผู้ชุมนุมด้วยตัวเอง ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่ง จากนั้นนายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่างชุมชนบ่อนไก่ ที่ประสบกับปัญหาจากการถูกตัดไฟฟ้า น้ำประปา และไม่สามารถออกมาซื้ออาหารได้ในช่วงของการสลายการชุมนุม ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ก็ไม่สามารถเข้าไปช่วยเหลือได้ เพราะมีกลุ่มผู้ก่อการร้ายแฝงตัวอยู่ในบริเวณนั้น และมีการใช้อาวุธตอบโต้เจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา

ในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีระบุว่าเมื่อเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการกระชับวงล้อมประชาชนจำนวนหนึ่ง ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้ที่ติดอาวุธ พยายามที่โจมตีด้านทั้ง 4 ทิศทางของพื้นที่การชุมนุม เช่นบริเวณ ถนนดินแดง, ถนนราชปรารภ, แยกคลองเตย และบ่อนไก่ ตลอดจนพื้นที่อื่นๆ ซึ่งนายกรัฐมนตรีระบุว่าเหตุการณ์ในช่วงนี้ เป็นช่วงที่มีการปะทะรุนแรงจนเกิดการสูญเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ประมาณ 40 กว่าชีวิต จากนั้นนายกรัฐมนตรีระบุว่า ตนได้ติดต่อกับประธานวุฒิสภา เพื่อยืนยันว่าจะมีการเข้าสู่กระบวนการเจรจา ซึ่งหลังจากนั้นเวลา 18.00 น. การยิงปะทะกันระหว่างฝ่ายประชาชนกับเจ้าหน้าที่ก็สงบลง และทุกๆ ที่นายกรัฐมนตรีได้ขอความร่วมมือว่าหลัง 18.00 น. นั้น ทุกอย่างต้องอยู่ในความสงบเรียบร้อย แต่ปรากฏว่าในช่วงเวลาหลังหกโมงเย็นของวันที่ 18 พฤษภาคม ยังคงมีการยิงระเบิดเอ็ม 79 ของกลุ่มประชาชน ซึ่งสะท้อนว่าการเจรจานั้นไม่ประสบความสำเร็จ

จากนั้นในประเด็นสุดท้าย นายกรัฐมนตรีได้ระบุถึงข้อเสนอของผู้ชุมนุม ที่ส่งมาถึงตนเป็นลายลักษณ์อักษร ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) โดยเรียกร้องว่า ขอให้ทางทหารถอนกำลังออกไปก่อน จึงจะมีการเรียกมวลชนจากพื้นที่ต่างๆ เข้ามาที่ราชประสงค์ แต่นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าตนเองนั้น เห็นว่าแนวทางนี้มีแต่จะทำให้การแก้ปัญหาของการชุมนุมในพื้นที่ราชประสงค์มีความยากลำบากมากขึ้นไปอีก เพราะจะมีคนกลับเข้าไปชุมนุมมากขึ้น ดังนั้นจึงได้ปฏิเสธข้อเสนอนี้ เว้นเสียแต่ผู้ชุมนุมประกาศยุติการชุมนุม แต่ผู้ชุมนุมก็ยังคงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อสะท้อนถึงความชอบธรรมของการทำงานของรัฐบาลในปฏิบัติการกระชับพื้นที่ เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 โดยเป็นการชี้แจงถึง

เหตุผลของการเข้าสู่สลายการชุมนุมว่า เป็นเพราะกลุ่มคนเสื้อแดงยังคงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม ที่พยายามเสนอแนวทางเพื่อสร้างความปรองดอง ดังนั้นจึงมีผลให้กระบวนการปรองดองที่เป็นรูปธรรมเกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้น รัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแนวทางในการคืนความเป็นปกติให้กับสังคม ซึ่งหมายถึง การเข้าสู่สลายการชุมนุม ที่เรียกว่า “ปฏิบัติการกระชับพื้นที่”

2. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล

สำหรับวาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาลผู้วิจัยพบว่ามีจำนวนที่กล่าวถึงมากเป็นลำดับที่สองจากการวิเคราะห์ทั้ง 3 เดือน ทั้งนี้ เพราะนอกจากสถานการณ์การชุมนุมซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมากต่อความมั่นคงของประเทศชาติ การทำงานของรัฐบาลก็เป็นสิ่งสำคัญที่นายกรัฐมนตรีจะต้องนำมารายงานต่อประชาชน นอกจากนี้ หากวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการจัดรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ก็คือ เพื่อเป็นรายการสำหรับนำเสนอ หรือบอกเล่าถึงการทำงานของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลในช่วงเวลาหนึ่งสัปดาห์ที่ผ่านมา ทั้งความคืบหน้าความสำเร็จของนโยบายแนวทางการดำเนินการต่างๆ ตลอดจนบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นวาทกรรมชุดนี้จึงมีความสำคัญที่นายกรัฐมนตรีจะละเว้นไม่กล่าวถึงมิได้ ซึ่งทั้งหมดปรากฏชุดความหมาย 7 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างประเด็นเหตุการณ์ต่างๆ โดยขอคัดเลือกนำเสนอเฉพาะประเด็นที่สามารถสะท้อนถึงความหมายของวาทกรรมชุดได้ชัดเจนที่สุด ดังต่อไปนี้

2.1 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องและมีความคืบหน้าอย่างดี

ประเด็น การดำเนินงานด้านสังคมของรัฐบาล ในส่วนของการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน

“...ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา มีงานที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสังคมที่รัฐบาลได้ผลักดันอย่างชัดเจน ส่วนแรกคือการที่ได้มีการจัดการมอบรางวัลโครงการที่เราเรียกว่า Child Watch ซึ่งเป็นโครงการที่เป็นความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานทางด้านการวิจัย คือ สกว. สสส. และสถาบันรามจิตติ ซึ่งได้ติดตามและรวบรวมตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสำรวจสภาพว่าปัจจุบันนั้นปัญหาสังคมคือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนนั้นเป็นอย่างไรบ้าง โดยเริ่มมีการเจาะลึกมากขึ้นเป็นรายจังหวัด เป็นรายพื้นที่พร้อมๆ กันนั้นก็ได้มีการกระตุ้นให้เกิดการจัดทำโครงการที่มีความสร้างสรรค์ เพื่อเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ให้กับเด็ก ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดีจากภาคประชาสังคม และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานในด้านการศึกษา คือ การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2

“...ในรอบนี้ซึ่งเราพูดถึงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ผมได้กล่าวชัดเจนในการดำเนินนโยบายในการประชุมคณะกรรมการนโยบายกิติ ในการประชุมสมัชชาขับเคลื่อนซึ่งได้เปิดไปเมื่อวานนี้ก็คิดว่า เราจะปล่อยให้เวลาผ่านไปอีกไม่ได้ โดยไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนในเรื่องของระบบการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย ซึ่งการปฏิรูปครั้งนี้ก็จึงได้เน้น 4 ด้านใหญ่ๆ ที่จะถือว่าเป็น 4 ใหม่ ในแต่ละด้านนั้นในรอบนี้เราจะมีการกำหนดตัวชี้วัด หรือตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน เพื่อที่จะทำให้คนทำงานนั้นสามารถตรวจเหมือนกับเป็นการบ้านสำหรับตัวเองได้ ว่าแต่ละเรื่องนั้นมีทิศทาง มีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่อย่างไร...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลในด้านการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ในส่วนของบุคลากร “ครู”

“...สำหรับใหม่ที่ 2 คือเรื่องของครู ซึ่งนอกเหนือจากการที่จะเร่งรัดดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษารอบแรกในเรื่องของเงินเดือน วิทยะฐานะ และการยกระดับเป็นวิชาชีพชั้นสูงแล้ว สิ่งที่จะเกิดขึ้นในช่วง 10 ปีข้างหน้าก็คือเราพบว่าจะมีครูที่เกษียณเป็นหลักแสน และเราต้องการมีการผลักดันซึ่งเราได้ทำไปแล้ว โครงการสำคัญ 2 โครงการคือ โครงการครูพันธุ์ใหม่ เพื่อเข้ามาทดแทน และโครงการคืนครูให้นักเรียน เพื่อลดภาระของครู...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลในด้านการเกษตร คือ การแก้ไขเยียวยาเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยแล้ง

“...อย่างที่ได้อธิบายไปแล้ว เกี่ยวข้องกับเกษตรกรเช่นเดียวกันครับก็คือเรื่องของภัยแล้งนะครับ เรื่องนี้ก็ขอเรียนว่ารัฐบาลและที่ผมได้ติดตามอย่างใกล้ชิดนะครับ ทั้งสถานการณ์น้ำ ทั้งปัญหาภัยแล้งถือว่าเป็นปัญหาภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในหลายจังหวัด มาตรการความช่วยเหลือมีการติดตามอย่างใกล้ชิด ถ้าพี่น้องประชาชนมีปัญหาในเรื่องนี้นะครับก็ขอให้แจ้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเราจะเข้าไปดูแล โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะนี้มีความสนใจมากในเรื่องปัญหาของแม่น้ำโขงครับซึ่งได้รับผลกระทบจากภัยแล้งอย่างรุนแรงและมีข้อสงสัยหรือว่าจะไปเกี่ยวข้องกับประเทศจีนหรือไม่อย่างไร แต่ไม่ว่าสาเหตุจะเป็นอย่างไรก็ตาม ขณะนี้เราก็พบว่าระดับน้ำในแม่น้ำโขงนั้นลดต่ำลงมากนะครับ ผมเองได้บอกกับกระทรวงการต่างประเทศและในวันนี้พุงนี้ซึ่งจะมีโอกาสพูดคุยกับตัวแทนของประเทศจีนก็จะได้นั้นย้ำครับว่า จะขอให้จีนนั้นให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำไม่ให้ภูมิภาคนี้ก็คือปลายน้ำที่อยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยหรือประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขงได้รับผลกระทบด้วย เพราะฉะนั้นเรื่องนี้รัฐบาลก็ไม่ได้นิ่งนอนใจนะครับ และก็ดำเนินการในทุกวิถีทางในการที่จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นจากภัยแล้ง...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลเกี่ยวกับปัญหาภัยแล้ง

“...สำหรับพี่น้องประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการที่แม่น้ำโขงนะครับ ได้ประสบกับปัญหาซึ่งมีความแล้ง หรือแห้งขาดเป็นพิเศษ ก็อยากจะเรียนครับว่าเรื่องนี้ไม่ได้นิ่งนอนใจเช่นเดียวกัน เมื่อวันจันทร์ที่ผ่านมาผมก็ได้มีโอกาสคุยกับทางผู้ช่วยรัฐมนตรีของจีนนะครับ ซึ่งได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย เพื่อที่จะทำความเข้าใจร่วมกันในกลุ่มประเทศต่างๆ ที่ใช้แม่น้ำโขงว่าจะมีการบริหารจัดการน้ำกันอย่างไรเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ ซึ่งในประเทศไทยเองก็จะมีการประชุมกลุ่มประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง นะครับ แล้วจะมีการเชิญทาง

ประเทศจีน ในฐานะประเทศคู่เจรจาด้วย อย่างนี้เป็นต้นนะครับ นี่ก็เป็นปัญหาซึ่งในสัปดาห์ที่ผ่านมา...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การแก้ปัญหาภาคการเกษตร

“...เช่นเดียวกับในภาคการเกษตรไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ การแก้ปัญหาตกค้างเกี่ยวกับการประกันรายได้ของพี่น้องเกษตรกร ที่ปลูกมัน ปลูกข้าวโพด ก็ได้มีมติคณะรัฐมนตรีแก้ไข ซึ่งน่าจะครอบคลุมกับพี่น้องประชาชนทุกกลุ่มแล้วนะครับที่ยังคิดว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคในการได้รับเงินชดเชยในส่วนของโครงการประกันรายได้ และในส่วนของตัวเองก็มีการปรับระบบ ในเรื่องของ การประกาศราคาอ้างอิงนะครับ ซึ่งเดิมนั้นประกาศทุก 15 วัน แต่ว่าเมื่อเจอกับภาวะซึ่งตลาดค่อนข้างจะผันผวน ก็เปลี่ยนมาเป็นประกาศทุก 7 วัน แล้วก็ได้มีการประกาศราคาอ้างอิงใหม่ตั้งแต่วันที่ 8-14 มีนาคมไปเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะทำให้มีเกษตรกรซึ่งได้รับเงินชดเชยนะครับ จากโครงการประกันรายได้เป็นจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันในช่วงปลายสัปดาห์ผมได้เชิญทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้มีการประเมินเบื้องต้นถึงปริมาณข้าวที่ได้มีการซื้อขายกันในช่วงครึ่งเดือนหลังของเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งมีปัญหาที่ราคาไม่ตรงกับราคาอ้างอิง ขณะนี้ก็ได้ตัวเลขที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และก็จะสามารถประกาศในเรื่องของความช่วยเหลือเยียวยา สำหรับพี่น้องเกษตรกรนะครับ ที่ประสบกับปัญหาการขายข้าวในช่วงนั้นได้ในเร็ว ๆ นี้เช่นเดียวกัน นะครับ นี่ก็เป็นงานซึ่งรัฐบาลได้มีการดำเนินการไป” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุเศรษฐกิจของประเทศมีการฟื้นตัวขึ้น

“...ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา เราก็มีตัวเลขเพิ่มเติมเรื่องของเศรษฐกิจว่าเราอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวอย่างชัดเจนในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนั้น เราก็มีตัวเลขเพิ่มเติมเข้ามานะครับ ตัวเลขแรกก็เป็น การสำรวจภาวะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการจ้างงานของบรรดาบริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งผลของการสำรวจปีนี้แตกต่างกับปีที่แล้วเวลาเดียวกันเนี่ยโดยสิ้นเชิงนะครับ ปีที่แล้วมีแต่บริษัท ห้างร้านที่บอกว่าไม่ปรับลดคนงานก็จะจ้างงานเท่าเดิม แต่ปีนี้นั้นส่วนใหญ่จะไปในแนวโน้มที่บอกว่าจะต้องมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นนะครับ มีบางส่วนที่บอกว่าเท่าเดิม และมีน้อยบริษัทมากครับ แทบจะนับว่าเป็นหลักหน่วยได้ที่บอกว่าอาจจะต้องมีการปรับลดพนักงานลงนะครับ ขณะเดียวกันการลงทุนจากต่างประเทศ แม้กระทั่งประเทศญี่ปุ่นซึ่งหลายคนกังวลนะครับว่า ในกรณีของมาตาเหตุจะมีผลกระทบ ก็ปรากฏว่า 2 เดือนแรกนั้น นักลงทุนจากญี่ปุ่นก็ได้ขอรับส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว นะครับในระยะเวลาเดียวกัน อย่างนี้เป็นต้น...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การสำรวจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน

“...ตรงนี้ก็ป็นจุดหนึ่งซึ่งมองเห็นความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เช่นเดียวกับการสำรวจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันก็ดูว่าขณะนี้อันดับของประเทศไทยก็เริ่มกระเตื้องขึ้นมา ผมอยากจะเรียนว่าทั้งหลายทั้งปวงนี้ก็ป็นตัวที่บ่งบอกว่า ขณะนี้รัฐบาลกำลังบริหารงาน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น รัฐบาลกำลังบริหารงานเพื่อที่จะให้พี่น้องประชาชนทุกกลุ่ม ได้รับการดูแลแก้ไขในปัญหาต่างๆ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น โครงการการประกันรายได้ข้าว

“...ส่วนปัญหาของพี่น้องเกษตรกรโดยเฉพาะเกษตรกรที่ปลูกข้าวหน้าครัว ในเรื่องของโครงการการประกันรายได้นั้นก็ขอเรียนว่าหลังจากที่ได้มีการปรับในเรื่องของอัตราราคาอ้างอิงและอัตราค่าชดเชยที่ขึ้นหน้าครัว มีโครงการการแทรกแซง แล้วในขณะนี้ก็มีแนวทางในการจูงใจให้โรงสีต่างๆ เข้ามาร่วม สถานการณ์ก็ดูจะผ่อนคลายลงไปบ้าง แต่ก็ยังจะมีการติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น การประชุมของกลุ่มประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ต่อการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และน้ำท่วม

“...การประชุมของกลุ่มประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ซึ่งมีการประชุมระดับผู้นำครั้งแรก โดยจะมีนายกรัฐมนตรีของลาว เวียดนาม และกัมพูชามาร่วมประชุม โดยจะเริ่มประชุมกันในวันพรุ่งนี้ ส่วนวันนี้ก็จะเป็นงานเลี้ยงรับรอง รวมไปถึงการพบปะทวิภาคีกับนายกรัฐมนตรีทั้งของลาวและของเวียดนาม ผมเรียนว่าความร่วมมือในกลุ่มแม่น้ำโขงนี้ การประชุมครั้งนี้ก็ยังมีเชิญประเทศที่เราเรียกว่าเป็นประเทศที่เป็นคู่เจรจา คือพม่ากับจีนครับ ซึ่งถือว่าเป็นต้นน้ำในส่วนของแม่น้ำโขง และก็เป็นที่น่ายินดีครับว่าขณะนี้ทางจีนก็ได้แจ้งมาหลังจากที่ผมได้คุยกับทางผู้ช่วยรัฐมนตรีเขาเมื่อเดือนก่อน ที่จะส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระดับน้ำในประเทศจีนสองจุดเพื่อที่จะทำให้เราสามารถที่จะบริหารจัดการในเรื่องของปัญหาภัยแล้ง หรือในบางกรณีหรือบางช่วงเป็นเรื่องของปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นในกลุ่มแม่น้ำโขง การที่ประเทศจีนนั้นได้พร้อมที่จะส่งข้อมูลให้เพิ่มเติมเป็นสัญญาณที่ดีครับ ว่าในการประชุมในวันนี้และวันพรุ่งนี้นั้นก็คงจะได้มีการหารือในการร่วมกันบริหารจัดการแม่น้ำโขง ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้น จากภัยแล้งบ้าง จากน้ำท่วมบ้าง ซึ่งไม่ว่าจะมีส่วนของการก่อสร้างเขื่อนในประเทศจีนเข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่อย่างไร อย่างน้อยที่สุดเมื่อปัญหาเกิดขึ้นแล้วก็จะมีแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อสามารถที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหามาและบริหารจัดการได้ การประชุมครั้งนี้ก็เป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะว่ายังมีบรรดาหุ้นส่วนการพัฒนาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย ประเทศตั้งแต่ญี่ปุ่นไปถึงในยุโรปนะครับ เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อที่จะพัฒนาความเป็นอยู่ของประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างให้เป็นไปด้วยดีไปในลักษณะของการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และก็สมารถที่จะช่วยให้ความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนตลอดลุ่มน้ำนั้น มีการพัฒนาหลุดพ้นจากความยากจนได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

“...นอกจากนั้นครับ ก็ยังมีเรื่องของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างนะครับ ซึ่งทางกระทรวงการคลังได้ทำแล้ว ก็พร้อมที่จะเข้าสู่การประชุมของคณะรัฐมนตรีเช่นเดียวกัน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ครับเป็นสิ่งที่จะได้มีการดำเนินการไปอย่างต่อเนื่อง...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น การแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ

“...นอกจากนั้นในภาพรวมของเศรษฐกิจซึ่งตัวเลขเศรษฐกิจในช่วงสองเดือนแรกของปีนี้เป็นไปในทางบวกมาก แต่เดือนมีนาคมนี้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมของพี่น้องประชาชนอยู่บ้าง ผมก็เรียนว่ามีการ

ติดตามการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างใกล้ชิด เมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมา ผมก็ยังได้มีการประชุมเพื่อติดตามการแก้ไขปัญหาความบอบาพุด ซึ่งขณะนี้ถือได้ว่ามีความชัดเจนครบถ้วน และการแก้ไขปัญหาต่างๆ นั้นเป็นไปตามขั้นตอนที่ได้มีการกำหนดไว้ตามเจตนารมณ์ของการระดมทุกภาคส่วน คือทั้งสี่ฝ่ายมาแก้ไขปัญหา และหน่วยงานต่างๆ ขณะนี้ก็ขยันขันแข็ง ในการที่จะคลี่คลายปมปัญหาสำหรับผู้ลงทุนต่อไป ซึ่งขณะนี้ก็มีสัญญาณครบว่าการลงทุนจากภาคเอกชนนั้น ก็เริ่มที่จะกลับเข้ามาละครับ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องช่วยกันทำให้สถานการณ์ทางการเมืองนั้น มีความสงบ กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด ก็จะสามารถประคับประคองในการที่จะดำเนินการในเรื่องของการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับแนวคิดนำโครงการที่อยู่ในเงินกู้เข้าสู่งบประมาณประจำปี 2554

“...ขณะเดียวกันครับผมต้องขอย้ำครับว่า ความจำเป็นของรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจยังมี ซึ่งขณะนี้เนื่องจากกฎหมายที่จะให้อำนาจในการกู้เงินในรอบที่สองนั้นยังไม่ผ่านสภา รัฐบาลเองก็มีการปรับแนวคิดที่จะนำเอาโครงการต่างๆ ซึ่งอยู่ในเงินกู้ตรงนั้นเข้ามาสู่ระบบงบประมาณตามปกติ ผมก็อยากจะให้มีการผลักดันงบประมาณประจำปี 2554 เป็นไปตามกำหนดครับ เพื่อที่จะทำให้เรามีความมั่นใจ 100 เปอร์เซ็นต์ว่าเศรษฐกิจนั้นจะฟื้นตัวขึ้นมาได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศในการที่จะมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ และมีหลักประกันความมั่นคงมากยิ่งขึ้น...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงประโยชน์ของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

“...กฎหมายฉบับนี้ผมอยากจะเรียนสาระสำคัญนะครับ ก็คือเป็นกฎหมายที่เป็นเครื่องมือ ซึ่งหลายประเทศใช้ครับ ในการสร้างความเป็นธรรม ทำอย่างไรที่จะให้การใช้ที่ดินนั้นเป็นประโยชน์สูงสุด ไม่ปล่อยให้มีคนจำนวนน้อยๆ สามารถที่จะสะสมที่ดินเป็นจำนวนมากได้ ในขณะที่มีประชาชนจำนวนมากขาดที่ทำกิน เพราะฉะนั้นหลักก็คือการจะใช้เครื่องมือทางด้านภาษี เป็นตัวที่จูงใจให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดิน รวมไปถึงการนำเอารายได้นั้นไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีกองทุนในเรื่องของธนาคารที่ดินไว้แก้ปัญหาสำหรับพี่น้องประชาชน คนยากคนจนที่ไม่มีที่ทำกิน แต่ภาษีตัวนี้นั้นจะมีข้อยกเว้นสำคัญก็คือ สำหรับเกษตรกร และสำหรับเรื่องของการอยู่อาศัยขนาดเล็กที่พอเหมาะพอควร ซึ่งรายละเอียดจะเป็นอย่างไร การยกเว้นนั้นจะยกเว้นที่อยู่อาศัยพื้นที่เท่าไร หรือมูลค่าเท่าไรนั้นเป็นเรื่องที่จะมีการรับฟังและประชาพิจารณ์ เพราะว่ากฎหมายฉบับนี้มุ่งสำคัญคือ เรื่องของความเป็นธรรม และการมีรายได้ให้กับท้องถิ่น รวมไปถึงการมีเงินสำหรับที่จะมาแก้ไขปัญหาในเรื่องของที่ทำกินของพี่น้องประชาชน...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงหน้าที่ของรัฐบาลที่จะแก้ปัญหาความยากจนให้กับประชาชน

“...ผมเรียนครับว่าการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน หรือปัญหาโครงสร้างหรือความไม่เป็นธรรมนั้น รัฐบาลได้ทำมาโดยลำดับ ระบบสวัสดิการที่เริ่มก่อตัวเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาจากนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาฟรี การเรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ สิ่งต่างๆ เหล่านี้กำลังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญครับว่า ทำไมเราจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดว่าปฏิทินงบประมาณสำหรับปีต่อไป

งบประมาณต่อไป จะต้องดำเนินการเป็นปกติ เพราะถ้าหากว่ากระบวนการงบประมาณตรงนี้จะซงักงั้น นโยบายต่างๆ ที่ได้ริเริ่มและทำไป ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับพี่น้องประชาชนคนยากคนจนผู้ด้อยโอกาส หรือผู้มีรายได้น้อย จะสะดุดหยุดลง เพราะฉะนั้นตรงนี้คือสิ่งที่รัฐบาลกำลังเร่งดำเนินการ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับโครงการไทยเข้มแข็ง

“...งบประมาณปี 54 ก็ได้มีการอนุมัติเช่นเดียวกัน สิ่งที่ยากจะเรียนครบก็คือว่างบประมาณปี 54 นี้จะเป็นงบประมาณที่เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20 นะครับ เป็นเงินรวมทั้งสิ้นสองล้านเจ็ดหมื่นล้านบาท เป็นงบประมาณซึ่งขาดดุลนะครับอยู่ประมาณสี่แสนล้าน หรือประมาณร้อยละ 4 ของ GDP ที่อยากทำความเข้าใจก็คือว่า การขาดดุลตรงนี้นั้นครับ เราจะดำเนินการโดยขณะนี้จะไม่มีการดำเนินการกู้เงินในส่วนของ พ.ร.บ. ที่เราเรียกว่า พ.ร.บ.ไทยเข้มแข็ง อีกสี่แสนล้านบาทหลัง อันนี้ก็เป็ผลมาจากการที่เศรษฐกิจฟื้นตัว แล้วก็มีการได้เข้ามามากขึ้น เพราะฉะนั้นการกระตุ้นการลงทุน ซึ่งเดิมเราวางไว้ว่าจะต้องใช้ พ.ร.บ.กู้เงินเข้ามานั้น ขณะนี้เราจะเข้ามาทำในระบบงบประมาณ และการกู้เงินตามปกติ ที่ไม่ต้องมีอำนาจพิเศษ เพราะฉะนั้นจะเห็นนะครับว่าหลังจากที่เราบริหารงานมาแล้ว จากเดิมซึ่งเราคิดว่า จะต้องมีการกู้เงินพิเศษถึงแปดแสนล้าน ขณะนี้ก็จะไม่มีความจำเป็นนะครับ และงบประมาณในครั้งนี่ ก็จะมีทั้งการลงทุนที่เป็นแผนที่เกี่ยวข้องกับไทยเข้มแข็ง ทั้งในเรื่องแหล่งน้ำ ทั้งในเรื่องโรงเรียน, โรงพยาบาล ทั้งในเรื่องถนนหนทาง ซึ่งเคยได้คุยกับพี่น้องประชาชนเอาไว้ และก็เป็งบประมาณซึ่งได้จัดงบประมาณไว้มากที่สุดในสัดส่วนที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการของพี่น้องประชาชนนะครับ ที่เป็นนโยบายสำคัญในการดูแลให้พี่น้องประชาชนนั้นมีความมั่นคง และเป็นการแก้ไขปัญหาพื้นฐานในเรื่องของความยากจนและความเป็นธรรม อันนี้ก็เป็งานที่มีความคืบหน้าไป ...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น สถานการณ์น้ำ

“...ขอเรียนกับพี่น้องประชาชนว่า ปัญหาทุกปัญหาของพี่น้องครับ รัฐบาลก็ยังเดินหน้าในการแก้ไขปัญหาที่นำ่วงที่สุดเวลานี้ก็คือปัญหาเรื่องของสถานการณ์น้ำครับ ผมได้เคยมีโอกาสชี้แจงกับพี่น้องประชาชนมาโดยตลอด ว่าปีนี้เป็นที่คาดการณ์ว่าจะมีความแห้งแล้งเป็นพิเศษ ประกอบกับสถานการณ์น้ำ ตั้งแต่ในช่วงต้นปีที่เรามีน้ำที่เก็บกักอยู่ในเขื่อนหลักๆ นั้น น้อยกว่าปีที่ผ่านๆ มา ขณะนี้สถานการณ์ผ่านไป 4 เดือนกว่าๆ ในปีที่ก็พบว่าระดับน้ำในเขื่อนหลักขณะนี้ ต้องถือว่าต่ำที่สุดในรอบหลายสิบปี ขณะนี้สถานการณ์ถือว่ารุนแรงกว่าเมื่อปี พ.ศ. 2536 ซึ่งหลายคนจำได้ว่าเป็นปีที่เราประสบกับปัญหาภัยแล้งที่รุนแรงที่สุดปีหนึ่ง อย่างไรก็ตามครับ เราก็ได้มีการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และผมได้มอบหมายให้ท่านรองนายกรัฐมนตรี พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ เป็นผู้ติดตามสถานการณ์น้ำเป็นรายวัน...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น ราคาข้าว

“...การแก้ไขปัญหาที่มีความคืบหน้าโดยลำดับ ปัญหาของพี่น้องเกษตรกร ซึ่งมีปัญหาเรื่องของราคาข้าว คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ก็ได้แก้ไขปัญหาในช่วงที่พี่น้องประชาชนขายข้าวได้ในราคาซึ่งต่ำกว่าราคาอ้างอิงที่ประกาศไป ก็จะมีการชดเชยย้อนหลัง ก็จะมีการนำสู่ที่ประชุมของคณะรัฐมนตรีในวันอังคาร ซึ่ง

เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติแล้ว ผมก็มั่นใจครับว่า พี่น้องเกษตรกรก็จะสามารถได้รับความเป็นธรรมตรงนี้ ก็จะแก้ไขปัญหาซึ่งพี่น้องเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคกลางหรือภาคเหนือตอนล่าง ที่ประสบกับปัญหานี้ค่อนข้างมาก จะได้มีความสบายใจว่ารัฐบาลก็เดินหน้าแก้ไขปัญหา...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น กฎหมายงบประมาณ

“...มติคณะรัฐมนตรีที่น่าสนใจนะครับ ผมอยากเรียนว่า แต่ละเรื่องนั้นก็มีการทำงานอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องของเศรษฐกิจนั้น กฎหมายงบประมาณ ขณะนี้รัฐบาลก็ได้มีความพร้อมและได้เสนอผู้พิจารณาของรัฐสภา นั้นหมายถึงว่าเราคาดว่าปลายเดือนนี้ เราจะสามารถเปิดสมัยประชุมวิสามัญพิจารณางบประมาณประจำปีงบประมาณ 2554 ได้ และจะเป็นไปตามตารางปฏิทินงบประมาณ ซึ่งคาดว่าจะทำให้งบประมาณนั้นผ่านความเห็นชอบของทั้งสองสภาได้ประมาณกลางเดือนกันยายน พร้อมทั้งจะประกาศใช้ตั้งปีงบประมาณ ในวันที่ 1 ตุลาคม ซึ่งงบประมาณตัวนี้จะมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าเป็นงบประมาณที่จะทำให้การกระตุ้นเศรษฐกิจนั้นสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง รัฐบาลได้เล็งลุ่มแผนในการที่จะกู้เงิน เดิมที่พี่น้องประชาชนจะจำได้ครับว่ามีการพูดว่าจะมีการกู้เงินเป็นกรณีพิเศษ 8 แสนล้านบาทนั้น รัฐบาลจะยกเลิกการกู้เงิน 4 แสนล้านบาทเอาโครงการที่เราเรียกว่าไทยเข้มแข็งทั้งหลาย มาบรรจุเอาไว้ในปีงบประมาณปีนี้ ปีที่กำลังทำอยู่นี้กับอีก 2 ปีข้างหน้า เพราะฉะนั้นการลงทุนในเรื่องหลักๆ ที่เกี่ยวข้องกับไทยเข้มแข็ง การที่จะกระตุ้นให้เศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะได้รับผลกระทบจากการชุมนุมนั้น งบประมาณฉบับนี้จึงมีความสำคัญ และก็เป็นงบประมาณซึ่งได้วางแนวทางที่มีเงินเพียงพอสำหรับงบประมาณทางด้านสวัสดิการต่างๆ ที่เป็นนโยบายหลักของรัฐบาลไว้ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ การศึกษาฟรี การรักษาฟรี และเรื่องอื่น ๆ รวมถึงการประกันรายได้ของเกษตรกรด้วย...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น ด้านเศรษฐกิจ

“...คณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ผ่านมา ก็ยังได้มีมติในการให้ความเห็นชอบการปรับปรุงกฎหมายเพื่อปฏิรูปเรื่องของตลาดหลักทรัพย์ ให้เป็นไปในรูปแบบที่มีการบริหารจัดการเหมือนกับในสากล ซึ่งจะทำให้การแข่งขันในการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์มีมากขึ้น ต้นทุนการประกอบธุรกิจต่างๆ ถูกลง และก็คาดว่าจะเป็นการช่วยเพิ่มมูลค่าของตลาดหลักทรัพย์ไทย แม้กระทั่งการที่จะทำให้สัดส่วนระหว่างราคาหุ้น กับผลประกอบการหรือรายได้ของบริษัทที่จดทะเบียนอยู่นั้นดีขึ้น เทียบเคียงกับทางประเทศคู่แข่งต่างๆ ของเราได้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะให้ตลาดทุนของไทยนั้นสามารถก้าวเดินไปข้างหน้าได้ ไม่เสียเปรียบตลาดทุนอื่นๆ ในภูมิภาค นี่ก็เป็นงานทางด้านเศรษฐกิจที่ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น การแก้ไขปัญหาของคนยากจน

“...การแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชนคนยากคนจน โดยเฉพาะในเรื่องที่ทำกิน ในที่สุดคณะรัฐมนตรีก็สามารถที่จะเห็นชอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องของโฉนดชุมชนได้ เพราะฉะนั้นจะทำให้เรื่องนี้

สามารถเดินหน้าได้อย่างมีกฎหมายหรือกฎระเบียบรองรับ ส่วนตัวกฎหมายทั้งในเรื่องของ สสส. การศึกษาก็ดี ในเรื่องของโหนดชุมชนก็ดี ก็จะได้มีการดำเนินการเพื่อเสนอต่อสภาฯ ต่อไปเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีเรื่องอื่นๆ เช่น เรื่องที่อยู่อาศัย ซึ่งที่ผ่านมานั้นในส่วนของ พอช. โครงการบ้านมั่นคงนั้นก็ดำเนินไปด้วยดี มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันอังคารนั้น ก็จะเป็นการสนับสนุนให้ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น เพราะว่าในหลายพื้นที่นั้นถ้าได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว การแก้ไขปัญหาในเรื่องของที่อยู่อาศัยของพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะพี่น้องประชาชนที่มีรายได้น้อย ก็จะทำให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายที่ว่า “**รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องและมีความคืบหน้าอย่างดี**” นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้บอกเล่าถึงการทำงานตามนโยบายหรือตามแนวทางที่ได้วางไว้ ด้านต่างๆ คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง ทั้งนี้ในด้านสังคม ได้มีการดำเนินการเพื่อส่งเสริมในเรื่องของเด็กและเยาวชน ที่จะต้องให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินงานโครงการที่สำคัญแก่เด็กและเยาวชนเช่น โครงการ Child Watch ที่มีการติดตามและรวบรวมตัวเลขในส่วนของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยมีความคืบหน้าและได้รับความร่วมมือจากภาคประชาสังคม และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่ในส่วนของ การปฏิรูปการศึกษา จะเน้นไปที่บุคลากรครู ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า รัฐบาลดำเนินการดูแลเรื่องของเงินเดือน ค่าวิทยฐานะ และการยกระดับเป็นวิชาชีพชั้นสูง

ส่วนประเด็นเรื่องของปัญหาทางการเกษตร คือ ปัญหาภัยแล้ง ที่ประชาชนเกษตรกรในภาคอีสานกำลังเดือดร้อนจากการที่ระดับน้ำในแม่น้ำโขงลดต่ำลงมาก นายกรัฐมนตรีได้ย้ำว่าการดำเนินการแก้ไขปัญหาส่วนนี้มีความคืบหน้าเป็นอย่างดี คือ รัฐบาลโดยเตรียมพูดคุยกับตัวแทนจากประเทศจีนเพื่อขอความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำไม่ให้ภูมิภาคปลายน้ำ ซึ่งอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ รวมทั้งประเทศไทยหรือประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขงได้รับผลกระทบ ทั้งนี้ ที่มีการพูดคุยกันว่าเริ่มจากการที่ประเทศจีนที่ได้สร้างเขื่อนจำนวนมาก ซึ่งทำให้เกิดความผันผวนของระดับน้ำในแม่น้ำโขงนั้น นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงว่าเตรียมที่จะพูดคุยกับทางผู้ช่วยรัฐมนตรีของประเทศจีนที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยในช่วงต้นเดือนเมษายนที่จะถึงแล้ว ทั้งนี้ เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในกลุ่มประเทศต่างๆ ที่ใช้แม่น้ำโขงว่าจะมีการบริหารจัดการน้ำกันอย่างไรเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ อย่างไรก็ตามในภายหลังนายกรัฐมนตรีแจ้งข่าวดีว่าประเทศจีนได้แจ้งว่าจะส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระดับน้ำในประเทศจีนสองจุด เพื่อให้ประเทศไทยสามารถบริหารจัดการในเรื่องของปัญหาภัยแล้งได้ ซึ่งจุดนี้นายกรัฐมนตรีระบุว่า จะส่งผลให้การประชุมที่จะเกิดขึ้นมีความ

คือหันหน้ามากขึ้นว่าการก่อสร้างเขื่อนในประเทศจีนเกี่ยวข้องกับหรือไม่กับปัญหาภัยแล้ง ซึ่งหลังจากนั้น ในรายการวันที่ 4 เมษายน นายกรัฐมนตรีได้แจ้งว่าการประชุมครั้งนี้ก็จะเป็นประโยชน์ที่บรรดาหุ้นส่วนการพัฒนาต่างๆ เช่นธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย ประเทศ ญี่ปุ่น และประเทศในแถบยุโรปจะได้หารือกันเพื่อพัฒนาความยั่งยืนของประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างให้ดีขึ้นในลักษณะของการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่วนประเด็นสถานการณ์น้ำทั่วไปนายกรัฐมนตรีกได้แจ้งว่ามอบหมายให้ รองนายกรัฐมนตรี พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ติดตามสถานการณ์น้ำเป็นรายวัน

นอกจากนี้ในเรื่องถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกมันและข้าวโพด ที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรีแก้ไข ให้ครอบคลุมกับประชาชนทุกกลุ่ม โดยในส่วนของ การประกันราคาข้าว ก็มีความคืบหน้า คือ ได้มีการประกาศราคาอ้างอิงใหม่ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับเงินชดเชย เช่นเดียวกับการดำเนินการร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำการประเมินเบื้องต้นถึงปริมาณข้าวที่ได้มีการซื้อขายกันในช่วงครึ่งเดือนหลังของเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งมีปัญหาที่ ได้ราคาไม่ตรงกับราคาอ้างอิง ก็มีความคืบหน้าอย่างดี เพราะรัฐบาลได้รับรายงานตัวเลขที่ชัดเจนที่จะสามารถนำมาอ้างอิงประกาศในเรื่องของความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบกับปัญหา การขายข้าวในช่วงนั้นได้ อย่างไรก็ตาม นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ จะแก้ไขปัญหโดยมีการชดเชยย้อนหลัง และจะมีการนำสู่ที่ประชุมของคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งคาดว่าจะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ

ในส่วนของ การดำเนินการด้านเศรษฐกิจ นายกรัฐมนตรีระบุว่าเศรษฐกิจกำลังฟื้นตัวอย่างชัดเจน แม้ว่าเดือนมีนาคมยังได้รับผลกระทบจากการชุมนุม โดยมีตัวเลขจากการสำรวจภาวะที่ เกี่ยวข้องกับธุรกิจ การจ้างงานของบรรดาบริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งสรุปว่า โดยส่วนใหญ่แล้ว ปีนี้จะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น และการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะนักลงทุน จากญี่ปุ่นก็มีการขอรับส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ทั้งๆ ที่มีกรณีของนิคมอุตสาหกรรม มาบตาพุด ที่มีกลิ่นแก๊สรั่วไหล บั่นทอนความเชื่อมั่นในการลงทุนต่างชาติ แต่ภายหลังกลับมีการ ลงทุนจากต่างประเทศเข้ามา ทั้งหมดนี้สะท้อนว่าเศรษฐกิจกำลังฟื้นตัวดีขึ้นอย่างมาก นอกจากนี้ ยังมีเรื่องที่คุณรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการปรับปรุงกฎหมายเพื่อปฏิรูปเรื่องของตลาดหลักทรัพย์ ให้เป็นไปในรูปแบบที่มีการบริหารจัดการเป็นระบบสากล ซึ่งจะส่งผลดีหลายทางเช่น ส่งเสริมให้ มี การแข่งขันในการให้บริการมากขึ้น ต้นทุนการประกอบธุรกิจต่างๆ ลดลง และช่วยเพิ่มมูลค่าของ ตลาดหลักทรัพย์ไทย ตลอดจนทำให้สัดส่วนระหว่างราคาหุ้น กับผลประกอบการหรือรายได้ของ บริษัทที่จดทะเบียนอยู่นั้นดีขึ้น

นายกรัฐมนตรียังกล่าวถึง ผลการสำรวจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน ก็พบว่าประเทศไทยมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เพราะมีข้อมูลผลสำรวจของบริษัทที่ปรึกษา ด้านความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ (เพิร์ก) จากเกาะฮ่องกง ได้เผยแพร่ผลการสำรวจทัศนะ ของนักบริหารธุรกิจระดับกลางและอาวุโสในเอเชีย, ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา จำนวน 2,174 ราย เกี่ยวกับการทุจริตประพตมิชอบภายใน 16 ประเทศ และดินแดนที่เป็นจุดหมายปลายทาง สำคัญของการลงทุนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ประจำปี 2553 พบว่า อินโดนีเซียมีปัญหาคอร์รัปชัน สูงโดยได้คะแนนถึง 9.07 จากคะแนนเต็ม 10 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ได้ 7.69 ส่วนประเทศและ ดินแดนที่มีการคอร์รัปชันมาก รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ กัมพูชา, เวียดนาม, ฟิลิปปินส์, ไทย, อินเดีย, จีน, มาเลเซีย, ไต้หวัน, เกาหลีใต้, มาเก๊า, ญี่ปุ่น, สหรัฐอเมริกา, ฮ่องกง, ออสเตรเลีย และ ชาติที่คอร์รัปชันน้อยที่สุดคือสิงคโปร์⁹³

ส่วนประเด็นเรื่องภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ก็มีความคืบหน้าอย่างดี เพราะทาง กระทรวงการคลังเตรียมนำเข้าการประชุมของคณะรัฐมนตรี ซึ่งหลังจากนั้นคณะรัฐมนตรีมีมติที่จะ เอาเรื่องของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เข้ามาทดแทนภาษีโรงเรือน ภาษีบำรุงท้องที่ แต่ประเด็นนี้ ยังจะมีการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม รวมไปถึงการให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามา ดำเนินการเพื่อที่จะตรวจสอบรายละเอียดต่างๆ ทั้งนี้สร้างความเป็นธรรม ให้มีการใช้ที่ดินให้เป็น ประโยชน์สูงสุด เป็นการใช้เครื่องมือทางด้านภาษี จูงใจให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดิน รวมไปถึงการนำเอารายได้นั้นไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีธนาคารที่ดินเพื่อ แก้ปัญหาให้กับประชาชน โดยเฉพาะประชาชนที่ยากจน ซึ่งนายกรัฐมนตรีย้ำถึง ระบบสวัสดิการที่ ได้พยายามดำเนินการ เช่น การรักษาฟรี การเรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ ทั้งนี้ ทั้งนี้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะสามารถเดินหน้าไปได้ก็ต่อเมื่อรัฐบาลสามารถเดินหน้าตามปฏิทินงบประมาณ สำหรับปีต่อไปได้ตามปกติ เช่นเดียวกันกับโครงการที่อยู่ในเงินกู้ ซึ่งเป็นความจำเป็นที่รัฐบาล จะต้องใช้มาตรการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ดังนั้นเมื่อมีการนำเอาโครงการต่างๆ ซึ่งอยู่ในเงินกู้เข้ามาสู่ระบบงบประมาณตามปกติ ประจำปี 2554 และการผลักดันงบประมาณประจำปี 2554 ให้ เป็นไปตามกำหนดจึงเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้เศรษฐกิจฟื้นคืนตัวเร็วขึ้น ซึ่งก็หมายถึงประโยชน์ ของพี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศ

นายกรัฐมนตรี ยังกล่าวว่สัปดาห์ที่ผ่านมารัฐบาลอนุมัติงบประมาณปี 2554 ซึ่งเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 เป็นเงินรวม 2,070,000 ล้านบาท ขาดดุล 400,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 4 ของจีดีพี

⁹³ “ไทยอันดับ 5 ชาติคอร์รัปชัน,” ไทยโพสต์ (9 มีนาคม 2553).

แต่ไม่จำเป็นต้องกู้เงินพิเศษตาม พ.ร.บ.ไทยเข้มแข็งมาใช้อีก เพราะเศรษฐกิจฟื้นตัวมีรายได้มากขึ้น สามารถทำงานประมาณและเงินกู้ปกติมากกระตุ้นการลงทุน ซึ่งจะมีการลงทุนในแผนไทยเข้มแข็ง ทั้งแหล่งน้ำ โรงเรียน โรงพยาบาล ถนน และได้จัดสรรมากที่สุดเกี่ยวกับสวัสดิการประชาชน เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานความยากจนและความเป็นธรรม คาดว่าจะเสนองบประมาณเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรวันที่ 11 พฤษภาคม ตามกระบวนการจะเสร็จเดือนกันยายน ซึ่งจำเป็นมาก เพราะแม้เศรษฐกิจไตรมาสแรกจะมีผลออกมาในระดับดีมาก แต่ผลกระทบการชุมนุมทำให้ต้องมีเงินไหลเข้าระบบตามปกติในไตรมาสสุดท้ายหรือปีงบประมาณหน้าเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนประชาชน

ส่วนการแก้ไขปัญหาความยากจนนั้น นายกรัฐมนตรีได้แจ้งถึงความคืบหน้าว่า คณะรัฐมนตรีก็มีมติเห็นชอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องของโฉนดชุมชน ส่วนเรื่องที่อยู่อาศัย ตามโครงการบ้านมั่นคง ก็ดำเนินไปด้วยดี โดยมีแนวทางสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปความหมายนี้ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวในช่วง งบประมาณต้นเดือนมีนาคม 2553 ซึ่งการชุมนุมยังมิได้เข้ามาตั้งเวทีบริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ดังนั้น นายกรัฐมนตรีก็ยังคงมีการรายงานถึงการดำเนินงานตามนโยบาย โดยแจ้งถึงความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ เป็นวาทกรรมที่สะท้อนถึงการทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนคนไทย กำลังดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง สร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่รัฐบาล และสร้างความรู้สึกให้ประชาชนเชื่อมั่นว่ารัฐบาลมิได้ทอดทิ้ง ละเลยต่อความเดือดร้อน แม้ว่าจะต้องประสบกับความลำบากในการทำงาน เพราะการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงก็ตาม

2.2 การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จด้วยดี

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลด้านเศรษฐกิจ ในส่วนของราคาข้าว

“...หันมาดูเรื่องของเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง กับพี่น้องประชาชน ปัญหาเรื่องข้าว เป็นปัญหาซึ่งได้รับการร้องเรียนมาค่อนข้างมากในช่วง 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมา ก็ขอเรียนว่าขณะนี้กระทรวงพาณิชย์ได้ไปดำเนินการในมาตรการแทรกแซงที่เราเรียกว่า มาตรการตั้งโต๊ะซื้อข้าว เพื่อยืนยันว่าราคาอ้างอิงที่รัฐบาลประกาศนั้น เป็นราคาตลาดที่แท้จริง ก็ได้มีการดำเนินการไปแล้วในส่วนของภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน และขณะนี้ก็มีเรื่องร้องเรียนที่เข้ามาจากปริมาณลดด้วย อย่างเช่น จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผมได้ขอให้ทางกระทรวงพาณิชย์ได้เข้า

ไปติดตามเรื่องนี้ นอกจากนั้นโครงการประกันรายได้ในรอบ 2 ก็เริ่มต้นแล้วมีการขึ้นทะเบียน มีการเริ่มทำสัญญา และก็การประกาศราคาอ้างอิงราคาประกัน ซึ่งจะนำไปสู่การชดเชยต่อไป อันนี้ก็ต้องดำเนินการเร่งรัดเพื่อให้ทันกับข่าวที่จะออกมาซึ่งเป็นจำนวนมากในเดือนมีนาคมนี้ ก็ขอเรียนยืนยันว่าโครงการประกันรายได้เป็นโครงการซึ่งพี่น้องเกษตรกรทุกรายได้ประโยชน์นะครับ เพราะฉะนั้นรีบดำเนินการในเรื่องของการที่จะทำประชาคม จดทะเบียน ทำสัญญา และก็มีโอกาสมารับเงินชดเชย...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบ

“...ที่สำคัญในขณะนี้ที่มีความก้าวหน้าไปมาก จะเป็นปัญหาการแก้ไขปัญหาในเรื่องของหนี้สินครัวเรือน สืบตาดที่ผ่านมานั้น เราได้เห็นความคืบหน้าในหลายพื้นที่ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปลายปีที่แล้วนะครับ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เดินทางไปยังพื้นที่ต่างๆ ในประเทศนะครับ ท่านไปที่พิษณุโลก สุโขทัย ตรัง เป็นต้นนะครับ และได้ไปติดตามหลายจังหวัดครับมีความคืบหน้าเป็นที่น่าพอใจ คือสามารถโอนหนี้เข้าสู่ระบบได้เป็นจำนวนมาก หรือมีการปรับโครงสร้างหนี้ไปได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น การปรับโครงสร้างหนี้ โดยทำแผนพร้อมเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับประชาชนมากกว่า 500,000 ราย

“... นอกเหนือจากการฟื้นฟูเศรษฐกิจ นอกเหนือจากการปรับโครงสร้างภาคการเมืองแล้ว รัฐบาลก็ยังมุ่งในการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนที่ยากจนมากที่สุด ก็คือ คนที่เป็นหนี้ พร้อมๆ กันไปครับ ในวันที่ 7 นี้ ก็จะมีการนำเสนอแผนของการปรับหนี้ของเกษตรกรเข้าสู่การประชุมของคณะรัฐมนตรี ผมได้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นมาชุดหนึ่ง มีท่านรองนายกฯ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ เป็นประธาน ให้ทำข้อเสนอมาแล้วครับว่า จะมีการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกร ไม่ว่าจะ เป็นเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกองทุนฟื้นฟู ไม่ได้เป็นสมาชิก เป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส. หรือสถาบันการเงินอื่นอย่างไร ขณะนี้ได้ทำแผนมาแล้วพร้อมเสนอคณะรัฐมนตรีครับ จะเป็นแผนของการแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับพี่น้องประชาชนมากกว่า 500,000 รายนะครับ ซึ่งจะมีการเรียงลำดับไปว่า จะมีการผ่อนปรน ปรับโครงสร้างหนี้ และรัฐบาลจะเข้าไปสนับสนุนสถาบันการเงินหรือกองทุนฟื้นฟูอย่างไร เพื่อให้พี่น้องประชาชนนั้นได้รับการลดภาระในเรื่องของการชำระหนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนต่อไปได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงงานด้านเศรษฐกิจ

“...สืบตาดที่ผ่านมามีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรที่ได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ก็คืองบประมาณที่เราจะใช้กันตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ผมต้องขอขอบคุณสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับหลักการกฎหมายงบประมาณ และจะมีการพิจารณาในชั้นกรรมาธิการ ซึ่งจะเริ่มต้นตั้งแต่สัปดาห์หน้าเป็นต้นไป ผมขอเรียนครับว่าในเรื่องของงบประมาณและเรื่องเศรษฐกิจนั้น ในช่วง 3 เดือนแรกของปีนี้ ปรากฏว่าเศรษฐกิจของไทยนั้นขยายตัวถึงร้อยละ 12 เป็นการขยายตัวซึ่งถือว่าสูง

ที่สุดแห่งหนึ่งในโลก อาจะรองลงมาจากประเทศสิงคโปร์และอีกบางประเทศในภูมิภาคนี้ แต่ถือว่าเป็นการฟื้นตัวที่เข้มแข็งมาก เพราะว่าปีที่แล้วระยะเวลาเดียวกันนั้น เศรษฐกิจไทยหดตัวถึงร้อยละ 7.1 การฟื้นตัวครั้งนี้ตัวเลขที่ปรากฏออกมา 3 เดือนแรกนั้นก็ปรากฏว่า การส่งออกก็เข้มแข็งมาก ขยายตัวร้อยละ 30 กว่า ๆ การท่องเที่ยวก็ขยายตัวถึงเกือบร้อยละ 30 การบริโภคภายในประเทศก็มีความเข้มแข็ง และที่สำคัญคือว่าแม้กระทั่งการลงทุนภาคเอกชนก็เริ่มมีสัญญาณไปในทางที่ดี ซึ่งหมายความว่า การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในช่วง 3 เดือนแรกของปีนี้ เป็นการฟื้นตัวจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก ซึ่งค่อนข้างที่จะสมดุลและรอบด้าน รายได้ภาคการเกษตรภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ ล้วนแล้วแต่ดีขึ้นในทุกๆ ด้านเลย...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ จะเห็นว่า มีความคล้ายคลึงกับส่วนที่ได้กล่าวไปแล้ว คือเป็นลักษณะของการรายงานผลการปฏิบัติงานของรัฐบาลที่ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่ความต่างอยู่ตรงที่ว่าในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ต้องการสื่อความหมายว่า งานต่างๆ ที่กำลังปฏิบัติอยู่นั้น มีคุณค่า มีประโยชน์ และประสพผลสำเร็จไปได้ด้วยดี โดยให้ความหมายว่า **“การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จด้วยดี”** โดยในส่วนของประเด็นที่กล่าวถึงการดำเนินงานของรัฐบาลด้านเศรษฐกิจ ในส่วนของราคาข้าว ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการ มาตรการตั้งโต๊ะซื้อข้าว เพื่อยืนยันว่าราคาอ้างอิงที่รัฐบาลประกาศนั้น เป็นราคาตลาดที่แท้จริง ซึ่งได้มีการดำเนินการไปแล้วที่ภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน นอกจากนี้ยังแจ้งว่าโครงการประกันรายได้ในรอบ 2 ได้มีการขึ้นทะเบียน การเริ่มทำสัญญา และประกาศราคาอ้างอิงราคาประกัน ซึ่งจะนำไปสู่การชดเชยเงินให้กับเกษตรกรต่อไป พร้อมกับยืนยันว่าโครงการประกันรายได้เป็นโครงการซึ่งเกษตรกรทุกรายได้ประโยชน์

เช่นเดียวกับประเด็นที่นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงแก้ไขปัญหาหนี้้นอกระบบว่านอกจากจะมีความคืบหน้าเป็นที่น่าพอใจแล้ว ยังสามารถโอนหนี้เข้าสู่ระบบได้เป็นจำนวนมาก หรือมีการปรับโครงสร้างหนี้ไปได้ ทั้งนี้ในส่วนของการปรับโครงสร้างหนี้ ได้โดยทำแผนพร้อมเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับประชาชนมากกว่า 500,000 รายแล้ว โดยมีการนำเสนอแผนของการปรับหนี้ของเกษตรกรเข้าสู่การประชุมของคณะรัฐมนตรี และได้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นมา โดยมีรองนายกรัฐมนตรี พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ เป็นประธาน ทั้งนี้เพื่อช่วยประชาชนนั้นลดภาระในเรื่องของการชำระหนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนต่อไปได้

สุดท้ายในส่วนของเศรษฐกิจ นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงข่าวดีต่างๆ ที่สะท้อนว่ารัฐบาลดำเนินงานประสพผลสำเร็จด้วยดี โดยเริ่มจากการแจ้งว่า สภาผู้แทนราษฎรได้มีการพิจารณาร่าง

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 เรียบร้อยแล้วจากนั้น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงประโยชน์ของงบประมาณนี้ว่าจะช่วยในเรื่องของเศรษฐกิจได้อย่างไรก็ดี นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจซึ่ง 3 เดือนแรกนี้ ขยายตัวถึงร้อยละ 12 ซึ่งเป็นการขยายตัวที่สูงที่สุดแห่งหนึ่งในโลกทั้งภาคการส่งออกก็มีความเข้มแข็ง ภาคการท่องเที่ยวขยายตัวถึงเกือบร้อยละ 30 การบริโภคภายในประเทศมีความเข้มแข็ง ตลอดจนการลงทุนภาคเอกชนก็เริ่มมีสัญญาณไปในทางที่ดีรวมไปถึง รายได้ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ ล้วนมีการฟื้นตัวอย่างเห็นได้ชัด

กล่าวโดยสรุป ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวเพื่อย้ำถึงความตั้งใจจริงของรัฐบาลในการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ที่ดี มีประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้รับประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังสะท้อนภาพลักษณ์ว่านายกรัฐมนตรีมีความสามารถในการบริหารจัดการ และดำเนินการต่างๆ จนประสบความสำเร็จ

2.3 การดำเนินงานของรัฐบาลจะสำเร็จมิได้ หากมิได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลที่จะส่งเสริมสถานภาพสตรี

“...ทุกครั้งที่มีการสำรวจเรายังพบอยู่เสมอว่าโอกาสของสตรีนั้น แม้ว่าในเรื่องการศึกษาดีขึ้นมาก และขณะนี้ตัวเลขของผู้หญิงที่เรียนในระดับที่สูงขึ้นนั้น อาจจะมีสัดส่วนมากกว่าผู้ชายแล้วด้วยซ้ำ การเข้าสู่การทำงานก็ดูมีความเท่าเทียมมากขึ้น แต่ก็ยังพบความจริงว่าค่าตอบแทนในรูปของเงินเดือนและในเรื่องอื่นๆ นั้น ถ้าเทียบกับผู้ชายแล้ว ยังมีลักษณะซึ่งบ่งบอกว่าอาจจะยังมีการเลือกปฏิบัติอยู่ คือต่ำกว่า และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเข้ามาสู่การเป็นผู้บริหารระดับสูงนั้น ก็พบว่าสัดส่วนของผู้หญิงนี้ก็ลดลงไป ถ้าเทียบกับในช่วงที่เข้ามาสู่การทำงาน เพราะฉะนั้นการดำเนินการในเรื่องของการสนับสนุนส่งเสริมสถานภาพสตรีนั้น ก็จะเป็นเรื่องท้าทายทางรัฐบาล และก็ผมหวังว่าภาคเอกชน และพี่น้องประชาชนก็จะช่วยกันสนับสนุนอย่างต่อเนื่องต่อไป รวมทั้งการปรับทัศนคติในส่วนของสังคมไทยที่มีต่อสตรีให้สอดคล้องกับการที่จะส่งเสริมสถานภาพสตรีอย่างแท้จริง...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานด้านสังคมของรัฐบาล ในส่วนของการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน

“...ผมอยากจะเรียนย้ำว่าในเรื่องนี้คงไม่ใช่ภาระหน้าที่ของภาครัฐอย่างเดียว จะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันทางศาสนา จะเป็นหน่วยงานต่างๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างชัดเจน และผมได้ย้ำไปแล้วว่าต่อไปนี่จะเป็นนโยบายด้วยว่าในเรื่องของการสนับสนุนงบประมาณที่ทำยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาจังหวัดนั้น ขอให้มีการสรุปตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสังคม เด็กและ

เยาวชนเข้าไป เพื่อที่เราจะสามารถกระตุ้นให้ทั้งจังหวัด ให้ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องนั้น มาร่วมกันผลักดันงานทางด้านเด็กและเยาวชนให้เป็นไปในลักษณะที่มีความสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานด้านการศึกษารัฐบาล ในส่วนของการทำระบบการบริหารจัดการใหม่ทางด้านการศึกษา

“...ส่วนสุดท้ายก็คือเรื่องของการทำระบบการบริหารจัดการใหม่ทางด้านการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เราจะเน้นก็คือการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ซึ่งเราได้มีการประเมินตัวเลขออกมาอย่างชัดเจนแล้วว่า สถานศึกษาที่ได้โอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ปรากฏว่ามีคุณภาพมาตรฐานหลังจากการถ่ายโอนไปแล้วดีเท่าเดิม หรือดีขึ้น ซึ่งเป็นการยืนยันว่าการที่เราให้ท้องถิ่นเข้ามาดูแลสถานศึกษามากขึ้นนั้น จะช่วยในเรื่องของการปรับปรุงคุณภาพ และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น...” (7 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนของความหมายที่ว่า “การดำเนินงานของรัฐบาลจะสำเร็จมิได้ หากมิได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย” นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างการดำเนินงานของรัฐบาลที่จะส่งเสริมสภาพาสตรี ทั้งในเรื่องของการส่งเสริมโอกาสของสตรีในการเข้าสู่การทำงาน ตลอดจนค่าตอบแทนสนับสนุนส่งเสริมให้สตรีมีโอกาสได้รับค่าตอบแทนในระดับที่เป็นธรรมมากขึ้น ซึ่งประเด็นนี้นายกรัฐมนตรีเน้นว่ารัฐบาลหวังว่าภาคเอกชน และพี่น้องประชาชนจะช่วยกันสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง จากนั้นในตัวอย่างที่ 2 ในส่วนของการดำเนินงานด้านสังคมของรัฐบาล เกี่ยวกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน นายกรัฐมนตรีย้ำว่าเรื่องนี้ไม่ใช่ภาระหน้าที่ของภาครัฐอย่างเดียว แต่สถาบันครอบครัว สถาบันทางศาสนา และโดยเฉพาะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ คือสามารถบรรจุเรื่องเด็กและเยาวชนเป็นนโยบายด้วย โดยจะสนับสนุนงบประมาณยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดนั้นๆ โดยนายกรัฐมนตรีขอให้มีการสรุปตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสังคม เด็กและเยาวชนเข้าไป เพื่อที่จะสามารถกระตุ้นให้ทั้งจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้อง มาร่วมกันผลักดันงานทางด้านเด็กและเยาวชนให้มีความสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้นต่อไป ส่วนประเด็นสุดท้ายในการดำเนินงานด้านการศึกษารัฐบาล ที่ดำเนินการจัดทำระบบการบริหารจัดการใหม่ทางด้านการศึกษา นายกรัฐมนตรีระบุว่าจะเน้นการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพราะการให้ท้องถิ่นเข้ามาดูแลสถานศึกษามากขึ้นจะช่วยในเรื่องของการปรับปรุงคุณภาพ และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ดี

กล่าวโดยสรุป ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวเพื่อต้องการสร้างความรู้สึกของการมีส่วนร่วมในการช่วยกันพัฒนาชาติบ้านเมือง สร้างความรู้สึกของความเป็นพวกพ้องเดียวกันอีกด้วย โดยมีการเน้นย้ำถึงภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานต่างๆ รวมไปถึงการใช้ถ้อยคำภาษาในลักษณะของการขอความร่วมมือ เป็นการสร้าง “อุดมการณ์ความเป็นพวกพ้องเดียวกัน” นอกจากนี้ยังสร้างภาพที่ดีแก่รัฐบาลเองว่า ให้ความสำคัญกับบุคลากรหน่วยงานทุกๆ ฝ่าย ยกความดีความชอบให้กับทุกๆ คน ที่เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่ประชาชนก็ได้นำมารวมไว้ในกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานของรัฐบาล ทั้งหมดนี้สามารถสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นแก่รัฐบาล ในการที่จะได้รับความเห็นดีเห็นชอบจากประชาชน เพราะการทำงานต่างๆ เหล่านี้ มีปลายทางก็เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนนั่นเอง ทั้งนี้ หากงานต่างๆ ประสบความสำเร็จด้วยดี ก็จะเป็นผลงานของทุกๆ คน เป็นความร่วมมือร่วมใจ และความรับผิดชอบของทุกๆ คนที่ช่วยกัน

2.4 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามเกี่ยวกับการลงนามในเอกสารงานด้านอื่นๆ ในสภาวะที่บ้านเมืองมีปัญหา

“...ปกติเดิมผมก็เซ็นทุกที่อยู่แล้วครับ เพราะว่าอยู่ที่กรุงเทพฯ ก็เซ็นที่บ้านจนถึง 5 ทุ่มเกือบทุกคืนอยู่แล้วนะครับ ส่วนเรื่องของการประชุมนี้ซึ่งยังชุลกชลักอยู่บ้าง ก็ติดตามใกล้ชิด สืบดาห์ที่ผ่านมานอกจากไปดูเรื่องภัยแล้งแล้วนี้ ก็ติดตามใกล้ชิดนโยบายทั้งเรื่องการต่างประเทศ เศรษฐกิจเพื่อนบ้าน งานของ ส.ส.ส. ซึ่งมีโครงการใหม่ๆ มีการอนุมัติ ผมติดตามอยู่ตลอด แล้วก็รวมทั้งสถานการณ์เศรษฐกิจ ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมด้วย...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงหน้าที่ของรัฐบาล

“...อยากจะย้ำครับว่าโดยข้อเท็จจริงแล้ว รัฐบาลก็เดินหน้าทำงานตามปกติครับ เพราะว่าเราถือว่าเป็นความรับผิดชอบในการที่จะต้องผลักดันแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งยังมีอยู่มากในเรื่องของเศรษฐกิจ ในเรื่องของสังคม ไม่ใช่เฉพาะในเรื่องของการเมืองเพียงอย่างเดียว...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงงานด้านต่างๆ

“...ความจริงต้องเรียนนะครับว่ายังมีบริษัทใหญ่ๆ ที่แสดงความสนใจที่จะมาลงทุนในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง และช่วงนี้ก็คงจะต้องมีการรอดูสถานการณ์ ซึ่งรัฐบาลก็จะเร่งแก้ไขนะครับ...”

“...งานของรัฐบาลนั้นผมอยากจะเรียนครับว่า สืบดาห์ที่ผ่านมา ไม่ใช่เฉพาะเรื่องเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการต่างประเทศ เรื่องสังคม หรือ ปัญหาใหญ่ๆ ในเชิงโครงสร้างนั้น มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง...”

“...เรื่องงานต่างประเทศนั้น ก็ขอเรียนว่า สัปดาห์ที่ผ่านมาก็ยังมีการมาเยือนของนายกรัฐมนตรีของ จอร์เจีย และความจริงในสัปดาห์ต่อไปก็ยังจะมีผู้นำประเทศ ซึ่งมีกำหนดการที่จะเดินทางมาจะครบ แต่ว่าก็คง จะรอดูสถานการณ์อีกกระยะหนึ่ง เพราะฉะนั้นงานทางด้านต่างประเทศเองก็มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงภาระหน้าที่ของรัฐบาล

“...สำหรับงานที่เกี่ยวข้องกับด้านอื่นๆ ก็มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อย่างที่ผมเรียนไปโดย ตลอดเวลาว่าแม้ว่าจะมีวิกฤตการณ์ ปัญหาในทางการชุมนุมทางการเมืองอยู่ แต่รัฐบาลก็ทำงานตามปกติอย่างต่อเนื่องต่อไปด้วย ในเรื่องของนโยบายสำคัญๆ ต่างๆ...” (2 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายของวาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล ในชุดความหมาย “การ ดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม” ตาม ประเด็นตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีเล่าถึงการทำงานของตนเองว่าในส่วนของการแถลงข่าวต่างๆ ตนเองนั้นยังคงปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้วโดยจะทำงานจนถึงเวลา 23 นาฬิกาเกือบทุกคืน ส่วนเรื่อง ของการประชุมอาจติดขัดแต่ก็พยายามติดตามอยู่ตลอด ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่าการทำงานตามปกติของรัฐบาลเป็นความรับผิดชอบในการที่จะต้องผลักดันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งยังมี อยู่มาก มิใช่เฉพาะในเรื่องของการเมือง แต่ยังมีเรื่องของเศรษฐกิจ และสังคม หรืองานด้าน ต่างประเทศที่นายกรัฐมนตรีของจอร์เจีย มาเยือนประเทศไทย หรือผู้นำประเทศอื่นๆ ซึ่งมี กำหนดการที่จะเดินทางมา รัฐบาลก็ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องแม้ว่าสถานการณ์การชุมนุม ยังคงมีอยู่

กล่าวโดยสรุป ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวหลังจากที่การชุมนุมเริ่มขยายตัว และมีการตั้งเวที ปราศรัยปักหลักกันที่แยกสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ผู้สร้างวาทกรรมจึงพูดถึงแนวทางการ ทำงานตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อบอกประชาชนว่าไม่ว่ารัฐบาลอาจจะต้องทำงานด้วยความ ยากลำบากเพียงใด นอกเหนือจากการบริหารบ้านเมืองในภาวะปกติแล้ว แต่แม้จะเกิดภาวะวิกฤติ รัฐบาลก็จะยังคงเดินหน้าปฏิบัติงานต่างๆ ตามที่สัญญาไว้กับประชาชนต่อไป การกล่าวเช่นนี้ สามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่นายกรัฐมนตรีได้มาก

2.5 การดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยคือแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

ประเด็น การปฏิรูปประเทศไทย

“...ความคิดเห็นขององค์กรต่างๆ ขณะนี้หลังไหลเข้ามามากครับ มองเห็นว่าการแก้ปัญหาสถานการณ์ปัจจุบันไม่ได้มีคำตอบปลายทาง อยู่ที่เรื่องของการจะยุบสภาหรือไม่ยุบสภา แต่ต้องการที่จะใช้โอกาสนี้ในการพลิกไปสู่การแก้ไขปัญหาเรื่องของการสร้างความเป็นธรรม อย่างเป็นระบบ ผมได้มีโอกาสพบกับหลายกลุ่มที่เป็นองค์กรภาคประชาชน และทำข้อเสนอมา เขาจะใช้คำว่าปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งผมได้ตอบรับในหลักการว่าเรื่องนี้ต้องดำเนินการครับ แม้ว่าจะไม่เสร็จอยู่ในอายุของรัฐบาลชุดนี้ แต่รัฐบาลพร้อมที่จะเริ่มต้นกระบวนการนี้ให้เกิดความเข้มแข็งที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชนคนทั่วไปอย่างยั่งยืน อย่างแท้จริง ซึ่งขณะนี้ก็จะมีการระดมกำลังของภาคประชาชนในส่วนต่างๆ นั้น จัดทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องต่อไป...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมาย ที่ว่า “การดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยคือแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน” นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคิดเห็นขององค์กรต่างๆ ว่าการยุบสภาหรือไม่นั้น ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของบ้านเมืองในขณะนี้ได้ แต่การแก้ไขปัญหาที่แท้จริง คือ เรื่องของการสร้างความเป็นธรรม ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวว่าจะองค์กรภาคประชาชน ได้มีการทำข้อเสนอ ที่เรียกว่า “การปฏิรูปประเทศไทย” ซึ่งตนเองนั้นตอบรับในหลักการและพร้อมที่จะเริ่มต้นกระบวนการเพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ทั้งนี้ วาทกรรมชุดนี้นายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อสร้างความหมายว่า การแก้ไขปัญหาแบบยั่งยืน โดยการแก้ปัญหาทางการเมือง ด้วยการการยุบสภาหรือไม่นั้น ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของบ้านเมืองได้ แต่ต้องมีการแก้ไขปัญหา เรื่องของการสร้างความเป็นธรรม ซึ่งข้อเสนอ ที่เรียกว่า “การปฏิรูปประเทศไทย” เป็นแนวทางที่จะเริ่มต้นกระบวนการเพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง

2.6 แม้การชุมนุมส่งผลต่อภาพรวมของเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลสามารถเรียกความเชื่อมั่นกลับมาได้

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการชุมนุม

“...เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ และเหตุการณ์ที่มีความวุ่นวายที่ผ่านมา ก็เป็นที่คาดการณ์ครับว่า ในไตรมาสที่ 2 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเดือนนี้และเดือนมิถุนายนนั้น ผลกระทบที่ร้ายแรงที่สุดก็คงจะเป็นภาคการท่องเที่ยวและความเชื่อมั่นของพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นแม้ว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจใน 3 เดือนแรก

จะอยู่ที่ร้อยละ 12 แต่ว่าประมาณการณืทั้งปี ซึ่งถ้าหากว่า เป็นเหตุการณ์ปกติก็หมายความว่าเศรษฐกิจน่าจะโตได้ถึงเกือบ 6-7 เปอร์เซ็นต์ เรายังคงประมาณการเอาไว้ว่า คงจะเป็นอยู่ในระหว่าง 3.5-4.5 เปอร์เซ็นต์สำหรับปีนี้ ซึ่งรัฐบาลก็จะได้แรงในการที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจต่อไป...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงแผนกระตุ้นเศรษฐกิจ ด้วยการลงทุนในโครงการไทยเข้มแข็ง

“...เครื่องมือสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจก็คืองบประมาณ งบประมาณปีนี้ รัฐบาลได้จัดไว้ที่ 2 ล้าน 7 หมื่นล้านบาท เป็นงบประมาณขาดดุลประมาณ 4 แสนกว่าล้าน ซึ่งงบประมาณนี้ เป็นงบประมาณที่นำเอาเรื่องของการงบประมาณ หรือการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติเช่นเดียวกัน ที่พูดเช่นนี้ก็ มี 2 เหตุผลครับ เหตุผลแรกก็คือในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปีที่แล้ว รัฐบาลคิดว่าอาจจะมีความจำเป็นที่จะต้องกู้เงินพิเศษเป็นกรณีพิเศษนั้นถึง 800,000 ล้านบาทเพื่อเข้ามากระตุ้นเศรษฐกิจ แต่ว่าหลังจากที่การบริหารงานผ่านไปประมาณ 1 ปี ปรากฏว่าเศรษฐกิจเติบโตเข้มแข็งฟื้นตัวได้เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นความจำเป็นในการที่จะกู้ยืมเงินพิเศษ 400,000 ล้านบาทหลัง ซึ่งเดิมจะออกเป็นพระราชบัญญัติ นั้นก็ไม่มี ความจำเป็นอีกต่อไป แต่โครงการที่จะมีการดำเนินการในการใช้เงินกู้ตรงนั้น ซึ่งเป็นโครงการไทยเข้มแข็ง ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของถนนหนทาง แหล่งน้ำ โรงเรียน โรงพยาบาล และเรื่องอื่นๆ นั้น ยังเป็นความตั้งใจของ รัฐบาลที่จะลงทุนอยู่ โดยเดิมนั้นการใช้เงินกู้ก็จะใช้ในช่วง 3 ปีข้างหน้า...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการขาดดุลงบประมาณ

“...สำหรับการขาดดุลประมาณ 400,000 กว่าล้านนั้น ก็อยากจะขอเรียนว่า เป็นการขาดดุลซึ่งจะทำให้หนี้สาธารณะของประเทศนั้น ยังอยู่ในระดับซึ่งควบคุมได้ จริงๆ แล้วก่อนหน้านี้ในช่วงเริ่มต้นวิกฤตมีการประมาณการณืกันว่า หนี้สาธารณะของประเทศ พอสิ้นปีนี้อาจจะต้องเกินร้อยละ 50 ของรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์มวลรวม ขณะนี้จะไม่ถึงร้อยละ 50 แล้ว และคาดว่า จะสามารถบริหารจัดการให้เริ่มลดลงได้ในระยะเวลาต่อไป ซึ่งถ้าเทียบเคียงกับหลายประเทศในโลกในขณะนี้ พี่น้องประชาชนที่ติดตามข่าวสารจะทราบว่า ประเทศในยุโรปก็ดี และอีกหลายประเทศก็ดี ซึ่งดำเนินมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจกำลังประสบปัญหาอย่างมากในเรื่องหนี้สาธารณะ ซึ่งเกินเลยไปถึงร้อยละ 70-80 ร้อยละ 100 หรือเกินร้อยละ 100 ก็ยังมี ก็ขอให้ ความมั่นใจกับพี่น้องประชาชนว่า สำหรับกรณีของประเทศไทยนั้นไม่เป็นปัญหาอย่างแน่นอน นั่นก็คือเรื่องของ งบประมาณและเรื่องเศรษฐกิจที่ได้มีการผ่านความเห็นชอบในวาระที่ 1 ของสภาผู้แทนราษฎรในช่วง สัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่งกระบวนการงบประมาณที่ดำเนินการไปราบรื่นเช่นนี้ก็มีส่วนสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่น ในสายตาของประชาคมโลกด้วย เพราะว่าเราเพิ่งผ่านเหตุการณ์วิกฤตที่ร้ายแรงมา...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายที่ว่า “แม้การชุมนุมส่งผลต่อภาพรวมของเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลสามารถเรียกความเชื่อมั่นกลับมาได้” นายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่าง โดยกล่าวถึงผลกระทบทาง

เศรษฐกิจจากการชุมนุมว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบช่วง โดยเฉพาะช่วงเดือนพฤษภาคม และเดือนมิถุนายนนั้น ภาคการท่องเที่ยวจะได้รับผลกระทบมากที่สุด โดยจากที่ประมาณการณ์ทั้งปี ไว้ว่าเศรษฐกิจจะโตได้ถึงเกือบ 6-7 เปอร์เซ็นต์ในสถานการณ์ปกติ แต่เมื่อสถานการณ์ไม่ปกติ จึงประมาณการ เศรษฐกิจจะโตในระหว่าง 3.5-4.5 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งรัฐบาลจะได้เร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ โดยมีแผนกระตุ้นเศรษฐกิจ ด้วยการลงทุนในโครงการไทยเข้มแข็ง ที่มาจากงบประมาณปี 2554 ที่ได้ดำเนินการไปแล้วซึ่งรัฐบาลได้จัดไว้ที่ 2,070,000 ล้านบาท ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของถนนหนทาง แหล่งน้ำ โรงเรียน โรงพยาบาล ที่ความตั้งใจของรัฐบาลที่จะลงทุนทำในส่วนนั้นต่อไป จากนั้น นายกรัฐมนตรีแจ้งว่าตัวเลขหนี้สาธารณะของประเทศ มีไม่ถึงร้อยละ 50 และคาดว่ารัฐบาลจะสามารถบริหารจัดการให้เริ่มลดลงได้ ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถสร้างความเชื่อมั่นในสายตาของประชาคมโลกได้อย่างดี

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ เกิดขึ้นหลังจากสถานการณ์การชุมนุมได้ยุติลงแล้ว ดังนั้น ผู้สร้างวาทกรรม จึงออกมากล่าวถึงแนวทางในการเดินหน้าเพื่อประเทศชาติต่อไป โดยระบุว่าแม้ ปัญหาทางเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นจากการชุมนุม แต่นายกรัฐมนตรีสามารถที่จะให้ความมั่นใจแก่ประชาชนได้ว่าจะสามารถบริหารจัดการสถานการณ์ทางเศรษฐกิจได้ดี สะท้อนภาพลักษณ์ ความเป็นผู้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา

2.7 รัฐบาลมีแผนดูแลประชาชนตามงบประมาณ ปี 54

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณ ปี 2554

“...สิ่งที่เราทำก็คือว่านำเอาการลงทุนประมาณ 100,000 ล้านบาท จากพ.ร.บ.กู้เงินนั้นกลับเข้ามาสู่ระบบงบประมาณ ก็หมายความว่า ที่ได้มีการขาดดุลเพิ่มเติมขึ้น ก็มีการนำเอาโครงการตรงนั้นมา 100,000 ล้านบาท และในปีงบประมาณอีก 2 ปีถัดไป งบประมาณปี 55 ปี 56 ก็จะสามารถเดินหน้าตามแผนของการลงทุนตามโครงการไทยเข้มแข็งได้ ต้องชี้แจงอย่างนี้ครับ เพราะว่าพี่น้องประชาชนในพื้นที่หลายพื้นที่จะทราบว่า มีอะไรบ้างอยู่ในแผนของการลงทุนไทยเข้มแข็ง แต่ขณะนี้อาจจะไม่ปรากฏอยู่ในรายการงบประมาณปี 54 ก็ขอให้มีความมั่นใจว่าโครงการเหล่านั้นคือโครงการที่จัดลำดับความสำคัญไว้สูงสุดสำหรับการลงทุนในปี 55 และปี 56...”

“...ผมขอเรียนครับว่าจากการที่เราดึงเอาการลงทุนเข้ามาในงบประมาณปี 54 นี้ก็ทำให้สัดส่วนงบประมาณในด้านการลงทุนของงบประมาณทั้งหมดปีนี้ขยับกลับขึ้นมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ 16 ซึ่งที่จริงแล้วเราอยากจะให้เกินร้อยละ 20 แต่ในช่วงวิกฤตนั้นก็ต้องมีการตัดการลงทุนลงมา เพราะว่าขาดรายได้จากภาษีอากร ปีที่แล้วลดต่ำลงเหลือเพียงร้อยละ 12 เพราะฉะนั้นงบประมาณนี้ก็เป็นอย่างอื่นหนึ่งที่ยืนยันถึงการย้อนกลับเข้าสู่ภาวะความเป็นปกติ อย่างไรก็ตามครับ มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่ารายจ่ายประจำ ซึ่งขณะนี้สูงถึง

ร้อยละ 80 ของงบประมาณทั้งหมด จะเป็นงบประมาณที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือไม่ ผมขอเรียนครับว่า รายจ่ายประจำในที่นี้ไม่ได้มีเฉพาะในเรื่องของเงินเดือน หรือการบริหารของราชการ แต่จะรวมรายจ่ายสำคัญตามนโยบาย ซึ่งรัฐบาลมุ่งที่จะสร้างสวัสดิการให้กับพี่น้องประชาชน...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแจงถึงการใช้งบประมาณปี 54 ในโครงการต่างๆ

“...เพราะฉะนั้นงบประมาณที่จัดไว้สำหรับปี 54 นั้น ก็ยังเป็นงบประมาณที่จะดูแลในเรื่องของการเรียนฟรี 15 ปี จะเป็นงบประมาณที่ดูแลในเรื่องของเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุกับพี่น้องประชาชนกว่า 5 ล้านคน มีการจัดเบี้ยสำหรับคนพิการ 800,000 กว่าคน มีเรื่องของการเพิ่มงบประมาณต่อหัวในโครงการรักษาพยาบาลฟรี ซึ่งเดิมเป็นโครงการ 30 บาทนั่นเอง มีการจัดงบประมาณไว้สำหรับการประกันรายได้เกษตรกร ซึ่งจะเพียงพอต่อการดูแลเกษตรกรที่เพาะปลูกข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง โดยเฉพาะในส่วนของข้าวนั้นสามารถที่จะดำเนินการในเรื่องของการประกันรายได้ได้ 2 รอบเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นงบประมาณทั้งหมดนี้ จะเป็นงบประมาณที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ นำในเรื่องของโครงสร้างทางการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติ มีการเดินหน้าในเรื่องของการดูแลสวัสดิการของพี่น้องประชาชนเป็นสำคัญ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และดำเนินการในเรื่องของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็น...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายที่ว่า “**รัฐบาลมีแผนดูแลประชาชนตามงบประมาณ ปี 54**” นายกรัฐมนตรีระบุว่า ได้นำเอาการลงทุนประมาณ 100,000 ล้านบาท จาก พ.ร.บ.กู้เงิน กลับเข้าสู่ระบบงบประมาณ ซึ่งในปีงบประมาณอีก 2 ปีถัดไป คือ งบประมาณปี 55 ปี 56 รัฐบาลจะสามารถเดินหน้าตามแผนของการลงทุนตามโครงการไทยเข้มแข็งได้ ซึ่งขณะนี้โครงการนี้ยังไม่ปรากฏอยู่ในรายการงบประมาณปี 54 แต่จะเป็นโครงการที่มีความสำคัญสูงสุดในการลงทุน 2555 และปี 2556 อย่างไรก็ดี นายกรัฐมนตรียังชี้แจงเพิ่มเติมว่า การดึงเอาการลงทุนเข้ามาในงบประมาณปี 2554 ทำให้สัดส่วนงบประมาณในด้านการลงทุนของงบประมาณทั้งหมดปีนี้ ชัยกลับขึ้นมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ 16 ซึ่งบ่งชี้ว่าโครงสร้างทางการเงินการคลังเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะความเป็นปกติ จากนั้นจึงชี้แจงว่าในส่วนจากรายจ่ายประจำ ซึ่งสูงถึงร้อยละ 80 ของงบประมาณทั้งหมดนั้น ไม่ได้มีเฉพาะในเรื่องของเงินเดือน หรือ การบริหารของราชการ แต่จะรวมรายจ่ายสำคัญตามนโยบายที่จะสร้างสวัสดิการให้กับประชาชน ดังนั้นงบประมาณปี 2554 จึงเป็นงบประมาณที่จะดูแลในเรื่องของการเรียนฟรี 15 ปี เบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ การเพิ่มงบประมาณต่อหัวในโครงการรักษาพยาบาลฟรี การประกันรายได้เกษตรกร ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงสรุปว่างบประมาณปี 2554 ทั้งหมดนี้ เป็นงบประมาณที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นตัวทาง

เศรษฐกิจ และช่วยให้โครงสร้างทางการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ตลอดจนนำมาดูแลสวัสดิการของประชาชน และดำเนินการในเรื่องของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็น

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรมได้กล่าวถึงแนวทางหนึ่งที่จะสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ คือ การผลักดันให้งบประมาณ ปี 2554 ดำเนินไปตามปฏิทินปีงบประมาณ เพราะ รัฐบาลจะสามารถเดินหน้าโครงการไทยเข้มแข็ง อันเป็นการลงทุนครั้งสำคัญ ของชาติที่จะมีส่วนสร้างเศรษฐกิจไทยได้ และช่วยให้โครงสร้างทางการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ตลอดจนนำมาดูแลสวัสดิการของประชาชน การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็น การกล่าวเช่นนี้ เป็นการย้ำภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรีว่า มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ ปัญหาเศรษฐกิจ และมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นการเรียกร้องให้มีการยุติการชุมนุมทางอ้อม เพราะหากการชุมนุมยังคงยืดเยื้อรัฐบาลก็ไม่สามารถดำเนินการต่างๆ ไปตามปีงบประมาณได้อย่างราบรื่น

3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม

สำหรับ “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม” ในการวิเคราะห์ทั้ง 3 เดือน พบประเด็นรวม 49 ประเด็น สำหรับวาทกรรมชุดนี้ ผู้วิจัยพบว่าในช่วงแรก คือ ประมาณเดือนมีนาคม นายกรัฐมนตรีกล่าวในลักษณะของการชี้แจงกระแสข่าวต่างๆ ที่มีประเด็นคำถามเกี่ยวกับการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุมหลายลักษณะ เช่น การประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ที่มีการประกาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2553 เนื่องจากเห็นว่าจะมีสถานการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงซึ่งแรกเริ่มนั้นประกาศใช้เฉพาะพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้งหมดและปริมณฑล 7 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี, ปทุมธานี, สมุทรสาคร, สมุทรปราการ, นครปฐม, ฉะเชิงเทรา, พระนครศรีอยุธยา รวมไปถึงกระแสข่าวว่า รัฐบาลเองก็เตรียมประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ที่มีการตั้งข้อสังเกตว่ากฎหมายฉบับนี้เปิดทางให้มีการสลายการชุมนุมได้ อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมาช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม เมื่อการชุมนุมทวีความรุนแรงขึ้น มีเหตุระเบิดตามสถานที่ต่างๆ บ่อยครั้ง และสถานการณ์อื่นๆ ที่กระทบต่อความมั่นคง รัฐบาลจึงต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และกฎหมายนี้เองที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับปฏิบัติการสลายชุมนุมคนเสื้อแดงทั้งสองครั้ง การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ตลอดจนการดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ กับคนเสื้อแดง ฯลฯ ซึ่งนายกรัฐมนตรีมีข้อชี้แจงต่างๆ

แก่ประชาชน ทั้งนี้จากทั้งสามเดือนนายกรัฐมนตรี มีการให้ความหมายของปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม ทั้งสิ้น 15 ชุดควหาหมาย โดยผู้วิจัยขอนำเสนอจากประเด็นตัวอย่างที่สะท้อนความหมายชัดเจนมากที่สุดดังต่อไปนี้

3.1 การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง เพื่อป้องกันเหตุ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงแนวทางของการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง

“...การทำงานของภาครัฐนั้น ในสัปดาห์ที่ผ่านมาคือได้มีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และอีกหลายอำเภอในจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งการประกาศนี้ อย่างที่ผมทำความเข้าใจมาโดยตลอดครับ เป็นมาตรการในลักษณะของการป้องกันเหตุ หรือพยายามที่จะจัดระบบเพื่อให้เราสามารถเข้าไประงับเหตุ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงได้นะครับ ไม่ได้เป็นการไปละเมิดสิทธิของพี่น้องประชาชนในการที่จะมาชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งรัฐบาลได้ยืนยันมาตลอดนะครับ ว่าสามารถที่จะทำได้ ก็ต้องเรียนครับว่าหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง และในช่วง 2 วันที่ผ่านมา ซึ่งเป็นช่วงที่มีผู้ชุมนุมเดินทางมาจากต่างจังหวัดเข้าสู่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้น ต้องขอขอบคุณครับว่าทุกอย่างนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย...” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นตัวอย่างของความหมายชุดแรกนี้ นายกรัฐมนตรีต้องการชี้แจงว่าในปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุมนั้น ในส่วนของ “การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง” ก็เพราะต้องการที่จะป้องกันเหตุร้าย เป็นการจัดระบบการทำงานให้เจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าไประงับเหตุได้ จากนั้นนายกรัฐมนตรีเสริมว่ารัฐบาลดำเนินการในทิศทางที่ถูกต้องแล้ว เพราะเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (พ.ร.บ.ความมั่นคง) การเดินทางเข้ามาชุมนุมของคนเสื้อแดงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้เสริมถึงการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวนี้ว่า ที่ดำเนินการประกาศใช้เพราะมีเสียงเรียกร้องจากประชาชนให้รัฐบาลนำกฎหมายเข้ามาดูแลความสงบเรียบร้อย

กล่าวโดยสรุป พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 (พ.ร.บ.ความมั่นคง) ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวในลักษณะที่ชี้แจงว่า การดำเนินการตาม พ.ร.บ.ความมั่นคง จะมีแนวทางเพื่อป้องกันเหตุเท่านั้น ตามแนวคิดที่ว่ารัฐสภาไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุม และเป็นไปตามอุดมการณ์การต่อต้านความรุนแรง

3.2 การประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ต้องเป็นเหตุการณ์ฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีข่าวลือว่ารัฐบาลเตรียมประกาศใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน

“...พระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ไม่ใช่เทือกอยากจะทำประกาศก็ประกาศได้ เป็นพระราชกำหนดที่ระบุเงื่อนไขของเหตุการณ์ชัดเจน คือต้องเป็นเหตุการณ์ที่มีความฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน เห็นแล้วว่าจะมีปัญหาเกิดขึ้น หรือปัญหาเกิดขึ้นแล้วจึงจะมีการประกาศ และถ้ามีการประกาศก็เช่นเดียวกันครับ ไม่ได้หมายความว่า จะดำเนินการอะไรได้ตามใจชอบนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างปฏิบัติการเมื่อเดือนเมษายนปี 2552 ที่รัฐบาลเข้าสลายการชุมนุม

“...เดือนเมษายนปีที่แล้ว การประกาศใช้พระราชกำหนดนั้น เราก็ได้เพียงแต่ให้นำเอากำลังต่างๆ เข้ามาเพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติ จะเห็นว่าเมื่อเมษายนปีที่แล้วการชุมนุมในช่วงสุดท้ายที่ทำเนียบรัฐบาลก็ไม่ได้มีการเข้าไปสลายนะครับ แต่ว่าทำด้วยลักษณะของการเข้าไปเจรจาเพื่อทำความเข้าใจหลังจากที่เราเปิดถนนหนทางต่างๆ ซึ่งเป็นปัญหาในเหตุการณ์ปีที่แล้วได้” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ เกิดกระแสข่าวถึงการเตรียมประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) และมีความเป็นห่วงว่ากฎหมายนี้เป็นช่องทางของรัฐที่จะใช้วิธีการสลายการชุมนุม หรือกระทำการรุนแรงกับคนเสื้อแดง ดังนั้นนายกรัฐมนตรีได้ปฏิเสธอย่างชัดเจนโดยระบุว่ากฎหมายนี้ไม่สามารถประกาศได้ตามอำเภอใจ แต่ต้องมีสถานการณ์ที่จำเป็นจริงๆ หรือสถานการณ์ได้ดำเนินไปแล้ว กับทั้งยังย้ำให้ประชาชนมั่นใจว่าแม้ว่าหากประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวไปแล้ว ก็มีเชื่อว่ารัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่จะอาศัยกฎหมายเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งได้โดยง่าย พร้อมกับยกตัวอย่างในประเด็นถัดมา ถึงการแก้ไขสถานการณ์การชุมนุมเมื่อเมษายนปี 2552 เพื่อให้ประชาชนเห็นว่า แม้รัฐบาลจะประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อจัดการกับการชุมนุม แต่ผลสรุปจะเห็นว่าภาครัฐไม่มีความรุนแรงเกิดขึ้นกับประชาชนเลย ถือเป็นความสำเร็จของรัฐบาลในการจัดการแก้ไขปัญหา ซึ่งประชาชนสามารถวางใจและมั่นใจได้ว่าสำหรับสถานการณ์ในปีนั้น แม้หากมีการประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะระมัดระวังในการใช้กฎหมายกับประชาชนอย่างถึงที่สุด โดยมีลักษณะของการปฏิบัติ โดยเริ่มจากใช้วิธีการประกาศก่อน ซึ่งแนวปฏิบัติก็เป็นไปตามหลักสากล

คือ ขอความร่วมมือจากผู้ชุมนุม แต่หากมีการจลาจล เช่น มีการใช้ความรุนแรงเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ก็ต้องเข้าไประงับเหตุตรงนั้น

ทั้งนี้ ความหมายชุดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการให้ความมั่นใจว่ารัฐบาลจะไม่ดำเนินการตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) โดยไม่จำเป็น เป็นวาทกรรมเพื่ออธิบายว่ากฎหมายนี้ไม่สามารถประกาศใช้ได้ตามอำเภอใจ แต่จะต้องมีสถานการณ์ที่จำเป็นจริงๆ ตาม “อุดมการณ์การต่อต้านความรุนแรง” ที่นำเสนอเรื่อยมา อย่างไรก็ตาม แม้ในเวลาต่อมา รัฐบาลได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุม ภายหลังประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ทั้งในวันที่ 10 เมษายน และ 19 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีจึงสามารถสร้างวาทกรรมให้หนักแน่นขึ้นว่า รัฐบาลได้ดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม เพราะเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ขณะเดียวกันยังสะท้อนว่าการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงนั้นมีความรุนแรงมากขึ้น จนรัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการทางกฎหมายตาม พ.ร.ก.ฉุกเฉิน นั่นเอง

3.3 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ต้องยึดหลักการสากล

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงแนวทางการสลายชุมนุมภายใต้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน

“...โดยหลักความหมายจริงๆ ก็คือว่าเจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะไปสลายการชุมนุมได้ แต่การสลายการชุมนุม ศาลก็จะเขียนไว้ชัดเจนอีกเช่นเดียวกันในคำวินิจฉัยด้วยว่า ไม่ใช่ถ้าถ้าภาครัฐบอกจำเป็นจะสลายการชุมนุมแล้ว จะใช้วิธีการใดก็ได้ ศาลก็ได้เขียนชัดเจนว่าต้องยึดหลักสากล ซึ่งการยึดหลักสากลก็คือ การที่จะต้องเริ่มต้นจากการที่จะแจ้งกับผู้ชุมนุมก่อนว่าบางสิ่งที่เขาทำอยู่ มันเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ใช่เป็นการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ เราก็จะมีการแจ้ง หลังจากนั้นก็จะเตือนครับ ว่าขอให้ผู้ชุมนุมให้ความร่วมมือ ถ้าไม่ให้ความร่วมมือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่ก็จะมีการจากเขาไปหาหนทางอย่างไร...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น มีประชาชนต้องการให้สลายการชุมนุมแบบเด็ดขาด

“...คือเอาสุดโต่งก่อน กลุ่มคนที่บอกว่าสลายการชุมนุมเด็ดขาด เพราะว่าผิดกฎหมายทงไม่ได้แล้ว นี่ผมต้องบอกว่าเมื่อวานนี้มีเสียงอย่างนี้เข้ามาเยอะมาก ผมก็อยากจะย้ำครับว่า รัฐบาลก็ต้องการบังคับใช้กฎหมาย แต่การบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เป็นไป เพื่อให้บ้านเมืองเกิดความสงบ ถ้าบังคับใช้กฎหมายด้วยวิธีการซึ่งทำให้บ้านเมืองไม่สงบนะครับ ก็ไม่ได้ช่วยให้บ้านเมืองมีลักษณะของการเป็นบ้านเมืองที่รักษากฎหมายอย่างแท้จริงนะครับ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามเกี่ยวกับการสลายการชุมนุม

“...ผมคิดว่าจริงๆ คำวินิจฉัยของศาลแพ่งก็ดี แล้วก็คำวินิจฉัยศาลปกครอง ซึ่งเราอ้างอิงมาตั้งแต่ต้น ก่อนหน้านี้มันจะเป็นคำตอบ คือคนที่มีอารมณ์ความรู้สึกรุนแรง ก็จะบอกว่าสู้กับคนที่เขาใช้วิธีการ ซึ่งเราเห็นว่า อ่ามติดอย่างนี้ เราต้องทำแบบเดียวกันหรือเปล่า ไม่มีที่ไหนละครับ อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไปใช้วิธีการนอกกฎหมายได้ คำวินิจฉัยศาลแพ่งเพื่อไม่ให้มีการไปเข้าใจผิดด้วยนะครับที่มีการยื่นร้องมา ท่านไม่ได้บอกว่าห้าม สลายการชุมนุม ขณะเดียวกันท่านก็ไม่ได้บอกว่ารัฐบาลสลายการชุมนุมได้ตามใจชอบ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรี ยังคงกล่าวในบริบทของ กฎหมายพิเศษ คือ พระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินสำหรับดำเนินการปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม โดยในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่า การสลายการชุมนุมนั้นสามารถทำได้ แต่ต้องยึดหลักการสากล คือต้องแจ้งผู้ชุมนุมก่อนถึงความจำเป็นต้องใช้ จากนั้นจะทำการเตือนว่าจะมีมาตรการจัดการจากเขาไปหาหนัก เป็นการให้ความมั่นใจว่าปฏิบัติการต่างๆ ย่อมเกิดขึ้นไปตามกฎหมายกำหนด และเกิดขึ้นไปตามระดับของความรุนแรง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่ารัฐและเจ้าหน้าที่มิได้กระทำโดยพลการ หรือตามอำนาจการตัดสินใจ หากแต่ยึดหลักการ ที่อ้างอิงจากศาลว่าต้องยึดหลักการ เป็นไปตามมาตรฐานสากล อย่างไรก็ตามเมื่อช่วงเช้าเดือนเมษายน นายกรัฐมนตรีระบุว่ามิเสียดใจเรียกร้องจากประชาชนว่าให้สลายการชุมนุมโดยเด็ดขาด แต่นายกรัฐมนตรีได้แสดงจุดยืนว่าการบังคับใช้กฎหมายต้องเป็นไป เพื่อให้บ้านเมืองเกิดความสงบ ดังนั้นวิธีการคือเริ่มจากการประกาศก่อน ว่าขณะนี้การชุมนุมไม่เป็นไปตามกฎหมายแล้วหลังจากนั้นต้องแน่ใจว่าประชาชนทุกคนในที่ชุมนุมรับทราบถึงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เป็นการโน้มน้าวให้ประชาชนยุติการชุมนุม อย่างไรก็ตามในประเด็นต่อมาเกิดขึ้นหลังจากที่เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมที่บริเวณแยกสะพานผ่านฟ้า อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน นายกรัฐมนตรีจึงมีการกล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยชี้แจงว่าคำวินิจฉัยของศาลแพ่ง และคำวินิจฉัยศาลปกครอง มิได้ห้ามสลายการชุมนุม แต่ก็มิได้เปิดโอกาสให้ทำการสลายการชุมนุมได้ แต่หลักการ คือ ต้องเป็นมาตรการที่ใช้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และต้องทำอย่างมีเหตุมีผล เพราะยังมีประชาชนกลุ่มอื่นๆ หลายคนที่ไม่เกี่ยวข้อง ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถกระทำได้อย่างเบ็ดเสร็จ แต่จะต้องทำโดยยึดหลักการสากล คือมาตรการจากเขาไปหาหนัก

กล่าวโดยสรุป หลังจากที่นายกรัฐมนตรีสร้างความหมายว่า หากจะประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ก็ต่อเมื่อเห็นว่ามีมีความจำเป็นเร่งด่วน ดังนั้น เมื่อรัฐบาลมีการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ นายกรัฐมนตรีจึงสร้างความหมายใน

ลักษณะที่ว่า แนวทางในการดำเนินการใช้กฎหมายดังกล่าวยึดตามกติกาสากล คือ จะเริ่มจากมาตรการจากเบาไปหาหนัก สะท้อนภาพลักษณ์ว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่ยึดมั่นในกฎหมายอย่างเคร่งครัด

3.4 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงการดำเนินการตามพ.ร.ก.ฉุกเฉิน

“...สัปดาห์ถัดจากนี้ไปรัฐบาลจะพยายามดำเนินการเพื่อที่จะนำภาวะของบ้านเมืองนั้นกลับเข้าสู่ความเป็นปกติ จะใช้วิธีการพูดคุย ถ้าถูกปฏิเสธการพูดคุยก็จะมีการบังคับใช้กฎหมาย แต่จะคำนึงถึงการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่ทำให้บรรยากาศตึงเครียดหรือเกิดความเสียหาย หรือนำไปสู่ความรุนแรง...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงการสลายการชุมนุมมีแต่จะสร้างความขัดแย้งมากขึ้น

“...อยากจะบอกว่าคนที่บอกว่าเด็ดขาดไปเลยนี้ สมมติว่าทำแล้วเกิดกระทบกระทั่งกัน เกิดการจลาจล เกิดความสูญเสีย ถ้ามั่นเป็นประโยชน์ใหม่ มันมีแต่จะสร้างความเกลียดชัง ความขัดแย้งกันมากยิ่งขึ้น แต่ว่าแน่นอนนะครับ ใครทำผิดกฎหมายนี้เราก็ละเว้นไม่ได้ ต่อไปก็ต้องมีการดำเนินคดี อย่างสมมติว่าวันนี้มีแกนนำซึ่งประกาศชัดเจนว่าไม่เคารพกฎหมาย เราก็ต้องมีการดำเนินการต่อไป...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนคือการรักษากฎหมาย

“...ผมก็เจอคนจำนวนมากซึ่งเขาแสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ ส่งไปรษณียบัตรบ้าง มาขอพบผมบ้าง นะครับ ดำเนินการทางอินเทอร์เน็ตบ้าง จำนวนไม่ใช่บ่อยๆ นะครับ ก็เป็นหลักหมื่นหลักแสนแล้วเหมือนกันครับ เป็นไปได้ที่เขาบอกว่าเขาไม่ยอมรับการที่รัฐบาลจะไปจำนน เพราะมีกลุ่มคนมาสร้างความเดือดร้อนแล้วเรียกร้อง เขาเห็นว่าทำอย่างนั้นต่อไปก็หมายความว่าใครจะเรียกร้องอะไรก็มาสร้างความเดือดร้อนแล้วก็ให้เกิดการจำนน ผมถึงได้ย้ำ ย้อนกลับไปอย่างนี้ครับว่าสมัยที่เกิดปัญหาคล้ายๆ กัน รัฐบาลท่านนายกสมัคร , ท่านนายกสมชาย ผมจะเป็นคนหนึ่งที่บอกว่ารัฐบาลหาทางออก แต่ไม่ใช่ไปทำตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงหน้าที่ของรัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.)

“...ผมอยากจะบอกว่าแนวทางการแก้ปัญหาที่เราทำมาตลอดเดือนกว่าๆ มันเป็นการแก้ปัญหาของประเทศ และวันนี้ปัญหาของการเคลื่อนไหว การก่อการร้ายต่างๆ มันไม่ใช่ปัญหาของราชประสงค์ มันเป็นปัญหาของประเทศ เพราะฉะนั้นการจะดำเนินการอะไรเพื่อแก้ปัญหา เป้าหมายไม่ได้อยู่ที่ว่าแค่มิว่าพื้นที่ราชประสงค์กลับคืนสู่ภาวะปกติ เป้าหมายจะเป็นของรัฐบาล จะเป็นของ ศอฉ. ก็คือนำความปกติและความสงบ

กลับคืนมา ที่พูดอย่างนี้ไม่ได้หมายความว่า จะทำหรือไม่ทำอะไร แต่อยากจะบอกว่าจะทำหรือไม่ทำอะไรนี้ เป้าหมายสุดท้ายไม่ได้อยู่ที่แค่สี่แยกราชประสงค์อยู่ที่ความสงบสุขของสังคมไทย เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็เป็นที่ ผมต้องยืนยันนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวย้ำถึงขอบเขตปฏิบัติของรัฐบาล

“...ศาลย้าอันนี้ทั้งศาลปกครอง ทั้งศาลแพ่ง รัฐบาลอยู่เหนือกฎหมายไม่ได้ แม้จะต่อสู้กับคนที่ทำผิดกฎหมาย รัฐบาลก็ไม่มีสิทธิ์อยู่เหนือกฎหมาย และผมต้องย้ำว่าถ้ารัฐบาลคิดใช้วิธีเหนือกฎหมาย สังคมไม่สงบสุขครับ สังคมไม่มีวันสงบสุขได้ ถ้ารัฐบาลใช้วิธีเหนือกฎหมายเพียงเพื่อแก้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งในห้วงเวลาใดห้วงเวลาหนึ่ง...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรี ขอให้ยุติการชุมนุมเพราะรัฐบาลจะยึดหลักการตามกฎหมายต่อไป

“...เวลานี้ก็ไม่ใช่เวลาที่จะมากังวลในเรื่องของสถานภาพของตัวเอง แก่นนำผู้ชุมนุม ผู้ที่มีหมายจับต่างๆ นั้น เข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมเถอะครับ เพราะว่าสิ่งที่รัฐบาลกำลังทำอยู่ คือการยืนยันว่าทุกคนอยู่ภายใต้กฎหมาย และไม่เว้นใครทั้งสิ้นครับ ผมก็ดี ท่านรองนายกฯ สุเทพก็ดี เจ้าหน้าที่ทุกคนก็อยู่ภายใต้กฎหมาย อดีตนายฯ ทักษิณก็ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย นี่คือนี่ที่เรากำลังสร้างมาตรฐานเดียวที่เป็นความเป็นธรรม ที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ นั้น คลี่คลายไปในลักษณะซึ่งทุกฝ่ายสามารถที่จะยอมรับได้ เพราะฉะนั้นแนวทางตรงนี้คือแนวทางที่รัฐบาลจำเป็นที่จะต้องเดินหน้าต่อ...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้น เริ่มจากนายกรัฐมนตรีกล่าวว่าช่วงเวลาจากนี้ไป รัฐบาลจะดำเนินการตามกฎหมาย โดยเริ่มจากการพูดคุยก่อน แต่หากมีการปฏิเสธการพูดคุย รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้บ้านเมืองกลับคืนสู่สภาวะปกติ เมื่อมาถึงประเด็นถัดมาซึ่งเกิดขึ้นในเดือนเมษายน นายกรัฐมนตรีได้กล่าวต่อต้านการใช้ความรุนแรงว่ามีแต่จะสร้างความขัดแย้งมากขึ้น ดังนั้นรัฐบาลจะดำเนินการโดยยึดหลักการทางกฎหมาย ซึ่งหากมีใครกระทำความผิดก็ต้องดำเนินคดี ดังเช่นในประเด็นถัดมาซึ่งนายกรัฐมนตรีอ้างถึงการเรียกร้องจากประชาชนจำนวนมากจำนวนหลักแสน ที่ส่งไปรษณียบัตร และเรียกร้องผ่านทางอินเทอร์เน็ต แสดงจุดยืนว่าไม่ต้องการให้รัฐบาลยอมจำนนต่อผู้ที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวายกับบ้านเมือง แต่นายกรัฐมนตรีย้ำว่าตนเองจะมีใช้ความรุนแรงเข้าจัดการปัญหา ซึ่งเป็นหลักการที่ยึดมาตั้งแต่ รัฐบาลอดีต นายกรัฐมนตรี สมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลอดีตนายกรัฐมนตรี สมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งตนเองจะเน้นว่าต้องยึดหลักกฎหมายที่มีลักษณะของการหาทางออก มิใช่การทำตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม

กระทั่งเมื่อถึงเดือนเมษายน หลังจากเกิดเหตุสลายการชุมนุมที่บริเวณแยกสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ถนนราชดำเนิน นายกรัฐมนตรีได้ยื่นถึงหน้าที่ของรัฐบาลและศูนย์อำนวยการไซสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ว่าแนวทางการแก้ปัญหาที่ยึดมั่นมาตลอดคือการแก้ปัญหาของประเทศ ซึ่งการชุมนุมเคลื่อนไหวเป็นปัญหาของประเทศ ดังนั้นการดำเนินการที่เกิดขึ้นในวันที่ 10 เมษายน ก็เพื่อแก้ไขปัญหา และคืนความปกติและความสงบให้กับประเทศชาติ จากนั้นนายกรัฐมนตรีเสริมว่าสิ่งที่รัฐบาลทำมิใช่การกระทำที่อยู่เหนือกฎหมาย เพราะการกระทำเช่นนั้นดังคงจะไม่มีวันสงบสุข หลังจากนั้นในเดือนพฤษภาคม นายกรัฐมนตรี จึงเรียกร้องขอให้ยุติการชุมนุม เพราะในที่สุดทุกคนจะต้องเข้าสู่การดำเนินการทางกฎหมาย และเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เป็นมาตรฐานที่จะทำให้อุบัติการณ์ต่างๆ นั้น คลี่คลายไปได้ด้วยดี

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ เป็นความหมายที่นายกรัฐมนตรีย้ำบ่อยครั้งชุดหนึ่งในการกล่าวทั้งหมด เพื่อแสดงว่า ไม่ว่าจะเกิดสถานการณ์ใดๆ เกิดขึ้นก็ตาม รัฐบาลทำทุกอย่างเพื่อรักษากฎหมายให้บ้านเมืองเป็นปกติสุข และแม้ว่าในที่สุด รัฐบาลได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุม แต่นั่นก็เป็นเพราะรัฐบาลมีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ทั้งนี้เป็นการเน้นภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรีตามชุดวาทกรรมหลักที่ว่า นายกรัฐมนตรีเป็น “ผู้รักษากฎหมาย” ดังนั้น จึงถือเป็นความชอบธรรมของรัฐบาล หากว่ารัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะดำเนินการต่างๆ กับผู้ชุมนุม

3.5 กฎหมายความมั่นคงมีหลักการที่เหมาะสมและสามารถป้องกันปัญหาได้ในระดับดี

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงกฎหมายความมั่นคง

“...กฎหมายความมั่นคงที่หลายฝ่ายวิพากษ์วิจารณ์ก่อนหน้านี้ ว่าใช้แล้วจะเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ผมคิดว่าได้พิสูจน์แล้วว่า ครบถ้วน ได้ช่วยจำกัดไม่ให้เกิดการชุมนุมที่มีคนมาถวญสถานการณ์ โอกาสสร้างความวุ่นวายได้ดีพอสมควร แม้ว่าจะมีบางเหตุที่เราที่ยังจับตาเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด อย่างเช่นกรณีระเบิดที่เกิดขึ้นเมื่อคืนที่ผ่านมา...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายชุดนี้มีประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวเพียงข้อเดียว โดยย้ำว่า กฎหมายความมั่นคงมิใช่กฎหมายที่มีขึ้นแล้วไปละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่กลับช่วยจำกัดมิให้เกิดการชุมนุมที่มีการ

ฉกฉวยโอกาสเพื่อสร้างสถานการณ์ความวุ่นวายได้ดี ทั้งนี้ วาทกรรมชุดนี้เกิดขึ้นในวันที่ 21 มีนาคม 2553 ที่รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 (พ.ร.บ.ความมั่นคง) ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2553 ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงสร้างความหมายให้เห็นว่า การดำเนินการใช้กฎหมายความมั่นคง เป็นแนวทางที่ดีและแก้ปัญหาต่างๆ ได้ ทั้งนี้ยังสะท้อนภาพลักษณ์นายกรัฐมนตรี และรัฐบาลสามารถบริหารจัดการตัดสินใจต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นผลชัดเจน

3.6 รัฐบาลจำเป็นต้องพิจารณาดำเนินการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจง พ.ร.ก.ฉุกเฉิน จะสามารถป้องกันการเผยแพร่ข่าวสารที่กระทบต่อความมั่นคงได้

“...กฎหมายพิเศษจำเป็น ขณะนี้ยังจำเป็นอยู่ การที่เราต้องตั้งด้านแข็งแรง เพื่อที่ทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชน ซึ่งอาจจะถูกชักจูงเข้ามา เราก็จำเป็นต้องใช้ การที่จะช่วยไม่ให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกระทบกับความมั่นคง กระทบต่อสถานการณ์ฉุกเฉินจำเป็นต้องใช้ นะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า พ.ร.ก.ฉุกเฉิน มิใช่การควบคุมสื่อ

“...เราไม่ใช่คำว่าควบคุมสื่อละครับ อำนาจตามกฎหมายจะเขียนชัดเจนครับว่าไม่ให้มีการเสนอข่าวสารที่กระทบต่อหรือทำให้สถานการณ์ฉุกเฉินหรือความมั่นคงนี้กระทบกระเทือนในทางที่เสียหาย เพราะฉะนั้น สถานีโทรทัศน์ต่างๆ โดยทั่วๆ ไปก็เสนอรายการตามปกติ รมั้ดระวังเพียงแต่อย่าไปเป็นเหยื่อของคนที่มาปลุกปั่นให้สถานการณ์เลวร้ายลงนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

เมื่อมาถึงประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวถึงการปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุมว่าหากมีสถานการณ์ที่กระทบกับความมั่นคงเจ้าหน้าที่ก็จำเป็นต้องดำเนินการทางกฎหมาย ภายใต้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) อย่างไรก็ตามประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) มิได้มีขึ้นเพื่อเข้าไปควบคุมสื่อ หากแต่มีสื่อที่นำเสนอข่าวสารที่กระทบต่อความมั่นคงก็อาจต้องบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อเน้นให้ประชาชนรู้สึกถึงความจำเป็นของรัฐบาล รวมไปถึงการได้รับความชอบธรรมจากประชาชนในการยอมรับถึงการพิจารณาดำเนินการปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม นั่นเอง

3.7 ประชาชนเดือดร้อนจนต้องเรียกร้องการสลายชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการชุมนุมที่เวทีราชประสงค์

“...เราจะเห็นว่าลักษณะของปัญหาที่มันเหมือนกับแพร่กระจายไป และก็ทำให้สถานการณ์ของการชุมนุมนั้น ควบคุมค่อนข้างจะไต่ยาก มันเริ่มเปลี่ยนไปในลักษณะที่ถูกขีดวง จำกัดวงมากขึ้น แน่นอกรับ บังเอิญการจำกัดวง หัวใจของมันตรงนี้มีมาอยู่ที่สี่แยกราชประสงค์ ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางทางเศรษฐกิจการค้าของกรุงเทพฯ ของประเทศไทย มันก็ทำให้เกิดความเดือดร้อนมาก แต่ผมก็อยากจะย้ำนะครับว่า ตรงนี้ที่ขณะนี้ที่เป็นปัญหาก็คือว่า สังคมได้รับข่าวสารมุงที่สี่แยกนี้ และก็มีความคิดว่า การแก้ปัญหา พูดังๆ ก็บอกรอคอยการสลายการชุมนุม และน้ำหนักก็ทิ้งมาที่ทางกองทัพเป็นพิเศษนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายข้างต้น นายกรัฐมนตรีถึงสถานการณ์การชุมนุมบริเวณสี่แยกราชประสงค์ว่าทางเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมได้ค่อนข้างลำบาก เนื่องจากมีการตั้งด่าน จำกัดการเข้าออก ที่สำคัญบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจการค้าของกรุงเทพมหานคร ดังนั้นจึงมีเสียงเรียกร้องจากประชาชน โดยเรียกร้องไปถึงกองทัพว่าขอให้มีการสลายการชุมนุม ทั้งนี้วาทกรรมชุดนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงประชาชนโดยตรง โดยหลังเหตุการณ์สลายการชุมนุม 10 เมษายน ผ่านพ้นไปแล้ว รัฐบาลถูกตั้งคำถามจากหลายฝ่ายถึงความเหมาะสม ถูกต้องชอบธรรมของการเข้าสลายการชุมนุมที่ส่งผลให้มีการสูญเสียเกิดขึ้น ทั้งนี้ การกล่าววาทกรรมตามความหมายนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าด้านหนึ่งอาจเสมือนเป็นการแก้ต่าง เพื่อปกป้องตนเองด้วยการสร้างวาทกรรมที่มีความหมายว่า มีกระแสเรียกร้องจากประชาชนผู้เดือดร้อนจำนวนมาก ขอให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุม ซึ่งมีได้เกิดจากความต้องการของรัฐบาล หรือตัวนายกรัฐมนตรี แต่เพียงฝ่ายเดียว ทั้งนี้เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการดำเนินการกับผู้ชุมนุม ว่าเป็นเพราะประชาชนโดยทั่วไปต้องการให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุม ที่สำคัญยังตอกย้ำภาพลักษณ์ด้านลบของการชุมนุม รวมไปถึงตัวผู้ชุมนุม ว่าได้สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนอย่างมากจนประชาชนทนไม่ได้อีกต่อไป จนต้องออกมาแสดงจุดยืนเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการสลายการชุมนุม

3.8 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานที่เข้ามาแก้ไข

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงอำนาจหน้าที่ใน คอจ. ในส่วนของฝ่ายการเมือง

“...การบริหารราชการแผ่นดิน ผมเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร เป็นนายกรัฐมนตรี การบริหารงานต่างๆ ก็ดำเนินการไปตามปกติครับ ผมต้องย้ำนะครับ วันนี้ปัญหาของประเทศ ไม่ใช่มีเฉพาะสถานการณ์ฉุกเฉิน มีปัญหาทุกปัญหา ผมทำหน้าที่ไปนะครับ ในการประกาศภาวะฉุกเฉินนี้ ก็จะต้องมีทั้งหน่วยงานที่เข้ามาแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน และก็โครงสร้างของการจัดลำดับความรับผิดชอบ ในส่วนของบนที่สุดก็ต้องเป็นฝ่ายการเมืองนะครับ ซึ่งท่านรองนายกรัฐมนตรีสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่ในการกำกับการปฏิบัติงาน และผมเองนั้นแม้ว่ามอบอำนาจท่านรองนายกฯ สุเทพฯ ในฐานะที่ดูแลฝ่ายความมั่นคงหรือว่าเป็นในฐานะผู้กำกับตามกฎหมายฉบับนี้ก็ตาม เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญ ผมก็ยังติดตามและก็ช่วยในการทำงานในการดูแลทุกอย่าง...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงอำนาจหน้าที่ใน คอจ. ในส่วนของผู้รับผิดชอบการสั่งการหน่วยงานต่างๆ

“...ที่นี้พอถดถอยมากก็จะเป็นสิ่งที่กฎหมายเรียกว่าหัวหน้าผู้รับผิดชอบ หัวหน้าผู้รับผิดชอบก็จะเป็นผู้ที่จะมีอำนาจในการสั่งการหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะในระดับเจ้าหน้าที่ที่จะเข้ามาแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ในขณะนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลง เดิมที่ท่านรองนายกฯ สุเทพท่านรับผิดชอบเลยงานที่จะทำตรงนี้ แต่พอสถานการณ์มันมีพัฒนาการไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีพฤติกรรมของการก่อการร้ายนะครับ จากเดิมซึ่งเหมือนกับการชุมนุมทางการเมือง ซึ่งอาจจะมีความรุนแรง แต่มันพัฒนามาเป็นลักษณะของการก่อการร้าย ก็ได้ตัดสินใจว่าถ้าเช่นนั้นการกระชับการทำงานในระดับล่าง ในระดับของเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็น ก็เห็นว่าผู้ที่มีความเหมาะสมที่จะมาทำหน้าที่ตรงนี้ คือท่านผู้บัญชาการทหารบกนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงบทบาทหน้าที่ระหว่างฝ่ายการเมืองกับทหาร

“...ผมกับคนที่ทำงานตรงนี้อยู่ในเหตุการณ์ อยู่ในสถานที่ที่ไม่ทราบว่าจะข้างนอกไม่รู้อะไร เสร็จให้ฟังอย่างนี้ได้ว่า แต่ละวันอย่างน้อยๆ ที่สุดก็ต้องมีการมาประชุมเป็นประจำในเชิงการติดตามสถานการณ์ 2 ครั้ง อย่างน้อยนะครับ เข้าครั้งและค่าครั้ง และอย่างน้อย 1 ครั้ง ผู้บัญชาการเหล่าทัพต่างๆ อยู่ครบในฐานะที่เป็นกรรมการของ คอจ. และก็เรียกว่าเกือบจะตลอดเวลา ท่านผบ.ทบ. ท่านรองผบ.ทบ. เสด็จต่างๆ อยู่กันครบถ้วน และทุกคนเข้าใจดีว่าภารกิจที่ทำในส่วนของเจ้าหน้าที่คือเรื่องสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง คือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชาติ คือการปกป้องสถาบันหลักของชาติ และเราก็กายกัน ส่วนเรื่องการเมืองตรงนี้ท่านไม่ต้องเสี่ยง การเมืองก็แก้ด้วยการเมือง...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างแรก นายกรัฐมนตรีกล่าวหลังจากเหตุสลายการชุมนุม วันที่ 10 เมษายน 2553 ที่บริเวณแยกสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ถนนราชดำเนิน โดยชี้แจงอำนาจหน้าที่ของตนเองว่าโดยตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น ถือเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร ซึ่งการทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองก็ยังคงดำเนินต่อไป หากแต่ในช่วงเวลาที่มีการใช้ การประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการใน

สถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ต้องมีหน่วยงานเข้ามาดูแล ซึ่งมีโครงสร้างของการจัดลำดับความรับผิดชอบ อย่างไรก็ตามในส่วนของผู้รับผิดชอบสูงสุดยังคงเป็นฝ่ายการเมือง ซึ่งมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี สุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่ในการกำกับกับการปฏิบัติงาน ส่วนตนเองก็จะติดตามอย่างใกล้ชิด ขณะที่ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการดูแลกำกับกับการปฏิบัติงานในฝ่ายการสั่งการหน่วยงานต่างๆ ที่จะเข้ามาแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งจากที่เคยเป็นรองนายกรัฐมนตรี สุเทพ เทือกสุบรรณ แต่เมื่อสถานการณ์มีพัฒนาการไปเป็นลักษณะของการก่อการร้าย ดังนั้นในระดับของเจ้าหน้าที่จึงมอบหมายเป็นหน้าที่ของผู้บัญชาการทหารบก จากนั้นในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรียืนยันว่าการทำหน้าที่ของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) จะสามารถตอบคำถามข้อสงสัย ของประชาชน และแก้ไขสถานการณ์ได้ ซึ่งหากมีข้อสงสัยข้อใจก็สามารถพูดคุยกันได้ ทั้งนี้ในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงบทบาทหน้าที่ระหว่างฝ่ายการเมืองกับทหารว่าทุกฝ่ายต่างปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ โดยฝ่ายเจ้าหน้าที่ทหารก็ทำหน้าที่ปกป้องสถาบันหลักของชาติ ส่วนฝ่ายการเมืองก็จะแก้ไขปัญหาทางการเมือง

ความหมายชุดนี้เกิดขึ้นช่วงเดียวกับความหมายชุดก่อนหน้านี กล่าวคือ หลังจากที่นายกรัฐมนตรี โดยมติคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) โดยมีนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ จนในที่สุดเมื่อเกิดเหตุการณ์สลายการชุมนุมวันที่ 10 เมษายน 2553 แล้ว ต่อมานายกรัฐมนตรีจึงได้แจ้งถึงการปรับบทบาทใน ศอฉ. อีกครั้ง โดยระบุว่า เพื่อให้การดำเนินการในสถานการณ์มีความรัดกุม เนื่องจากสถานการณ์รุนแรงมากขึ้น มีการปะทะจนมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ดังนั้น จึงต้องมีบุคคลรับผิดชอบโดยตรง โดยให้ พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก เข้ามาเป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบแทน นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เมื่อวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2553 ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่พิเศษ 93/2553 ถือเป็นวาทกรรมที่มีความหมายเพื่อสะท้อนว่า การดำเนินการทางกฎหมายและปฏิบัติการต่างๆ รัฐบาลมิได้ทำโดยอำเภอใจ แต่เป็นการตัดสินใจและความรับผิดชอบร่วมกันของทั้งฝ่ายรัฐและฝ่ายทหาร

3.9 รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

ประเด็น เหตุการณ์ปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุมที่อนุสรณ์สถาน

“...เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่อนุสรณ์สถาน ที่บริเวณดอนเมือง นะครับ ก็เป็นผลโดยตรงมาจากการที่ ศอฉ. บอกว่าต่อไปนี้จะจะไม่ปล่อยให้มีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่มีการเคลื่อนที่ เคลื่อนไหวไปในพื้นที่ต่างๆ แน่นอนครับ ในการปฏิบัติการก็มีความจำเป็นที่จะต้องสกัดกั้น ในที่สุดก็เกิดการปะทะกัน และก็เกิดความสูญเสียขึ้น แต่ตรงนี้เป็นสิ่งที่ผมเรียนยืนยันครับว่า เราได้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปกระชับพื้นที่

“...ปฏิบัติการที่รัฐบาลกำลังจะดำเนินการต่อไปนั้น ย่อมมีความเสี่ยงต่อการปะทะหรือการสูญเสียซึ่งก็ย่อมกระทบกระเทือนจิตใจของผู้คน แต่รัฐบาลรู้หน้าที่ว่าสิ่งใดที่จำเป็นจะต้องทำก็ต้องทำ ซึ่งนอกเหนือจากการที่กระชับพื้นที่การดูแลการเคลื่อนไหวกับภูมิภาคหรือกับปริมนทลให้รัดกุมมากยิ่งขึ้นแล้ว การลิดรอน เพื่อนำไปสู่การที่จะให้ทางผู้ชุมนุมนั้น คืบพื้นที่ให้กับทางพี่น้องประชาชนนั้นก็มีการดำเนินการในด้านอื่นๆ ด้วย...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำในแนวทางการจัดการกับผู้ชุมนุม

“...พี่น้องประชาชนจำนวนมาก ถามว่าแล้วพื้นที่ราชประสงค์เนี่ย จัดการอย่างไร เมื่อไรจะตัดสติใจ รออะไรอยู่ ผมย้ำครับ รัฐบาลมีแนวทางที่ชัดเจน ถามว่าเมื่อไรจะตัดสติใจ ต้องตอบว่าตัดสติใจแล้วครับ อยู่ในขั้นตอนการปฏิบัติ แต่การตัดสติใจที่จะทำ ทำแล้วต้องสำเร็จ ทำแล้วต้องให้เกิดผลกระทบข้างเคียงน้อยที่สุด ทำแล้วต้องสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน เบ็ดเสร็จอย่างแท้จริง...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีสรุปแนวทางการจัดการกับผู้ชุมนุม

“...แต่ผมขอย้ำครับว่า สิ่งที่รัฐบาลต้องการทำนั้น 1.ต้องการที่จะยืนยันบรรทัดฐานว่าเราต้องอดทนไม่จำนวนต่อข้อเรียกร้องที่มีการใช้วิธีการข่มขู่คุกคามไปจนถึงการก่อการร้าย 2.เราจะยึดหลักในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งในทางกฎหมาย ยอมรับในระดับระหว่างประเทศ เพื่อธำรงศักดิ์ศรีและความชอบธรรมของประเทศของเราที่เป็นนิติรัฐอย่างแท้จริง และ 3.ผมย้ำอีกครั้งครับ เราจะทำอะไร เราต้องทำให้สำเร็จ ผมทราบดีความอดทนของแต่ละคนนั้น มีขีดจำกัดไม่เท่ากันครับ หลายคนบอกว่าไม่สามารถที่จะอดทนได้แล้ว หลายคนเข้าใจว่าทำไม หลายเรื่องที่เรากำลังดำเนินการอยู่จึงต้องใช้เวลา ผมไม่มีสิทธิ์ไปเรียกร้องหรือครับ ผมเพียงแต่บอกว่าความรับผิดชอบทั้งหมดย่อมอยู่ที่ผม และการตัดสติใจผมได้เรียนว่า ตัดสติใจแล้วว่าแนวทางจะต้องทำอะไร ขณะนี้เป็นเรื่องของการดำเนินการให้สามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมายอย่างดีที่สุด...” (2 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในประเด็นตัวอย่างทั้งหมดของชุดความหมาย **“รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ”** เกิดขึ้นในวันที่ 2 เดือนพฤษภาคม ทั้งนี้ ประเด็นแรกนายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุมที่ตั้งด่านสกัดการเข้าออกตามจุดต่างๆ ว่า กรณีนี้ส่งผลให้รัฐและเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการทางกฎหมายอย่างเด็ดขาดในการสกัดกั้นมิให้กลุ่มผู้ชุมนุมทำการตั้งด่านเถื่อนนอกพื้นที่ หรือเคลื่อนไหวกีดตันข่มขู่คุกคามประชาชน

จากนั้นในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีจึงยกตัวอย่าง เหตุการณ์ปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุมที่อนุสรณ์สถาน ว่าเป็นผลโดยตรงมาจากการที่ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ประกาศแล้วว่าจะไม่ยอมให้มีการเคลื่อนไหวไปในพื้นที่ต่างๆ จนเกิดการปะทะกัน และเกิดความสูญเสียขึ้น ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีระบุว่ามีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรี ให้เหตุผลของการปฏิบัติการโดยยกตัวอย่าง ปัจจัยหนึ่งซึ่งมีผลอย่างมากต่อการปฏิบัติการต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ คือ การที่วิทยุชุมชน หรือสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ทำการปลุกระดมมวลชน ให้เข้ามาขัดขวางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ดังนั้นรัฐบาลและเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องปฏิบัติอย่างเด็ดขาด จนกระทั่งสามารถแก้ไขปัญหาก็ได้พอสมควร ทั้งนี้ในตัวอย่างต่อมานายกรัฐมนตรีย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปกระชับพื้นที่ และแม้ว่าสิ่งที่กำลังจะทำอาจเสี่ยงต่อการปะทะหรือการสูญเสีย แต่ก็มีความจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อให้ผู้ชุมนุมคืนพื้นที่ให้กับประชาชนในที่สุด ซึ่งแนวทางในปฏิบัติการนั้น นายกรัฐมนตรียืนยันว่าได้วางแนวทางไว้เรียบร้อยแล้วซึ่งตั้งเป้าไว้ว่าต้องสำเร็จ โดยจะให้เกิดผลกระทบข้างเคียงน้อยที่สุด” จากนั้นนายกรัฐมนตรีย้ำ दोสรูปว่า สิ่งที่จะดำเนินการนั้นต้องมีบรรทัดฐานดังนี้ 1. จะต้องอดทนไม่จําจนต่อข้อเรียกร้องที่มีการใช้วิธีการข่มขู่คุกคามไปจนถึงการก่อการร้าย 2. จะต้องยึดหลักในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งในทางกฎหมาย ยอมรับในระดับระหว่างประเทศ เพื่อธำรงศักดิ์ศรีและความชอบธรรมของประเทศของเราที่เป็นนิติรัฐอย่างแท้จริง และ 3. ต้องทำให้สำเร็จ

อย่างไรก็ดี ในความหมายชุดนี้ยังคงเป็นการสร้างความหมายเพื่อแตกต่างให้กับการสลายการชุมนุมที่รัฐบาลดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ แต่ความหมายชุดนี้เป็นการสร้างหมายที่มีน้ำหนักมาเสริมให้การกระทำของภาครัฐถูกต้องชอบธรรมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากนายกรัฐมนตรีได้เน้นว่าปฏิบัติการต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น เพราะรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ได้เห็นแล้วว่าดำเนินการต่างๆ ตามกฎหมายนั้นจะต้องให้เกิดผลมากที่สุด คือการยุติการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวายให้บ้านเมือง ซึ่งเมื่อประชาชนก็ต้องการให้เข้าไปปฏิบัติการ รัฐบาลก็ต้องมีหน้าที่คืนปกติสุขให้กับประชาชนและประเทศชาติ นั่นเอง

3.10 รัฐบาลจะไม่ละเว้นที่จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการจับกุมผู้กระทำผิด

“...ส่วนการจับกุมคนที่กระทำผิดกฎหมายที่เป็นความผิดซึ่งหน้าจากเหตุการณ์ต่างๆ ขณะนี้ก็จะเห็นได้ว่าบางกรณีนั้น ศาลก็ได้ลงโทษจำคุกไปแล้ว นี่คือการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผมทราบดีว่าพี่น้อง

ประชาชนหลายคนมีความรู้สึกว่ายังไม่ทันใจยังไม่เร็วเพียงพอในการที่จะแก้ไขสถานการณ์ แต่ผมจะได้เรียนต่อไป ว่าความจำเป็นที่จะต้องทำให้เกิดความรัดกุมนั้นมันเป็นเพราะอะไร...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการดำเนินการทางความผิดอาญา

“...พร้อมๆ กันนั้นครับ ก็อยากจะเรียนว่า การปฏิบัติการทั้งหลายและการบังคับใช้กฎหมายเนี่ย คดีความต่างๆ ที่มีอยู่ ไม่ว่าจะคำตอบทางการเมืองจะเป็นอย่างไร ความผิดทางอาญานั้นจะยังดำรงอยู่ และจะต้องมีการดำเนินการต่อไป แม้เหตุการณ์จะคลี่คลายไปแล้ว...” (2 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมาย “**รัฐบาลจะไม่ละเว้นที่จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด**” ถือว่าต่อเนื่องจากความหมายชุดก่อน ซึ่งตัวอย่างประเด็นแรกนายกรัฐมนตรีกล่าว ถึงการจับกุมผู้ที่กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งมีบางส่วนสามารถจับได้และกำลังดำเนินคดีอยู่ขณะที่บางส่วนยังอยู่ในขั้นตอนติดตาม ซึ่งรัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้สามารถจับกุมผู้กระทำผิดมาดำเนินการทางกฎหมายให้สำเร็จ และแม้ว่าจะเป็นคนดีที่มาจากปัญหาทางการเมืองแต่หากความผิดนั้นเป็นคดีอาญาก็จะต้องดำเนินการไปตามหลักการทางคดีอาญา

กล่าวโดยสรุป นายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อสร้างความหมายว่า หลังจากที่เจ้าหน้าที่เคร่งครัดและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเข้มงวด เพื่อคืนความปกติสุขให้กับบ้านเมืองแล้ว รัฐบาลก็จักมีการดำเนินคดีความตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด เพื่อสะท้อนว่าสิ่งที่รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ทำไปในการสลายการชุมนุมนั้น เป็นการกระทำที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย คงความเป็นนิติรัฐให้กับประเทศไทย ในอีกทางหนึ่ง ยังเป็นการสร้างภาพของการชุมนุมว่ามีการกระทำผิดกฎหมายอย่างกว้างขวาง ตามที่รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ประกาศเตือนเสมอมานับแต่มีการชุมนุมเกิดขึ้น ดังนั้นการสร้างวาทกรรมชุดนี้จึงช่วยสร้างความชอบธรรมให้แก่รัฐบาลในการดำเนินการกับผู้ชุมนุมไปโดยปริยาย

3.11 การประกาศใช้กฎอัยการศึกเป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงประเด็นกฎอัยการศึก

“...บางคนก็ไปพูดถึงเรื่องของกฎอัยการศึก ซึ่งความจริงแล้วตามกฎหมายนั้นไม่ใช่อำนาจของรัฐบาลนะครับ แต่เป็นอำนาจของทางกองทัพที่จะเป็นผู้ประกาศและก็แจ้งให้รัฐบาลทราบ ถ้ากองทัพเห็นว่ามีควม

จำเป็น เท่าที่ผมทราบและเท่าที่ได้มีการหารือกันนั้น ก็ได้คิดว่าเครื่องมือตัวนี้จะเป็นเครื่องมือที่มีความจำเป็นต่อการแก้ไขสถานการณ์ อย่างไรก็ตามครับ เพื่อความรัดกุมในเรื่องของกฎหมายทั้งหมด หลังจากการนี้ผมมีการประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษ เพื่อมาดูแลในเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการใช้กำลังของทหารเข้าไปปฏิบัติการในพื้นที่...” (2 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นตัวอย่างของ ความหมาย “การประกาศใช้กฎอัยการศึกเป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพ” นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกระแสข่าวเกี่ยวกับการดำเนินการใช้กฎอัยการศึก ว่าในทางกฎหมายแล้วเป็นอำนาจหน้าที่ของทางกองทัพที่จะเป็นผู้ประกาศตามความจำเป็น แต่ในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ ทุกฝ่ายยังไม่เห็นถึงความจำเป็นในการดำเนินการใช้ ทั้งนี้ ความหมายชุดนี้เกิดขึ้นในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม ก่อนที่จะเกิดการเข้าระงับพื้นที่ซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม ไปสิ้นสุดในวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 ทั้งนี้เพราะช่วงเวลานั้น มีกระแสข่าวเกี่ยวกับการประกาศใช้กฎอัยการศึกตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ.2457 ดังที่ต่อมาในวันที่ 7 พฤษภาคม กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ออกมาแสดงจุดยืนสนับสนุนให้ประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาการชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แต่อีกด้านหนึ่งข้อเรียกร้องนี้ก็ได้รับเสียงคัดค้านจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะองค์กรภาคประชาชน⁹⁴ ดังนั้น วาทกรรมชุดนี้ เกิดขึ้นเพื่อสะท้อนที่วาระรัฐบาลมีการจัดสรรแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบ การประกาศกฎหมายฉบับนี้ ฝ่ายทหารก็เป็นผู้รับผิดชอบมิใช่การดำเนินของฝ่ายการเมืองเพียงฝ่ายเดียว ทั้งนี้ ทุกฝ่ายยังไม่เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องประกาศใช้ ซึ่งถือว่าสอดคล้องกับความคิดเห็นของสังคมโดยรวม

3.12 ปฏิบัติการต่างๆ ของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีเหตุผลและเป็นลักษณะของการป้องกันตัว

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงยุทธวิธีที่ ศอฉ. ดำเนินการ

⁹⁴องค์กรภาคประชาชนประกอบด้วย เครือข่ายนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน (HRLA), โครงการเข้าถึงความยุติธรรม และการคุ้มครองทางกฎหมาย มูลนิธิसानวัณธรรม (CrCF), มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา (HRDF), สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) และ คณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน (ครส.) เนื่องจากเห็นว่า การประกาศกฎอัยการศึกนั้นให้อำนาจเด็ดขาดแก่กองทัพ ถือเป็น การสนับสนุนให้ใช้กำลังทหารเข้าสลายการชุมนุม และมีบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลอย่างกว้างขวางและรุนแรง ซึ่งจะใช้บังคับได้ก็แต่ในกรณีจำเป็นอย่างยิ่งยวดเช่นภาวะสงคราม โดยที่ไม่มีหนทางอื่นใดแล้วที่จะสามารถรับมือกับสถานการณ์ได้แล้วเท่านั้น ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันไม่เหตุจำเป็นเพียงพอที่จะประกาศใช้กฎอัยการศึกแต่อย่างใด

“...ส่วนการปรับยุทธวิธี ยุทธศาสตร์ต่างๆ ทาง ศอฉ. ก็จะดำเนินการอย่างโปร่งใสจนครบ แนนอนบางเรื่องก็คงจะไม่สามารถเปิดเผยล่วงหน้าได้ แต่ว่าแนวทางต่างๆ นั้นก็ยึดอยู่ในหลักการ ซึ่งผมคิดว่าเราได้ยืนยันอย่างชัดเจนครับ ว่าเราทำหน้าที่ในการรักษากฎหมาย รักษากติกาของบ้านเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ รัฐบาลไม่ต้องการที่จะไปเป็นศัตรูกับใคร และแนนนอนที่สุดครับ เราคนไทยด้วยกัน ไม่มีใครมีเจตนาที่จะทำร้ายใคร...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำแก่ประชาชนในการรับข้อมูลข่าวสารการทำงานของเจ้าหน้าที่

“...ผมย้ำไปเมื่อคืนครับว่า ในการที่เราติดตามข่าวสารต่างๆ นั้น ขอให้ใช้วิจารณญาณ แยกแยะระมัดระวัง เมื่อก็มักได้พูดไปแล้วว่าแรงจูงใจของการสร้างความสูญเสีย นั้น มาจากทางกองกำลังติดอาวุธ และผู้ก่อการร้ายเกือบทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ขอให้พี่น้องประชาชนได้เข้าใจ การใช้กำลัง การใช้อาวุธของฝ่ายเจ้าหน้าที่นั้น มีกฎระเบียบที่กำกับชัดเจน มีการชี้แจงว่าทั้งหมดเป็นเรื่องของการป้องกันตัว มีเป้าหมายที่สามารถที่จะต้องมีเหตุผลที่รองรับได้ เช่น การป้องกันชีวิต การเห็นผู้ก่อการร้ายที่ติดอาวุธ แล้วก็การใช้การปราบ ซึ่งจะไม่เป็นการมุ่งต่อชีวิตของพี่น้องประชาชน อันนี้คือสิ่งที่ผมอยากที่จะยืนยันเกี่ยวกับสถานการณ์...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างของความหมาย “**ปฏิบัติการต่างๆ ของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีเหตุมีผลและเป็นลักษณะของการป้องกันตัว**” นั้น นายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 16 พฤษภาคม โดยตัวอย่างแรกนายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงยุทธวิธีที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ดำเนินการในสถานการณ์ว่ามีความเปิดเผยสามารถตรวจสอบได้ และยึดอยู่ในหลักการ ของการรักษากฎหมาย รักษากติกาของบ้านเมือง โดยมีกฎระเบียบที่กำกับชัดเจน กล่าวคือ ต้องมีเหตุผลที่รองรับได้ว่าเป็นการป้องกันชีวิต หรือพบว่าผู้ก่อการร้ายมีการติดอาวุธ จากนั้นเจ้าหน้าที่ถึงจะเข้าไปปราบ โดยต้องระมัดระวังมิให้กระทบกับชีวิตของพี่น้องประชาชน

ความหมายชุดนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อชี้แจงถึงยุทธวิธีที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ดำเนินการกับผู้ชุมนุมในปฏิบัติการกระชับพื้นที่ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม ทั้งนี้เป็นการสร้างความหมายว่า การดำเนินการนั้นมีความเปิดเผยสามารถตรวจสอบได้ และยึดอยู่ในหลักการของการรักษากฎหมาย มีกฎระเบียบที่กำกับชัดเจน มีเหตุผลที่รองรับได้

ว่าเป็นการป้องกันชีวิต หรือ พบว่าผู้ก่อการร้ายมีการติดอาวุธ ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่านายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อสร้างความชอบธรรมในปฏิบัติการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงขณะนั้น

3.13 รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะกระทำการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนอย่างถึงที่สุด

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงการดูแลรักษาความปลอดภัยของประชาชนและผู้สื่อข่าว

“...แนวทางของการแก้ไขปัญหาดังนี้ กำลังกระทบความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน พี่น้องในชุมชนต่างๆ ก็ร้องเรียนเข้ามาครับ ขณะนี้พอมีการปะทะกันก็กระทบไปถึงเรื่องของสาธารณูปโภคบ้าง เจ้าหน้าที่กำลังเข้าไปดูแลแก้ไขให้อยู่ ขอให้แจ้งสิ่งเหล่านี้มา และเราก็จะดำเนินการแก้ไข เช่นเดียวกันครับ บางวิชาชีพขณะนี้ น่าเป็นห่วงครับ ไม่ว่าจะเป็นกรณีของผู้สื่อข่าว ไม่ว่าจะเป็นกรณีของเจ้าหน้าที่กู้ภัย เจ้าหน้าที่ทางด้านสาธารณสุขขณะครับ ตรงนี้ก็กำลังจะดูแลว่าจะมีวิธีการอย่างไรในการที่จะคุ้มครองความปลอดภัยของคนเหล่านี้ แต่อย่างที่ผมเรียนครับ คนเหล่านี้ก็กลายเป็นเหยื่อของกลุ่มผู้ไม่หวังดีได้อยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นแนวทางการทำงานนั้น ก็คงจะต้องมีการปรึกษาหารือกัน ซึ่งผมจะได้มอบหมายทางเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่ดูแลทางด้านความมั่นคงที่จะประสานกับองค์การวิชาชีพเหล่านี้ในการที่จะดูแลความปลอดภัยของบุคคลซึ่งตั้งใจจะทำหน้าที่ซึ่งก็ยากยิ่งกว่ามีความตั้งใจอย่างเต็มที่ แม้ว่าการทำหน้าที่นี้จะตกอยู่ภายใต้ความเสี่ยง ทั้งหมดนี้ก็คือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ผมอยากจะเรียนพี่น้องประชาชนให้ทราบ...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายที่ว่า “**รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะกระทำการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนอย่างถึงที่สุด**” นายกรัฐมนตรีกล่าวแสดงความเป็นห่วงการรักษาความปลอดภัยของผู้สื่อข่าว และเจ้าหน้าที่กู้ภัย เจ้าหน้าที่ทางด้านสาธารณสุข ที่จะต้องอยู่ในพื้นที่การชุมนุมด้วย ซึ่งนายกรัฐมนตรีย้ำว่าจะต้องดำเนินการที่จะคุ้มครองความปลอดภัยของบุคคลเหล่านี้มิให้ตกเป็นเหยื่อของกลุ่มผู้ไม่หวังดี

ทั้งนี้ เมื่อปฏิบัติการต่างๆ ของ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีเหตุมีผล และเป็นลักษณะของการป้องกันตัว สิ่งที่ต้องคำนึงเป็นสำคัญก็คือ ความปลอดภัยของประชาชน ทั้งนี้ การสร้างความหมายนี้ นอกจากจะเสริมให้ภาพลักษณ์ของรัฐบาลดูดี มีความใส่ใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่กู้ภัย หน่วยพยาบาล นักข่าว แล้ว ยังเป็นการสะท้อนภาพว่าการชุมนุมนั้นมีความเลวร้าย ป่าเถื่อน และรัฐบาลคือผู้ปกป้องบุคคลเหล่านั้น

3.14 รัฐบาลควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามหลักการแห่ง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีการดำเนินการควบคุมตัวแกนนำผู้ชุมนุม

“...ตรงนี้ก็กลายเป็นประเด็นขึ้นมาในช่วงวันสองวันที่ผ่านมา อยากจะขอทำความเข้าใจอย่างนี้ครับ วิธีการดำเนินการทางกฎหมายกับกลุ่มแกนนำผู้ชุมนุมที่ม็อบตัว ก็คือเราได้ใช้หมายการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งในกฎหมายนี้กำหนดเอาไว้ครับว่าการควบคุมตัวนั้นต้องไม่เป็นการควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ ที่คุมขัง หรือทัณฑสถาน ตอนที่เราประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรงนั้นเมื่อต้นเดือนเมษายน ได้มีการกำหนดพื้นที่ที่จะควบคุมตัวบุคคลที่จะมีการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดนี้เอาไว้ 6 แห่ง ซึ่ง 1 ในนั้นก็คือนครราชสีมา ที่ชะอำอย่างที่ท่านองประชาชนทราบกัน...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงสาเหตุของการควบคุมตัวที่ค่ายนครราชสีมา

“...การตัดสินใจให้กลุ่มแกนนำไปที่ชะอำนั้น ก็เป็นการตัดสินใจบนพื้นฐานว่า พื้นที่ตรงนั้นน่าจะง่ายที่สุดต่อการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุที่อาจจะแทรกซ้อนขึ้นมาได้ในแง่ของมวลชน เมื่อมีการทราบว่าพื้นที่ดังกล่าวนั้นควบคุมตัวแกนนำอยู่ ตรงนี้คือสิ่งที่เป็นเหตุผลว่าทำไมแกนนำนั้นจึงถูกนำไปที่ค่ายนครราชสีมา...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกฎในการควบคุมตัว

“...อย่างไรก็ตามครั้นมาตรฐานของการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดนั้น แม้กฎหมายจะเขียนเอาไว้ว่าจะไม่ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ที่ถือได้แล้วว่ากระทำความผิด แต่ก็ไม่ควรที่จะให้มีการสื่อสารกัน มีการใช้เครื่องมือสื่อสาร เพราะเป็นการควบคุมตัวเพื่อที่จะได้มีการสืบสวนสอบสวนขยายผล ดังนั้นเมื่อปรากฏข่าวออกมาว่า บุคคลเหล่านี้อยู่ด้วยกัน มีการสื่อสารทั้งกันเอง และกับโลกภายนอกนั้น ผมก็ได้กำชับไปที่พื้นที่รับว่าการควบคุมตัวนั้นต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์และมาตรฐานของการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดเช่นเดียวกับที่ได้ปฏิบัติมาในอดีต...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีที่เป็นข่าวเกี่ยวกับการควบคุมตัวแกนนำนปช.

“...อย่างไรก็ตามครั้นกลับปรากฏอีกว่าภาพที่ออกมา นั้น พูด่าง ๆ ก็คือว่าพี่น้องประชาชนที่ติดตามข่าวสารเห็นว่ามีพิรุณ มีความผิดปกติ ว่าสรุปเป็นการแยกขังจริงหรือไม่ หรือแยกควบคุมตัวจริงหรือไม่ เนื่องจากว่ารูปภาพที่ออกมา นั้นเหมือนกับว่าผู้ที่ถูกควบคุมตัวนั้นหลายคนนี้อยู่ในห้องเดียวกัน หรือใช้เตียงเดียวกันนะครับ มีการสลับในการถ่ายภาพออกมาซึ่งขณะนี้ก็ได้กำชับไปอีกให้มีการแก้ไขสถานการณ์และขณะนี้ก็ได้ให้

ทางรักษาการผู้อำนวยการตำรวจแห่งชาติครั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผมขอเรียนครับว่า การปฏิบัติต่อแกนนำผู้ชุมนุมนั้น ขณะนี้เมื่อมีการแยกควบคุมตัวถูกต้อง...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับสรุปความหมายนี้ “รัฐบาลควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตาม พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน)” เกิดขึ้นในวันที่ 23 พฤษภาคม 2553 หรือหลังจากการสลายการชุมนุมที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ผ่านพ้นไปแล้ว ทั้งนี้ จากประเด็นตัวอย่างนายกรัฐมนตรีก้าวถึง การควบคุมตัวผู้กระทำความผิดจากการชุมนุม ว่ากรณีของแกนนำผู้ชุมนุม ได้ถูกควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ส่วนกระแสข่าวเกี่ยวกับการควบคุมตัวแกนนำผู้ชุมนุมว่าไม่สอดคล้องกับการกระทำผิด นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าการควบคุมตัวแกนนำนั้นอยู่ภายใต้กฎหมายการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งต้องไม่เป็นการควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ ที่คุมขัง หรือ ทัณฑสถาน โดยพื้นที่ที่จะควบคุมตัวบุคคลที่จะมีการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดนี้ เอาไว้ มี 6 แห่ง ซึ่งมีค่ายนเรศวร ที่อำเภอชะอำ จ.เพชรบุรีรวมอยู่ด้วย จากนั้น นายกรัฐมนตรีชี้แจง ต่อว่าการตัดสินใจควบคุมตัวกลุ่มแกนนำคนเสื้อแดงที่อำเภอชะอำนั้น เป็นการตัดสินใจบนพื้นฐานว่า พื้นที่ดังกล่าวยากแก่การเกิดเหตุที่แทรกซ้อนจากมวลชนเครือข่ายของคนเสื้อแดงที่อาจเข้าไปสร้างสถานการณ์ได้ ทั้งนี้ในตัวอย่างที่ 3 นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกฎในการควบคุมตัวว่าจะไม่มีการปิดกั้นการสื่อสารกันเพราะเป็นไปตามเจตนารมณ์และมาตรฐานของการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ดังที่ได้ปฏิบัติมาในอดีต ดังนั้น ภาพที่ประชาชนเห็นผ่านสื่อว่าแกนนำผู้ชุมนุมได้รับการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับความผิดที่ได้กระทำลงไปนั้น ไม่เป็นความจริง แต่ก็ให้ทางรักษาการผู้อำนวยการตำรวจแห่งชาติตั้งคณะกรรมการสอบสวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ทั้งนี้ ความหมายชุดนี้ เป็นการชี้แจงต่อกระแสสังคมที่ไม่พอใจที่มีภาพข่าวความเป็นอยู่ที่สุขสบายของแกนนำคนเสื้อแดงขณะที่ถูกคุมขัง ทั้งที่ทำผิดกฎหมายบ้านเมืองอย่างร้ายแรง แต่นายกรัฐมนตรียืนยันว่าการดำเนินการต่างๆ เป็นไปตามหลักการของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ทุกประการ

3.15 ผู้กระทำความผิดจะต้องรับการพิจารณาตามคดีก่อการร้าย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด

“...ต้องมีกระบวนการต่อเนื่องในการสอบสวนเพื่อขยายผลในคดีหลัก ก็คือคดีก่อการร้าย ซึ่งเมื่อการขยายผลตรงนี้ ทำไปซึ่งขณะนี้ก็ใกล้จะพร้อมแล้ว ก็จะมีการนำส่ง พุดง่ายๆ คือส่งไม้ต่อ ขณะนี้คนที่เข้าไปสอบสวนคือกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือดีเอสไอ เมื่อดีเอสไอได้ข้อมูลและคิดว่าเพียงพอ พร้อม ก็จะมีการนำส่งเพื่อขอหมายจับจากศาลในการดำเนินคดีหลักคือการก่อการร้าย นั่นล่ะครับจะเข้าสู่กระบวนการปกติในเรื่องของคดีอาญา ซึ่งถ้าหากว่าศาลไม่ให้ประกัน ต่อจากนี้การควบคุมตัวก็จะเป็นการควบคุมตัวตามกฎหมายอาญาได้ ...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในชุดความหมายที่ว่า “ผู้กระทำผิดจะต้องรับการพิจารณาตามคดีก่อการร้าย” นายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่า สำหรับความผิดของผู้ชุมนุมที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความผิดในคดีก่อการร้าย ซึ่งเวลานี้จะส่งไม้ต่อไปยังกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ ดีเอสไอ และจะดำเนินการนำส่งเพื่อขอหมายจับจากศาลต่อไปและหลังจากนั้นจึงจะเข้าสู่กระบวนการของการดำเนินคดีอาญา ทั้งนี้ วาทกรรมชุดนี้เป็นการเสริมน้ำหนักของการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุมภายใต้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ว่าสิ่งที่กลุ่มผู้ชุมนุมกระทำลงไปรัฐบาลจะดำเนินการตามขั้นตอนอย่างรัดกุมและเด็ดขาด ด้วยการส่งไม้ต่อไปยังกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ ดีเอสไอ และจะดำเนินการนำส่งเพื่อขอหมายจับจากศาล หลังจากนั้นจึงจะเข้าสู่กระบวนการของการดำเนินคดีอาญา เป็นการเน้นภาพในทางเลวร้ายของแกนนำผู้ชุมนุมมากขึ้นว่า ได้กระทำความผิดนี้ในข้อหาก่อการร้าย

4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง

สำหรับ “วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง” เกิดขึ้นในเดือนเมษายนและ พฤษภาคม ซึ่งนายกรัฐมนตรีมีประเด็นที่กล่าวในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ จำนวนเท่ากับ “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม” คือ 49 ประเด็น ทั้งนี้ เพราะช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่มีสถานการณ์รุนแรงมากขึ้นและเกิดเหตุสลายการชุมนุมถึงสองครั้งด้วยกัน ดังนั้นในขณะที่นายกรัฐมนตรีจำเป็นต้องชี้แจงถึงแนวทางการทำงานของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายพิเศษที่ประกาศใช้ไปแล้ว นายกรัฐมนตรีจะต้องกล่าวในส่วนของการเรียกร้องให้ประชาชนคนไทยหันหน้าเข้าหากัน เพื่อให้ความขัดแย้งต่างๆ หลุดเบาบางเพื่อสันติสุขของประเทศชาติ เพราะเป็นสิ่งสำคัญไม่น้อยไปกว่ากันที่ต้องนำมาบอกกล่าวในรายการด้วย ทั้งนี้ ทั้งหมดปรากฏชุดความหมาย 12 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกนำเสนอตัวอย่างประเด็น ที่สะท้อนความหมายของแต่ละชุดมากที่สุด ดังต่อไปนี้

4.1 ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน และไม่ยึดเอาความต้องการของฝั่งใดฝั่งหนึ่งเป็นที่ตั้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการช่วยกันคิดหาทางออกเพื่อประเทศ

“...การเปิดกว้างไม่ใช่เฉพาะในกลุ่มผู้ชุมนุม นะครับ แต่ว่าทุกภาคส่วนที่กำลังช่วยกันคิด มีเสียงเรียกร้องว่าให้ปฏิรูปประเทศไทยก็มี มีเสียงเรียกร้องว่าน่าจะแก้รัฐธรรมนูญก็มี มีเสียงเรียกร้องว่าจะต้องมาทำอะไรบางอย่างเพื่อให้สังคมลดความแตกแยกลงก็ดี สิ่งเหล่านี้ถ้าสามารถที่จะมาทำแผนร่วมกันนะครับ ซึ่งแน่นอนก็ต้องเกี่ยวข้องกับผู้ที่ชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายเสื้อแดง พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มอื่นๆ ทั้งหลายทั้งปวง ถ้ามาทำกัน ผมคิดว่ามันจะเป็นประโยชน์ที่สุด...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างการร่วมกันแก้ไขปัญหาเรื่องประชาธิปไตย

“...คำว่าประชาธิปไตยนี้ จุดเน้นมันต่างกัน บางคนเน้นแค่เสียงข้างมาก แต่บางคนบอกว่าเสียงข้างมากอย่างเดียวไม่ได้ ต้องมีหลักประกันว่าไม่ใช่มีการเอาเสียงข้างมากนั้นไปใช้ทำผิดกฎหมาย ทุจริตคอร์รัปชัน โดยไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ใช่การที่มีเสียงข้างมากแล้วไปแทรกแซงองค์กรอิสระ ที่จะต้องมีอำนาจในการที่จะตัดสินในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับนโยบายหรือความต้องการของเสียงข้างมาก อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเราก็ต้องเอาประเด็นต่างๆ เหล่านี้มาเน้นจุดร่วมก่อน ทุกคนอยากให้มีความประชาธิปไตย ทุกคนอยากให้บ้านเมืองสงบ ทุกคนอยากให้ทุกคนยอมรับกติกา เราก็เอาตรงนี้มาเป็นตัวตั้ง แล้วถึงจะทำงานร่วมกันได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างความเห็นต่างของสองฝ่าย

“...เพราะฉะนั้นประเด็นแรกที่ผมอยากจะบอกคือ เราไม่ต้องมาเถียงกันเรื่องเวลา เราต้องมาวางกันบนโต๊ะมากกว่าว่า อะไรที่จะทำให้ประเทศสงบ เดินหน้า เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย แล้วจะยึดเอาความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ไม่ได้ใช่ไหมครับ อย่างกลุ่มผู้ชุมนุมบอกวันเดียวก็ให้ไม่ได้ ขณะเดียวกันรัฐบาลและกลุ่มคนจำนวนมากก็บอกว่าเราก็มีสิทธิอยู่ 1 ปี 9 เดือน มันก็เถียงกันไม่จบ แต่เราบอกดีกว่าว่าถึงเวลาหันหน้าเข้าหากันจะทำอะไร...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างการแก้ไขปัญหาของประชาชนก็เหมือนกับการเลี้ยงลูก

“...ถ้าเราเพียงคิดว่า มีกลุ่มมาเรียกร้องกลุ่มหนึ่ง วันนั้นก็เจรจา เพราะว่าแกนนำเขาบอกว่ารัฐบาลมีลูก 5 คน มีลูกร้องเสียงดังอยู่คนหนึ่งนี่ก็ฟัง คนนี้ดี ทำตามคนนี้ดี อีก 4 คนเขาไม่ได้ร้องไปสนใจอะไร ผมบอกว่ามันไม่ได้ รัฐบาลต้องดูแลคนทั้งประเทศ ถ้าลูก 5 คน ก็ต้องดูแลทั้ง 5 คน ถ้าเราบอกว่าลูกคนไหนร้องก็ตามใจคนนั้น ผมรับรองได้เลยครับว่าใครเลี้ยงลูกแบบนี้ลูกทุกคนจะร้อง แล้วบางคนก็เสียบอญี่ ก็ดูว่าจะตามใจคนที่ร้องรีบาว ถ้าตามใจเขา ก็ขอร้องบ้าง เพราะฉะนั้นเราจะไปแก้ปัญหา บัดให้มันพ้นปัญหาเฉพาะหน้าไปอีก

ต่อไปไม่ได้ นะครับ ผมมีความตั้งใจว่าการจะคลี่คลายปัญหาครั้งนี้ ต้องทำให้มันครบถ้วนนะครับและทำให้ดีที่สุด...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสร้างบรรยากาศที่ดี อาจนำไปสู่ทางออก

“...ผมอยากให้เรามาทำบรรยากาศให้คนมั่นใจได้ใหม่ ผมยกตัวอย่างว่าสมมติเขาอยากจะชุมนุมเป็นครั้งคราว เพื่อยื่นข้อเรียกร้อง ก็ทำได้ จะทำในกรุงเทพ ในต่างจังหวัดบ้างก็ได้ แต่ลองดูได้ไหมครับ รัฐบาลรัฐมนตรีไปไหน ก็ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ ฝ่ายค้านไปไหนก็สามารถดำเนินกิจกรรมการเมืองได้ โดยไม่มีการเผชิญหน้า ไม่มีปาของ ไม่มีการมีความเสี่ยงต่อความรุนแรง ถ้าเราทำอย่างนี้ได้ไหมครับ ผมว่าสังคมจะบอกเองว่าเอละ อย่างนี้เข้าเค้าแล้วว่าทุกฝ่ายเริ่มยอมรับกันและกัน เราก็อาจจะไปเลือกตั้งได้ อันนี้เป็นสิ่งที่ผมอยากเห็นให้เกิดขึ้น...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำหนทางสู่การยุติความขัดแย้ง

“...เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่าใครจะมาบอกมา มาเถียงกันมา 15 วัน 30 วัน 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน ปี 8 เดือนหรืออะไร ประเด็นมันไม่ได้อยู่ที่ตัวเลขตัวนั้น ประเด็นมันอยู่ที่ว่าถ้าเราต้องการความปรองดองสมานฉันท์ ความสงบสุขในบ้านเมือง เราต้องทำอะไรกันบ้าง เอาตัวนั้นเป็นตัวตั้ง และเราจะหาคำตอบได้เองว่าเมื่อสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ต้องทำร่วมกัน อะไรทำก่อน อะไรทำหลัง อะไรทำได้ทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง เราก็จะมีคำตอบในตัวเอง ว่าการเลือกตั้งที่เหมาะสม ที่เป็นประโยชน์กับประเทศชาติสูงสุดมันอยู่ที่ไหน...”

“...เพียงแต่อยากจะทำอีกครั้บว่า พลังที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเกือบทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ของประเทศ ต้องการดำรงความเป็นรัฐที่มีกฎหมาย ที่มีความศักดิ์สิทธิ์นั้น พลังสำคัญที่สุดคือพลังของความสมัครสมานสามัคคี ความเป็นเอกภาพ ผมทราบดีครับ แม้แต่คนที่มิใช่เป้าหมายเดียวกันก็มีความคิดที่แตกต่างกันไปว่า จะต้องแก้ไขปัญหาอย่างไร แต่ว่าถ้าหากว่าเราไม่มารวมพลังกัน ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การแก้ปัญหาก็จะยากลำบากมากขึ้น...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการมีคนกลาง เพื่อช่วยกันหาทางออกทางการเมือง

“...การหาคำตอบทางการเมืองนั้น รัฐบาลจะไม่ลดละความพยายาม มีคนกลาง มีฝ่ายการเมืองที่จะต้องมีการปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่องต่อไป และผมย้ำอีกครั้งว่าคำตอบทางการเมืองที่เหมาะสมนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องของการมาถกเถียงกันว่า ผมหรือรัฐบาลอยู่ในตำแหน่งนานเท่าไร แต่เป็นคำตอบที่ต้องบอกว่า รัฐบาลจะต้องทำงานร่วมกับพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ ทำอะไรบ้างเพื่อให้บ้านเมืองนั้นมีความสงบสุข นำไปสู่การเลือกตั้งที่เป็นคำตอบหรือการแก้ปัญหาของประเทศอย่างแท้จริง ตรงนี้กระบวนการนี้ยังไม่หยุดครับ แต่เป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายจะต้องมาใช้วิธีการที่เหมาะสมครับ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับชุดความหมายนี้ที่ว่า “ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน” ในประเด็นแรกเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน โดยนายกรัฐมนตรีกล่าวว่ารัฐบาลจะเปิดกว้างสำหรับการช่วยกันคิดหาทางออกเพื่อประเทศ ไม่ว่าจะเป็นผู้ชุมนุมเอง หรือทุกภาคส่วน หรือแม้แต่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงเชิญชวนให้ทุกฝ่ายมาคุยกันเพื่อหาทางออก โดยแจ้งว่าต้องการให้การชุมนุมยุติลงในเดือนเมษายนนี้ เพื่อที่ประชาชนคนไทยจะได้เฉลิมฉลองงานเทศกาลสงกรานต์ได้ตามปกติ ทั้งนี้ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีชี้แจงในหลักการของคำว่าประชาธิปไตยว่าแม้จะยึดหลักการของเสียงข้างมาก แต่จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ดังนั้นประเด็นที่ถกเถียงกันเหล่านี้จึงต้องมาช่วยกันคิดหาทางออก โดยไม่ยึดเอาความต้องการของตนเองเป็นที่ตั้ง เพราะหากผู้ชุมนุมสามารถยื่นคำขาดว่าจะไม่ยอมให้รัฐบาลอยู่บริหารแม้แต่วันเดียว ในทางกลับกันรัฐบาลและกลุ่มคนจำนวนมากก็สามารถบอกได้เช่นกันว่ารัฐบาลก็มีสิทธิอยู่จนครบเทอม คือ อีก 1 ปี 9 เดือน เช่นเดียวกัน ซึ่งการทำเช่นนี้ปัญหาก็จะไม่วันจบ ดังนั้นการขีดเส้นตายจึงไม่เป็นผลดี แต่การนั่งโต๊ะให้ทุกภาคส่วนเข้ามาพูดคุยเป็นสิ่งที่เหมาะสมกว่าทำอะไรที่ดีในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรียังกล่าวถึงการที่แกนนำผู้ชุมนุม เปรียบเทียบการแก้ไขปัญหาของประชาชนว่าเหมือนกับการเลี้ยงลูก ที่หากมีลูกคนไหนร้องพ่อแม่ก็ต้องเข้าไปดูแลคนนั้น ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีชี้ว่าแนวคิดนี้ไม่ถูกต้อง เพราะรัฐบาลต้องดูแลคนทั่วประเทศ ดังนั้นหากมีลูก 5 คน ก็ต้องดูแลทั้ง 5 คน แต่หากเลี้ยงลูกแบบแนวทางของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ลูกทุกคนก็จะร้องเหมือนกันหมด จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงสรุปว่าการจะคลี่คลายปัญหาระลอกนี้ จะต้องแก้ไขให้ครบถ้วนเท่าเทียม

จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวเรียกร้องให้ช่วยกันสร้างบรรยากาศที่ดี เช่น หากต้องการจะจัดชุมนุมก็สามารถทำได้เป็นครั้งคราว แต่ไม่มีการไปขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคนในรัฐบาล ไม่มีการกระทำรุนแรงต่างๆ หากทุกคนช่วยกันการเลือกตั้งก็อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีจึงกล่าวเสนอทางเลือกว่า ปัญหาจะจบได้อยู่ที่คนไทยทุกคน ว่าต้องการสิ่งใดระหว่างต่อสู้กันเอง หรือเอาความสามัคคีเป็นที่ตั้ง ซึ่งหากเป็นข้อแรก รัฐบาลก็จะประทับประคองสถานการณ์ แก้ไขปัญหาไปเท่าที่จะทำได้ แต่ถ้าเลือกเอาการร่วมมือกันแก้ไขปัญหามาจากทุกภาคส่วนทุกอย่างก็จะจบได้ด้วยดี

ต่อมาในวันที่ 25 เมษายน 2553 ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากเจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมบริเวณแยกสะพานผ่านฟ้าแล้ว นายกรัฐมนตรีได้ย้ำหนทางสู่การยุติความขัดแย้งว่าประเด็นมิได้อยู่ตรงระยะเวลาที่เสนอมาให้ยุบสภา และไม่ว่าจะมีข้อเสนอว่าให้ยุบสภาภายในกี่วัน หรือกี่เดือนก็ตาม

ประเด็นไม่ได้อยู่ที่ตัวเลขเหล่านั้น หากแต่ประเด็นอยู่ที่ทุกคนต้องการความปรองดอง สมานฉันท์ ความสงบสุขในบ้านเมือง หรือไม่ และถ้าต้องการจะช่วยกันหาคำตอบอย่างไรได้บ้าง โดยเฉพาะการหาคำตอบทางการเมือง นายกรัฐมนตรีเสนอว่า ไม่ใช่สิทธิที่ผูกขาดระหว่างรัฐบาลกับคนที่ชุมนุม ที่จะจบลงที่การพูดคุยกันระหว่างสองฝ่าย คือ ระหว่างรัฐบาลกับผู้ชุมนุมเท่านั้น ยังมีกลุ่มอื่นๆ ที่มีสิทธิเช่นเดียวกัน จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงแสดงความคิดเห็นว่า หากผู้ชุมนุมเสนอมาว่า การเจรจาก็เพื่อให้รัฐบาลไม่ต้องทำงานหนักขึ้น และกลุ่มผู้ชุมนุมก็มีทางลงในการชุมนุม เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ไม่รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงย้ำว่า การพูดคุยกันหลายๆ ฝ่ายเป็นสิ่งที่ควรกระทำ ทั้งนี้ทั้งนั้นนายกรัฐมนตรีย้ำว่าจะต้องดำเนินการโดยมีคนกลางอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป ความหมายนี้ เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงแรกในต้นเดือนเมษายนจนกระทั่งการขอคืนพื้นที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ทั้งนี้ เพื่อนำเสนอทางออกของความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น ด้วยการขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายให้ช่วยกันคิดหาทางออกโดยไม่ยึดเอาความต้องการของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นที่ตั้ง ทั้งนี้ การกล่าวเช่นนี้ ช่วยเสริมภาพลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมว่าเป็นผู้ที่มีความจริงใจ มุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง พร้อมกับสร้าง “อุดมการณ์ความสามัคคี” ด้วยการเรียกร้องให้สังคมหันหน้าเข้าหากัน อันจะเป็นแนวทางที่นำไปสู่ความสุขสงบของประเทศได้

4.2 การทำประชามติถือเป็นหนทางสู่การแก้ไขปัญหา

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการทำให้ประชามติเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

“...เรื่องประชามติก็เหมือนกันครับ ทำไมต้องประชามติ เพราะมีคนอีกจำนวนมาก ที่ไม่ยอมให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ อย่างลืมน่าว่าวิกฤตเมื่อปี 2551 ที่เกิดขึ้นทั้งหมดทั้งปวง สมัยรัฐบาลนายกฯ สมัคร์ รัฐบาลนายกฯ สมชาย ก็มาจากกลุ่มที่คัดค้านไม่ต้องการให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ ที่เสนอเรื่องประชามติ เพราะผมคิดว่าทุกฝ่ายคงไม่สามารถปฏิเสธมติของประชาชนได้ใช่ไหมครับ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรถึงอุปสรรคของการทำประชามติ

“...ที่ผมอยากจะทำให้เห็น คุณกรุณาครับ ผมเคยพยายามเจรจากับทุกฝ่าย ตอนที่ผมเสนอเรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญ 6 ประเด็น แล้วผมก็บอกว่ามันมีความละเอียดอ่อน ขอให้ไปทำประชามติ คงจำได้ ผมเชิญวิป 3 ฝ่าย รัฐบาล ฝ่ายค้าน วุฒิสภา มาตกลงกัน ทำอย่างนี้นะ เสร็จแล้วผมบอกว่ากระบวนการออกมาอย่างไร ยอมรับยุบสถานะ ผมบอกนะครับวันนั้น ปราบกฏว่าตกลง ต่อมาฝ่ายค้านและกลุ่มเสื้อแดงประกาศไม่ยอมรับ

กระบวนการนี้ ผมบอกคุณกรณาว่าถ้าวันนั้นเขายอมรับ นะครับ ผ่านมาก็เดือนแล้วนี้ เกือบ 4 เดือนแล้ว ป่านนี้ ประชามติเสร็จแล้ว เพราะฉะนั้นเช่นเดียวกันครับ การที่มาชุมนุมในขณะนี้ออก 1 วัน 15 วัน หรือจะบอก 3 เดือน แล้วก็ชุมนุมยึดเยื้องกันไป และก็ยังมีปัญหาการกระทบกระทั่งกันไป ก็ไม่ได้ทำให้เราใกล้คำตอบมากขึ้น ถ้าวันนั้นยอมรับตั้งแต่เสียตอนนั้น วันนี้อาจจะเหลือแค่ไม่กี่เดือนก็ได้..." (4 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “การทำประชามติถือเป็นหนทางสู่การแก้ไขปัญหา” นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงเรื่องนี้หลังจากเสนอว่าให้ทำประชามติเพื่อแก้ไขปัญหา โดยให้เหตุผลว่า ยังมีคนอีกจำนวนมาก ที่ไม่ยอมให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จากนั้นจึงยกตัวอย่างในสมัยรัฐบาล นายกรัฐมนตรี นายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายกรัฐมนตรี นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ที่เกิดวิกฤติทางการเมือง ก็เพราะมีกลุ่มที่คัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ดังนั้นการทำประชามติ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถปฏิเสธมติของประชาชนได้ ทั้งนี้ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงข้อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ 6 ประเด็นว่าเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน ดังนั้นจึงขอให้ไปทำประชามติ ซึ่งไม่ว่าคำตอบจะออกมาอย่างไร ตนก็จะยอมรับ และยอมรับยุบสภา แต่แล้วฝ่ายค้านและกลุ่มเสื้อแดง กลับประกาศไม่ยอมรับกระบวนการนี้ ซึ่งหากยอมรับตั้งแต่ช่วงเวลาดังกล่าว การทำประชามติก็สามารถเสร็จสิ้นไปได้ด้วยดี

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ เกิดขึ้นในช่วงต้นเดือนเมษายนที่มีการเสนอทางออกว่า หากสามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญในข้อที่เป็นสาเหตุของความขัดแย้งได้ ก็อาจสามารถแก้ไขปัญหาทางการเมืองชุมนุมได้ ดังนั้น หนทางที่จะนำไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญ คือ การทำประชามติ ทั้งนี้ ในการทำประชามติ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ไม่ว่าคำตอบจะออกมาอย่างไร ตนก็จะยอมรับ และยอมรับการยุบสภา สิ่งนี้ช่วยเสริมภาพลักษณ์ว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย ตาม “อุดมการณ์ประชาธิปไตย” แต่ในขณะเดียวกัน ผู้สร้างวาทกรรม หรือนายกรัฐมนตรีได้กล่าวสรุปว่า ฝ่ายค้านและกลุ่มเสื้อแดงกลับประกาศไม่ยอมรับกระบวนการนี้ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการทำประชามติได้ และไม่นำไปสู่คำตอบว่าจะทำการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือไม่ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งครั้งนี้จึงถือว่าไม่ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มคนเสื้อแดง ภาพของคนเสื้อแดงจึงดูติดลบลงไป

4.3 นายกรัฐมนตรีมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันความจริงใจในการแก้ไขความขัดแย้ง

“...ผมเห็นว่าปัญหาความขัดแย้งในปัจจุบัน มันก็มีคำตอบ ถ้าเราได้มาทำคำตอบร่วมกัน รัฐบาลก็พร้อมจะดำเนินการ ประเด็นแรกคือว่าผมไม่ได้ให้เราต้องมาเถียงกันว่า 1 วัน 15 วัน 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน สิ่งที่เราต้องมาวางกันก็คือว่าถ้าจะมีการเลือกตั้งแล้วเป็นการเลือกตั้งซึ่งแก้ปัญหาที่มันสะสมมา เราต้องทำอะไรบ้าง ใช่มั้ยครับ...”

“...แล้วผมไม่ได้มีประโยชน์ได้เสียอะไรทั้งสิ้น ขอยืนยันเลยว่าผมไม่ได้มีประโยชน์อะไรทั้งสิ้น ที่ไปกล่าวหา รัฐบาลในเรื่องต่างๆ ผมยืนยันได้แน่ครับว่า การทำงานของผมและรัฐบาลมีความเปิดเผย โปร่งใสนะครับ บอกว่ามีการทุจริตเปิดเผยข้อมูลมาสิครับว่ามีตรงไหนบ้าง ว่าผมเอาประโยชน์เข้าตัวเอง ไม่มีครับ และเราใช้กระบวนการตรวจสอบได้ประชาชนเองใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญได้ตามปกติ...”

“...รัฐบาลเปิดใจกว้าง รับฟังเสียงท้วงติงต่างๆ ของผู้ชุมนุมอยู่แล้ว แล้วก็ต้องการฟังเสียงคนที่ไม่มาชุมนุมด้วย เพื่อเราสร้างบรรทัดฐานว่าในที่สุดทางออกทางการเมืองต้องเป็นทางออกที่ผ่านการคิด ผ่านการไตร่ตรอง ผ่านการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายอย่างแท้จริง...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนเกี่ยวกับการหาทางออก

“...ก็จะเห็นว่าผมก็พยายามไปเจรจาที่เคยไปเจรจามา 2 รอบ ปัจจุบันก็มีกลุ่มเยอะแยะไปหมดเลย สันติวิธี ก็อยากที่จะให้มีข้อตกลงทางการเมืองกัน ซึ่งผมก็เรียนอย่างนี้ครับว่า ที่อยากจะทำก็คือผมไม่เคยปฏิเสธการที่จะหาคำตอบทางการเมือง...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการดำเนินการเพื่อหาทางแก้ไข

“...เรื่องของการหาคำตอบของการเมืองนั้น ก็เป็นเรื่องที่ผมดำเนินการอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ขณะนี้ผมได้กำหนดประเด็นที่ผมเห็นว่าจะจะเป็นคำตอบ ซึ่งน่าจะเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายในการที่จะแก้ไขปัญหาของบ้านเมือง เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรองดองอย่างแท้จริง สัปดาห์ที่ผ่านมาในสภาเราก็เห็นครับว่า ทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านเอง ก็มีท่าทีในการที่อยากจะทำทางออกทางการเมือง ซึ่งผมถือว่าในการอภิปราย 2 วัน เมื่อวันพุธและวันพฤหัสบดีนั้น โดยรวมแล้วเป็นไปในบรรยากาศที่ดี...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปฏิรูปประเทศไทย

“...การแก้ปัญหาซึ่งเป็นพื้นฐานในเชิงโครงสร้างที่เป็นปัญหาในทางการเมืองก็เช่นเดียวกัน ความคืบหน้ามีมากครับ ขณะนี้ ในเรื่องของการที่จะทำ สิ่งที่หลายคนเรียกร้องก็คือการปฏิรูปประเทศไทยในแง่ของการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความยากจน ความไม่เป็นธรรมต่างๆ ที่มีอยู่ ภาคของประชาสังคมหรือภาคประชาชนเอง ขณะนี้เขาก็กำลังไปดำเนินการรวบรวมประเด็นต่าง ๆ แล้วก็พร้อมที่จะเสนอรูปแบบที่จะให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานี้ ซึ่งประเด็นนี้ก็เช่นเดียวกัน ผมไม่ได้มีความขัดข้องและก็พร้อมสนับสนุนอย่างเต็มที่ ต้องการที่จะมีรูปธรรมอย่างชัดเจนว่า การแก้ปัญหานี้ไม่ใช่เฉพาะในรัฐบาลนี้ แต่ในชุดต่อไป ก็จะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองโจทย์ซึ่งเป็นพื้นฐานของสังคม...” (2 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นแรกนายกรัฐมนตรีกล่าวให้ความมั่นใจว่าตนเองนั้นมีความตั้งใจจริงในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งหากว่ามีการพูดคุยแล้วได้คำตอบร่วมกัน รัฐบาลก็พร้อมจะดำเนินการตามนั้น ซึ่งนายกรัฐมนตรียังคงย้ำว่าความสำคัญมีได้โดยตรงที่ระยะเวลาที่เสนอในการเตรียมยุบสภา แต่สิ่งสำคัญ คือ การแก้ไขปัญหาที่สะสมมานานให้คลี่คลายไปได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียืนยันว่าในการแก้ไขปัญหา รัฐบาลมีความเปิดเผย โปร่งใสสามารถให้กระบวนการตรวจสอบได้ มากไปกว่านั้นรัฐบาลยังเปิดกว้าง รับฟังเสียงท้วงติงต่างๆ ทั้งจากผู้ชุมนุม และผู้ที่ไม่มาชุมนุมด้วย เพื่อสร้างบรรทัดฐานในการแก้ไขปัญหาว่าต้องใช่วิธีการคิดไตร่ตรอง และผ่านการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

ต่อมาในการกล่าวช่วงเดือนเมษายน 2553 นายกรัฐมนตรียังคงย้ำจุดยืนเกี่ยวกับการหาทางออกของความขัดแย้งว่าตนเองไม่เคยปฏิเสธการที่จะหาคำตอบทางการเมืองและรัฐบาลก็กำลังมีการทำงานดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จากนั้นในวันที่ 2 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการดำเนินการเพื่อหาทางแก้ไข ว่าได้กำหนดประเด็นที่คาดว่าจะเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรองดอง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีอ้างถึงการอภิปรายในสภาว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านเห็นด้วยที่จะหาทางออกทางการเมือง ซึ่งถือว่าเป็นบรรยากาศที่ดี จากนั้นจึงกล่าวว่าจะตามทีเรียกร้องมาว่า จะต้องมี การตั้งคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระ ในการหาข้อเท็จจริงกับทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องกับการชุมนุม ข้อเสนอนี้รัฐบาลก็พร้อมที่จะปฏิบัติตามนั้น นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรี ยังกล่าวถึงการปฏิรูปประเทศไทยว่าจะต้องดำเนินการด้วย ทั้งในส่วนของการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความยากจน ความไม่เป็นธรรมต่างๆ โดยภาคของประชาสังคมหรือภาคประชาชนเองกำลังดำเนินการรวบรวมประเด็นต่างๆ เพื่อเสนอรูปแบบที่จะให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ย้ำว่าตนเองพร้อมสนับสนุนอย่างเต็มที่ และเสนอว่าการแก้ไขเรื่องเหล่านี้ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในทุกๆ รัฐบาล

จากชุดความหมายข้อนี้ จะพบว่ายังคงมีการสร้างภาพในทางบวกของผู้สร้างวาทกรรมต่อไป แม้จะโดยไม่ตั้งใจก็ตาม แต่เป็นการสะท้อนให้ผู้รับวาทกรรม มีภาพของความเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะยุติความขัดแย้งที่เกิดขึ้น พร้อมๆ กับเป็นการเน้นย้ำภาพอันเลวร้ายของการชุมนุมไปด้วย

4.4 การยุติปัญหาต้อหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเรียกร้องจากหลายฝ่ายให้แก่ปัญหาการเมือง ด้วยการเมือง

“...เพราะฉะนั้นที่อยากจะย้ำคือว่าความมั่นคง หน่วยงานรัฐบาลทั้งฝ่ายการเมือง ฝ่ายประจำ ก็แก้ไข ปัญหาทางการเมืองก็แก้ไข แต่ว่าถ้าบอกว่าแก้เพียงด้านใดด้านหนึ่ง ไม่ใช่ ถ้าจะบอกว่าเหตุการณ์สงบลงแล้ว ไม่ต้องหาคำตอบทางการเมืองกัน ไม่ใช่ นะครับ ผมทราบดีในฐานะนักการเมืองซึ่งอยู่กับการเมืองมานาน เห็น สถานการณ์อย่างนี้ เห็นความแตกแยกในทางความคิด ผมรู้ว่าอย่างไรก็ต้องมีคำตอบทางการเมือง และไม่ใช่ เฉพาะเรื่องว่าจะยุบสภากันเมื่อไหร่ มันมีประเด็นโครงสร้าง ความไม่เป็นธรรม ประเด็นว่ากฎหมายที่บังคับใช้ทำ อย่างไรให้คนมันใจมีมาตรฐานเดียว ซึ่งก็ต้องทำไป แต่ในทางกลับกันครับ วันนี้จะบอกว่ามีคำตอบทางการเมืองแล้ว เราละเลยได้ว่าเราปล่อยให้มีการเคลื่อนไหว มีการใช้ความรุนแรง มีการใช้การก่อการร้าย มีการใช้อาวุธสงคราม แล้วมาเป็นตัวชี้ว่าการเมืองเดินไปไหน เราก็ปล่อยให้เป็นอย่างนั้นไม่ได้...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการแก้ไขปัญหาต้องทำทั้ง 2 มิติ คือการเมืองและความมั่นคง

“...ขณะเดียวกันครับ ผมก็ได้บอกว่าปัญหานี้เป็นปัญหาซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งเรื่องของการเมืองและเรื่อง ของความมั่นคง จะเห็นได้ว่าในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมาเช่นเดียวกันครับ บรรดาองค์กรต่างๆ แม้กระทั่งต่างประเทศ ก็ยังมีคำถามว่า แล้วปัญหาทางการเมืองจะมีส่วนแก้ไขและจบลงตรงนี้ได้หรือไม่ ผมขอเรียนครับว่า เรื่องของ การหาคำตอบทางการเมืองนั้น ก็เป็นเรื่องที่ผมดำเนินการอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน...”

“...แต่ผมถือว่าเป็นสัญญาณที่ดีว่า มีความพยายามมากยิ่งขึ้นว่า เราจะต้องหาคำตอบทางการเมือง ควบคู่ไปกับความจำเป็นของรัฐบาลในการที่จะบังคับใช้กฎหมาย...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการจัดการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553

“...ก็มีคำถามต่อไปครับว่า แล้วมีการพูดถึงเรื่องการจัดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายนนั้น เพราะ อะไร ผมก็ได้เรียนกับพี่น้องประชาชนมาโดยตลอดนะครับว่า การแก้ไขปัญหาคความแตกแยกในสังคมนั้น เรา จำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขปัญหาในทางการเมืองด้วย ก่อนหน้านี้ผมใช้คำว่าเราจะต้องมีคำตอบทางการเมือง ซึ่งเดินคู่ขนานและแยกออกจากการทำงานทางด้านกฎหมายและความมั่นคง...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย ที่ว่า “การยุติปัญหาต้อหาทางออกทั้งทางการเมือง และทาง ความมั่นคง” ในตัวอย่างข้างต้น ประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรเกี่ยวกับข้อ เรียกร้องจากหลายฝ่ายให้แก่ปัญหาการเมือง ด้วยการเมือง ว่าตนนั้นรับทราบและเข้าใจดีในฐานะ นักการเมืองซึ่งอยู่กับการเมืองมานาน ว่าการหาคำตอบทางการเมืองจะต้องมีการดำเนินการ ซึ่ง

มิใช่แค่เรื่องยุบสภาแต่ยังมีเรื่องโครงสร้างความเป็นธรรมต่างๆ อย่างไรก็ตามไม่ว่าอย่างไรก็ดี นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า แต่แม้จะมีคำตอบทางการเมืองแล้ว ก็มีไม่ว่าจะปล่อยให้มีการเคลื่อนไหวใช้ความรุนแรง หรือ ก่อการร้ายต่อไปได้ ทั้งนี้ในวันที่ 2 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีก็ยังคงย้ำหลักการนี้ต่อไป โดยระบุว่าจากการที่องค์กรต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศตั้งคำถามถึงการแก้ไขปัญหาทางการเมือง ตนเองก็ยืนยันว่าจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไปซึ่งต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งในวันที่ 9 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการจัดการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 ที่ตนเองเป็นผู้เสนอว่า เป็นสิ่งที่แสดงถึงการพยายามที่แก้ไขปัญหาทางการเมือง ตามที่ตนได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ ว่าการหาคำตอบทางการเมือง ต้องเดินคู่ขนาน และแยก ออกจากการทำงานทางด้านกฎหมายและความมั่นคง

ความหมายข้อนี้ เป็นการเน้นว่า เพื่อเน้นภาพลักษณ์ว่า นายกรัฐมนตรีได้เพียรพยายามที่ แก้ไขปัญหาทางการเมืองแล้ว อย่างไรก็ตามในช่วงท้ายผู้สร้างวาทกรรมได้กล่าวว่า การหาคำตอบทางการเมืองต้องเดินคู่ขนาน และแยกออกจากการทำงานทางด้านกฎหมายและความมั่นคง ดังนั้น รัฐจำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหาทางความมั่นคงควบคู่ไปด้วย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการสร้างวาทกรรมเพื่อสะท้อนว่าการชุมนุมมีการก่อเหตุความวุ่นวาย และกระทำการผิดกฎหมายต่างๆ และยังเป็น การสร้างความชอบธรรมให้กับการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม ทั้งที่เกิดขึ้นไปแล้วใน เหตุการณ์สลายการชุมนุมวันที่ 10 เมษายน และอาจหมายรวมไปถึงปฏิบัติการต่างๆ ทาง กฎหมายกับผู้ชุมนุม ที่อาจเกิดขึ้นหลังจากนี้ไปอีกด้วย

4.5 แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อยุติความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อแรกของแผนปรองดอง คือ การจับจ้วงสถาบัน

“...แผนนี้มี 5 องค์ประกอบครับ องค์ประกอบที่ 1 ผมมาคิดถึงเรื่องของการที่เรามีสถาบันหลักของชาติ ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจหลอมรวมพี่น้องประชาชนคนไทยให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผมถือว่าประเทศไทย คนไทย โชคดีครับ มีสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ได้เป็นหลักชัยให้กับพี่น้องประชาชนคนทั้งประเทศ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นทรงทุ่มเทพระวรกาย กำลังพระราชทรัพย์ และทรงอุทิศเวลาในการที่จะแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนมาโดยตลอด และที่สำคัญก็คือได้พระราชทานแนวพระราชดำริที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือความรู้รักสามัคคีและความพอเพียง ตรงนี้ครับคือจุดที่เป็นที่มาในส่วนขององค์ประกอบแรกของแผน ที่ผมได้เรียนว่าถึงเวลาแล้วครับที่พี่น้องประชาชนคนไทยทั่วประเทศจะต้องมาร่วมกันทำอย่างไรไม่ให้สถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นที่เคารพเทิดทูนของพี่น้องประชาชนนั้นถูกล่วงละเมิด และให้พี่น้องประชาชนโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ได้ตระหนักได้เข้าใจถึงบทบาทอันสำคัญยิ่งของสถาบันพระมหากษัตริย์...” (9 พฤษภาคม 2553)

นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 2 ของแผนปรองดอง คือ การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สองมาตรฐาน

“...องค์ประกอบที่ 2 เป็นเรื่องของปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความยากจน โครงสร้างของสังคมที่ทำให้พี่น้องประชาชนจำนวนมากมักจะรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจมีความรู้สึกว่าตัวเองด้อยโอกาส และประชาชนกลุ่มนี้ล่ะครับ เมื่อไหร่ก็ตามซึ่งมีการเคลื่อนไหว มีการชุมนุมทางการเมือง ก็จะถูกดึงเข้าไปร่วมกระบวนการต่างๆ เพราะมีความรู้สึกว่าจะเป็นการได้โอกาสในการที่จะแสดงออกถึงการมีสิทธิมีเสียง ถึงจะได้มีบุคคลที่จะได้ยื่นข้อเรียกร้องความเดือดร้อน ความทุกข์ร้อนต่างๆ ของพี่น้องประชาชน ตรงนี้ครับผมอยากจะทำครับว่าแม้ว่ารัฐบาลทุกชุดพยายามแก้ไขปัญหในเรื่องของความยากจน ทุกรัฐบาลจะมีโครงการครับ รัฐบาลนี้ก็มีการทำตั้งแต่เด็กเล็กมาจนถึงพุด่างๆ ตั้งแต่เกิดจนตายเลยนะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของศูนย์เด็กเล็ก การเรียนฟรี การฝึกอาชีพ การเข้ามาดูแลในเรื่องของสวัสดิการของผู้สูงอายุ นะครับ ไปจนถึงการช่วยเหลือในเรื่องของภัยพิบัติต่างๆ รวมไปถึงการมีกลไกพิเศษมาดูแลเรื่องที่ทำกิน เรื่องหนี้สิน ไปจนถึงการที่จะพยายามดูแลพี่น้องเกษตรกรในชนบทว่าด้วยโครงการประกันรายได้ เราทำสิ่งเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง แต่กระนั้นก็ตามครับความไม่เป็นธรรม ความเหลื่อมล้ำ ความยากจนที่ยังมีอยู่ นะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางเรื่องอาจจะไม่ใช่ในเรื่องของรายได้อย่างเดียว แต่ความรู้สึกว่าการได้รับการปฏิบัติจากทางการ จากราชการ กฎระเบียบ การใช้อำนาจนั้นทำให้พี่น้องประชาชนมีความรู้สึกถึงความไม่เป็นธรรม ตรงนี้ครับต้องสะสางแบบเป็นระบบ...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 3 ของแผนปรองดอง คือเรื่องสื่อสารมวลชน

“...องค์ประกอบที่ 3 เป็นเรื่องของสื่อสารมวลชนครับ ตรงนี้ก็อยากจะบอกตรงไปตรงมาละครับว่าประเทศไทยนั้นที่จริงแล้วเราก็ให้สิทธิเสรีภาพกับสื่อสารมวลชนมากที่สุดประเทศหนึ่ง แต่ว่าในระยะหลังต้องยอมรับครับว่าการต่อสู้ในทางการเมืองนั้น เรื่องของข่าวสารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นเครื่องมือที่ใช้ต่อสู้ในทางการเมืองนั้น ก็จะก้าวล่วงเข้ามาสู่เรื่องของสื่อต่างๆ ก่อนข้างชัดเจน มีการใช้สื่อ ด้านหนึ่งก็บอกว่าเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับพี่น้องประชาชน ซึ่งเป็นสิทธิเสรีภาพที่พึงจะกระทำได้ แต่อีกด้านหนึ่งนั้นสื่อหลายส่วนก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ทางการเมืองอย่างปฏิเสธไม่ได้ ยิ่งไปกว่านั้นในโลกปัจจุบันครับที่เทคโนโลยีก้าวไกลไป ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของโทรทัศน์ดาวเทียม ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของวิทยุชุมชนนะครับ และรูปแบบอื่นๆ ที่มีความหลากหลายมากขึ้นๆ เราปฏิเสธไม่ได้ครับว่ามีการใช้สื่อหลายประเภททำให้เกิดความเกลียดชัง ทำให้เกิดความรู้สึกที่มีความรุนแรง และบางครั้งก็มีการใช้สื่อเหล่านี้ พุด่างๆ เหมือนกับเป็นศูนย์บัญชาการการเคลื่อนไหวต่างๆ เป็นการยั่วยุเป็นการปลุกกระดม ซึ่งตรงนี้ต้องแก้ไข...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 4 ของแผนปรองดอง คือ การตรวจสอบหาความจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ความสูญที่เกิดขึ้น

“...องค์ประกอบที่ 4 ครับ ก็เข้ามาสู่ถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากตัวเหตุการณ์ที่เป็นวิกฤตการณ์ในช่วงระยะเวลาประมาณ 2 เดือนที่ผ่านมาตัวเอง ตรงนี้ครับก็เป็นปัญหาในเรื่องของความคลางแคลงใจต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุการณ์ที่ทำให้มีการสูญเสียชีวิตของประชาชน ไม่ว่าจะเป็น 10 เมษายน

ไม่ว่าจะเป็น 22 เมษายน 28 เมษายนนะครับ หรือล่าสุดก็คือคืนเมื่อวานขึ้นนะครับ ที่มีการสูญเสียอีก...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 5 ของแผนปรองดอง คือ การแก้ไขข้อขัดแย้งกติกาทงการเมืองให้ถูกต้องเหมาะสม

“...องค์ประกอบสุดท้ายข้อที่ 5 ครับ ผมอยากจะเรียนว่าเป็นเรื่องซึ่งหลายคนก็ตั้งคำถาม ซึ่งผมอาจจะได้พูดในรายละเอียดในช่วงท้ายของรายการ คือเป็นเรื่องของการเมืองล้วนๆ ครับ หลายคนอาจจะบอกประเด็นนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับประชาชนมากนัก แต่ผมก็อยากจะเรียนครับว่าโดยข้อเท็จจริงแล้ว นักการเมืองแม้จะถูกมองว่าเป็นคนกลุ่มเล็กๆ แต่ก็เป็นคนซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในกระบวนการของการเลือกตั้ง ที่สำคัญคือนักการเมืองทุกคนล่ะครับ มีมวลชนที่มีความผูกพันกับตัวเองอยู่ไม่มากก็น้อย ความขัดแย้งที่บ้านปลายมาจนถึงทุกวันนี้ ส่วนหนึ่งก็มาจากความขัดแย้งในหมู่นักการเมืองด้วยตนเอง เกี่ยวข้องกับกติกา เกี่ยวข้องกับความไม่เป็นธรรมที่เรามองว่าเกิดขึ้นจากหลายเหตุการณ์ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา ถ้าเราจะบอกว่าปัญหาเหล่านี้ไม่ต้องหยิบยกมาพูดกัน ผมคิดว่าเราไม่อยู่กับความไม่เป็นจริง ดังนั้นข้อขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับกติกาทงการเมือง ความไม่เป็นธรรมทางการเมืองนั้น สมควรที่จะได้ถูกหยิบยกขึ้นมา เพื่อหาข้อยุติ...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “**แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อบุติความขัดแย้ง**” ข้างต้น ประเด็นแรกเกิดขึ้นในวันที่ 9 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงข้อเสนอแผนปรองดองแห่งชาติที่ตนเองเพิ่งเสนอไปเมื่อวันจันทร์ที่ผ่านมาว่าเป็นข้อเสนอที่ได้มาจากการที่ตนเองได้สดับตรับฟังมาจากประชาชนทุกกลุ่มที่ช่วยกันหาคำตอบเพื่อลดความแตกแยกของบ้านเมือง และค้นหาหนทางที่จะทำให้สังคมไทยกลับมามีความสมัครสมานสามัคคีปรองดองดังเดิม จากนั้นในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีได้อธิบายถึงองค์ประกอบข้อแรกของแผนปรองดอง คือ การจบบังคับสถาน โดยหลังจากสตุติสถาบันพระมหากษัตริย์แล้ว นายกรัฐมนตรีจึงแจ้งว่าถึงเวลาแล้วที่คนไทยทั้งประเทศจะต้องช่วยกันปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์มิให้ถูกล่วงละเมิด ทั้งนี้ในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีได้ขอความร่วมมือจากประชาชนทุกกลุ่มว่าต้องเข้ามามีบทบาทในเชิงรุก 2 เรื่องคือ 1. ช่วยกันทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันกษัตริย์ในสังคมไทย 2. การบังคับใช้กฎหมายต้องดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ โดยจะต้องมีกระบวนการพิเศษที่ดึงทุกฝ่ายมาร่วมกันทำงานในเรื่องนี้ ประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 2 ของแผนปรองดอง คือ การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สองมาตรฐาน ที่ส่งผลให้กลายเป็นเครื่องมือยุ่งให้ประชาชนมาชุมนุมทางการเมือง ทั้งๆ ที่รัฐบาลก็พยายามแก้ไขปัญหานี้มาอย่างต่อเนื่องผ่านทางนโยบายและโครงการต่างๆ แต่ความรู้สึกไม่ได้รับความเป็น

ธรรม และความเหลื่อมล้ำ ก็ยังมีอยู่ นายกรัฐมนตรีจึงยืนยันว่าสิ่งเหล่านี้จะต้องมีการสะสางอย่างเป็นระบบ ต่อมา นายกรัฐมนตรีได้แจ้งถึงแนวทางการดำเนินการตามแผนปรองดองข้อที่ 2 โดยเรียกว่าเป็น การปฏิรูปประเทศไทย ที่เกิดจากการเชิญองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมซึ่งมีความคืบหน้าและในวันที่ 20 พฤษภาคม จะได้มีการจัดประชุมสมัชชาเพื่อเชิญชวนให้ประชาชนร่วมระดมความคิดเห็นอีกครั้ง ซึ่งควรจะได้ข้อยุติว่าต้องมีกลไกพิเศษที่จะทำงานเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องไปในรัฐบาลชุดต่อไปด้วย ทั้งนี้ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากสังคม ไม่ถูกชี้นำโดยภาคราชการ และมาจากหลายภาคส่วน ซึ่งจะเข้ามาช่วยกันคิดหาทางออกแก้ไขปัญหาทั้งเรื่องโครงสร้างความยากจน ความไม่เป็นธรรมต่างๆ ปัญหาคนชายขอบ คนไร้ที่ทำกิน คนหนี้สินท่วมตัว

ต่อมา นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 3 ของแผนปรองดอง ในส่วนสื่อสารมวลชน ว่าด้วยเหตุที่ในโลกปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวไกลจนมีการใช้สื่อหลายประเภทเพื่อยุ้งให้เกิดความเกลียดชัง และเป็นศูนย์บัญชาการการเคลื่อนไหวต่างๆ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงเสนอว่าในแนวทางการดำเนินการตามแผนปรองดองข้อที่ 3 จะต้องมีกรปฏิรูปสื่อสารมวลชน ให้นำเสนอข่าวสารที่สร้างสรรค์มากขึ้น โดยมีแนวทาง คือ 1. เรื่องของกฎหมายที่จะต้องมีการยกกว้างและนำไปสู่การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการหาทางควบคุมดูแลสื่อต่างๆ ไม่ให้มีบทบาทในการยั่วยุ ปลุกระดมสร้างความเกลียดชัง และความรุนแรงในสังคมได้ 2. หน้าที่ดูแลในส่วนนี้ จึงต้องเป็นหน่วยงานอิสระ คือ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ในปัจจุบัน และจะเป็น คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในอนาคต ที่จะต้องทำงานใกล้ชิดด้วยกับบรรดาองค์กรวิชาชีพของสื่อ ซึ่งในส่วนสุดท้าย นายกรัฐมนตรีเสนอว่าต้องมีองค์กรอิสระที่ประกอบไปด้วยภาคประชาชนมาเป็นกลไกในการติดตามเพื่อตรวจสอบการทำงานของสื่ออย่างชัดเจนมากขึ้น

ประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 4 ของแผนปรองดอง คือ การตรวจสอบหาความจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ความสูญญที่เกิดขึ้น ทั้งเหตุการณ์ที่ทำให้มีการสูญเสียชีวิตของประชาชน ไม่ว่าจะเป็น วันที่ 10 เมษายน วันที่ 22 เมษายน และวันที่ 28 เมษายนตลอดจนวันอื่นๆ ที่มีการสูญเสียชีวิตโดยในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีระบุว่าจะมีการตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งขึ้นมาประมวลเหตุการณ์ รวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ อย่างตรงไปตรงมา ครบถ้วนรอบด้านยิ่งขึ้น ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียืนยันว่า ในส่วนของภาครัฐเองและกองทัพ พร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบเพราะสิ่งที่ได้ปฏิบัติไปทั้งหมดเป็นไปตามระเบียบแบบแผนและกฎหมายทั้งสิ้น

ประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 5 ของแผนปรองดอง คือ การแก้ไขข้อขัดแย้งกติกาทิศทางการเมืองให้ถูกต้องเหมาะสม ว่าเป็นเรื่องของการเมืองโดยตรง คือการแก้ไขข้อขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับกติกาทิศทางการเมือง ความไม่เป็นธรรมทางการเมืองต่างๆ ซึ่งในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีได้ขยายความว่าได้มีการปรึกษารัฐมนตรีกับหลายๆ ฝ่าย ทั้งที่เป็นองค์กรกลาง กลุ่ม สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ประธานคณะกรรมการสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปการเมือง และศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ว่าจะมีการแก้ไขกติกาทิศทางอื่นๆ ขึ้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ได้ทำเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตัวเอง

ทั้งนี้ การที่นายกรัฐมนตรีได้เสนอแผนปรองดองแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาปัญหานั้น การสร้างความหมายนี้ เป็นการแสดงออกว่านายกรัฐมนตรีพยายามที่จะหาทางยุติปัญหาความขัดแย้ง ทั้งนี้ผู้สร้างวาทกรรมได้มีการกล่าวถึงแนวทางของแผนปรองดองทั้ง 5 ข้อ ซึ่งล้วนมีแต่ด้านดี ช่วยแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้ อย่างไรก็ดี ผู้สร้างวาทกรรมยังได้ภาพลักษณ์ของผู้ที่มีความตั้งใจจริงและมุ่งหวังที่จะไขปัญหาต่างๆ เป็นผู้ที่เปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย ตามอุดมการณ์ “ความสามัคคีปรองดอง” เพราะแผนปรองดองแห่งชาตินั้นเกิดขึ้นจากการพูดคุยหาทางออก ปรึกษารัฐมนตรีจากหลายภาคส่วนด้วยกัน

4.6 แผนปรองดองมิใช่การปรองดองกับผู้ก่อการร้าย หรือ ผู้กระทำความผิด

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อข้องใจเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“... มีหลายคนสอบถามมามากว่า ในเมื่อรัฐบาลบอกว่าในขณะนี้กลุ่มผู้ก่อการร้ายอยู่ เหตุใดจึงจะไปปรองดองกับผู้ก่อการร้าย ขอเรียนให้ชัดเจนครับว่า แผนทั้ง 5 ข้อซึ่งผมได้เล่าให้ฟังไปเมื่อสักครู่นี้ ไม่มีตรงไหนเลยครับที่เราจะไปปรองดองกับผู้ก่อการร้ายหรือผู้ที่กระทำการที่ผิดกฎหมาย...”

“...เพราะในแผนทั้ง 5 ข้อนั้นไม่มีส่วนใดทั้งสิ้นครับ ที่จะไปเป็นการนิรโทษกรรมในคดีอาญาต่างๆ ผู้ที่กระทำความผิดมีความผิดเหมือนเดิม จะต้องถูกดำเนินคดีเหมือนเดิม เป้าหมายของเราก็คือการจับกุมดำเนินคดี ซึ่งในขณะนี้ก็จะเห็นครับว่าหน่วยงานต่างๆ ก็ทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือดีเอสไอ นั้นสามารถที่จะดำเนินการหรือดำเนินคดีในเรื่องนี้ มีความก้าวหน้าไปมาก เพราะเราได้มีการจับกุมทุกคน ทั้งมีการยึดอาวุธ มีการสอบสวนแล้วสามารถที่จะขยายผลมองเห็นภาพของเครือข่ายของการก่อการร้ายที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นตรงนั้นขอย้ำนะครับ ไม่มีตรงไหนเลยในแผนของการปรองดองที่บอกว่า เราไปจับมือไปสมยอมไปปรองดองกับผู้ก่อการร้าย พี่น้องประชาชนจะได้มีความมั่นใจ...”

“...เพราะฉะนั้นหลายคนก็ทักท้วงมา นอกจากจะบอกว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงจุดยืนหรือไม่ หรือที่บอกว่าเป็นการจําหนัดต่อกลุ่มที่ทำผิดกฎหมาย ไม่ใช่ และหลายคนก็ท้วงบอกว่าจะเลือกตั้งได้หรือ ถ้าบ้านเมืองไม่สงบ แผนที่ผมเสนอก็ชัดเจนครับว่าถ้าไม่สงบก็เลือกตั้งไม่ได้ พุดง่ายๆ 5 ข้อนี้ครับ ถ้าสมมติว่ามีการยุติการ

ชุมนุม และมาทำกันอย่างจริงจัง และมีความราบรื่น มีความสงบนั้นะครับ ผมอยากจะเรียนว่าจะจะเป็นช่วงเวลาที่บ้านเมืองของเราสงบมากที่สุดนับตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา ซึ่งก็น่าจะเป็นบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเลือกตั้งได้...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าไม่มีผลประโยชน์ใดๆ แอบแฝงในการทำแผนปรองดอง

“.. หลายคนเข้าใจผิด ไปเชื่อข้อมูลข่าวสารที่บอกว่า มีการไปแอบทำข้อตกลง มีการไปฮั้ว มีการไปชูเอี้ย ไม่มีหรือครับ ไม่มีเลยครับ และที่แปลกประหลาดที่สุดก็คือว่า พอรู้อย่างนี้ก็บอกว่าให้ผมลาออกไปเสียรวมไปถึงบอกว่าที่สะท้อนเข้ามาบอกว่า ผมเป็นคนซึ่งฉลาดอ่อนแอ ไม่กล้าจัดการอะไร ลาออกไปเสีย ผมบอกเลยครับ คนที่ไม่ปรารถนาดีต่อบ้านเมืองในขณะนี้ต้องการเห็นมากที่สุดคือการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลทันที คือการให้ผมลาออก คือการเอาคนอื่นเข้ามา ไม่ว่าจะเป็นคนซึ่งอาจจะตัดสินใจแล้วทำให้เกิดความรุนแรงบานปลายไปสู่การเป็นสงครามประชาชน หรือคนที่เข้ามาแล้วมีการพลิกชี้ทางการเมืองแล้วไปเอื้ออำนวยต่อกลุ่มที่กระทำการผิดกฎหมาย ผมยืนยันครับ ผมไม่ตกลงอะไรกับใครในเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวแน่นอน ผมได้ย้ายไปแล้วว่าไม่มีประโยชน์ส่วนตัวอะไรเลยที่ผมได้รับจากการปรองดองในครั้งนี้...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมาย “แผนปรองดองมิใช่การปรองดองกับผู้ก่อการร้าย หรือ ผู้กระทำผิด” นายกรัฐมนตรีกล่าวในประเด็นแรก โดยชี้แจงปฏิเสธข้อข้องใจที่เกิดขึ้นในสังคมเกี่ยวกับแผนปรองดองว่าเป็นการปรองดองกับผู้ก่อการร้าย ทั้งนี้ เพราะในแผนทั้ง 5 ข้อไม่มีการนิรโทษกรรมในคดีอาญาต่างๆ ผู้ที่กระทำความผิด ยังคงต้องถูกดำเนินคดีตามความผิด ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ ดีเอสไอ กำลังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่า หลังการใช้แผนปรองดองแล้วบ้านเมืองสงบ มีบรรยากาศที่ดีก็สามารถจัดการเลือกตั้งได้ แต่หากบ้านเมืองยังคงไม่สงบก็จะไม่มีการจัดการเลือกตั้ง

ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีปฏิเสธเกี่ยวกับกระแสข่าวว่าแผนปรองดองนี้ทำขึ้นโดยมีผลประโยชน์แอบแฝงที่ตกลงระหว่างกันกับผู้ชุมนุม และมีการเสนอว่าให้นายกรัฐมนตรีลาออกไป เพราะขาดภาวะผู้นำ นายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่าข้อเสนอนี้เป็นข้อเรียกร้องของผู้ที่ไม่หวังดีต่อบ้านเมือง คือ ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในทันที เพื่อหวังผลบางประการ

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรมพยายามที่จะลบภาพที่ไม่ดี ที่จะช่วยเสริมให้นายกรัฐมนตรีได้ภาพของความเป็นผู้รักษากฎหมาย เกรงครัดในกฎระเบียบ และที่สำคัญยิ่ง

เน้นย้ำมากขึ้นไปอีกว่า แกนนำผู้ชุมนุมมีความผิดฐานก่อการร้าย หรือจะเรียกว่าแกนนำผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงเป็นผู้ก่อการร้ายก็ได้

4.7 รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง

ประเด็น การพูดคุยกับกลุ่มพันธมิตรเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...ผมเปิดโอกาสให้กลุ่มต่างๆ ซึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ไม่ค่อยเห็นด้วยกับแผนของการปรองดองหรือการประกาศแผนปรองดองนั้นได้เข้ามาพบ กลุ่มแรกคือกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และก็มีตัวแทน เข้าใจว่าเป็นของพรรคการเมืองใหม่ด้วยครับ กลุ่มนี้เขาบอกว่า 1. ไม่ค่อยแน่ใจว่าที่มาที่ไปของแผนปรองดองเป็นอย่างไร เป็นการสมคบ บางทีก็ใช้คำว่าเป็นการชูเอียงของนักการเมืองหรือไม่ เป็นการทรยศต่อพี่น้องประชาชน ประเทศชาติ หลักการและสถาบันหลักของชาติบ้านเมืองหรือไม่ ตรงนี้ได้คุยกันยาวครับ และผมก็ยืนยันครับว่า แผนทั้งหมดนั้นมาจากหลักคิดอย่างที่ผมได้บอกกับพี่น้องประชาชนไปแล้ว ผมคิดและเขียนด้วยตัวเองครับ ผ่านกระบวนการของการรับฟังทุกฝ่าย...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงความคิดเห็นของกลุ่มพันธมิตรต่อแผนปรองดอง

“...ส่วนกลุ่มพันธมิตรจะเชื่อมากน้อยแค่ไหนนั้นก็สุดแล้วแต่ แต่ผมได้ตอบข้อซักถามที่เป็นความคลางแคลงใจว่า วัตถุประสงค์หรือเจตนาแอบแฝงมีหรือไม่นี้ หมดครับ ได้ชี้แจงพูดคุยกันอย่างละเอียด แต่ความคิดเห็นที่ยังแตกต่างกันอยู่นั้นก็ยอมไม่ได้ ในแง่ของจุดยืนของแต่ละกลุ่มนะครับ ซึ่งอันนี้ก็เป็นเรื่องซึ่งเป็นสิทธิของแต่ละฝ่าย ผมเพียงแต่บอกว่า ไม่ควรจะมีการกล่าวหากัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ควรจะมีการกล่าวหาผมว่าไม่มีความคิดในการที่จะทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น การพูดคุยกับกลุ่มเสื้อหลากสีเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...กลุ่มของคนที่ใช้ชื่อว่าเสื้อหลากสีก็ได้มาพบเช่นเดียวกัน กลุ่มนี้ผมเข้าใจความรู้สึกดีครับ เขาคือกลุ่มซึ่งออกมาแสดงออกในการสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล ของทหาร ของเจ้าหน้าที่ และที่สำคัญก็คือว่าอยากจะเห็นความถูกต้องในบ้านเมือง ต้องการที่จะเห็นบ้านเมืองสงบ มีความรู้สึกที่แผนนี้เป็นการถอยหรือเป็นการไปจำนวน เป็นการไปยอมกับสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ เขาก็รู้สึกผิดหวังถ้าพูดกันแรงหน่อยก็อาจจะบอกว่าเหมือนกับบอกหัก ว่าทำไมรัฐบาลไม่ยื่นหัตถ์ประกาศให้อยู่ครบวาระนะครับ และเดินหน้าในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเดียว ก็พูดคุยกันครับ ในส่วนของแผนปรองดอง 5 ข้อนั้น กลุ่มนี้ก็เห็นด้วยครับ แต่บอกว่าขอดูการกระทำ ก็คือการทำงานในช่วงเดือนถึงสองเดือนจากนี้ไปว่ามีผลเป็นรูปธรรมมากน้อยแค่ไหน แล้วนำไปสู่ความปรองดองอย่างแท้จริงหรือไม่ ผู้นำกลุ่มนั้นก็บอกว่าความจริงก็บอกว่าแม้แต่เรื่องของการเลือกตั้งนั้นก็บอกว่าสามารถเลือกตั้งก่อนกำหนดได้ เพียงแต่มองว่าวันที่ 14 พฤศจิกายนนั้นเร็วเกินไป อันนี้ก็เป็นอย่างที่ผมคิดว่าก็เป็นความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย และการแลกเปลี่ยนพูดคุยก็จะต้องมีการดำเนินต่อไป...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการทำงานตามแผนปรองดองในเรื่องการเมือง

“...ในส่วนของการเมือง เบื้องต้นที่เดิยวนั้น ในเรื่องของปัญหาเรื่องของรัฐธรรมนูญและเรื่องอื่นๆ ผมได้ขอความร่วมมือเพื่อที่จะเสนอไปยังสถาบันพระปกเกล้า แต่ว่าคณะกรรมการสภาสถาบันพระปกเกล้านั้นก็ยังมี ความไม่สบายใจอยู่ว่า จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการนี้ และมีความเหมาะสมมากน้อยแค่ไหนอย่างไร ขณะนี้ผมก็รอคำตอบที่เป็นทางการ ซึ่งจะเป็นมติของสภาสถาบันพระปกเกล้า ว่าถ้าหากว่าทางสภา นั้นอยากจะทำในกรอบที่กว้างกว่าหรืออย่างไรนั้น ก็จะปรึกษากับทางรัฐบาลต่อไป แต่หากว่าทางสถาบันพระปกเกล้านั้นไม่ต้องการที่จะมีบทบาทในเรื่องนี้ ผมก็กำลังเตรียมที่จะหารือกับบรรดานักวิชาการในมหาวิทยาลัยต่างๆ ว่าพร้อมที่จะมาทำหน้าที่ในลักษณะของรูปแบบของคณะกรรมการเฉพาะกิจที่จะมาขับเคลื่อนเรื่องนี้หรือไม่ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ก็มีความก้าวหน้าเช่นเดียวกัน...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเล่าถึงการรับฟังข้อคิดเห็นจากกลุ่มประชาชนกลุ่มเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างๆ

“...นอกจากนั้นครับในสัปดาห์ที่ผ่านมา ในการพยายามที่จะขับเคลื่อนแผนการปรองดองนั้น ผมก็ยังได้มีโอกาสพบปะกับประชาชนอีกหลายกลุ่ม ก็น่าดีใจครับ ผมได้พบปะกับกลุ่มซึ่งสร้างเครือข่ายในอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน Facebook ได้มีตัวแทนมาพบปะกับผม น่าดีใจก็คือว่าเขาสามารถระดมเด็กเยาวชนจำนวนมาก แล้วก็ขณะนี้พร้อมที่จะใช้เครือข่ายนี้ทำในเรื่องที่สร้างสรรค์ ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมือง และรวมไปถึงเรื่องของการที่จะเปิดทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ด้วย การที่มีการระดมหรือสร้างเครือข่ายในลักษณะเช่นนี้ จะทำให้เราสามารถที่จะเดินไปสู่การปรองดองได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นไปตามเจตนารมณ์ของแผนปรองดองที่ขณะนี้ผมก็ยังเดินหน้าขับเคลื่อนต่อไป...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

9 พฤษภาคม จากชุดความหมาย “รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง” มีประเด็นต่างๆ ที่นายกรัฐมนตรีกล่าวในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ สรุปได้ว่าในส่วนของ การพูดคุยกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเกี่ยวกับแผนปรองดองนั้น กลุ่มพันธมิตรฯ ค่อนข้างไม่แน่ใจเกี่ยวกับที่มาที่ไปของแผนปรองดองว่าเป็นการสมคบคิดของนักการเมืองหรือไม่ ซึ่งตรงนี้หลังจากคุยกัน นายกรัฐมนตรียืนยันว่าแผนปรองดองนี้ตนเองคิดและเขียนด้วยตัวเองครับ หลังจากผ่านกระบวนการของการรับฟังจากทุกฝ่าย ซึ่งทั้งหมดนี้ก็สุดแล้วแต่กลุ่มพันธมิตรฯ จะเชื่อหรือไม่ เพราะตนเองเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย เป็นสิทธิของแต่ละฝ่าย

จากนั้นในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการพูดคุยกับกลุ่มสื่อหลากหลายเกี่ยวกับแผนปรองดองว่า กลุ่มนี้นั้น มีความรู้สึกว่าเป็นการจําานต่อสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แต่ภายหลังการพูดคุย กลุ่มนี้เห็นด้วยและขอติดตามการทำงานต่อไปว่ามีผลเป็นรูปธรรมอย่างไร นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคิดเห็นของกลุ่มคนสื่อหลากหลายว่าการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน นั้นเร็วเกินไป ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็รับฟังทุกฝ่าย ขณะที่ต่อมาในวันที่ 16 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงถึงการทำงานตามแผนปรองดองในเรื่องการเมือง เรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญว่า คณะกรรมการสภาพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นมีความไม่สบายใจที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการนี้ ซึ่งหากทางสถาบันพระปกเกล้านั้นปฏิเสธที่จะมีบทบาทในเรื่องนี้ ก็จะต้องหารือกับบรรดานักวิชาการในมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจมาขับเคลื่อนเรื่องนี้ ส่วนในการรับฟังข้อคิดเห็นจากกลุ่มประชาชนกลุ่มเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะใน Facebook ซึ่งมีตัวแทนมา ผลคือกลุ่มดังกล่าวพร้อมที่จะใช้เครือข่ายนี้สร้างสรรค์เรื่องการเมือง และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการเดินทางไปสู่การปรองดองได้อย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุป ในการเสนอแผนปรองดองแห่งชาติ หรือ ไรดแมป 5 ข้อนั้น นายกรัฐมนตรีได้รับทั้งเสียงสนับสนุน และเสียงคัดค้านจากหลายฝ่าย ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงแสดงจุดยืนให้ชัดเจนเพื่อลดแรงเสียดทานจากผู้ที่ไม่เข้าใจและไม่เห็นด้วย โดยสร้างวาทกรรมที่มีความหมายว่า นายกรัฐมนตรีพร้อมรับฟังข้อติติงและข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดองแห่งชาติ ซึ่ง นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการทำความเข้าใจกับหลายภาคส่วน ซึ่งประสบความสำเร็จด้วยดี ได้แก่ การพูดคุยกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเกี่ยวกับแผนปรองดอง, การพูดคุยกับกลุ่มคนสื่อหลากหลาย ขณะที่ยังมีการรายงานว่าได้มีการรับฟังข้อคิดเห็นจากกลุ่มประชาชนกลุ่มเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะใน Facebook ผลคือกลุ่มดังกล่าวพร้อมที่จะใช้เครือข่ายนี้สร้างสรรค์เรื่องการเมือง และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังนั้น การสร้างวาทกรรมในความหมายชุดนี้จึงประสบความสำเร็จในแง่ที่ว่า นายกรัฐมนตรีได้แสดงความสามารถเจรจาต่อรองกับกลุ่มต่างๆ ที่ไม่เห็นด้วยกับแผนปรองดองให้กลับมาเห็นด้วยและให้ความร่วมมือ เป็นภาพลักษณ์ของผู้นำที่สามารถบริหารจัดการความเห็นต่างให้สามารถลงรอยไปด้วยกันได้ ขณะเดียวกันยังช่วยเสริมความน่าเชื่อถือของแผนปรองดองว่าจะเป็นแนวทางที่สามารถนำไปสู่การยุติปัญหาความขัดแย้งได้ ตามที่นายกรัฐมนตรีนำเสนอไว้

4.8 รัฐบาลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงความคิดเห็นของกลุ่มพันธมิตรต่อแผนปรองดอง

“...แผนนี้ครับ ผมโดยส่วนตัวไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย ทำงานก็ต้องทำหนักขึ้นครับ และถ้ามีการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน นั้นก็หมายความว่าตัดวาระการดำรงตำแหน่งของตัวเองให้สั้นลง ต้องทำงานแข่งขันกับเวลา ต้องเตรียมในการที่จะต่อสู้แข่งขันทางการเมือง ส่วนตัวไม่ได้อะไรเลยครับ แต่เป็นแนวคิดและเป็นแผนที่ผมคิดว่าจะช่วยทำให้บ้านเมืองมีความสุข ซึ่งความสำคัญมากกว่าผลประโยชน์ของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดทั้งสิ้นนะครับ อันนี้ก็คือสิ่งที่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกับกลุ่มพันธมิตร...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับความเข้าใจผิดในตัวนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...หลายคนบอกว่าผมเอาตัวรอด ผมคงอยู่สบาย แต่ประชาชนเดือดร้อน ผมเรียนด้วยความสัตย์จริงครับ ไม่จริงหรอกครับ ชีวิตผมก็ถูกคุกคามอยู่ตลอดจนถึงทุกวันนี้ และก็รู้ว่าจะต้องถูกคุกคามต่อไปในระยะเวลาที่เหลืออยู่ในการทำงานทางการเมือง หรือแม้กระทั่งเกินเลยไปกว่านั้น แต่ผมยืนยันครับว่าเมื่อผมอาสาแล้วผมทำหน้าที่เต็มที่ ถ้าผมกลัว ผมลาออกไปแล้วครับ ถ้าผมอยากอยู่สบายผมลาออกไปแล้วครับ แต่ผมอยู่แล้วก็ต้องตัดสินใจแม้จะขัดใจ บางครั้งอย่างที่ผมบอก ขัดใจคนทุกกลุ่มในบางเรื่อง เพื่อประโยชน์ส่วนรวมผมถือว่านั่นไม่ใช่ความอ่อนแอ ผมถือว่านั่นไม่ใช่การชี้ขาด ไม่ใช่การหนีปัญหา แต่เป็นการเผชิญปัญหา โดยพยายามเอาผลประโยชน์ของตัวเอง ของพรรค ของกลุ่ม เอาไปวางไว้ข้างนอก และยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ข้อกล่าวหาบางครั้งก็ไปพูดถึงสิ่งที่ไม่เป็นความจริงนะครับว่า มีการให้คนนั้นคนนั้นไปพบกันเพื่อตกลง ไม่มีครับ...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “รัฐบาลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว” ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 9 พฤษภาคม ประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงความคิดเห็นของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ต่อแผนปรองดองว่าตนเองนั้นไม่ได้ประโยชน์อะไรจากแผนนี้ ซึ่งถ้ามีการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน ก็เป็นการตัดวาระการดำรงตำแหน่งของตัวเองให้สั้นลง ซึ่งต้องทำงานแข่งขันกับเวลา และยังคงเตรียมในการที่จะต่อสู้แข่งขันทางการเมืองอีกด้วย ดังนั้นแผนนี้จึงเป็นแผนที่ช่วยทำให้บ้านเมืองมีความสุข มากกว่าการหวังผลประโยชน์ของคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด เช่นเดียวกับในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าสิ่งที่ทำอาจขัดใจคนทุกกลุ่มในบางเรื่อง แต่ถ้าเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ก็ถือว่าการเผชิญปัญหา โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

กล่าวโดยสรุป ความหมายชุดนี้เป็นการเน้นย้ำภาพลักษณ์ของความเป็นผู้เสียสละ เพราะสิ่งที่รัฐบาลทำนั้น ก็เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ นอกจากนี้การที่ต้องเผชิญกับการข่มขู่ต่างๆ และแรงเสียดทานจากเสียงคัดค้านการดำเนินการปรองดอง ยังช่วยเสริมภาพของนายกรัฐมนตรี

ให้ผู้รับวาทกรรมเกิดความเห็นอกเห็นใจ และหันมาสนับสนุนส่งเสริมแผนปรองดองแห่งชาติมากขึ้น

4.9 ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นการปรองดอง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีอ้างผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...อย่างไรก็ตามครับผมอยากจะเรียนครับว่า จากที่ได้มีการสดับรับฟังแล้วก็มีมีการประเมินโดยเฉพาะอย่างยิ่งมีโพลหรือสำนักต่าง ๆ ที่สำรวจความคิดเห็นของประชาชน ทำให้ผมมั่นใจตามสมควรครับว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นกระบวนการปรองดอง และก็สนับสนุนแผนนี้ มีบางกลุ่มคัดค้าน มีบางกลุ่มยังไม่แน่ใจ แต่ผมเรียนว่าถ้าระดับการสนับสนุนเป็นอย่างที่โพลบ่งบอก ผมคิดว่าเราสามารถที่จะเดินหน้าได้ และก็ตอบคำถามให้กับคนทุกกลุ่มได้...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเสียงสนับสนุนของประชาชนทาง SMS

“...มีพี่น้องประชาชนทั้งที่โทรศัพท์ ทั้ง SMS เข้ามามาก ก่อนอื่นก็ต้องขอขอบคุณอีกครั้งหนึ่งสำหรับทุกๆ คน ซึ่งเป็นส่วนใหญ่นะครับที่ทำให้กำลังใจสนับสนุนผม ทั้งที่เข้าใจแผนปรองดอง สนับสนุนให้กำลังใจอย่างเต็มที่ ทั้งที่ไม่เคยเป็นผู้สนับสนุนผม เห็นแผนปรองดองแล้วให้กำลังใจในการที่จะทำแผนนี้ให้สำเร็จ ไปจนถึงคนที่ให้กำลังใจแม้ไม่เห็นด้วยกับแผนปรองดอง แต่ยังมีเชื่อว่ามันนั้นทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ผมกราบขอบพระคุณทุกคนด้วยความจริงใจ และทุกกำลังใจนั้นก็มีความหมายมากสำหรับผมและเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ปฏิบัติงานอยู่ในขณะนี้...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ชุดความหมายนี้ “ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นการปรองดอง” นายกรัฐมนตรีอ้างผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนปรองดองว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นกระบวนการปรองดอง และก็สนับสนุนแผนนี้ ขณะเดียวกันในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเสียงสนับสนุนของประชาชนทาง SMS ว่าส่วนใหญ่สนับสนุน และเข้าใจแนวทางของแผนปรองดองหรือไม่เข้าใจก็ยังคงมีความเชื่อว่ามันนั้นทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม การสร้างความหมายเช่นนี้เป็นการอ้างแนวร่วมเพื่อสนับสนุนให้วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง ด้วยแผนปรองดองมีน้ำหนักมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เพราะแนวคิดที่ต้องการให้บ้านเมืองเกิดความสงบสุข เป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนาให้เกิดขึ้น ดังนั้น เมื่อแผนปรองดองมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง เสริมสร้างความสามัคคีคืออย่างยั่งยืน ทุกคนย่อมต้องการให้แผนปรองดองเดินหน้าไปด้วยดี

4.10 ผู้ชุมนุมควรเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้ผู้ชุมนุมเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง

“...วันนี้ผมก็ต้องพูดกับกลุ่มที่ยังชุมนุมอยู่อย่างชัดเจน ทุกวันเวลาที่ผ่านไปในขณะที่ เมื่อตอบรับกระบวนการปรองดองแล้ว แต่กลับยังไม่ยุติการชุมนุมนี้ครับ ความเสี่ยงจะมีสูงมาก กลุ่มผู้ก่อการร้ายนั้นแหละครับ เขาอาจจะใช้ความรุนแรงอีก และที่สำคัญก็คืออาจจะใช้ความรุนแรงกับตัวผู้ชุมนุมหรือแกนนำผู้ชุมนุมอย่าลืงเลเลยครับ ถ้ายืนยันว่าจะเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง รัฐบาลก็จะรีบยุติการชุมนุมเสีย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตของพี่น้องประชาชนทุกคน ทุกกลุ่ม...”

“...เพราะนอกจากจะมีความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยในชีวิตของผู้คน ไม่ว่าจะเป็ของของผู้ชุมนุมเอง ของเจ้าหน้าที่หรือประชาชนบริสุทธิ์ทั่วไป อย่าลืมว่าการชุมนุมในปัจจุบันทำให้เกิดความเสียหายอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางเศรษฐกิจ และยิ่งไปกว่านั้นครับ โรงเรียนที่กำลังจะเปิดเทอมครับ พ่อแม่ผู้ปกครองนั้นไม่มีใครหรอกครับที่จะไม่รักลูก ห่วงลูก ถ้าบรรยากาศการชุมนุมยังอยู่ ความเสี่ยงต่อความรุนแรงยังอยู่ พ่อแม่จำนวนมากเขาจะทุกข์มากครับ กับการที่จะให้ลูกต้องไปโรงเรียนในสถานการณ์เช่นนี้ ...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “**ผู้ชุมนุมควรเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง**” นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า เมื่อผู้ชุมนุมตอบรับกระบวนการปรองดอง แต่ไม่ยุติการชุมนุมนี้ จะเกิดความเสี่ยงที่ว่า กลุ่มผู้ก่อการร้ายจะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุมหรือแกนนำผู้ชุมนุม ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยในชีวิตของประชาชน เจ้าหน้าที่ และประชาชนบริสุทธิ์ทั่วไป ขอให้ยุติการชุมนุม ดังนั้นความหมายข้อนี้ ด้านหนึ่งผู้สร้างวาทกรรมกำลังเรียกร้องให้กลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง แต่ในการกล่าวนั้นผู้สร้างวาทกรรมได้กล่าวในมุมที่ว่าหากผู้ชุมนุมไม่ยุติการชุมนุมแล้ว เข้าร่วมกระบวนการปรองดอง ผู้ชุมนุมอาจมีความเสี่ยงที่จะเกิดความสูญเสีย เพราะกลุ่มผู้ก่อการร้ายจะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุม หรือแกนนำผู้ชุมนุม ตลอดจนผู้บริสุทธิ์คนอื่นๆ ได้ การสร้างวาทกรรมชุดนี้ จึงเป็นการกดดันให้ภาพของฝั่งผู้ชุมนุมดูเลวร้ายลง คืออยู่ฝั่งตรงข้ามกับการปรองดอง เพราะเต็มไปด้วยอันตรายต่างๆ จากผู้ก่อการร้ายที่แฝงตัวอยู่กับผู้ชุมนุม ดังนั้นการที่ผู้ชุมนุมข้ามมาอยู่ข้างเดียวกับความปรองดอง จะส่งผลให้ผู้ชุมนุมมีความปลอดภัยมากขึ้น

4.11 การดำเนินการตามแผนปรองดองได้รับความร่วมมือและมีความคืบหน้า

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงความคืบหน้าของแผนปรองดอง

“...สำหรับการขับเคลื่อนในเรื่องของแผนปรองดอง มีการทำงานของผมโดยตรงในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา ก็ได้เดินทางไป ส่วนแรกก็คือแผนที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการปฏิรูปประเทศไทย ที่จะแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำต่างๆ ตรงนี้ได้มีการประชุมคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งวันที่ 12-13 ที่ผ่านมา ได้มีการเชิญองค์กรภาคประชาชนหลายองค์กรนั้นเข้ามามีส่วนร่วม ก็ได้ข้อยุติระดับหนึ่งแล้วครับว่า จะมีการจัดตั้งกลไกในลักษณะของการขับเคลื่อนโครงการปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งจะมีการผ่านการทำสมัชชาในวันที่ 20 และจะมีข้อเสนอมาถึงผมในเรื่องของกลไกที่จะขับเคลื่อนทั้งระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น โดยจะสามารถได้ข้อยุติในเรื่องนี้ภายในสิ้นเดือนนี้...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “การดำเนินการตามแผนปรองดองได้รับความร่วมมือและมีความคืบหน้า” นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนปรองดองนั้นดำเนินไปด้วยดี โดยในส่วนของแผนที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการปฏิรูปประเทศไทย ที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งมีองค์กรภาคประชาชนหลายองค์กรเข้ามามีส่วนร่วม จนได้ข้อยุติระดับหนึ่งว่า จะมีการจัดตั้งกลไกในลักษณะของการขับเคลื่อนโครงการปฏิรูปประเทศไทยทั้งระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น โดยจะสามารถได้ข้อยุติในเรื่องนี้ภายในสิ้นเดือนนี้ ทั้งนี้ ความหมายชุดนี้เกิดขึ้นเพื่อให้เห็นภาพของการเดินหน้านำมาอย่างถูกต้อง เป็นอย่างดี ในการแก้ไขปัญหาของนายกรัฐมนตรี และด้านของความเป็นนักบริหารจัดการที่ดี ผู้สร้างวาทกรรมจึงออกมาว่าในทำนองว่า แผนปรองดองนั้นดำเนินการไปได้ด้วยดี ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายและมีความคืบหน้า

4.12 รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงจุดยืน คือ กระบวนการปรองดอง

“...หลังจากเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้จนถึงประมาณระยะเวลาก็คือเสาร์ อาทิตย์ ที่แล้วต่อเนืองมาจนวันจันทร์ที่ 17 พฤษภาคม ก็มีความพยายามของกลุ่มคนกลางต่างๆ ที่อยากจะเรียกร้องให้มีการเจรจากัน และมีการหาแนวทางในการที่จะบริหารจัดการพื้นที่ เช่น มีผู้เสนอให้มีการจัดทำเขตพื้นที่วัดปทุมวนารามฯ เป็นเขตอภัยทาน ผมขอกราบเรียนครับว่าจุดยืนของรัฐบาลและศอช.ขณะนั้นชัดเจน เรียบอกมาตลอดครับว่าดีที่สุดก็คือทุกคนเข้ามาสู่กระบวนการปรองดอง และดีที่สุดก็คือว่าต้องมีการยุติการชุมนุม...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้ยุติการชุมนุม

“...สิ่งที่ผมได้สื่อสารไปถึงบรรดากลุ่มหรือบุคคลต่างๆ ที่อาสาตัวเข้ามาเป็นคนกลางในการเจรจา ว่าเอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ขอให้ทางฝ่ายผู้ชุมนุมนั้นได้ยุติการชุมนุม เพราะว่าพี่น้องประชาชนในบริเวณการชุมนุม ขณะนั้นไม่ได้เป็นปัญหา และก็อาจจะไม่ได้ทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในบริเวณรอบๆ พื้นที่การชุมนุม แต่เมื่อยุติการชุมนุมแล้วทางรัฐบาลก็พร้อมที่จะเดินหน้าตามแผนปรองดอง 5 ข้อ รวมทั้งได้มาปรึกษาหารือกันในการเมืองต่อไป นี่คือข้อเสนอที่ผมได้หยิบยื่นให้กับบรรดากลุ่มที่อาสาตัวเข้ามาเป็นคนกลาง...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับสรุปความหมาย “รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติ” เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2553 หรือหลังเหตุสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม ผ่านพ้นไปแล้ว ทั้งนี้ในประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีย้ำถึงจุดยืน คือกระบวนการปรองดองว่า รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ยืนยันมาตลอดว่าทางออกที่ดีที่สุด คือ ทุกคนเข้ามาสู่กระบวนการปรองดอง และต้องมีการยุติการชุมนุม ซึ่งเมื่อยุติการชุมนุมแล้ว รัฐบาลก็พร้อมที่จะเดินหน้าตามแผนปรองดอง 5 ข้อ และเดินหน้าแก้ไขปัญหาทางการเมืองต่อไป ทั้งนี้จากการที่รัฐบาลพูดคุยกับประธานวุฒิสภา ซึ่งรัฐบาลยืนยันว่าให้ยุติการชุมนุม แล้วมาพูดคุยกันในเรื่องของแผนการปรองดอง เพราะการเจรจาไม่เกิดประโยชน์ เนื่องจากระหว่างที่พูดคุยกับแกนนำที่อยู่ที่ราชประสงค์นั้นพื้นที่รอบๆ นั้นก็ยังมีกรยิงเอ็ม 79 มีการส่งกองกำลังเข้ามาโจมตี ปะทะกับทหารอยู่เป็นระยะๆ ดังนั้นทางปัญหาคือยุติการชุมนุมแล้วเข้าสู่กระบวนการปรองดอง ทั้งนี้ เป็นการชี้ว่าเป็นแนวทางที่ดีมีประโยชน์ในการที่จะแก้ไขปัญหาที่สั่งสมมานานในประเทศ เพื่อให้เกิดเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและสามารถแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

5. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง

สำหรับวาทกรรมชุดนี้ เกิดขึ้นเพราะข้อเสนอที่สำคัญที่สุดของกลุ่มคนเสื้อแดงคือ การเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภา และจัดให้มีการเลือกตั้ง ซึ่งประเด็นนี้อยู่ในความสนใจของสังคมเป็นวงกว้าง ดังนั้นนายกฯ อภิสิทธิ์ จึงหยิบยกขึ้นมากล่าวในรายการ นับแต่ช่วงแรกของการชุมนุม โดยผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่างเน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

5.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเงื่อนไขข้อแรกที่วางไว้หากจะยุบสภา

“...ผมนี่นะครับคงจะเป็นนายกฯ คนเดียวที่พูดว่า ยินดีที่จะยุบสภา แต่การยุบสภาฯ นี้ ถ้าบอกว่ายุบเพื่อให้เกิดความสมานฉันท์ แล้วก็ยุบเพื่อให้บ้านเมืองเดินไปข้างหน้าได้ดีขึ้น ผมก็เคยพูดไว้ชัดเจนว่า มันมีเงื่อนไขที่ผมอยากจะวางไว้ 3 ข้อ ข้อแรก ขณะนี้ผมไม่ติดใจแล้ว ข้อแรกก็คือเรื่องเศรษฐกิจ คือตอนนั้นเศรษฐกิจกำลังเกิดวิกฤต เรากำลังจะต้องมีความชัดเจนว่าจะฟื้นตัวอย่างไร ไซ้ใหม่ครับ เราก็บอกว่าถ้าเกิดเราไปยุบสภาฯ ตอนนี้อย่างไร แล้วก็คนมีความกังวล ตกใจ ตกใจ ความไม่แน่นอนมากขึ้น แล้วมันซ้ำเติมเศรษฐกิจลงไป คนตกงานมากขึ้น เกิดความวุ่นวาย มันก็คงไม่ดีแน่สำหรับเสถียรภาพของบ้านเมือง ก็บอกว่าให้เศรษฐกิจฟื้นแข็งแรงหน่อย วันนี้ผมว่าใช้ได้แล้วละ ไซ้ได้แล้ว...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุผลอันควรที่จะยุบสภาฯ หรือลาออก

“...ส่วนการจะอยู่ต่อ การจะยุบสภา หรือการลาออก อะไรที่จะเป็นความเหมาะสมครับ เราไม่สามารถตอบได้ล่วงหน้า ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ผมยืนยันได้อย่างหนึ่งว่า ผมไม่หวังตัวเองหรือ ถ้าบอกว่ายุบสภาแล้วนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าสำหรับประเทศ ผมก็ยุบสภา ถ้าบอกว่าลาออกแล้วจะนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าสำหรับประเทศ ผมก็ลาออก ถ้าบอกว่าการอยู่ครบเทอมนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าสำหรับประเทศ ผมก็อยู่ครบเทอม แต่ว่าอะไรล่ะที่จะเป็นตัวบ่งบอก มันก็มีหลายอย่าง เช่น อย่างเรื่องยุบสภานี้ ชัดเจนมาก ถ้ามันเกิดเรื่องในสภาไซ้ใหม่ครับ ตามระบอบประชาธิปไตย แล้วการยุบสภามันเป็นทางออกที่เหมาะสม ถ้าหากผมทุจริต คอร์รัปชัน หรือไปทำผิด ผมก็ควรจะรับผิดชอบ ผมก็ควรจะลาออก...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรในรายการเกี่ยวกับการจัดเจรจากับแกนนำ นปช.

“...จุดยืนเบื้องต้น หรือข้อเรียกร้อง ผมรับทราบแล้วว่าเขาต้องการเรียกร้องให้ยุบสภา ผมก็ได้แสดงจุดยืนไปว่าในเบื้องต้นการยุบสภาไม่ใช่สิ่งที่เป็นไปได้ ไม่ใช่สิ่งที่ผมบอกว่าจะไม่มีวันเกิดขึ้น แต่ผมก็มีความเห็นของผมว่าการยุบสภาที่จะเป็นประโยชน์กับประชาชน ที่จะเป็นประโยชน์กับระบอบประชาธิปไตยของไทย มันน่าจะต้องมีสภาวะแวดล้อม บรรยากาศอะไรบางอย่าง กติกาควรจะเป็นอย่างไรถึงจะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง ก็มากุ้ยกัน...”

“...เรารู้อยู่แล้วว่าข้อเรียกร้องจะมาคุ้ยกันเนี่ย ประเด็นหลักที่ผมยอมรับให้คุ้ยได้ ก็คือว่าเราจะยุบสภาเมื่อไหร่ อย่างไร ที่คิดว่าเหมาะสม ผมไม่ได้ปิดประเด็นนะฮะอย่างนี้คุ้ยได้ และผมก็บอกว่าการรอบในการคุ้ยกันเนี่ยก็เป็นกรอบซึ่ง และเค้าจะตั้งเงื่อนไขว่าผมจะคุ้ยเองผมก็ไม่ขัดข้อง เพราะผมเข้าใจดีว่าข้อเรียกร้องเป็นการยุบสภาเนี่ย ผมก็จะต้องเป็นคนที่ยื่นการไซ้ใหม่ครับ...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนเดิมเกี่ยวกับการยุบสภาฯ

“...ผมคิดว่าในการที่มีการเจรจาที่เรียกว่ารอบ 1 รอบ 2 ที่ผ่านมา ผมได้แสดงเหตุผลชัดเจนว่า รัฐบาลไม่ได้ติดขัดอยู่กับการที่จะต้องอยู่ครบวาระ แต่ว่าการไม่อยู่ครบวาระของรัฐบาลจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาวิกฤตอย่างแท้จริง...” (4 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้นทั้งหมด ตามวาทกรรมเกี่ยวกับการตอบรับกับข้อเสนอคนเสื้อแดง จากความหมายที่ว่า “**นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ**” นายกรัฐมนตรีเห็นว่า ตนเองเป็นนายกรัฐมนตรีคนเดียวที่ประกาศว่าพร้อมจะยุบสภา เพราะเปิดกว้างต่อข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง อย่างไรก็ตามการที่จะยุบสภา จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ เป็นสิ่งที่ทำแล้วเกิดประโยชน์กับคนส่วนใหญ่ และเกิดผลดีต่อประเทศชาติ ภายใต้เงื่อนไข 3 ข้อ ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวว่าสำหรับข้อแรก เรื่องขอให้การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเข้าสู่รูปเข้ารอย สรุปได้ว่า เศรษฐกิจของประเทศนั้นกลับเข้าสู่สภาวะปกติแล้ว ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ยอมรับตามความเป็นจริง แต่เมื่อมาถึงประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า หากจะยุบสภาก็ต้องมีเหตุผลสมควรที่รับได้ เช่น การทุจริต หรือทำผิดกฎหมายต่างๆ แต่สำหรับเงื่อนไขข้อต่อมา นายกรัฐมนตรีระบุว่ายังไม่มีหลักฐานชี้ชัดว่าบ้านเมืองเดินทางมาถึงจุดนั้น ดังนั้น ข้อเสนอของคนเสื้อแดงยังไม่พบว่ามีประโยชน์อะไรกับประเทศ ต่อมาในวันที่ 21 มีนาคม นายกรัฐมนตรียังคงปฏิเสธที่จะทำตาม ข้อเสนอของคนเสื้อแดง คือ ยังคงย้ำจุดยืนเดิมว่า ตามข้อเรียกร้องของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ให้ตนเองยุบสภา นั้น มีสิ่งที่ทำไม่ได้ หากแต่ต้องพิจารณาถึง หลักการที่ว่าหากยุบสภาไปแล้ว ประเทศชาติและประชาชนจะได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง ดังนั้น จึงเสนอว่าให้มาทำความเข้าใจกัน เปิดเจรจาขึ้น ซึ่งตนเองไม่ขัดข้องที่จะเป็นคนเข้าไปเจรจาพูดคุยกับแกนนำคนเสื้อแดงตามที่เสนอมา ซึ่งเมื่อถึงวันที่ 4 เมษายน นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการเจรจาสองรอบที่ผ่านมาว่า ทุกคนจะเห็นแล้วว่ารัฐบาลไม่ได้ติดขัดอยู่กับการที่จะต้องอยู่ครบวาระหรือไม่ แต่ทุกอย่างขึ้นกับว่าสิ่งที่ทำนั้นต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาวิกฤตอย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุปความหมายนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่านับแต่การชุมนุมเริ่มต้นขึ้น ในเดือน มีนาคมจนกระทั่งช่วงเดือนเมษายน โดยการสร้างความหมายเปลี่ยนไปอีกระดับ ซึ่งจากการวิเคราะห์ ด้านหนึ่งผู้สร้างวาทกรรมเน้นเป็นอย่างยิ่งที่จะกล่าวว่า ตนเองเป็นผู้ที่พร้อมจะยุบสภา ซึ่งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่ยอมรับ เปิดกว้างต่อข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง แต่ขณะเดียวกันสิ่งที่เกิดขึ้น คือ ไม่มีสัญญาณใดๆ ที่นายกรัฐมนตรีจะกล่าวว่าการยุบสภาเป็นประโยชน์กับประเทศเลย ทั้งนี้อาจมองได้ว่า เป็นเพราะนายกรัฐมนตรีไม่ต้องการจํานนต่อข้อเรียกร้องที่ใช้วิธีการที่เรียกว่าผิดกฎหมาย หรือ อีกด้านหนึ่งอาจเป็นเพราะนายกรัฐมนตรียังคง

ต้องการกุมอำนาจไว้ เพราะถือเป็นสิทธิอันชอบธรรม ตามระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป

5.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเงื่อนไขข้อ 2 ที่วางไว้หากจะยุบสภา

“...ข้อที่ 2 บอกยุบสภา แล้วจะสมานฉันท์นี้ ผมก็บอกว่ากติกาเรายอมรับกันหรือยัง คำว่ากติกา ยอมรับกันหรือยังหมายความว่าอะไร หมายความว่าขณะที่มีการเรียกร้องให้ยุบสภา ก็ยังมีข้อเรียกร้องว่าไม่พอใจรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ที่นี้ผมถามว่าสมมติไปเลือกตั้ง เลือกตั้งเสร็จปรากฏว่าพรรคหนึ่งชนะ แต่พรรคนั้นทุจริตการเลือกตั้ง เกิดนำไปสู่การยุบพรรคอีก เรากลับมาอยู่ที่เดิมหรือเปล่า ถ้ากลับมาอยู่ที่เดิมถามว่าแล้วมันแก้ปัญหาใหม่ ผมก็พยายามจะบอกว่ามาตกลงกันได้ใหม่ กติกาจะเอากันอย่างไร ซึ่งตอนแรกนี้หลังจากเดือน เมษายน ก็เป็นฝ่ายที่เดินเข้าไปหาสภา บอกว่าเอาสิ มาช่วยกันคิดว่าอยากจะแก้ก็ประเด็น เขาก็ไปสรุปมา 6 ประเด็น บางประเด็นก็เป็นเรื่องก้ำกึ่งเพราะว่ามันเคยนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคมเมื่อปี 2551 มาแล้ว ใช่ไหมครับ ผมก็บอกว่าถ้าอย่างนั้นก็เอา 6 ประเด็นนี้ไปประขามติ วิปรัฐบาล วิปฝ่ายค้าน วิปวุฒิสภามาประชุมกับผม ที่ทำเนียบฯ ตกลงกันดีเรียบร้อย ผมก็นึกว่าเอา ถ้าเรื่องนี้ทำเดินหน้าต่อหน้าครับ ใช้เวลาอาจจะสัก 4-5 เดือน ก็ได้เงื่อนไขคลุม ก็ปรากฏว่าฝ่ายค้านเขาบอกเขาไม่เอาแล้ว อันนี้ก็ปัญหาอยู่ ผมก็บอกว่าถ้ายุบสภา ไปสู่ความสมานฉันท์นี้ กติกาจะว่าอย่างไร ...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเงื่อนไขข้อ 3 ที่วางไว้หากจะยุบสภา

“...ประเด็นที่ 3 ความสมานฉันท์และการยุบสภา ซึ่งบอกว่าเป็นวิถีทางประชาธิปไตย ต้องหมายความว่า การเคลื่อนไหวในการเมืองไม่มีเรื่องความรุนแรง ผมก็เลยคิดว่าถ้าจริงใจในเรื่องประชาธิปไตย แล้วอยากให้ผมยุบสภา ทำให้ผมดูหน่อยได้ไหม ว่าเปิดโอกาสให้แต่ละพรรคการเมือง แต่ละบุคคลสามารถที่จะไปหาเสียง ทำงาน เดินทางกัน โดยไม่มีความรุนแรง วันนี้ตรงกันข้าม มีแต่บอกว่าไม่ให้ไปที่นั่น ถ้าจะไปที่นี่ก็ขอให้ไป และบางครั้งพุกพาวุธกันไป ผมบอกว่าเวลาเราดูข่าวต่างประเทศ แล้วบอกว่ามีเลือกตั้ง แล้วเป็นเลือกตั้งเลือด แล้วคิดว่าเป็นประชาธิปไตยใหม่ สังคมนั้นดีขึ้นใหม่ เพราะฉะนั้นถ้าอยากจะให้ยุบสภา พิสูจน์กันสิครับ ต่างฝ่ายต่างสามารถทำงานได้เต็มที่ เราก็จะได้ให้ทางเลือกกับประชาชนจริงๆ ไม่ใช่จะไปเลือกกันเสร็จแล้วก็มาแบ่งพื้นที่กันบอกพื้นที่ตรงนี้พรรคนี้ห้ามเข้า พื้นที่ตรงนั้นพรรคนี้ห้ามเข้า อย่างนี้ไม่ใช่ประชาธิปไตย...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น หากจะมีการเจรจาต้องยุติความรุนแรง

“...ถ้าเมื่อไรเราบอกว่า รุนแรงถึงจะเจรจา วันข้างหน้าเราจะมีแต่ความรุนแรง เพราะใครจะทำอะไรก็ได้ แล้วคิดว่าใช้ความรุนแรงเอาแล้วก็ชู้ เพราะฉะนั้นถ้าอยากจะให้มีการเจรจา ต้องไม่มีความรุนแรง ต้องกลับมา

เป็นคนไทย ในสังคมไทยที่เรารู้จัก คือ ทำผิด ยอมรับผิด แล้วเขาจะให้ภัย แต่ถ้าทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด แล้วก็พูดว่าจะเอากำลังมานะ เพื่อที่จะบอกว่าตัวเองไม่ผิดเนี่ย แล้วก็ให้เขามาคุยด้วย ไม่มีหลักฐานมาใช้ไม่ได้ ความเป็นไทยก็ไม่มี...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น รัฐบาลชุดนี้ มาจากการเลือกตั้งตามกติกาในระบบรัฐสภา

“...เรามีวิถีทางตามระบอบประชาธิปไตย ผมเองก็มาจากการเลือกโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาฯ เช่นเดียวกัน ชุดเดียวกันกับรัฐบาลก่อนหน้าผม 2 ชุดที่มาจากกาเลือกตั้งในปี 2550 เป็นไปตามกติกาของสากล ระบบรัฐสภาทุกประการ...”

“...แต่แม้ว่าจะมีประเด็นอะไรซึ่งอยากจะนำเสนอสะท้อนมานั้น ผมได้พูดเสมอครับว่าไม่ว่าจะเป็นคนหนึ่งคน หรือคนแสบคนนั้น เราก็ต้องรับฟัง และการรับฟังก็พร้อมที่จะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อยุติที่ดี...”

“...การเคลื่อนไหวชุมนุมในทางการเมือง ต่างฝ่ายต่างก็มีสิทธิและหน้าที่ของตัวเอง ถ้าพูดถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญผมก็ต้องบอกความจริงผมมีสิทธิที่จะอยู่ครบเทอม ผมก็มาในระบบเดียวกันกับท่านนายทศ สมศรี ท่านนายทศ สมชาย ผมก็มีสิทธิที่จะอยู่ครบเทอมครับ แต่ผมก็พูดมาตลอดว่าอยู่ครบเทอมหรือไม่ไม่มีใครพูดล่วงหน้าได้...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตว่า ข้อเสนอของแกนนำปช. ยังไม่ชัดเจนพอ อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ

“...ความจริงเรายังไม่ทราบชัดเจนนะครับ ผมพูดตรงๆ ว่าขณะนี้ก็เป็นกาพูดจาปราศรัยของแกนนำบางคน แล้วก็ต้องเรียนว่าบางคนเองพูด 2 วันก็ไม่ตรงกันนะครับ เช่น เมื่อก็บอกว่าลาออก บางคนก็บอกยุบสภาฯ บางคนพูดว่ายุบสภาฯ แต่วันก็พูดว่ายุบสภาฯ นี่แค่หลักกิโลเมตรแรก มีเรื่องอื่นๆ ที่จะต้องตามมาอีก ก็แสดงให้เห็นว่ามันยังไม่ชัดเจน...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกังวลว่าหากยุบสภาไปแล้วความขัดแย้งจะยังไม่ยุติ

“...ก่อนหน้านี้ผมบอกว่าถ้าไปยุบสภาฯ ช่วงที่เศรษฐกิจยังเปราะบางคงไม่ดี บัดนี้ผมก็บอกได้ว่าเรื่องนี้ก็เป็นปัญหาหน่อยลง แต่ผมยังมีความห่วงใยอยู่นะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการที่ถ้าการยุบสภาฯ แล้วปรากฏว่ายังมีความขัดแย้ง ยังมีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่ทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปอย่างสงบ กลายเป็นกาเลือกตั้งที่เสี่ยงต่อความรุนแรง อันนั้นไม่ดีกับประเทศ...”

“...ถ้ายังเป็นการเลือกตั้งซึ่งบางฝ่ายคลวงแคลงใจว่ากติกาที่ใช้ในการเลือกตั้งดีหรือไม่ดี เสร็จแล้วปรากฏว่าเลือกตั้งเสร็จเกิดการไม่ยอมรับกันอีกในเรื่องของกติกา อย่างเช่นที่มาโจมตีว่าการที่ผมเข้ามาไม่เป็นไปตามกติกา ความจริงนี้เป็นไปตามกติกา เนื่องจากพรรคที่ชนะเลือกตั้งครั้งที่แล้วนี้ถูกวินิจฉัยว่าทุจริตเลือกตั้ง แล้วก็บิตทลงโทษที่ชัดเจน ซึ่งพรรคนั้นก็ทราบ ตั้งแต่ตอนลงสมัครรับเลือกตั้งนะครับ อย่างนี้ถ้าเกิดมาย้อนกลับมาอย่างนี้ก็ไม่ใช่ว่าการแก้ไขปัญหาก็...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างถึงกรณีที่น่าจะทำให้มีการลาออกหรือยุบสภา

“...ส่วนข้อเรียกร้องทางการเมืองอย่างที่ผมเรียนนะครับ จริงๆ ผมบอกว่า สมมติบอกผมไม่ตอบสนองถามว่าผมเป็นนายกรัฐมนตรีตลอดไปไหมครับ ก็ไม่ใช่ ถ้ายาวนานที่สุดก็คืออยู่ครบวาระก็ปลายปีหน้า ถูกไหมครับ ระหว่างทางมีการอภิปรายไม่ไว้วางใจ มีอะไรก็ไม่ทราบ ตามวิถีทางของระบบรัฐสภา อาจจะมีการยุบสภา ก่อนก็ได้ อาจจะมีการลาออก ไม่มีใครทราบ นี่คือการบอบประชาธิปไตย มันไม่ใช่ระบบที่เรากำลังจะบอกว่า ถ้าไม่มาเคลียร์ไหวกันแล้ว นายอภิสิทธิ์ก็จะอยู่ แล้วอยู่กับไม่จบไม่สิ้น มันไม่ใช่อย่างนั้น ถูกไหมครับ เพราะฉะนั้นผมถึงบอกว่าเราต้องดูภาพรวมของเรื่องนี้ด้วย...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การปฏิวัติรัฐประหารมิใช่ทางออกของปัญหา

“...แต่เรื่องปฏิวัติรัฐประหารนี้ครับผมอยากจะเรียนว่าผมไม่เคยยอมรับนะครับ ผมไม่เคยยอมรับ โจมตีรัฐบาลนี้มากนะครับแต่ย้อนกลับไปดูเถอะครับวันที่ 19 กันยายนที่เคยเกิดปฏิวัติรัฐประหารครั้งสุดท้ายนี้ วันที่ 20 หัวหน้าพรรคการเมืองคนแรกๆที่บอกว่าไม่เห็นด้วยคือผมครับ...”

“...สิ่งหนึ่งซึ่งผมคิดว่าการพูดถึงเรื่องการรัฐประหารนี้ครับ มันเป็นการต้องเรียนรู้ว่าการรัฐประหารในขณะนี้ไม่อาจเป็นคำตอบให้ใครได้เลยนะครับ เพราะแน่นอนครับฝ่ายรัฐบาลเองถ้ามีการรัฐประหารก็คือไม่ได้มาบริหารราชการแผ่นดินต่อ..”

“...การรัฐประหารไม่เป็นคำตอบ ถ้าจะมีใครอยากให้รัฐประหารต้องเป็นการคาดหวังว่ารัฐประหารแล้วจะวุ่นวายมากขึ้น แล้วก็นำไปสู่การล้มกระดาน ซึ่งในความหมายล้มกระดานนี้อาจจะกินความหมายกว้าง ความหมายแคบ แล้วแต่สถานการณ์ เพื่อหวังผลไปสู่เรื่องอื่นๆ อีก เพราะฉะนั้นผมบอกได้เลยว่าการรัฐประหารนี้ไม่ใช่ประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ในประเทศอย่างแน่นอนนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีมีการพาดพิงคำกล่าวของตนเองเกี่ยวกับการชุมนุมเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อเหลือง เมื่อครั้งที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ในสมัยของรัฐบาล นายสมัคร สุนทรเวช

“จริงๆ ผมได้เคยพูดในสภา ตอนหลังก็เอาไปตีความกัน ไม่ทราบว่าตรงหรือเปล่านะครับ บอกว่า 1 คน 1 เสียง 100,000 เสียงมาฟังอะไรต่างๆ นี้ ผมก็บอกว่าทุกเสียงต้องฟัง 1 เสียงแม้แต่มีคนเดียวแต่ถ้ามีเหตุผลก็ต้องฟัง 100,000 คนเราก็ต้องยิ่งฟังนะครับ แต่ว่าถามว่าข้อเรียกร้องจะเป็นอะไรอย่างไรนี้เราคงจะต้องฟังกันต่อไปว่าเป็นอย่างไร” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเห็นด้วยกับกรอบการเจรจาของกรรมการสิทธิมนุษยชน

“...ตอนกรรมการสิทธิมนุษยชนไปพบ นปช. เขาก็จะมีคล้ายๆ กรอบกติกาของการชุมนุม เช่น ฝ่ายรัฐเนี่ยไม่ควร ควรจะหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงควรจะปฏิบัติตามหลักสากลอะไรต่างๆ ส่วนฝ่ายผู้ชุมนุมเนี่ยก็ควรปฏิบัติตามกฎหมายก็จะรวมถึงว่าชุมนุมได้แต่ไม่ควรไปปิดล้อมไม่ควรไปขัดขวาง ไม่ควรจะไปข่มขู่คุกคามใคร ผมว่าเป็นกรอบที่ดีนะครับ คือบางคนบอกให้รัฐบาลไปบอกว่าคุยได้ คุณเลิกชุมนุมก่อน ผมก็ว่าเหมถ้าผม

จะพูดอย่างนี้ ผมก็พูดได้ใช่ไหมครับ เหมือนเค้าพูดว่าคุยได้ยุบสภาก่อน แต่ผมคิดว่าผมมีเหตุมีผลถ้าอยู่ดีๆ ผมไปบอกแกนนำ นปช. บอกเขี่ยคุณเล็กชุมนุมก่อนแล้วไปคุยกันเนี่ย ผมก็ต้องบอก นปช. ก็ต้องคิดว่าผมเนี่ย เลห์เหลี่ยม ยื้อเวลา คนเค้ามาแล้วส่งคนเค้ากลับไปเกิดมีอะไรขึ้นมา ก็ต้องระดมคนมาอีก ก็ไม่เป็นธรรม ผมก็ยังไม่เรียกอย่างนั้นเลย ผมก็บอกว่าไม่เป็นไร ระหว่างคุยชุมนุมได้ แต่ขอให้ชุมนุมตามกติกา และผมว่าที่กรรมการสิทธิเค้าวางกรอบเสนอมานี้ผมว่าใช้ได้...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรเกี่ยวกับความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอดีตนายฯ ทักษิณ ชินวัตร

“...ผมก็ย้ำจุดเดิมนะครับ ไม่มีเรื่องอะไรส่วนตัวกับคุณทักษิณอยู่แล้ว ก็อยากจะบอกว่า 1. อยากให้เห็นแก่ส่วนรวม อยากให้ประเทศไทยเดินหน้า 2. ก็คืออยากให้ยอมรับกฎกติกาของบ้านเมืองเช่นเดียวกับคนไทยอื่นๆ อย่างมีสิทธิพิเศษว่าเมื่อศาลตัดสินแล้วนี้ไม่ยอมรับกระบวนการของศาล และประการที่ 3 คือถ้ายอมรับสองอย่างนี้ผมมั่นใจว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่ให้อภัย ก็จะสามารถมีวิธีการในการแสดงออกหรือการให้อภัยกันได้แล้วก็จะเดินไปข้างหน้าได้ นี่คือความเชื่อของผม...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันจะไม่มีการจัดเจรจารอบที่ 3

“...เพราะฉะนั้นในขั้นนี้ ผมไม่ได้คิดถึงการจะไปนั่งโต๊ะเจรจาแบบที่ทำมา 2 รอบ เพียงแต่บอกว่าเราจะบริหารสถานการณ์กลับให้เข้าสู่ภาวะที่เป็นปกติให้มากที่สุด ถ้ามีการชุมนุมเคลื่อนไหวก็อยู่ในกรอบ แล้วรัฐบาลก็ยังมีความพยายามเดินหน้าอย่างต่อเนื่องในการหาคำตอบให้กับสังคม ผมคิดว่าวันนี้มันไม่ใช่เรื่องการมาเอาชนะคะคานกัน ไม่ใช่เรื่องที่บอกว่าผู้ชุมนุมบอกว่าต้องยุบสภาเดี๋ยวนี้ ต้องยุบสภาภายใน 15 วัน ยกกระตือรือร้นหรือยกกระตือรือร้นการชุมนุม ต้องไปเผชิญหน้ากัน ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันยุบสภาจะไม่เกิดประโยชน์หากไม่ทำตามกติกา

“...ถ้าเราทำมาแล้ว เลือกตั้งไปแล้วมีความรุนแรง เราก็ไม่แก้ปัญหา ถ้าเราเลือกตั้งไปแล้ว ใช้กติกาซึ่งต่อมาเดียวไม่ยอมรับกันอีก เช่นว่ามีการทุจริตเลือกตั้ง มีการยุบพรรค ก็ไม่ยอมรับกันอีก เราก็ไม่ได้แก้ปัญหา ถ้าเราไปเลือกตั้งแล้ว พุดง่ายๆ ก็คือยังอยู่ในสถานการณ์แบบนี้ เราจะเลือกตั้งกันไปทำไม ในขณะที่ยังมีปัญหาที่จะต้องได้รับการชำระสะสาง รวมทั้งการบริหารประเทศ เราจะคิดถึงเฉพาะการเมืองล้วนๆ ก็ไม่ได้ การประคับประคองการแก้ไขปัญหาฟื้นฟูเศรษฐกิจ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำกติกาของสังคมที่พึงปฏิบัติ

“...ผมได้เข้ามาเสนอแนะครับ ขณะนี้ที่ผมบอกว่าผมไม่สามารถ ที่อยู่ดีๆ ไปเดินบอกว่าคุณเรียกร้องอย่างนี้ ถ้าผมทำแล้วหยุด เพราะผมไม่ต้องการให้มันเป็นบรรทัดฐานของสังคม...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรเกี่ยวกับการยุบสภา

“...คือผมไม่เคยปฏิเสธการยุบสภาก่อนครบวาระ เพราะมันคือกระบวนการปกติตามระบอบประชาธิปไตย เพียงแต่ว่าก่อนหน้านี้นั้นตอนที่เสนอแผนปรองดอง มันมีวันที่ 14 พฤศจิกายน ซึ่งถูกกำหนดไว้อยู่ในวันที่ 14 นั้นก็อยู่บนพื้นฐานของความตั้งใจที่ทุกฝ่ายเข้ามาร่วมกระบวนการ และทำให้เหตุการณ์สงบ คือเป้าหมายก็คือว่าการเลือกตั้งหรือการยุบสภานี้ควรจะเป็นการเลือกตั้งที่สุจริตเที่ยงธรรม แข่งขันกันได้อย่างเสรี และที่สำคัญก็คือว่าเลือกตั้งกันอย่างสันติ ไม่ใช่การเลือกตั้งที่นำไปสู่ความรุนแรง เพราะฉะนั้นผมก็ได้หลังจากที่ทางกลุ่มแกนนำผู้ชุมนุมไม่ยุติการชุมนุม ก็เข้าสู่กระบวนการปรองดองนี้ผมก็ได้บอกแล้วว่า ตอนนี้ก็ถึงต้องกลับมาเป็นดุลพินิจของผม ว่าความเหมาะสมของการเลือกตั้งควรจะเป็นอย่างไร...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายนี้ “**รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา**” นายกรัฐมนตรีค่อนข้างเน้นที่จะกล่าวถึงเป็นพิเศษ โดยในวันที่ 7 มีนาคม นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงประเด็นต่างๆ ที่ระบุว่า เป็นกติกาของบ้านเมือง ที่สมควรสร้างให้เกิดขึ้นก่อนที่จะเปิดรับข้อเสนอเรื่องการยุบสภา โดยในส่วนของเงื่อนไขข้อ 2 คือ “ถ้ายุบสภา กติกาเลือกตั้งที่มีอยู่ ทุกฝ่ายพอใจกันแล้วหรือไม่ และหากเลือกตั้งภายใต้กติกาเดิม จะเกิดปัญหาความขัดแย้งหรือไม่” ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ยังมีประเด็นอื่นๆ ที่ไม่เกิดผลสำเร็จในทางที่ดี ที่จะนำไปสู่การยุบสภา ได้ เพราะกลุ่มคนเสื้อแดงยังคงเรียกร้องให้ยุบสภา ทั้งๆ ที่ยังไม่ยอมรับรัฐธรรมนูญฉบับ 2550 ซึ่งหากมีการยุบสภา แล้วจัดการเลือกตั้ง ปัญหาอาจยังไม่จบ ต่อมานายกรัฐมนตรีกล่าวถึงข้อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ 6 ประเด็น (รายละเอียดในภาคผนวก) ว่ายังมีประเด็นต่างๆ ที่ต้องดำเนินการพูดคุยกันหลายฝ่าย รวมถึงทำประชามติ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและประเทศชาติมากที่สุด แต่ปรากฏว่าวิปฝ่ายค้าน ซึ่งก็หมายถึงนักการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) พรรคเพื่อไทย อันเป็นพรรคที่เป็นเครือข่ายคนเสื้อแดง ปฏิเสธข้อเสนอดังกล่าว

ต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับเงื่อนไขข้อที่ 3 คือ “หากยุบสภาเพื่อให้เกิดการเลือกตั้ง จะทำให้ความขัดแย้งรุนแรงในขณะนี้หมดไปหรือไม่” ประเด็นนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวทำทนายคนเสื้อแดงให้พิสูจน์ว่า ที่คนเสื้อแดงระบุว่าไม่ได้มีการใช้ความรุนแรงต่างๆ แต่เหตุใดคนเสื้อแดงกลับยังมีการพูดจาข่มขู่ว่าจะขัดขวางการไปเยือนพื้นที่ที่เป็นเขตของคนเสื้อแดง ซึ่งไม่ถือเป็นการทำตามกติกาประชาธิปไตย

ในส่วนของประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงข้อเรียกร้องให้ยุบสภา เพราะรัฐบาลไม่มีความเป็นประชาธิปไตย และขึ้นมาเป็นรัฐบาลโดยมีอำนาจของทหารหนุนหลัง นายกรัฐมนตรี จึงแสดงเหตุผลว่า รัฐบาลมาอย่างถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ตามหลักการและขั้นตอนเดียวกับที่

รัฐบาลชุดก่อนขึ้นดำรงตำแหน่ง ทั้งรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช และ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ อันเป็นไปโดยกติกาสากลของระบบรัฐสภา จากนั้นในเดือนต่อมา นายกรัฐมนตรีได้ตั้งข้อสังเกตว่า ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ยังไม่ชัดเจนพอ เพราะการพูดจาบนเวทีคนเสื้อแดงมีข้อมูลที่ไม่ตรงกัน คือ ขณะที่วันหนึ่งเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรียุบสภา แต่อีกวันก็เรียกร้องให้ลาออก ขณะเดียวกันไม่นาน แกนนำเสื้อแดงก็กล่าวว่า การยุบสภา เป็นเพียงหลักกิโลเมตรแรก ซึ่งหมายถึงเป็นเพียงการเริ่มต้นเพื่อนำไปสู่เรื่องอื่นๆ ซึ่งเมื่อก่อนนั้น ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีจึงแสดงความกังวลใจว่า ในเมื่อข้อเสนอของแกนนำคนเสื้อแดงไม่ชัดเจน ก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ในอนาคต เช่น คนเสื้อแดงอาจสร้างความขัดแย้ง หรือเคลื่อนไหวทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสงบ หรือ มีความคลางแคลงใจกับกติกาการเลือกตั้ง นำไปสู่การไม่ยอมรับผลเลือกตั้งอีก เช่นที่ตนเองกำลังถูกโจมตีอยู่เวลานี้ได้

ทั้งนี้ในเดือนถัดมานายกรัฐมนตรียังคงย้ำว่า การปฏิวัติ รัฐประหาร มิใช่ทางออกของปัญหา เพราะการปฏิวัติรัฐประหารเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือกติกาอันชอบธรรมของบ้านเมือง มีแต่จะนำไปสู่สถานการณ์เลวร้ายขึ้น จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงกรณีมีการพาดพิงคำกล่าวของตนเองเกี่ยวกับการชุมนุมเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อเหลือง เมื่อครั้งที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ในสมัยของรัฐบาล สมัคร สุนทรเวช ซึ่งคนเสื้อแดงนำมากล่าวกับผู้ชุมนุมเพื่อ discredit นายกรัฐมนตรีเสมอว่า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นคนไม่รักษาคำพูด นายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่า สิ่งที่พูดในครั้งนั้นหมายความว่า ไม่ว่าจะมีความจำเป็นเท่าไร มาเรียกร้องด้วยหลักการ และเหตุผล ก็ควรที่จะสงบรับฟัง และวันนี้ ตนเองในฐานะนายกรัฐมนตรีก็กำลังสงบรับฟังเหตุผลของข้อเรียกร้องอยู่ มิได้เพิกเฉย

จากนั้นในวันที่ 21 มีนาคม นายกรัฐมนตรียังคงกล่าวถึงการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ด้วยการเรียกร้องให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา และเมื่อทุกฝ่ายทำตามกติกาแล้ว ข้อเสนอต่างๆ ก็อาจจะได้รับการพิจารณา แต่นายกรัฐมนตรีระบุว่า การที่คนเสื้อแดงเสนอให้มีการยุบสภา ก่อน แล้วค่อยเปิดการเจรจาเป็นหลักการที่ไม่ถูกต้อง เพราะหากทำเช่นนั้น ตนเองก็จะต้องออกไปดำเนินการหาเสียงเลือกตั้ง ไม่จำเป็นต้องมาเจรจาพูดคุยกันแล้ว แต่ในส่วนท้าย นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อตนเองยุบสภา ไป สูดท้ายคนที่ออกไปดำเนินการทางการเมืองลงเลือกตั้งหาเสียง ก็คือ คนในกลุ่มเสื้อแดง ซึ่งก็เป็นคนที่อยู่ในพรรคเดียวกัน คือพรรคเพื่อไทยนั่นเอง

ประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรียังคงย้ำถึงการที่รัฐบาลของตนเอง เป็นรัฐบาลที่มาโดยระบบรัฐสภาอย่างถูกต้องตามหลักสากล คือ เมื่อไม่มีพรรคใดได้รับเสียงข้างมาก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถโหวตเลือกนายกรัฐมนตรีได้ ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับสมัยรัฐบาลพรรคพลังประชาชน (ชุดของนายสมัคร สุนทรเวช และนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์) แต่หลังจากที่มีการตรวจสอบได้ว่ารัฐบาลชุดของพรรคเดิม ทุจริตการเลือกตั้ง ดังนั้น ตนเองจึงก้าวขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี จากการโหวตของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และจัดตั้งรัฐบาลพรรคร่วมขึ้นมาอย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายทุกประการ เหมือนกันกับต่างประเทศ เช่น อิสราเอล หรือประเทศอื่นๆ ก็มีลักษณะเดียวกันนี้

ประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกรอบกติกาของการชุมนุม โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้เสนอข้อตกลงเพื่อการเคารพสิทธิเสรีภาพ และ สันติวิธีในการชุมนุม เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2553 (รายละเอียดตามภาคผนวก) โดยในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีแสดงความเห็นด้วยว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสม ส่วนเมื่อพิจารณาถึงสิ่งที่นายกรัฐมนตรีต้องการจะสื่อสารไปยังอดีตนายรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีจึงเรียกร้องให้อดีตนายรัฐมนตรี ทักษิณ ทำตามกติกาของบ้านเมือง ควรกลับมายอมรับกระบวนการยุติธรรม กระทั่งในประเด็นสุดท้าย นายกรัฐมนตรีได้ย้ำถึงจุดยืนเกี่ยวกับการเจรจากับแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) อีกครั้งว่าตนเองนั้นพร้อมที่จะเจรจาพูดคุยด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและบ้านเมือง โดยมีได้ยึดกับความต้องการของตนเองเป็นใหญ่

ต่อมาวันที่ 4 เมษายน 2553 หลังจากที่มีการเจรจาเกิดขึ้นระหว่างฝ่ายรัฐบาลและแกนนำผู้ชุมนุม แต่ครั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุยืนยันว่าจะไม่มีการเจรจาครั้งที่ 3 แต่จะมุ่งหน้าแก้ไขดำเนินการให้สถานการณ์ของประเทศเข้าสู่ภาวะปกติให้มากที่สุด เพราะในเมื่อสถานการณ์ยังไม่ปกติ การจัดการเลือกตั้งก็ไม่เกิดประโยชน์อันใด ทั้งยังมีปัญหาด้านอื่นๆ อีกมากที่จะต้องบริหารจัดการแก้ไข เช่น การแก้ไขปัญหาฟื้นฟูเศรษฐกิจ นอกจากนี้กรณีอดีตนายรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร หากว่าศาลตัดสินแล้ว ยอมรับกระบวนการของศาล ก็จะมีกระบวนการการให้อภัยหรือไม่นั้น นายกรัฐมนตรีระบุว่า กระบวนการต่างๆ มีอยู่ตามปกติ ซึ่งหากอดีตนายรัฐมนตรีกลับมา ก็จักได้ดำเนินการต่างๆ ไปตามกระบวนการ ซึ่งจะส่งผลให้ปัญหาทุกอย่างคลี่คลายลงได้

อย่างไรก็ดี เมื่อถึงวันที่ 25 เมษายน ซึ่งรัฐบาลได้ทำการสลายการชุมนุมคนเสื้อแดงไปแล้ว ในวันที่ 10 เมษายน 2553 นั้น นายกรัฐมนตรียังคงกล่าวยืนยันว่า กติกาของสังคมเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติ แม้แต่การเสนอให้มีการเลือกตั้งใหม่ ก็จำเป็นที่จะต้องมาพูดคุยกันในเรื่องของกติกา และ

การทำบรรยากาศของบ้านเมืองให้สงบสุข เกิดการแข่งขันกันอย่างเสรี ตามวิถีของสังคมประชาธิปไตย นอกจากนี้ในวันที่ 23 พฤษภาคม ซึ่งรัฐบาลได้สลายการชุมนุมกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงไปแล้วในวันที่ 19 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีได้ตอบคำถามพิธีกรเกี่ยวกับการยุบสภาว่าตนเองนั้นไม่ปฏิเสธการยุบสภา ก่อนครบวาระ แต่ว่าตนเองเคยเสนอแผนปรองดอง ว่าได้กำหนดวันที่ 14 พฤศจิกายน ให้เป็นวันเลือกตั้ง หลังจากที่เห็นว่าบรรยากาศของบ้านเมืองสงบสุขแล้ว เพื่อให้การเลือกตั้ง หรือการยุบสภา เป็นสิ่งที่สุจริตเที่ยงธรรมและสันติ แต่ในเมื่อกลุ่มแกนนำผู้ชุมนุมไม่ยุติการชุมนุม ทั้งหมดจึงเป็นดุลยพินิจของตนเองที่จะตัดสินใจว่าการเลือกตั้งจะเกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร

จากข้างต้น ความหมายชุดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการสนับสนุน “วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของคนเสื้อแดง” ว่า ประโยชน์ของประเทศจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มคนเสื้อแดงยอมรับในกติกาของบ้านเมือง คือ การไม่กระทำผิดกฎหมายต่างๆ และหลังจากนั้น นายกรัฐมนตรีก็อาจพิจารณายุบสภา ดังนั้นการสร้างวาทกรรมชุดนี้ จึงมีลักษณะคล้ายคลึงกับการเรียกร้องให้คนเสื้อแดงเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง เพียงแต่ในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเดือนมีนาคม ซึ่งข้อเสนอแนวทางปรองดองยังไม่เกิดขึ้น นายกรัฐมนตรีจึงเรียกร้องให้คนเสื้อแดงทำตามกติกา ดังนั้น การกล่าวเช่นนั้นนายกรัฐมนตรี หรือผู้สร้างวาทกรรมจึงได้ภาพของผู้เรียกร้องให้สังคมเกิดความสงบสุข มีภาพลักษณ์ของผู้รอมชอม แต่ไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตามข้อเรียกร้องอย่างไม่มีหลักการที่ถูกต้อง และชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตามก็ตีปรากฏว่าผู้สร้างวาทกรรมได้มีการกล่าวถึงประเด็นต่างๆ อันเป็นเหตุการณ์ที่สะท้อนว่ากลุ่มคนเสื้อแดงไม่ยอมทำตามกติกา ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงถือว่ามีความชอบธรรม ที่จะไม่ตอบรับกับข้อเสนอให้ยุบสภา ได้

5.3 ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการเรียกร้องของกลุ่ม นปช.

“...และที่สำคัญคือว่าที่บอกยุบสภาแล้วมาคุยกัน มันก็เป็นตัวบ่งบอกอย่างหนึ่ง ว่าเขาเองก็ไม่ชัดเจนว่ายุบสภาคือข้อเรียกร้องสุดท้าย...”

“...เพราะฉะนั้นมาเรียกร้องว่าอยากให้เลือกตั้งก่อน ผมก็ต้องบอกว่าอะไรเป็นเหตุผล เหตุผลที่ผมคิดว่ามีน้ำหนักที่สุด ก็คือบอกว่าถ้าเลือกตั้งแล้ว ทุกคนมีความรู้สึกว่ามันกลับไปสู่ภาวะของการแข่งขันตามระบอบประชาธิปไตยและก็จะทำให้เหตุการณ์สงบ ทีนี้ข้อสังเกตก็มีอยู่ว่าในขณะที่พูดอย่างนี้ก็มีแกนนำพูดบนเวทีว่าที่จริงยุบสภา หลักกิโลเมตรแรก ความหมายก็คือมีเรื่องอื่นอีกนะ และเราก็จะได้ยินมาตลอด ว่ามีถ้อยคำเช่น

อำมาตย์ รัฐไทยใหม่ สงครามชนชั้น ถามว่า 3 เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับยุบสภา และไม่ยุบสภาอย่างไร...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น อดีตนายกรัฐมนตรีนพ.ท. ทักษิณ ชินวัตร ไม่เห็นด้วยกับการเจรจา

“...แต่ที่ผมแปลกใจก็คือว่าพอทันทีที่กระบวนการนี้ทำท่าจะเริ่มขึ้นได้คุณทักษิณฯ ก็มาจากต่างประเทศเลย บอกว่ากรรมการสิทธิเนี่ยไม่เป็นกลาง มานั่งอยู่กับผม และวันที่นั่งอยู่กับ นปช. ทำไมผมไม่เห็นต้องระแวงเลยว่ากรรมการสิทธิเนี่ยเข้าข้าง นปช. จริงๆ ไปพบ นปช. ก่อนพบผมอีก ไปนั่งอยู่ด้วยกันเหมือนกันนะครับ ผมก็เลยมีความกังวลว่า สรูปแล้วเนี่ย คือคุณทักษิณฯ ฟังดูแล้วคงไม่อยากให้เจรจา...”

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตว่าการเรียกร้องของกลุ่ม นปช. ทำเพื่อ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

“...ทีนี้ผมก็ต้องถาม นปช. ว่าตกลง นปช. เนี่ย ถ้าอยากจะทำเรื่องยุบสภาเพื่อช่วยกันบริหารจัดการในข้อเรียกร้องที่มีเหตุมีผลที่เป็นเรื่องของคนส่วนรวมคือการพัฒนาประชาธิปไตย จะคุยใหม่ หรือในที่สุดมีเรื่องอื่นอยู่ ต้องทำงานให้คนอื่นอยู่ก็คือคุณทักษิณฯ เพราะฉะนั้นก็เลยไม่ยอมคุยเรื่องนี้ เพราะกลัวว่าถ้าคุยเรื่องนี้เนี่ย ในที่สุดเรามีทางออกเรื่องประชาธิปไตยกันเนี่ย มันไม่สมกับประโยชน์ของคุณทักษิณฯ ก็ต้องพิสูจน์กันนะครับ ถ้ามาเนี่ยก็คือเราแสดงให้เห็นว่า นปช. สนใจเรื่องประชาธิปไตย เรื่องความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ถ้าไม่มาเนี่ยผมก็ต้องตอบได้อย่างเดียวว่า นปช. มีหน้าที่อย่างเดียวกันก็คือทำตามที่คุณทักษิณฯ สั่ง...”

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกังวลว่าหากยุบสภาไปแล้วความขัดแย้งจะยังไม่ยุติ

“...ไม่ใช่ว่ายุบสภาเสร็จ ก็เลือกตั้งกันกลับเข้ามา มามีการกล่าวหาอีกว่าอำมาตย์ยังเกี่ยวข้อง ชุมมูกันต่อ...”

“...แต่ผมก็ยังมีความห่วงใยกับ 3 - 4 ประเด็นที่พูดไปก่อนหน้านี้ว่ามันมีสิ่งบอกเหตุ สิ่งบ่งบอกว่ามันยังไม่จบ ยกเว้นมาทำความเข้าใจร่วมกัน หรือมีวิธีการในการที่จะสร้างหลักประกันว่ามันจะจบจริงๆ...”

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงข้อเรียกร้องของ นปช. มีวาระอื่นๆ หลายประการ

“...ข้อเรียกร้องทางการเมืองที่มีการชูขึ้นมา มันมีหลายครั้งที่มันบ่งบอกว่าจริงๆ มันไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย ยุบสภา ลาออก ดูจะไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย มันมีไกลกว่านั้น ไกลกว่านั้นอีกหน่อยก็เป็นเรื่องการชิงอำนาจรัฐ ไกลกว่านั้นไปอีก ก็ว่าชิงไปเพื่ออะไร เพื่อแก้ไขปัญหาก็กับใคร และไปไกลกว่านั้นก็คือการที่เริ่มมีคำพูดเรื่องรัฐไทยใหม่ มีกระบวนการซึ่งกระทบกับสถาบันหลักของชาติ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายชุดนี้ ที่ว่า “ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา” ตัวอย่างแรกเกิดขึ้นในวันที่ 21 มีนาคม ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวถึงข้อเรียกร้องของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ให้ตนเองยุบสภาว่ามีข้อเสนอสุดท้าย เพราะแกนนำพูดบนเวทีว่าการยุบสภาเป็นเพียงหลักกิโลเมตรแรก และยังมีคำกล่าวอื่นๆ อีกเช่น “อำมาตย์ รัฐไทยใหม่ สงครามชนชั้น” ทั้งนี้ในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีได้ขยายความว่า จากการที่อดีต นายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ออกมาแสดงจุดยืนไม่เห็นด้วยกับการเจรจา เนื่องจากเห็นว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ไม่มีความเป็นกลาง ประเด็นนี้ นายกรัฐมนตรีจึงสรุปว่าอดีต นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยให้มีการเจรจา ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีจึงตั้งคำถามว่า กลุ่มคนเสื้อแดงจะดำเนินการเจรจาต่อไปด้วยการพูดคุยกันอย่างไรมีเหตุผล หรือล้มเลิกการเจรจา ด้วยเกรงอดีต นายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ไม่เห็นด้วย เนื่องจากเกรงว่าผลการเจรจาจะไม่เป็นประโยชน์กับตัวเอง ทั้งนี้ในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีได้แสดงความกังวลในปัญหาของประเทศชาติว่า แม้จะยุบสภาไปแล้วแต่การชุมนุมอาจจะเกิดขึ้นอีก เพราะมีสิ่งบอกเหตุว่าผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงจะไม่ทำตามกติกา เช่นเดียวกับประเด็นถัดมาซึ่งเกิดขึ้นในวันที่ 4 เมษายน นายกรัฐมนตรียังคงย้ำว่ามีกลุ่มที่ไม่ต้องการให้ปัญหายุติอยู่ที่การยุบสภา เพราะคำกล่าวของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ว่า การยุบสภา เป็นเพียงกิโลเมตรแรก ย่อมหมายความว่าอาจมีสิ่งอื่นที่ไม่เป็นไปตามกติกาตามมาภายหลัง จนกระทั่งวันที่ 25 เมษายน หลังจากรัฐบาลได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดงในวันที่ 10 เมษายน แล้วที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวว่าข้อเรียกร้องทางการเมืองไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย ซึ่งนายกรัฐมนตรีระบุว่าเป็นเรื่องการชิงอำนาจรัฐ และอาจไกลกว่านั้น ที่เริ่มมีคำพูดเรื่องรัฐไทยใหม่ และมีกระบวนการซึ่งกระทบกับสถาบันหลักของชาติ

จากข้างต้น ความหมายเหล่านี้นำเสนอประเด็นที่ว่ากลุ่มคนเสื้อแดงไม่มีความจริงใจ ไม่มีจุดยืนแน่นอน เป็นการพยายามสะท้อนความหมายที่ส่งผลให้คนเสื้อแดงมีภาพลักษณ์ที่ไม่น่าเชื่อถือ และสูญเสียความชอบธรรมมากขึ้นในการออกมาเรียกร้องต่างๆ

5.4 นายกรัฐมนตรีรับฟังความเห็นของทุกฝ่าย เกี่ยวกับข้อเสนอของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเจรจา

“...ผมเชื่อนะครับว่าคนส่วนใหญ่เนี่ย เห็นด้วยที่จะให้มีการพูดคุยจริงๆ ผมไม่บอกว่าทุกคนนะและก็จริงๆ ก็จำเป็นต้องพูดเหมือนกันนะครับ ในขณะที่เราบอกมีคนเรียกร้องให้ยุบสภาจำนวนพอสมควรไม่น้อยหรอก ผมก็ไม่เคยบอกว่ำน้อย ผมก็บอกได้เช่นเดียวกันนะครับว่ามีคนที่เขาแสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ เหมือนกันบอกอย่ายุบสภาเค้าไม่เห็นด้วยนะครับ และเขาก็อาจจะไม่เห็นด้วยกับผู้ชุมนุม แต่เขาบอกเขาไม่แสดงออก เพราะว่าถ้าเขาแสดงออกมาเนี่ยในสถานการณ์แบบนี้บางครั้งเนี่ย มันอาจจะทำให้ปัญหาลุกลามได้ ผมก็มีหน้าที่ต้องฟังคนเหล่านี้ไม่น้อยไปกว่าที่จะฟัง นปช...”

“...ความเห็นมันแตกต่างกันอยู่แล้ว และบางคนเนี่ยจุดยืนไกลถึงขั้นบอกว่าไม่ควรจะพูดคุยด้วยแต่ผมก็บอกเรื่องการพูดคุยเนี่ย ยังไงก็อยากให้ทุกฝ่ายสนับสุนน...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายต่อมา ที่ว่า “นายกรัฐมนตรีรับฟังความเห็นของทุกฝ่าย เกี่ยวกับข้อเสนอของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)” ในประเด็นตัวอย่างวันที่ 21 มีนาคม นายกรัฐมนตรีกล่าวว่ามีการแสดงความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการดำเนินการเจรจาระหว่างนายกรัฐมนตรีกับแกนนำคนเสื้อแดง ว่าโดยมากไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมเรียกร้องให้ยุบสภา ซึ่งตนเองจำเป็นที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย มิใช่รับฟังแต่การเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อแดงฝ่ายเดียว ทั้งนี้ ชุดความหมายนี้ ผู้สร้างวาทกรรมได้สะท้อนภาพลักษณ์ของตนเองว่าเป็นผู้เปิดกว้าง ยินดีที่จะรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายกลุ่มคนเสื้อแดง และฝ่ายอื่นๆ ที่ไม่เห็นด้วยกับกลุ่มคนเสื้อแดง ตอกย้ำ “อุดมการณ์ประชาธิปไตย” ที่นายกรัฐมนตรีไม่ปิดกั้นการแสดงออก และยังส่งผลให้นายกรัฐมนตรีได้รับความนิยมนิยมชมชอบมาก ประชาชนมากขึ้นอีกด้วย

5.5 การยุบสภา ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแสดงความคิดเกี่ยวกับการยื่นคำขาดจากคนเสื้อแดงให้ยุบสภา

“...คือขณะนี้กลุ่มผู้ชุมนุมโดยเฉพาะแกนนำ เขาก็ไม่ได้แสดงเจตนา เพราะว่าเขายังขีดเส้นตายเรียกร้องว่าต้องยุบสภาวันนี้หรือภายใน 15 วัน ซึ่งผมก็ยืนยันว่าไม่ได้เป็นประโยชน์กับการแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น แล้วก็ได้เป็นประโยชน์กับข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมเอง นะครับ ซึ่งพูดถึงเรื่องของความยุติธรรม การแก้ปัญหาโครงสร้าง เรื่องของประชาธิปไตย ที่เป็นข้อเรียกร้องที่ผมถือว่าเป็นข้อเรียกร้องที่เราต้องรับฟัง ส่วนถ้ายุบสภาแล้วหวังผลเป็นเรื่องอื่น เป็นประโยชน์ส่วนตัวส่วนกลุ่มนั้น เป็นเรื่องที่รัฐบาลคงไม่อาจยอมรับได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีอ้างคนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยุบสภา

“...คือเหตุและผลก็ต้องว่ากัน ที่นี้เรื่องเหตุผลก็ว่ากันไปแล้วอย่างที่ผมบอก ผมคิดว่าคนส่วนใหญ่ไม่เชื่อว่าการยุบสภาวันนี้หรือภายใน 15 วันแก้ปัญหาได้จริงนะครับ แก่ไม่ได้แน่เรื่องปัญหาโครงสร้าง ความไม่เป็นธรรมต่างๆ ที่พูดกันอยู่นี้ะครับ แล้วก็แก่ไม่ได้ด้วยในแง่การที่จะมีหลักประกันเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่มีความมั่นคง...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนไม่ยุบสภา

“...ที่จริงขณะนี้สับสนเพราะว่าคุณวีระ มุสิกพงศ์ พูด 30 วัน มีบางคนพูด 5 เดือน มีบางคนพูด 6 เดือน ผมไม่ทราบ แต่อย่างที่ผมบอกครับ ผมตอบไม่ได้ละครับ 30 วัน 6 เดือน 8 เดือนเพราะสาระไม่ได้อยู่ตรงนั้น สาระอยู่ในสิ่งที่จะทำ แต่ถ้าให้ตอบเร็วๆ ก็บอก 30 วันไม่ต้องพูด มีใครคิดบ้างว่ายุบสภา 30 วันแล้วบ้านเมืองสงบจริง แก้ปัญหาต่างๆ ที่มีการเรียกร้องถกเถียงกันมาได้จริง ผมว่าน้อยมากครับที่คิดว่ายุบสภา 30 วันแล้วเป็นคำตอบสำหรับประเทศ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

ในชุดความหมายนี้ “การยุบสภา ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ” ประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 4 เมษายน ว่ากลุ่มผู้ชุมนุมโดยเฉพาะแกนนำ ยังคงขีดเส้นตายเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรียุบสภา ภายในวันนี้หรือภายใน 15 วัน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียืนยันว่าการทำเช่นนั้นมิได้เป็นประโยชน์กับการแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น แล้วไม่ได้เป็นทางแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งเรื่องความยุติธรรม การแก้ปัญหาโครงสร้าง เรื่องประชาธิปไตย ซึ่งเป็นข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมเลย แต่ถ้าหากว่าการเรียกร้องให้ยุบสภา มีเพื่อหวังผลประโยชน์ของกลุ่มส่วนตนนั้น รัฐบาลก็มีความยอมรับได้ ทั้งนี้ในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีระบุว่า คนส่วนใหญ่ก็ไม่เชื่อว่าการยุบสภา จะแก้ปัญหาได้จริง ส่วนกรณีที่ตนเองเคยเรียกร้องให้อดีตนายกรัฐมนตรี สมัคร สุนทรเวช ลาออกหรือยุบสภา แม้ว่าผู้ชุมนุมต่อต้าน เพราะไม่ต้องการให้คนในพรรคพลังประชาชน หรืออดีต นายกรัฐมนตรีกลับเข้ามาใช้อำนาจอีก แต่ตนเองขณะที่เป็นฝ่ายค้านกลับบอกว่าไม่ขัดข้อง เพราะหากกลับเข้ามาแล้วบ้านเมืองสงบ แต่ในกรณีของตนเองขณะนั้นนั้น ไม่สามารถมั่นใจได้ว่าหากยุบสภาไปแล้ว บ้านเมืองจะสงบ

จนกระทั่งวันที่ 25 เมษายน หลังจากรัฐบาลได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดงในวันที่ 10 เมษายน แล้ว นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวในรายการว่า มีความสับสนเกี่ยวกับคำพูดของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ว่าต้องการให้ยุบสภา

ภายในกี่วันกันแน่ แต่นายกรัฐมนตรีย้ำว่าไม่ว่าจะกี่วันก็ตาม สาระอยู่ที่ว่าทำอย่างไรให้บ้านเมืองสงบได้จริง และสามารถ แก้ปัญหาต่างๆ ที่มีการเรียกร้องถกเถียงกันมาได้จริง

ทั้งนี้ ความหมายชุดนี้ เป็นไปตามที่ตอนต้นที่ว่า หลังจากที่อยู่ในช่วงแรกของการชุมนุม นายกรัฐมนตรีสร้างความหมายว่า “นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ” แต่เมื่อล่วงเข้าช่วงเดือนเมษายน ซึ่งจะเห็นว่าการชุมนุมยังคงดำเนินต่อไปไม่ทีท่าว่าจะยุติ มีเหตุที่กลุ่มคนเสื้อแดงไม่ยอมรักษากติกาหลายๆ อย่าง ดังนั้นจึงไม่มีประโยชน์ หากนายกรัฐมนตรีทำการยุบสภา ทั้งนี้ความหมายชุดนี้ ยังคงปรากฏในวันที่ 25 เมษายน หรือหลังเหตุสลายการชุมนุม ขอคืนพื้นที่ในวันที่ 10 เมษายน ที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ซึ่งเมื่อบวกกับภาพของผู้ก่อการร้ายในกลุ่มคนเสื้อแดง ดังนั้นชุดความหมายนี้ ด้านหนึ่งจึงเป็นการย้ำจุดยืนของตัวผู้สร้างวาทกรรม และเกิดเป็นความชอบธรรมว่าการยุบสภา ไม่ใช่ทางออกที่จะทำให้ประเทศชาติได้ผลประโยชน์ เพราะกลุ่มคนเสื้อแดงไม่ยอมทำตามกติกา ขณะที่อีกด้านหนึ่งเป็นการยืนยันว่า ผู้สร้างวาทกรรมไม่ต้องการตอบรับกับข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง ด้วยการพยายามที่จะหาเหตุผลมาสนับสนุนว่าคนเสื้อแดงไม่ทำตามกติกา โดยกำหนดนิยามของคำว่า “กติกา” ว่าหมายถึง การไม่ทำผิดกฎหมายต่างๆ, การไม่ทำตามเงื่อนไขของการยุบสภา ทั้งๆ ที่ในทางกลับกัน “การยุบสภา” อาจหมายถึง “การทำตามกติกา” ในนิยามความหมายของฝั่งกลุ่มคนเสื้อแดงก็ได้

5.6 รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีที่ตนเองปฏิเสธข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง

“...การหาคำตอบทางการเมืองต้องไม่สร้างบรรทัดฐานทางการเมืองว่าต่อไปนี้การใช้วิธีการของการก่อการร้าย การใช้ความรุนแรง การข่มขู่คุกคามนำมาสู่คำตอบทางการเมืองภายใต้การกดดัน ข่มขู่ คุกคามอย่างนี้ ผมว่าอันนี้ต้องเข้าใจ เพราะว่าอันนี้เกี่ยวข้องกับการอนาคตของสังคมประชาธิปไตยอย่างชัดเจน ไม่ได้เกี่ยวกับตัวผม...”

“...และผมมั่นใจด้วยว่าคนจำนวนมากซึ่งขณะนี้ออกมาชุมนุม จะเรียกว่าคนหลากหลายหรือกลุ่มต่างๆ ที่เขามาชุมนุม และบอกว่าอย่ายุบสภา มันไม่ใช่เพราะว่าเขารักนายอภิสิทธิ์ แต่เขาบอกว่าสังคมไทยประชาธิปไตยจะจำนวนต่อวิธีการเรียกร้องหรือข่มขู่คุกคามอย่างนี้ไม่ได้...”

“...รัฐบาลหรือตัวผมมันไม่ยอมรับเงื่อนไขที่เป็นลักษณะของการยื่นคำขาดของผู้ชุมนุม ผมก็ต้องยืนยันนะครับเหมือนกับที่คุยไปในช่วงต้นของรายการ เหตุผลที่เราไม่สามารถที่จะไปรับข้อเสนอเงื่อนไข จากกลุ่มคนซึ่งใช้วิธีการข่มขู่ หรือใช้ความรุนแรงคุกคามนะครับ ความจริงขณะนี้ไม่ใช่คุกคามรัฐเท่านั้น แต่ว่ามีปัญหาของการไปคุกคามทำร้ายพี่น้องประชาชนทั่วไปด้วย อันนี้เป็นจุดยืนที่เราต้องดำรงไว้ครับ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายที่ว่า “**รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม**” นายกรัฐมนตรีกล่าวเมื่อวันที่ 25 เมษายน ระบุว่า ในการหาคำตอบทางการเมืองต้องไม่สร้างบรรทัดฐานทางการเมืองว่า หากใช้ความรุนแรง การข่มขู่คุกคาม จะสามารถแก้ปัญหาได้ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียืนยันว่า ทั้งกลุ่มคนหลากสี หรือกลุ่มต่างๆ ที่ออกมาชุมนุมเพื่อคัดค้านการยุบสภาฯ นั้น มิได้เกิดจากกลุ่มคนเหล่านี้ต้องการสนับสนุนตนเองเป็นการเฉพาะ แต่เป็นเพราะกลุ่มนี้ไม่ต้องการให้รัฐบาลจำนนต่อวิธีการเรียกร้อง หรือข่มขู่คุกคาม ดังนั้นตนเองและรัฐบาลจึงไม่ยอมรับเงื่อนไขที่เป็นลักษณะของการยื่นคำขาดจากผู้ชุมนุม

ทั้งนี้ การสร้างความหมายนี้ ด้านหนึ่งเพื่อยืนยันถึงจุดยืนของรัฐบาลว่า จะไม่ยอมจำนนต่อกรกระทำผิดกฎหมาย หรือการใช้วิธีการที่รุนแรงในการเรียกร้องต่างๆ เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของผู้ยึดมั่นในกฎหมาย และสร้างอุดมการณ์ต่อต้านความรุนแรง อย่างไรก็ตาม อดีตกฎหมายหนึ่ง ยังหมายถึงความต้องการหาเหตุผลสนับสนุน และชี้แจงกรณีการขอคืนพื้นที่ในวันที่ 10 เมษายน ที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน เพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการสลายการชุมนุมว่า กลุ่มคนเสื้อแดงมีการใช้ความรุนแรงในการเรียกร้องต่างๆ มีการใช้ถ้อยคำข่มขู่คุกคามสร้างความหวาดกลัวแก่ประชาชน นอกจากนี้ยังเป็นการตอกย้ำภาพในด้านลบแก่ผู้ชุมนุมมากยิ่งขึ้น

5.7 นายกรัฐมนตรียืนยันที่จะยุบสภาฯ แล้วจัดให้มีการเลือกตั้ง หากทุกคนทำตามกติกา

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงจุดยืนของรัฐบาลต่อข้อเรียกร้องทางการเมือง

“...ตั้งแต่ผมมาเป็นนายกรัฐมนตรี ผมไม่เคยปฏิเสธแนวคิดในเรื่องของการยุบสภา เพราะทราบว่ามันมีความขัดแย้งทางการเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์ที่บอกว่า อยากจะเห็นประชาชนนั้นมีโอกาสที่จะตัดสินใจในการเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่ง ปลายปีที่แล้ว ตั้งแต่กลางปีที่แล้วครับ ผมได้พูดว่าการยุบสภาน่าจะเกิดขึ้นได้ถ้าเรามีเงื่อนไข 3 เงื่อนไข 1. เศรษฐกิจฟื้น 2. เราตกลงกันเรื่องกติกาได้ และ 3. บรรยากาศของบ้านเมืองนั้นเอื้ออำนวยให้มีความสงบสุข ทำให้การเลือกตั้งนั้นเป็นการเลือกตั้งที่เสรีเป็นธรรม และไม่มีมีความรุนแรง หรือปราศจากความรุนแรง ปลายปีประมาณเดือนธันวาคมครับ ผมยังเคยตกลงกับวิปฝ่ายค้าน วิปวุฒิสภาผ่านวิปรัฐบาลว่า ถ้านำเอา 6 ประเด็นซึ่งคณะกรรมการสมานฉันท์พูดถึงการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาทำประชามติ และรัฐสภาเคารพผลของการทำประชามตินั้น เสรีจิ้นเรียบร้อยเมื่อไร ก็จะได้จัดให้มีการเลือกตั้ง...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงกติกาต่างๆ ที่ควรทำตามกระบวนการปรองดอง

“...เพราะฉะนั้นการที่ผมพูดถึงเรื่องของการที่จะมีการจัดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายนนั้น ยังอยู่บนพื้นฐานหลักคิดเดิม ไม่ใช่เป็นเรื่องของการจำนนต่อการเรียกร้องโดยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งเขาเรียกร้องหมายถึงว่า ยุบสภากันวันนี้ พรุ่งนี้ 15 วัน 30 วัน ไม่ใช่ครับ แต่สิ่งที่ผมพูดว่าจะมีการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน ผมได้บอกว่าจะมีการเลือกตั้งก็ต่อเมื่อทุกฝ่ายแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรมในการเข้ามาร่วมในกระบวนการปรองดอง และรูปธรรมที่เราต้องการจะเห็นก็คือ 1. การชุมนุมเคลื่อนไหวในทางการเมืองซึ่งผิดกฎหมายในขณะนี้ต้องยุติลง นอกจากนั้นในระยะเวลาจากวันนี้ไปจนถึงการยุบสภาหรือการเลือกตั้งนั้น จะต้องมีความชัดเจนของการร่วมกันทำงาน ให้รัฐบาล ให้รัฐสภา ให้พรรคการเมือง ให้กลุ่มการเมืองต่างๆ นั้นสามารถทำหน้าที่ของตัวเองตามกฎหมายได้โดยไม่มีขีดขวาง คงไม่ใช่เรื่องที่จะมาพูดกันลอยๆ ครับ แต่ความหมายก็คือว่าการไปลงพื้นที่ของนักการเมืองต่อจากนี้ไป นักการเมืองทุกฝ่ายต้องมาประสานกัน ว่าไปลงพื้นที่ได้ไม่มีการขีดขวาง ไม่มีความรุนแรง ถ้าทำได้ ผมก็บอกว่ารัฐบาลก็พร้อมที่จะจัดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน แต่ว่าถ้าทำไม่ได้ นั่นก็หมายความว่า การเลือกตั้งก็เกิดขึ้นไม่ได้ครับ...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับชุดความหมายที่ว่า “**รัฐบาลยินดีที่จะยุบสภา แล้วจัดให้มีการเลือกตั้ง หากทุกคนทำตามกติกา**” นายกรัฐมนตรีกล่าวเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม ว่าตนเองนั้นไม่เคยปฏิเสธแนวคิดในเรื่องของการยุบสภา ซึ่งตั้งแต่กลางปีที่แล้วได้เสนอไปว่าการยุบสภา เกิดขึ้นได้ถ้าสามารถผ่านเงื่อนไขว่า เศรษฐกิจฟื้นตัวดีขึ้น และบรรยากาศของบ้านเมืองนั้นเอื้ออำนวยให้มีความสงบสุข และหากว่าสามารถนำเอา 6 ประเด็นของการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาทำประชามติได้เสร็จสิ้นเรียบร้อย ก็จะจัดให้มีการเลือกตั้ง ทั้งนี้ข้อเสนอที่จะจัดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 ตามแผนปรองดองแห่งชาติ นั้น มิใช่การจำนนต่อการเรียกร้องโดยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง แต่เป็นระยะเวลาที่เห็นว่าทุกฝ่ายพร้อมจะเข้าร่วมในกระบวนการปรองดองนั่นเอง

อย่างไรก็ดี ความหมายข้อนี้ แม้ว่านายกรัฐมนตรีได้กล่าวไปแล้วว่า การยุบสภา ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ อันถือเป็นการแสดงจุดยืนไม่ยุบสภา แต่การสร้างคามหมายตามข้อนี้ ได้เกิดขึ้นอีกครั้งในวันที่ 9 พฤษภาคม หลังการขอคืนพื้นที่ในวันที่ 10 เมษายน ที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ผ่านพ้นไปแล้ว กอปรกับการที่ช่วงเวลาดังกล่าว นายกรัฐมนตรีได้เสนอแผนปรองดองแห่งชาติออกมา ดังนั้น การสร้างคามหมายนี้จึงถือเป็นการให้นิยามคำว่า “ทำตามกติกา” เพิ่มขึ้นมาว่าหมายถึง “การยอมเข้าสู่กระบวนการปรองดอง” ซึ่งจะมีผลให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 14 พฤศจิกายน

5.8 เมื่อมีแผนปรองดองแล้ว จะไม่มีการต่อรองใดๆ อีก

ประเด็น การพูดคุยกับกลุ่มพันธมิตรฯ เกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...ผมก็ยืนยันครับว่า แผนทั้งหมดนั้นมาจากหลักคิดอย่างที่ผมได้บอกกับพี่น้องประชาชนไปแล้ว ผมคิดและเขียนด้วยตัวเองครับ ผ่านกระบวนการของการรับฟังทุกฝ่าย ไม่ใช่เรื่องไปเจรจาต่อรอง และแผนนี้ที่ผมวางลงไปนั้นก็ไม่มีการต่อรองแล้วครับ เพราะฉะนั้นจะมีการตั้งเงื่อนไขอะไรจากกลุ่มใดอีกไม่ได้ แผนนี้เป็นแผนซึ่งประกาศไปแล้ว และถ้าหากว่าใครขานรับก็มาช่วยกันทำงาน ใครไม่ขานรับโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นกลุ่มคนที่ทำผิดกฎหมายอยู่ เราก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายต่อไป และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งก็จะต้องพับไป เกิดขึ้นไม่ได้ อันนี้ทำความเข้าใจจะครับ ...”(9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายชุดนี้ “เมื่อมีแผนปรองดองแล้ว จะไม่มีการต่อรองใดๆ อีก” นายกรัฐมนตรีกล่าวเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม เกี่ยวกับแผนปรองดองแห่งชาติว่า แผนทั้งหมดนั้นมาจากหลักคิดที่ผ่านกระบวนการของการรับฟังทุกฝ่าย ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมแล้ว ดังนั้นจะไม่ยอมรับการต่อรองใดๆ อีกแล้ว โดยเฉพาะหากเป็นกลุ่มคนที่ทำผิดกฎหมาย รัฐบาลก็ต้องดำเนินการตามกฎหมาย และการเลือกตั้งก็ยกเลิกไป ทั้งนี้ ความหมายข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการยื่นคำขาดกับผู้ชุมนุม เพื่อเน้นว่าในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง แผนปรองดองเป็นแนวทางที่ดีที่สุด ทั้งนี้หากคนเสื้อแดงยังคงทำผิดกฎหมายต่อไป รัฐบาลก็มีอำนาจยอมรับกับข้อเสนอใดๆ ได้อีก ซึ่งผู้สร้างวาทกรรมต้องการสะท้อนถึงจุดยืนของรัฐบาลว่า จะไม่ยอมจำนนต่อผู้ที่ไม่ยอมทำตามกติกาของบ้านเมือง ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นว่า “กติกา” หมายถึงการเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง ซึ่งหากพบว่ายังมีการฝ่าฝืนกฎหมาย รัฐบาลก็จะดำเนินการตามกฎหมายอย่างถึงที่สุด เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์ของผู้รักษากฎหมายไปด้วยในเวลาเดียวกัน

6. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

ในส่วนของ “วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง” นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงภายหลังจากการสลายชุมนุมผ่านไป 2 ครั้ง คือกล่าวหลังจากการสลายการชุมนุมที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553 และกล่าวอีกครั้งหลังการสลายชุมนุมที่เกิดขึ้นในช่วงวันที่ 14-19 พฤษภาคม 2553 ถือเป็นประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมากเป็นลำดับต้นๆ ของการกล่าวประเด็นต่างๆ ทั้งหมดในรายการตลอดทั้ง 3 เดือนตั้งแต่เดือนมีนาคม-พฤษภาคม ทั้งนี้

เพราะหลังการชุมนุมผ่านพ้นไป ประเทศชาติได้รับผลกระทบมากมายหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ตลอดจนด้านจิตใจและความรู้สึก ทั้งในส่วนของผู้ที่ได้รับผลกระทบด้านการขาดรายได้ จากที่ทำกินได้รับความเสียหาย ซึ่งรัฐบาลจักได้เยียวยาต่อไปในลักษณะต่างๆ และในส่วนของ ความรู้สึกของประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุม เนื่องจากในการสลายชุมนุมนั้น มีเหตุการณ์ปะทะระหว่าง เจ้าหน้าที่ทหารและผู้ชุมนุม ตลอดจนผู้แอบแฝงเข้ามาในชุดสีดำที่ติดอาวุธเข้ามาในพื้นที่ด้วย ทั้งหมดนี้ ส่งผลให้มีประชาชนบาดเจ็บ และเสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งหลายคนรับไม่ได้กับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น และหลายฝ่ายก็เรียกร้องให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยเร็ว ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงได้ กล่าวถึงเรื่องนี้ โดยมีชุดความหมาย 8 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่ สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

6.1 ประเทศชาติจะดีได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ

ประเด็น นายกรัฐมนตรี เรียกร้องให้คนไทยยึดมั่นความเป็นไทย

“...แน่นอนที่สุดนะครับ เหตุการณ์ซึ่งมันยืดเยื้อมาเป็นเวลาหลายเดือน และก็นำมาสู่ความสูญเสีย ความขัดแย้งในสถานการณ์ต่างๆ เป็นเรื่องที่ผมคิดว่าทุกคนมีความกังวลใจ แต่ผมยังมีความเชื่อในพื้นฐานของ คนไทยด้วยกันนะครับว่า เราเป็นคนที่มียุทธศาสตร์ไม่ตรี เป็นคนที่รักความสงบ เราต้องดึงพื้นฐานของความเป็น ไทยซึ่งไม่ใช่เฉพาะคนไทยด้วยกันเอง แต่ชาวโลกรู้จักมาเป็นเวลาช้านานนี้กลับออกมาให้ได้นะครับ เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่าเมื่อประมาณสองวันที่แล้วนี้ เมื่อเหตุการณ์เริ่มเข้าสู่ภาวะที่มีความเป็นปกติมากขึ้น ผมก็ได้บอกว่า ขณะนี้เราต้องตระหนักรู้เสมอว่า เราอยู่ในบ้านเดียวกันนะครับ เราอาจจะมีความเห็นแตกต่างกันว่าบ้านควร จะหน้าตาเป็นอย่างไรนะครับ จะอยู่ด้วยกันอย่างไร แต่ว่าเราต้องถือว่าเราอยู่บ้านเดียวกัน...”

“...ส่วนคนที่คิดจะมาเผาบ้าน พุดง่ายๆ นะครับ คือกลุ่มผู้ก่อการร้ายอะไรต่างๆ เรากำลังดำเนินคดีนะ ครับ จัดการกับเขาอยู่ แต่คนส่วนใหญ่ที่มาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ไม่ใช่ผู้ก่อการร้ายนะครับ เป็นคนในบ้าน เรา ก็ต้องมาใช้วิธีในการที่จะช่วยกันฟื้นฟูบ้านหลังนี้ แล้วก็สร้างต่อเติมบ้านหลังนี้ให้มันน่าอยู่และอยู่ด้วยกันได้...”

(23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายที่ว่า “ประเทศชาติจะดีได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ” ในประเด็น นี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าแม้ว่าบ้านเมืองจะเกิดปัญหา หรือต่างฝ่ายต่างมีความคิดเห็นที่แตกต่าง แต่ก็ขอเรียกร้องให้คนไทยยึดมั่นความเป็นไทย คือ ความรู้สึกของความเป็นคนร่วมบ้านหลัง เดียวกัน อย่าให้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากผู้ก่อการร้ายมาทำให้บ้านหลังนี้เสียหายไปได้ ซึ่งเป็นการ สะท้อน “อุดมการณ์คนไทยรักสงบ” นอกจากนั้นยังมีการสร้างสัญลักษณ์ว่า ประเทศไทย

เปรียบเทียบเสมือนเป็นบ้านของคนทั้งประเทศ ดังนั้น แม้จะมีความเห็นแตกต่างกัน แต่ทุกคนก็ยังคงอยู่บ้านเดียวกัน จากนั้นยังกล่าวถึงผู้ที่คิดจะมาเผาบ้าน ซึ่งหมายความแทน “กลุ่มผู้ก่อการร้าย” โดยระบุว่าจะต้องมีการดำเนินคดี สิ่งเหล่านี้ด้านหนึ่งถือเป็นการกล่าวให้ประชาชนรู้สึกสามัคคี และช่วยกันฟื้นฟูประเทศ แต่อีกด้านหนึ่งก็ยังคงมีการกดทับปิดบัง ด้วยการกล่าวว่า ความเสียหายของชาติบ้านเมืองนั้นมาจากการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง ที่มีกลุ่มผู้ก่อการร้ายฉวยโอกาสสร้างความรุนแรงต่างๆ และยังอาจหมายถึงขนาดที่ว่า กลุ่มคนเสื้อแดงเป็นผู้ก่อการร้ายที่ทำลายชาติบ้านเมืองอีกด้วย

6.2 ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบข้อเท็จจริง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้มีการตรวจสอบข้อมูล

“...หัวใจสำคัญที่สุดขณะนี้ ก็คือทุกฝ่ายต้องเปิดใจกว้างในการรับฟังข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผมยกตัวอย่างง่ายๆ ระบุว่า กรณีของพี่น้องประชาชนที่มาชุมนุม โดยเฉพาะจากภูมิภาคและเดินทางกลับภูมิลำเนาไปนะครับ ตลอดระยะเวลาสองเดือน บุคคลเหล่านี้ไม่ได้รับข่าวสารอะไรเลยนอกจากจากเวทีการชุมนุมครับ แม้กระทั่งที่ผมเล่าเมื่อสักครู่นี้ ว่าอะไรเกิดขึ้นที่บ่อนไก่ ที่คลองเตย ที่ดินแดง บุคคลเหล่านี้อาจจะไม่ทราบเลยว่าเกิดอะไรขึ้น นะครับ เพราะฉะนั้นผมก็เรียนว่าแน่นอนครับบุคคลเหล่านี้ก็มีความคิดความเชื่อในการเมืองหรือในด้านต่างๆ แต่ก็ต้องช่วยกันทำความเข้าใจนะครับ ขณะเดียวกันฝ่ายรัฐก็อาจจะยังคงดกหล่นข้อมูลก็ได้ นั่นก็เป็นเหตุผลว่าทำไมจะต้องมีการเปิดใจกว้างรับฟังข้อมูลตรวจสอบกัน...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ประเด็นนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวเรียกร้องว่า ขอให้ประชาชนทุกฝ่ายเปิดใจกว้างในการรับฟังข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะผู้ชุมนุมที่รับฟังข่าวสารด้านเดียวจากเวทีชุมนุมเท่านั้น ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงขอให้ทุกคนเปิดรับข่าวสารให้รอบด้าน และใช้วิจรรณญาณในการรับฟัง ทั้งนี้ ความหมายนี้เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของผู้ที่เป็นห่วงเป็นใยในการเปิดรับข่าวสารของประชาชนที่อาจไม่ตรงตามข้อเท็จจริง ที่จะมีผลกระทบให้เกิดความขัดแย้งตามมา อย่างไรก็ตาม อีกด้านหนึ่ง ยังเป็นการสร้างวาทกรรมเพื่อกดทับว่า ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งอื่นที่มีใช่จากภาครัฐ อาจไม่ใช่แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และอาจมีการบิดเบือนข้อเท็จจริง ทั้งนี้ผู้สร้างวาทกรรมได้กล่าวว่า ผู้ชุมนุมมิได้เปิดรับข่าวสารจากที่ใดเลยนอกจากในเวทีการชุมนุม ย่อมหมายความว่า ข้อมูลในเวทีการชุมนุมนั้นไม่สามารถเชื่อถือได้ ขณะที่ข้อมูลจากภาครัฐ ผู้สร้างวาทกรรมใช้คำว่า “ข้อมูลมีการดกหล่น” ซึ่งให้ภาพว่าฝั่งภาครัฐอาจไม่สามารถรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงมาเผยแพร่ได้ทั้งหมด แทนที่จะกล่าวว่าข้อมูลข่าวสารมีความบิดเบือนไม่น่าเชื่อถือ

6.3 การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงคณะกรรมการอิสระเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริง

“...ผมก็คิดว่าขณะนี้การตรวจสอบจะต้องเกิดขึ้น นอกเหนือจากที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเขาได้ดำเนินการไปแล้ว ผมอยู่ในระหว่างการทาบตามบุคคลนอกนะครับ ซึ่งจะมาทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการอิสระเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงต่างๆ นะครับ อันนี้เป็นเรื่องที่กำลังดำเนินการอยู่นะครับ ในส่วนของภาครัฐเองนะครับ ผู้ปฏิบัติทุกคนพร้อมในเรื่องการตรวจสอบ เพราะผมติดตาม ยืนยัน แล้วก็ขอย้ำเลย ระบุว่า ทุกคนได้ปฏิบัติตามกฎหมายและตามหลักสากลนะครับ ซึ่งก็จะต้องมีการชี้แจงทั้ง ในประเทศต่างประเทศต่อไปนะครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในประเด็นนี้นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า เหตุการณ์การชุมนุมตลอดจนการปะทะระหว่างทหารกับประชาชน จะต้องมีคนนอกจากภายนอกเข้ามาตรวจสอบ ซึ่งมีลักษณะของการตั้งเป็นคณะกรรมการอิสระเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริง ทั้งนี้ภาครัฐและเจ้าหน้าที่ยืนยันว่าได้ดำเนินการทุกอย่างไปตามกฎหมายและยึดหลักการสากลทั้งสิ้น ซึ่งความหมายนี้สะท้อนว่าผู้สร้างวาทกรรมแสดงความเป็นผู้นำที่เปิดกว้าง และมีความยุติธรรม เป็นกลางในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของการชุมนุม และการสลายการชุมนุม นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างภาพด้านบวกให้กับการสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ ว่าสามารถตรวจสอบได้ เพราะการปฏิบัติการนั้นเป็นไปตามหลักการสากลทุกประการ

6.4 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลายการชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรเรื่องการยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจในการเปิดประชุมสมัชชาวิสามัญ

“...ขณะเดียวกันผมก็ได้ข่าวว่าฝ่ายค้านจะยื่นญัตติไม่ไว้วางใจ คาดว่าจะยื่นวันจันทร์นะครับ ก็เป็นเรื่องที่จะทำให้ขบวนการสภาฯ เข้ามาตรวจสอบได้ด้วย เพราะเข้าใจว่าอย่างไรก็ต้องไม่ไว้วางใจผม และก็ต้องมีการอภิปรายเรื่องนี้ ผมพร้อมชี้แจงครับ ถ้ามีการยื่นญัตติเข้ามาก็ต้องมีการอภิปราย ก็พร้อมชี้แจง เพราะฉะนั้นก็จะเป็นโอกาสที่จะทำให้บรรดาข้อมูลต่างๆ เข้ามาสู่เวทีซึ่งจะเผยแพร่ให้คนทั่วประเทศรับรู้รับทราบ ผมคิดว่าก็เป็นเรื่องที่ดีครับ เพราะว่าขณะนี้บางทีก็มีข่าวลือนะครับ มีความสับสนเอารูปเหตุการณ์นั้น เหตุการณ์นี้ออกมาแล้วก็คาดเดา หรือบางทีก็จินตนาการ แล้วก็ไปพูดต่างๆ นานา...”

“...ผมก็คิดว่ามันก็เป็นเวทีซึ่งจะสามารถที่จะนำเอาเรื่องนี้มาพูดจาได้นะครับ บังเอิญจริงๆ แล้วปิดสมัยประชุมไปแล้วนะครับ ที่เป็นสมัยประชุมสามัญ แต่เรากำลังเปิดวิสามัญเพราะว่า จะต้องผ่านกฎหมายงบประมาณ ก็คิดว่าจะใช้เวทีในช่วงของวิสามัญ ถ้ามีการยื่นอภิปรายไม่ไว้วางใจ ใช้กระบวนการของสภา...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ

“...ผมขอเรียนครับว่า สำหรับวันพรุ่งนี้และวันมะรืนนี้ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้มีการประชุม เพื่อเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจตัวผม และรัฐมนตรีอีก 4-5 ท่าน ซึ่งก็เป็นเรื่องของกระบวนการตามประชาธิปไตย รัฐบาลก็เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบตามวิถีทางของรัฐธรรมนูญและระบบรัฐสภา ผมก็หวังว่าการอภิปรายนั้น จะเป็นการนำเอาข้อเท็จจริงนะครับ และเหตุและผลเข้ามาใช้ในการตรวจสอบและทุกฝ่ายจะใช้ความระมัดระวังตามสมควร ไม่ให้เวทีนี้เป็นเวทีที่จะไปสร้างความแตกแยกเพิ่มเติม...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในความหมายชุดนี้ “รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์ **สลายการชุมนุม**” นายกรัฐมนตรีกล่าวในประเด็นแรกว่า ในส่วนของการเตรียมยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจในการเปิดประชุมสมัยวิสามัญ ซึ่งข้อเท็จจริงนั้น การประชุมสภาสามัญสามัญได้ปิดประชุมไปแล้วเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2554 แต่คณะรัฐมนตรีขอเปิดประชุมสภาสามัญวิสามัญเพื่อพิจารณางบประมาณประจำปี 2554 อย่างไรก็ดี เมื่อฝ่ายค้านได้ใช้โอกาสนี้ยื่นญัตติเพื่อขออภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ในวันที่ 31 พฤษภาคม-1 มิถุนายน 2553 ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ระบุว่าพร้อมจะให้อภิปราย และเห็นว่าถือเป็นโอกาสที่จะทำให้คนทั่วประเทศได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง มิใช่ข่าวลือต่างๆ เช่นเดียวกับที่นายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 30 พฤษภาคม ว่า รัฐบาลเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบตามวิถีทางของรัฐธรรมนูญและระบบรัฐสภา ซึ่งนายกรัฐมนตรีระบุว่า ตนเองนั้นหวังว่าการอภิปรายดังกล่าว จะเป็นการนำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และใช้หลักการและเหตุผล ตลอดจนระมัดระวังมิให้ใช้เวทีการอภิปรายไปสร้างความแตกแยกเพิ่มเติม ทั้งนี้การสร้างควมหมายตามข้อนี้ เป็นการย้ำภาพรัฐบาลว่ามีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ขณะเดียวกันยังตอกย้ำภาพของฝ่ายค้านว่า อาจใช้เวทีอภิปรายเพื่อสร้างความแตกแยกมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะนายกรัฐมนตรีได้เคยระบุมาแล้วก่อนหน้านี้ว่า นักการเมืองฝ่ายค้านเป็นเครือข่ายกระบวนการเดียวกับผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ดังนั้น การอภิปรายครั้งนี้ ฝ่ายค้านอาจมีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่มคนเสื้อแดง และปิดเบือนข้อเท็จจริงไปในที่สุด

6.5 รัฐบาลยังคงเดินทางตามแผนปรองดองแห่งชาติต่อไป

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสนับสนุนจากต่างประเทศเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...ผมติดตามปฏิกิริยาของต่างประเทศมาโดยตลอด จะเป็นของอาเซียน จะเป็นของ EU จะเป็นของประเทศอย่างสหรัฐอเมริกา นะครับ จริงๆ แล้วทุกคนเข้าใจสถานการณ์ค่อนข้างดีนะครับ แน่นนอนไม่มีประเทศไหนต้องการเห็นความรุนแรงนะครับ ไม่มีประเทศไหนไม่อยากจะให้มีกระบวนการที่จะนำไปสู่ข้อยุติแบบสันติะครับ แต่ทุกประเทศที่ผมเห็นนะครับ จะ EU ออกแถลงการณ์มา สหรัฐฯ ออกแถลงการณ์มา ที่อาเซียนออกแถลงการณ์มาที่ 1.สนับสนุนกระบวนการปรองดองตามแผนปรองดองที่ผมเสนอ เขาเขียนชัดเจนนั้นด้วยนะครับ กรณีของผู้แทนระดับสูงของ EU นะครับ 2. เขาเรียกร้องนะครับว่า ทางนักการเมืองฝ่ายค้านและทางกลุ่มแกนนำของ นปช. ให้ทำอย่างไรก็ได้ไม่มีปัญหาการก่อวินาศกรรม วางเพลิงนะครับ หรือการใช้ความรุนแรง และ 3.ที่เขาต้องการความชัดเจนคือการใช้อาวุธของทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักสากล ซึ่งในการแถลงการณ์บางฉบับเขาก็เขียนย้ำด้วยซ้ำนะครับว่า อันนี้เป็นนโยบายที่ชัดเจนแล้วของทางรัฐบาลกับกองทัพ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคืบหน้าของแผนปรองดอง

“...อย่างไรก็ตามนะครับ ผมขอเรียนว่า ในส่วนของแผนของการปรองดองนั้น ก็มีการเดินหน้าอย่างเต็มที่ ภายในสัปดาห์หน้าครับ จะเร่งรัดในเรื่องของการแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระ ทั้งที่เข้ามาดูแลในเรื่องของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของปมปัญหาทางการเมือง เรื่องของการจัดทำสมัชชารับฟังความคิดเห็นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ หรือปฏิรูปประเทศนะครับ ซึ่งขณะนี้โครงการเริ่มเป็นรูปเป็นร่างแล้วนะครับ มีการใช้ความร่วมมือจากทุกๆ ฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแม้กระทั่งการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน การจัดการประชุมการจัดสมัชชาและผมก็ขอเชิญชวนอีกครั้งหนึ่งครับโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นะครับ กลไกของรัฐต่างๆ องค์กรภาคเอกชน ภาคธุรกิจเอกชน นะครับ ที่จะมาทำโครงการไม่เพียงแต่เฉพาะเพื่อหวังผลในเรื่องของการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่จะเป็นกระบวนการที่ช่วยกันทำความเข้าใจและก็รวมน้ำใจของพี่น้องประชาชนให้กลับมาเป็นหนึ่งเดียวนะครับ เพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์อย่างแท้จริง ซึ่งความคืบหน้าในการดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ ผมก็จะรายงานให้กับพี่น้องประชาชนรับทราบเป็นระยะๆ ต่อไป...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับชุดความหมายนี้ ประเด็นแรกนายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 23 พฤษภาคม ถึงการสนับสนุนจากต่างประเทศเกี่ยวกับแผนปรองดอง ว่าทั้ง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ASEAN (Association of South East Asia Nations), สหภาพยุโรป (European Union: EU) หรือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ต่างเข้าใจสถานการณ์ค่อนข้างดีและไม่มีประเทศไหนต้องการให้เกิดความรุนแรง นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังกล่าวว่า ทุกประเทศออกแถลงการณ์ สนับสนุน

กระบวนการปรองดองตามที่ตนเองเสนอ และเรียกร้องไปทางนักการเมืองฝ่ายค้านและกลุ่มแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ไม่ให้มีปัญหาการก่อวินาศกรรม หรือการใช้ความรุนแรง รวมไปถึงความชัดเจนของการใช้อาวุธของทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักสากล จากนั้นในวันที่ 30 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ในส่วนของแผนปรองดองมีการเดินหน้าอย่างเต็มที่ โดยจะเร่งรัดในเรื่องของการแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเข้ามาดูแลในเรื่องของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เรื่องของการจัดทำสมัชชาฯ รับฟังความคิดเห็นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ หรือปฏิรูปประเทศประเทศไทย ทั้งหมดก็เพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์อย่างแท้จริง ดังนั้นในความหมายชุดนี้ นอกจากจะช่วยสร้างภาพให้ประชาชนเห็นถึงข้อดีของแผนปรองดองแล้ว ยังย้ำภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรี ว่าเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการเดินหน้าตามแผนปรองดอง ขณะเดียวกันยังตอกย้ำภาพด้านลบ และทำลายความชอบธรรมของกลุ่มผู้ชุมนุม เพราะผู้สร้างวาทกรรมระบุว่า สหภาพยุโรป (EU) เน้นย้ำให้มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการก่อวินาศกรรม การวางเพลิง ซึ่งแนวทางการความรุนแรงที่นานาชาติไม่ต้องการให้เกิดขึ้น

6.6 รัฐบาลมีมาตรการดูแลเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างครอบคลุมทั่วถึง ทั้งความเสียหายภายนอก และการเยียวยาด้านจิตใจ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงสมัชชาประชาชนที่จะมาดูแลเรื่องการเยียวยา

“...เรื่องจิตใจนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก และจะต้องมีการดำเนินการทั้งประเทศไม่ใช่เฉพาะกรุงเทพฯ นะครับ ซึ่งจะอิงอยู่กับแผนปรองดองนะครับ ถ้าพูดตรงนี้ผมก็บอกว่าเราได้เตรียมไว้หลายเรื่องนะครับ...”

“...สมัชชาประชาชน ที่ปรึกษาผม คุณหญิงสุพัตราฯ รับผิดชอบในเรื่องนี้ ท่านที่ปรึกษา อภิรักษ์ โกษะโยธิน จริงๆ ได้ทำงานอยู่หลายเรื่องเลยนะครับ ขณะนี้กำลังจะจัดทำโครงการสำคัญก็คือการสำรวจความต้องการของพี่น้องประชาชน ที่เป็นการสำรวจแบบวงกว้างมาก จะเรียกได้ว่าจะอิงกับเรื่องการทำสำมะโนซึ่งจะต้องทำอยู่แล้วด้วย อันนี้ก็จะเป็นการดึงเอาความต้องการ ความเดือดร้อน ความทุกข์ ความรู้สึกของทุกฝ่ายมา เพื่อสามารถขับเคลื่อนแผนปรองดองอื่นๆ ได้อย่างตรงเป้าหมาย อันนี้ก็คือเรื่องของการทำงานฟื้นฟูนะครับ เราขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายนะครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเร่งขึ้นทะเบียนผู้เสียหายที่จะเข้าไปเยียวยา จัดหาเงินทุนประกอบอาชีพ

“...ส่วนเรื่องของผู้ที่ได้รับผลกระทบเป็นการเฉพาะ เดือดร้อนทางธุรกิจ เดิมเรามีคณะกรรมการที่ดูแลเรื่องผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีปัญหาเรื่องการเสียค่าเช่าค้าขายไม่ได้ พอเกิดเหตุการณ์วันที่ 19 - 20 ขณะนี้สองวันที่ผ่านมา ศอช. ได้จัดให้มีการขึ้นทะเบียน ซึ่งมีผู้ประกอบการจากสยามสแควร์ จากประตูน้ำ นะครับ สยามสแควร์นั้นทำผ่านทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วยนะครับ ซึ่งต้องขอบคุณทางจุฬาฯ ที่ได้มีความ

รวดเร็วมากในการทำเรื่องนี้ เบื้องต้นมาแล้วมาขึ้นทะเบียนแล้วประมาณ 1,000 กว่าราย ความเสียหายก็ประเมินกันคร่าวๆ ว่าอาจจะเป็นพันล้านนะครับ แรงดันที่สุดก็คือเรื่องจัดหาเงินทุน คือการช่วยเหลือตามเกณฑ์ก็จะเร่งรัดทันทีนะครับ กทม. กิติ ป้องกันสาธารณภัยกิติ จะจ่ายเงินได้เลย อันนี้ก็เร่งรัดให้เกิดขึ้น 1-2 วันนี่ ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการช่วยเหลือผลกระทบทางธุรกิจที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ประกอบการต่าง ๆ

“...ในเรื่องของการช่วยเหลือผลกระทบทางธุรกิจที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ประกอบการต่าง ๆ ก็ขอเรียนว่า เดิมนั้นเรามีคณะกรรมการที่ดูแลเรื่องนี้อยู่แล้ว มีท่านเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และได้มีเป้าหมายก่อนหน้านี้ในการช่วยเหลือในเรื่องของบุคคลที่ตกงาน และเรื่องของผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีปัญหาในการเสียค่าเช่า แต่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ ขณะนี้คณะรัฐมนตรี ได้ขยายงานของคณะกรรมการชุดดังกล่าว เพราะว่ามีเหตุการณ์ในช่วงวันที่ 19 พฤษภาคม โดยเฉพาะที่ทำให้มีปัญหาที่เกิดขึ้นกับพื้นที่อื่นๆ นอกเหนือจากพื้นที่เดิม ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายของการช่วยเหลือ ซึ่งงานของคณะกรรมการชุดนี้ก็ยังดำเนินการต่อไป เบื้องต้นนั้นในส่วนของปัญหาการว่างงานกิติ ปัญหาการเสียค่าเช่ากิติ หลักการที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแล้วก็คือว่าในส่วนของการดูแลในการจ้างงาน ก็คือกิจการใดซึ่งไม่สามารถประกอบกิจการได้ แต่ยังไม่เลิกจ้างงาน รัฐบาลก็เข้าไปช่วยดูแลในเรื่องของค่าจ้าง ในส่วนของค่าเช่าก็เช่นเดียวกัน จะมีหลักการว่าไม่ให้ผู้ประกอบการรายใหญ่ไปเก็บค่าเช่าจากผู้ประกอบการรายย่อย และรัฐบาลจะเข้าไปดูแลในการเจรจากับผู้ประกอบการรายใหญ่ต่อไป...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการขึ้นทะเบียน ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบลักษณะต่างๆ

“...นอกจากนั้นครับ สำหรับคนที่ตกงาน ผู้ที่มีสิทธิตามประกันสังคมอยู่แล้ว รัฐบาลก็จะสมทบให้อีก 7,500 บาท และสำหรับผู้ที่ไม่อยู่ในระบบประกันสังคมเงินจำนวนเดียวกัน ก็จะมีการจ่ายให้ในกรณีที่ถูกเลิกจ้าง ถ้าเป็นผลกระทบโดยตรงมาจากการชุมนุม สำหรับประชาชนและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์เพลิงไหม้ ในวันที่ 19 พฤษภาคม ซึ่งกลุ่มใหญ่ ๆ ก็จะมีที่สยามสแควร์ ที่เซ็นทรัลเวสต์ และที่ที่เซ็นเตอร์วัน มาตราการขณะนี้คือว่า เราได้เปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านี้มาขึ้นทะเบียนวันที่ 31 คือวันพรุ่งนี้ ก็จะเป็นวันสุดท้ายที่จะมีการขึ้นทะเบียนสำหรับกลุ่มนี้ แต่ว่าได้มีมติในการช่วยเหลือชัดเจนแล้ว เบื้องต้นคือมีเงินช่วยเหลือ 50,000 บาท เพื่อที่จะเป็นทุนในการดูแล ในการใช้ชีวิตในขณะที่ประสบกับปัญหาที่เกิดเพลิงไหม้ และอาจจะสูญเสียทั้งร้านค้าและสินค้าของตัวเอง มีมติเช่นเดียวกันว่า ให้นานาการเอสเอ็มอี ได้ให้เงินกู้ปลอดดอกเบี้ย 300,000 บาท เป็นระยะเวลา 1 ปี ไม่ต้องชำระดอกเบี้ยเงินต้นในช่วง 1 ปีนี้ และไม่มีการคิดดอกเบี้ย และมีวงเงินให้อีก 700,000 บาท รวมกันแล้วก็จะ เป็น 1 ล้านบาท ซึ่งจะคิดอัตราดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 3 หรือไม่เกินร้อยละ 3 ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือในเรื่องของทุนในการประกอบการ หรือเงินทุนหมุนเวียนต่อไป...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึง การจัดหาสถานที่ในการช่วยผู้ประกอบการซึ่งประสบเพลิงไหม้

“...สำหรับการจัดหาสถานที่ในการช่วยผู้ประกอบการซึ่งประสบเพลิงไหม้นั้น กรณีของสยามสแควร์ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นเจ้าของสถานที่ได้มีการจัดสถานที่ ทั้งลักษณะที่เป็นชั่วคราวก่อน และต่อมาก็จะมีการสร้างอาคารกึ่งชั่วคราวกึ่งถาวร ที่จะใช้บริเวณในสยามสแควร์นั่นเอง เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเหล่านี้ สามารถขายของในพื้นที่ดังกล่าวได้ รัฐบาลก็ได้จัดงบประมาณให้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ประมาณ 90 ล้านบาท และการดำเนินการตรงนี้จะไม่คิดค่าเช่า คาดว่าจะเป็นระยะเวลาประมาณ 1 ปี ในขณะที่มีการซ่อมแซมหรือฟื้นฟูอาคารที่ได้รับความเสียหายไป ส่วนกรณีของเซ็นทรัลเวิลด์นั้น ข้อเสนอเบื้องต้นคือว่าผู้ประกอบการจะสามารถไปขายของได้ที่สาขาอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เซ็นทรัลเวิลด์เสนอมาก็คืออาจจะเป็นที่เซ็นทรัลลาดพร้าว โดยจะต้องมีการเจรจาระหว่างทางกลุ่มบริษัทกับทางการรถไฟฯ เนื่องจากว่า เซ็นทรัลลาดพร้าวอยู่ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของสัญญาการเช่า ถ้าหากว่า เรียบร้อยก็จะดำเนินการไปตามแนวทางนี้ แต่ว่าถ้าหากว่าไม่เรียบร้อย รัฐบาลก็จะใช้แนวทางเดียวกับที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ทำกับสยามสแควร์ เราก็จะพยายามหาที่ของรัฐหรือที่ของทรัพย์สิน ในการที่จะดูว่า จะสามารถจัดให้มีการค้าขายชั่วคราว อาจจะเป็นระยะเวลาประมาณ 1 ปี โดยรัฐบาลก็จะมีการออกค่าใช้จ่ายในเรื่องนี้ให้ ซึ่งจะรวมกับกลุ่มผู้ค้าในบริเวณเซ็นเตอร์วันเช่นเดียวกันขณะเดียวกัน วันศุกร์ วันเสาร์ คือเมื่อวานขึ้นและเมื่อวานที่ผ่านมาเองได้มีการจัดโครงการในการปิดถนนสีลม ในการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเหล่านี้สามารถที่จะมาค้าขายได้...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับความสูญเสียใช้เกณฑ์การช่วยเหลือเดียวกับเหตุการณ์ 7 ตุลาคม 2551

“...สำหรับการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวเนื่องกับเหตุการณ์ ก็ขอเรียนครับว่า มีพี่น้องประชาชนที่ได้รับความสูญเสีย ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นทุกกลุ่มเป็นเรื่องที่จะต้องได้รับการดูแล และทุกกลุ่มได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่ได้พระราชทานความช่วยเหลือทั้งในเรื่องของเงินตรา ทุนทรัพย์ แม้กระทั่งการที่ทรงเข้าไปดูแลชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์โดยตรง เช่น ชุมชนบ่อนไก่ รัฐบาลก็เช่นเดียวกันครับได้ดำเนินการในการช่วยเหลือสำหรับผู้เสียชีวิตผู้บาดเจ็บนั้น ก็มีเกณฑ์ความช่วยเหลือ ซึ่งได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่เหตุการณ์วันที่ 7 ตุลาคม ปี 2551 ก็ได้มีการดำเนินการไปตามปกติ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีเริ่มด้วยการกล่าวถึงการเยียวยาทางด้านจิตใจว่า และต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ซึ่งในการกล่าวในวันที่ 23 พฤษภาคม 2553 นั้น นายกรัฐมนตรีเน้นย้ำว่าเรื่องจิตใจเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการทั้งประเทศไม่ใช่เฉพาะกรุงเทพฯ โดยการดำเนินการจะควบคู่ไปกับแผนปรองดอง ทั้งนี้ในส่วนของสมาชิกประชาชน นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ และ นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ ได้ดำเนินการหลายเรื่อง และที่กำลังทำคือการสำรวจความต้องการของ

ประชาชน ตลอดจนความเดือดร้อน ความทุกข์ ความรู้สึกของทุกฝ่าย ซึ่งมีองค์กรและเครือข่ายต่างๆ ที่จะเข้ามาช่วยในการดูแลจิตใจผู้ได้รับความเดือดร้อน โดยอยู่ในขั้นตอนของการทบทวนองค์กรทางวิชาการเข้ามาดูแล ทั้งนี้มีหลักการว่าทุกคนเข้ามามีบทบาทได้

ต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการเร่งขึ้นทะเบียนผู้เสียหายที่รัฐจะเข้าไปเยียวยา โดยคณะกรรมการที่ดูแลเรื่องผู้ประกอบการราชประสงค์กับผ่านฟ้า และพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม จะเน้นการดูแลเยียวยาที่ลูกจ้างที่ตกงาน และผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีปัญหาเรื่องไม่มีสถานที่ค้าขาย ทั้งนี้ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้จัดให้มีการขึ้นทะเบียนในส่วนของผู้ประกอบการจากสยามสแควร์ และจากประตูน้ำ โดยทางด้านของผู้ประกอบการที่สยามสแควร์จะขึ้นทะเบียนผ่านทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีการประเมินความเสียหายคร่าวๆ ว่าอาจถึงหลักพันล้านบาท อย่างไรก็ตามสำหรับส่วนอื่นๆ เช่น การจัดหาเงินทุน รัฐบาลจะเร่งให้ช่วยเหลือให้เร็วที่สุด โดยในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรี ได้กล่าวถึงการจัดหาพื้นที่ค้าขายให้ผู้ได้รับผลกระทบ โดยแจ้งว่าทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอาจจะมีการอำนวยความสะดวกให้ ซึ่งตนนั้นให้นโยบายไปว่าควรเป็นพื้นที่ใกล้เคียงที่เดิม และเป็นสถานที่สะดวกสำหรับประชาชนผู้จับจ่าย ส่วนกรณีของเซ็นเตอร์วัน ที่อนุสาวรีย์สมรภูมิ และศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ จะเป็นอีกส่วนหนึ่งที่ต้องเร่งเข้าไปดู จากนั้น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงการร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่เดือดร้อนว่า ต้องเป็นการดำเนินการหลายๆ ฝ่าย ในสังคม รวมไปถึงสื่อมวลชน และเครือข่ายต่างๆ ตลอดจนกลุ่มอาสาสมัคร ซึ่งทั้งหมดต้องใช้เวลาในการพิสูจน์การทำงานในหลายเรื่อง ว่ามีความจริงใจที่แก้ไขปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชนจะตอบสนองความต้องการหรือที่เป็นความเดือดร้อนที่แท้จริงของประชาชนกลุ่มนี้

ประเด็นต่อมา ในวันที่ 30 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการช่วยเหลือผลกระทบทางธุรกิจที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ประกอบการต่างๆ ว่าได้มีคณะกรรมการดูแลเรื่องนี้อยู่แล้ว โดยมีเป้าหมายช่วยเหลือในเรื่องของบุคคลที่ตกงาน และผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีปัญหาในการเสียค่าเช่า แต่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้ขยายงานของคณะกรรมการชุดดังกล่าว เพราะมีเหตุการณ์วันที่ 19 พฤษภาคม เกิดขึ้นเพิ่มเข้ามา แต่ในเบื้องต้น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการเสียค่าเช่า คณะรัฐมนตรีอนุมัติในส่วนของ การดูแลการจ้างงาน คือดูแลเรื่องของการจ้าง ค่าเช่า โดยมีหลักการว่า ผู้ประกอบการรายใหญ่ต้องไม่เก็บค่าเช่าจากผู้ประกอบการรายย่อย ทั้งนี้ในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการขึ้นทะเบียนช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบลักษณะต่างๆ ว่า ในส่วนของผู้ตกงาน ทั้งที่มีสิทธิตามประกันสังคมและไม่มี รัฐบาลก็จะสมทบให้อีก 7,500 บาท แต่กลุ่มหลังจะต้องเป็นกรณีที่ถูกเลิกจ้างจากการชุมนุม ส่วนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเพลิงไหม้ เช่น

สยามสแควร์ เซ็นทรัลเวิลด์ และเซ็นเตอร์วัน ให้มาทะเบียนในวันที่ 31 พฤษภาคม ทั้งนี้เบื้องต้น มีเงินช่วยเหลือ 50,000 บาท นอกจากนี้ยังมีในส่วนของการปล่อยสินเชื่อจากธนาคารเอสเอ็มอี จำนวนหนึ่งอีกด้วย

ประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงความคืบหน้าการจัดหาสถานที่ในการช่วยผู้ประกอบการซึ่งประสบเพลิงไหม้ โดยกรณีของผู้ประกอบการย่านสยามสแควร์ ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดสถานที่ชั่วคราวบริเวณในสยามสแควร์โดยไม่คิดค่าเช่า ส่วนกรณีเซ็นทรัลเวิลด์ นั้น เบื้องต้น ผู้ประกอบการจะสามารถไปค้าขายได้ที่สาขาอื่น เช่น เซ็นทรัลลาดพร้าว ขณะเดียวกันรัฐบาลยังได้จัดโครงการปิดถนนสีลม ให้ผู้ประกอบการที่เดือดร้อนจากที่ต่างๆ มาเปิดบูธค้าขายได้ ทั้งนี้ในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับความสูญเสียในชุมชนต่างๆ ว่า ทางคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมไปถึงกรุงเทพมหานครเข้าไปดูแลพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ เช่น ชุมชนบ่อนไก่ ชุมชนดินแดง ทั้งเรื่องของสาธารณูปโภค และการฟื้นฟูจิตใจของประชาชนที่ได้รับผลกระทบแล้ว

ในตัวอย่างต่อมา นายกรัฐมนตรีก็กล่าวถึงการดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับความสูญเสียว่า ได้ใช้เกณฑ์การช่วยเหลือเดียวกับเหตุการณ์ 7 ตุลาคม 2551 ทั้งนี้รัฐบาลได้มีการดำเนินการไปตามปกติ และยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่ได้พระราชทานความช่วยเหลือทั้งในเรื่องของเงินตรา ทุนทรัพย์ แม้กระทั่งการที่ทรงเข้าไปดูแลชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์โดยตรงอีกด้วย

ดังนั้น ทั้งหมดข้างต้น ถือเป็นวาทกรรมที่บ่งบอกภาพลักษณ์ที่สะท้อน “ภาวะผู้นำ” ของนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในการรับมือกับปัญหาต่างๆ ที่ต้องให้ความสำคัญกับความ เป็นอยู่ทุกข์สุขของประชาชนเป็นอันดับแรก โดยออกมาเป็นแนวทาง มาตรการการช่วยเหลือต่างๆ ซึ่งส่งผลแก่ภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรีว่าเป็นผู้ที่ใส่ใจ ห่วงใยประชาชน ทั้งทางด้านภาพรวมทั่วไป และในส่วนของการรู้สึกที่การเยียวยาด้านจิตใจเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุด

6.7 การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องสำคัญเพื่อหาทางออกของความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

“...จริงๆ แล้วปัญหานี้ก็เป็นปมปัญหา มา 2-3 ปีแล้วนะครับ แล้วเราก็มีฐานอยู่ ฐานที่เรามีอยู่ก็คือ คณะกรรมการของสภาฯ ซึ่งเคยศึกษาไว้ แต่ที่นี้คณะกรรมการที่ศึกษาไว้มันมี 6 ประเด็น ใน 6 ประเด็นนี้หลาย คนก็ยังไม่พอใจ หลายคนในที่นี้ก็บอกว่ามันเป็นเรื่องนักการเมือง เพราะฉะนั้นกระบวนการต่อไป ผมนี่เคยเสนอ ว่าดีที่สุดคือทำประชามติ แต่ก็ปรากฏว่ายังไม่สามารถโน้มน้าวให้ฝ่ายต่างๆ ยอมรับกระบวนการการทำ ประชามติได้ ถ้าเป็นเช่นนั้นผมบอกว่าการต้องม็องค์กรซึ่งไม่ใช่ฝ่ายการเมืองมาช่วย พุดง่าย ๆ เหมือนกับ กรองอีก ครั้งหนึ่งได้ไหม ว่าใน 6 ประเด็นนี้ อะไรบ้างซึ่งมันจะนำไปสู่ความขัดแย้ง อะไรบ้างที่มันน่าจะเดินได้แล้วเป็นที่ พอใจของหลายๆ ฝ่าย ฉะนั้นช่วงนี้อย่างที่เรียนไปเมื่อสักครู่ที่กำลังทาบทามองค์กรทางวิชาการที่มาทำงาน ทางด้านนี้อยู่...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ว่าเป็น ปัญหาที่สะสมมา 2-3 ปีแล้ว ซึ่งคณะกรรมการสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปการเมืองและศึกษาการ แก้ไขรัฐธรรมนูญ เสนอประเด็นที่สมควรแก้ไขรัฐธรรมนูญปี 2550 รวม 6 ประเด็น (ได้แก่ 1. ประเด็นการยุบพรรคการเมืองและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและ กรรมการบริหารพรรคการเมือง มาตรา 237 2. ประเด็นที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาตรา 93 ถึงมาตรา 98 3. ประเด็นที่มาของสมาชิกวุฒิสภา มาตรา 111 ถึงมาตรา 121 4. ประเด็นการ ทำหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา มาตรา 190 5. ประเด็นการดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาตรา 265 และ 6. ประเด็นการแก้ไขปัญหาความ เดือดร้อนให้กับประชาชนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มาตรา 266) แต่ก็ยังมี หลายฝ่ายไม่พอใจ โดยเห็นว่าเป็นการแก้ไขเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่การเมือง ทางออกที่ นายกรัฐมนตรีเสนอขณะนั้น คือ การทำประชามติ แต่ในที่สุดก็ไม่สามารถทำได้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงเสนอว่า ให้ม็องค์กรหนึ่งมากรองอีกครึ่งหนึ่งว่า 6 ประเด็นดังกล่าว มีสิ่งไหนที่ไม่ เหมาะสมที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งอีก ทั้งนี้ เรื่องนี้นายกรัฐมนตรีแจ้งว่ายังอยู่ในขั้นตอนของการ ทาบทาม

จากข้างต้น ความหมายข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรมสะท้อนว่าต้นเหตุหนึ่งของความขัดแย้ง คือ ปัญหาการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับ 2550 ดังนั้น นายกรัฐมนตรีพร้อมที่จะปฏิบัติทุกอย่างเพื่อให้ ความขัดแย้งหมดไปจากประเทศชาติด้วยวิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ สิ่งนี้เป็นการสร้างวาทกรรมกด ทับให้เห็นว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น คือ แนวทางหนึ่งที่จะยุติปัญหาความขัดแย้งได้ ทั้งนี้ในการ แก้ไขตามแนวทางของคณะกรรมการสภา 6 ประเด็น แม้ว่านายกรัฐมนตรีจะอ้างว่ามีหลายฝ่ายไม่ เห็นด้วย และระบุว่าต้องมีการตรวจสอบ แต่สิ่งเหล่านี้ย่อมถือหรือนายกรัฐมนตรี มีความตั้งใจที่จะ

แก้ไขรัฐธรรมนูญ นั่นคือ มาไกลเกินกว่าจะทำประชามติแล้วว่าควรแก้ไขหรือไม่ เพราะแนวทางการตรวจสอบที่นายกรัฐมนตรีกล่าว คือ การตรวจสอบความเหมาะสมของประเด็นการแก้ไขทั้ง 6 ข้อ มิใช่การตรวจสอบเพื่อหาคำตอบว่าควรมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือไม่

6.8 ประชาชนคนไทยเห็นใจในความเดือดร้อนของผู้ได้รับผลกระทบ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปิดถนนสี่ลมเปิดพื้นที่ให้ผู้ค้าขาย

“...ได้มีการจัดโครงการในการปิดถนนสี่ลม ในการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเหล่านี้สามารถที่จะมาค้าขายได้ ซึ่งผมต้องขอขอบคุณพี่น้องประชาชนจำนวนมาก ซึ่งได้ไปอุดหนุน ผมเข้าใจดีเลยว่า มีพี่น้องประชาชนจำนวนมากที่ได้ตัดสินใจไปซื้อของอุดหนุนผู้ประกอบการเหล่านี้ ก็เพราะว่ามีความเห็นใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงเหตุการณ์ความไม่สงบ กิจกรรมลักษณะนี้ก็จะมีการดำเนินการอีกเป็นระยะๆ ซึ่งจะเป็นหน้าที่ของทางกรุงเทพมหานคร ซึ่งเราได้ประสานงานไปร่วมกับทางกระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงท่องเที่ยว ก็จะได้มีการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้เพื่อเปิดโอกาสให้กับผู้ประกอบการรายย่อยด้วย ทั้งหมดนี้ก็เป็นงานในช่วงหนึ่งสัปดาห์ที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือและการดูแลผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ทั้งหมด...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการจัดมหกรรมปิดถนนสี่ลมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายย่อยที่มีความเดือดร้อนจากการชุมนุม ได้จับจองบูธเพื่อทำการค้าขายให้มีรายได้เลี้ยงชีพต่อไปได้ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ประชาชนที่ไปจับจ่ายใช้สอยต่างเห็นใจในความเดือดร้อนและความยากลำบากของผู้ค้าขายเหล่านี้ ดังนั้นกิจกรรมลักษณะนี้จะดำเนินการไปอีกระยะหนึ่งเพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบให้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม ความหมายนี้ ด้านหนึ่งเป็นวาทกรรมที่สะท้อนภาพลักษณ์ของความเข้าอกเข้าใจประชาชน อันเป็นสัญลักษณ์ของผู้นำดี ที่เป็นห่วงและใส่ใจในความรู้สึกของประชาชนผู้อยู่ภายใต้การปกครอง แต่อีกด้านหนึ่งผู้สร้างวาทกรรมพยายามดึงมวลชนที่ได้รับความเดือดร้อน ตลอดจนประชาชนทั่วไปมาเป็นแนวร่วมเดียวกันเสมือนว่ารัฐบาลนั้นอยู่นอกเหนือความขัดแย้งนั้น แต่ในความเป็นจริงรัฐบาลเองก็ถือเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรง ที่มีส่วนร่วมในการสร้างความสูญเสียแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนไปไม่น้อย

7. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลก เกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

สำหรับวาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองนี้ ประเด็นทั้งหมดเกิดขึ้นในวันที่ 30 พฤษภาคม ซึ่งเป็นวันสุดท้ายที่ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หัตถ์ตลอดทั้งสามเดือน คือ ตั้งแต่เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวในการพบปะเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับเหตุการณ์การชุมนุมตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมา แก่คณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่กลุ่มบุคคลเหล่านั้น ซึ่งถือเป็นตัวแทนของนานาชาติในเวทีโลก โดยเฉพาะประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย อย่างไรก็ตาม นอกจากนายกรัฐมนตรีจะกล่าวรายงานเป็นภาษาอังกฤษ (ซึ่งในการนี้ได้มีล่ามช่วยแปลภาษา) แล้ว แต่ในช่วงทำ นายกรัฐมนตรียังได้ตอบประเด็นคำถามที่คณะผู้แทนจากต่างประเทศดังกล่าวมีมายัง นายกรัฐมนตรีอีกด้วย ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า นายกรัฐมนตรีกล่าวโดยสร้างความหมายที่ไม่ต่างจากความหมายที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้จากการกล่าวในรายการเทปต่างๆ แต่ในเทปรายการวันนี้ จะเป็นการกล่าวแบบสรุปภาพรวมทั้งหมดที่เกิดขึ้น ตามความหมายที่นายกรัฐมนตรีสร้างออกมา โดยมีชุดความหมาย 11 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

7.1 การดำเนินการในเหตุการณ์ความไม่สงบของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่เป็น ปฏิบัติการที่ถูกต้องตามกฎหมายสากล และสามารถตรวจสอบได้ทุกประเด็น

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับเหตุการณ์ประท้วง

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล "...ท่านนายกรัฐมนตรีก็ได้กล่าวต้อนรับและก็ขอบคุณแขกผู้มีเกียรตินะคะไม่ว่าจะเป็นเอกอัครราชทูต ประธานสภาหอการค้า และกึ่งองค์กรระหว่างประเทศที่วันนี้ได้เป็นโอกาสที่ดีที่ได้มาพบปะพูดคุยชี้แจงทำความเข้าใจถึงสถานการณ์บ้านเมืองค่ะ ท่านนายกรัฐมนตรีก็บอกว่า รู้สึกขอบคุณที่วันนี้ในภาคส่วนต่างๆ ทั้งเอกอัครราชทูตและกึ่งองค์กรระหว่างประเทศ รวมไปถึงแขกผู้มีเกียรติที่เป็นชาวต่างชาตินี้ ได้ให้เกียรติมาร่วมพูดคุยกันในวันนี้ค่ะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของสถานการณ์บ้านเมืองที่ตึงเครียดในช่วงที่ผ่านมาค่ะ..."

(30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวต้อนรับและขอบคุณแก่คณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าเป็นโอกาสที่ดีที่ได้มาพบปะพูดคุยชี้แจงทำความเข้าใจถึงสถานการณ์บ้านเมือง สะท้อนว่า นายกรัฐมนตรียินดีที่จะเปิดเผยและไขข้อข้องใจทุกๆ ประเด็น เกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ในช่วงที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม อีกด้านหนึ่งก็สะท้อนว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่นั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรมในการปฏิบัติภารกิจกับคู่สมรภูมิ เพราะฉะนั้น นายกรัฐมนตรีจึงไม่มีความกังวลใจในการที่จะอธิบายชี้แจงเรื่องต่างๆ หรือตอบข้อซักถามจากคณะทูตานุทูต และสื่อมวลชนต่างประเทศ

7.2 รัฐบาลไม่ต้องการเห็นความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงจุดยืนของรัฐบาล

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล “...นายกรัฐมนตรีก็ขอใช้เวลาช่วงนี้ในการที่จะชี้แจงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยคะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นช่วงก่อนหน้านั้นคะ รวมไปถึงแผนการที่รัฐบาลจะดำเนินต่อไปข้างหน้า สิ่งหนึ่งที่รัฐบาลต้องการทำนั่นก็คือเรื่องของ การลดการเผชิญหน้าและก็ไม่ใช้ความรุนแรง...”

“...ในช่วง 1 ปีครึ่งของการบริหารงานของรัฐบาลที่ผ่านมาคะ ก็เป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลเองก็ต้องเผชิญกับหลาย ๆ เรื่อง เมื่อมีการประท้วงเกิดขึ้นเมื่อช่วงกลางเดือนมีนาคมที่ผ่านมาคะ ทางรัฐบาลหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ามาโดยตลอด...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงจุดยืนของรัฐบาลว่า สิ่งที่รัฐบาลต้องทำคือ เรื่องของการลดการเผชิญหน้า และการไม่ใช้ความรุนแรง ดังที่ช่วงหนึ่งปีครึ่งของการบริหารงานของรัฐบาลในช่วงเวลาที่ผ่านมา เป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลต้องเผชิญกับหลายเรื่อง ดังนั้น เมื่อมีการประท้วงเกิดขึ้นเมื่อช่วงกลางเดือนมีนาคมที่ผ่านมา นั้น รัฐบาลจึงพยายามหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ามาโดยตลอด ทั้งนี้ ความหมายนี้ ผู้สร้างวาทกรรมได้ขยายความจากความหมายก่อนหน้านี้ กล่าวคือ เมื่อนายกรัฐมนตรีพร้อมที่จะชี้แจงในเรื่องราวที่เกิดขึ้น ดังนั้น ประเด็นที่จะกล่าวถึงในลำดับถัดไปย่อมเริ่มต้นด้วยการกล่าวถึงหลักการในการทำงานของรัฐบาลและฝ่ายความมั่นคงว่า ฝ่ายเจ้าหน้าที่มิได้มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง และหากมีความรุนแรงเกิดขึ้นก็ได้เริ่มจากฝั่งเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่เองก็พยายามที่จะหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ามาตลอดเวลา การ

กล่าวเช่นนี้ เป็นการย้ำภาพลักษณ์ด้านบวกของฝั่งรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี นำเสนออุดมการณ์ “การต่อต้านความรุนแรง” ผู้สังคม

7.3 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงผลจากการชุมนุม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...การชุมนุมของกลุ่ม นปช. ที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ได้กระทบกับการใช้ชีวิตของพี่น้องประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นเมื่อช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาได้นำมา ซึ่งความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน มีหลาย ๆ หลักฐานนะคะไม่ว่าจะเป็นภาพฟุตเทจที่หลายๆ คนก็คงจะให้เห็นกันไปแล้วว่าทางกลุ่มผู้ชุมนุมเองก็มีกลุ่มติดอาวุธแฝงตัวอยู่ในนั้นด้วย...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการเรียกกลุ่มผู้ชุมนุมว่าผู้ก่อการร้าย

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...ท่านนายกฯ ก็พูดทำความเข้าใจเรื่องของคำว่าผู้ก่อการร้าย ที่หลายๆ คนอาจจะสงสัยนะคะ หลายๆ คนอาจจะสงสัยว่าทำไมรัฐบาลจึงเรียกกลุ่มคนก่อความไม่สงบนี้ว่า กลุ่มผู้ก่อการร้าย ซึ่งนายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าเป็นคำนิยามตามข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติที่บัญญัติคำนี้ขึ้น หลังเกิดเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน ที่สหรัฐอเมริกา...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกร แปล “...นายกรัฐมนตรียังได้พูดถึงแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทหารด้วยนะคะ บอกว่าใช้ความอดทนอดกลั้นโดยตลอด เรื่องของการใช้อาวุธจะกระทำก็ต่อเมื่อ ยิงขึ้นฟ้าเพื่อข่มขู่ เพื่อป้องกันตัวเอง และประการสุดท้าย ยิงผู้ติดอาวุธเมื่อมีเป้าหมายที่ชัดเจน เรื่องของเหตุการณ์ที่มีการเผาตีอาคารต่างๆ เป็นการวางแผนเอาไว้ล่วงหน้านะคะ ไม่ได้เกิดขึ้นจากอารมณ์โกรธแค้นเพียงอย่างเดียว...” (30 พฤษภาคม 2553)

“...ท่านนายกรัฐมนตรียังได้พูดถึงแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทหารด้วยนะคะ บอกว่าใช้ความอดทนอดกลั้นโดยตลอด เรื่องของการใช้อาวุธจะกระทำก็ต่อเมื่อ ยิงขึ้นฟ้าเพื่อข่มขู่ เพื่อป้องกันตัวเอง และประการสุดท้าย ยิงผู้ติดอาวุธเมื่อมีเป้าหมายที่ชัดเจน เรื่องของเหตุการณ์ที่มีการเผาตีอาคารต่างๆ เป็นการวางแผนเอาไว้ล่วงหน้านะคะ ไม่ได้เกิดขึ้นจากอารมณ์โกรธแค้นเพียงอย่างเดียว...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม

“...มาถึงวันที่เจ้าหน้าที่นั้นปฏิบัติการขอคืนพื้นที่ก็มีการอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ต้องการจะเดินทางกลับบ้าน แต่มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนที่ก่อความไม่สงบ วางเพลิงเผาสถานที่ราชการห้างร้านต่างๆ แกนนำนปช. ได้ประกาศยุติการชุมนุมในช่วงเวลาประมาณบ่ายโมงถึงบ่ายสองโมงนะคะ แต่ว่าจนถึงช่วงเวลาประมาณ 19.00 น. หรือประมาณ 1 ทุ่ม ก็ยังมีเหตุการณ์ยิ่งกันเกิดขึ้นที่วัดปทุมวนารามค่ะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้นซึ่งพบถึง 5 ประเด็นสำหรับความหมาย “การชุมนุมมีขอบเขตที่มีลักษณะของการก่อการร้าย” นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกลุ่มผู้ชุมนุมว่า ตนนั้นได้ทำการเจรจากับทางแกนนำกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. แล้ว แต่ภายหลังพบว่ากลุ่มผู้ชุมนุมมีการใช้อาวุธ เพื่อที่จะต่อต้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวว่า ผลจากการชุมนุมครั้งนี้ กระทบกับการใช้ชีวิตของประชาชนเป็นอันมาก ซึ่งในช่วงเหตุการณ์ช่วงวันที่ 19 พฤษภาคม ที่ผ่านมา ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต และความสูญเสียในทรัพย์สินของประชาชน นอกจากนี้นายกรัฐมนตรียังอ้างถึงภาพพื้ทเหตุ ที่มีการเผยแพร่ในสื่อสารมวลชนต่างๆ เกี่ยวกับกลุ่มติดอาวุธที่แฝงตัวอยู่พื้นที่ปะทะ ดังนั้นในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงถึงการเรียกกลุ่มผู้ชุมนุมว่าผู้ก่อการร้าย ว่า เป็นคำนิยามตามข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติ ที่ได้บัญญัติคำนี้ขึ้นมาหลังเกิดเหตุวินาศกรรมวันที่ 11 กันยายน 2544 ที่สหรัฐอเมริกา

หลังจากนั้นนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวเสริมภาพการก่อการร้ายของกลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไปอีกว่า ในช่วงกลางเดือนพฤษภาคม ก่อนเกิดเหตุสลายการชุมนุมเล็กน้อย เจ้าหน้าที่พบกลุ่มผู้ติดอาวุธแฝงตัวอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุม ขณะเดียวกันในการชุมนุมบริเวณสวนลุมพินีและแยกสารสิน มีการโจมตีทำร้ายนักข่าว กลุ่มอาสาสมัคร และเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังสามารถตรวจยึดอาวุธสงครามได้เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้แนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทหาร เน้นการใช้ความอดทนอดกลั้น โดยการใช้อาวุธจะเป็นลักษณะของการข่มขู่เพื่อป้องกันตัวเอง โดยยิงขึ้นฟ้า และเพื่อยิงสกัดผู้ติดอาวุธที่เห็นว่าได้ทำการเผาตึกอาคารต่างๆ ที่พบว่าเป็นการกระทำโดยมีการวางแผนเอาไว้ล่วงหน้า นอกเหนือจากการกระทำโดยบันดาลโทสะ ทั้งนี้ ในวันเกิดเหตุการณ์สลายการชุมนุมเจ้าหน้าที่ยังได้อำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มผู้ชุมนุมเดินทางกลับบ้าน แต่มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนที่ก่อความไม่สงบ วางเพลิงเผาสถานที่ราชการห้างร้านต่างๆ แม้ว่า แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ประกาศยุติการชุมนุมในช่วงเวลาประมาณ 13 นาฬิกา ถึงเวลา 14 นาฬิกา แต่ประมาณเวลา 19.00 น. ก็ได้มีเหตุการณ์ยิ่งกันที่วัดปทุมวนาราม

ทั้งหมดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมได้ต่อยอดภาพลักษณ์ด้านลบของผู้ชุมนุมว่า เป็นผู้ที่ต้องการความรุนแรง มีการใช้อาวุธ และการข่มขู่ต่างๆ นอกจากนี้ การที่ผู้สร้างวาทกรรมได้อ้างถึงภาพพุดเทจ ที่มีการเผยแพร่ในสื่อสารมวลชนต่างๆ เกี่ยวกับกลุ่มติดอาวุธที่แฝงตัวอยู่พื้นที่ปะทะ ก็เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ เช่นเดียวกับการที่ผู้สร้างวาทกรรมได้ชี้แจงการเรียกกลุ่มติดอาวุธว่าเป็นกลุ่มก่อการร้าย ว่าเป็นคำนิยามตามข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติ ที่ได้บัญญัติคำนี้ขึ้นมาหลังเกิดเหตุวินาศกรรมวันที่ 11 กันยายน ที่สหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ การสูญเสียจำนวนมากที่เกิดขึ้นนั้น เกิดขึ้นหลังแกนนำผู้ชุมนุมได้ประกาศยุติการชุมนุมในช่วงเวลาประมาณบ่ายโมงถึงบ่ายสองโมง ดังนั้น การกล่าวเช่นนี้เป็นการเสริมภาพของการก่อการร้ายอย่างชัดเจน และเมื่อการก่อการร้ายนั้นนับเป็นการกระทำที่อันตราย และเป็นภัยคุกคามต่อความสงบสุขมั่นคงของประเทศชาติ ดังนั้น จึงเป็นความชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าไปสลายการชุมนุมที่มีลักษณะของการก่อการร้าย นั่นเอง

7.4 รัฐบาลพยายามที่จะหาทางรอมชอม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการเจรจา

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...หลังจากที่มีการพูดคุยเจรจากันนะคะ ซึ่งก็ใช้เวลาอยู่หลายสัปดาห์ ก็มีการลดในส่วนของเงื่อนไขของทั้งสองฝ่ายลงมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกำหนดการวันเลือกตั้ง ที่ทางรัฐบาลก็ได้ลดทอนลงมา...”
(30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงแนวทางยุติความขัดแย้ง

“...นายกฯ พูดถึงแผนปรองดอง 5 ข้อด้วยนะคะว่า ได้เสนอให้กลุ่มนปช. แต่ก็ได้รับการปฏิเสธ ขณะที่เรื่องของการเจรจาที่วุฒิสมาชิกเสนอว่า จะเป็นตัวกลาง ท่านนายกรัฐมนตรีบอกว่าไม่เลือกใช้ช่องทางนี้ เพราะว่า มองว่าการเจรจานั้นอาจจะไม่ได้ผล เนื่องจากประเพณีสถานการณ์แล้วแกนนำนปช. ยังคงมีการระดมแนวร่วมเข้ามาสมทบอย่างต่อเนื่อง ทางรัฐบาลก็ได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหาในส่วนของกลุ่มผู้ชุมนุมนะคะ โดยทำให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในชุดความหมายนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการเจรจาว่า ได้ทำการลดเงื่อนไขของทั้งสองฝ่ายลงมาแล้ว ทั้งการกำหนดการวันเลือกตั้ง ที่ทางรัฐบาลก็ได้ลดทอนลงมาให้กับผู้ชุมนุม นอกจากนี้ รัฐบาลยังพยายามที่จะระดมยอมโดยเสนอเป็น แผนปรองดองแห่งชาติ แต่ทั้งหมดได้รับการปฏิเสธ ซึ่งภายหลังแม้ว่าจะมีวุฒิสมาชิกเสนอว่าจะเป็นตัวกลางในการเจรจา แต่เหตุการณ์ขณะนั้น นายกรัฐมนตรีพิจารณาว่าการเจรจาไม่เกิดผลใดในทางที่ดีอีกแล้ว เนื่องจากประเมินสถานการณ์แล้วพบว่า กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงระดมแนวร่วมเข้ามาสมทบอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องแก้ไขปัญหา โดยทำให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด ทั้งนี้ ความหมายข้อนี้ผู้สร้างวาทกรรมต้องการสร้างภาพลักษณ์ว่า ตนเองนั้นพยายามที่โอนอ่อนผ่อนตามมาตลอด ทั้งการเจรจาพูดคุย ตลอดจนเสนอแผนปรองดองแห่งชาติ แต่ปรากฏว่าผู้ชุมนุมมิได้ให้ความร่วมมือกับข้อเสนอดังกล่าวเลย ดังนั้นรัฐบาลจึงพิจารณาว่าจำเป็นต้องเข้าปฏิบัติการทางกฎหมาย เพื่อมิให้บ้านเมืองเสียหายไปมากกว่าที่เป็นอยู่ ข้อนี้จึงถือว่าเป็นเหตุผลอันชอบธรรมในการที่จะเข้าสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่

7.5 ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสบผลในระดับดี

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับปฏิบัติการกระชับพื้นที่ หรือกระชับวงล้อม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...ท่านนายกฯ ได้พูดถึงมาตรการกระชับพื้นที่นะคะ เน้นย้ำว่า รัฐบาลทำภายใต้แนวคิดให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด มีการวางแผนกำลังเพื่อตรวจค้นและกักกันไม่ให้แนวร่วมปะช. นั้นเข้ามาสมทบกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ราชประสงค์เพิ่มขึ้น เพื่อที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางนั่นก็คือการยุติการชุมนุม ซึ่งมาตรการนี้ก็ได้นะคะ เพราะว่าถ้าดูจากจำนวนของกลุ่มผู้ชุมนุมจากเดิมที่อยู่หลักหมื่นคนก็มีจำนวนลดลง เหลืออยู่ที่ราวๆ 3,000 - 4,000 คนเท่านั้นที่บริเวณราชประสงค์คะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ประเด็นนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่าปฏิบัติการกระชับพื้นที่ หรือกระชับวงล้อมนั้น รัฐบาลทำภายใต้แนวคิดให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด และยังมีมีการวางแผนกำลังเพื่อตรวจค้นและกักกันไม่ให้กลุ่มคนเสื้อแดงเข้ามาสมทบกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ราชประสงค์เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ก็เพื่อจุดประสงค์ในการยุติการชุมนุม ซึ่งมาตรการนี้ถือว่ามีประสิทธิภาพ เพราะจำนวนของผู้ชุมนุมลดลงไปมาก ทั้งนี้ ชุดความหมายนี้ ถือเป็นการสร้างความชอบธรรมให้กับการตัดสินใจกระชับพื้นที่ เพราะการระบุถึงจำนวนผู้ชุมนุมย่านราชประสงค์ที่ลดลงไป สะท้อนว่าปฏิบัติการดังกล่าวเป็นสิ่งที่สมควร

กระทำ เพราะเกิดผลดี นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังได้ภาพของผู้นำที่สามารถแก้ไขสถานการณ์ สามารถบริหารจัดการ และตัดสินใจกระทำการต่างในช่วงเวลาที่มีความกดดันได้ดี

7.6 สถานการณ์คลี่คลายในระดับที่น่าพอใจ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึง การจัดงานวัน Big Clean Day

“...จนถึงขณะนี้ พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ ยังมีอำนาจบังคับใช้อยู่นะคะ แต่ว่าการประกาศเคอร์ฟิวนั้นได้สิ้นสุดลงเมื่อคืนวันที่ 28 พฤษภาคมที่ผ่านมา กรุงเทพมหานครก็เริ่มเข้าสู่สภาวะปกติ เห็นได้จากภาพของ Big Clean Day ที่ภาคส่วนต่างๆ ในกรุงเทพมหานครได้มาร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อที่จะเดินหน้าให้กรุงเทพมหานครนั้นกลับไปสู่สภาวะปกติ ซึ่งภารกิจของรัฐบาลที่แยกราชประสงค์ก็นำไปสู่การใช้ชีวิตที่ปกติของประชาชนคะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการยังคงไว้ซึ่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ต่อไป ส่วนการประกาศเคอร์ฟิวได้สิ้นสุดลงเมื่อคืนวันที่ 28 พฤษภาคมที่ผ่านมา นอกจากนี้ทางกรุงเทพมหานคร ได้จัดงาน Big Cleaning Day ซึ่งจัดขึ้นเพื่อสร้างบรรยากาศของกรุงเทพมหานครให้เข้าสู่สภาวะปกติ ทั้งนี้ ในชุดความหมายข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรม หรือนายกรัฐมนตรีได้สร้างภาพขึ้นมาในสองมิติ คือ ด้านหนึ่ง ผู้สร้างวาทกรรมต้องการให้คณะทูตานุทูต และสื่อมวลชนต่างประเทศเห็นภาพความรุนแรงของสถานการณ์การชุมนุม ด้วยการระบุว่า รัฐบาลยังคงไว้ซึ่งการกำหนดใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) เพียงแต่ได้ยกเลิกการประกาศเคอร์ฟิวส์ไปเมื่อคืนวันที่ 28 พฤษภาคม ขณะเดียวกันยังได้สร้างภาพของการได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในการเข้าสลายการชุมนุม คือ การที่ทางกรุงเทพมหานคร ได้จัดงาน Big Cleaning Day ที่จัดขึ้นเพื่อสร้างบรรยากาศของกรุงเทพมหานครให้เข้าสู่สภาวะปกติ แต่ภาพของการที่ประชาชนมาช่วยกันกวาดล้างทำความสะอาดถนนบริเวณที่มีการชุมนุมนั้น สะท้อนว่ายังมีประชาชนอีกจำนวนมากที่ไม่ต้องการให้เกิดการชุมนุม ดังนั้น จึงร่วมใจกันออกมาทำความสะอาด เพื่อแสดงพลังว่าต้องการให้พื้นที่กรุงเทพมหานครมีความสะอาด น่าอยู่ มากกว่ามีเวทีการชุมนุมต่อไป

7.7 การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการตรวจสอบข้อเท็จจริง

“...ส่วนเรื่องของการสอบสวนข้อเท็จจริงและคดีความต่างๆ ท่านนายกรัฐมนตรี ระบุว่า ได้มีการจัดตั้ง คณะกรรมการอิสระขึ้นมาตรวจสอบ และตอนนี้ก็กำลังอยู่ในขั้นตอนของการรวบรวมพยานหลักฐาน...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ประเด็นนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ได้มีการตั้งคณะกรรมการอิสระขึ้นมา และอยู่ในขั้นตอนของการรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งนี้ความหมายชุดนี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของความเปิดเผยจริงใจ และยังได้ภาพลักษณ์ของผู้นำที่มีความยุติธรรมอีกด้วย

7.8 รัฐบาลจะดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบอย่างทั่วถึง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้เดือดร้อน

“...เรื่องของการฟื้นฟูพื้นที่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมืองนะคะ เมื่อต้นสัปดาห์ที่ผ่านมา ได้มีการอนุมัติงบเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับผลกระทบ ไม่ว่าจะเป็นการปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ กองทุนชดเชยรายได้ที่จะให้กับผู้ประกอบการและลูกจ้าง บริเวณพื้นที่การชุมนุม ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงก็คือ คุณอภิรักษ์ศักดิ์ สภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ค่ะ...”

“...นอกจากนี้ท่านนายกรัฐมนตรี ยังพูดถึงการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้น และหาช่องทางช่วยเหลือผู้ประกอบการด้วยนะคะ อย่างเช่น การจัดกิจกรรมถนนคนเดินที่ถนนสีลม ซึ่งก็ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ทั้งหมดนี้เป็นมาตรการระยะสั้น เพื่อมองไปข้างหน้านะคะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ประเด็นนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้เดือดร้อนจากการชุมนุม โดยคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติงบเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับผลกระทบ และการปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ตลอดจนกองทุนชดเชยรายได้แก่ผู้ประกอบการและลูกจ้างบริเวณพื้นที่การชุมนุม โดยมอบหมายให้นายอภิรักษ์ศักดิ์ สภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ดูแล นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการให้มีพื้นที่ค้าขายชั่วคราว โดยจัดเป็นกิจกรรมถนนคนเดินที่ถนนสีลม ทั้งนี้ เป็นการสะท้อนให้คณะทูตานุทูตเห็นถึงภาวะผู้นำที่จะต้องดูแลทุกข์สุขของประชาชนเป็น

สำคัญ โดยออกมาเป็นมาตรการต่างๆ หลายลักษณะ และรอบด้าน สะท้อนถึงความใส่ใจ ห่วงใย และเร่งแก้ไขปัญหาของประชาชน

7.9 การเยียวยาผู้ประสบความเดือดร้อนตามแผนปรองดอง ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงแผนปรองดอง

“...ท่านนายกรัฐมนตรีได้พูดถึงแผนปรองดองและการฟื้นฟูประเทศไทย ที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และทุกระดับ ประชาชนทุกคนทั่วทั้งประเทศไทย รวมไปถึงองค์กรอื่นๆ ด้วยนะคะอย่างเช่น เอ็นจีโอ ท่านนายกรัฐมนตรี ก็พร้อมที่จะเปิดรับ จะสำเร็จได้หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของทุกๆ คนและทุกๆ ภาคส่วนค่ะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ประเด็นตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงแผนปรองดองแห่งชาติว่า ในการฟื้นฟูประเทศชาติจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และประชาชนทั้งประเทศ รวมไปถึงองค์กรอื่นๆ การดำเนินการจึงจะประสบผลสำเร็จ เป็นการย้ำจุดยืนถึงการเรียกร้องให้ประชาชนในบ้านเมืองสมัครสมานสามัคคี นำเสนอ “อุดมการณ์ความปรองดอง” หรือ แผนปรองดองแห่งชาติ ซึ่งเป็นวาทกรรมที่สะท้อนถึงภาวะผู้นำ ที่จะต้องสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวให้เกิดขึ้นภายในประเทศ

7.10 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลายการชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

“...นายกรัฐมนตรีพูดถึงการอภิปรายไม่ไว้วางใจที่จะเกิดขึ้นในวันจันทร์และวันอังคารด้วยนะคะ นายกรัฐมนตรีมองว่าช่องทางของสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนยังคงเดินไปในทิศทางเดียวกันก็คือจุดสุดท้ายที่ประเทศไทยจะก้าวเดินต่อไปข้างหน้า ทุกคนยังมองเห็นอนาคตของประเทศไทยเป็นหลัก ท่านนายกฯ ยังคงเชื่อว่าคนไทยส่วนใหญ่รักความสงบสุขนะคะ ภารกิจหลักของรัฐบาลหลังจากนี้ ก็คือการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้นนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า การอภิปรายไม่ไว้วางใจที่จะเกิดขึ้นในการเปิดประชุมสภาสามัญวิสามัญเพื่อพิจารณางบประมาณประจำปี 2554 ซึ่งฝ่ายค้านได้ยื่นญัตติเพื่อขออภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ในวันจันทร์ที่ 31 พฤษภาคม ถึงวันอังคาร 1 มิถุนายน 2553 จะเป็นช่องทางหนึ่งที่ประเทศไทยจะก้าวเดินต่อไปข้างหน้าได้ เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนต่างต้องการให้ประเทศไทยเกิดความสงบสุข โดยเฉพาะการเดินทางทำภารกิจหลัก คือการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ซึ่งเป็นการแสดงความจริงใจในปฏิบัติการต่างๆ ที่เกิดขึ้นว่าทำเพื่อความสงบสุขของบ้านเมืองอย่างแท้จริง

7.11 นายกรัฐมนตรีสามารถตอบคำถามของทูตานุทูตได้ทุกประเด็น

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ ที่เอกอัครราชทูตเยอรมนีประจำประเทศไทยตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน การดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และการจัดการเลือกตั้ง

“...ท่านนายกรัฐมนตรีตอบคำถามแรกถึงการต่ออายุพ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ นะคะว่า ยังมีอำนาจบังคับใช้อยู่ในตอนนี้ ซึ่งก็ต้องขึ้นอยู่กับทางศาล. ที่จะประเมินสถานการณ์ ส่วนเรื่องของเคอร์ฟิวนั้นก็ได้เสร็จสิ้นตั้งแต่ 28 พฤษภาคม ที่ผ่านมาคะ คำถามที่สอง ท่านนายกรัฐมนตรี ตอบคำถามเกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมืองของไทย นะคะ บอกว่า เป็นการเปลี่ยนผ่าน ในระบบของรัฐบาล ท่านนายกรัฐมนตรี ยกตัวอย่างรัฐบาลของสหราชอาณาจักร ที่ก็เป็นรัฐบาลผสมเช่นกัน ไม่ได้หมายความว่านายกรัฐมนตรี ยกตัวอย่างรัฐบาลของสหราชอาณาจักร ที่ก็เป็นรัฐบาลผสมเช่นกัน ไม่ได้หมายความว่า มาโดยวิธีนี้จะไม่ชอบธรรมนะคะ...”

“...ส่วนในเรื่องของการเลือกตั้ง ท่านนายกรัฐมนตรี บอกว่า จะต้องให้มีการกำหนดกฎเกณฑ์ก่อนวันเลือกตั้ง และจะต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศ กำหนดวันเลือกตั้ง นายกรัฐมนตรี บอกว่า อาจจะมีการเลือกตั้งก่อนที่รัฐบาลหมดวาระก็เป็นไปได้ แม้ว่าทางกลุ่มนปช.จะเคยปฏิเสธข้อเสนอการเลือกตั้ง ครั้งก่อนหน้านี้นี่ท่านนายกรัฐมนตรีเสนอเอาไว้คือ 14 พฤศจิกายน หลายๆ คนอาจจะตั้งคำถามถึงข้อเสนอของท่านนายกรัฐมนตรีที่กำหนดให้มีการเลือกตั้ง 14 พฤศจิกายน ซึ่งเป็นข้อเสนอที่ทางด้านของกลุ่มนปช. นั้นไม่ได้ตอบรับข้อเสนอใน ส่วนนี้ ก็ไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีการเลือกตั้งก่อนที่รัฐบาลจะหมดวาระ ความเป็นไปได้ในเรื่องของการเลือกตั้งก่อนที่รัฐบาลจะหมดวาระนั้นยังมีอยู่คะ เรื่องของเศรษฐกิจนายกรัฐมนตรีบอกว่า จะสร้างความเจริญเติบโตได้ประมาณ 4 - 5 เปอร์เซ็นต์ การแก้ไขรัฐธรรมนูญก็เช่นกันคะ ถ้าหากว่า มีความคืบหน้าก็จะเอื้อประโยชน์ต่อการเลือกตั้ง ทั้งหมดทั้งหมดที่ท่านนายกรัฐมนตรีพูดถึงนะคะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการร่วมกันสร้างบรรยากาศให้ดำเนินไปสู่วันเลือกตั้ง ก็ถือว่าเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่การเลือกตั้งที่ดีคะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ ที่เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ตั้งกระทู้ถาม

“...ท่านนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวแสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของช่างภาพญี่ปุ่นนะคะ ที่เดินทางมาติดตามสถานการณ์การเมืองของไทยอย่างใกล้ชิด ท่านนายกรัฐมนตรีก็ตอบถึงเรื่องของการช่วยเหลือภาคเอกชนและผู้ได้รับผลกระทบ จากการชุมนุมนะคะ บอกว่า จะพยายามดูให้ขยายระยะเวลาออกไปและครอบคลุมให้มากที่สุด และเส้นตายที่กำหนดเอาไว้วันนี้มีเอาไว้ เพื่อที่จะระบุว่า มีกี่ธุรกิจ มีกี่บริษัทที่ได้รับผลกระทบเพื่อที่จะได้กำหนดขอบเขตการช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว ในส่วนของผู้ประกอบการทั้งที่เซ็นเตอร์วันและสยามสแควร์นะคะ ตอนนี่ยังกำลังจะหาสถานที่แห่งใหม่เพื่อให้ผู้ประกอบการนั้นได้ไปลงพื้นที่ค้าขายกันตามปกติ ในส่วนของประชาชนทั่วๆ ไปที่ยังต้องการความช่วยเหลืออยู่ รัฐบาลก็จะยืดหยุ่นที่สุด โดยภายใต้การดูแลของคุณอภิรักษ์ศักดิ์ สุภาวสุ ความช่วยเหลือจะครอบคลุมไปถึงชาวต่างชาติด้วยนะคะ ส่วนเรื่องของคดีความนายกรัฐมนตรีได้พูดตอนต้นนะคะ กรณีช่างภาพชาวญี่ปุ่นบอกว่าตอนนี้กำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ ที่เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิตาลีประจำประเทศไทย ตั้งกระทู้ถาม

“...ท่านนายกรัฐมนตรี กล่าวแสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของช่างภาพชาวอิตาลีคะ ท่านนายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงกรณีที่ท่านทูตอิตาลีนั้นพูดถึงภาพการลงทุหน้าที่ จะเกิดขึ้นในประเทศไทยที่นักลงทุนนั้นก็ต้องมองมาถึงเรื่องของเสถียรภาพและความมั่นคงของรัฐบาลด้วย ท่านนายกรัฐมนตรี บอกว่าทราบดีในจุดนี้และเข้าใจถึงความเป็นห่วงของนานาชาติต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ท่านนายกรัฐมนตรีระบุนะคะ บอกว่า ทราบดีว่า การแก้ปัญหาความแตกแยกในประเทศเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก แต่ว่าหลายฝ่ายก็น่าจะเห็นพ้องไปในทิศทางเดียวกันว่า มีวิธีที่จะทำให้ปราศจากความรุนแรงก็ได้ในการแก้ไขปัญหาคความแตกแยกนะคะ อย่างเช่น ใช้ช่องทางในส่วนของสภาผู้แทนราษฎร หรือว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญ...”

“...ในกระบวนการการสร้างความปลอดภัยของรัฐบาลก็จะเน้นการบังคับใช้กฎหมายและยึดหลักนิติรัฐ และที่แน่นอนที่สุดก็คือ รัฐบาลจะสนับสนุนส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้ากับ นานาอารยประเทศ ส่งเสริมเรื่องของการส่งออก และความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนคะ ซึ่งก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากนานาประเทศด้วยนะคะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นตัวอย่างข้างต้นในชุดความหมาย “**นายกรัฐมนตรีสามารถตอบคำถามของทูตตานูทูตได้ทุกประเด็น**” จะมีลักษณะที่นายกรัฐมนตรีตอบคำถามจากบรรดาตัวแทนจากต่างประเทศ ทั้งนี้ มีประเด็นที่แตกต่างกันไป ซึ่งซ้ำซ้อนกับความหมายชุดต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตามในส่วนนี้พบว่านายกรัฐมนตรีตอบคำถามเพื่อสะท้อนความหมายว่า ตนเองสามารถตอบคำถามได้ทุกคำถาม เพราะทำตามหลักการที่ถูกต้องชอบธรรมทุกประการ ทั้งนี้ในประเด็นแรกนายกรัฐมนตรีตอบคำถามชี้แจงแก่ นาย ฮันส์ ไฮน์ริช ชูมัคเคอร์ เอกอัครราชทูตเยอรมนีประจำประเทศไทย เกี่ยวกับพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน)

และการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีว่า การต่ออายุพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ยังบังคับใช้อยู่ ซึ่งขึ้นกับทางศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ในการประเมินสถานการณ์ ขณะที่การเคอร์ฟิวนั้นได้เสร็จสิ้นไปแล้วตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม ที่ผ่านมา ส่วนเรื่องการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น ตนเองนั้นมาถูกต้องตามระบบรัฐสภา โดยกล่าวเปรียบเทียบกับว่ามีลักษณะเอกเช่นเดียวกับรัฐบาลของสหราชอาณาจักร ที่เป็นรัฐบาลผสมเช่นเดียวกัน ส่วนเรื่องการจัดการเลือกตั้ง นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าอาจมีการเลือกตั้งก่อนที่รัฐบาลหมดวาระโดยก่อนหน้านีที่เสนอ คือ 14 พฤศจิกายน ซึ่งแม้ว่าแต่ทางแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ไม่ตอบรับข้อเสนอนี้ แต่การเลือกตั้งก็เชื่อว่าจะไม่เกิดขึ้น ส่วนเรื่องเศรษฐกิจ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า จะเร่งสร้างความเจริญเติบโตได้ประมาณ 4-5 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่ในส่วนของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ก็จะดำเนินการต่อไป หากว่าจะสามารถเอื้อประโยชน์ต่อการเลือกตั้งที่จะมีบรรยากาศที่ดีในการเดินหน้าสู่การเลือกตั้งได้

ประเด็นต่อมานายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ ที่นายเชอิจิ โคจิมา เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ตั้งกระทู้ถาม โดยเริ่มจากการกล่าวแสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของช่างภาพสำนักข่าวรอยเตอร์ชาวญี่ปุ่น จากนั้นนายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบในหลากหลายลักษณะ ก่อนจะสรุปในช่วงท้ายว่า ความช่วยเหลือจะครอบคลุมไปถึงชาวต่างชาติด้วย ส่วนเรื่องของคดีความกรณีนายฮิโรยูกิ มูราโมโตะ ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวรอยเตอร์ชาวญี่ปุ่น ที่เสียชีวิตในเหตุสลายการชุมนุม เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ.2553 นั้น นายกรัฐมนตรีระบุว่ากำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ จากนั้นสุดท้ายนายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยที่ นายมีเกลันเจโล ปิปปิน เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิตาลีประจำประเทศไทย ตั้งกระทู้ถาม โดยได้แสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของช่างภาพชาวอิตาลี นายฟาบีโอ โฟเลนจ์กี ผู้สื่อข่าวอิตาลี ที่เสียชีวิตในเหตุสลายการชุมนุม เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 และในส่วนของการลงทุนของอิตาลีที่จะเกิดขึ้นในประเทศไทย ว่านักลงทุนต้องพิจารณาถึงเรื่องของเสถียรภาพและความมั่นคงของรัฐบาลไทยด้วย ทั้งนี้ตนนั้นเข้าใจถึงความเป็นห่วงของนานาชาติ แต่การแก้ไขปัญหาความแตกแยกในประเทศเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ดังนั้น วิธีที่จะทำให้ความรุนแรงหมดไป ก็โดยใช้ช่องทางของสภาผู้แทนราษฎร หรือการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ส่วนในกระบวนการการสร้างความปรองดอง จะเน้นการบังคับใช้กฎหมายและยึดหลักนิติรัฐ นอกจากนี้รัฐบาลจะส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้ากับนานาชาติอารยประเทศ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากนานาชาติด้วย

อย่างไรก็ดี ทั้งหมดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการแสดงท่าทีสำนึกในความเป็นห่วงของนานาชาติต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และเพื่อชี้แจงว่า การแก้ปัญหาความแตกแยกใน

ประเทศเป็นสิ่งที่ทำได้ยากยิ่ง จากนั้น การที่ผู้สร้างวาทกรรมระบุว่าวิธีที่จะทำให้ปราศจากความรุนแรงก็ได้ในการแก้ไขปัญหาคความแตกแยก คือ การใช้ช่องทางในส่วนของสภาผู้แทนราษฎร หรือว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และเดินหน้าตามกระบวนการการสร้างความปรองดอง ก็เป็นการแสดงที่ว่า ตนเองนั้นสามารถตอบคำถามทุกข้อ เพราะตนเองนั้นมีความถูกต้องชอบธรรมในสิ่งที่ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่กระทำลงไป

8. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม

วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม เกิดขึ้นในเหตุสลายการชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดง ในช่วงวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 โดยนายกรัฐมนตรีเรียกว่าเป็น “ปฏิบัติการกระชับพื้นที่” หรือ “ปฏิบัติการกระชับวงล้อม” ซึ่งรัฐบาลโดยศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ทหารเข้าตีล้อมกลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไป และทำการสลายชุมนุมอย่างเด็ดขาด คือต้องสามารถยุติการชุมนุมให้สำเร็จ เพื่อคืนพื้นที่ให้กับประชาชน เช่นเดียวกับปฏิบัติการขอคืนพื้นที่ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553 อย่างไรก็ดีในปฏิบัติการครั้งนี้ เกิดการสูญเสียชีวิตของทั้งทหารและประชาชนจำนวนมาก ซึ่งสร้างความคลางแคลงใจแก่สังคมเป็นวงกว้าง ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวในรายการเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับปฏิบัติการนี้ โดยมีชุดความหมาย 4 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

8.1 รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ให้ความสำคัญระมัดระวังปฏิบัติการกระชับวงล้อมกับผู้ชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงแนวทางการทำงานของรัฐบาลและ ศอฉ.

“...สิ่งที่รัฐบาลและ ศอฉ. ได้ตั้งใจไว้ ก็คือว่าเราจะทำอย่างไรในการที่จะทำให้การชุมนุมนั้นสามารถยุติลงได้โดยให้เกิดการสูญเสียที่น้อยที่สุด เราทราบดีว่าถ้าหากว่ามีการเข้าไปสลายการชุมนุม หรือเข้าไปปราบปรามนั้น การสูญเสียจะเกิดขึ้นเป็นอย่างมาก เพราะประสบการณ์ของวันที่ 10 เมษายน ได้บ่งบอกว่ามีกองกำลังติดอาวุธที่เป็นผู้ก่อการร้ายปะปนอยู่กับการชุมนุม...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงแนวปฏิบัติที่เรียกว่าการกระชับวงล้อม

“...ตรงนี้จะครบคือแนวทางซึ่งทำให้เราได้ใช้ปฏิบัติการที่เรียกว่า การกระชับวงล้อม หลักคิดก็คือว่า ถ้าเราสามารถที่จะเริ่มปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมได้ ทำให้ไม่มีการนำเอาคนหรือประชาชนต่างๆ เข้ามาสู่อำนาจในพื้นที่ที่มีการชุมนุมเพิ่มขึ้น และกีดกันให้ลดลงโดยลำดับ น่าจะนำไปสู่การยุติการชุมนุมได้ โดยมีการสูญเสียที่น้อยที่สุด การ

กระชับวงล้อมก็เกิดขึ้นโดยการให้ทางเจ้าหน้าที่ทหารนั้นเข้าไปตั้งด่านใน 4 ทิศทางที่เข้าสู่พื้นที่การชุมนุมที่สี่แยก
ราชประสงค์ ซึ่งในการตั้งด่านนั้นก็มีความจำเป็นที่ทางทหารและเจ้าหน้าที่นั้น จะต้องมีการเว้นระยะและ
จะต้องมีการเตรียมพร้อมในเรื่องของการใช้อาวุธจริง...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเหตุยิงที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

“...เหตุผลก็คือว่านอกเหนือจากการที่มีกองกำลังติดอาวุธ ซึ่งได้ปฏิบัติการอยู่เป็นระยะๆ อยู่แล้ว ดังที่
เราจะเห็นว่าทำให้เกิดความสูญเสียก่อนหน้านั้น ยังมีประเด็นในเรื่องของปัญหาการยิงเอ็ม 79 โดยเฉพาะอย่าง
ยิงการยิงออกมาจากพื้นที่การชุมนุมบริเวณหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในบริเวณลานพระบรมรูปที่ติดอยู่กับ
สวนลุมพินี ตรงนี้คือสิ่งที่ทำให้จะต้องมีการวางแผนเพื่อให้ทหารนั้นสามารถที่จะตั้งด่าน และก็ปิดล้อมพื้นที่การ
ชุมนุมได้อย่างเข้มแข็ง...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงกรณีมีการสูญเสียชีวิตจำนวนมาก

“...ผมอยากจะขอย้ำอีกครั้งว่าการสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งหมดนั้นนี้ ไม่ได้เกี่ยวกับพื้นที่การชุมนุมที่บริเวณสี่
แยกราชประสงค์เลย การชุมนุมที่นั่นก็สามารถที่จะดำเนินการไปได้อย่างปกติ แต่ความสูญเสียนั้นเกิดขึ้นจาก
การปะทะกันกับกลุ่มคนซึ่งพยายามเข้ามาโจมตีด้านของทหารนครบาลในบริเวณที่มีการตั้งด่าน โดยเฉพาะอย่าง
ยิงก็คือในบริเวณถนนพระราม 4 บ่อนไก่ คลองเตย และบริเวณถนนราชปรารภ ดินแดง ซึ่งเหตุการณ์นั้นนำไปสู่
ความสูญเสียของพี่น้องประชาชน ทั้งที่เป็นผู้สื่อข่าว ทั้งที่เป็นประชาชนธรรมดา...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะที่บริเวณบ่อนไก่

“...อยากจะขอเรียนพี่น้องประชาชนว่าถ้าท่านติดตามข่าวสาร จะพบครับว่าในช่วงนั้นมีการยิงเอ็ม 79
เข้ามาในพื้นที่บริเวณที่มีการตั้งด่านอยู่มากกว่า 100 ครั้ง เพียงแต่ว่าการวางแผนของทางทหารนั้นมีความรัดกุม
พอสมควร จึงได้เลือกที่จะตั้งด่านและหลบซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ซึ่งอยู่นอกพิสัยของการยิงเอ็ม 79 เพราะเราพอ
ทราบครับว่าการยิงเอ็ม 79 นั้นมาจากพื้นที่ใด อันนี้คือจุดที่ทำให้มีหลายคนตั้งข้อสังเกตว่า ทำไมการปะทะกัน
ในขณะนั้น ความสูญเสียกับเจ้าหน้าที่ไม่เกิดขึ้น เพราะว่ามีกรวางแผนมาอย่างรัดกุม...” (23 พฤษภาคม
2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างแรก นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงถึงแนวทางการทำงานของรัฐบาลและศูนย์
อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ว่าจะต้องทำให้การชุมนุมยุติลงได้โดยเกิดการสูญเสีย
น้อยที่สุด ทั้งนี้ เพราะมีประสบการณ์จากเมื่อครั้งวันที่ 10 เมษายน 2553 ที่มีกองกำลังติดอาวุธที่
เป็นผู้ก่อการร้ายปะปนอยู่กับการชุมนุม ทั้งนี้ ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าในปฏิบัติการ

กระชับวงล้อมนี้ มีหลักคิด คือ หากเจ้าหน้าที่สามารถปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมได้ ก็จะส่งผลให้ไม่มีการเพิ่มจำนวนผู้ชุมนุม และจะสามารถกดดันให้ยุติการชุมนุมได้โดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด และในวิธีการคือ เจ้าหน้าที่จะตั้งด่านใน 4 ทิศทาง ที่เข้าสู่พื้นที่การชุมนุมที่สี่แยกราชประสงค์ และต้องมีการเว้นระยะ และเตรียมพร้อมในเรื่องของการใช้อาวุธจริง ต่อมานายกรัฐมนตรี กล่าวถึงเหตุยึกันที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ว่า การยิงเอ็ม 79 ออกมาจากพื้นที่การชุมนุมบริเวณหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องทำการตั้งด่าน เพื่อปิดล้อมพื้นที่การชุมนุม ขณะที่ในการปะทะที่พบว่ามีผู้เสียชีวิตจำนวนมากนั้น ก็เกิดขึ้นจากการปะทะกับกลุ่มคนซึ่งพยายามเข้ามาโจมตีด้านของทหารในบริเวณที่มีการตั้งด่าน เช่น บริเวณถนนพระราม 4 บ่อนไก่ คลองเตย และบริเวณถนนราชปรารภ ดินแดง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า สาเหตุที่เจ้าหน้าที่ทหารไม่มีการสูญเสีย เนื่องจากทางทหารมีการตั้งด่าน และหลบซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ ซึ่งอยู่นอกพิสัยของการยิงเอ็ม 79 ซึ่งเป็นการวางแผนมาอย่างรัดกุม

กล่าวโดยสรุปจากข้างต้น ผู้สร้างวาทกรรมต้องการชี้ให้เห็นถึงการดำเนินการปฏิบัติการกระชับวงล้อมว่า กระทำไปโดยมีการใช้ความระมัดระวังอย่างสูง มีเป้าหมายให้เกิดความสูญเสียแก่ประชาชนน้อยที่สุด ทั้งนี้ ผู้สร้างวาทกรรมได้กล่าวแต่ด้านที่ดีของวิธีการปฏิบัติว่า ปฏิบัติการนี้มิได้เกิดจากการตัดสินใจโดยไม่มีการวางแผน เพื่อสร้างความภาพลักษณ์ว่า นายกรัฐมนตรี และศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้มีการวางแผนอย่างรัดกุมเพื่อให้ปฏิบัติการกระชับวงล้อมเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

8.2 เจ้าหน้าที่ทหารมิได้ทำร้ายประชาชน หากแต่เป็นการป้องกันตน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงปฏิบัติการกระชับวงล้อมในวันที่ 17-18 พฤษภาคม 2553

“...ผมขอเรียนว่าในวันจันทร์ที่ 17 และวันอังคารที่ 18 ก็เป็นจุดยืนที่มีความชัดเจนว่าจะมีการดำเนินการในลักษณะนี้ในส่วนของรัฐบาล ขณะเดียวกันฝ่ายผู้ชุมนุมนั้นจะใช้คำว่า ขอให้มีการหยุดยิง ซึ่งเราก็ได้ชี้แจงมาโดยตลอดครับว่าทางทหารนั้นไม่ได้เข้าไปดำเนินการในการสลายการชุมนุม ขอคืนพื้นที่ หรือปราบปรามพี่น้องประชาชนแต่ประการใด เป็นเพียงตั้งด่านเพื่อที่จะปิดล้อมการชุมนุมเท่านั้นเอง และการใช้อาวุธทั้งหลายที่เกิดขึ้นก็เป็นเพียงการยิงเพื่อป้องกันตัว ป้องกันชีวิต และตอบโต้สิ่งที่มีการชี้แจงของ ศอฉ. อย่างชัดเจน พี่น้องประชาชนที่ติดตามข่าวสารจะจำได้ว่า เราจะเห็นคลิปต่างๆ กรณีบุคคลพยายามที่จะเข้าไปจุดไฟเพื่อให้เกิดการระเบิดขึ้นของรถแก๊ส ก็ปรากฏว่าถูกยิง ซึ่งทหารก็ยิงที่ขา เพื่อป้องกันไม่ให้เหตุเกิดขึ้น อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งการใช้อาวุธทั้งหลายนั้นยึดตามหลักสากลในเรื่องของการที่จะใช้อาวุธจริงในกรณีที่มีการปกป้องตัวเองหรือรักษาชีวิต หรือรักษาความสงบเรียบร้อยเท่านั้นครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเล่าถึงปฏิบัติการกระชับวงล้อม.ในวันพุธที่ 19 พฤษภาคม 2553

“...สิ่งที่ ศอฉ.ได้ดำเนินการต่อไปแล้วก็จะนำไปสู่ปฏิบัติการในช่วงเช้าของวันพุธ ก็คือการเข้าไปแก้ไข ปัญหาพื้นที่สวนลุมฯ ที่ต้องเข้าไปแก้ปัญหาพื้นที่สวนลุมฯ ลานพระรูป และบริเวณที่ติดกับโรงพยาบาลจุฬาฯ ก็ เพราะว่าเป็นที่ชัดเจนว่าบริเวณนั้นคือจุดซึ่งมีการยิงเอ็ม 79 ออกมามากมาย มีเรื่องของอาวุธ และก็ป็นเงื่อนไข ของความรุนแรง รวมไปถึงมีเส้นทางที่เชื่อมโยงออกจากพื้นที่นั้น ที่มีการลำเลียงทั้งคนและอาวุธไปยังพื้นที่ บริเวณบ่อนไก่ ดังนั้นเช้าตรู่ของวันพุธ ก็จึงมีปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ในการกระชับวงล้อมเข้าไป โดยมีเป้าหมาย ที่จะไปหยุดอยู่ที่แยกสารสิน พุดงายๆ ก็คือว่าเป็นการปิดล้อม กระชับวงล้อมให้แคบลงสำหรับพื้นที่การชุมนุมใน ราชประสงค์เพื่อกดดันให้มีการยุติการชุมนุม...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายนี้ ประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะในปฏิบัติการกระชับ วงล้อมว่าเป็นเรื่องของการปกป้องด่าน และป้องกันตัว จากนั้นนายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงเหตุการณ์ ในวันจันทร์ที่ 17 ละวันอังคารที่ 18 พฤษภาคม ว่า ที่ฝ่ายผู้ชุมนุมขอเจ้าหน้าที่ให้มีการหยุดยิงนั้น ในข้อเท็จจริงแล้ว การยิงอาวุธเป็นเพียงการยิงเพื่อป้องกันตัว และตอบโต้ แต่ทหารนั้นไม่ได้มี จุดมุ่งหมายที่จะสลายการชุมนุม หรือ ปรามปรามประชาชน หากแต่เป็นเพียงการตั้งด่านเพื่อปิด ล้อมการชุมนุมเท่านั้น แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คือ มีบุคคลพยายามที่เข้าไปจุดไฟเพื่อระเบิดรถแก๊ส ทหารจึงจำเป็นต้องยิงที่ขาเพื่อสกัดมิให้กระทำการ ทั้งนี้การกระทำของทหารนั้นยึดตามหลักสากล เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ทั้งนี้ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีได้ย้ำถึง ปฏิบัติการกระชับวงล้อมในวันพุธที่ 19 พฤษภาคม 2553 ว่าศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ ฉุกเฉิน (ศอฉ.) พยายามแก้ไขปัญหาพื้นที่สวนลุมพินี ลานพระรูป และบริเวณที่ติดกับโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ เนื่องจากพบว่ามีการยิงเอ็ม 79 ออกมาจำนวนมาก และมีอาวุธ ที่จะนำไปสู่ความ รุนแรงได้ ดังนั้นปฏิบัติการกระชับวงล้อมจึงเกิดขึ้น เพื่อปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมในราชประสงค์ และ กดดันให้ยุติการชุมนุม

ความหมายข้อนี้ถือเป็นการยืนยัน สนับสนุนวิธีการปฏิบัติการกระชับวงล้อม ว่ามีหลักคิด ที่มีการดำเนินการอย่างรัดกุมในลักษณะของการตั้งรับ และการป้องกันตัว ทั้งนี้ นับแต่เกิด สถานการณ์ความวุ่นวายต่างๆ ตลอดช่วงระยะเวลาตั้งแต่ก่อนวันที่ 19 พฤษภาคม กระทั่งแกนนำ แนวนร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ประกาศยุติการชุมนุมในวันนั้น เจ้าหน้าที่ทหารยังคงยึดแนวทางในลักษณะของการป้องกันตัว ป้องกันเหตุรุนแรงต่างๆ ตลอดมา

8.3 ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสพผลในระดับดี

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวสรุปตัวเลขความสูญเสียในช่วงเช้าของวันที่ 19 พฤษภาคม

“...เช้าวันนั้นก็ต้องขอเรียนครั้นว่าปฏิบัติการโดยรวมนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย หลายคนเคยคาดการณ์ว่าปฏิบัติการเช่นนี้จะต้องนำไปสู่การสูญเสียเป็นจำนวนมาก ที่สุดในขณะนี้เท่าที่มีการตรวจสอบมานั้น ก็ปรากฏว่ามีผู้เสียชีวิตจากปฏิบัติการ 6 ราย ซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่าเสียใจ ใน 6 รายนั้นก็เป็นการ 1 นาย และเป็นผู้สื่อข่าวต่างประเทศ 1 ราย ซึ่งสาเหตุ รายละเอียดต่างๆ ก็ต้องมีการตรวจสอบต่อไป แต่กรณีของทหารและกรณีของผู้สื่อข่าวต่างประเทศซึ่งอยู่ด้วยกันนั้น โดนทั้งเอ็ม 79 และโดนยิง ซึ่งผมขอย้ำอีกครั้งว่าการใช้เอ็ม 79 นั้นเป็นการใช้โดยฝ่ายกองกำลังติดอาวุธอย่างเดียว เพราะว่ากองกำลังทหาร หรือเจ้าหน้าที่ของเรานั้น ไม่มีการใช้เอ็ม 79 นี่คือจุดที่นำไปสู่การกดดันที่ให้ผู้ที่เป็นแกนนำของการชุมนุมนั้นประกาศยุติการชุมนุมในเวลาประมาณบ่ายโมง...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวด้วยการสรุปตัวเลขความสูญเสียในช่วงเช้าของวันที่ 19 พฤษภาคม ว่ามีผู้เสียชีวิตจากปฏิบัติการ 6 ราย ซึ่งเป็นทหาร 1 นาย และเป็นผู้สื่อข่าวต่างประเทศ 1 ราย ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบต่อไป ทั้งนี้ สองรายที่เสียชีวิตนั้น เกิดจากโดนระเบิดเอ็ม 79 และโดนยิง ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวอ้างว่า การใช้เอ็ม 79 นั้น เป็นการใช้โดยฝ่ายกองกำลังติดอาวุธ เพราะกองกำลังทหาร หรือเจ้าหน้าที่ ไม่มีอาวุธชนิดนี้ในปฏิบัติการ จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวสรุปว่า การกดดันดังกล่าวประสบผล คือ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ประกาศยุติการชุมนุมในที่สุด

ความหมายข้อนี้เป็นการสรุปว่า การที่รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ตัดสินใจดำเนินการสลายการชุมนุม โดยเรียกว่าเป็นปฏิบัติการกระชับวงล้อมนั้น เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง เพราะสามารถนำไปสู่การประกาศยุติการชุมนุมของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ในที่สุด

8.4 ผู้เสียชีวิตจำนวนมากเกิดหลังปฏิบัติการกระชับวงล้อมเสร็จสิ้นไปแล้ว

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสูญเสียชีวิตประชาชนที่วัดปทุมฯ

“...เหตุการณ์ฯ หนึ่งในี่สร้างความสะเทือนใจอย่างมากก็คือ ปัญหาของการสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นที่วัดปทุมฯ หรือบริเวณใกล้เคียง เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในช่วงค่ำ ซึ่งเป็นช่วงที่การชุมนุมได้ยุติลงแล้ว และไม่ได้มี

ปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเหตุการณ์นี้จะต้องมีการหาข้อเท็จจริงต่อไป และขณะนี้เราได้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้นจากการชันสูตรศพ ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่ไม่ควรจะเกิดขึ้นเลย...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวัดปทุมวนาราม ถนนพระราม 1 ที่พบผู้ถูกยิงเสียชีวิตจำนวนมาก ว่า เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในช่วงค่ำ หลังการชุมนุมได้ยุติลงแล้ว ซึ่งไม่ได้เกิดจากปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ ดังนั้นทางรัฐบาลจะต้องเร่งสอบสวนหาข้อเท็จจริงต่อไป ทั้งนี้ในความชุดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมหรือนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวเพื่อชี้ให้เห็นว่าในการปฏิบัติการกระชกวงล้อของเจ้าหน้าที่นั้น กระทำไปด้วยความระมัดระวัง และสื่อว่าในการชุมนุมนั้น มีผู้ไม่หวังแอบแฝงเข้ามากระทำการก่อการร้าย ดังนั้นผู้เสียชีวิตนั้นเกิดจากผู้ก่อการร้ายมิใช่เจ้าหน้าที่ทหาร แต่อีกด้านหนึ่งนั้น ผู้สร้างวาทกรรมต้องการสร้างความชอบธรรมให้กับปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ว่ามีได้สร้างความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หากแต่มีผู้เข้ามาก่อเหตุก่อการร้าย ที่เป็นผู้สร้างความสูญเสียขึ้น

9. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน

ในวาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน นี้ แม้ว่านายกรัฐมนตรีจะกล่าวโดยมีจำนวนประเด็นน้อย แต่นายกรัฐมนตรีจะกล่าวถึงตั้งแต่การชุมนุมเพิ่งเริ่มต้น คือเดือนมีนาคม 2553 ทั้งนี้เพราะในยามที่บ้านเมืองไม่ปกติ นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้ปกครองจะต้องมีการสื่อสารกับประชาชน เพื่อบอกกล่าวถึงสถานการณ์ ตลอดจนการพุดจาที่สร้างขวัญและกำลังใจแก่ทุกๆ คน ไม่เว้นแม้แต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ โดยมีชุดความหมาย 3 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุดดังต่อไปนี้

9.1 ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีขอให้ประชาชนรายงานข่าวให้ทางการ หากเห็นสิ่งใดผิดปกติ

“...ที่สำคัญที่สุดคือว่าพี่น้องประชาชนทุกคนที่ต้องการเห็นประเทศเดินหน้า ต้องการรักษาชื่อเสียงของประเทศไทยที่เป็นประเทศที่รักความสงบ มีความสันติ ต้องการที่จะเห็นประเทศไทยนั้นก้าวไปอีกขั้นหนึ่งของการ

พัฒนาระบบประชาธิปไตยที่สามารถอยู่กับความขัดแย้ง ความหลากหลายได้ เช่นเดียวกับอารยประเทศ ทุกคนร่วมมือกันได้ครับ เห็นอะไรผิดปกติขอให้แจ้งทางการ ขอให้ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ...”

“...ข้อสำคัญก็คือพี่น้องประชาชนในชุมชน ซึ่งรอบนี้ก็มีความตื่นตัวมากขึ้นนะครับ หลายชุมชนก็มีการเตรียมการในการที่จะดูแลชุมชนของตัวเองอย่างดี รวมไปถึงการประสานเข้ามาคุยกับทางภาครัฐว่าอยากจะให้รัฐเข้าไปช่วยเหลือดูแลในเรื่องไหนอย่างไร แล้วเราก็ขอให้มีการแจ้งเบาะแสต่างๆ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีขอให้ทุกฝ่ายใช้สติ และยับยั้งอารมณ์ระหว่างการชุมนุม

“...มันเป็นความสำคัญจริงๆ นะครับสำหรับทุกฝ่ายที่จะต้องทำทุกอย่าง ด้วยการมีสติและก็ได้พยายามที่จะผ่อนปรนซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ นั้น เป็นไปได้ด้วยดี การประสานงานระหว่างรัฐบาลกับผู้ชุมนุม...”

“...ที่สำคัญที่สุด ไม่ว่าจะท่านจะมีความคิดเห็นทางการเมืองอย่างไร ขอให้ระงับยับยั้งอารมณ์ทำสถานการณ์ให้เย็นลง ผมเชื่อว่าถ้าทุกคนทำเช่นนี้ได้ เราจะมีส่วนสำคัญครับ ที่จะให้ประเทศไม่เพียงแต่ผ่านสถานการณ์เฉพาะหน้า ซึ่งหลายคนวิตกกังวลว่าเป็นสถานการณ์ที่ยากทั้งนั้น แต่จะทำให้ในสายตาของชาวโลกนั้น เราได้หลุดพ้นจากวงจรและวิกฤตในทางการเมืองอย่างแท้จริงต่อไป...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเรียกร้องให้คนไทยรักชาติบ้านเมือง

“...ก็อยากจะบอกอีกครั้งนะครับว่า เราพูดถึงว่าคนของเราต้องรักบ้านเมือง ความจริงเราน่าจะภูมิใจนะครับ ชาวต่างประเทศที่รักประเทศไทยมีเยอะเหลือเกินนะครับ ธันวาคม มกราคม กุมภาพันธ์ เศรษฐกิจโลกทำท่าจะกระดิกตัวฟื้นขึ้นมาทีเดียว นักท่องเที่ยวหลังไหลกันเข้ามาเดือนหนึ่ง 1 ล้าน 1.5 ล้านอะไรอย่างนี้เป็นต้นนะครับ เพราะฉะนั้นเนี่ย เราอย่าทำลายโอกาสของตัวเอง ผมเชื่อมั่นครับว่า พี่น้องประชาชนคนไทยทุกคนนะครับ ต้องการที่จะให้บ้านเมืองเดินไปข้างหน้า...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวในตอนท้ายของรายการ โดยขอบคุณเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังและประชาชนที่ให้ความร่วมมือ

“...แต่อย่างไรก็ตามครับ ผมเรียนว่าเครื่องมือทางกฎหมายก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่หัวใจของความสำเร็จนั้น ก็อยู่ที่การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ด้วย ผมต้องขอแสดงความขอบคุณบุคลากรเหล่านี้ แล้วก็ที่สำคัญก็คือว่า ลำพังเจ้าหน้าที่เองการทำงานให้ราบรื่นได้ก็ต้องได้รับความร่วมมือจากพี่น้องประชาชน ไม่ว่าจะพี่น้องในชุมชนใกล้เคียง หรือไม่ว่าจะเป็นพี่น้องที่ชุมนุมอยู่นะครับ คนสีแดง ไม่ว่าจะพี่น้องประชาชนทั่วไป ผมขอขอบคุณที่บรรยากาศระหว่างประชาชนไม่ว่าจะเป็นผู้ชุมนุมหรือในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ในช่วง 7 – 8 วันที่ผ่านมาเป็นบรรยากาศที่ดีนะครับ แล้วก็ขอขอบคุณที่พี่น้องประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับผู้ชุมนุมได้หลีกเลี่ยงในการที่จะทำให้เกิดสถานการณ์ของการเผชิญหน้า...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมาย ที่ว่า “ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน” นายกรัฐมนตรีได้ขอให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับรัฐและเจ้าหน้าที่ในการที่จะช่วยสอดส่องดูแลสิ่งผิดปกติ ตลอดจนมีการแจ้งเบาะแสต่างๆ ตลอดจนใช้สติ และยับยั้งอารมณ์ ระหว่างการชุมนุม แม้ว่าจะมีแนวคิดแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ การประสานงาน ระหว่างรัฐบาลกับผู้ชุมนุมเป็นไปโดยเรียบร้อย จากนั้นนายกรัฐมนตรี จึงสรุปว่าขอให้คนไทยอย่า ทำลายบ้านเมืองของตัวเอง

ต่อมาในวันที่ 21 มีนาคม นายกรัฐมนตรียังคงกล่าวเริ่มรายการด้วยการขอบคุณเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติงานและประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการร่วมรักษาความสงบเรียบร้อยของ บ้านเมือง โดยนายกรัฐมนตรีกล่าวขอบคุณทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชน ขณะที่ประเด็นที่ 2 นายกรัฐมนตรีกล่าวในช่วงท้ายรายการโดยขอบคุณเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการอีกครั้ง ที่ทำงาน โดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย มีความเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง และให้กำลังใจว่าความสำเร็จจะ เกิดขึ้นได้อยู่ที่การทำงานของเจ้าหน้าที่ นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมาย รวมไปถึงยังกล่าว ขอบคุณไปยังประชาชนทุกกลุ่ม และประชาชนที่เป็นคนเสื้อแดง โดยระบุว่าทุกฝ่ายช่วยกันดูแล การชุมนุมให้เป็นไปโดยสงบเรียบร้อย

ทั้งหมดนี้เป็นการแสดงความสำนึก และขอบคุณต่อเจ้าหน้าที่ ที่ช่วยกันดูแลการเดินทาง เข้ามาชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นวาทกรรมที่นายกรัฐมนตรี ต้องการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นอันมาก อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีอีกด้านหนึ่ง ก็ยังสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการของรัฐบาล ระหว่างผู้อยู่ในระดับบัญชาการกับผู้อยู่ใน ระดับปฏิบัติงานว่าสามารถประสานงานกันได้ด้วยดี ซึ่งก็ส่งผลถึงภาพลักษณ์ของตัว นายกรัฐมนตรี ว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการสถานการณ์ได้ด้วยความเรียบร้อย

9.2 นายกรัฐมนตรีมองเห็นถึงความเสียหายของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ของเจ้าหน้าที่ทหาร และข้าราชการ

“...ที่สำคัญที่สุดก็คือว่าผมคนเดียวก็ทำไม่ได้ นะครับ เจ้าหน้าที่จำนวนมากทั้งตำรวจทั้งทหาร ข้าราชการพลเรือนจำนวนมากเขาก็เสียสละเต็มที่ครับ ขณะนี้ทำงานกันเรียกว่า 24 ชั่วโมงก็ว่าได้ เสาร์-อาทิตย์ ก็ไม่รู้แล้ววันไหนเป็นอย่างไหน...” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายข้อนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวโดยยกความดีความชอบให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ที่มีความเสียสละความสุขส่วนตนมาดูแลการชุมนุม โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย แม้จะเป็นวันหยุดเสาร์อาทิตย์ ทั้งหมดก็เพื่อความสงบเรียบร้อยของประเทศ เป็นวาทกรรมที่ชี้ให้เห็นถึงการเอาใจใส่ของนายกรัฐมนตรีที่รับรู้ถึงความเสียสละของเจ้าหน้าที่ และช่วยสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้ไม่น้อยว่า ผู้ในระดับสูงมองเห็นถึงการทุ่มเทในการทำงานของกลุ่มเจ้าหน้าที่นั่นเอง

9.3 นายกรัฐมนตรีเชื่อมั่นในความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงข่าวลือเกี่ยวกับการรัฐประหาร

“...ผมต้องทำงานใกล้ชิดกับบรรดาผู้นำเหล่าทัพ กับทางตำรวจ กับทางเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผมไม่ได้ยินใครที่บอกว่าอยากจะเห็นรัฐประหาร ขณะนี้ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ และผมก็ดีใจเวลาผมได้ยินคร่ำว่าแม่ทัพนายกองกับตำรวจพูดว่า วันนี้ที่เขาทำงานทั้งหมดนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องการทำงานให้นายอภิสิทธิ์ เป็นการทำงานเพื่อรักษา ระบบของบ้านเมืองนะครับ ไม่เกี่ยวกับนายอภิสิทธิ์ เกี่ยวกับระบบของบ้านเมือง...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิบัติตามหน้าที่ไปตามกฎหมายและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติ

“...สิ่งหนึ่งที่ผมบอกครับผมพูดเสมอ นะครับ จริงๆ แล้วในใจของคนทุกคน คือความฝักใฝ่ทางการเมืองมันมีได้ ถูกไหมครับ เราจะไปบอกคนเป็นข้าราชการ คนเป็นทหาร คนเป็นตำรวจ คุณไม่มีสิทธิ์ชอบพรรคการเมืองนี้ เพราะฉะนั้น มันเป็นไปไม่ได้ แต่สิ่งที่เราต้องการคืออะไรครับ ความเป็นมืออาชีพ ความเป็นมืออาชีพของราชการทุกหน่วยรวมไปถึงตำรวจ ทหาร ก็คือว่าเขาปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ของเขา ถ้ารัฐบาลเป็นรัฐบาลที่ต้องทำตามระบบ ปฏิบัติหน้าที่แล้วก็เห็นได้ชัดว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ในใจเขาชอบไม่ชอบก็ต้องสนับสนุนให้ทำงานนะครับ...”

“...สำคัญที่สุดผมย้ำเสมอคือว่า ผมจะไม่เอาบุคลากรทางด้านความมั่นคงเนี่ยมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการเมืองนะครับ ผมทำงานกับเขาเพื่อให้เขาทำหน้าที่ของเขา ตามที่เขาได้ปวารณาตัว บางกรณีก็ต้องถวายสัตย์ฯ ในการที่จะรักษาระบบประเทศชาติบ้านเมือง เพราะฉะนั้นสบายใจได้ว่าเราไม่เอาการเมืองไปปะปน สับสนกับความมั่นคง หรือให้ความมั่นคงมาสับสนว่ากำลังทำงานเพื่อประโยชน์ทางการเมืองของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ผมเชื่อ นะครับ ถ้ารัฐบาลนี้เนี่ยเป็นรัฐบาลที่จริงจังจะไปทำร้ายประชาชนเนี่ย ตำรวจ ทหาร เขาก็จะรู้ครับว่า รัฐบาลที่ทำร้ายประชาชนไม่ใช่รัฐบาลที่กำลังดำเนินการอย่างถูกต้อง เขาก็จะไม่ต้องสนับสนุนละครับ...”

“...เขาจะไม่ไปทำตามคำสั่งที่ผิดกฎหมาย เขาจะไม่ไปทำอะไรซึ่งมันเป็นนอกการปฏิบัติหน้าที่ของเขา นะครับ เพราะ 1. ตัวเขาเองก็มีความเสี่ยง และสำคัญกว่านั้นผมเชื่อคือ 2. คือว่ามันขัดกับสำนึกของความ

เป็นมืออาชีพของคนที่เป็นเจ้าหน้าที่ ว่าเขามีหน้าที่ในการรับใช้รัฐ รัฐนะครับ ไม่ใช่ใช้รัฐบาล...” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนของความหมาย “นายกรัฐมนตรีเชื่อมั่นในความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่” นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวชี้แจงถึงชาวสื่อเกี่ยวกับการรัฐประหารว่าไม่เป็นความจริง โดยระบุว่าตนเองทำงานใกล้ชิดกับผู้นำเหล่าทัพ และตำรวจ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐ และยืนยันว่าไม่มีผู้ใดต้องการทำรัฐประหาร ขณะที่ในช่วงทำนายกรัฐมนตรียังกล่าวว่า เจ้าหน้าที่ทหารทำงานต่างๆ ก็มีใช้เพื่อสนองต่อตนเอง แต่เป็นการทำเพื่อประเทศชาติ ซึ่งต่อเนื่องในประเด็นต่อมาที่ นายกรัฐมนตรีเน้นว่าในส่วนของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายความมั่นคง ก็มีได้กระทำการเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับฝ่ายการเมือง แต่เจ้าหน้าที่ที่สามารถแยกแยะถูกผิด ระหว่างปัญหาทางการเมืองกับปัญหาความมั่นคงได้ ดังนั้น การกล่าวเช่นนั้น นายกรัฐมนตรีได้ใช้ภาวะผู้นำ ในการกล่าวปฏิเสธถึงกระแสข่าวดังกล่าว และยังมีการสร้างวาทกรรมที่สะท้อนความหมายในลักษณะของการให้ความเชื่อถือ แก่เจ้าหน้าที่ทหารว่า ด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ทหารเหล่านั้นจะไม่กระทำการที่ขัดต่อการ ถวายสัตย์ปฏิญาณอย่างแน่นอน

10. วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน

วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชนชุดนี้ เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงแรกของการชุมนุม คือ ในต้นเดือนมีนาคม เนื่องด้วยเพราะในสถานการณ์การชุมนุมกำลังก่อตัวอยู่ในความสนใจของ สังคมเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะสื่อสารมวลชนที่ติดตามและให้ความสนใจที่จะนำเสนอข่าวสาร เกี่ยวกับการชุมนุมอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในบริบทที่นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นำมา กล่าวในรายการ คือ ประเด็นที่สื่อสารมวลชนบางสำนัก นำเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นความจริง เข้า ข่ายหมิ่นประมาท และละเมิดจรรยาบรรณ ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงนำมากล่าวในรายการ เชื่อมั่นประเทศไทยกับนาย ก อภิสิทธิ์ เพื่อชี้แจง ห้ามปราม ตลอดจนการดำเนินการทางกฎหมาย ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีชุดความหมาย 3 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

10.1 สื่อควรกำกับดูแลตัวเอง และใช้เสรีภาพไปในทางที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ประเด็น การนำเสนอข่าวที่มีการละเมิดจรรยาบรรณ

“...หลักที่ผมพยายามทำงานสื่อมาตลอดนี้ครับ ก็คือให้สื่อกำกับดูแลตัวเองให้มากที่สุด ที่ต้องบอกอย่างนี้ เพราะว่าถ้าเราเริ่มบอกว่าให้รัฐเข้าไปดูแลทุกเรื่อง เราจะมีความเสี่ยงมากในเรื่องของการไปละเมิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก สิทธิเสรีภาพการแสดงออกเป็นเรื่องสำคัญของระบอบประชาธิปไตย และความจริงแล้วปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บ้านเมืองในระยะหลังมีความขัดแย้งกันสูงก็สืบเนื่องมาจากความรู้สึกว่ามี การปิดกั้นในเรื่องของสื่อ ในเรื่องของสิทธิเสรีภาพ รัฐไม่ว่าจะยุคไหนก็ตามคนบริหารเป็นนักการเมือง ไม่มียุคไหนที่ไม่ใช่ นักการเมือง จะมาด้วยระบอบไหนวิธีไหนผมถือว่าคนมานั่งตรงนี้เป็นนักการเมืองทั้งสิ้น เมื่อเป็นนักการเมืองแล้วใช้อำนาจ มันมีความเสี่ยงในการที่จะให้ไปชี้ว่าคุณพูดอะไรได้ คุณพูดอะไรไม่ได้ เพราะว่ามันประการแรกนะครับว่าดีที่สุดในสื่อต้องใช้สิทธิเสรีภาพได้เต็มที่ แต่ต้องกำกับดูแลตัวเองในอันที่หนึ่ง...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น ขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวของสื่อ

“...อันที่สองก็คือว่าขอบเขตมันมี ขอบเขตมันมีก็คือเรื่องของกฎหมายครับ ซึ่งเราจะไปบอกแต่ว่ากฎหมายหมิ่นประมาทมีอย่างเดียวกงไม่ได้ เพราะเราก็ทราบเวลาใครถูกหมิ่นประมาทไปฟ้องคดี กว่าจะตัดสินคดีไม่ได้ 3 ศาลอาจจะ เป็น 10 ปี จนคนลืมไปแล้ว และก็คนได้รับความเสียหายก็ไม่ค่อยเป็นธรรมกับเขา เพราะฉะนั้นเราก็จะต้องดู แต่ว่าถ้าเป็นเรื่องหมิ่นประมาทก็เป็นเรื่องส่วนบุคคลไป แต่ถ้าตรงไหนเป็นเรื่องของความมั่นคง ซึ่งอันนี้ผมก็ขออย่า เพราะว่าจะมีสถานีโทรทัศน์ซึ่งอาจจะมีคนที่ทำงาน ผู้ชมซึ่งไม่ชอบรัฐบาล พูดกันตรงๆ ก็ต้องมี ทุกยุคก็มี แต่ว่าพอบอกว่าไม่ชอบรัฐบาลนี้ ถ้าสมมติเขาวิจารณ์ผม วิจารณ์ผมบอกว่าไม่แก่นโยบายใช้ไม่ได้ หรือว่าโครงการนี้เห็นว่าไม่โปร่งใส และก็เป็นการวิจารณ์วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เขาต้องมีสิทธิ์ทำได้ แต่ถ้าเขาบอกว่าไม่ชอบ ขอให้ทุกคนไปเผาบ้านเผาเมือง ขอให้ไปจับตัวคนนั้นขอให้ไปแขวนคอคนนี้อย่างนี้ไม่ได้ อย่างนี้ไม่ใช่การใช้สิทธิเสรีภาพ กรณีอย่างนี้เราก็บอกว่าเจ้าหน้าที่เขาก็มีหน้าที่ในการติดตาม แล้วก็ไปดำเนินการเพราะเป็นความผิดทางอาญา ที่นี้แน่นอนเส้นแบ่งมันก็บางพอสมควรในบางกรณี แต่หลักมันเป็น อย่างนี้...”

“...ส่วนกรณีของการจับจ้วงสถาบัน เราก็มีกฎหมายชัดเจน เป็นประมวลกฎหมายอาญา เพราะว่าสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักของชาติ เป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคง เราไม่ได้มีกฎหมายพิเศษ บางคนชอบไปพูดเหมือนกับเรามีกฎหมายพิเศษ ไม่ใช่ เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายอาญา แล้วก็เป็นหลักเดียวกัน เรื่องของการที่ไปละเมิดบุคคลอื่น แต่ว่าเนื่องจากว่าสถาบันพระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือ สถาบันพระมหากษัตริย์อยู่เหนือความขัดแย้งนะครับ เพราะฉะนั้นเราก็จำเป็นต้องกำหนดเอาไว้เป็นความผิดในด้านความมั่นคง ก็คือความผิดต่อแผ่นดิน...”

“...กรณีวิทยุชุมชนก็เหมือนกันครับ บังเอิญเราก็มาอยู่ในช่วงรอยต่อของกฎหมายที่จะต้อง มี กสทช. และตัว กทช. ปัจจุบันก็เหมือนกับเป็นการจัดระเบียบชั่วคราวในระดับหนึ่งเท่านั้นเอง เพื่อที่จะนำมาสู่การมีระบบใบอนุญาต แต่ประเด็นก็เป็นอย่างนี้อีกนะครับ สมมติว่ามีสถานีวิทยุชุมชนแห่งหนึ่ง มีผู้จัดรายการ ผมก็บอกไปแล้วว่าถ้าผู้จัดรายการพูดข้อความที่ผิดกฎหมาย อย่างที่ผมเรียนนะครับ ยกตัวอย่างว่าเชิญชวนไปเผาบ้านเผาเมือง เชิญชวนไปอย่างนั้นอย่างนี้ คือหลายคนบอกว่าไปปิดวิทยุชุมชน ผมบอกว่าก้าวแรกนี่จริงๆ ตัวคนพูดทำผิดอาญา อย่างนี้ควรจะดำเนินการกับตัวบุคคลก่อน...” (7 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า รัฐบาลนั้นไม่ปิดกั้นการทำงานของสื่อมวลชน แต่หลักสำคัญคือ สื่อควรกำกับดูแลตัวเองก่อนเป็นเบื้องต้น เพราะหากรัฐเข้าไปตรวจสอบ อาจถูกมองว่าเป็นการเข้ามาควบคุม คุกคาม หรือ ละเมิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของสื่อมวลชน จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวถึงขอบเขตของกฎหมาย ว่าจะต้องดูในลักษณะของเรื่องส่วนบุคคล แต่หากเป็นเรื่องของความมั่นคง ซึ่งหากเป็นการวิจารณ์วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ย่อมมีสิทธิทำได้ แต่หากมีการสื่อสารในลักษณะของข้อมูลให้ทำความรุนแรง เช่น การเผาบ้านเผาเมือง เจ้าหน้าที่ก็ย่อมต้องดำเนินการตามกฎหมาย ส่วนกรณีของการจับจ้องสถาบัน นายกรัฐมนตรีระบุว่า มีประมวลกฎหมายอาญา ที่กำหนดเอาไว้เป็นความผิดในด้านความมั่นคง เนื่องจากว่าสถาบันพระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือความขัดแย้ง ขณะที่กรณีวิทยุชุมชน หากผู้จัดรายการพูดข้อความที่ผิดกฎหมาย เช่น ยุยงให้กระทำรุนแรงต่างๆ เบื้องต้นก็ต้องดำเนินการตามความผิดอาญาเป็นอันดับแรก

ทั้งนี้ จากความหมายชุดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการย้ำเตือนหลักการทำงานของสื่อมวลชนว่า เมื่อมีเสรีภาพแล้ว ก็ควรที่จะต้องใช้เสรีภาพในทางที่ถูกที่ควร และไม่ขัดต่อกฎหมาย แต่อีกด้านหนึ่งการที่ผู้สร้างวาทกรรมได้เริ่มด้วยการออกตัวว่า รัฐมิเคยปิดกั้นการทำงานของสื่อมวลชน ก็เพื่อที่จะปกป้องการกระทำต่างๆของรัฐ หากมีประเด็นที่รัฐต้องเข้าไปตรวจสอบการทำงานของสื่อมวลชน ซึ่งอาจถูกมองว่าเป็นการเข้ามาควบคุม คุกคาม หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของสื่อมวลชน

10.2 รัฐบาลไม่เคยแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน

ประเด็น การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล

“...สิ่งที่ผมพยายามเรียกร้องในสถานการณ์บ้านเมืองในขณะนี้คือว่า ขอให้ทุกคนทำจิตใจให้เที่ยง และก็คือว่าแต่ละเรื่องที่รัฐบาลหรือการใช้อำนาจของภาครัฐจะเป็นอย่างไร เพราะผมเป็นคนที่ยืนยัน และผมคิดว่าผมพิสูจน์มา 1 ปีนะครับว่า ผมไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพใคร แต่ผมต้องรักษากฎหมาย ไม่มีเรื่องว่าผมไม่ชอบคุณทางการเมือง ผมไปปิดจะไม่มี คนที่ไม่ชอบ ที่ผมไม่ชอบหรือไม่ชอบผม จัดรายการได้ แต่ถ้าคุณทำผิดกฎหมาย ละเมิดกติกาของบ้านเมือง ผมไม่มีทางเลือก เพราะไม่อย่างนั้นผมก็จะโดนข้อหาละเว้นการปฏิบัติหน้าที่...”

“...ผมก็ยืนยันตรงบาทเท่าที่ไม่ทำ...อย่างที่ผมบอกคุณจะวิจารณ์ผมรุนแรงอย่างไรก็ได้ แต่ถ้าคุณเริ่มบอกว่าไปเผาทำเนียบฯ อย่างนี้ผมบอกคุณไม่มีสิทธิ์ ถึงคุณจะชอบผม ไปบอกว่าไปเผาพรรคฝ่ายค้าน ผมบอกอันนี้ก็ได้ ผิดเหมือนกัน เราต้องเรียนรู้ว่าการใช้สื่อในการที่จะวิพากษ์วิจารณ์แสดงออก แน่นนอนบางทีก็ต้องออกรส

บ้าง ผมก็เข้าใจ ไซ้ใหม่ครับ หรือพูดกันเรียก ๆ เลิกๆ ก็คงไม่มีคนฟัง เข้าใจ กวีพากษ์วิจารณ์ธรรมดา แต่มันต้องมีขอบเขต....” (7 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวสรุปว่า รัฐบาลไม่เคยแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน หากแต่สื่อฯ ไม่กำกับดูแลตัวเอง ปล่อยให้ข่าวสารที่ผิดกฎหมายออกมา เช่น การหมิ่นประมาท การจบบ้างสถาบัน และการยุยงปลุกปั่น รัฐบาลก็จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายที่มีบทลงโทษในระดับต่างๆ กันไปตามความผิด ทั้งนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการยืนยันถึงความเที่ยงธรรมของตนเอง ที่ระบุว่าไม่เคยละเมิดสิทธิเสรีภาพของสื่อ หากแต่จะเข้าไปจัดการก็ต่อเมื่อมีการทำผิดกฎหมายเท่านั้น เป็นการเน้นภาพลักษณ์ว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้เปิดกว้าง ให้สิทธิเสรีภาพในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร มีความยุติธรรม และเคารพในกฎหมาย

10.3 รัฐบาลจะวางกติกาให้เกิดความเป็นธรรมในการดำเนินการทางกฎหมาย

ประเด็น การปิดเว็บไซต์ประชาไท เมื่อปี 2552

“แต่ที่ยากขึ้นก็มีเรื่องของเว็บไซต์ เว็บไซต์นั้นก็มียุทธศาสตร์ บางประเภทที่อาจจะขึ้นข้อความซึ่งหมิ่นเหม่ล่อแหลมต่อความมั่นคง หรือทำผิดกฎหมายต่างๆ นั้นนั้นก็ดูไป แต่ว่าที่มันยากกว่าก็คือว่าหลายเว็บไซต์เขาเปิดกระดานแสดงความคิดเห็น เปิดกระดานแสดงความคิดเห็นปีก็จะมีคนส่งความเห็นเข้าไป ซึ่งบางที่ผิดกฎหมายชัดเจน ซึ่งทุกคนก็ทราบว่ามันไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะควบคุมกันได้ง่ายๆ เราก็วางกติกานะครับ ผมก็บอกว่าต้องวางกติกาให้ดี ไม่ใช่พอมีอะไรก็ไปปิดเว็บไซต์เขา มันไม่ถูกต้อง แต่การวางกติกาก็คือว่าถ้าข้อความไหนมันผิดกฎหมาย แล้วก็จะเจ้าของเว็บหรือตัวผู้บริหารเว็บยังไม่ทราบนี่ เบื้องต้นเราต้องพยายามแจ้งไป แล้วก็บอกว่าอันนี้ต้องไปลบออก ซึ่งหลายเว็บเขาก็จะทำ ถูกใหม่ครับ เว็บไซต์นี้ผมก็เห็นบางที่ความคิดเห็นที่ 46 แล้วก็ไป 48 ไปเลย เพราะ 47 แจ้งลบไปแล้ว คือขอให้เขาบริหารกันเองดีที่สุด แต่ว่าถ้าเรามีความรู้สึกว่าข้อความนั้นมันขึ้นผิดกฎหมายค่อนข้างชัด อยู่นาน 3 - 4 วัน 5 วันแล้ว อย่างนี้เราก็ต้องเริ่มสงสัยว่าเจตนาของผู้บริหารเว็บเองเป็นอย่างไร เราก็ใช้แนวทางนี้ โชคดีที่ว่ามาปีที่แล้วมีกรณีรู้สึกเป็นของเว็บประชาไทก็กรณีหนึ่งคือหลังจากทำความเข้าใจอย่างนี้หมดแล้ว ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ทราบแนวก็ไปดำเนินคดีต่างๆ ผมก็เชิญมานะครับ ตอนนั้นมาทำความเข้าใจกัน หลักใหญ่คือผมอยากจะบอกครับว่ารัฐบาลปกป้องสถาบันนะครับ และปกป้องสิทธิเสรีภาพของทั้งสื่อแล้วก็บุคคลซึ่งอาจจะได้รับความเสียหาย แต่ทุกอย่างต้องอยู่บนความพอดี เพราะบางที่บางคนก็ต้องการให้เกิดความขัดแย้ง บางที่ก็พูดง่าย ๆ เหมือนแห้วขึ้นมาเพื่อที่จะให้กลายเป็นเรื่องใหญ่ เพราะฉะนั้นรัฐบาลก็ต้องบริหารเรื่องนี้ด้วยความพอดี เป้าหมายสูงสุดนี้ก็คือว่าให้ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพแต่ให้อยู่ในขอบเขต...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นต้นคดีความที่สื่อทำผิดกฎหมาย

“...แต่ตอนหลังเนี่ยเรื่องนี้กลายเป็นเรื่องละเอียดอ่อน สืบเนื่องมาจากว่าปัญหาเรื่องการจบบ้างทำให้ เกิด พุดตรงๆ เลยนะครับ เกิดความหวาดกลัวของเจ้าหน้าที่ว่าไม่แน่ใจว่าเรื่องนี้เข้าข่าย ไม่เข้าข่าย ก็มักจะ เหมาะว่าเข้าไว้ก่อน ก็เลยนำไปสู่เงื่อนไขความขัดแย้ง ทั้งๆ ที่ความจริงตัวกฎหมายไม่ได้มีปัญหา ซึ่งผมขณะนี้ แก้ปัญหานี้ไปแล้วโดยการตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมา ซึ่งเป็นคณะกรรมการจะเรียกว่าเป็นที่ปรึกษาทาง กฎหมาย จะมีปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายเข้ามา และผมก็เน้นย้ำอย่างนี้ครับว่า ขอให้ดูเรื่องเจตนา บางทีการแสดงความคิดเห็นแม้กระทั่งเกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ถ้าเป็นการ วิเคราะห์ในเชิงวิชาการผมถือว่าสามารถทำได้ แต่ว่าถ้าแสดงการอาฆาตมาดร้าย มีเจตนาในการที่จะ กระทบกระเทือนถึงสถาบันความมั่นคงก็ผิดกฎหมาย และเราก็ต้องดูข้อเท็จจริงด้วยบางครั้งไปเกี่ยวกับคน ต่างประเทศซึ่งอาจจะไม่เข้าใจประเพณีวัฒนธรรมของประเทศไทย ก็ขอให้ดูความเป็นจริง ดูตามเจตนา แล้วก็ ต้องกล้าที่จะตัดสินใจตรงไปตรงมา คือหลายคนไปกลัวว่าถ้าก้าวก้าวหรือไม่แน่ใจเข้าข่ายหรือเปล่า ก็รับเข้ามาก่อน ตำรวจก็ส่งอัยการ อัยการก็ส่งศาลไปก่อน มันก็เลยทำให้เกิดความรู้สึกความขัดแย้ง บางทีก็บอกความไม่เป็น ธรรมที่เกิดขึ้นมา ซึ่งตอนนี้ผมกำลังคลี่คลายโดยการมีคณะกรรมการชุดนี้ ซึ่งเริ่มทำงานไปตั้งแต่ประมาณ ปลายปีที่แล้ว และตอนนี้ก็กำลังไต่ดู และจะวางแนวทางให้เจ้าหน้าที่ที่เข้าอาจจะสับสนอยู่ว่าจะอะไรเป็นอะไรมี ความชัดเจนมากขึ้น...” (7 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวเกี่ยวกับเว็บไซต์ต่างๆ ที่มีข้อความหมิ่นเหม่ต่อความ มั่นคง หรือทำผิดกฎหมายต่างๆ ซึ่งในส่วนที่ดูแลได้ค่อนข้างลำบาก คือ ในหน้ากระดานแสดง ความคิดเห็น ที่มีคนส่งความเห็นเข้าไป และมีข้อความที่ผิดกฎหมาย นายกรัฐมนตรีก็ได้ชี้แจงว่า ได้กำชับเจ้าหน้าที่ว่าต้องวางกติกาให้เป็นธรรม โดยต้องแจ้งเข้าไปยังเว็บไซต์ว่า ให้ทำการลบออก จากนั้น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเว็บไซต์ประชาไท โดยระบุว่าเพราะทางเจ้าหน้าที่ไม่ทราบ แนวทางที่ตนเองได้แจ้งไป จึงได้ไปดำเนินคดีต่างๆ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงเชิญทางเว็บไซต์มาทำ ความเข้าใจถึงหลักการสำคัญที่รัฐบาลจะต้องปกป้องสถาบัน และปกป้องสิทธิเสรีภาพของทั้งสื่อ และบุคคล

จากนั้น นายกรัฐมนตรีได้ระบุว่า แนวทางการดำเนินการทางกฎหมายให้เป็นธรรมนั้น รัฐบาลจะมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบประเด็นคดีความที่สื่อทำผิดกฎหมาย ซึ่งเป็น คณะกรรมการที่ปรึกษาทางกฎหมาย โดยมีปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการ ผู้เชี่ยวชาญด้าน กฎหมายเข้าร่วม ซึ่งมีหลักว่าให้ดูเรื่องเจตนา ซึ่งหากพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเจตนาในการที่จะ กระทบกระเทือนถึงความมั่นคงของสถาบัน ก็ถือว่ากระทำผิดกฎหมาย ทั้งนี้คณะกรรมการชุดเริ่ม

ทำงานไปตั้งแต่ประมาณปลายปีที่แล้ว และขณะนี้กำลังตรวจสอบการวางแนวทางให้เจ้าหน้าที่
เข้าใจในหลักการมากขึ้น

ทั้งนี้ ความหมายนี้เป็นวาทกรรมที่สะท้อนถึงการยึดมั่นในกฎหมาย การรักษาภักดีกา
ของบ้านเมือง ที่รัฐบาลและเจ้าหน้าที่พึงปฏิบัติ อย่างไรก็ดี สำหรับการดำเนินการทางกฎหมาย
ต่างๆ จะต้องมีกรตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบ เป็นวาทกรรมที่เน้นว่ารัฐบาลนั้นมีความเป็น
ธรรม ที่จะไม่เข้าไปจัดการกับผู้กระทำความผิดโดยไม่มีการตรวจสอบจากคนกลาง

11. วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย

วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย เกิดขึ้นเนื่องจากเป็นสิ่งที่กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
ใช้อ้างเพื่อทำลายความชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
ทั้งนี้ให้เหตุผลว่า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มิได้ก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามหลักของ
ความเป็นประชาธิปไตย กล่าวคือ กลุ่มคนเสื้อแดงระบุว่า นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้รับ
การหนุนหลังโดยฝ่ายทหารกลุ่มที่ทำการรัฐประหารยึดอำนาจอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร
เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 และยังได้รับการหนุนหลังจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ
ประชาธิปไตย (พธม.) ที่ออกมาประท้วงขับไล่รัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งนี้ ประเด็นนี้จึง
ถือเป็นตัวจุดชนวนสำคัญที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นำมา
เป็นเหตุผลของการชุมนุมใหญ่ครั้งนี้นั้น ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงต้องทำการชี้แจงเกี่ยวกับกรณีนี้
เพื่อทำความเข้าใจถึงวิธีการ ตลอดจนกระบวนการขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของตนเองว่ามี
ความถูกต้องตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญทุกประการ โดยมีชุดความหมาย 1 ชุด ซึ่งมีประเด็นที่
สะท้อนความหมาย ดังนี้

11.1 นายกรัฐมนตรีมีความเป็นประชาธิปไตย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงที่สื่อต่างชาติตั้งคำถามถึงที่มาของรัฐบาลว่ามาจากประชาธิปไตย

“...เอาอย่างนี้ดีกว่าครับ คือ ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะบางคนเข้าใจผิดนะครับ บางทีเขียนกันไปเหมือนกับ
รัฐบาล อันนี้เนี่ยมาจากกรปฏิวัติ และก็ผมไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งบางคนก็ไม่ทราบนะครับ หรือว่าบางคน
เนี่ย คู้กับระบอบ ระบบประธานาธิบดี ก็ไม่เข้าใจว่าในระบบรัฐสภาเนี่ย เวลานั้นไม่มีพรรคไหนได้เสียงข้างมาก
เป็นเรื่องปกติที่บางครั้งรัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงกันได้ระหว่างอายุของสภา...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างว่าตนได้รับการยอมรับจากนานาชาติ

“...ถ้ารัฐบาลนี้ไม่เป็นประชาธิปไตยจริงนะครับ 1 ปี กับ 3 เดือนที่ผ่านมาเนี่ยที่ผมไปทำงานในนามของประเทศไทย ในนามของประธานอาเซียนเนี่ย ผมไม่เชื่อว่าทำได้เพราะว่ารัฐบาลหลังการรัฐประหารเนี่ย จะเห็นได้ชัดเลยครับว่า หลายประเทศในยุโรปก็จะตั้งเงื่อนไขกัน จำได้ไหมครับว่าต้องคืนอำนาจสู่ประชาชนก่อนนะครับ...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างกรณีอดีตนายกรัฐมนตรี สมัคร สุนทรเวช และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร

“...บางคนที่อาจจะสงสัยเพราะว่าไม่ค่อยเข้าใจ อย่างเช่น ประเด็นเรื่องของการวินิจฉัยของศาลนะครับ เช่น กรณีท่านนายกฯ สมัครฯ เป็นเรื่องของกฎหมายผลประโยชน์ขัดกันภาษาอังกฤษเค้าเรียก conflict of interest แต่ไปฟังจากบางคน เอ๊ะ ทำไมคุณสมัครทำกับข้าวออกทีวีแล้วเป็นนายกฯ ไม่ได้ ก็ไปเถียงกันว่า อ้าวมีนายกฯ ประเทศไทย มีนายกฯ ทำกับข้าวออกทีวีไม่ได้ ทำนองนั้น แต่ความจริงเนี่ย ถ้าเข้าใจตัวกฎหมายเนี่ย ก็จจะรู้ว่ากติกาของมันเป็นอย่างไร ทีนี้ในทางกลับกันผมถามว่าถ้าคุณทักษิณฯ ถูกมองว่าเป็นประชาธิปไตยจริงถามว่าทำไมวันนี้คุณทักษิณฯ อยู่แต่ มอนเตเนโกร กับดูไบ เพราะฉะนั้นอันนี้ครับ มันเป็นเรื่องที่บ่งบอกอยู่แล้วแต่สื่อต่างประเทศเค้าก็มีหน้าที่ในการตรวจสอบ เค้าก็ซักถามเรื่องปกติกติกรรมดา แล้วบางคนก็ไม่เข้าใจ แต่ว่าพอเราอธิบายแล้วนะครับ มานั่งคุยกันเนี่ยนะครับ หลายคนก็เข้าใจว่าอะไรเป็นอะไร...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจง กรณีสื่อต่างชาติตั้งคำถามถึงที่มาของรัฐบาล โดยระบุว่า เป็นความเข้าใจผิด ซึ่งบางคนคุ้นเคยกับระบบประธานาธิบดี จึงไม่เข้าใจกระบวนการของระบบรัฐสภา กล่าวคือ ระบบรัฐสภานั้น หากพรรคไหนได้เสียงข้างมาก พรรคนั้นก็สามารถจัดตั้งรัฐบาลระหว่างอายุของสภา จากนั้นในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า หากตนเองไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ถ้าเป็นอย่างนั้นตลอดระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งที่ผ่านมา นั้น ตนเองคงไม่สามารถไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศ และทำงานในนามของประเทศไทยได้ ทั้งนี้ต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกรณีการลงจากตำแหน่งของอดีตนายกรัฐมนตรี สมัคร สุนทรเวช และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ว่า กรณีของนายสมัคร สุนทรเวช นั้น เป็นเรื่องของกฎหมายผลประโยชน์ขัดกัน มิได้เกี่ยวกับการที่นายกรัฐมนตรีไม่สามารถจัดรายการอาหารออกอากาศทางโทรทัศน์อย่างที่เขาใจกัน ส่วนกรณีของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นั้น หากมีความเป็นประชาธิปไตยแล้วเหตุใด ยังไม่สามารถกลับประเทศไทยได้ ทั้งนี้ การที่สื่อต่างประเทศมีข้อสงสัย ก็เพราะทำตามหน้าที่ของสื่อมวลชน ที่จะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งหลังจากได้อธิบาย สื่อต่างๆ เหล่านั้นก็มีความเข้าใจในกระบวนการดี ทั้งหมดนี้ จึงถือเป็นการชี้แจงแถลงไขของนายกรัฐมนตรีต่อข้อสงสัยข้างต้นทั้งหมด เพื่อยืนยันว่าตนเองนั้นดำรงตำแหน่งอย่างถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย

12. วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ

สำหรับวาทกรรมชุดนี้ เป็นวาทกรรมที่เกิดขึ้นในทศวรรษที่ 14 มีนาคม ทั้งนี้เพราะในสถานการณ์ขณะนั้น นอกจากจะมีกระแสข่าวถึงการเตรียมประกาศใช้กฎหมายพิเศษเพื่อปราบปรามประชาชนแล้ว ข่าวลือที่ไม่สามารถอ้างแหล่งที่มาได้ ได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนายกรัฐมนตรีจำเป็นต้องออกมาชี้แจงและเรียกร้องให้คนไทยใช้วิจารณญาณในการรับฟัง อย่างไรก็ตามวาทกรรมข่าวลือ ในความหมายซึ่งนายกรัฐมนตรีอ้างถึง ซึ่งมีชุดความหมาย 2 ชุดนั้น ผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

12.1 มีการปล่อยข่าวลือเพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้น

ประเด็น นายกรัฐมนตรีบอกเล่าถึงการปล่อยข่าวลือในประเด็นต่างๆ

“...บรรดาข่าวลือต่างๆ ในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมา มีมาก แต่จะเห็นว่าข่าวลือหลายครั้งที่มีมุ่งจะทำให้เกิดความขัดแย้งกัน ระหว่างรัฐกับประชาชน ระหว่างรัฐบาลกับทหาร ทหารกับตำรวจ ประชาชนกับประชาชน หรืออะไรก็ตาม ที่สุดก็พิสูจน์แล้วว่าไม่เป็นความจริง เช่น ข่าวลือว่าจะมีการเอารถถังมาปิด จะมีการสร้างสถานการณ์ตรงนั้นตรงนี้...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีขอความร่วมมือประชาชนอย่าไปหลงเชื่อข่าวลือ

“...ผมขอเรียนว่ารัฐบาลจะสื่อสารกับพี่น้องประชาชนอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะให้ทราบว่ามีข้อเท็จจริงต่างๆ นั้นเป็นอย่างไร เราอย่าไปหลงเชื่อข่าวลือ อย่าไปเป็นเหยื่อของผู้ที่ประสงค์จะให้เกิดความรุนแรงขึ้น...” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อปฏิเสธกระแสข่าวเกี่ยวกับการเตรียมประกาศใช้กฎหมายพิเศษเพื่อปราบปรามประชาชน ตลอดจนปฏิเสธข่าวที่ว่ามีการนำรถถังเข้ามาปราบปรามผู้ชุมนุม ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียังได้เรียกร้องให้ประชาชนอย่าหลงเชื่อข่าวลือ ซึ่งเกิดจากการกระทำของผู้ที่ไม่หวังดี ต้องการสร้างเงื่อนไขให้เกิดความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกัน นายกรัฐมนตรีได้แจ้งว่า รัฐบาลจะทำการสื่อสารกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อมิให้ข่าวลือต่างๆ มาสร้างความสับสนได้ อย่างไรก็ตาม ทั้งหมดยังคงมีผู้สร้างวาทกรรมจะมีได้เอ่ยถึงกลุ่มผู้

ชุมนุมว่าเป็นผู้ปล่อยข่าวลือต่างๆ นานา แต่การกล่าวตามข้างต้นสามารถทำลายความน่าเชื่อถือของกลุ่มผู้ชุมนุมได้โดยปริยาย เพราะกลุ่มผู้ชุมนุมเองก็ออกมาแสดงท่าทีตอบรับกับกระแสข่าวนั้น และโจมตีรัฐบาลอย่างรุนแรงในทำนองว่ารัฐบาลเตรียมการเข้าปราบปรามประชาชน ซึ่งเมื่อกระแสข่าวนี้อาจไม่เป็นความจริง ก็เท่ากับว่ากลุ่มผู้ชุมนุมกลายเป็นผู้ใส่ร้ายรัฐบาล และอาจมีภาพของผู้ปล่อยข่าวลือเสียเอง เพื่อหาเหตุสร้างสถานการณ์ความขัดแย้งในสายตาของประชาชนทั่วไป

12.2 รัฐบาลเปิดเผย บอกกล่าว ชี้แจงข่าวสารด้วยความเป็นจริง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเปิดตัวเว็บไซต์ www.capo thai.org

“...ผมขอเรียนว่ารัฐบาลจะสื่อสารกับพี่น้องประชาชนอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะให้ทราบข่าวข้อเท็จจริงต่างๆ นั้นเป็นอย่างไร เราอย่าไปหลงเชื่อข่าวลือ อย่าไปเป็นเหยื่อของผู้ที่ประสงค์จะให้เกิดความรุนแรงขึ้น เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมอยากเรียนก็คือว่าในส่วนเว็บไซต์ที่จะเข้ามาทำงานทางด้านนี้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวลือ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น รัฐบาลขอให้ประชาชนติดตามข่าวสารจากภาครัฐ

“...อยากจะเรียนว่าสถานการณ์ขณะนี้ เป็นปกตินะครับ แต่เราก็จะติดตามอย่างใกล้ชิด ขอให้พี่น้องติดตามข่าวสารนะครับ เพราะว่าจะมีข่าวสารเยอะ ผมยืนยันครับว่าทางเราจะชี้แจงข่าวสารต่างๆ ตามข้อเท็จจริงตรงไปตรงมา เพราะว่ามีคนมีความเชื่อที่ความเชื่อและความจริงใจเท่านี้ครับที่จะทำให้เราสามารถที่จะแก้ปัญหาเวลาที่มีความขัดแย้งทางความคิดหรือมีการเคลื่อนไหวการชุมนุมกันได้...” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ ด้านหนึ่งนายกรัฐมนตรีย้ำว่าตนเองและรัฐบาลจะติดต่อสื่อสารกับพี่น้องประชาชนอยู่ตลอดเวลา โดยเปิดเว็บไซต์ www.capo thai.org เพื่อดูแลการข่าวที่เกี่ยวข้องกับข่าวลือ ด้วยรายงานความจริงอย่างตรงไปตรงมา แต่อีกด้านหนึ่งยังเป็นการสับสนด้วยว่า ข้อมูลจากฝั่งรัฐบาลนั้น ถือว่ามีความโปร่งใส เชื่อถือได้ เพราะรัฐได้เปิดเผยข่าวสารข้อมูลต่างๆ ที่เป็นความจริงแก่ประชาชน ซึ่งเป็นการสะท้อนภาพที่ตรงกันข้ามกันจากการกล่าวในช่วงต้น เกี่ยวกับการปล่อยข่าวลือว่า มาจากผู้ไม่หวังดีต่อชาติบ้านเมือง นั่นเอง

13. วาทกรรมว่าด้วยมาตรการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

วาทกรรมว่าด้วยมาตรการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง นายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 23 และ 30 พฤษภาคม 2553 ทั้งนี้ เป็นช่วงเวลาที่การชุมนุมได้สิ้นสุดไปแล้ว หากแต่เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจว่าจะสามารถกลับมาดำเนินชีวิตได้ตามปกติ รัฐบาลจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้น ดังนั้นรัฐบาลจึงยกเลิกการประกาศเคอร์ฟิวส์ ที่ได้ดำเนินใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่ง แต่จะใช้วิธีการคงไว้ซึ่ง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) อย่างไรก็ดีในการดำเนินการเหล่านี้ อีกด้านหนึ่งก็มีกระแสเรียกร้องว่าไม่เห็นด้วย เพราะจะทำให้บ้านเมืองมีความไม่สงบยังคงอยู่ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงออกมาชี้แจงถึงหลักการนี้ โดยมีชุดความหมาย 1 ชุด ซึ่งมีประเด็นที่สะท้อนความหมาย ดังนี้

13.1 แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะยุติการชุมนุมเป็นผลสำเร็จ แต่สถานการณ์การก่อความไม่สงบยังวางใจไม่ได้

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการประกาศเคอร์ฟิวส์ตามพระราชกำหนด

“...สำหรับการดูแลความปลอดภัยนั้น พี่น้องประชาชนก็มีความห่วงใยว่าสถานการณ์ต่างๆ นั้นอาจจะยังไม่สงบนิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งยังมีการให้ข่าวจากทางฝ่ายการเมืองบ้าง ฝ่ายที่เป็นแนวร่วมกับผู้ชุมนุมบ้างว่าจะยังมีการต่อสู้ต่อไป เพราะฉะนั้นวันนี้เราก็จะใช้วิธีการในการทบทวนมาตรการต่างๆ ที่ใช้อยู่ตามพระราชกำหนดนั้นเป็นระยะๆ การประกาศเคอร์ฟิวส์ซึ่งสิ้นสุดลงไปเมื่อคืนที่ผ่านมา ขณะนี้เราก็จะทบทวนดูว่าหากความปลอดภัย ระหว่างการให้พี่น้องประชาชนมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัย กับกรณีที่จะไม่ให้มาตรการดังกล่าวนั้นสร้างความเดือดร้อนกับพี่น้องประชาชนที่ประกอบอาชีพโดยสุจริต ...”

“...ดังนั้นในขั้นนี้สำหรับคืนวันนี้และคืนวันพรุ่งนี้ จะยังมีการประกาศเคอร์ฟิวส์ แต่จะมีการปรับเวลาให้เป็นในช่วงตั้งแต่ประมาณห้าทุ่มหรือเที่ยงคืน คอจ.กำลังประชุมอยู่ จนถึงตีห้าหรือตีสี่ กำลังดูตรงนี้ครับขยับกันอยู่ คือพูดง่ายๆว่าจะไม่เริ่มสามทุ่ม แต่ขอให้รอประกาศในช่วงบ่ายวันนี้ว่าจะเป็นห้าทุ่มหรือเที่ยงคืน และจะสิ้นสุดลงตีสี่หรือตีห้า ก็จะเป็นการผ่อนคลายเป็นลำดับ จะประกาศ 2 วันก่อนครับ และจะมีการมาทบทวนเป็นระยะๆ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการตั้งด่านตรวจตราในช่วงเวลาที่มีการประกาศเคอร์ฟิวส์

“...ขณะเดียวกันนั้นเมื่อทางเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะทางทหารได้ปฏิบัติภารกิจคล่องไปแล้วในเรื่องของการคืนพื้นที่ราชประสงค์ ก็จะเข้ามาทำงานร่วมกับทางตำรวจ กับทางกทม. กับทางอาสาต่างๆ ซึ่งได้กรุณาเข้ามา

ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐในการทำหน้าที่ในการตั้งด่านตรวจตรา เพื่อให้เกิดความมั่นใจในความปลอดภัยของพี่น้องประชาชนในภาพรวม...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการคงไว้ซึ่งการประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน หลังการยกเลิกเคอร์ฟิวส์

“...เมื่อคืนที่ผ่านมาก็เป็นคืนแรก ที่ไม่ได้มีการประกาศเคอร์ฟิวหลังจากที่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ซึ่งเหตุการณ์เมื่อคืนที่ผ่านมาผ่านไปด้วยความเรียบร้อย อย่างไรก็ตามการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือ ภาวะฉุกเฉินร้ายแรงในกรุงเทพมหานคร และในอีกหลายจังหวัดนั้น ในขณะนี้ก็ยังประกาศใช้อยู่ ซึ่งก็จะทำให้ทางเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นส่วนในส่วนของฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ ได้มีการประเมินสถานการณ์ตลอดเวลา เมื่อมีความเหมาะสมก็จะได้มีการดำเนินการผ่อนคลายข้อกำหนดต่างๆ หรือยกเลิกการประกาศภาวะฉุกเฉินไปในที่สุด...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการประกาศเคอร์ฟิวส์เพื่อดูแลความปลอดภัยแก่ประชาชนที่ยังมีความกังวลใจกันอยู่ เนื่องจากมีรายงานว่าฝ่ายการเมืองที่เป็นแนวร่วมกับผู้ชุมนุมจะยังมีการเคลื่อนไหวต่อไป ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงได้ทบทวนการใช้มาตรการต่างๆ ตามพระราชกำหนดเป็นระยะๆ ทั้งนี้รัฐบาลจะต้องชั่งน้ำหนักระหว่างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของประชาชน กับความเดือดร้อนของประชาชนที่ประกอบอาชีพโดยสุจริตในการดำเนินการใช้มาตรการต่างๆ ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงแจ้งว่า สำหรับคืนวันที่ 23 และ 24 พฤษภาคมจะยังมีการประกาศเคอร์ฟิวส์อยู่ แต่จะยกเลิกจากเวลา 3 ทุ่ม มาเป็นเวลาตั้งแต่ช่วง 5 ทุ่ม หรือ เพียงคืนจนถึงเวลาตี 4 หรือ 5 กำลังดูตรงนี้ครับขยับกันอยู่ จากนั้นจะมีการมาทบทวนเป็นระยะๆ ขณะเดียวกัน ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีกล่าวในส่วนของการตั้งด่านตรวจตราในช่วงเวลาที่มีการประกาศเคอร์ฟิวส์ ก็เพื่อสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยแก่ประชาชน ซึ่งต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการประกาศยกเลิกเคอร์ฟิวเป็นคืนแรก คือ วันที่ 30 พฤษภาคม แต่จะยังคงไว้ซึ่งการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด ทั้งนี้ในการดำเนินการเจ้าหน้าที่ได้ประเมินสถานการณ์ตลอดเวลา ถึงความเหมาะสมที่จะคงไว้หรือประกาศยกเลิก

14. วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม

วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงสถานการณ์ในช่วงหลังการสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม เพื่อชี้แจงถึงเหตุการณ์การก่อความวุ่นวายที่มีการก่อ

วินาศกรรมเผาอาคารสถานที่ต่างๆ ตลอดจนเกิดการทำร้ายประชาชนจนมีผู้เสียชีวิตเกิดขึ้น โดยเฉพาะเหตุการณ์สังหารหมู่ 6 ศพ ภายในวัดปทุมวนาราม ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่าเหตุการณ์ทั้งหมด เป็นการกระทำของกลุ่มที่ติดอาวุธและแอบแฝงเข้ามาในช่วงที่สถานการณ์การสลายการชุมนุม ซึ่งกลุ่มนี้ถือถือว่าเป็นผู้ก่อการร้าย ที่ต้องการให้บ้านเมืองเกิดความแตกแยก โดยมีชุดความหมาย 1 ชุด ซึ่งมีประเด็นที่สะท้อนความหมาย ดังนี้

14.1 การก่อวินาศกรรมมิไซล์มือของฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่เป็นกองกำลังติดอาวุธที่แฝงตัวเข้ามา

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเล่าถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ชุมนุมหลังการชุมนุมยุติลง

“...เมื่อมีการยุติการชุมนุม บรรดาแกนนำนั้นก็เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยการเข้ามอบตัว แต่ว่าทันทีที่มีการมอบตัวนั้น ก็ปรากฏว่าแทนที่มวลชนจะกลับบ้านตามที่ได้มีการประกาศ และประสานกับทางเจ้าหน้าที่ไว้ ก็คือเดินไปสู่นามกีฬาสุภาพศาสตร์ ซึ่งมีการจัดรถเพื่อที่จะอำนวยความสะดวกให้พี่น้องประชาชนที่ชุมนุมกลับบ้านได้นั้น กลับปรากฏว่าพี่น้องประชาชนจำนวนหนึ่งนั้นไม่สามารถ หรือยังไม่เดินทางไปสู่นามสุภาพศาสตร์ ส่วนหนึ่งก็เข้าไปพักพิงที่วัดปทุมฯ ส่วนหนึ่งก็เข้าไปอยู่บริเวณอัมรินทร์ ส่วนหนึ่งก็เข้าไปอยู่ในบริเวณของโรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งก็เข้าใจได้ครับ เพราะว่าหลายคนยังมีความไม่มั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยใน ด้านต่างๆ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุการณ์หลังยุติการชุมนุม

“...ในส่วนของเจ้าหน้าที่ทหารนั้นได้หยุดปฏิบัติการในการกระชับวงล้อม เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกให้พี่น้องประชาชนที่อยู่ในที่ชุมนุมนั้นสามารถกลับบ้านได้ด้วยความมั่นใจ ดังนั้นสิ่งที่น่าจะชัดเจนคือการชุมนุมนั้นยุติตั้งแต่บ่ายโมง ทางเจ้าหน้าที่ทหารนั้นจะเข้าไปในพื้นที่ซึ่งไม่มีประเด็นปัญหาที่จะนำไปสู่การปะทะกับผู้ชุมนุมใดๆ ทั้งสิ้น เพราะเราถือว่าการชุมนุมนั้นได้ยุติลงแล้ว จะเห็นได้ว่าทางกองกำลังซึ่งเข้ามาจากศาลาแดงก็จะหยุดอยู่ที่ประมาณบริเวณสวนสัน ที่เข้ามาทางเพลินจิตก็เช่นเดียวกันครับ กว่าที่จะเดินเข้ามาสู่จุดที่สี่แยกราชประสงค์โดยประมาณ ก็เป็นช่วงค่ำหรือช่วงดึกแล้วด้วยซ้ำ และก็ยังไม่เรียบร้อย เพราะว่ายังมีปัญหาในเรื่องของการที่จะต้องตรวจตราอาวุธต่างๆ ที่มีการเก็บอยู่ มีการต้องระวังป้องกันอยู่ตลอดเวลา เพราะยังมีกลุ่มบุคคลชุดดำตามอาคารต่างๆ ซึ่งมีการใช้อาวุธ มีการตอบโต้อยู่ตลอดเวลา อันนี้คือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของวันที่ 19...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสูญเสียชีวิตประชาชนที่วัดปทุมฯ

“...บริเวณวัดปทุมฯ นั้น ได้มีการเสนออยู่ตลอดเวลาว่า จากองค์กรเอกชน และเป็นความเจตนาดีขององค์กรต่างๆ อย่างเช่น กษาค กทม. ที่จะเข้าไปดูแลเด็ก ผู้หญิง คนชรา ที่อยู่ในพื้นที่การชุมนุม และต้องการที่

จะมาพักพิงที่วัดปทุมฯ แต่ว่าสถานการณ์ในวันที่ 19 นั้น ปรากฏว่านอกเหนือจากเด็ก ผู้หญิง และคนชรา แล้ว มีผู้ชุมนุมที่เข้าไปอยู่ในบริเวณวัดปทุมฯ อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งรวมไปถึงบุคคลต่างๆ ที่มีอาวุธ และใช้อาวุธ ดังนั้นสถานการณ์ตรงนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการรับฟังจากพยานต่างๆ ว่าการสูญเสียชีวิต น่าจะเกิดขึ้นในช่วงประมาณใกล้ๆ ค่ำ อาจจะหกโมงเย็น หนึ่งทุ่ม หรือหลังจากนั้น...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างข้างต้นนายกรัฐมนตรีได้เล่าถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ชุมนุมหลังการชุมนุมยุติลงว่า แทนที่มวลชนจะแยกย้ายกลับบ้าน ตามที่ทางเจ้าหน้าที่ได้จัดรถเพื่ออำนวยความสะดวกให้ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือ ปรากฏว่าพี่น้องประชาชนจำนวนหนึ่งนั้นไม่สามารถที่จะทำตามได้ โดยส่วนหนึ่งเข้าไปพักพิงที่วัดปทุมวนาราม ส่วนหนึ่งไปอยู่บริเวณอัมรินทร์พลาซ่า ขณะที่ส่วนหนึ่งไปอยู่ในโรงพยาบาลตำรวจ ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีระบุว่า เป็นเพราะหลายคนยังมีความไม่มั่นใจในเรื่องของความปลอดภัย จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่า เวลานั้นเจ้าหน้าที่ทหารได้หยุดปฏิบัติการระงับวงล้อมแล้ว เพราะการชุมนุมนั้นได้ยุติลงแล้ว แต่ในการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนแยกย้ายกลับบ้านนั้น ใช้เวลาค่อนข้างมากจนถึงเวลาค่ำ กับทั้งยังต้องระวังป้องกันภัยอยู่ตลอดเวลา แต่ด้วยเหตุที่เกิดมีกลุ่มบุคคลชุดดำซ่อนตัวอยู่ตามอาคารต่างๆ และเข้าไปหลบในวัดปทุมวนาราม และมีการใช้อาวุธยิงต่อสู้ ซึ่งทหารต้องมีการยิงตอบโต้ ในที่สุดจึงได้เกิดความสูญเสียขึ้นในวัดปทุมวนาราม จากเหตุยิงกันในช่วงใกล้ค่ำนั่นเอง

วาทกรรมชุดนี้ เกิดขึ้นเพื่อชี้แจงถึงเหตุการณ์ที่มีการเผาอาคารสถานที่ต่างๆ ตลอดจนเกิดการทำร้ายประชาชนจนมีผู้เสียชีวิตเกิดขึ้น โดยเฉพาะเหตุการณ์สังหารหมู่ 6 ศพ ภายในวัดปทุมวนาราม ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีระบุว่าเหตุการณ์ทั้งหมด เป็นการกระทำของกลุ่มที่ติดอาวุธและแอบแฝงเข้ามาในช่วงที่สถานการณ์การสลายการชุมนุมเกิดขึ้น ซึ่งสร้างความหมายว่า “การก่อวินาศกรรมมิใช่ฝีมือของฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่เป็นกองกำลังติดอาวุธที่แฝงตัวเข้ามา” เป็นวาทกรรมที่สะท้อนว่าในการชุมนุมเคลื่อนไหวครั้งนี้ มีกลุ่มไม่หวังดีแอบแฝงเข้ามาเพื่อสร้างสถานการณ์ความวุ่นวาย ซึ่งถือว่าเป็นผู้ก่อการร้าย ทั้งนี้ การที่ประชาชนบาดเจ็บ และเสียชีวิตจำนวนมากนั้น เกิดขึ้นจากน้ำมือของบุคคลกลุ่มที่นี้ ที่ต้องการสร้างเงื่อนไขไปสู่ความแตกแยกให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งหมดนี้ยังเป็นการสร้างภาพของผู้ก่อการร้ายที่แฝงเข้าไปในกลุ่มผู้ชุมนุม และเสริมภาพของผู้รักษากฎหมายของฝั่งนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล

15. วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย

สำหรับวาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงตั้งแต่เดือนมีนาคม หรือในช่วงที่การชุมนุมเริ่มต้นขึ้น ทั้งนี้ คำว่าอำมาตยาธิปไตย เป็นชุดวาทกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุม หรือกลุ่มที่อยู่หัวตรงข้ามกับรัฐบาล สร้างขึ้นมาเพื่อตอกย้ำถึงระบอบที่อยู่คนละขั้วกับรูปแบบการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือหากเป็นในบริบทของประเทศไทยช่วงเวลาขณะที่มีความขัดแย้งทางการเมืองเกิดขึ้นนี้ คำว่าอำมาตยาธิปไตย ถูกใช้เพื่อทำลายความชอบธรรมของกลุ่มทหาร โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำกรรัฐประหารรัฐบาลของอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร จากนั้นได้นำมาเชื่อมโยงกับการก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ว่าได้รับการหนุนหลังจากกลุ่มทหารกลุ่มนี้ ซึ่งนับว่าเป็นรัฐบาลที่ไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ดังนั้น มวลชนคนเสื้อแดงจึงจำต้องออกมาเคลื่อนไหว เรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภาฯ และคืนอำนาจให้กับประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย แต่แล้วเมื่อสถานการณ์การชุมนุมรุนแรงขึ้น และนำไปสู่การสลายการชุมนุม จากการทำรัฐประหารที่รัฐบาลได้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ทหารในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง วาทกรรมอำมาตยาธิปไตยที่มีอยู่แล้ว ก็ได้ถูกสร้างความหมายเพิ่มขึ้นมาว่า รัฐบาลทำร้ายประชาชนภายใต้การสั่งการของกลุ่มทหาร ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงต้องออกมาชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องนี้ ตามความหมายที่ว่า

15.1 การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับระบอบอำมาตยาธิปไตย

ประเด็น ทหารกับตำรวจต้องร่วมมือกันดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

“...อันนี้ก็ไม่เห็นแปลกนี่ครับ เพราะว่าเวลารัฐบาลทำงานเนี่ยนะครับก็ต้องมีเรื่องของการทำงานบริหารราชการแผ่นดินอยู่ภายใต้ความสงบเรียบร้อยนะครับ ทหารก็มีหน้าที่ในการที่จะช่วย ตำรวจ ก็ต้องทำในเรื่องของการดูแลความสงบเรียบร้อย...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับการทำรัฐประหารของฝ่ายทหาร

“...ถามว่ารัฐบาลนี้เนี่ยทหารตั้ง ผมว่าอันนี้ก็เป็น การดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยที่ค้ำคองมติ และอย่าลืมว่ารัฐบาลชุดนี้อยู่มาปีกกับ 3 เดือนนะครับ ไม่ใช่ว่าพอตั้งเสร็จปั๊บอยู่ได้ตลอดไม่ใช่ ก็ต้องมีการ ปิที่แล้วก็มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจนะครับ สมาชิกเขาก็ใช้ดุลพินิจของเขาในการสนับสนุนรัฐบาลนี้อันนี้ก็ชัดเจนนะครับ นอกจากนั้นเนี่ย ตั้งแต่ผมมาเป็นรัฐบาลเนี่ยมีการเลือกตั้งซ่อมเนี่ย ผมเข้าใจว่า 30 กว่าเขต รัฐบาลก็ชนะตั้ง 20 กว่าเขตเป็นส่วนใหญ่ของการเลือกตั้งเพราะฉะนั้นไม่ได้มีอะไรที่ผิดปกติเลยนะครับ...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีปฏิเสธคำถามเกี่ยวกับการได้รับคำปรึกษาจากองคมนตรี

“...ไม่ละครับ คืออย่างนี้ครับ ทุกคนทำหน้าที่ การปรึกษานี้ผมมีทั้งที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้าพรรค พรรคก็มีสภาที่ปรึกษา ก็พูดคุยกันไปนะครับ ขอคำปรึกษาท่าน แต่ว่ากรณีของท่านประธานองคมนตรี คงไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องตรงนี้ อันนี้คือสิ่งที่ระบบที่ผมทำงานมาโดยตลอด ก็เลยต้องถือโอกาสบอกว่าเขาก็จะเลยมาพูดว่า อำมาตย์มาแทรกแซง อำมาตย์มาขัดขวางการทำงานเพื่อคนจน เพื่อไพร่หรืออะไรที่เขาใช้ถ้อยคำอื่นๆ ผมก็ต้องยืนยันและก็อยากจะทวงถามหลักฐานว่าตรงไหน ใครเข้ามาแทรกแซงกับการทำงานของรัฐบาล ใครมาขัดขวางการทำงานของรัฐบาล...”

“...โดยเฉพาะที่พูดเรื่องประเด็นที่เกี่ยวข้องคนจนยากคนจน งานเดิมซึ่งรัฐบาลคุณทักษิณเคยทำไว้ผมเห็นว่าเป็นประโยชน์ผมไม่ได้เลิก ผมทำต่อ กองทุนหมู่บ้านยี่ดหี่ เพิ่มทุน โอบอ้อมก็สนับสนุนเรื่องการตลาดเรื่องมาตรฐาน รักษา 30 บาทตอนนี้เป็นรักษาฟรี ก็มาดูแลจัดงบประมาณต่อหัวให้สูงที่สุดตั้งแต่มีโครงการมาและใกล้เคียงกับที่คนทำงานเขาขอมากที่สุด ของใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการช่วยคนยากคนจนจริงๆ ไม่ว่าจะเรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ประกันรายได้เกษตรกร กำลังเดินแก้ปัญหาหนี้ในระบบอยู่ในขณะนี้ โครงการที่อยู่อาศัยประเภทโฉนดชุมชนบ้านมั่นคงไม่เคยมีความคืบหน้าก้าวหน้าเท่ากับที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่จะหาคำตอบถาวรเลยให้กับประชาชนซึ่งถือว่าด้วยโอกาสยากจนที่สุด ผมทำมานี้ไม่มีใครอำมาตย์ไม่อำมาตย์ ที่มาบอกว่าไม่ให้ทำ...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างข้างต้น ประเด็นแรกนั้น นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า ในการดูแลความสงบเรียบร้อยในสถานการณ์การชุมนุมนั้น การที่ทหารกับตำรวจร่วมมือกันเป็นสิ่งที่จะต้อง เพราะในขณะที่รัฐบาลทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ด้านเจ้าหน้าที่ทหารก็มีหน้าที่ในการที่จะช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการที่จะดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองควบคู่กันไป จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวถึงคำกล่าวหาที่ว่า รัฐบาลของตนได้รับการหนุนโดยกลุ่มทหารนั้น ถือเป็น การดูถูก ดูแคลนมติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะการดำเนินการบริหารที่ผ่านมา นั้น ผ่านดุลยพินิจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังพิสูจน์ด้วยการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และพรรคร่วมต่างสามารถเอาชนะคู่แข่งในการเลือกตั้งซ่อมในครั้งที่ผ่านมาได้กว่า 20 เขต จากนั้นในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงเกี่ยวกับการได้รับคำปรึกษาจากประธานองคมนตรี (พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์) ว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ซึ่งถือว่าไม่มีการดำเนินการที่เรียกว่าเป็นการแทรกแซงจากอำมาตย์ใดๆ ทั้งสิ้น พร้อมทวงถามหลักฐานที่แสดงถึงการขัดขวาง หรือ แทรกแซงการทำงานของรัฐบาลจากทหาร เพราะจากการทำงานตามนโยบายต่างๆ ที่รัฐบาลดำเนินการอยู่นั้น ไม่ว่าจะเป็งานเดิมของรัฐบาลอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร หากเห็นว่าเป็นประโยชน์รัฐบาลก็สานต่อ เช่น กองทุนหมู่บ้าน, สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่ง

ผลิตภัณฑ์ (ไอทีอป), การรักษา 30 บาททุกโรค ซึ่งเปลี่ยนมาเป็นการรักษาฟรีหรือนโยบายใหม่ๆ เพื่อช่วยคนยากคน เช่น เรียนฟรี, เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, ประกันรายได้เกษตรกร, การแก้ปัญหาหนี้ นอกระบบ, โครงการโหนดชุมชน, บ้านมั่นคง ฯลฯ สิ่งที่ทำทั้งหมดนี้ ไม่มีการสั่งการควบคุมโดย ทหารเลยทั้งสิ้น

วาทกรรมชุดนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างให้เกิดความรู้สึกถึงภาวะของผู้นำรัฐบาลที่ สามารถบริหารจัดการเรื่องต่างๆ ได้อย่างสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีแล้ว ยังเป็นการยืนยันว่าการ ดำเนินการต่างๆ มิได้เกิดจากการทำงานตามคำสั่งของฝ่ายทหาร หรือองคมนตรี ทั้งเรื่องที่เป็น นโยบายในการบริหารประเทศในภาวะปกติ และในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่ง ประเทศชาติอยู่ในภาวะไม่ปกติ เป็นการปฏิเสธ “วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย” อย่างชัดเจน

จากการอธิบายการสร้างความหมายที่เกิดขึ้นจากชุดวาทกรรมทั้ง 15 ประเภทข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการจัดหมวดหมู่ออกมาเป็น “วาทกรรมหลัก” ออกเป็น 3 ชุดคือ

1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย เนื่องจากพบประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวเน้นเกี่ยวกับ ข้อกฎหมายต่างๆ การดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ ฯลฯ

2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย เนื่องจากพบประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับการ ชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง ที่มีการกระทำที่ผิดกฎหมาย และมีความรุนแรงมากขึ้นจนกระทั่งถึง การเผาบ้านเผาเมืองและทำร้ายประชาชนผู้บริสุทธิ์

3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข เนื่องจากพบประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการ ปฏิบัติภารกิจตามฐานะของฝ่ายบริหารที่จะต้องดูแลทุกข์สุขของประชาชนและพัฒนาประเทศใน ด้านต่างๆ

ทั้งนี้ วาทกรรม 2 ชุดแรก อันหมายถึง “วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย” และ “วาทกรรมชุด ผู้ก่อการร้าย” เป็นชุดวาทกรรมที่ได้ยินอยู่ในกระแสสังคม ในหลายยุคหลายสมัย ส่วนวาทกรรมชุด ที่ 3 อันหมายถึง “วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข” เป็นวาทกรรมที่มีค่อยได้ยินบ่อยนัก หากแต่ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวทางในการนำเสนอวาทกรรม และเนื้อหาต่างๆ ที่สะท้อนความหมายนี้ และยังขออ้างอิงจากบทความเรื่อง “หน้าที่ของรัฐ” ในคอลัมน์ คนเดินตรอก โดย ดร. วีรพงษ์ รามางกูร ซึ่งปรากฏในหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ระบุว่า

“...รัฐ ในสมัยใหม่นั้นมิได้มีหน้าที่แต่เพียง "การปกครอง" "ป้องกันอธิปไตย" ทั้งจากภายนอกและภายในเท่านั้น แต่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการ และมีหน้าที่ในการให้บริการด้วย ทั้งนี้ รัฐมีหน้าที่ดูแล "คุณภาพชีวิต" ของผู้คนในสังคม อย่าให้แตกต่างกันมาก ควรจะมีความเท่าเทียมกันให้มากที่สุด เมื่อก่อนเน้นเรื่องการกระจายรายได้ แต่เดี๋ยวนี้ไม่เน้น แต่ไปเน้นเรื่องความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิต หรือ การกระจายความสุข หรือ distribution of happiness" อย่างที่อดีตราชอาธิบดีแห่งภูฏานรับสั่ง เรื่องคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องกว้างใหญ่ไพศาล เป็นทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ซึ่งเชื่อมโยงติดต่อถึงกันไปหมด แม้ว่าเรื่องเศรษฐกิจหรือเรื่องวัตถุจะเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ซึ่งเป็นเรื่องความสุขทางกาย แต่ความสุขทางใจก็เป็นเรื่องสำคัญ...”

“...การกระจายความสุข คุณภาพชีวิต และการกระจายการบริโภคให้เท่าเทียมกัน สมัยนี้เขาถือกันว่ามีความสำคัญว่าการกระจายรายได้ ยิ่งการกระจายรายได้ให้เท่าเทียมกันแบบสังคมนิยมก็ยิ่งไม่มีใครเอา เพราะเป็นการกระจายความยากจนมากกว่าการกระจายความมั่งคั่ง ซึ่งได้พิสูจน์มาแล้วเกือบ 100 ปี เดี่ยวนี้ยังเหลือแต่เกาหลีเหนือและคิวบาเท่านั้น...”

ซึ่งทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยได้ทำการแยกสรุปแสดงลักษณะการให้ความหมายของประเภทวาทกรรมในการกำกับภายใต้ชุดวาทกรรมหลักทั้ง 3 ชุด ในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตาราง แสดงการนำเสนอความหมายของแต่ละประเภทกรรม ภายใต้การกำกับของชุดวาทกรรมหลัก
ในรายการเชื่อมั้ประเทศไทยกับนายฯ อภิสัทธ์ ช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม 2553

ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท	1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย	2. วาทกรรมชุดผู้ก่อกรรไย	3. วาทกรรมชุด ผู้กระจ่ายความสุช
1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุม เคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่ม คนเสื้อแดง	<p>การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นสิทธิตาม รัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย</p> <p>รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของ บ้านเมืองตามกฎหมาย</p> <p>รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรงและไม่มีแนวคิดที่จะใช้ ความรุนแรง</p>	<p>มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางสวต้องการให้เกิดความรุนแรง</p> <p>การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการต่างๆ ที่เชื่อมโยง ถึงกัน</p> <p>การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อกรรไย</p> <p>การชุมนุมมีพัฒนาการในทางเดวร้าย</p> <p>มีกลุ่มที่ต้องการล้มแผนปรองตองเพื่อหวังเดบางประการ</p> <p>กลุ่มคนเสื้อฎีเตรที่จะยุติการชุมนุม</p>	

<p>ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท</p>	<p>1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย</p>	<p>2. วาทกรรมชุดผู้อักร้าย</p>	<p>3. วาทกรรมชุด ผู้กระทำความผิด</p>
<p>2. วาทกรรมว่าด้วยการ ดำเนินงานของรัฐสภา</p>			<p>รัฐบาลเร่งดำเนินการตามนโยบายอย่าง ต่อเนื่องและมีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้าอย่างดี</p> <p>การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐสภาเป็น ประโยชน์กับประชาชนและประสบความสำเร็จ ด้วยดี</p> <p>การดำเนินงานของรัฐสภาจะสำเร็จได้ หากมีส่วนร่วมร่วมกับหลายฝ่าย</p> <p>การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้า ต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม</p> <p>การดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยคือหัวใจ ปัญหาอย่างยั่งยืน</p> <p>แม้การชุมนุมส่งผลต่อภาพรวมของเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลสามารถเรียกความเชื่อมั่นกลับมาได้</p> <p>รัฐบาลมีแผนดูแลประชาชนตามงบประมาณปี 54</p>

<p>ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท</p>	<p>1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย</p> <p>การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง ก็เพื่อป้องกัน เหตุ</p> <p>การประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องเป็นเหตุการฉุกเฉินที่มี ความจำเป็นเร่งด่วน</p> <p>การสลายการชุมนุมตามแนวททาง พระราช กำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้อง ยึดหลักการสากล</p> <p>รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของ บ้านเมืองตามกฎหมาย</p> <p>กฎหมายความมั่นคงมีหลักการที่เหมาะสมและ สามารถป้องกันปัญหาได้ในระดับดี</p> <p>รัฐบาลจำเป็นต้องพิจารณาดำเนินการประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ ฉุกเฉิน</p>	<p>2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย</p> <p>ประชาชนแต่เดิรต้องเรียกร้องการสลายชุมนุม ผู้กระทำความผิดจะต้องรับการพิจารณาตามคดีก่อการร้าย</p>	<p>3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสูญ</p>
----------------------------------	---	--	---

<p>ชุดวาทกรรมหลัก</p> <p>ประเภท</p>	<p>1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย</p>	<p>2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย</p>	<p>3. วาทกรรมชุดผู้กระทำความผิด</p>
<p>วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม (ตอ)</p>	<p>1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย</p> <p>สถานการณ์ที่เกิดขึ้นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานเข้ามาแก้ไข</p> <p>รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>รัฐบาลจะไม่ละเว้นที่จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด</p> <p>การประกาศใช้กฎหมายการศึกษาคือเป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพ</p> <p>ปฏิบัติการต่างๆ ของ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีเหตุผลและเป็นที่มาของลักษณะของการป้องกันตัว</p> <p>รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะกระทำการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนอย่างยิ่งที่สุด</p> <p>รัฐบาลจะควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามหลักกฎหมายพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน</p>		

<p>ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท</p>	<p>1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย</p>	<p>2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย</p>	<p>3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสูญ</p>
<p>4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติ ความขัดแย้ง</p>			<p>ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน และไม่ยึดเอาความต้องการของตัวเองเป็นที่ตั้ง</p> <p>การทำประชาคมดีถือเป็นหนทางสู่การแก้ไข ปัญหา</p> <p>นายกรัฐมนตรีนัดใจที่จะแก้ไขปัญหา ความขัดแย้ง</p> <p>การยุติปัญหาต้องหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง</p> <p>แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทาง เพื่อยุติความขัดแย้ง</p> <p>แผนปรองดองมิใช่การปรองดองกับ ผู้ก่อการร้าย หรือ ผู้กระทำผิด</p> <p>รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับ แผนปรองดอง</p> <p>รัฐบาลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว</p>

<p>ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท</p>	<p>1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย</p>	<p>2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย</p>	<p>3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสูญ</p>
<p>วาทกรรมว่าด้วยเกียรติ ความซื่อสัตย์ (ต่อ)</p>			<p>ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นการปกครอง ผู้ชุมนุมควรเข้าร่วมกระบวนการปกครอง การดำเนินการตามแผนปกรองต้องได้รับความ ร่วมมือและมีความศึบหน้า รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนการปกรองของ แห่งชาติ</p>

<p>ชื่อบุคคล ประเภท</p>	<p>3. วาพกรรรมชุต ผู้กระจ่ายความเศฐ</p>	<p>2. วาพกรรรมชุตผู้ก่อการร้าย</p>	<p>3. วาพกรรรมชุต ผู้กระจ่ายความเศฐ</p>
<p>5. วาพกรรรมชุตตอบ รับกับชื่อเสนอขอของรัฐมนตรี เสียดแดง</p>	<p>1. วาพกรรรมชุตผู้รักษากฎหมาย</p> <p>นายกรัฐมนตรีที่ดีจะยุบสภา หากพิจารณาแล้ว เกิดประโยชน์กับประเทศ</p> <p>รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตาม กติกา</p> <p>นายกรัฐมนตรีรับฟังความเห็นของทุกฝ่าย เกี่ยวกับ ข้อเสนอของ นปช.</p> <p>การยุบสภาฯ ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ</p> <p>นายกรัฐมนตรีที่ดีจะยุบสภาฯ แล้วจัดให้มีการ เลือกตั้ง หากทุกคนทำตามกติกา</p> <p>เมื่อมีแผนปรองดองแล้ว จะไม่มีการต่อรองใดๆ อีก</p>	<p>ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จ การแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่ เป็นไปตามกติกา</p> <p>รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม</p>	<p>ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จ การแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่ เป็นไปตามกติกา</p> <p>รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม</p>

<p>ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท</p>	<p>1. วาทกรรมชุดผู้รักกฎหมาย</p>	<p>2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย</p>	<p>3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความเสฐ</p>
<p>วาทกรรมว่าด้วยการสร้าง ความเชื่อมั่นต่อเวทีโลก เกี่ยวกับการค้าเสรีและการของ รัฐบาลต่อเหตุการณ์ความ ขัดแย้งทางการเมือง (ต่อ)</p>	<p>ปฏิบัติการกระชังล้อมประสพผลในระดับดี สถานการณ์คลี่คลายในระดับที่น่าพอใจ การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามา ดูแล รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับ เหตุการณ์สลายการชุมนุม รัฐบาลสามารถตอบคำถามของชุดตานุชุดได้ทุก ประเด็น</p>		
<p>8. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการ กระชังล้อม</p>	<p>รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ใช้ความระมัดระวังในปฏิบัติการกระชัง ล้อมกับผู้ชุมนุม เจ้าหน้าที่ทหารมิได้ทำร้ายประชาชน หากแต่เป็นการ ป้องกันตน ปฏิบัติการกระชังล้อมประสพผลในระดับดี</p>	<p>ผู้เสียชีวิตจำนวนมากเกิดหลังปฏิบัติการกระชังล้อม เสร็จสิ้นไปแล้ว</p>	

ชื่อบุคคล ประเภท	1. ภาพพรรณานิติบุคคล	2. ภาพพรรณานิติบุคคล	3. ภาพพรรณานิติบุคคล
9. ภาพพรรณานิติบุคคล ชื่อบุคคลและกิจการ ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน			<p>ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน</p> <p>นายกรัฐมนตรีเห็นถึงความเสียสละของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>นายกรัฐมนตรีเชื่อมั่นในความดีของเจ้าหน้าที่</p>
10. ภาพพรรณานิติบุคคล กิจการของสื่อมวลชน	<p>สื่อควรกำกับดูแลตัวเอง และใช้เสรีภาพไปในทางที่ถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>รัฐบาลไม่เคยแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน</p> <p>รัฐบาลจะวางกติกาให้เกิดความเป็นธรรมในการดำเนินกิจการทางกฎหมาย</p>		
11. ภาพพรรณานิติบุคคล ประชาชนไทย	<p>นายกรัฐมนตรีมีความเป็นประชาธิปไตย</p>		
12. ภาพพรรณานิติบุคคล	<p>รัฐบาลเปิดเผย บอกกล่าว ซึ่งแจ้งข่าวสารด้วยความ เป็นจริง</p>	<p>มีการปล่อยข่าวลือเพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้น</p>	

ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท	1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย	2. วาทกรรมชุดผู้ออกกรรไกร	3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความยุติ
13. วาทกรรมว่าด้วยการศึกษา ความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ ความขัดแย้ง		แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะยุติการชุมนุมเป็นผลสำเร็จ แต่ สถานการณ์การก่อความไม่สงบยังวางใจไม่ได้	
14. วาทกรรมว่าด้วยการก่อ วินาศกรรม		การก่อวินาศกรรมมิใช่ฝีมือของฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่เป็น กองกำลังติดอาวุธที่แฝงตัวเข้ามา	
15. วาทกรรมว่าด้วยระบอบ อำมาตยาธิปไตย	การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับ ระบอบอำมาตยาธิปไตย		

จากตารางจะเห็นได้ว่า การสร้างความหมายที่เกิดขึ้นของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับ นายกฯ อภิสิทธิ์ ในช่วงระหว่างเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 จากวาทกรรมทั้ง 15 ประเภท สามารถจัดหมวดหมู่ตามลักษณะร่วมออกมาเป็นวาทกรรมหลัก 3 ชุด คือ 1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย 2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย และ 3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข ทั้งนี้เกิดจากการให้ความหมายตามลักษณะร่วมในเชิงของการให้คุณค่าการทำงานของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี ออกมาในวาทกรรมหลักชุดที่ 1 กับชุดที่ 3 ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีคุณค่า และเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ ขณะที่วาทกรรมชุดที่ 2 เป็นลักษณะร่วมของการสร้างความหมายของคู่ตรงข้าม คือ ผู้ชุมนุม กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ว่ากระทำการในลักษณะที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่มีคุณค่า และไม่มีประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ ทั้งนี้เพื่อให้เห็นภาพว่า การสร้างความหมายดังกล่าว มีลักษณะที่สอดคล้องกับบริบทวาทกรรมในกระแสสังคมที่อยู่ในสภาวะการณ์ที่ส่งผลต่อการโน้มน้ำแนวคิด อุดมการณ์ ของวาทกรรมที่สร้างความหมายให้เห็นคุณค่าของการทำงานของรัฐบาล และความหมายที่เกิดขึ้น จะมีผลต่อการสร้างอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมต่อสังคมอีกต่อไป ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ในส่วนของ “วาทกรรมสร้างอัตลักษณ์ และลักษณะของความสัมพันธ์อะไรในสังคม” ดังต่อไปนี้

2. วาทกรรมสร้างอัตลักษณ์ และ ลักษณะของความสัมพันธ์อะไรในสังคม

ตามที่ Norman Fairclough กล่าวว่าในเนื้อหาหรือข้อความที่ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวออกมา มักมีกระบวนการที่เกิดขึ้นพร้อมกันสองประการ คือ การสร้างอัตลักษณ์ (The construction of Identities) และการสร้างความสัมพันธ์ (The construction of Relation) ทั้งนี้ ทั้งสองกระบวนการนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม สังคม ดังนั้นในการทำความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ของอำนาจ และการครอบงำในสังคมขณะนั้น สิ่งที่ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ต่อไปนี้เป็น การหา ว่าอัตลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมที่เกิดขึ้นต่อประชาชนผู้รับชมรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง ถูกสร้างขึ้นมาอย่างไร มีเนื้อหาอย่างไร ที่จะนำไปสู่การค้นพบว่าผู้สร้างวาทกรรมได้แสดงความสัมพันธ์ อิทธิพล และบทบาทอะไรต่อสังคม

ขั้นตอนแรกนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตารางสรุปการสร้างอัตลักษณ์ และความสัมพันธ์ที่พบจากการวิเคราะห์ด้วยวาทกรรมรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ดังต่อไปนี้

ตาราง สรุปอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ที่พบจากวาทกรรมหลักทั้ง 3 ชุด จากรายการเชื่อกันประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

ชุดวาทกรรมหลัก	อัตลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมที่พบในรายการ	ความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมต่อประชาชนผู้รับชมรายการ
1. วาทกรรมชุดผู้รักชาตินิยม	ผู้เคร่งครัดในกฎหมาย ผู้เสียสละและทุ่มเทในการทำงาน ผู้มีความเป็นประชาธิปไตย	ผู้พิทักษ์รักษาความสงบสุขของสังคม
2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย	ผู้ปราบปรามการก่อการร้าย	ผู้ปกป้องสถาบันหลักของชาติและประชาชน
3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข	ผู้แก้ปัญหา ผู้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ	ผู้เป็นตัวแทนในการสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

อธิบายลักษณะอัตลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวาทกรรมในรายการเชื่อกันประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

1. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เคร่งครัดในกฎหมาย

จากอัตลักษณ์ข้างต้นนี้ โดยมากเป็นผลสืบเนื่องจาก “วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง” และ “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม” และชุดวาทกรรมอื่นๆ อีกหลายชุด ซึ่งมีลักษณะของการกำหนดอัตลักษณ์ที่ให้คุณค่าแก่ความมีภาวะผู้นำ (Leadership) ที่ผู้สร้างวาทกรรมสร้างขึ้นมา เพื่อสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำที่เคร่งครัด และปฏิบัติตามกฎหมายในการดำเนินการต่างๆ ทั้งในยามปกติและในยามที่เกิดสถานการณ์ทางการเมือง ตลอดจนสามารถประเมินสถานการณ์ว่าอาจจะนำไปสู่ภาวะจลาจล

เสียหายได้ จึงตัดสินใจพิจารณาปฏิบัติการทางกฎหมายขั้นเด็ดขาด ทั้งนี้ในบริบทของเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองช่วงเวลา ทั้ง 3 เดือน คือ มีนาคม-พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีจึงเน้นถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายเป็นพิเศษ เนื่องจากมีสถานการณ์ความขัดแย้ง และการปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุม ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมอยู่เสมอ ดังนั้นเจ้าหน้าที่จำต้องเข้าไปดำเนินการป้องปราม และดำเนินคดีตามความผิดต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการแสดงนัยยะของการกล่าวข่มต่อฝ่ายผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงให้อยู่ในสถานะของผู้ที่ละเมิดกฎหมาย กระทำ ความผิดต่างๆ ซึ่งถือเป็นอำนาจของวาทกรรมที่ผู้สร้างวาทกรรมสร้างให้เกิดขึ้น ทั้งนี้ ลักษณะเด่นของการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนอัตลักษณ์นี้ คือ เริ่มตั้งแต่การกล่าวว่รัฐบาลยอมให้มีการชุมนุมได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าสงบ ปราศจากอาวุธ และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน จากนั้นก็มาสู่ดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิดกฎหมาย ที่เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมตัวได้ กระทั่งมาถึงเรื่องของการดำเนินการประกาศใช้กฎหมายพิเศษต่างๆ ตั้งแต่ พระราชบัญญัติความมั่นคง แห่งชาติ (พ.ร.บ.ความมั่นคง) ไปจนถึง พระราชกำหนดการบริการราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) โดยการดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ เหล่านี้ นายกรัฐมนตรีได้มีวิธีการนำเสนอ โดยอ้างถึงเหตุผล และที่มาที่ไปของการตัดสินใจใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างมีหลักการ และดำเนินการทางกฎหมายตามวิธีการสากลที่ทั่วโลกให้การรับรองว่าสามารถกระทำได้ ทั้งหมดข้างต้นนี้ ผู้วิจัยพบอัตลักษณ์เช่นนี้ปรากฏอยู่ในประเด็นต่างๆ มากมาย ที่สำคัญๆ เช่น ในเหตุการณ์วางระเบิดตามสถานที่ต่างๆ, เหตุสลายการชุมนุมในวันที่ 10 เมษายน และวันที่ 19 พฤษภาคม, การดำเนินการทางกฎหมายก่อการร้ายกับแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตลอดจนการที่จะยอมให้การตั้งกรรมการขึ้นมากำหนดตรวจสอบการดำเนินการทางกฎหมายของฝ่ายเจ้าหน้าที่และภาครัฐ ทั้งนี้เพราะสามารถอธิบายถึงหลักการและเหตุผลของการดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ ได้ทุกประการ

2. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสียสละ และทุ่มเทในการทำงาน

จากอัตลักษณ์ข้างต้น โดยมากเป็นผลสืบเนื่องมาจากวาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล โดยแสดงถึงอัตลักษณ์ของผู้นำที่มีคุณธรรม เสียสละประโยชน์สุขส่วนตัวเพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง สร้างคุณค่าให้แก่ผู้สร้างวาทกรรมว่ามีความเป็น “ผู้ให้” ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นได้ในตัวผู้นำ นอกจากนี้ยังสามารถทำลายความชอบธรรมของฝั่งตรงข้าม คือกลุ่มคนเสื้อแดง ผู้ชุมนุมแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยสร้างให้เห็นภาพว่า เป็นผู้เห็นแก่ประโยชน์เฉพาะกลุ่มตนเอง เป็นอำนาจของวาทกรรมที่ผู้สร้างวาทกรรมสร้างให้เกิดขึ้น ทั้งนี้

ลักษณะเด่นของการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนอัตลักษณ์นี้ คือ หากเป็นในส่วนของวาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง จะพบว่านายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับการยินดีที่จะยุบสภา ตามข้อเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อแดง หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวจะเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังกล่าวไว้ว่าตนนั้นเป็นนายกรัฐมนตรี หรือผู้นำคนเดียวที่กล่าวว่าจะลงจากตำแหน่ง ทั้งที่ตนเองและรัฐบาลมีความถูกต้องชอบธรรมที่จะอยู่บริหารบ้านเมืองไปจนครบวาระ ขณะที่ในส่วนของวาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาลนั้น จะมีนัยยะของการกล่าวถึงความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในส่วนของการทำงานตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป แม้ว่าจะยังมีภาระหน้าที่ที่จะต้องแก้ไขปัญหาทางการเมืองที่กำลังเกิดขึ้นอย่างหนักหน่วง ซึ่งนายกรัฐมนตรีต้องรับบทบาทหนัก และค่อนข้างเหน็ดเหนื่อยในการบริหารจัดการให้สำเร็จลุล่วงทุกอย่าง ทั้งหมดนี้จึงสะท้อนว่า นายกรัฐมนตรีเสียสละทั้งสิทธิที่จะดำรงตำแหน่งผู้นำต่อไป และความสุขส่วนตัวต่างๆ เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งความสุขของประชาชน และความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติ

3. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตย

จากอัตลักษณ์ข้างต้น โดยมากจะไม่พบประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวโดยตรงว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย หากแต่ในหลายๆ ชูวาทกรรมจะมีประเด็นที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ดังกล่าว ที่ให้คุณค่าว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำที่มีความเป็นประชาธิปไตยได้ ลักษณะเด่นของการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนอัตลักษณ์นี้ คือ นอกเหนือจากการที่นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและขึ้นจัดตั้งรัฐบาลผสมได้ โดยมีกระบวนการที่ถูกต้องตามระบบรัฐสภาภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยแล้ว ในการตัดสินใจดำเนินการต่างๆ ตามกฎหมายนั้น ตนเองและรัฐบาลตลอดจนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด มีการรับฟังเสียงเรียกร้องและข้อเสนอแนะจากหลายฝ่ายอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นภาคส่วนของกลุ่มองค์กรต่างๆ ตลอดจนประชาชนในสังคม ขณะเดียวกันแม้แต่ข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมเอง นายกรัฐมนตรียังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้ โดยที่ความคิดเห็นนั้นต้องไม่กระทบและทำให้อีกบุคคลอื่นเดือดร้อนได้รับความเสียหาย กับทั้งยังเปิดให้มีการเจรจาระหว่างฝ่ายรัฐบาลและแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ขึ้นถึงสองครั้ง

นอกจากนี้แม้กระทั่งในการตัดสินใจดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม ด้วยการเข้าสลายการชุมนุมนั้น ก็เกิดขึ้นจากการพิจารณาแล้วว่า จะสามารถรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มคนส่วนใหญ่ไว้ได้มากกว่าการที่จะยอมจำนนให้กับข้อเรียกร้องจากกลุ่มคนที่กระทำการผิดกฎหมายบ้านเมือง

สร้างความเสียหายอย่างใหญ่หลวงให้กับประเทศไทย และยังเข้าข่ายเป็นผู้ก่อการร้ายอีกด้วย ทั้งหมดนี้ ย่อมสะท้อนถึงความมีจุดยืนของตัวผู้นำว่าจะต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งกฎหมาย และภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยนี้ ความสงบสุขของบ้านเมืองและประชาชนเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก

4. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ปราบปรามการก่อการร้าย

จากอัตลักษณ์ ข้างต้นนี้ เป็นผลสืบเนื่องจากวาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง และวาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม และชุดวาทกรรมอื่นๆ อีกหลายชุด ซึ่งมีลักษณะของการกำหนดอัตลักษณ์ที่ให้คุณค่าแก่ความมีภาวะผู้นำ (Leadership) ที่ผู้สร้างวาทกรรมสร้างขึ้นมาสื่อสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้ปกป้องรักษาความมั่นคงของประเทศไทย ซึ่งในบริบทของความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นตั้งแต่เดือนมีนาคม จนถึงเดือนพฤษภาคมนั้น นายกรัฐมนตรีได้นำเสนอประเด็นที่สะท้อนว่ากลุ่มผู้ชุมนุมได้กระทำการที่เข้าข่ายการก่อการร้ายหลายลักษณะ เช่น การกล่าวถ้อยคำที่หมิ่นเหม่ ล่วงละเมิดสถาบันหลักของชาติ ตลอดจนดำเนินการในทางเครือข่ายสื่ออินเทอร์เน็ตในลักษณะของก้าวล่วงสถาบัน นอกจากนี้แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดง ยังมีการประกาศยกระดับการเรียกร้องให้สูงขึ้น ไปจนถึงการกล่าวถึงคำว่ารัฐไทยใหม่ การที่มีรายงานข่าวสารที่นำเสนอเกี่ยวกับการก่อวินาศกรรม และสร้างความปั่นป่วนให้แก่บ้านเมืองอยู่เสมอ ตลอดจนการรายงานว่ามีคำสั่งสมออาวุธต่างๆ รวมไปถึงการปิดกั้นแยกราชประสงค์ พื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ดังนั้น การที่นายกรัฐมนตรีจะดำเนินการทางกฎหมายในหลากหลายระดับ และสูงขึ้นไปถึงการเข้าสลายการชุมนุม กับกลุ่มคนที่กระทำการก่อการร้ายดังข้างต้น ย่อมได้รับการยอมรับจากประชาชนว่ามีความถูกต้องชอบธรรม ส่งผลให้นายกรัฐมนตรีได้รับความไว้วางใจ ได้รับอำนาจจากประชาชนในการที่รักษาความสงบสุขของประเทศไทย ตลอดจนปกป้องมิให้ผู้ใดก้าวล้ำล่วงละเมิดไปถึงสถาบันหลักของชาติที่ประชาชนคนไทยต่างเทิดทูนไว้สูงสุด

5. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แก้ปัญหา

ข้อนี้เป็นลักษณะการกำหนดอัตลักษณ์ที่ให้คุณค่าแก่ความเป็นผู้นำของผู้สร้างวาทกรรมว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบ้านเมือง ตลอดจนปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนคนไทย ทั้งนี้พบอัตลักษณ์นี้ในวาทกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ทั้งในบริบทของการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง และในบริบท

ของการดำเนินการตามนโยบายต่างๆ โดยในบริบทของการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง มีภาพสะท้อนของคู่ตรงข้ามว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แก้ไขปัญหา ส่วนผู้ชุมนุมเป็นตัวการที่ทำให้เกิดปัญหา ขณะที่ในบริบทของการดำเนินการตามนโยบายต่างๆ นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำที่ไม่ปล่อยปละละเลยต่อปัญหาของพี่น้องประชาชน ดังจะเห็นจากประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาทางผลผลิตทางการเกษตร ปัญหาทางเศรษฐกิจ ฯลฯ

6. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

จากอัตลักษณ์ ข้างต้นนี้ เป็นผลสืบเนื่องจากวาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล, วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง, วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง และวาทกรรมอื่นๆ อีกหลายชุด ซึ่งมีลักษณะของการกำหนดอัตลักษณ์ที่ทำให้คุณค่าแก่ผู้สร้างวาทกรรมว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่มีภาวะของผู้ดำเนินการที่บริหารจัดการประเทศให้เดินไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยลักษณะเด่นของการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนอัตลักษณ์นี้ คือ หากเป็นบริบทของวาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล ผู้สร้างวาทกรรมจะกล่าวถึงด้านดีของนโยบาย โครงการต่างๆ ตลอดจนประสิทธิผลของการดำเนินการว่ามีความก้าวหน้า และประสิทธิภาพของการดำเนินการ โดยมีรายงานถึงความสำเร็จ ตลอดจนเสียงตอบรับที่ดีจากประชาชน ขณะเดียวกันหากเป็นในบริบทของวาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง, วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง ผู้สร้างวาทกรรมจะกล่าวถึงประสิทธิภาพของการดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ ที่สามารถดำเนินการให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด และสามารถยุติการชุมนุมได้โดยสำเร็จ ตลอดจนจะเดินหน้าฟื้นฟูประเทศชาติด้วยการประกาศแผนปรองดองแห่งชาติ โดยระบุว่า เป็นแนวทางที่ดี สามารถสร้างความสุขให้เกิดขึ้นภายในประเทศได้ ทั้งหมดนี้เพื่อสร้างความมั่นใจว่าประชาชนจะสามารถให้ความไว้วางใจในการบริหารจัดการประเทศได้

อธิบายลักษณะความสัมพันธ์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

ความสำคัญของลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้สร้างวาทกรรมและผู้รับวาทกรรม คือ สองสิ่งนี้จะเป็นตัวสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการสร้างอัตลักษณ์ตามที่กล่าวมาข้างต้น ดังนั้นต่อจากนี้ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอถึงลักษณะของความสัมพันธ์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวาทกรรมในรายการ

เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ตั้งแต่เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553

1. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้พิทักษ์รักษาความสงบสุขของสังคม

วาทกรรมที่ปรากฏในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ แสดงนัยยะของความสัมพันธ์ที่ว่า ด้วยตำแหน่งความเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นผู้นำในการบริหารประเทศ ดูแลสุขทุกข์ความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทย นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีจุดยืนอยู่บนการกระทำชอบด้วยกฎหมาย เพราะกฎหมายเป็นบทบัญญัติเพื่อเป็นกรอบในการควบคุม จัดระเบียบของสังคม ให้อยู่ในภาวะที่ปกติสมดุล ทั้งนี้ไม่ว่าจะตัดสินใจดำเนินการใดๆ ทั้งในยามที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะปกติ และทั้งในยามที่บ้านเมืองมีสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ ย่อมได้รับอำนาจในการตัดสินใจ ในการแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ จากประชาชนอย่างมีความชอบธรรม ทั้งนี้รูปแบบความสัมพันธ์นี้ สะท้อนออกมาจากลักษณะการพูดจาที่มีหลักการ ใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ อารมณ์คงที่ คือ ไม่แสดงอารมณ์ความรู้สึกออกมาอย่างโจ่งแจ้ง แต่พูดจาอย่างสุกนุ่มนวล นอกจากนี้ยังมีการเสริมด้วยการรายงานข้อมูลที่เป็นตัวเลข ทั้งหมดนี้เมื่อรวมกัน สามารถส่งผลให้ผู้รับชมรายการเกิดความเชื่อถือในสิ่งที่พูด อย่างไรก็ดี ภายใต้การพูดจาที่ประกอบไปด้วยเหตุผลและหลักการ นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ ยังมีวิธีการพูดจาสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของประชาชน ด้วยถ้อยคำในลักษณะที่แสดงความเป็นพวกเดียวกัน กลุ่มเดียวกัน เช่น คำว่า “เรา” ซึ่งแทนตัวนายกรัฐมนตรี รัฐบาลและประชาชน อยู่บ่อยครั้ง และมีลีลาการพูดที่มีลักษณะของการคิดแทนประชาชน กล่าวอ้างแทนความรู้สึกของประชาชน โดยอ้างถึงหลักการทางกฎหมาย และหลักมนุษยธรรมที่เป็นหลักปฏิบัติพื้นฐาน ซึ่งไม่สามารถโต้แย้งได้ เช่น การกล่าวในทำนองที่ว่า “ไม่มีใครต้องการให้มีการสร้างความรุนแรง และทำร้ายประชาชนคนไทยด้วยกันเอง” “ความสามัคคีจะเป็นพลังในการสร้างสรรค์สังคม” ฯลฯ เหล่านี้นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความรู้สึกของผู้รับชมรายการ หรือประชาชนให้ เชื่อ คล้อยตาม และเห็นด้วยกับการกระทำต่างๆ ของรัฐบาลและตัวนายกรัฐมนตรี ตลอดจนสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างกัน อย่างชัดเจน

2. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ปกป้องสถาบันหลักของชาติและประชาชน

นอกเหนือจากการกล่าวถึงแนวทางปฏิบัติต่างๆ ของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่สำหรับการบริหารจัดการสถานการณ์การชุมนุมให้อยู่ในระเบียบ ด้วยการเคร่งครัดในหลักการทางกฎหมาย

แล้ว เป็นที่ทราบกันดีว่า ในหลายชุดวาทกรรมนายกรัฐมนตรียังมักจะกล่าวถึงเป้าหมายประสงค์ของการชุมนุมเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อแดง ว่ามีเป้าหมายอย่างอื่นที่ไม่ยุติอยู่แค่การยุบสภาฯ และจัดให้มีการเลือกตั้ง โดยเฉพาะในวาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง กับชุดความหมายที่ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวอย่างตีความได้ว่า “ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ” หรือการที่ผู้สร้างวาทกรรมมักกล่าวถึงคำพูดของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) บนเวทีที่ว่า “การยุบสภาไม่ใช่ปลายทาง” ตลอดจนคำพูดเกี่ยวกับรัฐไทยใหม่ การใช้ถ้อยคำหมิ่นเหม่จาบจ้วงสถาบันเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ประชาชนคนไทยโดยรวมของประเทศยอมรับไม่ได้ เพราะคนไทยต่างยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติเหนือสิ่งอื่นใด ดังนั้น เมื่อนายกรัฐมนตรีผู้อยู่ในฐานะของผู้ดูแลประเทศชาติออกมาแสดงบทบาทของการปกป้องการกระทำของคนเสื้อแดง ที่สื่อเค้าว่าจะมีการล่องละเมิดไปยังสถาบันหลัก หรืออยู่ในบทบาทที่ปกป้องสิ่งที่มีคุณค่า มีความหมายสำหรับประชาชน มิให้เสื่อมเสีย มิให้ล่มสลาย ประชาชนย่อมเกิดความนิยม เลื่อมใสศรัทธา คาดหวัง และให้ความชอบธรรมแก่การดำเนินการต่างๆ ของนายกรัฐมนตรี รัฐบาล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการรักษาความสงบนี้ทั้งหมดไปด้วย

3. นายกรัฐมนตรีเป็นตัวแทนในการสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

ในข้อนี้ เป็นการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ของการเป็นผู้พัฒนาประเทศ ปฏิบัติงานต่างๆ สร้างสรรค์สิ่งที่ดี และมีประโยชน์แก่ประชาชน เป็นผู้นำพาประชาชนให้พ้นจากความทุกข์ยาก ความยากจน สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นด้วยวิธีการบอกเล่าถึงความคืบหน้าของโครงการต่างๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อประชาชน การแก้ไขปัญหาที่ประชาชนกำลังประสบ เช่น ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาความเชื่อมั่นของต่างชาติในการเข้ามาลงทุนในประเทศ ตลอดจนการกล่าวถึงแนวทางแก้ไข และยุติความขัดแย้งทางการเมืองที่กำลังเกิดขึ้น ทั้งนี้ ในส่วนของงานตามนโยบายหรือการบริหารตามปกติ นายกรัฐมนตรีกล่าวโดยบอกเล่าเรียงลำดับที่ละเอียดเรื่อง ไล่ไปตั้งแต่ สังคม เศรษฐกิจ ก่อนจะจบลงที่การชี้แจงปัญหาทางการเมือง ซึ่งผู้รับชมสามารถติดตามฟังได้อย่างต่อเนื่อง และเข้าใจได้ง่าย อย่างไรก็ตามในส่วนการดำเนินงานตามนโยบายในสภาวะปกติ จะเห็นว่าโดยมากนายกรัฐมนตรีจะแจ้งข่าวที่มีลักษณะเป็นข่าวดี ความคืบหน้าของการดำเนินงาน ความสำเร็จของโครงการต่างๆ และจะเน้นมากในโครงการที่สร้างคะแนนนิยมค่อนข้างสูง เช่น การประกันราคาพืชผลทางการเกษตร ตลอดจนการดำเนินการให้งบประมาณปี 2554 เดินหน้าไปตามปฏิทินงบประมาณ เนื่องจากโครงการไทยเข้มแข็งจะเดินหน้าอย่างสมบูรณ์ด้วยงบประมาณปี 2554 ขณะเดียวกันในการกล่าวถึงแนวทางแก้ไข และยุติความขัดแย้งทางการเมืองที่กำลังเกิดขึ้น นายกรัฐมนตรีได้

นำเสนอแนวทาง โดยมีการตั้งชื่อที่จดจำง่าย เช่น แผนปรองดองแห่งชาติ, แนวทางการปฏิรูปประเทศไทย และยังสร้างความรู้สึที่ดีแก่ผู้ได้ยิน เพราะสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างจริงจังและยั่งยืนต่อไป ทั้งหมดนี้มีอำนาจในการกำหนดความรู้สึ นึกคิด ในการตัดสินใจเชิงการให้คุณค่า ประเมินว่านายกรัฐมนตรีกระทำสิ่งที่ดีมีประโยชน์ต่อกายให้ประชาชนรับรู้ และมีความรู้สึถึงความตั้งใจในการทำงานเพื่อประชาชนและสร้างสรรค์แก่ประชาชน มีความชอบธรรมที่จะเป็นผู้บริหารประเทศต่อไป ขณะเดียวกันยังสร้างความรู้สึด้านลบแก่ฝ่ายที่อยู่ตรงข้ามกับกับนายกรัฐมนตรีอีกด้วย

การศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

จากการวิเคราะห์ในส่วนของตัวบทที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้นในหัวข้อ “การค้นหาวาทกรรม และความหมายของวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553” ในส่วนต่อมา นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรมของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 โดยทำการวิเคราะห์จากปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice) และปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญสองส่วนสำหรับการวิเคราะห์สภาพการณ์ในการสื่อสาร ทั้งนี้มีรายละเอียดเรียงตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice)

วิเคราะห์กระบวนการสร้างตัวบท (Text Production)

1. ผู้นำเสนอตัวบท
2. การนำเสนอประเด็น
3. รูปแบบการสื่อสาร
4. กลุ่มเป้าหมาย

วิเคราะห์กระบวนการบริโภคตัวบท (Text Consumption)

1. การแพร่กระจาย
2. ระบบความคิดของผู้รับสารในบริบทของการสร้างวาทกรรม

การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice)

1. วาทกรรมในระบบสังคม
2. วาทกรรมในระบบเศรษฐกิจ การเมือง
3. วาทกรรมในระบบวัฒนธรรม
4. วาทกรรมในระบบกฎหมาย

สำหรับรายละเอียดในการวิเคราะห์ในประเด็นดังกล่าวข้างต้น มีดังนี้

การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice)

ในการศึกษาขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ถึงกระบวนการสร้างตัวบท (Text Production) ว่าเกิดขึ้นอย่างไร มีการถ่ายทอดวาทกรรม ด้วยการนำเอาบริบททางสังคม วัฒนธรรม มาประกอบสร้างได้อย่างไร นอกจากนี้ในส่วนของช่องทางการสื่อสาร จะวิเคราะห์ว่ามีความเกี่ยวข้องต่อการสร้างความหมายอย่างไร ตลอดจนกระบวนการบริโภคตัวบท (Text Consumption) มีลักษณะอย่างไร และวิเคราะห์ถึงการสร้างความหมายดังกล่าว สะท้อนถึงระดับหรือขอบเขตความสัมพันธ์อย่างไร

กระบวนการสร้างตัวบท (Text Production)

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ถึงผู้นำเสนอตัวบทว่าเป็นใคร อยู่ในตำแหน่งหรือฐานะที่มีผลต่อการนำเสนอตัวบทอย่างไร และมีกระบวนการในการนำเสนอตัวบทนั้นอย่างไร นอกจากนี้ยังดูไปถึงกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการสื่อสาร ว่ามีผลต่อการนำเสนอตัวบทนั้นอย่างไร ทั้งนี้ การวิเคราะห์นี้จะทำให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบริบท และ ตัวบท และจากการศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผู้นำเสนอตัวบท

สำหรับรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ผู้นำเสนอตัวบทเป็นนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หรือจะเรียกกว่าเป็นผู้ส่งสาร ผู้พูด (Speaker) ประเด็นนี้ผู้วิจัยจึงพบว่า เมื่อนายกรัฐมนตรีนำเรื่องราวที่เกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีมาบอกเล่าด้วย

ตนเอง ดังนั้น ผู้พูดย่อมสามารถที่จะกำหนดหรือควบคุมสารได้ด้วยตนเองโดยตรง กล่าวคือ มีอำนาจในการกำหนดสร้างสิ่งที่จะพูด หรือวาทกรรมในลักษณะต่างๆ ออกมาได้ ทั้งนี้ ในการแถลง ผู้กล่าวย่อมสามารถที่จะถ่ายทอดความคิด หลักการ มุมมอง ค่านิยม หรือเลือกที่จะกล่าวถึงในด้านที่เกิดประโยชน์แก่ตนเองตามเจตนาของผู้พูดได้ อย่างไรก็ตามในอีกด้านหนึ่ง การกล่าวด้วยตนเองยังสร้างความเชื่อถือแก่ผู้ฟังได้ง่าย ในแง่ที่ว่า คนทำงานย่อมอธิบายการทำงานของตนเองได้ดี ละเอียด และตรงตามความเป็นจริงมากกว่าการมอบหมายให้ผู้อื่นพูดแทน

นอกจากนี้ในประการถัดมา สถานภาพของผู้พูด ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี หรือผู้นำประเทศ ย่อมเป็นตำแหน่งที่ผู้พูดสามารถใช้อ้างสิทธิ์ที่จะสื่อสารพูดคุยกับประชาชนได้ ทั้งในเรื่องของการบอกเล่าการทำงาน การชี้แจงในประเด็นต่างๆ ที่เป็นปัญหา อันนำมาสู่การที่ประชาชนจะรับรู้และเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดต้องการบอกกล่าว หรือโน้มนำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม ขณะเดียวกันผู้พูดยังสามารถโต้แย้งฝั่งตรงข้ามได้ในฐานะของนายกรัฐมนตรี ซึ่งในบริบทของความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคมนั้น ฝั่งตรงข้ามรัฐบาล คือ กลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงก็ใช้อำนาจทางวาทกรรมในการสร้างความหมายต่างๆ ของกลุ่มตนเองออกมาเช่นเดียวกัน แต่ด้วยเหตุที่พื้นที่สื่อมวลชนรายการนี้เป็นของนายกรัฐมนตรี ดังนั้น จึงมีความได้เปรียบในการที่จะสร้างความเหนือกว่า มีความถูกต้อง มีความชอบธรรมกว่าคู่ตรงข้ามในประเด็นต่างๆ ออกมาได้ ที่สำคัญในสถานภาพของความเป็นนายกรัฐมนตรียังส่งผลดีในแง่ที่ว่าสามารถดึงดูดความสนใจจากประชาชนได้ ทั้งนี้ เป็นความสัมพันธ์กันระหว่าง อำนาจ และการรับรู้ เพราะผู้นำย่อมมีอำนาจในการที่สร้างอิทธิพลต่อผู้อยู่ในความปกครอง ทั้งทางความคิด และการโน้มนำหัวใจให้เชื่อในสิ่งที่พูด ซึ่งผ่านการสร้างความหมายในลักษณะต่างๆ ไว้แล้วจากผู้พูด หรือผู้สร้างวาทกรรม

ประการต่อมา ผู้นำเสนอตัวบท หรือ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังมีคุณสมบัติที่สามารถส่งเสริมให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพได้ คือ ความสามารถในการสื่อสาร จากการชมรายการและวิเคราะห์ตัวบทที่นายกรัฐมนตรีกล่าวมานั้นจะพบว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำที่มีทักษะในการสื่อสารภาษาไทยที่ดี คือ นอกจากจะพูดอย่างชัดถ้อยชัดคำ ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์แล้ว ในการกล่าวถึงประเด็นต่างๆ ยังสอดใส่หลักการและเหตุผล ที่มาที่ไปของประเด็นที่ต้องการเน้นอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ นักการเมืองหลายคนอาจไม่สามารถกล่าวอย่างมีระเบียบหลักเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือได้ หากแต่ด้วยประสบการณ์ของความเป็นนักวิชาการในสถาบันการศึกษามาก่อนของ นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ บวกกับความเป็นนักการเมืองที่มีอายุการทำงานทางการเมืองที่นับว่าผ่านร้อนผ่านหนาวมาไม่น้อย ตลอดจนผ่านการศึกษาเล่าเรียนในสถาบันชั้นนำ มีมาตรฐานทั้งในและต่างประเทศ ทั้งหมดนี้รวมกันเป็น ความพร้อมในการสื่อสารที่ประกอบไปด้วย ความรู้

ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือ ที่จะส่งผลให้การสื่อสารต่างๆ ของผู้นำเสนอตัวบท เกิดประสิทธิภาพได้ง่ายดาย ประสบความสำเร็จตามเจตนาของผู้สร้างวาทกรรมได้

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่ารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีการใช้ตัวนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำเสนอตัวบท หรือทำการสื่อสารด้วยตนเอง เกิดขึ้นเพราะพิจารณาถึงความได้เปรียบใน 3 ประการคือ 1. อำนาจในการควบคุมสาร 2. สถานภาพของผู้นำเสนอตัวบท และ 3. ความพร้อมในการสื่อสาร ซึ่งทั้งหมดรวมกันแล้ว สามารถส่งผลให้การสื่อสารในรายการประสบความสำเร็จ มีความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะในบริบทของความขัดแย้งทางการเมืองแล้ว ยังส่งผลให้การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลในสถานการณ์การผู้ชุมนุม ที่นำมากล่าวในรายการ มีความถูกต้องชอบธรรมในความคิดของประชาชนผู้รับชมรายการได้ตามแต่เจตนาของผู้ส่งสาร

2. การนำเสนอประเด็น

รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งออกอากาศโดยมีระยะเวลา 1 ชั่วโมงนั้น นอกเหนือจากนายกรัฐมนตรีจะบอกเล่าถึงการทำงานในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา ตลอดจนการดำเนินงานต่างๆ ที่ต่อเนื่องมา แต่ในช่วงเวลาดังกล่าว ยังเป็นช่วงที่เกิดสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งหมายความว่าช่วงเวลานั้นย่อมเกิดเรื่องราวต่างๆ ในระดับประเทศที่ประชาชนให้ความสนใจและรอฟังจากการบอกเล่าของผู้นำผ่านทางรายการนี้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากรายการโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ โดยศูนย์อำนวยการไซสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ออกแถลงการณ์อย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว ดังนั้น ผู้วิจัยได้ประมวลวิเคราะห์ถึงประเด็นที่นำเสนอในรายการนี้ จนพบว่ามีสองลักษณะด้วยกัน คือ

1. งานของรัฐบาลตามนโยบายทั่วไป
2. งานของรัฐบาลในการไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง

ในส่วนแรก งานของรัฐบาลตามนโยบายทั่วไป จะพบว่าในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ผู้นำเสนอคือตัวนายกรัฐมนตรีนั้นจะบอกเล่าถึงการทำงานของรัฐบาลที่ได้ดำเนินการไป ทั้งในส่วนของการบริหารประเทศ การดำเนินการตามโครงการต่างๆ ทั้งที่กำลังดำเนินการอยู่ และที่สำเร็จแล้ว ตลอดจนปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนด้านต่างๆ จะเห็นว่าการบอกกล่าวสิ่งเหล่านี้ เป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับสถานภาพ และอำนาจของความเป็นผู้นำ ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารประเทศ อย่างไรก็ตามก็จะเห็นว่าการ

บอกเล่าถึงการทำงานต่างๆ นั้น จะมีลักษณะของการแจ้งข่าวดี เช่น บอกเล่าถึงการทำงานที่มีความคืบหน้าไปได้ด้วยดี การทำงานที่ได้รับความร่วมมืออย่างดี การทำงานที่ประสบความสำเร็จอย่างดี ขณะทีในส่วนของการประเด็นปัญหาของประชาชน นายกรัฐมนตรีจะบอกเล่าในลักษณะของการชี้แจงด้วยหลักการและเหตุผล ถึงที่มาที่ไปของปัญหา จากนั้นจึงกล่าวเน้นย้ำว่ารัฐบาลมิได้ทอดทิ้ง แต่จะเร่งแก้ไข ซึ่งในการแก้ไขนั้น นายกรัฐมนตรี หรือผู้นำเสนอตัวบท หรือผู้สร้างวาทกรรม มักจะมีข้อสรุปที่มีแนวโน้มว่าจะสามารถแก้ไขได้อย่างสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีในที่สุด สร้างความรู้สึกดีแก่ประชาชนที่รับชมรายการ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบสิ่งที่น่าสนใจของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ โดยเฉพาะในช่วงของเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง คือ ผู้วิจัยพบว่าแม้ขณะที่มีเหตุการณ์การชุมนุมที่สื่อเค้าว่าจะรุนแรงมากขึ้น ซึ่งประชาชนทั้งประเทศให้ความสนใจอย่างสูง ต้องการที่จะได้รับฟังข่าวสารจากผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้ขัดแย้งโดยตรงกับผู้ชุมนุม แต่ประเด็นที่นายกรัฐมนตรีนำมากล่าวในรายการ พบว่าในการนำเสนอส่วนนี้มีได้มีแต่เพียงการกล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมแต่เพียงอย่างเดียว มากไปกว่านั้นในช่วงแรกคือเดือนมีนาคม นายกรัฐมนตรีจะเปิดประเด็นด้วยการรายงานการทำงานของรัฐบาลเป็นอันดับแรก และมีประเด็นกล่าวถึงมากกว่าประเด็นอื่นๆ หรือแม้จนกระทั่งการชุมนุมรุนแรงมากขึ้นถึงขั้นมีการสลายการชุมนุม ในบางสัปดาห์ประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวถึง ยังประกอบด้วยรายงานการทำงานของรัฐบาลในส่วนอื่นๆ ทัวไป ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า นายกรัฐมนตรีสามารถแยกแยะ และพิจารณาประเด็นที่จะนำมาเสนอ โดยจัดลำดับความสำคัญตามสถานการณ์ในขณะนั้น แต่อย่างไรก็ดี นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วว่าต้องเป็นไปตามหลักการของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ คือ การบอกเล่าถึงการทำงานของรัฐบาล ดังนั้นสิ่งที่นำมากล่าวจึงเป็นเรื่องราวของการทำงานตามนโยบายหรือการดำเนินการแก้ไขปัญหาส่วนอื่นๆ ทัวไปของประชาชน แต่หากบ้านเมืองมีประเด็นปัญหาที่ประชาชนต้องการได้รับคำอธิบาย ชี้แจงจากรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี เช่น สถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงที่กำลังเกิดขึ้น รายการนี้จึงสามารถเป็นพื้นที่ที่นายกรัฐมนตรีใช้บอกกล่าวถึงเรื่องในประเด็นนั้นๆ ได้ ทั้งในส่วนของการสถานการณ์การชุมนุม และในส่วนของการดำเนินการใช้กฎหมายต่างๆ ในสถานการณ์นั้น นอกเหนือจากการที่นายกรัฐมนตรีจะไปปรากฏตัวในพื้นที่ของรายการโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจพร้อมกับศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.)

ทั้งนี้ ในส่วนของงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง นายกรัฐมนตรีมีประเด็นที่กล่าวในรายการมีจำนวนที่มากพอสมควร โดยเฉพาะในช่วงเดือนเมษายน และ

พฤษภาคม ในสัปดาห์ที่ต่อเนื่องมาจากวันเกิดเหตุสลายการชุมนุม จะมีจำนวนประเด็นที่น่าเสนอมากกว่าประเด็นการทำงานในด้านอื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยพบว่าเป็นการกล่าวชี้แจงถึงสิ่งที่เกิดขึ้น ที่ด้านหนึ่งเป็นการกล่าวในลักษณะของการอธิบายด้วยหลักการและเหตุผลทางกฎหมาย ที่ฝ่ายเจ้าหน้าที่ดำเนินการต่างๆ อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายทั้งสิ้น และมีการกล่าวยืนยันให้ความเชื่อมั่นแก่ประชาชนว่ารัฐบาลเจ้าหน้าที่จะปกป้องบ้านเมืองและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างถึงที่สุด ตลอดจนการเร่งดำเนินการฟื้นฟูประเทศ และแก้ไขความขัดแย้งต่างๆ ด้วยแผนปรองดองแห่งชาติเพื่อปฏิรูปประเทศไทย ขณะที่ด้านหนึ่งนายกรัฐมนตรีก็จะกล่าวถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่มีการกระทำที่ผิดกฎหมายมากมายหลายกรณี ซึ่งล้วนตีความหมายได้ว่าเป็นการกระทำของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง อย่างไรก็ตามมีความน่าสนใจของการนำเสนอประเด็นทางการเมืองอยู่ประการหนึ่งในรายการนี้คือ ด้วยรูปแบบของรายการที่แบ่งเป็นสองช่วง คือ ช่วงแรกนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะออกมากล่าวเพียงคนเดียว กับช่วงที่สองจะมีลักษณะของการสนทนาถามตอบโดยมีพิธีกรรับเชิญเป็นผู้ซักถาม ข้อนี้ผู้วิจัยพบว่านายกรัฐมนตรีได้สร้างภาพของการเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารสองทาง แสดงถึงการสร้างการมีส่วนร่วม และเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น และข้อสงสัยต่างๆ จากสื่อมวลชน นอกจากนี้ยังสร้างความรู้สึกในลักษณะที่ว่า สื่อมวลชน หรือพิธีกรรับเชิญนั้นๆ คือ ตัวแทนของประชาชนที่จะเข้าไปตั้งคำถามในประเด็นที่สงสัย ข้อข้องใจ ต่างๆ ซึ่งการที่นายกรัฐมนตรีได้ตอบข้อซักถามทุกๆ ประเด็นแก่พิธีกร ก็เป็นเสมือนการตอบข้อสงสัยแก่ประชาชนทั่วประเทศไปด้วย อย่างไรก็ตามบางสัปดาห์นายกรัฐมนตรีจะเปิดรายการด้วยการสนทนาถาม-ตอบก่อน และจะสนทนาคนเดียวในช่วงท้าย ทั้งนี้ เนื่องจากสัปดาห์นั้นมีประเด็นทางการเมืองค่อนข้างมาก ดังนั้น ย่อมจัดลำดับความสำคัญในสิ่งที่สังคมให้ความสนใจมาก่อนเป็นอันดับแรก

3. รูปแบบการสื่อสาร

ในส่วนนี้ เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยขอขยายความต่อเนื่องจากข้างต้น กล่าวคือ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีรูปแบบการสื่อสารดังนี้

1. การสื่อสารทางเดียว One-Way Communication
2. การสื่อสารสองทาง Two-Way Communication

ในส่วนแรก “การสื่อสารทางเดียว One-Way Communication” โดยมากจะปรากฏในช่วงแรก คือ เปิดรายการด้วยตัวนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่จะเริ่มต้นด้วยการกล่าว

ทักษทายผู้ชมรายการ และเกริ่นถึงสภาพโดยรวมของสังคม จากนั้นจะแจ้งถึงประเด็นต่างๆ ที่จะนำมากล่าวในรายการ จากนั้นจะตบท้ายด้วยการกล่าวแต่ละถึงประเด็นทางการเมืองว่าจะนำมากล่าวในช่วงที่สอง คือ การสนทนาพูดคุยกับพิธีกรรับเชิญ หรือหากวันไหนที่นายกรัฐมนตรีกล่าวคนเดียวทั้งสองช่วงรายการ แสดงว่าวันนั้นมีประเด็นทางการเมืองกล่าวถึงมากเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ในรูปแบบการสื่อสารทางเดียวนี้สะท้อนว่านายกรัฐมนตรีได้ทำการถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ ค่านิยม โดยอาศัยใช้พื้นที่สื่อในการโน้มน้าวใจให้ประชาชน ยอมรับ เห็นด้วย คล้อยตาม กับสิ่งที่พูด ที่สำคัญ นายกรัฐมนตรียังสามารถควบคุมสารที่จะนำมากล่าวได้ด้วยตนเอง คือ เลือกที่จะกล่าวเรื่องใด หลีกเลี่ยงที่จะกล่าวเรื่องใดได้ และผู้ชมหรือประชาชนก็จะอยู่ในฐานะของผู้รับฟังเท่านั้น ซึ่งสิ่งนี้หากมองในเชิงประสิทธิภาพของการสื่อสารในมุมมองของผู้ส่งสาร ถือว่ามีผลในระดับดี คือหากผู้พูดมีการบอกกล่าวโดยหลักการและเหตุผลที่ยอมรับได้ การสื่อสารก็จะเกิดประสิทธิภาพมาก และถึงแม้ว่าผู้พูดจะไม่สามารถกล่าวโดยหลักการและเหตุผลที่ยอมรับได้ ผู้ฟังก็ไม่สามารถสะท้อนความคิดเห็นกลับไปได้อย่างทันที

อย่างไรก็ดี โดยมากในการกล่าวส่วนนี้ หากเป็นช่วงเวลาปกติ นายกรัฐมนตรีมักนำเสนอในประเด็นของผลงานของรัฐบาล ตลอดจนบอกกล่าวถึงความคืบหน้าในการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ซึ่งผู้พูดสามารถเลือกที่จะนำเสนอแต่ด้านดีของการทำงาน และด้านที่เป็นผลประโยชน์แก่ประชาชนหรือผู้รับชมรายการ ซึ่งส่งผลให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้พูดได้รับความนิยมชมชอบจากประชาชนไปด้วย แต่ในช่วงเวลา 3 เดือนที่ผู้วิจัยศึกษา นายกรัฐมนตรีจะใช้พื้นที่ในช่วงของการสนทนาคนเดียว บอกกล่าวถึงการทำงานในส่วนของปัญหาทางการเมืองด้วย ทั้งนี้ประเด็นที่พูดโดยมากเป็นลักษณะของการกล่าวถึงการดำเนินการของรัฐบาลที่มีลักษณะบอกเล่าชี้แจง ถึงการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในสถานการณ์การชุมนุม การรับมือกับความวุ่นวายที่เกิดขึ้น การนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนการเรียกร้องขอให้ประชาชนทั้งผู้ชุมนุมและประชาชนส่วนอื่นๆ สัมผัสความสามัคคี ไม่แตกเป็นเหยื่อของผู้ที่ต้องการบ่อนทำลายชาติ ซึ่งในการกล่าวคนเดียว หรือการสื่อสารทางเดียวนี้ ช่วยให้ผู้พูดมีความได้เปรียบที่จะนำเสนอแต่เฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์แก่ฝั่งตัวเอง และสร้างภาพในด้านที่ทำลายฝั่งตรงข้าม คือ ผู้ชุมนุม กล่าวคือจะเห็นได้ว่านายกรัฐมนตรี หรือผู้นำเสนอ จะกล่าวถึงการดำเนินการ โดยยึดตามหลักการทางกฎหมายของเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่จะดำเนินการในลักษณะของการป้องกันตัว ป้องกันความวุ่นวาย และเป็นฝ่ายตั้งรับมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายรุก นอกจากนี้ ฝั่งรัฐบาลหรือตัวนายกรัฐมนตรีเองก็มีแนวทางต่างๆ ออกมา เพื่อดำเนินการให้ความขัดแย้งหมดไป ไม่ว่าจะเป็นการขอให้ยุติการชุมนุม แล้วจึงจะมาพิจารณาเรื่องการยุบสภาฯ การเสนอแนวทางปฏิรูปประเทศไทย การเสนอแผนปรองดองแห่งชาติ ฯลฯ ขณะเดียวกันนายกรัฐมนตรีหรือผู้พูด ก็ sẽนำเสนอ

ประเด็นที่มีผู้กระทำผิดกฎหมายต่างๆ ในช่วงระหว่างการชุมนุม เช่น การปะทะเปิดตามสถานที่ต่างๆ การชุมนุมประท้วงโดยกล่าวถ้อยคำยุยงปลุกปั่นให้เกิดความรุนแรง ทั้งหมดนี้นับเป็นการใช้อำนาจในการควบคุมสาร เพื่อสร้างวาทกรรมในการสื่อสาร โนม่น้าวใจ ก่อให้เกิดอิทธิพลต่อผู้รับชมรายการได้อย่างเต็มที่

ส่วนต่อมา “การสื่อสารสองทาง” Two-Way Communication ซึ่งมีรูปแบบการสนทนาโต้ตอบ โดยมีพิธีกรรับเชิญตั้งคำถาม และนายกรัฐมนตรียเป็นผู้ตอบ ซึ่งเป็นไปตามที่ผู้วิจัยกล่าวไว้ข้างต้นว่า การที่นายกรัฐมนตรียจัดให้มีช่วงของการสนทนาในช่วงที่สองของรายการนี้ นับเป็นการลดล้างภาพของการพยายามควบคุมพื้นที่การสื่อสารแต่เพียงผู้เดียว ในทางหนึ่งนายกรัฐมนตรียก็อาจต้องการแก้จุดด้อยของรายการในลักษณะนี้ ซึ่งที่ผ่านมาในอดีตโดยเฉพาะนับแต่รายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน จะมีลักษณะของการที่นายกรัฐมนตรียออกมาพูดคุยเพียงผู้เดียวตลอดรายการ ซึ่งเมื่อมาถึงยุคของนายกรัฐมนตรียอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จึงปรับเปลี่ยนให้มีภาพลักษณ์ของการเปิดกว้าง เปิดพื้นที่ฝ่ายต่างๆ เข้ามาแสดงความคิดเห็นได้ มากไปกว่านั้น ในการดำเนินการสัมภาษณ์จากพิธีกรรับเชิญนั้น แต่ละสัปดาห์จะเป็นการสลับเปลี่ยนกันไป เปิดโอกาสให้พิธีกร ผู้สื่อข่าวจากหลายสำนักเข้ามาทำการสัมภาษณ์พูดคุย ทั้งนี้จากทั้งสามเดือนที่ผู้วิจัยทำการศึกษานั้นจะพบว่า ในเทปรายการทั้งหมด 10 เทปรายการ มีพิธีกรรวมทั้งหมด โดยแยกเป็นในวันที่ 7 มีนาคม ประกอบไปด้วยผู้สื่อข่าวจากสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ประกอบด้วย คุณยุทธิยง ลิ้มเลิศวาที จากสถานีเอเอสทีวี, คุณดวงพร อัครวิไล จากสถานีรอยซ์ทีวี, คุณสุพัตรา สมถวนิช จากทีเอ็นเอ็น และ คุณกวีพันธ์ มนต์วีวงศ์ จาก เนชั่นแซนแนล, 14 มีนาคม คุณมนัส ตั้งสุข จากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, วันที่ 21 มีนาคม คุณภัทร จีงกานต์กุล และคุณนารากร ตียายน จากสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, วันที่ 4 เมษายน คุณกรรณา บัวคำศรี จากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3, วันที่ 25 เมษายน คุณสายสวรรค์ ขยันยิ่ง จากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3, วันที่ 2, 9 และ 16 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรียดำเนินรายการด้วยตนเอง, วันที่ 23 พฤษภาคม คุณสมโภชน์ ไตรรักษา จากสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และวันที่ 30 พฤษภาคม คุณพิชญทัฬห์ จันทร์พุฒ จากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวิธีการนี้จะยิ่งช่วยเสริมภาพของการเปิดกว้างให้สื่อมวลชนเข้ามามีส่วนร่วมแทนประชาชน โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นสื่อมวลชนที่มีความโน้มเอียงมาอยู่ข้างเดียวกันฝั่งรัฐบาลหรือไม่ ซึ่งจะส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพในการใช้อำนาจทางวาทกรรม ที่ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในเนื้อหาของประเด็นต่างๆ ที่นำเสนอ เห็นด้วยตามสิ่งที่พูด และให้ความชอบธรรมในการกระทำต่างๆ ที่ได้นำมาชี้แจงในรายการ ทั้งการดำเนินงานในส่วนของนโยบายทั่วไป และการดำเนินการในสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีรูปแบบการสื่อสารใน 2 ลักษณะคือ การสื่อสารทางเดียว และ การสื่อสารสองทาง นับว่าเป็นการใช้กลยุทธ์ที่สร้างความได้เปรียบได้ทั้งสองรูปแบบ การสื่อสาร กล่าวคือ ในส่วนที่นายกรัฐมนตรีดำเนินรายการ แต่เพียงผู้เดียว ผู้นำเสนอหรือตัวนายกรัฐมนตรีสามารถจัดควบคุมประเด็นการสื่อสารได้ด้วยตนเอง มีอำนาจทางวาทกรรมที่จะสามารถสร้างความหมายต่างๆ เพื่อชักจูง โน้มน้าว ให้ประชาชน หรือผู้รับชมรายการ เชื่อถือ คล้อยตาม เห็นด้วย ตลอดจนให้ความชอบธรรมในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ในฐานะผู้นำต่อไป ขณะเดียวกันในส่วนของการสนทนาถาม-ตอบ ยังช่วยลดจุดบกพร่องของส่วนแรก หรือเติมเต็มแก้ไขในข้อด้อยที่ว่า นายกรัฐมนตรียึดพื้นที่สื่อเพื่อหวังผลทางการเมือง และสร้างคะแนนนิยมให้กับตนและพวกพ้อง แต่กลับเปิดโอกาสให้มีสื่อมวลชนจากหลายสำนักเข้ามาซักถาม แสดงให้เห็นถึงการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ เพราะสื่อมวลชนก็เปรียบเสมือนตัวแทน หรือ เสียงสะท้อนจากประชาชนในสังคม ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ตัวนายกรัฐมนตรีได้ อย่างไรก็ตาม มีข้อพึงสังเกตว่าในการพูดคุยตั้งประเด็นคำถามนั้น ยังไม่สามารถระบุชี้ชัดได้ว่า การตั้งคำถามนั้นเกิดขึ้นโดยสื่อมวลชนได้เตรียมคำถามมาด้วยตนเอง โดยไม่มีการเตรียมพูดคุยกันล่วงหน้ากับผู้ตอบคำถาม หรือเป็นคำถามที่มีการเขียนบท หรือ สคริปต์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งน่าสนใจว่าในประเด็นคำถามเหล่านี้ ผู้ตอบคำถามซึ่งอยู่ในฐานะที่มีอำนาจอยู่แล้วโดยตำแหน่งของผู้นำประเทศ จะสามารถใช้อำนาจในการกำหนดประเด็นคำถาม ที่จะส่งผลให้ตนเองสามารถใช้วาทกรรมต่างๆ ตามเจตนาของตนเองออกมาได้ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ซึ่งในส่วนนี้เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยเสนอว่าควรมีการค้นหาสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไปได้

อย่างไรก็ดี รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ยังมีการเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภายในรายการมีการส่ง SMS แสดงความคิดเห็นและตั้งข้อซักถาม และยังมีช่องทางในการสื่อสารกับนายกรัฐมนตรีทางหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หน้า 2 ของทุกวันศุกร์ โดยจะเป็นการตอบคำถามของนายกรัฐมนตรีที่ประชาชนส่งคำถามเข้ามา ทั้งนี้ในส่วนนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการพยายามที่จะเปิดช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงนายกรัฐมนตรีมากที่สุด สะท้อนถึงการสร้างการมีส่วนร่วมที่ทางรายการพยายามนำมาใช้ แต่ผู้วิจัยพบว่า ในส่วนของ SMS นั้น หากมองในเชิงของประสิทธิภาพทางการสื่อสารแล้ว อาจได้ผลค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะในกรณีของการตั้งคำถามจากประชาชน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ส่งสารคือประชาชนผู้ส่งข้อความเข้าไป ดังนั้นนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้รับสารไม่สามารถตอบคำถามได้ทั้งหมด ดังจะเห็นว่าในหน้า 2 ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ที่เป็นการตอบคำถามของท่านนายกรัฐมนตรีที่ประชาชนส่งคำถามเข้ามานั้น จะเป็นการตอบคำถามสั้นๆ ซึ่งผู้ส่งข้อความอาจไม่ได้ติดตามอ่าน นอกจากนี้ คำถามเหล่านั้น ยัง

ผ่านการคัดเลือกจากทีมงานของทางรายการ หรือการเลือกโดยนายกรัฐมนตรีเอง ก่อนที่นำเสนอลงหนังสือพิมพ์ดังกล่าว ซึ่งหมายความว่าผู้คัดเลือก หรือนายกรัฐมนตรีอาจตั้งใจที่จะนำเสนอแต่คำตอบที่สร้างผลดีให้แก่ตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้การสื่อสารตามเจตนาในการสร้างวาทกรรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4. กลุ่มเป้าหมาย

ด้วยเหตุที่รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินรายการเป็นหลัก และนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานประเทศ และการพัฒนาประเทศตามนโยบายต่างๆ เพื่อประชาชนชาวไทย ดังนั้น กลุ่มเป้าหมายของรายการจึงเป็นประชาชนคนไทยทั่วไปที่ติดตามรายการ เพื่อหวังผลให้เข้าถึงประชาชนให้มากที่สุด ทั้งนี้ เพราะเมื่อรายการสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากเท่าไร ย่อมสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการสื่อสารได้มากเช่นเดียวกัน ดังนั้นโดยสรุปแล้ว รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่แสดงถึงอำนาจโดยตรงของนายกรัฐมนตรี ผู้บริหารประเทศ หรือผู้นำของประชาชน ดังนั้น การนำเสนอเนื้อหาจึงเป็นการนำเสนอเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงเรื่องราวที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตของประชาชน ทั้งเรื่องการค้าการลงทุนตามนโยบายในภาวะปกติ เช่น โครงการต่างๆ ที่หากทำสำเร็จจะสร้างคุณประโยชน์ให้แก่ประชาชนได้ และการรายงานสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เช่น การชี้แจงถึงแนวทางการปฏิบัติการทางกฎหมาย ที่แม้ว่าจะเป็นการดำเนินการกับผู้ชุมนุมที่ทำผิดกฎหมาย แต่ประชาชนโดยทั่วไปก็มีความเป็นห่วงในความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน ว่าอาจจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ไปด้วย อย่างไรก็ตาม หากวิเคราะห์ในช่วงสามเดือน คือ เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ที่มีสถานการณ์การชุมนุม ผู้วิจัยพบว่าสามารถแยกกลุ่มเป้าหมายออกได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ คือกลุ่มเป้าหมายหลัก เป็นประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร เหตุผลเนื่องจากประชาชนกลุ่มนี้อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เกิดเหตุโดยตรง ย่อมต้องการที่ได้รับความช่วยเหลือจากนายกรัฐมนตรีมากเป็นพิเศษ และกลุ่มเป้าหมายรองคือประชาชนคนไทยโดยทั่วไปในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ที่สนใจในความเป็นไปของบ้านเมือง

กระบวนการบริโภคตัวบท (Text Consumption)

หลังจากผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ถึงกระบวนการสร้างตัวบทที่เป็นการทำงานด้าน Production หรือกระบวนการในการผลิตวาทกรรมไปแล้วข้างต้น ในส่วนต่อจากนี้ไปจะเป็นการ

นำเสนอผลการวิเคราะห์กระบวนการบริโภคตัวบท ซึ่งเป็นการศึกษาว่า วาทกรรมในรายการ เชื่อมันประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์มีลักษณะการบริโภคอย่างไร ทั้งนี้ได้ทำการแยกการศึกษา ออกเป็นสองประเภท คือศึกษาลักษณะการแพร่กระจายของวาทกรรมไปสู่ผู้บริโภค และศึกษา ระบบความคิดของผู้รับสารในบริบทของการสร้างวาทกรรม ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับสารกลุ่มบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวัน และยังวิเคราะห์การรับรู้ การตีความ ของผู้รับสาร / ผู้ชมรายการ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. การแพร่กระจายของวาทกรรม
2. ระบบความคิดของผู้รับสาร

1. การแพร่กระจายของวาทกรรม

ในส่วนของการแพร่กระจายของวาทกรรม ผู้วิจัยพิจารณาเน้นจากการดูที่ช่องทางการสื่อสาร, และพิจารณาจากลักษณะการนำเสนอรายการสู่ประชาชน

1.1 ช่องทางการสื่อสาร

รายการเชื่อมันประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีเป็นศูนย์กลางหลักในการส่งวาทกรรม นับว่าเป็นกลยุทธ์การนำเสนอในช่องทางที่เข้าถึงผู้รับสารได้เป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่การสื่อสารจะประสบความสำเร็จได้โดยง่าย กล่าวคือ หากพิจารณาจากคุณสมบัติของการสื่อสารโดยผ่านทางช่องทางโทรทัศน์ที่ให้ทั้งภาพและเสียง ตลอดจนผู้รับสารสามารถสังเกตปฏิกริยา การแสดงท่าทาง และสีหน้าได้ทันทีแล้ว หากพิจารณาในด้านอื่นๆ จะพบว่าสื่อโทรทัศน์ก็เป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนเกือบทุกครัวเรือน เพราะปัจจุบันมีราคาถูกลง และเมื่อช่องทางโทรทัศน์เป็นช่องทางที่มีศักยภาพในการเข้าถึงมวลชนได้มาก ก็จะนำมาซึ่งโอกาสในการเปิดรับของประชาชน กอปรกับการที่ประชาชนโดยมากหากไม่ออกไปนอกบ้านพักอาศัย ก็มักจะเปิดโทรทัศน์ไว้เสมอ ดังนั้นการนำเสนอวาทกรรมในช่องทางนี้ จะสามารถถ่ายทอดส่งผ่านความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ค่านิยมไปยังผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าช่องทางอื่นๆ เช่น วิทยุที่ให้แค่เสียง และยังไม่ให้กระบวนการบริโภคตัวบทของวาทกรรมเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้หากมองในเรื่องของช่วงเวลาออกอากาศ โดยรายการนี้ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 9.00 น.-10.00 น. สิ่งนี้

นับว่าเป็นข้อดีที่ช่วยเสริมให้เกิดโอกาสในการรับชมได้สูง โดยนอกจากเป็นวันหยุดพักผ่อนของครอบครัวแล้ว การเลือกช่วงเวลาเก้าโมงเช้า ก็ไม่เข้าจนเกินไปที่กลุ่มเป้าหมายจะสามารถตื่นนอนมารับชมได้ ที่สำคัญ การเลือกวันและช่วงเวลาดังกล่าวยังส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่ผู้นำเสนอหรือนายกรัฐมนตรี ว่าเป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็ง และทุ่มเทในการทำงานเพื่อพี่น้องประชาชน โดยไม่มีวันหยุด หรือไม่เห็นแก่การต้องตื่นนอนตอนเช้า ทั้งหมดนี้สามารถส่งผลที่ดีแก่การสร้างวาทกรรมไปด้วย

1.2 ลักษณะการนำเสนอ

ในส่วนของลักษณะการนำเสนอของรายการ ผู้วิจัยพิจารณาถึงสิ่งที่เป็นจุดเด่นหลัก 2 ประการของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์

ประการแรก พิจารณาจากรูปแบบการนำเสนอที่แบ่งเป็นสองช่วงรายการ โดยช่วงแรกจะเป็นการรายงานการทำงานของรัฐบาล ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะออกมารายงานด้วยตัวเองเพียงคนเดียวไปจนจบช่วงรายการ ซึ่งจุดเด่น หรือจุดแข็งของช่วงนี้ คือ สามารถสร้างความสนใจจากประชาชนที่มีความชื่นชอบในตัวนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่จะติดตามรับชม ส่วนประชาชนกลุ่มอื่นๆ ก็อาจสนใจบ้าง ทั้งนี้ ขึ้นกับประเด็นเนื้อหาที่นำมาพูดว่าจะเกี่ยวข้องกับตนเองมากน้อยอย่างไร

อย่างไรก็ดีในช่วงที่สอง ผู้วิจัยพบว่าค่อนข้างเป็นจุดเด่นของรายการนี้ เพราะจะมีการเชิญพิธีกรรับเชิญเข้ามาสัมภาษณ์พูดคุย และอาจเปลี่ยนสถานที่ถ่ายทำไปตามสถานการณ์ ทั้งนี้ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีความน่าสนใจมากกว่ารายการลักษณะเดียวกันนี้ในสมัยของรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีท่านอื่นๆ ก่อนหน้านี้ที่มักจะเป็นการรายงานการทำงานโดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้กล่าวเพียงคนเดียวตลอดทั้งรายการ แต่ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ นอกจากจะใช้วิธีให้มีพิธีกรรับเชิญมาตั้งคำถามสัมภาษณ์ในช่วงท้ายรายการตามที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว การจัดรายการโดยมากแล้วจะนำเสนอแบบออกอากาศสด มากกว่าการบันทึกเทปในกรณีที่มีความจำเป็นจริงๆ เช่น การเดินทางไปปฏิบัติภารกิจยังต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีการปรับเปลี่ยนสถานที่ในการออกอากาศ โดยผลัดเปลี่ยนไปกันตามสถานการณ์ เป็นส่วนที่สามารถสร้างความน่าสนใจที่จะติดตามรับชมได้มากกว่าการนั่งกล่าวรายงานเหตุการณ์ด้วยตัวนายกรัฐมนตรีแต่เพียงผู้เดียว ทั้งนี้ นับแต่รายการออกอากาศเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2552 จนถึงปัจจุบัน นอกจากจะมีพิธีกรรับเชิญหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันมาสัมภาษณ์พูดคุยในช่วง

สนทนากลับมาแล้ว สถานที่ในการออกอากาศยังมีการปรับเปลี่ยนในบางสัปดาห์ คือ มิได้ถ่ายทำจากทำเนียบรัฐบาล หรือห้องส่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) เท่านั้น แต่มีบางครั้งที่มีการถ่ายทำนอกสถานที่ เช่น วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552 ถ่ายทอดสดจาก วังสวนผักกาด โดยมี คุณแทนคุณ จิตต์อิสระ เป็นพิธีกร และมีพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี เป็นแขกรับเชิญ, วันที่ 14 มิถุนายน 2552 ถ่ายทอดสดจากทำเนียบรัฐบาลและภายในรถยนต์ประจำตำแหน่ง โดยมี พิธีกร คือ นพ. ทวีสิน วิษณุโยธิน คุณสุจิตรา อรุณพิพัฒน์ และ คุณวาสนา นาน่วม, วันที่ 12 กรกฎาคม 2552 ถ่ายทอดสดจากทำเนียบรัฐบาล และบนเครื่องบินขณะเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีพิธีกรรับเชิญ คือ คุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ, วันที่ 10 มกราคม 2553 ห้องส่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) ที่อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นการถ่ายทอดทางไกลมายัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ดำเนินรายการโดย คุณเขมสรณ์ หนูขาว, คุณอนุพงษ์ ไชยฤทธิ์, คุณมุขอำมหิตอายุบ ปาทาน และ คุณสุพจน์ จริงจิต

อย่างไรก็ดี ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ยังคงมีการออกอากาศอย่างต่อเนื่อง หากแต่มีการงดการออกอากาศไป 3 ครั้ง คือ วันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม, วันอาทิตย์ที่ 11 และ 18 เมษายน ซึ่งติดกันสองเทปรายการ เนื่องจากเป็นช่วงที่เพิ่งเกิดเหตุสลายการชุมนุมที่บริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ถนนราชดำเนินในวันเสาร์ที่ 10 เมษายน 2553 ซึ่งสถานการณ์ค่อนข้างรุนแรง นายกรัฐมนตรีจำเป็นต้องปฏิบัติภารกิจในส่วนของภารกิจแก้ไขสถานการณ์ก่อนเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม จะพบว่าการออกอากาศในวันอื่นๆ ตั้งแต่การชุมนุมเริ่มต้นขึ้นในเดือนมีนาคม นายกรัฐมนตรียังคงดำเนินรายการไปตามปกติ ดังที่ผู้วิจัยนำเสนอไว้ข้างต้นว่า ยังคงมีการนำเสนอโดยแบ่งเป็นสองช่วง ทั้งนี้ในช่วงสนทนา ก็จะมีพิธีกรรับเชิญมาสอบถาม สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองที่เกิดขึ้น

ดังนั้น การนำเสนอด้วยรูปแบบข้างต้น นอกจากจะเป็นจุดแข็งในแง่ของการเปิดให้มีการสื่อสารสองทางตามที่ผู้วิจัยนำเสนอไว้ในช่วงการวิเคราะห์รูปแบบการสื่อสารก่อนหน้านี้แล้ว คือสรุปได้ว่าการสนทนาถาม-ตอบ ยังช่วยลดจุดบกพร่องของส่วนแรก หรือเติมเต็มแก้ไขในข้อด้อยที่ว่า นายกรัฐมนตรียึดพื้นที่สื่อเพื่อหวังผลทางการเมือง และสร้างคะแนนนิยมให้กับตนและพวกพ้อง แต่กลับเปิดโอกาสให้มีสื่อมวลชนจากหลายสำนักเข้ามาซักถาม แสดงให้เห็นถึงการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ เพราะสื่อมวลชนก็เปรียบเสมือนตัวแทน หรือ เสียงสะท้อนจากประชาชนในสังคม ดังนั้นช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ตัวนายกรัฐมนตรี ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพในการใช้อำนาจทางวาทกรรม ที่ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในเนื้อหาของประเด็นต่างๆ

ที่นำเสนอ เห็นด้วยตามสิ่งที่พูด และให้ความชอบธรรมในการกระทำต่าง ๆ ที่ได้นำมาชี้แจงในรายการ ทั้งการดำเนินงานในส่วนของนโยบายทั่วไป และการดำเนินการในสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง สิ่งที่เป็นจุดแข็งอีกประการคือ ตัวพิธีกรที่รับเชิญเข้ามาในรายการซึ่งสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันทุกครั้ง ส่งผลให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกไม่เบื่อที่จะรับชม และต้องการติดตามในสัปดาห์ถัดไปว่าพิธีกรรับเชิญจะเป็นใคร เพราะหากพิจารณาจากตัวพิธีกรรับเชิญแล้ว โดยส่วนมากจะเป็นบุคคลที่มีความสามารถในแวดวงสื่อสารมวลชน นอกจากนี้หากมองในเชิงของควมมีชื่อเสียงแล้วผู้ประกาศ พิธีกรรายการข่าวเกือบทุกคน ถือว่าจัดอยู่ในระดับดาราของวงการสื่อสารมวลชน ซึ่งต่างก็มีกลุ่มประชาชนที่นิยมชมชอบที่จะติดตามการทำงาน การรายงานข่าวสารอยู่เป็นประจำ นอกจากนี้การถ่ายทำนอกสถานที่ต่างๆ ยังแสดงถึงความเอาใจใส่ทุกข์สุขของประชาชน ที่ผู้นำพึงมีและไม่เห็นแก่ความยากลำบากที่จะต้องออกเดินทางไปในที่ห่างไกล เช่น ชายแดนภาคใต้ในการออกอากาศวันที่ 10 มกราคม 2553 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงเกิดสถานการณ์การชุมนุม นายกรัฐมนตรีก็พยายามที่จะให้มีการออกอากาศรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ต่อไป ซึ่งจากทั้งสามเดือนที่ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ คือ มีนาคม เมษายน และพฤษภาคม รายการนี้ได้ออกออกอากาศเพียง 3 เทปรายการ คือ วันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม, วันอาทิตย์ที่ 11 และ 18 เมษายน 2553 ส่วนสัปดาห์อื่นๆ นายกรัฐมนตรียังคงมีการออกอากาศต่อไป โดยตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม 2553 ถ่ายทำที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์, วันที่ 4 เมษายน 2553 ถ่ายทำและออกอากาศส่งสัญญาณจาก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในงานประชุมสุดยอดผู้นำ 5 ชาติแห่งดินแดนลุ่มแม่น้ำโขง มีเพียงรายการของวันอาทิตย์ที่ 25 เมษายน เท่านั้นที่เป็นการบันทึกเทปล่วงหน้าในวันที่ 24 เมษายน โดยถ่ายทำที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ และต่อเนื่องไปจนถึงวันที่ 30 พฤษภาคม ที่ถ่ายทำที่ท่าเนียบรัฐบาล ในการชี้แจงสถานการณ์ปัจจุบันแก่คณะทูตและผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศ ดังนั้น สิ่งเหล่านี้จะเสริมให้นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะได้รับความรู้สึกเห็นใจจากประชาชน ในลักษณะที่ว่าแม้ว่าจะมีเหตุการณ์ความวุ่นวายทางการเมือง นายกรัฐมนตรีก็ยังคงปฏิบัติภารกิจที่จะต้องบอกเล่ารายงานการทำงานที่ยังคงทำอย่างต่อเนื่องมิได้หยุด และมีหน้าที่ที่จะต้องรายงานความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในช่วงการชุมนุมให้แก่ประชาชน แม้ว่าจะต้องรายงานจากสถานที่อื่นอย่างกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ ก็ตาม ดังนั้น ทั้งหมดนี้เป็นจุดเด่นที่มีผลทำให้รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ มีความน่าติดตามรับชม และยังสร้างความรู้สึกเชื่อถือคล้อยตามต่อสิ่งที่นำเสนอในรายการอีกด้วย

ประการที่สอง พิจารณาจากลักษณะตัวสื่อ คือ ในการพูดคุยสื่อสารไปยังผู้รับสาร หรือผู้บริโภค ซึ่งหมายถึงประชาชนที่รับชมรายการ ผู้วิจัยพบว่ารายการนี้ยังมีลักษณะเด่นของการนำเสนอด้วยการพูดคุยที่แบ่งได้ 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบกึ่งทางการ

การใช้ภาษาของ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในการกล่าวในรายการจะพบว่ามีลักษณะที่เป็นภาษากึ่งทางการ กล่าวคือ มีลักษณะที่สุภาพ ใช้รูปประโยคที่มีโครงสร้างตามหลักการและเหตุผล แต่ก็ไม่ซับซ้อน เพราะถ้อยคำที่ใช้เป็นระดับสามัญ แต่ก็สอดแทรกภาษา หรือสรรพนามที่สามารถสร้างความรู้สึกใกล้ชิดระหว่างความเป็นผู้บริหารประเทศที่กำลังสื่อสารพูดคุยกับประชาชนที่เป็นผู้ในความดูแล ตัวอย่างเช่น

“...ผมยืนยันว่าข่าวคราวที่มันลึกลับ บางทีอาจจะต้องสอบถามจากท่านเอง ที่บอกว่าตกลงสลาย ไม่สลาย ประเด็นมันไม่ได้อยู่ตรงนั้น ประเด็นอยู่ว่าจะแก้ปัญหาต้องทำอะไรบ้าง เป้าหมายสุดท้ายเป้าหมายหนึ่งแน่นอน คือ การคืนพื้นที่ให้กับประชาชน นะครับ แต่อะไรก่อนหลัง จังหวะเวลาทำเมื่อไหร่ครับ อันนี้ไม่ใช่สิ่งที่สามารถที่จะมาตอบกันตรงนี้ได้ว่าคืนนี้ พรุ่งนี้เจ็ดโมงเช้าจะต้องแล้วนะครับ ไม่ใช่อย่างนั้น...”

“...รัฐบาลได้แสดงออกอย่างชัดเจนครับว่าเรารู้ว่าเราเป็นรัฐบาลของพี่น้องประชาชนคนทั้งประเทศ ไม่ว่าคนเหล่านั้นจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล เพราะฉะนั้นการปฏิบัติใดๆ ก็ตามจะยึดประโยชน์ส่วนรวม จะเคารพสิทธิเสรีภาพของพี่น้องประชาชนทุกคน...”

“...พระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ไม่ใช่หนีออกจะประกาศก็ประกาศได้ เป็นพระราชกำหนดที่ระบุเงื่อนไขของเหตุการณ์ชัดเจน คือต้องเป็นเหตุการณ์ที่มีความฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน เห็นแล้วว่าจะมีปัญหาเกิดขึ้น หรือปัญหาเกิดขึ้นแล้วจึงจะมีการประกาศ และถ้ามีการประกาศก็เช่นเดียวกันครับ ไม่ได้หมายความว่าดำเนินการอะไรได้ตามใจชอบนะครับ...”

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่านายกรัฐมนตรีมุ่งใช้ภาษาในระดับกึ่งทางการ ที่มีลักษณะของการอธิบาย ชี้แจง สิ่งต่างๆ และต้องการให้การสื่อสารเกิดความเข้าใจด้วยความรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

2. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบอ้างอิงหลักฐานด้วยข้อมูลตัวเลข และแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้

จากเนื้อหาของรายการกล่าวในรายการทั้งหมด 10 เทปรายการ ซึ่งผู้วิจัยทำการศึกษานั้น จะพบว่านายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นอกจากจะมีจุดเด่นที่เป็นผู้ใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถกล่าวโดยใช้ภาษากึ่งทางการที่สร้างความน่าเชื่อถือและความรู้สึกใกล้ชิดได้อย่างกลมกลืนแล้ว จุดเด่นที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังกล่าวเรื่องต่างๆ โดยมีหลักฐาน การรายงานข้อมูลที่เป็นตัวเลข และการอ้างอิงสถาบัน องค์กร หรือ

แหล่งข้อมูลบุคคลที่สังคมให้ความเชื่อถือได้ ทั้งการรายงานการทำงานในสถานการณ์ทั่วไปและการรายงานการปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่มีการชุมนุม ตัวอย่างเช่น

“...ขณะเดียวกันเศรษฐกิจและสังคมกลับขาดแคลนแรงงานทางด้านที่จะต้องมีทักษะหรือได้รับการฝึกฝนทางอาชีพมา ซึ่งจะกลับสัดส่วนจาก 40 : 60 เป็น 60 : 40 ภายในปี 2561 ซึ่งไม่แน่นอน เพราะว่าเรื่องนี้ เป็นเรื่องที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องค่านิยม และเรื่องอื่นๆ...” (7 มีนาคม 2553)

“...ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา เราก็มียุทธศาสตร์เพิ่มเติมเรื่องเศรษฐกิจว่าเราอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวอย่างชัดเจน ในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนั้น เราก็มียุทธศาสตร์เข้ามาแนะนำ ตัวเลขแรกก็เป็นการสำรวจภาวะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการจ้างงานของบริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งผลของการสำรวจปีนี้แตกต่างกับปีที่แล้วเวลาเดียวกันนี้โดยสิ้นเชิงนะครับ ปีที่แล้วมีแต่บริษัท ห้างร้าน ที่บอกว่าไม่ปรับลดคนงานก็จะจ้างงานเท่าเดิม แต่ปีนี้นั้นส่วนใหญ่จะไปแนวโน้มที่บอกว่าจะต้องมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

“...ซึ่งผมต้องขอถือโอกาสพูดย้ำอีกครั้งว่าที่ผมไม่สบายใจก็คือ ยังคงมีการเอาคลิปเสียงตัดต่อ ไปเผยแพร่ ซึ่งหาว่าผมเคยสั่งการฆ่า เขาพิสูจน์กันหมดแล้ว กองพิสูจน์หลักฐาน คุณหมอมรพิชญ์ ใครต่อใครเอา คลิปเสียงมาให้ดูเลยว่าตัดมาจากรายการเชื่อมั่นประเทศไทย...” (7 มีนาคม 2553)

3. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบจัดเรียงประเด็นตามหมวดหมู่ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง

ลักษณะนี้ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะมีการกล่าวในช่วงเปิดรายการว่ารายการในสัปดาห์นั้นๆ นายกรัฐมนตรีจะกล่าวเรื่องอะไรบ้าง ซึ่งโดยมากจะมีประเด็นที่จะต้องกล่าวครบทุกหมวดหมู่ ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะกล่าวเรียงลำดับไปตามหมวดหมู่ คือ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในลำดับท้าย ทั้งนี้ ในแต่ละหมวดหมู่ยังมีการแตกประเด็นออกไป โดยนายกรัฐมนตรีจะกล่าวเรียงลำดับตามความสำคัญของปัญหา และเรียงลำดับตามความสนใจของประชาชน เช่น เริ่มจากปัญหาภัยแล้ง ซึ่งถือเป็นปัญหาที่ประชาชนกำลังเดือดร้อน จากนั้นจึงตามด้วยประเด็นอื่นๆ ในลำดับถัดมา นอกจากนี้หากสัปดาห์ไหน เรื่องทางการเมืองค่อนข้างอยู่ในกระแสความสนใจของสังคม โดยอาจมีสถานการณ์การชุมนุมที่เกิดขึ้น นายกรัฐมนตรีก็จะนำมากล่าวในช่วงแรกของรายการ และกล่าวเป็นลำดับแรกๆ ของการกล่าวทั้งหมด ซึ่งเรื่องเกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจอาจปรากฏในช่วงท้ายของการกล่าวในรายการ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีจะมีการชี้แจงเหตุผลเสมอว่าเหตุใดถึงต้องกล่าวเรื่องการเมืองเป็นลำดับแรก ทั้งนี้เนื่องจาก จุดประสงค์หลักของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่รายงานการทำงานของรัฐบาลที่จะให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทางการเมืองน้อยกว่า การทำงานบริหารประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมากกว่า แต่หากมีประเด็นทาง

การเมืองที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ นายกรัฐมนตรีจึงให้ความสำคัญนำมากล่าวเป็นลำดับแรก

กล่าวโดยสรุป วิธีการนำเสนอทั้งสามลักษณะใหญ่ๆ ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ คือ 1. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบเป็นกึ่งทางการ 2. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบอ้างหลักฐานด้วยข้อมูลตัวเลข และแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ และ 3. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบจัดเรียงประเด็นตามหมวดหมู่ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งเป็นจุดเด่นของการนำเสนอของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ทั้งหมดนี้ มีผลเสริมให้เกิดความใกล้ชิดเป็นกันเองกับนายกรัฐมนตรี แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือของวาทกรรมที่นายกรัฐมนตรีสร้างขึ้นมาก่อนหน้านี้ เพื่อทำให้เกิดเป็นชุดความหมายต่างๆ ในการสื่อสารไปยังประชาชนผู้รับสาร

2. ระบบความคิดของผู้รับสารในบริบทของการสร้างวาทกรรม

ในการวิเคราะห์ส่วนนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับสารกลุ่ม Key Person ที่เป็นกลุ่มบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ฉบับด้วยกัน ได้แก่ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และ คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน ซึ่งจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถสรุปภาพรวมของความคิดเห็น ที่ผู้รับสารมีต่อรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในบริบทของการสร้างวาทกรรม ดังประเด็นต่อไปนี้

1. การนำเสนอรายการที่ผู้นำเป็นผู้สื่อสารบอกเล่าการทำงานด้วยตนเองไม่ใช่ตัวแทน
2. ความเหมาะสมที่จะต้องมีรายการรูปแบบนี้ในทุกๆ รัฐบาล
3. การแก้ไขข้อบกพร่องของรูปแบบรายการบางส่วน

1. การนำเสนอรายการที่ผู้นำเป็นผู้สื่อสารบอกเล่าการทำงานด้วยตนเองไม่ใช่ตัวแทน

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...เป็นรายการที่ดีที่มีประโยชน์สำหรับชาวบ้าน มีประโยชน์ดีกว่าไม่มี ทำให้เราได้เห็นการทำงานเป็นมิตินใหม่ นะ ของคนเป็นนายกรัฐมนตรีที่ต้องมีรายการ เพื่อที่จะมาพูดบอกเล่าแก่สืบกับประชาชน...”

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...เป็นเรื่องที่ดีที่ผู้นำประเทศที่เป็นฝ่ายบริหารจะสามารถทำการสื่อสารโดยตรงกับประชาชน เพราะว่าการกระทำอื่นๆ อาจจะมีเรื่องอื่นเยอะแยะ เรื่องที่นายกฯ พูดแล้วไม่ได้ลง เรื่องที่นายกฯ อยากจะสื่อสารกับคนที่เลือกเขามา เรื่องที่นายกฯ อยากจะทำความเข้าใจสิ่งที่เกิดความเข้าใจผิด มีอีกหลายเรื่อง นายกฯ เขาใช้วิธีการเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งในการที่จะขอเป็นคนถ่ายทอดข่าวสารตรงๆ กับคนทั่วประเทศ...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...มาถึงวันนี้ ก็อาจจะไม่แน่นัก ก็ดีกว่าไม่มี คนอยากเห็นนายกฯ มาพูดบ้างก็ยังมี เหมือนเสาร์อาทิตย์ นายกฯ ก็ยังทำงาน อย่างน้อย ต้องทำงาน แล้วมีเรื่องมาเล่าให้ประชาชนฟัง ไม่อย่างนั้นก็ไม่มีความมาเล่า ก็ไม่เสียหายที่จะจัดรายการแบบนี้ เพราะแสดงถึงความรับผิดชอบของผู้นำประเทศ ที่จะต้องมาเล่าเรื่องที่ทำให้ประชาชน ได้รับทราบ...”

จากความคิดเห็นข้างต้นจะพบว่า กลุ่มผู้รับสารซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานเป็นสื่อสารมวลชนมีความคิดเห็น ว่า หากเป็นการทำงานในการบริหารทั่วไปตามความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรี รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ นั้นเป็นรายการที่ดี และผู้ที่ เป็นนายกรัฐมนตรีสมควรที่จะมาบอกกล่าว บอกเล่าถึงการทำงานให้ประชาชนได้รับทราบ

ทั้งนี้ในส่วนของ คุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มองว่า เพราะยุคสมัยเปลี่ยนไป การสื่อสารทางตรงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ดังนั้นนายกรัฐมนตรีก็ควรที่จะมีการสื่อสารกับประชาชนโดยตรง โดยยกตัวอย่างเปรียบเทียบกรณีของการเกิดอุบัติเหตุรถยนต์โดยสารและรถตู้รับส่งผู้โดยสารเกิดชนกันบนทางด่วน ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งผู้ขับรถยนต์ (ผู้ชน) ได้รับการโจมตีจากสังคมอย่างหนัก โดยที่ตนเองไม่มีโอกาสออกมาชี้แจง ทั้งนี้ ในกรณีของนายกรัฐมนตรีก็ไม่แตกต่างกัน ย่อมสมควรที่จะได้มีโอกาส และมีสิทธิ์ที่จะชี้แจงสิ่งที่ตนเองทำไป

เช่นเดียวกับความคิดเห็นของ คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ที่มองว่านายกรัฐมนตรีควรมีโอกาสได้บอกกล่าวสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะสิ่งที่สังคมอาจยังมีความเข้าใจผิด ดังนั้นนายกรัฐมนตรีซึ่งมีสถานะเป็นผู้นำ ควรที่จะมีโอกาสได้กำหนดสิ่งที่ตนเองต้องการให้สังคมได้รับรู้ สามารถนำมาบอกกล่าวแล้วแจ้งได้

ขณะที่ความคิดเห็นของคุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน ระบุว่าการนำเสนอรายการที่เป็นการโดยบอกเล่าการทำงานของนายกรัฐมนตรีด้วยตนเองนั้น ถือว่ามีไว้ ดีกว่าไม่มีเลย เพราะก็ยังมีประชาชนที่ต้องการรับชมรายการที่นายกรัฐมนตรีออกมาพูดคุย และยังสะท้อนว่าแม้ในวันหยุดอาทิตย์ นายกรัฐมนตรีก็ปฏิบัติหน้าที่แสดงถึงความรับผิดชอบของผู้นำประเทศในการที่จะต้องการสื่อสารพูดคุยกับประชาชนในประเทศ

2. ความเหมาะสมที่จะต้องมีรายการรูปแบบนี้ต่อไปในทุกๆ รัฐบาล

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...ผมว่าต้องมี แต่ก็อยู่ที่การวางน้ำหนัก อยู่ที่ความเหมาะสม อยู่ที่อะไรต่างๆ หลากๆ อย่างด้วยครับ บางที่ถ้ากลายเป็นเครื่องมือ คือ เขาใช้เพื่อเครื่องมือทางการเมืองหรืออะไรต่างๆ ก็แล้วแต่ ก็เขาก็จะถูกวิจารณ์ไปเอง แต่ผมว่าดี ส่วนตัวของผมคิดว่ามันควรจะมียุทธศาสตร์ผู้นำฝ่ายค้านด้วยซ้ำ เสียเวลาไม่เท่าไรหรอกครับ...”

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...อันนี้ก็โอเค ก็ถูกแล้ว ไม่ใช่เฉพาะนายกฯ คนนี้นะ คือนายกรัฐมนตรีของไทยทุกคน ก่อนที่จะมาเป็นรายการนี้ เราก็เห็นว่าท่านนายกฯ ท่านอื่นๆ ก็มีรายการออกมาด้วยตลอด แม้กระทั่งสมมติอย่างในยุคของอดีตนายกฯ ทักษิณก็ถือว่าควรที่จะมาพูด ต่างประเทศก็มี เข้าใจว่าต่างประเทศเค้าก็มีการจัดเวลาสำหรับผู้นำประเทศมาพูดให้กับประชาชนที่ดี ต้องมีต่อไป...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...มีหรือไม่มี ก็ไม่เสียหาย เพราะตัวนายกฯ เอง สามารถใช้สื่อของรัฐพูดตอนไหนก็ได้ หรือแม้แต่อายากพูดเรื่องสำคัญอะไร สื่อมวลชนที่ไม่ใช่ของรัฐ ก็ให้ความสนใจอยากรายงานข่าวของนายกฯอยู่แล้ว จะเห็นได้ว่าสื่อทุกสำนักข่าวก็มีทีมเฉพาะสำหรับติดตามทำข่าวนายกฯ ในฐานะผู้นำประเทศ ฉะนั้นรายการที่ให้นายกฯ ต้องมานั่งพูดวันหยุดอย่างนี้ ก็ไม่จำเป็นต้องมีทุกรัฐบาล ถ้าไม่ได้หวังผลการเมืองมากกว่าผลของบ้านเมือง...”

จากสามตัวอย่างข้างต้นพบว่า คุณพัฒนาพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นตรงกันว่า รายการที่มีรูปแบบให้นายกรัฐมนตรีออกมาบอกเล่าเรื่องราวการทำงานด้วยตนเอง เป็นรายการที่สมควรมีในทุกๆ รัฐบาล เพราะในสถานะของความเป็นผู้นำ ควรที่จะได้มีโอกาสบอกกล่าวถึงการทำงานด้านต่างๆ ของตนเองและรัฐบาลที่บริหาร ทั้งนี้ คุณพัฒนาพงศ์ สำเนียงเสนาะ เสนอว่าควรจะมีรายการลักษณะเดียวกันนี้ ของฝั่งผู้นำฝ่ายค้านด้วยเช่นกัน

แต่ในส่วนของคุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มีความคิดเห็นว่า ไม่ถึงกับจำเป็นที่จะต้องมีทุกรัฐบาล ทั้งนี้ให้เหตุผลว่า ในฐานะของตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว สามารถที่จะใช้สื่อของรัฐเป็นช่องทางสื่อสารได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีสื่อมวลชนอื่นๆ ที่ไม่ขึ้นกับรัฐ ก็ให้ความสนใจที่จะนำเสนอ หรือรายงานข่าวสารเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรีอยู่แล้วเป็นปกติ ดังจะเห็นได้ว่าสื่อทุกสำนักข่าวจะมีทีมเฉพาะสำหรับติดตามทำข่าวนายกรัฐมนตรี ดังนั้น รายการที่ให้นายกรัฐมนตรีสื่อสารกับประชาชนในวันหยุด อาจไม่จำเป็นต้องมี และไม่จำเป็นที่จะต้องมีเหมือนกันทุกๆ รัฐบาล เว้นเสียแต่ว่า หากรัฐบาลไหนมีจุดประสงค์ทางการเมือง ก็อาจเห็นว่ารัฐบาลนั้นมักมีการนำเสนอรายการลักษณะเช่นนี้

3. ผู้รับสารต้องการให้มีการไขข้อบกพร่องของรายการบางส่วน ดังต่อไปนี้

คุณพัฒนาพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

สนใจรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย เลือกระเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจมาก หรือมีการเปลี่ยนสถานที่ถ่ายทำให้หลากหลาย นอกจากนี้ยังเสนอแนะว่าควรมีการลงพื้นที่ที่อยู่ในต่างจังหวัดที่ห่างไกลให้บ่อยครั้งขึ้น

“...ผมเห็นด้วยนะครับมันเป็นสิ่งที่ดีนะครับว่าพูดถึงเรื่องงานแต่ไม่พูดถึงเรื่องทางการเมืองนะครับ เพียงแต่อาจเตรียมไปตอบไปสัมภาษณ์กันนอกรอบนะครับ...”

“...ด้วยความที่ข่าวสาร บางทีสิ่งที่นายกฯ พูดเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์นะครับ สังคมควรจะรับรู้ เข้าใจ แต่ว่าปัญหามันก็คือว่า เรื่องที่ดีกับเรื่องที่ดีคนสนใจมันมักจะ บางครั้งมันไม่ค่อยเป็นเรื่องเดียวกัน อย่างที่เราเห็นนี่ เรื่องทางการเมือง นายกฯ ไม่พูดเรื่องทางการเมืองในรายการ แต่ว่าเรื่องในรายการถูกนำเสนอหน่อย เพราะว่าคนสนใจเรื่องการเมืองที่นายกฯ ต้องมาสัมภาษณ์นอกรายการนะครับ มันก็เลยทำให้รายการนี้ เป็นรายการที่น่าเบื่อ ที่ไม่น่าสนใจในแง่ของประเด็นทางการเมือง...”

“เท่าที่ผมดู ให้นายกฯ ไปลงพื้นที่ ดีที่สุด หรือไม่กี่เปลี่ยนอะไรที่มันยังไม่ได้ทำ เรื่องวันเด็ก ก็เอาเรื่อง นายกฯ วันเด็ก อะไรอย่างนี้ หรือว่าวันครบรอบเราก็เอาคนในอาเซียนมาถาม คุยกับแม่ค้าบ้าง แม่ค้าไข่เค็ม ไวยวาย ไข่ซังก็โล คุยกับเขาบ้าง ทุกวันนี้ถ้าผมทำสิ่งที่ผมสนใจ กับทำสิ่งผู้อ่านสนใจ มันจะคนละเรื่องกันเลย เพราะผมไม่ได้สนใจเรื่องนี้ แต่ผมคิดว่าเรื่องนี้ เราต้องคิดว่าคนอ่านเค้าอยากอ่านอะไร ไม่ใช่เราอยากทำอะไร ควรจะดูสังคม ว่าสนใจอะไรบ้าง

“...แต่ต้องเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ เรื่องที่เป็นผลกระทบในวงกว้างสาธารณชนเรื่องใหญ่กระทบกับคนทั้งประเทศ เรื่องการศึกษาเรื่องใหญ่ เรื่องประกันสังคม น้อยคนมากที่จะรู้ประกันสังคมคืออะไร หักเงินเดือนทุกเดือนไม่รู้คืออะไร เงินคลอดบุตร ชราภาพ คืออะไรบ้างได้สิทธิ์ยังไง อะไรต่างๆ ที่น่าสนใจ...”

คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

สนใจเนื้อหาสาระที่มีการนำเสนอเชิงรุก สั่งการ มีความคิดเห็นที่ไม่ควรจะมีช่วงพิธีกรรมตอบ และควรที่จะลดเวลารายการลงไปอีกเล็กน้อย นอกจากนี้ยังเสนอว่าไม่ควรมีประเด็นทางการเมืองในรายการนี้

“...ถ้าเกิดพูดในเชิงรุกในการที่ว่าสัปดาห์หน้าจะทำอะไร แล้วก็กระทบถึงในส่วนจังหวัด ในส่วนของอะไร จังหวัดต้องเปิดดู ข้าราชการต้องเปิดดู ส่วนธุรกิจก็ต้องเปิดดู แม้แต่ว่าสรุปว่าสมัยนั้นท่านทำอย่างนี้มา อย่างนั้นะเค้าดูแน่ คือสมมติ บริหารล้วนๆ น่าสนใจ แต่วันนี้เป็นบริหารเชิงรุก เช่นว่ามีนโยบายอย่างนี้ รัฐบาลทำอย่างนี้ สัปดาห์นี้ทำอย่างนี้ สัปดาห์หน้าทำอย่างนี้...”

“...ที่นี้รูปแบบของรายการตอนแรกท่านนายกฯ พูดคนเดียว แล้วพอช่วงท้ายอีกช่วงหนึ่งจะมีพิธีกรรมมา คุยด้วย มาถามด้วย จะออกในแนวของปัญหาการเมืองตอนนั้นเป็นส่วนใหญ่ ตรงนี้ความเห็นส่วนตัวนะ ไม่ได้ถามใคร รู้สึกว่าไม่จำเป็น...”

“...วัตถุประสงค์ของรายการนี้ก็คือนายกฯ สื่อสาร แค่ 15 นาที 30 นาที จบ เวลาอย่างอื่นก็ให้เขาไป ทำการจะสอบถามอะไร ก็มีรายการพิเศษสิ ไม่ต้องมีทุกสัปดาห์ ผมจะไปส่งสายนายกรัฐมนตรี ในแง่ของการบริหารงานอะไรกันทุกสัปดาห์...”

“...แต่ควรที่จะปรับเปลี่ยนด้วยระยะเวลา เรื่องสาร อยากให้ปรับเปลี่ยนเรื่องสาร เป็นเรื่องที่ประชาชนสนใจด้วย ไม่ใช่การเมือง การเมืองไม่เกี่ยว การเมืองไม่ต้องไปตอบเลยการเมืองนะ คือถ้าเกิดเมื่อไหร่ก็ตามเอา

เรื่องการเมืองมาตอบ มันก็เรื่องของคุณแล้ว คุณต้องเอาเรื่องบริหารมาตอบ เพียงแต่ว่าในการบริหารมาตอบ สำคัญอยู่แล้ว เพียงมันน่าสนใจอะไรบ้าง...”

“...การเมืองไม่ควรจะมีอยู่ในรายการนี้ เราก็ไม่ควรจะเปิดโอกาสให้นายกฯ คำพูดเรื่องการเมืองใน รายการพวกนี้...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์ เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

สนใจรูปแบบการนำเสนอที่มีลีลาที่น่าสนใจ โดยเปรียบเทียบสไตล์การนำเสนอของอดีต นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ที่สามารถดึงดูดผู้ชมให้สนใจติดตามรายการได้มากกว่า การนำเสนอในสไตล์ของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

“นายกฯ อภิสิทธิ์ ถือว่าตกกระไดพลอยโจน โดยที่ตัวเองไม่ถนัด เพราะนายกฯ ทักษิณ เริ่มทำรายการ นี้มาก่อน รายการของคุณทักษิณ ซึ่งถือเป็นของใหม่ ทำแล้วก็ประสบความสำเร็จ ซึ่งคุณทักษิณก็สื่อสารได้ดี เล่าให้ประชาชนฟังว่า รัฐบาลมีนโยบายจะทำอะไรในแต่ละเรื่อง ได้ไปทำอะไร ตรงไหนบ้าง เพื่อให้ประชาชน รับรู้...”

“พอถึงรัฐบาลคุณอภิสิทธิ์ คุณอภิสิทธิ์ไม่ชำนาญตรงนี้ การพูดไม่มีเสน่ห์ ไม่จับใจชาวบ้าน และ บุคลิกที่ไม่ค่อยติดดินเหมือนคุณทักษิณ ที่จะเป็นแบบบ้านๆ มีการพูดภาษาถิ่น ภาคไหนภาคนี้ กระเช้าเข้า แห่ เล่าเรื่องสนุก และไม่มีฟอร์ม คือมีทั้งเรื่องทางการและไม่เป็นทางการ เรื่องทางการก็พูดให้ชาวบ้านเข้าใจ ง่ายๆ ส่วนใหญ่จะนั่งใส่หูฟัง จัดแบบดีเจรายการวิทยุ แต่มีข้อดีคือส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารทางเดียว ไม่ได้ เปิดโอกาสให้สื่อ ร่วมซักถามในรายการ...”

“...ขณะที่รายการของคุณอภิสิทธิ์ พยายามเปลี่ยนรูปแบบรายการไปเรื่อยๆ ข้อดีคือมีการสื่อสารสอง ทาง เพราะมีการเชิญทั้งสื่อ พิธีกร และตัวแทนกลุ่มต่างๆ ในสังคมมาร่วมซักถามในรายการ รูปแบบ จะเป็นดราม่า เป็นโชว์หน่อยๆ ซึ่งทั้งหมดก็เพื่อทำให้แตกต่างจากรายการของคุณทักษิณ แต่ก็มีปัญหาตรงที่ คนดูคนฟัง ไม่คุ้นเคยกับรูปแบบ พอจะคุ้นก็เปลี่ยนรูปแบบอีก...”

“...อาจจะดีในแง่ของสื่อ ที่เป็นความแปลกใหม่ในการทำข่าวในแต่ละสัปดาห์ ได้ลุ้นว่านายกฯ จะมา มุกไหน แต่สำหรับประชาชนเข้าใจว่า คนคงไม่ได้อยากรู้มากนัก ว่านายกฯ จะไปจัดรายการที่ไหน ไปเป็นครู สอนคอมพิวเตอร์เด็กหรือไม่ หรือเปลี่ยนพิธีกรเป็นใคร ประชาชนคงอยากรู้ว่า สิ่งที่เขาอยากได้ อยากให้รัฐบาล ทำ เขาจะได้อะไร หรือไม่...”

“...หลังจากรายการวันอาทิตย์ของคุณอภิสิทธิ์ ก็ไม่ค่อยได้ยินใครพูดถึงประเด็นที่นายกฯ พูด ชาวบ้าน ไม่ได้เอาไปเป็นประเด็นถกเถียงกันต่อ รวมทั้งสื่อเองด้วย อาจเป็นเพราะเนื้อหา ไม่ต่างกับการแถลงข่าวที่ ทำเนียบรัฐบาล หรือให้สัมภาษณ์ตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมา มันเป็นเรื่องที่ผู้บริโภคไม่ค่อยสนใจ และไม่ค่อยมี สัญญาณอะไรที่จะออกมาในวันอาทิตย์ นอกจากนานๆ ครั้ง อาจจะมีบ้าง เช่น ปัญหาเรื่องการชุมนุมของกลุ่ม เสื้อแดง ซึ่งนายกฯ ก็บอกว่ามีการดำเนินการอะไรบ้าง...”

จากความคิดเห็นข้างต้นจะพบว่า ในส่วนของประเด็นทางการเมือง ทั้งสามท่านเห็นตรงกันว่าไม่ควรมีในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ แต่ควรจัดเวลาในรอบ หรือจัดเป็นรายการพิเศษออกไปเป็นการเฉพาะ แต่ในส่วนของคุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ เน้นหนักไปที่ความคิดเห็นต่อการรายงานสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองว่าไม่นายกรัฐมนตรีไม่ควรนำมากล่าวในรายการนี้ เพราะสื่อมวลชนทั่วไปได้นำเสนอแล้ว และนายกรัฐมนตรีเองก็มีพื้นที่สื่อสารในเวลาปกติทั่วไปตามฐานะของนายกรัฐมนตรีอยู่แล้ว เช่น การให้สัมภาษณ์สื่อตามปกติประจำวัน

ขณะที่ในส่วนของความคิดเห็นอื่นๆ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ แนะนำว่า เมื่อรายการนี้ไม่มีประเด็นทางการเมือง รายการอาจไม่ได้รับความสนใจจากประชาชน จึงเสนอว่าควรปรับรูปแบบรายการให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ลงพื้นที่ต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น จะสามารถดึงความสนใจจากประชาชนได้ เพราะยังมีเรื่องทางการเมืองบริหารงานในส่วนต่างๆ อีกเป็นจำนวนมากที่มีความสำคัญ และประชาชนให้ความสนใจ เช่น เรื่องสุขภาพ การประกันสังคม ปัญหาการครองชีพ ฯลฯ

ในส่วนของคุณนฤตย์ เสกธีระ ต้องการให้นายกรัฐมนตรีนำเสนอเนื้อหาเชิงรุกมากกว่าการรายงานแต่สิ่งที่ดำเนินการไปแล้ว ซึ่งจะสามารถทำให้รายการมีความน่าติดตามมากขึ้น ส่วนรูปแบบรายการในช่วงที่สองไม่จำเป็นต้องมี โดยให้เหตุผลว่าจะทำให้รายการน่าเบื่อเพราะยาวเกินไป และโดยมากเป็นประเด็นทางการเมือง ซึ่งควรจะมีการแยกออกไปจัดในรายการพิเศษเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้เห็นว่าไม่ควรมีประเด็นทางการเมืองในรายการ เพราะจะสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีกำลังใช้ช่องทางหรือพื้นที่ทางสื่อมวลชนเพื่อบอกกล่าวเรื่องของตนเองมากกว่าเรื่องส่วนรวมของทั้งประเทศ

ขณะที่ในส่วนของคุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ มีความคิดเห็นว่าเป็นส่วนของลีลาการนำเสนอของนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นั้นควรปรับปรุง เพราะการจัดรายการลักษณะนี้ถือว่าไม่ใช่ความถนัดของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ แต่เป็นการทำเอาอย่างอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ที่สามารถทำรายการ นายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน ได้ค่อนข้างได้รับความนิยมและประสบความสำเร็จ แต่เมื่อมาถึงยุคสมัยของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ กลับมีลีลาการพูดจาไม่มีเสน่ห์ ไม่จับใจประชาชน เช่น ไม่มีการกระเช้าเข้าเหย้า เล่าเรื่องซ้ำซ้อน ดังนั้นจึงขาดความรู้สึกลึกซึ้งน่าติดตามรับชม อย่างไรก็ตาม คุณนิภาวรรณเสริมว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีความพยายามที่จะสร้างการมีส่วนร่วม เพราะมี

การสื่อสารสองทาง ระหว่างสื่อมวลชน พิธีกรรับเชิญ และตัวแทนกลุ่มต่างๆ มาร่วมซักถามในรายการ เพื่อลดจุดบกพร่องของรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน แต่กระนั้นก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นจากจุดนี้คือ ผู้รับสารหรือผู้ชมรายการจะไม่คุ้นเคยกับรูปแบบวิธีการนี้ กล่าวคือ เมื่อเริ่มคุ้นเคยกับวิธีการนำเสนอแบบหนึ่ง แต่แล้วพอสัปดาห์ถัดไปก็จะมีการเปลี่ยนรูปแบบไปอีก ทั้งนี้หากมองในแง่ของสื่อมวลชน ถือว่าเป็นความแปลกใหม่ แต่สำหรับประชาชนทั่วไป คุณนิภาวรรณเชื่อว่า ประชาชนน่าจะมุ่งความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบาย โครงการ กิจกรรม ต่างๆ ที่ทำเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนมากกว่า ดังนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นคือ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ จึงไม่ค่อยได้รับความนิยมเท่าที่ควร เพราะในวันรุ่งขึ้น สังคมโดยรวมก็มิได้มีการพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่นายกรัฐมนตรีบอกกล่าวในรายการ ทั้งนี้เพราะเนื้อหาที่กล่าว ไม่ต่างจากเนื้อหาที่นายกรัฐมนตรีกล่าวในช่วงแถลงข่าวที่ทำเนียบรัฐบาล หรือการให้สัมภาษณ์ต่างๆ

อย่างไรก็ดี ในส่วนการบริหารจัดการสถานการณ์ความขัดแย้งจากการชุมนุมทางการเมือง และการที่นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นำมากล่าวถึงในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ด้วยนั้น น้ำหนักของความคิดเห็นมาอยู่ที่ 2 ท่านแรก คือ คุณ พัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ และคุณนฤตย์ เสกธีระ ที่สรุปว่า สมควรที่จะมีการบอกกล่าวรายงานเรื่องราวในสถานการณ์การชุมนุม ขณะที่คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มองว่าไม่ควรที่จะนำเรื่องสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองมากกล่าวในรายการนี้

คุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...ถ้ามีการบิดเบือน หรือบางทีร้อยละหนึ่งพูดห้าสิบก็มี พูดสามสิบก็มี ฝ่ายสิบพูดสามสิบยังมีเลย เพราะฉะนั้นบางที ผมว่านายกฯ ชี้แจงก็ดี เพราะมันไม่ใช่แค่คนฟังอย่างเดียว มันอาจจะมีย่ออื่น อาจจะมีย่ออินเทอร์เน็ต อาจจะมีย่ออะไรต่างๆ ที่มันเป็นสิ่งที่นายกฯ พูดนะครับ...”

“...ผมว่ามันเป็นเรื่องที่เป็นเรื่องของประเทศ เป็นสถานการณ์ของประเทศ โอเค มันเป็นสถานการณ์เดียวกับสถานการณ์ทางการเมือง แต่ว่ามันเป็นการรายงานสถานการณ์ให้ประชาชนทราบว่า สถานการณ์มันเกิดอะไรขึ้น มีการเจรจากันอย่างไร มีกระบวนการ มีความคืบหน้า มีอะไรต่างๆ อย่างไร ใช้กฎหมายอะไรนะครับ สถานการณ์ทางการเมืองไปถึงไหน อยากให้ประชาชนทำอะไร แต่หน้าที่เขา คือถ้าเขาทำหน้าที่ เขาต้องชี้แจง ผมว่าเขาต้องชี้แจง มันเป็นเรื่องสถานการณ์ ซึ่งผมว่ามีความจำเป็น...”

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...เราก็เห็นใจนะ คนเป็นนายกฯ คือคนฟังเขาก็ต้องอยากจะรู้ว่านายกฯ คิดยังไง แต่ว่านายกฯ ก็ต้องเข้าใจว่าสิ่งที่พูดออกไปเขาจะเชื่อบ้างไม่เชื่อบ้าง คือ ไม่รู้ว่ามันควรจะเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ แต่การพูดมันดีนะ เพียงแต่ว่าพูดแล้วคนไม่เชื่อ ยอมรับไหม คือการพูดแหละดี เช่นกล่าวว่า เชื่อว่าเรื่องนี้ผมก็พยายามอย่างนี้ให้สังคมเกิดความสงบสุข อย่างนี้เป็นสิ่งที่ดี คือให้ผู้ใหญ่ดูแลให้เกิดความสงบสุข ชี้แจงอะไรต่าง เป็นเรื่องดี แต่ว่าก็ต้องยอมรับว่า ที่พูดไปนั้นอาจจะมีคนไม่เชื่อเยอะ หรือคนเชื่อเยอะก็ต้องยอมรับเหมือนกัน...”

“...คือถ้าเป็นหลักการ เป็นกฎหมายที่นายกฯ คนปัจจุบันคุณอภิสิทธิ์พูด ประชาชนก็เชื่ออยู่แล้ว แต่ว่าประเด็นที่เขาตั้งคำถามเกี่ยวกับนายกฯ อภิสิทธิ์ คือว่า นายกฯ พูดดี แต่ตอนปฏิบัติจะได้หรือไม่ได้ นี่คืออีกปัจจัยหนึ่ง นายกฯ ตั้งใจมาดี นายกฯ พูดดีนำเสนอดี มีเหตุมีผล พอลงมาสู่ภาคปฏิบัติได้หรือไม่ได้ อันนี้ก็ต้องดูอีกที...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ บรรณารักษ์ ไร่ชะวากการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...รายการลักษณะนี้ ไม่ควรเป็นพื้นที่รายงานความขัดแย้งทางการเมือง ไม่ใช่การทำงานแข่งกับสื่อจะไปแย่งนักข่าวเขียนทำไม ควรพูดในเรื่องที่นักข่าวไม่รู้ ชาวบ้านไม่รู้มากกว่า ชาวบ้านจะได้ประโยชน์มากกว่า ไม่ใช่ว่ารู้แล้ว แต่ผลของมันไปสร้างความขัดแย้งทางการเมืองให้มากขึ้น นายกฯ กลับไปพูดเรื่อง routine ดีกว่า แต่ถ้าถามว่าช่วงขัดแย้งการเมือง ผู้นำควรออกมาพูดเองโดยตรงไหม ก็อยู่ที่ความคาดหวังของประชาชน รวมทั้งสื่อ ถ้าอยากฟังจากผู้นำคนเดียว ไม่อยากฟังคนอื่น ยิ่งถ้าตัวนายกฯ ขายได้ ก็ต้องขายนายกฯ อยู่แล้ว เพราะคนก็อยากฟังนายกฯ มากกว่า และสำหรับสื่อ ก็ดีกว่าไปถามจากรัฐมนตรีคนอื่น เพราะมันเป็นการอ้อม ก็ต้องถามตรงจากนายกฯ ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ซึ่งคนก็คาดหวังว่านายกฯ ต้องรู้ทุกเรื่อง...”

จากตัวอย่างที่ 2 จะพบว่ามีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ในส่วนของ คุณพัฒนพงษ์ สำเนียงเสนาะ บรรณารักษ์ ไร่ชะวากการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ระบุว่าเหตุการณ์การชุมนุมเป็นเรื่องสำคัญระดับประเทศ ดังนั้น การที่นายกรัฐมนตรีจะนำเรื่องดังกล่าวมาพูดในรายการ ถือว่ามีความจำเป็นที่จะต้องบอกกล่าว เพราะเป็นการรายงานสถานการณ์ สิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างนั้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีอยู่แล้วที่จะต้องชี้แจงเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ขณะที่ในส่วนของคุณคิดเห็นของคุณณฤศย์ เสกธีระ บรรณารักษ์ ไร่ชะวากการเมือง หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มองว่าการออกมาบอกกล่าวของนายกรัฐมนตรีในเหตุการณ์การชุมนุม ความขัดแย้งทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดี แต่ได้ตั้งคำถามว่า สิ่งที่นายกรัฐมนตรีบอกกล่าวไปนั้น อาจจะมีประเด็นที่ประชาชนเชื่อและไม่เชื่อ ซึ่งขึ้นกับเนื้อหา เช่น หากนายกรัฐมนตรีกล่าวในเชิงของการเรียกร้องความสงบสุข หรือการพูดในเชิงของข้อกฎหมายหลักการต่างๆ เป็นเรื่องที่ถูกต้องสมควรที่จะนำมา

กล่าวในรายการ และประชาชนให้ความเชื่อถือ หากแต่เรื่องที่ประชาชนไม่เชื่อถือ เช่น มีประชาชนที่ตั้งคำถามต่อการปฏิบัติการในหลายๆ อย่างของรัฐบาล เป็นสิ่งที่ต้องดูกันต่อไป

แต่ในส่วนของ คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ มีความคิดเห็นว่ารายการลักษณะนี้ ไม่ควรเป็นพื้นที่รายงานความขัดแย้งทางการเมืองเลย เพราะสถานการณ์สื่อมวลชนโดยทั่วไปมีการนำเสนออยู่แล้ว นอกจากนี้หากกล่าวไปแล้ว อาจไปสร้างความขัดแย้งทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นรายการนี้ นายกรัฐมนตรีควรพูดเรื่องทั่วไปในการทำงานประจำวันมากกว่า อย่างไรก็ตามหากถามว่าช่วงขัดแย้งการเมือง ผู้นำควรออกมาพูดเองโดยตรงไหม คุณนิภาวรรณมีความคิดเห็นว่า ขึ้นกับความคาดหวังของประชาชนและสื่อมวลชน กล่าวคือ ในช่วงเวลาที่มีปัญหาหลายคนย่อมต้องการรับฟังเรื่องราวจากผู้นำ โดยเฉพาะจากการบอกเล่าของนายกรัฐมนตรี ดีกว่าไปรับฟังจากรัฐมนตรี ซึ่งในความรู้สึกของประชาชนแล้ว นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ เข้าใจ ในประเด็นปัญหาต่างๆ มากกว่า นั่นเอง

ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นว่า กระบวนการสร้างวาทกรรมในระบบความคิดของผู้รับสารนั้นมีความสำคัญในแง่ที่ว่า การที่นายกรัฐมนตรีออกมาบอกกล่าวถึงการทำงานของรัฐบาลทั้งในยามปกติ หรือการบริหารงานทั่วไป และการบอกเล่าที่แจ้งการทำงานในช่วงความขัดแย้งทางการเมืองในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ สามารถส่งผลต่อผู้ฟังได้ตามเจตนาของผู้ส่งสารที่สร้างวาทกรรมออกมาตามความหมายต่างๆ เนื่องจากผู้พูดเป็นผู้นำของประเทศ ประชาชนย่อมต้องการที่จะรับทราบข้อเท็จจริงจากปากของผู้นำ มากกว่าที่จะให้บุคคลอื่นออกมาทำการชี้แจงบอกกล่าวแทน ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับสถานการณ์ที่ความขัดแย้งนั้น คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนามองว่า เป็นความจำเป็นที่นายกรัฐมนตรีจะต้องออกมาชี้แจง ขณะที่คุณนฤตย์ เสกธีระมองว่า ควรกล่าวในส่วนของข้อกฎหมาย หลักการทำงาน ที่เป็นข้อเท็จจริง ส่วนข้อคิดเห็นอื่นๆ นั้นประชาชนยังมีข้อสงสัยว่าจะสามารถเชื่อถือได้หรือไม่ในเนื้อหาที่กล่าว ขณะที่คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์เห็นว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้กล่าวถึงสถานการณ์ด้วยตนเอง ย่อมทำให้ประชาชนต้องการรับฟังมากกว่า เพราะเชื่อว่าผู้นำคือผู้ที่มีความรู้ความสามารถ อย่างไรก็ตามอีกด้านหนึ่งอาจกลายเป็นการเพิ่มความขัดแย้งให้มากขึ้นในหมู่ประชาชนคนรับชมรายการก็เป็นได้ ขณะที่ในภาวะปกติ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนามองว่า คุณนฤตย์ เสกธีระ เห็นพ้องตรงกันว่า ในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองทั่วไป นายกรัฐมนตรีควรนำไปกล่าวในเวทีอื่น เช่น การสัมภาษณ์นักข่าวนอกรอบ หรือ การจัดเป็นรายการพิเศษเป็นการเฉพาะ

การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice)

ตามที่ Norman Fairclough มีแนววิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ ซึ่งระบุไว้ว่า วาทกรรมเป็นปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม ที่ทั้งตัวบท และ บริบท ล้วนมีความสัมพันธ์ต่อกัน รูปแบบของการผลิตวาทกรรมในแต่ละสังคมจะมีความแตกต่างกันจากช่วงเวลาหนึ่งกับอีกช่วงเวลาหนึ่ง ดังนั้น การศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรมในเรื่องใดให้สมบูรณ์ จำเป็นต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ถึงบริบท หรืออิทธิพลทางสังคมที่เกิดขึ้นรายล้อมปฏิบัติการทางวาทกรรม ณ ช่วงเวลาขณะนั้น และสำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ถึงการสร้างและการมีอยู่ของวาทกรรมภายใต้เงื่อนไขทางสังคมและการเมือง วัฒนธรรม และกฎหมาย ที่เป็นบริบทรายล้อมของวาทกรรม ว่าเป็นอย่างไร เกี่ยวข้องสัมพันธ์อย่างไรกับปฏิบัติการทางวาทกรรมที่ปรากฏในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเน้นใน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้

1. วาทกรรมในระบบสังคมและการเมือง
2. วาทกรรมในระบบกฎหมาย
3. วาทกรรมในระบบวัฒนธรรม

1. วาทกรรมในระบบสังคมและการเมือง

หากพิจารณาสภาพแวดล้อมทางสังคมไทยในปี พ.ศ.2553 จะพบว่าได้รับอิทธิพลและผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางการเมืองอยู่อย่างเห็นได้ชัด และในระดับที่สูง ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องนับย้อนไปตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ.2548 ซึ่งสังคมไทยเกี่ยวข้องกับระบอบทางการเมืองที่ถูกเรียกว่า “ระบอบทักษิณ” อันถือเป็นวาทกรรมหนึ่งในบริบทของสังคมและการเมืองไทยมาตลอดระยะเวลาที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ยังคงอยู่ในอำนาจ จนกระทั่งปัจจุบันนี้ แม้ว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หมดอำนาจทางการเมืองไปแล้วก็ตาม

และเมื่อขณะที่ “ระบอบทักษิณ” มีอิทธิพลอยู่ในกลุ่มก้อน เครือข่ายที่ซบเซบ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หรือ ให้ความนิยมในแนวนโยบาย ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนกลุ่มนั้นได้ ในอีกด้านหนึ่ง ก็มีกลุ่มก้อน หรือประชาชนที่ต่อต้านระบอบทักษิณอย่างแข็งขัน จนเป็นผลให้การเมืองไทยเปลี่ยนโฉมหน้าไปอยู่ภายใต้การนำของกลุ่มที่อยู่ตรงกันข้ามกับระบอบทักษิณในที่สุด โดยมีนายกรัฐมนตรีนี่มาจากพรรคประชาธิปัตย์ ชื่อ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ได้เสียดงข้าง

มากในสภาฯ และสามารถจัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้นมาได้ ดังนั้น จึงไม่มีใครปฏิเสธว่า ในที่สุดความขัดแย้งทางการเมือง และสังคมที่แตกแยกอย่างรุนแรงมาสู่ความขัดแย้งกันทางความคิด ความเชื่อ กระทั่งมีการก่อตัวเป็นการประท้วงชุมนุมครั้งใหญ่ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) หรือกลุ่มคนเสื้อแดงในปี พ.ศ.2553 เกิดเป็นการเผชิญหน้าระหว่างกลุ่มของระบอบทักษิณ และกลุ่มที่อยู่ตรงข้าม ซึ่ง ณ เวลาดังกล่าวนี้หมายถึง รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ถือว่าเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรง

แต่ด้วยเหตุที่ฝั่งรัฐบาลมีสถานะของความเป็นผู้นำ สังคมให้การยอมรับว่าเป็นด้านของความถูกต้อง รักษากฎหมาย และความสงบสุขของบ้านเมือง ขณะที่ภาพของผู้ชุมนุมประท้วงเป็นตัวแทนของผู้ก่อความเดือดร้อน วุ่นวาย กระทำผิดกฎหมาย ทำลายประเทศ และขาดซึ่งความชอบธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อกลุ่มผู้ประท้วง หรือกลุ่มคนเสื้อแดง ถูกสังคมโดยรวมเชื่อว่าต่อสู้เพื่อ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ผู้ที่มีสถานะของบุคคลที่หลบหนีออกนอกประเทศจากคดีความต่างๆ ดังนั้น สังคมโดยรวมจึงคาดหวังให้ผู้นำ ซึ่งหมายถึงนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ แก้ไขปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จจุลวง และปัญหานั้นคือ การชุมนุมประท้วงของกลุ่มคนเสื้อแดง นั่นเอง

ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงความเป็นผู้นำ หรือภาวะผู้นำแล้วจะพบว่ามีการให้ความหมายไว้มากมาย และมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ยกตัวอย่างโดยสังเขป อาทิ

McFarland, D. E.⁹⁵ กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีความสามารถในการใช้อิทธิพลให้คนอื่นทำงานในระดับต่างๆ ที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Yukl⁹⁶ กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุดในกลุ่ม และเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ของตำแหน่งผู้นำที่ได้รับมอบหมายบุคคลอื่นในกลุ่มที่เหลือก็คือผู้ตาม แม้จะเป็นหัวหน้ากลุ่มย่อย หรือผู้ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ก็ตาม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า จากการให้ความหมาย คติ ค่านิยมที่มีต่อผู้นำลักษณะดังกล่าวข้างต้น หากดูในบริบทของระบบสังคมการเมืองไทยช่วงความขัดแย้งทางการเมืองแล้ว พบว่ามีความสอดคล้องตรงกันกับลักษณะของภาวะผู้นำที่สังคมโดยทั่วไปต้องการ กล่าวคือ สังคมไทยต้องการ

⁹⁵ McFarland, *Management, Foundation & Practices* 5 th ed. (New York : MacmillanPublishing Inc,1979), pp. 214-215.

⁹⁶ Yukl, G. A. *Managerial Leadership: A Review of Theory and Research* (Journal of Management, 1989), pp.3-4.

ให้นายกรัฐมนตรีบริหารจัดการปัญหาของประเทศไทยให้สำเร็จลุล่วงไปได้ คือ สามารถดำเนินการให้กลุ่มผู้ชุมนุมยุติการชุมนุมทางการเมือง และคืนความสงบสุขให้กับบ้านเมือง ประเทศชาติ และเมื่อพิจารณาถึงแนวทางการนำเสนอ หรือถ่ายทอดวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ก็คือผู้นำที่มาจากทางเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง ได้มีการกล่าวอ้างอิงฐานคิด จากการปกป้อง ดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และยึดมั่นในกติกาของสังคม สอดคล้องตรงกันกับลักษณะของผู้นำที่สังคมต้องการเช่นเดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...อยากจะทำซ้ำว่าโดยข้อเท็จจริงแล้ว รัฐบาลก็เดินหน้าทำงานตามปกติครับ เพราะว่าเรารู้ว่าเป็นความรับผิดชอบในการที่จะต้องผลักดันแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งยังมีอยู่มากในเรื่องของเศรษฐกิจ ในเรื่องของสังคม ไม่ใช่เฉพาะในเรื่องของการเมืองเพียงอย่างเดียว...”

“...รัฐบาลได้แสดงออกอย่างชัดเจนครับว่าเรารู้ว่าเราเป็นรัฐบาลของพี่น้องประชาชนคนทั้งประเทศ ไม่ว่าคนเหล่านั้นจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล เพราะฉะนั้นการปฏิบัติใดๆ ก็ตามจะยึดประโยชน์ส่วนรวม จะเคารพสิทธิเสรีภาพของพี่น้องประชาชนทุกคน แต่ขณะเดียวกันก็ต้องยืนยันครับว่ารัฐบาลมีความจำเป็นในการดูแลความสงบเรียบร้อย ความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย และดูแลว่าการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประโยชน์ของคนทั้งประเทศนั้นสามารถดำเนินการต่อไปได้...”

“...ความคิดเห็นขององค์กรต่างๆ ขณะนี้หลังไหลเข้ามามากครับ มองเห็นว่าการแก้ปัญหาสถานการณ์ปัจจุบันไม่ได้มีคำตอบปลายทาง อยู่ที่เรื่องของการจะยุบสภาหรือไม่ยุบสภา แต่ต้องการที่จะใช้โอกาสนี้ในการพลิกไปสู่การแก้ไขปัญหาเรื่องของโครงสร้างความเป็นธรรม อย่างเป็นระบบ ผมได้มีโอกาสพบปะกับหลายกลุ่มที่เป็นองค์กรภาคประชาชน และทำข้อเสนอมา เขาจะใช้คำว่าการปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งผมได้ตอบรับในหลักการว่าเรื่องนี้ต้องดำเนินการครับ แม้ว่าจะไม่เสร็จอยู่ในอายุของรัฐบาลชุดนี้ แต่รัฐบาลพร้อมที่จะเริ่มต้นกระบวนการนี้ให้เกิดความเข้มแข็งที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชนคนทั่วไปอย่างยั่งยืน อย่างแท้จริง ซึ่งขณะนี้ก็จะมีการระดมกำลังของภาคประชาชนในส่วนต่างๆ นั้น จัดทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องต่อไป...”

กล่าวโดยสรุป จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อพิจารณาถึงแนวทางการนำเสนอ หรือถ่ายทอดวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ พบว่าได้มีการกล่าวถึงแนวทางการบริหารจัดการประเทศในช่วงเวลาที่มีสถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง ที่มีความตั้งใจจะยุติการชุมนุม สลายความขัดแย้ง เพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่ความสงบเรียบร้อย ภายใต้กฎกติกาของบ้านเมือง ซึ่งทั้งหมดสอดคล้องตรงกันกับลักษณะของผู้นำที่สังคมต้องการเช่นเดียวกัน

2. วาทกรรมในระบบกฎหมาย

ในส่วนของวาทกรรมในระบบกฎหมาย ผู้วิจัยพบว่ามีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้อกันกับวาทกรรมในระบบสังคมและการเมือง ตามข้างต้น กล่าวคือ ขณะที่สังคมเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี ในฐานะของผู้นำ ดำเนินการแก้ไขปัญหาทางการเมืองให้บรรลุล่วงวัตถุประสงค์ โดยดำเนินการให้มีการยุติการชุมนุม หรือ ดำเนินการแก้ไขปัญหาทางการเมืองเพื่อให้สังคมโดยรวมสงบสุข กลับเข้าสู่ภาวะปกติ ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ได้นำเสนอวาทกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเมือง การชุมนุมประท้วง นายกรัฐมนตรีมิสามารถปฏิบัติตามอำเภอใจ หากต้องกระทำการต่างๆ ภายใต้กฎกติกาของบ้านเมือง และกฎหมายซึ่งมีหลักการต่างๆ กำหนดขอบเขตไว้

และเป็นที่น่าทึ่งกันว่า กฎหมายที่ประเทศไทยดำเนินการใช้อยู่ในขณะนั้น คือ กฎหมายรัฐธรรมนูญภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม รวมไปถึงรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีก็ต้องใช้เป็นแนวทางในการบริหารประเทศ ตามกรอบการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ อันเป็นที่ยอมรับในสังคมประชาธิปไตยทั่วโลก ทั้งนี้ในบริบทของสังคมไทยในขณะนั้น อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งถึงแม้ว่าจะจัดร่างโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ในระหว่าง พ.ศ. 2549-2550 ภายหลังจากการทำรัฐประหาร โดย คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อคณะเป็น "คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ" (คมช.) และถูกโจมตีจากฝ่ายคัดค้านว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่มีขั้นตอนการร่างขาดความมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางจากประชาชน เช่น การที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ผูกขาดการสรรหาสมาชิก สภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) และในเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญ ยังมีการกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาเกือบกึ่งหนึ่งของจำนวนมาจากการแต่งตั้ง รวมถึงการนิรโทษกรรม คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ คมช. สำหรับการก่อรัฐประหารครั้งนั้น

อย่างไรก็ดี หลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ยังคงดำรงอยู่ คือ การยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่เคารพในสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด ทั้งนี้ สิทธิและเสรีภาพของประชาชนชนชาวไทยที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประกอบไปด้วย 1. สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล 2. สิทธิในกระบวนการยุติธรรม 3. สิทธิในทรัพย์สิน 4. สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ 5. เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน 6. สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา

7. สิทธิและเสรีภาพในการได้รับบริการสาธารณสุขจากสวัสดิการจากรัฐ 8. สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน 9. เสรีภาพในการชุมนุมและสมาคม 10. สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ แม้ว่าประชาชนคนไทยในสังคม โดยส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรี แก้ไขปัญหาการชุมนุมประท้วง หรือดำเนินการหาทางออกให้ประเทศกลับคืนสู่สภาวะปกติ แต่สังคมส่วนใหญ่ก็ยังคงต้องการให้การดำเนินการต่างๆ เป็นไปโดยสันติ นั่นคือการคาดหวังให้รัฐบาลดำเนินการไปตามกฎหมาย กฎกติกาของบ้านเมือง ไม่ใช่ความรุนแรงเข้าไปจัดการกับผู้ชุมนุม ดังนั้น จากวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ จึงพบว่ามีการแสดงเจตนารมณ์ในการบริหารจัดการ การดำเนินการต่างๆ ในช่วงเวลาที่มีสถานการณ์การชุมนุมสอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามที่กล่าวไว้ข้างต้น อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบการสร้างวาทกรรมในประเด็นนี้ 2 ระดับ ด้วยกัน คือ ระดับแรก นายกรัฐมนตรีเปิดโอกาสให้มีการชุมนุมได้ตามสิทธิของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย หากแต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย คือ สงบปราศจากอาวุธ และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ระดับที่สอง เมื่อเห็นว่าการชุมนุมไม่ยึดมั่นในกรอบของกฎหมาย แต่เพื่อให้การดำเนินการเพื่อป้องกันแก้ไขของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะดำเนินการกับผู้ชุมนุมตามหลักการสากลที่ทั่วโลกยอมรับได้ ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็เพื่อสิทธิ เสรีภาพ และผลประโยชน์อันสูงสุดของประชาชนในภาพรวม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับแรก

“...อย่างไรก็ตามผมอยากจะเรียนอย่างนี้ครับว่า จุดยืนของผมของรัฐบาลนั้นชัดเจน เรื่องของการชุมนุมทางการเมืองนั้นเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่พึงกระทำได้ รัฐบาลไม่ได้ถือว่าการชุมนุมนั้นเป็นเรื่องของการที่จะเป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล แต่เป็นการชุมนุมแสดงออกทางการเมือง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นครับ สิทธิตามรัฐธรรมนูญกำกับเอาไว้ชัดเจนว่า ต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธและต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับพี่น้องประชาชน...”

“...สำหรับการชุมนุมเคลื่อนไหวของพี่น้องประชาชนในทางการเมืองนะครับ อย่างที่ผมได้เรียนมาตลอดระยะเวลาหลายสัปดาห์ที่ผ่านมาว่า การทำงานในเรื่องของรัฐบาลนั้นก็คือต้องการที่จะให้เป็นการชุมนุมซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เป็นการชุมนุมที่ยังสามารถใช้สิทธิทางการเมืองได้ แต่ว่าไม่นำไปสู่เหตุการณ์ความวุ่นวาย การจลาจลหรือมีความรุนแรง ซึ่งจะทำให้ประเทศชาตินั้นได้รับผลกระทบ หรือเสียหายอย่างรุนแรงมานะครับ...”

“...อย่างที่ผมเรียนนะครับ คือว่าการชุมนุมเป็นสิทธิเท่าที่อยู่ในกรอบที่เมื่อสักครู่นี้เราคุยกันว่า สงบปราศจากอาวุธ ไม่มีการไปก่อความเดือดร้อน 1. มันเป็นสิทธิของเขาครับ อยู่ 1 วัน อยู่ 1 สัปดาห์ อยู่ 1

เดือน เป็นสิทธิของประชาชน 2. เนี่ยตราบที่เขาอยู่ รัฐบาลก็จะดูแลอย่างเต็มที่ว่ามันไม่นำไปสู่อะไรที่นอกกรอบ...”

ระดับที่สอง

“...แต่ถ้าการประชุมมันมีลักษณะในการที่จะไปสร้างควมหวาดกลัว เกิดการข่มขู่คุกคาม เกิดการปิดล้อมสถานที่ที่ไม่สามารถที่จะทำให้เจ้าหน้าที่หรือประชาชนใช้ชีวิตตามปกติได้ กรณีเช่นนั้นทางศาลได้เคยวินิจฉัยว่าจะไม่ใช่การประชุมที่ได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ ซึ่งโดยหลักความหมายจริงๆ ก็คือว่าเจ้าหน้าที่สามารถที่จะไปสลายการประชุมได้...”

“...แม้กระทั่งในเหตุการณ์ที่สึดเมื่อวันที่ 22 ผมเรียนได้เลยเหตุการณ์เกิดขึ้น ก็ตอนช่วงหัวค่ำ แต่ว่าผมกับท่านผบ.หนึ่ง และก็มีติดตามเหตุการณ์อยู่ถึงประมาณตีสามตีสี่ เพราะเราเห็นการเคลื่อนไหวอะไรหลายอย่าง และก็มีความพยายาม เพราะว่ามีข่าวด้วยซ้ำว่าจริงๆ จะไม่หยุดอยู่เท่านั้น จะมีเพิ่ม แต่ก็ต้องมีมาตรการในการที่จะเข้าไปเพื่อปรามไม่ให้มันเกิดขึ้นต่อเนื่อง และเราก็มองเห็นว่ามันมีอะไรบางอย่างที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดการเผชิญหน้าในลักษณะนี้ นำไปสู่การสูญเสีย ก็พยายาม วันรุ่งขึ้นก็จะเห็นว่าทางตำรวจเขาก็ไปทำหน้าที่ในการที่จะทำอะไรก็ตามให้มีการระงับ ไม่ให้เกิดการใกล้กัน และก็สามารถที่จะตรวจสอบได้มากขึ้น ก็จะต้องพยายามต่อไป ไม่ให้มีการเอาอาวุธต่างๆ มาใช้...”

“...ผมได้รับการติดต่อจากกลุ่มองค์กรเอกชนอีกกลุ่มหนึ่งครับ ในเย็นหรือค่ำวันเดียวกัน ซึ่งก็พูดเช่นเดียวกันว่าจะไปนำข้อเสนอของกลุ่ม นปช. มาให้ผมได้รับทราบ ข้อเสนอซึ่งส่งมาถึงผมเป็นลายลักษณ์อักษรนะครับ ส่งมาทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น ปรากฏว่าบอกว่าจะขอให้ทางทหารถอนนั้นกำลังออกไปก่อน แล้วจะมีการเรียกมวลชนจากพื้นที่ต่างๆ เข้ามาที่ราชประสงค์ ผมก็ได้เรียนกลับไปว่าข้อเสนอนี้ไม่สามารถแก้ปัญหาของบ้านเมืองได้ เพราะทำให้การแก้ปัญหาของการชุมนุมที่ราชประสงค์นั้นยากขึ้นไปอีก เพราะจะมีคนกลับเข้าไปชุมนุมมากขึ้น หลังจากที่รัฐบาลหรือ ศอฉ. ได้ปิดล้อม และทำให้การชุมนุมนั้นเบาบางลงแล้ว ก็จึงได้ปฏิเสธไปนั้นเป็นการบ่งบอกครับว่าเมื่อคืนของวันที่ 18 นั้น ช่องทางของการพูดคุยของการเจรจา รัฐบาลได้ตอบไปอย่างชัดเจนแล้วว่า คงไม่สามารถดำเนินการได้ เว้นเสียแต่ว่าผู้ชุมนุมประกาศยุติการชุมนุม ซึ่งก็ไม่ได้เกิดขึ้น...”

“...คือหนึ่งนะครับ ต้องมีเหตุก่อน เมื่อมีเหตุแล้ว ก็จะมีการประกาศ แม้มีการประกาศแล้ว แนวปฏิบัติก็ยังต้องเป็นไปตามหลักสากลนะครับ ตั้งแต่การแจ้งว่าจะมีการทำอะไรนะครับ ขอความร่วมมือจากผู้ชุมนุมอย่างไร แต่ว่าถ้าเป็นเรื่องการจลาจลนะครับ เช่น มีการใช้ความรุนแรงจากใครก็แล้วแต่ ก็ต้องเข้าไประงับเหตุตรงนั้น นี่คือหลัก มีเท่านั้นครับ เพราะฉะนั้นอยากจะให้ทุกคนมองนะครับว่านี่คือแนวทางที่เราทำนะครับ...”

กล่าวโดยสรุป จากตัวอย่างข้างต้น เป็นลักษณะวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่จะเห็นว่ามีกรกล่าวอ้างอิงหลักการทางกฎหมายรัฐธรรมนูญภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ที่ให้ความสำคัญกับความต้องการของสังคมโดยรวม ซึ่งเหล่านี้จะสามารถสร้างการยอมรับ และความชอบธรรมในการดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงเวลาดังกล่าวได้

3. วาทกรรมในระบบวัฒนธรรม

ด้วยเหตุที่บริบทของสังคมไทยในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่ผู้วิจัยทำการศึกษาในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคมนั้น เป็นช่วงเวลาที่ยังคงเกิดความแตกแยกอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้น วาทกรรมในระบบวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในช่วงนั้น จึงมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงการเรียกร้องให้คนไทยกลับมาสู่รักสามัคคี และจากการศึกษาในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในช่วงเวลาดังกล่าว ก็ได้ปรากฏการกล่าวถึงประเด็นต่างๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม ซึ่งมีลักษณะของการเรียกร้องความสามัคคีปรองดอง อันนับเป็นหลักการทางวัฒนธรรมที่สำคัญสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมทุกยุคทุกสมัย

กล่าวคือ ประเทศไทยเป็นประเทศที่เน้นความสามัคคีของคนในชาติ ในการพัฒนาประเทศมาตลอด เพราะยึดหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาว่าด้วยความสามัคคีดังกล่าว เนื่องจากบรรพบุรุษไทยได้เห็นผลแห่งการขาดความสามัคคีในอดีตว่า ทุกครั้งที่คนในชาติขาดความสามัคคี ย่อมนำมาซึ่งการล่มสลายของชาติบ้านเมืองเช่น การล่มสลายของกรุงศรีอยุธยา ภายหลัง เมื่อบูรพมหากษัตริย์ราชธิราช นำประชาชนกอบกู้เอกราช และสร้างมหานครของชาติไทยขึ้นอีกครั้ง ปรากฏเป็นกรุงธนบุรี และรักษาเอกราชสืบมาโดยลำดับถึงกรุงเทพมหานคร เพราะพลังแห่งความสามัคคี และการร่วมแรงร่วมใจของคนไทยทั้งแผ่นดิน บรรพบุรุษไทย จึงเห็นอนิสงส์แห่งความสามัคคี ว่า สามารถที่จะรักษาผืนแผ่นดินไทยให้เป็นปึกแผ่น ยืนหยัดอยู่อย่างสง่างามได้⁹⁷

นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับความสามัคคีของคนไทยอยู่เสมอ แสดงให้เห็นถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ไทย ที่ยึดหลักความสามัคคีเป็นหลักในการพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งหากน้อมนำพระราชดำรัสแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเน้นย้ำเรื่องความสามัคคีนับแต่ในอดีตมาเป็นหลักในการพิจารณาแล้ว จะพบความหมายและคุณค่าของความสามัคคีหลายประการ อาทิ

“... ชาติของเรารักษาเอกราชอธิปไตยมาได้จนถึงทุกวันนี้ด้วยความสามัคคี คนไทยเราแต่ละคน รู้จักประโยชน์ส่วนรวมของชาติ รู้จักปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องและเกื้อกูลกัน ผลการปฏิบัติของเรานั้นจึงเกิดเป็นพลัง

⁹⁷ สมเด็จพระพุทธปาพจนจารย์ (เกษม อุปเสถโย, ธรรมะให้ลูกดี (ออนไลน์), 26 พฤศจิกายน 2552. แหล่งที่มา

อันยิ่งใหญ่ ซึ่งสามารถกำจัดและป้องกันภัยต่างๆ มิให้ทำอันตรายแก่เราได้ แม้จะมีศัตรูคิดร้าย บุกรุกคุกคาม อย่างหนักหนาเพียงใด เราก็ยังไม่พหุสิ่งพล้ำ ขอให้ทุกคนสำนึกตระหนักว่า ความสมัครสมานสามัคคีของเรานั้น เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ที่จะต้องรักษาไว้ให้ยั่งยืนอยู่ตลอดไป หากเรามีความประมาท เราแตกสามัคคีกันเมื่อใด เราก็จะเป็นอันตรายย่อยยับลงเมื่อนั้น ไม่มีใครอื่นที่ไหนจะช่วยเราได้ นอกจาก ตัวเราเอง..." (พระบรมราชาโฆวาท พระราชาแทนทหารรักษาพระองค์ในพิธีตรวจพลสวนสนาม เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา วันพุธที่ 3 ธันวาคม 2512)

"... ประวัติศาสตร์ได้แสดงให้เห็นปรากฏตลอดมาว่า ชาติใดเสื่อมสูญย่อยยับอับปางไป ก็เพราะ ประชาชาติขาดสามัคคีธรรม แยกแยกเป็นหมู่คณะ เป็นพรรคเป็นพวก คอยเอาวัดเอาเปรียบ ประหัตประหารซึ่งกันและกัน บางพรรคบางพวก ถึงกับเป็นไส้ศึกให้ศัตรูมาจู่โจมทำลายชาติของตนดังนี้ ข้าพเจ้าจึงขอชักชวนพี่น้องชาวไทยทั้งหลาย ให้ระลึกถึงพระคุณของบรรพบุรุษ ซึ่งได้กอบกู้รักษาบ้านเกิดเมืองนอนของเรามาขึ้นให้จงหนัก แล้วถือเอาความสามัคคี ความยินยอมเสียสละส่วนตัวเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่ของประเทศชาติ เป็นคุณธรรมประจำใจอยู่เนืองนิจ จึงขอให้พี่น้องชาวไทยทั้งหลาย จงบำเพ็ญกรณีกิจของตนแต่ละคน ด้วยซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทนและกล้าหาญ แล้วอุทิศความเสียสละส่วนตัว ความเหน็ดเหนื่อยลำบากยากแค้น เป็นพลีบูชาบรรพบุรุษ ผู้ซึ่งได้ก่อสร้างชาติเป็นมรดกตกทอดมาถึงพวกเราชาวไทยจนบัดนี้..." (พระราชดำรัส ที่ พระราชาแทนประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ 2494)

จากตัวอย่างข้างต้นจะพบว่า ความสามัคคีเปี่ยมไปด้วยคุณค่าและความสำคัญที่ไม่ว่ายุคสมัยไหน ความสามัคคีก็ยังเป็นองค์ประกอบของความมีวัฒนธรรมที่สูงส่ง ซึ่งสังคมทุกสังคมพึงยึดถือปฏิบัติ ทั้งนี้ หากย้อนกลับมาที่บริบทสังคมในยุคปัจจุบัน จะพบว่าในห้วงความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น ได้ส่งผลให้คนในประเทศชาติแตกแยก ขาดซึ่งความรักความสามัคคี กระทั่งนำมาสู่การชุมนุมประท้วงทางการเมือง ที่ยิ่งทำให้สถานการณ์ในบริบทของความสามัคคีภายในชาติเลวร้ายลง กล่าวคือ เกิดเป็นการปะทะทั้งการมการใช้กำลัง และอาวุธเข้าทำร้ายกัน ระหว่างกลุ่มคนเสื้อแดงและกลุ่มอื่นๆ ที่ต่อต้านการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง เช่น กลุ่มเสื้อหลากสี นอกจากนี้ การที่ฝ่ายรัฐเข้าไปดูแลจัดการกับการชุมนุม แม้จะยึดตามหลักการสากลตามตัวบทกฎหมาย แต่ภาพที่เกิดขึ้นล้วนสะท้อนถึงภาวะล่มสลายทางความสามัคคีของคนในชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นภาพที่ขัดแย้งกับความเป็น "สยามเมืองยิ้ม" ที่สังคมไทยมีวัฒนธรรมที่มีจิตใจดี โอบอ้อมอารี รักใคร่สมัครสมานกลมเกลียว

ดังนั้น ในรายการ เชื่อมันประเทศไทยกับนายทศ อภิลิทธิ ในฐานะผู้นำ นายกรัฐมนตรี อภิลิทธิ เวชชาชีวะ จึงมีการแสดงเจตนารมณ์ในการเรียกร้องให้คนในชาติรู้รักสามัคคี ยึดมั่นในวัฒนธรรมอันดีงาม ที่คนไทยนั้นรักความสงบ และไม่ต้องการความแตกแยก สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...ผมคิดว่าเรื่องนี้มันไม่มีคำตอบล่วงหน้า เรื่องนี้จบอย่างไรอยู่ที่คนไทยทุกคน เราจะเอาอย่างไรครับ เราจะเอาความขัดแย้งเป็นตัวตั้ง ต่อสู้ประท้วงประท้วงกันไป แล้วบ้านเมืองก็เสื่อมถอย หรือเราจะเอาความเป็นคนไทย ความที่เรากลัวแล้วแต่ต้องการที่จะเห็นชีวิตความเป็นอยู่ของคนทุกๆ คนดีขึ้นเป็นตัวตั้ง ถ้าเอาแบบแรกมันก็จะมึนลักษณะของการยื้อไปอย่างนี้ละครับ รัฐบาลก็ทำก็คือระดับปกครองสถานการณ์ แก้ไขปัญหาไปเท่าที่จะทำได้ หรือเราจะเอาแนวทางที่บอกว่า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีการพูดคุยครบถ้วนทุกภาคส่วนแล้วเดินไปข้างหน้า คนไทยและผู้นำในภาคส่วนต่างๆ ต้องเป็นผู้ตัดสินใจ ถ้าเราตัดสินใจเอาแบบหลังผมว่าก็จบได้ด้วยดี ถ้าเอาแบบแรกก็ยังมีโอกาสจะจบได้ด้วยดีครับแต่เหนือกว่า รัฐบาลพร้อมทั้ง 2 วิธีครับที่จะเดินหน้าในการที่จะหาคำตอบที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่าย...”

“...เพียงแต่อยากจะทำอีกครั้งครับว่า พลังที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเกือบทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ของประเทศ ต้องการดำรงความเป็นรัฐที่มีกฎหมาย ที่มีความศักดิ์สิทธิ์นั้น พลังสำคัญที่สุดคือพลังของความสมัครสมานสามัคคี ความเป็นเอกภาพ ผมทราบดีครับ แม้แต่คนที่มีเป้าหมายเดียวกันก็มีความคิดที่แตกต่างกันไปว่า จะต้องแก้ไขปัญหายังไง แต่ว่าถ้าหากว่าเราไม่มารวมพลังกัน ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายังเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การแก้ปัญหา ก็จะยากลำบากมากขึ้น...”

“...พี่น้องประชาชนที่เคารพครับ สัปดาห์ที่ผ่านมาเป็นสัปดาห์ที่ผมได้นำเสนอสิ่งที่เรียกว่าแผนปรองดองหรือกระบวนการปรองดองเพื่อแก้ไขปัญหาคความแตกแยกของคนในชาติ...”

“...แน่นอนที่สุดนะครับ เหตุการณ์ซึ่งมันยืดเยื้อมาเป็นเวลาหลายเดือน และก็นำมาสู่ความสูญเสีย ความขัดแย้งในสถานการณ์ต่างๆ เป็นเรื่องที่ผมคิดว่าทุกคนมีความกังวลใจ แต่ผมยังมีความเชื่อในพื้นฐานของคนไทยด้วยกันนะครับว่า เราเป็นคนที่มัธยัสถ์มัตรี เป็นคนที่รักความสงบ เราต้องดึงพื้นฐานของความเป็นไทยซึ่งไม่ใช่เฉพาะคนไทยด้วยกันเอง แต่ชาวโลกรู้จักมาเป็นเวลานานนี้กลับออกมาให้ได้นะครับ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าเมื่อประมาณสองวันที่แล้วนี้ เมื่อเหตุการณ์เริ่มเข้าสู่ภาวะที่มีความเป็นปกติมากขึ้น ผมก็ได้บอกว่าคุณขณะนี้เราต้องตระหนักอยู่เสมอว่า เราอยู่ในบ้านเดียวกันนะครับ เราอาจจะมีความเห็นแตกต่างกันว่าบ้านควรจะหน้าตาเป็นอย่างไรนะครับ จะอยู่ด้วยกันอย่างไร แต่ว่าเราต้องถือว่าเราอยู่บ้านเดียวกัน...”

กล่าวโดยสรุป จะพบว่าเมื่อพิจารณาถึงแนวทางการนำเสนอ หรือถ่ายทอดวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ พบว่าได้มีการกล่าวถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งทางการเมืองของคนในชาติ ด้วยการยึดมั่นในความรักความสามัคคี เพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่ความสงบเรียบร้อย ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้มีการนำเสนอออกมาเป็นแผนปรองดองแห่งชาติ ซึ่งมีหลักการต่างๆ เพื่อเป้าหมายที่จะให้สังคมไทยกลับเข้าสู่สภาวะปกติและประชาชนมีความรัก ความสามัคคีดังเดิม ทั้งนี้ วาทกรรมที่กล่าวมีความสอดคล้องตรงกันกับสิ่งที่สังคมไทยกำลังต้องการอย่างมากที่สุดเวลานั้น

บทที่ 6

ศึกษาวาทกรรมที่สะท้อนกลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ และ บทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ที่มีต่อสังคมไทยในช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”

หลังจากวิเคราะห์วาทกรรมในลักษณะทั่วไปของรายการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งเป็นการทำคั่นหาวาทกรรม และทำความเข้าใจความหมาย ศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรม แล้ว ขั้นตอนต่อไปที่ผู้วิจัยต้องการจะหาคำตอบ คือ

1. วาทกรรมที่เกิดขึ้นในรายการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์มีลักษณะของการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจอย่างไร

2. รายการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในห้วงช่วงเดือนมีนาคม -พฤษภาคม 2553 มีบทบาทต่อสังคมไทยอย่างไร

1. วาทกรรมที่เกิดขึ้นในรายการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์มีลักษณะของการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจอย่างไร

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ภายใต้ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยวิเคราะห์ห้องตาม “วิธีการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ” 2 ส่วน คือ “จุดจูงใจในสาร” และ “การวิเคราะห์การอ้างเหตุผลแบบ สตีเฟน ทูลมิน”

ก. จุดจูงใจในสาร (Message Appeals)

การวิเคราะห์ตามทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ในส่วนของการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยเน้นพิจารณาในส่วนของ “จุดจูงใจในสาร” นั้น จากความหมายของวาทกรรมทั้งหมด 10 เทปรายการ ที่ผู้วิจัยพบวาทกรรม 15 ประเภทนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ที่ปรากฏตามประเภทวาทกรรมข้างต้นในรายการเชื่อมประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เพื่อค้นหาว่า มีการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจตามประเภทของ “จุดจูงใจในสาร” อย่างไร

ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่า นายกรัฐมนตรีมีการสร้างสาร ด้วยวิธีเน้นจุดมุ่งใจในสารทั้ง 6 ประเภท คือ

1. จุดมุ่งใจโดยใช้ความกลัว
2. จุดมุ่งใจโดยใช้อารมณ์
3. จุดมุ่งใจโดยใช้ความโกรธ
4. จุดมุ่งใจโดยใช้อารมณ์ขัน
5. จุดมุ่งใจโดยใช้รางวัล
6. จุดมุ่งใจโดยใช้แรงจูงใจ

ต่อไปนี้เป็นผู้วิจัยได้ทำการศึกษา จนมีผลการวิเคราะห์ การกล่าวยกตัวอย่างประเด็นต่างๆ ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ โดยเรียงลำดับตามจุดดึงดูดใจดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งใจโดยใช้ความกลัว (Fear Appeal)

สำหรับจุดมุ่งใจโดยใช้ความกลัวนั้น เป็นการพูด หรือสื่อสาร เพื่อสร้างความรู้สึกทางใดทางหนึ่งแก่ผู้รับสารในลักษณะของความหวาดกลัว หวั่นเกรง วิตกกังวล ทั้งนี้ เพื่อหวังผลทางใดทางหนึ่งที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกเหล่านั้น สำหรับรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ.2553 พบการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยใช้จุดมุ่งใจโดยใช้ความกลัว ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเรียงลำดับตามประเภทวาทกรรม พร้อมยกตัวอย่างประเด็นที่พบ ซึ่งได้เลือกเน้นบางประเด็นที่เห็นว่าสะท้อนลักษณะของจุดมุ่งใจมากที่สุด ดังต่อไปนี้

1.1 วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุระเบิดที่กระทรวงกลาโหม และการยิงปะทะกันที่โกลด์เวย์

“...ยังมีเหตุการณ์บางเหตุการณ์ที่น่าเป็นห่วง เมื่อคืนนี้ก็มีระเบิด มีการยิงที่ เข้าใจว่าเป้าหมายน่าจะเป็นกระทรวงกลาโหม ก่อนหน้านี้ก็คือที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เมื่อคืนนี้เหมือนกัน แต่ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาจะมีที่ยิงลงมาจากโกลด์เวย์ อย่างนี้เป็นต้น เหตุการณ์อย่างนี้ก็ยังคงเป็นตัวบ่งบอกว่ายังมีคนตั้งใจที่จะฉกฉวยโอกาสจากสถานการณ์ให้เกิดความวุ่นวายขึ้น...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสร้างสถานการณ์เพื่อหวังผลบางประการ

“...มันมีบางส่วนที่เขาก็วางแผนอย่างอื่น เราจะเห็นว่าคู่ขนานไปกับการชุมนุม จะมีเรื่องของกรรมาธิการ เรื่องของระเบียบอยู่ตลอดเวลา ซึ่งรัฐบาลก็พยายามที่จะเร่งรัดคดีต่างๆ เหล่านี้ มันสะท้อนให้เห็นว่ามีคนกลุ่มหนึ่ง ฝ่ายไหนก็ตามที่ยังต้องการจะสร้างสถานการณ์เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในลักษณะอื่นด้วยนะ ครับ เพราะว่าจริงๆ แล้วการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะอื่น ถ้าเป็นการล้มกระดาน บางคนก็หวังว่าจะเป็น การล้มคดีความต่างๆ ได้ด้วย อันนี้คือสิ่งที่เราต้องระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกร เปรียบเทียบเหตุการณ์เดือนเมษายนปี 2552

“...แต่ผมไม่ปรารถนาที่จะเห็นความรุนแรงแบบปีที่แล้วนะครับ ภาพการจลาจล การเผา การล้อมกรอบ ทำร้ายคน การที่จะต้องมีการกำลังต่างๆ เข้ามา แล้วก็มีความตึงเครียด แม้กระทั่งรถแก๊สอะไรต่างๆ ผมไม่ต้องการเห็นภาพเหล่านั้นอีก...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงการรับมือของเจ้าหน้าที่กับกลุ่มติดอาวุธในเหตุการณ์คืนวันที่ 22 เมษายน

“...แม้กระทั่งในเหตุการณ์ที่สลายเมื่อวันที่ 22 ผมเรียนได้เลยเหตุการณ์เกิดขึ้น ก็ตอนช่วงหัวค่ำ แต่ว่าผมกับท่านผบ.หนึ่ง และก็มีติดตามเหตุการณ์อยู่ถึงประมาณตีสามตีสี่ เพราะเราเห็นการเคลื่อนไหวอะไรหลายอย่าง และก็มีความพยายาม เพราะว่ามีข่าวด้วยซ้ำว่าจริงๆ จะไม่หยุดอยู่เท่านั้น จะมีเพิ่ม แต่ก็ต้องมีมาตรการในการที่จะเข้าไปเพื่อปราบไม่ให้มันเกิดขึ้นต่อเนื่อง และเราก็มองเห็นว่ามันมีอะไรบางอย่างที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดการเผชิญหน้าในลักษณะนี้ นำไปสู่การสูญเสีย ก็พยายาม วันรุ่งขึ้นก็จะเห็นว่าทางตำรวจเขาก็ไปทำหน้าที่ในการที่จะทำอะไรก็ตามให้มีการณ์ร่นถอย ไม่ให้เกิดการใกล้กัน และก็สามารถที่จะตรวจสอบได้มากขึ้น ก็จะต้องพยายามต่อไป ไม่ให้มีการเอาอาวุธต่างๆ มาใช้...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกองกำลังติดอาวุธ

“...สิ่งที่เป็นปัญหาที่พวกเราทราบกันดีอยู่ในขณะนี้ ก็เห็นได้ว่าบทบาทของกลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้น นับวันนั้นมีบทบาทสูงขึ้นครับ จากเดิมเราจะเห็นนะครับว่า การเคลื่อนไหวเป็นเรื่องของพรรคการเมืองบ้าง ของผู้ชุมนุมและมวลชนบ้าง แต่ตลอดระยะเวลา 2 เดือนที่ผ่านมา พัฒนาการต่างๆ บ่งชี้ว่าขณะนี้กลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้น กลับมีบทบาทสูงสุด การใช้อาวุธสงคราม การยิง M79 ซึ่งมีมากนะครับ มากมายในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมา เป็นตัวบ่งบอกครับว่าอันนี้คือสิ่งที่ทำให้เกิดปัญหาและความสูญเสียมากที่สุด.” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงพฤติกรรมของผู้ก่อการร้ายที่ประชาชนพึงระมัดระวัง

“...ก็คือว่าทางเจ้าหน้าที่นั้น เพียงแต่เข้ากระชับวงล้อมเท่านั้นเอง ไม่ได้เข้าไปในพื้นที่ของการชุมนุมหลักเลย แต่ก็ทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความสูญเสียค่อนข้างที่จะมาก เหตุผลตรงนี้ครับก็อยากจะเรียนว่า

อยากจะทำให้พี่น้องประชาชนได้เข้าใจว่าการชุมนุมการเข้ามาปะทะหรือช่วยเจ้าหน้าที่นั้นไม่ได้เป็นผลดีเลย ที่จริงแล้วขณะนี้ การดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม แม้กับเหตุการณ์ในช่วง 2 วันที่ผ่านมา ก็เห็นแล้วครับว่า ทางศาลนั้นได้ลงโทษจำคุก 6 เดือน ผู้คนต่างๆ ที่เข้ามาที่ถูกจับกุม เพราะว่าพยายามที่จะเข้ามา และมาทำลายด่านหรือมายุ้เจ้าหน้าที่ซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่...” (16 พฤษภาคม 2553)

“...เพราะฉะนั้นผมต้องย้ำครับว่า พี่น้องประชาชนจะด้วยเหตุผลอะไรก็ตามครับ ที่ถูกชักจูงไป หรือมีความคิดที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการชุมนุมนั้น อย่าได้ทำเลยครับ ผิดกฎหมาย เป็นอันตรายอย่างยิ่ง กองกำลังที่ติดอาวุธหรือผู้ก่อการร้ายนั้น เวลาเขาใช้อาวุธสงคราม ซึ่งเรามีภาพว่าเขายิง M 79 หรือแม้กระทั่งการใช้ปืน เขาไม่ได้สนใจหรอกครับว่า เขี่ยตรงนั้นจะเป็นใคร...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุเผาอาคารต่างๆ

“...สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทางเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวังอย่างที่สุด ในระหว่างนั้นนะครับ การก่อการร้าย การก่อวินาศกรรม การเผาอาคาร แม้กระทั่งการเผาอาคารต่างๆ ก็เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตรงนี้เป็นความพยายามที่จะเข้ามาโจมตีด้านของทหารที่จะปิดล้อมการชุมนุม...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ โดยใช้จุดมุ่งใจด้านความกลัวใน “ชุดวาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง” โดยมีการกล่าวโน้มน้าวใจให้ประชาชนเห็นว่าหากการชุมนุมนั้นไม่ไปตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ก็จะเข้าสลายการชุมนุม ซึ่งการสลายการชุมนุมนั้น เป็นที่รับทราบกันดีว่าอาจมีการกระทำที่รุนแรงเกิดขึ้นได้ ทั้งจากฝ่ายผู้ชุมนุมที่กระทำต่อเจ้าหน้าที่ และฝ่ายเจ้าหน้าที่กระทำต่อผู้ชุมนุม ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายอาจกระทำโดยการป้องกันตัวหรือไม่ก็ตาม

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีหรือผู้สร้างสาร ได้สร้างสารให้มีความน่ากลัว โดยยกตัวอย่างถึงเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้น ไม่ว่าจะป็นกรณีที่มีพลเมืองดีแจ้งเบาะแสการพบระเบิดเอ็ม 79 ซึ่งทางเจ้าหน้าที่จะได้ทำการตรวจสอบ ตลอดจนยังแสดงความเป็นห่วงถึงกรณีเกิดเหตุระเบิดที่เกิดขึ้นระหว่างที่มีการชุมนุม ในสถานที่ต่างๆ เช่น ที่กระทรวงกลาโหม, สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และที่ยิงลงมาจากทางยกระดับโทลล์เวย์ พร้อมกับกล่าวว่าเป็นลักษณะของการก่อวินาศกรรม ซึ่งสามารถสร้างความรู้สึกเกรงกลัวต่อภัยวินาศกรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนได้

นอกจากนี้ยังมี กรณีที่ถนนสีลมที่มีการปะทะกันในคืนวันที่ 22 เมษายน ผู้สร้างสารกล่าวว่า มีกลุ่มที่ใช้กำลัง ใช้อาวุธสงครามอยู่ในพื้นที่ของการชุมนุม มีการยิงระเบิดเอ็ม 79 จากพื้นที่การชุมนุมบริเวณหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และกล่าวโดยยกตัวอย่าง คลิปเหตุปะทะที่เกิดขึ้น

ในการสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ 10 เมษายน ว่ามีกลุ่มคนเสื้อดำปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่ และมีลักษณะของการพยายามที่จะก่อความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ เกรงว่าจะนำไปสู่การสูญเสีย เนื่องจากพบว่ากลุ่มติดอาวุธค่อนข้างมีประสบการณ์ในการใช้อาวุธเพราะมีการฝึกการใช้ ทั้งนี้ผู้สร้างสารได้เสริมว่า อาวุธส่วนหนึ่งของเจ้าหน้าที่ได้ถูกผู้ชุมนุมยึดไปตั้งแต่เหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน แต่ยังไม่ได้นำมาไม่ครบจำนวน

อย่างไรก็ดี ผู้สร้างสารหรือนายกรัฐมนตรียังได้สรุปว่าเจ้าหน้าที่ที่สามารถเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับขบวนการทั้งหมดได้ โดยถือว่าการกระทำความรุนแรงต่างๆ เป็นการก่อการร้าย ซึ่งเป็นสิ่งที่จะก่อปัญหาและความสูญเสียมากที่สุด โดยเสริมว่ากลุ่มก่อการร้ายนั้น มีการใช้อาวุธสงคราม โดยไม่สนใจว่าจะไปทำความบาดเจ็บหรือทำร้ายใครบ้าง ทั้งการเผาอาคารบ้านเรือนในช่วงที่ได้มีการประกาศยุติการชุมนุมแล้ว

จะเห็นว่าทั้งหมดนี้เป็นการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยใช้วิธีการดึงดูใจด้วยความกลัว ทั้งนี้จากตัวอย่างข้างต้นที่ผู้สร้างสารกล่าวมา สิ่งเหล่านี้ได้สร้างความหวาดกลัวแก่ประชาชนได้ และจะมีผลให้ผู้สร้างสารสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารเกิดความต่อต้าน ไม่ต้องการให้การชุมนุมมีการกระทำผิดกฎหมาย และไม่ต้องการให้มีการชุมนุมเกิดขึ้น หรือยึดเยื้ออีกต่อไป ซึ่งจะมีผลให้ผู้รับสารหรือประชาชน เห็นด้วยกับการปฏิบัติการของรัฐบาลในการป้องกันไม่ให้เกิดการชุมนุมหรือปราบปรามกับผู้ชุมนุมที่กระทำผิดกฎหมาย

1.2 วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงอำนาจหน้าที่ใน คสช. ในส่วนของผู้รับผิดชอบการสั่งการหน่วยงานต่างๆ

“...ที่นี้พอถดถอยมากก็จะเป็นสิ่งที่กฎหมายเรียกว่าหัวหน้าผู้รับผิดชอบ หัวหน้าผู้รับผิดชอบก็จะเป็นผู้ที่จะมีอำนาจในการสั่งการหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะในระดับเจ้าหน้าที่ที่จะเข้ามาแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ในขณะนี้ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลง เดิมที่นั่นท่านรองนายกฯ สุเทพท่านรับผิดชอบเลยงานที่จะทำตรงนี้ แต่พอสถานการณ์มันมีพัฒนาการไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีพฤติกรรมของการก่อการร้ายนะครับ จากเดิมซึ่งเหมือนกับการชุมนุมทางการเมือง ซึ่งอาจจะมีความรุนแรง แต่มันพัฒนามาเป็นลักษณะของการก่อการร้าย ก็ได้ตัดสินใจว่าถ้าเช่นนั้นการกระทำการทำงานในระดับล่าง ในระดับของเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็น ก็เห็นว่าผู้ที่มีความเหมาะสมที่จะมาทำหน้าที่ตรงนี้ คือท่านผู้บัญชาการทหารบกนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการตั้งด่านสกัด

“...ถามว่าที่จะต้องใช้เวลา นั้น ก็จะไปโยงกับสิ่งที่ผมกล่าวมาทั้งหมด นั่นก็คือการที่จะต้องทำการ ลิดรอนเพื่อที่จะให้การเข้าปฏิบัติการต่างๆ นั้น มีประสิทธิภาพ และมีโอกาสประสบความสำเร็จมากที่สุด ซึ่ง นอกเหนือจากสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้ว ขณะนี้การมีด้านในการสกัดกั้นไม่ให้มีการขนอาวุธหรือสิ่งที่จะใช้เป็นอาวุธ เข้าไปที่นี้ะครับ การลิดรอนการใช้คำว่าส่งกำลังบำรุง ซึ่งมีธุรกิจเกี่ยวข้องของขณะนี้ก็จะมีการดำเนินคดี และก็จะมี การเชื่อมโยงไปถึงกฎหมายต่างๆ ที่จะเอามาใช้อย่างเด็ดขาด...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงการดูแลรักษาความปลอดภัยของประชาชนและผู้สื่อข่าว

“...แนวทางของการแก้ไขปัญหาตรงนี้ กำลังกระทบความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน พี่น้องในชุมชน ต่างๆ ก็โรงเรียนเข้ามาครับ ขณะนี้ผมมีการปะทะกันก็กระทบไปถึงเรื่องของสาธารณูปโภคบ้าง เจ้าหน้าที่กำลัง เข้าไปดูแลแก้ไขให้อยู่ ขอให้แจ้งสิ่งเหล่านี้มา และเราก็จะดำเนินการแก้ไข เช่นเดียวกันครับ บางวิชาชีพขณะนี้ นำเป็นห่วงครับ ไม่ว่าจะเป็นกรณีของผู้สื่อข่าว ไม่ว่าจะเป็นกรณีของเจ้าหน้าที่กู้ภัย เจ้าหน้าที่ทางด้าน สาธารณสุขนะครับ ตรงนี้ก็กำลังจะดูแล้วว่าจะมีวิธีการอย่างไรในการที่จะคุ้มครองความปลอดภัยของคนเหล่านี้ แต่อย่างที่ผมเรียนครับ คนเหล่านี้ก็กลายเป็นเหยื่อของกลุ่มผู้ไม่หวังดีได้อยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นแนวทางการ ทำงานนั้น ก็คงจะต้องมีการปรึกษาหารือกัน...” (16 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้สร้างสารได้ทำการโน้มน้าวใจ โดยใช้จุดมุ่งใจด้านความ กลัวใน “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม” โดยเป็นการชี้ให้เห็น หรือโน้มน้าวใจผู้รับสารให้รับทราบเกี่ยวกับปฏิบัติการทางกฎหมายของเจ้าหน้าที่กับผู้ชุมนุมที่รัดกุมขึ้น ก็ เนื่องจากว่าการชุมนุมมีลักษณะที่ผิดกฎหมายมากขึ้น สถานการณ์มีพัฒนาการที่เป็นพฤติกรรม ของการก่อการร้าย รัฐบาลจึงตัดสินใจให้ผู้บัญชาการทหารบกเข้ามาดูแลสั่งการในระดับของ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน รวมทั้งการตั้งด่านเพื่อตรวจตราอาวุธที่จะต้องใช้เวลาตรวจมากขึ้นในการ ควบคุมตรวจสอบ นอกจากนี้ยังเป็นการขอให้ประชาชนเข้าใจถึงการใช้อำนาจ การใช้อาวุธของฝ่าย เจ้าหน้าที่ว่าเป็นไปโดยมีกฎระเบียบกำกับชัดเจน เป็นเรื่องของการป้องกันตัว ป้องกันชีวิต ซึ่ง ผู้สร้างสารได้กล่าวเสริมถึงความน่ากลัวของการชุมนุมที่เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องปฏิบัติการต่างๆ โดย ยกตัวอย่างว่า ผู้สื่อข่าว เจ้าหน้าที่กู้ภัย หรือ เจ้าหน้าที่ทางด้านสาธารณสุขที่เข้าไปทำงานในพื้นที่ เจ้าหน้าที่จะต้องคุ้มครองความปลอดภัยของบุคคลเหล่านี้ ที่อาจกลายเป็นเหยื่อของกลุ่มผู้ไม่หวัง ดีได้อยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นแนวทางการทำงานจึงจำเป็นที่จะต้องเด็ดขาด รัดกุม

1.3 วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้ผู้ชุมนุมเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง

“...วันนี้ผมก็ต้องพูดกับกลุ่มที่ยังชุมนุมอยู่อย่างชัดเจน ทุกวันเวลาที่ผ่านไปในขณะที่ เมื่อตอบรับกระบวนการปรองดองแล้ว แต่กลับยังไม่ยุติการชุมนุมนี้ครับ ความเสี่ยงจะมีสูงมาก กลุ่มผู้ก่อการร้ายนั้นแหละครับ เขาอาจจะใช้ความรุนแรงอีก และที่สำคัญก็คืออาจจะใช้ความรุนแรงกับตัวผู้ชุมนุมหรือแกนนำผู้ชุมนุมอย่างล้นหลามครับ ถ้ายืนยันว่าจะเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง รัฐบาลก็จะยุติการชุมนุมเสีย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตของพี่น้องประชาชนทุกคน ทุกกลุ่ม...” (9 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้พยายามใช้จุดจูงใจด้านความกลัวโดยโน้มน้าวให้กลุ่มผู้ชุมนุม เข้าร่วมกระบวนการปรองดองเพื่อยุติความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทั้งนี้โดยสร้างสารโน้มน้าวใจให้ผู้ชุมนุมรู้สึกกลัวว่า หากการชุมนุมยังไม่ยุติ ผู้ชุมนุมเองที่จะตกเป็นเหยื่อของผู้ก่อการร้าย รวมไปถึงแกนนำผู้ชุมนุมอีกด้วย

1.4 วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการเรียกกลุ่มผู้ชุมนุมว่าผู้ก่อการร้าย

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...ท่านนายกฯ ก็พูดทำความเข้าใจเรื่องของการว่าผู้ก่อการร้าย ที่หลายๆ คนอาจจะสงสัยนะคะ หลายๆ คนอาจจะสงสัยว่าทำไมรัฐบาลจึงเรียกกลุ่มคนก่อความไม่สงบนี้ว่า กลุ่มผู้ก่อการร้าย ซึ่งนายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าเป็นคำนิยามตามข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติที่บัญญัติคำนี้ขึ้นหลังเกิดเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน ที่สหรัฐอเมริกา...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกร แปล “...นายกรัฐมนตรีพูดถึงเหตุการณ์เมื่อช่วงกลางเดือนพฤษภาคมนะคะว่า มีกลุ่มผู้ติดอาวุธแฝงตัวอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุม และมีการชุมนุมที่ทั้งบริเวณสวนลุมพินีและสารสินด้วย พยายามที่จะโจมตีนักข่าวกลุ่มอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ ซึ่งระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ก็สามารถตรวจยึดอาวุธสงครามได้เป็นจำนวนมากค่ะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ โดยใช้จุดจูงใจโดยใช้ความกลัวใน “วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง” โดยชี้ให้คณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเห็นว่าการกระทำของผู้ชุมนุมมีความน่ากลัวเพราะเป็นการก่อการร้าย ทั้งนี้โดยอ้างคำนิยามตามข้อบัญญัติ

กฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติ ที่บัญญัติคำนี้ขึ้นหลังเกิดเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน ที่สหรัฐอเมริกา เพื่อย้ำถึงความน่ากลัวมากยิ่งขึ้น เพราะประชาชนคนไทยรับรู้ถึงความน่าสะพรึงกลัวของเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน พ.ศ. 2544 หรือ 9/11 ที่ผู้ก่อการร้ายได้ปล้นเครื่องบินพาณิชย์ ชับพุ่งเข้าชนกับอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ และ อาคารเพนตากอน ซึ่งสิ่งนี้อาจส่งผลให้ผู้รับสารนำความน่ากลัวของเหตุการณ์หนึ่ง มาเชื่อมโยงสู่อีกเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งในที่นี้คือ การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงได้เช่นเดียวกัน จากนั้นจึงเสริมด้วยการชี้แจงว่าเจ้าหน้าที่สามารถยึดอาวุธสงครามได้เป็นจำนวนมาก

1.5 วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงแนวทางการทำงานของรัฐบาล และ ศอฉ.

“...สิ่งที่รัฐบาลและ ศอฉ. ได้ตั้งใจ ก็คือว่าเราจะทำอย่างไรในการที่จะทำให้การชุมนุมนั้นสามารถยุติลงได้โดยให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด เราทราบดีว่าถ้าหากว่ามีการเข้าไปสลายการชุมนุม หรือเข้าไปปราบปรามนั้น การสูญเสียจะเกิดขึ้นเป็นอย่างมาก เพราะประสบการณ์ของวันที่ 10 เมษายน ได้บ่งบอกว่ามีกองกำลังติดอาวุธที่เป็นผู้ก่อการร้ายปะปนอยู่กับการชุมนุม...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเหตุยิงที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

“...เหตุผลก็คือว่านอกเหนือจากการที่มีกองกำลังติดอาวุธ ซึ่งได้ปฏิบัติการอยู่เป็นระยะๆ อยู่แล้ว ดังที่เราจะเห็นว่าทำให้เกิดความสูญเสียก่อนหน้านั้น ยังมีประเด็นในเรื่องของปัญหาการยิงเอ็ม 79 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยิงออกมาจากพื้นที่การชุมนุมบริเวณหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในบริเวณลานพระบรมรูปที่ติดอยู่กับสวนลุมพินี ตรงนี้คือสิ่งที่ทำให้จะต้องมีการวางแผนเพื่อให้ทหารนั้นสามารถที่จะตั้งด่าน และก็ปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมได้อย่างเข้มแข็ง...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเล่าถึงปฏิบัติการกระชับวงล้อม. ในวันพุธที่ 19 พฤษภาคม 2553

“...สิ่งที่ ศอฉ. ได้ดำเนินการต่อไปแล้วก็จะนำไปสู่ปฏิบัติการในช่วงเช้าของวันพุธ ก็คือการเข้าไปแก้ไขปัญหาพื้นที่สวนลุมฯ ที่ต้องเข้าไปแก้ปัญหาพื้นที่สวนลุมฯ ลานพระรูป และบริเวณที่ติดกับโรงพยาบาลจุฬฯ ก็เพราะว่าเป็นที่ชัดเจนว่าบริเวณนั้นคือจุดซึ่งมีการยิงเอ็ม 79 ออกมามากมาย มีเรื่องของอาวุธ และก็ป็นเงื่อนไขของความรุนแรง รวมไปถึงมีเส้นทางที่เชื่อมโยงออกจากพื้นที่นั้น ที่มีการลำเลียงทั้งคนและอาวุธไปยังพื้นที่บริเวณบ่อนไก่...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สังสารมีการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยใช้จุดจูงใจ โดยใช้ความกลัวใน “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม” เพื่อเน้นถึงความจำเป็นในการปฏิบัติการทางกฎหมายด้วยการกระชับวงล้อม เข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม โดยชี้ให้เห็นถึงความน่ากลัวของการสลายการชุมนุมในวันที่ 10 เมษายน ที่มีความสูญเสียเกิดขึ้นอย่างมากว่า “ไม่ต้องทำให้สิ่งเหล่านั้นเกิดขึ้นอีก ดังนั้นปฏิบัติการกระชับวงล้อมจึงเป็นไปโดยใช้ความระมัดระวังอย่างถึงที่สุด

1.6 วาทกรรมว่าด้วยมาตรการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการประกาศเคอร์ฟิวส์ตามพระราชกำหนด

“...สำหรับการดูแลความปลอดภัยนั้น พี่น้องประชาชนก็มีความห่วงใยว่าสถานการณ์ต่างๆ นั้นอาจจะยังไม่สงบนิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งยังมีการให้ข่าวจากทางฝ่ายการเมืองบ้าง ฝ่ายที่เป็นแนวร่วมกับผู้ชุมนุมบ้าง ว่า จะยังมีการต่อสู้ต่อไป เพราะฉะนั้นวันนี้เราก็จะใช้วิธีการในการทบทวนมาตรการต่างๆ ที่ใช้อยู่ตามพระราชกำหนดนั้นเป็นระยะๆ...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่า ผู้สังสารได้โน้มน้าวใจ โดยใช้จุดจูงใจโดยใช้ความกลัวใน “วาทกรรมว่าด้วยมาตรการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง” เพื่อชี้ให้เห็นว่าการทบทวนมาตรการในพระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) นั้นมีเหตุผลเพราะยังเป็นห่วงว่าความวุ่นวายจะยังไม่ยุติ โดยฝ่ายแนวร่วมต่างๆ ที่เหลืออยู่ ซึ่งจุดนี้ย่อมสร้างความหวาดกลัวแก่ประชาชนมากขึ้นไปอีก

1.7 วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสูญเสียชีวิตประชาชนที่วัดปทุมฯ

“...บริเวณวัดปทุมฯ นั้น ได้มีการเสนออยู่ตลอดเวลาว่า จากองค์กรเอกชน และเป็นความเจตนาดีขององค์กรต่างๆ อย่างเช่น กษาค กทม. ที่จะเข้าไปดูแลเด็ก ผู้หญิง คนชรา ที่อยู่ในพื้นที่การชุมนุม และต้องการที่จะมาพักพิงที่วัดปทุมฯ แต่ว่าสถานการณ์ในวันที่ 19 นั้น ปรากฏว่านอกเหนือจากเด็ก ผู้หญิง และคนชรา แล้ว มีผู้ชุมนุมที่เข้าไปอยู่ในบริเวณวัดปทุมฯ อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งรวมไปถึงบุคคลต่างๆ ที่มีอาวุธ และใช้อาวุธ ดังนั้นสถานการณ์ตรงนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการรับฟังจากพยานต่างๆ ว่าการสูญเสียชีวิต น่าจะเกิดขึ้นในช่วงประมาณใกล้ๆ ค่ำ อาจจะหกโมงเย็น หนึ่งทุ่ม หรือหลังจากนั้น...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้ดัดน้อมนำใจโดยใช้จุดจูงใจโดยใช้ความกลัวใน “วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม” โดยชี้ให้เห็นถึงความน่ากลัวของเหตุการณ์ในวัดปทุมวนาราม ที่มีผู้ชุมนุมที่เข้าไปอยู่ในบริเวณวัดจำนวนมาก ซึ่งรวมไปถึงบุคคลที่มีการใช้อาวุธ จนมีการยิงใส่ประชาชน ส่งผลให้เกิดความสูญเสียชีวิตของประชาชนจำนวนมาก

2. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ (Emotional Appeal)

สำหรับจุดจูงใจด้านอารมณ์ นั้น เป็นการพูด หรือสื่อสาร เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ให้เกิดขึ้นกับผู้รับสาร ทั้งนี้เพื่อหวังผลทางใดทางหนึ่งที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกเหล่านั้น สำหรับรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ พบการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยเน้นจุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ เรียงลำดับตามประเภทวาทกรรม พร้อมยกตัวอย่างประเด็นที่พบ โดยผู้วิจัยเลือกเน้นบางประเด็น ที่เห็นว่าสะท้อนลักษณะของจุดจูงใจมากที่สุด ดังต่อไปนี้

2.1 วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแสดงความเป็นห่วงว่ามีการชุมนุมโดยมิชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

“...นอกจากนั้นที่น่าเป็นห่วงในแง่ของการชุมนุม ก็จะมีอยู่ประเด็นแรกก็คือ รูปแบบการชุมนุม ซึ่งแม้ว่าในปัจจุบันก็ได้พูดว่าเป็นการชุมนุมโดยสงบ แต่ขณะเดียวกันก็ได้มีการประกาศชัดเจนเหมือนกันว่าจะขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผม ตรงนี้ที่ผมคิดว่าอยากจะทำความเข้าใจทั้งกับผู้ชุมนุมเอง ทั้งกับสังคม ว่าโดยข้อเท็จจริงแล้ว การกระทำดังกล่าว มันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ก็คือรัฐธรรมนูญบอกว่าจะแสดงออกทางการเมือง ชุมนุมได้สงบ ปราศจากอาวุธ และก็อย่าไปกระทบกับสิทธิเสรีภาพของคนอื่น...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น ศิลปินเสียงนายกรัฐมนตรีนำปฏิบัติการกับผู้ชุมนุมโดยใช้ความรุนแรง

“...ส่วนที่ 2 ก็คือในแง่ของเนื้อหาสาระบนเวที ผมก็ย้ำเสมอว่าการเรียกร้องเรื่องความเป็นธรรม เรื่องประชาธิปไตย การจะโจมตี นโยบาย การจะโจมตีตัวผม หรืออะไรก็ได้ แต่ว่าที่ไม่พึงกระทำก็คือลักษณะของการสร้างความเกลียดชัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการใช้เรื่องที่เป็นเท็จ ชัดเจนที่สุดก็คือกรณีการใช้ศิลปินตัดต่อ ซึ่งพิสูจน์กันแล้วพิสูจน์กันแล้ว ฟ้องร้องกันไปแล้วด้วย แต่ก็ยังมาใช้เพื่อหวังประโยชน์ในการที่จะปลุกให้คนมีความเกลียดชังผม เพราะมีความเข้าใจว่าผมไปสั่งฆ่าประชาชนเมื่อเดือนเมษายน ซึ่งเป็นความเท็จทั้งสิ้น...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุชื่อที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การชุมนุม

“...คือผมบอกได้เลยนะครับว่า ชื่อต่างๆ ที่ปรากฏออกมาในเหตุการณ์มันไม่ใช่เรื่องบังเอิญหรือต่างคนต่างทำ จะเป็นชื่อเสธ.แดง จะเป็นชื่อพล.อ.ชวลิต จะเป็นชื่อแกนนำผู้ชุมนุม เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นนี้ ผมคิดว่าขณะนี้เราเห็นชัดแล้วว่าไม่ใช่เรื่องบังเอิญ ไม่ใช่ว่าคนในวันนี้เกิดมาทำอย่างนี้ วันนี้อีกคนมาทำอีกอย่าง ไม่ใช่มันเชื่อมโยงกัน...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงการมีกลุ่มคนที่อาจเกี่ยวข้องกับความจริงที่เกิดขึ้น

“หนึ่ง ข้อแรกคือว่ามีบางคนเขาเปิดตัวเขาเองมาตลอด ถูกต้องไหมครับ เขาประกาศมาตั้งแต่อาจจะปลายปีที่แล้วว่าเขากำลังฝึกกองกำลังคนนั้นนี่อยู่มาเชื่อมโยงกับทางการชุมนุมทางการเมือง และก็ผมก็ว่ามีการทำงานที่ตอนหลังก็เปิดเผยพอสมควร ตรงนั้นก็有一部分หนึ่ง อีกส่วนหนึ่งก็คือจากการที่เราจับกุมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในวันที่ 10 นะครับ และก็มีการครอบครองอาวุธ ขณะนี้การสอบสวนก็มีการดำเนินการอยู่ก็น่าจะสามารถที่จะขยายผลไปได้ นะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงกลุ่มติดอาวุธที่แฝงเข้ามาในกลุ่มทหารและประชาชน

“...ผมก็ต้องยืนยันว่าเป็นเรื่องของการประเมินดำเนินไป เช่น ในเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน ยอมรับว่าไม่เคยคิดครับว่าจะมีกองกำลังซึ่งเตรียมความพร้อมๆ ที่จะมีการดำเนินการจนกระทั่งสูญเสียทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่และฝ่ายประชาชนนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงลักษณะของการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม

“...เพราะประสบการณ์ของวันที่ 10 เมษายน ได้บ่งบอกว่ามีกองกำลังติดอาวุธที่เป็นผู้ก่อการร้ายปะปนอยู่กับการชุมนุม นอกจากนั้นก็มีการรายงานมาโดยตลอดว่าอาวุธหรือสิ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นอาวุธตลอดจนเครื่องมือเครื่องมือที่สามารถก่อวินาศกรรมในพื้นที่ดังกล่าว นั้น ก็มีจำนวนมาก...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้ำหนัก ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง” โดยเป็นการกล่าวชี้ให้เห็นว่าการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีการกระทำต่างๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย อันเป็นที่มาของการเกิดความวุ่นวาย ไม่สงบสุขของบ้านเมือง เช่น การพูดจาบนเวทีที่หมิ่นเหม่ผิดกฎหมาย การกล่าวว่าจะมีการจับคนไปแขวนคอ นอกจากนี้ ผู้สร้างสารยังกล่าวแสดงความรู้สึกว่าการกล่าวโจมตีการทำงานของตนเองนั้น ผู้ชุมนุมสามารถทำได้ แต่ไม่ควรกล่าวสร้างความเกลียดชัง และนำเสนอข้อมูลที่เป็นเท็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการใช้คลิปเสียงตัดต่อปลุกให้คนมีความเกลียดชังตัวนายกรัฐมนตรี ขณะเดียวกันยังมีความตั้งใจกระทำกันเป็นเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน เช่น พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ.แดง พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ตลอดจนแกนนำผู้ชุมนุม ทั้งนี้ผู้สร้าง

สารได้อ้างถึงการฝึกกองกำลังซึ่งเกี่ยวข้องกับงานที่เจ้าหน้าที่สามารถจับกุมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในวันที่ 10 เมษายนได้ ซึ่งมีการครอบครองอาวุธ ที่ทางเจ้าหน้าที่ไม่คาดคิดมาก่อนว่าเหตุการณ์วันดังกล่าว จะมีการวางแผนสำหรับดำเนินการจนเจ้าหน้าที่และประชาชนต้องมาเสียชีวิตในเหตุการณ์วันนั้น

2.2. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงการสลายการชุมนุมมีแต่จะสร้างความขัดแย้งมากขึ้น

“...อยากบอกว่าคนที่บอกว่าเด็ดขาดไปเลยนี้ สมมติว่าทำแล้วเกิดกระทบกระทั่งกัน เกิดการจลาจล เกิดความสูญเสีย ถามว่ามันเป็นประโยชน์ไหม มันมีแต่จะสร้างความเกลียดชัง ความขัดแย้งกันมากยิ่งขึ้น แต่ว่าแน่นอนนะครับ ใครทำผิดกฎหมายนี้เราก็จะจับไม่ได้ ต่อไปก็ต้องมีการดำเนินคดี อย่างสมมติว่าวันนี้มีแกนนำซึ่งประกาศชัดเจนว่าไม่เคารพกฎหมาย เราก็ต้องมีการดำเนินการต่อไป...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนคือการรักษากฎหมาย

“...ผมก็เจอคนจำนวนมากซึ่งเขาแสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ ส่งไปรษณีย์บัตรบ้าง มาขอพบผมบ้าง นะครับ ดำเนินการทางอินเทอร์เน็ตบ้าง จำนวนไม่ใช่บ่อยๆ นะครับ ก็เป็นหลักหมื่นหลักแสนแล้วเหมือนกันครับ เป็นไปได้ที่เขาบอกว่าเขาไม่ยอมรับการที่รัฐบาลจะไปจับ เพราะมีกลุ่มคนมาสร้างความเดือดร้อนแล้วเรียกร้อง เขาเห็นว่าทำอย่างนั้นต่อไปก็หมายความว่าใครจะเรียกร้องอะไรก็มาสร้างความเดือดร้อนแล้วก็ให้เกิดการจลาจล ผมถึงได้ย้ำ ย้อนกลับไปอย่างนี้ครับว่าสมัยที่เกิดปัญหาคล้ายๆ กัน รัฐบาลท่านนายสมศักดิ์ , ท่านนายสมชาย ผมจะเป็นคนหนึ่งที่บอกว่ารัฐบาลหาทางออก แต่ไม่ใช่ไปทำตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีสรุปแนวทางการจัดการกับผู้ชุมนุม

“...ผมทราบดีความอดทนของแต่ละคนนั้น มีขีดจำกัดไม่เท่ากันครับ หลายคนบอกว่าไม่สามารถที่จะอดทนได้แล้ว หลายคนเข้าใจว่าทำไม หลายเรื่องที่เรากำลังดำเนินการอยู่จึงต้องใช้เวลา ผมไม่มีสิทธิ์ไปเรียกร้องหรือครับ ผมเพียงแต่บอกว่าความรับผิดชอบทั้งหมดย่อมอยู่ที่ผม และการตัดสินใจผมได้เรียนว่า ตัดสินใจแล้วว่าแนวทางจะต้องทำอะไร ขณะนี้เป็นเรื่องของการดำเนินการให้สามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมายอย่างดีที่สุด...” (2 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจซึ่งเน้นการใช้จุดมุ่งใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม” โดยกล่าวว่าในการดำเนินการทางกฎหมายกับการชุมนุมนั้น เจ้าหน้าที่จะดำเนินการอย่างระมัดระวังที่สุด แม้ว่าจะมีประชาชน

บางกลุ่มเรียกร้องให้มีการจัดการขั้นเด็ดขาดก็ตาม แต่หากการชุมนุมมีการกระทำผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่ก็ต้องดำเนินการตามกฎหมาย ทั้งนี้ผู้สร้างสารได้สร้างอารมณ์ของผู้รับสารด้วยการอ้างถึงความคิดเห็นของประชาชนที่ต่อต้านการชุมนุมอย่างรุนแรงว่า มีอยู่จำนวนมากถึงหลักหมื่นหลักแสน ซึ่งหลายคนเริ่มหมดความอดทนในทุกขณะ แต่ผู้สร้างสารก็ลงท้ายด้วยการกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่จะดำเนินการตามกฎหมายอย่างถูกต้องตามหลักการให้มากที่สุด เพื่อโน้มน้าวให้ผู้รับสารเกิดอารมณ์ว่า เจ้าหน้าที่นั้นพยายามที่จะควบคุมระงับอารมณ์ และดำเนินการตามหลักกฎหมายแล้ว แม้ว่าประชาชนโดยทั่วไป เริ่มที่จะทนไม่ได้อีกต่อไป

2.3 วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกตัวอย่างการร่วมกันแก้ไขปัญหาเรื่องประชาธิปไตย

“...คำว่าประชาธิปไตยนี้ จุดเน้นมันต่างกัน บางคนเน้นแค่ความเสี่ยงข้างมาก แต่บางคนบอกว่าความเสี่ยงข้างมากอย่างเดียวไม่ได้ ต้องมีหลักประกันว่าไม่ใช่มีการเอาความเสี่ยงข้างมากนั้นไปใช้ทำผิดกฎหมาย ทุจริตคอร์รัปชัน โดยไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ใช่การที่มีความเสี่ยงข้างมากแล้วไปแทรกแซงองค์กรอิสระ ที่จะต้องมีอำนาจในการที่จะตัดสินในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับนโยบายหรือความต้องการของความเสี่ยงข้างมาก อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเราก็ต้องเอาประเด็นต่างๆ เหล่านี้มาเน้นจุดรวมก่อน ทุกคนอยากให้ประเทศไทยทุกคนอยากให้บ้านเมืองสงบ ทุกคนอยากให้ทุกคนยอมรับกติกา เราก็เอาตรงนี้มาเป็นตัวตั้ง แล้วถึงจะทำงานร่วมกันได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกตัวอย่างความเห็นต่างของสองฝ่าย

“...วันนี้เราก็ต้องเรียนรู้จากอดีตว่าวันนี้ท่านจะมายืนยันขีดเส้นตายกันทำไม ทำไมวันนี้ท่านไม่บอกเลย ว่า เอละต่อไปนี้ทั้งกลุ่มที่ชุมนุม ทั้งกลุ่มอื่นๆ ที่มีข้อเสนอเกี่ยวกับทางออกประเทศไทยมานั่งโต๊ะ รัฐบาลบอกว่าเปิดให้ทุกภาคส่วนเข้ามาอย่างนี้ และก็ทำงานร่วมกัน ส่วนอยากจะมีการใช้สิทธิเป็นครั้งคราว ชุมนุมเคลื่อนไหวตามกรอบของกฎหมายก็ทำได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกตัวอย่างการแก้ไขปัญหของประชาชนก็เหมือนกับการเลี้ยงลูก

“...ผมคิดว่าถ้าเราเพียงคิดว่า มีกลุ่มมาเรียกร้องกลุ่มหนึ่ง วันนั้นก็เจรจา เพราะว่าแกนนำเขาบอกว่า รัฐบาลมีลูก 5 คน มีลูกร้องเสียงดังอยู่คนหนึ่งก็ฟัง คนนี้ดี ทำตามคนนี้ดี อีก 4 คนเขาไม่ได้ร้องไปสนใจอะไร ผมบอกว่ามันไม่ได้ รัฐบาลต้องดูแลคนทั้งประเทศ ถ้าลูก 5 คน ก็ต้องดูแลทั้ง 5 คน ถ้าเราบอกว่าลูกคนไหนร้องก็ตามใจคนนั้น ผมรับรองได้เลยครับว่าใครเลี้ยงลูกแบบนี้ลูกทุกคนจะร้อง แล้วบางคนที่เงิบอยู่เนี่ย ก็ดูว่าจะตามใจคนที่ร้องรีบาว ถ้าตามใจเขา ก็จะไม่ร้องบ้าง เพราะฉะนั้นเราจะไปแก้ปัญหา ปิดให้มันพ้นปัญหาเฉพาะหน้าไปอีกต่อไปไม่ได้ นะครับ ผมมีความตั้งใจว่าเราจะคลี่คลายปัญหาครั้งนี้ ต้องทำให้มันครบถ้วนนะครับและทำให้ดีที่สุด...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต้องมีหลายฝ่ายมาพูดคุยกัน

“...คือการหาคำตอบทางการเมือง ผมต้องย้ำด้วยว่าผมไม่ใช่สิทธิที่ผูกขาดระหว่างรัฐบาลกับคนที่ชุมนุมสังคมนักที่เขาไม่ชุมนุม หรือปัจจุบันเขาเริ่มชุมนุมในอีกทางหนึ่ง เขามีสิทธิไม่น้อยกว่าคนเหล่านี้ เพราะฉะนั้นจะมาบอกว่าเพื่อให้รัฐบาลอยู่สบายๆ และเพื่อให้คุณก็มีทางลงในการชุมนุม เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน นั่นเป็นการตัดสินใจที่ไม่รับผิดชอบต่อสังคมนักประเทศไทย ผมก็ยืนยันว่าเราต้องฟังทุกฝ่าย คงไม่ใช่เรื่องที่ว่าบอกวามานั่งโต๊ะกันสองฝ่ายตกลงกัน และคนอื่นก็ช่วยไม่ได้ เสร็จแล้วเราก็อวดตกลงกัน 2 กลุ่มนี้ ปรากฏว่ากลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4 มาชุมนุมใหม่ และเราจะแก้ปัญหากันอย่างไร...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายให้ดำเนินการตามแผนปรองดองข้อแรก

“...ส่วนหนึ่งที่เป็นปัญหาของความแตกแยกคือว่าพี่น้องประชาชนคนส่วนใหญ่ของประเทศยอมไม่ได้ที่จะเห็นสถาบันพระมหากษัตริย์นั้นถูกล่วงละเมิด เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ก็มีการพูดคุยกันและก็นำมาสู่ประเด็นที่เป็นส่วนหนึ่งของความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งผมไม่ประสงค์จะให้เป็นอย่างนั้น...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 3 ของแผนปรองดอง คือเรื่องสื่อสารมวลชน

“...องค์ประกอบที่ 3 เป็นเรื่องของสื่อสารมวลชนครับ ตรงนี้ก็อยากจะบอกตรงไปตรงมาล่ะครับว่าประเทศไทยนั้นที่จริงแล้วเราก็ให้สิทธิเสรีภาพกับสื่อสารมวลชนมากที่สุดประเทศหนึ่ง แต่ว่าในระยะหลังต้องยอมรับว่าการต่อสู้ในทางการเมืองนั้น เรื่องของข่าวสารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นเครื่องมือที่ใช้ต่อสู้ในทางการเมืองนั้น ก็จะก้าวล่วงเข้ามาสู่เรื่องของสื่อต่างๆ ค่อนข้างชัดเจน มีการใช้สื่อ ด้านหนึ่งก็บอกว่าเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับพี่น้องประชาชน ซึ่งเป็นสิทธิเสรีภาพที่พึงจะกระทำได้ แต่อีกด้านหนึ่งนั้นสื่อหลายส่วนก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ทางการเมืองอย่างปฏิเสธไม่ได้ ยิ่งไปกว่านั้นในโลกปัจจุบันครับที่เทคโนโลยีก้าวไกลไป ไม่ว่าจะไปในเรื่องของอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะไปในเรื่องของโทรศัพท์มือถือ ไม่ว่าจะไปในเรื่องของวิทยุชุมชนนะครับ และรูปแบบอื่นๆ ที่มีความหลากหลายมากขึ้นๆ เราปฏิเสธไม่ได้ครับว่ามีการใช้สื่อหลายประเภททำให้เกิดความเกลียดชัง ทำให้เกิดความรู้สึกที่มีความรุนแรง และบางครั้งก็มีการใช้สื่อเหล่านี้ พูดง่ายๆ เหมือนกับเป็นศูนย์บัญชาการเคลื่อนไหวก้าวต่างๆ เป็นการยั่วยุเป็นการปลุกกระดม ซึ่งตรงนี้ต้องแก้ไข...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มพันธมิตรต่อแผนปรองดอง

“...แผนนี้ครับ ผมโดยส่วนตัวไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย ทำงานก็ต้องทำหน้าที่ครับ และถ้ามีการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน นั้นก็หมายความว่าตัวเราดำรงตำแหน่งของตัวเองให้สั้นลง ต้องทำงานแข่งขันกับเวลา ต้องเตรียมในการที่จะต่อสู้แข่งขันทางการเมือง ส่วนตัวไม่ได้อะไรเลยครับ แต่เป็นแนวคิดและเป็นแผนที่ผม

คิดว่าจะช่วยทำให้บ้านเมืองมีความสงบสุข ซึ่งความสำคัญมากกว่าผลประโยชน์ของคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่ง กลุ่มใดทั้งสิ้นนะครับ...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้ผู้ชุมนุมเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง

“...เพราะนอกจากจะมีความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของชีวิตของผู้คน ไม่ว่าจะเป็ของผู้ชุมนุมเอง ของเจ้าหน้าที่หรือประชาชนบริสุทธิ์ทั่วไป อย่าลืมว่าการชุมนุมในปัจจุบันทำให้เกิดความเสียหายอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางเศรษฐกิจ และยิ่งไปกว่านั้นครับ โรงเรียนที่กำลังจะเปิดเทอมครับ พ่อแม่ผู้ปกครองนั้นไม่มีใครหรอกครับที่จะไม่รักลูก ห่วงลูก ถ้าบรรยากาศการชุมนุมยังอยู่ ความเสี่ยงต่อความรุนแรงยังอยู่ พ่อแม่จำนวนมากเขาจะทุกข์มากครับ กับการที่จะให้ลูกต้องไปโรงเรียนในสถานการณ์เช่นนี้ ...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันในการเสนอให้ยุติการชุมนุม

“...รัฐบาลขอยืนยันว่าให้ยุติการชุมนุม แล้วมาพูดคุยกันในเรื่องของแผนการปรองดอง ขณะเดียวกันก็มีสมาชิกวุฒิสภาอีกกลุ่มหนึ่งครับ ซึ่งติดต่อผมมาเช่นเดียวกัน และบอกว่าไม่เห็นด้วยกับการมีการเจรจา ความคิดของคนกลุ่มนี้ก็คล้ายๆ กับของรัฐบาล ก็คือว่าคิดว่าวิธีที่ดีที่สุดที่จะนำความสงบ และลดความสูญเสีย ก็คือการยุติการชุมนุม การเจรจานั้นเขาก็กังวลเหมือนที่รัฐบาลกังวลครับ ว่าระหว่างที่พูดคุยกับแกนนำที่อยู่ที่ราชประสงค์ นั้นพื้นที่รอบๆ นั้นก็จะมี ความสูญเสีย มีการยิงเอ็ม 79 มีการส่งกองกำลังเข้ามาโจมตี ปะทะกับทหารอยู่เป็นระยะๆ ที่สำคัญก็คืออาจจะมีการเคลื่อนย้ายทั้งคนทั้งอาวุธ ซึ่งทำให้สถานการณ์นั้นมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้น้อมน้ำวใจ ซึ่งเน้นการใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง” โดยการชี้ให้เห็นว่าการเรียกร้องประชาธิปไตย เพื่อให้ปัญหายุติลงนั้น จะยึดเอาแต่เสียงข้างมากอย่างเดียวมิได้ เพราะหากเอาเสียงข้างมากไปใช้ทำผิดกฎหมาย ทุจริตคอร์รัปชั่น ย่อมไม่ถือว่าเป็นประชาธิปไตย ดังนั้น การเรียกร้องประชาธิปไตย จึงควรเปิดให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมกันหาทางออก จากนั้นผู้สร้างสารหรือนายกรัฐมนตรี ยังได้เน้นสร้างอารมณ์ต่อไปว่า การแก้ไขปัญหของประชาชนก็เหมือนกับการเลี้ยงลูก ที่หากว่ากันตามหลักประชาธิปไตยแล้ว ย่อมไม่สามารถที่จะตอบสนองเฉพาะลูกที่ร้องเสียงดังเพียงคนเดียวได้ แต่รัฐบาลต้องดูแลคนทั้งประเทศ ซึ่งหมายถึงหากมีลูก 5 คน ก็ต้องดูแลทั้ง 5 คน ไม่เช่นนั้นหากเลือกปฏิบัติทุกคนก็จะร้องกันหมด ดังนั้น ทางออกจะเอาความขัดแย้งเป็นตัวตั้งไม่ได้ บ้านเมืองจะมีแต่ความเสื่อมถอย แต่ควรมีการพูดคุยกันทุกภาคส่วน ซึ่งแม้จะยุ่งยาก แต่สามารถยุติปัญหาได้ด้วยดี

จากนั้นผู้สร้างสารได้กล่าวโดยสร้างอารมณ์เพื่อให้น้อมน้ำวใจให้เห็นว่า การยุติความขัดแย้งต้องแก้ไขทั้งด้านความมั่นคงและด้านการเมือง กล่าวคือ ในทางการเมืองนั้น ทางออกหนึ่งคือการแก้ไข

รัฐธรรมนูญ โดยอ้างว่าที่ผ่านมา ตนเองนั้นเคยพยายามที่จะเจรจากับทุกฝ่ายเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ 6 ประเด็น แต่ฝ่ายค้านและกลุ่มเสื้อแดงไม่ยอมรับกระบวนการ ซึ่งหากยอมรับเวลาที่ผ่านไป 4 เดือน ก็สามารถทำประชามติเสร็จเรียบร้อยแล้ว และในการหาทางออกที่บอกว่าควรมีหลายฝ่ายมาร่วมพูดคุยนั้น ก็เป็นสิ่งที่ถูกต้องเพราะการหาคำตอบทางการเมืองไม่ใช่สิทธิผูกขาดระหว่างรัฐบาลกับผู้ชุมนุม แต่ประชาชนทั่วไปย่อมมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็น ส่วนว่าการกระทำตามผู้ชุมนุมนั้น เป็นการกระทำเพื่อให้ผู้ชุมนุมมีทางลงในการชุมนุมเป็นการตัดสินใจที่ไม่รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง จึงไม่สามารถแก้ไขเฉพาะในส่วนของความมั่นคงทางเดียว แต่ต้องแก้ไขปัญหาทางการเมืองด้วย เพราะปัจจุบันมีความแตกแยกในทางความคิดเกิดขึ้นมาก ซึ่งจะต้องแก้ไขกันในโครงสร้างความไม่เป็นธรรมต่างๆ ที่ต้องมีมาตรฐานเดียวกัน หมายความว่าทางออกของการแก้ไขปัญหาทางการเมืองแล้ว รัฐบาลก็จะปล่อยให้มีการเคลื่อนไหวชุมนุมโดยใช้ความรุนแรงต่อไปโดยมีลักษณะของการก่อการร้าย และใช้อาวุธสงครามไม่ได้

นอกจากนี้ผู้สร้างสารยังเน้นการสร้างอารมณ์เพื่อโน้มน้าวให้ผู้รับสารเห็นด้วยกับการหาทางออกเพื่อยุติปัญหาความขัดแย้งตามแผนปรองดองแห่งชาติ ด้วยการกล่าวถึงสาเหตุของปัญหาความแตกแยก คือ การล่งละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ และในส่วนของสื่อสารมวลชนที่มีการก้าวล่วงสถาบัน และถูกใช้เป็นเครื่องมือต่อสู้ทางการเมือง สร้างความเกลียดชังและเป็นศูนย์บัญชาการการเคลื่อนไหวต่างๆ ในการยุยงเป็นการปลุกระดม ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข จากนั้นผู้สร้างสารกล่าวเน้นว่าข้อเสนอต่างๆ ในแผนปรองดองนั้น ตนเองไม่ได้ประโยชน์ใดๆ ทั้งสิ้น มีแต่จะต้องทำงานหนักขึ้น ซึ่งหากมีการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน ตามข้อเสนอของตน นั้นย่อมหมายความว่าวาระการดำรงตำแหน่งของตัวเองก็จะสั้นลงอีก หรืออาจถูกข่มขู่คุกคาม เพราะการกระทำไปขัดใจคนในบางเรื่อง แต่หากทำแล้วเกิดประโยชน์ส่วนรวม ทำให้บ้านเมืองมีความสงบสุข ก็พร้อมจะทำ จากนั้นผู้สร้างสารยังกล่าวโน้มน้าวให้ยุติความขัดแย้ง ด้วยการยุติการชุมนุมโดยเน้นจุดใจด้วยอารมณ์ว่า นอกจากจะมีความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของชีวิตแล้ว ในส่วนของบุตรหลานของประชาชนก็ใกล้จะเปิดภาคการศึกษา ก็มีความน่าเป็นห่วงอย่างมาก อย่างไรก็ตาม เพื่อให้แผนการปรองดองเพื่อยุติความขัดแย้ง ได้รับการยอมรับ ผู้สร้างสารยังได้กล่าวโน้มน้าวใจด้วยการใช้อารมณ์ โดยกล่าวแสดงความยินดีว่ามีประชาชนกลุ่มเครือข่ายในอินเทอร์เน็ตแสดงเจตจำนงที่จะทำตามแผนปรองดองในส่วนของกรเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ จากนั้นจึงเสริมว่า กลุ่มสมาชิกวุฒิสภาก็เห็นด้วยกับรัฐบาลที่ว่าควรยุติการชุมนุม เพราะเวลานั้น (วันที่ 19 พฤษภาคม) การเจรจามีใช้ทางออกของความขัดแย้งอีกแล้ว เพราะอีกด้านหนึ่ง การชุมนุมกำลังสร้างสถานการณ์ความรุนแรงมากยิ่งขึ้นทุกขณะ

2.4 วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเงื่อนไขข้อแรกที่วางไว้หากจะยุบสภา

“...ผมนี่นะครับคงจะเป็นนายกฯ คนเดียวที่พูดว่า ยินดีที่จะยุบสภา แต่การยุบสภา นี้ ถ้าบอกว่ายุบเพื่อให้เกิดความสมานฉันท์ แล้วก็ยุบเพื่อให้บ้านเมืองเดินไปข้างหน้าได้ดีขึ้น ผมก็เคยพูดไว้ชัดเจนว่า มันมีเงื่อนไขที่ผมอยากจะวางไว้ 3 ข้อ ข้อแรก ขณะนี้ผมไม่คิดใจแล้ว ข้อแรกก็คือเรื่องเศรษฐกิจ คือตอนนั้นเศรษฐกิจกำลังเกิดวิกฤต เรากำลังจะต้องมีความชัดเจนว่าจะฟื้นตัวอย่างไร ใ้ใหม่ครับ เราก็บอกว่าถ้าเกิดเราไปยุบสภา ตอนนั้นแล้วก็คนมีความกังวล ตกใจ ตกตื่น ความไม่แน่นอนมากขึ้น แล้วมันซ้ำเติมเศรษฐกิจลงไป คนตกงานมากขึ้น เกิดความวุ่นวาย มันก็คงไม่ดีแน่สำหรับเสถียรภาพของบ้านเมือง ก็บอกว่าให้เศรษฐกิจฟื้นแข็งแรงหน่อย วันนี้ผมว่าใช้ได้แล้วละ ใช้ได้แล้ว...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเงื่อนไขข้อ 2 ที่วางไว้หากจะยุบสภา

“...ข้อที่ 2 บอกยุบสภา แล้วจะสมานฉันท์นี้ ผมก็บอกว่ากติกาเรายอมรับกันหรือยัง คำว่ากติกา ยอมรับกันหรือยังหมายความว่าอะไร หมายความว่าขณะที่มีการเรียกร้องให้ยุบสภา ก็ยังมีข้อเรียกร้องว่าไม่พอใจรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ที่นี้ผมถามว่าสมมติไปเลือกตั้ง เลือกตั้งเสร็จปรากฏว่าพรรคหนึ่งชนะ แต่พรรคนั้นทุจริตการเลือกตั้ง เกิดนำไปสู่การยุบพรรคอีก เรากลับมาอยู่ที่เดิมหรือเปล่า ถ้ากลับมาอยู่ที่เดิมถามว่าแล้วมันแก้ปัญหาใหม่ ผมก็พยายามจะบอกว่ามาตกลงกันได้ใหม่ กติกาจะเอากันอย่างไร...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเงื่อนไขข้อ 3 ที่วางไว้หากจะยุบสภา

“...ประเด็นที่ 3 ความสมานฉันท์และการยุบสภา ซึ่งบอกว่าเป็นวิถีทางประชาธิปไตย ต้องหมายความว่า การเคลื่อนไหวในทางการเมืองไม่มีเรื่องความรุนแรง ผมก็เลยที่ว่าถ้าจริงใจในเรื่องประชาธิปไตย แล้วอยากให้ผมยุบสภา ทำให้ผมดูหน่อยได้ไหม ว่าเปิดโอกาสให้แต่ละพรรคการเมือง แต่ละบุคคลสามารถที่จะไปหาเสียง ทำงาน เดินทางกัน โดยไม่มีความรุนแรง วันนี้ตรงกันข้าม มีแต่บอกว่าไม่ให้ไปที่นั่น ถ้าจะไปที่นี่ก็ขอให้ไป และบางครั้งพวกราชกิจกันไป ผมบอกว่าเวลาเราดูข่าวต่างประเทศ แล้วบอกว่ามีเลือกตั้ง แล้วเป็นเลือกตั้งเลือด แล้วคิดว่าเป็นประชาธิปไตยใหม่ สังคมนั้นดีขึ้นใหม่ เพราะฉะนั้นถ้าอยากจะให้ยุบสภา พิสูจน์กันสิครับ ต่างฝ่ายต่างสามารถทำงานได้เต็มที่ เราก็จะได้ให้ทางเลือกกับประชาชนจริงๆ ไม่ใช่เข้าไปเลือกกันเสร็จแล้วก็มาแบ่งพื้นที่กัน บอกพื้นที่ตรงนี้พรรคนี้ห้ามเข้า พื้นที่ตรงนั้นพรรคนั้นห้ามเข้า อย่างนี้ไม่ใช่ประชาธิปไตย...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึง กรณีที่อดีตนายกฯ ทักษิณ ขอเจรจากับประเทศไทย

“ปัญหาเวลานี้ก็คือว่า คนที่เขาบอกว่า เขาอยากจะให้เจรจา เขามีเงื่อนไขเรื่องการไม่ยอมรับกระบวนการยุติธรรม ถูกไหมครับ เพราะถ้าเขายอมรับกระบวนการยุติธรรม ผมก็บอกแล้ว เมื่อไรที่ยอมรับ

กระบวนการยุติธรรม อยากจะคุยผมคุยด้วย แต่ถ้าเมื่อไรยังอยู่ในสมมติฐานที่บอกว่า ไม่ยอมรับกระบวนการยุติธรรม แล้วก็ทำลายความน่าเชื่อถือของสถาบันหลักของประเทศ ผมบอกว่าคุยไม่ได้” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตว่า ข้อเสนอของแกนนำนปช. ยังไม่ชัดเจนพอ อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ

“...ความจริงเรายังไม่ทราบชัดเจนนะครับ ผมพูดตรงๆ ว่าขณะนี้ก็เป็นการพูดจาปราศรัยของแกนนำบางคน แล้วก็ต้องเรียนว่าบางคนเองพูด 2 วันก็ไม่ตรงกันนะครับ เช่น เมื่อก็บอกว่าลาออก บางคนก็บอกยุบสภา บางคนพูดว่ายุบสภา แต่วันก็พูดว่ายุบสภา นี่แค่หลักกิโลเมตรแรก มีเรื่องอื่นๆ ที่จะต้องตามมาอีก ก็แสดงให้เห็นว่ามันยังไม่ชัดเจน...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกังวลว่าหากยุบสภาไปแล้วความขัดแย้งจะยังไม่ยุติ

“...ก่อนหน้านี้ผมบอกว่าถ้าไปยุบสภา ช่วงที่เศรษฐกิจยังเปราะบางคงไม่ดี บัดนี้ผมก็บอกได้ว่าเรื่องนี้ก็เป็นปัญหาน้อยลง แต่ผมยังมีความห่วงใยอยู่นะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการที่ถ้าการยุบสภา แล้วปรากฏว่ายังมีความขัดแย้ง ยังมีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่ทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปอย่างสงบ กลายเป็นการเลือกตั้งที่เสี่ยงต่อความรุนแรง อันนั้นไม่ดีกับประเทศ...”

“...ถ้ายังเป็นการเลือกตั้งซึ่งบางฝ่ายกลางแกลงใจว่ากติกาที่ใช้ในการเลือกตั้งดีหรือไม่ดี เสร็จแล้วปรากฏว่าเลือกตั้งเสร็จเกิดการไม่ยอมรับกันอีกในเรื่องของกติกา อย่างเช่นที่มาโจมตีว่าการที่ผมเข้ามาไม่เป็นไปตามกติกา ความจริงนี้เป็นไปตามกติกา เนื่องจากพรรคที่ชนะเลือกตั้งครั้งที่แล้วนี้ถูกวินิจฉัยว่าทุจริตเลือกตั้ง แล้วก็มีบทลงโทษที่ชัดเจน ซึ่งพรรคนั้นก็ทราบ ตั้งแต่ตอนลงสมัครรับเลือกตั้งนะครับ อย่างนี้ถ้าเกิดมาย้อนกลับมาอย่างนี้ก็ไม่ใช่ว่าการแก้ไขปัญหาอีก...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกตัวอย่างถึงกรณีที่อาจทำให้มีการลาออกหรือยุบสภา

“...ส่วนข้อเรียกร้องทางการเมืองอย่างที่ผมเรียนนะครับ จริงๆ ผมบอกว่า สมมติบอกผมไม่ตอบสนองถามว่าผมเป็นนายกรัฐมนตรีตลอดไปไหมครับ ก็ไม่ใช่ ถ้ายาวนานที่สุดก็คืออยู่ครบวาระก็ปลายปีหน้า ถูกไหมครับ ระหว่างทางมีการอภิปรายไม่ไว้วางใจ มีอะไรก็ไม่ทราบ ตามวิถีทางของระบบรัฐสภา อาจจะมีการยุบสภา ก่อนก็ได้ อาจจะมีการลาออก ไม่มีใครทราบ นี่คือระบอบประชาธิปไตย มันไม่ใช่ระบบที่เรากำลังจะบอกว่า ถ้าไม่มาเคลื่อนไหวกันแล้ว นายอภิสิทธิ์ก็จะอยู่ แล้วอยู่กันไม่จบไม่สิ้น มันไม่ใช่อย่างนั้น ถูกไหมครับ เพราะฉะนั้นผมถึงบอกว่าเราต้องดูภาพรวมของเรื่องนี้ด้วย...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการเรียกร้องของกลุ่มนปช.

“...และที่สำคัญคือว่าที่บอกยุบสภาแล้วมาคุยกัน มันก็เป็นตัวบ่งบอกอย่างหนึ่ง ว่าเขาเองก็ไม่ชัดเจนว่ายุบสภาคือข้อเรียกร้องสุดท้าย...”

“...เพราะฉะนั้นมาเรียกร้องว่าอยากให้เลือกตั้งก่อน ผมก็ต้องบอกว่าอะไรเป็นเหตุผล เหตุผลที่ผมคิดว่า มีน้ำหนักที่สุด ก็คือบอกว่าถ้าเลือกตั้งแล้ว ทุกคนมีความรู้สึกว่ามันกลับไปสู่ภาวะของการแข่งขันตามระบอบ ประชาธิปไตยและก็จะทำให้เหตุการณ์สงบ ที่นี้ข้อสังเกตก็มีอยู่ว่าในขณะที่พูดอย่างนี้ก็มีแกนนำพูดบนเวทีว่าที่จริงยุบสภา หลักกิโลเมตรแรก ความหมายก็คือมีเรื่องอื่นอีกนะ และเราก็จะได้ยินมาตลอด ว่ามีถ้อยคำเช่น อำมาตย์ รัฐไทยใหม่ สงครามชนชั้น ถ้ามว่า 3 เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับยุบสภา และไม่ยุบสภาอย่างไร...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น อดีตนายกรัฐมนตรีนพ.ท. ทักษิณ ชินวัตร ไม่เห็นด้วยกับการเจรจา

“...แต่ที่ผมแปลกใจก็คือว่าพอทันทีที่กระบวนการนี้ทำท่าจะเริ่มขึ้นได้คุณทักษิณฯ ก็มาจากต่างประเทศ เลย บอกว่ากรรมการสิทธิเนี่ยไม่เป็นกลาง มานั่งอยู่กับผม และวันที่นั่งอยู่กับ นปช. ทำไมผมไม่เห็นต้องระวังเลย ว่ากรรมการสิทธิเนี่ยเข้าข้าง นปช. จริงๆ ไปพบ นปช. ก่อนพบผมอีก ไปนั่งอยู่ด้วยกันเหมือนกันนะครับ ผมก็เลยมีความกังวลว่า สรุปแล้วเนี่ย คือคุณทักษิณฯ ฟังดูแล้วคงไม่อยากให้เจรจา...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตว่าการเรียกร้องของกลุ่ม นปช. ทำเพื่อ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

“...ที่นี้ผมก็ต้องถาม นปช. ว่าตกลง นปช. เนี่ย ถ้าอยากจะทำเรื่องยุบสภาเพื่อช่วยกันบริหารจัดการใน ข้อเรียกร้องที่มีเหตุผลที่เป็นเรื่องของคนส่วนรวมคือการพัฒนาประชาธิปไตย จะคุยใหม่ หรือในที่สุดมีเรื่องอื่นอยู่ ต้องทำงานให้คนอื่นอยู่ก็คือคุณทักษิณฯ เพราะฉะนั้นก็เลยไม่ยอมคุยเรื่องนี้ เพราะกลัวว่าถ้าคุยเรื่องนี้เนี่ย ในที่สุดเรามีทางออกเรื่องประชาธิปไตยกันเนี่ย มันไม่สมกับประโยชน์ของคุณทักษิณฯ ก็ต้องพิสูจน์กันนะครับ ถ้ามาเนี่ยก็คือเราแสดงให้เห็นว่า นปช. สนใจเรื่องประชาธิปไตย เรื่องความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ถ้าไม่มาเนี่ยผมก็ต้องตอบได้อย่างเดียวว่า นปช. มีหน้าที่อย่างเดียวก็คือทำตามที่คุณทักษิณฯ สั่ง...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเจรจา

“...ผมเชื่อนะครับว่าคนส่วนใหญ่เนี่ย เห็นด้วยที่จะให้มีการพูดคุยจริงๆ ผมไม่บอกว่าทุกคนนะและก็จริงๆ ก็จำเป็นต้องพูดเหมือนกันนะครับ ในขณะที่เราบอกมีคนเรียกร้องให้ยุบสภาจำนวนพอสมควรไม่น้อยหรอก ผมก็ไม่เคยบอกว่าน้อย ผมก็บอกได้เช่นเดียวกันนะครับว่ามีคนที่เขาแสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ เหมือนกันบอก อายยุบสภาเค้าไม่เห็นด้วยนะครับ และก็เขาก็อาจจะไม่เห็นด้วยกับผู้ชุมนุม แต่เขาบอกเขาไม่แสดงออก เพราะว่าถ้าเขาแสดงออกมาเนี่ยในสถานการณ์แบบนี้บางครั้งเนี่ย มันอาจจะทำให้ปัญหาลุกลามได้ ผมก็มีหน้าที่ต้องฟังคนเหล่านี้ไม่น้อยไปกว่าที่จะฟัง นปช...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเหตุการณ์เรียกร้องของคนเสื้อเหลืองขับไล่รัฐบาลสมัคร สุนทรเวช

“...แต่สิ่งที่ผมบอกก็คือว่า ยกตัวอย่างสมัยนั้นที่เขาบอกว่าทำไมตอนนั้นผมเรียกร้องให้ยุบสภา เพราะผู้ชุมนุมไม่เคยเรียกร้องให้ยุบสภาตอนนั้น เพราะผู้ชุมนุมเขาบอกว่าถ้ายุบสภาไปเขามองว่าคนเดิมคงได้กลับเข้ามา

ผมเป็นฝ่ายค้านผมบอกผมไม่ขัดข้องถ้ากลับเข้ามาแล้วบ้านเมืองสงบ เหมือนกันละครับวันนี้ผมบอกได้เลยถ้าบอกผมพ่วงนี้ผมยุบสภา บ้านเมืองสงบ ผมแพ้การเลือกตั้งผมไม่ตั้งใจเลยครับ แต่ผมมั่นใจในขณะนี้ว่ายุบสภาวันนี้หรือภายใน 15 วัน บ้านเมืองไม่สงบ มีสิ่งบอกเหตุอยู่หลายอย่างที่บอกว่ามันจะไม่สงบนะครับ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงข้อเรียกร้องของ นปช. มีวาระอื่นๆ หลายประการ

“...ข้อเรียกร้องทางการเมืองที่มีการชูขึ้นมา มันมีหลายครั้งที่มันบ่งบอกว่าจริงๆ มันไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย ยุบสภา ลาออก ดูจะไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย มันมีไกลกว่านั้น ไกลกว่านั้นอีกหน่อยก็เป็นเรื่องการชิงอำนาจรัฐ ไกลกว่านั้นไปอีก ก็ว่าชิงไปเพื่ออะไร เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับใคร และไปไกลกว่านั้นก็คือการที่เริ่มมีคำพูดเรื่องรัฐไทยใหม่ มีกระบวนการซึ่งกระทบกับสถาบันหลักของชาติ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนไม่ยุบสภา

“...ที่จริงขณะนี้สับสนเพราะว่าคุณวีระ มุสิกพงศ์ พูด 30 วัน มีบางคนพูด 5 เดือน มีบางคนพูด 6 เดือน ผมไม่ทราบ แต่อย่างที่ผมบอกครับ ผมตอบไม่ได้ละครับ 30 วัน 6 เดือน 8 เดือนเพราะสาระไม่ได้อยู่ตรงนั้น สาระอยู่ในสิ่งที่จะทำ แต่ถ้าให้ตอบเร็วๆ ก็บอก 30 วันไม่ต้องพูด มีใครคิดบ้างว่ายุบสภา 30 วันแล้วบ้านเมืองสงบจริง แก้ปัญหาต่างๆ ที่มีการเรียกร้องถกเถียงกันมาได้จริง ผมว่าน้อยมากครับที่คิดว่ายุบสภา 30 วันแล้วเป็นคำตอบสำหรับประเทศ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีที่ตนเองปฏิเสธข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง

“...การหาคำตอบทางการเมืองต้องไม่สร้างบรรทัดฐานทางการเมืองว่าต่อไปนี้การใช้วิธีการของการก่อการร้าย การใช้ความรุนแรง การข่มขู่คุกคามนำมาสู่คำตอบทางการเมืองภายใต้การกดดัน ข่มขู่ คุกคามอย่างนี้ ผมว่าอันนี้ต้องเข้าใจ เพราะว่าอันนี้เกี่ยวข้องกับกระบวนของสังคมประชาธิปไตยอย่างชัดเจน ไม่ได้เกี่ยวกับตัวผม...”

“...และผมมั่นใจด้วยว่าคนจำนวนมากซึ่งขณะนี้ออกมาชุมนุม จะเรียกว่าคนหลากหลายสีหรือกลุ่มต่างๆ ที่เขามาชุมนุม และบอกว่าอย่ายุบสภา มันไม่ใช่เพราะว่าเขารักนายอภิสิทธิ์ แต่เขาบอกว่าสังคมไทย ประชาธิปไตยไทย จะจำนนต่อวิธีการเรียกร้องหรือข่มขู่คุกคามอย่างนี้ไม่ได้...”

“...รัฐบาลหรือตัวผมนั้นไม่ยอมรับเงื่อนไขที่เป็นลักษณะของการยื่นคำขาดของผู้ชุมนุม ผมก็ต้องยืนยันนะครับเหมือนกับที่คุยไปในช่วงต้นของรายการ เหตุผลที่เราไม่สามารถที่จะไปรับข้อเสนอเงื่อนไข จากกลุ่มคนซึ่งใช้วิธีการข่มขู่ หรือใช้ความรุนแรงคุกคามนะครับ ความจริงขณะนี้ไม่ใช่คุกคามรัฐเท่านั้น แต่ว่ามีปัญหาของการไปคุกคามทำร้ายพี่น้องประชาชนทั่วไปด้วย อันนี้เป็นจุดยืนที่เราต้องดำรงไว้ครับ...” (25 เมษายน 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้น้อมนำหัวใจ เน้นการใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ ใน “วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง” โดยเน้นว่าตนเองเป็น นายกรัฐมนตรีคนเดียวของประเทศไทยที่พูดว่าจะยุบสภา แต่ต้องเป็นการยุบสภาเพื่อให้นำไปสู่ ความสมานฉันท์ ซึ่งตนเองได้เคยเสนอเงื่อนไขไว้ว่าสามข้อ โดยในส่วนของข้อแรกเสนอว่าควรที่จะ ให้เศรษฐกิจฟื้นตัวเสียก่อน เพราะมีเช่นนั้นหากยุบสภาในระหว่างที่เศรษฐกิจยังไม่มีเสถียรภาพ อาจเป็นการซ้ำเติมให้สถานการณ์เลวร้ายลงไปอีก จากนั้นก็กล่าวย้าว่าตนเองนั้นทำงานการเมือง มา 18 ปี ยังไม่เคยเห็นนายกรัฐมนตรีคนไหนที่บอกว่าพร้อมจะยุบสภาฯ แต่ขณะเดียวกันกลุ่มผู้ ชุมนุมก็ไม่ยอมรับข้อเสนอ ซึ่งแสดงว่าเป้าหมายของการชุมนุมเรียกร้องเป็นเรื่องอื่นหรือไม่

ต่อมาผู้สร้างสาร ได้กล่าวถึงเงื่อนไขข้อ 2 ที่วางไว้หากจะยุบสภาฯ โดยตั้งคำถามกลับมาว่า ขณะที่มีการเรียกร้องให้ยุบสภาฯ ก็ยังมีข้อเรียกร้องให้แก่รัฐธรรมนูญฉบับ 2550 ดังนั้นหากมีการ ยุบสภาฯแล้วจัดการเลือกตั้ง แล้วผลการเลือกตั้งมีพรรคที่ชนะโดยทุจริตการเลือกตั้ง แล้วนำไปสู่การ ยุบพรรค ปัญหาที่จะวนกลับมาที่เดิม ดังนั้นก่อนที่จะทำตามข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง ควรที่จะมี การตกลงกันในเรื่องกติกาเสียก่อน ต่อมาในเงื่อนไขข้อ 3 ผู้สร้างสารกล่าวเน้นว่า หากต้องการ ประชาธิปไตยจริง ก็สมควรที่จะไม่มีการเคลื่อนไหวที่ก่อความรุนแรง เช่น เปิดโอกาสให้แต่ละพรรค การเมืองสามารถหาเสียงได้ จากนั้นก็เน้นว่าในความเป็นจริงสิ่งนี้กลับไม่เกิดขึ้น แต่กลับมีการชู้ ว่าไม่ให้ไปที่ต่างๆ และมีการพกพาอาวุธกันไป โดยผู้สร้างสารใช้คำว่าเป็นการเลือกตั้งเลือด ย่อม เป็นสิ่งที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ดังนั้นผู้ชุมนุมควรพิสูจน์ว่าจะเปิดทางให้มีการทำงานตามปกติ นอกจากนี้ผู้สร้างสารยังยกตัวอย่างกรณีของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ที่อยู่เบื้องหลังการชุมนุมกลับ เป็นคนที่ไม่ทำตามกติกาเสียเอง คือ ไม่ยอมรับกระบวนการยุติธรรม หลบหนีออกนอกประเทศ ข้อเสนอให้ยุบสภาฯ ที่ผู้ชุมนุมต้องการ นายกรัฐมนตรีคงตอบสนองไม่ได้

หลังจากนั้นนายกรัฐมนตรีได้ตั้งข้อสังเกตว่า ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตย ต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ยังไม่ชัดเจนพอ โดยระบุว่า แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) พูดไม่ตรงกัน เช่น บางคนบอกว่าให้ยุบสภาฯ บางคนบอกว่าให้ลาออก และบางคนบอกว่ายุบสภาฯ เป็นแค่หลักกิโลเมตรแรก ยังมีเรื่องอื่นๆ ที่จะต้องตามมาอีก สะท้อนว่า ผู้ชุมนุมเรียกร้องมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ มากไปกว่านั้นผู้ชุมนุมยังพูดจาปราศรัยในประเด็นต่างๆ ที่ก้าว ล่วงไปถึงสถาบันอื่นๆ ซึ่งตนเองไม่แน่ใจว่า หากมีการเรียกร้องอย่างเป็นทางการแล้วจะเกี่ยวข้อกัน อย่างไรหรือไม่ จากนั้นผู้สร้างสารจึงย้าว่าตนเองนั้นทั้งๆ ที่มีสิทธิ์ที่จะอยู่จนครบสมัย แต่ก็ เป็น นายกรัฐมนตรีที่พูดว่าการยุบสภาฯ มีความเป็นไปได้ แต่ขอให้มาคุยกันตกลงกันเรื่องกติกาการ เลือกตั้งให้เรียบร้อย แต่พรรคฝ่ายค้านกลับถอนตัวไป จากนั้นจึงเสริมว่าในระบอบประชาธิปไตยนั้น

ไม่ใช่ระบบที่จะต้องออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้อง เพื่อให้บุคคลบุคคลหนึ่งลาออก เพราะอาจมีสถานการณ์อย่างอื่นที่ทำให้บุคคลนั้นลาออกก็ได้

นอกจากนี้ ผู้สร้างสารยังกล่าวถึงการยื่นข้อเสนอของผู้ชุมนุมว่า ที่ผู้ชุมนุมขอให้ตนเองยุบสภา แล้วถึงจะมีการยุติการชุมนุม ในทางกลับกัน หากตนเองขอให้ผู้ชุมนุมยุติการชุมนุมก่อน แล้วถึงจะยุบสภา ตนเองนั้นใจกว้างพอที่จะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะอาจถูกมองว่ายื้อเวลาได้ ดังนั้นตนจึงเปิดให้มีการชุมนุมแต่มีข้อแม้ว่าให้ชุมนุมตามกติกา จากนั้นจึงเสริมด้วยการตั้งข้อสังเกตว่าการเรียกร้องของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ให้ยุบสภายุบก่อนแล้วถึงจะมีการพูดคุยตกลง เป็นตัวบ่งบอกว่าการยุบสภามีข้อเรียกร้องสุดท้าย เพราะการกล่าวในเวทีการชุมนุมก็มักจะมีคำว่า อำมาตย์ รัชฎ์ไทยใหม่ สงครามชนชั้น อยู่เสมอ ซึ่งไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับการยุบสภา

ต่อมาผู้สร้างสารยังกล่าวถึงอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรว่า มีทำที่ไม่ต้องการให้เกิดการเจรจาขึ้นระหว่างตนเอง และแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยตั้งคำถามกลับไปยังแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ว่า หากต้องการยุบสภา และมาช่วยกันบริหารจัดการในเรื่องของการพัฒนาประชาธิปไตย ควรที่จะมีการพูดคุย แต่หากไม่ต้องการพูดคุย ย่อมแปลว่าทำตามความต้องการของอดีตนายกรัฐมนตรี หรือทำตามคำสั่งของอดีตนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ได้กล่าวเน้นแสดงอารมณ์ห้วงกังวล โดยระบุว่า มีสิ่งบอกเหตุว่า แม้ว่าตนเองจะยุบสภา ไปแล้ว แต่ความวุ่นวายจะยังไม่จบ ดังนั้นในการตอบรับกับข้อเสนอตนเองก็ต้องระมัดระวัง และรับฟังความคิดเห็นให้รอบด้าน เพราะยังมีกลุ่มคนอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่เห็นด้วยกับการยุบสภา

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่างเหตุการณ์เรียกร้องของคนเสื้อเหลือง ที่ขับไล่รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี สมัคร สุนทรเวช ว่าตนเองเรียกร้องให้ยุบสภา เพราะหากยุบสภา แล้วบ้านเมืองสงบ เช่นเดียวกันในวันนี้ ตนเองก็ยินดียุบสภา หากเห็นว่าจะสามารถทำให้บ้านเมืองสงบได้ แต่เหตุที่ไม่ทำตามข้อเสนอให้ยุบสภา เพราะว่ามีสิ่งบอกเหตุว่า บ้านเมืองจะยังคงไม่สงบ ดังนั้นจึงคงเสนอว่าหากต้องการให้มีการเลือกตั้งใหม่ ก็ต้องมาคุยกันในเรื่องของกติกาก่อน เพื่อทำบรรยากาศของบ้านเมืองไม่ให้เป็นการเลือกตั้งเลือด

ดังนั้นผู้สร้างสาร หรือนายกรัฐมนตรีจึงสรุปว่าการหาคำตอบทางการเมือง ต้องไม่มีการสร้างบรรทัดฐานว่าหากใช้วิธีการก่อการร้าย การใช้ความรุนแรง การข่มขู่คุกคาม แล้วจะประสบ

ความสำเร็จในการเรียกร้องให้ยุบสภา เพราะนอกจากนี้ ยังมีกลุ่มคนที่ไม่ต้องการให้มีการยุบสภาเกิดขึ้น เพราะไม่ต้องการให้รัฐบาลจําแนกต่อวิธีการเรียกร้องลักษณะดังกล่าว และเช่นเดียวกับตนเองที่จะไม่ยอมรับเงื่อนไขที่เป็นลักษณะของการยื่นคำขาด ช่มชู้ หรือใช้ความรุนแรง เพราะที่ผ่านมามาก่อนนั้น เคยตอบรับด้วยการเสนอให้ดำเนินการตามแผนปรองดองแล้ว โดยระบุว่าอาจมีการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน ซึ่งควรเป็นการเลือกตั้งที่สุจริตเที่ยงธรรม สันติ แต่ในเมื่อผู้ชุมนุมปฏิเสธและไม่มีการยุติการชุมนุม ตนเองก็มีสิทธิ์ที่จะใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจดำเนินการต่อไป

2.5 วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรี เรียกร้องให้คนไทยยึดมั่นความเป็นไทย

“...ส่วนคนที่คิดจะมาเผาบ้าน พุด่างๆ นะครับ คือกลุ่มผู้ก่อการร้ายอะไรต่างๆ เรากำลังดำเนินคดีนะครับ จัดการกับเขาอยู่ แต่คนส่วนใหญ่ที่มาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ไม่ใช่ผู้ก่อการร้ายนะครับ เป็นคนในบ้าน เราก็ต้องมาใช้วิธีในการที่จะช่วยกันฟื้นฟูบ้านหลังนี้ แล้วก็สร้างต่อเติมบ้านหลังนี้ให้มันน่าอยู่และอยู่ด้วยกันได้...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรเรื่องการยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจในการเปิดประชุมสมัชชาวิสามัญ

“...ขณะเดียวกันผมก็ได้ข่าวว่าฝ่ายค้านจะยื่นญัตติไม่ไว้วางใจ คาดว่าจะยื่นวันจันทร์นะครับ ก็เป็นเรื่องที่จะทำให้ขบวนการสภาฯ เข้ามาตรวจสอบได้ด้วย เพราะเข้าใจว่าอย่างไรก็ต้องไม่ไว้วางใจผม และก็ต้องมีการอภิปรายเรื่องนี้ ผมพร้อมชี้แจงครับ ถ้ามีการยื่นญัตติเข้ามาก็ต้องมีการอภิปราย ก็พร้อมชี้แจง เพราะฉะนั้นก็เป็นโอกาสที่จะทำให้บรรดาข้อมูลต่างๆ เข้ามาสู่เวทีซึ่งจะเผยแพร่ให้คนทั่วประเทศรับรู้รับทราบ ผมคิดว่าก็เป็นเรื่องที่ดีครับเพราะว่าขณะนี้บางทีก็มีข่าวลืออะไรนะครับ มีความสับสนเอารูปเหตุการณ์นั้น เหตุการณ์นี้ออกมา แล้วก็คาดเดา หรือบางทีก็จินตนาการ แล้วก็ไปพูดต่างๆ นานา...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ

“...ผมก็หวังว่าการอภิปรายนั้น จะเป็นการนำเอาข้อเท็จจริงนะครับ และเหตุและผลเข้ามาใช้ในการตรวจสอบและทุกฝ่ายจะใช้ความระมัดระวังตามสมควร ไม่ให้เวทีนี้เป็นเวทีที่จะไปสร้างความแตกแยกเพิ่มเติม...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปิดถนนสี่ลมเปิดพื้นที่ให้ผู้ค้าขาย

“...ได้มีการจัดโครงการในการปิดถนนสี่ลม ในการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเหล่านี้สามารถที่จะมาค้าขายได้ ซึ่งผมต้องขอขอบคุณพี่น้องประชาชนจำนวนมาก ซึ่งได้ไปอุดหนุน ผมเข้าใจดีเลยว่า มีพี่น้องประชาชน

จำนวนมากที่ได้ตัดสินใจไปซื้อของอุดหนุนผู้ประกอบการเหล่านี้ ก็เพราะว่ามีความเห็นใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงเหตุการณ์ความไม่สงบ ..." (30 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารมีการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน "วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง" โดยเรียกร้องให้คนไทยช่วยกันฟื้นฟูประเทศ ช่วยกันปกป้องบ้านเมืองจากผู้ที่จะมาเผาบ้าน หรือกลุ่มผู้ก่อการร้าย แต่จะต้องมาช่วยกันฟื้นฟูบ้าน ต่อเติมบ้านหลังนี้น่าอยู่ ส่วนตนเองนั้นจะต้องเข้าประชุมในการอภิปรายยื่นญัตติไม่ไว้วางใจจากฝ่ายค้าน แต่ก็พร้อมชี้แจง เพราะเป็นโอกาสที่จะทำให้ข้อมูลต่างๆ ได้รับการเปิดเผยให้คนทั่วประเทศได้รับทราบ แทนที่จะรับฟังจากข่าวลือต่างๆ ซึ่งในการอภิปรายควรที่จะใช้ในการตรวจสอบ โดยไม่ให้เวทีนี้เป็นเวทีที่จะไปสร้างความแตกแยกเพิ่มเติม

ขณะเดียวกันในการฟื้นฟูประเทศนั้น จะต้องมีการเยียวยาผู้ได้รับความเดือดร้อนจากชุมนุมอีกด้วย ซึ่งผู้สร้างสารระบุว่า โดยเฉพาะเรื่องจิตใจเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ แต่ในส่วนของผู้เดือดร้อนที่เป็นผู้ประกอบการ ก็จะมีการเปิดพื้นที่ให้ทำการค้าขายได้ โดยนายกรัฐมนตรี สร้างสารกล่าวขอบคุณประชาชนว่า การไปอุดหนุน ซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม ทำให้ร้านค้าเดิมเสียหาย นั้น เพราะประชาชนมีความเห็นใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงเหตุการณ์ความไม่สงบ

2.6 วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลก

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงจุดยืนของรัฐบาล

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : "...ในช่วง 1 ปีครึ่งของการบริหารงานของรัฐบาลที่ผ่านมาขณะนี้ ก็เป็นช่วงเวลาที่ยังคงต้องเผชิญกับหลายๆ เรื่อง เมื่อมีการประท้วงเกิดขึ้นเมื่อช่วงกลางเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ทางรัฐบาลหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ามาโดยตลอด..." (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกลุ่มผู้ชุมนุมมีการใช้อาวุธ

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : "...ทางรัฐบาลโดยตัวท่านนายกรัฐมนตรีเองก็ มีการพูดคุยเจรจากับทางแกนนำกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือว่า นปช. ซึ่งออกมาเคลื่อนไหว ซึ่งต่อมาก็คือว่า ในส่วนของกลุ่มผู้

ชุมนุมนี้ก็มีการใช้อาวุธเพื่อที่จะต่อต้านเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยนะคะ ซึ่งก็ถือว่าเป็นงานที่ค่อนข้างจะยากลำบากของรัฐบาลที่จะต้องจัดการแก้ไขปัญหา...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงผลจากการชุมนุม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...การชุมนุมของกลุ่ม นปช. ที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ได้กระทบกับการใช้ชีวิตของพี่น้องประชาชนโดยทั่วๆ ไป ซึ่งเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นเมื่อช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาได้นำมา ซึ่งความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน มีหลาย ๆ หลักฐานนะคะไม่ว่าจะเป็นภาพพื้ที่หลายๆ คนก็คงจะได้เห็นกันไปแล้วว่าทางกลุ่มผู้ชุมนุมเองก็มีกลุ่มติดอาวุธแฝงตัวอยู่ในนั้นด้วย...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม

“...ท่านนายกรัฐมนตรียังได้พูดถึงแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทหารด้วยนะคะ บอกว่าใช้ความอดทนอดกลั้นโดยตลอด เรื่องของการใช้อาวุธจะกระทำก็ต่อเมื่อ ยิงขึ้นฟ้าเพื่อข่มขู่ เพื่อป้องกันตัวเอง และประการสุดท้าย ยิงผู้ติดอาวุธเมื่อมีเป้าหมายที่ชัดเจน เรื่องของเหตุการณ์ที่มีการเผาศพอาคารต่างๆ เป็นการวางแผนเอาไว้ล่วงหน้านะคะ ไม่ได้เกิดขึ้นจากอารมณ์โกรธแค้นเพียงอย่างเดียว...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม

“...มาถึงวันที่เจ้าหน้าที่นั้นปฏิบัติการขอคืนพื้นที่ก็มีการอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ต้องการจะเดินทางกลับบ้าน แต่มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนที่ก่อความไม่สงบ วางเพลิงเผาสถานที่ราชการห้างร้านต่างๆ แถวน่านปช. ได้ประกาศยุติการชุมนุมในช่วงเวลาประมาณบ่ายโมงถึงบ่ายสองโมงนะคะ แต่ว่าจนถึงช่วงเวลาประมาณ 19.00 น. หรือประมาณ 1 ทุ่ม ก็ยังมีเหตุการณ์ยิงกันเกิดขึ้นที่วัดปทุมวนารามคะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้ำหนัก ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลก” โดยเป็นการกล่าวต่อคณะทูตานุทูต และสื่อมวลชนต่างประเทศ ถึงจุดยืนของรัฐบาลว่า รัฐบาลนั้นต้องเผชิญปัญหาหลายเรื่อง ในรอบ 1 ปี ครั้งของการบริหารงานมา และในการประท้วงที่เกิดขึ้น ทางรัฐบาลได้หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ามาโดยตลอด และมีการพูดคุยเจรจากับทางแกนนำกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แต่กลุ่มผู้ชุมนุมนี้ก็มีการใช้อาวุธเพื่อที่จะต่อต้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นงานที่ค่อนข้างจะยากลำบากของรัฐบาลที่จะต้องจัดการแก้ไขปัญหา

2.7 วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงปฏิบัติการกระชับวงล้อมในวันที่ 17-18 พฤษภาคม 2552

“...ผมขอเรียนว่าในวันจันทร์ที่ 17 และวันอังคารที่ 18 ก็เป็นจุดยืนที่มีความชัดเจนว่าจะมีการดำเนินการในลักษณะนี้ในส่วนของรัฐบาล ขณะเดียวกันฝ่ายผู้ชุมนุมนั้นจะใช้คำว่า ขอให้มีการหยุดยิง ซึ่งเราก็ได้ชี้แจงมาโดยตลอดครับว่าทางทหารนั้นไม่ได้เข้าไปดำเนินการในการสลายการชุมนุม ขอคืนพื้นที่ หรือปราบปรามพี่น้องประชาชนแต่ประการใด เป็นเพียงตั้งด่านเพื่อที่จะปิดล้อมการชุมนุมเท่านั้นเอง และการยิงอาวุธทั้งหลายที่เกิดขึ้นก็เป็นเพียงการยิงเพื่อป้องกันตัว ป้องกันชีวิต และตอบโต้ดังที่มีการชี้แจงของ คอช.อย่างชัดเจน พี่น้องประชาชนที่ติดตามข่าวสารจะจำได้ว่า เราจะเห็นคลิปต่างๆ กรณีบุคคลพยายามที่จะเข้าไปจุดไฟเพื่อให้เกิดการระเบิดขึ้นของรถแก๊ส ก็ปรากฏว่าถูกยิง ซึ่งทหารก็ยิงที่ขา เพื่อป้องกันไม่ให้เหตุเกิดขึ้น อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งการใช้อาวุธทั้งหลายนั้นยึดตามหลักสากลในเรื่องของการที่จะใช้อาวุธจริงในกรณีที่มีการปกป้องตัวเองหรือรักษาชีวิต หรือรักษาความสงบเรียบร้อยเท่านั้นครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวสรุปตัวเลขความสูญเสียในช่วงเช้าของวันที่ 19 พฤษภาคม

“...เช้าวันนั้นก็ต้องขอเรียนครับว่าปฏิบัติการโดยรวมนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย หลายคนเคยคาดการณ์ว่าปฏิบัติการเช่นนี้จะต้องนำไปสู่การสูญเสียเป็นจำนวนมาก ที่สุดในขณะนี้เท่าที่มีการตรวจสอบมานั้นก็ปรากฏว่ามีผู้เสียชีวิตจากปฏิบัติการ 6 ราย ซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่าเสียใจ ใน 6 รายนั้นก็เป็นการ 1 นาย และเป็นผู้สื่อข่าวต่างประเทศ 1 ราย ซึ่งสาเหตุ รายละเอียดต่างๆ ก็ต้องมีการตรวจสอบต่อไป แต่กรณีของทหารและกรณีของผู้สื่อข่าวต่างประเทศซึ่งอยู่ด้วยกันนั้น โดนทั้งเอ็ม 79 และโดนยิง ซึ่งผมขอย้ำอีกครั้งว่าการใช้เอ็ม 79 นั้นเป็นการใช้โดยฝ่ายกองกำลังติดอาวุธอย่างเดียว เพราะว่ากองกำลังทหาร หรือเจ้าหน้าที่ของเรานั้น ไม่มีการใช้เอ็ม 79 นี้คือจุดที่นำไปสู่การกดดันที่ให้ผู้ที่เป็นแกนนำของการชุมนุมนั้นประกาศยุติการชุมนุมในเวลาประมาณบ่ายโมง...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสูญเสียชีวิตประชาชนที่วัดปทุมวนาราม

“...เหตุการณ์ฯ หนึ่งซึ่งสร้างความสะเทือนใจอย่างมากก็คือ ปัญหาของการสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นที่วัดปทุมฯ หรือบริเวณใกล้เคียง เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในช่วงค่ำ ซึ่งเป็นช่วงที่การชุมนุมได้ยุติลงแล้ว และไม่ได้มีปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเหตุการณ์นี้จะต้องมีการหาข้อเท็จจริงต่อไป และขณะนี้เราได้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้นจากการชันสูตรศพ ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่ไม่ควรจะเกิดขึ้นเลย...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม” ว่าการดำเนินการสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่เกิดขึ้นในวันจันทร์ที่ 17 และวันอังคารที่ 18 แต่มิใช่ลักษณะของการปราบปราม เป็นเพียงตั้งด่าน

เพื่อที่จะปิดล้อมการประชุมเท่านั้น ขณะที่การยิงก็เพื่อเป็นการป้องกันตัว โดยยกตัวอย่างกรณีบุคคลพยายามที่จุดไฟเพื่อให้เกิดการระเบิดขึ้นของรถแก๊ส เจ้าหน้าที่ทหารจึงจำเป็นต้องยิงที่ขาเพื่อป้องกันเหตุ และรักษาความสงบเรียบร้อย จากนั้นจึงกล่าวต่อไปว่า เช้าวันรุ่งขึ้น (ซึ่งหมายถึงเช้าวันที่ 19 พฤษภาคม) ปฏิบัติการโดยรวมนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีผู้เสียชีวิตจากปฏิบัติการ 6 ราย โดยกรณีของทหาร 1 นาย และผู้สื่อข่าวต่างประเทศ 1 ราย นั้น โดนอาวุธเอ็ม 79 ที่มีโชอาวุธของทางกองกำลังทหาร หรือเจ้าหน้าที่ และเหตุการณ์นี้เองที่นำไปสู่การกดดันให้แกนนำผู้ชุมนุม ประกาศยุติการชุมนุมในเวลาประมาณบ่ายโมง ขณะเดียวกันยังเกิดเหตุที่สร้างความสะเทือนใจและไม่ควรเกิดขึ้น คือ การสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นที่วัดปทุมวนารามในช่วงค่ำ หลังจากที่เจ้าหน้าที่ได้ยุติการสลายการชุมนุมแล้ว ซึ่งเหตุการณ์นี้จะต้องมีการหาข้อเท็จจริงต่อไป

2.8 วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ของเจ้าหน้าที่ทหาร และข้าราชการ

“...ที่สำคัญที่สุดก็คือว่าผมคนเดียวก็ทำไม่ได้นะครับ เจ้าหน้าที่จำนวนมากทั้งตำรวจทั้งทหาร ข้าราชการ พลเรือนจำนวนมากเขาก็เสียสละเต็มที่ครับ ขณะนี้ทำงานกันเรียกว่า 24 ชั่วโมงก็ว่าได้ เสาร์-อาทิตย์ก็ไม่รู้แล้ววันไหนเป็นอย่างไหน...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวขอบคุณที่ทุกคนร่วมมือกันในการรักษาความสงบเรียบร้อย

“...ผมก็อยากจะขอขอบคุณหลายๆ ฝ่าย ผู้ชุมนุมเองที่ตั้งใจมาชุมนุมโดยสงบ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร ที่อยู่ในพื้นที่ ซึ่งคอยช่วยสอดส่องดูแล และเท่าที่ได้มีการติดตามสอบถามก็ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความอดทน และหลายคนก็สามารถที่จะมีความสัมพันธ์ที่ดี ทั้งกับประชาชนในพื้นที่ ทั้งกับผู้ชุมนุมด้วย อันนี้ก็อยากจะขอบคุณเพราะว่าคนเหล่านี้ก็เหนื่อย เพราะว่าต้องอยู่กับสถานการณ์ตรงนั้น และบางที่อยู่ตรงนั้นตลอดเวลาก็มีความเครียดขึ้นมาได้...” (21 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน” โดยกล่าวเน้นว่าในการปฏิบัติงานนั้นตนเองไม่สามารถแก้ปัญหาได้เพียงลำพัง แต่ยังมีเจ้าหน้าที่ทั้งตำรวจ ทหาร ข้าราชการพลเรือนจำนวนมากที่เสียสละในการทำงานโดยไม่เกี่ยงว่าเป็นวันหยุดพักผ่อน จากนั้น นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวขอบคุณที่ทุกคนให้ความร่วมมือกันในการรักษาความสงบเรียบร้อย รวมถึงในส่วนของกลุ่มผู้ชุมนุมที่ชุมนุมโดยสงบ

2.9 วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน

ประเด็น ขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวของสื่อ

“...สมมติว่ามีสถานีวิทยุชุมชนแห่งหนึ่ง มีผู้จัดรายการ ผมก็บอกไปแล้วว่าถ้าผู้จัดรายการพูดข้อความที่ผิดกฎหมาย อย่างที่ผมเรียนนะครับ ยกตัวอย่างว่าเชิญชวนไปเผาบ้านเผาเมือง เชิญชวนไปอย่างนั้นอย่างนี้ คือหลายคนบอกว่าไปปิดวิทยุชุมชน ผมบอกว่าก้าวแรกนี่จริงๆ ตัวคนพูดทำผิดอาญา อย่างนี้ควรจะดำเนินการกับตัวบุคคลก่อน...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล

“...ผมก็ยืนยันตรงๆว่าที่ไม่ทำ...อย่างที่ผมบอกคุณก็จะวิจารณ์ผมรุนแรงอย่างไรก็ได้ แต่ถ้าคุณเริ่มบอกว่าไปเผาทำเนียบฯ อย่างนี้ผมบอกคุณไม่มีสิทธิ์ ถึงคุณจะชอบผม ไปบอกว่าไปเผาพรรคฝ่ายค้าน ผมบอกอันนี้ก็ได้ ผิดเหมือนกัน เราต้องเรียนรู้ว่าการใช้สื่อในการที่จะวิพากษ์วิจารณ์แสดงออก แน่นนอนบางทีก็ต้องออกธบ บ้าง ผมก็เข้าใจ ไซ้ใหม่ครับ หรือพูดกันเรียก ๆ เลิกๆ ก็คงไม่มีคนฟัง เข้าใจ ก็วิพากษ์วิจารณ์ธรรมดา แต่มันต้องมีขอบเขต...” (7 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน” โดยระบุว่าการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนนั้น หากว่าสถานีวิทยุชุมชนมีผู้จัดรายการที่พูดข้อความที่ผิดกฎหมาย เช่น การเชิญชวนให้ไปเผาบ้านเผาเมือง เจ้าหน้าที่ก็จะดำเนินการกับตัวบุคคลที่พูดก่อน จากนั้นจึงกล่าวยืนยันว่าการกล่าวโจมตีการทำงานของตนเองนั้นสามารถกระทำได้ แต่มีการกล่าวว่าจะไปทำการเผาสถานที่ต่างๆ นั้นไม่สามารถทำได้

2.10 วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างกรณีอดีตนายกรัฐมนตรีนายสมัคร สุนทรเวช และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร

“...แต่เอาละบางคนก็อาจจะสงสัยเพราะว่าไม่ค่อยเข้าใจ อย่างเช่น ประเด็นเรื่องของการวินิจฉัยของศาลนะครับ เช่น กรณีท่านนายกฯ สมัครฯ เป็นเรื่องของกฎหมายผลประโยชน์ขัดกันภาษาอังกฤษเค้าเรียก conflict of interest แต่ไปฟังจากบางคน เอ๊ะ ทำไมคุณสมัครทำกับข้าวออกทีวีแล้วเป็นนายกฯ ไม่ได้ ก็ไปเถียงกันว่า อ้าวมีนายกฯ ประเทศไทย มีนายกฯ ทำกับข้าวออกทีวีไม่ได้ ทำนองนั้น แต่ความจริงเนี่ย ถ้าเข้าใจตัวกฎหมายเนี่ย ก็จะมีว่ากติกากระบวนมันเป็นอย่างไร ทีนี้ในทางกลับกันผมถามว่าถ้าคุณทักษิณฯ ถูกมองว่าเป็นประชาธิปไตยจริง ถามว่าทำไมวันนี้คุณทักษิณฯ อยู่แต่ มอนเตเนโกร กับดูไบ...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างกรณีคนเสื้อเหลืองชุมนุมขับไล่ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง ขณะไปเยือนจังหวัด กระบี่เมื่อเดือนกรกฎาคม 2551

“เดี๋ยวจะมีคนบอกอีกว่า แล้วสมัยที่เขาเป็นรัฐบาล มีกลุ่มคนไปยึดทำเนียบฯ ยึดอะไรนี่ ผมก็บอกได้เลยว่าเขาเทปลกลับมาดูเลยครับ ทุกครั้งที่มีการทำอย่างนั้นผมพูดชัดเจนว่าผมไม่เห็นด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเนี่ยรัฐบาลหรือแม้กระทั่งสนามบิน หรือแม้กระทั่งวันแรกเลยที่มีกลุ่มคนไป ถ้าผมจำไม่ผิดคือกระบี่ คุณเฉลิม รัฐมนตรีฯ มหาดไทยในขณะนั้นท่านไปตรวจราชการ และก็ไปขับไล่ ไม่ให้ไป ผมนี่เป็นคนแรกเลยที่ให้สัมภาษณ์ว่าผมไม่เห็นด้วยกับการกระทำอย่างนี้...” (21 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย” โดยระบุถึงกรณีอดีตนายกรัฐมนตรี สมัคร สุนทรเวช และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ที่ต้องพ้นสภาพความเป็นนายกรัฐมนตรีไป เพราะตัวบทกฎหมายในรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ เนื่องจากทำผิดบางประการ จากนั้นนายกรัฐมนตรีกล่าวถามกลับมาว่า หากเห็นว่าอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร มีความเป็นประชาธิปไตย แต่เหตุใดถึงต้องไปอยู่ที่ประเทศมอนเตเนโกร กับ ประเทศคูโบ แต่ในทางกลับกัน ตนเองนั้นก็แสดงจุดยืนคัดค้านการชุมนุมที่ใช้ความรุนแรงมาตลอด แม้ในการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อเหลืองที่ไปขับไล่ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง ขณะไปเยือนจังหวัดกระบี่เมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 หรือการชุมนุมที่ไปยึดสถานที่ตนเองก็คัดค้าน เพราะเป็นการกระทำที่ไม่มีความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

2.11 วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีบอกเล่าถึงการปล่อยข่าวลือในประเด็นต่างๆ

“...บรรดาข่าวลือต่างๆ ในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมา มีมาก แต่จะเห็นว่าข่าวลือหลายครั้งที่มีมุ่งจะทำให้เกิดความขัดแย้งกัน ระหว่างรัฐกับประชาชน ระหว่างรัฐบาลกับทหาร ทหารกับตำรวจ ประชาชนกับประชาชน หรืออะไรก็ตาม ที่สุดก็พิสูจน์แล้วว่าไม่เป็นความจริง เช่น ข่าวลือว่าจะมีการเอารถถังมาปิด จะมีการสร้างสถานการณ์ตรงนั้นตรงนี้...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเปิดตัวเว็บไซต์ www.capothai.org

“...รัฐบาลจะสื่อสารกับพี่น้องประชาชนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้จะให้ทราบข่าวข้อเท็จจริงต่างๆ นั้นเป็นอย่างไร เราอย่าไปหลงเชื่อข่าวลือ อย่าไปเป็นเหยื่อของผู้ที่ประสงค์จะให้เกิดความรุนแรงขึ้น เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมอยากจะเรียนก็คือว่าในส่วนของคุณเว็บไซต์ที่จะเข้ามาทำงานทางด้านนี้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวลือ...” 14 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ” โดยระบุว่าข่าวลือที่ออกมามีความมุ่งหวังที่จะสร้างความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน ระหว่างรัฐบาลกับทหาร ทหารกับตำรวจ ประชาชนกับประชาชน จากนั้นจึงขอความร่วมมือว่าประชาชนไม่ควรหลงเชื่อข่าวลือ และตกเป็นเหยื่อของผู้ที่ประสงค์จะให้เกิดความรุนแรงขึ้น จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวถึงเว็บไซต์ www.capothai.org ที่จะเป็นช่องทางที่รัฐบาลจะสื่อสารกับประชาชนโดยนำเสนอแต่ข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้

2.12 วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับการทำรัฐประหารของฝ่ายทหาร

“...ถามว่ารัฐบาลนี้เนี่ยทหารตั้ง ผมว่าอันนี้ก็เป็นการดูถูกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้ลงมติ และอย่าลืมว่ารัฐบาลชุดนี้อยู่มาปีกกับ 3 เดือนนะครับ ไม่ใช่ว่าพอตั้งเสร็จปีอยู่ได้ตลอดไม่ใช่ ก็ต้องมีการ ปีที่แล้วก็มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจนะครับ สมาชิกเขาก็ใช้ดุลพินิจของเขาในการสนับสนุนรัฐบาลนี้อันนี้ก็ชัดเจนนะครับ นอกจากนั้นเนี่ย ตั้งแต่ผมมาเป็นรัฐบาลเนี่ยมีการเลือกตั้งซ่อมเนี่ย ผมเข้าใจว่า 30 กว่าเขต รัฐบาลก็ชนะตั้ง 20 กว่าเขตเป็นส่วนใหญ่ของการเลือกตั้งเพราะฉะนั้นไม่ได้มีอะไรที่ผิดปกติเลยนะครับ...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีปฏิเสธคำถามเกี่ยวกับการได้รับคำปรึกษาจากองคมนตรี

กรณีของท่านประธานองคมนตรี คงไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องตรงนี้ อันนี้คือสิ่งที่เป็นระบบที่ผมทำงานมาโดยตลอด ก็เลยต้องถือโอกาสบอกว่าเขาก็จะเลยมาพูดว่า อำมาตย์มาแทรกแซง อำมาตย์มาขัดขวางการทำงานเพื่อคนจน เพื่อไพร่หรืออะไรที่เขาใช้ถ้อยคำอื่นๆ ผมก็ต้องยืนยันและก็อยากจะทวงถามหลักฐานว่าตรงไหน ใครเข้ามาแทรกแซงกับการทำงานของรัฐบาล ใครมาขัดขวางการทำงานของรัฐบาล...” (21 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย” โดยยืนยันรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับการทำรัฐประหารของฝ่ายทหาร (19 กันยายน 2549) เพราะหากคิดเช่นนั้นเท่ากับเป็นการดูถูกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ลงมติเลือกตนเองขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ในการทำงาน 1 ปี 3 เดือน ที่ผ่านมาก็สามารถผ่านการรับรองจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะลงมติไว้วางใจให้บริหารรัฐบาลต่อไป กับทั้งในการเลือกตั้งซ่อม ผู้ลงสมัครที่สังกัดพรรคฝั่งรัฐบาลก็สามารถเอาชนะคู่แข่งได้กว่า 20 เขต จากนั้นจึงปฏิเสธถึงการได้รับคำปรึกษาจากองคมนตรีว่า ไม่ได้เกี่ยวข้องข้องกับเรื่องนี้ และทวงถามหลักฐานว่ามีสิ่งใดที่ยืนยันว่า มีการแทรกแซงการทำงานของรัฐบาลโดยฝ่ายทหาร เพื่อนำหน้าหน้าของการปฏิเสธให้หนักแน่นขึ้น

2.13 วาทกรรมว่าด้วยความเสียหายของประเทศจากการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง

แดง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวแสดงความผิดหวังในผลจากการชุมนุมที่ส่งผลต่อภาพรวมทางเศรษฐกิจ

“...ผมก็เลยถือโอกาสเรียนครับว่าในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาได้มีการประเมินในเรื่องของเศรษฐกิจในภาพรวมครับ ที่จริงเป็นที่น่าเสียดายมากกว่าก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ หรือการชุมนุมทั้งหลายนั้น เศรษฐกิจไทยนั้นกำลังอยู่ในช่วงที่ขยายตัวได้เกินเป้าหมายครับ หลายท่านอาจจะจำได้เนอะครับ ก่อนหน้านี้มีการประมาณการกันว่าเศรษฐกิจจะเติบโตในปีนี้อยู่ประมาณร้อยละ 3.5 - 4.5 แต่พอตัวเลขในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ หรือครึ่งเดือนแรกของเดือนมีนาคมออกมา ไม่ว่าจะเป็นตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายใช้สอย การใช้กำลังการผลิต การส่งออก การท่องเที่ยว นั้น ปรากฏว่าแม้ต้องกระชากระหว่างประเทศนั้น คิดว่าประเทศไทยหรือเศรษฐกิจไทยในปีนี้น่าจะสามารถเติบโตได้ถึงร้อยละ 6.2 แต่ว่าหลังจากเกิดการชุมนุมขึ้น และเกิดเหตุการณ์ต่างๆ จวบจนถึงปัจจุบันนี้ และมีแนวโน้มว่าถ้ามีการดำรงต่อไปนั้น ก็ทำให้หน่วยงานของทางราชการเอง ยังไม่สามารถที่จะปรับตัวเลขขึ้นไปอย่างที่มีการคาดการณ์ก่อนหน้านี้ได้...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงผลกระทบต่อด้านการท่องเที่ยว

“...สิ่งที่กระทบชัดเจนแล้วก็คือเรื่องของการท่องเที่ยว อาจจะไม่ใช่ในช่วงที่ผ่านมา เพราะว่ายังมีนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาสู่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง แต่ขณะนี้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นก็เริ่มมีค่าเตือนหรือคำแนะนำจากรัฐบาลของประเทศต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางเข้ามาประเทศไทย และเราได้เห็นการยกเลิกการจองในเรื่องของการเดินทางที่ดี ในเรื่องของโรงแรมก็ดีขึ้น โดยเฉพาะในช่วงที่เหลือของเดือนนี้ ไปจนถึงเดือนพฤษภาคม เพราะฉะนั้นอันนี้ก็เป็นความเสียหายที่เราจะต้องเร่งบรรเทาแก้ไข...” (25 เมษายน 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ใน “วาทกรรมว่าด้วยความเสียหายของประเทศจากการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง” โดยกล่าวแสดงความผิดหวังในผลจากการชุมนุมที่ส่งผลต่อภาพรวมทางเศรษฐกิจ และในด้านการท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยวได้ทำการยกเลิกการจองที่พักและตัวเครื่องบินมายังประเทศไทย

3. จูงใจโดยใช้ความโกรธ (Anger Appeal)

สำหรับจุดจูงใจโดยใช้ความโกรธนั้น เป็นการพูด หรือสื่อสาร เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกโกรธ ให้เกิดขึ้นกับผู้รับสาร ทั้งนี้เพื่อหวังผลทางใดทางหนึ่งที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกโกรธนั้นๆ สำหรับรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ พบการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยเน้นจุดจูงใจ

โดยใช้ความโกรธ ซึ่งผู้วิจัยขอแนะนำเสนอเรียงลำดับตามประเภทวาทกรรม พร้อมยกตัวอย่างประเด็นที่พบ โดยเน้นบางประเด็นที่เห็นว่าสะท้อนลักษณะของจุดมุ่งใจมากที่สุด ดังต่อไปนี้

3.1 วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างไกลทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง

ประเด็น ศิลปินเสียงนายกรัฐมนตรีนำปฏิบัติกรกับผู้ชุมนุมโดยใช้ความรุนแรง

“...ผมต้องขอถือโอกาสพูดย้ำอีกครั้งว่าที่ผมไม่สบายใจก็คือ ยังคงมีการเอาคลิปเสียงตัดต่อ ไปเผยแพร่ซึ่งหาว่าผมเคยสั่งการฆ่า เขาพิสูจน์กันหมดแล้ว กองพิสูจน์หลักฐาน คุณหมอมพรทิพย์ฯ ใครต่อใครเอาคลื่นเสียงมาให้ดูเลยว่าตัดมาจากรายการเชื่อมั่นประเทศไทย นี่แล้วก็ไปใส่ อย่างนี้เราก็บอกว่า ผมก็ไม่เข้าใจว่าคนที่ทำนี้จะทำไปทำไม...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การก้าวล่วงสถาบันหลักของชาติ

“...ยิ่งไปกว่านั้นอย่างที่บอกว่า ก็คือว่ามีกรเคลื่อนไหวของคนบางกลุ่มซึ่งไปไกลกว่านั้นอีก พูดจาหรือว่าไปไกลถึงการเกี่ยวข้องกับสถาบันหลักของชาติ ซึ่งก็ไปสร้างอารมณ์ที่รุนแรงมากสำหรับคนจำนวนมากที่ต้องการที่จะปกป้อง...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น กลุ่มคนเสื้อแดงบุกไป تهدิดที่หน้าบ้านนายกรัฐมนตรีน เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2553

“... เรื่องอารมณ์นี้มันห้ามกันไม่ได้หรอก สองท่านนี้ถ้าถูกกล่าวหาว่าเป็นฆาตกรทุกวันๆ ก็คงมีคนเกลียดเยอะ สองท่านถ้าเห็นคนมา تهدิดที่บ้านก็คงไม่บอกว่าเป็นไรหรอก มันก็รู้สึกครับ ไม่ใช่ไม่รู้สิ เราไม่โกหกกัน แต่ว่าสิ่งหนึ่งซึ่งผมได้ยึดถือมาตลอดในการทำงานตั้งแต่ปีที่แล้วมาจนถึงปีนี้ก็คือว่า คือสิ่งที่มันยิ่งใหญ่กว่าตัวเราคือบ้านเมืองคือส่วนรวม ตัวผมในฐานะนายอภิสิทธิ์ จะโกรธจะเคืองอะไรนี้ผมก็เป็นปุถุชน ก็ว่าไปแต่ตัวผมในฐานะที่เป็นนายกรัฐมนตริต้องถอดความรู้สึกตรงนั้นออกไป ในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวมผมใช้วิธีนี้มาตลอด และก็ยังใช้วิธีนี้ เพราะฉะนั้นจะเห็นนะครับว่าหลายคนซึ่งก็มีความผูกพันกับผมสนับสนุนผมก็มีความเป็นเดือดเป็นร้อน และก็บอกว่ายอมเขาได้อย่างไร ยอมเขาได้อย่างไร แม้กระทั่งวันนั้นที่ไปที่บ้านก็มีหลายคนบอกว่าอย่าไปยอมนะ อย่าให้ไปถึงหน้าบ้าน เขาไม่มีสิทธิ์ที่จะมาทำอย่างนั้น...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรึระบุถึงกลุ่มติดอาวุธที่แฝงเข้ามาในกลุ่มทหารและประชาชน

“...แต่ประเด็นนี้ไม่ถึงครับว่าจะมีคนสามารถที่จะใช้อาวุธแบบนี้ทำกับประชาชนที่เขาชุมนุมหรือมาอยู่อย่างบริสุทธิ์ โดยที่ไม่มีเหตุการณ์ของการที่เรียกว่าซุลมุนกัน ในจุดที่ว่าปะทะกันเลย คิดไม่ถึงครับ ยอมรับอันนี้...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเหตุระเบิดเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2553

“...ผมเชื่อว่า พวกเราทุกคนรู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ผมยืนยันได้เลยว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นตัวบ่งบอกว่า ผู้ที่ไม่สนับสนุนแผนการปรองดองที่ชัดเจนที่สุดกลุ่มหนึ่ง ก็คือกลุ่มผู้ก่อการร้ายครับ เพราะเขารู้ว่าถ้าเมื่อไรก็ตามการชุมนุมยุติลง และแผนปรองดองเดินหน้าได้แบบเต็มที่ กลุ่มเขาจะเป็นกลุ่มคนซึ่งแปลกแยกอยู่ในสังคม ถูกโดดเดี่ยว และจะต้องมีการดำเนินการถูกจับกุมดำเนินคดี เพราะเขาจะไม่สามารถเอามวลชนมาเป็นโล่มนุษย์ มาเป็นกลุ่มที่ล้อมเขาได้อีกต่อไป เพราะฉะนั้นอย่าได้แปลกใจจะครับว่า คนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย แล้วก็จะต้องมีความพยายามในการที่จะสร้างความรุนแรง เพื่อที่จะล้มแผนของการปรองดอง...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงเสธ.แดง และ พ.ต.ท. ทักษิณ ว่าเป็นผู้ที่ต้องการล้มแผนปรองดอง

“...ต้องวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนว่า แผนการปรองดองกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 2 คืบก่อนนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ผมเอ่ยชื่อบุคคลก็ได้ครับ คนที่แสดงตัวชัดเจนไม่เอาแผนปรองดองก็คือเสธ.แดง ครับ แล้วก็มีมีความพยายามอย่างยิ่งยวดในขณะนี้จะไม่ให้การชุมนุมยุติลง และที่สำคัญก็คือว่า เสธ.แดง ก็พูดอย่างชัดเจนด้วยว่าขณะนี้ ก็พยายามที่จะไปติดต่อประสานงานกับแกนนำในภูมิภาค เพื่อมาคัดค้านแกนนำในส่วนกลาง ซึ่งในเบื้องต้นบอกว่าตอบรับกระบวนการของการปรองดอง และที่สำคัญก็คือเสธ.แดงบอกด้วยครับว่า เขาก็จะฟังจากคุณทักษิณ ซึ่งผมก็กล่าวพูดได้เช่นเดียวกันครับว่า คุณทักษิณนั้นไม่พอใจแผนปรองดองครับ เพราะในแผนปรองดองนั้นไม่มีอะไรที่เป็นคำตอบในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ส่วนตัวของคุณทักษิณเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคดีความและเรื่องอื่นๆ ...”

“...ขณะนี้แผนปรองดองนั้น คนที่ต้องการที่จะล้มล้างมากที่สุดก็คือผู้ก่อการร้าย และคนที่อยู่ในต่างประเทศ เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมอยากจะทำความเข้าใจจะครับ กับเสียงสะท้อนที่ผ่านมา ผมตอบ SMS ผมตอบโทรศัพท์ได้ไม่หมดทุกสายหรอกครับ แต่ผมยืนยันข้อเท็จจริงและความรู้สึกอย่างนี้...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงพฤติกรรมของผู้ก่อการร้ายที่ประชาชนพึงระมัดระวัง

“...แน่นอนครับถ้าเหยื่อเป็นเจ้าหน้าที่ นั่นเขาก็บรรลุเป้าหมายในการที่จะทอนกำลังของบ้านเมือง ขณะเดียวกันเวลาเหยื่อเป็นประชาชนเอง เขาก็หวังว่าการสูญเสียของประชาชนนั้น จะมากดดันทางรัฐบาล จะมากดดันทางเจ้าหน้าที่ จะมากดดันสังคม เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดการสูญเสียมากที่สุดก็คือกลุ่มผู้ก่อการร้ายและกองกำลังติดอาวุธ...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะที่บริเวณบ่อนไก่

“...ถ้าพี่น้องจำได้ทางรัฐบาลและศอ.ได้เตือนไปแล้วว่ากลุ่มผู้ก่อการร้ายนั้นมีเป้าหมายในการทำร้ายประชาชนด้วยตัวเอง มีความพยายามอย่างยิ่งที่จะเริ่ม ที่จะทำร้ายกลุ่มเป้าหมายบางกลุ่ม เช่น ผู้สื่อข่าว โดยเฉพาะผู้สื่อข่าวต่างประเทศ เช่น อาสาสมัครที่เข้าไปทำงานในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสาธารณสุข

ทางด้านป้องกันภัย หรือด้านอื่นๆ โดยมีจุดมุ่งหมายครบที่ความต้องการนำเอาความสูญเสียเหล่านี้มากดดันทางรัฐบาล มากดดันทางเจ้าหน้าที่ ภาพที่เราเห็นต่อมาซึ่งมีหลายคนบันทึกได้ จะบ่งบอกถึงความพยายามที่จะทำสิ่งนี้ครบ ที่เศร้าสลดที่สุดก็คือเราได้เห็นรูปของการเอาเด็กเล็กมาอยู่ตรงบังเกอร์นะครบที่มีการตั้งไว้โดยใช้ยางเสมือนกับว่าต้องการว่าถ้าหากว่ามีการปะทะกันกับเจ้าหน้าที่นั้น เด็กก็อาจจะกลายเป็นโล่ และอาจจะกลายเป็นผู้ที่สูญเสียนะครบ เราสูญเสียชีวิตของเด็กขึ้นมา...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการก่อวินาศกรรมหลังนปช.ประกาศยุติการชุมนุม

“...ทันทีที่มีการยุติการชุมนุม ก็มีกลุ่มก่อการร้ายส่วนหนึ่งเดินหน้าในการก่อวินาศกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือการวางเพลิงทันที ซึ่งจะเห็นได้ว่าการวางเพลิง ไม่ว่าจะเป็กรณีเช่นทรลเวิลด์ จะเป็นกรณีของสยามสแควร์ ลูกกลมไปจนถึงพื้นที่อย่างเช่น ซอง 3 และพื้นที่อื่นๆ ในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดต่างๆ ที่มีศาลากลาง และมีการเคลื่อนไหววางเพลิงเช่นเดียวกัน จะเป็นขอนแก่น อุตรธานี และอุบลราชธานี นั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมาก เกิดขึ้นโดยมีการเตรียมการ มีการจัดการด้วย...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการตรวจค้นพบอาวุธสงครามหลังยุติการชุมนุมสำเร็จ

“...ในที่สุดรัฐบาลก็ได้ควบคุมสถานการณ์มากขึ้นได้โดยลำดับ เจ้าหน้าที่ได้เข้าไปในพื้นที่ต่าง ๆ จนในที่สุดสามารถที่จะดูแลพื้นที่ต่างๆ นั้นสามารถที่จะส่งมอบให้กับกทม.ได้ในเช้าวันนี้ ซึ่งในการเข้าไปในพื้นที่นั้นเมื่อวานนี้ใครที่ได้ติดตามข่าวสารจะทราบครบว่าอาวุธต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่การชุมนุม ที่มีการตรวจพบยึดได้ มีเป็นจำนวนมาก ทั้งระเบิดขว้าง, เอ็ม 79, กระสุนปืนประเภทต่างๆ, ระเบิดเพลิง ซึ่งมีการดัดแปลงต่างๆ ทำให้เกิดความร้ายแรง มีการใช้น้ำกรด มีการใช้เศษแก้ว ตะปู ที่ไปใช้กับเรื่องของการยิงบั้งไฟอะไรต่างๆ รวมไปถึงการที่เราได้พบรถยนต์หรือรถกระบะ หรือรถบรรทุกที่ถูกดัดแปลงมา ที่มีการติดระเบิดแสวงเครื่องหรือที่เรียกว่าคาร์บอมบ์นั่นเองทั้งหมดนี้คือการเข้าปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ หลังจากการที่การชุมนุมได้ยุติลง ซึ่งขณะนี้ได้มีการส่งมอบพื้นที่...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก

“...ซึ่งเมื่อได้มีการดำเนินการกระชับวงล้อมตรงนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นก็ปรากฏว่ามีความพยายามของประชาชนจำนวนหนึ่ง ซึ่งรวมถึงผู้ที่ติดอาวุธได้พยายามที่จะเข้าโจมตีด้านทั้ง 4 ทิศทางของพื้นที่การชุมนุม เราเห็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนะครบ ไม่ว่าจะเป็นที่ดินแดง ไม่ว่าจะเป็นที่บริเวณที่ถัดเข้ามาตรงถนนราชปรารภ ไม่ว่าจะเป็คลองเตย บ่อนไก่ และพื้นที่อื่นๆ ช่วงนี้ล่ะครบเป็ช่วงที่เกิดการสูญเสียชีวิตเป็จำนวนมากพอสมควร ประมาณ 40 กว่าชีวิต...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้ำหนัก ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้ความโกรธใน “วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง” โดยระบุในสิ่งที่ทำให้

ผู้รับสารได้ยินแล้วเกิดความรู้สึกไม่พอใจ เช่น กรณีคลิปเสียงอีกว่าได้รับการพิสูจน์ โดยกองพิสูจน์หลักฐานแล้ว ว่าเป็นการตัดต่อจากรายการเชื่อมั่นประเทศไทยฯ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงการเคลื่อนไหวของคนบางกลุ่มในผู้ชุมนุม มีการพูดจาเกี่ยวข้องกับสถาบันหลักของชาติ ทั้งนี้เป็นสิ่งที่สร้างอารมณ์ที่รุนแรงมากแก่ประชาชนที่ต้องการที่จะปกป้องสถาบัน นอกจากนี้ยังกล่าวถึงการที่กลุ่มคนเสื้อแดงเอาเลือดมาเทราดที่บ้านพักของตนเองว่า ตนเองก็มีความรู้สึกไม่พอใจ แต่เห็นแก่ประเทศไทย จึงต้องถอดความรู้สึกตรงนั้นออกไป ทั้งๆ ที่มีประชาชนจำนวนไม่น้อย ไม่พอใจและต้องการให้นายกรัฐมนตรีตอบโต้การกระทำนั้น

จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวถึงเหตุความรุนแรงในวันที่ 10 เมษายน ในลักษณะของการแสดงความฉงนสงสัย นี้ก็ไม่ถึงว่าเหตุการณ์ในวันนั้น จะมีคนใช้อาวุธทำร้ายประชาชนที่บริสุทธิ์ ทั้งนี้ ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีเสริมว่า ผู้ที่ไม่สนับสนุนแผนการปรองดอง คือกลุ่มผู้ก่อการร้าย จึงต้องพยายามในการที่จะสร้างความรุนแรง เพื่อที่จะล้มแผนของการปรองดอง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถัดจากนั้นว่า มีผู้ที่แสดงตัวชัดเจนว่าไม่ต้องการแผนปรองดอง คือ เสธ.แดง ขณะเดียวกัน พล.ต.ชาติติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ.แดง และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เพราะแผนปรองดองนั้นไม่มีผลดีแก่อดีตนายกรัฐมนตรีเลย

หลังจากนั้น นายกรัฐมนตรีได้ระบุว่าผู้ก่อการร้ายนั้นหวังที่จะใช้การสูญเสียของประชาชนนั้น มากดดันทางรัฐบาล เพื่อให้ทำตามความต้องการ จึงมีความพยายามที่จะสร้างสถานการณ์ความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมไม่ควรตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มที่ก่อการร้าย เพราะคนที่จะได้ประโยชน์มากที่สุดก็คือประชาชน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวทางรัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ได้เตือนไปแล้วว่ากลุ่มผู้ก่อการร้ายมีเป้าหมายในการทำร้ายประชาชน เช่น ผู้สื่อข่าวต่างประเทศ อาสาสมัครที่เข้าไปทำงานในพื้นที่การชุมนุม โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะนำเอาความสูญเสียเหล่านั้น มากดดันรัฐบาล จากนั้นนายกรัฐมนตรีก็กล่าวแสดงความรู้สึกสลดใจต่อภาพที่มีคนเอาเด็กเล็กมาอยู่ตรงบังเกอร์ซึ่งอาจเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตของเด็กขึ้นมาได้

อย่างไรก็ดี หลังจากนั้น นายกรัฐมนตรีได้กล่าวในประเด็นการก่อวินาศกรรม หลังจากแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ประกาศยุติการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม ว่าได้มีกลุ่มก่อการร้ายกระทำการก่อวินาศกรรมวางเพลิงสถานที่ต่างๆ เช่น ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ สยามสแควร์ และสถานีไทยทีวีสีช่อง 3 และพื้นที่อื่นๆ ในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดต่างๆ เช่นตามศาลาว่าการจังหวัด แต่เมื่อรัฐบาลควบคุม

สถานการณ์ได้ ก็ปรากฏว่าในการตรวจค้นสถานที่ มีการพบอาวุธต่างๆ ในพื้นที่การชุมนุมมากมาย เช่น ระเบิดขีว้าง, เอ็ม 79, กระสุนปืนประเภทต่างๆ, ระเบิดเพลิง และรถยนต์ รถกระบะ หรือรถบรรทุกที่ถูกดัดแปลงติดระเบิดแสวงเครื่อง จากนั้นจึงกล่าวว่า การสูญเสียชีวิตของประชาชนที่เกิดขึ้นนั้น เกิดขึ้นในช่วงเวลาค่าหลังจากนั้น ทั้งนี้เพราะหลังจากที่ทางรัฐบาลปฏิบัติการเสร็จเรียบร้อยแล้วในเวลาประมาณหกโมงเย็น แต่กลับยังปรากฏว่ามีการยิงเอ็ม 79 และปฏิบัติการของมวลชนต่างๆ เกิดขึ้นจนเป็นผลให้เกิดความสูญเสีย

3.2 วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงกรณีที่มีการสูญเสียชีวิตจำนวนมาก

“...ผมอยากจะขอย้ำครับว่าการสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งหมดนั้นนี้ ไม่ได้เกี่ยวกับพื้นที่การชุมนุมที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์เลย การชุมนุมที่นั่นก็สามารถที่จะดำเนินการไปได้อย่างปกติ แต่ความสูญเสียนั้นเกิดขึ้นจากการปะทะกันกับกลุ่มคนซึ่งพยายามเข้ามาโจมตีด้านของทหารนะครับในบริเวณที่มีการตั้งด่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือในบริเวณถนนพระราม 4 บ่อนไก่ คลองเตย และบริเวณถนนราชปรารภ ดินแดง ซึ่งเหตุการณ์นั้นนำไปสู่ความสูญเสียของพี่น้องประชาชน ทั้งที่เป็นผู้สื่อข่าว ทั้งที่เป็นประชาชนธรรมดา ...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้น้อมน้ำใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้ความโกรธใน “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม” โดยระบุว่าความสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นทั้งหมด เกิดจากการปะทะกับกลุ่มคน ซึ่งพยายามเข้ามาโจมตีด้านของทหาร มิใช่เกิดจากทหารเข้าไปทำร้ายประชาชน

4. จูงใจโดยใช้อารมณ์ขัน (Humorous Appeal)

สำหรับจุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ขันนั้น เป็นการพูด หรือสื่อสาร เพื่อสร้างให้ผู้รับสารรู้สึกขบขัน ในสิ่งที่พูด แต่ในบริบทของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ผู้สร้างสาร หรือ นายกรัฐมนตรีกล่าวในรายการ โดยสร้างความขบขันที่แฝงความหมาย ลดความน่าเชื่อถือของคู่ตรงข้าม ทั้งนี้ ผู้วิจัยพบในวาทกรรมเพียงประเภทเดียว และประเด็นในการพูดถึงเพียงประเด็นเดียว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสะท้อนลักษณะของจุดจูงใจมากที่สุด ดังนี้

4.1 วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง

ประเด็น ข้อเสนอต่างๆ ของ นปช. จะต้องมีการพูดคุยกันด้วยเหตุผลก่อน

“...หลักก็คือว่าตกลงกันว่าจะคุยกันอย่างไรก่อน อย่าเพิ่งบอกว่าก่อนจะคุยกันต้องอย่างไรอย่างนี้ มาคุยกรอบว่าจะคุยกันในสถานการณ์อย่างไร เพราะฉะนั้นเรื่องยุบสภาถ้ามาตั้งบอกว่ายุบก่อนแล้วค่อยคุย เพราะผมยุบสภา ผมก็ไปหาเสียงล่ะครับ ผมไม่รู้จะไปคุยอะไรแล้วนะครับ และนปช. ลงเลือกตั้งหรือเปล่า หรือ นปช. กับเพื่อไทยคือกลุ่มเดียวกัน หรืออะไร ไซ้ใหม่ครับ มันไม่สามารถตอบได้...” (21 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ขันใน “วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง” โดยระบุเกี่ยวกับข้อเสนอของกลุ่มแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ว่าให้นายกรัฐมนตรีประกาศยุบสภา ก่อน จากนั้นจึงจะมีการดำเนินการพูดคุยเจรจาทำความเข้าใจความตกลงระหว่างกัน ซึ่งประเด็นนี้นายกรัฐมนตรีกล่าวในเชิงขบขันว่า หากตนยุบสภา แล้ว คงจะไม่สามารถมานั่งเจรจาด้วยได้ เพราะคงต้องออกไปเตรียมตัวหาเสียงเลือกตั้งใหม่ และสุดท้าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) พรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันกับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เอง ก็ต้องออกไปหาเสียงเลือกตั้งเช่นเดียวกัน

5. จูงใจโดยใช้รางวัล (Rewards as Appeal)

สำหรับจุดจูงใจโดยใช้รางวัลนั้นเป็นการพูด หรือสื่อสาร เพื่อสร้างให้ผู้รับสารรู้สึกดี มีความพึงพอใจ และคาดหวังผลบางอย่างจากคำพูดเหล่านั้น เนื่องจากสิ่งที่พูดมานั้นมีผลประโยชน์แก่ตัวผู้รับสารเอง อย่างไรก็ตามการพูดเหล่านี้ ผู้พูดย่อมหวังผลทางใดทางหนึ่งที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกพอใจเหล่านั้น เช่น ความนิยมชมชอบในตัวผู้พูด ตลอดจนการสนับสนุนในการกระทำต่างๆ สำหรับรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ พบการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยเน้นจุดจูงใจโดยใช้รางวัล เรียงลำดับตามประเภทวาทกรรม พร้อมยกตัวอย่างประเด็นที่พบ โดยผู้วิจัยเลือกเน้นบางประเด็น ที่เห็นว่าสะท้อนลักษณะของจุดจูงใจมากที่สุด ดังต่อไปนี้

5.1 วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลเกี่ยวกับปัญหาภัยแล้ง

“...ยกตัวอย่างเช่นในเรื่องของปัญหาที่พี่น้องประชาชนเกือบทุกภาคแล้วในขณะนี้ แม้กระทั่งภาคใต้แล้วเริ่มเดือดร้อน นั่นคือปัญหาเรื่องภัยแล้ง การติดตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับน้ำ การติดตามสถานการณ์ความช่วยเหลือที่จะต้องให้กับพี่น้องประชาชน ในหลายพื้นที่ ซึ่งกำลังขาดแคลน ในเรื่องนี้มันมีการดำเนินการ มีการสั่งการอย่างต่อเนื่องนะครับ ในภาคเหนือเองก็มีปัญหาจากเรื่องของหมอกควัน ก็มีการติดตามเรื่องนี้

เช่นเดียวกันในการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ก็ได้พูดถึงการที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะในช่วงโอกาสที่มีความเป็นไปได้ในการที่จะทำฝนหลวง เพื่อแก้ไข...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การแก้ปัญหาภาคการเกษตร

“...เช่นเดียวกับในภาคการเกษตร นะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแก้ปัญหาตกค้างเกี่ยวกับการประกันรายได้ของพี่น้องเกษตรกร ที่ปลูกมัน ปลูกข้าวโพด ก็ได้มีมติคณะรัฐมนตรีแก้ไข ซึ่งน่าจะครอบคลุมกับพี่น้องประชาชนทุกกลุ่มแล้วนะครับที่ยังคิดว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคในการได้รับเงินชดเชยในส่วนของโครงการประกันรายได้ และในส่วนของข้าวเองก็มีการปรับระบบ ในเรื่องของการประกาศราคาอ้างอิงนะครับ ซึ่งเดิมนั้นประกาศทุก 15 วัน แต่ว่าเมื่อเจอกับภาวะซึ่งตลาดค่อนข้างจะผันผวน ก็เปลี่ยนมาเป็นประกาศทุก 7 วัน แล้วก็ได้มีการประกาศราคาอ้างอิงใหม่ตั้งแต่วันที่ 8-14 มีนาคมไปเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะให้มีเกษตรกรซึ่งได้รับเงินชดเชยนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินโครงการพัฒนาภาคใต้

“...อีกประเด็นหนึ่งก็คือในส่วนภาคใต้ ซึ่งในการประชุมในวันพฤหัสบดีที่ผ่านมา ก็ได้มีการประชุมในส่วนของครม. ที่ดูแลเรื่องการพัฒนาภาคใต้ก็ได้มีการเร่งรัดบรรดาโครงการ และก็มาตรการในการพัฒนานะครับ เพื่อที่จะให้มีผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน รวดเร็วขึ้น เป็นไปตามเป้าหมายนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การช่วยเหลือเยียวยาครอบครัวของ พ.ต.อ.สมเพียร เอกสมญา ที่ถูกสังหารเสียชีวิต

“...ความสูญเสียที่เกิดขึ้นผมก็ขอแสดงความเสียใจไปยังครอบครัวอีกครั้งหนึ่งนะครับ ในนามของพี่น้องประชาชนคนไทย เมื่อวานนี้ผมก็ได้มีโอกาสที่จะไปร่วมในงานสวดอภิธรรมศพนะครับ ซึ่งได้พบกับครอบครัวและทางทนายนั้นก็จะได้มีการดำเนินการเยียวยา นะครับ นอกจากตามกฎหมายเกณฑ์ กฎระเบียบแล้ว ก็ต้องขอขอบคุณครับว่ามีพี่น้องประชาชนที่ดี สื่อมวลชนที่ดี ได้ร่วมกันนะครับในการที่จะมอบความช่วยเหลือให้กับครอบครัว ซึ่งในส่วนของระเบียบราชการนั้น ส่วนหนึ่งก็คือการที่จะมีการรับบุตรอีก 1 คน คือมี 1 คนรับราชการตำรวจอยู่แล้วให้เข้ามารับราชการได้ด้วยนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น โครงการการประกันรายได้ข้าว

“...ส่วนปัญหาของพี่น้องเกษตรกรโดยเฉพาะเกษตรกรที่ปลูกข้าว นะครับ ในเรื่องของโครงการการประกันรายได้ได้นั้นก็ขอเรียนว่าหลังจากที่ได้มีการปรับในเรื่องของอัตราราคาอ้างอิงและอัตราค่าชดเชยถึงขั้นนะครับ มีโครงการการแทรกแซง แล้วในขณะนี้ก็มีแนวทางในการจูงใจให้โรงสีต่างๆ เข้ามาร่วม สถานการณ์ก็ดูจะผ่อนคลายลงไปบ้าง แต่ก็ยังจะมีการติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลด้านเศรษฐกิจ ในส่วนของราคาข้าว

“...หันมาดูเรื่องของเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง กับพี่น้องประชาชน ปัญหาเรื่องข้าว เป็นปัญหาซึ่งได้รับการร้องเรียนมากค่อนข้างมากในช่วง 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมา ก็ขอเรียนว่าขณะนี้กระทรวงพาณิชย์ได้ไปดำเนินการในมาตรการแทรกแซงที่เราเรียกว่า มาตรการตั้งโต๊ะซื้อข้าว เพื่อยืนยันว่าราคาอ้างอิงที่รัฐบาลประกาศนั้น เป็นราคาตลาดที่แท้จริง ก็ได้มีการดำเนินการไปแล้วในส่วนของภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน และขณะนี้ก็มีเรื่องร้องเรียนที่เข้ามาจากปริมาณล้นด้วย อย่างเช่น จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผมได้ขอให้ทางกระทรวงพาณิชย์ได้เข้าไปติดตามเรื่องนี้ นอกจากนั้นโครงการประกันรายได้ในรอบ 2 ก็เริ่มต้นแล้วมีการขึ้นทะเบียน มีการเริ่มทำสัญญา และก็การประกาศราคาอ้างอิงราคาประกัน ซึ่งจะนำไปสู่การชดเชยต่อไป อันนี้ก็ต้องดำเนินการเร่งรัดเพื่อให้ทันกับข้าวที่จะออกมาซึ่งเป็นจำนวนมากในเดือนมีนาคมนี้ ก็ขอเรียนยืนยันว่าโครงการประกันรายได้เป็นโครงการซึ่งพี่น้องเกษตรกรทุกรายได้ประโยชน์นะครับ เพราะฉะนั้นรีบดำเนินการในเรื่องของการที่จะทำประชาคม จดทะเบียน ทำสัญญา และก็จะมีโอกาสมารับเงินชดเชย...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การแก้ไขปัญหาหนี้เกษตรกร

“...ที่สำคัญในขณะนี้ที่มีความก้าวหน้าไปมาก จะเป็นปัญหาการแก้ไขปัญหาในเรื่องของหนี้สินครับ สัปดาห์ที่ผ่านมา เราได้เห็นความคืบหน้าในหลายพื้นที่ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้เกษตรกร ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปลายปีที่แล้วนะครับ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เดินทางไปยังพื้นที่ต่างๆ ในประเทศนะครับ ท่านไปที่พิษณุโลก สุโขทัย ตรัง เป็นต้นนะครับ และก็ได้ไปติดตามหลายจังหวัดครับมีความคืบหน้าเป็นที่น่าพอใจ คือสามารถโอนหนี้เข้าสู่ระบบได้เป็นจำนวนมาก หรือมีการปรับโครงสร้างหนี้ไปได้...” (7 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้ำหนัก ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้รางวัลใน “วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล” เช่นในการกล่าวถึง การดำเนินงานของรัฐบาลเกี่ยวกับปัญหาภัยแล้ง นอกจากจะรายงานถึงการติดตามสถานการณ์ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องในด้านต่างๆ แล้ว ผู้สร้างสารยังกล่าวว่าจะดำเนินการทำฝนหลวง เพื่อแก้ไขปัญหาให้ประชาชนอีกด้วย จากนั้นในประเด็นการแก้ไขปัญหาของประชาชนที่อยู่ในภาคการเกษตร มติคณะรัฐมนตรีก็มีการดำเนินการที่จะแก้ไขให้เกษตรกรได้รับเงินชดเชยในส่วนของโครงการประกันรายได้ และการปรับระบบในเรื่องของการประกาศราคาอ้างอิงของข้าว จากนั้นในประเด็นการดำเนินโครงการพัฒนาภาคใต้ นายกรัฐมนตรีระบุว่าได้ดำเนินการเร่งรัดโครงการ และมาตรการต่างๆ ในการพัฒนาให้มีผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนมากขึ้นแล้ว ส่วนกรณีการช่วยเหลือเยียวยาครอบครัวของ พ.ต.อ.สมเพียร เอกสมญา ที่ถูกสังหารเสียชีวิตขณะปฏิบัติภารกิจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแจ้งว่าทางการได้มีการดำเนินการเยียวยาช่วยเหลือครอบครัว โดยการรับบุตร 1 คน เข้ารับราชการตลอดจนการแก้ไขปัญหาหนี้เกษตรกรที่มีความคืบหน้า หลายพื้นที่ที่สามารถโอนหนี้เข้าสู่ระบบได้เป็นจำนวนมาก หรือมีการปรับโครงสร้างหนี้ได้

5.2 วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้เดือดร้อน

“...เรื่องของการที่ฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมืองนั้นคะ เมื่อต้นสัปดาห์ที่ผ่านมา ครม. ได้มีการอนุมัติงบประมาณเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับผลกระทบ ไม่ว่าจะเป็นการปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ กองทุนชดเชยรายได้ที่จะให้กับผู้ประกอบการและลูกจ้าง บริเวณพื้นที่การชุมนุม ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงก็คือคุณอภิรักษ์ศักดิ์ สุภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ค่ะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้น้อมนำใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้รางวัลใน “วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง” โดยระบุถึงมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง ว่ามีการอนุมัติงบประมาณเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับผลกระทบ เช่น การปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ การจัดทำกองทุนชดเชยรายได้ให้ผู้ประกอบการและลูกจ้างบริเวณพื้นที่การชุมนุม

6. จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจ (Motivation Appeal)

สำหรับจุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจ เป็นการพูด หรือสื่อสาร เพื่อสร้างความรู้สึกทางใดทางหนึ่งแก่ผู้รับสารในลักษณะที่ใช้สิ่งที่เป็นแรงจูงใจของผู้รับสารมากแล้ว เช่น สิ่ง que ผู้รับสารเรียนรู้เมื่อมีประสบการณ์ผ่านเข้ามาในชีวิต ไม่ว่าจะเป็น ความรักชาติ ความรักในเพื่อนมนุษย์ ศาสนาและค่านิยมต่างๆ ทั้งนี้เพื่อหวังผลทางใดทางหนึ่งที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกเหล่านั้น สำหรับรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 พบการสร้างสารเพื่อการน้อมนำใจ โดยเน้นจุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจเรียงลำดับตามประเภทวาทกรรม พร้อมยกตัวอย่างประเด็นที่พบ โดยผู้วิจัยเลือกเน้นบางประเด็น ที่เห็นว่าสะท้อนลักษณะของจุดจูงใจมากที่สุด ดังต่อไปนี้

6.1 วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง

ประเด็น เหตุการณ์ปราบปรามการ

“...จุดยืนของผมของรัฐบาลนั้นชัดเจน เรื่องของการชุมนุมทางการเมืองนั้นเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่พึงกระทำได้ รัฐบาลไม่ได้ถือว่าการชุมนุมนั้นเป็นเรื่องของการที่จะเป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล แต่เป็นการชุมนุม

แสดงออกทางการเมือง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นครับ สิทธิตามรัฐธรรมนูญกำกับเอาไว้ชัดเจนว่า ต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธและต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับพี่น้องประชาชน...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้เลขาธิการนายกฯ ประสานงานกับ นายแพทย์ เหวง โตจิราการ แกนนำ นปช. ดูแลการชุมนุมให้เป็นไปตามกติกา 14

“...ผมก็หวังว่าวันนี้ทางคุณหมอเหวงก็จะให้บุคคลเหล่านี้ได้ประสานมา เราจะได้มีความสบายใจว่าการเคลื่อนไหวของทุกกลุ่มต่างๆ นั้นเป็นไปตามกติกา กติกาที่ว่าที่เราจะยึดก็คือรัฐธรรมนูญ และกฎหมายของบ้านเมือง รัฐบาลได้ยึดถือเอาคำวินิจฉัยของศาลปกครองเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2551 มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ตรงนั้นก็คือคำวินิจฉัยชัดเจนครับ ชัดเจนว่าการชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ ตามรัฐธรรมนูญไม่ได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับพี่น้องประชาชนนั้นย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีขอความร่วมมือประชาชนต่อสู้กับความไม่ถูกต้อง

“...ผมอยากจะเรียนครับว่าผมไม่ขัดข้องที่พี่น้องประชาชนอยากจะมาชุมนุมแสดงออกโดยสงบ แต่ขณะเดียวกันก็มีความชัดเจนว่ามีคนกลุ่มหนึ่งซึ่งต้องการเห็นความวุ่นวาย ความรุนแรงเกิดขึ้นในบ้านเมืองของเรา ไม่ใช่พี่น้องประชาชนส่วนใหญ่ที่จะมาชุมนุมหรือกรอครับ แต่เป็นคนกลุ่มเล็กๆ ซึ่งมีวาระแอบแฝงเพื่อประโยชน์ของตนเอง เพราะฉะนั้นผมอยากจะเรียนครับวันนี้ไม่ใช่การต่อสู้ระหว่างรัฐบาลกับผู้ที่จะมาชุมนุม หรือคนเสื้อแดง ไม่ได้เป็นการต่อสู้ระหว่างพรรคการเมืองครับ แต่วันนี้สิ่งที่ผมอยากจะเชิญชวนก็คือว่า อยากให้พี่น้องประชาชนคนไทยส่วนใหญ่ต่อสู้กับคนที่ต้องการเห็นบ้านเมืองมีแต่ความรุนแรงและความวุ่นวาย เพื่อประโยชน์ของคนกลุ่มเล็กๆ...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น รัฐบาลขอความกรุณาทุกฝ่ายผนึกกำลังกันมาต่อสู้กับคนที่ต้องการความรุนแรง

“...รัฐบาลมีจุดยืนชัดเจนว่า เราเคารพสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ขอความกรุณาว่าการนำเสนอล่าช้าที่ไปอ้างว่ารัฐบาลจัดทำบัญชีดำบ้าง ก้าวล่วงไปจนถึงเรื่องของพระสงฆ์บ้าง อ้างว่ารัฐบาลเตรียมใช้ความรุนแรงบ้าง สิ่งเหล่านี้ไม่เป็นความจริง ผมยืนยันได้และผมคิดว่ารัฐบาลได้พิสูจน์มาแล้วตลอดระยะเวลาปีเศษๆ ที่ผ่านมา ว่ารัฐบาลนี้ไม่นิยมการดำเนินการในลักษณะเช่นนั้น...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคิดเห็นของประชาชน

“...แล้วก็อยากจะบอกด้วยว่ามีประชาชนจำนวนมาก อีกด้านหนึ่งที่หงุดหงิดอยู่ ส่งข้อความมาถึงผมเหมือนกัน นอกเหนือจากบอกว่าไม่เห็นด้วยกับผู้ชุมนุมเรื่องยุบสภาฯ ก็ส่งข้อความมาบอกว่า คือถ้าต้องสลายก็สลาย ผมก็อยากจะขออภัยว่าอย่าใจร้อน อย่าใจร้อน ถ้าดีที่สุดในนี้ผมถึงบอกใจครับ ชุมนุมไป มาคุยกัน คุยนานกันไป อย่างนี้บ้านเมืองก็เดินไปข้างหน้าได้ ถ้าทุกฝ่ายมีความจริงใจอย่างนี้ผมว่าต้องทำอย่างนี้ แต่ถ้าเขาปฏิเสธอีก ผมก็ต้องคิดว่าจะเดินหน้าอย่างไรต่อไปที่จะเหมาะสม...” (21 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง” โดยในประเด็น เหตุการณ์ป่าระเบิดธนาคาร นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนของตนเองและรัฐบาลว่าการชุมนุมทางการเมือง เป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่พึงกระทำได้ แต่ต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธ และต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน เป็นการใช้แรงจูงใจของความเป็นประชาธิปไตย ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ จากนั้นจึงเน้นสร้างแรงจูงใจในเรื่องของการชุมนุม และการแสดงออก ว่าควรเป็นไปโดยสงบ ไม่สร้างความรุนแรง และความวุ่นวาย เพื่อประโยชน์ของคนกลุ่มเล็กๆ ทั้ง เพื่อให้ประเทศชาติบ้านเมืองเดินไปข้างหน้าต่อไปได้

6.2 วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล

ประเด็น การดำเนินงานด้านการศึกษาของรัฐบาล ในส่วนของการทำระบบการบริหารจัดการใหม่ทางการศึกษา

“...ส่วนสุดท้ายก็คือเรื่องของการทำระบบการบริหารจัดการใหม่ทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เราจะเน้นก็คือการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ซึ่งเราได้มีการประเมินตัวเลขออกมาอย่างชัดเจนแล้วว่า สถานศึกษาที่ได้โอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ปรากฏว่ามีคุณภาพมาตรฐานหลังจากการถ่ายโอนไปแล้วดีเท่าเดิม หรือดีขึ้น ซึ่งเป็นการยืนยันว่าการที่เราให้ท้องถิ่นเข้ามาดูแลสถานศึกษามากขึ้นนั้น จะช่วยในเรื่องของการปรับปรุงคุณภาพ และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีให้ความเชื่อมั่นว่าจะไม่ละเลยต่อปัญหาที่ประชาชนประสบ นอกเหนือจากปัญหาทางการเมือง

“...อย่างไรก็ตามครั้นอยากขอเรียนว่าแม้ว่าหลายคนใจจดใจจ่ออยู่กับเรื่องนี้ ก็ต้องเรียนว่าการทำงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชนในหลายๆ กลุ่มนั้นก็ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผมอยากให้ความมั่นใจว่าพี่น้องประชาชนทุกคน ทุกกลุ่ม ซึ่งมีความเดือดร้อน มีปัญหาอยู่หลายปัญหานั้น รัฐบาลไม่ได้ละเลยในเรื่องนี้เลยนะครับ ไม่ว่าจะในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะในช่วงปัจจุบัน และรวมไปถึงการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่รัฐบาลจะต้องทำในสัปดาห์หน้าด้วย...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับแนวคิดนำโครงการที่อยู่ในเงินกู้เข้าสู่งบประมาณประจำปี 2554

“...ขณะเดียวกันครับผมต้องขอย้ำครับว่า ความจำเป็นของรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจยังมี ซึ่งขณะนี้เนื่องจากกฎหมายที่จะให้อำนาจในการกู้เงินในรอบที่สองนั้นยังไม่ผ่านสภา รัฐบาลเองก็มีการปรับแนวคิด

ที่จะนำเอาโครงการต่างๆ ซึ่งอยู่ในเงินกู้ตรงนั้นเข้ามาสู่ระบบงบประมาณตามปกติ ผมก็อยากจะให้มีการผลักดันงบประมาณประจำปี 2554 เป็นไปตามกำหนดครับ เพื่อที่จะทำให้เรามีความมั่นใจ 100 เปอร์เซ็นต์ว่าเศรษฐกิจนั้นจะฟื้นตัวขึ้นมาได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศในการที่จะมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ และมีหลักประกันความมั่นคงมากยิ่งขึ้น ..." (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การปรับโครงสร้างหนี้ โดยทำแผนพร้อมเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับประชาชนมากกว่า 500,000 ราย

"...นอกเหนือจากการฟื้นฟูเศรษฐกิจ นอกเหนือจากการยกระดับโครงสร้างการเมืองแล้ว รัฐบาลก็ยังมุ่งในการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนที่ยากจนมากที่สุด ก็คือ คนที่เป็นหนี้ พร้อมๆ กันไปครับ ในวันที่ 7 นี้ ก็จะมีการนำเสนอแผนของการปรับหนี้ของเกษตรกรเข้าสู่การประชุมของคณะรัฐมนตรี ผมได้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นมาชุดหนึ่ง มีท่านรองนายกฯ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ เป็นประธาน ให้ทำข้อเสนอมาแล้วครับว่า จะมีการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกองทุนฟื้นฟู ไม่ได้เป็นสมาชิก เป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส. หรือสถาบันการเงินอื่นอย่างไร ขณะนี้ได้ทำแผนมาแล้วพร้อมเสนอคณะรัฐมนตรีครับ จะเป็นแผนของการแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับพี่น้องประชาชนมากกว่า 500,000 รายนะครับ ซึ่งจะมีการเรียงลำดับไปว่า จะมีการผ่อนปรน ปรับโครงสร้างหนี้ และรัฐบาลจะเข้าไปสนับสนุนสถาบันการเงินหรือกองทุนฟื้นฟูอย่างไร เพื่อให้พี่น้องประชาชนนั้นได้รับการลดภาระในเรื่องของการชำระหนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนต่อไปได้..." (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงหน้าที่ของรัฐบาลที่จะแก้ปัญหาค่าความยากจนให้กับประชาชน

"...ผมเรียนครับว่าการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน หรือปัญหาโครงสร้างหรือความไม่เป็นธรรมนั้น รัฐบาลได้ทำมาโดยลำดับ ระบบสวัสดิการที่เริ่มก่อตัวเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาจากนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาฟรี การเรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ สิ่งต่างๆ เหล่านี้กำลังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญครับว่า ทำไมเราจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดว่าปฏิทินงบประมาณสำหรับปีต่อไป งบประมาณต่อไป จะต้องดำเนินการเป็นปกติ เพราะถ้าหากว่ากระบวนการงบประมาณตรงนี้ชะงักงัน นโยบายต่างๆ ที่ได้ริเริ่มและทำไป ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับพี่น้องประชาชนคนยากจนผู้ด้อยโอกาส หรือผู้มีรายได้น้อย จะสะดุดหยุดลง เพราะฉะนั้นตรงนี้เป็นสิ่งที่รัฐบาลกำลังเร่งดำเนินการ..." (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับโครงการไทยเข้มแข็ง

"...งบประมาณปี 54 ก็ได้มีการอนุมัติเช่นเดียวกัน สิ่งที่จะเรียนครับก็คือว่างบประมาณปี 54 นี้จะเป็นงบประมาณที่เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20 นะครับ เป็นเงินรวมทั้งสิ้นสองล้านเจ็ดหมื่นล้านบาท เป็นงบประมาณซึ่งขาดดุลนะครับอยู่ประมาณสี่แสนล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 4 ของ GDP ที่อยากทำความเข้าใจก็คือว่า การขาดดุลตรงนี้นั้นครับ เราจะดำเนินการโดยขณะนี้จะไม่มีการดำเนินการกู้เงินในส่วนของ พ.ร.บ. ที่เราเรียกว่า พ.ร.บ. ไทยเข้มแข็ง อีกสี่แสนล้านบาทหลัง อันนี้ก็เป็นผลมาจากการที่เศรษฐกิจฟื้นตัว แล้วก็มีรายได้เข้า

มามากขึ้น เพราะฉะนั้นการกระตุ้นการลงทุน ซึ่งเดิมเราวางไว้ว่าจะต้องใช้ พ.ร.บ.กู้เงินเข้ามานั้น ขณะนี้เราจะเข้ามาทำในระบอบงบประมาณ และการกู้เงินตามปกติ ที่ไม่ต้องมีอำนาจพิเศษ เพราะฉะนั้นจะเห็นนะครับว่า หลังจากที่เรบริหารงานมาแล้ว จากเดิมซึ่งเราคิดว่า จะต้องมีการกู้เงินพิเศษถึงแปดแสนล้าน ขณะนี้ก็จะไม่มีความจำเป็นนะครับ และงบประมาณในครั้งนี้ ก็จะมีทั้งการลงทุนที่เป็นแผนที่เกี่ยวข้องกับไทยเข้มแข็ง ทั้งในเรื่องแหล่งน้ำ ทั้งในเรื่องโรงเรียน, โรงพยาบาล ทั้งในเรื่องถนนหนทาง ซึ่งเคยได้คุยกับพี่น้องประชาชนเอาไว้ และก็ก็เป็นงบประมาณซึ่งได้จัดงบประมาณไว้มากที่สุดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการของพี่น้องประชาชนนะครับ ที่เป็นนโยบายสำคัญในการดูแลให้พี่น้องประชาชนนั้นมีความมั่นคง และเป็นการแก้ไขปัญหาพื้นฐานในเรื่องของความยากจนและความเป็นธรรม อันนี้ก็เป็นงานที่มีความคืบหน้าไป ..." (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น กฎหมายงบประมาณ

"...มติคณะรัฐมนตรีที่น่าสนใจนะครับ ผมอยากเรียนว่า แต่ละเรื่องนั้นก็มีการทำงานอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องของเศรษฐกิจนั้น กฎหมายงบประมาณ ขณะนี้รัฐบาลก็ได้มีความพร้อมและได้เสนอสู่การพิจารณาของรัฐสภา นั่นหมายถึงว่าเราคาดว่าจะปลายเดือนนี้ เราจะสามารถเปิดสมัยประชุมวิสามัญพิจารณางบประมาณประจำปีงบประมาณ 2554 ได้ และจะเป็นไปตามตารางปฏิทินงบประมาณ ซึ่งคาดว่าจะทำให้งบประมาณนั้นผ่านความเห็นชอบของทั้งสองสภาได้ประมาณกลางเดือนกันยายน พร้อมทั้งจะประกาศใช้ต้นปีงบประมาณ ในวันที่ 1 ตุลาคม ซึ่งงบประมาณตัวนี้จะมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าเป็นงบประมาณที่จะทำให้การกระตุ้นเศรษฐกิจนั้นสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง รัฐบาลได้เล็งลุ่มแผนในการที่จะกู้เงิน เดิมที่พี่น้องประชาชนจะจำได้ครับว่ามีการพูดว่าจะมีการกู้เงินเป็นกรณีพิเศษ 8 แสนล้านนั้น รัฐบาลจะยกเลิกการกู้เงิน 4 แสนล้าน เอาโครงการที่เราเรียกว่าไทยเข้มแข็งทั้งหลาย มาบรรจุเอาไว้ในปีงบประมาณปีนี้ ปีที่กำลังทำอยู่นี้กับอีก 2 ปี ข้างหน้า เพราะฉะนั้นการลงทุนในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับไทยเข้มแข็ง การที่จะกระตุ้นให้เศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะได้รับผลกระทบจากการชุมนุมนั้น งบประมาณฉบับนี้จึงมีความสำคัญ และก็ก็เป็นงบประมาณซึ่งได้วางแนวทางที่มีเงินเพียงพอสำหรับงบประมาณทางด้านสวัสดิการต่างๆ ที่เป็นนโยบายหลักของรัฐบาลไว้ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ การศึกษาฟรี การรักษาฟรี และเรื่องอื่น ๆ รวมถึงการประกันรายได้ของเกษตรกรด้วย..." (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงแผนกระตุ้นเศรษฐกิจ ด้วยการลงทุนในโครงการไทยเข้มแข็ง

"...เครื่องมือสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจก็คืองบประมาณ งบประมาณปีนี้ รัฐบาลได้จัดไว้ที่ 2 ล้าน 7 หมื่นล้านบาท เป็นงบประมาณขาดดุลประมาณ 4 แสนกว่าล้าน ซึ่งงบประมาณนี้ เป็นงบประมาณที่นำเอาเรื่องของการงบประมาณ หรือการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติเช่นเดียวกัน ที่พูดเช่นนี้ก็ มี 2 เหตุผลครับ เหตุผลแรกก็คือในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปีที่แล้ว รัฐบาลคิดว่าอาจจะมีความจำเป็นที่จะต้องกู้เงินพิเศษเป็นกรณีพิเศษนั้นถึง 800,000 ล้านบาทเพื่อเข้ามากระตุ้นเศรษฐกิจ แต่ว่าหลังจากที่การบริหารงานผ่านไปประมาณ 1 ปี ปรากฏว่าเศรษฐกิจเติบโตเข้มแข็งฟื้นตัวได้เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นความจำเป็นในการที่จะกู้ยืมเงินพิเศษ 400,000 ล้านบาทหลัง ซึ่งเดิมจะออกเป็นพระราชบัญญัติ นั้นก็ไม่มีมีความจำเป็นอีกต่อไป แต่โครงการที่จะมีการดำเนินการในการใช้เงินกู้ตรงนั้น ซึ่งเป็นโครงการไทยเข้มแข็ง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของถนน

หนทาง แหล่งน้ำ โรงเรียน โรงพยาบาล และเรื่องอื่นๆ นั้น ยังเป็นความตั้งใจของ รัฐบาลที่จะลงทุนอยู่ โดยเดิมนั้นการใช้เงินก็จะใช้ในช่อง 3 ปีข้างหน้า...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงการใช้งบประมาณปี 54 ในโครงการต่างๆ

“...เพราะฉะนั้นงบประมาณที่จัดไว้สำหรับปี 54 นั้น ก็ยังเป็นงบประมาณที่จะดูแลในเรื่องของการเรียนฟรี 15 ปี จะเป็นงบประมาณที่ดูแลในเรื่องของเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุกับพี่น้องประชาชนกว่า 5 ล้านคน มีการจัดเบี้ยสำหรับคนพิการ 800,000 กว่าคน มีเรื่องของการเพิ่มงบประมาณต่อหัวในโครงการรักษาพยาบาลฟรี ซึ่งเดิมเป็นโครงการ 30 บาทนั่นเอง มีการจัดงบประมาณไว้สำหรับการประกันรายได้เกษตรกร ซึ่งจะเพียงพอต่อการดูแลเกษตรกรที่เพาะปลูกข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง โดยเฉพาะในส่วนของข้าวนั้นสามารถที่จะดำเนินการในเรื่องของการประกันรายได้ได้ 2 รอบเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นงบประมาณทั้งหมดนี้ จะเป็นงบประมาณที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ นำในเรื่องของโครงสร้างทางการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติ มีการเดินหน้าในเรื่องของการดูแลสวัสดิการของพี่น้องประชาชนเป็นสำคัญ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และดำเนินการในเรื่องของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็น...” (30 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล” อาจมีความคล้ายคลึงกับจุดจูงใจโดยใช้รางวัล หากแต่ในส่วนนี้ ผู้วิจัยพิจารณาว่าเป็นการกล่าว โดยเน้นถึงการมุ่งช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลพึงกระทำ และเป็นแนวทางเพื่อประโยชน์สุขแก่สังคมโดยรวม ซึ่งประชาชนทุกคนย่อมคาดหวังให้เกิดขึ้น ทั้งนี้ในประเด็นการดำเนินงานด้านการศึกษาของรัฐบาล ผู้สร้างสารกล่าวถึง การจัดทำระบบการบริหารจัดการใหม่ทางด้านการศึกษา ที่เน้นการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ซึ่งมีข้อยืนยันว่าทำให้คุณภาพมาตรฐานดีขึ้น และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ดี พร้อมกับเน้นว่าแม้ว่าบ้านเมืองจะมีปัญหาทางการเมือง แต่การทำงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาของประชาชนก็ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับแนวคิดนำโครงการที่อยู่ในเงินกู้เข้าสู่งบประมาณประจำปี 2554 โดยย้ำถึงความจำเป็นของรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจ จึงปรับแนวคิดที่จะนำเอาโครงการต่างๆ ซึ่งอยู่ในเงินกู้เข้ามาสู่ระบบงบประมาณตามปกติ ทั้งนี้ ก็เพื่อประโยชน์ของประชาชนทั่วทั้งประเทศในการที่จะมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ และมีหลักประกันความมั่นคงมากยิ่งขึ้น และในประเด็นของการปรับโครงสร้างหนี้ รัฐบาลก็มีแผนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับประชาชนมากกว่า 500,000 ราย โดยเตรียมเสนอแผนของการปรับหนี้ของเกษตรกรเข้าสู่การประชุมของคณะรัฐมนตรี ทั้งเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกองทุนฟื้นฟู และที่ไม่ได้เป็นสมาชิก เกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือสถาบันการเงินอื่นๆ ทั้งหมดนี้ก็เพื่อแก้ปัญหาความยากจน ซึ่งในส่วนของการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนนั้น รัฐบาลได้ดำเนินการเรื่องระบบ

สวัสดิการ เช่น การรักษาฟรี การเรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ ซึ่งจะทำให้ได้อย่างต่อเนื่องก็ต่อเมื่อปฏิทินงบประมาณสำหรับปีต่อไปดำเนินการไปเป็นปกติ ซึ่งจะสามารถนำงบประมาณตรงนี้ไปดำเนินการตามโครงการต่างๆ ได้ก็เพื่อช่วยเหลือประชาชนคนยากคนจน ผู้ด้อยโอกาส หรือผู้มีรายได้น้อย ทั้งนี้ในประเด็นเกี่ยวกับโครงการไทยเข้มแข็ง นายกรัฐมนตรีย้ำถึงความสำคัญของงบประมาณปี 2554 ที่จะมีทั้งการลงทุนที่เป็นแผนที่เกี่ยวข้องกับไทยเข้มแข็ง เช่น เรื่องแหล่งน้ำ โรงเรียน, โรงพยาบาล ถนนหนทาง ที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการของประชาชนให้มีความมั่นคง แก้ไขปัญหาพื้นฐานในเรื่องของความยากจนและความเป็นธรรมได้

จากนั้นในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรียังคงกล่าวเกี่ยวกับ กฎหมายงบประมาณ และโครงการไทยเข้มแข็ง ว่าสามารถเปิดสมัยประชุมวิสามัญพิจารณางบประมาณประจำปีงบประมาณ 2554 ได้ และจะเป็นไปตามตารางปฏิทินงบประมาณ ซึ่งคาดว่าจะประกาศใช้ต้นปีงบประมาณ 1 ตุลาคม ทั้งนี้ งบประมาณตัวนี้จะมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าเป็นงบประมาณที่จะทำให้การกระตุ้นเศรษฐกิจนั้นสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปลงทุนในเรื่องหลักๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการไทยเข้มแข็ง การที่จะกระตุ้นให้เศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีงบประมาณ 2 ล้าน 7 หมื่นล้านบาท เป็นงบประมาณขาดดุลประมาณ 4 แสนกว่าล้าน ซึ่งเป็นงบประมาณที่จะดูแลในเรื่องของการเรียนฟรี 15 ปี เบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุ เบี้ยสำหรับคนพิการ 800,000 กว่าคน การเพิ่มงบประมาณต่อหัวในโครงการรักษาพยาบาลฟรี การจัดงบประมาณสำหรับการประกันรายได้เกษตรกร ทั้งนี้ งบประมาณทั้งหมดนี้ เป็นงบประมาณที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็น

6.3 วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงแนวทางของการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง

“... ในสัปดาห์ที่ผ่านมาคือได้มีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และอีกหลายอำเภอในจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งการประกาศนี้ อย่างที่ผมทำความเข้าใจมาโดยตลอดครับ เป็นมาตรการในลักษณะของการป้องกันเหตุ หรือพยายามที่จะจัดระบบเพื่อให้เราสามารถเข้าไประงับเหตุ ซึ่งอาจจะมีความกระทบต่อความมั่นคงได้นะครับ ไม่ได้เป็นการไปละเมิดสิทธิของพี่น้องประชาชนในการที่จะมาชุมนุม เคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งรัฐบาลได้ยืนยันมาตลอดนะครับ ว่าสามารถที่จะทำได้ ก็ต้องเรียนครับว่าหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง และในช่วง 2 วันที่ผ่านมา ซึ่งเป็นช่วงที่มีผู้ชุมนุมเดินทางมาจากต่างจังหวัดเข้าสู่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้น ต้องขอขอบคุณครับว่าทุกอย่างนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงแนวทางการสลายชุมนุมภายใต้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน

“...โดยหลักความหมายจริงๆ ก็คือว่าเจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะไปสลายการชุมนุมได้ แต่การสลายการชุมนุม ศาลก็จะเขียนไว้ชัดเจนอีกเช่นเดียวกันในคำวินิจฉัยว่า ไม่ใช่ถ้าภาครัฐบอกจำเป็นจะสลายการชุมนุมแล้ว จะใช้วิธีการใดก็ได้ ศาลก็ได้เขียนชัดเจนว่าต้องยึดหลักสากล ซึ่งการยึดหลักสากลก็คือ การที่จะต้องเริ่มต้นจากการที่จะแจ้งกับผู้ชุมนุมก่อนว่าบางสิ่งที่เขาทำอยู่ มันเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ใช่เป็นการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ เราก็จะมีการแจ้ง หลังจากนั้นก็จะเตือนครับ ว่าขอให้ผู้ชุมนุมให้ความร่วมมือ ถ้าไม่ให้ความร่วมมือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่ก็จะมีการมาตรการจากเบาไปหาหนักอย่างไร...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงกฎหมายความมั่นคง

“...กฎหมายความมั่นคงที่หลายฝ่ายวิพากษ์วิจารณ์ก่อนหน้านี้ ว่าใช้แล้วจะเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ผมคิดว่าได้พิสูจน์แล้วว่า ๖๖๖ ได้ช่วยจำกัดไม่ให้เกิดการชุมนุมที่มีคนมากจนกวดยสถานการณ์ โอกาสสร้างความวุ่นวายได้ดีพอสมควร แม้ว่าจะมีบางเหตุที่เราก็ยังจับตาเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด อย่างเช่นกรณีระเบิดที่เกิดขึ้นเมื่อคืนที่ผ่านมา...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น มีประชาชนต้องการให้สลายการชุมนุมแบบเด็ดขาด

“...คือเอาสุดโต่งก่อน กลุ่มคนที่บอกว่าสลายการชุมนุมเด็ดขาด เพราะว่าผิดกฎหมายทงไม่ได้แล้ว นี่ผมต้องบอกว่าเมื่อวานนี้มีเสียงอย่างนี้เข้ามาเยอะมาก ผมก็อยากจะย้ำครับว่า รัฐบาลก็ต้องการบังคับใช้กฎหมาย แต่การบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เป็นไป เพื่อให้บ้านเมืองเกิดความสงบ ถ้าบังคับใช้กฎหมายด้วยวิธีการซึ่งทำให้บ้านเมืองไม่สงบนะครับ ก็ไม่ได้ช่วยให้บ้านเมืองมีลักษณะของการเป็นบ้านเมืองที่รักษากฎหมายอย่างแท้จริงนะครับ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงหน้าที่ของรัฐบาลและ คสช.

“...แนวทางการแก้ปัญหาที่เราทำมาตลอดเดือนกว่าๆ มันเป็นการแก้ปัญหาของประเทศ และวันนี้ปัญหาของการเคลื่อนไหว การก่อการร้ายต่างๆ มันไม่ใช่ปัญหาของราชประสงค์ มันเป็นปัญหาของประเทศ เพราะฉะนั้นการจะดำเนินการอะไรเพื่อแก้ปัญหา เป้าหมายไม่ได้อยู่ที่ว่าแค่มีว่าพื้นที่ราชประสงค์กลับคืนสู่ภาวะปกติ เป้าหมายจะเป็นของรัฐบาล จะเป็นของ คสช. ก็คือนำความปกติและความสงบกลับคืนมา ที่พูดอย่างนี้ไม่ได้หมายความว่า จะทำหรือไม่ทำอะไร แต่อยากบอกว่าจะทำหรือไม่ทำอะไร เป้าหมายสุดท้ายไม่ได้อยู่ที่แค่สี่แยกราชประสงค์ แต่อยู่ที่ความสุขของสังคมไทย เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็เป็นที่ผมต้องยืนยันนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเป้าหมายของปฏิบัติการในวันที่ 10 เมษายน

“...ข่าวคราวที่มันลับสน บางทีอาจจะต้องสอบถามจากท่านเอง ที่บอกว่าตกลงสลาย ไม่สลาย ประเด็นมันไม่ได้ยุติตรงนั้น ประเด็นอยู่ว่าจะแก้ปัญหาต้องทำอะไรบ้าง เป้าหมายสุดท้ายเป้าหมายหนึ่งแน่นอน คือ การคืนพื้นที่ให้กับประชาชน นะครับ แต่อะไรก่อนหลัง จังหวะเวลาทำเมื่อไหร่ครับ อันนี้ไม่ใช่สิ่งที่สามารถที่จะมาตอบกันตรงนี้ได้ว่าคืนนี้ พรุ่งนี้เจ็ดโมงเช้าจะต้องแล้วนะครับ ไม่ใช่อย่างนั้น...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจง พ.ร.ก.ฉุกเฉินจะสามารถป้องกันการเผยแพร่ข่าวสารที่กระทบต่อความมั่นคงได้

“...กฎหมายพิเศษจำเป็น ขณะนี้ยังจำเป็นอยู่ การที่เราต้องตั้งด่านแข็งแรง เพื่อที่ทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชน ซึ่งอาจจะถูกชักจูงเข้ามา เราก็จำเป็นต้องใช้ การที่จะช่วยไม่ให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกระทบกับความมั่นคง กระทบต่อสถานการณ์ฉุกเฉินจำเป็นต้องใช้ นะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุมที่ตั้งด่านเถื่อน

“...เหตุการณ์ที่สร้างความกระทบกระเทือนจิตใจให้กับพี่น้องประชาชนนั้น ส่วนหนึ่งก็เป็นผลมาจากความจำเป็นของเราที่จะต้องปฏิบัติการ เหตุการณ์แรกก็คือว่าหลังจากที่เราเห็นการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ชุมนุมนอกพื้นที่ในลักษณะที่ไปตั้งด่านเถื่อน ไปเคลื่อนไหวเพื่อกดดันข่มขู่คุกคามพี่น้องประชาชน ทาง ศอฉ.จึงได้มีนโยบายอย่างเด็ดขาดว่าเราจะต้องสกัดกั้น และไม่ให้เกิดกรณีเช่นนี้โดยเด็ดขาด...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น เหตุการณ์ปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุมที่อนุสรณ์สถาน

“...เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่อนุสรณ์สถาน ที่บริเวณดอนเมือง นะครับ ก็เป็นผลโดยตรงมาจากการที่ ศอฉ. บอกว่าต่อไปเราจะไม่ปล่อยให้มีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่มีการเคลื่อนที่ เคลื่อนไหวไปในพื้นที่ต่างๆแน่นอนครับ ในการปฏิบัติการก็มีความจำเป็นที่จะต้องสกัดกั้น ในที่สุดก็เกิดการปะทะกัน และก็เกิดความสูญเสียขึ้น แต่ตรงนี้เป็นสิ่งที่ผมเรียนยืนยันครับว่า เราได้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปกระชับพื้นที่

“...ปฏิบัติการที่รัฐบาลกำลังจะดำเนินการต่อไปนั้น ย่อมมีความเสี่ยงต่อการปะทะหรือการสูญเสียซึ่งก็ย่อมกระทบกระเทือนจิตใจของผู้คน แต่รัฐบาลรู้หน้าที่ว่าสิ่งใดที่จำเป็นจะต้องทำก็ต้องทำ ซึ่งนอกเหนือจากการที่กระชับพื้นที่การดูแลการเคลื่อนไหวกับภูมิภาคหรือกับปริมณฑลให้รัดกุมมากยิ่งขึ้นแล้ว การลิดรอน เพื่อนำไปสู่การที่จะให้ทางผู้ชุมนุมนั้น คืนพื้นที่ให้กับทางพี่น้องประชาชนนั้นก็มีการดำเนินการในด้านอื่นๆ ด้วย...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีสรุปแนวทางจัดการกับผู้ชุมนุม

“...แต่ผมขอย้ำครับว่า สิ่งที่รัฐบาลต้องการทำนั้น 1.ต้องการที่จะยืนยันบรรทัดฐานว่าเราต้องอดทนไม่
 จำนวนต่อข้อเรียกร้องที่มีการใช้วิธีการข่มขู่คุกคามไปจนถึงการก่อการร้าย 2.เราจะยึดหลักในการปฏิบัติงาน
 ให้เป็นไปตามแนวทางที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งในทางกฎหมาย ยอมรับในระดับระหว่างประเทศ เพื่อธำรงศักดิ์ศรีและ
 ความชอบธรรมของประเทศของเราที่เป็นนิติรัฐอย่างแท้จริง และ 3.ผมย้ำอีกครั้งครับ เราจะทำอะไร เราต้องทำ
 ให้สำเร็จ...” (2 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งจงใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาท
 กรรมว่าปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม” โดยชี้แจงถึงแนวทางของการประกาศใช้กฎหมาย
 ความมั่นคง ว่าเป็นมาตรการในลักษณะของการป้องกันเหตุมิให้เกิดเหตุร้ายแก่ประชาชน จากนั้น
 ในส่วนของแนวทางการสลายชุมนุม ภายใต้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์
 ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า การสลายการชุมนุมต้องยึดหลักสากล เพื่อให้
 ถูกต้องตามหลักการที่สุด เพื่อที่จะทำให้บ้านเมืองกลับเข้าสู่ความเป็นปกติ ไม่เกิดความเสียหาย
 หรือนำไปสู่ความรุนแรง และในการปฏิบัติใดๆ จะยึดประโยชน์ส่วนรวม และเคารพสิทธิเสรีภาพ
 ของประชาชนทุกคน ขณะเดียวกันก็จำต้องรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย เพื่อประโยชน์ของ
 คนทั้งประเทศ

ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงกรณีมีประชาชนต้องการให้สลายการชุมนุม
 แบบเด็ดขาด แต่นายกรัฐมนตรีได้ย้ำไปว่าการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้บ้านเมืองเกิดความสงบ
 ทั้งนี้ การบังคับใช้กฎหมายด้วยวิธีการที่รุนแรงไม่ใช่สิ่งที่จะช่วยให้บ้านเมืองสงบได้ โดยหลักการ
 นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า ควรใช้วิธีบอกกล่าวโน้มน้าวก่อน ต้องเริ่มจากการประกาศให้ผู้ชุมนุม
 รับทราบถึงขอบเขตของการชุมนุม และการบังคับใช้กฎหมายตามระดับต่างๆ จะไม่ใช่วิธีการรุนแรง
 หรือเข้าสลายการชุมนุมได้ตามอำเภอใจ เพราะรัฐบาลก็ไม่มีสิทธิ์อยู่นอกกฎหมายแต่ควร
 ดำเนินการใช้มาตรการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีขั้นตอนปฏิบัติที่ต้องทำจากเบาไปหาหนัก
 ทั้งนี้ หน้าที่ของรัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) นั้น เพื่อความปกติ
 และความสงบกลับคืนมา และสร้างความสงบสุขให้เกิดขึ้นแก่สังคมไทย อย่างไรก็ตามเป้าหมายที่
 สำคัญที่ต้องทำ คือ การคืนพื้นที่ให้กับประชาชน ขณะเดียวกันในการดำเนินการใช้พระราช
 กำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ยังช่วยสอดส่องดูแลควบคุมในส่วน
 ของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่กระทบกับความมั่นคงอีกด้วย

จากนั้นในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้ผู้ที่มีหมายจับต่างๆ เข้าสู่กระบวนการ
 ยุติธรรม เพราะทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย เป็นการสร้างมาตรฐานเดียวกันเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม
 ในปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ในเหตุปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุมที่อนุสรณ์สถาน อาจส่งผล

ให้เกิดสิ่งทีกระทบกระเทือนจิตใจประชาชน แต่เพราะเป็นความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติการ เพราะกลุ่มผู้ชุมนุมกระทำการผิดกฎหมายศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) จึงต้องดำเนินการอย่างเด็ดขาด ซึ่งกรณีนี้ไม่สามารถปล่อยให้มีการเคลื่อนไหวไปยังพื้นที่ต่างๆ แต่การดำเนินการทุกอย่างได้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ถูกต้อง เช่นเดียวกับแนวทางปฏิบัติการ นายกรัฐมนตรีได้เน้นถึงแนวทางที่รัฐบาลต้องทำ คือ 1. ต้องอดทน และไม่จำนนต่อข้อเรียกร้องที่มีการใช้วิธีการข่มขู่คุกคาม และการก่อการร้าย 2. ต้องยึดหลักในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งในทางกฎหมาย และในระดับระหว่างประเทศ และ 3. การดำเนินการต่างๆ ต้องทำให้สำเร็จ ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ต่างๆ ทางศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) จะดำเนินการอย่างโปร่งใส คือ อยู่ในหลักการอธิบายได้ ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็เพื่อรักษากฎหมาย รักษาการศึกษาของบ้านเมือง

6.4 วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการช่วยกันคิดหาทางออกเพื่อประเทศ

“...การเปิดกว้างไม่ใช่เฉพาะในกลุ่มผู้ชุมนุม นะครับ แต่ว่าทุกภาคส่วนที่กำลังช่วยกันคิด มีเสียงเรียกร้องว่าให้ปฏิรูปประเทศไทยก็มี มีเสียงเรียกร้องว่าน่าจะแก้รัฐธรรมนูญก็มี มีเสียงเรียกร้องว่าคงจะต้องมาทำอะไรบางสิ่งบางอย่างเพื่อให้สังคมลดความแตกแยกลงก็ดี สิ่งเหล่านี้ถ้าสามารถที่จะมาทำแผนร่วมกันนะครับ ซึ่งแน่นอนก็ต้องเกี่ยวข้องกับผู้ที่ชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายเสื้อแดง พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มอื่นๆ ทั้งหลายทั้งปวง ถ้ามาทำกัน ผมคิดว่ามันจะเป็นประโยชน์ที่สุด...”

“...ผมต้องการเห็นว่าวันนี้รัฐบาลได้ให้คำตอบที่ชัดเจนกับผู้ชุมนุมระดับหนึ่ง ไม่ได้ตอบสนองเรียกร้องเขา แต่ไม่ปิดทางของเป้าหมายในเรื่องของการที่จะมีกติการ่วมกันที่เป็นที่ยอมรับและเป็น ประชาธิปไตย ถ้าเขาไตร่ตรองตรงนั้นนะครับ กลับไปตั้งหลักแล้วก็เชิญชวนว่ามีคนอื่น ๆ ที่ไม่เป็นผู้ชุมนุม เขาก็มีข้อเรียกร้องเหมือนกันมานั่งคุยกันหาทางออก ผมอยากให้เมษาฯ นี้ จบลงอย่างนั้น แล้วก็อยากจะเห็นพี่น้องประชาชนคนไทยได้ฉลองสงกรานต์กันตามปกติครับ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างความเห็นต่างของสองฝ่าย

“...เพราะฉะนั้นประเด็นแรกที่ผมอยากจะบอกคือ เราไม่ต้องมาเถียงกันเรื่องเวลา เราต้องมาวางกันบนโต๊ะมากกว่าว่า อะไรที่จะทำให้ประเทศสงบ เดินหน้า เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย แล้วจะยึดเอาความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ไม่ได้ใช่ไหมครับ อย่างกลุ่มผู้ชุมนุมบอกวันเดียวกันให้ไม่ได้ ขณะเดียวกันรัฐบาลและกลุ่มคนจำนวนมากก็บอกว่าเราก็มีสติอยู่ 1 ปี 9 เดือน มันก็เถียงกันไม่จบ แต่เรามาบอกดีกว่าว่าถึงเวลาหันหน้าเข้าหากันจะทำอะไร มาดูว่าใช้ระยะหนึ่ง...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรเกี่ยวกับการร่วมคิดหาทางออกจำเป็นต้องมีอดีตนายกฯ ทักษิณมาร่วมด้วยหรือไม่

“...คือเราจะต้องพูดกันเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวมนะครับ เราคงไม่เอาประโยชน์ส่วนตัวของคนใดคนหนึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องนะครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าข้อเรียกร้องที่เราต้องฟัง คือเรื่องปัญหาเกี่ยวกับประชาธิปไตย เกี่ยวกับความเป็นธรรม เกี่ยวกับความแตกแยก เกี่ยวกับข้อหุนข้องหมองใจความสงสัยว่ามี 2 มาตรฐานหรือไม่ เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อจะเป็นของรัฐ หรือสื่อโทรทัศน์ สมาชิกโทรทัศน์ดาวเทียม เอามาวางกันตรงนี้ แล้วมีความคิดเห็นร่วมกันในการเดินหน้าไป เพราะผมคิดว่าจริงๆ แล้ว ประชาชน เราจะเน้นแต่ที่คิดต่าง แต่ผมคิดว่าจริงๆ คนเกือบทั้งหมดเห็นตรงกัน...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการมีคนกลาง เพื่อช่วยกันหาทางออกทางการเมือง

“...การหาคำตอบทางการเมืองนั้น รัฐบาลจะไม่ลดละความพยายาม มีคนกลาง มีฝ่ายการเมืองที่จะต้องมีการปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่องต่อไป และผมย้ำอีกครั้งว่าคำตอบทางการเมืองที่เหมาะสมนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องของการมาถกเถียงกันว่า ผมหรือรัฐบาลอยู่ในตำแหน่งนานเท่าไร แต่เป็นคำตอบที่ต้องบอกว่า รัฐบาลจะต้องทำงานร่วมกับพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ ทำอะไรบ้างเพื่อให้บ้านเมืองนั้นมีความสุข นำไปสู่การเลือกตั้งที่เป็นคำตอบหรือการแก้ปัญหาของประเทศอย่างแท้จริง ตรงนี้กระบวนการนี้ยังไม่หยุดครับ แต่เป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายจะต้องมาใช้วิธีการที่เหมาะสมครับ ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการดำเนินการเพื่อหาทางแก้ไข

“...เรื่องของการหาคำตอบทางการเมืองนั้น ก็เป็นเรื่องที่ผมดำเนินการอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ขณะนี้ผมได้กำหนดประเด็นที่ผมเห็นว่าจะเป็นการตอบ ซึ่งน่าจะเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายในการที่จะแก้ไขปัญหาของบ้านเมือง เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรองดองอย่างแท้จริง สัปดาห์ที่ผ่านมาในสภาเราก็เห็นครับว่า ทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านเอง ก็มีท่าทีในการที่อยากจะทำทางออกทางการเมือง ซึ่งผมถือว่าในการอภิปราย 2 วัน เมื่อวันพุธและวันพฤหัสบดีนั้น โดยรวมแล้วเป็นไปในบรรยากาศที่ดี...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปฏิรูปประเทศไทย

“...การแก้ปัญหาซึ่งเป็นพื้นฐานในเชิงโครงสร้างที่เป็นปัญหาในทางการเมืองก็เช่นเดียวกัน ความคืบหน้ามีมากครับ ขณะนี้ ในเรื่องของการที่จะทำ สิ่งทีหลายคนเรียกร้องก็คือการปฏิรูปประเทศไทยในแง่ของการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความยากจน ความไม่เป็นธรรมต่างๆ ที่มีอยู่ ภาคของประชาสังคมหรือภาคประชาชนเอง ขณะนี้เขาก็กำลังไปดำเนินการรวบรวมประเด็นต่างๆ แล้วก็พร้อมที่จะเสนอรูปแบบที่จะให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ซึ่งประเด็นนี้ก็เช่นเดียวกัน ผมไม่ได้มีความขัดข้องและก็พร้อมสนับสนุนอย่างเต็มที่ ต้องการที่จะมีรูปธรรมอย่างชัดเจนว่า การแก้ปัญหานี้ไม่ใช่เฉพาะในรัฐบาลนี้ แต่ในชุดต่อไป ก็จะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองโจทย์ซึ่งเป็นพื้นฐานของสังคม...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีนำเสนอแผนปรองดองแห่งชาติ

“...แผนการปรองดองนั้นเป็นแผนที่ผมได้สดับตรับฟังมาจากพี่น้องประชาชนทุกกลุ่มพยายามที่จะคิดค้นหาคำตอบว่าบ้านเมืองของเราที่มีปัญหาอยู่ทุกวันนี้ มีความแตกแยกนั้นมีสาเหตุมาจากตรงไหนอย่างไรบ้าง และพยายามที่จะดูว่าอะไรที่จะทำให้สังคมไทยนั้น กลับมามีความสมัครสมานสามัคคีปรองดองสมานฉันท์เหมือนเดิม แผนนี้เองที่ผมได้กล่าวไปครับเป็นสิ่งที่ผมต้องใช้เวลาในการคิดทั้งในช่วงระยะเวลาของวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น และก็รวมไปถึงการระดมความคิดเห็นจากประชาชนกลุ่มต่างๆ ตลอดระยะเวลาหลายปีที่บ้านเมืองของเรานั้นมีความขัดแย้ง แผนนี้ผมได้นำเสนอไปเมื่อวันจันทร์ครับและก็บอกว่าเป็นแผนที่ผมได้มองดูว่าอะไรบ้างคือปัจจัยที่จะช่วยทำให้บ้านเมืองกลับมาที่มีความสงบสุข อะไรบ้างคือสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง ความแตกแยกที่ร้ายลึกจนถึงในปัจจุบัน แล้วเราจะแก้ไขกันอย่างไร...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีอ้างผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...อย่างไรก็ตามครับผมอยากจะเรียนครับว่า จากที่ได้มีการสดับตรับฟังแล้วก็มีกระแสตอบรับโดยเฉพะอย่างยิ่งมีโพลหรือสำนักต่าง ๆ ที่สำรวจความคิดเห็นของประชาชน ทำให้ผมมั่นใจตามสมควรครับว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นกระบวนการปรองดอง และก็สนับสนุนแผนนี้ มีบางกลุ่มคัดค้าน มีบางกลุ่มยังไม่แน่ใจ แต่ผมเรียนว่าถ้าระดับการสนับสนุนเป็นอย่างที่โพลบ่งบอก ผมคิดว่าเราสามารถที่จะเดินหน้าได้ และก็ตอบคำถามให้กับคนทุกกลุ่มได้...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้ยุติการชุมนุม

“...ตรงนี้ครับคือสิ่งที่ผมได้สื่อสารไปถึงบรรดากลุ่มหรือบุคคลต่างๆ ที่อาสาตัวเข้ามาเป็นคนกลางในการเจรจา ว่าเขาอย่างนี้ก็แล้วกันขอให้ทางฝ่ายผู้ชุมนุมนั้นได้ยุติการชุมนุม เพราะว่าพี่น้องประชาชนในบริเวณการชุมนุมขณะนั้นไม่ได้เป็นปัญหา และก็อาจจะไม่ได้ทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในบริเวณรอบๆ พื้นที่การชุมนุม แต่เมื่อยุติการชุมนุมแล้วทางรัฐบาลก็พร้อมที่จะเดินหน้าตามแผนปรองดอง 5 ข้อ รวมทั้งได้มาปรึกษาหารือกันในทางการเมืองต่อไป นี่ก็คือข้อเสนอที่ผมได้หยิบยื่นให้กับบรรดาบุคคลที่อาสาตัวเข้ามาเป็นคนกลาง...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ซึ่งเน้นการใช้จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง” โดยเน้นถึงการปฏิรูปประเทศไทย วางกติการ่วมกันที่เป็นที่ยอมรับและเป็นประชาธิปไตย และการเชิญชวนคนอื่นทั้งที่ไม่เป็นผู้ชุมนุม มานั่งคุยกันหาทางออก ว่าสิ่งใดทำให้ประเทศสงบ ทั้งนี้ในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งจะต้องมุ่งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวมเช่น คือ ปัญหาเกี่ยวกับประชาธิปไตย ความเป็นธรรม ความแตกแยก ข้อชุ่นข้องหมองใจเรื่อง 2 มาตราฐาน

ซึ่งการถกเถียงได้ตอบกันว่าจะยุบสภา ภายในระยะเวลาเท่าไรนั้นไม่สำคัญไปกว่าการต้องการความปรองดอง สมานฉันท์ ความสงบสุขในบ้านเมืองว่าเมื่อสิ่งนี้มีสิ่งใดบ้างที่ต้องทำร่วมกัน จากนั้นนายกรัฐมนตรีย้ำว่าพลังของคนไทยทั้งประเทศจะเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาเป็นพลังของความสมัครสมานสามัคคี ความเป็นเอกภาพ เพื่อนำไปสู่คำตอบที่นำไปสู่การเลือกตั้งที่แก้ปัญหของประเทศอย่างแท้จริงได้

ทั้งนี้ในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีเน้นว่าการแก้ปัญหาพื้นฐานในเชิงโครงสร้าง ตามการปฏิรูปประเทศไทย ทั้งปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความยากจน ความไม่เป็นธรรมต่างๆ รัฐบาลพร้อมสนับสนุนอย่างเต็มที่ และต้องการให้รัฐบาลชุดต่อไปดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อย่างแผนปรองดองแห่งชาตินั้น ก็เป็นการแก้ไขปัญหาที่เป็นต้นเหตุของความแตกแยกตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้บ้านเมืองกลับมา มีความสงบสุข นอกจากนี้ในผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนปรองดอง ยังระบุว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นกระบวนการปรองดองอย่างไรก็ดีความสำคัญ คือ ขอให้ฝ่ายผู้ชุมนุมได้ยุติการชุมนุม จากนั้นทางรัฐบาลจะมีความพร้อมที่จะเดินหน้าตามแผนปรองดองทั้ง 5 ข้อ

6.5 วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุผลอันควรที่จะยุบสภา หรือลาออก

“...ส่วนการจะอยู่ต่อ การจะยุบสภา หรือการลาออก อะไรที่จะเป็นความเหมาะสมนะครับ เราไม่สามารถตอบได้ล่วงหน้า ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ผมยืนยันได้อย่างหนึ่งว่า ผมไม่หวังตัวเองหรือหาก ถ้าบอกว่ายุบสภาแล้วนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าสำหรับประเทศ ผมก็ยุบสภา ถ้าบอกว่าลาออกแล้วจะนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าสำหรับประเทศ ผมก็ลาออก ถ้าบอกว่าการอยู่ครบเทอมนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าสำหรับประเทศ ผมก็อยู่ครบเทอม แต่ว่าอะไรล่ะที่จะเป็นตัวบ่งบอก มันก็มีหลายอย่าง เช่น อย่างเรื่องยุบสภานี้ ชัดเจนมาก ถ้ามันเกิดเรื่องในสภาใหม่ครับ ตามระบอบประชาธิปไตย แล้วการยุบสภามันเป็นทางออกที่เหมาะสม ถ้าหากผมทุจริต คอร์รัปชัน หรือไปทำผิด ผมก็ควรจะรับผิดชอบ ผมก็ควรจะลาออก...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกร เกี่ยวกับความเห็นของนายกฯ อภิสิทธิ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอดีตนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร

“...ผมก็ย้ำจุดเดิมนะครับ ไม่มีเรื่องอะไรส่วนตัวกับคุณทักษิณอยู่แล้ว ก็อยากจะบอกว่า 1. อยากให้เห็นแก่ส่วนรวม อยากให้ประเทศไทยเดินหน้า 2. ก็คืออยากให้ยอมรับกฎกติกาของบ้านเมืองเช่นเดียวกับคนไทยอื่นๆ อย่างมีสิทธิพิเศษว่าเมื่อศาลตัดสินแล้วนี้ไม่ยอมรับกระบวนการของศาล และประการที่ 3 คือถ้ายอมรับ

สองอย่างนี้ผมมั่นใจว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่ให้อภัย ก็จะสามารถมีวิธีการในการแสดงออกหรือการให้อภัยกันได้ แล้วก็จะเดินไปข้างหน้าได้ นี่คือความเชื่อของผม...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรในรายการเกี่ยวกับการจัดเจรจากับแกนนำ นปช.

“...จุดยืนเบื้องต้น หรือข้อเรียกร้อง ผมรับทราบแล้วว่าเขาต้องการเรียกร้องให้ยุบสภา ผมก็ได้แสดงจุดยืนไปว่าในเบื้องต้นการยุบสภาไม่ใช่สิ่งที่เป็นไปได้ ไม่ใช่สิ่งที่ผมบอกว่าจะไม่มีวันเกิดขึ้น แต่ผมก็มีความเห็นของผมว่าการยุบสภาที่จะเป็นประโยชน์กับประชาชน ที่จะเป็นประโยชน์กับระบอบประชาธิปไตยของไทย มันน่าจะจะต้องมีสภาวะแวดล้อม บรรยากาศอะไรบ้าง กติกาควรจะเป็นอย่างไรถึงจะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง ก็มาคุยกัน...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงกติกาต่างๆ ที่ควรทำตามกระบวนการปรองดอง

“...สิ่งที่ผมพูดว่าจะมีการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน ผมได้บอกว่าจะมีการเลือกตั้งก็ต่อเมื่อทุกฝ่ายแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรมในการเข้าร่วมในกระบวนการปรองดอง และรูปธรรมที่เราต้องการจะเห็นก็คือ 1. การชุมนุมเคลื่อนไหวในทางการเมืองซึ่งผิดกฎหมายในขณะนี้ต้องยุติลง นอกจากนั้นในระยะเวลาจากวันนี้ไปจนถึงการยุบสภาหรือการเลือกตั้งนั้น จะต้องมีการปรับลดเจตนารมณ์การทำงาน ให้รัฐบาล ให้รัฐสภา ให้พรรคการเมือง ให้กลุ่มการเมืองต่างๆ นั้นสามารถทำหน้าที่ของตัวเองตามกฎหมายได้โดยไม่มีพรรคขั้วขวาง คงไม่ใช่เรื่องที่จะมาพูดกันลอยๆ ครับ แต่ความหมายก็คือว่าการไปลงพื้นที่ของนักการเมืองต่อจากนี้ไป นักการเมืองทุกฝ่ายต้องมาประสานกัน ว่าไปลงพื้นที่ได้ไม่มีพรรคขั้วขวาง ไม่มีความรุนแรง ถ้าทำได้ ผมก็บอกว่ารัฐบาลก็พร้อมที่จะจัดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน แต่ถ้าทำไม่ได้ นั่นก็หมายความว่า การเลือกตั้งก็เกิดขึ้นไม่ได้ครับ...” (9 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง” โดยระบุถึงเหตุผลอันควรที่จะยุบสภา หรือลาออก ว่าต้องเป็นสิ่งที่ทำแล้วดีสำหรับประเทศ ทั้งนี้ในการดำเนินการต่างๆ ไม่มีเรื่องส่วนตัวกับอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แต่ได้ฝากถึงอดีตนายกรัฐมนตรีว่าขอให้ให้เห็นแก่ส่วนรวม ยอมรับกฎกติกาของบ้านเมือง กระบวนการศาล ซึ่งสังคมไทยเป็นสังคมที่ให้อภัย ประเทศชาติก็จะเดินไปข้างหน้าได้ ขณะเดียวกันในประเด็นต่อมานายกรัฐมนตรีได้เสนอให้ผู้ชุมนุมเข้าร่วมในกระบวนการปรองดอง และให้เลิกการชุมนุมเคลื่อนไหวในลักษณะที่ผิดกฎหมาย ไม่มีการขัดขวางการทำงานของเจ้าหน้าที่ ทั้งฝ่ายการเมือง และฝ่ายต่างๆ ซึ่งถ้าทำได้ รัฐบาลก็พร้อมที่จะจัดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน แต่ถ้าทำไม่ได้ การเลือกตั้งก็เกิดขึ้นไม่ได้เช่นกัน

6.6 วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรี เรียกร้องให้คนไทยยึดมั่นความเป็นไทย

“... เหตุการณ์ซึ่งมันยืดเยื้อมาเป็นเวลาหลายเดือน และก็นำมาสู่ความสูญเสีย ความขัดแย้งในสถานการณ์ต่างๆ เป็นเรื่องที่ผมคิดว่าทุกคนมีความกังวลใจ แต่ผมยังมีความเชื่อในพื้นฐานของคนไทยด้วยกัน นะครับว่า เราเป็นคนที่มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นคนที่รักความสงบ เราต้องดึงพื้นฐานของความเป็นไทยซึ่งไม่ใช่เฉพาะคนไทยด้วยกันเอง แต่ชาวโลกรู้จักมาเป็นเวลาช้านานนี้กลับออกมาให้ได้นะครับ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าเมื่อประมาณสองวันที่แล้วนี้ เมื่อเหตุการณ์เริ่มเข้าสู่ภาวะที่มีความเป็นปกติมากขึ้น ผมก็ได้บอกว่าขณะนี้เราต้องตระหนักอยู่เสมอว่า เราอยู่ในบ้านเดียวกันนะครับ เราอาจจะมีความเห็นแตกต่างกันว่าบ้านควรจะหน้าตาเป็นอย่างไรนะครับ จะอยู่ด้วยกันอย่างไร แต่ว่าเราต้องถือว่าเราอยู่บ้านเดียวกัน...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรี เรียกร้องให้มีการตรวจสอบข้อมูล

“...หัวใจสำคัญที่สุดขณะนี้ครับ ก็คือทุกฝ่ายต้องเปิดใจกว้างในการรับฟังข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผมยกตัวอย่างง่ายๆ นะครับว่า กรณีของพี่น้องประชาชนที่มาชุมนุม โดยเฉพาะจากภูมิภาคและเดินทางกลับภูมิลำเนาไปนี่นะครับ ตลอดระยะเวลาสองเดือนนี้ บุคคลเหล่านี้ไม่ได้รับข่าวสารอะไรเลยนอกจากจากเวทีการชุมนุมนะครับ แม้กระทั่งที่ผมเล่าเมื่อสักครู่ที่ว่าอะไรเกิดขึ้นที่บ่อนไก่ ที่คลองเตย ที่ดินแดง บุคคลเหล่านี้อาจจะไม่ทราบเลยว่าเกิดอะไรขึ้น เพราะฉะนั้นผมก็เรียนว่าแน่นอนครับบุคคลเหล่านี้ก็มีความคิดความเชื่อในการเมืองหรือในด้านต่างๆ แต่ก็ต้องช่วยกันทำความเข้าใจนะครับ ขณะเดียวกันฝ่ายรัฐก็อาจจะยังตกหล่นข้อมูลก็ได้ นั่นก็เป็นเหตุผลว่าทำไมจะต้องมีการเปิดใจกว้างรับฟังข้อมูลตรวจสอบกัน...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงคณะกรรมการอิสระเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริง

“...ในส่วนของภาครัฐเองนะครับ ผู้ปฏิบัติทุกคนพร้อมในเรื่องการตรวจสอบ เพราะว่าผมติดตามยืนยัน แล้วก็ขออยู่แล้วครับว่า ทุกคนได้ปฏิบัติตามกฎหมายและตามหลักสากลนะครับ ซึ่งก็จะต้องมีการชี้แจงทั้งในประเทศ ต่างประเทศต่อไปนะครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสนับสนุนจากต่างประเทศเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...ผมติดตามปฏิกิริยาของต่างประเทศมาโดยตลอด จะเป็นของอาเซียน จะเป็นของ EU จะเป็นของประเทศอย่างสหรัฐอเมริกา นะครับ จริงๆ แล้วทุกคนเข้าใจสถานการณ์ค่อนข้างดีนะครับ แน่แน่นอนไม่มีประเทศไหนต้องการเห็นความรุนแรงนะครับ ไม่มีประเทศไหนไม่อยากจะให้มีกระบวนการที่จะนำไปสู่ข้อยุติแบบสันติ นะครับ แต่ทุกประเทศที่ผมเห็นนะครับ จะ EU ออกแถลงการณ์มา สหรัฐฯ ออกแถลงการณ์มา ที่อาเซียนออกแถลงการณ์มาที่ 1.สนับสนุนกระบวนการปรองดองตามแผนปรองดองที่ผมเสนอ เขาเขียนชัดเจนขนาดนั้นด้วยนะครับ กรณีของผู้แทนระดับสูงของ EU นะครับ 2.เขาเรียกร้องนะครับว่า ทางนักการเมืองฝ่ายค้านและทางกลุ่ม

แกนนำของ นปช. ให้ทำอย่างไรก็ได้ไม่มีปัญหาการก่อวินาศกรรม วางเพลิงนะครับ หรือการใช้ความรุนแรง และ 3.ที่เขาที่ต้องการความชัดเจนคือว่าการใช้อาวุธของทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักสากล ซึ่งในการแถลงการณ์บางฉบับเขาก็เขียนย้ำด้วยซ้ำครับว่า อันนี้เป็นนโยบายที่ชัดเจนอยู่แล้วของทางรัฐบาลกับกองทัพ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคืบหน้าของแผนปรองดอง

“...ผมขอเรียนว่า ในส่วนของแผนของการปรองดองนั้น ก็มีการเดินหน้าอย่างเต็มที่ ภายในสัปดาห์หน้าครับ จะเร่งรัดในเรื่องของการแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระ ทั้งที่เข้ามาดูแลในเรื่องของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของปมปัญหาทางการเมือง เรื่องของการจัดทำสมัชชารับฟังความคิดเห็นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ หรือปฏิรูปประเทศนะครับ ซึ่งขณะนี้โครงการเริ่มเป็นรูปเป็นร่างแล้วนะครับ มีการใช้ความร่วมมือจากทุกๆ ฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแม้กระทั่งการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน การจัดการประชุมการจัดสมัชชา และผมก็ขอเชิญชวนอีกครั้งหนึ่งครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นะครับ กลไกของรัฐต่างๆ องค์กรภาคเอกชน ภาคธุรกิจเอกชน นะครับ ที่จะมาทำโครงการไม่เพียงแต่เฉพาะเพื่อหวังผลในเรื่องของการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่จะเป็นกระบวนการที่ช่วยกันทำความเข้าใจและก็รวมน้ำใจของพี่น้องประชาชนให้กลับมาเป็นหนึ่งเดียวนะครับ เพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์อย่างแท้จริง ซึ่งความคืบหน้าในการดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ ผมก็จะรายงานให้กับพี่น้องประชาชนรับทราบเป็นระยะๆ ต่อไป...” (30 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง” โดยนายกรัฐมนตรี เรียกร้องให้คนไทยยึดมั่นความเป็นไทยที่มีความมีธรรมาภิบาล รักความสงบ ที่ชาวโลกรู้จักมาเป็นเวลาช้านาน และประเทศไทยเปรียบเสมือนบ้าน ที่คนไทยแม้จะมีความคิดเห็นต่าง แต่ก็อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน นอกจากนี้ ในการรับฟังและมีความคิดเห็น แสดงออกต่างๆ ควรที่จะมีการทำความเข้าใจ เปิดใจกว้างรับฟังข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลให้รอบด้าน ซึ่งในส่วนของภาครัฐพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบ เพราะได้ปฏิบัติตามกฎหมายและตามหลักสากล โดยในการติดตามปฏิริยาของต่างประเทศพบว่าโดยมากแล้วมีความเข้าใจสถานการณ์ในประเทศไทยค่อนข้างดี และสนับสนุนกระบวนการปรองดอง ทั้งนี้ความคืบหน้าของแผนปรองดอง พบว่ามีการเดินหน้าอย่างเต็มที่ ได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เพราะต่างก็ต้องการแก้ไขปัญหา เช่น การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการทำความเข้าใจ รวมน้ำใจของประชาชนให้กลับมาเป็นหนึ่งเดียว

6.7 วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับปฏิบัติการระดับพื้นที่ หรือระดับวงล้อม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : "...ท่านนายกฯ ได้พูดถึงมาตรการระดับพื้นที่นะคะ เน้นย้ำว่า รัฐบาลทำภายใต้แนวคิดให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด มีการวางแผนกำลังเพื่อตรวจค้นและสกัดกั้นไม่ให้แนวร่วมปช. นั้นเข้ามาสมทบกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ราชประสงค์เพิ่มขึ้น เพื่อที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางนั้นก็คือการยุติการชุมนุม ซึ่งมาตรการนี้ก็ได้อผลนะคะ เพราะว่าถ้าดูจากจำนวนของกลุ่มผู้ชุมนุมจากเดิมที่อยู่หลักหมื่นคนก็มีจำนวนลดลง เหลืออยู่ที่ราวๆ 3,000 - 4,000 คนเท่านั้นที่บริเวณราชประสงค์คะ..." (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึง การจัดงานวัน Big Cleaning Day

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : "...จนถึงขณะนี้ พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ ยังมีอำนาจบังคับใช้อยู่นะคะ แต่ว่าการประกาศเคอร์ฟิว นั้นได้สิ้นสุดลงเมื่อคืนวันที่ 28 พฤษภาคมที่ผ่านมา กรุงเทพมหานครก็เริ่มเข้าสู่ภาวะปกติ เห็นได้จากภาพของ Big Clean Day ที่ภาคส่วนต่างๆ ในกรุงเทพมหานครได้มาร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อที่จะเดินหน้าให้กรุงเทพมหานครนั้นกลับไปสู่สภาวะปกติ ซึ่งภารกิจของรัฐบาลที่แยกราชประสงค์ก็นำไปสู่การใช้ชีวิตที่ปกติของประชาชนคะ..." (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้เดือดร้อน

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : "...นอกจากนี้ท่านนายกรัฐมนตรี ยังพูดถึงการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้น และหาช่องทางช่วยเหลือผู้ประกอบการด้วยนะคะ อย่างเช่น การจัดกิจกรรมถนนคนเดินที่ถนนสีลม ซึ่งก็ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ทั้งหมดนี้เป็นมาตรการระยะสั้น เพื่อมองไปข้างหน้าคะ..." (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงแผนปรองดอง

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : "...ท่านนายกรัฐมนตรีได้พูดถึงแผนปรองดองและการฟื้นฟูประเทศไทย ที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และทุกระดับ ประชาชนทุกคนทั่วทั้งประเทศไทย รวมไปถึงองค์กรอื่นๆ ด้วยนะคะ อย่างเช่น เอ็นจีโอ ท่านนายกรัฐมนตรี ก็พร้อมที่จะเปิดรับ จะสำเร็จได้หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของทุกคนและทุกๆ ภาคส่วนคะ..." (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...นายกรัฐมนตรีพูดถึงการอภิปรายไม่ไว้วางใจที่จะเกิดขึ้นในวันจันทร์และวันอังคารด้วยนะคะ นายกรัฐมนตรีมองว่าช่องทางของสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนยังคงเดินไปในทิศทางเดียวกันก็คือจุดสุดท้ายที่ประเทศไทยจะก้าวเดินต่อไปข้างหน้า ทุกคนยังมองเห็นอนาคตของประเทศไทยเป็นหลัก ท่านนายกฯ ยังคงเชื่อว่าคนไทยส่วนใหญ่รักความสงบสุขนะคะ ภารกิจหลักของรัฐบาลหลังจากนี้ ก็คือการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ ที่เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิตาลีประจำประเทศไทย ตั้งกระทู้ถาม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...ท่านนายกรัฐมนตรี บอกว่าทราบดีในจุดนี้ และเข้าใจถึงความเป็นห่วงของนานาชาติต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ท่านนายกรัฐมนตรีระบุนะคะบอกว่า ทราบดีว่า การแก้ปัญหาความแตกแยกในประเทศเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก แต่ว่าหลายฝ่ายก็น่าจะเห็นพ้องไปในทิศทางเดียวกันว่า มีวิธีที่จะทำให้ปราศจากความรุนแรงก็ได้ในการแก้ไขปัญหาความแตกแยกนะคะ อย่างเช่น ใช้ช่องทางในส่วนของสภาผู้แทนราษฎร หรือว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญ...” (30 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้ำหนัก ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง” โดยนายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับปฏิบัติการระดับพื้นที่ หรือระดับวงล้อมแก่คณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษว่า รัฐบาลทำภายใต้แนวคิดให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด เพื่อที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางคือการยุติการชุมนุม ซึ่งมาตรการได้ผลทำให้จำนวนของผู้ชุมนุมลดลง จากนั้นนายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึง การจัดงานวัน Big Cleaning Day ว่ากรุงเทพมหานครเข้าสู่ภาวะปกติแล้ว จากการที่ภาคส่วนต่างๆ ในกรุงเทพมหานครร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อที่จะเดินหน้าให้กรุงเทพมหานครนั้นกลับไปสู่สภาวะปกติ ขณะเดียวกันในส่วนของการช่วยเหลือเยียวยาผู้เดือดร้อน ยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ เช่น การจัดกิจกรรมถนนคนเดินที่ถนนสีลม ขณะที่ในส่วนของการประมงต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และจากประชาชนทุกคนทั่วประเทศไทย รวมทั้งองค์กรต่างๆ เช่น เ็นใจไอ ซึ่งกระบวนการนี้จะสำเร็จได้ก็ขึ้นกับความร่วมมือของทุกๆ คนและทุกๆ ภาค

ประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนยังคงเดินไปในทิศทางเดียวกัน คือ ทำให้ประเทศไทยก้าวเดินต่อไปข้างหน้า เพราะคนไทยส่วนใหญ่รักความสงบสุข ส่วนข้อสงสัยที่เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิตาลีประจำประเทศไทย ตั้งกระทู้ถาม นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงว่าเข้าใจถึงความเป็นห่วงของนานาชาติต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แต่การแก้ปัญหาความแตกแยกในประเทศเป็นสิ่งที่ทำได้ยากอย่างไรก็ดีแนวทางหนึ่งในการแก้ไข

ปัญหาความแตกแยก คือการ ใช้ช่องทางในส่วนของผู้แทนราษฎร หรือว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั่นเอง

6.8 วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงแนวปฏิบัติที่เรียกว่าการกระชับวงล้อม

“...ตรงนี้จะครบคือแนวทางซึ่งทำให้เราได้ใช้ปฏิบัติการที่เรียกว่า การกระชับวงล้อม หลักคิดก็คือว่า ถ้าเราสามารถที่จะเริ่มปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมได้ ทำให้ไม่มีการนำเอาคนหรือประชาชนต่างๆ เข้ามาสู่ในพื้นที่ที่มีการชุมนุมเพิ่มขึ้น และกีดกันให้ลดลงโดยลำดับ น่าจะนำไปสู่การยุติการชุมนุมได้ โดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด การกระชับวงล้อมก็เกิดขึ้นโดยการให้ทางเจ้าหน้าที่ทหารนั้นเข้าไปตั้งด่านใน 4 ทิศทางที่เข้าสู่พื้นที่การชุมนุมที่สี่แยกราชประสงค์ ซึ่งในการตั้งด่านนั้นก็มีความจำเป็นครับที่ทางทหารและเจ้าหน้าที่นั้น จะต้องมีการเว้นระยะและจะต้องมีการเตรียมพร้อมในเรื่องของการใช้อาวุธจริง...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะในปฏิบัติการกระชับวงล้อม

“...ผมอยากจะทำเรียนกับพี่น้องประชาชนครับว่าการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เป็นเรื่องของการปกป้องด่านเท่านั้นเองครับ และก็มีความหวังในการใช้กำลังอย่างชัดเจนครับว่าเป็นเรื่องของการป้องกันตัวเท่านั้น...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเล่าถึงผลของการเข้าทำการกระชับวงล้อม

“...ถ้าผมจำไม่ผิด การประกาศยุติการชุมนุมนั้น ก็เป็นเรื่องที่ดีครับ เพราะว่าเป็นการที่จะยุติไม่ให้เกิดความสูญเสียเพิ่มเติม และผมคิดว่าก็เป็นผลมาจากเรื่องของ การกีดกันที่มีการเข้าสู่พื้นที่ในบริเวณแยกสารสินได้...” (23 พฤษภาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม” โดยชี้แจงถึงแนวปฏิบัติครั้งนี้ ว่าเป็นการปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมมิให้ไม่มีการนำเอาประชาชนเข้าสู่พื้นที่ที่มีการชุมนุมเพิ่มขึ้น และยังเป็น การกีดกันให้ลดลงโดยลำดับ ทั้งนี้ยึดหลักการให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด ทั้งนี้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เป็นเรื่องของการปกป้องด่าน และป้องกันตัวเท่านั้น ซึ่งมีผลสำคัญที่ทำให้มีการประกาศยุติการชุมนุม

6.9 วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีขอให้ประชาชนรายงานข่าวให้ทางการ หากเห็นสิ่งใดผิดปกติ

“...ที่สำคัญที่สุดคือว่าพี่น้องประชาชนทุกคนที่ต้องการเห็นประเทศเดินหน้า ต้องการรักษาชื่อเสียงของประเทศไทยที่เป็นประเทศที่รักความสงบ มีความสันติ ต้องการที่จะเห็นประเทศไทยนั้นก้าวไปอีกขั้นหนึ่งของการพัฒนาระบบประชาธิปไตยที่สามารถอยู่ด้วยความขัดแย้ง ความหลากหลายได้ เช่นเดียวกับอารยประเทศ ทุกคนร่วมมือกันได้ครับ เห็นอะไรผิดปกติขอให้แจ้งทางการ ขอให้ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีขอให้ทุกฝ่ายใช้สติ และยับยั้งอารมณ์ระหว่างการชุมนุม

“...ที่สำคัญที่สุด ไม่ว่าจะท่านจะมีความคิดเห็นทางการเมืองอย่างไร ขอให้ระงับยับยั้งอารมณ์ทำสถานการณ์ให้เย็นลง ผมเชื่อว่าถ้าทุกคนทำเช่นนี้ได้ เราก็จะมีส่วนสำคัญครับ ที่จะให้ประเทศไม่เพียงแต่ผ่านสถานการณ์เฉพาะหน้า ซึ่งหลายคนวิตกกังวลว่าเป็นสถานการณ์ที่ยากทั้งนั้น แต่จะทำให้ในสายตาของชาวโลกนั้น เราได้หลุดพ้นจากวงจรและวิกฤตในทางการเมืองอย่างแท้จริงต่อไป...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเรียกร้องให้คนไทยรักชาติบ้านเมือง

“...ก็อยากจะบอกอีกครั้งนะครับว่า เราพูดถึงว่าคนของเราต้องรักบ้านเมือง ความจริงเราน่าจะภูมิใจนะครับ ชาวต่างประเทศที่รักประเทศไทยมีเยอะเหลือเกินนะครับ ธันวาคม มกราคม กุมภาพันธ์ เศรษฐกิจโลก ทำท่าจะกระดิกตัวฟื้นขึ้นมาชนิดหนึ่ง นักท่องเที่ยวหลังไหลกันเข้ามาเดือนหนึ่ง 1 ล้าน 1.5 ล้านอะไรอย่างนี้เป็นต้นนะครับ เพราะฉะนั้นเนี่ย เราอย่าทำลายโอกาสของตัวเอง ผมเชื่อมั่นครับว่า พี่น้องประชาชนคนไทยทุกคนนะครับ ต้องการที่จะให้บ้านเมืองเดินไปข้างหน้า...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงข่าวลือเกี่ยวกับการรัฐประหาร

“...ขณะนี้ผมต้องทำงานใกล้ชิดกับบรรดาผู้นำเหล่าทัพ กับทางตำรวจ กับทางเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผมไม่ได้ยินใครที่บอกว่าอยากเห็นรัฐประหาร ขณะนี้ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ และผมก็ตั้งใจเวลาผมได้ยินนะครับว่าแม่ทัพนายกองกับตำรวจพูดว่า วันนี้ที่เขทำงานทั้งหมดนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องการทำงานให้นายอภิสิทธิ์ เป็นการทำงานเพื่อรักษาระบบของบ้านเมืองนะครับ ไม่เกี่ยวกับนายอภิสิทธิ์ เกี่ยวกับระบบของบ้านเมือง...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิบัติตามหน้าที่ไปตามกฎหมายและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติ

“...จริงๆ แล้วในใจของคนทุกคน คือความฝักใฝ่ทางการเมืองมันมีได้ ถูกไหมครับ เราจะไปบอกคนเป็นข้าราชการ คนเป็นทหาร คนเป็นตำรวจ คุณไม่มีสิทธิ์ชอบพรรคการเมืองนี้ เพราะฉะนั้น มันเป็นไปได้ แต่

สิ่งที่เราต้องการคืออะไรครับ ความเป็นมืออาชีพ ความเป็นมืออาชีพของราชการทุกหน่วยรวมไปถึงตำรวจ ทหาร ก็คือว่าเขาปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ของเขา ถ้ารัฐบาลเป็นรัฐบาลที่ถูกต้องตามระบบ ปฏิบัติหน้าที่แล้วก็เห็นได้ชัดว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ในใจเขาชอบไม่ชอบก็ต้องสนับสนุนให้ทำงานนะครับ...”

“...สำคัญที่สุดผมย้ำเสมอคือว่า ผมจะไม่เอาบุคลากรทางด้านความมั่นคงเนี่ยมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการเมืองนะครับ ผมทำงานกับเขาเพื่อให้เขาทำหน้าที่ของเขา ตามที่เขาได้ปวารณาตัว บางกรณีก็ต้องถวายสัตย์ฯ ในการที่จะรักษาระบบประเทศชาติบ้านเมือง เพราะฉะนั้นสบายใจได้ว่าเราไม่เอาการเมืองไปปะปน สับสนกับความมั่นคง หรือให้ความมั่นคงมาสับสนว่ากำลังทำงานเพื่อประโยชน์ทางการเมืองของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ผมเชื่อนะครับ ถ้ารัฐบาลเนี่ยเป็นรัฐบาลที่จริงจังจะไปทำร้ายประชาชนเนี่ย ตำรวจ ทหาร เขาก็จะรู้ครับว่า รัฐบาลที่ทำร้ายประชาชนไม่ใช่รัฐบาลที่กำลังดำเนินการอย่างถูกต้อง เขาก็จะไม่ต้องสนับสนุนละครับ...”

“...เขาจะไม่ไปทำตามคำสั่งที่ผิดกฎหมาย เขาจะไม่ไปทำอะไรซึ่งมันเป็นนอกการปฏิบัติหน้าที่ของเขา นะครับ เพราะ 1. ตัวเขาเองก็จะมีความเสี่ยง และสำคัญกว่านั้นผมเชื่อคือ 2. คือว่ามันขัดกับสำนึกของความ เป็นมืออาชีพของคนที่เป็นเจ้าหน้าที่ ว่าเขามีหน้าที่ในการรับใช้รัฐ รัฐนะครับ ไม่ใช่รัฐบาล...” (14 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน” โดยระบุว่า ประชาชนทุกคน ย่อมต้องการเห็นประเทศชาติเดินไปข้างหน้า เป็นประเทศที่มีความสงบ มีความ สันติ สามารถก้าวผ่านการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย ที่สามารถอยู่กับความหลากหลายทาง ความคิดได้ ดังนั้น จึงขอความร่วมมือประชาชนให้ช่วยกันสอดส่องดูแลสิ่งผิดปกติ และให้ความ ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ กับทั้งยังต้องระงับยับยั้งอารมณ์ เพื่อให้สามารถหลุดพ้นจากวงจรและ วิกฤตในทางการเมืองนี้ไปได้ จากนั้นนายกรัฐมนตรีก้าวเรียกร้องให้คนไทยรักชาติบ้านเมือง เพราะประเทศไทยในสายตาของชาวต่างชาตินั้นเป็นประเทศที่น่าอยู่ ซึ่งเป็นผลดีแก่การท่องเที่ยว ของประเทศ ดังนั้นไม่ควรทำลายโอกาสของตัวเอง เพราะทุกคนย่อมต้องการที่จะให้บ้านเมืองเดิน ไปข้างหน้า

นอกจากนี้ ในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีก้าวเกี่ยวกับข่าวลือเกี่ยวการรัฐประหารว่า ตนเองนั้นทำงานใกล้ชิดกับบรรดาผู้นำเหล่าทัพ ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงมั่นใจว่าไม่มีใคร ต้องการทำรัฐประหาร เพราะทุกคนต่างปฏิบัติหน้าที่เพื่อรักษาระบบของบ้านเมือง มิได้ปฏิบัติเพื่อ สนองประโยชน์ให้แก่ตนเอง แม้ว่าในใจของแต่ละคนอาจมีความฝักใฝ่ทางการเมือง แต่ทุกคนมี ความเป็นมืออาชีพ ที่ต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างดีที่สุด ขณะเดียวกันตนเองก็จะไม่ใช่บุคลากร ทางด้านความมั่นคงเพื่อประโยชน์ทางการเมือง และเจ้าหน้าที่เองก็มีเกียรติและศักดิ์ศรีตามที่ได้ ถวายสัตย์ปฏิญาณในการที่จะรักษาประเทศชาติบ้านเมือง ซึ่งหากรัฐบาลของตนเองไม่มี ความชอบธรรม เจ้าหน้าที่ย่อมที่จะไม่สนับสนุนการทำงานอย่างแนบเนียน เพราะเจ้าหน้าที่ย่อมไม่

ทำตามคำสั่งที่ผิดกฎหมาย หรือนอกเหนือการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งขัดกับสำนึกของความเป็นมืออาชีพ ที่จะต้องรับใช้รัฐในความหมายของคำว่าประเทศชาติ มิใช่รัฐในความหมายของคำว่ารัฐบาล

6.10 วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน

ประเด็น การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล

“...เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมพยายามเรียกร้องในสถานการณ์บ้านเมืองในขณะนี้คือว่า ขอให้ทุกคนทำจิตใจให้เที่ยง และก็คิดว่าแต่ละเรื่องที่รัฐบาลหรือการใช้อำนาจของภาครัฐจะเป็นอย่างไร เพราะผมเป็นคนที่ยืนยัน และผมคิดว่าผมพิสูจน์มา 1 ปีนะครับว่า ผมไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพใคร แต่ผมต้องรักษากฎหมาย ไม่มีเรื่องว่าผมไม่ชอบคุณทางการเมือง ผมไปปิดจะไม่มี คนที่ไม่ชอบ ที่ผมไม่ชอบหรือไม่ชอบผม จัดรายการได้ แต่ถ้าคุณทำผิดกฎหมาย ละเมิดกติกาของบ้านเมือง ผมไม่มีทางเลือก เพราะไม่อย่างนั้นผมก็จะโดนข้อหาละเว้นการปฏิบัติหน้าที่...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การปิดเว็บไซต์ประชาไท เมื่อปี 2552

“...เว็บไซต์นี้ผมก็เห็นบางที่ความคิดเห็นที่ 46 แล้วก็ไป 48 ไปเลย เพราะ 47 แจ้งลบไปแล้ว คือขอให้เขาบริหารกันเองดีที่สุด แต่ว่าถ้าเรามีความรู้สึกว่าข้อความนี้มันขึ้นมาผิดกฎหมายค่อนข้างชัด อยู่นาน 3 - 4 วัน 5 วันแล้ว อย่างนี้เราก็ต้องเริ่มสงสัยว่าเจตนาของผู้บริหารเว็บเองเป็นอย่างไร เราก็ใช้แนวทางนี้ โชคดีที่ว่ามาปีที่แล้วมีกรณีรู้สึกเป็นของเว็บประชาไทก็กรณีหนึ่ง คือหลังจากทำความเข้าใจอย่างนี้หมดแล้ว ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ทราบแนวก็ไปดำเนินคดีต่างๆ ผมก็เชิญมานะครับ ตอนนั้นมาทำความเข้าใจกัน หลักใหญ่คือผมอยากจะบอกครับว่ารัฐบาลปกป้องสถาบันนะครับ และปกป้องสิทธิเสรีภาพของทั้งสื่อแล้วก็บุคคลซึ่งอาจจะได้รับความเสียหาย แต่ทุกอย่างต้องอยู่บนความพอดี เพราะบางที่บางคนก็ต้องการให้เกิดความขัดแย้ง บางทีก็พูดง่ายๆ เหมือนแห่ขึ้นมาเพื่อที่จะให้กลายเป็นเรื่องใหญ่ เพราะฉะนั้นรัฐบาลก็ต้องบริหารเรื่องนี้ด้วยความพอดี เป้าหมายสูงสุดก็คือว่าให้ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพแต่ให้อยู่ในขอบเขต...” (7 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน” โดยระบุว่าตนเองนั้นมีเคยละเมิดสิทธิเสรีภาพผู้ใด แต่สิ่งที่ทำคือการรักษากฎหมาย ซึ่งหากสื่อมวลชนกระทำผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่ก็ต้องดำเนินการไปตามกฎหมาย เช่นกรณีการปิดเว็บไซต์ประชาไท เมื่อปี 2552 นายกรัฐมนตรีระบุว่าได้เชิญมาทำความเข้าใจกัน ว่ารัฐบาลต้องปกป้องสถาบัน และปกป้องสิทธิเสรีภาพของทั้งสื่อและบุคคลที่ได้รับความเสียหาย โดยมีเป้าหมายสูงสุดให้ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพแต่ให้อยู่ในขอบเขต

6.11 วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ

ประเด็น รัฐบาลขอให้ประชาชนติดตามข่าวสารจากภาครัฐ

“...อยากจะเรียนว่าสถานการณ์ขณะนี้ เป็นปกตินะครับ แต่เราก็จะติดตามอย่างใกล้ชิด ขอให้พี่น้องติดตามข่าวสารนะครับ เพราะว่าจะมีข่าวสารเยอะ ผมยืนยันครับว่าทางเราจะชี้แจงข่าวสารต่างๆ ตามข้อเท็จจริงตรงไปตรงมา เพราะว่ามีคนมีความเชื่อที่ความเชื่อและความจริงใจเท่านี้ครับที่จะทำให้เราสามารถที่จะแก้ปัญหาเวลาที่มีความขัดแย้งทางความคิดหรือมีการเคลื่อนไหวการชุมนุมกันได้...” (14 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดมุ่งใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ” โดยนายกรัฐมนตรีเรียกร้องขอให้ประชาชนติดตามข่าวสารอย่างรอบด้าน ทั้งนี้ในส่วนของภาครัฐจะชี้แจงข่าวสารต่างๆ ตามข้อเท็จจริง และตรงไปตรงมา เพราะความจริงใจจะทำให้ผ่านพ้นปัญหาเวลาความขัดแย้งทางความคิดไปได้

6.12 วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย

ประเด็น ทหารกับตำรวจต้องร่วมมือกันดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

“...อันนี้ก็ไม่เห็นแปลกนะครับ เพราะว่าเวลารัฐบาลทำงานเนี่ยนะครับก็ต้องมีเรื่องของการทำงานบริหารราชการแผ่นดินอยู่ภายใต้ความสงบเรียบร้อยนะครับ ทหารก็มีหน้าที่ในการที่จะช่วย ตำรวจ ก็ต้องทำในเรื่องของการดูแลความสงบเรียบร้อย...” (21 มีนาคม 2553)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจ ซึ่งใช้จุดมุ่งใจโดยใช้แรงจูงใจใน “วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย” โดยระบุว่าเจ้าหน้าที่ทหารกับเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องร่วมมือกันดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ซึ่งเป็นไปตามหน้าที่ความรับผิดชอบ มิใช่สิ่งผิดปกติแต่อย่างใด

ข. การวิเคราะห์การอ้างเหตุผลแบบ สตีเฟน ทูลมิน

ในส่วนของการวิเคราะห์การสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยอิงการวิเคราะห์การโต้แย้ง แสดงเหตุผลแบบ สตีเฟน ทูลมิน นั้น ผู้วิจัยได้ทำการค้นหาจากประเด็นต่างๆ ที่นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กล่าวในรายการตามประเภทของวาทกรรมทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่เป็นปัญหาโต้แย้ง ซึ่งนายกรัฐมนตรีนำมากล่าวชี้แจง และโน้มน้าวใจผู้รับสารในรายการ ตามแบบจำลองการอ้างเหตุผลของ สตีเฟน ทูลมิน 6 แบบ ได้แก่ 1. การอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์

(Argument from Principle) 2. การอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไป (Argument by Generalization) 3. การอ้างเหตุผลโดยใช้สัญญาณบางอย่าง (Argument by Sign) 4. การอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ (Argument by Analogy) 5. การอ้างเหตุผลโดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ (Argument from Authority) 6. การอ้างเหตุผลโดยอ้างหลักองค์รวม (Argument from Holistic View) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ (Argument from Principle)

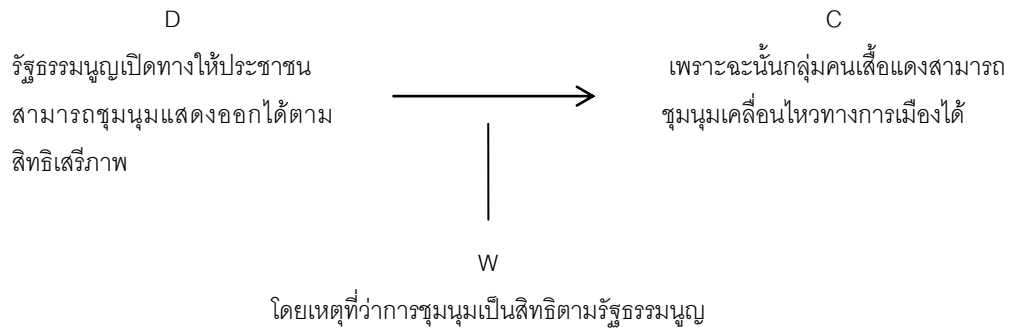
การอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ เป็นการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยอ้างถึงกฎเกณฑ์ ระเบียบปฏิบัติต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานทางหลักการทางกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในสังคมนั้นๆ ซึ่งสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารได้ค่อนข้างมาก เพราะกฎระเบียบเหล่านั้นได้รับการยอมรับเป็นมาตรฐานที่ทุกคนต้องทำตาม ไม่สามารถละเมิดได้ ทั้งนี้ จากการศึกษารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ผู้วิจัยพบประเด็นที่ใช้การสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยการแสดงเหตุผลตามแบบของ สตีเฟน ทูลมิน โดยอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ประเด็น การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง

“จุดยืนของผมของรัฐบาลนั้นชัดเจน เรื่องของการชุมนุมทางการเมืองนั้นเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่พึงกระทำได้ รัฐบาลไม่ได้ถือว่าการชุมนุมนั้นเป็นเรื่องของการที่จะเป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล แต่เป็นการชุมนุมแสดงออกทางการเมือง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นครับ สิทธิตามรัฐธรรมนูญกำกับเอาไว้ชัดเจนว่า ต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธและต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับพี่น้องประชาชน” (7 มีนาคม 2553)

- D ข้อมูล รัฐธรรมนูญเปิดทางให้ประชาชนสามารถชุมนุมแสดงออกได้ตามสิทธิเสรีภาพ
- C ข้อสรุป การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงสามารถกระทำได้
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ชุมนุมเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



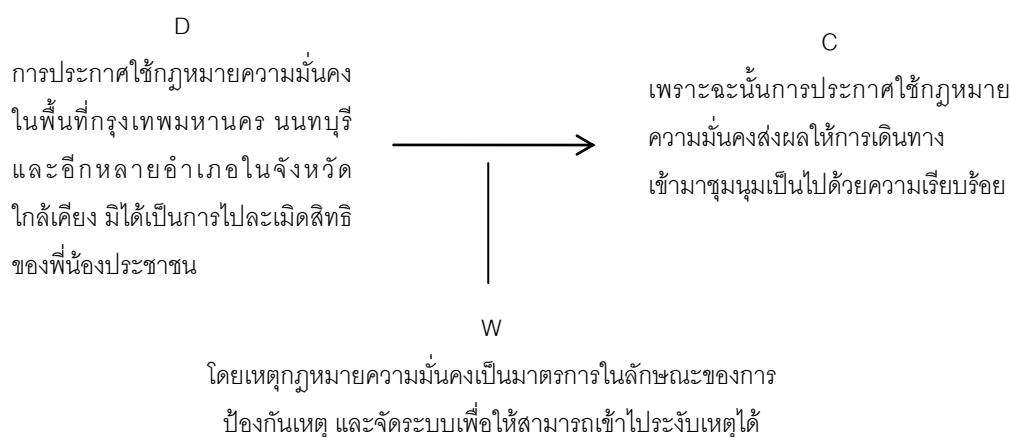
จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่านายกรัฐมนตรียังได้อ้างเหตุผลในการกล่าวว่าการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดงสามารถทำได้ เพราะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่รัฐธรรมนูญเปิดทางให้ กล่าวคือ ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญเป็นแม่บทกฎหมายในการกำหนดกฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกันในสังคม ทั้งนี้ “ตามสิทธิสำหรับการชุมนุม ในระบอบประชาธิปไตย หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 11 เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม มาตรา 63 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก” ดังนั้น นายกรัฐมนตรียังได้กล่าวอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ของตัวกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เป็นหลักการของบ้านเมือง ผู้ใดจะฝ่าฝืนมิได้ มาเสริมน้ำหนักในการกล่าวอ้างว่ารัฐบาลนั้นเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก ทั้งนี้ ยังได้กล่าวถึงอีกว่า รัฐบาลและนายกรัฐมนตรียังเป็นผู้ที่ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ของกฎหมายอีกด้วย แม้ว่าการชุมนุมนั้นจะเป็นการชุมนุมเพื่อขับไล่รัฐบาลของตนเองก็ตาม

ประเด็น การประกาศใช้ พ.ร.บ. ความมั่นคง

“...ในสัปดาห์ที่ผ่านมาได้มีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และอีกหลายอำเภอในจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งการประกาศนี้ อย่างที่ผมทำความเข้าใจมาโดยตลอด เป็นมาตรการในลักษณะของการป้องกันเหตุ หรือพยายามที่จะจัดระบบเพื่อให้เราสามารถเข้าไประงับเหตุ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงได้เนะครับ ไม่ได้เป็นการไปละเมิดสิทธิของพี่น้องประชาชนในการที่จะมาชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งรัฐบาลได้ยืนยันมาตลอดเนะครับ ว่าสามารถที่จะทำได้ ก็ต้องเรียนครับว่าหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง และในช่วง 2 วันที่ผ่านมา ซึ่งเป็นช่วงที่มีผู้ชุมนุมเดินทางมาจากต่างจังหวัดเข้าสู่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้น ต้องขอขอบคุณครับว่าทุกอย่างนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย...”

- D ข้อมูล การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และอีกหลายอำเภอในจังหวัดใกล้เคียง มิได้เป็นการไปละเมิดสิทธิของประชาชน
- C ข้อสรุป การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงส่งผลให้การเดินทางเข้ามาชุมนุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ว่ากฎหมายความมั่นคงเป็นมาตรการในลักษณะของการป้องกันเหตุ และจัดระบบเพื่อให้สามารถเข้าไประงับเหตุได้

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น ด้วยเหตุที่ช่วงเวลาขณะนั้นมีกระแสข่าวว่ารัฐบาลประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 นี้ เพื่อเป็นเครื่องมือเปิดทางให้มีการเข้าสลายการชุมนุม ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวเพื่อชี้แจง หรือทำความเข้าใจประชาชนว่า การประกาศใช้กฎหมายนี้ มิได้เป็นการไปละเมิดสิทธิของประชาชน เป็นการกล่าวเพื่อเสริมน้ำหนักการโน้มน้าวใจ โดยกล่าวอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ของตัวกฎหมาย “พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551” ที่มีหลักการว่า กฎหมายความมั่นคงเป็นมาตรการในลักษณะของการป้องกันเหตุ และจัดระบบเพื่อให้สามารถเข้าไประงับเหตุได้ เพราะรัฐบาลนั้นไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรงกับประชาชน

ประเด็น การประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน

“...พระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ไม่ใช่เรียกร้องจะประกาศก็ประกาศได้ เป็นพระราชกำหนดที่ระบุเงื่อนไขของเหตุการณ์ชัดเจน คือต้องเป็นเหตุการณ์ที่มีความฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน เห็นแล้วว่าจะมีปัญหาเกิดขึ้น หรือปัญหาเกิดขึ้นแล้วจึงจะมีการประกาศ และถ้ามีการประกาศก็เช่นเดียวกันครับ ไม่ได้หมายความว่า จะดำเนินการอะไรได้ตามใจชอบนะครับ...”

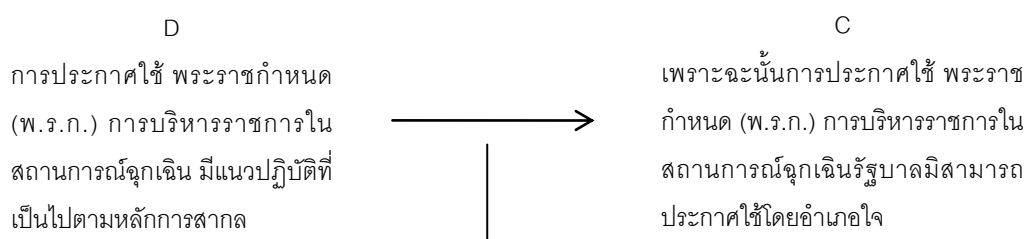
“...คือหนึ่งนะครับ ต้องมีเหตุก่อน เมื่อมีเหตุแล้ว ก็จะมีการประกาศ แม้มีการประกาศแล้ว แนวปฏิบัติก็ยังต้องเป็นไปตามหลักสากลนะครับ ตั้งแต่การแจ้งว่าจะมีการทำอะไรนะครับ ขอความร่วมมือจากผู้ชุมนุมอย่างไร แต่ว่าถ้าเป็นเรื่องการจลาจลนะครับ เช่น มีการใช้ความรุนแรงจากใครก็แล้วแต่ ก็ต้องเข้าไประงับเหตุตรงนั้น นี่คือหลัก มีเท่านี้ครับ เพราะฉะนั้นอยากจะให้ทุกคนมองนะครับว่านี่คือแนวทางที่เราทำนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

D ข้อมูล การประกาศใช้ พระราชกำหนด (พ.ร.ก.) การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน มีแนวปฏิบัติที่เป็นไปตามหลักการสากล

C ข้อสรุป การประกาศใช้ พระราชกำหนด (พ.ร.ก.) การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินรัฐบาลมิสามารถประกาศใช้โดยอำเภอใจ

W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ว่าพระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นพระราชกำหนดที่ระบุเงื่อนไขของเหตุการณ์ชัดเจน คือต้องเป็นเหตุการณ์ที่ฉุกเฉิน และมีการแจ้งว่าจะมีการทำอะไร มีการขอความร่วมมือจากผู้ชุมนุม

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



W

โดยเหตุที่ว่าพระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉินระบุเงื่อนไขของเหตุการณ์ชัดเจนคือต้องเป็นเหตุการณ์ที่มีความฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน มีการแจ้งว่าจะมีการทำอะไรมีการขอความร่วมมือจากผู้ชุมนุม

จากตัวอย่างนี้ มีลักษณะเดียวกับตัวอย่างก่อนหน้านี ก่อให้เกิดมีกระแสข่าวตามมาว่าการที่รัฐบาลประกาศใช้กฎหมาย พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.

ฉุกเฉิน) เพื่อเป็นเครื่องมือเปิดทางให้มีการเข้าสลายการชุมนุม ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวเพื่อชี้แจง หรือทำความเข้าใจประชาชนว่าการประกาศใช้กฎหมายนี้ ไม่สามารถประกาศใช้ได้ตามอำเภอใจ โดยอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ของตัวกฎหมายพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ที่มีหลักการว่า การประกาศใช้นั้นมีแนวปฏิบัติที่เป็นไปตามหลักการสากล คือ ต้องมีเหตุการณ์เกิดขึ้นชัดเจน และต้องเป็นเหตุการณ์ที่มีความฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน ทั้งนี้เป็นการกล่าวเพื่อเสริมน้ำหนักการโน้มน้าวใจ โดยกล่าวอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ของตัวกฎหมายนี้ว่า รัฐบาลนั้นไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรงกับประชาชน

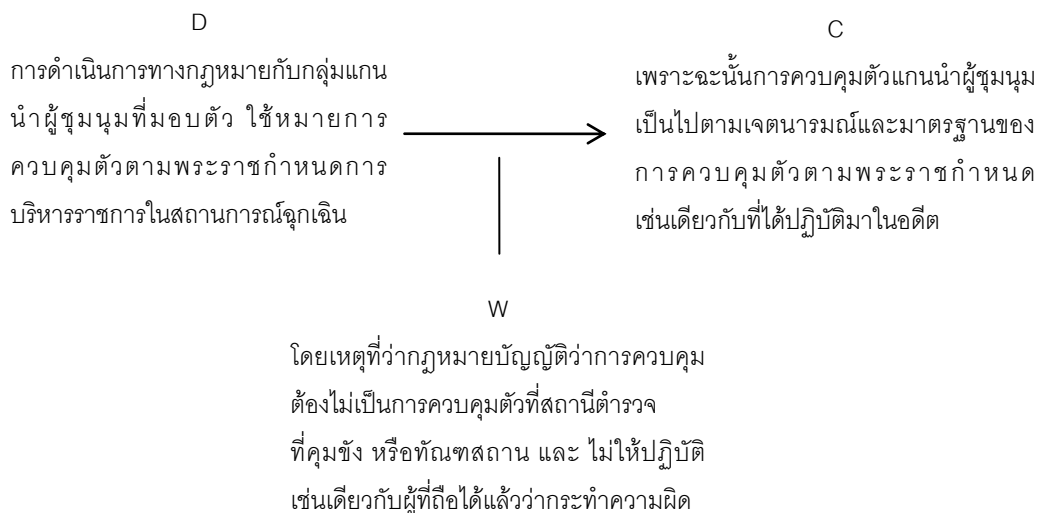
ประเด็น การควบคุมตัวแกนนำผู้ชุมนุม

“...วิธีการดำเนินการทางกฎหมายกับกลุ่มแกนนำผู้ชุมนุมที่ม็อบตัว ก็คือว่าเราได้ใช้หมายการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งในกฎหมายนี้กำหนดเอาไว้ครบว่าการควบคุมตัวนั้น ต้องไม่เป็นการควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ ที่คุมขัง หรือทัณฑสถาน ตอนที่เราประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรงนั้นเมื่อต้นเดือนเมษายน ได้มีการกำหนดพื้นที่ที่จะควบคุมตัวบุคคลที่จะมีการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดนี้เอาไว้ 6 แห่ง ซึ่ง 1 ในนั้นก็คือค่ายเรศวร ที่ชะอำอย่างในพื้นที่ของประชาชนทราบ...”

“...อย่างไรก็ตามครบมาตรฐานของการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดนั้น แม้กฎหมายจะเขียนเอาไว้ว่าจะไม่ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ที่ถือได้แล้วว่ากระทำความผิด แต่ก็ไม่ควรที่จะให้มีการสื่อสารกัน มีการใช้เครื่องมือสื่อสาร เพราะเป็นการควบคุมตัวเพื่อที่จะได้มีการสืบสวนสอบสวนขยายผล ดังนั้นเมื่อปรากฏข่าวออกมาว่า บุคคลเหล่านี้อยู่ด้วยกัน มีการสื่อสารทั้งกันเอง และกับโลกภายนอกนั้น ผมก็ได้กำชับไปที่พื้นที่รับว่าการควบคุมตัวนั้นต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์และมาตรฐานของการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดเช่นเดียวกับที่ได้ปฏิบัติมาในอดีต...” (23 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล การดำเนินการทางกฎหมายกับกลุ่มแกนนำผู้ชุมนุมที่ม็อบตัว ให้นำหมายการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน
- C ข้อสรุป การควบคุมตัวนั้นเป็นไปตามเจตนารมณ์และมาตรฐานของการควบคุมตัวตามพระราชกำหนด เช่นเดียวกับที่ได้ปฏิบัติมาในอดีต มิได้มีการผ่อนปรนให้ความสะดวกสบายแก่ผู้ชุมนุมที่มีคดีก่อการร้าย
- W ข้อเสนอแนะ กฎหมายบัญญัติว่าการควบคุมต้องไม่เป็นการควบคุมตัวที่สถานีตำรวจที่คุมขัง หรือทัณฑสถาน และไม่ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ที่ถือได้แล้วว่ากระทำความผิด

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



ในประเด็น การควบคุมตัวแกนนำผู้ชุมนุมนั้น เกิดขึ้นในวันที่ 23 พฤษภาคม 2553 หรือหลังจากการสลายการชุมนุมที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ผ่านพ้นไปแล้ว ทั้งนี้ ผู้สร้างสารได้ระบุว่า มีกระแสข่าวความไม่พอใจเกี่ยวกับการควบคุมตัวแกนนำผู้ชุมนุมว่า ไม่สอดคล้องกับการกระทำผิด ดังนั้น ผู้สร้างสารหรือนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ของตัวกฎหมาย พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) โดยการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดจากการชุมนุมว่า อยู่ภายใต้กฎหมายการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดดังกล่าวนี้ ซึ่งต้องไม่เป็นการควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ ที่คุมขัง หรือ ทัณฑสถาน โดยพื้นที่ที่จะควบคุมตัวบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ กำหนดเอาไว้ มี 6 แห่ง คือ ค่ายเนเรศวร ที่ อำเภอชะอำ จ.เพชรบุรี รวมอยู่ด้วย และในการควบคุมตัว นายกรัฐมนตรีระบุว่า จะไม่มีการปิดกั้นการสื่อสารกัน เพราะเป็นไปตามเจตนารมณ์ และมาตรฐานของการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ดังที่ได้ปฏิบัติมาในอดีต ทั้งนี้ เพื่อโน้มน้าวว่าภาพที่ประชาชนเห็นผ่านสื่อว่า แกนนำผู้ชุมนุมได้รับการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับความผิดที่ได้กระทำลงไปนั้น ไม่เป็นความจริง แต่รัฐบาลได้ทำทุกอย่างตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ทุกประการไม่มีการเลือกปฏิบัติ

ประเด็น การขึ้นดำรงตำแหน่งของ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

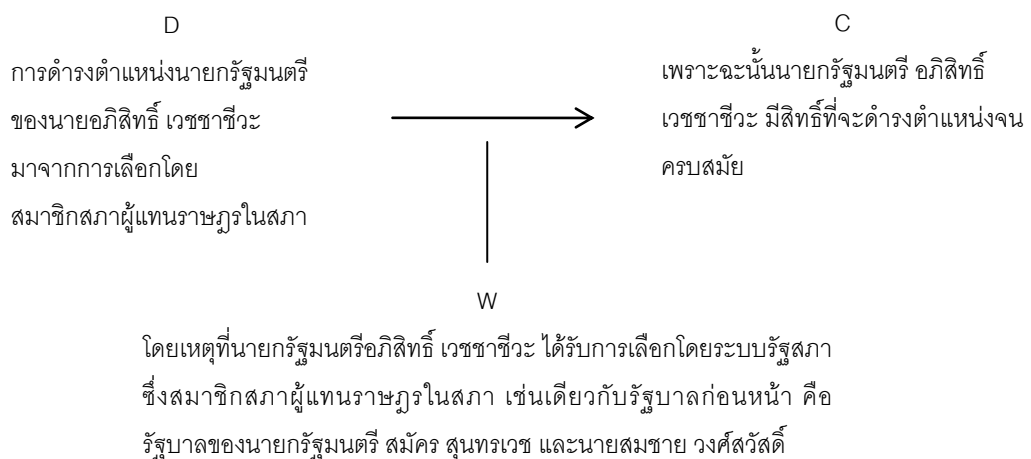
“...เรามีวิถีทางตามระบอบประชาธิปไตย ผมเองก็มาจากการเลือกโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาฯ เช่นเดียวกัน ชุดเดียวกันกับรัฐบาลก่อนหน้าผม 2 ชุดที่มาจากการเลือกตั้งในปี 2550 เป็นไปตามกติกาของสากล ระบบรัฐสภาทุกประการ ...”

“...การเคลื่อนไหวชุมนุมในทางการเมือง ต่างฝ่ายต่างก็มีสิทธิและหน้าที่ของตัวเอง ถ้าพูดถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญผมก็ต้องบอกความจริงผมมีสิทธิที่จะอยู่ครบเทอม ผมก็มาในระบบเดียวกันกับท่านนายฯ สมัคร์ ท่านนายฯ สมชาย ผมก็มีสิทธิที่จะอยู่ครบเทอมครับ...”

“...ผมคิดว่าในวันนี้รัฐบาลนี้มาโดยระบบรัฐสภา เหมือนกับประเทศที่เป็นประชาธิปไตยอื่นๆ ซึ่งในสภาฯ ชุดหนึ่งเลือกตั้งกันเข้ามา ไม่มีพรรคใดได้เสียงข้างมาก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็มีสิทธิในการตัดสินใจว่าจะสนับสนุนรัฐบาลใด พรรคพลังประชาชนได้เป็นรัฐบาลมาแล้ว 2 ครั้ง...” (14 มีนาคม 2553)

- ข้อมูล การดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มาจากการเลือกโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาฯ
- C ข้อสรุป นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีสิทธิที่จะดำรงตำแหน่งจนครบสมัย
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้รับการเลือกโดยระบบรัฐสภาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภา เช่นเดียวกับรัฐบาลก่อนหน้า คือ รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี สมังคร สุนทรเวช และนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น ผู้สร้างสารต้องการโน้มน้าวใจให้ผู้รับสาร หรือประชาชน ให้เชื่อว่าการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของตนเอง มาจากการเลือกโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาฯ ทั้งนี้เพื่อโต้แย้งข้อกล่าวหาของกลุ่มคนเสื้อแดงที่ว่า นายกรัฐมนตรีนั้นมิได้ขึ้นดำรงตำแหน่งโดยวิถีทางตามระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ ผู้สร้างสารใช้วิธีการกล่าวอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ของตัวกฎหมายรัฐธรรมนูญ ที่ประเทศไทยมีระบบการเลือกตั้งแบบรัฐสภา ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาเป็นผู้เลือก เช่นเดียวกับรัฐบาลก่อนหน้า คือ รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี สมังคร สุนทรเวช และ รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ผู้ได้รับเสียงข้างมากในการโหวตเลือกนายกรัฐมนตรี ย่อมได้ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอย่างถูกต้อง ดังนั้นเมื่อนายกรัฐมนตรี

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ขึ้นดำรงตำแหน่งโดยหลักการเดียวกันนี้ ย่อมมีสิทธิที่จะดำรงตำแหน่งจนครบสมัยต่อไป

ประเด็น กฎหมายที่กำกับดูแลสื่อมวลชนกรณีล้วงละเมิดสถาบัน

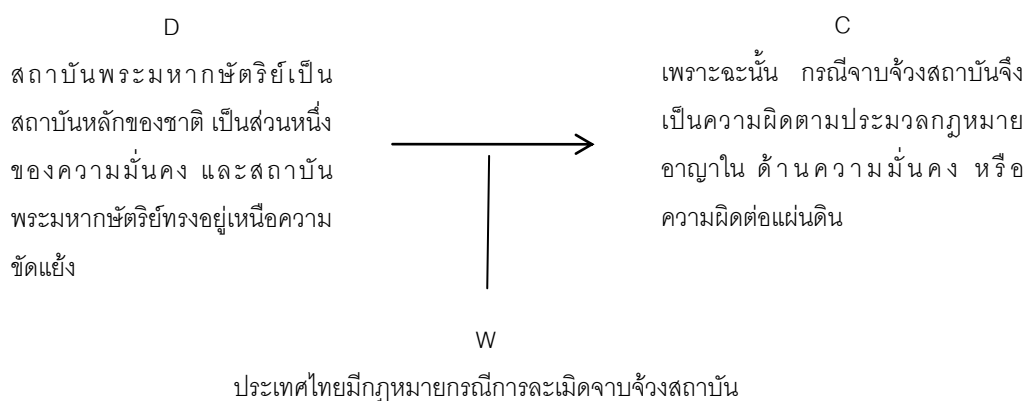
“...ส่วนกรณีของการจับจ้วงสถาบัน เราก็มีกฎหมายชัดเจน เป็นประมวลกฎหมายอาญา เพราะว่าสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักของชาติ เป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคง เราไม่ได้มีกฎหมายพิเศษ บางคนชอบไปพูดเหมือนกับเรามีกฎหมายพิเศษ ไม่ใช่ เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายอาญา แล้วก็เป็นหลักเดียวกัน เรื่องของการที่ไปละเมิดบุคคลอื่น แต่ว่าเนื่องจากว่าสถาบันพระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือ สถาบันพระมหากษัตริย์อยู่เหนือความขัดแย้งนะครับ เพราะฉะนั้นเราก็จำเป็นจะต้องกำหนดเอาไว้เป็นความผิดในด้านความมั่นคง ก็คือความผิดต่อแผ่นดิน...” (7 มีนาคม 2553)

ข้อมูล สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักของชาติ เป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคง และสถาบันพระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือความขัดแย้ง

C ข้อสรุป กรณีจับจ้วงสถาบันจึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในด้านความมั่นคง หรือความผิดต่อแผ่นดิน

W ข้อสนับสนุน ประเทศไทยมีกฎหมายกรณีการละเมิดจับจ้วงสถาบัน

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น ด้วยเหตุที่ในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง สื่อมวลชนบางสำนักมีการนำเสนอข่าวสารที่มีลักษณะเข้าข่ายการล้วงละเมิดสถาบันหลักของชาติ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงใช้วิธีการกล่าวอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ของตัวกฎหมายกรณีจับจ้วงสถาบัน ว่าเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในด้านความมั่นคง หรือความผิดต่อแผ่นดิน เพราะสถาบัน

พระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักของชาติ เป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคง และสถาบันพระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือความขัดแย้ง ผู้ใดจะล่วงละเมิดมิได้

2. การอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไป (Argument by Generalization)

การอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไป เป็นการสร้างสรรค์เพื่อการโน้มน้าวใจ โดยอ้างถึงการยกตัวอย่างและข้อสรุปจากหลักการทั่วไปที่เป็นแนวคิด ความเชื่อ ค่านิยม ที่สังคมนั้นๆ ยอมรับ ซึ่งสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารได้ในระดับดี เพราะเป็นแนวทางที่เป็นหลักการสามัญ ที่ทุกคนพึงปฏิบัติ ทั้งนี้ จากการศึกษารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ผู้วิจัยพบประเด็นที่ใช้การสร้างสรรค์เพื่อการโน้มน้าวใจ โดยการแสดงเหตุผลตามแบบของ สตีเฟน ทูลมิน โดยอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไป ดังนี้

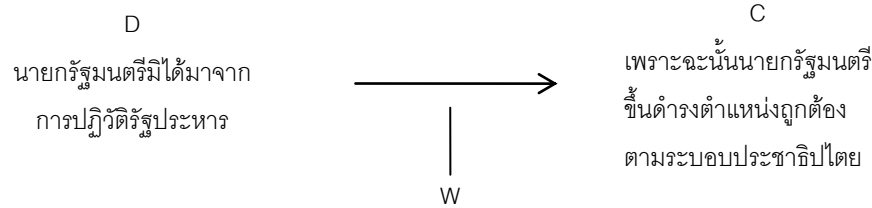
ประเด็น การขึ้นดำรงตำแหน่งของ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

“...เอาอย่างนี้ดีกว่าครับ คือ ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะบางคนเข้าใจผิดนะครับ บางทีเขียนกันไปเหมือนกับรัฐบาล อันนี้เนี่ยมาจากการปฏิบัติ และก็ผมไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งบางคนก็ไม่ทราบนะครับ หรือว่าบางคนเนี่ย คำนึงระบบ ระบบประธานาธิบดี ก็ไม่เข้าใจว่าในระบบรัฐสภาเนี่ย เวลามันไม่มีพรรคไหนได้เสียงข้างมาก เป็นเรื่องปกติที่บางครั้งรัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงกันได้ระหว่างอายุของสภา...”

“...ถ้ารัฐบาลนี้ไม่เป็นประชาธิปไตยจริงนะครับ 1 ปี กับ 3 เดือนที่ผ่านมาเนี่ยที่ผมไปทำงานในนามของประเทศไทย ในนามของประธานอาเซียนเนี่ย ผมไม่เชื่อว่าจะทำได้เพราะว่ารัฐบาลหลังการรัฐประหารเนี่ยจะเห็นได้ชัดเลยครับว่า หลายประเทศในยุโรปก็จะตั้งเงื่อนไขกัน จำได้ไหมครับว่าต้องคืนอำนาจสู่ประชาชนก่อน...”
(14 มีนาคม 2553)

- D ข้อมูล นายกรัฐมนตรีมิได้มาจากการปฏิวัติรัฐประหาร
- C ข้อสรุป นายกรัฐมนตรีขึ้นดำรงตำแหน่งถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ว่าถ้ารัฐบาลไม่เป็นประชาธิปไตยจริง นายกรัฐมนตรีจะไม่ได้รับการยอมรับในการทำงานในนามของประธานอาเซียน ที่หลายประเทศในยุโรปมีเงื่อนไขว่าหลังรัฐประหารผู้ยึดอำนาจต้องคืนอำนาจสู่ประชาชนก่อน

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



โดยเหตุที่ว่าถ้ารัฐบาลไม่เป็นประชาธิปไตยจริง นายกรัฐมนตรีจะไม่ได้รับการยอมรับ
ในการทำงานในนามของประธานอาเซียน ที่หลายประเทศในยุโรปมีเงื่อนไขว่าหลัง
รัฐประหารผู้ยึดอำนาจต้องคืนอำนาจสู่ประชาชนก่อน

จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงกรณีสื่อต่างชาติตั้งคำถามถึงที่มาของรัฐบาล
โดยทำการโน้มน้าวใจด้วยการอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไป โดยระบุว่า ความเข้าใจที่ว่ารัฐบาล
ของตนเองนั้นมาจากการทำรัฐประหารนั้น เป็นความเข้าใจผิด เพราะช่างต่างประเทศอาจจะคุ้น
กับระบบประธานาธิบดี จึงไม่เข้าใจกระบวนการของระบบรัฐสภาของประเทศไทย ที่หากพรรคไหน
ได้รับเสียงข้างมาก พรรคนั้นก็สามารถจัดตั้งรัฐบาลระหว่างอายุของสภาได้ นอกจากนี้หากว่า
ตนเองมาจากการทำรัฐประหารจริง หรือตนเองไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ตลอดระยะเวลาของ
การดำรงตำแหน่งที่ผ่านมา นั้น ตนเองคงไม่สามารถไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศ ทำงานในนาม
ของประเทศไทยได้ เพราะฉะนั้นเมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับการเลือกมาอย่างถูกต้องและได้รับการ
ยอมรับจากเวทีโลกในการทำงาน ทั้งๆ ที่ในหลักการแล้วประเทศในระบอบประชาธิปไตยจะไม่
ยอมรับรัฐบาลที่มาจากการทำรัฐประหาร ดังนั้น ย่อมถือว่าตนเองนั้นขึ้นดำรงตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรีถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย

ประเด็น การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทหารและเจ้าหน้าที่ตำรวจ

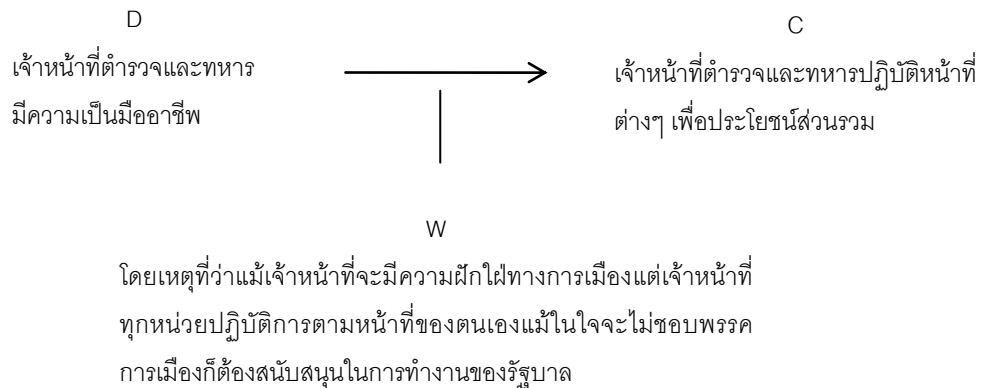
“...ในใจของคนทุกคน คือความฝักใฝ่ทางการเมืองมันมีได้ ถูกไหมครับ เราจะไปบอกคนเป็น
ข้าราชการ คนเป็นทหาร คนเป็นตำรวจ คุณไม่มีสิทธิ์ชอบพรรคการเมืองนี้ เพราะฉะนั้น มันเป็นไปได้ แต่สิ่งที่
เราต้องการคือ ความเป็นมืออาชีพ ความเป็นมืออาชีพของราชการทุกหน่วยรวมไปถึงตำรวจ ทหาร ก็คือว่าเขา
ปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ของเขา ถ้ารัฐบาลเป็นรัฐบาลที่ถูกต้องตามระบบ ปฏิบัติหน้าที่แล้วก็เห็นได้ชัดว่าทำเพื่อ
ประโยชน์ส่วนรวม ในใจเขาชอบไม่ชอบก็ต้องสนับสนุนให้ทำงานนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

D ข้อมูล เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารมีความเป็นมืออาชีพ

C ข้อสรุป เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ว่าแม่เจ้าหน้าที่จะมีความฝักใฝ่ทางการเมือง แต่เจ้าหน้าที่ทุกหน่วยรวมไปถึงตำรวจ ทหาร ปฏิบัติการตามหน้าที่ของตนเอง แม้นใจจะไม่ชอบพรรคการเมืองก็ต้องสนับสนุนในการทำงานของรัฐบาล

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น เป็นช่วงที่มีกระแสข่าวเกี่ยวกับทหารแดงโม ซึ่งเป็นคำเรียกที่เกิดขึ้นทั่วไปในสังคมไทย อันหมายถึงทหารที่มีความคิดเห็นทางการเมืองโน้มเอียงไปทางฝั่งผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงได้ออกมากล่าวปฏิเสธโดยการโน้มน้ำหนักให้เชื่อ ด้วยวิธีอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไปว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารมีความเป็นมืออาชีพ ล้วนปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ เพราะแม่เจ้าหน้าที่จะมีความฝักใฝ่ทางการเมือง แต่เจ้าหน้าที่ทุกหน่วยรวมไปถึงตำรวจ ทหาร ปฏิบัติการตามหน้าที่ของตนเอง แม้นใจจะไม่ชอบพรรคการเมืองก็ต้องสนับสนุนในการทำงานของรัฐบาล

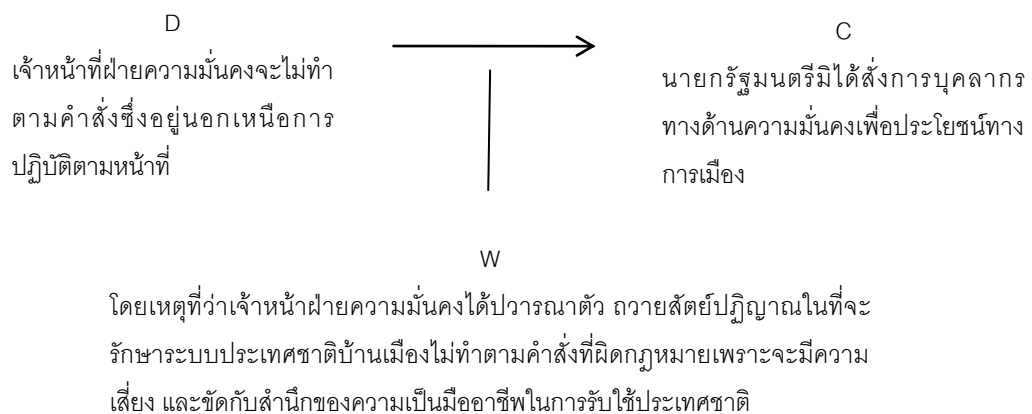
ประเด็น การให้บุคลากรทางความมั่นคงเป็นเครื่องมือทางการเมือง

“...สำคัญที่สุดผมย้ำเสมอคือว่า ผมจะไม่เอาบุคลากรทางด้านความมั่นคงเนี่ยมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการเมืองนะครับ ผมทำงานกับเขานี้เพื่อให้เขาทำหน้าที่ของเขา ตามที่เขาได้บวรณ์มาตัว บางกรณีก็ต้องถวายเป็นสัตย์ฯ ในการที่จะรักษาระบบประเทศชาติบ้านเมือง เพราะฉะนั้นสบายใจได้ว่าเราไม่เอาการเมืองไปปะปนสับสนกับความมั่นคง หรือให้ความมั่นคงมาสนับสนุนว่ากำลังทำงานเพื่อประโยชน์ทางการเมืองของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ผมเชื่อนะครับ ถ้ารัฐบาลนี้เนี่ยเป็นรัฐบาลที่จริงจังจะไปทำร้ายประชาชนเนี่ย ตำรวจ ทหาร เขาก็จะรู้ครับว่ารัฐบาลที่ทำร้ายประชาชนไม่ใช่รัฐบาลที่กำลังดำเนินการอย่างถูกต้อง เขาก็จะไม่ต้องสนับสนุนละครับ...”

“...เขาจะไม่ไปทำตามคำสั่งที่ผิดกฎหมาย เขาจะไม่ทำอะไรซึ่งมันเป็นนอกการปฏิบัติหน้าที่ของเขา นะครับ เพราะ 1. ตัวเขาเองก็มีความเสี่ยง และสำคัญกว่านั้นผมเชื่อคือ 2. คือว่ามันขัดกับสำนึกของความ เป็นมืออาชีพของคนที่เป็นเจ้าหน้าที่ ว่าเขามีหน้าที่ในการรับใช้รัฐ รัฐนะครับ ไม่ใช่รัฐบาล...”

- D ข้อมูล เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงจะไม่ทำตามคำสั่งซึ่งอยู่นอกเหนือการปฏิบัติตามหน้าที่
- C ข้อสรุป นายกรัฐมนตรีมิได้สั่งการบุคลากรทางด้านความมั่นคงเพื่อประโยชน์ทางการเมือง
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงได้พิจารณาตัว ถวายสัตย์ปฏิญาณ ในที่จะรักษาระบบประเทศชาติบ้านเมือง ไม่ทำตามคำสั่งที่ผิดกฎหมาย เพราะจะมีความเสี่ยง และขัดกับสำนึกของความเป็นมืออาชีพในการรับใช้ประเทศชาติ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



ในประเด็นนี้ก็เช่นเดียวกัน ที่นายกรัฐมนตรีได้ออกมากล่าวปฏิเสธข่าวลือเกี่ยวกับการทำรัฐประหาร โดยการโน้มน้ำหนักด้วยวิธีอ้างจากหลักการทั่วไปว่า ตนเองทำงานใกล้ชิดกับผู้นำเหล่าทัพ และตำรวจ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐ และยืนยันว่าไม่มีผู้ใดต้องการทำรัฐประหาร ทั้งนี้ เน้นในลักษณะที่ให้ความเชื่อถือว่า เจ้าหน้าที่จะไม่กระทำการที่ผิดต่อสัตย์ปฏิญาณ หรืออีกนัยหนึ่งเป็นการกล่าวในเชิงตักคอบ สกัดไว้ล่วงหน้าว่า เจ้าหน้าที่เหล่านั้นจะไม่กระทำการที่เสี่ยงต่ออันตรายและผิดต่อการถวายสัตย์ปฏิญาณ ตลอดจนหน้าที่ที่มีความสำนึกในชาติบ้านเมืองและเจ้าหน้าที่ที่สามารถแยกแยะถูกผิด ระหว่างปัญหาทางการเมืองกับปัญหาความมั่นคงได้

ประเด็นความเกี่ยวข้องระหว่างรัฐบาลกับการทำรัฐประหารเมื่อ 19 กันยายน 2549 ของฝ่ายทหาร

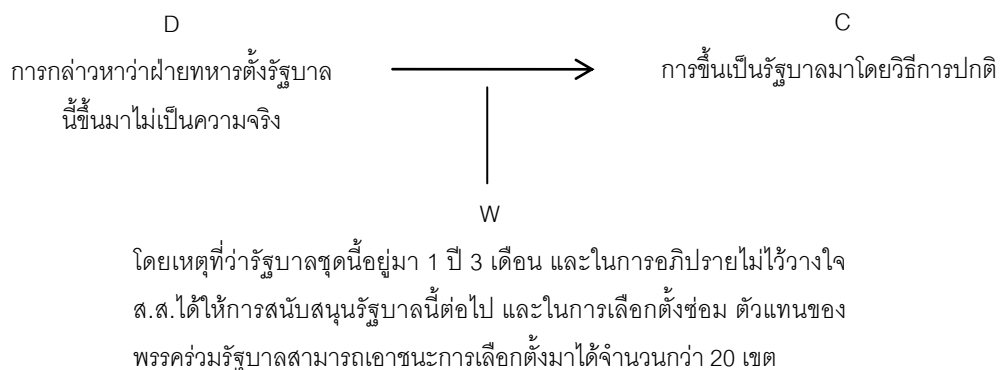
“...ถามว่ารัฐบาลนี้เนี่ยทหารตั้ง ผมว่าอันนี้ก็เป็น การดูถูกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เค้าลงมติ และอย่าลืมว่ารัฐบาลชุดนี้อยู่มาปีกว่า 3 เดือนนะครับ ไม่ใช่ว่าพอตั้งเสร็จปีปอยู่ได้ตลอดไม่ใช่ ก็ต้องมี การปีทีแล้วก็มี การอภิปรายไม่ไว้วางใจนะครับ สมาชิกเขาก็ใช้ดุลพินิจของเขาในการสนับสนุนรัฐบาลนี้อันนี้ก็ชัดเจนนะครับ นอกจากนั้นเนี่ย ตั้งแต่ผมมาเป็นรัฐบาลเนี่ยมีการเลือกตั้งซ่อมเนี่ย ผมเข้าใจว่า 30 กว่าเขต รัฐบาลก็ชนะตั้ง 20 กว่าเขตเป็นส่วนใหญ่ของการเลือกตั้งเพราะฉะนั้นมันไม่ได้มีอะไรที่ผิดปกติเลยนะครับ...” (21 มีนาคม 2553)

D ข้อมูล การกล่าวหาว่าฝ่ายทหารตั้งรัฐบาลนี้ขึ้นมาไม่เป็นความจริง

C ข้อสรุป การขึ้นเป็นรัฐบาลมาโดยวิธีการปกติ

W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ว่ารัฐบาลชุดนี้อยู่มา 1 ปี 3 เดือน แล้ว และในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ให้การสนับสนุนรัฐบาลนี้ต่อไป และในการเลือกตั้งซ่อม ตัวแทนของพรรคร่วมรัฐบาลสามารถเอาชนะการเลือกตั้งมาได้จำนวนกว่า 20 เขต

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากประเด็นตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้ปฏิเสธความเกี่ยวข้องของระหว่างรัฐบาลกับฝ่ายทหารชุดที่ทำการรัฐประหารล้มระบอบทักษิณ เมื่อ 19 กันยายน 2549 โดยการโน้มน้ำหนักด้วยวิธีการอ้างหลักการทั่วไปว่า รัฐบาลชุดนี้อยู่มา 1 ปี 3 เดือน และในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ได้ให้การสนับสนุนรัฐบาลนี้ต่อไป หากรัฐบาลมาจากการทำรัฐประหารจริง เท่ากับเป็นการดูถูกดุลพินิจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่โหวตให้ตนเป็นนายกรัฐมนตรี ขณะเดียวกันในการเลือกตั้งซ่อม ตัวแทนของพรรคร่วมรัฐบาลสามารถเอาชนะการเลือกตั้งมาได้จำนวนกว่า 20 เขต

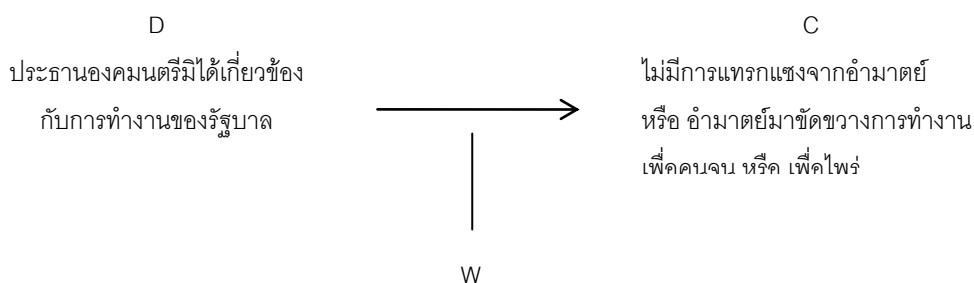
ประเด็น อำมาตยาธิปไตย

“..กรณีของท่านประธานองคมนตรี คงไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องตรงนี้ อันนี้คือสิ่งที่เป็นระบบที่ผมทำงานมาโดยตลอด ก็เลยต้องถือโอกาสบอกว่าเขาก็จะเลยมาพูดว่า อำมาตย์มาแทรกแซง อำมาตย์มาขัดขวางการทำงานเพื่อคนจน เพื่อไพร่หรืออะไรที่เขาใช้ถ้อยคำอื่นๆ ผมก็ต้องยืนยัน และก็อยากจะทวงถามหลักฐานว่าตรงไหน ใครเข้ามาแทรกแซงกับการทำงานของรัฐบาล ใครมาขัดขวางการทำงานของรัฐบาล...”

“...โดยเฉพาะที่พูดเรื่องประเด็นที่เกี่ยวข้องคนจนยากคนจน งานเดิมซึ่งรัฐบาลคุณทักษิณเคยทำไว้ ผมเห็นว่าเป็นประโยชน์ผมไม่ได้เลิก ผมทำต่อ กองทุนหมู่บ้านยัดหนี้ เพิ่มทุน ไอทีอปก็สนับสนุนเรื่องการตลาด เรื่องมาตรฐาน รักษา 30 บาทตอนนี้เป็นรักษาฟรี ก็มาดูแลจัดงบประมาณต่อหัวให้สูงที่สุดตั้งแต่มีโครงการมา และใกล้เคียงกับที่คนทำงานเขาขอมากที่สุด ของใหม่ๆ ซึ่งเป็นการช่วยคนยากคนจนจริงๆ ไม่ว่าจะเรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ประกันรายได้เกษตรกร กำลังเดินแก้ปัญหาหนี้ในระบบอยู่ในขณะนี้ โครงการที่อยู่อาศัยประเภทโฉนดชุมชนบ้านมั่นคงไม่เคยมีความคืบหน้าก้าวหน้าเท่ากับที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่จะหาคำตอบถาวรเลยให้กับประชาชนซึ่งถือว่าคือโอกาสยากจนที่สุด ผมทำมาไม่มีใครอำมาตย์ไม่อำมาตย์ ที่มาบอกว่าไม่ให้ทำ...”

- D ข้อมูล ประธานองคมนตรีมิได้เกี่ยวข้องกับการทำงานของรัฐบาล
- C ข้อสรุป ไม่มีการแทรกแซงจากอำมาตย์ หรือ อำมาตย์มาขัดขวางการทำงานเพื่อคนจน หรือ เพื่อไพร่
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ไม่มีหลักฐานยืนยัน และรัฐบาลยังคงดำเนินการเพื่อช่วยเหลือคนยากจนอย่างต่อเนื่อง ทั้งๆ ที่เป็นงานที่รัฐบาลของอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร เคยทำไว้ เช่น กองทุนหมู่บ้าน สิ้นค้าไอทีอป มาตรฐาน 30 บาทรักษาทุกโรค เรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ประกันรายได้เกษตรกร การแก้ปัญหาหนี้ในระบบ และ โครงการที่อยู่อาศัย

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



โดยเหตุที่ไม่มีหลักฐานยืนยันและรัฐบาลยังคงดำเนินการเพื่อช่วยเหลือคนยากจนอย่างต่อเนื่องทั้งๆ ที่เป็นงานที่รัฐบาลของอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร เคยทำไว้ เช่น กองทุนหมู่บ้าน สิ้นค้าไอทีอป มาตรฐาน 30 บาทรักษาทุกโรค เรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ประกันรายได้เกษตรกร การแก้ปัญหาหนี้ในระบบ และ โครงการที่อยู่อาศัย

จากข้างต้นจะเห็นว่าเป็นการโน้มน้าวใจด้วยวิธีการอ้างหลักการทั่วไป ต่อกรณีการที่รัฐบาลถูกคนเลื้อยแดงกล่าวหาว่า ในการทำงานของรัฐบาลมีฝ่ายอำนาจทหารหนุนหลัง หรือเรียกว่า “อำมาตยาธิปไตย” แต่นายกรัฐมนตรีได้ปฏิเสธว่า นอกจากจะไม่มีหลักฐานยืนยันแล้ว ในส่วนของการทำงานของรัฐบาล ก็ยังคงดำเนินการเพื่อช่วยเหลือคนยากจนอย่างต่อเนื่อง ทั้งๆ ที่เป็นงานที่รัฐบาลของอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร เคยทำไว้ เช่น กองทุนหมู่บ้าน สิ้นค้าไอทีอป, มาตรฐาน 30 บาทรักษาทุกโรค, การเรียนฟรี, เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, การประกันรายได้เกษตรกร, การแก้ปัญหาหนี้นอกระบบ และ โครงการที่อยู่อาศัย เพื่อโน้มน้าวให้เชื่อว่ารัฐบาลบริหารงานโดยตัวของตัวเอง มิได้เกี่ยวข้องกับอำมาตย์ หรือองคมนตรี

ประเด็น งบประมาณประจำปี 2554

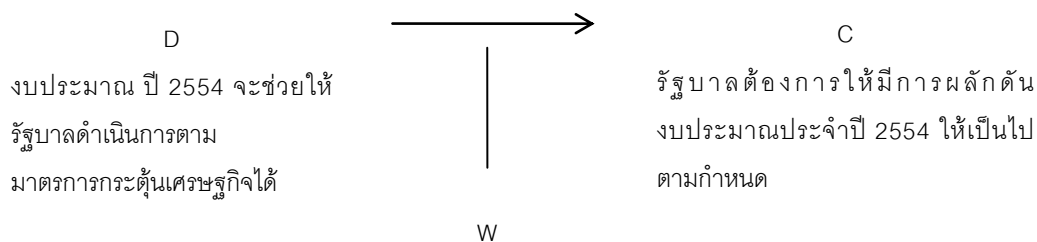
“...ขณะเดียวกันครับผมต้องขอย้ำครับว่า ความจำเป็นของรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจยังมี ซึ่งขณะนี้เนื่องจากกฎหมายที่จะให้อำนาจในการกู้เงินในรอบที่สองนั้นยังไม่ผ่านสภา รัฐบาลเองก็มีการปรับแนวคิดที่จะนำเอาโครงการต่างๆ ซึ่งอยู่ในเงินกู้ตรงนั้นเข้ามาสู่ระบบงบประมาณตามปกติ ผมก็อยากจะทำให้มีการผลักดันงบประมาณประจำปี 2554 เป็นไปตามกำหนดครับ เพื่อที่จะทำให้เรามีความมั่นใจ 100 เปอร์เซ็นต์ว่าเศรษฐกิจนั้นจะฟื้นตัวขึ้นมาได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศในการที่จะมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ และมีหลักประกันความมั่นคงมากยิ่งขึ้น...” (4 เมษายน 2553)

D ข้อมูล งบประมาณ ปี 2554 จะช่วยให้รัฐดำเนินการตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจได้

C ข้อสรุป รัฐบาลต้องการให้มีการผลักดันงบประมาณประจำปี 2554 ให้เป็นไปตามกำหนด

W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่งบประมาณปี 2554 จะสามารถนำเอาโครงการต่างๆ ซึ่งแต่เดิมอยู่ในเงินกู้ กลับเข้ามาสู่ระบบงบประมาณตามปกติ เพื่อที่จะนำมาจัดทำตามโครงการต่างๆ ที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศในการที่จะมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ และมีหลักประกันความมั่นคงมากยิ่งขึ้น

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



โดยเหตุที่งบประมาณปี 2554 จะสามารถนำเอาโครงการต่างๆ ซึ่งแต่เดิมอยู่ใน
เงินกู้กลับเข้ามาสู่ระบบงบประมาณตามปกติเพื่อนำมาจัดทำตามโครงการต่างๆ
ที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในการที่จะมีรายได้ มีงานทำ
มีอาชีพ และมีหลักประกันความมั่นคงมากยิ่งขึ้น

จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีต้องการโน้มน้าวใจให้เห็นถึงข้อดีของงบประมาณปี 2554 ทั้งนี้โดยโน้มน้าวใจด้วยวิธีการอ้างหลักการทั่วไปเพื่อชี้ว่า งบประมาณ ปี 2554 มีความสำคัญ คือ ช่วยให้รัฐบาลสามารถเดินหน้าตามแผนของการลงทุนตามโครงการไทยเข้มแข็งได้ ทั้งการดูแลในเรื่องของการเรียนฟรี 15 ปี เบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ การเพิ่มงบประมาณต่อหัวในโครงการรักษาพยาบาลฟรี การประกันรายได้เกษตรกร ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง และยังเป็นงบประมาณที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ช่วยให้โครงสร้างทางการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ตลอดจนนำมาดูแลสวัสดิการของประชาชนและดำเนินการในเรื่องของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็น ดังนั้นสิ่งเหล่านี้จะช่วยเสริมคะแนนนิยมต่อรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี และส่งผลให้ประชาชนเห็นดีกับการเดินหน้าตามแผนงบประมาณปี 2554 หรือหมายถึงการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐบาลควรที่จะได้มีโอกาสดำเนินไปตามปกติ ไม่ควรต้องมาติดขัดเพราะการชุมนุมทางการเมือง

ประเด็น ข้อเสนอของกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง

“...การหาคำตอบทางการเมืองต้องไม่สร้างบรรทัดฐานทางการเมืองว่าต่อไปนี้การใช้วิธีการของการก่อการร้าย การใช้ความรุนแรง การข่มขู่คุกคามนำมาสู่คำตอบทางการเมืองภายใต้การกดดัน ข่มขู่ คุกคามอย่างนี้ ผมว่าอันนี้ต้องเข้าใจ เพราะว่าอันนี้เกี่ยวข้องกับการอนาคตของสังคมประชาธิปไตยอย่างชัดเจน ไม่ได้เกี่ยวกับตัวผม...”

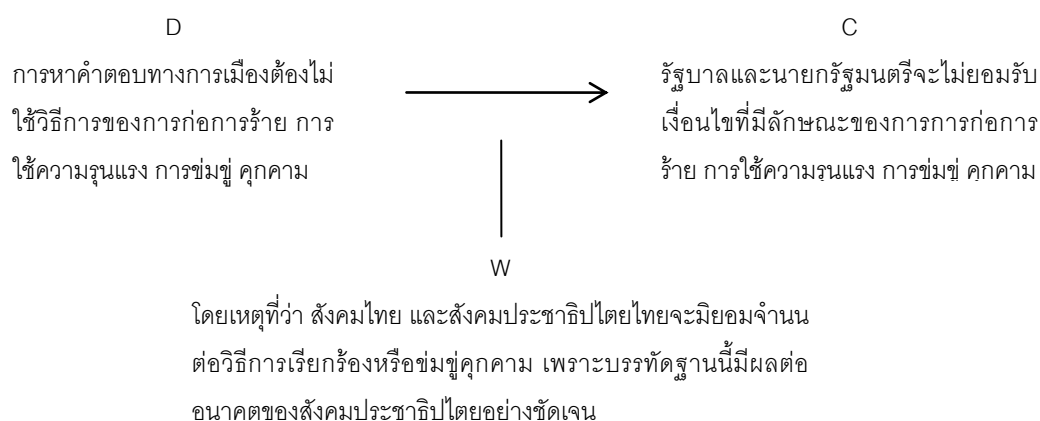
“...และผมมั่นใจด้วยว่าคนจำนวนมากซึ่งขณะนี้ออกมาชุมนุม จะเรียกว่าคนหลากหลายหรือกลุ่มต่างๆ ที่เขามาชุมนุม และบอกว่าอย่ายุบสภา มันไม่ใช่เพราะว่าเขารักนายอภิสิทธิ์ แต่เขาบอกว่าสังคมไทยประชาธิปไตยจะจำนนต่อวิธีการเรียกร้องหรือข่มขู่คุกคามอย่างนี้ไม่ได้...”

“...รัฐบาลหรือตัวผมมันไม่ยอมรับเงื่อนไขที่เป็นลักษณะของการยื่นคำขาดของผู้ชุมนุม ผมก็ต้องยืนยันนะครับเหมือนกับที่คุยไปในช่วงต้นของรายการ เหตุผลที่เราไม่สามารถที่จะไปปรับข้อเสนอเงื่อนไข จากกลุ่มคนซึ่ง

ใช้วิธีการข่มขู่ หรือใช้ความรุนแรงคุกคามนะครับ ความจริงขณะนี้ไม่ใช่คุกคามรัฐเท่านั้น แต่ว่ามีปัญหาของการไปคุกคามทำร้ายพี่น้องประชาชนทั่วไปด้วย อันนี้เป็นจุดยืนที่เราต้องดำรงไว้ครับ...” (25 เมษายน 2553)

- D ข้อมูล การหาคำตอบทางการเมืองต้องไม่ใช้วิธีการของการก่อการร้าย การใช้ความรุนแรง การข่มขู่ คุกคาม
- C ข้อสรุป รัฐบาลและนายกรัฐมนตรีย่อมรับเงื่อนไขที่มีลักษณะของการก่อการร้าย การใช้ความรุนแรง การข่มขู่ คุกคาม
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ว่า สังคมไทย และสังคมประชาธิปไตยไทยจะยินยอมจำนนต่อวิธีการเรียกร้อยหรือข่มขู่คุกคาม เพราะบรรทัดฐานนี้มีผลต่ออนาคตของสังคมประชาธิปไตยอย่างชัดเจน

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า นายกรัฐมนตรีโน้มน้ำหนักด้วยวิธีการอ้างหลักการทั่วไป เพื่อชี้ว่า การที่รัฐบาลและตนเองจะไม่ยอมรับเงื่อนไขยุบสภาฯ เพราะการเรียกร้อยนั้นมีลักษณะของการก่อการร้าย ใช้ความรุนแรง การข่มขู่ คุกคาม ดังนั้นโดยความถูกต้องแล้ว รัฐบาลจะไม่ยอมจำนนต่อวิธีการดังกล่าว เพราะบรรทัดฐานนี้มีผลต่อภาพของสังคมประชาธิปไตยต่อไปในอนาคต

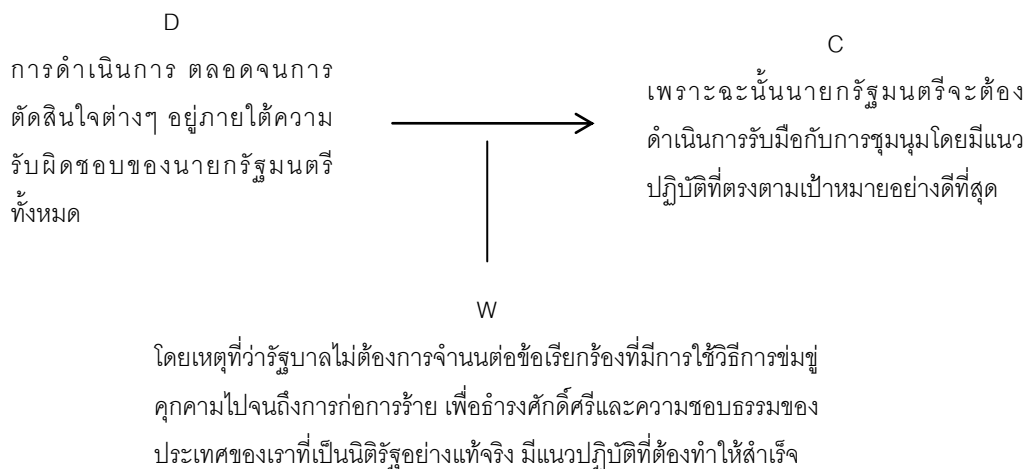
ประเด็น แนวทางจัดการรับมือกับการชุมนุม

“...แต่ผมขอย้ำครับว่า สิ่งที่รัฐบาลต้องการทำนั้น 1.ต้องการที่จะยืนยันบรรทัดฐานว่าเราต้องอดทนไม่จำนนต่อข้อเรียกร้องที่มีการใช้วิธีการข่มขู่คุกคามไปจนถึงการก่อการร้าย 2.เราจะต้องยึดหลักในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งในทางกฎหมาย ยอมรับในระดับระหว่างประเทศ เพื่อธำรงศักดิ์ศรีและความชอบธรรมของประเทศของเราที่เป็นนิติรัฐอย่างแท้จริง และ 3. ผมย้ำอีกครั้งครับ เราจะทำอะไร เราต้องทำ

ให้สำเร็จ ผมทราบดีความอดทนของแต่ละคนนั้น มีขีดจำกัดไม่เท่ากันครับ หลายคนบอกว่าไม่สามารถที่จะอดทนได้แล้ว หลายคนเข้าใจว่าทำไม หลายเรื่องที่เรากำลังดำเนินการอยู่จึงต้องใช้เวลา ผมไม่มีสิทธิ์ไปเรียกร้องหรือครับ ผมเพียงแต่บอกว่าความรับผิดชอบทั้งหมดย่อมอยู่ที่ผม และการตัดสินใจผมได้เรียนว่า ตัดสินใจแล้วว่าแนวทางจะต้องทำอะไร ขณะนี้เป็นเรื่องของการดำเนินการให้สามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมายอย่างดีที่สุด.. ”
(2 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล การดำเนินการ ตลอดจนการตัดสินใจต่างๆ อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรีทั้งหมด
- C ข้อสรุป นายกรัฐมนตรีต้องดำเนินการรับมือกับการชุมนุมให้ตรงตามเป้าหมายอย่างดีที่สุด
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ว่ารัฐบาลไม่ต้องการจำนวนต่อข้อเรียกร้องที่มีการใช้วิธีการชุมนุมคุกคามไปจนถึงการก่อการร้าย เพื่ออ้างศักดิ์ศรีและความชอบธรรมของประเทศของเราที่เป็นนิติรัฐอย่างแท้จริง มีแนวปฏิบัติที่ต้องทำให้สำเร็จ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



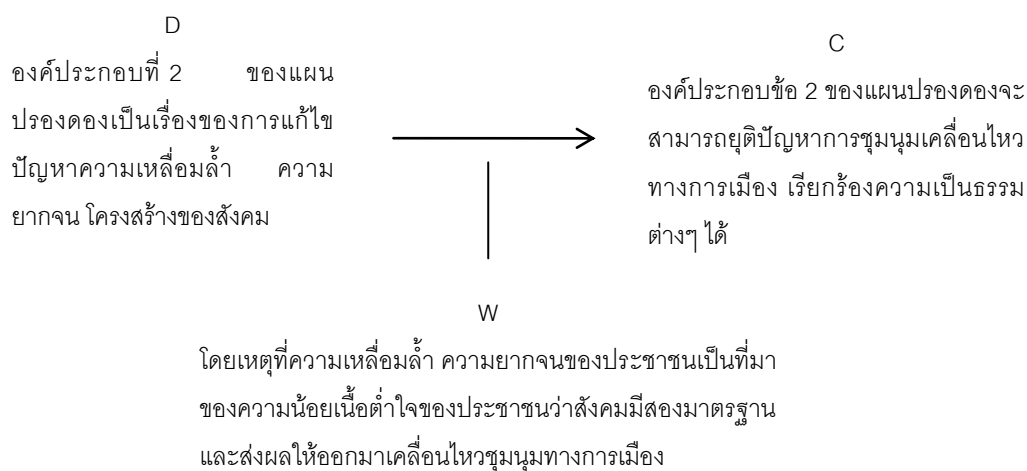
จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้โน้มน้าวใจด้วยวิธีการอ้างหลักการทั่วไป เพื่อยืนยันถึงหลักการปฏิบัติการกับแนวทางการชุมนุม ที่รัฐบาลไม่ต้องการจำนวนต่อข้อเรียกร้องที่ใช้วิธีการผิดกฎหมาย มีการชุมนุมและใช้ความรุนแรง ดังนั้นในการรับมือกับการชุมนุมที่ผิดกฎหมาย รัฐบาลจะต้องมีแนวปฏิบัติที่ตรงตามเป้าหมายที่สุด

ประเด็น แผนปรองดองแห่งชาติ

“..องค์ประกอบที่ 2 ครบ เป็นเรื่องของปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความยากจน โครงสร้างของสังคมครบที่ ทำให้พี่น้องประชาชนจำนวนมากมักจะรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจมีความรู้สึกว่าตัวเองด้อยโอกาส และประชาชนกลุ่มนี้ ละครบ เมื่อไหร่ก็ตามซึ่งมีการเคลื่อนไหว มีการชุมนุมทางการเมือง ก็จะถูกดึงเข้าไปร่วมกระบวนการต่างๆ เพราะมีความรู้สึกว่าจะเป็นการได้โอกาสในการที่จะแสดงออกถึงการมีสิทธิมีเสียง ถึงจะได้มีบุคคลที่จะได้ยื่นข้อ เรียกร้องความเดือดร้อน ความทุกข์ร้อนต่างๆ ของพี่น้องประชาชน...” (2 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล องค์ประกอบที่ 2 ของแผนปรองดองเป็นเรื่องของการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความยากจน โครงสร้างของสังคม
- C ข้อสรุป องค์ประกอบข้อ 2 ของแผนปรองดองจะสามารถยุติปัญหาการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง เรียกร้องความเป็นธรรมต่างๆ ได้
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ความเหลื่อมล้ำ ความยากจนของประชาชน เป็นที่มาของความน้อยเนื้อต่ำใจของประชาชนว่าสังคมมีสองมาตรฐาน และส่งผลให้ออกมาเคลื่อนไหว ชุมนุมทางการเมือง

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



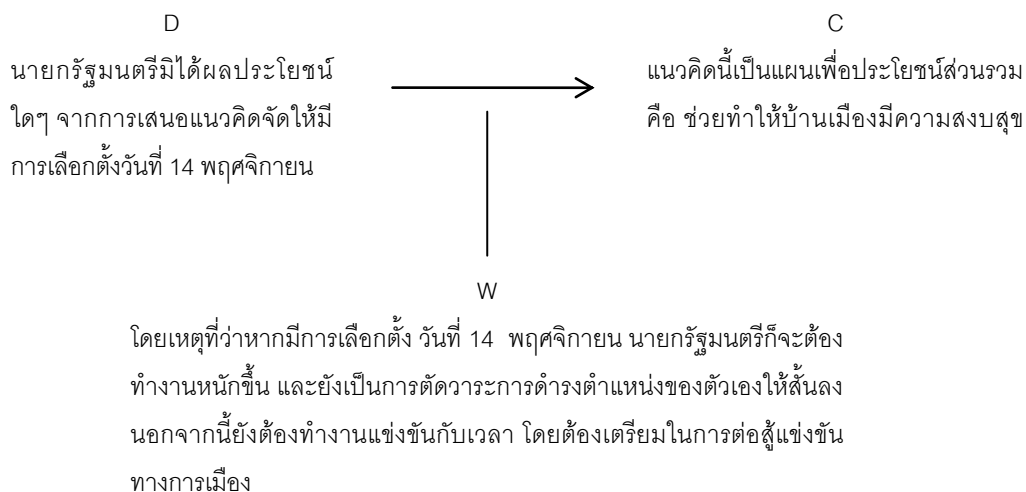
จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้โน้มน้าวใจด้วยวิธีการอ้างหลักการทั่วไป เพื่อชี้ให้ประชาชนเห็นถึงปะโยชน์ของแผนปรองดองแห่งชาติ โดยเฉพาะในข้อ 2 ว่าจะสามารถยุติปัญหาการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ เพราะแผนข้อนี้เป็นกรแก้ไขปัญหาเรื่องความยากจน ความเหลื่อมล้ำ อันเป็นประเด็นที่ประชาชนรู้สึกว่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจนต้องออกมาชุมนุมเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม

ประเด็น ข้อเสนอจัดการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 หลังดำเนินการตามแผนปรองดอง

“...แผนนี้ครับ ผมโดยส่วนตัวไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย ทำงานก็ต้องทำหนักขึ้นครับ และถ้ามีการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน นั้นก็หมายความว่าตัดวาระการดำรงตำแหน่งของตัวเองให้สั้นลง ต้องทำงานแข่งกับเวลา ต้องเตรียมในการที่จะต่อสู้แข่งขันทางการเมือง ส่วนตัวไม่ได้อะไรเลยครับ แต่เป็นแนวคิดและเป็นแผนที่ผมคิดว่าจะช่วยทำให้บ้านเมืองมีความสงบสุข ซึ่งความสำคัญมากกว่าผลประโยชน์ของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดทั้งสิ้นนะครับ อันนี้ก็คือสิ่งที่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกับกลุ่มพันธมิตร...” (9 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล นายกรัฐมนตรีมิได้ผลประโยชน์ใดๆ จากการเสนอแนวคิดจัดให้มีการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน
- C ข้อสรุป แนวคิดนี้เป็นแผนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม คือ ช่วยทำให้บ้านเมืองมีความสงบสุข
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ว่าหากมีการเลือกตั้ง วันที่ 14 พฤศจิกายน นายกรัฐมนตรีก็จะต้องทำงานหนักขึ้น และยังเป็นการตัดวาระการดำรงตำแหน่งของตัวเองให้สั้นลง นอกจากนี้ยังต้องทำงานแข่งกับเวลา โดยต้องเตรียมในการต่อสู้แข่งขันทางการเมือง

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้โน้มน้าวใจด้วยวิธีการอ้างหลักการทั่วไป เพื่อยืนยันว่านายกรัฐมนตรีมิได้ผลประโยชน์ใดๆ จากการเสนอแนวคิดจัดให้มีการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 หากว่าบ้านเมืองเดินหน้าเข้าสู่แผนปรองดองแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้เพราะเมื่อนายกรัฐมนตรีนำเสนอโรดแมป แผนปรองดองแห่งชาติ ช่วงวันที่ 9 พฤษภาคม หลังจากนั้นได้เกิดกระแสคัดค้าน เนื่องจากเกรงว่า แผนปรองดองแห่งชาติอาจเป็นการทำข้อตกลงระหว่างกับผู้

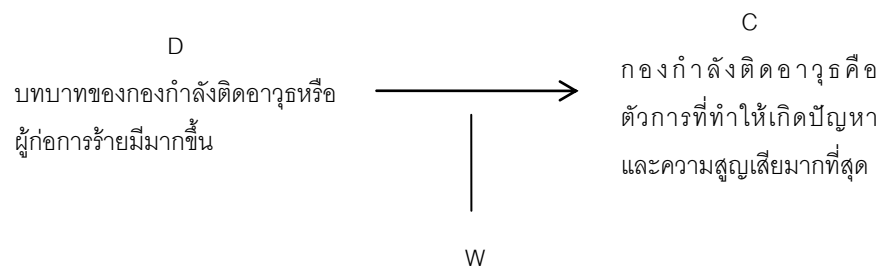
ชุมนุมคนเสื้อแดง หรือที่ช่วงนั้นมีการใช้คำว่าว่า “ปรองดองกับผู้ก่อการร้าย” ดังนั้นนายกรัฐมนตรียิ่งต้องชี้แจงต่อกรณีนี้ และเพื่อให้มีผลต่อการโน้มน้าวใจให้ประชาชนเชื่อถือมากขึ้น จึงอ้างเหตุผลว่า หากตนดำเนินการให้มีการเลือกตั้ง วันที่ 14 พฤศจิกายน นายกรัฐมนตรีก็ต้องทำงานหนักขึ้น และยังเป็นการตัดวาระการดำรงตำแหน่งของตัวเองให้สั้นลง นอกจากนี้ยังต้องทำงานแข่งขันกับเวลา โดยต้องเตรียมในการต่อสู้ แต่นายกรัฐมนตรีก็จะดำเนินการต่อไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ประเด็น ผู้ก่อการร้ายที่เป็นกองกำลังติดอาวุธ

“...จะเห็นได้ว่าบทบาทของกลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้น นับวันนั้นมีบทบาทสูงขึ้นครับ จากเดิมเราจะเห็นนะครับว่า การเคลื่อนไหวเป็นเรื่องของพรรคการเมืองบ้าง ของผู้ชุมนุมและมวลชนบ้าง แต่ตลอดระยะเวลา 2 เดือนที่ผ่านมา พัฒนาการต่างๆ บ่งชี้ว่าขณะนี้กลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้น กลับมีบทบาทสูงสุด การใช้อาวุธสงคราม การยิง M79 ซึ่งมีมากนะครับ มากมายในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมา เป็นตัวบ่งบอกว่าอันนี้คือสิ่งที่ทำให้เกิดปัญหาและความสูญเสียมากที่สุด.” (16 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล บทบาทของกองกำลังติดอาวุธหรือผู้ก่อการร้ายมีมากขึ้น
- C ข้อสรุป กองกำลังติดอาวุธคือตัวการที่ทำให้เกิดปัญหาและความสูญเสียมากที่สุด
- W ข้อสนับสนุน จากเดิมการเคลื่อนไหวเป็นเรื่องของพรรคการเมือง และกลุ่มผู้ชุมนุมหรือมวลชน แต่ 2 เดือนที่ผ่านมา มีพัฒนาการที่ชี้ว่ากลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้นมีบทบาทสูงสุด โดยมีการใช้อาวุธสงครามและการยิง M79 บ่อยครั้ง

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากเดิมการเคลื่อนไหวเป็นเรื่องของพรรคการเมือง และกลุ่มผู้ชุมนุม หรือมวลชน แต่ 2 เดือนที่ผ่านมา มีพัฒนาการที่ชี้ว่ากลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้นมีบทบาทสูงสุด โดยมีการใช้อาวุธสงคราม และการยิง M79 บ่อยครั้ง

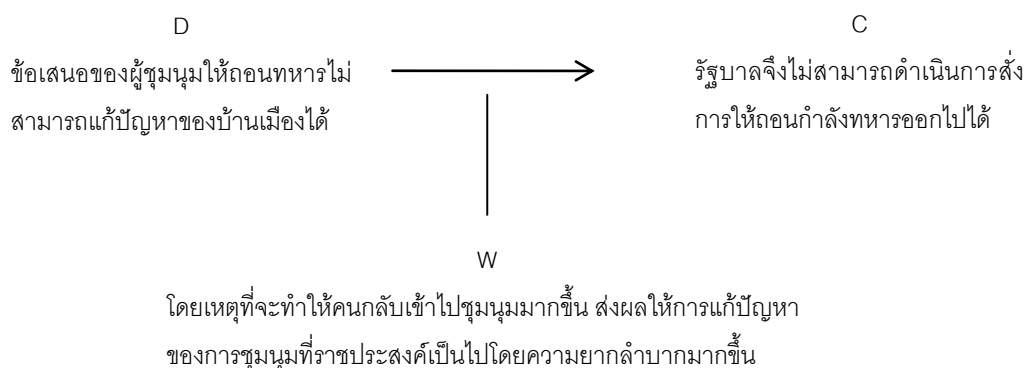
จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้โน้มน้าวใจด้วยวิธีการอ้างหลักการทั่วไป เพื่อให้ชี้ให้เห็นถึงความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นจากการชุมนุม เพราะจากเดิมการเคลื่อนไหวเป็นเรื่องของพรรคการเมือง และกลุ่มผู้ชุมนุม หรือมวลชน แต่ 2 เดือนที่ผ่านมา มีพัฒนาการที่ชี้ว่ากลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้นมีบทบาทสูงสุด โดยมีการใช้อาวุธสงคราม และการยิง M79 บ่อยครั้ง และขบวนการเหล่านี้ทำให้มีความสูญเสียเกิดขึ้นในหลายครั้งๆ

ประเด็น การถอนกำลังทหาร

“...ผมได้รับการติดต่อจากกลุ่มองค์กรเอกชนอีกกลุ่มหนึ่งครับ ในเย็นหรือค่ำวันเดียวกัน ซึ่งก็พูดเช่นเดียวกันว่าจะไปนำข้อเสนอของกลุ่ม นปช. มาให้ผมได้รับทราบ ข้อเสนอซึ่งส่งมาถึงผมเป็นลายลักษณ์อักษรนะครับ ส่งมาทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น ปรากฏว่าบอกว่าจะขอให้ทางทหารถอนกำลังออกไปก่อน แล้วจะมีการเรียกมวลชนจากพื้นที่ต่างๆ เข้ามาที่ราชประสงค์ ผมก็ได้เรียนกลับไปว่าข้อเสนอนี้ไม่สามารถแก้ปัญหาของบ้านเมืองได้ เพราะทำให้การแก้ปัญหาของการชุมนุมที่ราชประสงค์นั้นยากขึ้นไปอีก เพราะจะมีคนกลับเข้าไปชุมนุมมากขึ้น หลังจากที่มีรัฐบาลหรือ คอจ. ได้ปิดล้อม และทำให้การชุมนุมนั้นเบาบางลงแล้ว ก็จึงได้ปฏิเสธไปนั้นเป็นการบ่งบอกครับว่าเมื่อคืนของวันที่ 18 นั้น ช่องทางของการพูดคุยของการเจรจา รัฐบาลได้ตอบไปอย่างชัดเจนแล้วว่า คงไม่สามารถดำเนินการได้ เว้นเสียแต่ว่าผู้ชุมนุมประกาศยุติการชุมนุม ซึ่งก็ไม่ได้เกิดขึ้น...” (23 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล ข้อเสนอของผู้ชุมนุมให้ถอนทหารไม่สามารถแก้ปัญหาของบ้านเมืองได้
- C ข้อสรุป รัฐบาลจึงไม่สามารถดำเนินการสั่งการให้ถอนกำลังทหารออกไปได้
- W ข้อสนับสนุน เพราะทำให้คนกลับเข้าไปชุมนุมมากขึ้น ส่งผลให้การแก้ปัญหาของการชุมนุมที่ราชประสงค์เป็นไปได้โดยความยากลำบากมากขึ้น

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



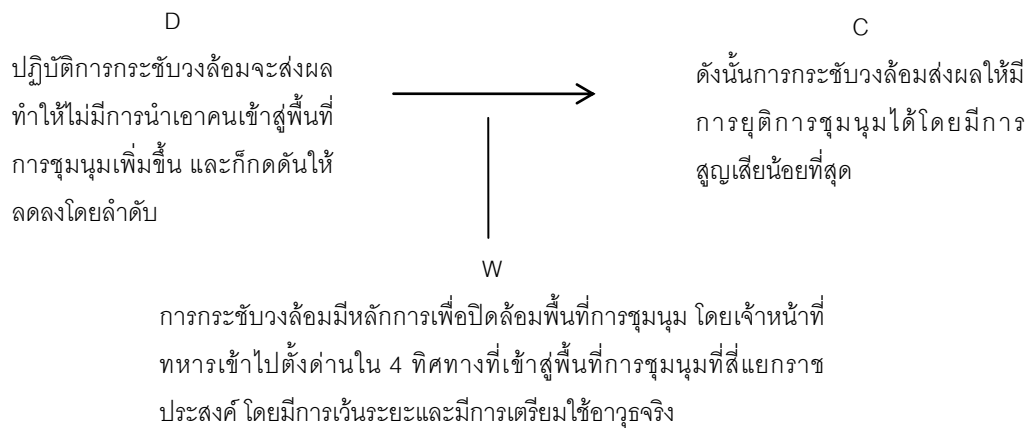
จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีโน้มน้าวใจโดยอ้างหลักการทั่วไป เพื่อชี้แจงถึงการเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม ทั้งๆ ที่ในคืนวันที่ 18 พฤษภาคม มีการส่งหนังสือยื่นข้อเสนอจากแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เพื่อขอให้เจ้าหน้าที่ทหารถอนกำลังออกจากพื้นที่การชุมนุม ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้ปฏิเสธ โดยให้เหตุผลว่าทางรัฐบาลได้พิจารณาแล้วเห็นว่าหากถอนกำลังทหารออกไป จะเป็นเหตุให้คนเสื้อแดงกลับเข้าไปชุมนุมมากขึ้น ส่งผลให้การแก้ปัญหาของการชุมนุมที่ราชประสงค์เป็นไปโดยความยากลำบากมากขึ้นไปอีก เพื่อโน้มน้าวให้ประชาชนให้การยอมรับกับการปฏิเสธที่จะถอนกำลังทหารออกจากผู้ชุมนุม

ประเด็น ปฏิบัติการกระชับวงล้อม

“...ตรงนี้จะครบคือแนวทางซึ่งทำให้เราสามารถใช้ปฏิบัติการที่เรียกว่า การกระชับวงล้อม หลักคิดก็คือว่า ถ้าเราสามารถที่จะเริ่มปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมได้ ทำให้ไม่มีการนำเอาคนหรือประชาชนต่างๆ เข้ามาสู่ในพื้นที่ที่มีการชุมนุมเพิ่มขึ้น และกักตุนให้ลดลงโดยลำดับ น่าจะนำไปสู่การยุติการชุมนุมได้ โดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด การกระชับวงล้อมก็เกิดขึ้นโดยการให้ทางเจ้าหน้าที่ทหารนั้นเข้าไปตั้งด่านใน 4 ทิศทางที่เข้าสู่พื้นที่การชุมนุมที่สี่แยกราชประสงค์ ซึ่งในการตั้งด่านนั้นก็มีความจำเป็นครับที่ทางทหารและเจ้าหน้าที่นั้น จะต้องมีการเว้นระยะและจะต้องมีการเตรียมพร้อมในเรื่องของการใช้อาวุธจริง...” (23 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล ปฏิบัติการกระชับวงล้อม จะส่งผลทำให้ไม่มีการนำเอาคนเข้าสู่พื้นที่การชุมนุมเพิ่มขึ้น และกักตุนให้ลดลงโดยลำดับ
- C ข้อสรุป ดังนั้นการกระชับวงล้อมส่งผลให้มีการยุติการชุมนุมได้ โดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด
- W ข้อสนับสนุน การกระชับวงล้อมมีหลักการเพื่อปิดล้อมพื้นที่การชุมนุม โดยเจ้าหน้าที่ทหารเข้าไปตั้งด่านใน 4 ทิศทางที่เข้าสู่พื้นที่การชุมนุมที่สี่แยกราชประสงค์ โดยมีการเว้นระยะและมีการเตรียมใช้อาวุธจริง

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



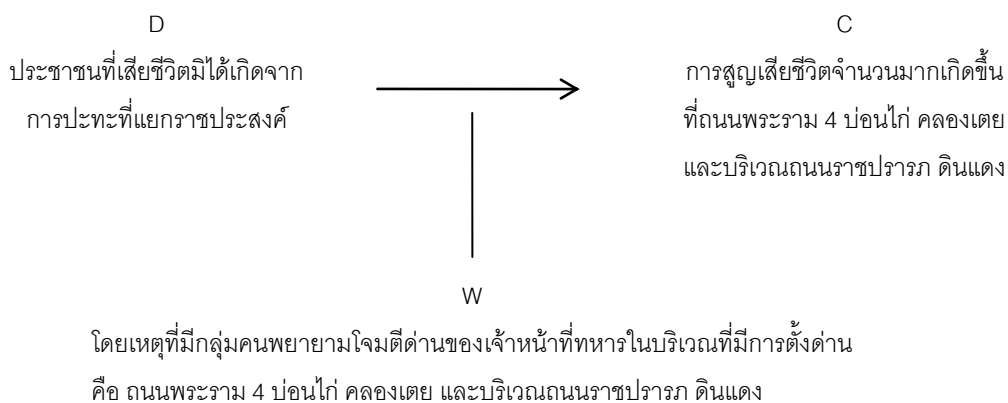
จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีโน้มน้าวใจเพื่อชี้แจงและสร้างความชอบธรรมให้กับ การเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม หรือที่เรียกว่า “ปฏิบัติการกระชับวงล้อม” ทั้งนี้โดย อ่างเหตุผลว่าปฏิบัติการนี้ส่งผลทำให้ไม่มีการนำคนเข้าสู่พื้นที่การชุมนุมเพิ่มขึ้น และยังช่วยกีดกัน ให้ลดลงโดยลำดับ เพราะการกระชับวงล้อมมีหลักการเพื่อปิดล้อมพื้นที่การชุมนุม โดยเจ้าหน้าที่ ทหารเข้าไปตั้งด่านใน 4 ทิศทางที่เข้าสู่พื้นที่การชุมนุมที่สี่แยกราชประสงค์ โดยมีการเว้นระยะและ มีการเตรียมใช้อาวุธจริง และในที่สุดการกระชับวงล้อมส่งผลให้มีการยุติการชุมนุมได้โดยมีการ สูญเสียน้อยที่สุด

ประเด็น การสูญเสียชีวิตจำนวนมาก

“...ผมอยากจะขออย่าคิดว่า การสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งหมดนั้นนี้ ไม่ได้เกี่ยวกับพื้นที่การชุมนุมที่บริเวณสี่ แยกราชประสงค์เลย การชุมนุมที่นั่นก็สามารถที่จะดำเนินการไปได้อย่างปกติ แต่ความสูญเสียนั้นเกิดขึ้นจาก การปะทะกันกับกลุ่มคนซึ่งพยายามเข้ามาโจมตีด้านของทหารนครบาลในบริเวณที่มีการตั้งด่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือในบริเวณถนนพระราม 4 บ่อนไก่ คลองเตย และบริเวณถนนราชปรารภ ดินแดง ซึ่งเหตุการณ์นั้นนำไปสู่ ความสูญเสียของพี่น้องประชาชน ทั้งที่เป็นผู้สื่อข่าว ทั้งที่เป็นประชาชนธรรมดา...” (23 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล ประชาชนที่เสียชีวิตมิได้เกิดจากการปะทะที่แยกราชประสงค์
- C ข้อสรุป การสูญเสียชีวิตจำนวนมากเกิดขึ้นที่ถนนพระราม 4 บ่อนไก่ คลองเตย และบริเวณถนนราชปรารภ ดินแดง
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่มีกลุ่มคนพยายามโจมตีด้านของเจ้าหน้าที่ทหารในบริเวณที่มี การตั้งด่าน คือ ถนนพระราม 4 บ่อนไก่ คลองเตย และบริเวณถนนราช ปรารภ ดินแดง

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



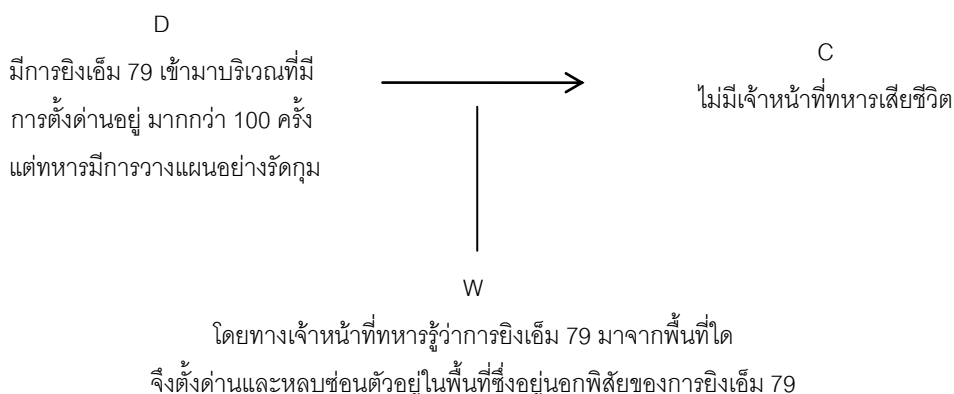
จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีโน้มน้าวใจเพื่อชี้แจง และสร้างความชอบธรรมให้กับ การเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม ว่าในส่วนของประชาชนที่มีความสูญเสียชีวิต จำนวนมากนั้น มิได้เกิดขึ้นในพื้นที่ราชประสงค์ที่เจ้าหน้าที่ทหารเข้ากระชับการชุมนุม ทั้งนี้โดยอ้าง เหตุผลว่า ความสูญเสียที่เกิดขึ้นเกิดในบริเวณการตั้งด่านของเจ้าหน้าที่ทหาร เนื่องจากมีความพยายาม จากกลุ่มคนที่พยายามเข้าโจมตีด้านของเจ้าหน้าที่ทหาร คือ บริเวณถนนพระราม 4 ปอนโก คลองเตย และบริเวณถนนราชปรารภ ดินแดง (ซึ่งทหารจำเป็นต้องยิงสกัดเพื่อป้องกันตัว)

ประเด็น การปะทะที่บริเวณปอนโกซึ่งมีเจ้าหน้าที่ทหารเสียชีวิต

“...ถ้าท่านติดตามข่าวสาร จะพบครับว่าในช่วงนั้นมีการยิงเอ็ม 79 เข้ามาในพื้นที่บริเวณที่มีการตั้ง ด่านอยู่มากกว่า 100 ครั้ง เพียงแต่ว่าการวางแผนของทางทหารนั้นมีความรัดกุมพอสมควร จึงได้เลือกที่จะตั้ง ด่านและหลบซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ซึ่งอยู่นอกพิสัยของการยิงเอ็ม 79 เพราะเราพอทราบครับว่าการยิงเอ็ม 79 นั้น มาจากพื้นที่ใด อันนี้คือจุดที่ทำให้มีหลายคนตั้งข้อสังเกตว่า ทำไมการปะทะกันในขณะนั้น ความสูญเสียกับ เจ้าหน้าที่ไม่เกิดขึ้น เพราะว่ามี การวางแผนมาอย่างรัดกุม...” (23 พฤษภาคม 2553)

- | | |
|----------------------|---|
| D <u>ข้อมูล</u> | มีการยิงเอ็ม 79 เข้ามาในพื้นที่บริเวณที่มีการตั้งด่านอยู่มากกว่า 100 ครั้ง แต่ทหารมีการวางแผนอย่างรัดกุม |
| C <u>ข้อสรุป</u> | ไม่มีเจ้าหน้าที่ทหารเสียชีวิต |
| W <u>ข้อสนับสนุน</u> | โดยทางเจ้าหน้าที่ทหารรู้ว่าการยิงเอ็ม 79 มาจากพื้นที่ใด จึงตั้งด่านและหลบซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ซึ่งอยู่นอกพิสัยของการยิงเอ็ม 79 |

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีโน้มน้าวใจเพื่อชี้แจง และสร้างความชอบธรรมให้กับ การเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม ในกรณีที่มีการปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารกับผู้ ชุมนุมบริเวณถนนพระราม 4 ปอเนาะ คลองเตย และบริเวณถนนราชปรารภ ดินแดง นั้น ไม่มีความ สูญเสียในฝั่งของเจ้าหน้าที่ทหาร โดยอ้างเหตุผลว่าเป็นเพราะแต่ทหารมีการวางแผนอย่างรัดกุม โดยทางเจ้าหน้าที่ทหารรู้ว่าการยิงเอ็ม 79 มาจากพื้นที่ใด จึงตั้งด่านและหลบซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ซึ่ง อยู่นอกพิสัยของการยิงเอ็ม 79 ดังนั้นจึงไม่มีเจ้าหน้าที่ทหารเสียชีวิต

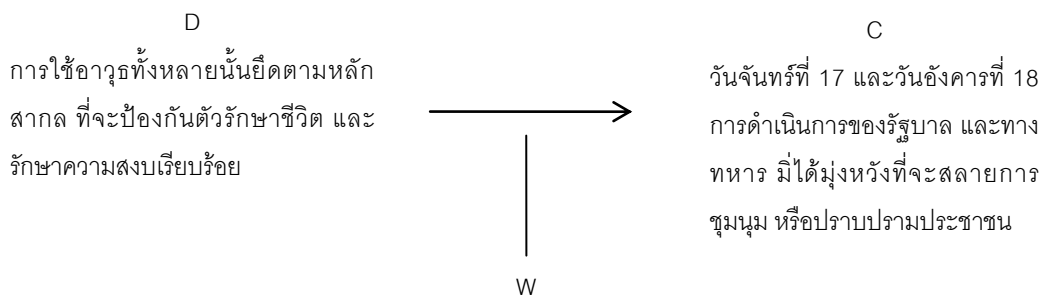
ประเด็น การยิงที่ขาของผู้ชุมนุม

“...ผมขอเรียนว่าในวันจันทร์ที่ 17 และวันอังคารที่ 18 ก็เป็นจุดยืนที่มีความชัดเจนว่าจะมีการ ดำเนินการในลักษณะนี้ในส่วนของรัฐบาล ขณะเดียวกันฝ่ายผู้ชุมนุมนั้นจะใช้คำว่า ขอให้มีการหยุดยิง ซึ่งเราก็ ได้ชี้แจงมาโดยตลอดครับว่าทางทหารนั้นไม่ได้เข้าไปดำเนินการในการสลายการชุมนุม ขอคืนพื้นที่ หรือ ปราบปรามพี่น้องประชาชนแต่ประการใด เป็นเพียงตั้งด่านเพื่อที่จะปิดล้อมการชุมนุมเท่านั้นเอง และการยิง อาวุธทั้งหลายที่เกิดขึ้นก็เป็นเพียงการยิงเพื่อป้องกันตัว ป้องกันชีวิต และตอบโต้ดังที่มีการชี้แจงของ ศอฉ. อย่าง ชัดเจน พี่น้องประชาชนที่ติดตามข่าวสารจะจำได้ว่า เราจะเห็นคลิปต่างๆ กรณีบุคคลพยายามที่จะเข้าไปจุดไฟ เพื่อให้เกิดการระเบิดขึ้นของรถแก๊ส ก็ปรากฏว่าถูกยิง ซึ่งทหารก็ยิงที่ขา เพื่อป้องกันไม่ให้เหตุเกิดขึ้น อย่างนี้เป็น ต้น ซึ่งการใช้อาวุธทั้งหลายนั้นยึดตามหลักสากลในเรื่องของการที่จะใช้อาวุธจริงในกรณีที่มีการปกป้องตัวเอง หรือรักษาชีวิต หรือรักษาความสงบเรียบร้อยเท่านั้นครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล การใช้อาวุธทั้งหลายนั้นยึดตามหลักสากล ที่จะป้องกันตัว รักษาชีวิต และรักษาความสงบเรียบร้อย
- C ข้อสรุป วันจันทร์ที่ 17 และวันอังคารที่ 18 การดำเนินการของรัฐบาล และทาง ทหาร มีได้มุ่งหวังที่จะสลายการชุมนุม หรือปราบปรามประชาชน

W ข้อสนับสนุน ดังที่มีภาพจากคลิปแสดงว่ามีบุคคลพยายามจุดไฟที่มีถังบรรจุแก๊ส เพื่อให้เกิดระเบิดขึ้น ทหารจึงจำเป็นต้องยิงที่ขา เพื่อป้องกันเหตุ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



ดังที่มีภาพจากคลิปแสดงว่ามีบุคคลพยายามจุดไฟที่มีถังบรรจุแก๊ส เพื่อให้เกิดระเบิดขึ้น ทหารจึงจำเป็นต้องยิงที่ขาเพื่อป้องกันเหตุ

จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีในมโนภาพเพื่อชี้แจง และสร้างความชอบธรรมให้กับ การเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม โดยระบุว่า การใช้อาวุธทั้งหลายนั้นยึดตามหลัก สากล ที่จะป้องกันตัว รักษาชีวิต และรักษาความสงบเรียบร้อย ทั้งนี้โดยอ้างเหตุผลจากภาพคลิปที่ มีบุคคลพยายามจุดไฟที่มีถังบรรจุแก๊สเพื่อให้เกิดระเบิดขึ้น ทหารจึงจำเป็นต้องยิงที่ขาเพื่อป้องกัน เหตุ ดังนั้นเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในวันจันทร์ที่ 17 และวันอังคารที่ 18 การดำเนินการของ รัฐบาล และทางทหาร มีได้มุ่งหวังที่จะสลายการชุมนุม หรือปราบปรามประชาชน

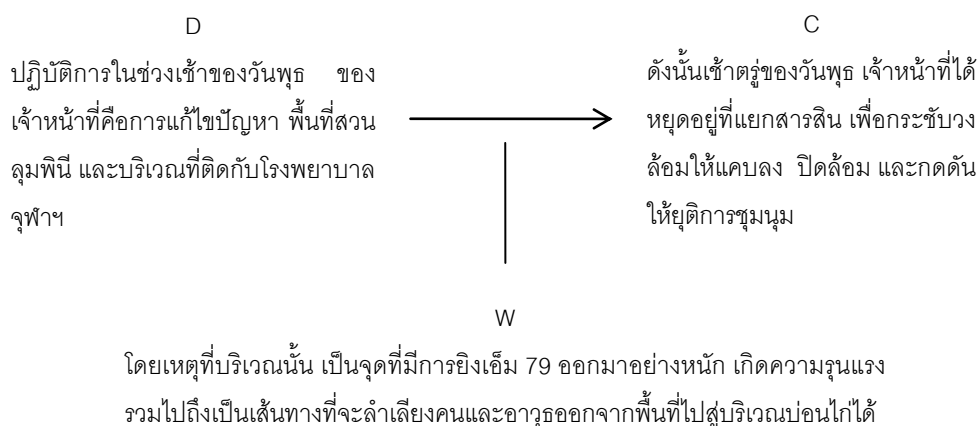
ประเด็น เหตุการณ์สลายการชุมนุมวันพุธที่ 19 พฤษภาคม 2553

“...สิ่งที่ ศอฉ. ได้ดำเนินการต่อไปแล้วก็จะนำไปสู่ปฏิบัติการในช่วงเช้าของวันพุธ ก็คือการเข้าไปแก้ไข ปัญหาพื้นที่สวนลุมฯ ที่ต้องเข้าไปแก้ปัญหาพื้นที่สวนลุมฯ ลานพระรูป และบริเวณที่ติดกับโรงพยาบาลจุฬาฯ ก็ เพราะว่าเป็นที่ชัดเจนว่าบริเวณนั้นคือจุดซึ่งมีการยิงเอ็ม 79 ออกมามากมาย มีเรื่องของอาวุธ และก็เป็นการไข ของความรุนแรง รวมไปถึงมีเส้นทางที่เชื่อมโยงออกจากพื้นที่นั้น ที่มีการลำเลียงทั้งคนและอาวุธไปยังพื้นที่ บริเวณบ่อนไก่ ดังนั้นเช้าตรู่ของวันพุธ ก็จึงมีปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ในการกระชับวงล้อมเข้าไป โดยมี เป้าหมายที่จะไปหยุดอยู่ที่แยกสารสิน พุดงายๆ ก็คือว่าเป็นการปิดล้อม กระชับวงล้อมให้แคบลงสำหรับพื้นที่ การชุมนุมในราชประสงค์เพื่อกดดันให้มีการยุติการชุมนุม...”

D ข้อมูล ปฏิบัติการในช่วงเช้าของวันพุธของเจ้าหน้าที่คือการแก้ไขปัญหาพื้นที่ สวนลุมพินี และบริเวณที่ติดกับโรงพยาบาลจุฬาฯ

- C ข้อสรุป ดังนั้นเจ้าตู่ของวันพุธ เจ้าหน้าที่ได้หยุดอยู่ที่แยกสารสิน เพื่อกระชับวงล้อมให้แคบลง ปิดล้อม และกดดันให้ยุติการชุมนุม
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่บริเวณนั้น เป็นจุดที่มีการยิงเอ็ม 79 ออกมาอย่างหนัก เกิดความรุนแรง รวมไปถึงเป็นเส้นทางที่จะลำเลียงคนและอาวุธออกจากพื้นที่ไปสู่บริเวณบ่อนไก่ได้

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



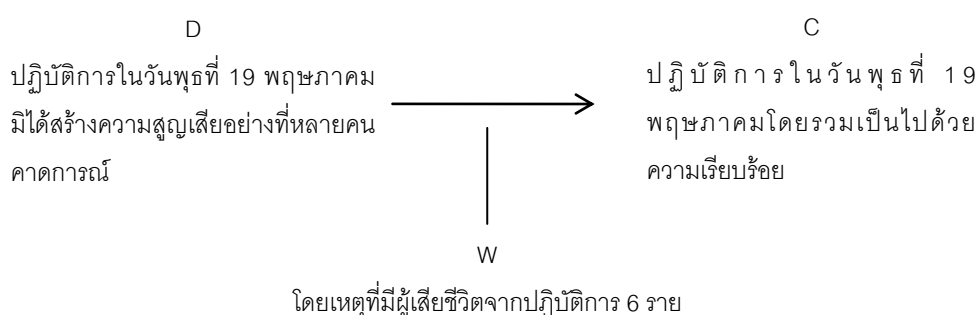
จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีโน้มน้าวใจเพื่อชี้แจง และสร้างความชอบธรรมให้กับ การเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม โดยอ้างเหตุผลว่าเนื่องจากบริเวณสวนลุมพินี และ บริเวณที่ติดกับโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เป็นจุดที่มีการยิงเอ็ม 79 ออกมาอย่างหนัก ซึ่งมีความ อันตรายสูง และยังเป็นเส้นทางที่จะลำเลียงคนและอาวุธออกจากพื้นที่ไปสู่บริเวณบ่อนไก่ได้ ดังนั้น ปฏิบัติการกระชับวงล้อมที่ปฏิบัติการในช่วงเช้าของวันพุธของเจ้าหน้าที่ ก็เพื่อแก้ไขปัญหา พื้นที่สวนลุมพินี และบริเวณที่ติดกับโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โดยการกระชับวงล้อมให้แคบลง ปิด ล้อม และกดดันให้ยุติการชุมนุม (มิใช่การมุ่งหมายที่จะทำร้ายประชาชน)

ประเด็น ความสูญเสียในวันที่ 19 พฤษภาคม

“...เช้าวันนั้นก็ต้องขอเรียนครับว่าปฏิบัติการโดยรวมนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย หลายคนเคย คาดการณ์ว่าปฏิบัติการเช่นนี้จะต้องนำไปสู่การสูญเสียเป็นจำนวนมาก ที่สุดในขณะนี้เท่าที่มีการตรวจสอบมา นั้น ก็ปรากฏว่ามีผู้เสียชีวิตจากปฏิบัติการ 6 ราย ซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่าเสียใจ ใน 6 รายนั้นก็เป็นที่ทราบ 1 นาย และ เป็นผู้สื่อข่าวต่างประเทศ 1 ราย ซึ่งสาเหตุ รายละเอียดต่างๆ ก็ต้องมีการตรวจสอบต่อไป...”

- D ข้อมูล ปฏิบัติการในวันพุธที่ 19 พฤษภาคม มิได้สร้างความสูญเสียอย่างที่หลายคนคาดการณ์
- C ข้อสรุป ปฏิบัติการในวันพุธที่ 19 พฤษภาคมโดยรวมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่มีผู้เสียชีวิตจากปฏิบัติการ 6 ราย

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



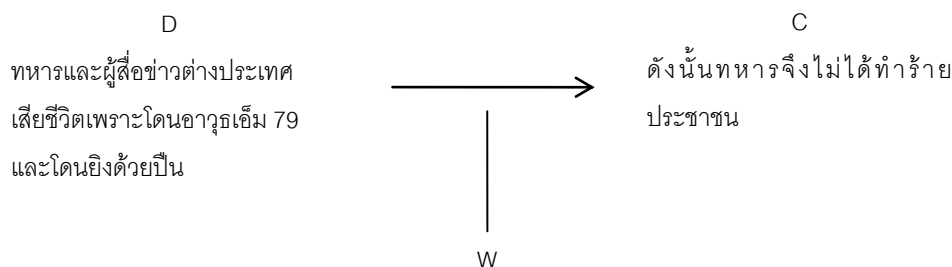
จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีโน้มน้าวใจเพื่อชี้แจง และสร้างความชอบธรรมให้กับ การเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม (ว่ามีได้มีความรุนแรง สร้างความสูญเสียอย่าง มหาศาล) โดยอ้างเหตุผลว่าปฏิบัติการในวันพุธที่ 19 พฤษภาคม มิได้สร้างความสูญเสียอย่างที่ หลายคนคาดการณ์ เพราะมีผู้เสียชีวิตในช่วงเวลานั้นจำนวน 6 คน

ประเด็น กรณีผู้สื่อข่าวต่างประเทศเสียชีวิตในพื้นที่การชุมนุม

“...แต่กรณีของทหารและกรณีของผู้สื่อข่าวต่างประเทศซึ่งอยู่ด้วยกันนั้น โดนทั้งเอ็ม 79 และโดนยิง ซึ่ง ผมขอย้ำอีกครั้งว่าการใช้เอ็ม 79 นั้นเป็นการใช้โดยฝ่ายกองกำลังติดอาวุธอย่างเดียว เพราะว่ากองกำลังทหาร หรือเจ้าหน้าที่ของเรานั้น ไม่มีการใช้เอ็ม 79 นี้คือจุดที่นำไปสู่การกดดันที่ให้ผู้ที่เป็นแกนนำของการชุมนุมนั้น ประกาศยุติการชุมนุมในเวลาประมาณบ่ายโมง...”

- D ข้อมูล ทหารและผู้สื่อข่าวต่างประเทศเสียชีวิตเพราะโดนอาวุธเอ็ม 79 และโดน ยิงด้วยปืน
- C ข้อสรุป ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่กดดันให้แกนนำผู้ชุมนุมประกาศยุติการชุมนุม
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่การใช้เอ็ม 79 เป็นการใช้โดยฝ่ายกองกำลังติดอาวุธ เนื่องจาก กองกำลังทหาร หรือเจ้าหน้าที่ไม่มีการใช้เอ็ม 79

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



โดยเหตุที่ใช้เอ็ม 79 เป็นการใช้โดยฝ่ายกองกำลังติดอาวุธเนื่องจากกองกำลังทหารหรือเจ้าหน้าที่ไม่มีการใช้เอ็ม 79

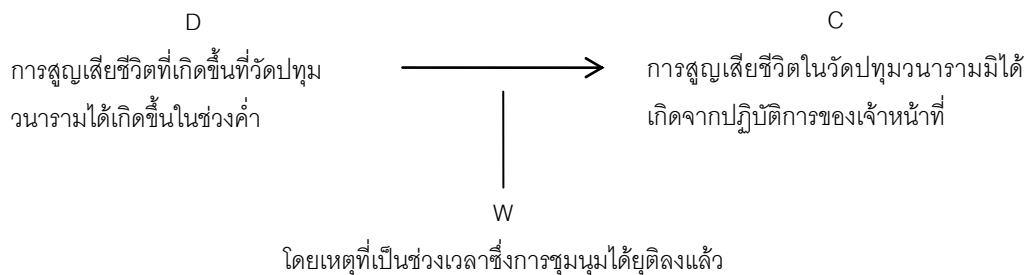
จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีโน้มน้าวใจเพื่อชี้แจง และสร้างความชอบธรรมให้กับ การเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม ที่ว่าทหารนั้นไม่ได้ทำร้ายประชาชน และผู้ที่ เสียชีวิตซึ่งหมายถึง ทหารหนึ่งนายและผู้สื่อข่าวต่างประเทศนั้น เกิดจากการโดนอาวุธเอ็ม 79 ทั้งนี้ เพราะกองกำลังทหารหรือเจ้าหน้าที่ไม่มีการใช้เอ็ม 79 แต่เป็นกองกำลังติดอาวุธที่ทำร้าย ประชาชน

ประเด็น ผู้เสียชีวิต 6 ศพ ที่วัดปทุมวนาราม

“...เหตุการณ์ฯ หนึ่งในซึ่งสร้างความสะเทือนใจอย่างมากก็คือ ปัญหาของการสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นที่วัด ปทุมฯ หรือบริเวณใกล้เคียง เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในช่วงค่ำ ซึ่งเป็นช่วงที่การชุมนุมได้ยุติลงแล้ว และไม่ได้มี ปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเหตุการณ์นี้จะต้องมีการหาข้อเท็จจริงต่อไป และขณะนี้เราได้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น จากการชันสูตรศพ ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่ไม่ควรจะเกิดขึ้นเลย...” (23 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล การสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นที่วัดปทุมวนารามได้เกิดขึ้นในช่วงค่ำ
- C ข้อสรุป การสูญเสียชีวิตในวัดปทุมวนารามมิได้เกิดจากปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่เป็นช่วงเวลาซึ่งการชุมนุมได้ยุติลงแล้ว

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีโน้มน้ำหนักเพื่อชี้แจง และสร้างความชอบธรรมให้กับ การเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม ว่ามิได้เกิดจากน้ำมือของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะใน กรณีที่มีผู้เสียชีวิตจากการถูกยิงในวัดปทุมวนาราม โดยอ้างเหตุผลว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นใน ช่วงเวลาค่ำ แต่เจ้าหน้าที่ทหารได้ยุติการสลายการชุมนุมไปแล้วตั้งแต่ช่วงเย็น ดังนั้นผู้เสียชีวิตทั้ง 6 นั้น มิได้เกิดจากการกระทำของฝ่ายเจ้าหน้าที่ทหาร (แต่เป็นบุคคลกลุ่มติดอาวุธที่แอบแฝงเข้า มา)

ประเด็น การชี้แจงต่อทูตานุทูตและผู้สื่อข่าวต่างประเทศประเด็นการเจรจากับผู้ชุมนุม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและผู้สื่อข่าวต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

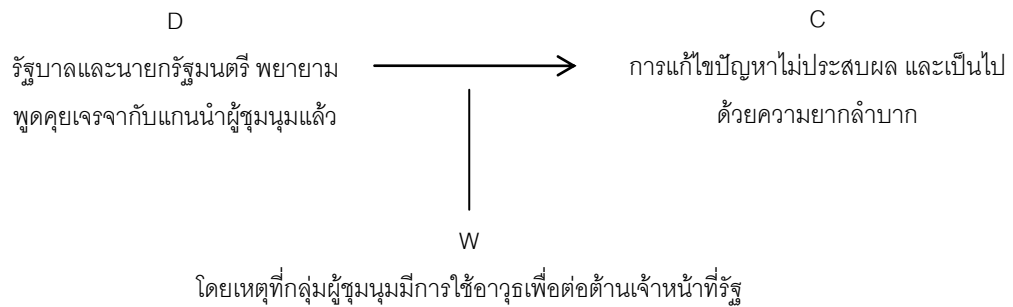
พิธีกรแปล : "...ทางรัฐบาลโดยตัวท่านนายกรัฐมนตรีเอง ก็มีการพูดคุยเจรจากับทางแกนนำกลุ่มแนว ร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือว่า นปช. ซึ่งออกมาเคลื่อนไหว ซึ่งต่อมาก็พบว่า ในส่วนของ กลุ่มผู้ชุมนุมนั้นก็มีการใช้อาวุธเพื่อที่จะต่อต้านเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยนะคะ ซึ่งก็ถือว่าเป็นงานที่ค่อนข้างจะ ยากลำบากของรัฐบาลที่จะต้องจัดการแก้ไขปัญหา..." (30 พฤษภาคม 2553)

D ข้อมูล รัฐบาลและนายกรัฐมนตรี พยายามพูดคุยเจรจากับแกนนำผู้ชุมนุมแล้ว

C ข้อสรุป การแก้ไขปัญหาไม่ประสบผล และเป็นไปด้วยความยากลำบาก

W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่กลุ่มผู้ชุมนุมมีการใช้อาวุธเพื่อต่อต้านเจ้าหน้าที่รัฐ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีเฝ้านำใจเพื่อชี้แจงแก่คณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนจากต่างประเทศ เกี่ยวกับการรับมือกับสถานการณ์การชุมนุม โดยอ้างเหตุผลว่าการรับมือนั้นเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทั้งนี้รัฐบาลไทยได้พยายามที่จะระดมยอม ด้วยการเปิดให้มีการเจรจา แต่การแก้ไขปัญหายังไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เพราะกลุ่มผู้ชุมนุมยังมีการใช้อาวุธเพื่อต่อต้านและโจมตีเจ้าหน้าที่รัฐ (ดังนั้นจึงเป็นความชอบธรรมที่รัฐบาลจะสั่งการให้มีการสลายการชุมนุม)

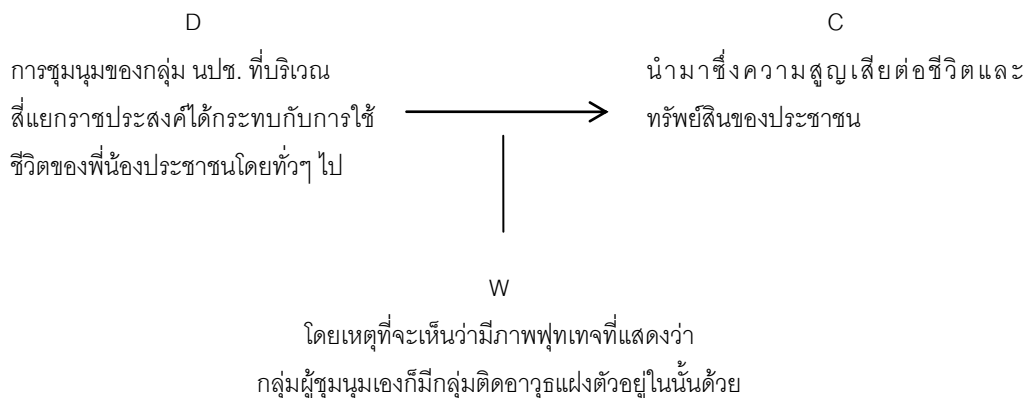
ประเด็น การชี้แจงต่อทูตานุทูตและผู้สื่อข่าวต่างประเทศประเด็นผลกระทบจากการชุมนุมที่แยกราชประสงค์

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : "...การชุมนุมของกลุ่ม นปช. ที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ได้กระทบกับการใช้ชีวิตของพี่น้องประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นเมื่อช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาได้นำมา ซึ่งความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน มีหลาย ๆ หลักฐานนะคะไม่ว่าจะเป็นภาพพหุเทจที่หลาย ๆ คนก็คงจะได้เห็นกันไปแล้วว่าทางกลุ่มผู้ชุมนุมเองก็มีกลุ่มติดอาวุธแฝงตัวอยู่ในนั้นด้วย..." (30 พฤษภาคม 2553)

- | | |
|----------------------|--|
| D <u>ข้อมูล</u> | การชุมนุมของกลุ่ม นปช. ที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ได้กระทบกับการใช้ชีวิตของพี่น้องประชาชนโดยทั่วไป |
| C <u>ข้อสรุป</u> | นำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน |
| W <u>ข้อสนับสนุน</u> | โดยเหตุที่จะเห็นว่ามีภาพพหุเทจที่แสดงว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเองก็มีกลุ่มติดอาวุธแฝงตัวอยู่ในนั้นด้วย |

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีโน้มน้าวใจแก่คณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนจากต่างประเทศ และสร้างความชอบธรรมให้กับการเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม โดยชี้ให้เห็นถึงความรุนแรงของการชุมนุม ที่สร้างผลกระทบกับการใช้ชีวิตของพี่น้องประชาชนโดยทั่วไป และนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทั้งนี้โดยการอ้างเหตุผลระบุว่า จากภาพพหุเทจที่แสดงว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเองก็มีกลุ่มติดอาวุธแฝงตัวอยู่ในนั้นด้วย

3. การอ้างเหตุผลโดยใช้สัญญาณบางอย่าง (Argument by Sign)

การอ้างเหตุผลโดยใช้สัญญาณบางอย่าง เป็นการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยเป็นการยกเอาหลักฐานต่างๆ มาอ้าง มีลักษณะคล้ายกับการสืบสวน ทั้งนี้ จากการศึกษารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2553 ผู้วิจัยพบประเด็นที่ใช้การสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจโดยการแสดงเหตุผลโดยใช้สัญญาณบางอย่าง ตามแบบของสตีเฟน ทูลมิน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

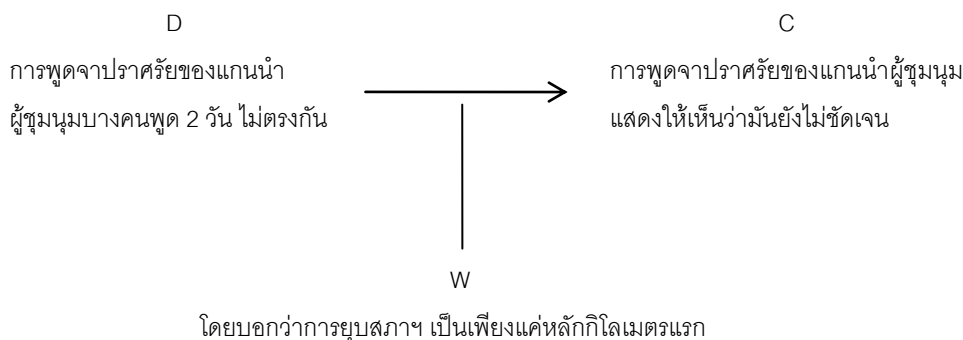
ประเด็น ความไม่ชัดเจนของข้อเสนอของแกนนำแนว นปช. ให้นายกรัฐมนตรียุบสภา

“...ความจริงเรายังไม่ทราบชัดเจนนะครับ ผมพูดตรงๆ ว่าขณะนี้ก็เป็นการพูดจาปราศรัยของแกนนำบางคน แล้วก็ต้องเรียนว่าบางคนเองพูด 2 วันก็ไม่ตรงกันนะครับ เช่น เมื่อก็บอกว่าลาออก บางคนก็บอกยุบสภา บางคนพูดว่ายุบสภา แต่วันก็พูดว่ายุบสภา นี่แค่หลักกิโลเมตรแรก มีเรื่องอื่นๆ ที่จะต้องตามมาอีก ก็แสดงให้เห็นว่ามันยังไม่ชัดเจน...” (14 มีนาคม 2553)

- | | |
|------------------|---|
| D <u>ข้อมูล</u> | การพูดจาปราศรัยของแกนนำผู้ชุมนุมบางคนพูด 2 วัน ไม่ตรงกัน |
| C <u>ข้อสรุป</u> | การพูดจาปราศรัยของแกนนำผู้ชุมนุมแสดงให้เห็นว่ามันยังไม่ชัดเจน |

W ข้อเสนอแนะ บางคนบอกให้นายกรัฐมนตรีลาออก บางคนบอกให้ยุบสภา บางคนบอกว่าการยุบสภา เป็นเพียงแค่หลักกิโลเมตรแรก

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้กล่าวเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้รับชมรายการเห็นว่าแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) ไม่อยู่กับร่องกับรอย และไม่มีผู้นำเชื่อถือ นอกจากนี้ยังหมายถึงเหตุผลของการเรียกร้องประชาธิปไตย อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นที่ไม่เป็นการดีต่อประเทศชาติ ซึ่งสามารถทำลายความชอบธรรมของการชุมนุมไปด้วย ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวโดยอ้างเหตุผลโดยใช้สัญญาณบางอย่างว่า การพูดจาปราศรัยของแกนนำผู้ชุมนุม บางคนพูด 2 วัน ไม่ตรงกัน บอกว่าการยุบสภา เป็นเพียงแค่หลักกิโลเมตรแรก

ประเด็น ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ให้นายกรัฐมนตรียุบสภา

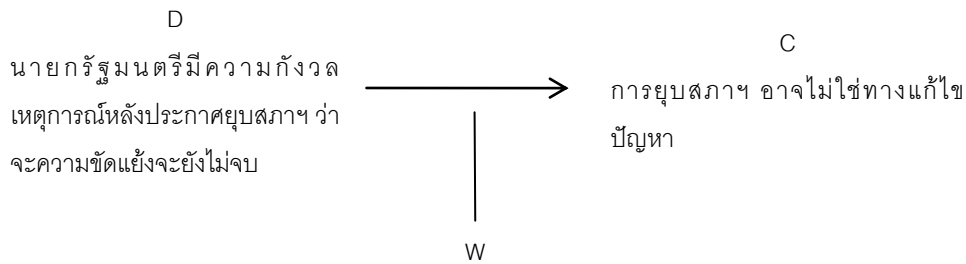
“...ผมยังมีความหวังอยู่ครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการที่ถ้าการยุบสภา แล้วปรากฏว่ายังมีความขัดแย้ง ยังมี การเคลื่อนไหวในลักษณะที่ทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปอย่างสงบ กลายเป็นการเลือกตั้งที่เสี่ยงต่อความรุนแรง อันนั้นไม่ดีกับประเทศ...”

“..ถ้ายังเป็นการเลือกตั้งซึ่งบางฝ่ายกลางแคลงใจว่ากติกาที่ใช้ในการเลือกตั้งดีหรือไม่ดี เสรีแล้วปรากฏว่าเลือกตั้งเสรีเกิดการไม่ยอมรับกันอีกในเรื่องของกติกา อย่างเช่นที่มาโจมตีว่าการที่ผมเข้ามาไม่เป็นไปตามกติกา ความจริงนี้เป็นไปตามกติกา เนื่องจากพรรคที่ชนะเลือกตั้งครั้งนี้แล้วนี้ถูกวินิจฉัยว่าทุจริตเลือกตั้งแล้วก็มีบทลงโทษที่ชัดเจน ซึ่งพรรคนั้นก็ทราบ ตั้งแต่ตอนลงสมัครรับเลือกตั้งนะครับ อย่างนี้ถ้าเกิดมาย้อนกลับมาอย่างนี้ก็ไม่ใช่ว่าการแก้ไขปัญหาก็...”

- | | |
|------------------|--|
| D <u>ข้อมูล</u> | นายกรัฐมนตรีมีความกังวลเหตุการณ์หลังประกาศยุบสภาว่าความขัดแย้งจะยังไม่จบ |
| C <u>ข้อสรุป</u> | การยุบสภาอาจไม่ใช่ทางแก้ไขปัญหา |

W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ว่าหากยุบสภาไปแล้วปรากฏว่ายังมีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่ทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปอย่างสงบ การไม่ยอมรับในเรื่องของกติกาดังเช่นกรณีการขึ้นดำรงตำแหน่งของตน ทั้งหมดก็จะนำไปสู่การเลือกตั้งที่เสี่ยงต่อความรุนแรง

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



โดยเหตุที่ว่าหากยุบสภาไปแล้วปรากฏว่ายังมีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่ทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปอย่างสงบ การไม่ยอมรับในเรื่องของกติกาดังเช่นกรณีการขึ้นดำรงตำแหน่งของตน ทั้งหมดก็จะนำไปสู่การเลือกตั้งที่เสี่ยงต่อความรุนแรง

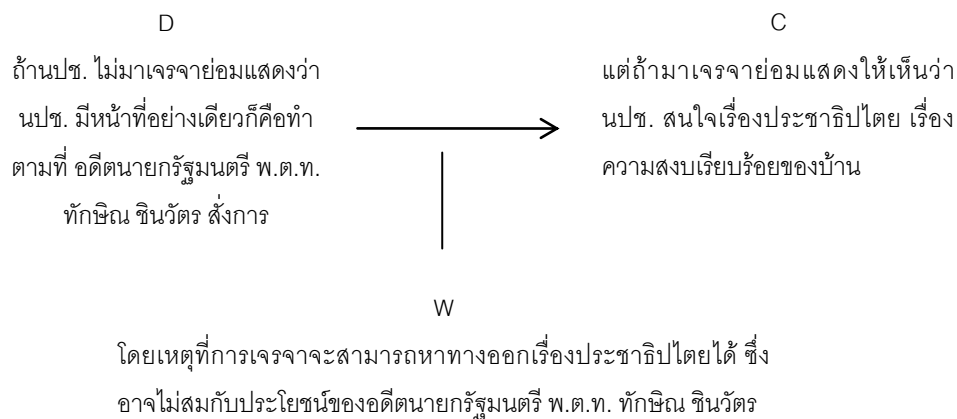
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้กล่าวเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้ชมรายการเห็นว่าข้อเสนอของนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ในการให้ตนเองยุบสภานั้น อาจมีช่องทางออกที่ดี ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวโดยอ้างเหตุผลโดยใช้สัญญาณบางอย่างในลักษณะแสดงความกังวลว่า หลังประกาศยุบสภา ความขัดแย้งจะยังไม่จบ โดยเหตุที่ว่าหากยุบสภาไปแล้วปรากฏว่ายังมีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่ทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปอย่างสงบ การไม่ยอมรับในเรื่องของกติกาดังเช่นกรณีการขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ก็ยังมีความขัดแย้งเกิดขึ้น โดยกล่าวหาว่าไม่เป็นไปตามกติกา ดังนั้นครั้งนี้ หากตนเองประกาศยุบสภาไป ก็ไม่มีหลักประกันใดๆ จะไม่นำไปสู่การเลือกตั้งที่เสี่ยงต่อความรุนแรง

ประเด็น การเจรจา

“...ทีนี้ผมก็ต้องถาม นปช. ว่าตกลง นปช. เนี่ย ถ้าอยากจะช่วยเรื่องยุบสภาเพื่อช่วยกันบริหารจัดการในข้อเรียกร้องที่มีเหตุผลที่เป็นเรื่องของคนส่วนรวมคือการพัฒนาประชาธิปไตย จะคุยไหม หรือในที่สุดมีเรื่องอื่นอยู่ ต้องทำงานให้คนอื่นอยู่ก็คือคุณทักษิณฯ เพราะฉะนั้นก็เลยไม่ยอมคุยเรื่องนี้ เพราะกลัวว่าถ้าคุยเรื่องนี้เนี่ย ในที่สุดเรามีทางออกเรื่องประชาธิปไตยกันเนี่ย มันไม่สมกับประโยชน์ของคุณทักษิณฯ ก็ต้องพิสูจน์กันนะครับ ถ้ามาเนี่ยก็คือเราแสดงให้เห็นว่า นปช. สนใจเรื่องประชาธิปไตย เรื่องความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ถ้าไม่มาเนี่ยผมก็ต้องตอบได้อย่างเดียวว่า นปช. มีหน้าที่อย่างเดียวกันก็คือทำตามที่คุณทักษิณฯ สั่ง...” (21 มีนาคม 2553)

- D ข้อมูล ถ้านปช. ไม่มาแจกจ่ายยอมแสดงว่า นปช. มีหน้าที่อย่างเดียวกันก็คือทำตามที
อดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร สั่งการ
- C ข้อสรุป แต่ถ้ามาแจกจ่ายยอมแสดงให้เห็นว่า นปช. สนใจเรื่องประชาธิปไตย เรื่อง
ความสงบเรียบร้อยของบ้าน
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่การแจกจ่ายจะสามารถหาทางออกเรื่องประชาธิปไตยได้ ซึ่งอาจ
ไม่สมกับประโยชน์ของอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร แต่ถ้า
มาแจกจ่ายยอมแสดงให้เห็นว่า นปช. สนใจเรื่องประชาธิปไตย เรื่องความ
สงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



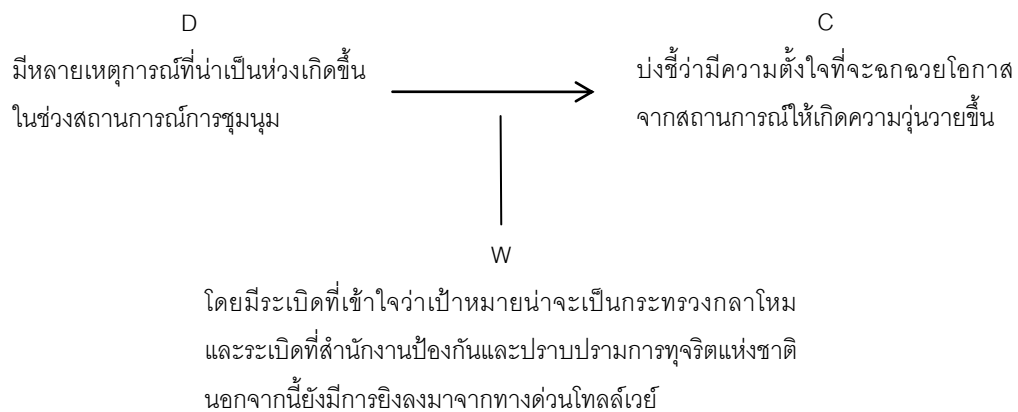
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารโน้มน้าวใจให้ผู้ชมรายการเห็นว่า แกนนนำแนวร่วม
ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ไม่มีความชอบธรรมในการออกมาเรียกร้องยื่น
ข้อเสนอลให้ตนเองยุบสภาฯ โดยอ้างเหตุผลจากการใช้สัญญาณบางอย่าง คือ การตั้งคำถาม
เกี่ยวกับท่าทีของแกนนำคนเสื้อแดงเกี่ยวกับการเตรียมดำเนินการแจกจ่ายพูดคุยกับฝ่ายรัฐบาล
กล่าวคือ หากแกนนำคนเสื้อแดงมีความกระตือรือร้นที่จะคิดหาทางออกให้แก่ชาติบ้านเมือง ก็
สมควรที่จะเข้าร่วมการเจรจาที่จะจัดขึ้น แต่ถ้าหากแกนนำคนเสื้อแดงไม่ยอมมาแจกจ่ายยอมแสดงว่า
แกนนำคนเสื้อแดงทำตามคำสั่งของอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ที่ไม่ต้องการให้มีการ
แจกจ่ายเกิดขึ้น เนื่องจากวาระในการแจกจ่ายหาทางออก ล้วนไม่เป็นผลดีแก่อดีตนายกรัฐมนตรี
พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เลย

ประเด็น เหตุระเบิดที่กระทรวงกลาโหม และการยิงปะทะกันที่โกลด์เวย์

“...ยังมีเหตุการณ์บางเหตุการณ์ที่น่าเป็นห่วง เมื่อคืนนี้ก็มีระเบิด มีการยิงที่ เข้าใจว่าเป้าหมาย น่าจะเป็นกระทรวงกลาโหม ก่อนหน้านี้ก็คือที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เมื่อคืนนี้เหมือนกัน แต่ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาจะมีที่ยิงลงมาจากโพลล์เวย์ อย่างนี้เป็นต้น เหตุการณ์อย่างนี้ก็ยังคงเป็นตัวบ่งบอกว่ายังมีคนตั้งใจที่จะฉกฉวยโอกาสจากสถานการณ์ให้เกิดความวุ่นวายขึ้น...” (21 มีนาคม 2553)

- D ข้อมูล มีหลายเหตุการณ์ที่น่าเป็นห่วงเกิดขึ้นในช่วงสถานการณ์การชุมนุม
- C ข้อสรุป บ่งชี้ว่ามีความตั้งใจที่จะฉกฉวยโอกาสจากสถานการณ์ให้เกิดความวุ่นวายขึ้น
- W ข้อสนับสนุน โดยมีระเบิดที่เข้าใจว่าเป้าหมายน่าจะเป็นกระทรวงกลาโหม และระเบิดที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีการยิงลงมาจากทางด่วนโพลล์เวย์

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่านายกรัฐมนตรีก้าวหน้าเพื่อโน้มน้าวใจให้ประชาชนผู้รับชมรายการ ไม่ให้ความชอบธรรมแก่การชุมนุม และไม่สนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง โดยอ้างเหตุผลจากการใช้สัญญาณบางอย่างระบุว่า การชุมนุมทางการเมืองของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เต็มไปด้วยการใช้ความรุนแรง และมีการกระทำที่ผิดกฎหมายอย่างหนัก คือมีระเบิดที่กระทรวงกลาโหม และระเบิดที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีการยิงระเบิดลงมาจากทางด่วนโพลล์เวย์

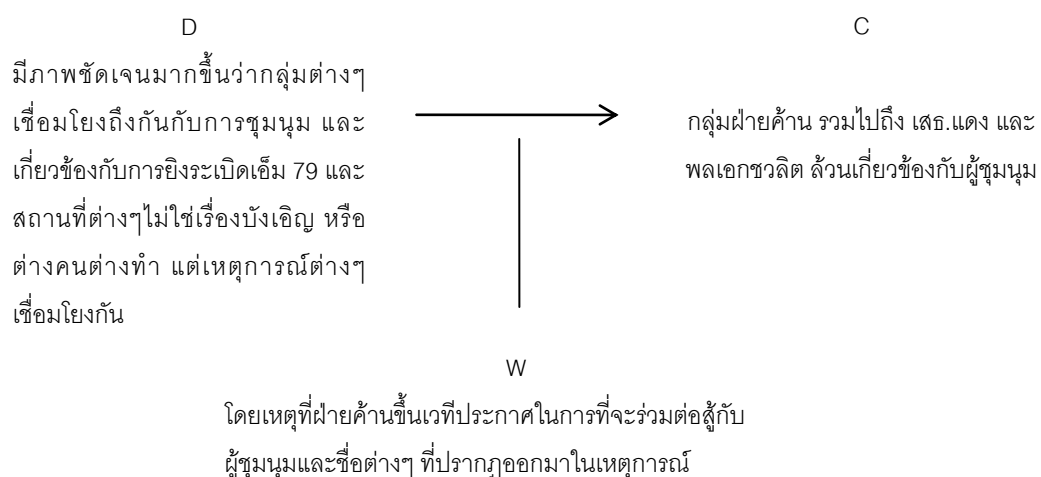
ประเด็น ความเกี่ยวข้องระหว่างผู้ชุมนุมกับกลุ่มต่างๆ

“...เราต้องยอมรับว่ามันเริ่มมีภาพเล็กๆ ที่มาประติดประต่อกันชัดเจนขึ้น ช่วงแรกจำได้ไหมครับ มันจะมีการชุมนุมในทางการเมืองอยู่ ก็ไม่ค่อยชัดเจนนักว่ากลุ่มนี้โยงกับกลุ่มไหนอย่างไรบ้าง และการทำงานของสภาฯ ก็มีฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน และก็มีคนไปยิงระเบิด ยิงเอ็ม 79 หรือไปวางระเบิดตามที่ต่างๆ ก็อาจจะยังไม่ค่อยชัดเจนนักว่า มันกำลังเกิดอะไรขึ้น แต่ต่อมาก็ชัดเจนมากยิ่งขึ้นแล้วนะครับ ฝ่ายค้านก็ขึ้นเวที พุดง่ายๆ ก็เป็นประกาศในการที่จะร่วมทำงานการต่อสู้นะครับ...”

“...คือผมบอกได้เลยนะครับว่า ชื่อต่างๆ ที่ปรากฏออกมาในเหตุการณ์มันไม่ใช่เรื่องบังเอิญหรือต่างคนต่างทำ จะเป็นชื่อเสธ.แดง จะเป็นชื่อพล.อ.ชวลิต จะเป็นชื่อแกนนำผู้ชุมนุม เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นนี้ ผมคิดว่าขณะนี้เราเห็นชัดแล้วว่าไม่ใช่เรื่องบังเอิญ ไม่ใช่ว่าคนในวันนั้นเกิดมาทำอย่างนี้ วันนั้นเกิดอีกคนมาทำอีกอย่าง ไม่ใช่มันเชื่อมโยงกัน...” (25 เมษายน 2553)

- D ข้อมูล มีภาพชัดเจนมากขึ้นว่ากลุ่มต่างๆ เชื่อมโยงถึงกันกับการชุมนุม และเกี่ยวข้องกับภารกิจระเบิดเอ็ม 79 และสถานที่ต่างๆ ไม่ใช่เรื่องบังเอิญหรือต่างคนต่างทำ แต่เหตุการณ์ต่างๆ เชื่อมโยงกัน
- C ข้อสรุป กลุ่มนักรบการเมืองฝ่ายค้าน รวมไปถึง เสธ.แดง และพลเอกชวลิต ล้วนเกี่ยวข้องกับผู้ชุมนุม
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ฝ่ายค้านขึ้นเวทีประกาศในการที่จะร่วมต่อสู้กับผู้ชุมนุมและชื่อต่างๆ ที่ปรากฏออกมาในเหตุการณ์

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจให้ผู้รับสารไม่ให้ความชอบธรรมและไม่สนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง โดยอ้างเหตุผลจากการใช้สัญญาณบางอย่างระบุว่า กลุ่มฝ่ายค้าน รวมไปถึง พล.ต. ชัตติยะ สวัสดิผล (เสธ.แดง) และ พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ ล้วน

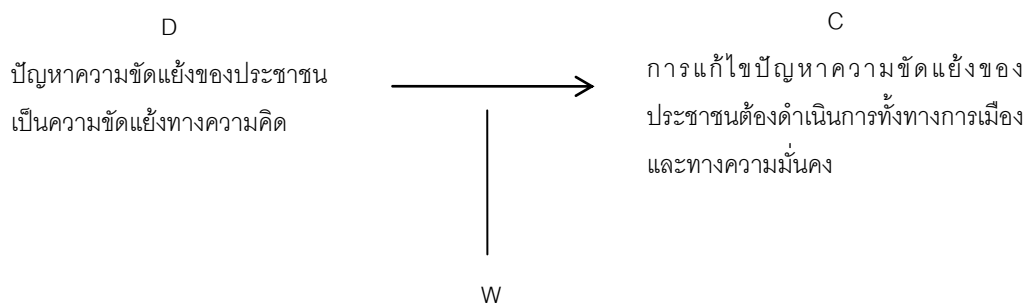
เกี่ยวข้องกับผู้ชุมนุม และเกี่ยวข้องกับการยิงระเบิดเอ็ม 79 และสถานที่ต่างๆ ทั้งนี้เห็นได้จากการที่นักการเมืองฝ่ายค้าน ขึ้นเวทีผู้ชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดง และประกาศว่าจะร่วมต่อสู้กับผู้ชุมนุม ดังนั้นชื่อต่างๆ ที่ปรากฏออกมาในเหตุการณ์จึงไม่ใช่เรื่องบังเอิญ หรือต่างคนต่างทำ แต่ทั้งหมดล้วนมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน

ประเด็น การแก้ปัญหาความขัดแย้ง

“...ถ้าจะบอกว่าเหตุการณ์สงบลงแล้ว ไม่ต้องหาคำตอบทางการเมืองกัน ไม่ใช่ครับ ผมทราบดีในฐานะนักการเมืองซึ่งอยู่กับการเมืองมานาน เห็นสถานการณ์อย่างนี้ เห็นความแตกแยกในทางความคิด ผมรู้ว่าอย่างไรก็ต้องมีคำตอบทางการเมือง และไม่ใช่เฉพาะเรื่องว่าจะยุบสภากันเมื่อไหร่ มันมีประเด็นโครงสร้าง ความไม่เป็นธรรม ประเด็นว่ากฎหมายที่บังคับใช้ทำอะไรให้คนมั่นใจมีมาตรฐานเดียว ซึ่งก็ต้องทำไป แต่ในทางกลับกันครับ วันนี้จะบอกว่ามีคำตอบทางการเมืองแล้ว เราละเลยได้ว่าเราปล่อยให้มีการเคลื่อนไหว มีการใช้ความรุนแรง มีการใช้การก่อการร้าย มีการใช้อาวุธสงคราม แล้วมาเป็นตัวชี้ว่าการเมืองเดินไปไหน เราก็ปล่อยให้เป็นอย่างนั้นไม่ได้...” (25 เมษายน 2553)

- D ข้อมูล ปัญหาความขัดแย้งของประชาชนเป็นความขัดแย้งทางความคิด
- C ข้อสรุป การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนต้องดำเนินการทั้งทางการเมืองและทางความมั่นคง
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ตนเองเป็นนักการเมืองมานานจึงรู้ว่าต้องมีการแก้ไขปัญหาทางการเมือง ทั้งในประเด็นโครงสร้าง ความไม่เป็นธรรม ประเด็นสองมาตรฐาน แต่ในทางกลับกันจะปล่อยให้มีการเคลื่อนไหว ใช้ความรุนแรง ก่อการร้าย ใช้อาวุธสงคราม ไม่ได้

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



โดยเหตุที่ตนเองเป็นนักการเมืองมานานจึงรู้ว่าต้องมีการแก้ไขปัญหาทางการเมือง ทั้งในประเด็นโครงสร้าง ความไม่เป็นธรรม ประเด็นสองมาตรฐาน แต่ในทางกลับกันจะปล่อยให้มีการเคลื่อนไหว ใช้ความรุนแรง ก่อการร้าย ใช้อาวุธสงคราม ไม่ได้

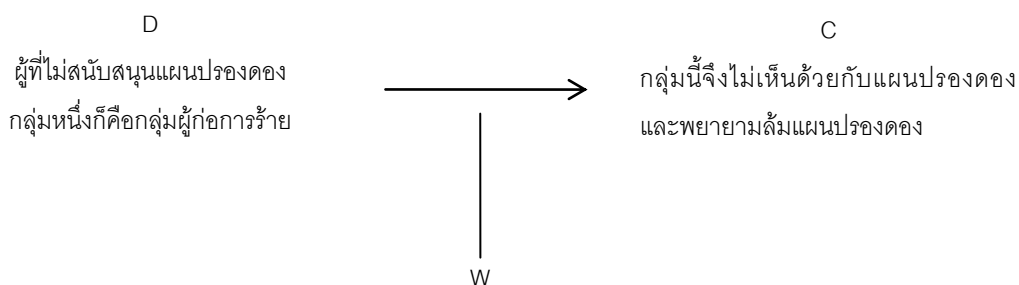
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารโน้มน้าวใจเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการดำเนินการทางกฎหมาย ในการสลายการชุมนุมวันที่ 10 เมษายน 2553 โดยอ้างเหตุผลจากการใช้สัญญาณบางอย่าง ระบุว่าตนเองนั้นเป็นนักการเมืองมานาน จึงรู้ว่าปัญหาความขัดแย้งของประชาชนเป็นความขัดแย้งทางความคิด ที่ต้องมีการแก้ไขปัญหาทางการเมือง ในประเด็นโครงสร้างความเป็นธรรม ประเด็นสองมาตรฐาน ขณะที่การแก้ไขปัญหามาจากความมั่นคง ก็ไม่สามารถปล่อยให้มีการเคลื่อนไหว ใช้ความรุนแรง ก่อการร้าย และมีการใช้อาวุธสงครามได้

ประเด็น การล้มแผนปรองดอง

“...ผมยืนยันได้เลยว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นตัวบ่งบอกว่า ผู้ที่ไม่สนับสนุนแผนการปรองดองที่ชัดเจนที่สุดกลุ่มหนึ่ง ก็คือกลุ่มผู้ก่อการร้ายครับ เพราะเขารู้ว่าถ้าเมื่อไรก็ตามการชุมนุมยุติลง และแผนปรองดองเดินหน้าได้แบบเต็มที่ กลุ่มเขาจะเป็นกลุ่มคนซึ่งแปลกแยกอยู่ในสังคม ถูกโดดเดี่ยว และจะต้องมีการดำเนินการถูกจับกุมดำเนินคดี เพราะเขาจะไม่สามารถเอามวลชนมาเป็นโล่กำบังได้อีกต่อไป เพราะฉะนั้นอย่าได้แปลกใจจะครับว่า คนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย แล้วก็ต้องมีความพยายามในการที่จะสร้างความรุนแรง เพื่อที่จะล้มแผนของการปรองดอง...” (9 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล ผู้ที่ไม่สนับสนุนแผนปรองดองกลุ่มหนึ่งก็คือกลุ่มผู้ก่อการร้าย
- C ข้อสรุป กลุ่มนี้จึงไม่เห็นด้วยกับแผนปรองดอง และพยายามล้มแผนปรองดอง
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่เมื่อการชุมนุมยุติลง และดำเนินการตามแผนปรองดอง ผู้ก่อการร้ายจะถูกโดดเดี่ยว และถูกจับกุมดำเนินคดี เนื่องจากไม่สามารถเอามวลชนมาเป็นโล่กำบังได้อีก

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



โดยเหตุที่เมื่อการชุมนุมยุติลง และดำเนินการตามแผนปรองดอง ผู้ก่อการร้ายจะถูกโดดเดี่ยว และถูกจับกุมดำเนินคดี เนื่องจากไม่สามารถเอามวลชนมาเป็นโล่กำบัง

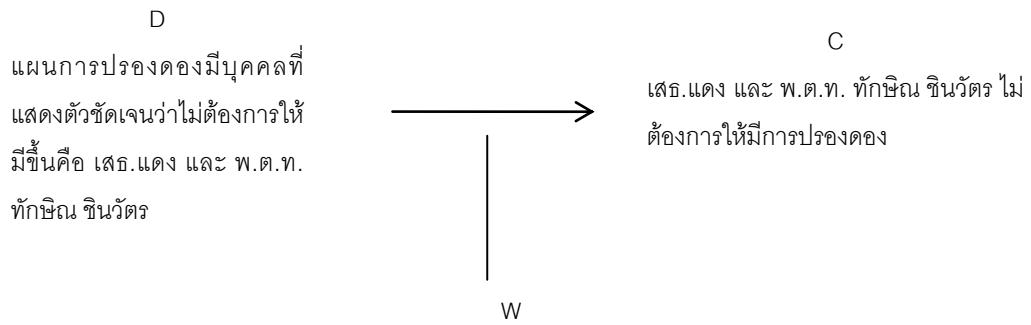
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่านายกรัฐมนตรีได้กล่าวเพื่อโน้มน้าวใจให้ประชาชนผู้รับชมรายการ ไม่ให้ความชอบธรรมแก่การชุมนุม และไม่สนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง โดยอ้างเหตุผลจากการใช้สัญญาณบางอย่างระบุว่า กลุ่มก่อการร้ายต้องการจะล้มแผนปรองดอง เนื่องจากหากแผนปรองดองเดินหน้าไปได้ด้วยดี มีผลทำให้กลุ่มก่อการร้ายต้องได้รับผลกระทบคือการถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย การไม่ได้รับความสนับสนุนจากประชาชน

ประเด็น เสธ.แดง และ พ.ต.ท. ทักษิณ เป็นผู้ที่ต้องการล้มแผนปรองดอง

“...คนที่แสดงตัวชัดเจนไม่เอาแผนปรองดองก็คือเสธ.แดงครับ แล้วก็มีความพยายามอย่างยิ่งยวดในขณะนี้ที่จะไม่ให้การชุมนุมยุติลง และที่สำคัญก็คือว่า เสธ.แดง ก็พูดอย่างชัดเจนด้วยว่าขณะนี้ ก็พยายามที่จะไปติดต่อประสานงานกับแกนนำในภูมิภาค เพื่อมาคัดค้านแกนนำในส่วนกลาง ซึ่งในเบื้องต้นบอกว่าตอบรับกระบวนการของการปรองดอง และที่สำคัญก็คือเสธ.แดงบอกด้วยครับว่า เขาก็จะฟังจากคุณทักษิณ ซึ่งผมก็กล้าพูดได้เช่นเดียวกันครับว่า คุณทักษิณนั้นไม่พอใจแผนปรองดองครับ เพราะในแผนปรองดองนั้นไม่มีอะไรที่เป็นคำตอบในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ส่วนตัวของคุณทักษิณเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคดีความและเรื่องอื่นๆ...”

- D ข้อมูล แผนการปรองดองมีบุคคลที่แสดงตัวชัดเจนว่าไม่ต้องการให้มีขึ้นคือ เสธ.แดง และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร
- C ข้อสรุป เสธ.แดง และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ไม่ต้องการให้มีการปรองดอง
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุเสธ.แดง พยายามติดต่อประสานงานกับแกนนำในภูมิภาค เพื่อคัดค้านแกนนำในส่วนกลาง ซึ่งตอบรับกระบวนการปรองดอง และเสธ.แดง ยังระบุว่าตนเองรับคำสั่งจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งแผนปรองดองไม่มีสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ พ.ต.ท.ทักษิณ เลย

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



โดยเหตุเสธ.แดง พยายามติดต่อประสานงานกับแกนนำในภูมิภาค เพื่อคัดค้านแกนนำในสวนกลาง ซึ่งตอบรับกระบวนการปรองดอง และเสธ.แดงยังระบุว่าตนเองรับคำสั่งจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งแผนปรองดองไม่มีสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ พ.ต.ท.ทักษิณ เลย

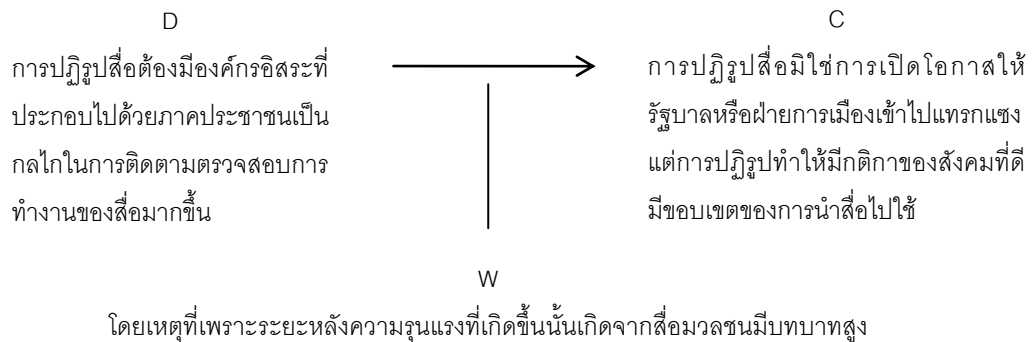
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจให้ผู้ชมรายการ ไม่ให้ความชอบธรรม และไม่สนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง โดยอ้างเหตุผลว่าการชุมนุมมิได้เกิดจากความต้องการประชาธิปไตยอย่างบริสุทธิ์ใจ แต่มีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นผลดีแก่ประเทศชาติ ทั้งนี้ ในส่วนนี้เป็นการกล่าวจากตอนที่แล้ว แต่ชี้ชัดว่าอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร และ พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ. แแดง เป็นผู้ที่ต้องการจะล้มแผนปรองดอง โดยอ้างเหตุผลจากการใช้สัญญาฉบับอย่างระบุว่า เสธ.แดง พยายามติดต่อประสานงานกับแกนนำในภูมิภาค เพื่อคัดค้านแกนนำในสวนกลาง ซึ่งตอบรับกระบวนการปรองดอง และ พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ.แดง ยังระบุว่าตนเองรับคำสั่งจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งนี้ หากตีความต่อเนื่องมาจากกรกล่าวในชุดก่อนหน้า จะพบว่าอาจหมายถึงขนาดที่ว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อาจเป็นกลุ่มเดียวกับผู้ก่อการร้าย

ประเด็น การปฏิรูปสื่อ

“...ควรจะต้องมีองค์อิสระที่ประกอบไปด้วยภาคประชาชนนะครับ ที่จะมาเป็นกลไกในการติดตามเพื่อตรวจสอบการทำงานของสื่ออย่างชัดเจนมากขึ้น ทั้งหมดนี้ผมยืนยันครับว่าจะต้องเดินไปสู่จุดที่ไม่ใช่เปิดโอกาสให้รัฐหรือฝ่ายการเมืองเข้าไปแทรกแซงสื่อ แต่จะต้องมีกติกาของสังคมที่ดี ที่ขีดขอบเขตที่จำกัดนะครับ สำหรับการที่จะมีการนำสื่อไปใช้ในทางที่ผิดนะครับ ซึ่งกระบวนการนี้ก็ใช้องค์ประกอบที่มีความสำคัญมาก เพราะว่าเราต้องยอมรับว่าระยะหลังความรุนแรงที่เกิดขึ้น ความขัดแย้งที่ดูจะบานปลายได้ง่ายนั้น บทบาทของการใช้สื่อมีไม่น้อยเลยครับในการนำสังคมมาสู่จุดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้นะครับ...” (9 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล การปฏิรูปสื่อต้องมืองค์กรอิสระที่ประกอบไปด้วยภาคประชาชนเป็นกลไกในการติดตามตรวจสอบการทำงานของสื่อมากขึ้น
- C ข้อสรุป การปฏิรูปสื่อมิใช่การเปิดโอกาสให้รัฐบาลหรือฝ่ายการเมืองเข้าไปแทรกแซงสื่อ
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่การปฏิรูปต้องมีกติกาของสังคมที่ดี มีขอบเขตของการนำสื่อไปใช้เพราะระยะหลังความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากสื่อมวลชนมีบทบาทสูง

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



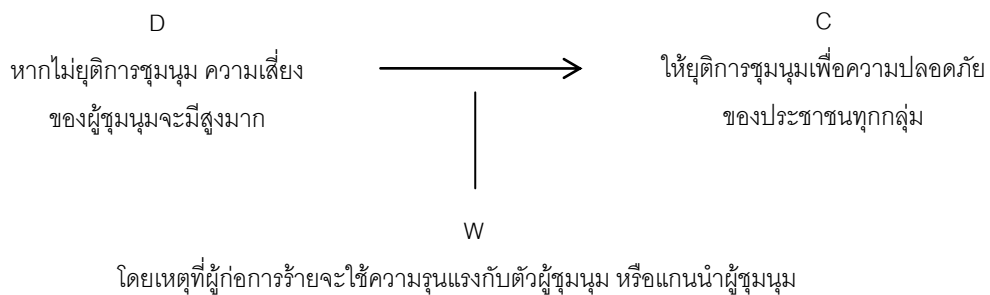
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจให้ประชาชนผู้รับชมรายการสนับสนุนแผนการปรองดองแห่งชาติ ในส่วนของการปฏิรูปสื่อ โดยการอ้างเหตุผลจากการใช้สัญญาณบางอย่างระบุว่า ระยะหลังความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากสื่อมวลชนมีบทบาทสูง ดังนั้น การปฏิรูปสื่อต้องมืองค์กรอิสระที่ประกอบไปด้วยภาคประชาชนเป็นกลไกในการติดตามตรวจสอบการทำงานของสื่อมากขึ้น ทั้งนี้ การปฏิรูปสื่อมิใช่การเปิดโอกาสให้รัฐบาลหรือฝ่ายการเมืองเข้าไปแทรกแซง แต่การปฏิรูปทำให้มีกติกาของสังคมที่ดีมีขอบเขตของการนำสื่อไปใช้

ประเด็นการยุติชุมนุมคือทางออก

“...วันนี้ผมก็ต้องพูดกับกลุ่มที่ยังชุมนุมอยู่อย่างชัดเจน ทุกวันเวลาที่ผ่านไปในขณะที่ เมื่อตอบรับกระบวนการปรองดองแล้ว แต่กลับยังไม่ยุติการชุมนุมนี้ครับ ความเสี่ยงจะมีสูงมาก กลุ่มผู้ก่อการร้ายนั้นแหละครับ เขาอาจจะใช้ความรุนแรงอีก และที่สำคัญก็คืออาจจะใช้ความรุนแรงกับตัวผู้ชุมนุมหรือแกนนำผู้ชุมนุมอย่าลืงเลยครับ ถ้ายืนยันว่าจะเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง รัฐบาลยุติการชุมนุมเสีย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตของพี่น้องประชาชนทุกคน ทุกกลุ่ม...” (9 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล หากไม่ยุติการชุมนุม ความเสี่ยงของผู้ชุมนุมจะมีสูงมาก
- C ข้อสรุป ให้ยุติการชุมนุมเพื่อความปลอดภัยของประชาชนทุกกลุ่ม
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ผู้ก่อการร้ายจะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุมหรือแกนนำผู้ชุมนุม

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจให้ประชาชนกลุ่มคนเสื้อแดงยุติการชุมนุม ออกจากการชุมนุม โดยการอ้างเหตุผลจากการใช้สัญญาณบางอย่างระบุว่า หากไม่ยุติการชุมนุม ความเสี่ยงของผู้ชุมนุมจะมีสูงมาก ผู้ก่อการร้ายจะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุมหรือแกนนำผู้ชุมนุม ดังนั้นจึงควรยุติการชุมนุมเพื่อความปลอดภัย

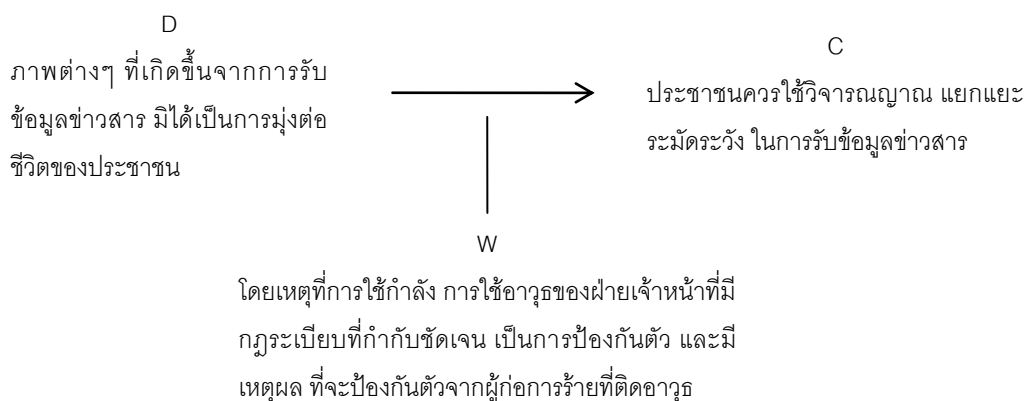
ประเด็น ภาพข่าวทหารทำร้ายประชาชน

“...ในการที่เราติดตามข่าวสารต่างๆ นั้น ขอให้ใช้วิจารณญาณ แยกแยะ ระวังระมัดระวัง เมื่อก็หมกได้พูดไปแล้วว่าแรงจูงใจของการสร้างความสูญเสียนั้น มาจากทางกองกำลังติดอาวุธ และผู้ก่อการร้ายเกือบทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ขอให้พี่น้องประชาชนได้เข้าใจ การใช้กำลัง การใช้อาวุธของฝ่ายเจ้าหน้าที่นั้น มีกฎระเบียบที่กำกับชัดเจน มีการชี้แจงว่าทั้งหมดเป็นเรื่องของการป้องกันตัว มีเป้าหมายที่สามารถที่จะต้องมีเหตุผลที่รองรับได้ เช่น การป้องกันชีวิต การเห็นผู้ก่อการร้ายที่ติดอาวุธ แล้วก็การใช้การปราบ ซึ่งจะไม่เป็นการมุ่งต่อชีวิตของพี่น้องประชาชน อันนี้คือสิ่งที่ผมอยากจะยืนยันเกี่ยวข้องกับสถานการณ์...” (16 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล ภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการรับข้อมูลข่าวสาร มิได้เป็นการมุ่งต่อชีวิตของประชาชน

- C ข้อสรุป ประชาชนควรใช้วิจารณญาณ แยกแยะ ระมัดระวัง ในการรับข้อมูล ข่าวสาร
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่การใช้กำลัง การใช้อาวุธของฝ่ายเจ้าหน้าที่มีกฎระเบียบที่ กำกับชัดเจน เป็นการป้องกันตัว และมีเหตุผล ที่จะป้องกันตัวจาก ผู้ก่อการร้ายที่ติดอาวุธ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



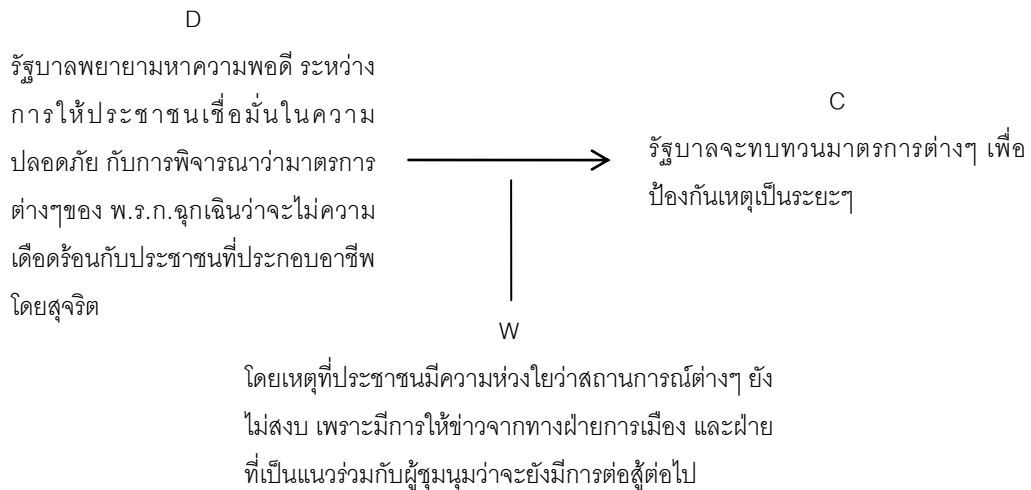
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจให้ประชาชนเชื่อว่าการปฏิบัติกรของเจ้าหน้าที่ทหารนั้นมิได้เป็นการมุ่งทำร้าย เอาชีวิตประชาชน ทั้งนี้โดยอ้างเหตุผลจากการใช้สัญญาณบางอย่าง ระบุว่าประชาชนควรใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูลข่าวสาร เพราะในความเป็นจริงแล้ว การใช้กำลัง การใช้อาวุธของฝ่ายเจ้าหน้าที่ มีกฎระเบียบที่กำกับชัดเจน ว่าเป็นการป้องกันตัว และมีเหตุผล ที่จะป้องกันตัวจากผู้ก่อการร้ายที่ติดอาวุธ

ประเด็น มาตรการป้องกันเหตุตาม พ.ร.ก. ฉุกเฉิน

“...สำหรับการดูแลความปลอดภัยนั้น พี่น้องประชาชนก็มีความหวังว่าสถานการณ์ต่างๆ นั้นอาจจะยังไม่สงบนิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งยังมีการให้ข่าวจากทางฝ่ายการเมืองบ้าง ฝ่ายที่เป็นแนวร่วมกับผู้ชุมนุมบ้าง ว่า จะยังมีการต่อสู้ต่อไป เพราะฉะนั้นวันนี้เราก็จะใช้วิธีการในการทบทวนมาตรการต่างๆ ที่ใช้อยู่ตามพระราชกำหนดนั้นเป็นระยะๆ การประกาศเคอร์ฟิวส์ซึ่งสิ้นสุดลงไปเมื่อคืนที่ผ่านมา ขณะนี้เราก็จะทบทวนดูว่าหาความพอดี ระหว่างการให้พี่น้องประชาชนมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัย กับการที่จะไม่ให้มาตรการดังกล่าวนี้ สร้างความเดือดร้อนกับพี่น้องประชาชนที่ประกอบอาชีพโดยสุจริต ...” (23 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล รัฐบาลพยายามหาความพอดี ระหว่างการให้ประชาชนเชื่อมั่นในความปลอดภัย กับการพิจารณาว่ามาตรการต่างๆ ของ พ.ร.ก.ฉุกเฉินว่าจะไม่ความเดือดร้อนกับประชาชนที่ประกอบอาชีพโดยสุจริต
- C ข้อสรุป รัฐบาลจะทบทวนมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันเหตุเป็นระยะๆ
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ประชาชนมีความห่วงใยว่าสถานการณ์ต่างๆ ยังไม่สงบ เพราะมีการให้ข่าวจากทางฝ่ายการเมือง และฝ่ายที่เป็นแนวร่วมกับผู้ชุมนุมว่าจะยังมีการต่อสู้ต่อไป

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจให้ประชาชนยอมรับ และเห็นด้วยกับการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ทั้งนี้โดยอ้างเหตุผลจากการใช้สัญญาณบางอย่างระบุว่า ประชาชนมีความห่วงใยว่าสถานการณ์ต่างๆ ยังไม่สงบ เพราะมีการให้ข่าวจากทางฝ่ายการเมือง และฝ่ายที่เป็นแนวร่วมกับผู้ชุมนุมว่าจะยังมีการต่อสู้ต่อไป ดังนั้นรัฐบาลจะพิจารณาทบทวนมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันเหตุเป็นระยะๆ เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นในความปลอดภัย กับการพิจารณาว่ามาตรการต่างๆ ของ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ว่าจะไม่ความเดือดร้อนกับประชาชนที่ประกอบอาชีพโดยสุจริต

4. การอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ (Argument by Analogy)

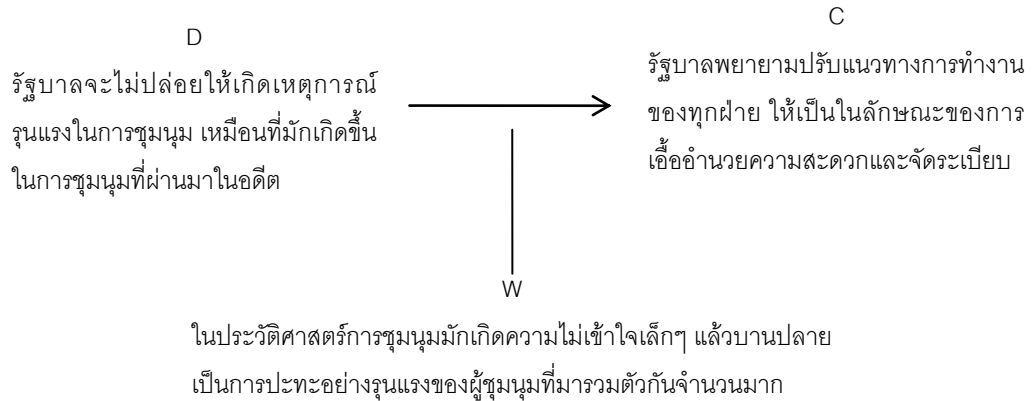
การอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ เป็นการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยมีการกล่าวเปรียบเทียบเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งเชื่อว่ามีลักษณะเหมือนกับอีกเหตุการณ์หนึ่ง เพื่อโน้มน้าวใจผู้รับสารให้เห็นว่าเหตุผลของเหตุการณ์หนึ่งสามารถใช้ได้กับในอีกเหตุการณ์ ในทางกลับกัน เมื่อวิธีการที่แก้ไขสถานการณ์หนึ่งไม่สำเร็จ ดังนั้น อีกเหตุการณ์หนึ่งก็จะไม่ใช่วิธีการเดียวกันนั้น ทั้งนี้จากการศึกษารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ผู้วิจัยพบประเด็นที่ใช้การสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจโดยการโต้แย้งแสดงเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ประเด็น แนวทางการทำงานของเจ้าหน้าที่

“...ในประวัติศาสตร์หลายครั้งที่เกิดเหตุการณ์อย่างนี้ บางที่เกิดจากความไม่เข้าใจเล็กๆ แล้วบานปลายได้ เพราะฉะนั้น 2 วัน 3 วันที่ผ่านมา รัฐบาลก็จึงพยายามปรับแนวทางการทำงานของทุกฝ่าย ให้เป็นในลักษณะของการเอื้ออำนวยความสะดวกและจัดระเบียบ เพื่อประโยชน์ของใครครับ ความจริงแล้วต้องบอกว่า เพื่อประโยชน์ของทุกฝ่าย ประโยชน์ของทุกฝ่ายก็คือบ้านเมืองสงบ...” (7 มีนาคม 2553)

- D ข้อมูล รัฐบาลจะไม่ปล่อยให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงในการชุมนุม เหมือนที่มักเกิดขึ้นในการชุมนุมที่ผ่านมาในอดีต
- C ข้อสรุป รัฐบาลพยายามปรับแนวทางการทำงานของทุกฝ่าย ให้เป็นในลักษณะของการเอื้ออำนวยความสะดวกและจัดระเบียบ
- W ข้อสนับสนุน ในประวัติศาสตร์การชุมนุมมักจะเกิดความไม่เข้าใจเล็กๆ แล้วบานปลาย เป็นการปะทะอย่างรุนแรงของผู้ชุมนุมที่มารวมตัวกันจำนวนมาก

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



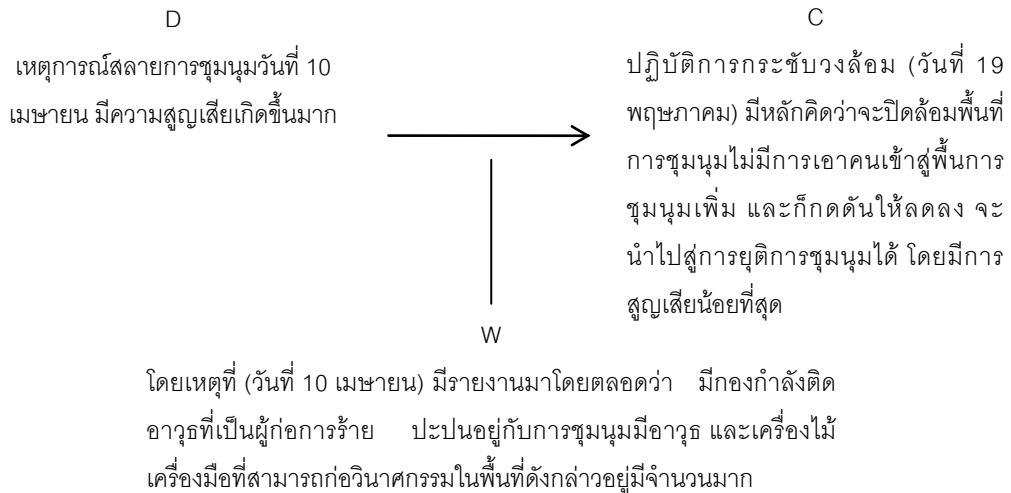
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้น้อมนำใจให้ประชาชนสนับสนุนแนวทางการดูแล จัดระเบียบการชุมนุม โดยอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบลักษณะของการชุมนุมในอดีต (ซึ่งประเทศไทยมีมาหลายครั้ง) ที่มีการกระทบกระทั่งกันจากประเด็นกระทบกระทั่งกันเพียงเล็กน้อย แต่ก็บานปลายลุกลามได้ ดังนั้น รัฐบาลจะไม่ยอมให้เหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้น จึงได้พยายามปรับแนวทางการทำงานของทุกฝ่าย ให้เป็นในลักษณะของการเอื้ออำนวยความสะดวกและจัดระเบียบ

ประเด็น การชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม

“...เพราะประสบการณ์ของวันที่ 10 เมษายน ได้บ่งบอกว่ามีกองกำลังติดอาวุธที่เป็นผู้ก่อการร้ายปะปนอยู่กับการชุมนุม นอกจากนั้นก็มียางานมาโดยตลอดว่าอาวุธหรือสิ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นอาวุธตลอดจนเครื่องมือเครื่องมือที่สามารถก่อวินาศกรรมในพื้นที่ดังกล่าวนั้น ก็มีจำนวนมาก ตรงนี้ละครับคือแนวทางซึ่งทำให้เราได้ใช้ปฏิบัติการที่เรียกว่า การกระชับวงล้อม หลักคิดก็คือถ้าเราสามารถที่จะเริ่มปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมได้ ทำให้ไม่มีการนำเอาคนหรือประชาชนต่างๆ เข้ามาสู่อำนาจในพื้นที่ที่มีการชุมนุมเพิ่มขึ้น และกักตุนให้ลดลง โดยลำดับ น่าจะนำไปสู่การยุติการชุมนุมได้ โดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด...” (23 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล เหตุการณ์สลายการชุมนุมวันที่ 10 เมษายน มีความสูญเสียเกิดขึ้นมาก
- C ข้อสรุป ปฏิบัติการกระชับวงล้อม (วันที่ 19 พฤษภาคม) มีหลักคิดว่าจะปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมไม่มีการเอาคนเข้าสู่พื้นที่การชุมนุมเพิ่ม และกักตุนให้ลดลง จะนำไปสู่การยุติการชุมนุมได้ โดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ (วันที่ 10 เมษายน) มียางานมาโดยตลอดว่ามีกองกำลังติดอาวุธที่เป็นผู้ก่อการร้ายปะปนอยู่กับการชุมนุมมีอาวุธ และเครื่องมือเครื่องมือที่สามารถก่อวินาศกรรมในพื้นที่ดังกล่าวอยู่มีจำนวนมาก

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจให้ประชาชนสนับสนุนแนวทางการสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม โดยอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบลักษณะของการสลายชุมนุมในวันที่ 10 เมษายนที่มีความสูญเสียเกิดขึ้นมากกว่า เพราะมีกองกำลังติดอาวุธที่เป็นผู้ก่อการร้าย ปะปนอยู่กับการชุมนุมมีอาวุธ และเครื่องมือเครื่องมือที่สามารถก่อวินาศกรรมในพื้นที่ดังกล่าวอยู่มาก ดังนั้น รัฐบาลจะไม่ยอมให้เหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้น จึงได้มีหลักคตินาสลายการชุมนุมวันที่ 19 พฤษภาคม ว่าจะปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมไม่มีการเอาคนเข้าสู่พื้นที่การชุมนุมเพิ่ม และกักตุนให้ลดลง จะนำไปสู่การยุติการชุมนุมได้ โดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด

5. การอ้างเหตุผลโดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ (Argument from Authority)

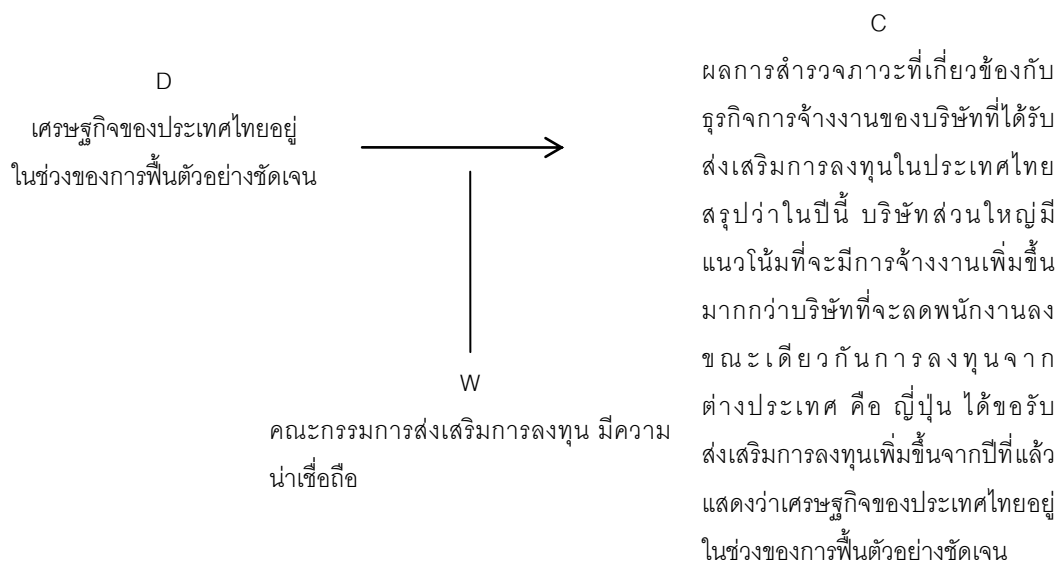
การอ้างเหตุผลโดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ เป็นการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยมีการกล่าวอ้างบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวถึง หรืออำนาจหน้าที่เกี่ยวกับประเด็นที่กล่าวถึง ในลักษณะที่เน้นถึงความน่าเชื่อถือที่ผู้โน้มน้าวจะสามารถนำมาอ้างอิงถึงได้ ทั้งนี้ ประเด็นที่กล่าวจะสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารได้ขนาดไหน ขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของบุคคล องค์กร หรือ สถาบัน ที่ผู้โน้มน้าวอ้างถึง และจากการศึกษารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงความขัดแย้งทางการเมืองเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ผู้วิจัยพบประเด็นที่ใช้การสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจโดยการแสดงเหตุผลตามแบบของ สตีเฟน ทูลมิน ซึ่งอ้างเหตุผลโดยการอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ มีประเด็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

ประเด็น เศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้น

“...สัปดาห์ที่ผ่านมา เราก็มีตัวเลขเพิ่มเติมเรื่องของเศรษฐกิจว่าเราอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวอย่างชัดเจนในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนั้น เราก็มีตัวเลขเพิ่มเติมเข้ามานะครับ ตัวเลขแรกก็เป็นการสำรวจภาวะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการจ้างงานของบริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งผลของการสำรวจปีนี้แตกต่างกับปีที่แล้วเวลาเดียวกันเนี่ยโดยสิ้นเชิงนะครับ ปีที่แล้วมีแต่บริษัท ห้างร้านที่บอกว่าไม่ปรับลดคนงานก็จะจ้างงานเท่าเดิม แต่ปีนี้นั้นส่วนใหญ่จะไปแนวโน้มที่บอกว่าจะต้องมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นนะครับ มีบางส่วนที่บอกว่าเท่าเดิม และมีน้อยบริษัทมากครับ แทบจะนับว่าเป็นหลักหน่วยได้ที่บอกว่าอาจจะต้องมีการปรับลดพนักงานลงนะครับ ขณะเดียวกันการลงทุนจากต่างประเทศ แม้กระทั่งประเทศญี่ปุ่นซึ่งหลายคนกังวลนะครับว่า ในกรณีของมาตาทุคจะมีผลกระทบ ก็ปรากฏว่า 2 เดือนแรกนั้น นักลงทุนจากญี่ปุ่นก็ได้ขอรับส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว นะครับในระยะเวลาเดียวกัน อย่างนี้เป็นต้น...” (7 มีนาคม 2553)

- D ข้อมูล เศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวอย่างชัดเจน
- C ข้อสรุป การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีผลการสำรวจภาวะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการจ้างงานของบริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยสรุปว่าในปีนี้นั้น บริษัทส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นมากกว่าบริษัทที่จะลดพนักงานลง ขณะเดียวกันการลงทุนจากต่างประเทศ คือ ญี่ปุ่น ได้ขอรับส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว แสดงว่าเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวอย่างชัดเจน
- D ข้อสนับสนุน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีความน่าเชื่อถือ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



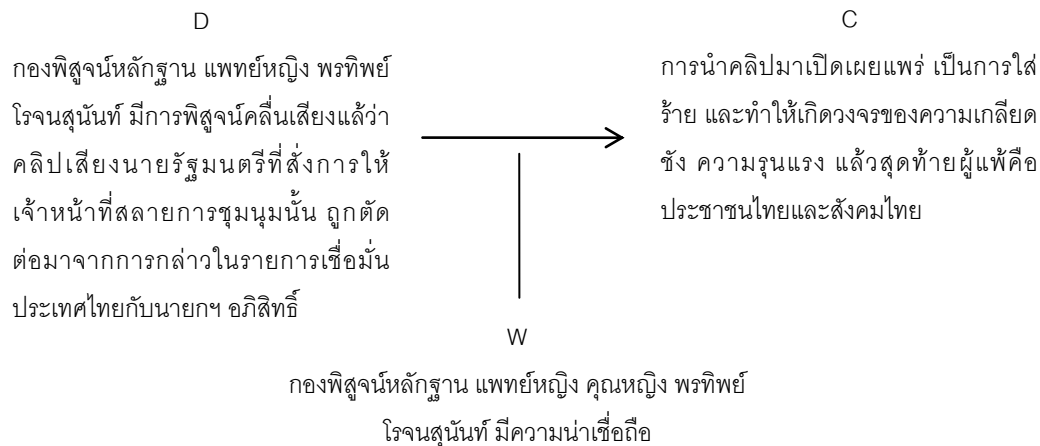
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้นำเนื้อหาให้ประชาชนเห็นถึงความคืบหน้า และประสิทธิผลในการบริหารประเทศของรัฐบาล โดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้ หมายถึง คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ในการประชุมมีผลการสำรวจภาวะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการจ้างงานของบริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยสรุปว่าในปีนี้ บริษัทส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นมากกว่าบริษัทที่จะลดพนักงานลง ขณะเดียวกันการลงทุนจากต่างประเทศ คือ ประเทศญี่ปุ่น ได้ขอรับส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว แสดงว่าเศรษฐกิจของประเทศ ไทยอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวอย่างชัดเจน

ประเด็น คลิปเสียงนายกรัฐมนตรี

“...ที่ผมไม่สบายใจก็คือ ยังคงมีการเอาคลิปเสียงตัดต่อ ไปเผยแพร่ ซึ่งหาว่าผมเคยสั่งการฆ่า เขา พิสูจน์กันหมดแล้ว กองพิสูจน์หลักฐาน คุณหมอปรีทียักษ์ ใครต่อใครเอาคลื่นเสียงมาให้ดูเลยว่าตัดมาจาก รายการเชื่อมั่นประเทศไทย นี้แล้วก็ไปใส่ อย่างนี้เราก็บอกว่า ผมก็ไม่เข้าใจว่าคนที่ทำนี้จะทำไปทำไม การที่ เกิดความรุนแรงขึ้น ท่านก็บอกว่าจะนำไปสู่ชัยชนะอะไรก็ไม่ทราบ ไม่มีชัยชนะอะไรหรอกครับที่ได้มาด้วยความ รุนแรงแล้วจะยั่งยืน มีแต่จะทำให้เกิดวงจรของความเกลียดชัง ของความรุนแรง แล้วสุดท้ายถามว่าใครแพ้ครับ คือใครชนะไม่รู้ แต่ที่แน่แน่ๆ คือประชาชนไทย สังคมไทย...” (7 มีนาคม 2553)

- D ข้อมูล กองพิสูจน์หลักฐาน แพทย์หญิง พรทิพย์ โรจนสุนันท์ มีการพิสูจน์คลื่น เสียงแล้วว่าคลิปเสียงนายรัฐมนตรีที่สั่งการให้เจ้าหน้าที่สลายการชุมนุม นั้น ถูกตัดต่อมาจากกรรถกล่าวในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกษ อภิสิทธิ์
- C ข้อสรุป การนำคลิปมาเปิดเผยแพร่ เป็นการใส่ร้าย และทำให้เกิดวงจรของความ เกลียดชัง ความรุนแรง แล้วสุดท้ายผู้แพ้คือประชาชนไทยและสังคมไทย
- W ข้อสนับสนุน กองพิสูจน์หลักฐาน แพทย์หญิง พรทิพย์ โรจนสุนันท์ มีความน่าเชื่อถือ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



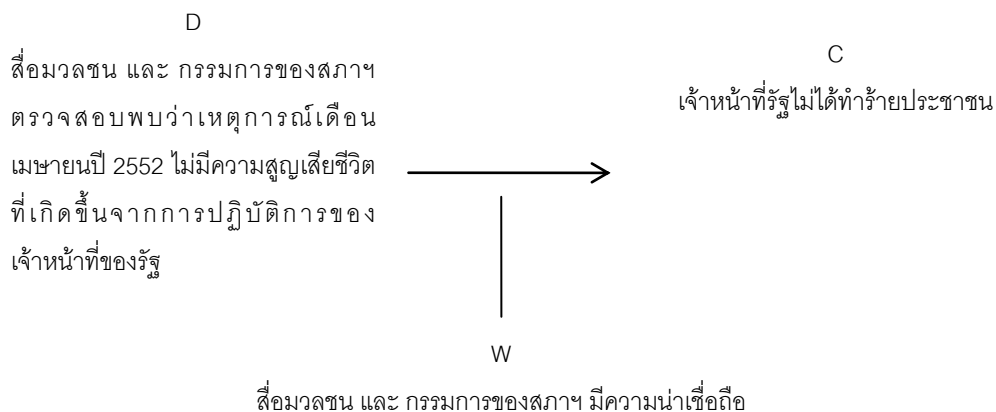
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารไดโน้มน้าวใจให้ประชาชนเชื่อเกี่ยวกับคลิปเสียงที่ตนเองสั่งการให้มีการสลายการชุมนุม โดยแสดงเหตุผลอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้ หมายถึง กองพิสูจน์หลักฐาน แพทย์หญิง คุณหญิง พรทิพย์ โรจนสุนันท์ ที่ได้ทำการพิสูจน์คลื่นเสียงว่า คลิปเสียงดังกล่าวถูกตัดต่อมาจากการกล่าวในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทก อภิสิทธิ์ ดังนั้น การนำคลิปมาเปิดเผยแพร่ จึงเป็นการใส่ร้าย และทำให้เกิดวงจรของความเกลียดชัง ความรุนแรง แล้วสุดท้ายผู้แพ้คือประชาชนไทยและสังคมไทย

ประเด็น การสลายการชุมนุมเมื่อเมษายนปี 2552

“...เหตุการณ์เดือนเมษายนปีที่แล้วที่มักจะมีการไปอ้างว่ารัฐบาลเป็นผู้สร้างสถานการณ์นั้น การตรวจสอบเหตุการณ์ต่างๆ ไม่ใช่เฉพาะโดยสื่อมวลชน แต่ว่าโดยกรรมการของสภาฯ โดยกลุ่มต่างๆ ชัดเจนครับ ว่าไม่มีความสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ของรัฐเลย ...”

- D ข้อมูล สื่อมวลชน และ กรรมการของสภาฯ ตรวจสอบพบว่าเหตุการณ์เดือนเมษายนปี 2552 ไม่มีความสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- C ข้อสรุป เจ้าหน้าที่รัฐไม่ได้ทำร้ายประชาชน
- W ข้อสนับสนุน สื่อมวลชน และ กรรมการของสภาฯ มีความน่าเชื่อถือ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



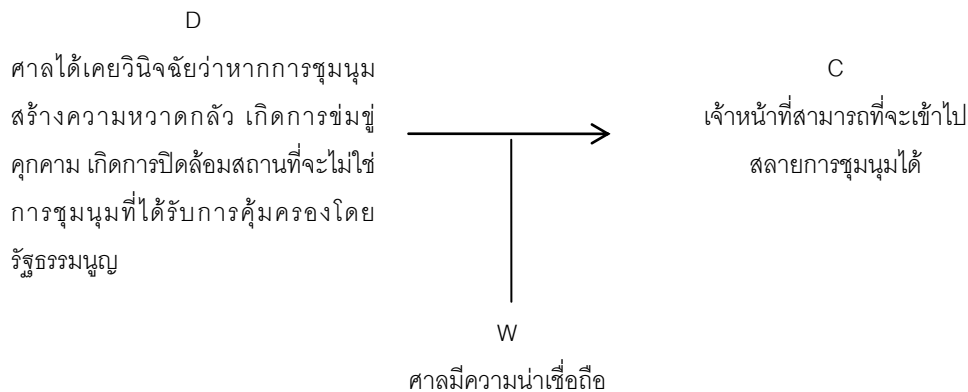
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้น้อมนำใจให้ประชาชนเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ทหาร และเจ้าหน้าที่ตำรวจมิได้ทำร้ายประชาชน โดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้ หมายถึง สื่อมวลชน และ กรรมการของสภาฯ ที่ได้ตรวจสอบพบว่าเหตุการณ์เดือนเมษายนปี 2552 ไม่มีความสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ประเด็น ศาลวินิจฉัยการชุมนุมที่ขัดต่อกฎหมาย

“...แต่ถ้าการชุมนุมนั้นมีลักษณะในการที่จะไปสร้างความหวาดกลัว เกิดการข่มขู่คุกคาม เกิดการปิดล้อมสถานที่ที่ไม่สามารถที่จะทำให้เจ้าหน้าที่หรือประชาชนใช้ชีวิตตามปกติได้ กรณีเช่นนั้นทางศาลได้เคยวินิจฉัยว่าจะไม่ใช่การชุมนุมที่ได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ ซึ่งโดยหลักความหมายจริงๆ ก็คือว่าเจ้าหน้าที่สามารถที่จะไปสลายการชุมนุมได้...” (14 มีนาคม 2553)

- D ข้อมูล ศาลได้เคยวินิจฉัยว่าหากการชุมนุมสร้างความหวาดกลัว เกิดการข่มขู่ คุกคาม เกิดการปิดล้อมสถานที่ที่ไม่ใช่การชุมนุมที่ได้รับการคุ้มครอง โดยรัฐธรรมนูญ
- C ข้อสรุป เจ้าหน้าที่สามารถที่จะเข้าไปสลายการชุมนุมได้
- W ข้อสนับสนุน ศาลมีความน่าเชื่อถือ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



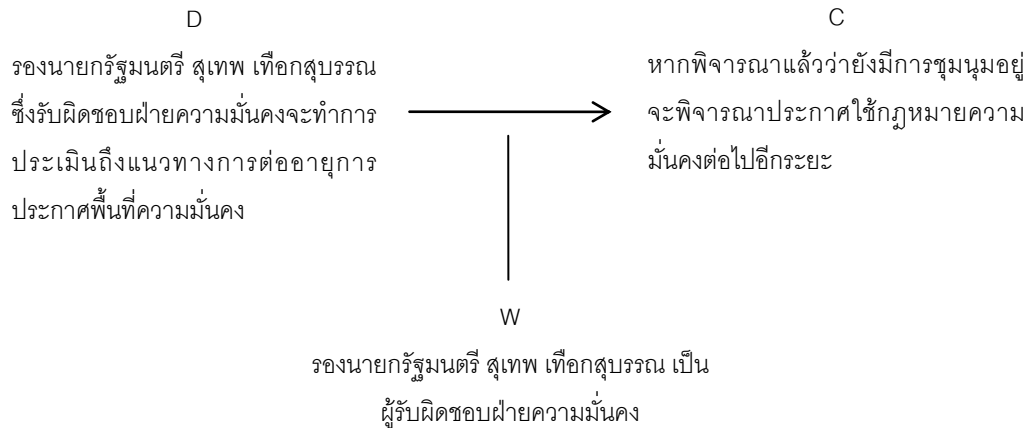
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้ในมโนใจให้ประชาชนให้ความชอบธรรมกับ การเข้าสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ โดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้ หมายถึง ศาล ที่ได้ วินิจฉัยว่า หากการชุมนุมสร้างความหวาดกลัว เกิดการข่มขู่คุกคาม มีการปิดล้อมสถานที่ จะไม่ใช่ การชุมนุมที่ได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ ดังนั้นเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปสลายการชุมนุมได้

ประเด็น การต่ออายุการใช้ พ.ร.บ. ความมั่นคง

“...มีการพูดถึงเรื่องของการใช้กฎหมายความมั่นคงนะครับ ซึ่งจะสิ้นสุดในวันอังคารนี้ก็ขอเรียนครับว่า ขณะนี้ได้ให้ท่านรองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบฝ่ายความมั่นคงนั้นไปประเมินมาว่าจะมีการต่ออายุในเรื่องของ การประกาศพื้นที่ความมั่นคงหรือไม่ ถ้าหากยังมีการชุมนุมซึ่งมีคนจำนวนมากอยู่ ก็คงจะประกาศต่อไปอีกระยะ หนึ่งครับ...” (21 มีนาคม 2553)

- D ข้อมูล รองนายกรัฐมนตรี สุเทพ เทือกสุบรรณ ซึ่งรับผิดชอบฝ่ายความมั่นคงจะ ทำการประเมินถึงแนวทางการต่ออายุการประกาศพื้นที่ความมั่นคง
- C ข้อสรุป หากพิจารณาแล้วว่ายังมีการชุมนุมอยู่ จะพิจารณาประกาศใช้กฎหมาย ความมั่นคงต่อไปอีกระยะ
- W ข้อสนับสนุน รองนายกรัฐมนตรี สุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้รับผิดชอบฝ่ายความมั่นคง

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



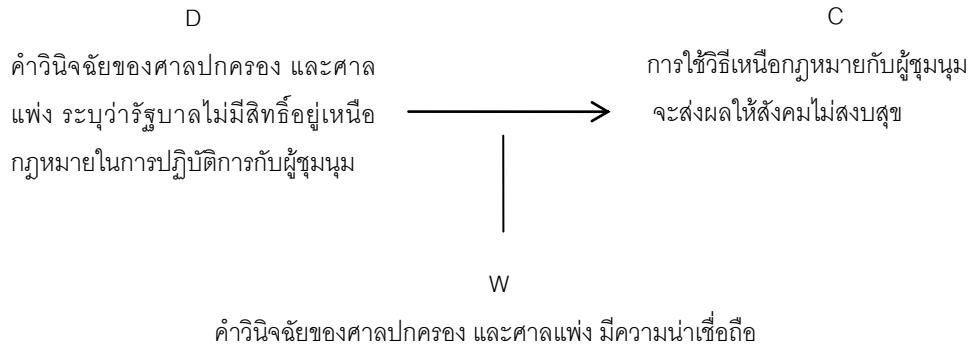
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้นิมนำใจให้ประชาชนให้เห็นถึงความจำเป็น หากต้องมีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงต่อไปอีกระยะ โดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้ หมายถึง รองนายกรัฐมนตรี สุเทพ เทือกสุบรรณ ซึ่งรับผิดชอบฝ่ายความมั่นคง ที่จะทำการ ประเมินถึงแนวทางการต่ออายุการประกาศพื้นที่ความมั่นคง ว่าหากพิจารณาแล้วยังมีการ ชุมนุมอยู่ จะพิจารณาประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงต่อไปอีกระยะ

ประเด็น ขอบเขตปฏิบัติการของรัฐบาล

“...ศาลย้าอันนี้ทั้งศาลปกครอง ทั้งศาลแพ่ง รัฐบาลอยู่เหนือกฎหมายไม่ได้ แม้จะต่อสู้กับคนที่ทำผิด กฎหมาย รัฐบาลก็ไม่มีสิทธิ์อยู่เหนือกฎหมาย และผมต้องย้ำว่าถ้ารัฐบาลคิดใช้วิธีเหนือกฎหมาย สังคมไม่สงบ สุขครับ สังคมไม่มีวันสงบสุขได้ ถ้ารัฐบาลใช้วิธีเหนือกฎหมายเพียงเพื่อแก้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งใน ห้วงเวลาใดห้วงเวลาหนึ่ง...” (4 เมษายน 2553)

- D ข้อมูล คำวินิจฉัยของศาลปกครอง และศาลแพ่ง ระบุว่ารัฐบาลไม่มีสิทธิ์อยู่เหนือกฎหมายในการปฏิบัติการกับผู้ชุมนุม
- C ข้อสรุป การใช้วิธีเหนือกฎหมายกับผู้ชุมนุม จะส่งผลให้สังคมไม่สงบสุข
- W ข้อสนับสนุน คำวินิจฉัยของศาลปกครอง และศาลแพ่ง มีความน่าเชื่อถือ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



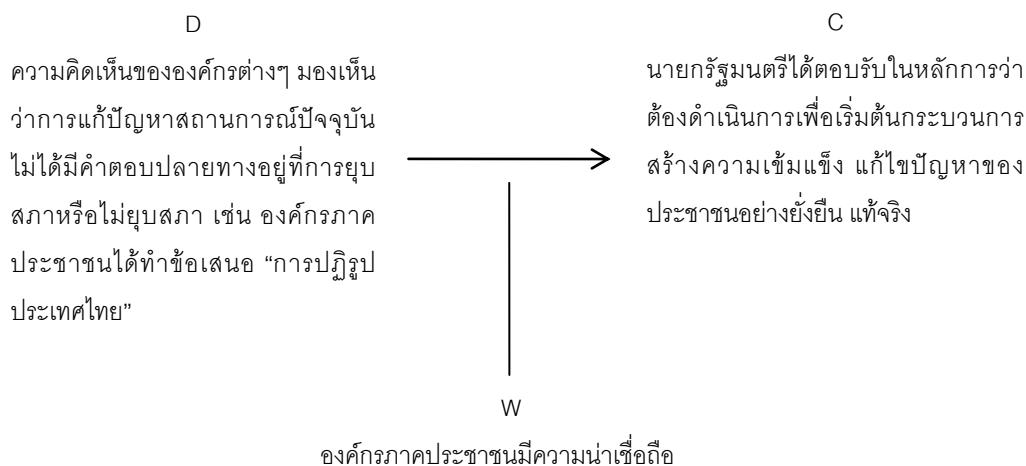
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจให้ประชาชนเชื่อในคำยืนยันของ
ตนเองว่าจะไม่มีการใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุม ทั้งนี้โดยการอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้
หมายถึง คำวินิจฉัยของศาลปกครอง และศาลแพ่ง ระบุว่ารัฐบาลไม่มีสิทธิ์อยู่เหนือกฎหมายใน
การปฏิบัติกรกับผู้ชุมนุม

ประเด็น การปฏิรูปประเทศไทย

“...ความคิดเห็นขององค์กรต่างๆ ขณะนี้หลังไหลเข้ามามากครับ มองเห็นว่าการแก้ปัญหา
สถานการณ์ปัจจุบันไม่ได้มีคำตอบปลายทางอยู่ที่เรื่องของการจะยุบสภาหรือไม่ยุบสภา แต่ต้องการที่จะใช้
โอกาสนี้ในการพลิกไปสู่การแก้ไขปัญหาระบบของโครงสร้างความเป็นธรรม อย่างเป็นระบบ ผมได้มีโอกาส
พบปะกับหลายกลุ่มที่เป็นองค์กรภาคประชาชน และทำข้อเสนอมา เขาจะใช้คำว่ากรปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งผม
ได้ตอบรับในหลักการว่าเรื่องนี้ต้องดำเนินการครับ แม้ว่าจะไม่เสร็จอยู่ในอายุของรัฐบาลชุดนี้ แต่รัฐบาลพร้อมที่
จะเริ่มต้นกระบวนการนี้ให้เกิดความเข้มแข็งที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหของพี่น้องประชาชนคนทั่วไปอย่างยั่งยืน
อย่างแท้จริง ซึ่งขณะนี้ก็จะมีการระดมกำลังของภาคประชาชนในส่วนต่างๆ นั้น จัดทำกิจกรรมต่างๆ อย่าง
ต่อเนื่องต่อไป...” (25 เมษายน 2553)

- D ข้อมูล ความคิดเห็นขององค์กรต่างๆ มองเห็นว่าการแก้ปัญหสถานการณ์
ปัจจุบันไม่ได้มีคำตอบปลายทางอยู่ที่การยุบสภาหรือไม่ยุบสภา เช่น
องค์กรภาคประชาชนได้ทำข้อเสนอ “กรปฏิรูปประเทศไทย”
- C ข้อสรุป นายกรัฐมนตรีได้ตอบรับในหลักการว่าต้องดำเนินการเพื่อเริ่มต้น
กระบวนการสร้างความเข้มแข็ง แก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างยั่งยืน
แท้จริง
- W ข้อสนับสนุน องค์กรภาคประชาชนมีความน่าเชื่อถือ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจประชาชนให้เห็นถึงความจำเป็นและคุณูปการของการปฏิรูปประเทศไทย โดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้ หมายถึง องค์กรภาคประชาชน ที่มองเห็นว่าการแก้ปัญหาสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่ได้มีคำตอบปลายทางอยู่ที่การยุบสภา หรือไม่ แต่องค์กรภาคประชาชนได้ทำข้อเสนอ “การปฏิรูปประเทศไทย” ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ตอบรับในหลักการว่า ต้องดำเนินการเพื่อเริ่มต้นกระบวนการสร้างความเข้มแข็ง แก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างยั่งยืน แท้จริง

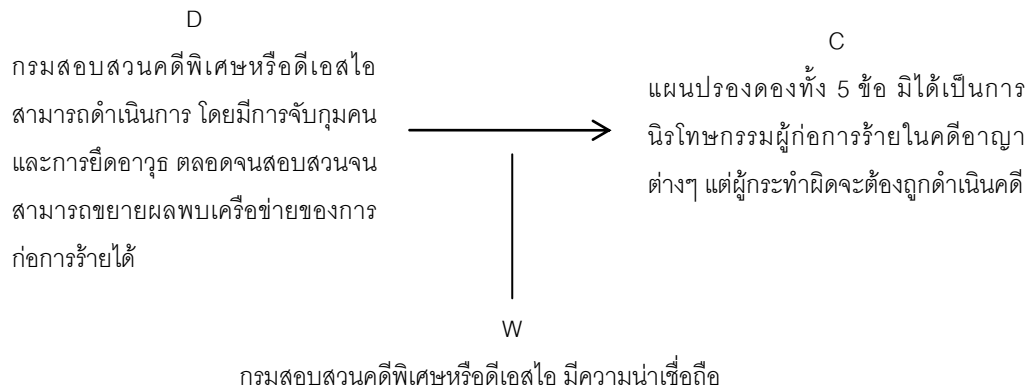
ประเด็น ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...ในแผนทั้ง 5 ข้อนั้นไม่มีส่วนใดที่สิ้นคิด ที่จะไปเป็นการนิรโทษกรรมในคดีอาญาต่างๆ ผู้ที่กระทำ ความผิดมีความผิดเหมือนเดิม จะต้องถูกดำเนินคดีเหมือนเดิม เป้าหมายของเราก็คือการจับกุมดำเนินคดี ซึ่งในขณะนี้ก็จะเห็นครับว่าหน่วยงานต่างๆ ก็ทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือดีเอสไอ นั้นสามารถที่จะดำเนินการหรือดำเนินคดีในเรื่องนี้ มีความก้าวหน้าไปมาก เพราะว่าได้มีการจับกุม ทั้งคน ทั้งมีการยึดอาวุธ มีการสอบสวนแล้วสามารถที่จะขยายผลมองเห็นภาพของเครือข่ายของการก่อการร้าย ที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นตรงนี้ขอย้ำนะครับ ไม่มีตรงไหนเลยในแผนของการปรองดองที่บอกว่า เราไปจับมือไป สมยอมไปปรองดองกับผู้ก่อการร้าย พี่น้องประชาชนจะได้มีความมั่นใจ...” (9 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล กรมสอบสวนคดีพิเศษหรือดีเอสไอสามารถดำเนินการ โดยมีการจับกุมคนและการยึดอาวุธ ตลอดจนจนสอบสวนจนสามารถขยายผลพบเครือข่ายของการก่อการร้ายได้
- C ข้อสรุป แผนปรองดองทั้ง 5 ข้อ มิได้เป็นการนิรโทษกรรมผู้ก่อการร้ายในคดีอาญาต่างๆ ผู้กระทำผิดจะต้องถูกดำเนินคดี

W ข้อเสนอแนะ กรมสอบสวนคดีพิเศษหรือดีเอสไอ มีความน่าเชื่อถือ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



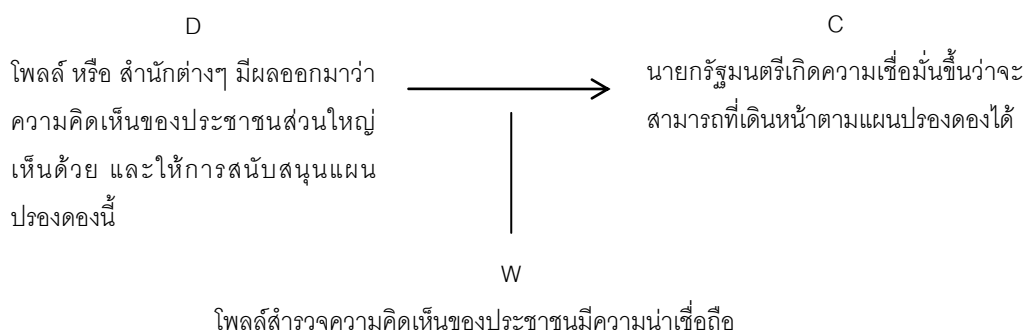
จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้กล่าวโน้มน้าวใจให้ประชาชนเชื่อว่าแผนปรองดองทั้ง 5 ข้อ มิได้เป็นการนิรโทษกรรมผู้ก่อการร้ายในคดีอาญาต่างๆ โดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้ หมายถึง กรมสอบสวนคดีพิเศษหรือดีเอสไอ ที่มีการจับกุมคนและการยึดอาวุธ ตลอดจนสอบสวนจนสามารถขยายผลพบเครือข่ายของการก่อการร้ายได้

ประเด็น ผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...อย่างไรก็ตามครับผมอยากจะเรียนครับว่า จากที่ได้มีการสดับตรับฟังแล้วก็มีมีการประเมินโดยเฉพาะอย่างยิ่งมีโพลล์ หรือสำนักต่างๆ ที่สำรวจความคิดเห็นของประชาชน ทำให้ผมมั่นใจตามสมควรครับว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นกระบวนการปรองดอง และก็สนับสนุนแผนนี้ มีบางกลุ่มคัดค้าน มีบางกลุ่มยังไม่แน่ใจ แต่ผมเรียนว่าถ้าระดับการสนับสนุนเป็นอย่างที่โพลล์บอก ผมคิดว่าเราสามารถที่จะเดินหน้าได้ และก็ตอบคำถามให้กับคนทุกกลุ่มได้...” (9 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล โพลล์ หรือ สำนักต่างๆ มีผลออกมาว่าความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วย และให้การสนับสนุนแผนปรองดองนี้
- C ข้อสรุป นายกรัฐมนตรีเกิดความเชื่อมั่นขึ้นว่าจะสามารถที่เดินหน้าตามแผนปรองดองได้
- W ข้อเสนอแนะ โพลล์สำรวจความคิดเห็นของประชาชนมีความน่าเชื่อถือ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้กล่าวเพื่อโน้มน้าวใจให้ประชาชนสนับสนุนแผนปรองดองแห่งชาติ โดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้ หมายถึง โพลล์สำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลออกมาว่าความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วย และให้การสนับสนุนแผนปรองดองนี้

ประเด็น การดำเนินการของรัฐบาลได้รับการสนับสนุนจากนานาชาติ

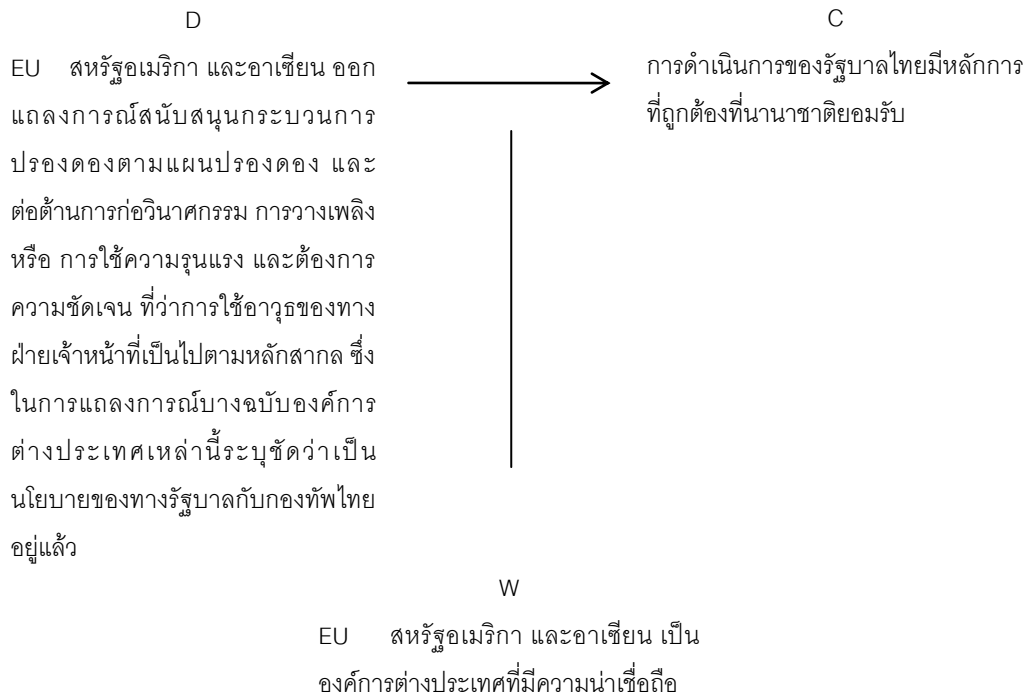
“...EU ออกแถลงการณ์มา สหรัฐฯ ออกแถลงการณ์มา ที่อาเซียนออกแถลงการณ์มา 1.สนับสนุนกระบวนการปรองดองตามแผนปรองดองที่ผมเสนอ เขาเขียนชัดเจนขนาดนั้นด้วยนะครับ กรณีของผู้แทนระดับสูงของ EU นะครับ 2.เขาเรียกร้องนะครับว่า ทางนักการเมืองฝ่ายค้านและทางกลุ่มแกนนำของ นปช. ให้ทำอย่างไรก็ได้ไม่ให้มีปัญหาการก่อวินาศกรรม วางเพลิงนะครับ หรือการใช้ความรุนแรง และ 3.ที่เขาก็ต้องการความชัดเจนคือว่าการใช้อาวุธของทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักสากล ซึ่งในการแถลงการณ์บางฉบับเขาก็เขียนย้ำด้วยซ้ำครับว่า อันนี้เป็นนโยบายที่ชัดเจนอยู่แล้วของทางรัฐบาลกับกองทัพ...” (23 พฤษภาคม 2553)

D ข้อมูล EU สหรัฐอเมริกา และอาเซียน ออกแถลงการณ์สนับสนุนกระบวนการปรองดองตามแผนปรองดอง และต่อต้านการก่อวินาศกรรม การวางเพลิง หรือ การใช้ความรุนแรง และต้องการความชัดเจน ที่ว่าการใช้อาวุธของทางฝ่ายเจ้าหน้าที่เป็นไปตามหลักสากล ซึ่งในการแถลงการณ์บางฉบับองค์การต่างประเทศเหล่านี้ระบุชัดว่าเป็นนโยบายของทางรัฐบาลกับกองทัพไทยอยู่แล้ว

C ข้อสรุป การดำเนินการของรัฐบาลไทยมีหลักการที่ถูกต้องที่นานาชาติยอมรับ

W ข้อสนับสนุน EU สหรัฐอเมริกา และอาเซียน เป็นองค์การต่างประเทศที่มีความน่าเชื่อถือ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้นิมนำหัวใจให้ประชาชนสนับสนุนแนวทางการทำงานของรัฐบาลทั้งในส่วนของแผนปรองดองแห่งชาติ และการต่อต้านความรุนแรงต่างๆ โดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้หมายถึง EU สหรัฐอเมริกา และอาเซียน ที่อาเซียน ออกแถลงการณ์สนับสนุนกระบวนการปรองดองตามแผนปรองดอง และต่อต้านการก่อวินาศกรรม การวางเพลิง หรือ การใช้ความรุนแรง และต้องการความชัดเจน ที่ว่าการใช้อาวุธของทางฝ่ายเจ้าหน้าที่เป็นไปตามหลักสากล ซึ่งในการแถลงการณ์บางฉบับองค์การต่างประเทศเหล่านี้ระบุชัดว่าเป็นนโยบายของทางรัฐบาลกับกองทัพไทยอยู่แล้ว

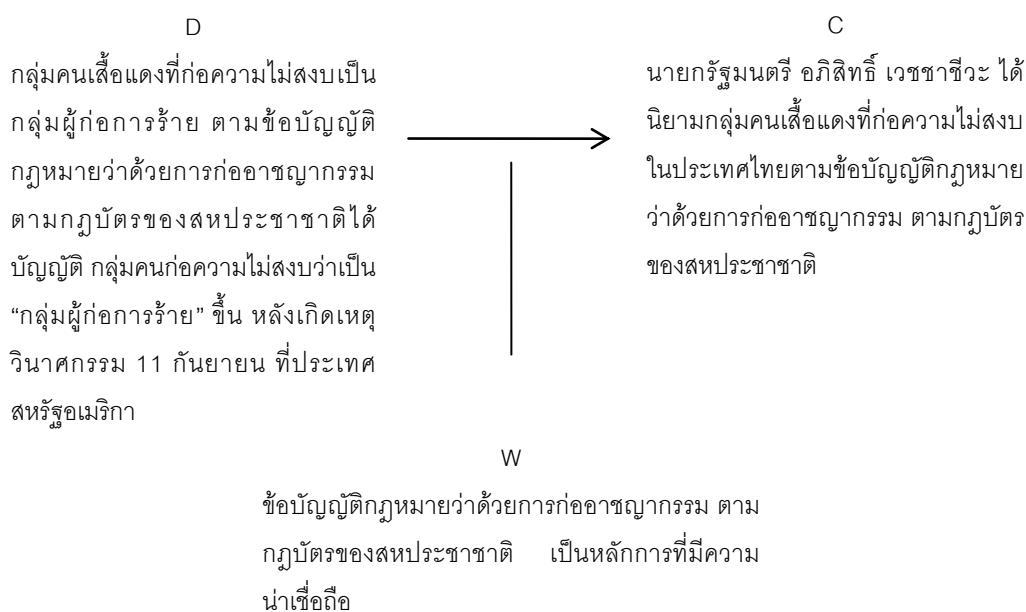
ประเด็น การบัญญัติคำว่า “ก่อการร้าย”

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...ท่านนายกฯ ก็พูดทำความเข้าใจเรื่องของคำว่าผู้ก่อการร้าย ที่หลายๆ คนอาจจะสงสัยนะคะ หลายๆ คนอาจจะสงสัยว่าทำไมรัฐบาลจึงเรียกกลุ่มคนก่อความไม่สงบนี้ว่า กลุ่มผู้ก่อการร้าย ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ชี้แจงว่าเป็นคำนิยามตามข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติที่บัญญัติคำนี้ขึ้นหลังเกิดเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน ที่สหรัฐอเมริกา...” (30 พฤษภาคม 2553)

- D ข้อมูล ข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติได้บัญญัติ กลุ่มคนก่อความไม่สงบ ว่าเป็น “กลุ่มผู้ก่อการร้าย” ขึ้น หลังเกิดเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา
- C ข้อสรุป นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้นิยามกลุ่มคนเสื้อแดงที่ก่อความไม่สงบในประเทศไทยตามข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติ
- W ข้อสนับสนุน ข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติ เป็นหลักการที่มีความน่าเชื่อถือ

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าผู้สร้างสารได้โน้มน้าวใจให้ทูตานุทูตและคณะสื่อมวลชนต่างประเทศเห็นด้วยกับการที่รัฐบาลเรียกกลุ่มคนเสื้อแดงที่กระทำการผิดกฎหมายและก่อวินาศกรรมว่าเป็น “กลุ่มผู้ก่อการร้าย” โดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในที่นี้ หมายถึง ข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติได้บัญญัติ ที่ได้บัญญัติกลุ่มคนก่อความไม่สงบว่าเป็น “กลุ่มผู้ก่อการร้าย” ขึ้น หลังเกิดเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน 2544 ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

6. การอ้างเหตุผลโดยอ้างหลักองค์รวม (Argument from Holistic View)

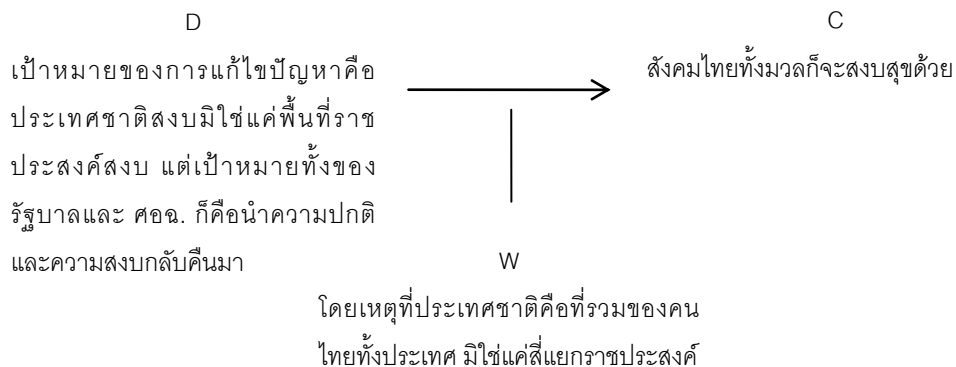
การอ้างเหตุผลโดยอ้างหลักองค์รวม เป็นการสร้างสรรค์เพื่อการโน้มน้าวใจ โดยมีการกล่าวอ้างผลที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมบุคคล จะอ้างเหตุจากบุคคลหนึ่ง หรือเหตุการณ์หนึ่ง หรือสิ่งอื่นๆ เพียงสิ่งเดียวไปสู่ส่วนรวมทั้งหมด และจากการศึกษารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ผู้วิจัยพบประเด็นที่ใช้การสร้างสรรค์เพื่อการโน้มน้าวใจโดยการแสดงเหตุผลตามแบบของ สตีเฟน ทูลมิน โดยอ้างหลักองค์รวม มีประเด็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

ประเด็นประเทศชาติสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด

“...การแก้ปัญหาที่เราทำมาตลอดเดือนกว่าๆ เป็นการแก้ปัญหาของประเทศ และวันนี้ปัญหาของการเคลื่อนไหว การก่อการร้ายต่างๆ มันไม่ใช่ปัญหาของราชประสงค์ มันเป็นปัญหาของประเทศ เพราะฉะนั้นการจะดำเนินการอะไรเพื่อแก้ปัญหา เป้าหมายไม่ได้อยู่ที่ว่าแค่ว่าพื้นที่ราชประสงค์กลับคืนสู่ภาวะปกติ เป้าหมายจะเป็นของรัฐบาล จะเป็นของ ศอช. ก็คือนำความปกติและความสงบกลับคืนมา ที่พูดอย่างนี้ไม่ได้หมายความว่า จะทำหรือไม่ทำอะไร แต่อยากจะทำหรือจะทำอะไรนี่ เป้าหมายสุดท้ายไม่ได้อยู่ที่แค่สี่แยกราชประสงค์ อยู่ที่ความสุขของสังคมไทย เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็เป็นที่จุดที่ผมต้องยืนยันนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

- D ข้อมูล เป้าหมายของการแก้ไขปัญหาคือประเทศชาติสงบมีใช้แค่พื้นที่
ราชประสงค์สงบ แต่เป้าหมายทั้งของรัฐบาลและ ศอช. ก็คือนำความ
ปกติและความสงบกลับคืนมา
- C ข้อสรุป สังคมไทยทั้งหมดก็จะสงบสุขด้วย
- W ข้อสนับสนุน โดยเหตุที่ประเทศชาติคือที่รวมของคนไทยทั่วประเทศ มีใช้แค่สี่แยกราช
ประสงค์

สามารถเขียนเป็นโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่านายกรัฐมนตรีได้กล่าวเพื่อโน้มน้าวใจให้ประชาชนสนับสนุนแนวทางการรับมือกับผู้ชุมนุมของรัฐบาล ที่จะต้องแก้ไขปัญหาทั้งประเทศไทยโดยรวม มีใช้แค่พื้นที่ราชประสงค์ เพราะเป้าหมายทั้งของรัฐบาล และศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ก็คือนำความปกติและความสงบกลับคืนมา โดยอ้างหลักองค์รวมซึ่งในที่นี้ หมายถึงประเทศไทยของคนไทยทั้งประเทศ ที่มีความสำคัญมากกว่าแค่พื้นที่ราชประสงค์ ดังนั้นหากประเทศไทยสงบสังคมไทยก็จะสงบสุขด้วย

ค. วิเคราะห์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับสาร

ในส่วนของ การวิเคราะห์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยพบว่า กลุ่มผู้รับสารซึ่งเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ฉบับ คือ คุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการหนังสือเดลินิวส์, คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และ คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน ได้แสดงความคิดเห็นที่สรุปได้ว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เป็นการนำเสนอเนื้อหาสาระ การทำงานของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล หรือเป็นการประชาสัมพันธ์งานที่รัฐบาลได้ดำเนินการ ตลอดจนการรายงานสถานการณ์ชี้แจงเรื่องราวของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง แต่การกล่าวโน้มน้าวใจในประเด็นต่างๆ นั้น จะมีผลในการโน้มน้าวใจผู้รับสารหรือไม่ กล่าวคือ จะสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติ, ความเชื่อ, พฤติกรรมของบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคล โดยผ่านทางสารได้หรือไม่นั้น จากการพิจารณาจาก “เงื่อนไขของความสำเร็จในการสื่อสาร” ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคล้ายคลึงกันหรือความแตกต่างกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ความคล้ายคลึงกันหรือความแตกต่างกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร จะมีผลต่อความน่าเชื่อถือของเนื้อหาสาระของสาร ทั้งนี้ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่นายกรัฐมนตรีบอกเล่า ดำเนินรายการด้วยตนเอง ซึ่งในสถานการณ์ของนายกรัฐมนตรีย่อมมีผลต่อการสื่อสาร เพื่อทำการโน้มน้าวใจผู้รับสารซึ่งเป็นประชาชนให้มีความเชื่อถือ คล้อยตามได้ อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบรรณาธิการทั้งสามท่าน มีความเห็นแตกต่างกันไป ดังนี้

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...ใช้สิ มันเป็นเรื่องของการประชาสัมพันธ์อยู่แล้ว รายการที่นายกฯ มาพบ พูดคุยกับประชาชนมันเป็นเรื่องการประชาสัมพันธ์ ผมไม่ปฏิเสธ...”

“...ในการบอกเล่าข้อมูลข่าวสาร ของนายกฯ ก่อนข้างมีอิทธิพลต่อผู้ฟังอยู่เหมือนกันนะ คือ สิ่งที่นายกฯ พูดเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์นะครับ สังคมควรจะรับรู้เข้าใจ...”

“...ในช่วงความขัดแย้งนะ ขณะที่ข่าวสารจากแหล่งอื่นเชื่อได้บ้าง เชื่อไม่ได้บ้าง สำหรับผมนะ ผมว่าบางอย่างเชื่อได้ บางอย่างเชื่อไม่ได้ แต่ถ้าเป็นในมุมที่นายกฯ พูดเอง เชื่อได้สิ นายกฯ รายงานย่อมค่อนข้างที่จะมีความน่าเชื่อถือมากกว่าไม่น่าเชื่อถือ คือ ถึงช่วงโหม่งนั้น มันไม่ใช่แค่ทหารอย่างเดียวหรอก และถึงจะเป็นทหารก็ไม่ใช่ทหารฝั่งไหน มั่วไปหมด มั่วมาก...”

“...ผมมองว่าคนเป็นนายกฯ ต้องระวังคำพูด ซึ่งนายกรัฐมนตรีเขาก็เป็นคนที่จะระวังเรื่องพวกนี้มากความเป็นนายกฯ เป็นหลักประกันส่วนหนึ่งอยู่แล้ว...”

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...โดยตัวของตำแหน่งมันต้องเชื่อถือได้ คือไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นชื่ออะไร นายกฯ จะเป็นคุณสมัค (สุนทรเวช) ก็ได้ แต่ว่าโดยการเป็นนายกรัฐมนตรี เนื้อหามันก็ต้องน่าเชื่อถือได้...”

“คือตอนช่วงนั้นมันเป็นช่วงพิเศษ ช่วงนั้นรายการนายกฯ พบประชาชนอีกอันหนึ่งในช่วงพิเศษ อีกวาระหนึ่ง ช่วงนั้นไม่มีใครเชื่อใคร ต้องว่าอย่างนี้ไว้ก่อน ช่วงนั้นทำไม่ถึงไม่มีใครเชื่อใคร เพราะว่ารัฐไปเป็นคู่ขัดแย้ง...”

“...แต่ละฝ่ายกลายเป็นถือสีหมด ไม่ว่าจะป็นสีอะไรก็แล้วแต่ แต่ว่ามันก็กลายเป็นการนำสารออกไป ไม่มีการพิสูจน์ว่าจริงไม่จริง เชื่อถือได้หรือเชื่อถือได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะป็นฝ่ายรัฐ ไม่ว่าจะป็นฝ่ายต่อต้านรัฐ ไม่ว่าจะป็นฝ่ายไหน เพราะว่าแต่ละฝ่ายคือผู้มีส่วนได้เสียของแต่ละฝ่าย ช่วงนั้นนี่ต้องแยกออกมาเลย...”

“...เพราะฝ่ายรัฐกำลังเผชิญหน้ากับฝ่ายต่อต้านรัฐ เพราะฉะนั้นข้อมูลฝ่ายรัฐออกมา มันก็ต้องคิดแล้วว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือเปล่า เพราะท่านนายกฯ พูดฝ่ายโน้นก็แย้ง ฝ่ายโน้นแย้งมานายกฯ ก็แย้งกลับ ไม่รู้ว่าอะไรจริง ช่วงนั้นไม่รู้ว่าอะไรจริง เชื่อถือใครไม่ได้...”

“...ซึ่งคนพูดนี้มีสถานะนายกฯ จริง แต่ตอนนั้น รัฐโดยนายกฯ เป็นสูงสุดนี่นะ นายกฯ ไม่ใช่มีสถานะเป็นกลาง นายกฯ ก็มีสถานะเป็นอีกฝ่ายหนึ่ง ฉะนั้นพอนายกฯ พูดมันก็เลยกลายเป็นว่า เฮ้ย..ข้อมูลนี้มันเชื่อถือได้มั๊ย มันไม่เหมือนกับกรณีทั่วไป อย่างกรณีทั่วไปวันนี้นายกฯ พูดเรื่องการราชการบริหารแผ่นดิน อย่างนี้นายกฯ เพราะพูดนายกฯ เป็นคนบริหารราชการ ฉะนั้นนโยบายอย่างนั้นอย่างนี้ เชื่อได้ เพราะว่านายกฯ พูด แต่ตอนโน้นนายกฯ กำลังเป็นคู่ขัดแย้งข้อมูลที่นายกฯ ได้ก็ไม่รู้วามายังไง บอกว่าฝ่ายทหารยืนยันทมา รู้หรือเปล่าว่าฝ่ายทหารเขาได้ข้อมูลมาจากไหน อย่างไร ฝ่ายตำรวจยืนยันทมา ดีเอสไอยืนยันทมา เพราะว่าทุกฝ่ายคือเผชิญหน้ากัน มันก็เลยช่วงนั้นเกิดความสับสน ก็ต้องยอมรับว่าช่วงนั้นช่วงพิเศษ...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...คงต้องย้อนกลับไปถึงจุดเริ่มต้นของรายการทีวี-วิทยุ ที่นายกรัฐมนตรีจัดรายการเอง เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์นายกฯ ของประเทศไทย คือ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร รายการ "นายกฯ ทักษิณพบประชาชน" ทุกวันอาทิตย์ และนายกฯอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ก็ดูเหมือนตกบันไดพลอยโจน ต้องมาจัดรายการอย่างนี้ เพราะอดีตนายกฯ ทักษิณ ทำแล้วประสบความสำเร็จ ฉะนั้นวัตถุประสงค์ ก็เป็นการใช้มีเดียประชาสัมพันธ์ผลงาน สร้างความนิยมให้ตัวเอง บอกเล่าอุปสรรคปัญหาในการทำงาน บางครั้งก็ใช้ตอบโต้ทางการเมืองของฝ่ายตรงข้าม ซึ่งนักการเมืองก็ยอมหวังผลทางการเมือง ที่สำคัญคือรายการนี้มีทั้งภาพ ทั้งเสียง ทั่วประเทศ ไปถึงหูถึงตา ทั้งมวลชนที่สนับสนุนพรรคของตัวเอง และมวลชนของทุกพรรค ที่หวังว่าอาจจะคล้อยตามได้...”

“...แต่การนำใจนั้น ไม่ประสบความสำเร็จ ที่สำเร็จของนายกฯอภิสิทธิ์ คือการพูดในสภา และการสัมภาษณ์ประจำวัน ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ของประชาชนมากกว่าการจากรายการวันอาทิตย์ เพราะรูปแบบรายการไม่มีเสน่ห์ดึงดูดความสนใจ แรกๆ อาจจะเป็นข่าว เพราะรูปแบบรายการแปลกๆ สื่อสนใจ แต่หลังๆ มันหมดมุก เปลี่ยนสถานที่ นอกสตูดิโอ เปลี่ยนพิธีกร เอนักข่าวมานั่งถาม จัดคนเดี่ยว เปลี่ยนฉาก ไม่ติดดินจริง ในมุมมองหนึ่งก็คงคิดว่า อยากเอาใจสื่อด้วย เพื่อให้ได้มาสัมภาษณ์นายกฯ โดยตรง...”

“...นายกฯ อภิสิทธิ์ ถือว่าตกกระไดพลอยโจน โดยที่ตัวเองไม่ถนัด เพราะนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร เริ่มทำรายการ นี้มาก่อน รายการของคุณทักษิณซึ่งถือเป็นของใหม่ ทำแล้วก็ประสบความสำเร็จ ซึ่งคุณทักษิณก็สื่อสารได้ดี เล่าให้ประชาชนฟังว่า รัฐบาลมีนโยบายจะทำอะไรในแต่ละเรื่อง ได้ไปทำอะไร ตรงไหนบ้าง เพื่อให้ประชาชนรับรู้ ซึ่งรายการของคุณทักษิณประสบความสำเร็จพอควร พอถึงรัฐบาลคุณอภิสิทธิ์ ก็เลิกตรงนี้ได้ ทั้งที่คุณอภิสิทธิ์ ก็ไม่ชำนาญตรงนี้ แต่คุณอภิสิทธิ์พูดเก่ง หน้าตาดีกว่าคุณทักษิณ แต่การพูดไม่มีเสน่ห์ ไม่จับใจชาวบ้าน และบุคคลิกที่ไม่ค่อยติดดินเหมือนคุณทักษิณ...”

“...ส่วนการที่จะโน้มน้าวให้เกิดความเชื่อถือในเนื้อหาของรายการ ขึ้นอยู่กับหลักฐาน และผลที่เกิดขึ้น ในแง่ของรัฐบาล ที่มีการนำหลักฐาน ภาพถ่ายจากสื่อทุกสำนัก ทั้งในประเทศ นอกประเทศ และสื่อของรัฐ การเก็บข้อมูลของหน่วยงานรับผิดชอบ อย่าง ศอฉ.เอง ก็ถือเป็นหลักฐานที่ส่งให้นายกฯ ใช้เป็นข้อมูลในการอธิบายกับประชาชน และอ้างอิงในมุมมองของรัฐบาลเพื่อทำให้การชี้แจงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ...”

“...แต่ขณะเดียวกัน ก็ถูกตั้งคำถามจากฝ่ายตรงข้าม รวมทั้งสื่อด้วยเช่นกันว่า ข้อมูลที่นายกฯ นำมาพูดนั้น เป็นการเลือกพูดเฉพาะในด้านที่ตัวเองได้ประโยชน์ทางการเมืองหรือไม่ ข้อมูลที่นำมาพูดรอบด้านหรือไม่ หรือเลือกพูดเอาดีใส่ตัว เอาชั่วใส่อีกฝ่าย อย่างที่ยังถูกตั้งคำถามอยู่จนวันนี้...”

จากตัวอย่างข้างต้น พบว่าบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทั้งสามท่าน มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน คือ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการหนังสือเดลินิวส์ และ คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ที่มองว่า โดยตำแหน่งของความเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว ตามปกติการนำเสนอรายการที่นายกรัฐมนตรีบอกเล่าเรื่องราวด้วยตนเอง จะสามารถสร้างความเชื่อถือ หรือโน้มน้าวใจผู้รับชมรายการให้เชื่อถือ เห็นด้วย และคล้อยตามในสิ่งที่พูดได้

แต่ในส่วนของคุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน มองว่าด้วยเหตุที่รายการลักษณะนี้เกิดขึ้นเพราะเห็นตัวอย่างจากรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชนซึ่งประสบความสำเร็จ ได้รับความนิยม ดังนั้นผู้จัดจึงหวังว่านายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ต้องจัดรายการลักษณะนี้ด้วย เพื่อที่จะสามารถใช้ช่องทางของการสื่อสารมวลชนในการประชาสัมพันธ์ผลงาน และสร้างความนิยมให้กับตัวเอง ตลอดจนบอกเล่าอุปสรรคปัญหาในการทำงาน และในบางเวลาที่ใช้ตอบโต้ทางการเมืองของฝ่ายตรงข้าม ที่จะทำให้ประชาชน หรือผู้ชมรายการเชื่อถือ คล้อยตามในเนื้อหาสาระของสิ่งที่บอกกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม คุณนิภาวรรณเห็นว่า นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ไม่ประสบความสำเร็จในการโน้มน้าวใจต่างๆ ในรายการนี้ เพราะรูปแบบรายการไม่มีเสน่ห์ดึงดูดความสนใจ โดยเฉพาะในช่วงหลังมีการเปลี่ยนรูปแบบมากเกินไป ขาดจุดสนใจที่ชัดเจน เมื่อเทียบกับรายการของอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งถือเป็นของใหม่ ทำแล้วก็ประสบความสำเร็จ แต่นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ไม่มีความชำนาญในการสื่อสารให้จับใจประชาชน นอกจากนี้ด้วยบุคคลิกที่ไม่ติดดินเหมือน พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร จึงผลให้การสื่อสารต่างในรายการไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

อย่างไรก็ดี ในช่วงความขัดแย้งทางการเมืองนั้น บรรณาธิการทั้งสามท่านมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป กล่าวคือ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการหนังสือเดลินิวส์ ยังคงเชื่อว่าการนำเสนอเนื้อหา หรือบอกเล่าสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง สามารถเชื่อถือได้ เพราะคนที่มีฐานะเป็นนายกรัฐมนตรี ตำแหน่งยอมเป็นตัวรับประกันว่า จะมีการนำเสนอสาระตามข้อเท็จจริง ทั้งนี้เมื่อมองในสถานการณ์ช่วงเวลาแห่งความขัดแย้งนั้น ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางอื่น บรรณาธิการท่านนี้มีความคิดว่า ไม่สามารถเชื่อถือได้ทั้งหมด ดังนั้นข้อมูลข่าวสารที่ออกมาจากผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรีจึงเป็นแหล่งที่สามารถเชื่อถือได้มากที่สุด

ส่วน คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวันมีความคิดเห็นในช่วงเวลาความขัดแย้งทางการเมือง ถือว่าเป็นสถานการณ์พิเศษ ที่ต้องยอมรับว่าไม่มีใครสามารถเชื่อถือคำพูดของฝ่ายไหนได้ เนื่องจากฝั่งภาครัฐเองก็อยู่ในฐานะของคู่ขัดแย้ง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่โดยธรรมชาติแล้วต่างฝ่ายย่อมมีการกล่าวเนื้อหาที่ขัดแย้ง บิดเบือนข้อมูล ตลอดจนให้ร้ายฝั่งตรงข้ามได้ ทั้งนี้ ข้อโต้แย้งต่างๆ จากฝั่งตรงข้ามรัฐ (กลุ่มคนเสื้อแดง) ก็มีออกมาตลอดเวลา ซึ่งไม่มีใครสามารถตัดสินได้ว่าด้านไหนกล่าวความจริง ดังนั้น แม้ว่าผู้พูดจะมีสถานะนายกรัฐมนตรี แต่ในสถานการณ์ขณะนั้น ถือว่านายกรัฐมนตรีไม่มีความเป็นกลางอย่างแท้จริง แต่มีสถานะเป็นฝ่ายตรงข้าม ซึ่งแม้แต่ข้อมูลที่นายกรัฐมนตรีอ้างว่า ทางเจ้าหน้าที่ทหารยืนยันมา ก็มีใช่เป็นหลักประกันว่าข้อมูลนั้นจะเป็นความจริง เพราะไม่มีข้อมูลว่าเจ้าหน้าที่ทหารนั้นนำข้อมูลมาจากแหล่งใด และสามารถเชื่อถือได้หรือไม่

ขณะที่คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มีความคิดเห็นว่า ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง การที่จะโน้มน้าวให้เกิดความเชื่อถือเป็นเนื้อหารายการ ขึ้นอยู่กับหลักฐาน และผลที่เกิดขึ้นจากการกล่าวสิ่งต่างๆ ทั้งนี้ การที่ฝั่งรัฐบาลได้หยิบยกหลักฐานต่างๆ เช่น ภาพถ่ายจากสื่อทุกสำนัก ทั้งในประเทศ นอกประเทศ หรือจากข้อมูลของหน่วยงานรับผิดชอบอย่าง ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) อาจเป็นหลักฐานที่สนับสนุนให้ข้อมูลต่างๆ ซึ่งนายกรัฐมนตรีบอกกล่าวมีความน่าเชื่อถือได้บ้าง แต่อีกด้านหนึ่ง คุณนิภาวรรณ มีความคิดเห็นที่หลากหลาย ฝ่าย ทั้งฝ่ายตรงข้ามรัฐ และสื่อมวลชน มองว่านายกรัฐมนตรีเลือกพูดเฉพาะในด้านที่เกิดประโยชน์แก่ตนเอง หรือฝั่งของตนเองหรือไม่

2. ความแตกต่างในเนื้อหาสาระ

ในส่วนนี้ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ทำการสื่อสารโดยมีการจัดโครงสร้างของเนื้อหา และการใช้ภาษา รวมไปถึงรูปแบบที่จะมีผลต่อการดึงดูดใจให้ผู้รับสารเปิดรับข่าวสารได้ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับสาร มีความคิดเห็นดังนี้

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...อย่างแรกต้องเข้าใจก่อนว่า การศึกษาทำให้นายกฯ เป็นคนที่รู้จักมีเหตุผลนะครับ เท่าที่ผมอ่านมาเนี่ยคือที่อังกฤษ จะสอนให้ทุกคนต้องแสดงเหตุผล เพราะฉะนั้นการมีเหตุผลก็เลยทำให้นายกฯ เป็นคนที่ใช้เหตุผล ใช้วาทศิลป์ได้ดี และก็โดดเด่นมาตั้งแต่การเป็น ส.ส. ตั้งแต่สมัยปี 35 ถ้าผมจำไม่ผิดนะครับ และก็โดดเด่นมาตลอด เป็นคนที่พูดผ่านสื่อได้ค่อนข้างชัดเจนที่สุด เป็นคนที่ระมัดระวังคำพูดค่อนข้างมาก และก็เอกลักษณ์ของเขา ก็คือว่าไม่ค่อยจะใช้ภาษาอังกฤษเลย แต่ว่าจะใช้ภาษาไทยซะเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นการสื่อสารผ่านสื่อ หรือว่าการพูดผ่านสื่อเนี่ย ผมว่านายกฯ ทำได้ดี...”

“...รายการมีความหลากหลายด้วย มีการสร้างการมีส่วนร่วมด้วย ถ้าเราสังเกตจะมีเหมือนคล้ายๆ กับบางเทปเป็นแบบเรียลลิตี้ ไปต่างจังหวัด ไปลงพื้นที่ ไปเรื่องยาเสพติด หรืออะไรต่างๆ...”

คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...แต่หากนายกฯ พูดให้ฟังว่าการกระทำอย่างนี้ๆ ผิดกฎหมายนะ เรื่องทุกอย่าง ถ้าเป็นกฎหมายก็เป็นความจริงนะ ถ้าเป็นเรื่องกฎหมายในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงมันก็จริง แต่เรื่องที่เป็นเหตุการณ์ยังไม่รู้ เพราะเรื่องเหตุการณ์บางอันไม่มีหลักฐาน เช่น มีคนไปยิงระเบิดเอ็ม 79 แล้วนายกฯ พูดว่าอันนี้เป็นกรกระทำที่ผิดกฎหมาย อันนั้นคือเชื่อถือได้ แต่ว่ามันมีอะไรที่อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์นั้นอีกว่า เราไม่รู้ว่าใครเป็นคนทำ เสื้อสีแดงทำหรือเปล่า ซึ่งมันเป็นวิจรรย์ญาณของคนฟัง ซึ่งมันยากมากเลย เพราะคนพูดมีสถานะนายกฯ ด้วยมันยากที่คนฟังเลือกเชื่อหรือไม่เชื่อ...”

“...คือถ้าเป็นหลักการ เป็นกฎหมายที่นายกฯ คนปัจจุบันคุณอภิสิทธิ์พูด ประชาชนก็เชื่ออยู่แล้ว แต่ว่าประเด็นที่เขาตั้งคำถามเกี่ยวกับนายกฯ อภิสิทธิ์ คือว่า นายกฯ พูดดี แต่ตอนปฏิบัติจะได้หรือไม่ได้ นี่คืออีกปัจจัยหนึ่ง นายกฯ ตั้งใจมาดี นายกฯ พูดดี นำเสนอดี มีเหตุมีผล พอลงมาสู่ภาคปฏิบัติได้หรือไม่ได้ อันนี้ก็ต้องดูอีกที...”

“...กลุ่มที่เขาเชื่อไปทางนายกฯ เขาจะมีปฏิกิริยาตอบโต้ข้อมูลทางแดง กลุ่มที่เขาเชื่อทางเสื้อแดง เขาก็มีปฏิกิริยาตอบโต้ทางพวกนายกฯ คือเขาเห็นว่าความจริงตรงนี้ของเขาอยู่ อีกฝ่ายหนึ่งเขาเห็นความจริงของเขาตรงนี้อยู่ อีกข้างหนึ่งเขาอาจจะเห็นหรือไม่เห็น ไม่ทราบ...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...จะบอกว่า คุณอภิสิทธิ์ เลียนแบบคุณทักษิณก็ว่าได้ ทั้งรายการ นโยบายก็เลียนแบบ มุมหนึ่งก็มองได้ว่า คุณอภิสิทธิ์ไม่ค่อยมีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่สามารถใช้บาร์มี ใช้ความคิด ใช้ภาวะผู้นำในการนำพาพรรคประชาธิปัตย์ ให้เหนือกว่าความคิดของพรรคคุณทักษิณได้ ซึ่งวิธีการ command ของคุณทักษิณ คือ ต้องให้ข้าราชการประจำ รายงานต่อโจทย์ที่เขาต้องการ เขาจะมีโจทย์ให้ ไม่ใช่พูดตามที่ข้าราชการประจำรายงาน...”

“...ในส่วนของ การใช้ตัวเลข มีผลดีในการโน้มน้าวใจคนฟัง และความสำเร็จของรายการหรือไม่ สองอย่างต้องสอดคล้องกัน คือการพูดและการกระทำ ตัวอย่างล่าสุด ที่คุณอภิสิทธิ์ไปพูดแล้วถูกกลุ่มผู้หญิงสหภาพแรงงาน กลุ่มยกป้ายข้อความว่า "ดีแต่พูด" ซึ่งก็ไม่ใช่กลุ่มเสื้อแดงด้วยซ้ำ คำนี้มัน "โดน" เพราะคนอาจรู้สึกว่าการพูดกับการปฏิบัติของนายกฯ ไม่สอดคล้องกัน...”

“...สังเกตว่า ช่วงหลังๆ มาเนี่ย นายกฯ อภิสิทธิ์ จัดรายการ 2-3 สัปดาห์ติดต่อกัน พูดเรื่องแก้ปัญหา น้ำมันปาล์ม แต่มันไม่เกิดผลในทางปฏิบัติตามที่นายกฯ พูด คือ เรื่องผล มันมีหลายด้าน คือ ระดับนโยบายที่จะบังคับให้รัฐมนตรี ต้องไปจัดการให้เรียบร้อย ในระดับข้าราชการประจำ ที่ต้องไปจัดการเรื่องให้เรียบร้อย ไปดำเนินการ ไปดูการกักตุน ซึ่งระดับประชาชนพอฟังแล้ว สบายใจ มั่นใจว่าคุณอภิสิทธิ์ จะไปดำเนินการตามที่ตัวเองพูด แต่ปรากฏว่าก็ไม่เป็นอย่างที่นายกฯ พูด...”

“...ความน่าเชื่อถือ จึงขึ้นอยู่กับหลักฐานและผล ว่ามันสอดคล้องกันหรือไม่ ที่สำคัญนายกฯ ก็ไม่ได้พูดข้อมูลในด้านความรู้สึกของกลุ่มผู้ชุมนุม เพราะมองแต่ในมุมการเมือง ว่าเป็นมวลชนของอดีตนายกฯ ทักษิณ ซึ่งถือเป็นฝ่ายตรงกันข้าม และนายกฯ ก็ไม่ได้พูดอีกด้าน คือการจัดการปัญหาว่ารัฐบาลและทหารเอง ก็ทำให้เกิดความสูญเสียกับประชาชนอีกกลุ่ม ซึ่งก็เป็นคนไทยด้วยกัน ในส่วนนี้ เป็นปัญหาเรื่องความไม่น่าเชื่อถือของนายกฯ สำหรับประชาชนในส่วนที่เข้าร่วมชุมนุม...”

จากตัวอย่างข้างต้นจะพบว่าในส่วนของ คุณพัฒนาพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการหนังสือเดลินิวส์มีความคิดเห็นในมุมมองของโครงสร้างของสาร ในลักษณะที่ให้ความเชื่อถือในปมหลังทางการศึกษาของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่จบจากต่างประเทศคือประเทศอังกฤษ ว่าจะเป็นผู้ที่ใช่พูดจาด้วยหลักการและเหตุผล ตลอดจนยังมีความโดดเด่นในการใช้วาจาศิลป์ ซึ่งในอดีต นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ก็มีความสามารถมาตั้งแต่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก นอกจากนี้ยังมีความระมัดระวังในการสื่อสาร เพราะแม้ว่าจะเป็นผู้ที่เรียนจบมาจากต่างประเทศ แต่จะไม่ใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารเลย ดังนั้น เนื้อหาในการพูด นายกรัฐมนตรีค่อนข้างประสพผลดี กอปรกับการที่รายการมีความหลากหลาย ก็จะสามารถสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนได้ ดังนั้น จึงมีส่วนที่จะโน้มน้าวใจผู้ชมได้ไม่น้อย

ด้านคุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นในเรื่องของเนื้อหาสาระในการพูด ว่าหากเป็นข้อเท็จจริงทางตัวบทกฎหมาย หลักการแห่งความถูกต้อง ย่อมสามารถเชื่อถือได้ แต่หากเป็นเหตุการณ์ที่บางประเด็นยังไม่มีหลักฐานชัดเจน ซึ่งไม่มีใครรู้ถึงเบื้องหลังเหตุการณ์นั้น เช่น การยิงระเบิดเอ็ม 79 ที่นายกรัฐมนตรีระบุว่าคนเสื้อแดงเป็นผู้กระทำ ข้อนี้ในที่สุดจึงเป็นวิจรรณญาณของคนฟังที่จะเลือกเชื่อนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ที่สำคัญคือ หากมองในเชิงของการพูดจาปราศรัย คุณณฤตย์ เสกธีระ มองว่า ยังมีคำถามจากประชาชนอยู่ ว่า นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์พูดได้ดีก็จริง หากแต่ตอนปฏิบัติเป็นอีกเรื่องหนึ่งหรือไม่ นอกจากนี้หากเปรียบเทียบกันแล้ว ข้อมูลต่างๆ ที่ออกมาจากแต่ละฝั่ง จะมีลักษณะที่ว่า กลุ่มคนพร้อมจะรับ

ข่าวสารจากกลุ่มที่ตนเองสนับสนุน ขณะเดียวกันก็จะมีปฏิกิริยาตอบโต้ข่าวสารจากกลุ่มที่ตนเองต่อต้าน ในที่นี้หมายความว่ากลุ่มคนซึ่งสนับสนุนรัฐบาลก็จะ ปิดรับ และต่อต้านข่าวสารจากกลุ่มคนเสื้อแดง และกลุ่มคนที่สนับสนุนคนเสื้อแดง หรือผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ก็ปิดรับ และต่อต้านข้อมูลข่าวสารจากทางภาครัฐ คือ ต่างฝ่ายต่างไม่ยอมรับข้อมูลระหว่างกัน และมีความเชื่อว่าข้อมูลของฝั่งที่ตนเองสนับสนุน เป็นชุดความจริงที่เที่ยงแท้

ส่วนคุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ รายงานมีความคิดเห็นในรูปแบบรายการว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่เลียนแบบรายการนายทศ ทักษิณ คู่กับประชาชน ซึ่งสะท้อนได้ว่าคุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อาจไม่ค่อยมีความเป็นตัวของตัวเอง และไม่สามารถใช้ภาวะผู้นำได้ เมื่อเทียบกับอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ที่มีวิธีการกล่าวในรายการแบบสั่งการ แต่ในส่วนของกรรณการที่ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ มักมีข้อมูลใช้ตัวเลขมาอ้างอิง ถือว่ามีผลดีในการโน้มน้าวใจคนฟัง แต่ก็ต้องสอดประสานกันระหว่างคำพูดและการกระทำ ทั้งนี้ คุณนิภาวรรณ ได้ยกตัวอย่างสถานการณ์จริงที่เพิ่งเกิดขึ้น คือ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ไปพูดในที่แห่งหนึ่ง ปรากฏว่ามีกลุ่มผู้หญิง สหภาพแรงงาน ยกป้ายข้อความว่า "ดีแต่พูด" ถือว่าสะท้อนถึงวิธีการพูดของนายกรัฐมนตรีว่าพูดดี พูดมีความน่าเชื่อถือ แต่ในทางปฏิบัติกลับทำไม่ได้ เช่นเดียวกับกรณีการแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มขาดตลาด นายกรัฐมนตรีนำเรื่องนี้มากล่าวในรายการโดยระบุว่า จะมีการแก้ไขปัญหาทั้งระดับนโยบายที่จะบังคับให้รัฐมนตรีไปแก้ไข ระดับข้าราชการประจำที่ระบุว่าจะมีการจัดการเรื่องให้เรียบร้อย ตรวจสอบการกักตุนต่างๆ ซึ่งลักษณะนี้ ประชาชนฟังแล้วอาจเชื่อมั่นว่านายกรัฐมนตรี จะแก้ไขปัญหาให้ได้ แต่ในความเป็นจริง ผลที่ออกมาปรากฏว่าไม่เป็นตามที่นายกรัฐมนตรีพูดไว้ นั่นเอง ส่วนในเรื่องของสถานการณ์ความขัดแย้ง คุณนิภาวรรณเห็นว่าความน่าเชื่อถือที่จะสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสาร หรือผู้รับชมรายการ จึงขึ้นอยู่กับหลักฐานและผล ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร นอกเหนือจากกล่าวกันแต่เพียงว่า กลุ่มผู้ชุมนุมเป็นมวลชนของอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ขณะที่ยังไม่มีกรรณการถึงกรณีการปฏิบัติการกับผู้ชุมนุมที่ส่งผลให้เกิดความสูญเสียกับประชาชนคนไทยอีกกลุ่ม ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม ซึ่งจุดนี้เองที่เป็นอุปสรรคต่อความน่าเชื่อถือของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในการนำเสนอประเด็นต่างๆ

3. ความแตกต่างในช่องทางที่ใช้ในการสื่อสาร

ในส่วนนี้ ช่องทางในการสื่อสารของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ ด้านหนึ่งใช้ช่องทางโทรทัศน์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเห็นโดยประสาตตา และทางการได้ยินโดยประสาตหู

ซึ่งนับว่ามีผลต่อการสื่อสารไปยังผู้รับสาร อีกด้านหนึ่งก็เป็นช่องที่เป็นสื่อของรัฐ กล่าวคือ รายการนี้นำเสนอทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (ช่อง 11) ดังนั้นในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับสารทั้งสามท่าน มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...ออกทางทีวีดี เห็นภาพเลย แต่ฟังไปด้วยทำงานไปด้วยก็ได้...”

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...การใช้สื่อโทรทัศน์ เป็นจุดแข็งต่อประเทศไทย เพราะดูพฤติกรรมคนไทยก็คือ ดูทีวีซึ่งโอเคเหมาะสมอยู่แล้ว และส่วนนี้จะมีส่วนอย่างมากที่จะส่งให้ประสิทธิภาพการสื่อสารของท่านนายกฯ ประสบความสำเร็จ...”

“...แต่การโน้มน้ำหนักมันยากขึ้นเรื่อยๆ นะ เพราะว่าสื่อเดี๋ยวนี้นั้นแพร่หลายมาก โดยเฉพาะเคเบิลทีวี วิทยุชุมชน มันปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นอันหลากหลายลำบากมาก เพราะว่าทางรัฐเขาทำได้ระดับหนึ่ง คือเมื่อก่อนคนฟังเขาฟังได้ข้างเดียว เดี๋ยวนี้อะไรเขาฟังได้เยอะมาก...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...ที่สำคัญคือรายการนี้มีทั้งภาพ ทั้งเสียง ทั่วประเทศ ไปถึงหูถึงตา ทั้งมวลชนที่สนับสนุนพรรคของตัวเอง และมวลชนของทุกพรรค ที่หวังว่าอาจจะคล้อยตามได้...”

“...ในแง่การใช้ทีวีของรัฐ ก็เกิดประโยชน์อยู่แล้ว แต่ควรจะเร็วกว่านี้ ไม่คุ้มกับค่าออนแอร์ มันไม่ได้อะไรมากไปกว่า แค่นายกฯ ได้ออกทีวี ในแง่รายการเมืองได้ออกทีวีฟรีมันก็คุ้มอยู่แล้ว เพราะทีวีไม่ได้เรตติ้ง แต่ชาวบ้านได้เห็นหน้านายกฯ...”

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าในส่วนของคุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการหนังสือเดลินิวส์ มีความคิดเห็นต่อประเด็นนี้สั้นๆ โดยมองในมุมของการนำเสนอทางสื่อโทรทัศน์ ซึ่งทำให้ผู้ชมได้เห็นภาพไปพร้อมกัน และสามารถฟังไปและทำอย่างอื่นไปด้วยได้เช่นเดียวกัน ซึ่งสะท้อนว่าคุณพัฒนพงศ์ มีความคิดเห็นว่าช่องทางสื่อโทรทัศน์มีผลต่อการโน้มน้ำหนักได้มาก

ส่วนคุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มองว่าการใช้สื่อโทรทัศน์เป็นจุดแข็ง ที่จะสามารถโน้มน้าวใจผู้ชมรายการได้ โดยเฉพาะสำหรับคนไทย ที่มีพฤติกรรมนิยมการรับชมโทรทัศน์ ดังนั้น การนำเสนอทางสื่อโทรทัศน์จึงมีส่วนอย่างมากที่จะส่งให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตามก็ดี คุณณฤตย์มองว่าในอีกด้านหนึ่งการโน้มน้าวใจทำได้ยากลำบากขึ้น เพราะการสื่อสารในปัจจุบันนี้มีช่องทางหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นทางเคเบิลทีวี วิทยุชุมชน ฯลฯ ที่รัฐไม่สามารถทำการปิดกั้นข่าวสารได้เหมือนในอดีต ดังนั้น การสื่อสารจากภาครัฐจึงอาจไม่มีผลต่อการโน้มน้าวใจได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด เพราะคนยังมีช่องทางอื่นๆ ในการเปิดรับข่าวสาร นั่นเอง

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน มีความคิดเห็นว่าการสื่อสารทางช่องทางโทรทัศน์นั้น ผู้จัดรายการย่อมเล็งเห็นว่าจะสามารถใช้ช่องทางนี้ทำการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่แล้ว เพราะเห็นทั้งภาพ และได้ยินทั้งเสียง ซึ่งในมุมมองของการใช้สื่อที่เป็นช่องทางของรัฐบาล (ช่อง 11) คุณนิภาวรรณ ระบุว่าแม้ว่าด้านหนึ่งก็เป็นประโยชน์ แต่อีกด้านหนึ่งมองว่ายังได้ประโยชน์ไม่คุ้มค่ากับการใช้เวลาของทางสถานี หรือ ค่าดำเนินการต่างๆ ในการออกอากาศ เพราะประโยชน์ไปตกกับผลทางการเมือง เนื่องจากประชาชนได้เห็นหน้าค่าตารัฐมนตรี ซึ่งอาจสรุปได้ว่า หากเป็นการโน้มน้าวทางการเมือง ก็ถือว่ามีผลบ้างในระดับหนึ่ง

2. รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในห้วงช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม พ.ศ. 2553 มีบทบาทต่อสังคมไทยอย่างไร

ด้วยเหตุที่บริบทที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา คือ “บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน” ซึ่งหมายถึงบทบาทของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งรายการ คือ การบอกเล่าการทำงานของรัฐบาล มีผลต่อสังคมไทยภายใต้บริบทของสังคมช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไทย เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ดังนั้น ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์จากเนื้อหาการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เป็นรายบุคคล กลุ่ม Key Person ที่เจาะจงไปที่สื่อมวลชน ซึ่งประกอบไปด้วย บรรณาธิการประจำโต๊ะข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ, บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน คุณณฤตย์ เสกธีระ และ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ ตามแนวคำถามที่ได้เตรียมไว้ ซึ่งเป็นคำถามในส่วนของ “บทบาทหน้าที่ของรายการ

เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่เกิดขึ้นต่อสังคมไทยในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553” ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของรายการที่มีต่อสังคม ว่ามีบทบาทอย่างไรจากการใช้วาทกรรมผ่านทางรายการดังกล่าว ภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

ต่อไปนี้จะคือการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ว่า เพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ในช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553” ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยนำเสนออิงตาม “แนวคิดบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน” ดังต่อไปนี้

บทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่มีต่อสังคมไทย

จากการสัมภาษณ์ผู้รับสารกลุ่ม Key Person ซึ่งเป็นบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 3 ชื่อฉบับ พบว่าผู้รับสารกลุ่มนี้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม 2553 ว่ามีบทบาทในการบอกเล่าอธิบายถึงการทำงานของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล และบอกเล่าอธิบายถึงประเด็นที่เป็นที่สนใจของสังคมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาขณะนั้น อธิบายได้ดังนี้ คือ ในส่วนของการบอกเล่าอธิบายถึงการทำงานของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล หมายถึง การดำเนินงานในสถานการณ์ปกติทั่วไป ตามนโยบายต่างที่รัฐบาลได้แถลงไว้ต่อประชาชน หรือ การดำเนินการตามโครงการต่างๆ ที่รัฐบาลมุ่งหวังที่ให้ประชาชนได้มีการพัฒนาในชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาในส่วนของการดำรงชีวิตด้านต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ ฯลฯ ขณะที่ในส่วนของการบอกเล่าอธิบายถึงประเด็นที่เป็นที่สนใจของสังคมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาขณะนั้น ในที่นี้จึงหมายถึงบริบทที่ผู้วิจัยศึกษา คือ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทยเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

และต่อไปนี้เป็น บทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่ผู้วิจัยจำแนกออกมาจากลักษณะการนำเสนอในรายการตามข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้เป็นประเด็นดังต่อไปนี้

1. บทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสาร (Information)
2. บทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล (Surveillance)

3. บทบาทหน้าที่ในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม (Correlation)
4. บทบาทหน้าที่ในการกระตุ้นเร้า (Mobilization)

1. บทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสาร (Information)

- ในสถานการณ์ปกติ

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...ผมเข้าใจว่าเป็นการรายงานเรื่องที่รัฐบาลดำเนินการไป สรุปคือเป็นการรายงานการทำงานให้ประชาชนได้รับทราบในแง่ของความคืบหน้าของงาน มีเรื่องน่าสนใจอยู่ ถ้าเราไปตามดูรายละเอียด...”

“...ก็เป็นรายการที่ดีมีประโยชน์สำหรับชาวบ้าน ดีกว่าไม่มีเสียเลย ทำให้เราได้เห็นการทำงานเป็นมิติใหม่ของคนเป็นนายกรัฐมนตรี ที่ต้องมีรายการเพื่อที่จะมาพูดคุยเล่าเก้าสิบกับประชาชน สำหรับประเทศอื่นผมไม่แน่ใจ แต่สำหรับบ้านเราต้องควรจะมี เพราะสังคมไทยยังต้องสร้างความเข้าใจกันมากๆ ในหลายๆ เรื่อง...”

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...รายการเชื่อมั่นประเทศไทยฯ นี้ เป็นเรื่องที่นายกรัฐมนตรี อยากจะสื่อสารกับคนที่เลือกเขา มา หรือเป็นเรื่องที่นายกฯ เขาอยากจะทำ ความเข้าใจสิ่งที่เกิดความเข้าใจผิด คือ เขาใช้วิธีการเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่ง ใน การที่จะขอเป็นคนตรวจข่าวสาร และก็ถ่ายทอดข่าวสารตรงๆ กับคนทั้งประเทศ...”

“...คือนายกฯ ทุกคนพอพูดถึงงานการที่เขาทำ เขาควรจะพูดได้ นายกฯ มาพูดว่าตัวเองทำอะไรไปบ้าง รัฐบาลตัวเองทำอะไรไปบ้าง ได้ ดีกว่าพอเราถามว่ารัฐบาลทำอะไรไปบ้าง บอกอะไรไปบ้าง จดไปก่อน เคยเจอไหม บอกเดียวขอสัมภาษณ์ท่าน ไม่ใช่นายกฯ นะ ท่านหัวหน้างานอะไรสักอย่าง เดี่ยวเตรียมคำถามมา เดี่ยวให้ฝ่ายเลขาคัด อ้าว..ตกลงท่านทำหรือเปล่านี่ อย่างนี้นายกฯ จะต้องมาบอกว่า จะทำยังไงไม่ทำยังไง เพราะมันบังคับให้นายกฯ ทำงานด้วย...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...ในระดับผู้นำ การออกมาพูดผ่านสื่อ โดยเฉพาะทางทีวี ผู้นำของเราในอดีตที่ผ่านมาจะไม่ออกมาพูดทางทีวีบ่อยๆ เพิ่งจะมียุคคุณทักษิณ ที่เพิ่งมาใช้ช่องทางนี้เป็นคนแรก ปกติผู้นำจะออกทีวี เฉพาะเรื่อง

เร่งด่วน เรื่องสำคัญ ที่ต้องออกมาแถลง แต่ถ้าการใช้ทีวีทุกอาทิตย์ของผู้นำแล้วมันไม่เกิดประโยชน์ในเชิงนโยบายเลย ถือว่าค่อนข้างจะเสียหาย...”

“...ความจริงคนเป็นผู้นำ อาจจะไม่ต้องออกทีวีบ่อยขนาดนี้ก็ได้อีก เพราะในการสัมภาษณ์รายวัน ก็เป็นช่องทางสื่อสารได้มากพอแล้ว ในต่างประเทศไม่รู้ว่ามีอย่างนี้หรือเปล่า แต่นายกฯ ประเทศอื่น เท่าที่ติดตามเขา ไม่มีรูทีน ถ้ามีเรื่องอะไร เขาก็จะออกมาแถลงข่าว เป็นเรื่องๆ ไป ส่วนมากจะให้โฆษกออกมาพูด การมานั่งโต๊ะพูดกับประชาชน ไม่เคยเห็นเขาทำกัน อย่างรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน ก็ยังไม่เคยเห็นที่ไหนในโลกที่นายกฯ ออกทีวีทุกวันอาทิตย์...”

- ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...นายกฯ ควรจะสื่อสารในสิ่งที่ตัวเองทำกับคน แทนที่ทำได้ ต้องรอสื่อไปเสนอให้ ถามว่าทำไมทุกวันนี้นั้นมันเป็นระบบที่เราสื่อสารโดยตรงกับคนอยู่แล้ว สังเกตว่า ทุกวันนี้ข่าวสารเร็วมาก พวกเทคโนโลยีอะไรต่างๆ แต่ถามว่ามีอะไรที่เป็นข้อเท็จจริง และมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ สักก็มาน้อยอย่างไร อย่างแพรวามันกลายเป็นอะไรไปก็ไม่รู้แหละ สุดท้ายมันจริงหรือเปล่า ผิดหรือเปล่า อะไรนั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง เกินกว่าเหตุไหม เด็กต้องถูกฆ่าใช้ไหมคดีถึงจะจบ ผมก็เลยมีความรู้สึกว่า ถ้านายกฯ เขารับผิดชอบในงานที่เขาเป็น ผมว่าอะไรที่เขาทำ เขามีสิทธิ์ที่จะชี้แจงกับคน...”

“...เดี๋ยวนี้ไม่ใช่สื่อหลัก มันมีทั้งอินเทอร์เน็ต เคเบิลทีวี มี sms มี facebook มี twitter อะไรเต็มไปหมดเลย ซึ่งมันเป็นการสู้กันทุกรูปแบบจริงๆ ที่นี้ เรื่องความไม่ชอบธรรม ผมว่าไม่ใช่ คุณมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่แล้ว ก็ควรจะต้องพูด เพราะว่าถ้าคุณเป็นนายกฯ แล้วคุณไม่สามารถที่จะควบคุมสถานการณ์ต่างๆ เหล่านี้ได้ ผมว่าวันนั้นคุณต้องลาออก

คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...คนกระหายข่าวสาร เขากะหายข่าวชนิดเปิดดูทุกช่องเลย คนฟังอ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุหมด เพราะคนต้องการรู้ว่าอะไรคือความจริง ในรายการนายกฯ ก็เล่าเรื่องที่นายกฯ คิด นายกฯ ประสบ เช่น ตอนนั้นผมถูกล้อมอะไรก็ว่าไปนะ แล้วก็รัฐบาลก็พยายามที่จะใช้ความละมุนละม่อมด้วยก็อะไรของเขา ก็เป็นสิ่งที่นายกฯ พูดบอกกับประชาชนว่าอะไรเกิดขึ้น อะไรเป็นอะไร...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...รายการลักษณะนี้ ไม่ควรเป็นพื้นที่รายงานความขัดแย้งทางการเมือง ไม่ใช่การทำงานแข่งกับสื่อ จะไปแย่งนักข่าวเขียนทำไม ควรพูดในเรื่องที่นักข่าวไม่รู้ ชาวบ้านไม่รู้มากกว่า ชาวบ้านจะได้ประโยชน์มากกว่า ไม่ใช่รู้ว่าแล้ว แต่ผลของมันไปสร้างความขัดแย้งทางการเมืองให้มากขึ้น นายกฯ กลับไปพูดเรื่องรูทีน (routine) ดีกว่า แต่ถ้าถามว่าช่วงขัดแย้งการเมือง ผู้นำควรออกมาพูดเองโดยตรงไหม ก็อยู่ที่ความคาดหวังของประชาชน รวมทั้งสื่อ ถ้าอยากฟังจากผู้นำคนเดียว ไม่อยากฟังคนอื่น ยิ่งถ้าตัวนายกฯ ขายได้ ก็ต้องขายนายกฯ อยู่แล้ว เพราะคนก็คงอยากฟังนายกฯมากกว่า และสำหรับสื่อ ก็ดีกว่าไปถามจากรัฐมนตรีคนอื่น เพราะมันเป็นการอ้อม ก็ต้องถามตรงจกนายกฯ ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ซึ่งคนก็คาดหวังว่านายกฯ ต้องรู้ทุกเรื่อง...”

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รับสาร บรรณานิกร 2 ท่าน คือ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณานิกรโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณานิกรบริหาร หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นในทำนองเดียวกันว่า รายการนี้ได้ทำการบอกเล่าอธิบาย ถึงการทำงานของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล เช่น การดำเนินงานตามนโยบายต่างๆ หรือ การดำเนินการตามโครงการที่รัฐบาลตั้งใจทำเพื่อประชาชน ตลอดจนแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กับประชาชน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์และสภาพการณ์ต่างๆ ในสังคมและในโลก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นายกรัฐมนตรีได้ใช้อำนาจของความเป็นนายกรัฐมนตรีในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชน และได้ นำมาบอกเล่าสู่ประชาชนถึงความคืบหน้า ผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ตลอดจน แนวทางแก้ไขสิ่งเหล่านี้

ส่วนที่นำเสนอต่างมุมมองกันเพียงเล็กน้อย กล่าวคือ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณานิกรโต๊ะข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีความคิดเห็นว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทย กับนายกฯ อภิลิทธิเป็นการรายงานเรื่องที่รัฐบาลดำเนินการไป บอกกล่าวให้ประชาชนได้รับทราบ เช่น ความคืบหน้าของการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งถือเป็นรายการที่มีประโยชน์ เพราะเป็นมิติใหม่ของ นายกรัฐมนตรีที่หันมาใช้พื้นที่สื่อเป็นของตนเอง เพื่อสื่อสารกับประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทยที่ยังมีลักษณะของการขาดการติดตามความรู้รอบด้านและมีหลักการและเหตุผล ดังนั้น การที่ผู้นำจะออกทำความเข้าใจประชาชนด้วยตนเองจึงเป็นสิ่งที่ดี

ในส่วนของคุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณานิกรบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทย กับนายกฯ อภิลิทธิ ถือเป็นพื้นที่ที่นายกรัฐมนตรีใช้เพื่อสื่อสารกับประชาชนที่ให้ความไว้วางใจเลือกตั้งขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย ขณะที่อีกด้านหนึ่งรายการนี้ ยังเป็นพื้นที่ที่นายกรัฐมนตรีใช้เพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่เกิดความเข้าใจผิด ทั้งนี้เป็นการใช้พื้นที่ที่ตนเองจะเป็นคนนำข่าวสารที่ต้องการนำเสนอให้แก่ประชาชนทั้งประเทศ ซึ่งบรรณานิกรท่านนี้มีความคิดเห็นว่า เป็นสิทธิที่นายกรัฐมนตรีทุกคน ควรที่จะได้พูด ได้

นำเสนอสิ่งที่ตนเองดำเนินการต่างๆ ดีกว่าการที่นายกรัฐมนตรีไม่ทำงานเชิงรุก คือ ไม่สามารถบอกถึงการทำงานของตนเองต่อประชาชนได้ทัน่วงที ดังนั้น อีกด้านหนึ่งรายการนี้จึงเสมือนเป็นตัวกระตุ้นให้นายกรัฐมนตรีเร่งดำเนินการต่างๆ ตามที่แถลงไว้อีกด้วย

ขณะที่คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มีความคิดเห็นแตกต่างออกอย่างสิ้นเชิง โดยระบุว่า การออกมาพูดจาปราศรัยผ่านสื่อมวลชน โดยเฉพาะทางช่องทางสื่อโทรทัศน์ หากเป็นระดับผู้นำ หรือ นายกรัฐมนตรีไทยแล้ว ในอดีตที่ผ่านมาค่อนข้างพบได้ไม่บ่อย ซึ่งมาพบอย่างเห็นได้ชัดในยุคของ อดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นบุคคลแรก ในรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน ซึ่งแต่เดิมโดยมากผู้นำจะปรากฏตัวทางโทรทัศน์ ก็ต่อเมื่อบ้านเมืองมีเรื่องเร่งด่วนสำคัญที่ต้องแถลงต่อประชาชน ดังนั้น จึงมีความคิดเห็นว่าการออกโทรทัศน์ทุกวันอาทิตย์ของ นายกรัฐมนตรีจึงไม่จำเป็น และไม่เกิดประโยชน์ในเชิงนโยบาย นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังมีโอกาสพบสื่อมวลชนอยู่แล้ว ในการสัมภาษณ์รายวันทั่วไป ที่จะสามารถบอกกล่าว ชี้แจงสิ่งต่างๆ ได้อยู่แล้ว

ต่อมาในส่วนในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง บรรณานิการ 2 ท่าน คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณานิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ คุณนฤตย์ เสกธีระระ บรรณานิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นในลักษณะเดียวกันที่สรุปได้ว่า รายการนี้มีบทบาทในการที่นายกรัฐมนตรีจะได้ชี้แจงสถานการณ์ บอกกล่าวการดำเนินการต่างๆ แก่ประชาชน ทั้งนี้ คุณพัฒนพงศ์ มีความคิดเห็นว่าคุณคือที่เป็นนายกรัฐมนตรีควรมีโอกาสสื่อสารในสิ่งที่ตนเองกระทำการต่างๆ โดยให้เหตุผลว่า ด้วยเหตุที่โลกปัจจุบัน ระบบการสื่อสารการส่งผ่านข่าวสารค่อนข้างทันสมัยและรวดเร็ว แต่ไม่มีใครสามารถบอกได้ว่า ข้อมูลต่างๆ นั้นมีข้อเท็จจริงมากน้อยขนาดไหน ทั้งนี้ บรรณานิการท่านนี้ ยกตัวอย่างเปรียบเทียบกับกรณีของเด็กวัยรุ่นสาว ที่ขับรถชนกับรถตู้บนทางด่วนโทลล์เวย์ ซึ่งเป็นข่าวครึกโครม และสังคมไทยค่อนข้างประณามการกระทำของวัยรุ่นผู้นี้ แม้ว่าเหตุการณ์นั้นจะเป็นอุบัติเหตุก็ตาม โดยระบุในทำนองว่า กรณีนี้วัยรุ่นผู้นี้เอง ก็ไม่มีโอกาสที่จะได้ชี้แจงการกระทำของตนเอง ดังนั้น น้ำหนักของความผิดจึงไปตกอยู่ที่วัยรุ่นผู้นี้ค่อนข้างมาก เช่นเดียวกัน หากนายกรัฐมนตรีกระทำการใดๆ ในช่วงการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง หรือในช่วงสลายการชุมนุม นายกรัฐมนตรีก็มีสิทธิ์ที่จะได้มีโอกาสในการชี้แจงการกระทำต่างๆ เพื่อที่สังคมจักไม่ฟังความข้างเดียวจากฝั่งตรงกันข้ามกับรัฐหรือนายกรัฐมนตรี ซึ่งอาจขาดข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีก็มีความชอบธรรมที่จะออกมาบอกกล่าวถึงสิ่งที่ตนเองทำ ตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ เพราะหากไม่สามารถพูด อธิบายเรื่องต่างๆ แจ่มชัดข่าวสารที่เกิดขึ้นได้ นายกรัฐมนตรีก็ไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้อีกต่อไป

ด้าน คุณณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ระบุในมุมมองของการแสวงหาข่าวสารของประชาชนคนไทยในช่วงเวลาที่มีการเมืองมีความขัดแย้งอย่างรุนแรงช่วงนั้น โดยชี้ว่า เวลานั้นเป็นช่วงที่ประชาชนคนไทยทุกคนต้องการรับทราบสถานการณ์เรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ถือเป็นช่องทางหนึ่งที่ประชาชนจะเลือกเปิดรับเพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวมไปถึงการต้องการรับทราบข้อมูลจากปากของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ออกมาชี้แจงด้วยตนเอง เนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

แต่คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ มีความคิดเห็นแตกต่างไปว่า รายการลักษณะนี้ไม่ควรเป็นพื้นที่รายงานความขัดแย้งทางการเมืองเลย เพราะสถานการณ์นี้สื่อมวลชนโดยทั่วไปมีการนำเสนออยู่แล้ว นอกจากนี้หากกล่าวไปแล้ว รายการนี้อาจไปสร้างความขัดแย้งทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น รายการนี้จึงควรเป็นพื้นที่ที่นายกรัฐมนตรีใช้พูดเรื่องทั่วไปในการทำงานประจำวันมากกว่า อย่างไรก็ตามหากถามว่า ช่วงความขัดแย้งการเมือง ผู้นำควรออกมาพูดเองโดยตรงไหม คุณนิภาวรรณ มีความคิดเห็นที่ขึ้นกับความคาดหวังของประชาชน และสื่อมวลชน กล่าวคือ ในช่วงเวลาที่มีปัญหา หลายคนย่อมต้องการรับฟังเรื่องราวจากผู้นำ โดยเฉพาะจากการบอกเล่าของนายกรัฐมนตรี ดีกว่าไปรับฟังจากรัฐมนตรี ซึ่งในความรู้สึกของประชาชนแล้ว นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ เข้าใจ ในประเด็นปัญหาต่างๆ มากกว่า นั่นเอง

2. บทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล (Surveillance)

- ในสถานการณ์ปกติ

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...แต่หน้าที่เขา คือถ้าเขาทำหน้าที่ เขาต้องชี้แจง ผมว่าเขาต้องชี้แจง แล้วไม่ใช่เพียงแคชี้แจงแค่เรื่องที่เราเห็นนะครับ นายกฯ มีช่องทางที่จะไปสื่อสารอีกเยอะ ะ ทวิตเตอร์ผมไม่แน่ใจเลิกไปหรือยัง เฟซบุ๊กผมไม่แน่ใจเลิกไปหรือยัง ถาม-ตอบในอีเมลมี จดหมายมี สายตรงมี หรืออะไรต่างๆ เป็นช่องทางหมดนะครับ ซึ่งข่าวเรื่องต่างๆ เหล่านี้บางทีผมเห็นหลายเรื่องที่มัน สามารถเป็นประโยชน์ได้ เรื่องนี้คนเดือดร้อน เรื่องนี้น่าสนใจ น้ำท่วมไปเมื่อไม่กี่เดือน เดือน พ.ย.จนป่านนี้ไม่ได้รับเงินช่วยเหลือเลย ไม่รู้จะร้องใคร ก็ร้องนายกฯ นายกฯ มี

ช่องทางเต็มเลย ตู้ ปณ.101 121 หรืออะไรอย่างนี้แล้วแต่เค้านะ ตู้แดงมั่งหน้าทำเนียบ บางคนก็เก็บเก็บหน่อยไป
สิ้นกระดิง แบบสมัยพอขุนรามอย่างนี้ ผมว่านี่เป็นกระบวนการที่คนไปถึงเขา....”

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์
2554)

“...เป็นรายการที่พูดเรื่องบริหาร แล้วก็หัวหน้าฝ่ายบริหารเป็นคนพูด พูดให้กับประชาชนหลายคนที่เขา
สนใจเขาได้ฟังได้ชม ผู้นำได้อธิบายการำงาน การแก้ไขปัญหาประชาชน ดูแลชีวิตความเป็นอยู่ประชาชน
โดยตรง แล้วก็ทำให้การสื่อสารไม่ต้องไปผ่านแขนงคนอื่น ไม่ต้องผ่านเขาเรียกตัวสื่อ...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์
เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...ตรงนี้ก็ถือว่าเป็นมิติใหม่ ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นการแสดงถึงความใกล้ชิดของผู้นำต่อประชาชน แต่ที่
สิบปีตั้งแต่มีนายกมา ไม่เคยมีผู้นำออกมาจัดรายการทีวี วิทยู ทุกอาทิตย์ เพราะมันเป็น routine ซึ่งงาน
routine ปกติจะให้โฆษกพูด แต่คุณทักษิณทำแล้วประสบความสำเร็จของเขาในเรื่องนี้ แล้วพอคุณอภิสิทธิ์
ออกมาทำตาม แต่ก็ทำไม่ได้ดีเท่า เพราะรายการคุณอภิสิทธิ์ ไม่ศักดิ์สิทธิ์เท่า ยกตัวอย่าง ล่าสุดกรณีปัญหาเรื่อง
น้ำมันปาล์มขาดตลาด ไม่ได้ผลอะไรเลย...”

“...ถ้าย้อนกลับไปดูเรคคอร์ด แม้แต่เรื่องใหญ่ๆ อย่าง กรณีปัญหาภัยกับกัมพูชา ที่นายก ใช้ทีวีชี้แจงก็ไม่
เกิดผล ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เรื่องยกเลิกโครงการจัดซื้อรถเมล์ 4,000 คันของพรรคภูมิใจไทย ที่จะ
ยกเลิก ก็ไม่มีใครเชื่อถือ เพราะสุดท้ายก็จะเอาเข้ากรม.อีก เรื่องมาบตาพุด ที่ จ.ระยอง ก็เหมือนกัน record ที่มี
เหล่านี้ ก็เห็นได้ว่า ไม่มีความศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งผู้นำอาจไม่ได้หลอกเขา แต่ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ไม่ได้รับ
ความน่าเชื่อถือ ระดับนโยบายไม่มีใครμφ ระดับปฏิบัติก็ทำเฉย ประชาชนก็รอ เพราะไม่เกิดผล...”

- ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ
24 มกราคม 2554)

“...ที่นี้ 3 เดือนที่มีปัญหาเราไม่สามารถที่จะไปบอกอะไรต่างๆ ทั้งหมดได้ว่ามันคืออะไร แต่ถ้าคุณเอา
ภาพใหญ่ คือ เรื่องการชุมนุม ถามว่ารายการนี้ เกี่ยวกับอะไรกับการชุมนุม ผมก็ว่ามันก็ได้เกี่ยวกับหรือก ก็
เป็นการรายงานปกตินั้นแหละ เพราะว่าสถานการณ์นี้ มันเป็นสถานการณ์รายวันที่นายก ต้องออกรายการอยู่
แล้วแทบทุกวัน ศอฉ. หรือใครอะไรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องก็ชี้แจงอยู่แล้วแทบทุกวัน ไม่ได้มีผลอะไรเลย แต่เป็นการ
รายงานให้คนทั้งประเทศ ซึ่งสืบสนใจข้อมูลข่าวสาร ไม่รู้ว่าจะเชื่อใครดี หรือว่าถูกทำลายความน่าเชื่อถือไปแทบ
ทุกองค์กร วิธีการง่าย ๆ ก็คือว่า ถ้าคนนี่ไม่ใช่สิ่งที่ตรงกับเรา เค้าบอกว่าคนนี่ไม่ใช่พวก คนนี้เทียม อะไรต่างๆ

เยอะไปหมด ที่นี้ปัญหาคือว่าเราจะหาความจริงจากใคร คนจะเชื่อใคร ความน่าเชื่อถือหาได้ตรงไหน หลายๆ เรื่องที่พูดกันในวันนั้น ก็ยังมีหลักฐานอยู่ ว่าเป็นเท็จซะก็เยอะ มีการกล่าวหาว่านั่นนั่นเต็มไปหมด เยอะแยะไปหมดเลย...”

คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“คนพูดนี้มีสถานะนายกฯ จริง แต่ตอนนั้น รัฐโดยนายกฯ เป็นสูงสุดนี่นะ นายกฯ ไม่ใช่มีสถานะเป็นกลาง นายกฯ ก็มีสถานะเป็นอีกฝ่ายหนึ่ง ฉะนั้นพอนายกฯ พูดมันก็เลยกลายเป็นว่า เฮ้ย..ข้อมูลนี้มันเชื่อถือได้ไหม มันไม่เหมือนกับกรณีทั่วไป อย่างกรณีทั่วไปวันนี้นายกฯ พูดเรื่องการราชการบริหารแผ่นดิน อย่างนี้นายกฯ เพราะพูดนายกฯ เป็นคนบริหารราชการ ฉะนั้นนโยบายอย่างนั้นอย่างนี้ เชื่อได้ เพราะวานายกฯ พูด แต่ตอนนั้นนายกฯ กำลังเป็นคู่ขัดแย้งข้อมูลที่นายกฯ ได้ก็ไม่รู้ว่าจะมาอย่างไร บอกว่าฝ่ายทหารยื่นยันมา รู้หรือเปล่าว่าฝ่ายทหารเขาได้ข้อมูลมาจากไหน อย่างไร ฝ่ายตำรวจยื่นยันมา ดีเอสไอยื่นยันมา เพราะว่าทุกฝ่ายคือเผชิญหน้ากัน มันก็เลยช่วงนั้นเกิดความสับสน ก็ต้องยอมรับว่าช่วงนั้นช่วงพิเศษ...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...แต่ขณะเดียวกัน ก็ถูกตั้งคำถามจากฝ่ายตรงข้าม รวมทั้งสื่อด้วยเช่นกันว่า ข้อมูลที่นายกฯนำมาพูดนั้น เป็นการเลือกพูดเฉพาะในด้านที่ตัวเองได้ประโยชน์ทางการเมืองหรือไม่ ข้อมูลที่นำมาพูดรอบด้านหรือไม่ หรือเลือกพูดเอาดีใส่ตัว เอาชั่วใส่อีกฝ่าย อย่างที่ยังถูกตั้งคำถามอยู่จนวันนี้...”

“...ฉะนั้นความน่าเชื่อถือจึงขึ้นอยู่กับหลักฐานและผล ว่ามันสอดคล้องกันหรือไม่ ที่สำคัญนายกฯ ก็ไม่ได้พูดข้อมูลในด้านความรู้สึกของกลุ่มผู้ชุมนุม เพราะมองแต่ในมุมการเมือง ว่าเป็นมวลชนของอดีตนายกฯ ทักษิณ ซึ่งถือเป็นฝ่ายตรงกันข้าม และนายกฯ ก็ไม่ได้พูดอีกด้าน คือการจัดการปัญหาว่ารัฐบาลและทหารเอง ก็ทำให้เกิดความสูญเสียกับประชาชนอีกกลุ่ม ซึ่งก็เป็นคนไทยด้วยกัน ในส่วนนี้ เป็นปัญหาเรื่องความไม่น่าเชื่อถือของนายกฯ สำหรับประชาชนในส่วนที่เข้าร่วมชุมนุม...”

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รับสาร 2 ท่าน คือ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีความคิดเห็นไปในทำนองเดียวกันว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล (Surveillance) สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั่วไปในสังคมขณะนั้น ทั้งนี้ คุณพัฒนพงศ์จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีความคิดเห็นว่าเป็นการทำตามหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีที่จะชี้แจง บอกเล่าสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น และบอกเล่าในการดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี เช่นเดียวกับที่นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังใช้ช่องทางอื่นใน

การสื่อสาร เช่น ทวิตเตอร์ เฟซบุ๊ก การตอบอีเมลล์ การตอบจดหมาย ตู้ ปณ.101 121 หรือ สายตรง ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ นายกรัฐมนตรีสามารถใช้ช่องทางของรายการนี้ มาบอกกล่าวประชาชนในภาคส่วนอื่นๆ ที่จะได้รับรู้ และช่วยกันหาทางแก้ไข ตลอดจนช่วยกันเป็นหูเป็นตารายงานความเคลื่อนไหวต่างๆ ได้ เช่น เรื่องความเดือดร้อนของประชาชน ปัญหาต่างๆ ฯลฯ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์

ในส่วนของคุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นว่า บทบาทในการสอดส่องดูแลนั้น รายการนี้ถือว่าเป็นช่องทางที่ผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารเป็นคนกล่าว ซึ่งผู้บริหารย่อมมีหน้าที่ที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน การดูแลชีวิตความเป็นอยู่ต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไป หรือที่กำลังเตรียมจะดำเนินการย่อมที่จะต้องบอกกล่าวให้กับประชาชนหลายคนได้รับทราบ โดยไม่ต้องผ่านช่องทางอื่น

ขณะที่คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มีความคิดเห็นว่า ถือเป็นมิติใหม่ที่มีรายการซึ่งผู้นำมาพบปะพูดคุยโดยตรงต่อประชาชน เกิดเป็นภาพที่แสดงถึงความใกล้ชิดของผู้นำกับประชาชน หากแต่รายการลักษณะนี้ พบว่าประสบความสำเร็จเฉพาะยุคของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เท่านั้น เพราะรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ไม่สามารถแสดงบทบาทในการสอดส่องดูแลแก้ไขปัญหาต่างให้กับประชาชนได้ เนื่องจากรัฐบาลนายกรัฐมนตร้อภิสิทธิ์ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ของประเทศได้ในหลายประเด็น เช่น ปัญหาเรื่องน้ำมันปาล์มขาดตลาด, กรณีปัญหาทั่วประเทศกัมพูชา, ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่นายกรัฐมนตรไม่สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงในทางปฏิบัติได้ นอกจากนี้ยังมีเรื่องโครงการจัดซื้อรถเมล์ 4,000 คันของพรรคภูมิใจไทย ที่นายกรัฐมนตรีระบุว่าจะยกเลิก แต่สุดท้ายเรื่องนี้ก็เข้าไปในการประชุมคณะรัฐมนตรีในที่สุด ดังนั้น สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงการปฏิบัติที่ไม่เห็นผลชัดเจนดังที่พูด ในที่สุดรายการนี้จึงไม่มีบทบาทเท่าที่ควร เพราะไม่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชน

อย่างไรก็ดี ในส่วนของความคิดเห็นในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีความคิดเห็นว่า ด้วยเหตุที่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงนั้น ไม่มีใครที่จะอธิบาย หรือชี้แจงสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมดอย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริง ซึ่งรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ก็มีใช้รายการที่มีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์นี้โดยตรง แต่หากมองภาพใหญ่แล้ว การที่นายกรัฐมนตรีนำเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการชุมนุมทางการเมืองมาบอกกล่าวในรายการ ก็เพื่อรายงานความจริง และการทำงานเพื่อปกป้องประเทศชาติ ให้คนทั้งประเทศที่อาจมี

ความสับสนในข้อมูลข่าวสาร และมีอาจเชื่อถือข้อมูลและแหล่งที่มาจากช่องทางอื่นๆ ได้มากนัก ดังนั้นรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ จึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ถือเป็นจุดหลักที่จะสามารถให้ความไว้วางใจในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารได้

ขณะที่ คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นว่า แม้รายการนี้จะมีบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสาร แต่เมื่อกล่าวถึงบทบาทในการสอดส่องดูแล หรือ การชี้แจงเรื่องราวในสังคม บรรณาธิการท่านนี้มีความคิดเห็นที่แตกต่างไป กล่าวคือ มีความคิดเห็นว่า เมื่อคนกล่าวในรายการเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งหากพูดกันตามความเป็นจริงแล้ว นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ถือว่ามีได้สถานะเป็นกลาง แต่มีสถานะเป็นฝ่ายตรงข้าม หรือ คู่กรณีที่ขัดแย้ง ดังนั้นข้อมูลข่าวสารที่ออกมาจากรายการนี้ อาจเกิดการตั้งคำถามว่าเชื่อถือได้มากน้อยแค่ไหน ทั้งนี้คุณณฤตย์ เสกธีระ ยกตัวอย่างว่า หากเป็นกรณีทั่วไปที่นายกรัฐมนตรีพูดเรื่องการบริหารราชการบริหารแผ่นดิน ก็ถือว่ามีความน่าเชื่อถือ แต่ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น นายกรัฐมนตรีเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรง ดังนั้น ข้อมูลที่นายกรัฐมนตรีนำมาบอกกล่าว อาจเชื่อถือได้ยาก ซึ่งทำให้เกิดความสับสนได้ จุดนี้คุณณฤตย์ เสกธีระ จึงเรียกว่าเป็น “สถานการณ์พิเศษ” ที่ไม่สามารถสรุปได้ว่าฝ่ายไหนพูดความจริง และฝ่ายไหนกล่าวความเท็จ

ด้าน คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มีความคิดเห็นว่าในส่วนของความขัดแย้งนั้น นายกรัฐมนตรีเองก็ถูกตั้งคำถามจากฝ่ายตรงข้ามรวมทั้งสื่อมวลชน ต่อข้อมูลที่นำมากล่าวในรายการว่าเลือกพูดเฉพาะในด้านที่ตัวเองได้ประโยชน์ทางการเมืองหรือไม่ ดังนั้น บทบาทของรายการนี้ในการที่จะทำหน้าที่ช่วยสอดส่องดูแล ตรวจสอบสถานการณ์ต่างๆ ในสังคม อาจลดน้อยถอยลง เพราะเนื้อหาที่กล่าวในรายการขาดความน่าเชื่อถือ และยังมีอคติ กล่าวคือนายกรัฐมนตรีมิได้พูดข้อมูลในด้านความรู้สึกของกลุ่มผู้ชุมนุม แต่กลับกล่าวว่าผู้ชุมนุมเป็นมวลชนของอดีต นายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งมีได้มาโดยบริสุทธิ์ใจ แต่กลับมาสสร้างความเดือดร้อน ทั้งๆ ที่ยังมีประชาชนกลุ่มอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม แต่ต้องมาเจอกับการสูญเสียจากปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น เมื่อมีประชาชนที่ไม่เชื่อถือในนายกรัฐมนตรี เรตติ้งของรายการจึงลดลงมากในช่วงนั้น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเพราะในช่วงหลัง นายกรัฐมนตรียกบทบาทความรับผิดชอบไปที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ซึ่งส่งผลให้มีความโดดเด่นขึ้นมามากกว่าในสายตาประชาชน และขณะเดียวกันนายกรัฐมนตรีก็ได้ยอมรับว่า ตนเองเป็นผู้สั่งการให้ทหารปฏิบัติการทางกฎหมายกับประชาชน ดังนั้น เมื่อประชาชนไม่สามารถสัมผัสได้ถึงความกล้าหาญของนายกรัฐมนตรีที่จะแสดงภาวะผู้นำ แสดงความรับผิดชอบในเหตุการณ์ความสูญเสียต่างๆ ที่

เกิดขึ้น รายการนี้จึงไม่มีบทบาทในการสอดส่องดูแลรายงานสภาวการณ์ตามความเป็นจริงได้เท่าที่ควร

3. บทบาทหน้าที่ในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม (Correlation)

- ในสถานการณ์ปกติ

คุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...รายการมีความหลากหลาย มีการสร้างการมีส่วนร่วมด้วย ถ้าเราสังเกตจะมีเหมือนคล้ายๆ กับบางเทปเป็นแบบเรียลลิตี้ ไปต่างจังหวัด ไปลงพื้นที่ ไปเรื่องยาเสพติด หรืออะไรต่างๆ...”

“...ประเด็นของมัน คือ ต้องการการมีส่วนร่วม ผมเข้าใจว่ารายการนี้ต้องการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ถ้าเราสังเกตจะมีคนมาyingคำถาม จะมีการลงไปพื้นที่ อะไรต่างๆ ส่วนหนึ่งก็เพื่อ ผมก็ไม่ว่ามีเหตุผลทางการเมืองหรือเปล่า แต่ว่าอีกอย่างหนึ่งก็คือว่า เมื่ออะไรที่ใกล้ตัวเราเราจะสนใจนะครับ อย่างแวดวงนักศึกษาถ้าเราไปพูดกับนักศึกษา เกี่ยวกับการศึกษา นักศึกษาก็จะสนใจ ถ้าเราไปพูดเรื่องขายน้ำมัน น้ำปลา น้ำตาลอย่างนี้ แม่ค้าก็จะสนใจ หรือว่าแม่บ้านจะสนใจ คือก็จะเป็นกลุ่มๆ ที่ไปดิวิเซอร์เขาเป็นคนไปเจาะ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ นายกษ ที่ในฐานะที่เป็นคนคุณภาพนโยบายทั้งหมด ก็พูดเพื่อจะไปชี้พพอร์ดกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ หลังๆ ผมเข้าใจว่ารูปแบบเนี่ย ลงไปเฉพาะด้านมากขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นชายแดนค่อนข้างหลากหลายมาก อย่างเรื่องการศึกษาหรือเรื่องอะไร ก็จะมีวาระของมันอยู่แล้ว ในแต่ละเรื่องทีรัฐบาลกำลังจะทำ หรือในช่วงเวลา ที่อาจจะวันครู วันศิลปินแห่งชาติ อะไรต่างสังเกตนายกษ จะพูดหลายประเด็นมากขึ้น...”

คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...ถ้าพูดในเชิงรุกในการที่ว่าสัปดาห์หน้าจะทำอะไร แล้วก็กระทบถึงในส่วนจังหวัด ในส่วนของอะไรจังหวัดต้องเปิดดู ข้าราชการต้องเปิดดู ส่วนธุรกิจก็ต้องเปิดดู เรื่องบริหารล้วนๆ เพื่อประเทศชาติโดยรวม น่าสนใจ เช่นว่ามีนโยบายอย่างนี้ รัฐบาลทำอย่างนี้ สัปดาห์นี้ทำอย่างนี้ สัปดาห์หน้าทำอย่างนี้ มันเป็นหน้าที่ต้องบอกว่าไอเค ไอเอ็มมันไม่เคลียร์ เรื่องมาบตาพุดมันไม่เคลียร์ นายกษ ก็ต้องบอก...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำรัฐบาลกับประชาชน ด้วยการบอกเล่า ทำความเข้าใจกับประชาชนสำหรับสิ่งที่รัฐบาลทำอะไรเพื่อประชาชนบ้าง เพราะหลักๆ นายกฯ ใช้รายงานเรื่องการทำงาน เล่าเรื่องรูทีน บางช่วงก็เป็นการสรุปประเด็นข่าวประจำสัปดาห์ให้ประชาชนฟังว่า สัปดาห์ที่ผ่านมาทำอะไรไปบ้าง นโยบายที่เคยสัญญาไว้ทำไปถึงไหน...”

“...ความมุ่งหวัง ก็คงต้องการสร้างความรู้สึก ความสัมพันธ์ระหว่างตัวนายกฯกับประชาชนให้รู้สึกใกล้ชิดกันมากขึ้น ส่วนประชาชนคนฟังจะรู้สึกอย่างไรที่นายกฯหรือทีมงานคาดหวังหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับเนื้อหาประเด็นที่พูด รูปแบบรายการ บุคลิกนายกฯ รวมทั้งการใช้ศัพท์ ใช้ภาษาระดับไหน มีการใช้ภาษาถิ่นหรือไม่ มีมุขในการพูดคุย ที่จะทำให้นักฟังรู้สึกใกล้ชิด เป็นการเองหรือไม่...”

- ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...คือกระบวนการอะไรก็ตามที่ทำนอกเหนือจากกฎหมาย เป็นความผิดทั้งนั้น ถ้านายกฯ ทำผิด ก็ดำเนินคดี ซึ่งศาลแน่นอน มีอายุความ ไม่ได้แบบ 5 ปี 10 ปีแล้วหายไป ทุกวันนี้ก็ยังเป็นคดีอยู่ ถ้ามีใครรู้หรือเห็นใครสั่งห้าม ผมว่าคุณอภิสิทธิ์ก็พร้อมที่จะรับผิดชอบแล้วก็จะต้องชี้แจงข้อเท็จจริงให้ทราบ แต่ที่นั่นสิ่งที่เราเห็นมันเป็นแค่เรื่องที่เขา คือมันเหมือนกับเด็กช่างกลตีกันป้ายรถเมล์ คุณรู้ไหมว่าเด็กช่างกลจะมารวมกันได้ มันมีอะไรบ้าง ของมันมาจากไหน ใครเป็นคนชี้เป้า มันเริ่มมาจากอะไร หรือเด็กบอกว่าเมื่อ 3 วันที่แล้วพี่ชายโดนยิงตาย 3 ปีที่แล้ว เพื่อนก็ถูกยิง คือกลายเป็นเรื่องเป็นราว ถามว่ารู้จักกันไหม ไม่รู้จักกันหรอก ถามว่าสื่อแดงกับทหารตีกันนี้ เคยมีอะไรกันมาก่อนไหม ก็ไม่เคยมีอะไรกันมาก่อน ถามว่าเพื่ออะไร มันมีอะไรที่เราไม่รู้จริง สิ่งที่ผมกำลังทำอยู่มากๆ เลยก็คือว่า ผมเรียกร้องให้มีสอบสวน และเปิดเผยความจริงโดยเร็ว เพื่อป้องกันความสับสน และก็เพื่อจะให้ไม่เกิดปัญหาขึ้นอีก...”

“...อย่างเหตุการณ์เมษาปี 52 เขาบอกศพถูกเก็บไป จึงไม่เห็นศพต่างๆ รัฐบาลก็ออกมาชี้แจงว่าเป็นรปภ. บริษัทอะไรไม่รู้ แล้วทะเลาะวิวาทกัน ปี 52 ไม่มีคนตาย แต่ปี 53 มีคนตาย ใ้อีโห ผมไม่รู้เข้าทางหรือเปล่า แต่ว่ามันถูกบังคับให้ต้องทำ ถามว่าทหารตายไหม ตาย ถามว่าทำไมทหารต้องตาย ก็เพราะถ้าตายมันจะไม่จบ ยังไงก็ไม่จบ ยังไงก็ไม่จบ พฤษภาทมิฬก็ว่าจะจบ ทุกวันนี้ยังมีเสียงรำลือกันหนาหู เด็กเยาวชนรุ่นใหม่มาได้ยินก็ โห เอาศพไปโยกปูนที่เมืองกาญจน์นะ ถูกตีและทุบเป็นลานเลย ไม่มีใครรู้ศพ เป็นแบบนี้เลยจริงไม่จริงไม่รู้ แต่ว่าพอทหารมาถูกจะทำอะไร ก็บอก โอย ทหารมันเลวมาก เรื่องนี้ก็เหมือนกันตราบไตที่เราไม่ช่วยกันทำความจริงให้ปรากฏ มันก็จะ เป็นปัญหาอยู่ คุณอย่าลืมนะ วันนี้เรายังไม่ได้พูดถึงเรื่องทั้งหมด แต่เราพูดแต่ว่าไอ้คนโดนยิงคนตาย 89 คน 6 ศพดับทุ้ม แต่จริงๆ มันมีดีเทลอย่างอื่นอีกเยอะมากเลย...”

คุณณฤทัย เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“ก็คือว่าโดยเจตนาของการใช้เป็นยังงี้ต้องมาดูที่เนื้อหา ถ้าโดยเนื้อหาโดยสรุปออกมาภาพรวมคืออยากให้สงบ อยากให้ยุติ อยากให้นำเสนอข้อที่จะทำให้เป็นไมตรีอะไรนี้นะ นั่นก็คือเนื้อหาหรือแสดงเจตนาว่าต้องการจะให้มันสงบ หลังจากมีการเสนอเนื้อหา แล้วจะดูว่าหลังจากการนำเสนอของระดับบนแล้ว แล้วระดับปฏิบัติมีการอะไรยังงี้ นั่นอีกเรื่องที่มีการตรวจสอบนะ แต่ถ้าเกิดว่าเขาใช้เนื้อหาสรุปยกปลุกปั่น อันนั้นก็ดูเจตนาอีกแบบหนึ่ง...”

คุณนิภาวรรณ แก้ววราภุมภ์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...หากดูเนื้อหา โดยเฉพาะคำพูดของนายกฯ หลายตอนที่บอกเล่าถึงรายละเอียดของเหตุการณ์ ทั้งกลุ่มเสื้อดำที่ก่อเหตุ ทำนองว่าโผล่ขึ้นมาในกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดง และพูดถึงสถานการณ์เฉพาะในมุมมองของฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายทหาร ในด้านที่พยายามรักษาความสงบจากการก่อเหตุของคนบางกลุ่ม ขณะเดียวกัน ก็พูดถึงพฤติกรรมของคนอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีนัยถึงกลุ่มเสื้อแดงมวลชนฝ่ายตรงข้าม ในเหตุการณ์เดือนเมษายน-พฤษภาคม ว่าเหตุการณ์รุนแรงเกิดอยู่ในพื้นที่ของการชุมนุม ก็ทำให้เกิดความรู้สึก กลายเป็นฝ่ายตรงข้าม และยิ่งคนพูดเป็นนายกฯ เอง ก็ยิ่งทำให้ความรู้สึกไม่พอใจของมวลชนที่ชุมนุมรุนแรงมากยิ่งขึ้น...”

“...ฉะนั้น การจัดรายการของนายกฯ ในช่วงเหตุการณ์ ก็มีทั้งบวกและลบ ในแง่บวก คือ ในแง่คนฟังก็อยากรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นที่บ้านเมือง รัฐบาลจะจัดการกับปัญหานี้อย่างไร ซึ่งนายกฯ สามารถอธิบายเหตุการณ์ เหตุผล เพื่อขอความเห็นใจในการดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างชอบธรรม เพราะถือได้ว่าได้แสดงความโปร่งใสให้ประชาชนก็ได้รับรู้สถานการณ์แล้วว่า รัฐบาลพยายามจะจัดการปัญหาด้วยการประนีประนอม ละมุนละม่อมแล้ว แต่มันไม่สำเร็จ ฉะนั้นรัฐบาลจำเป็นต้องตัดสินใจแก้ปัญหา ด้วยการสลายการชุมนุม เพราะเหตุผลอะไร และยังเป็นช่องทาง ที่นายกฯ สร้างความอุ่นใจให้ประชาชนได้ว่า รัฐบาลจะสามารถควบคุมสถานการณ์ได้...”

“...ขณะที่ในอีกด้าน นายกฯ ก็เลือกพูดถึงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกในแง่ลบกับกลุ่มผู้ชุมนุม ซึ่งไม่ค่อยเป็นผลดีนักในแง่ของผู้นำ ที่เหมือนผลึกให้ประชาชนอีกกลุ่มหนึ่งกลายเป็นฝ่ายสนับสนุนผู้ร้าย สนับสนุนการก่อเหตุ กลายเป็นว่า การพูดของนายกฯ กลายเป็นส่วนหนึ่งที่เพิ่มความขัดแย้ง แยกแยะในสังคมให้มากขึ้น...”

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รับสารทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นไปในทำนองเดียวกันว่า ในช่วงสถานการณ์ปกติทั่วไป รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีบทบาทหน้าที่ในการสร้างความเชื่อมั่นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม (Correlation) กรณีนี้ คุณพัฒน์พงษ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีความคิดเห็นโดยวิเคราะห์ผ่านมุมมองที่รูปแบบรายการว่า ด้วยเหตุที่รายการมีความหลากหลาย ดังที่รายการนี้มีรูปแบบที่มีการออกนอกสถานที่ต่างๆ เช่น ตามต่างจังหวัด นอกจากนี้ยังมีการดำเนินรายการแบบเรียลไทม์ หรือ การสลับให้พิธีกรรับเชิญเข้ามาสัมภาษณ์นายกรัฐมนตรี แสดงว่ารายการนี้พยายามที่จะสร้างการมีส่วนร่วม

ร่วมจากภาคส่วนอื่นๆ ซึ่งมีผลต่อการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม เพราะสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีใส่ใจประชาชนทุกกลุ่ม

ด้าน คุณณฤศย์ เสกธีระ บรรณธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นว่ารายนการนี้ มีผลต่อการทำงานขององค์กรต่างๆ ในประเทศไทย ส่งผลให้เกิดการทำงานเชิงรุก เช่น ตามจังหวัดต่างๆ ที่ผู้บริหารระดับจังหวัดจะต้องรับชมรายการ ข่าวราชการ ตลอดจนภาคส่วนธุรกิจ ซึ่งการที่นายกรัฐมนตรีกล่าวเรื่องแนวนโยบายต่างๆ ก็จะมีผลทำให้ทุกๆ ภาคส่วนมีความเข้าใจการทำงานไปทิศทางเดียวกัน ตามนโยบายของรัฐบาลด้านต่างๆ ตลอดจนการชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหามาบตาพุด ให้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกันทุกฝ่าย เพื่อที่แต่ละภาคส่วน จักได้ดำเนินการตามแนวทางที่นายกรัฐมนตรีให้แนวไว้ ส่งผลให้เกิดเอกภาพในการทำงานต่อไป

ด้าน คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์มีความคิดเห็นว่าเป็นส่วนของความมุ่งหวังของรายการเอง รายการต้องการสร้างบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำรัฐบาลกับประชาชน ด้วยการบอกเล่า ทำความเข้าใจกับประชาชนในสิ่งต่างๆ ที่รัฐบาลทำเพื่อประชาชน เสมือนกับการรายงานถึงคำสั่งฎญาที่ให้กับประชาชนไว้ว่าดำเนินการไปถึงไหนอย่างไร นอกจากนี้ก็ต้องการสร้างความรู้สึก ความสัมพันธ์ระหว่างตัวนายกรัฐมนตรีกับประชาชนให้รู้สึกใกล้ชิดกันมากขึ้น อย่างไรก็ตาม คุณนิภาวรรณ มีความคิดเห็นว่าเป็นในด้านของประชาชนนั้น จะรู้สึกอย่างไรที่นายกรัฐมนตรีหรือทีมงานรายการคาดหวังหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับเนื้อหา ประเด็นที่พูด รูปแบบรายการ ตลอดจนบุคลิกของนายกรัฐมนตรี การใช้ศัพท์ ภาษา การพูดคุยสร้างความเป็นกันเองที่จะทำให้คนฟังรู้สึกใกล้ชิด ซึ่งส่วนนี้คุณนิภาวรรณพบว่านายกรัฐมนตรีทำได้ไม่ด้นัก ดังนั้นรายการนี้จึงมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ในระดับภาครัฐกับประชาชนอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก

อย่างไรก็ดีในส่วนของคุณคิดเห็นในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีความคิดเห็นว่าเป็นช่วงสถานการณ์การชุมนุม กลุ่มคนเสื้อแดงออกมามีการกระทำต่างๆ ที่เข้าข่ายผิดกฎหมายต่างๆ ซึ่งทุกคนย่อมต้องเข้ารับการดำเนินการตามกฎหมาย ดังจะเห็นว่าทุกวันนี้เรื่องราวที่เป็นคดีก็ยังมีดำเนินการไปตามกฎหมายอยู่ อย่างไรก็ตาม คุณพัฒนพงศ์ เปรียบเทียบว่าการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงไม่ต่างกับการที่นักเรียนสายอาชีวะศึกษาทะเลาะเบาะแว้ง ทำร้ายร่างกายกันตามที่สาธารณะ เช่น ป้ายรถเมล์ โดยที่เบื้องหลังของเหตุการณ์ ไม่มีใครรู้ว่าอะไรซ่อนอยู่ มากไปกว่านั้นเด็กนักเรียนเหล่านั้นอาจไม่รู้จักหน้าค่าตากันมาก่อน ไม่มีข้อบาดหมางกันมาก่อน เพียงแต่ตกเข้าไปเป็นเครื่องมือของกลุ่มบางกลุ่มในสถานศึกษาที่ต้องการให้มีการทะเลาะ

วิวาท เพื่อหวังผลบางประการที่จะตอบสนองความต้องการของกลุ่มตนเอง ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนี้ ในกรณีของกลุ่มคนเสื้อแดง ก็อาจมีลักษณะไม่แตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนว่าคุณค่าของการรวมกลุ่มขาดเหตุผลรองรับความชอบธรรมไป ดังนั้น การดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ชุมนุมเหล่านั้น จึงมีความชอบธรรมมากกว่า เพราะการชุมนุมนั้นก่อเกิดขึ้นมาจากวาระซ่อนเร้นบางประการของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งเช่นเดียวกัน ทำยที่สุด จึงอาจสรุปได้ว่าสิ่งที่นายกรัฐมนตรีกระทำกับผู้ชุมนุม ที่กระทำผิดกฎหมาย ละเมิดกฎหมาย นายกรัฐมนตรีก็รับผิดชอบ และสามารถชี้แจงข้อเท็จจริงให้ทราบได้ ทั้งนี้เพื่อที่จะไขข้อข้องใจของสังคมที่ยังคลางแคลงใจการตัดสินใจดำเนินการ และประสานความเข้าใจความสัมพันธ์อันดีต่อกันในสังคมต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม คุณพัฒนพงศ์เสนอว่าในภาพกว้าง ควรมีการนำเสนอความเป็นจริง ที่มาที่ไปของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยเร็ว เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งสังคมไทย และเพื่อป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นอีก

จากนั้นเสริมด้วยการยกตัวอย่างเหตุการณ์เมษายนปี 2552 ที่คนเสื้อแดงอ้างว่า ผู้ชุมนุมถูกทหารทำร้ายจนเสียชีวิตแล้วมีกระบวนการเก็บศพผู้เสียชีวิต แต่ในที่สุดรัฐบาลออกมาชี้แจงว่า เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยของบริษัทแห่งหนึ่งซึ่งไม่เกี่ยวกับการชุมนุม เช่นเดียวกับข่าวลือต่างๆ ในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ที่หวังผลเพื่อสร้างความขัดแย้งระหว่างคนไทยด้วยกันเอง ดังนั้นสิ่งเหล่านี้ต้องมีการสืบสวนหาความจริง แต่เมื่อมาถึงการชุมนุมปี 2553 ซึ่งมีการปะทะระหว่างทหารกับผู้ชุมนุมจนมีผู้เสียชีวิต และในทีนี้ก็มีฝั่งทหารรวมอยู่ด้วยมี คุณพัฒนพงศ์มองว่าเป็นขบวนการสร้างสถานการณ์ไม่ให้การชุมนุมและความขัดแย้งยุติลงไปง่ายๆ และที่มีการเสียชีวิตถึง 89 คน และอีก 6 ศพในวัดปทุมวนาราม ก็ล้วนมีขบวนการต่างๆ อยู่เบื้องหลังทั้งสิ้น ดังนั้น รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ก็ย่อมมีบทบาทที่จะประสานความเข้าใจระหว่างคนภายในประเทศ

ด้าน คุณณฤศย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นว่ารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีบทบาทในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม (Correlation) มากน้อยอย่างไร ให้พิจารณาจากเนื้อสารที่กล่าวในรายการ หลังจากนั้นให้เปรียบเทียบกับการปฏิบัติการหลังจากมีการกล่าวจบแล้ว กล่าวคือ หากนายกรัฐมนตรีได้กล่าวในลักษณะของภาพรวม ซึ่งระบุว่าต้องการให้บ้านเมืองเกิดความสงบสุข ตลอดจนเรียกร้องให้ทุกฝ่ายมีข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดความเข้าใจต่อกัน เนื้อสารส่วนนี้ย่อมสะท้อนว่ามีบทบาทในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม อย่างไรก็ตาม หลังจากนั้น เมื่อมาถึงระดับของการปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ที่รับคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีได้มีการปฏิบัติการต่างๆ สอดคล้องตรงกับเนื้อหาที่นายกรัฐมนตรีระบุหรือไม่ นั่น ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องมีการตรวจสอบ อย่างไรก็ตามหากพบว่า

นายกรัฐมนตรีมีการใช้เนื้อสารที่เข้าข่ายยุยงปลุกปั่น ย่อมแสดงว่ามีเจตนาอย่างอื่น ซึ่งขัดกับ บทบาทหน้าที่อันดีของสื่อมวลชนของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์

ด้าน คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มีความคิดเห็นว่า หากเป็นการกล่าวเกี่ยวกับ สถานการณ์ความขัดแย้งแล้ว รายการนี้อาจมีบทบาทสองมิติ คือ ในแง่บวก และแง่ลบ ในแง่บวก นั้น ในมุมมองของผู้รับสาร หรือประชาชนแล้ว ย่อมต้องการรับทราบว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับบ้านเมือง และ รัฐบาลจะจัดการกับปัญหานี้อย่างไร ซึ่งนายกรัฐมนตรีสามารถอธิบายเหตุการณ์ เหตุผลได้ดี สร้าง ความอุ่นใจให้แก่ประชาชนได้ และยังสามารถแสดงความจริงใจให้ประชาชนก็ได้รับรู้สถานการณ์ ว่ารัฐบาลและเจ้าหน้าที่ได้พยายามแก้ไขปัญหามาตามลำดับอย่างถึงที่สุดแล้ว แต่เมื่อไม่สำเร็จ รัฐบาล และเจ้าหน้าที่จึงมีความจำใจที่จะต้องสลายการชุมนุม ขณะที่ยังมองในด้านลบ คือ หากพิจารณา จากเนื้อหาคำพูดของนายกรัฐมนตรี มักมีการระบุว่ากลุ่มเสื้อดำที่ก่อเหตุก่อวินาศกรรมนั้นเป็นผู้ที่ อยู่กลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดง และพูดถึงสถานการณ์เฉพาะในมุมด้านบวกของฝ่ายรัฐบาล และฝ่าย ทหาร ที่พยายามจะรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ซึ่งมีภาพตรงข้ามกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ เป็นผู้ก่อความไม่สงบ ดังนั้น สิ่งนี้อาจทำให้ผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกไม่พอใจรุนแรงมากยิ่งขึ้น และใน ที่สุดรายการนี้จึงอาจมีบทบาทในการเพิ่มความขัดแย้ง แยกแยะในสังคมให้มากขึ้นในที่สุด

4. บทบาทหน้าที่ในการกระตุ้นเร้า (Mobilization)

- ในสถานการณ์ปกติ

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...ที่นี้เท่าที่ผมจำได้ ตั้งแต่เทปแรกของรายการนี้ นะครับ นายกฯ อภิสิทธิ์นี้พูดไว้ นะครับ บอกว่า รายการนี้จะไม่มีการเดินทางการเมือง นะครับ เป็นเรื่องของการบริหารงานของรัฐบาลอย่างชัดเจน นะครับ ส่วน รูปแบบเปลี่ยนไปเรื่อย อันนี้ผมเห็นด้วย นะครับ มันเป็นเรื่องที่ ดี นะครับ ว่าพูดถึงเรื่องงานแต่ไม่พูดถึงเรื่องทาง การเมือง นะครับ...”

“...ผมว่ายังไงรายการแบบนี้ต้องมี แต่ก็อยู่ที่การวางน้ำหนัก อยู่ที่ความเหมาะสม อยู่ที่อะไรต่างๆ หลายนะ อย่างด้วยครับ บางทีถ้ากลายเป็นเครื่องมือ คือ เขาใช้เพื่อเครื่องมือทางการเมืองหรืออะไรต่างๆ ก็ แล้วแต่ ก็เขาก็จะถูกวิจารณ์ไปเอง แต่ผมว่าดี ส่วนตัวของผมคิดว่ามันควรจะ มีรายการผู้นำฝ่ายค้านด้วยซ้ำ เสียเวลาไม่เท่าไรหรอกครับ คือ เปิดประชุมสภา บางคนบอก โห..เห็นดีกัน แล้วผมเวทนา อะไรอย่างนี้ การมีถ่ายทอดสดผมเห็นด้วย ไม่ว่าใครก็ตามเวลามีประชุมสภา ต้องถ่ายทอดสด นั่นสำคัญนะ จะได้เห็นถึง ภาพความตั้งใจนำเสนอเรื่องราวที่จะไปผลักดัน ไปกระตุ้นสังคม ให้ทำอะไรไม่ทำอะไร แต่ถ้าไม่สำคัญไม่ต้องถ่าย

เพราะว่ามันถูกใช้เป็นเครื่องมือ เช่นไปบอกชาวบ้าน เดี่ยวผมพูดนะ เรื่องนี้เดี๋ยวพูดเรื่องราคาเกษตร พูดเรื่อง อ้อยเลย อะไรอย่างนี้นะ อัดวิดีโอไว้ ทำซีดีแจก...”

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...มันต้องแยกว่า พูดนี่คือเจตนาของคนพูดเรื่องรัฐบาล นโยบายอะไรอย่างนี้ เป็นเจตนาที่ดี การเติบโตของภาวะผู้นำของนายกฯ อภิสสิทธิ์เติบโตขึ้นเรื่อยๆ วันนี้ต้องยอมรับ วันที่คุณอภิสสิทธิ์เข้ามาเป็นนายกฯ คุณอภิสสิทธิ์ถูกปรามาสไว้สูงเพราะว่าประสบการณ์หลายอย่างในปุมประวัติ แต่ว่าก็เป็นคำปรามาสนะ คำปรามาสก็ยกไป เพราะนายกฯ ก็ปรามาสทุกคนนะ แต่ว่าในสถานการณ์เขาสามารถที่จะพิสูจน์ความเป็นผู้ใหญ่ที่ระดับๆ ขึ้นมาได้...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...มันอยู่ที่เนื้อหา ถ้าไม่มีเนื้อหา พยายามดราม่า ใส่สีใส่กลิ่น เปลี่ยนพิธีกร เปลี่ยนสถานที่ ก็ไม่มีประโยชน์ในเชิงการเมือง ถ้าพูดแล้วไม่มีเนื้อหา ที่สำคัญพูดแล้วไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ อาจจะทำให้ภาวะผู้นำเสื่อมลงได้เรื่อยๆ...”

- ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...ทีนี้ที่คุณถามที่ว่าสุดท้ายก็ไม่พ้นที่จะต้องพูดเรื่องทางการเมือง ผมว่ามันเป็นเรื่องที่เป็นเรื่องของประเทศนะครับ เป็นสถานการณ์ของประเทศ โอเคมันเป็นสถานการณ์เดียวกับสถานการณ์ทางการเมือง ถ้าคุณสังเกตนายกฯ จะไม่พุ่งเป็นประเด็นทางการเมืองเป็นหลักสักทีเดียว แต่ว่ารายงานสถานการณ์ให้ประชาชนทราบว่า สถานการณ์มันเกิดอะไรขึ้น มีการเจรจากันอย่างไร มีกระบวนการ มีความคืบหน้า มีอะไรต่างๆ อย่างไร ใช้กฎหมายอะไรนะครับ สถานการณ์ทางการเมืองไปถึงไหน อยากให้ประชาชนทำอะไร มันเป็นเรื่องสถานการณ์...”

“...คือผมไม่เคยเห็นประเด็นรายการนายกฯ ที่ นอกจากแหลมๆ..แต่เวลาที่มีคนโน้มน้าคนนี้ไปสัมภาษณ์เนี่ย อย่างคุณสรยุทธหรือใครก็ตามที่แหลมๆ นอกนั้นมันก็เป็นราบๆ นะครับ เป็นสถานการณ์บางเรื่องที่ไม่ค่อยอยู่ในความสนใจ แต่ผมเข้าใจว่าเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ คือว่าถ้าฟังไว้ได้ แต่ถามว่าฮือฮาไหม ผมว่าคุณอภิสสิทธิ์คงไม่ได้เป็นนักการตลาดนะครับ ขนาดที่ว่าต้องพูดให้แม่ง...วันจันทร์เป็นข่าว ที่เขาเรียกว่าชิงพื้นที่สื่อเอาไว้ก่อนให้เป็นข่าวใหญ่ให้ได้ แต่ไม่ขนาดนั้น...”

คุณณฤศย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“การที่นายกฯ มาพูดแหละดี เช่นที่พูดว่าเชื่อว่าเรื่องนี้ผมก็พยายามอย่างนี้ให้สังคมเกิดความสงบสุข อย่างนี้เป็นสิ่งที่ดี คือให้ผู้ใหญ่ดูแลให้เกิดความสงบสุข ซึ่งแจ่งอะไรต่าง เป็นเรื่องดี

“...เช่นว่าตอนนี้สถานการณ์ทางเราสับสนมาก หุ้มเกราะขึ้นมา อย่างนี้นายกฯ จะบอกตอนนี้ สถานการณ์อย่างนี้นะครับ อย่างนี้ลำดับเป็นอย่างนี้ๆ ประชาชนเป็นอย่างนี้บอกไป นอกนั้นโดยทางปฏิบัติก็ คอลดอะไรก็ว่ากันไป แต่ว่านายกฯ ต้องมาบอกว่าหลักของประเทศมันเป็นอย่างนี้ ในทางปฏิบัติมันจะผิดพลาด หรืออะไร แต่ว่าหลักประเทศต้องเป็นอย่างนี้...”

“แต่เมื่อนายกฯ เป็นคู่ขัดแย้งตรงนี้ก็เลยทำให้ไม่เป็นตามที่พูดร้อยเปอร์เซ็นต์ ฉะนั้นถ้าเกิดเราไปโฟกัส ที่พูด เราก็ออเคนะ แต่ว่าจริงๆ คนพูดเป็นฐานะผู้นำ เราก็ออยากเห็นว่าสิ่งที่ผู้นำพูดมันจะลงไปสู่การปฏิบัติที่เห็น ผลชัดเจน แต่ถ้าเรามองในแง่ที่เราเป็นผู้รับสาร สิ่งที่นายกฯ ทำ ค่อนข้างประสบความสำเร็จ หรือไม่ ตอนนั้นมี 2 กลุ่ม กลุ่มที่เห็นด้วยกับรัฐบาล กลุ่มนี้นายกฯ พูดก็จะเชื่อ แต่ยังมีอีกกลุ่ม คือ กลุ่มที่เห็นด้วยกับฝ่ายเสื้อแดง กลุ่มนี้พูดยังไงเขาก็ไม่เชื่อ เขาก็จะไปฟังสื่อ เขาก็จะไปใช้ทฤษฎีเขา เขาจะไปเลือกรับสารที่เขาต้องการรับสาร เขาก็ไปรับสารจากวิทยุชุมชนบ้าง อะไรอย่างนี้ แต่ถ้ารัฐบาลบอกว่าตอนนี้เรากำลังจะดำเนินการเรื่องให้เงินช่วยเหลือแรงงานที่อยู่นอกระบบอย่างนี้ๆ คนฟังเชื่อนายกฯ พูด แต่พอเปลี่ยนเป็น เรื่องนี้รัฐบาลได้ดำเนินการ อย่างละมุนละม่อมในการที่จะเผชิญหน้ากับอะไรอย่างนี้นะ เอาแล้ว ระหว่างรัฐบาลเผชิญหน้ากับรัฐบาลเป็น คนทำงานทั่วไปมันต่างกันนะ มันต่างกันด้วยความเชื่อ...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์ เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...ประชาชนจะเข้าใจหรือไม่ คิดว่าต้องดูที่ผล เพราะคนวงนอกหรือประชาชนก็ไม่ได้สะท้อนอย่าง ชัดเจน ส่วนวงในการเจรจากับแกนนำผู้ชุมนุม ผลที่ออกมาก็ล้มเหลว เพราะแก้ปัญหาให้ยุติการชุมนุมไม่ได้ นายกฯ ก็เอามาบอกแล้วว่าปัญหาในการเจรจา ที่อีกฝ่ายเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาเพราะอะไร ซึ่งประชาชนคนฟัง เข้าใจได้ แต่มันก็ไม่ช่วยคลี่คลายความขัดแย้ง แต่กลับตรงกันข้าม ยิ่งคนฟังนายกฯ เล่าพฤติกรรมแกนนำผู้ ชุมนุม ก็ยิ่งรู้สึกไม่พอใจ ยิ่งเพิ่มความเกลียดชัง ทั้งแกนนำ ทั้งผู้ชุมนุม...”

“...จริงอยู่ว่า วิธีการปฏิบัติของรัฐบาลต่อประชาชน ในเรื่องของกระบวนการ มันก็เป็นเรื่องธรรมดา แต่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามที่นายกฯ บอกเล่ารายละเอียดในแต่ละเหตุการณ์ จนถึงอธิบายกระบวนการจัดการ การ แก้ปัญหา แต่พอเหตุการณ์จบแล้วมาดูผลว่าสำเร็จหรือล้มเหลว จนถึงวันนี้ ก็ยังไม่มีคนผิด ยังไม่รู้ใครยิงใคร ใครเผาใคร แต่กลับทำให้มีเรื่องมากขึ้น...”

“...มองว่าการจัดรายการของนายกฯ ช่วงเหตุการณ์ความไม่สงบ ไม่ได้ช่วยคลี่คลายสถานการณ์ แต่ กลับกระพือให้มีเรื่องมากขึ้น เพราะการพูด ไม่ได้พูดให้เกิดการประนีประนอม บางทีก็มีหลุดชมผู้ฝ่ายก่อเหตุ ซึ่ง ก็ทำให้สถานการณ์มันแรงขึ้นเรื่อยๆ...”

ในส่วนนี้ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รับสารทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นไปในทำนองเดียวกันว่า รายการเชื่อมั้ประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีบทบาทหน้าที่ในการกระตุ้นเร้า (Mobilization) ทั้งนี้ ในส่วนของ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ สนับสนุนว่าหากเป็นในทางการเมืองแล้ว รายการนี้ไม่บทบาทมากนัก เพราะโดยมากนายกรัฐมนตรีจะมีได้นำประเด็นทางการเมืองมากกล่าวในรายการนี้ แต่โดยมากจะเป็นเรื่องการบริหารต่างๆ ที่จะผลักดันสังคมให้ก้าวเดินไปข้างหน้า ทั้งนี้ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ มีความคิดเห็นที่ขึ้นกับการวางน้ำหนักของรายการที่จะนำเสนอ กล่าวคือ หากนายกรัฐมนตรีมีวาระเพื่อให้รายการนี้มีบทบาทในการกระตุ้นแนวคิดทางการเมืองตามที่ตนเองต้องการ สังคมก็จะมีการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของนายกรัฐมนตรีไปโดยธรรมชาติ หากแต่ในทางกลับกัน หากเป็นพื้นที่ที่กระตุ้นแนวทางการเมืองที่สร้างสรรค์ คุณพัฒนพงศ์ ระบุว่าค่อนข้างเห็นด้วย โดยเสนอเพิ่มเติมว่าควรเป็นรายการที่เปิดพื้นที่ให้กับผู้นำฝ่ายค้านอีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีความคิดเห็นว่าในรูปแบบรายการที่เป็นลักษณะการถ่ายทอดสด ถือว่ามีบทบาทในการกระตุ้นเร้า ผลักดันเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ เช่น ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ควรจะมีการถ่ายทอดสดทุกครั้ง ซึ่งประชาชนจักได้เห็นถึงสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นจริง ขณะที่ผู้แทนของตนเองกำลังนำเสนอเรื่องราวที่จะไปผลักดัน ไปกระตุ้นสังคมในการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้สังคมไทยมีการพัฒนามากขึ้น

ขณะที่คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นที่ต้องแยกแยะเนื้อหาการพูดให้ได้ กล่าวคือ หากเป็นการกล่าวเรื่องรัฐบาล นโยบายต่างๆ ถือเป็นเจตนาที่ดีที่มีผลต่อการกระตุ้นความคิดอ่านของประชาชนด้านการพัฒนาประเทศ เพราะหากมองถึงศักยภาพของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะแล้ว พบว่ามีการเติบโตของภาวะผู้นำที่มีพัฒนาการที่ดี คือ สามารถบริหารจัดการ มีความสามารถในการทำงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในการผลักดันสิ่งต่างๆ ในสังคมได้ และสามารถที่จะพิสูจน์ความเป็นผู้ใหญ่ได้ที่ระดับชั้น

อย่างไรก็ดี ด้าน คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มีความคิดเห็นที่สิ่งที่กล่าวในรายการจะสามารถมีบทบาทในการกระตุ้นเร้าความคิดต่างๆ ได้ขึ้นกับเนื้อหาที่นำเสนอ กล่าวคือ ถ้าเพียงแค่ใส่ลีลา เปลี่ยนพิธีกร เปลี่ยนสถานที่ ในเชิงความคิด สำนักทางการเมืองแล้วยอมไม่มีบทบาทในการกระตุ้นเร้าใดๆ เลย ตรงกันข้ามมีแต่จะทำให้ภาวะผู้นำเสื่อมลงได้

ในส่วนของคุณคิดเห็นในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีความคิดเห็น

หากเป็นในช่วงนี้ รายการนี้จะมีบทบาทในการกระตุ้นเจ้าทางการเมืองลักษณะไหนอย่างไร นั้นต้องพิจารณาว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องสำคัญของประเทศ เป็นสถานการณ์ของประเทศไทย ซึ่งแม้ว่าจะเป็นสถานการณ์ที่มีที่มาจากทางการเมือง แต่หากพิจารณาแล้วจะพบว่า นายกรัฐมนตรี จะไม่กล่าวโดยพุ่งไปที่ประเด็นทางการเมืองเป็นหลัก แต่จะเป็นลักษณะของการรายงานสถานการณ์ให้ประชาชนทราบว่าเกิดอะไรขึ้น มีการเจรจกันอย่างไร มีกระบวนการดำเนินการอย่างไร มีความคืบหน้าอย่างไร การดำเนินใช้กฎหมายต่างๆ ตลอดจนแนวทางที่ต้องการให้ประชาชนทำอะไร ซึ่งสะท้อนว่าการกล่าวในรายการของนายกรัฐมนตรีในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองนี้ มีลักษณะของการกระตุ้นเจ้า โดยนำเสนอสะท้อนปัญหา และเรียกร้องการร่วมมือกันแก้ไข เพื่อความสงบสุขของประเทศ นอกจากนี้ยังแสดงความคิดเห็นเสริมว่า หากเป็นการตอบคำถามทางการเมืองที่พิธีกรตั้งคำถามมา หากมีใช้พิธีกรที่มีประสบการณ์สูง ยกตัวอย่าง คุณสรยุทธ สุทัศนะจินดา ที่มักจะยิงคำถามทางการเมืองที่ร้อนแรง การกล่าวในรายการนายกรัฐมนตรีก็มักจะนำเสนอเนื้อหาทางการเมืองที่ธรรมดาสามัญทั่วไป ไม่มีผลถึงขนาดที่จะไปกระตุ้นให้เกิดความสนใจของประชาชนที่จะเกิดผลในทางการเมืองได้มากมายนัก

เมื่อมาถึง คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ในส่วนนี้มีความคิดเห็น ว่าหากพิจารณาเนื้อหาสาระที่นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการเรียกร้องให้สังคมช่วยกันทำให้บ้านเมืองสงบสุข ซึ่งแม้ว่าในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งนั้น เป็นช่วงที่มีความสับสนมาก แต่การกล่าวของนายกรัฐมนตรี ที่เป็นไปในลักษณะของการรายงานสถานการณ์ และรายการการดำเนินการต่างๆ ด้วยข้อเท็จจริง มีใช้ความเห็น ตลอดจนหลักปฏิบัติต่างๆ ที่เป็นหลักการสำคัญของประเทศ ถือว่ามีบทบาทในการกระตุ้นเจ้าที่สร้างสรรค์ เพื่อนำพาประเทศให้ไปในทิศทางที่ดีได้ อย่างไรก็ตาม ด้านหนึ่ง คุณณฤตย์ มีความคิดเห็นว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในช่วงนี้อาจไม่มีผลในการกระตุ้นเจ้าในสิ่งที่สร้างสรรค์ด้านอื่นๆ ทั้งนี้เพราะเมื่อนายกรัฐมนตรีเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรงแล้ว สิ่งที่พูดกล่าวออกมาจึงไม่มีผล หรือไม่มีบทบาทใดๆ กับกลุ่มคนฟังกลุ่มหนึ่งเลย กล่าวคือ ในช่วงความขัดแย้งนั้น มีคน 2 กลุ่มเกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัด คือ กลุ่มที่เห็นด้วยกับรัฐบาล ที่ไม่ว่านายกรัฐมนตรีจะกล่าวสิ่งใด ก็พร้อมจะเชื่อ ขณะที่อีกกลุ่ม คือ กลุ่มที่เห็นด้วยกับฝ่ายเสื้อแดง ซึ่งกลุ่มนี้ไม่ว่านายกรัฐมนตรีจะกล่าว ชี้แจง หรือเสนอแนะอะไร ก็จะไม่เชื่อ แต่จะหันไปเปิดรับสื่ออื่นที่นำเสนอสารที่กลุ่มนี้ต้องการรับฟัง เช่น วิทยุชุมชนของคนเสื้อแดง แต่หากเป็นเนื้อหาการดำเนินงานต่างๆ ทั่วๆ ไป เช่น การให้เงินช่วยเหลือแรงงานที่อยู่นอกระบบ ประชาชนคนฟังยอมเชื่อ เห็นด้วยในสิ่งที่นายกรัฐมนตรีกล่าว หรือมีผลในการกระตุ้นให้ประชาชนเดินทางไปในทิศทางเดียวกันทั้งสังคม แต่หากเนื้อหาเปลี่ยนเป็นการกล่าวถึงดำเนินการกับผู้ชุมนุม ซึ่งแม้ว่าจะเป็นไปโดยละมุนละม่อม ก็เชื่อว่าประชาชนกลุ่มหนึ่งจะปักใจเชื่อถือ หรือ มีผลในการกระตุ้นให้

ประชาชนกลุ่มนี้หันมาสนับสนุนการทำงานของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐบาลเพื่อความสงบสุขของประเทศชาติ นั่นเพราะประชาชนกลุ่มนี้มีความเชื่อไปในทิศทางเดียวกับผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง นั่นเอง

ด้าน คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มีความคิดเห็นว่าเป็นเชิงของการสร้างบทบาทในการกระตุ้นเร้าทางการเมืองในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งนั้น หากดูจากผลที่ได้ ถือว่าไม่เกิดบทบาทใดๆ กล่าวคือในเมื่อนายกรัฐมนตรีไม่สามารถแก้ปัญหาได้ เช่น ไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในการเจรจากับแกนนำผู้ชุมนุม หน้าข้านายกรัฐมนตรียังออกมาบอกกล่าวว่า การเจรจาล้มเหลวมีสาเหตุเพราะอีกฝ่ายเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา ไม่ชัดเจน สิ่งเหล่านี้กลับส่งผลในทางตรงกันข้าม คือ ส่งผลให้ประชาชนที่รับชมรายการมีความรู้สึกไม่พอใจ เพิ่มความเกลียดชัง ทั้งแกนนำ และทั้งผู้ชุมนุมมากขึ้นไปอีก นอกจากนี้หากดูในภาพรวมแล้วจนถึงวันนี้ ยังไม่สามารถจับกุมผู้กระทำผิดที่แท้จริง ซึ่งหมายถึงคนที่ลั่นไกสังหารประชาชนและเจ้าหน้าที่ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่ารายการนี้ ไม่มีบทบาทที่จะคลี่คลายสถานการณ์ คือ นอกจากจะไม่ได้มีส่วนในการเสริมสร้างจิตสำนึกทางการเมืองที่ดี แก้ไขปัญหาความขัดแย้งแล้ว แต่กลับกระพือให้ความขัดแย้งเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์

จากการสัมภาษณ์ข้างต้น แม้ว่าบรรณาธิการแต่ละท่านจะมีความคิดเห็นในมุมมองที่แตกต่างกันไปหลายระดับ แต่ทุกท่านต่างมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในด้านต่างๆ ออกมาไม่น้อย ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าข้อเสนอแนะเหล่านี้ มีผลต่อการเสริมบทบาทหน้าที่ของรายการด้านต่างๆ เพื่อทำหน้าที่สื่อมวลชนในการนำเสนอสาระต่างๆ และเข้าถึงผู้รับสารได้อย่างมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอ โดยสรุปตามลำดับดังนี้

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...ถ้ามองในแง่ของบทบาทของรายการ ในเชิงของความนิยมของประชาชนมันยังไม่แพร่หลายพอที่จะส่งบทบาทอะไรอย่างชัดเจนนัก แต่ทางรายการก็พยายามปรับปรุงอยู่นะ เท่าที่ผมดู บางทีผมก็ช่วยเขาคิดด้วยเหมือนกัน ผมว่านายกฯ น่าจะลงพื้นที่ที่ดีที่สุด อะไรที่ยังไม่ได้ทำ เรื่องวันเด็ก ก็เอาเรื่องนายกฯ วันเด็ก อะไรอย่างนี้ หรือว่าวันครอบครัว ก็เอาคนในอาชีพมาถามคุยกับแม่ค้าบ้าง แม่ค้าใช้เขาไว้วางใจซึ่งก็โละโละอย่างนี้ คุยกับเขาบ้าง คืออย่างเราทำหนังสือพิมพ์ เราต้องคิดว่าผู้อ่านของเราเขาสนใจอะไร ทุกวันนี้ถ้าผมทำสิ่งที่ผมสนใจกับทำสิ่งที่ผู้อ่านสนใจมันจะคนละเรื่องกันเลย แต่เราต้องคิดว่าคนอ่านเขาอยากอ่านอะไร ไม่ใช่ว่าอยากทำอะไร รายการเหมือนกันควรจะดูสังคมาว่าสนใจอะไรบ้าง ทำให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น...”

“...เรื่องที่เป็นประโยชน์ เรื่องที่เป็นผลกระทบในวงกว้างสาธารณสุขเรื่องใหญ่กระทบกับคนทั้งประเทศ เรื่องสุขภาพเรื่องใหญ่ เรื่องการศึกษาเรื่องใหญ่ อย่างนี้เนี่ยคนไม่สนใจหรือสนใจ อยู่ที่เรานำเสนอไป เรื่องประกันสังคม คนสนใจน้อยคนมากที่จะรู้ประกันสังคมคืออะไร หักเงินเดือนทุกเดือนไม่รู้คืออะไร เงินคลอดบุตรนะ โน่นนี่ชราภาพ คืออะไรบ้างได้สิทธิ์ยังไง อะไรต่างๆ ที่น่าสนใจ จนกว่าวันหนึ่งตงงาน เอาละโทรไป เราจะรู้เลยว่าช่วงนี้คนตงงานเยอะ เพราะว่าคนโทรไปประกันสังคมเยอะ คนในระบบนะ เราจะเช็คได้เลยว่าคนตงงานเยอะ คือทำให้มันสะท้อนปัญหาให้มากกว่านั้นนะครับ คือผมเข้าใจนะว่ามันมีปัญหาอะไรหลายๆ อย่างที่นายกฯ ท่านไม่สามารถที่จะไปได้เพราะว่าอาจจะถูกทำอะไรได้ หรือเพื่อให้มันเกิดเป็นอะไรต่างๆ คือเราก็ไม่อยากจะพูด ณ ตรงนี้ละ แต่ว่าผมว่าให้คนมามีส่วนร่วมบ้างน่าจะดีครับ...”

จากความคิดเห็นข้างต้น คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีข้อเสนอเกี่ยวกับการปรับปรุงแบบรายการ โดยระบุว่า หากมองในเชิงความแพร่หลาย หรือความนิยม รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ยังไม่อยู่ในความสนใจของประชาชนเท่าที่ควร ส่งผลให้ตัวรายการยังไม่สามารถกระตุ้นหรือสร้างบทบาทต่างๆ ต่อสังคม อย่างเห็นได้ชัด ดังนั้น รายการควรมีการปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ เช่น ให้นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่ต่างๆ ให้มากกว่าการนั่งกล่าวในห้องส่ง และมีการนำเสนอเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของสังคมวงกว้าง ประเด็นที่สะท้อนปัญหาของสังคมไทยด้านต่างๆ เช่น การเสนอขายไข่โดยการชั่งน้ำหนักเป็น กิโลกรัม ประเด็นการตงงานของประชาชน การประกันสังคม ประกันสุขภาพ ทั้งนี้เมื่อเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจ ประชาชนก็จะรู้สึกถึงการมีส่วนร่วม อันจะสามารถดึงดูดผู้ชมให้เข้ามารับชม รายการ และส่งผลให้รายการสามารถมีบทบาทในด้านต่างๆ ต่อสังคมมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...ผมรู้สึกว่ามันยาวไป อย่างรายการคุณทักษิณเมื่อก่อนคุยเพลินไป 40 นาที ยาวไป คือ ตอนแรก 15 นาที แล้วไปบวกครึ่งชั่วโมง แล้วตอนหลังแก็กๆๆ จำได้มั้ยที่มีข่าวว่าใครโวยนะ เพราะว่าแก็กๆแล้ว ไปกินแอร์โทรมของวิทยุเค้กก็โวยวายอะไรอย่างนี้ละ คือจริงๆ ไม่ต้องยาวขนาดนั้น รายการนายกฯ อภิสิทธิ์ ควรจะปรับเปลี่ยนด้วยระยะ และก็เรื่องสาร อยากให้ปรับเปลี่ยนเรื่องสาร เป็นเรื่องที่ประชาชนสนใจด้วย ไม่ใช่การเมือง การเมืองไม่เกี่ยว การเมืองไม่ต้องไปตอบเลยการเมืองนะ คือถ้าเกิดเมื่อไหร่ก็ตามเอาเรื่องการเมืองมาตอบ มันก็เรื่องของคุณแล้ว คุณต้องเอาเรื่องบริหารมาตอบ เพียงแต่ว่าในการบริหารมาตอบ เป็นสิ่งสำคัญอยู่แล้วที่ต้องพูด เพียงแต่ทำให้มันน่าสนใจได้อย่างไรบ้าง ทำให้มันน่าสนใจมากขึ้น ทุกวันนี้ โอเคมีเค้นดู แต่เรตติ้งยังไม่ดีพอ ก็เลยทำให้เข้าถึงคนไม่มาก มันก็ธรรมดาคนก็ไม่สนใจนะ...”

จากความคิดเห็นข้างต้น คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีข้อเสนอเกี่ยวกับระยะเวลา การปรับปรุงแบบรายการ ตลอดจนเนื้อหา โดยระบุว่าเวลา 1

ชั่วโหมง นั้นยาวไป หากลดระยะเวลาของรายการลงไป อาจช่วยเพิ่มความน่าสนใจติดตามข่าวสารจากประชาชนมากขึ้น นอกจากนี้ยังเห็นว่าควรปรับเปลี่ยนเนื้อหาเป็นเรื่องทั่วไปที่ประชาชนสนใจ แม้จะเป็นเนื้อหาเรื่องการบริหารงาน ก็ควรมีวิธีการนำเสนอให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้นกว่านี้ จะทำให้รายการนี้มีบทบาทต่อสังคมมากขึ้นกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม คุณณฤตย์ เสกธีระ มีความคิดเห็นว่าเป็นส่วนของเนื้อหาทางการเมือง ไม่ควรมีในรายการนี้เลย แต่ควรจัดเป็นรายการอื่นแยกออกต่างหาก เพราะรายการนี้เป็นพื้นที่รายงานการทำงานเพื่อส่วนรวม หากนำการเมืองมากล่าวในรายการย่อมสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีกำลังนำเสนอเรื่องที่เป็นผลประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้องมากกว่า

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...รายการลักษณะนี้ ไม่ควรเป็นพื้นที่รายงานความขัดแย้งทางการเมือง ไม่ใช่การทำงานแข่งกับสื่อจะไปแย่งนักข่าวเขียนทำไม ควรพูดในเรื่องที่นักข่าวไม่รู้ ชาวบ้านไม่รู้มากกว่า ชาวบ้านจะได้ประโยชน์มากกว่า ไม่ใช่รู้ว่ารู้แล้ว แต่ผลของมันไปสร้างความขัดแย้งทางการเมืองให้มากขึ้น นายกฯ กลับไปพูดเรื่อง routine ดีกว่า...”

“...ความจริงคนเป็นผู้นำ อาจจะไม่ต้องออกทีวีบ่อยขนาดนี้ก็ได้ เพราะในการสัมภาษณ์รายวัน ก็เป็นช่องทางสื่อสารได้มากพอแล้ว ในต่างประเทศไม่รู้ว่ามีอย่างนี้หรือเปล่า แต่นายกฯ ประเทศอื่น เท่าที่ติดตามเขาไม่มีรู้ทัน ถ้ามีเรื่องอะไร เขาก็จะออกมาแถลงข่าว เป็นเรื่องๆ ไป ส่วนมากจะให้โฆษกออกมาพูด การมานั่งโต๊ะพูดกับประชาชน ไม่เคยเห็นเขาทำกัน อย่างรายการนายกฯ ทุกชนิดพบประชาชน ก็ยังไม่เคยเห็นที่ไหนในโลกที่นายกฯ ออกทีวีทุกวันอาทิตย์...”

จากความคิดเห็นข้างต้นสะท้อนว่า คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน มีความคิดเห็นแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับที่มีรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ และระดับที่ไม่ควรมีรายการนี้เลย กล่าวคือ หากเป็นระดับแรก คุณนิภาวรรณเห็นว่าไม่ควรนำเสนอหรือรายงานความขัดแย้งทางการเมืองในรายการนี้ เพราะสถานการณ์ดังกล่าว สื่อมวลชนโดยทั่วไปมีการนำเสนออยู่แล้ว และอีกด้านอาจไปสร้างความขัดแย้งทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นรายการนี้ นายกรัฐมนตรีควรพูดเรื่องทั่วไปในการทำงานประจำวันมากกว่า ขณะที่ในส่วนขอระดับที่ไม่ควรมีรายการนี้เลย คุณนิภาวรรณให้เหตุผลว่าการพบปะสื่อมวลชนของนายกรัฐมนตรี มีช่องทางและโอกาสที่จะได้พบปะมากมายอยู่แล้วในการสัมภาษณ์ แถลงข่าวประจำวัน เพราะฉะนั้นไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเฉพาะในทุกๆ วันอาทิตย์

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ด้วบท รายการ “เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. 2553 ตามที่ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อคนหาวาทกรรม ความหมาย และศึกษาระบวนการสร้างวาทกรรม ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”
2. เพื่อศึกษาถึงวาทกรรมที่สะท้อนการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”
3. เพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ในช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”

ทั้งนี้ระเบียบวิธีวิจัยในการศึกษาคั้งนี้ คือ การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบไปด้วย ข้อมูลประเภทเอกสาร ข้อมูลประเภทเทปบันทึกเสียง และข้อมูลประเภทบุคคล ซึ่งได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้รับสารหลักในกลุ่มบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน ซึ่งติดตามรับชมรายการอย่างสม่ำเสมอ

ในการสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อค้นหาวาทกรรม ความหมาย และศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรม ของรายการ เชื่อมันประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553”

การค้นหาวาทกรรม และความหมาย ในรายการเชื่อมันประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553”

สำหรับการนำเสนอความหมาย ความคิด คตินิยมต่างๆ ในเกิดขึ้นในรายการเชื่อมัน ประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ได้ปรากฏผ่านประเภทของวาทกรรม 15 ชุด ดังการสรุปผลต่อไปนี้

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง

วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง นายกรัฐมนตรี นำมากล่าวในรายการมากที่สุด ถึง 79 ประเด็น เพราะช่วงเวลาจากเดือนมีนาคมถึงเดือน พฤษภาคม 2553 ถือเป็นช่วงที่ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงได้ทยอยเดินทางเข้ามายังกรุงเทพมหานคร และทำการปักหลักตั้งเวทีประท้วงให้รัฐบาล ให้นายกรัฐมนตรีประกาศยุบสภา ตั้งแต่วันที่ 13 มีนาคม 2553 ส่งผลให้บ้านเมืองเกิดสถานการณ์ความรุนแรงหลายเหตุการณ์ ดังนั้น รายการ เชื่อมันประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ นายกรัฐมนตรีจึงได้ชี้แจงเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นพบความหมายที่นายกรัฐมนตรีกล่าวสะท้อนผ่านตัวบทหลาย ความหมายด้วยกัน ดังนี้

- 1.1 การชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างทางการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย
- 1.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย
- 1.3 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง
- 1.4 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรงและไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง
- 1.5 การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการต่างๆ ที่เชื่อมโยงถึงกัน
- 1.6 การชุมนุมมีพัฒนาการในทางเลวร้าย
- 1.7 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย
- 1.8 มีกลุ่มที่ต้องการล้มแผนปรองดองเพื่อหวังผลบางประการ
- 1.9 กลุ่มคนเสื้อปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม

2. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล

ในส่วนนี้ สรุปได้ว่าเป็นความหมายที่อยู่ภายใต้ “อุดมการณ์ทำเพื่อประชาชน” กับแนวคิดความเชื่อที่ว่าการทำงานเพื่อความสุขของประชาชนเป็นภาระหน้าที่ของนักปกครอง ดังนั้นด้วยแนวคิดเช่นนี้ รัฐบาลย่อมได้รับความชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับการยอมรับ และการสนับสนุนจากประชาชน ทั้งนี้ผู้สร้างวาทกรรมได้ทำการกล่าวโดยมีประเด็นที่กล่าวถึงรองลงมาจากวาทกรรมชุดแรก คือมีจำนวน 53 ประเด็น ภายใต้ชุดความหมายทั้งสิ้น 8 ข้อ ด้วยกัน ดังต่อไปนี้

- 2.1 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องและมีความคืบหน้าอย่างดี
- 2.2 การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จด้วยดี
- 2.3 การดำเนินงานของรัฐบาลจะสำเร็จมิได้ หากมิได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย
- 2.4 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม
- 2.5 การดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยคือแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน
- 2.6 แม้การชุมนุมส่งผลต่อภาพรวมของเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลสามารถเรียกความเชื่อมั่นกลับมาได้
- 2.7 รัฐบาลมีแผนดูแลประชาชนตามงบประมาณ ปี 2554

3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม

สำหรับ “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม” จะพบว่ารัฐบาลมีการให้ความหมายที่ล้วนเกี่ยวข้องของปฏิบัติการทางกฎหมายต่างๆ ที่รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ นำมาดำเนินการใช้แก้สถานการณ์การชุมนุมที่เกิดขึ้น ซึ่งจากตัวอย่างทั้งหมดจะพบทั้งหมด 49 ประเด็น ภายใต้ชุดความหมาย 15 ชุด ที่สรุปได้ว่า รัฐบาลมีพัฒนาการของความเด็ดขาดในการดำเนินการทางกฎหมายอย่างชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ ทั้งในเหตุชุมนุมทั่วไป และในการสลายการชุมนุมทั้งสองครั้งที่เกิดขึ้นในวันที่ 10 เมษายน 2553 และวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 ดังนี้

- 3.1 การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง ก็เพื่อป้องกันเหตุ
- 3.2 การประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ต้องเป็นเหตุกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
- 3.3 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พ.ร.ก. ต้องยึดหลักการสากล
- 3.4 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย
- 3.5 การใช้กฎหมายความมั่นคงมีหลักการที่เหมาะสมและสามารถป้องกันปัญหาได้ในระดับดี
- 3.6 รัฐบาลจำเป็นต้องพิจารณาดำเนินการประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน
- 3.7 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานเข้ามาแก้ไข
- 3.8 ประชาชนเดือดร้อนจนต้องเรียกร้องการสลายชุมนุม
- 3.9 รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ
- 3.10 รัฐบาลจะไม่ละเว้นที่จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด

- 3.11 การประกาศใช้กฎอัยการศึกเป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพ
- 3.12 ปฏิบัติการต่างๆ ของศอฉ. มีเหตุมีผลและเป็นลักษณะของการป้องกันตัว
- 3.13 รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะกระทำการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนอย่างถึงที่สุด
- 3.14 รัฐบาลจะควบคุมตัวผู้กระทำผิดตามหลักการแห่ง พ.ร.ก. ชุกเฉิน
- 3.15 ผู้กระทำผิดจะต้องรับการพิจารณาตามคดีก่อการร้าย

4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง

วาทกรรมชุดนี้ รัฐบาลเริ่มกล่าวในช่วงต้นเดือนเมษายน 2553 เพราะการประชุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ยังคงดำเนินต่อไป ดังนั้น นายกรัฐมนตรีย่อมจะต้องออกมาพูดจาปราศรัยเรียกร้องให้เกิดความสงบ สันติในบ้านเมือง ทั้งนี้ การกล่าววาทกรรมชุดนี้ เกิดขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่เดือนเมษายนจนถึงเดือนพฤษภาคม ซึ่งมีการนำเสนอแนวทางต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยมีประเด็นถึง 49 ประเด็นภายใต้ความหมาย 12 ชุด ทั้งนี้ ส่วนที่นายกรัฐมนตรีเน้นย้ำมาก คือ แผนปรองดองแห่งชาติ ซึ่งพบมาก่อนที่จะมีการสลายชุมนุมวันที่ 19 พฤษภาคม เนื่องจากนายกรัฐมนตรีต้องการให้มีการยุติการชุมนุมเคลื่อนไหว แต่อย่างไรก็ดีหลังสลายการชุมนุมจบสิ้นไปแล้ว การนำเสนอแนวทางก็ยังคงดำเนินต่อไป ดังต่อไปนี้

- 4.1 ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน และไม่ยึดเอาความต้องการของฝั่งใดฝั่งหนึ่งเป็นที่ตั้ง
- 4.2 การทำประชามติถือเป็นหนทางสู่การแก้ไขปัญหา
- 4.3 นายกรัฐมนตรีมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
- 4.4 การยุติปัญหาต้องหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง
- 4.5 แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อยุติความขัดแย้ง
- 4.6 แผนปรองดองมิใช่การปรองดองกับผู้ก่อการร้าย หรือ ผู้กระทำผิด
- 4.7 รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง
- 4.8 รัฐบาลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
- 4.9 ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นการปรองดอง
- 4.10 ผู้ชุมนุมควรเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง
- 4.11 การดำเนินการตามแผนปรองดองได้รับความร่วมมือและมีความคืบหน้า
- 4.12 รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติ

5. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง

วาทกรรมชุดนี้เกิดขึ้นนับแต่การชุมนุมเพิ่งเริ่มต้น ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีต้องการชี้แจงว่าในการตอบรับข้อเสนอ นั้น มีเงื่อนไขหลายอย่างที่ต้องพิจารณาประกอบ โดยเฉพาะเป้าหมายเพื่อทำให้บ้านเมืองสงบสุข ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงเรื่องนี้ โดยมีลักษณะที่ไม่ต่างกันมากนักตามช่วงเวลา กล่าวคือ เป็นวาทกรรมที่สะท้อนถึงการยืนยันว่าการยุบสภา นั้นไม่เกิดประโยชน์ ซึ่งนายกรัฐมนตรีไม่สามารถทำตามข้อเสนอได้ ทั้งหมดเกิดขึ้นรวม 44 ประเด็น ภายใต้ความหมาย 8 ชุด ดังต่อไปนี้

- 5.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ
- 5.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา
- 5.3 ข้อเสนอของแกนนำ นปช. อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา
- 5.4 นายกรัฐมนตรีรับฟังความเห็นของทุกฝ่าย เกี่ยวกับข้อเสนอของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)
- 5.5 การยุบสภา ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ
- 5.6 รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม
- 5.7 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา แล้วจัดให้มีการเลือกตั้ง หากทุกคนทำตามกติกา
- 5.8 เมื่อมีแผนปรองดองแล้ว จะไม่มีการต่อรองใดๆ อีก

6. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

วาทกรรมชุดนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม คือเริ่มตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2553 หรือหลังจากเหตุการณ์ความวุ่นวายจากการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง และเหตุสลายการชุมนุมผ่านพ้นไปแล้วทั้ง 2 ครั้ง ทั้งนี้ เพราะประเทศไทยได้รับผลกระทบมากมายหลายด้าน รวมไปถึงการที่มีประชาชนบาดเจ็บ และเสียชีวิตจำนวนมาก ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงได้กล่าวถึงเรื่องนี้ตามความหมายต่างๆ 19 ประเด็นภายใต้ชุดความหมาย 8 ชุด ดังต่อไปนี้

- 6.1 ประเทศไทยจะดีได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ
- 6.2 ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบข้อเท็จจริง
- 6.3 การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล
- 6.4 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลายการชุมนุม
- 6.5 รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติต่อไป
- 6.6 รัฐบาลมีมาตรการดูแลเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างครอบคลุมทั่วถึง ทั้งความเสียหายภายนอก และการเยียวยาด้านจิตใจ
- 6.7 การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องสำคัญเพื่อหาทางออกของความขัดแย้ง

6.8 ประชาชนคนไทยเห็นใจในความเดือดร้อนของผู้ได้รับผลกระทบ

7. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาล ต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

วาทกรรมชุดนี้เกิดขึ้นในวันที่ 30 พฤษภาคม ซึ่งเป็นวันสุดท้ายที่ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ ตลอดทั้งสามเดือน คือ ตั้งแต่เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 โดยมีประเด็นที่กล่าวถึงทั้งหมด 18 ประเด็น ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวในการพบปะเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมือง การเมือง ตลอดจนการสลายการชุมนุม ที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมา แก่คณะทูตานุทูตและสื่อมวลชน ต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่กลุ่มบุคคลที่เป็นตัวแทนของนานาชาติในเวทีโลก โดยผู้วิจัยพบว่านายกรัฐมนตรีกล่าวโดยสร้างความหมายที่ไม่ต่างจากความหมายที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้น แต่ในทศวรรษที่ผ่านมา จะเป็นการกล่าวแบบสรุปภาพรวมทั้งหมดที่เกิดขึ้น ดังชุดความหมายทั้ง 11 ชุด ต่อไปนี้

7.1 การดำเนินการในเหตุการณ์ความไม่สงบของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่เป็นปฏิบัติการที่ถูกต้องตามกฎหมายสากล และสามารถตรวจสอบได้ทุกประเด็น

7.2 รัฐบาลไม่ต้องการเห็นความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง

7.3 การชุมนุมมีขอบเขตที่มีลักษณะของการก่อการร้าย

7.4 รัฐบาลพยายามที่หาทางรอมชอม

7.5 ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสบผลในระดับดี

7.6 สถานการณ์คลี่คลายในระดับที่น่าพอใจ

7.7 การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล

7.8 รัฐบาลจะดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบอย่างทั่วถึง

7.9 การเยียวยาผู้ประสบความเดือดร้อนตามแผนปรองดอง ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย

7.10 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลายการชุมนุม

7.11 รัฐบาลสามารถตอบคำถามของทูตานุทูตได้ทุกประเด็น

8. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม

สำหรับวาทกรรมชุดนี้ปรากฏในช่วงวันที่ 23 พฤษภาคม หรือหลังเหตุสลายการชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดง ในช่วงวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 นั้น และภายหลังจากนั้น เหตุการณ์นี้ได้สร้างความคลางแคลงใจ และความขัดแย้งแก่สังคมเป็นวงกว้าง ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวในรายการเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับปฏิบัติการนี้ ออกมาทั้งหมด 11 ประเด็น โดยเน้นย้ำว่าปฏิบัติการนี้เกิดขึ้นเพราะ

ต้องการยุติการชุมนุม ที่มีเค้าวางว่าจะนำไปสู่ความรุนแรง เนื่องจากพบว่ามีอาวุธสงครามอยู่ในพื้นที่การชุมนุมจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีประสพการณ์จากเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน ว่ามีกลุ่มติดอาวุธแอบแฝงเข้ามาทำร้ายประชาชนว่า ดังนั้นการกระทำต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูงอยู่ภายใต้หลักการที่เป็นสากลต่างๆ ดังความหมาย ทั้งหมด 4 ชุด

- 8.1 รัฐบาลและ ศอช. ใช้ความระมัดระวังในปฏิบัติการกระชับวงล้อมกับผู้ชุมนุม
- 8.2 เจ้าหน้าที่ทหารมิได้ทำร้ายประชาชน หากแต่เป็นการป้องกันตน
- 8.3 ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสพผลในระดับดี
- 8.4 ผู้เสียชีวิตจำนวนมากเกิดหลังปฏิบัติการกระชับวงล้อมเสร็จสิ้นไปแล้ว

9. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน

สำหรับ วาทกรรมชุดนี้เกิดขึ้นในเดือนมีนาคม เพราะสถานการณ์การชุมนุมร้อนแรงขึ้น คนเสื้อแดงจำนวนมากมาชุมนุมรวมตัวกันในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเรียกกันว่า “ยุทธการแดงทั้งแผ่นดิน” โดยเฉพาะในวันที่ 14 มีนาคม 2553 ที่แกนนำคนเสื้อแดงเรียกร้องรัฐบาล ชีตเส้นตายให้นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภาฯ ภายในเวลาเที่ยงวัน มิเช่นนั้น ผู้ชุมนุมจะทำการเคลื่อนขบวนไปทั่วกรุงเทพฯ สิ่งเหล่านี้ด้านหนึ่งย่อมส่งผลให้ประชาชนโดยทั่วไป เกิดความวิตกกังวล กอปรกับการที่มีกระแสข่าวลือว่าจะมีการประกาศใช้กฎหมายพิเศษ คือ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ยิ่งทำให้ประชาชนเกิดความตระหนกตกใจมากยิ่งขึ้น รัฐบาลจึงต้องบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ด้วยการประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (พ.ร.บ.ความมั่นคง) เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ความสงบเรียบร้อยจะเกิดขึ้นมิได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนและเจ้าหน้าที่ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้กล่าวไว้ทั้งหมด 9 ประเด็น ตามชุดความหมายทั้งหมด 3 ชุด ดังนี้

- 9.1 ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน
- 9.2 นายกรัฐมนตรีมองเห็นถึงความเสียสละของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ
- 9.3 นายกรัฐมนตรีเชื่อมั่นในความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่

10. วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน

วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชนชุดนี้ ปรากฏทั้งหมด 5 ประเด็น ทั้งนี้ เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคม เนื่องด้วยเพราะในสถานการณ์การชุมนุมที่กำลังก่อตัว อยู่ในความสนใจ

ของสังคมเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะสื่อสารมวลชนที่ติดตามและให้ความสนใจที่จะนำเสนอข่าวสาร
 สารอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ดี ในบริบทที่นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นำมากล่าวในรายการ
 คือประเด็นที่สื่อสารมวลชนบางสำนัก นำเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นความจริง เข้าข่ายหมิ่นประมาท
 และละเมิดจรรยาบรรณ ทั้งนี้ตามความหมายดังต่อไปนี้

- 10.1 สื่อควรกำกับดูแลตัวเอง และใช้เสรีภาพไปในทางที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- 10.2 รัฐบาลไม่เคยแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน
- 10.3 รัฐบาลจะวางกติกาให้เกิดความเป็นธรรมในการดำเนินการตามกฎหมาย

11. วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย

วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย ผู้วิจัยพบประเด็น เช่น การกล่าวถึงการก้าวขึ้น
 ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของตนเอง และจัดตั้งรัฐบาลผสม เป็นสิ่งที่กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ใช้
 อ้างเพื่อทำลายความชอบธรรมของนายกรัฐมนตรี ซึ่งสะท้อนความหมายว่า

- 11.1 นายกรัฐมนตรีมีความเป็นประชาธิปไตย

12. วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ

สำหรับ “วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ” เกิดขึ้นเนื่องจากในสถานการณ์ขณะนั้น นอกจากจะมี
 กระแสข่าวถึงการเตรียมประกาศใช้กฎหมายพิเศษเพื่อปราบปรามประชาชนแล้ว ข่าวลือที่ไม่
 สามารถอ้างแหล่งที่มาได้ ได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนายกรัฐมนตรีจำเป็นต้องออกมาชี้แจงและ
 เรียกร้องให้คนไทยใช้วิจารณญาณในการรับฟัง ซึ่งมีชุดความหมายต่อไปนี้

- 12.1 มีการปล่อยข่าวลือเพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้น
- 12.2 รัฐบาลเปิดเผย บอกกล่าว ชี้แจงข่าวสารด้วยความเป็นจริง

13. วาทกรรมว่าด้วยมาตรการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

วาทกรรมชุดนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 23 และ 30 พฤษภาคม 2553 เกิดขึ้นเมื่อการ
 ชุมนุมได้สิ้นสุดไปแล้ว เพื่อบอกกล่าวให้ประชาชนมีความมั่นใจว่า จะสามารถกลับมาดำเนินชีวิต
 ได้ตามปกติ รัฐบาลรัฐบาลจึงยกเลิกการประกาศเคอร์ฟิวส์ ที่ได้ดำเนินใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่ง แต่

จำเป็นต้องมีการดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้น เช่น การคงไว้ซึ่งการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ทั้งนี้ ภายใต้ความหมายที่ว่า

13.1 แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะยุติการชุมนุมเป็นผลสำเร็จ แต่สถานการณ์การก่อความไม่สงบยังวางใจไม่ได้

14. วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม

วาทกรรมชุดนี้ เกิดขึ้นเพื่อชี้แจงถึงเหตุการณ์ที่มีการเผาอาคารสถานที่ต่างๆ ตลอดจนเกิดการทำร้ายประชาชนจนมีผู้เสียชีวิตเกิดขึ้น โดยเฉพาะเหตุการณ์สังหารหมู่ 6 ศพ ภายในวัดปทุมวนาราม ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่าเหตุการณ์ทั้งหมด เป็นการกระทำของกลุ่มที่ติดอาวุธและแอบแฝงเข้ามาในช่วงที่สถานการณ์การสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ทหารสิ้นสุดลงแล้ว เป็นวาทกรรมที่สะท้อนว่าในการชุมนุมเคลื่อนไหวครั้งนี้ มีกลุ่มไม่หวังดีแอบแฝงเข้ามาเพื่อสร้างสถานการณ์ความวุ่นวาย ซึ่งถือว่าเป็นผู้ก่อการร้าย ทั้งนี้ การที่ประชาชนบาดเจ็บ และเสียชีวิตจำนวนมากนั้น เกิดขึ้นจากน้ำมือของบุคคลกลุ่มนี้ ที่ต้องการสร้างเงื่อนไขไปสู่ความแตกแยกให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ตามความหมายที่ว่า

14.1 การก่อวินาศกรรมมิใช่ฝีมือของฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่เป็นกองกำลังติดอาวุธที่แฝงตัวเข้ามา

15. วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย

วาทกรรมชุดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวเพื่อปฏิเสธว่า รัฐบาลภายใต้การนำของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นั้น ไม่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มทหารในลักษณะของการถูกควบคุม หรือ สั่งการต่างๆ ทั้งในการดำเนินงานตามนโยบายทั่วไป และการดำเนินการในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในสถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างให้เกิดความรู้สึกถึงภาวะของผู้นำรัฐบาลที่สามารถบริหารจัดการเรื่องต่างๆ ได้อย่างสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มิใช่การทำงานตามคำสั่งของฝ่ายทหาร หรือองคมนตรี ทั้งเรื่องที่เป็นนโยบายในการบริหารประเทศในภาวะปกติ และในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งประเทศชาติอยู่ในภาวะไม่ปกติ โดยมีการสร้างความหมายที่ว่า

15.1 การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับระบบอำมาตยาธิปไตย

จากการวิเคราะห์ความหมายของวาทกรรมทั้ง 15 ประเภท ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทย กับนายกฯ อภิสิทธิ์ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 สามารถสรุปได้ว่า ถูกกำกับการสร้างความหมายอยู่ภายใต้วาทกรรม 3 ชุดหลักได้แก่

1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย

1.1 วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง

ความหมาย

- การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย
- รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย
- รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรงและไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง

1.2 วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม

ความหมาย

- การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง ก็เพื่อป้องกันเหตุ
- การประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉินต้องเป็นเหตุการณ์ฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
- การสลายการชุมนุมตามแนวทางพ.ร.ก.ฉุกเฉินต้องยึดหลักการสากล
- รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย
- กฎหมายความมั่นคงมีหลักการที่เหมาะสมและสามารถป้องกันปัญหาได้ในระดับดี
- รัฐบาลจำเป็นต้องพิจารณาดำเนินการประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน
- สถานการณ์ที่เกิดขึ้นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานเข้ามาแก้ไข
- รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ
- รัฐบาลจะไม่ละเว้นที่จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด
- การประกาศใช้กฎอัยการศึกเป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพ
- ปฏิบัติการต่างๆ ของ ศอฉ. มีเหตุมีผลและเป็นลักษณะของการป้องกันตัว
- รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะกระทำโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนอย่างถึงที่สุด
- รัฐบาลจะควบคุมตัวผู้กระทำผิดตามหลักการแห่งพ.ร.ก.ฉุกเฉิน

1.3 วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง

ความหมาย

- นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ

- รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา
- นายกรัฐมนตรีรับฟังความเห็นของทุกฝ่าย เกี่ยวกับข้อเสนอของ นปช.
- การยุบสภาฯ ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ
- นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภาฯ แล้วจัดให้มีการเลือกตั้ง หากทุกคนทำตามกติกา
- เมื่อมีแผนปรองดองแล้ว จะไม่มีการต่อรองใดๆ อีก

1.4 วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

ความหมาย

- ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบข้อเท็จจริง
- การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล
- รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลายการชุมนุม
- การทำประชาคมติในการแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องสำคัญ

1.5. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของ รัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

ความหมาย

- การดำเนินการในเหตุการณ์ความไม่สงบของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่เป็นปฏิบัติการที่ถูกต้องตามกฎหมายสากล และสามารถตรวจสอบได้ทุกประเด็น
- รัฐบาลไม่ต้องการเห็นความรุนแรง และไม่มีความคิดที่จะใช้ความรุนแรง
- รัฐบาลพยายามที่หาทางรอมชอม
- ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสบผลในระดับดี
- สถานการณ์คลี่คลายในระดับที่น่าพอใจ
- การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล
- รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลายการชุมนุม
- รัฐบาลสามารถตอบคำถามของทูตตานุทูตได้ทุกประเด็น

1.6 วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม

ความหมาย

- รัฐบาลและ ศอช. ใช้ความระมัดระวังในปฏิบัติการกระชับวงล้อมกับผู้ชุมนุม
- เจ้าหน้าที่ทหารมิได้ทำร้ายประชาชน หากแต่เป็นการป้องกันตน
- ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสบผลในระดับดี

1.7 วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน

ความหมาย

- สื่อควรกำกับดูแลตัวเอง และใช้เสรีภาพไปในทางที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- รัฐบาลไม่เคยแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน
- รัฐบาลจะวางกติกาให้เกิดความเป็นธรรมในการดำเนินการทางกฎหมาย

1.8 วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย

ความหมาย- นายกรัฐมนตรีมีความเป็นประชาธิปไตย

1.9 วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ

ความหมาย - รัฐบาลเปิดเผย บอกกล่าว ชี้แจงข่าวสารด้วยความเป็นจริง

1.10 วาทกรรมว่าด้วยระบอบอำมาตยาธิปไตย

ความหมาย - การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับระบอบอำมาตยาธิปไตย

2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย

2.1 วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างไกลทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง

ความหมาย

- มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง
- การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการต่างๆ ที่เชื่อมโยงถึงกัน
- การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย
- การชุมนุมมีพัฒนาการในทางเลวร้าย
- มีกลุ่มที่ต้องการล้มแผนปรองดองเพื่อหวังผลบางประการ
- กลุ่มคนเสื้อแดงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม

2.2 วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม

ความหมาย

- ประชาชนเดือดร้อนจนต้องเรียกร้องการสลายชุมนุม
- ผู้กระทำผิดจะต้องรับการพิจารณาตามคดีก่อการร้าย

2.3 วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง

ความหมาย

- ข้อเสนอของแกนนำ นปช. อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา
- รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม

2.4 วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

ความหมาย - การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย

2.5 วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ

ความหมาย - มีการปล่อยข่าวลือเพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้น

2.6 วาทกรรมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

ความหมาย - แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะยุติการชุมนุมเป็นผลสำเร็จ แต่สถานการณ์การก่อความไม่สงบยังวางใจไม่ได้

2.7 วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม

ความหมาย - การก่อวินาศกรรมมีฝีมือของฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่เป็นกองกำลังติดอาวุธที่แฝงตัวเข้ามา

3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข

3.1 วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล

ความหมาย

- รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องและมีความคืบหน้าอย่างดี
- การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จด้วยดี

- การดำเนินงานของรัฐบาลจะสำเร็จมิได้ หากมิได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย
- การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม
- การดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยคือแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน
- แม้การชุมนุมส่งผลต่อภาพรวมของเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลสามารถเรียกความเชื่อมั่นกลับมาได้
- รัฐบาลมีแผนดูแลประชาชนตามงบประมาณ ปี 2554

3.2 วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง

ความหมาย

- ที่ตั้ง
- ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน และไม่ยึดเอาความต้องการของฝั่งใดฝั่งหนึ่งเป็น
 - การทำประชามติถือเป็นหนทางสู่การแก้ไขปัญหา
 - นายกรัฐมนตรีมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
 - การยุติปัญหาต้องหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง
 - แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อยุติความขัดแย้ง
 - แผนปรองดองมิใช่การปรองดองกับผู้ก่อการร้าย หรือ ผู้กระทำผิด
 - รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง
 - รัฐบาลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
 - ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นการปรองดอง
 - ผู้ชุมนุมควรเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง
 - การดำเนินการตามแผนปรองดองได้รับความร่วมมือและมีความคืบหน้า
 - รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนการปรองดองแห่งชาติ

3.3 วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

ความหมาย

- ประเทศชาติจะดีได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ
- รัฐบาลจะเดินหน้าแผนปรองดองต่อไป
- รัฐบาลมีมาตรการดูแลเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างครอบคลุมทั่วถึง ทั้งความเสียหายภายนอก และการเยียวยาด้านจิตใจ
- ประชาชนคนไทยเห็นใจในความเดือดร้อนของผู้ได้รับผลกระทบ

3.4 วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของ รัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

ความหมาย

- รัฐบาลจะดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบอย่างทั่วถึง
- การเยียวยาผู้ประสบความเดือดร้อนตามแผนปรองดอง ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย

3.5 วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน

ความหมาย

- ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน
- นายกรัฐมนตรีมองเห็นถึงความเสี่ยสละของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติกร
- นายกรัฐมนตรีเชื่อมั่นในความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่

ทั้งนี้จากวาทกรรมหลัก 3 ชุด วาทกรรมหลักชุดที่ 1 วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย กับชุดที่

3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข สรุปได้ว่า

1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย ที่ประกอบไปด้วยวาทกรรมย่อย ที่สะท้อนภาพลักษณ์ด้านดีของผู้สร้างวาทกรรม หรือบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมที่เสี่ยสละ ตลอดจนความสัมพันธ์กับประชาชนในลักษณะของผู้พิทักษ์กฎหมาย ทั้งนี้ผลดีขึ้นมาปิดกั้นความหมายอีกด้านหนึ่งที่อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ และอาจลดทอนหรือทำลายความชอบธรรมของผู้สร้างวาทกรรม

2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย ที่ประกอบไปด้วยวาทกรรมย่อยที่สะท้อนภาพลักษณ์ด้านลบ ตลอดจนลดทอนและทำลายความชอบธรรมของคู่ตรงข้าม ทั้งนี้ ผลดีขึ้นมาแทนที่ ปิดกั้นความหมายด้านที่ส่งผลในทางไม่ดีแก่ผู้สร้างวาทกรรม และยังกลายเป็นส่วนเสริมภาพลักษณ์ด้านบวกของผู้สร้างวาทกรรม ที่ปรากฏอัตลักษณ์ของผู้ปราบปรามการก่อการร้าย ตลอดจนสะท้อนความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมต่อประชาชนผู้รับชมรายการว่าเป็นผู้ปกป้องสถาบันหลักของชาติและประชาชน

3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข เป็นการตอกย้ำถึงความชอบธรรมของการใช้อำนาจที่มีอยู่ทั้งหมดซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว สะท้อนอัตลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมที่เป็นผู้แก้ปัญหา มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และสะท้อนความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมว่าเป็นตัวแทนในการสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

หรือสามารถสรุปได้ว่า วาทกรรมหลักชุดที่ 1 กับชุดที่ 3 เกิดจากการให้ความหมายตามลักษณะร่วมในเชิงของการให้คุณค่าการทำงานของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีคุณค่า และเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ ขณะที่วาทกรรมชุดที่ 2 เป็นลักษณะของการสร้างความหมายของคุณตรงข้าม คือ ผู้ชุมนุมกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ว่ากระทำการในลักษณะที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่มีคุณค่า และไม่มีประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ นอกจากนี้ การสร้างความหมายดังกล่าว มีลักษณะที่สอดคล้องกับบริบทวาทกรรมในกระแสสังคมที่อยู่ในสภาวะการณ์ที่ส่งผลต่อการโน้มน้ำแนวคิด อุดมการณ์ของวาทกรรม ที่สร้างความหมายให้เห็นคุณค่าการทำงานของรัฐบาล และความหมายที่เกิดขึ้น จะมีผลต่อการสร้างอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมต่อสังคมอีกต่อไป

ในส่วนของการกำหนดอัตลักษณ์ และลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม ผู้วิจัยสรุปอ้างอิงตามวาทกรรมหลัก ทั้ง 3 ชุด สรุปได้ดังนี้

1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย

อัตลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมที่พบในรายการ

- นายกฯ อภิสิทธิ์เป็นผู้เคร่งครัดในกฎหมาย
- นายกฯ อภิสิทธิ์เป็นผู้เสียสละและทุ่มเทในการทำงาน
- นายกฯ อภิสิทธิ์เป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตย

ความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมต่อประชาชนผู้รับชมรายการ

- นายกฯ อภิสิทธิ์เป็นผู้พิทักษ์รักษาความสงบสุขของสังคม

2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย

อัตลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมที่พบในรายการ

- นายกฯ อภิสิทธิ์เป็นผู้ปราบปรามการก่อการร้าย

ความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมต่อประชาชนผู้รับชมรายการ

- นายกฯ อภิลิทธิเป็นผู้ปกป้องสถาบันหลักของชาติและประชาชน

3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข

อัตลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมที่พบในรายการ

- นายกฯ อภิลิทธิเป็นผู้แก้ปัญหา
- นายกฯ อภิลิทธิเป็นผู้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

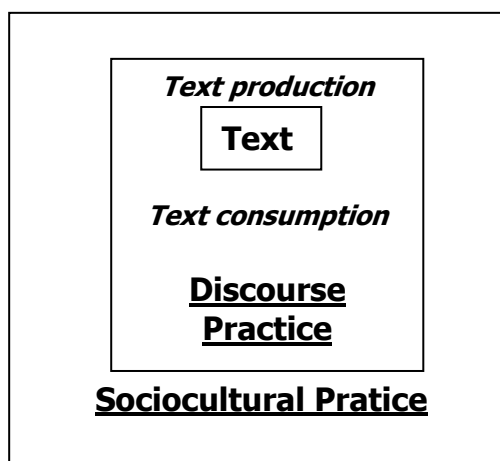
ความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมต่อประชาชนผู้รับชมรายการ

- นายกฯ อภิลิทธิเป็นตัวแทนในการสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

จากข้างต้นกล่าวได้ว่า การสร้างอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมต่อสังคมเป็นการประกอบสร้างขึ้นอย่างสอดคล้องกับบริบทวาทกรรมในกระแสสังคม และส่งผลต่อการโน้มน้าแนวคิด อุดมการณ์ของวาทกรรม ซึ่งจะเห็นว่าล้วนประกอบไปด้วยการนำเสนอวาทกรรมที่สะท้อนอุดมการณ์ต่างๆ เช่น “อุดมการณ์ประชาธิปไตย” “อุดมการณ์การรักษากฎหมาย” “อุดมการณ์การต่อต้านความรุนแรง” “อุดมการณ์ความปรองดอง” “อุดมการณ์ทำเพื่อประชาชน” “อุดมการณ์ความเป็นพวกพ้องเดียวกัน” “อุดมการณ์ประชาธิปไตย” “อุดมการณ์ความสามัคคีปรองดอง” อุดมการณ์คนไทยรักสงบ” ปรากฏทั่วไปในชุดวาทกรรมต่างๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการกล่าวสร้างความหมายที่เป็นความเชื่อที่ได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทย หรือเรื่องที่มีความสำคัญต่อประชาชน หลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติ และดำเนินชีวิต ตลอดจนการสร้าง ความยึดเหนี่ยวคนในสังคมไว้ด้วยกัน ดังนั้น วาทกรรมต่างๆ ทั้งหมดนี้จึงส่งผลต่อการเสริมสร้าง ภาพลักษณ์ อำนาจ และความชอบธรรม ของผู้นำหรือผู้สร้างวาทกรรม ให้เข้มแข็งขึ้น

กระบวนการสร้างวาทกรรม ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิลิทธิ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553”

จากการศึกษา กระบวนการสร้างวาทกรรม ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิลิทธิ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553” ที่ผู้วิจัย วิเคราะห์ ตามกรอบแนวคิด 3 Dimensions Model ของ นอร์แมน แฟร์คลาฟ ดังภาพต่อไปนี้



สามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า มิติทางด้านปฏิบัติการทางวาทกรรม และมิติด้านปฏิบัติการสังคมวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กัน และยังสัมพันธ์กับมิติของตัวบท ในการเลือกวาทกรรมขึ้นมา นำเสนอ กล่าวคือ ปฏิบัติการทางวาทกรรม ซึ่งหมายถึงกระบวนการสร้างตัวบท (Text Production) และกระบวนการบริโภคตัวบท (Text consumption) มีความสัมพันธ์ระหว่างกันกับตัวบทที่เกิดขึ้นในรายการ ดังข้ออธิบายการสรุปผล ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติการทางวาทกรรม

1.1 การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างตัวบท (Text Production)

ผู้นำเสนอตัวบท ผลการวิจัยสรุปว่า “สถานภาพของผู้พูด” ที่ผู้นำมีตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี ถือว่ามีอำนาจในการนำเสนอเนื้อหา มีอิทธิพลต่อการสร้างความหมาย ใช้อำนาจการสื่อสารโดยตรง ที่จะกล่าวถึงในด้านที่เกิดประโยชน์แก่ตนเอง นอกจากนี้ยังสร้างความเชื่อถือแก่ผู้ฟังได้ง่าย เพราะคนทำงานย่อมอธิบายการทำงานของตนเองได้ดี ละเอียดย และตรงตามความเป็นจริงมากกว่าการมอบหมายให้ผู้อื่นพูดแทน และในส่วนของ “ความสามารถในการสื่อสาร” พบว่า นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นผู้ที่มีทักษะในการสื่อสารภาษาไทยที่ดี ด้วยความเป็นนักวิชาการมาก่อนมีส่วนส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีทักษะการพูดอย่างชัดถ้อยชัดคำ ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีการสอดใส่หลักการและเหตุผลของสิ่งที่พูด ผ่านการศึกษาเล่าเรียนในสถาบันชั้นนำ มีมาตรฐานทั้งในและต่างประเทศ และเมื่อบวกกับความเป็นนักการเมืองที่มีอายุการทำงานทางการเมืองที่มีระยะเวลาคนหนึ่ง ทั้งหมดนี้รวมกันเป็น ความพร้อมในการสื่อสารที่ประกอบไป

ด้วย ความรู้ ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือ ที่จะส่งผลให้การสื่อสารต่างๆ เกิดประสิทธิภาพได้ ง่ายตาย ประสบความสำเร็จตามเจตนาของผู้สร้างวาทกรรมได้

การนำเสนอประเด็น ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสัทธา มีการนำเสนอประเด็นใน 2 ลักษณะคือ

1. งานของรัฐบาลตามนโยบายทั่วไป ที่จะเป็นการบอกเล่าถึงการทำงานของรัฐบาล ทั้งใน ส่วนของการบริหารประเทศ การดำเนินการตามโครงการต่างๆ ทั้งที่กำลังดำเนินการและที่สำเร็จ แล้ว ตลอดจนปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ ของประชาชน

2. งานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง เป็นการกล่าวชี้แจงถึงสิ่งที่ เกิดขึ้น ที่ด้านหนึ่งเป็นการกล่าวในลักษณะของการอธิบายด้วยหลักการและเหตุผลทางกฎหมาย ตลอดจนการเร่งดำเนินการฟื้นฟูประเทศ แต่อีกด้านหนึ่งเป็นการกล่าวถึงการกระทำที่ผิดกฎหมาย มากมายหลายกรณี ซึ่งล้นตีความหมายได้ว่าเป็นการกระทำของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงซึ่งหมายถึง อำนาจในการคัดเลือกประเด็นตามแต่ที่ตนเองต้องการนำเสนอ และเลือกที่จะกล่าวในสิ่งที่ ประชาชนต้องการรับทราบ

รูปแบบการสื่อสาร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสัทธา มีรูปแบบการสื่อสาร 2 ลักษณะคือ

- การสื่อสารทางเดียว โดยปรากฏในช่วงแรกที่นายกรัฐมนตรีดำเนินรายการแต่เพียงผู้ เดียว ซึ่งสามารถควบคุมประเด็นการสื่อสารได้ มีอำนาจทางวาทกรรม สร้างความหมายเพื่อชักจูง โน้มน้าว ให้เชื่อถือ คัดลอกตาม เห็นด้วย ตลอดจนให้ความชอบธรรมในการดำเนินการต่างๆ ของ นายกรัฐมนตรีได้

- การสื่อสารสองทาง ปรากฏในช่วงสนทนาถาม-ตอบ แสดงให้เห็นถึงการเปิดรับฟังความ คิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ตัวนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตามรายการเน้นไปที่การ สื่อสารทางเดียว ซึ่งเป็นช่วงหลักของรายการ ซึ่งแม้ว่าช่วงของการสนทนาจะเข้ามาถ่วงดุลอำนาจ การสื่อสารทางเดียว แต่ด้านหนึ่งนายกรัฐมนตรีก็สามารถใช้อำนาจของผู้ดำเนินรายการควบคุมประเด็น คำถามได้ หรือแม้หากควบคุมไม่ได้ แต่ผู้สร้างวาทกรรมในฐานะของผู้ตอบคำถาม ยังจะสามารถ

สร้างความหมายต่างๆ ออกมาได้ด้วยทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัว การใช้ภาษาแบบกึ่งทางการเข้าใจง่าย การอ้างอิงข้อมูลที่มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้

อย่างไรก็ดี การเปิดให้ประชาชนส่ง SMS แสดงความคิดเห็นและตั้งข้อซักถาม และยังมีช่องทางในการสื่อสารกับนายกรัฐมนตรีทางหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หน้า 2 ของทุกวันศุกร์ โดยนายกรัฐมนตรีจะตอบคำถามที่ประชาชนส่งเข้ามา สะท้อนถึงการสร้างการมีส่วนร่วม แต่ผู้วิจัยพบว่าในส่วนของ SMS อาจเป็นการสื่อสารทางเดียวจากประชาชนสู่นายกรัฐมนตรี เพราะนายกรัฐมนตรีอาจไม่สามารถตอบคำถามได้ ขณะที่ในส่วนของการตอบคำถามในหน้า 2 ทุกวันศุกร์ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ จะเป็นการตอบคำถามสั้นๆ ซึ่งคำถามนั้นได้ผ่านการคัดเลือกจากทีมงานของทางรายการ ก่อนที่นำเสนอลงหนังสือพิมพ์ดังกล่าว ซึ่งหมายความว่าอาจมีการนำเสนอแต่คำตอบที่สร้างผลดีให้แก่ตนเองเพื่อหวังผลทางการสื่อสารตามเจตนาในการสร้างวาทกรรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในช่วงสามเดือน คือ เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ที่มีสถานการณ์การชุมนุม ผู้วิจัยพบว่าสามารถแยกกลุ่มเป้าหมายออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มเป้าหมายหลัก เป็นประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่เกิดเหตุโดยตรง ย่อมต้องการที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากนายกรัฐมนตรีมากเป็นพิเศษ
2. กลุ่มเป้าหมายรอง คือ ประชาชนคนไทยโดยทั่วไปในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ที่สนใจในความเป็นไปของบ้านเมือง

1.2 การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริโภคตัวบท (Text Consumption)

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ว่าในกระบวนการบริโภคตัวบทก็มีความสัมพันธ์ระหว่างกันกับกระบวนการสร้างตัวบท ทั้งนี้ ในกระบวนการนี้ประกอบด้วย

ก. การแพร่กระจายของวาทกรรม สามารถสรุปได้จาก

- ช่องทางการสื่อสาร
- ลักษณะการนำเสนอรายการ

ช่องทางการสื่อสาร สรุปได้ว่า การนำเสนอทางสื่อโทรทัศน์ และออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) สามารถเข้าถึงผู้รับสารได้เป็นจำนวนมาก และยังให้ทั้งภาพและเสียง นอกจากนี้การออกอากาศวันอาทิตย์ เวลา 9.00 น.-10.00 น. เป็นวันหยุดพักผ่อน กลุ่มเป้าหมายสามารถตื่นนอนมารับชมได้ และยังส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่ผู้นำเสนอว่าเป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็ง โดยไม่มีวันหยุด หรือไม่เห็นแก่การต้องตื่นนอนตอนเช้า ทั้งหมดนี้สามารถส่งผลที่ดีแก่การสร้างวาทกรรมไปด้วย

ลักษณะการนำเสนอ สรุปได้จากจุดเด่น 2 ประการ คือ ประการแรก รูปแบบการนำเสนอที่แบ่งเป็นสองช่วงรายการ ช่วงแรกจะเป็นการรายงานการทำงานของรัฐบาล นำเสนอเพียงคนเดียว ซึ่ง สามารถสร้างความสนใจจากประชาชนที่มีความชื่นชอบในตัวนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ให้ติดตามรับชมรายการ และช่วงที่สอง การเชิญพิธีกรรับเชิญเข้ามาสัมภาษณ์พูดคุย และเปลี่ยนสถานที่ถ่ายทำเป็นบางครั้ง สามารถสร้างความน่าสนใจที่จะติดตามรับชมได้มาก สร้างการมีส่วนร่วม ดังนั้นจึงส่งผลต่อประสิทธิภาพในการใช้อำนาจทางวาทกรรม เกิดความชอบธรรมในการกระทำการต่างๆ ได้ ประการที่สอง พิจารณาจาก “ลักษณะตัวสื่อ” ซึ่งประกอบด้วยส่วนของ “วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบกึ่งทางการ” ของ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีความสุภาพ ใช้รูปประโยคที่มีโครงสร้างตามหลักการและเหตุผล แต่ก็ไม่ซับซ้อน เพราะถ้อยคำที่ใช้เป็นระดับสามัญ สอดแทรกภาษา สรรพนามที่ใกล้ชิดระหว่างความเป็นผู้บริหารประเทศกับประชาชน ส่งผลให้เกิดความใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร นอกจากนี้ยังมี “วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบอ้างอิงหลักฐานด้วยข้อมูลตัวเลข และแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ และมีการสื่อสารพูดคุยแบบจัดเรียงประเด็นตามหมวดหมู่ เรียงลำดับตามความสำคัญของปัญหา และเรียงลำดับตามความสนใจของประชาชน ดังนั้น วิธีการนำเสนอทั้งหมดนี้เป็นจุดเด่นของการนำเสนอของรายการที่ผลเสริมให้เกิดความใกล้ชิดเป็นกันเองกับนายกรัฐมนตรี แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือของวาทกรรมที่นายกรัฐมนตรีสร้างขึ้นมา เพื่อกำกับให้เกิดเป็นชุดความหมายต่างๆ ในการสื่อสารไปยังประชาชนผู้รับสาร

ข. ระบบความคิดของผู้รับสาร

1. การนำเสนอรายการที่ผู้นำเป็นผู้สื่อสารบอกเล่าการทำงานด้วยตนเองไม่ใช่ตัวแทน

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และ คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน มีความคิดตรงกันว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่ดี นายกรัฐมนตรีควรบอกเล่าถึงการทำงานให้ประชาชนได้รับทราบ

2. ความเหมาะสมที่จะต้องมีรายการรูปแบบนี้ในทุกๆ รัฐบาล

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นตรงกันว่า รายการลักษณะนี้ควรมีในทุกๆ รัฐบาล เพราะผู้นำควรมีโอกาสบอกกล่าวถึงการทำงานโดยตรงด้วยตนเอง

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน มีความคิดเห็นว่าจะไม่ถึงกับจำเป็นที่จะต้องมีทุกรัฐบาล เพราะนายกรัฐมนตรีสามารถที่จะใช้สื่ออื่นๆ เป็นช่องทางสื่อสารได้ตลอดเวลา

3. การแก้ไขข้อบกพร่องบางส่วน

รูปแบบรายการ

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง เสนอแนะว่าควรมีการลงพื้นที่ที่อยู่ในต่างจังหวัดที่ห่างไกลให้บ่อยครั้งขึ้น

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน เสนอแนะว่าไม่ควรจะมีช่วงพิธีกรรมตอบเพราะมีเนื้อหาทางการเมือง และควรที่จะลดเวลารายการลงไปอีกเล็กน้อย และไม่ควรมีประเด็นทางการเมืองในรายการนี้

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน เสนอแนะว่าควรปรับลีลาการนำเสนอให้ดึงดูดผู้ชมให้สนใจติดตามรายการมากกว่านี้

การนำเสนอประเด็นในสถานการณ์ปกติ

สรุปได้ว่า ทั้งสามท่านเห็นตรงกันว่าไม่ควรมีประเด็นทางการเมืองในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ แต่ควรจัดเวลากรอบ หรือจัดเป็นรายการพิเศษเป็นการเฉพาะ

การนำเสนอประเด็นในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีความคิดเห็นว่า สมควรที่จะมีการรายงานสถานการณ์การชุมนุม เพราะเป็นเรื่องสำคัญระดับประเทศ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องบอกกล่าว และเป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีอยู่แล้วที่จะต้องชี้แจงเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มองว่าการออกมาบอกกล่าวของนายกรัฐมนตรีในเหตุการณ์การชุมนุมความขัดแย้งทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดี แต่ได้สิ่งที่บอกกล่าวไปนั้น ประชาชนอาจเชื่อและไม่เชื่อซึ่งขึ้นกับเนื้อหา

คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน เห็นว่านายกรัฐมนตรีไม่ควรนำมากล่าวในรายการนี้ เพราะสื่อมวลชนทั่วไปได้นำเสนอแล้ว เพราะสื่อมวลชนทั่วไปมีการนำเสนออยู่แล้ว และอาจไปสร้าง ความขัดแย้งทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น นายกรัฐมนตรีควรนำเสนอเรื่องนี้ในการให้สัมภาษณ์สื่อตามปกติประจำวัน

2. ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม

ในส่วนของปฏิบัติการทางสังคมและวัฒนธรรม พบว่า บริบท หรืออิทธิพลทางสังคมที่เกิดขึ้นรายล้อมปฏิบัติการทางวาทกรรม ณ ช่วงเวลาขณะนั้น มีส่วนต่อความสัมพันธ์ในการสร้างวาทกรรมรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ให้อยู่ในกรอบของ

- วาทกรรมในระบบสังคมและการเมือง
- วาทกรรมในระบบกฎหมาย
- วาทกรรมในระบบวัฒนธรรม

ทั้งนี้ ปฏิบัติการของสังคมโดยรวม (Sociocultural Practice) ที่มีส่วนในการกำหนดขอบเขตการนำเสนอความหมายในการกล่าวในรายการ หรือทำให้การนำเสนอวาทกรรมเป็นในแนวทางที่สังคมวางระบบไว้ คือ การเลือกนำเสนอวาทกรรมในความต้องการเปิดรับของประชาชนที่อยู่ภายใต้บริบทสังคมในขณะนั้น ดังนั้น ทั้งสามส่วนนี้จึงเป็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันและกัน

2. สรุปผลการศึกษาถึงวาทกรรมที่สะท้อนการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม–พฤษภาคม 2553”

ก. วิธีการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ในส่วนของ “จุดจูงใจในสาร”

จากการศึกษา พบในวาทกรรมชุดต่างๆ สรุปผลได้ว่านายกรัฐมนตรีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้สร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยใช้จุดจูงใจต่างๆ 6 ประเภท เรียงลำดับตามจำนวนประเด็นที่ปรากฏ ได้ดังนี้

จุดจูงใจด้านอารมณ์

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง
2. วาทกรรมว่าด้วยการปฏิบัติทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม
3. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง
4. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง
5. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง
6. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลก
7. วาทกรรมว่าด้วยการปฏิบัติที่กระชับวงล้อม
8. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน
9. วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน
10. วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย
11. วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ
12. วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย
13. วาทกรรมว่าด้วยความเสียหายของประเทศจากการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง

จากวาทกรรมทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่า พบประเด็นที่ผู้สร้างสารนำเสนอใน “จุดจูงใจด้านอารมณ์” ซึ่งโดยภาพรวมแล้วสามารถแบ่งเป็น

1. ประเด็นที่กล่าวเพื่อชี้แจงแนวทางการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง เสริมภาพลักษณ์และสร้างความชอบธรรมให้กับนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล
2. ประเด็นที่กล่าวถึงการชุมนุมมีการกระทำที่ผิดกฎหมาย ไม่ถูกต้องตามกรอบของสังคม การนำเสนอข่าวสารที่เป็นเท็จในการปราศรัยบนเวที กลุ่มติดอาวุธในกลุ่มผู้ชุมนุม การพกพาอาวุธซึ่งมีลักษณะ ลดความน่าเชื่อถือ ทำลายความชอบธรรมของผู้ชุมนุม

ทั้งนี้ เพราะการกล่าวโดยเจืออารมณ์เพื่อบรรยายสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงการชุมนุม ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีการโน้มน้าวใจในเวปไซต์ www.pm.go.th พบว่ามีการแสดงน้ำเสียงและบรรยายสถานการณ์ที่เคร่งเครียดจริงจัง หรือการแสดงออกทางอวัจนสารต่างๆ และเชื่อมโยงความคิดที่เสนอหรือหมายถึงความหมายต่างๆ ที่สร้างเข้ามา ให้สอดคล้องกับอวัจนสาร ดังนั้นจึงสามารถเข้าใจอารมณ์ได้ ส่งผลให้ผู้ชมรายการคล้อยตามได้

จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจ

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง
2. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล
3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม
4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง
5. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง
6. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง
7. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง
8. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการระงับวงล้อม
9. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน
10. วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน
11. วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ
12. วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย

จากวาทกรรมทั้งหมดข้างต้นสรุปได้ว่า พบประเด็นที่ผู้สร้างสารนำเสนอใน “จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจ” ซึ่งโดยภาพรวมแล้วสามารถแบ่งเป็น

1. ประเด็นที่กล่าวในเรื่องของการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต การชี้แจงการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ เพื่อ เสริมภาพลักษณ์ และสร้างความชอบธรรมให้กับนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล

2. ประเด็นที่กล่าวถึงการชุมนุมที่มีการกระทำที่ผิดกฎหมาย ก่อความรุนแรง ซึ่งมีลักษณะลดความน่าเชื่อถือ ทำลายความชอบธรรมของผู้ชุมนุม

เพราะเป็นการสร้างความรู้สึกลงในส่วนตัวที่อยู่ในสำนึกของประชาชน เช่น ความรักชาติ ความรักในเพื่อนมนุษย์ ความรักสงบ ค่านิยมต่างๆ ดังนั้นจะเห็นว่าการที่นายกฯ กล่าวถึงประเด็นเหล่านี้มาก เพราะการกล่าวในหลักการทางจริยธรรมที่สังคมโดยรวมให้ความเชื่อถือ เป็นสิ่งที่ผู้กล่าวมักได้รับความสนับสนุน เห็นด้วย และคล้อยตามได้ง่าย ส่งผลให้ประชาชนจะให้ความเชื่อถือ การนำเสนอสารต่างๆ ที่นายกรัฐมนตรีกล่าวออกมาในรายการ ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ กับผู้ชุมนุม

จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง
2. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม
3. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง
4. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง
5. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม
6. วาทกรรมว่าด้วยมาตรการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง
7. วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม

จากวาทกรรมทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่า พบประเด็นที่ผู้สร้างสารนำเสนอใน “จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว” ซึ่งโดยภาพรวมแล้วสามารถแบ่งเป็น

1. ประเด็นที่กล่าวในเรื่องของการชุมนุมที่มีการกระทำที่ผิดกฎหมายร้ายแรง มีลักษณะของการก่อการร้าย ใช้อาวุธ ซึ่งทั้งหมดสร้างภาพลักษณ์ในทางลบแก่ผู้ชุมนุม

2. ประเด็นที่กล่าวถึงการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลกับการชุมนุมที่ผิดกฎหมาย สร้างภาพลักษณ์ด้านดีและความชอบธรรมให้แก่รัฐบาล

ทั้งนี้การใช้จุดจูงใจในด้านความกลัวเป็นการสร้างสารให้ผู้รับสารเกิดความกังวลใจต่างๆ นอกจากนี้ความสัมพันธ์ของหัวข้อของการโน้มน้าวใจ ก็สัมพันธ์กับระดับความกลัวที่จะใช้กับผู้รับสาร คือ ถ้าผู้รับสารรู้สึกว่าตัวเองเกี่ยวข้องกับหัวข้อนั้น เช่น ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน ผู้ส่งสารก็สามารถใช้จุดจูงใจนี้มาโน้มน้าวใจผู้รับสารได้

จุดใจโดยใช้ความโกรธ

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง
2. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชก้วงล้อม

เป็นการสร้างความรู้สึกไม่พอใจให้ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง และมีความโกรธเคืองในการกระทำต่างๆ ส่งผลให้ผู้รับสารไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมครั้งนี้ ตลอดจนยังเห็นด้วยและหันมาสนับสนุนการกระทำต่างๆ ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐบาล

จุดจุดใจโดยใช้รางวัล

1. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล
2. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

เพราะทำให้ผู้รับสารรู้สึกดี ฟังพอใจ และคาดหวังผลบางอย่างจากคำพูดเหล่านั้น เนื่องจากสิ่งที่พูดมานั้นมีผลประโยชน์แก่ตัวผู้รับสารเอง ทั้งประชาชนในกลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรง และประชาชนทั่วไป รู้ว่าแม้จะเป็นสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง แม้รัฐบาลจะมีภารกิจแก้ปัญหามาจากการชุมนุมแล้ว รัฐบาลยังไม่ปล่อยปละละเลยในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน ดังนั้นสิ่งเหล่านี้จึงส่งผลด้านบวกที่ประชาชนจะให้ความเชื่อถือ ค่อยๆ ตามการนำเสนอสารต่างๆ ที่นายกรัฐมนตรีกล่าวออกมาในรายการ

จุดจุดใจโดยใช้อารมณ์ขัน

พบในวาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ซึ่งประเด็นที่พบมีประเด็นเดียว คือ ประเด็นข้อเสนอต่างๆ ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) จะต้องมี การพูดคุยกันด้วยเหตุผลก่อน ทั้งนี้เพราะสร้างสารที่สร้างความชอบธรรมที่แฝงความหมายในการลดความน่าเชื่อถือของคู่ตรงข้าม ในที่นี้คือแกนนำคนเสื้อแดง ที่หากสามารถทำลายความน่าเชื่อถือได้แล้ว ในการกระทำส่วนอื่นๆ ของแกนนำผู้ชุมนุม ตลอดจนการดำเนินการของผู้ชุมนุมทั้งหมด ย่อมได้รับผลกระทบขาดความน่าเชื่อถือไปด้วยโดยปริยาย

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาถึงการโน้มน้าวใจโดยการใช้อยุทธวิธีต่างๆ แล้ว ผู้วิจัยพบว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีการนำเสนอประเด็นที่สะท้อนการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจที่เน้นไปที่การบอกเล่า นำเสนอเนื้อหาที่สร้างภาพลักษณ์ด้านบวก สร้างความชอบธรรมให้กับรัฐบาล ซึ่งพบในการใช้อยุทธวิธีโดยใช้รางวัล จุติคุณใจโดยใช้ความกลัว จุติคุณใจโดยใช้แรงจูงใจ จุติคุณใจด้านอารมณ์ เพราะแม้ว่าใน 3 เดือนที่ผู้วิจัยทำการศึกษา จะเป็นช่วงเวลาแห่งความขัดแย้งทางการเมือง แต่นายกรัฐมนตรียังคงเน้นไปที่การดำเนินงานต่างๆ ของรัฐบาลที่จะส่งผลดีแก่ประชาชน การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง การฟื้นฟูประเทศชาติ ซึ่งจะสามารถเรียกร้องให้ได้รับความชอบธรรมในการบริหารงานมากกว่าการมุ่งแต่จะกล่าวโจมตีคู่ตรงข้าม

แต่ประเด็นที่มีเนื้อหาสาระที่มีลักษณะโน้มน้าว โจมตี ทำลายความน่าเชื่อถือของคู่ตรงข้าม นำเสนอเนื้อหาที่สร้างภาพลักษณ์ด้านลบ ทำลายความชอบธรรมผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง มีการกล่าวในจุติคุณใจต่างๆ หลายชุดเช่นเดียวกัน คือ พบในการใช้อยุทธวิธีด้านอารมณ์ จุติคุณใจโดยใช้แรงจูงใจ จุติคุณใจโดยใช้ความกลัว จุติคุณใจโดยใช้ความโกรธ และจุติคุณใจโดยใช้อารมณ์ขัน ทั้งนี้ เพราะในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง นายกรัฐมนตรีจำเป็นต้องกล่าวถึงการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง อย่างไรก็ตาม เนื้อหาเหล่านี้ ยังคงมีสารที่สะท้อนภาพลักษณ์ด้านบวก และความชอบธรรมในการปฏิบัติการต่างๆ ของรัฐบาลไปด้วยเสมอ

ข. สรุปผลการศึกษา “การสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ” โดยการวิเคราะห์การอ้างเหตุผลแบบ สตีเฟน ทูลมิน

จากการศึกษาวาทกรรมชุดต่างๆ สรุปผลได้ว่านายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้สร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยใช้การแสดงผลตามแบบจำลองการอ้างเหตุผลของสตีเฟน ทูลมิน 6 ประเภท เรียงลำดับตามจำนวนที่ปรากฏ ได้ดังนี้

การอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไป

พบในประเด็นต่างๆ เช่น ประเด็นการขึ้นดำรงตำแหน่งของ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, ประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทหารและเจ้าหน้าที่ตำรวจ, ประเด็นการใช้อุบายทางความมั่นคงเป็นเครื่องมือทางการเมือง, ประเด็นความเกี่ยวข้องระหว่างรัฐบาลกับการทำรัฐประหารเมื่อ 19 กันยายน 2549 ของฝ่ายทหาร, ประเด็นอำมาตยาธิปไตย, ประเด็นงบประมาณประจำปี 2554, ประเด็นข้อเสนอของกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ฯลฯ

ทั้งนี้ ในเนื้อหาของประเด็นเหล่านี้ ประกอบไปด้วยการกล่าวอ้างเหตุผลจากที่ได้รับการยอมรับใน เช่น การทำงานในนามของประธานอาเซียน, การอ้างความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่ทหาร, การอ้างการพิจารณาตัวอภิวายस्थ्यปัญญาณเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง, การอ้างการสนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นการโน้มน้าวใจ ด้วยวิธีการยกตัวอย่างข้อสรุปที่เป็นแนวคิด ความเชื่อ ค่านิยม ที่สังคมนั้นๆ ยอมรับ ซึ่งสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารได้ในระดับดี เพราะเป็นแนวทางที่เป็นหลักการสามัญ ที่ทุกคนพึงปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลตามความต้องการของผู้พูด ในการสร้างความหมายออกมาเป็นการโน้มน้าวใจดังข้างต้น

การอ้างเหตุผลโดยใช้สัญญาณบางอย่าง

พบในประเด็นต่างๆ เช่น ประเด็นความไม่ชัดเจนของข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.), ประเด็นข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) ให้นายกรัฐมนตรียุบสภา, ประเด็นการเจรจา, ประเด็นเหตุระเบิดที่กระทรวงกลาโหม และการยิงปะทะกันที่โกลด์เวย์, ประเด็นความเกี่ยวโยงระหว่างผู้ชุมนุมกับกลุ่มต่างๆ, ประเด็นการล้มแผนปรองดอง, ประเด็น พล.ต. ชัตติยะ สวัสดิผล (เสธ.แดง) และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นผู้ที่ต้องการล้มแผนปรองดอง ฯลฯ

ทั้งนี้ ในเนื้อหาของประเด็นเหล่านี้ ประกอบไปด้วยการอ้างเหตุผลโดยการใช้นสัญญาณบางอย่าง เช่น การอ้างความไม่ชัดเจนของการพูดจาปราศรัยของแกนนำผู้ชุมนุมบางคน, การแสดงความกังวลต่อเหตุการณ์หลังประกาศยุบสภาฯ ว่าความขัดแย้งจะยังไม่จบ, การตั้งข้อสังเกตว่าการเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรียุบสภาฯ ของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ยังมีเรื่องอื่นอยู่เบื้องหลัง, การอ้างทำที่ไม่ยอมเจรจาของแกนนำคนเสื้อแดงที่ต้องการทำตามคำสั่งของอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร, การอ้างเหตุระเบิดต่างๆ, การอ้างความเชื่อมโยงของการชุมนุมของนักการเมืองฝ่ายซ้าย พล.ต. ชัตติยะ สวัสดิผล และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดมีลักษณะของการยกเอาหลักฐานต่างๆ มาอ้างที่มีลักษณะคล้ายกับการสืบสวน ทั้งนี้เพื่อโน้มน้าวใจให้เห็นว่าการกระทำต่างๆ ของผู้ชุมนุมที่ไม่เป็นการดีต่อสังคมและประเทศชาติ มีการกระทำที่ผิดกฎหมาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถทำลายความชอบธรรมของการชุมนุมไปด้วย

การอ้างเหตุผลโดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่

พบในประเด็นต่างๆ เช่น ประเด็นเศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้น, ประเด็นคลิปเสียงนายกรัฐมนตรี, ประเด็นการสลายการชุมนุมเมื่อเมษายนปี 2552, ประเด็นศาลวินิจฉัยการชุมนุมที่ขัดต่อกฎหมาย, ประเด็นการต่ออายุการใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 (พ.ร.บ. ความมั่นคง), ประเด็นขอบเขตปฏิบัติการของรัฐบาล, ประเด็นการปฏิรูปประเทศไทย, ประเด็นความเข้าใจผิดเกี่ยวกับแผนปรองดอง, ประเด็นผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนปรองดอง, ประเด็นการดำเนินการของรัฐบาลได้รับการสนับสนุนจากนานาชาติ, ประเด็นการบัญญัติคำว่า “ก่อการร้าย”

ทั้งนี้ในเนื้อหาของประเด็นเหล่านี้ ประกอบไปด้วยการอ้างเหตุผลโดยอำนาจหน้าที่ เช่น การอ้างถึงคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, การอ้างถึงกองทุนหลักฐาน แพทย์หญิง คุณหญิง พรทิพย์ โรจนสุนันท์, การอ้างถึง สื่อมวลชน และ กรรมการของสภาฯ, การอ้างศาล รองนายกรัฐมนตรี สุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้รับผิดชอบฝ่ายความมั่นคง, การอ้างถึงองค์การต่างประเทศ เช่น สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN), สหภาพยุโรป (EU) หรือ ประเทศสหรัฐอเมริกา, การอ้างถึงข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติ ฯลฯ ซึ่งล้วนแล้วแต่อ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ อ้างบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังกล่าวถึง หรืออำนาจหน้าที่เกี่ยวกับประเด็นที่กำลังกล่าวถึง ทั้งนี้ ในรายการ ผู้วิจัยพบประเด็นที่ใช้การสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจโดยการแสดงเหตุผลโดยการอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่ค่อนข้างมีระดับของความน่าเชื่อถือมากพอสมควร ดังนั้น ทั้งหมดนี้จึงสามารถโน้มน้าวใจให้เกิดความเชื่อถือในการสร้างความหมายต่างๆ ผ่านตัวสาร หรือวาทกรรมนั้นๆ ได้

การอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์

พบในประเด็นต่างๆ เช่น ประเด็นการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง, ประเด็นการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551, ประเด็นการประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน, ประเด็นการควบคุมตัวแกนนำผู้ชุมนุม, ประเด็นการขึ้นดำรงตำแหน่งของ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, ประเด็นกฎหมายที่กำกับดูแลสื่อมวลชนกรณีล้วงละเมิดสถาบัน

ทั้งนี้ ในเนื้อหาของประเด็นเหล่านี้ ประกอบไปด้วยการกล่าวอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ เช่น การอ้างถึงหลักการของกฎหมายรัฐธรรมนูญ, การอ้างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคง

ภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551, การอ้างพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน, การอ้างระบบการเลือกตั้งแบบรัฐสภา, การอ้างประมวลกฎหมายอาญา ฯลฯ เพราะการอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์ เป็นการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยอ้างถึงกฎเกณฑ์ ระเบียบปฏิบัติต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานทางหลักการทางกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในสังคมนั้นๆ ซึ่งสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารได้ค่อนข้างมาก เพราะกฎระเบียบเหล่านั้นได้รับการยอมรับเป็นมาตรฐานที่ทุกคนต้องทำตาม ไม่สามารถละเมิดได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลนั้นได้ภาพลักษณ์ว่ารัฐบาลและนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ของกฎหมาย ไม่ยอมจำนนต่อการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งหมายถึงการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างขวางของกลุ่มคนเสื้อแดงนั่นเอง

การอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ

พบในประเด็นแนวทางการทำงานของเจ้าหน้าที่ และ ประเด็นการประชุมในวันที่ 19 พฤษภาคม 2553

ทั้งนี้ในเนื้อหาของประเด็นเหล่านี้ ประกอบไปด้วยการอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ เช่น การอ้างประวัติศาสตร์ ที่ในการชุมนุมมักมีเหตุปะทะกันจากความไม่เข้าใจเล็กๆ น้อยๆ และการอ้างถึงเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน 2553 ที่ในการสลายการชุมนุม มีกลุ่มติดอาวุธแอบแฝงเข้ามาทำร้ายประชาชน ดังนั้น ด้วยเหตุที่การอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ เป็นการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยมีการกล่าวเปรียบเทียบเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งเชื่อว่ามีลักษณะเหมือนกับอีกอีกเหตุการณ์หนึ่ง เพื่อโน้มน้าวใจผู้รับสารให้เห็นว่าเหตุผลของเหตุการณ์หนึ่งสามารถใช้ได้กับในอีกเหตุการณ์ ในทางกลับกัน เมื่อวิธีการที่แก้ไขสถานการณ์หนึ่งไม่สำเร็จ ดังนั้น อีกเหตุการณ์หนึ่งก็จะไม่ใช้วิธีการเดียวกันนั้น ทั้งหมดนี้เพื่อสร้างความชอบธรรมในปฏิบัติการต่างๆ ของรัฐบาล

การอ้างเหตุผลโดยอ้างหลักองค์รวม

พบในประเด็นประเทศชาติสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด ทั้งนี้ในเนื้อหาของประเด็นนี้ โดยสรุปแล้ว นายกรัฐมนตรีมีการกล่าวอ้างเหตุผลโดยการอ้างหลักองค์รวม โดยมีการกล่าวอ้างผลที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมบุคคล จะอ้างเหตุจากบุคคลหนึ่ง หรือเหตุการณ์หนึ่ง หรือสิ่งอื่นๆ เพียงสิ่งเดียวไปสู่ส่วนรวมทั้งหมด ซึ่งในที่นี้ คือ การอ้างความสงบสุขของประเทศชาติเป็นที่มาของความสุจริตทั้งหมดในสังคมโดยรวม ดังนั้น จึงสามารถโน้มน้าวใจ ได้ไม่น้อยเพราะสะท้อนว่าสิ่งที่รัฐบาลดำเนินการไป

นั้น มีเหตุผลเพื่อประโยชน์สุขของคนไทยทั้งชาติ ดังนั้น สิ่งนี้จึงมีผลในการได้รับความชอบธรรม และการสนับสนุนจากประชาชนในการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐบาล

อย่างไรก็ดี สามารถสรุปภาพรวมได้ว่า การโต้แย้งแสดงเหตุผลที่ปรากฏในรายการเชื่อมัน ประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ตามแนวคิดของสตีเฟน ทูลมิน พบว่า

ข้อมูล (Data) ข้อมูลที่นำเสนอทั้งหมดเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริงในสถานการณ์ขณะนั้น

ข้อสรุป (Claim) รายการมีข้อสรุปที่นำเสนอภาพลักษณ์ด้านบวก และความชอบธรรมในการปฏิบัติต่างๆ กล่าวคือเป็นการสรุปว่าแนวคิด แนวทางของรัฐบาลนั้นถูกต้อง ผู้รับสารควรที่จะสนับสนุนยอมรับ และให้ความเชื่อถือ

ข้อสนับสนุน (Warrants) มีการอ้างถึงประเด็นต่างๆ เพื่อสร้างน้ำหนักในการโน้มน้าวสนับสนุนให้ไปสู่ข้อสรุปของนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ จะเห็นว่านายกรัฐมนตรีนำเสนอสารที่สร้างภาพลักษณ์ด้านบวกแก่รัฐบาลโดยการใช้วิธีการโต้แย้งแสดงเหตุผล แบบ สตีเฟน ทูลมิน 5 ประเภท คือ การอ้างเหตุผลจากหลักการทั่วไป, การอ้างเหตุผลโดยอ้างผู้มีอำนาจหน้าที่, การอ้างเหตุผลจากกฎเกณฑ์, การอ้างเหตุผลโดยการเปรียบเทียบ และ การอ้างเหตุผลโดยอ้างหลักองค์รวม

พบในการนำเสนอสารที่สร้างภาพลักษณ์ด้านลบแก่ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง โดยการใช้วิธีการโต้แย้งแสดงเหตุผลใช้สัตญาณบางอย่าง ทั้งนี้เพราะการอ้างเหตุผลลักษณะนี้ มีความเที่ยงตรงน้อยกว่าการอ้างเหตุผลลักษณะอื่น และโดยพื้นฐานนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นผู้ที่มีการพูดจาในหลักการ และมีการอ้างเหตุผลต่างๆ มาอ้างอิงเสมอ ดังนั้นในการนำเสนอเนื้อหาสาระต่างๆ นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ จึงสามารถกล่าวโดยใช้การแสดงเหตุผลที่มีลักษณะน่าเชื่อถือได้มากกว่า ซึ่งจะมีผลต่อการโน้มน้าวใจผู้รับสารได้มาก

ค. สรุปผลการศึกษาวาทกรรมที่สะท้อนการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับสารกลุ่มบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ

จากการวิเคราะห์การใช้การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ สรุปได้ว่ากลุ่มผู้รับสารซึ่งเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ คือ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการหนังสือเดลินิวส์, คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และ คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน มีความคิดเห็นเป็น 2 ลักษณะ คือ ความคิดเห็นร่วม และความคิดเห็นต่าง

ความคิดเห็นร่วม

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้รับสารทั้งสามท่านมีความคิดเห็นที่สอดคล้องตรงกันอย่างชัดเจนในเรื่องของ “วัตถุประสงค์ของรายการ” ที่ต่างเห็นว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศพลีทธี ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เป็นการประชาสัมพันธ์การทำงาน และโน้มน้าวใจการดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลในช่วงการชุมนุม

ความคิดเห็นต่าง

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า แม้ว่าผู้รับสารทั้งสามท่านมีความคิดเห็นว่าเป็นการโน้มน้าวใจในเรื่องของการทำงานของรัฐบาล แต่ในการสื่อสารนั้นก็ประสบผลแตกต่างกันไป ตามสถานการณ์ของบ้านเมือง กล่าวคือ นายกรัฐมนตรีอาจโน้มน้าวใจได้สำเร็จ และไม่สำเร็จ ทั้งนี้จากเงื่อนไขของความสำเร็จในการสื่อสาร ซึ่งประกอบไปด้วย 1. ความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกันระหว่างผู้ส่งสาร 2. ความแตกต่างในเนื้อหาสาร และ 3. ความแตกต่างในช่องทางที่ใช้การสื่อสาร” สรุปได้ดังนี้

1. คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ โดยมากเห็นว่าสามารถโน้มน้าวใจได้สำเร็จ เพราะให้ความเชื่อถือแก่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

- ความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกันระหว่างผู้ส่งสาร

ในสถานการณ์ปกติ เห็นว่า สามารถโน้มน้าวใจสำเร็จ เพราะให้ความเชื่อถือแก่ ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี สามารถสร้างความเชื่อถือ หรือโน้มน้าวใจประชาชนให้เชื่อถือ เห็นด้วย และคล้อยตามในสิ่งที่พูดได้ และสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ยังคงเชื่อว่า จะโน้มน้าวใจสำเร็จ เพราะยังคงให้ความเชื่อถือแก่ ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สามารถสร้างความเชื่อถือ หรือโน้มน้าวใจประชาชนให้เชื่อถือ เห็นด้วย และคล้อยตามในสิ่งที่พูดได้ เพราะในช่วงเวลาดังกล่าว ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางอื่น ไม่สามารถเชื่อถือได้ทั้งหมด ดังนั้นข้อมูลจากนายกรัฐมนตรีสามารถเชื่อถือได้

- ความแตกต่างในเนื้อหาสาระ

ในสถานการณ์ปกติโน้มน้าวใจสำเร็จ เพราะให้ความเชื่อถือในปมหลังทางการศึกษาของ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่จบจากต่างประเทศ เป็นผู้ที่ใช้พูดจาด้วยหลักการ และเหตุผล มีความโดดเด่นในการใช้วาทศิลป์ ดังนั้น เนื้อหาในการพูด นายกรัฐมนตรีค่อนข้างประสพผลดี มีส่วนที่จะโน้มน้าวใจผู้ชมได้มากในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองโน้มน้าวใจสำเร็จ เพราะ ยังคงให้ความเชื่อถือที่นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ย่อมต้องใช้ความระมัดระวังในการ สื่อสารเป็นพิเศษ ดังนั้น เนื้อหาในการพูดจึงสามารถเชื่อถือได้

- ความแตกต่างในช่องทางที่ใช้การสื่อสาร

ทั้งในสถานการณ์ปกติ และในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เชื่อว่าโน้มน้าวใจ สำเร็จเพราะสื่อโทรทัศน์ มีผลต่อการโน้มน้าวใจเพราะผู้ชมได้เห็นภาพไปพร้อมกัน และสามารถฟังไปด้วยทำอย่างอื่นไปด้วยได้

2. คุณนฤตย์ เสกธีระ คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชน รายวัน

- ความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกันระหว่างผู้ส่งสาร

ในสถานการณ์ปกติโน้มน้าวใจสำเร็จ เพราะให้ความเชื่อถือแก่ ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ที่ สามารถสร้างความเชื่อถือ หรือโน้มน้าวใจประชาชนให้เชื่อถือ เห็นด้วย และคล้อยตามในสิ่งที่พูด ได้ แต่ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง โน้มน้าวใจไม่สำเร็จเพราะเห็นว่าช่วงนี้ถือเป็น สถานการณ์พิเศษ ที่ไม่มีใครสามารถเชื่อถือคำพูดของฝ่ายไหนได้ เนื่องจากฝั่งภาครัฐอยู่ในฐานะ

ของคู่ขัดแย้ง ดังนั้นแม้ว่าผู้พูดจะมีสถานะนายกรัฐมนตรี แต่ก็ไม่มีความเป็นกลางอย่างแท้จริง จึงถือว่าไม่สามารถให้ความเชื่อถือได้ การโน้มน้าวใจจึงไม่ประสบผลสำเร็จ

- ความแตกต่างในเนื้อหาสาระ

ในสถานการณ์ปกติโน้มน้าวใจสำเร็จ เพราะหากนำเสนอเนื้อหาสาระเป็นข้อเท็จจริงทางตัวบทกฎหมาย หลักการแห่งความถูกต้อง ย่อมสามารถเชื่อถือได้ ส่วนในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองโน้มน้าวใจไม่สำเร็จ เพราะ หากเป็นเหตุการณ์ที่บางประเด็นยังไม่มีหลักฐานและเบื้องหลังเหตุการณ์ จึงเป็นวิจาร์ณญาณของคนฟังที่จะเลือกที่เชื่อ แต่โดยรวมแล้วการโน้มน้าวใจในช่วงนี้ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะต่างฝ่ายต่างปิดกั้นข้อมูลของอีกฝั่ง และเชื่อถือเฉพาะข้อมูลของฝั่งที่ตนเองสนับสนุน

- ความแตกต่างในช่องทางที่ใช้การสื่อสาร

ในสถานการณ์ปกติโน้มน้าวใจสำเร็จเพราะมีจุดแข็ง ที่คนไทยมีพฤติกรรมกานนิยมชมชอบโทรทัศน์ ส่วนในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองโน้มน้าวใจไม่สำเร็จเพราะคนยังมีช่องทางอื่นๆ ในการรับข่าวสาร เช่น เคเบิลทีวี วิทยุชุมชน

3. คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน

- ความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกันระหว่างผู้ส่งสาร

ในสถานการณ์ปกติเชื่อว่าโน้มน้าวใจไม่สำเร็จ เพราะรายการนี้ นายกรัฐมนตรีหรือภริยา ไม่สามารถโน้มน้าวใจผู้ชมรายการได้เท่าที่ควร เมื่อเทียบกับอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร เพราะนายกรัฐมนตรีหรือภริยา ค่อนข้างไม่มีความชำนาญในการพูดจาให้จับใจประชาชน และมีบุคลิกที่ไม่ติดดินเท่าอดีตนายกฯ ส่วนในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ยังคงเห็นว่าการโน้มน้าวใจไม่สำเร็จเช่นกัน เพราะการโน้มน้าวใจให้เกิดความเชื่อถือได้นั้น ขึ้นกับหลักฐานและผลที่เกิดขึ้นจากการกล่าวสิ่งต่างๆ นอกจากนี้อีกด้านหนึ่ง ฝ่ายตรงข้ามรัฐ และสื่อมวลชน มองว่านายกรัฐมนตรีเลือกพูดเฉพาะในด้านที่เกิดประโยชน์แก่ตนเอง แต่ไม่กล่าวถึงการปฏิบัติกรกับผู้ชุมนุมที่ส่งผลให้เกิดความสูญเสียกับประชาชนคนไทยอีกกลุ่มซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม จุดนี้เองที่เป็นอุปสรรคต่อความน่าเชื่อถือของนายกรัฐมนตรีในการนำเสนอประเด็นต่างๆ

- ความแตกต่างในเนื้อหาสาระ

ในสถานการณ์ปกติเห็นว่าโน้มน้าวใจไม่สำเร็จ เพราะเห็นว่ารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่เลียนแบบรายการนายทศ ทักษิณ คู่กับประชาชน สะท้อนว่าคุณอภิสิทธิ์ ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่มีภาวะผู้นำ ซึ่งอาจมีผลต่อการโน้มน้าวใจได้ และในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ยังคงเห็นว่าโน้มน้าวใจไม่สำเร็จ เพราะนายกรัฐมนตรีก้าวข้อมูลด้านเดียว ขณะที่ปิดกั้นข้อมูลอีกด้าน

- ความแตกต่างในช่องทางที่ใช้การสื่อสาร

ไม่แน่ใจว่าทั้งในสถานการณ์ปกติ และ ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง จะโน้มน้าวใจได้สำเร็จหรือไม่ เพราะด้านหนึ่ง ช่องทางโทรทัศน์สามารถโน้มน้าวได้ในทางการเมือง ได้เนื่องจากประชาชนได้เห็นหน้าค่าตา แต่ด้านหนึ่งก็ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศชาติโดยรวม เพราะไม่คุ้มค่างับการใช้เวลา หรือ ค่าดำเนินการต่างๆ ในการออกอากาศ

3. สรุปผลการศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ ในช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553”

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก แบบกึ่งโครงสร้าง เป็นรายบุคคล กลุ่ม Key Person ที่เจาะจงไปที่สื่อมวลชน ซึ่งประกอบไปด้วย บรรณาธิการประจำโต๊ะข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ คุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ, บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน คุณนฤตย์ เสกธีระ และ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ ผู้วิจัยพบว่ารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 มีบทบาทหน้าที่ต่อสังคมไทย ดังนี้

1. คุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

- บทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสาร

เห็นว่าในสถานการณ์ปกติมีบทบาทเพราะรายการนี้บอกเล่าอธิบาย การทำงานของ นายกรัฐมนตรีและรัฐบาล ตลอดจนแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับประชาชน ให้ข้อมูลเหตุการณ์และ สภาพการณ์ต่างๆ ในสังคมและในโลก เป็นมิติใหม่ของนายกรัฐมนตรีที่หันมาใช้พื้นที่สื่อเพื่อ สื่อสารกับประชาชนโดยตรงกับคนไทย ซึ่งยังขาดการติดตามความรู้รอบด้าน และใน สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ยังคงเห็นว่ามียบทบาท เพราะเป็นพื้นที่ชี้แจงสถานการณ์ บอกกล่าวการดำเนินการต่างๆ ซึ่งนายกรัฐมนตรีควรมีโอกาสสื่อสารในสิ่งที่ตนเองกระทำในช่วง การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงหรือในช่วงสลายการชุมนุม เพื่อที่สังคมอีกข้างจักไม่ฟังความข้าง เดียวจากฝั่งตรงกันข้ามรัฐ ซึ่งอาจขาดข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้

- บทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล

ในสถานการณ์ปกติ เห็นว่ามีบทบาท เพราะรายการนี้เป็นการทำตามหน้าที่ของ นายกรัฐมนตรีที่จะชี้แจง บอกเล่าสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น และบอกเล่าในการดำเนินการต่างๆ ของ รัฐบาลและนายกรัฐมนตรี ที่จะบอกกล่าวประชาชนในภาคส่วนอื่นๆ ที่จะได้รับรู้ และช่วยกัน หาทางแก้ไข ตลอดจนช่วยกันเป็นหูเป็นตารายงานความเคลื่อนไหวต่างๆ ได้ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่เป็น ประโยชน์ ส่วนในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ก็ยังคงเห็นว่ามียบทบาท เพราะรายการนี้ เป็นช่องทางหนึ่งที่ประชาชนจะสามารถให้ความไว้วางใจในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารได้ ด้วยเหตุที่ เวลาในช่วงนั้น ไม่มีใครที่น่าเชื่อถือพอที่จะอธิบาย หรือชี้แจงสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมดต่างๆ ตรงตาม ข้อเท็จจริง

- บทบาทหน้าที่ในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม

ในสถานการณ์ปกติมีบทบาท เพราะเห็นว่ารายการนี้มีความหลากหลายมีการพยายามที่ จะสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่นๆ ซึ่งสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีใส่ใจประชาชนทุกกลุ่ม ส่วน ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ยังคงเห็นว่ามียบทบาท เพราะการดำเนินการต่างๆ ทาง กฎหมายกับผู้ชุมนุม นายกรัฐมนตรีสามารถชี้แจงข้อเท็จจริงให้ทราบได้ เพื่อไขข้อข้องใจที่ยัง คลางแคลงใจในประเด็นต่างๆ เพื่อประสานความเข้าใจความสัมพันธ์อันดีต่อกันในสังคมต่อไปได้

- บทบาทหน้าที่ในการกระตุ้นเร้า

ในสถานการณ์ปกติเห็นว่ามีบทบาท เพราะรายการนี้รายการนี้มีการผลักดันเรื่องต่างๆ ที่สำคัญในสังคม เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้มีการพัฒนามากขึ้น และในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองยังคงเห็นว่ามีบทบาท เพราะรายการนี้มีการกระตุ้นเร้า สะท้อนปัญหาต่างๆ เพื่อเรียกร้องการร่วมมือกันแก้ไข เพื่อความสงบสุขของประเทศ

2. คุณณฤศย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

- บทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสาร

ในสถานการณ์ปกติมีบทบาท เพราะรายการนี้เป็นพื้นที่ที่ใช้เพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่เกิดความเข้าใจผิด อันเป็นสิทธิ์ที่นายกรัฐมนตรีทุกคนควรที่จะได้พูด และยังเป็นตัวกระตุ้นให้นายกรัฐมนตรีเร่งดำเนินการต่างๆ ตามที่แถลงไว้ ส่วนในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองยังคงเห็นว่ามีบทบาท เพราะรายการนี้เป็นช่องทางที่ประชาชนจะเลือกเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้น และต้องการทราบข้อมูลจากนายกรัฐมนตรี เนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับสถานการณ์การประชุมทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง

- บทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล

ในสถานการณ์ปกติเห็นว่ามีบทบาท เพราะรายการนี้เป็นช่องทางที่ผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่ายบริหาร บอกกล่าวการทำงานที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน โดยไม่ต้องผ่านช่องทางอื่น ส่วนสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เห็นว่าไม่มีบทบาท เพราะนายกรัฐมนตรีหรือภริยา เวชชาชีวะ มิได้สถานะเป็นกลาง แต่เป็นฝ่ายตรงข้าม ดังนั้นข้อมูลข่าวสารอาจเชื่อถือได้หรือไม่ได้

- บทบาทหน้าที่ในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม

ในสถานการณ์ปกติ เห็นว่ามีบทบาท เพราะรายการนี้ส่งเสริมให้องค์กรต่างๆ ในประเทศไทยทุกภาคส่วน จักมีความเข้าใจในการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดเอกภาพในการทำงาน แต่ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไม่แน่ใจ เพราะในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคมจะสร้างได้มากน้อยขนาดไหน ขึ้นกับเนื้อหาสารที่กล่าว ทั้งนี้ หากมีเนื้อหาระบุว่า ต้องการให้บ้านเมืองเกิดความสงบสุข เนื้อหาส่วนนี้ถือว่ามีบทบาทในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม แต่หากเนื้อหาที่กล่าว นายกรัฐมนตรีใช้เนื้อหาที่เข้าข่ายยุยงปลุกปั่น ย่อมแสดงว่ามีเจตนาอย่างอื่น

- บทบาทหน้าที่ในการกระตุ้นเจ้า

ในสถานการณ์ปกติเห็นว่ามีบทบาท เพราะการกล่าวเรื่องนโยบายต่างๆ มีผลต่อการกระตุ้นความคิดอ่านของประชาชนด้านการพัฒนาประเทศ แต่ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไม่แน่ใจ เพราะรายการนี้มีการกล่าวถึงการเรียกร้องให้สังคมช่วยกันทำให้บ้านเมืองสงบสุข แต่ก็ไม่มีบทบาทกับกลุ่มผู้ฟังที่ไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล เพราะคนกลุ่มนี้จะหันไปเปิดรับข่าวสารจากสื่ออื่นแทน เช่น วิทยุชุมชน เคเบิลทีวี

3. คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน

- บทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสาร

ในสถานการณ์ปกติ เห็นว่าไม่มีบทบาท เพราะนายกรัฐมนตรีนับว่าเป็นต้องปรากฏตัวทางโทรทัศน์ทุกวันอาทิตย์ เนื่องจากมีโอกาสพบสื่อมวลชนอยู่แล้วในการสัมภาษณ์รายวันทั่วไป ส่วนในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ยังคงเห็นว่ามีบทบาท เพราะรายการนี้ไม่ควรเป็นพื้นที่รายงานความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งเป็นหน้าที่ของสื่อมวลชนโดยทั่วไปที่จําแนกเสนออยู่แล้วซึ่งในทางกลับกัน รายการนี้อาจมีบทบาทในการสร้างความขัดแย้งทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

- บทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล

เห็นว่าในสถานการณ์ปกติไม่มีบทบาท เพราะนายกรัฐมนตรีนับว่าปฏิบัติไม่สามารรถแก้ไขปัญหาได้ในหลายประเด็น ดังนั้น ประชาชนจึงไม่รู้สึกว่าจะใช้รายการนี้แสดงบทบาทการเป็นพื้นที่สอดส่องดูแล บำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชนได้อย่างไร ขณะที่ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ยังคงเห็นว่ามีบทบาท เพราะนายกรัฐมนตรียุติเฉพาะในด้านที่ตัวเองได้ประโยชน์ทางการเมือง นอกจากนี้ในช่วงหลังๆ นายกรัฐมนตรียกบทบาทความรับผิดชอบไปอยู่ที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขในสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ซึ่งส่งผลต่อภาวะผู้นำ ดังนั้น รายการนี้จึงไม่มีบทบาทในการสอดส่องดูแลและรายงานสถานการณ์ตามความเป็นจริงได้เท่าที่ควร

- บทบาทหน้าที่ในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม

ในสถานการณ์ปกติ เห็นว่าไม่มีบทบาท เพราะรายการนี้ไม่ประสบความสำเร็จในด้านความน่าสนใจของรูปแบบการนำเสนอ และลีลาของนายกรัฐมนตรีกฤษิทธิ ดังนั้นรายการนี้จึงไม่มีบทบาทมากนักในการสร้างความสัมพันธ์ในระดับภาครัฐกับประชาชน เช่นเดียวกัน ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ก็ยังคงเห็นว่ามีบทบาท เพราะนายกรัฐมนตรียังคงพูดถึงสถานการณ์เฉพาะในมุมด้านบวกของฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายทหาร สิ่งนี้อาจทำให้ผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกไม่พอใจ และในที่สุดรายการนี้จึงมีบทบาทในการเพิ่มความขัดแย้ง แตกแยกในสังคมให้มากขึ้น

- บทบาทหน้าที่ในการกระตุ้นเร้า

ในสถานการณ์ปกติเห็นว่ามีบทบาท เพราะรายการนี้มีการเปลี่ยนพิธีกร เปลี่ยนสถานที่บ่อยเกินไป จึงไม่ช่วยเสริมให้รายการน่าสนใจ และส่งผลให้ภาวะผู้นำเสื่อมลง ขณะที่ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ยังคงเห็นว่ามีบทบาท เพราะนายกรัฐมนตรียังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ในหลายๆ ประเด็น นอกจากนี้ การที่นายกรัฐมนตรีก้าวโจมตีฝ่ายตรงข้าม สิ่งเหล่านี้กลับส่งผลลบให้ประชาชนมีความรู้สึกไม่พอใจ เพิ่มความเกลียดชังผู้ชุมนุมมากขึ้น ดังนั้น รายการนี้จึงไม่มีบทบาทที่จะกระตุ้นเร้าสิ่งสร้างสรรค์ หรือคลี่คลายสถานการณ์ แต่กลับกระตุ้นให้ความขัดแย้งเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์

ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้รับสารกลุ่มบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน ต่างมีข้อเสนอแนะที่จะมีผลต่อการเสริมบทบาทหน้าที่ของรายการด้านต่างๆ เพื่อทำหน้าที่สื่อมวลชนที่น่าเสนอสาระต่างๆ และเข้าถึงผู้รับสารได้อย่างมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนี้

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

มีข้อเสนอแนะให้ปรับรูปแบบรายการ เพราะรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ ยังไม่อยู่ในความสนใจของประชาชนเท่าที่ควร ส่งผลให้ตัวรายการยังไม่สามารถสร้างแรงกระตุ้น หรือแสดงบทบาทต่างๆ ต่อสังคมอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้น รายการควรมีการปรับรูปแบบไปเรื่อยๆ เช่น ให้นายกรัฐมนตรียิ่งฟังที่ต่างๆ ให้มากกว่าการนั่งกล่าวในห้องส่ง และมีการนำเสนอเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของสังคมวงกว้าง เช่น ประเด็นที่สะท้อนปัญหาของสังคมไทยด้านต่างๆ

ที่เมื่อประชาชนรู้สึกถึงการมีส่วนร่วม ก็จะสามารถส่งผลให้รายการสามารถมีบทบาทในด้านต่างๆ ต่อสังคมมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

คุณณฤศย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหาร หนังสือนิตยสารพิมพ์ดิชนรายวัน

มีข้อเสนอเกี่ยวกับระยะเวลาของการดำเนินรายการ โดยควรลดระยะเวลาของรายการลงไป นอกจากนี้ยังเห็นว่าควรปรับเปลี่ยนเนื้อหาเป็นเรื่องทั่วไปที่ประชาชนสนใจ โดยไม่ควรมีเนื้อหาทางการเมือง เพราะรายการนี้เป็นพื้นที่รายงานการทำงานเพื่อส่วนรวม หากนำการเมืองมากล่าวในรายการย่อมสะท้อนว่า นายกรัฐมนตรีกำลังนำเสนอเรื่องที่เป็นผลประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้องมากกว่า

คุณนิภาวรรณ แก้ววากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือนิตยสารพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน

มีข้อเสนอเกี่ยวกับการปรับปรุงแบบรายการ โดยระบุว่า หากมีรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีข้อเสนอว่าไม่ควรนำเสนอ หรือรายงานความขัดแย้งทางการเมืองในรายการนี้ เพราะสถานการณ์สื่อมวลชนโดยทั่วไปมีการนำเสนออยู่แล้ว และอีกด้านอาจไปสร้างความขัดแย้งทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น แต่อีกด้านหนึ่ง คุณนิภาวรรณเห็นว่าไม่ควรมีรายการนี้เลย เพราะตามปกติ นายกรัฐมนตรีได้พบปะสื่อมวลชนอยู่แล้วในหลายๆ เวที เพราะฉะนั้นจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเฉพาะในทุกวันอาทิตย์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในหัวข้อ การวิเคราะห์ตัวบท รายการ “เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. 2553 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย โดยพบข้อสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คือ แนวคิดเรื่องวาทกรรมและการวิเคราะห์วาทกรรม, แนวคิดเรื่องสัญลักษณ์วิทยาและการสร้างความหมาย, ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ, แนวคิดเรื่องการโต้แย้งแสดงเหตุผล, แนวคิดเรื่องการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง, แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์, แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ และการใช้สื่อมวลชนของนักการเมือง, แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน ตลอดจนความเชื่อมโยงกับการศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลจากสรุปผลการวิจัยตามที่ศึกษามา เข้า

กับพยายามที่จะสะท้อนถึงคุณค่าของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ภายใต้องค์ความรู้ทางการสื่อสาร เพื่อการพัฒนา โดยนำเสนอการอภิปรายผลเป็น 3 มิติ

มิติแรก คือ อภิปรายความเชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎีในส่วนของตัวบทรายการ ซึ่งเป็นการอภิปรายการศึกษาวิจัยจากการค้นคว้า วิเคราะห์จากตัวบทรายการ การค้นคว้าเอกสารต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ทั้งหมด

มิติที่สอง คือ การอภิปรายความเชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎีในส่วนของความสัมพันธ์ผู้รับสาร ซึ่งการศึกษาปรากฏความคิดเห็นที่หลากหลาย แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล และเป็นส่วนสำคัญที่ได้ตีแผ่ถึงบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง

มิติที่สาม คือการอภิปรายความเชื่อมโยงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการกลับไปทบทวนพิจารณาว่า จากการศึกษาของผู้วิจัยที่มีแรงบันดาลใจจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายๆ งานวิจัยนั้น มีความสอดคล้องทางแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนผลการศึกษาวิจัยที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งส่วนนี้เชื่อว่าสามารถต่อยอดเชื่อมโยงไปสู่การอภิปรายผลในส่วนของ “ข้อเสนอแนะสำหรับกรวิจัย” ได้ ที่อาจนำแนวคิด ข้อค้นพบ ตลอดจนจุดอ่อนไปปรับใช้ในการศึกษาวิจัยในอนาคต

ต่อไปนี้เป็นกรอภิปรายผล ตามแนวทางข้างต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

มิติแรก – อภิปรายความเชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎีในส่วนของตัวบทรายการ

เนื่องจากในสาขาวิชานิเทศศาสตร์ แนวคิดเรื่องวาทกรรมของ “**มิเชล พูโกต์**” ซึ่ง “**ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร**” ได้ประมวลความคิด ไว้ในงานเขียนเรื่อง “วาทกรรมการพัฒนา อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณะ และความเป็นอื่น” ว่า “วาทกรรม” หมายถึง ระบบและกระบวนการในการสร้าง/ผลิต เอกลักษณะ และ ความหมาย ให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคม ขณะเดียวกันวาทกรรมยังทำหน้าที่เก็บกอดและปิดกั้นมิให้เอกลักษณะและความหมายของบางอย่างเกิดขึ้น หรือทำให้เอกลักษณะและความหมายของบางอย่างที่ดำรงอยู่แล้วในสังคมเลือนหายไป นอกจากนี้ ในขณะที่การสร้างความหมายของวาทกรรมนั้นยังคงทำหน้าที่อยู่นั้น เวลาเดียวกัน การผลิตสารข้อความ ประโยค ล้วนปรากฏออกมาอย่างมีกระบวนการต่างๆ เพื่อทำให้ผู้รับสาร หรือ ผู้รับวาท

กรรม ให้ความเชื่อถือ เห็นด้วย และคล้อยตามความหมายของวาทกรรมเหล่านั้น ซึ่งสิ่งนี้ในองค์ความรู้ทางนิเทศศาสตร์ หมายถึง “การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ” ทั้งนี้ ในการโน้มน้าวใจที่เกิดขึ้นในบริบทที่ผู้วิจัยศึกษา ปรากฏชัดในลักษณะของการสร้างสารด้วยวิธีการใช้จุดจูงใจ และการโต้แย้งแสดงเหตุผลต่างๆ นานา ทั้งหมดก็เพื่อจุดประสงค์ที่จะทำให้เนื้อหาสาระในสารได้รับการยอมรับ อันส่งผลต่อการประพฤติ ปฏิบัติ ตลอดจนค่านิยม แนวคิดต่างๆ ตามแต่ผู้สร้างวาทกรรม หรือผู้ส่งสาร เจตนาให้เกิดขึ้น

นอกจากนี้ หากพิจารณาตาม “แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพลักษณ์” แล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากความหมายของวาทกรรมนั้นทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ กล่าวคือ เมื่อผู้ส่งสารนำเสนอชุดความหมายต่างๆ ออกมา และมีผลทำให้ผู้รับสารเห็นด้วย คล้อยตามความหมายเหล่านั้นแล้ว ภาพที่เกิดขึ้นในใจของผู้รับสารต่อสิ่งที่สารนั้นกล่าวถึง ย่อมปรากฏออกมาตามแต่ลักษณะของสารนั้นๆ เพราะ ตามแนวความคิดของของ “Daniel J Boorstin” ระบุว่า ภาพลักษณ์ในเชิงจิตวิทยาแล้ว คือ ความดีเลิศ ซึ่งไม่ใช่ของจริง จะเห็นได้จากลักษณะที่เป็นการสังเคราะห์ขึ้นมาจากองค์ประกอบหลายอย่าง เป็นสิ่งที่มีที่น่าเชื่อถือได้ เป็นภาพที่มองเห็นได้ชัดเจน ง่าย เข้าใจง่าย และสามารถเข้าใจได้หลากหลายความหมาย นอกจากนี้ยังหมายถึง การรับรู้ความจริงของปัจเจกบุคคลต่อสิ่งของ ความจริง หรือทางเลือก แล้วประเมินสิ่งเหล่านั้นว่า ดี หรือ เลว มิตรภาพ หรือสงคราม ตามแนวคิดของ “K.L Holsti”

ดังนั้น เนื้อหาสาระของประเด็นที่กล่าวในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่ผู้วิจัยศึกษา จนกระทั่งประมวลออกมาเป็นชุดวาทกรรมหลัก 3 ชุดนั้น พบว่า วาทกรรมที่สะท้อนถึงภาพลักษณ์ อัตลักษณ์ ด้านบวกของนายกรัฐมนตรี คือ วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย และ วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข ขณะที่วาทกรรมที่ส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ด้านลบแก่กลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง คือ วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย พร้อมกันนั้นยังได้สะท้อนอัตลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมว่าเป็นผู้ปกป้องประชาชนและชาติบ้านเมืองจากผู้ก่อการร้าย อีกด้วย

อย่างไรก็ดี การศึกษาของผู้วิจัยไม่เพียงค้นพบว่า ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ นายกรัฐมนตรี หรือ ผู้ส่งสาร ทำการสื่อสารด้วยวิธีการต่างๆ ได้ส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ อัตลักษณ์ ความสัมพันธ์ แล้ว ยังมีเรื่องของการนำเสนอ อุดมการณ์ ซึ่งเมื่อยึดตามที่ “กาญจนา แก้วเทพ” ระบุว่า “อุดมการณ์มีความสำคัญในการครอบงำ ที่จะส่งผลต่อความชอบธรรม” หรือตามที่ “ลิขิต ธีรเวคิน” ระบุว่าหมายถึง “การยอมรับในการได้มาซึ่งอำนาจ การดำรงอยู่ในอำนาจ ในการปกครอง การยอมรับในความสามารถในการแก้ปัญหา และประสิทธิภาพในการดำเนินการ

พัฒนาบริหารประเทศที่มีความโปร่งใส ตลอดจนการยอมรับในอุดมการณ์ การตัดสินใจในการกระทำต่าง ๆ ของผู้มีอำนาจในขณะนั้น” และเมื่อสิ่งเหล่านี้ถูกส่งผ่านมาจากผู้ที่เป็นนักการเมือง ที่ใช้สื่อมวลชนเป็นพื้นที่เผยแพร่เนื้อหาสาระที่ประกอบสร้างขึ้นมาอย่างมีกระบวนการตามข้างต้น จึงกล่าวได้ว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิลิทธิ คือการใช้กลไกอุดมการณ์ในสถาบันสื่อมวลชน เป็นเครื่องมือเพื่อแสดงให้เห็นว่า นายกรัฐมนตรีและรัฐบาลกำลังทำหน้าที่แทนส่วนรวมเพื่อเรียกร้องการยอมรับสนับสนุนจากประชาชน ซึ่งในที่นี้อาจมิได้หมายถึงการทำเพื่อประโยชน์ในการรักษาอำนาจของตนเองเพียงด้านเดียว แต่หากยึดแนวคิดของ “ดรุณี หิรัญรักษ์” ที่สรุปเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการใช้สื่อมวลชนของนักการเมืองเอาไว้ จะพบว่ายังหมายถึง การสื่อสารเพื่อให้เผยแพร่ข่าวสารที่เป็นภาพพจน์ให้กับพรรค และองค์การ การนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับบุคคล ชื่อเสียง หน้าที่การงาน ผลงานดีเด่นต่างๆ ออกสู่สังคม การเผยแพร่การทำงานของพรรค เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ และเข้าใจความเป็นมาในแต่ละเรื่อง

เมื่อนิยามของนิเทศศาสตร์พัฒนาการ (Development communication) ซึ่ง “พีระ จิตรโสภณ” กล่าวว่า นิเทศศาสตร์พัฒนาการ พัฒนามาจากทฤษฎีในการใช้การสื่อสารมวลชน เพื่อส่งเสริมเกษตรกรรมและพัฒนาชนบท เป็นแนวความคิดและแนวทางปฏิบัติใหม่ในวิชาการสื่อสาร ซึ่งเป็นความพยายามที่จะใช้กระบวนการสื่อสารและศักยภาพของสื่อต่างๆ ที่มีอยู่เป็นเครื่องมือและตัวเร่งเพื่อก่อให้เกิดผลในการพัฒนาบุคคล พัฒนาชุมชน พัฒนาชนบท และพัฒนาประเทศ ยกกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนโดยส่วนรวม ดังนั้น รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิลิทธิ จึงถือเป็นการใช้กระบวนการสื่อสารเพื่อพัฒนา ยกกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทางหนึ่ง เพราะรายการนี้มีความพยายามนำเสนอสาระข่าวสารเพื่อเมื่อรัฐบาล หรือผู้อยู่ในฐานะของนักปกครองประเทศ นำการสื่อสารมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อรายงานผลงานการปฏิบัติงานของรัฐบาล ซึ่งประกอบไปด้วยวิถีปฏิบัติ การบริหารงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ที่จะต้องแจ้งให้ประชาชน หรือผู้ที่อยู่ภายใต้การปกครองได้รับทราบ เพื่อที่ประชาชนจักได้เข้าใจและสนับสนุน ตลอดจนปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของรัฐบาล ที่อ้างเพื่อความผาสุกของประชาชนและความเจริญพัฒนาของประเทศ

อย่างไรก็ดี ข้อควรพิจารณาเป็นประการสำคัญของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มิใช่เพียงการตีแผ่ว่ารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิลิทธิ มีการเผยแพร่ว่าทศกรม ตลอดจนการทำงานตามหน้าที่ของรัฐบาลตามสถานการณ์ปกติทั่วไป โดยผ่านกระบวนการสร้างความหมาย การโน้มน้าวใจต่างๆ ซึ่งใช้พื้นที่ทางสื่อมวลชนในการนำเสนอเท่านั้น เพราะในบริบทที่ผู้วิจัยศึกษาคือ ช่วง

ความขัดแย้งทางการเมืองเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ซึ่งสังคมไทยเต็มไปด้วยปัญหาความแตกแยกทางความคิด ความเชื่อทางการเมือง กระทั่งส่งผลเป็นการชุมนุมประท้วง และจบลงด้วยการสูญเสียชีวิตเลือดเนื้อของประชาชนในสังคม ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้ยังเป็นการต่อยอดที่ชี้ชวนให้เห็นว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีการนำเสนอถึงแนวทางการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น ซึ่งเมื่อในแนวทางแก้ไขปัญหานั้นมีวิธีการที่สังคมส่วนหนึ่งไม่ยอมรับ ทั้งจากกลุ่มที่สนับสนุนคู่ขัดแย้ง และกลุ่มที่ไม่ใช่ ไม่เกี่ยวข้องกับคู่ขัดแย้ง การออกมาพูดจาผ่านทางรายการในช่วงเวลาดังกล่าว นายกรัฐมนตรีจึงใช้เป็นพื้นที่ถ่ายทอดสาร ในการโน้มน้าว ชี้แจง โต้แย้งแสดงเหตุผลต่างๆ นานาออกมา เพื่อชี้้นำให้ประชาชนเข้าใจไปในทิศทางที่นายกรัฐมนตรีต้องการสื่อสาร ให้การยอมรับในการดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลในช่วงเวลานั้น และปฏิเสธปิดกั้นความหมายของฝั่งตรงข้าม หรือคู่ขัดแย้งไปด้วยพร้อมกัน

ทั้งนี้ หากความหมายที่ออกมาจากผู้ส่งสาร หรือนายกรัฐมนตรี ปรากฏโดยผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีเป้าหมายให้เกิดผลในทางบวก ผลที่เกิดขึ้นในสังคมย่อมเป็นสิ่งที่มีความเป็นไปในทางบวก ขณะเดียวกันหากความหมายที่ออกมาจากผู้ส่งสาร หรือนายกรัฐมนตรี ปรากฏโดยผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีเป้าหมายให้เกิดผลในทางลบ ผลที่เกิดขึ้นในสังคมย่อมเป็นสิ่งที่มีความเป็นไปในทางลบเช่นเดียวกัน ดังนั้น การสื่อสารที่จะส่งผลต่างๆ ในช่วงเวลาที่สังคมมีความเปราะบางอ่อนไหว อย่างสถานการณ์ที่สังคมมีความแตกแยกอย่างรุนแรงดังกล่าว เป็นข้อควรพึงระมัดระวังอย่างยิ่งที่ผู้นำจะทำสื่อสารต่อประชาชน ดังประเด็นตัวอย่างซึ่งเกิดขึ้นในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง ที่ผู้วิจัยนำเสนอโดยสังเขปต่อไปนี้

1. ประเด็นการปะทะเปิดธนาคาร จะพบนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ปะทะเปิดธนาคารกรุงเทพ 4 สาขาในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2553 โดยนำข้อความที่กล่าวถึงการจับกุมตัวผู้วางระเบิด มาต่อท้ายด้วยสถานการณ์การชุมนุมอย่างต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ทั้งๆ ที่กรณีนี้ หากมองแยกส่วน พบว่าอาจมิได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมือง แต่อาจเป็นการก่อวินของกลุ่มคนที่ต้องการสร้างสถานการณ์ความปั่นป่วนให้เกิดขึ้น หรือเป็นไปตามที่นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ปฏิเสธเรื่องนี้ โดยระบุว่าอาจเป็นการจัดฉากของกลุ่มคนที่ต้องการใส่ร้ายคนเสื้อแดง เพื่อทำลายความชอบธรรมของคนเสื้อแดงในการชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตย

2. ประเด็นการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (พ.ร.บ.ความมั่นคง) ที่นายกรัฐมนตรีระบุเน้นว่ามีเสียงเรียกร้องให้รัฐบาลนำกฎหมายเข้ามาดูแลความสงบเรียบร้อย ดังที่ในขณะนั้น มีกระแสข่าวที่กลุ่มเอกชนเสนอให้รัฐบาลใช้กฎหมายดังกล่าว โดยเห็นว่ากฎหมายนี้เป็นการป้องกัน เป็นการควบคุมสถานการณ์ และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน ที่จะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยดีขึ้น อย่างไรก็ตามอีกด้านหนึ่งก็มีกระแสคัดค้านการประกาศใช้กฎหมายนี้ ซึ่งนายกรัฐมนตรีมิได้กล่าวถึงในรายการ ที่มีเจตนาเปิดผนึกคำแถลงคณาจารย์รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คำประกาศนักเขียนอิสระ "คนต้องเท่ากัน" ของกลุ่มนักเขียนอิสระ และนักกิจกรรมเพื่อสังคมกลุ่มต่างๆ ต่างออกมาแสดงจุดยืนต่อการชุมนุม 12-14 มีนาคม 2553 ทั้งหมดออกมาแสดงความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งคัดค้านการดำเนินการโดยใช้ความรุนแรงกับประชาชน (รายละเอียดอ่านได้จากภาคผนวก)

3. ประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง ที่นายกรัฐมนตรีระบุโดยตั้งข้อสังเกตว่า ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ยังไม่ชัดเจนพอ อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ เพราะแกนนำคนเสื้อแดงกล่าวว่า การยุบสภาเป็นเพียงหลักกิโลเมตรแรก ประเด็นนี้ผู้วิจัยพบว่า สิ่งที่แกนนำคนเสื้อแดงกล่าวเช่นนั้น สามารถนำไปตีความหมายได้หลายลักษณะ กล่าวคือ ด้านหนึ่งหลักกิโลเมตรแรกอาจหมายถึง กลุ่มคนเสื้อแดงยังมีทางเดินอีกยาวไกล เพราะเมื่อมีการยุบสภาแล้ว ย่อมต้องมีการเลือกตั้งใหม่ แล้วเมื่อมีการเลือกตั้งใหม่ ก็ต้องพิจารณาว่าเป็นการเลือกตั้งที่เป็นธรรมหรือไม่ แต่ในอีกด้านหนึ่ง นายกรัฐมนตรีต้องการสร้างความหมายว่า หลักกิโลเมตรแรกอาจหมายความว่าคนเสื้อแดงจะไม่ยุติความเคลื่อนไหว ยังมีสิ่งที่จะทำในวันข้างหน้าอีก หรือ ความหมายของคำว่าหลักกิโลเมตรแรกแปลว่า “ยังมีเรื่องอื่นอีก” จากนั้นก็นำเรื่องคำกล่าวของคนเสื้อแดงบนเวทีการชุมนุม เกี่ยวกับ “อำมาตย์ รัฐไทยใหม่ สงครามชนชั้น” มาโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งมีผลทำให้ผู้รับสารเกิดความวิตกกังวลว่า หลังการยุบสภาคนเสื้อแดงจะยังคงไม่ยุติสร้างควมวุ่นวายอีก ดังนั้นข้อนี้ผู้วิจัยเห็นว่าจุดนี้เป็นจุดที่ผู้สร้างวาทกรรมหยิบยกขึ้นมา กล่าว เพื่อลดความน่าเชื่อถือของคนเสื้อแดง และลดความชอบธรรมในการชุมนุม ตลอดจนจรรยาให้ประชาชนมีความรู้สึกไม่พอใจคนเสื้อแดงมากยิ่งขึ้น

4. ประเด็นที่นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีมีการพาดพิงคำกล่าวของตนเองเกี่ยวกับการชุมนุมเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อเหลือง ซึ่งคนเสื้อแดงมักนำมากล่าวกับผู้ชุมนุมเพื่อ discredit นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เพราะครั้งหนึ่งนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ ในฐานะผู้นำฝ่ายค้านเรียกร้องรัฐบาลสมัคร สุนทรเวช ให้ลาออก หรือยุบสภา ช่วงกลุ่มพันธมิตรฯ ชุมนุมขับไล่ แต่มาวันนี้กลับไม่ทำตามข้อเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อแดงเช่นเดียวกัน ข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรมจึงยกขึ้นมาชี้แจง เพื่อแสดง

ความจริงใจว่ามีได้กลับคำพูด หากแต่เป็นการตีความบิดเบือนของคนเสื้อแดง กล่าวคือ สิ่งที่นายกรัฐมนตรีพูดในครั้งนั้นหมายความว่า ไม่ว่าจะมีความจำเป็นเท่าไร มาเรียกร้องด้วยหลักการและเหตุผล ก็ควรที่จะสัดรับฟัง และวันนี้ ตนเองในฐานะนายกรัฐมนตรีก็กำลังรับฟังเหตุผลของข้อเรียกร้องอยู่ มิได้ปล่อยปละละเลย อย่างไรก็ตามก็ติด้านหนึ่งหากย้อนไปดูในคลิปคำกล่าวของนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ ใน www.youtube.com/watch?v=IDLbq1iwdws&feature=related ขณะเป็นผู้ดำเนินรายการ ในวันนั้นจะพบว่าสิ่งที่เคยพูดไว้ มีเนื้อหาที่บ่งชี้ว่ากำลังเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี สมคร สุนทรเวช ทำตามข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อเหลือง เพื่อความสงบเรียบร้อยของประเทศ (รายละเอียดตามภาคผนวก)

5. ประเด็น ปฏิบัติการกระชახวงล้อม ที่นายกรัฐมนตรีระบุว่าเป็นปฏิบัติการที่ได้ผลในระดับดี โดยมีข้อบ่งชี้เป็นจำนวนผู้เสียชีวิตในช่วงเช้าของวันที่ 19 พฤษภาคม ว่ามีผู้เสียชีวิตจากปฏิบัติการ 6 ราย ซึ่งปฏิบัติการกระชახวงล้อมเสร็จสิ้นไปแล้วในช่วงบ่าย หลังจากแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการได้ประกาศยุติการชุมนุม แต่ผู้สร้างวาทกรรมได้กดทับข้อมูลด้านอื่นไว้ เพราะมีข้อโต้แย้งมากมายเกิดขึ้นเกี่ยวกับปฏิบัติการกระชახวงล้อมครั้งนี้ ว่าได้คร่าชีวิตของประชาชนไปเป็นจำนวนมาก โดยหากย้อนกลับไปดูรายงานสถานการณ์จากหน้าข่าวสาร จะพบว่านับแต่เจ้าหน้าที่ทหารเข้ากระชახพื้นที่ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม กลุ่มคนเสื้อแดงและเจ้าหน้าที่ทหารได้มีการปะทะกันอยู่เกือบตลอดเวลา เช่น ในวันที่ 14 พฤษภาคม รายงานข่าวระบุว่าเจ้าหน้าที่ทหาร ยิงกระสุนเข้าไปประชาชนที่ซบรถไปตามเส้นทางถนนสาทร ช่วงบริเวณแยกไฟแดงซอยสาทร 6 หน้าโรงแรมเอฟเวอร์กรีน จนได้รับบาดเจ็บไป 1 ราย ถูกยิงเข้าบริเวณตาตุ่มข้อเท้าด้านขวา กระสุนทะลุออกอีกฝั่งหนึ่ง นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ทหารยังใช้ปืนยิงประชาชน ที่ซบรถเข้ามาตามถนนสาทร มุ่งหน้าถนนพระรามที่ 4 อีกด้วย⁹⁸ ทั้งนี้ นพ.เพชรพงษ์ กำจรกิจการ ผู้อำนวยการศูนย์เฮอร์คิวลีน รายงานตัวเลขเมื่อเวลา 22.00 น. ว่ามีจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากเหตุการณ์เจ้าหน้าที่ทหาร เข้ากระชახพื้นที่การชุมนุมคนเสื้อแดง ที่บริเวณแยกราชประสงค์ทั้งสิ้น 101 ราย เสียชีวิต 7 ราย โดยส่วนมากถูกกระสุนปืนยิงเข้าที่ศีรษะ ปาก และช่วงท้อง⁹⁹ ต่อมา สำนักข่าวต่างประเทศรายงานว่า มีผู้บาดเจ็บ 125 ราย และเสียชีวิต 10 ราย¹⁰⁰ นอกจากนี้

⁹⁸ สำนักข่าวมติชน, ทหารยิงวัยรุ่น 18 ปี ขณะชกขยี้ย. มาตามถนนสาทร (ออนไลน์), 14 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา

http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1273855780&grpId=03&catid=

⁹⁹ สำนักข่าวมติชน, กระชახพื้นที่ชุมนุม ปชช. เสียชีวิต 17 ต่างชาติ 3 รายเจ็บ 157 จนท. คุ้มภัยถูกยิงตาย-สอยข้างภาพร่วงหลายราย (ออนไลน์), 15 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา

www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1273850021&grpId=00&catid=

¹⁰⁰ 16 dead, 141 injured in Bangkok violence (ออนไลน์), 15 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา

http://www.channelnewsasia.com/stories/afp_asiapacific/view/1056754/1.html

ยังมีการรายงานผู้เสียชีวิตเพิ่มเติมในทุกๆ วัน เช่น ในวันที่ 15 พฤษภาคม ศูนย์เฮอร์คิวณ กรุงเทพมหานคร รายงานรายชื่อผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์เจ้าหน้าที่ทหารกระชับพื้นที่การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง ตั้งแต่วันที่ 14-15 พฤษภาคม ว่ามีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 24 ราย และบาดเจ็บ 187 ราย¹⁰¹ หรือจนถึงที่สุดแล้วในสถานการณ์วันที่ 19 พฤษภาคม เวลา 18.00 น. ศูนย์เฮอร์คิวณ รายงานยอดผู้บาดเจ็บ เฉพาะวันที่ 19 พฤษภาคม ตั้งแต่เวลา 06.00-18.00 น. พบว่ามีผู้บาดเจ็บ 58 ราย เสียชีวิต 6 ราย โดยมีชาวต่างชาติได้รับบาดเจ็บ 2 ราย เป็นชาวแคนาดา 1 ราย ไม่ทราบสัญชาติ 1 ราย

ดังนั้น สิ่งเหล่านี้เป็นการยืนยันว่าผู้สร้างวาทกรรมได้ปิดกั้นความหมายอีกด้านหนึ่งของปฏิบัติการกระชับวงล้อมนี้ เพราะในสถานการณ์และในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ทหารก็ยังคงปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่จำนวนมาก และมีการปะทะต่อไปอีกหลังจากแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ประกาศยุติการชุมนุม และยังคงมีผู้เสียชีวิตเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาขณะนั้นเต็มไปด้วยความสับสน และยังไม่มีการตรวจสอบแน่ชัดว่า การเสียชีวิตของกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงนั้นเป็นการกระทำของฝั่งเจ้าหน้าที่ทหารหรือไม่ เพราะหากดูจากภาพข่าว จะเห็นว่ามียุทธศาสตร์ออกมาจากอวินาศกรรม บุกเผาทำลายอาคารสถานที่ต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสิ่งนี้ถือเป็นข้ออ้างอันชอบธรรมของนายกรัฐมนตรี ในการระบุว่า การสูญเสียชีวิตของประชาชนนั้น เกิดจากน้ำมือของกลุ่มติดอาวุธชุดดำที่แฝงตัวเข้ามาในช่วงสถานการณ์ที่กำลังสับสนวุ่นวาย เช่นเดียวกับกรณีการเสียชีวิตของผู้สื่อข่าวต่างประเทศในเหตุการณ์วันที่ 19 พฤษภาคม ซึ่งนายกรัฐมนตรีระบุว่าโดนอาวุธเอ็ม 79 และโดนยิงด้วยปืน ทั้งนี้นายกรัฐมนตรียืนยันว่าอาวุธเอ็ม 79 นั้นเป็นการใช้โดยฝ่ายกองกำลังติดอาวุธ แต่กองกำลังทหาร หรือเจ้าหน้าที่ไม่มีการใช้เอ็ม 79 ดังนั้น สิ่งนี้จึงสะท้อนว่าผู้เสียชีวิตจากอาวุธเอ็ม 79 รวมถึงผู้สื่อข่าวต่างประเทศ ถูกอาวุธของกลุ่มติดอาวุธที่แฝงตัวเข้ามา มิใช่เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ทหาร

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยเห็นว่านายกรัฐมนตรีหรือผู้สร้างวาทกรรม ได้ปิดกั้นความหมายอีกด้านหนึ่ง กล่าวคือ ในการใช้อาวุธเอ็ม 79 นั้น ด้านหนึ่งเจ้าหน้าที่ทหารอาจไม่มีการใช้อาวุธชนิดนี้จริง แต่มิได้หมายความว่าในการใช้อาวุธเอ็ม 79 จะเป็นฝีมือของกลุ่มคนเสื้อแดง เพราะในช่วงความวุ่นวายไม่มีใครที่จะระบุชี้ชัดได้ว่าฝ่ายไหนใช้อาวุธอะไรบ้าง ทั้งนี้ ช่วงเวลาหลังจากนั้น ทั้งในการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลช่วงวันที่ 31 พฤษภาคม-1 มิถุนายน 2553 หรือในการแถลงการณ์

¹⁰¹ สำนักข่าวไทยรัฐ, ยอดตายพุ่ง 24 บาดเจ็บ 187 เป็นต่างชาติ 5(ออนไลน์), 15 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา

ของฝ่ายรัฐ ต่างนำเสนอข้อมูลด้านเดียวในส่วนของฝั่งตนเอง กล่าวคือ ช้างหนึ่งฝ่ายคนเสื้อแดงก็ ระบุว่ากลุ่มคนเสื้อแดงถูกใส่ร้าย บ้ายความผิด ด้วยการที่ฝ่ายความมั่นคงส่งกลุ่มคนสวมชุดดำเข้ามา กระทำการทำร้ายประชาชน เพื่อหาความชอบธรรมให้กับปฏิบัติการของตนเอง ขณะที่ช้าง รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ต่างระบุตรงกันว่า กลุ่มติดอาวุธนั้น เป็นกองกำลังที่ทางแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการได้มีการฝึกการใช้อาวุธมาเป็น ระยะเวลาหนึ่งแล้ว ดังจะเห็นว่าในช่วงสลายการชุมนุมวันที่ 10 เมษายน เจ้าหน้าที่สามารถยึด อาวุธจากคนเสื้อแดงได้เป็นจำนวนมาก แต่ยังมีอาวุธบางส่วนที่ยึดคืนกลับมาได้ไม่หมด สิ่ง เหล่านี้จึงถือเป็นความชอบธรรมที่รัฐบาล และ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) จะดำเนินการสลายการชุมนุม และกลายเป็นข้อสนับสนุนคำกล่าวของผู้สร้างวาทกรรมที่ว่า ผู้เสียชีวิตจำนวนมากเกิดหลังปฏิบัติการระดมยิงแล้ว ซึ่งเกิดจากกองกำลังติด อาวุธที่สวมชุดดำ นั่นเอง

นอกจากนี้ ยังมีชุดความหมายอื่นๆ ที่ถูกเก็บกั้นไว้ ภายใต้อาวุธวาทกรรมต่างๆ ที่ผู้วิจัย ค้นพบ จนกระทั่งสามารถสรุปได้ว่าเป็นการสื่อสารที่สะท้อนถึงความชอบธรรมของรัฐบาล และ ทำลายความชอบธรรมของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ซึ่งทั้งหมดนี้จะพบว่า ขณะที่ผู้ส่งสารนำเสนอชุด ความหมายต่างๆ ออกมานั้น แม้ว่าจะพยายามนำเสนอไปในทางที่เป็นบวก แต่ผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับ สาร สามารถแปรเปลี่ยนไปได้ตามสารที่ถูกสร้างออกมา ทั้งในทางบวก หรือทางลบได้ ขึ้นกับการ ตีความตามความคิด ความเชื่อ ประสบการณ์ของผู้รับสาร และการอ่อนไหวต่อการถูกกระตุ้นเร้า ด้วยวิธีการโน้มน้าวใจจากผู้ส่งสารที่มีอำนาจสื่อสารอยู่ในมือ ขณะเดียวกัน หากยึดเอาตาม แนวคิดของ “มิเชล พูโกต์” ที่บอกว่าหน้าที่ของ “อำนาจ” คือ การสร้างความจริง สิ่งใดที่คนมี อำนาจพูด คือ “ภาษาวาทกรรม” วาทกรรมจึงเป็นวิธีการในการดำรงรักษา อำนาจสถาบันต่างๆ โดยนำเสนอานิยามของตัวเอง กีดกันการให้นิยามของคนอื่น ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการ พิสูจน์ว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทาง การเมือง มีลักษณะของการใช้อำนาจในการสื่อสารแบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งหากเป็นความตั้งใจของผู้สร้าง วาทกรรมหรือผู้ส่งสาร ใช้อำนาจการสื่อสารที่สร้างความหมายที่ส่งผลในทางลบ ท่ามกลางสภาพ ของสังคมที่แตกแยกทางความคิด ผู้ส่งสารที่มีฐานะผู้นำ จำเป็นต้องกลับไปพิจารณาทบทวน วิธีการสื่อสารของตนเองต่อประชาชน เพื่อให้การทำหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี มีความสอดคล้อง กับ เหตุผล และความตั้งใจในการเข้ามาเป็นผู้นำรัฐบาล คือ การพัฒนาประเทศชาติต่อไป เพราะ ในการพัฒนาประเทศและสังคม ประชาชนจะต้องมีความรู้เรื่องการเมือง เพราะการเมืองเป็นเรื่อง ที่ไม่ไกลตัว ตรงกันข้ามกลับเป็นสิ่งใกล้ตัวที่แทบจะแทรกอยู่ในทุกขั้นตอนของวิถีชีวิต แต่หาก

ประชาชนเรียนรู้จากนักการเมืองในทางที่บิดเบือน การพัฒนาประเทศชาติ และสังคมจะเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมิได้

มิติที่สอง – อภิปรายความเชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎีในส่วนของกำรสัมภาษณผู้รับสาร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำกำรสัมภาษณในส่วนของความคิดเห็นของผู้รับสาร ซึ่งได้แก่ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และ คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน ทั้งนี้ ด้วยเหตุที่บุคคลเหล่านี้ นอกจากจะเป็นผู้บริโภครสร้างควมหมายและวาทกรรมต่างๆ เหล่านี้แล้ว ยังมีสถานะของความเป็นสื่อสารมวลชน ที่โดยบทบาทหน้าที่แล้วจะต้องมีการกลั่นกรองตรวจสอบเนื้อหาข่าวสารที่ตนเองต้องการนำเสนอ ก่อนนำออกเผยแพร่ ขณะเดียวกันในการเปิดรับข่าวสารจากแหล่งอื่น (ในที่นี้หมายถึงรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์) บุคคลเหล่านี้ย่อมต้องมีการตรวจสอบ กลั่นกรองเนื้อหาเหล่านั้นเข้ามาในระบบความคิดของตนเอง ก่อนที่จะนำไปเผยแพร่ ออกสู่สังคมต่อไปในฐานะของสื่อกลางระหว่างอำนาจรัฐกับประชาชนเช่นเดียวกัน ดังนั้น จะเห็นได้ว่า จากการศึกษาวิจัยในส่วนนี้ จึงพบข้อคิดเห็นที่มีทั้งสอดคล้อง และแตกต่างกันไป ซึ่งโดยมากจะปรากฏออกมาในลักษณะของทั้งการสนับสนุน ตำหนิ เสนอแนะให้แก้ไข และการแสดงความคิดเห็นที่มีความห่วงกังวลต่อการนำเสนอเนื้อหา หรือ การสร้างวาทกรรมต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

ทั้งนี้ จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้รับสารทั้งสามท่าน อภิปรายได้ว่า ทั้งหมดให้การยอมรับกับการเผยแพร่วาทกรรมที่ผู้ นำเป็นผู้สื่อสารด้วยตนเอง ซึ่งในที่นี้ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สามารถส่งผลต่อผู้ฟังได้ตามเจตนาของผู้ส่งสารที่สร้างวาทกรรมออกมาตามความหมายต่างๆ เนื่องจากผู้พูดเป็นผู้นำของประเทศ ประชาชนย่อมต้องการที่จะรับทราบข้อเท็จจริงจากปากของผู้ นำ มากกว่าที่จะให้บุคคลอื่นออกมาทำกำรชี้แจง บอกกล่าวแทน ทั้งนี้ โดยภาพรวมแล้ว ผู้รับสารให้ความคิดเห็นเน้นไปในส่วนของกระบวนการสร้างควมหมายของวาทกรรมในการกล่าวถึงกำรทำงานตามนโยบายทั่วไปในสถานการณ์ปกติ ซึ่งเป็นการยืนยันแนวคิดการใช้สื่อมวลชนของนักการเมืองของ “ดร.ณิ หิรัญรักษ์” ในส่วนที่ว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นในการใช้พื้นที่สื่อเพื่อหวังผลในทางการสนับสนุนแผนงานพรรคการเมือง และหน่วยงานราชการ ที่จะส่งผลต่อการประสานกำรทำงานให้เป็นเอกภาพคล่องตัว

แต่ในส่วนของการเผยแพร่วาทกรรมในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง แม้ว่า นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่ที่จะต้องออกมารายงานสถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง เพราะ เหตุการณ์นี้เป็นเรื่องสำคัญระดับประเทศ แต่ผู้รับสารได้แสดงความห่วงกังวลต่อการนำเสนอ เนื้อหา หรือ การสร้างวาทกรรมต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ว่า อาจไปสร้างความขัดแย้งเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม ทั้งนี้ ความคิดเห็นของทั้งสามท่านมีลักษณะที่ แตกต่างกันไปหลายระดับ และให้การยอมรับในการนำเสนอเนื้อหาสาระของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ แตกต่างกันไป ซึ่งผู้วิจัยอภิปรายเรียงลำดับ ได้ดังนี้

1. คุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์

ผู้วิจัยเห็นว่าคุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ ค่อนข้างให้การยอมรับ และให้ความชอบธรรม ในระดับสูง ต่อการนำเสนอเนื้อหาสาระของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในรายการเชื่อมั่น ประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ที่แม้ว่าในความคิดเห็น ส่วนตัวแล้ว ไม่ต้องการให้มีประเด็นทางการเมืองในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ แต่ควรจัดเวลาในรอบ หรือจัดเป็นรายการพิเศษออกไปเป็นการเฉพาะ แต่เมื่อบ้านเมืองมี สถานการณ์ทางการเมืองที่มีความแตกแยกรุนแรง ผู้รับสารท่านนี้จึงเห็นว่า นายกรัฐมนตรีสมควร ที่จะมีการรายงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ ตามหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี

โดยในส่วนของ แนวคิดการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ของ “อดุลย์ จาตุรงค์กุล” ได้กล่าว ว่า “การโน้มน้าวใจ และการจูงใจต่างมีความหมายที่เหมือนกัน คือ มนุษย์ใช้การสื่อสารเป็น เครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการจูงใจบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การสื่อสารเพื่อจูงใจ อันเป็น สถานการณ์ที่บุคคลที่เป็นแหล่งข่าวสารหวังที่จะให้ผู้รับสารก่อปฏิบัติการ ตอบสนองต่อข่าวสาร มี การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือเกิดอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้รับสารให้ดำเนินไปในทิศทางใด ทิศทางหนึ่ง” ซึ่งสำหรับความคิดเห็นของผู้รับสารท่านนี้ แม้จะยอมรับว่าวัตถุประสงค์ของรายการนี้ เป็นการนำเสนอเนื้อหาสาระ การทำงานของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล หรือเป็นการประชาสัมพันธ์ งานที่รัฐบาลได้ดำเนินการ แต่คุณพัฒน์พงศ์ให้ความเชื่อถือ ว่า ด้วยตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จะ สามารถสร้างความเชื่อถือ หรือโน้มน้าวใจ หรือจูงใจประชาชนให้เชื่อถือ เห็นด้วย และคล้อยตาม ในสิ่งที่พูดได้ ซึ่งแม้ว่าจะจะเป็นสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง การนำเสนอเนื้อหา หรือบอก เล่าสถานการณ์ของนายกรัฐมนตรี ย่อมเป็นสาระและข้อเท็จจริงมากกว่าช่องทางอื่นๆ ที่ไม่

สามารถเชื่อถือได้ทั้งหมด เพราะเมื่อมองไปถึงปมหลังทางการศึกษาของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่จบจากต่างประเทศ พุดจาด้วยหลักการและเหตุผล ที่สำคัญเมื่อประเทศชาติอยู่ในภาวะของความขัดแย้ง ช่วงเวลาดังกล่าวนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ย่อมต้องใช้ความระมัดระวังในการสื่อสารเป็นพิเศษ ดังนั้น เนื้อหาในการพุดจึงสามารถเชื่อถือได้ โดยเฉพาะเมื่อสื่อสารทางสื่อโทรทัศน์ ยิ่งช่วยเสริมให้การโน้มน้าวใจประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้ ในส่วนของบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ มีความคิดเห็นว่า รายการนี้มีบทบาทตรงตามแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน กล่าวคือ บทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสาร (Information) และ บทบาทในการกระตุ้นเร้า (Mobilization) ตรงตามแนวคิดของ “เดนนิส แมค เควล” (Dennis Mc Quail) ขณะเดียวกันยังมีบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล (Surveillance) และ บทบาทในการประสานสัมพันธ์ส่วนต่างๆ ของสังคม (Correlation) ซึ่งตรงกับแนวคิดของ “แฮร์โรลด์ ลาสเวลล์” (Harrold Lasswell) โดยแสดงความคิดเห็นว่า ทั้งในสถานการณ์ปกติ และในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง รายการนี้ได้ทำการบอกเล่าอธิบาย ถึงการทำงานของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล และยังเป็นพื้นที่ชี้แจงสถานการณ์ บอกกล่าวการดำเนินการต่างๆ ซึ่งนายกรัฐมนตรีควรมีโอกาสสื่อสารในสิ่งที่ตนเองกระทำการต่างๆ ในช่วงการประชุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือในช่วงสลายการประชุม เพื่อที่สังคมอีกข้างจักไม่ฟังความข้างเดียวจากแหล่งอื่น ซึ่งอาจขาดข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงมีความชอบธรรมที่จะออกมาบอกกล่าวถึงสิ่งที่ตนเองทำ ตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ

นอกจากนี้รายการนี้ยังมีบทบาทในการสอดส่องดูแลสังคมประชาชนจะรับรู้ และช่วยกันหาทางแก้ไข ตลอดจนช่วยกันเป็นหูเป็นตารายงานความเคลื่อนไหวต่างๆ ได้ ตรงตามข้อเท็จจริง ขณะเดียวกัน รายการนี้ยังสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม เพราะรายการมีการพยายามที่จะสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่นๆ และยังมีบทบาทในการไขข้อข้องใจของสังคมที่ยังคลางแคลงใจในประเด็นต่างๆ ในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งถือเป็นการประสานความเข้าใจความสัมพันธ์อันดีต่อกันในสังคมต่อไปได้ แต่ในส่วนของ บทบาทหน้าที่ในการกระตุ้นเร้าทางการเมือง คุณพัฒนพงศ์เห็นว่าพบน้อย เนื่องจากโดยมากนายกรัฐมนตรีมิได้นำประเด็นทางการเมืองมากกล่าวในรายการนี้ แต่รายการนี้มีบทบาทในการ ผลักดันเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ กระตุ้นสังคมให้กระตือรือร้นในการดำเนินการต่างๆ เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้มีการพัฒนามากขึ้น ที่สำคัญในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง รายการนี้ก็ยังมีบทบาทในการกระตุ้นเร้าสะท้อนปัญหาเพื่อเรียกร้องการร่วมมือกันแก้ไข เพื่อความสงบสุขของประเทศ

อย่างไรก็ดี จากข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าโดยภาพรวมแล้ว คุณพัฒนาพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ค่อนข้างที่จะให้การสนับสนุนรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์อย่างมาก ดังนั้น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบรรณาธิการท่านนี้จึงมีลักษณะที่เสนอเพื่อให้เกิดการแก้ไขนั้น ส่งผลต่อการเสริมบทบาทหน้าที่ของรายการด้านต่างๆ ได้อย่างมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เสนอขอให้ปรับรูปแบบรายการ เช่น นายกรัฐมนตรีควรลงพื้นที่ต่างๆ ให้มากกว่าการนั่งกล่าวในห้องส่ง และนำเสนอเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของสังคมวงกว้าง

2. คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

ผู้วิจัยเห็นว่า คุณนฤตย์ เสกธีระ ค่อนข้างให้การยอมรับ และให้ความชอบธรรมในระดับปานกลาง ต่อการนำเสนอเนื้อหาสาระของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง กล่าวคือ นอกจากมีความคิดเห็นที่ไม่ควรมีประเด็นทางการเมืองในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ แต่ควรจัดเวลาในรอบ หรือจัดเป็นรายการพิเศษออกไปเป็นการเฉพาะแล้ว ผู้รับสารท่านนี้ยังเห็นด้วยว่า รายการนี้เป็นรายการที่ดี ที่นายกรัฐมนตรีควรบอกเล่าถึงการทำงานให้ประชาชนได้รับทราบ และควรมีรายการลักษณะในทุกๆ รัฐบาล เพราะผู้นำควรมีโอกาสบอกกล่าวถึงการทำงานโดยตรงด้วยตนเอง ทั้งนี้การบอกกล่าวในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดีสามารถกระทำได้ แต่ได้สิ่งที่บอกกล่าวไปนั้น ประชาชนอาจเชื่อและไม่เชื่อ ย่อมขึ้นกับเนื้อหาที่นำเสนอ

ในส่วนของ การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ บรรณาธิการท่านนี้เห็นว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นการประชาสัมพันธ์งานที่รัฐบาลได้ดำเนินการ ตลอดจนการรายงานสถานการณ์ชี้แจงเรื่องราวของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งถือเป็นการโน้มน้าวใจ แต่หากพิจารณาจากแนวคิดของ “Bettinghaus” ที่ระบุถึง “เงื่อนไขของความสำเร็จในการโน้มน้าวใจ” ว่าประกอบไปด้วย 1. ความคล้ายคลึงกันหรือความแตกต่างกันระหว่างผู้ส่งสาร 2. ความแตกต่างในเนื้อหาสาระ และ 3. ความแตกต่างในช่องทางที่ใช้การสื่อสาร บรรณาธิการท่านนี้มีความคิดเห็นว่าเป็นสถานการณ์ปกติที่ การสื่อสารโดยผู้นำประสบความสำเร็จได้ แต่ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเป็นสถานการณ์ที่ไม่สามารถเชื่อถือคำพูดของฝ่ายไหนได้ เนื่องจากฝั่งภาครัฐอยู่ในฐานะของคู่ขัดแย้ง หรือ อีกนัยหนึ่งการโน้มน้าวใจของนายกรัฐมนตรีหรืออภิสิทธิ์ไม่ประสบความสำเร็จในช่วงนี้ ส่วนเนื้อหาสาระนั้นหากเป็นข้อเท็จจริงทาง

ตัวบทกฎหมาย หลักการแห่งความถูกต้อง ย่อมสามารถเชื่อถือได้ แต่ช่วงความขัดแย้ง ผักฝ้าย ต่างๆ ย่อมยึดมั่นในชุดข้อมูลของฝ่ายที่ตนเองสนับสนุน และปิดกั้นข้อมูลของอีกฝั่ง ดังนั้น การโหม่งน้ำไว้ในช่วงเวลาแห่งความขัดแย้งค่อนข้างไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้แม้ว่าโทรทัศน์เป็นจุดแข็งที่จะสามารถโหม่งน้ำใจผู้ชมรายการได้ ซึ่งตรงกับภารกิจของ “เบอร์โล” ที่ว่าช่องทางถือได้ว่าเป็นพาหนะนำสารไปส่งผู้รับสาร โดยนำสารไปสู่ประสาทรับความรู้สึกทั้ง 5 แต่ในสถานการณ์ความขัดแย้ง การสื่อสารจากภาครัฐอาจไม่มีผลต่อการโหม่งน้ำใจไปได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด เพราะคนยังมีช่องทางอื่นๆ ในการรับข่าวสาร เช่น เคเบิลทีวี วิทยุชุมชน

ในส่วนของบทบาทของรายการ หากยึดตาม แนวคิดของ “เดนนิส แมคเคลล” คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นที่บทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสาร (Information) เป็นพื้นที่ที่ใช้เพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่เกิดความเข้าใจผิด เช่นเดียวกับในสถานการณ์ความขัดแย้งที่รายการถือเป็นช่องทางหนึ่งที่ประชาชนจะเลือกเปิดรับข้อมูลจากนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ส่วนบทบาทในการกระตุ้นเร้า นั้น บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นที่ด้านหนึ่งรายการมีบทบาทการกระตุ้นความคิดอ่านของประชาชนด้านการพัฒนาประเทศ แต่หากเป็นช่วงความขัดแย้งรายการนี้ไม่มีผลในการกระตุ้นเร้า หรือมีบทบาทใดๆ กับกลุ่มคนฟังกลุ่มหนึ่ง คือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล เพราะคนกลุ่มนี้จะหันไปรับข่าวสารจากสื่ออื่นแทน เช่น วิทยุชุมชน เคเบิลทีวี

ส่วนบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล (Surveillance) และ บทบาทในการประสานสัมพันธ์ส่วนต่างๆ ของสังคม (Correlation) ตามแนวคิดของ “แฮร์โรลด์ ลาสเวลล์” (Lasswell. H.D.) คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นที่แม้ว่าโดยทั่วไปรายการนี้เป็นช่องทางที่ผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่ายบริหาร ซึ่งมีหน้าที่ที่จับจ้องทุกขบ่ารุงสุขของประชาชน ดูแลชีวิตความเป็นอยู่ต่างๆ มาบอกกล่าวให้กับประชาชนหลายคนได้รับทราบ และยังสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคมที่ทุกภาคส่วนจะมีความเข้าใจการทำงานไปทิศทางเดียวกันเกิดเอกภาพในการทำงาน แต่ในสถานการณ์ความขัดแย้ง บทบาทในการสอดส่องดูแล หรือ การชี้แจงเรื่องราวในสังคม อาจไม่มีผลมากนัก เพราะนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มิได้สถานะเป็นกลาง แต่เป็นฝ่ายตรงข้าม ดังนั้นข้อมูลข่าวสารอาจเชื่อถือได้หรือไม่ได้ ซึ่งหากรายการมีเนื้อหาที่พบว่านายกรัฐมนตรีมีการใช้เนื้อสารที่เข้าข่ายยุยงปลุกปั่น ย่อมแสดงว่านายกรัฐมนตรีมีเจตนาอย่างอื่น

อย่างไรก็ดี จากข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าโดยภาพรวมแล้ว คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ค่อนข้างที่จะให้การสนับสนุนรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในระดับปานกลาง ดังนั้น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบรรณาธิการท่านนี้จึงมีลักษณะที่สะท้อนว่ารายการควรปรับปรุงการนำเสนอเนื้อหา ที่ไม่ควรนำเสนอเรื่องทางการเมือง และควรลดเวลาลง โดยตัดช่วงพิธีกรถามตอบออกไป เนื่องจากช่วงนี้ค่อนข้างมีลักษณะของการโน้มนำความคิดทางการเมือง

3. คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน

ผู้วิจัยเห็นว่า คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ ค่อนข้างให้การยอมรับ และให้ความชอบธรรมในระดับต่ำ ต่อการนำเสนอเนื้อหาสาระของนายกรัฐมนตรีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง กล่าวคือ แม้ว่าโดยหลักการแล้ว บรรณาธิการท่านนี้จะเห็นด้วยว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่ดี นายกรัฐมนตรีควรบอกเล่าถึงการทำงานให้ประชาชนได้รับทราบ แต่ก็เห็นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องมีการรูปแบบนี้ในทุกๆ รัฐบาล เพราะนายกรัฐมนตรีสามารถใช้สื่ออื่นๆ เป็นช่องทางสื่อสารได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นว่าคุณไม่ควรมีประเด็นทางการเมืองในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ยิ่งหากเป็นประเด็นในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เห็นว่าไม่ควรนำมากล่าวในรายการนี้เลย เพราะสื่อมวลชนทั่วไปมีการนำเสนออยู่แล้ว นายกรัฐมนตรีควรนำเสนอเรื่องนี้ในการให้สัมภาษณ์สื่อตามปกติประจำวัน

ในส่วนของการประชาสัมพันธ์ โน้มน้าวใจ อันเป็นลักษณะการสื่อสารที่พยายามชักจูงเพื่อให้ได้รับการตอบสนองที่ต้องการจากผู้รับสาร ตามคำกล่าวของ “แอนเดอร์สัน” (Andersen) คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มองว่ารายการนี้ นายกรัฐมนตรีหรืออภิสิทธิ์ ไม่สามารถโน้มน้าวใจผู้ชมรายการได้เท่าที่ควร เพราะไม่มีความชำนาญในการพูดจาให้จับใจประชาชน ดังนั้น ผู้นำเชื่อถือที่จะสามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารหรือผู้รับชมรายการ จึงยังไม่ประสบความสำเร็จ ขณะเดียวกัน เนื่องจากรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่เลียนแบบรายการนายกฯ ทักษิณ คุยกับประชาชน ซึ่งสะท้อนว่าคุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ไม่มีภาวะผู้นำ ดังนั้น ผลต่อการโน้มน้าวใจจึงไม่เกิด ส่วนในสถานการณ์ความขัดแย้ง บรรณาธิการท่านนี้มีความคิดเห็นว่า ขึ้นอยู่กับหลักฐานและเหตุผลที่นำมากล่าวอ้างอิง ซึ่งโดยภาพรวมแล้วไม่ประสบความสำเร็จ เพราะนายกรัฐมนตรีกล่าวข้อมูลด้านเดียว ขณะที่ปิดกั้นข้อมูลอีกด้าน ส่วนช่องทางโทรทัศน์นั้น

อาจโน้มน้าวประชาชนได้ในประโยชน์ทางการเมืองของตนเอง คือ ประชาชนได้เห็นหน้าค่าตา แต่ถือว่าไม่เกิดประโยชน์กับประเทศชาติโดยรวม เพราะผลที่ได้จากรายการนี้ ถือว่ายังไม่คุ้มค่ากับการใช้เวลาของทางสถานี หรือ ค่าดำเนินการต่างๆ ในการออกอากาศ

นอกจากนี้ในส่วนของบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ทั้งบทบาทในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และบทบาทในการกระตุ้นเร้า ตามแนวคิดของ “เดนนิส แมคควอล” (Dennis Mc Quil, 1960) คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน มีความคิดเห็นแตกต่างอย่างสิ้นเชิง ที่ว่า การออกโทรทัศน์ทุกวัน อาทิตย์ของนายกรัฐมนตรีไม่จำเป็น และไม่มีบทบาทหรือเกิดประโยชน์ในเชิงนโยบาย เพราะนายกรัฐมนตรียังมีโอกาสพบสื่อมวลชนอยู่แล้ว ในการสัมภาษณ์รายวันทั่วไป และหากยังเป็นสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง รายการนี้ยังอาจมีบทบาทในการสร้างความขัดแย้งทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ส่วนบทบาทในการกระตุ้นเร้าความคิดต่างๆ หรือความคิด สำนักทางการเมืองก็ไม่มีเช่นเดียวกัน เพราะเนื้อหาที่น่าเสนอ การเปลี่ยนพิธีกร เปลี่ยนสถานที่ ไม่ช่วยเสริม เพราะในการบริหารงานนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ในหลายๆ ประเด็น จึงไม่มีความน่าเชื่อถือพอที่จะสามารถแสดงบทบาทกระตุ้นสำนักต่างๆ นอกจากนี้ในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง การที่นายกรัฐมนตรีกล่าวโจมตีฝ่ายตรงข้าม สิ่งเหล่านี้กลับส่งผลลบให้ประชาชนมีความรู้สึกไม่พอใจ เพิ่มความเกลียดชังผู้ชุมนุมมากขึ้นไปอีก ดังนั้นรายการนี้จึงไม่มีบทบาทที่จะกระตุ้นเร้าสิ่งสร้างสรรค์ หรือคลี่คลายสถานการณ์ แต่กลับกระตุ้นให้ความขัดแย้งเพิ่มมากขึ้น

ส่วนบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล (Surveillance) และ บทบาทในการประสานสัมพันธ์ส่วนต่างๆ ของสังคม (Correlation) ตามแนวคิดของ “แฮร์โรลด์ ลาสเวลล์” (Lasswell. H.D.) คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ ยังคงมีความคิดเห็นว่ารายการนี้ ไม่สามารถแสดงบทบาทเหล่านี้ได้ เพราะในช่วงความขัดแย้ง นายกรัฐมนตรีถูกตั้งคำถามจากฝ่ายตรงข้ามรวมทั้งสื่อมวลชนว่าเลือกพูดเฉพาะในด้านที่ตัวเองได้ประโยชน์ทางการเมือง นอกจากนี้ในช่วงต่อมานายกรัฐมนตรียกบทบาทความรับผิดชอบไปอยู่ที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ซึ่งนายกรัฐมนตรีมิได้ยอมรับว่าตนเองเป็นผู้สั่งการให้ทหารปฏิบัติการทางกฎหมายกับประชาชน ดังนั้น เมื่อนายกรัฐมนตรีมิได้แสดงภาวะผู้นำในเหตุการณ์ความสูญเสียต่างๆ ที่เกิดขึ้น รายการนี้จึงไม่มีบทบาทในการสอดส่องดูแล และรายงานสถานการณ์ตามความเป็นจริงได้เท่าที่ควร นอกจากนี้การที่นายกรัฐมนตรีมักระบุว่ากลุ่มเสื้อดำเป็นผู้ที่อยู่กลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดง และพูดถึงสถานการณ์เฉพาะในมุมด้านบวกของฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายทหาร สิ่งนี้อาจทำให้ผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกไม่พอใจ และในที่สุดรายการนี้จึงมีบทบาทในการเพิ่มความขัดแย้ง แยกแยะในสังคมให้มากขึ้น

จากข้างต้น เมื่อโดยภาพรวมแล้ว คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน ค่อนข้างที่จะไม่ให้การสนับสนุนรายการเชื่อมั้ประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ดังนั้น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบรรณาธิการท่านนี้ จึงมีลักษณะที่ชี้ชัดถึงความจำเป็นที่ควรมีรายการลักษณะเช่นนี้หรือไม่ โดยคุณนิภาวรรณมีข้อเสนอได้ตั้งแต่การปรับรูปแบบรายการที่ไม่ควรนำเสนอ หรือรายงานความขัดแย้งทางการเมือง เพราะสื่อมวลชนโดยทั่วไปมีการนำเสนออยู่แล้ว ขณะที่ในระดับต่อมา คุณนิภาวรรณเห็นว่าไม่ควรมีรายการนี้เลย เพราะนายกรัฐมนตรีมีการพบปะสื่อมวลชนมากมายอยู่แล้ว และอีกด้านอาจไปสร้างความขัดแย้งทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ดี การอภิปรายความคิดเห็นของผู้รับสารทั้งสามท่าน ผู้วิจัยพบว่าด้านหนึ่งอาจมองได้ว่ามาจากแรงขับจากทิศทางการทำงานขององค์กรสื่อที่สังกัด ซึ่งอาจส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็น ที่เป็นไปตามทิศทางนั้นๆ แต่อีกด้านหนึ่ง บรรณาธิการทั้งสามท่านต่างสะท้อนความคิดเห็นของตนเอง ออกมาจากมุมมองของตนเองในฐานะผู้รับสารคนหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับสารทั้งสามท่าน จึงถือเป็นตัวแทนของผู้รับสารในสังคมไทย 3 ระดับ ที่มีความคิดเห็นต่อรายการเชื่อมั้ประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ แตกต่างกันไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผู้รับสารได้ในภาพรวม

นอกจากนี้ หากมองตามแนวทางของนิเทศศาสตร์เพื่อการพัฒนา ตามแนวคิดของ “แดเนียล เลอร์เนอร์” (Daniel Lerner, 1958) ที่กล่าวว่า การพัฒนาเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ไม่สามารถดำเนินไปได้ ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ จากเครือข่ายของการสื่อสาร ด้วยเหตุนี้ ถ้าหากมีการนำการสื่อสารมาใช้ให้ถูกต้องและเพียงพอแล้ว ก็จะสามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนาของประเทศได้อย่างมาก ดังนั้นสำหรับรายการเชื่อมั้ประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ แล้ว แม้ว่าผู้รับสารในกลุ่มบรรณาธิการจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป แต่โดยภาพรวมแล้ว ผู้รับสารมีความคิดเห็นว่าการจัดการกับสถานการณ์ความขัดแย้ง นายกรัฐมนตรี จำเป็นจะต้องมีกระบวนการสื่อสารที่มีความระมัดระวังมากกว่าการบอกเล่าทั่วไป หรือหมายถึงการใช้เครือข่ายการสื่อสารที่ภาครัฐนั้นมีอยู่แล้วอย่างเพียงพอให้เกิดประโยชน์ ทั้งนี้ ด้านหนึ่งเพราะต่างเห็นถึงพลาณภาพของวาทกรรมที่จะมีผลต่อการสร้างสรรค์ และการทำลาย ได้ตามแต่เจตนา ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดวาทกรรมในมุมมองที่ว่า วาทกรรมนั้นมาพร้อมกับอำนาจในการกดทับปิดกั้นและเผยแพร่ความหมายต่างๆ ขณะที่อีกด้านหนึ่งก็สะท้อนว่า ผู้สื่อสารควรใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในลักษณะที่มุ่งสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ตลอดจนเพื่อความเข้าใจในแนวทางการดำเนินการต่างๆ ไปใน

ทิศทางเดียวกัน หรือกล่าวในเรื่องของข้อกฎหมาย ข้อเท็จจริงที่พิสูจน์ตรวจสอบได้เกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ในช่วงเวลานั้น โดยควรเลี้ยงที่จะไม่กล่าวในเชิงการแสดงความคิดเห็น ที่อาจสร้างเงื่อนไขไปสู่ความขัดแย้งเพิ่มเติม ซึ่งมีผลกระทบต่อไปในสังคมและการพัฒนาประเทศชาติ ดังที่ **แดเนียล เลอร์เนอร์** กล่าวว่า “เพราะการสื่อสารเป็นทั้งดัชนีของการพัฒนา และเครื่องมือหรือวิธีการของการพัฒนาสังคม” นอกจากนี้ “บทบาทของการสื่อสารยังมีประสิทธิผลต่อสังคม มีหน้าที่ช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคม เมื่อใดไม่มีการสื่อสารซึ่งกันและกัน เมื่อนั้นก็ไม่มีสังคม หรือในมุมนกกลับเมื่อใดไม่มีสังคม เมื่อนั้นก็ไม่มีการสื่อสาร”¹⁰²

มิติที่สาม - อภิปรายความเชื่อมโยงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ว่า “เพื่อศึกษาวาทกรรม ความหมาย และกระบวนการสร้างวาทกรรม ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่าง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553” ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการศึกษางานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการค้นหาตามวัตถุประสงค์ข้อนี้ โดยจากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า มีสิ่งที่สอดคล้องและแตกต่างกับงานวิจัย 2 เล่มด้วยกัน ดังนี้

1. *ญาณิศภาค กาญจนวิศิษฐ์ (2547) ศึกษาเรื่อง “กระบวนการสร้างความหมาย และบทบาทวาทกรรมรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน*

งานวิจัยนี้มีส่วนที่คล้ายคลึงกับงานการศึกษาของผู้วิจัย ที่ต่างพยายามค้นหาความหมายของวาทกรรม กระบวนการสร้างวาทกรรม จากรายการโทรทัศน์ที่มีรูปแบบให้นายกรัฐมนตรีนำเสนอบอกเล่าการทำงานของรัฐบาล แต่มีความแตกต่างกันตรงที่งานวิจัย เรื่อง “กระบวนการสร้างความหมาย และบทบาทวาทกรรมรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน” เป็นการศึกษาในช่วงสถานการณ์ที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะปกติโดยภาพรวม ดังนั้น ผลการวิจัยจึงมีความแตกต่างกัน เช่น ในประเภทของวาทกรรมต่างๆ นั้น จะอยู่ภายใต้การกำกับมาตรฐานความหมายของวาทกรรมที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของตัวผู้พูดเสียเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือทำให้ความหมายที่เกิดขึ้น

¹⁰² เกียรติยา ธรรมวิภังค์, “การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิร์ลเทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน, คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 20.

ส่งผลต่อการสร้างอัตลักษณ์เชิงบวกของนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร ขณะที่ในการศึกษาของผู้วิจัยเป็นการเฉพาะเจาะจงศึกษาในช่วงความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง ทั้งนี้ค้นพบการสร้าง ความหมายที่ อยู่ภายใต้การกำกับมาตรฐานความหมายของวาทกรรมที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของ ตัวผู้พูดและยังสะท้อนภาพลักษณ์ของคู่ตรงข้าม ที่เป็นการให้ความหมายเชิงลบ ทำลาย ความชอบธรรมแก่คู่ตรงข้ามของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อย่างไรก็ตามงานวิจัยชิ้นนี้ถือเป็นแรงบันดาลใจของผู้วิจัยที่ต้องการศึกษาถึงการสร้างความหมายของวาทกรรม กระบวนการ สร้างวาทกรรมของผู้นำที่มีผลต่อสังคมโดยรวมในด้านต่างๆ ทั้งนี้หากเป็นในช่วงความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรงเช่นสถานการณ์ในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม 2553 จากการศึกษาของผู้วิจัยจึงพบว่ารายการนี้อาจเป็นพื้นที่ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งเพิ่มขึ้นจากการให้ความหมายต่างๆ ของผู้สร้างวาทกรรม

2. อัญชลี ธิรเนตร (2543) ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในหลักคำสอนของ พระพุทธเจ้า” วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชานิเทศ ศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

งานวิจัยนี้มีส่วนที่คล้ายคลึงกับงานการศึกษาของผู้วิจัย ที่ต่างพยายามศึกษาถึงกลยุทธ์ การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ หากแต่แตกต่างกันตรงที่ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาไปที่การสร้างสารเพื่อการ โน้มน้าวใจ โดยพิจารณาเน้นในส่วนของจุดมุ่งใจในสาร และ การใช้แนวคิดการโต้แย้งแสดงผล ของสติเฟิน ทุลมิน มาใช้เป็นกรอบในการวิจัย นอกจากนี้ แม้ว่าการศึกษาระหว่าง “การสื่อสาร ตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า” กับ “การสื่อสารของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” จะมีความแตกต่างกันในแง่ที่ว่า ด้านหนึ่งเป็นคำสอนของพระมหาศาสดาที่สูงส่ง ควรค่า แก่การเคารพบูชา ได้รับการยอมรับในประชาคมโลกว่าเป็นคำสอนที่เป็นสัจจะเที่ยงแท้ สามารถให้ ความเชื่อถือ ยึดถือนำไปปฏิบัติได้โดยไม่ส่งผลกระทบในทางลบแก่ผู้ใด ขณะที่คำกล่าวของ นายกรัฐมนตรี ถือว่าเป็นคำพูดของนักการเมืองที่ด้านหนึ่งเป็นการดำเนินการตามหน้าที่ในการ บริหารบ้านเมือง แต่อีกด้านหนึ่งโดยภาพลักษณ์แล้ว อาจดำเนินการเพื่อหวังผลทางการเมือง ซึ่ง ถือว่าคำพูดอาจไม่มีความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม คำพูดของทั้งสองแหล่งสาร ถือว่าเป็นคำพูดของผู้ ที่อยู่ในฐานะของผู้นำ กล่าวคือ ด้านหนึ่งเป็นผู้นำแห่งพระพุทธศาสนา อีกด้านหนึ่งเป็นผู้นำใน เรื่องของการเมืองการปกครอง ดังนั้น ทั้งสองส่วนจึงมีความสอดคล้องกัน ซึ่งทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่า ในการวิเคราะห์เนื้อหา หรือ วาทกรรมในเชิงของนิเทศศาสตร์พัฒนาการ ตามแนวคิดการสื่อสาร เพื่อการโน้มน้าวใจแล้ว หากมีการใช้เทคนิคต่างๆ และวิธีการที่อาศัยการวางแผนแล้ว ผลสำเร็จ จากการโน้มน้าวใจก็เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้มีจำเป็นว่าการโน้มน้าวใจนั้น จะตีกรอบเฉพาะในเรื่องของ

ความรู้ หลักคำสอน แต่ยังคงรวมไปถึงการโน้มน้าวใจในทางการเมือง โดยเฉพาะในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งตามที่คุณวิจัยได้ค้นพบ ก็ได้ปรากฏเนื้อหาการโน้มน้าวใจในลักษณะต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ทั้งด้านที่สร้างสรรค์ และด้านที่ทำลาย ตามความตั้งใจของผู้นำเสนอเนื้อหา หรือในที่นี่คือผู้นำ อย่างนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นั่นเอง

3. วินัย เชียงเถียร (2542) ศึกษาเรื่อง วาทวิเคราะห์พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา (พ.ศ.2493-2542) วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควชาวิทยา และสื่อสารการแสดง

การวิจัยชิ้นนี้ทำการศึกษาพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับการศึกษาของผู้วิจัยที่ทำการศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์ตัวบท โดยอิงบริบทของบ้านเมือง ซึ่งผลการวิจัยโดยภาพรวมของ “วาทวิเคราะห์พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา (พ.ศ.2493-2542)” พบข้อสรุปของการสร้างวาทกรรม แบ่งเป็นแก่นเรื่องสำคัญเกี่ยวข้องกับสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เน้นเรื่องคุณธรรม และการพัฒนาสอดคล้องกับบริบททางบ้านเมือง เช่นเดียวกัน ส่วนผลการวิจัยของผู้วิจัยค้นพบการสร้างวาทกรรมแบ่งเป็นหมวดหมู่ และยังมีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับบริบทของบ้านเมืองโดยตรง นอกจากนี้ งานวิจัยทั้งสองเล่มยังมีการใช้วิธีการโน้มน้าวใจด้วยการอ้างเหตุผลต่างๆ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ฟังคล้อยตาม และนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งวิเคราะห์ตามแนวคิดการโต้แย้งแสดงเหตุผลของ สตีเฟน ทูลมิน หากแต่ในความแตกต่างกันนั้นพบว่า การศึกษาเรื่อง วาทวิเคราะห์พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เป็นการค้นพบถึงพระราชดำรัสที่แสดงถึงคุณธรรมและการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของบ้านเมืองที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามยุคสมัย สะท้อนถึงความเป็นพระมหากษัตริย์ที่ยึดมั่นในหลักทศพิธราชธรรม ขณะที่งานวิจัยของผู้วิจัย โดยภาพรวมแล้วค้นพบถึงวาทกรรมที่สะท้อนถึงการโน้มน้าวให้ผู้รับสารเห็นด้วย คล้อยตาม ภายใต้การแสดงผล เกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาล และปฏิบัติการต่างๆ ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ที่จะส่งผลไปยังการได้รับความชอบธรรมต่างๆ ของนายกรัฐมนตรีในการดำรงสถานะเป็นรัฐบาลบริหารบ้านเมืองต่อไป

4. รัตนาวดี สำราญสุข (2545) ศึกษาเรื่อง “วาทกรรมวิเคราะห์ รายการนายกฯ ทักษิณ คู่กับประชาชน และ รายการชวนออนไลน์” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาวิทยา และสื่อสารการแสดง

การศึกษาเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์รายการนายกฯ ทักษิณ คู่กับประชาชนและรายการชวนออนไลน์นั้น มีความคล้ายคลึงกับงานศึกษาวิจัยของผู้วิจัย ในลักษณะที่ว่าเป็นการศึกษาวาทกรรมของนักการเมืองระดับผู้นำ ซึ่งมีทั้งนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร และอดีตนายกรัฐมนตรี ชวน หลีกภัย ที่ใช้สื่อมวลชนเป็นพื้นที่ในการบอกเล่าข่าวสารต่างๆ นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกันในส่วนของแนวคิดการโต้แย้งแสดงเหตุผลของ สตีเฟน ทูลมิน มาประกอบการศึกษาวิจัย เพื่อแสดงถึงหลักการและเหตุผลต่างๆ ที่ผู้นำใช้อ้างอิงเพื่อเพิ่มน้ำหนักให้กับเนื้อหาที่นำเสนอ อย่างไรก็ตาม มีความความแตกต่างกันตรงที่ว่า งานวิจัยเรื่อง วาทกรรมวิเคราะห์รายการนายกฯ ทักษิณ คู่กับประชาชนและรายการชวนออนไลน์ เป็นการศึกษเปรียบเทียบวาทะระหว่าง 2 ผู้นำ ดังนั้น ข้อมูลที่นำมาแสดงในการโต้แย้งแสดงเหตุผล จึงมีชุดข้อมูลทั้งสองด้าน ให้เห็นถึงการโต้แย้งระหว่างกัน และการหาเหตุผลมาเสริมน้ำหนักความน่าเชื่อถือ ภายใต้บริบทของสถานการณ์บ้านเมืองที่อยู่ในภาวะปกติ ส่วนงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ดวบท รายการ “เชื่อนั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. 2553 นั้น เป็นการนำเสนอชุดข้อมูลในการโต้แย้งแสดงเหตุผลของนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่สะท้อนถึงความพยายามหาหลักฐาน เหตุผล มาเสริมให้ความหมายต่างๆ ที่นายกรัฐมนตรีกล่าวถึง ในบริบทที่มีความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง มีความน่าเชื่อถือ ส่งผลต่อภาพลักษณ์และความชอบธรรมของนายกรัฐมนตรี หรือเพื่อให้การโน้มน้าวใจในประเด็นต่างๆ ประสบความสำเร็จ นั่นเอง

5. เกียรติยา ธรรมวิวัฒน์ (2544) ศึกษาเรื่อง การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

การวิจัยเรื่องการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทยนี้ มีความคล้ายคลึงกับงานวิจัยของผู้วิจัยในลักษณะที่เป็นการศึกษาการสื่อสารในภาวะวิกฤติ หากแต่งานวิจัยเรื่องการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย

ไทยนี้ มุ่งเน้นไปที่การสื่อสารของสื่อสารมวลชนที่เป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย ขณะที่งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ตัวบทรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เป็นการศึกษาถึงการสื่อสารของผู้นำในระดับนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตาม งานวิจัยทั้งสอง มีการนำแนวคิดบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนมาใช้ในการวิเคราะห์วิจัย ทั้งนี้ เพราะในสภาวะการณ์ดังกล่าว สื่อสารมวลชนเข้ามามีบทบาทอย่างมาก ในความต้องการรับรู้ข่าวสารของประชาชน ทั้งนี้ งานวิจัยเรื่องการสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติ ในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทยได้ข้อสรุปในภาพรวมที่ว่าในภาวะวิกฤติมีผลต่อการรายงานข่าวของสื่อมวลชนหลายด้าน สื่อมีการสร้างความไม่ชัดเจน โดยแต่ละสถานีสร้างความจริงของตนเองขึ้นมาให้มีความแตกต่างจากสถานีอื่น และยังพบว่า ทุกสถานีรายงานข่าวเข้าข้างอเมริกามากกว่าพวกมุสลิม ขณะที่งานวิจัยของผู้วิจัยสรุปถึงการใช้อำนาจในการส่งผ่านวาทกรรม ที่มีกระบวนการสร้างวาทกรรม การสร้างสารด้วยวิธีการโน้มน้าวใจ ที่สะท้อนถึงการสร้างความชอบธรรมของผู้สร้างสาร และปฏิกิริยาต่างๆ ในสังคมต่อการแสดงบทบาทนั้นๆ ซึ่งหากมองด้านหนึ่งอาจได้ผลการวิจัยที่แตกต่างกันไป แต่ในด้านหนึ่งสะท้อนว่างานทั้งสองขึ้นมีความคล้ายคลึงกัน เพราะต่างเห็นถึงพลังของการใช้สื่อสารมวลชนในการบอกเล่า อธิบาย ตีแผ่สถานการณ์ โดยเฉพาะในช่วงที่สังคมเกิดภาวะวิกฤติต่างๆ

อภิปรายภาพรวมจากผู้วิจัย

จากความต้องการศึกษาวิจัยของผู้วิจัย จนนำมาสู่ผลการศึกษาวิจัยที่ได้กล่าวไปนั้น มิใช่การต้องการตีแผ่ว่าสิ่งที่ผู้นำสื่อสารออกมา ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายทศ อภิสิทธิ์ เป็นคำพูดที่มีข้อเท็จจริง หรือ เป็นความเท็จ เพราะประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์วาทกรรม คือ ในการวิเคราะห์วาทกรรมนั้นมิได้อยู่ที่ว่า คำพูด หรือสิ่งต่างๆ เหล่านั้นเป็นจริง หรือเป็นเท็จ หากแต่ความสนใจกลับอยู่ที่ “กฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง” ที่เป็นตัวกำกับให้การพูด/กระทำ หรือกล่าวให้เข้าใจได้ง่ายคือ อะไรเป็นที่มาที่ไปของการกล่าวชุดถ้อยคำต่างๆ แรงจูงใจใดบ้างที่ทำให้มีการกล่าวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในขณะนั้น เพราะหากสิ่งนั้นออกจากปากผู้นำ ผู้วิจัยเชื่อว่าย่อมที่จะส่งผลกระทบต่อทางใดทางหนึ่งให้เกิดขึ้นในสังคม ดังเช่นบริบทที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา คือ ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ที่มีสถานการณ์เลวร้ายหลายอย่างเกิดขึ้น ไม่มีใครปฏิเสธว่าวาทะของผู้นำจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องราวมืดมนทั้งหมด เพราะจะเห็นได้ว่าในการสร้างความหมายต่างๆ ออกมาเป็นชุดวาทกรรมทั้งหมดนั้น ประกอบไปด้วยการสร้างสารเพื่อการโน้มน้าวใจในระดับต่างๆ ทั้งกล่าวด้วยวิธีการสร้างจุดจูงใจ และการกล่าวโดยการอ้าง

เหตุผลในรูปแบบต่างๆ นานา ทั้งหมดก็เพื่อโน้มนำให้ประชาชนเห็นด้วย คล้อยตามกับความหมายต่างๆ ที่ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวขึ้นมา ซึ่งวิธีการเหล่านี้ เมื่อมีกระบวนการประกอบสร้างอย่างมีขั้นตอน และเป็นการกล่าวของผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรี ย่อมส่งผลทางใดทางหนึ่งให้สังคมได้

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยมีความคิดว่ารายการลักษณะที่ให้ผู้นำ หรือนายกรัฐมนตรีออกมาบอกถึงการทำงานในด้านต่างๆ เป็นรายการที่ดีและควรที่จะมีรายการแบบนี้ต่อไป แต่มีข้อพึงพิจารณาว่า เมื่อเราร่วมเรียนกันมาตลอดในการศึกษาองค์ความรู้ของการสื่อสารเพื่อการพัฒนาที่ว่า การที่ผู้ใหญ่รับคำสั่งจากทางการมาบอกให้ชาวนาเลี้ยงเปิดและสุกร ซึ่งสุกรในความเข้าใจของผู้ใหญ่ดีคือ หมาน้อยธรรมดา ดังนั้น เมื่อชาวบ้านพากันเลี้ยงหมาน้อยธรรมดา ด้วยปฏิบัติตามคำสั่งคำแนะนำของผู้นำ โดยไม่รู้ว่าเลี้ยงไปด้วยจุดประสงค์อันใด มีประโยชน์อันใด ฉันทัดก็ฉันทันั้น ในสังคมประเทศไทยช่วงเวลาดังกล่าว คำพูดของผู้นำทั้งโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม อาจสร้างความเข้าใจ ความเชื่อ ตลอดจนการแสดงออก ที่มาจากความเข้าใจและความเชื่อนั้นแก่ประชาชนที่ส่งผลต่อสภาพสังคมโดยรวมที่ตามมา ดังนั้น ในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง ผู้นำควรใส่ใจในสิ่งที่ตนเองทำการสื่อสารมากเป็นพิเศษ คำนี้ถึงผลกระทบที่ตามมาให้มากขึ้น หากปลายทางอยู่ที่ความต้องการปกป้องรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ความมั่นคงของประเทศชาติ มิใช่เพียงความต้องการปกป้องรักษาความมั่นคงทางการเมืองของตนเองและพวกพ้อง

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดเริ่มตั้งแต่การพยายามที่จะศึกษาวิจัยการวิเคราะห์วาทกรรมในองค์ความรู้ทางนิเทศศาสตร์เพื่อการพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยต้องพยายามที่จะค้นหาแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนการศึกษาวินิจฉัยเพื่อค้นหาว่ารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง มีผลต่อสังคมโดยรวม

2. ในส่วนของการจัดประเภทวาทกรรม และนำเสนอประเด็นที่ตรงกับประเภทวาทกรรม และการจัดประเภท และคัดเลือกประเด็นของการสื่อสารเพื่อโน้มนำด้วยวิธีการใช้จุดมุ่งใจและการโต้แย้งแสดงผล ผู้วิจัยพบปัญหาที่ว่าประเด็นต่างๆ นั้นมีความคาบเกี่ยวกับ ยากต่อการจัดแยกประเภท ทั้งนี้ ผู้วิจัยต้องใช้เวลาในการอ่านบททวน ทำความเข้าใจต่อเนื้อหาของประเด็นนั้นๆ แล้วจึงทำการแยกประเภท โดยตัดสินใจเลือกจากประเด็นที่มีความชัดเจนมากที่สุด

3. ในการติดต่อขอสัมภาษณ์บรรณาธิการหนังสือพิมพ์บางฉบับ ผู้วิจัยต้องใช้ความพยายามในการเข้าถึงแหล่งสารที่มีความกังวลใจว่าเนื้อหาการสัมภาษณ์ของตนเองที่จะส่งผลกระทบต่อสถานะของความเป็นบรรณาธิการในองค์กรสื่อ กระทั่งผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียดของแนวคำถาม ตลอดจนวัตถุประสงค์และประโยชน์ของงานวิจัยครั้งนี้ จึงสามารถดำเนินการสัมภาษณ์ได้

4. ในการถอดเนื้อความจากการสัมภาษณ์ค่อนข้างใช้เวลามาก เพราะผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามที่มีข้อมูลที่ซับซ้อน และไม่ตรงประเด็นในบางคำถาม ทำให้ผู้วิจัยต้องใช้ความพยายามในการตีความ เพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ภาครัฐ

1. ในยามที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะไม่ปกติ พื้นที่สื่อภาครัฐควรคำนึงในการเปิดพื้นที่รายการให้กับผู้ที่เป็นคู่ขัดแย้ง ผู้ที่มีส่วนได้เสียจากเหตุการณ์ และพิจารณาว่าควรให้คนกลางทำหน้าที่แทน

2. นายกรัฐมนตรีควรพิจารณาว่า ควรดการกล่าวถึงสถานการณ์ความขัดแย้งในรายการเช้ามืดประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในลักษณะของการแสดงความคิดเห็น ชี้นำความรู้สึก

สื่อเอกชน

ควรนำเสนอข่าวสารช่วงความขัดแย้งทางการเมืองอย่างมีข้อเท็จจริงที่ตรวจสอบได้ ไม่แสดงความคิดเห็น ชี้นำความรู้สึก หรือยุยงปลุกปั่น

ประชาชน

ควรใช้วิจารณญาณในการเปิดรับข่าวสาร ทั้งจากภาครัฐ สื่อภาคเอกชน ตลอดจนสื่อทางเลือกต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน เคเบิลทีวี ฯลฯ และควรที่จะมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหลากหลายด้าน หลากหลายที่มา เพื่อการพิจารณาข้อมูลอย่างรอบด้าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการค้นหาวาทกรรม ความหมาย และกระบวนการสร้าง ซึ่งค้นพบ การนำเสนอความหมายที่สะท้อนภาพลักษณ์ อุดมการณ์ การสร้างความชอบธรรมต่างๆ ซึ่งมีการ ปิดกั้นเอกลักษณ์ของความหมายอื่นไว้ ดังนั้น ผู้ที่สนใจศึกษาสามารถต่อยอดเป็นการวิเคราะห์ ค้นหาเนื้อหาที่ถูกปิดกั้นความหมายไว้ เพื่อให้ได้คำตอบอย่างรอบด้าน และตีแผ่แรงจูงใจของการ ปิดกั้นความหมายเหล่านั้นของผู้สร้างวาทกรรมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการปิดกั้นความหมายที่ ส่งผลกระทบต่อสังคมวงกว้าง

2. นอกจากการศึกษาการสื่อสารของนายกรัฐมนตรีนครินทร์ เวชชาชีวะ ในรายการเชื่อมั่น ประเทศไทยกับนายกฯ นครินทร์ แล้ว ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองขณะนั้น ในด้าน ฟากฝั่งของคู่ขัดแย้งอย่าง กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ก็มีการทำการ สื่อสาร การสร้างสาร และนำเสนอวาทกรรมต่างๆ ออกมาเช่นเดียวกัน ดังนั้นเพื่อให้ได้ภาพของ การปิดกั้นกดทับ ความหมาย และการโต้แย้งแสดงเหตุผลอย่างรอบด้าน จึงควรมีการศึกษาการ สื่อสารในกลุ่มที่เป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีนครินทร์ เวชชาชีวะ อย่าง กลุ่มแนวร่วม ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ทั้งนี้ อาจเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยตรงจาก ผู้สร้างวาทกรรม หรือเก็บข้อมูลขณะที่กลุ่มนี้เปิดเวทีปราศรัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะมีการ แจกจ่ายระลวงหน้าเสมอในสื่อสารมวลชน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรรณิการ์ อัครวรเดชา. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

กระซอกหน้ากากแดงก่อการร้าย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์ผู้จัดการ, 2553

กระมล ทองธรรมชาติ. การเมืองและประชาธิปไตยของไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อักษรเจริญทัศน์, 2515.

กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์สื่อ : แนวคิดและเทคนิค. กรุงเทพฯ : บริษัท อินฟินิตี้เพรส จำกัด, 2547.

กาญจนา แก้วเทพ และคนอื่นๆ. มองสื่อใหม่ มองสังคมใหม่. กรุงเทพฯ : เอดิสันเพรส โปรดักส์, 2543.

เกียรติยา ธรรมวิวัฒน์. การสร้างความเป็นจริงจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ในภาวะวิกฤติในกรณีก่อวินาศกรรมอาคารเวิร์ลเทรด เซ็นเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ของสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน, คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544

ขวัญชัย รุ่งฟ้าไพศาล. กระบวนการสร้างภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ในความคิดเห็นของนักวิชาการสายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

จิราภรณ์ สีขาว. ภาพลักษณ์สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ตามการรับรู้ ของผู้บริหารการศึกษาระดับสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. อุดมการณ์ทางการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. บรรณกิจ, 2523.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. วาทกรรมการพัฒนา อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณะ และความเป็นอื่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา, 2542.

ญานิศภาค กาญจนวิศิษฐ์. กระบวนการสร้างความหมาย และบทบาทวาทกรรมรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ณัฐวดี ดวงตาดำ. การสร้างภาพลักษณ์ นางออง ซาน ซูจี ผ่านการรายงานข่าวของสื่อมวลชนข้าม

- ชาติ : ค.ศ.1988-2003. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภูมิภาคศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.
- ดร.ณิ หิรัญรักษ์. บทบาทของนักรบเมืองกับสื่อมวลชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ทิพาพร พิมพิสุทธิและอนุสรณ์ ลิ้มมณี. พฤติกรรมทางการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.
- เทอดศักดิ์ ประชาภิบาล. แนวความคิดเรื่องระบบความคิดหรืออุดมการณ์ (Ideology). วารสารเศรษฐกิจศาสตร์การเมือง 3,4 (เมษายน-มิถุนายน 2527) : 47-48.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. อ่านงานฟูโกต์. วารสารธรรมศาสตร์ 14 (กันยายน 2538).
- ธิดารัตน์ อเนกะเวียง. วาทกรรมวิเคราะห์ของสนธิ ลิ้มทองกุลในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวาทวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ธีรยุทธ บุญมี. มิเชล ฟูโกต์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์วิภาษา, 2551.
- นางนภัศ ศรีสงคราม. การสื่อสารทางวัฒนธรรมด้านอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของชาวไทยซึ่งในหมู่บ้านดอนเตาอิฐ จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์พัฒนการ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2547.
- นนทวรรณ ดิษฐรัมย์. การวิเคราะห์เทคนิคการสร้างความหมายในรายการความรู้ขนาดสั้นทางโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- นฤตย์ เสกธีระ. บรรณานุกรมการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน. สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2554.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. จดหมายตอบ. รัฐศาสตร์สาร. 14-15, 3 (1 กันยายน 2531-เมษายน 2532), 311-340.
- นิภาวรรณ แก้วรากมุกข์. บรรณานุกรมโต้ข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ. สัมภาษณ์, 18 มีนาคม 2554.
- เนตรทราย มณีโชติ. สมณานามในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์มติชน, 2553
- ปิยดา อินทวรรณพัฒน์. การวิเคราะห์เนื้อหาและเทคนิคการโฆษณาชวนเชื่อเกี่ยวกับสงครามอิรัก

- ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประชาสัมพันธ
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ฝ่ายยุทธการแดงเผาเมือง 68 วันสู่มิถุนายน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์กรีนปัญญาญาณ,
2553
- พจนตร พึ่งหลวง. ความขัดแย้งในแนวอุดมการณ์ทางการเมือง "เผด็จการรัฐนิยม" กับ "สังคมนิยม
ประชาธิปไตย" ในช่วง พ.ศ. 2475 – 2490. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาคว
วิชาการปกครอง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- พัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ. บรรณารักษณ์การโต้ะข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์เดลินิวส์. สัมภาษณ์, 24
มกราคม 2554.
- พีระ จิรโสภณ. ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2548.
- รชชง เปรมทรัพย์. ความชอบธรรมทางการเมือง : เปรียบเทียบแนวความคิดของมาคิอาเวลลีกับ
ปีแยร์. ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2544.
- รัตนาวดี สำราญสุข. วาทกรรมวิเคราะห์รายการนายกฯ ทักษิณ คุยกับประชาชน และรายการชวน
ออนไลน์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ลิขิต ธีรเวคิน. อุดมการณ์ทางการเมืองและการพัฒนาประเทศไทย ใน วัฒนธรรม นารอดสุภา (บก.).
อุดมการณ์กับสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2514.
- วชิภรณ์ อาทรมิตร, ภาพลักษณ์ของนักการเมืองสตรีที่ถูกนำเสนอผ่านทางหนังสือพิมพ์ในปี พ.ศ.
2541. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- วิจิตร อาวะกุล, เทคนิคการประชาสัมพันธ. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534.
- วินัย เชียงเถียร. วาทวิเคราะห์พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เนื่อง
ในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา (พ.ศ.2493-2542). วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาวาทวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2531.
- สมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ). ธรรมะให้ลูกดี (ออนไลน์). 2552 แหล่งที่มา :
www.watsraket.com/dhamma-corner/340-2009-11-26-13-37-33 (2552

พฤศจิกายน 26)

เสถียร เขยประท้วง. การสื่อสารกับการเมือง : เน้นสังคมประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สารคดีพิเศษ จดหมายเหตุ พฤษภาคม 53. สารคดี. 26, 305 (กรกฎาคม 2553) : 8

สำนักข่าวเจ้าพระยา. พ.อ.สรรเสริญ แจง สถานการณ์ ขอคืน ราชประสงค์ (ออนไลน์). 2553.

แหล่งที่มา : <http://www.chaoprayanews.com/2010/05/13> (2553 พฤษภาคม13)

สำนักข่าวเนชั่น. สุนีย์ เียดศรีชัย ชาว 3 มิติ...ทำไมรายงานแบบนี้...รายงานแล้วไม่มีคนเชื่อ
ทำไมดี..??? (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :

<http://www.oknation.net/blog/can thai/2010/04/23/entry-2> (2553 เมษายน 23)

สำนักข่าวเนชั่น. นาที่ต่อนาที ทหารปะทะแดงแยกคอกวัว แก้น้ำตาฟุ้งทั่วบริเวณ (ออนไลน์).

2553. แหล่งที่มา : www.bangkokbiznews.com/politics/ (2553 เมษายน 10)

สำนักข่าวเนชั่น. ยิงเอ็ม 79 มีอบชาวสี่ลม 5 ลูกเจ็บ 75 ดับ 1 (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :

www.komchadluek.net/ (2553 เมษายน 23)

สำนักข่าวเนชั่น. ยิงเอ็ม 79 สนั่น สธ.2 ลูกช้อนช่วงแถลงผลक्रम. (ออนไลน์). 2553

แหล่งที่มา : [www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/politics/20100323/106486/
html](http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/politics/20100323/106486/html) (2553 มีนาคม 23)

สำนักข่าวเนชั่น. ลำดับเหตุการณ์หลังแกนนำมอบตัวจลาจลทั่วกรุง (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :

www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/politics/20100519/116526 (2553
พฤษภาคม 19)

สำนักข่าวมติชน, กระชับพื้นที่ชุมนุม ปชช. เสียชีวิต 17ต่างชาติ 3 รายเจ็บ 157 จนท. คุ้มภัยถูกยิง
ตาย-สอยข้างภาพร่วงหลายราย (ออนไลน์). 2553 แหล่งที่มา :

[www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1273850021&grp_id=00&catid=](http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1273850021&grp_id=00&catid=2553)
2553 พฤษภาคม15)

สำนักข่าวมติชน. ตรวจหลักฐาน "คาร์บอน" บีมสนั่น "ไฟไซดอน" คาดจุดชนวนที่เอ็นทีหนัก 10
ปอนด์ ด้วยนาฬิกา รถและถังคันเจ็บ 1 (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :

www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1270446278&grp_id=02&catid=0
(2553 เมษายน 25)

สำนักข่าวมติชน, ทหารยิงวัยรุ่น 18 ปี ขณะขี้ฉวย. มาตามถนนสาทร (ออนไลน์). 2553.

แหล่งที่มา

[www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1273855780&grp_id=03&catid=\(2553](http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1273855780&grp_id=03&catid=(2553)
พฤษภาคม 14)

- สำนักข่าวมติชน. ทัพคนเสื้อแดงทั่วรั้วใจกลางกรุงฯ 11 เส้นทางกลับถึงผ่านฟ้าฯ แล้ว มั่นใจไม่เกิน 10 เม.ย.รัฐบาลมีคำตอบบุบสภา (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :
www.maticchon.co.th/news_detail.php?newsid=1270521304&gripid=00&catid=00
(2553 เมษายน 5)
- สำนักข่าวมติชน. นปช.ส่อเค้าล้ามโตะเจรจาจบ. ยืนกรานคุย มาร์ค คนเดียว แม้วตอกกลับ อภิสิทธิ์ ไม่ยุบสภาเพื่อส่วนรวม (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :
www.maticchon.co.th/news_detail.php?newsid=1269188022&gripid=00&catid=00
(2553 มีนาคม 22)
- สำนักข่าวมติชน. นาที่ต่อนาที เหตุจลาจลเดือด เสียงปืน-ระเบิดดังสนั่น สะพานมัฆวานฯ-แยก คอกวัว-อนุสาวรีย์ฯ ปชต.(ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :
www.thaiindy.org/thailand/th_title_details.php?cont_id=thpolt&title_id=thpolt2010
041102 (2553 เมษายน 11)
- สำนักข่าวมติชน. ประมวลเหตุปะทะเดือดบ่อนไก่-เผาโลตัส ลุมพินี (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :
www.tnews.teenee.com/politic/50568.html. (2553 พฤษภาคม 16)
- สำนักข่าวมติชน. มาร์ค-เสื้อแดง ถก 3 ชั่วโมงครึ่ง ไม่ลงตัว ยุบสภายาก นปช. เส้นตาย 29 มี.ค. ไม่ยุบเลิกคุย เตรียมเคลียร์ต่อ (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :
http://www.nakkhaothai.com/lookpic.php?newsid=64 (2553 มีนาคม 28)
- สำนักข่าวมติชน. รวม 5 คลิปพร้อม สรรเสริญโชว์พร้อมแจงทหารยิงแดงจริง อ่างอารักขาตอนถอนกำลัง (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา : www.maticchon.co.th/mtc-flv-window.php?newsid=1271239456 (2553 เมษายน 14)
- สำนักข่าวมติชน. ระทึก! ตี 3 ทหารเสริมกำลังส่งรถหุ้มเกราะ 7 คัน ประชิดแยกศาลาแดง ประกาศให้มือบออกจากพื้นที่ด่วน-ทันที (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :
http://tnews.teenee.com/politic/50733.html (2553 พฤษภาคม 19)
- สำนักข่าวมติชน. สื่อฝรั่งแฉคลิปทหารยิงมือบ (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :
http://talk.mthai.com/topic/105295 (2553 เมษายน 13)
- สำนักข่าวอินโฟเควสท์. วงเจรจายกฯ-เสื้อแดงรอบ 2 เหลว ทั้งสองฝ่ายไม่รับข้อเสนอเงื่อนไขยุบสภา (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา : www.ryt9.com/s/iq02/872823 (2553 มีนาคม 29)
- สำนักข่าวเอสทีวีผู้จัดการ. แดงคลั่ง! ลองของ ศอ.รส. ขู่เดินป่วนเขต ศก. อหังการสั่งเปิดห้างฯ ให้ไฟรู่บู๊บู๊ (ออนไลน์). 2553. แหล่งที่มา :
www.manager.co.th/Politics/ViewNews.aspx?NewsID=9530000046801 (2553 เมษายน 4)

สำนักข่าวเอเอสทีวีผู้จัดการ. เปิดโฉม “ไอ้โม่งแดง” ยิง M-79 ใส่ทหาร! (ออนไลน์). 2553.

แหล่งที่มา : www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID=9530000051510

(2553 เมษายน13)

หมอหน้อย. แกะรอยกรรมผู้ก่อการร้าย ฟ้ามืด อาญาแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เบงค์คอกบุคส์, 2553.

อดุลย์ จาตุรงค์กุล. พฤติกรรมผู้บริโภคร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

อภิญา เพ็ญฟูสกุล. อัตลักษณ์ Identity การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2546.

อรวรรณ ปิลาพันธ์โหวาท. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537

อรวรรณ ปิลาพันธ์โหวาท. กรอบวาทกรรมวิเคราะห์ และ กรณศึกษาไทย. วารสารนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 21 ฉบับที่ 1, 2546.

อัญชลี ธีรเนตร. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ภาษาอังกฤษ

Alagappa, M. (Ed.). Political Legitimacy in Southeast Asia: The Quest for Moral Authority. California : Stanford, 1995.

Andersen, K. E. Persuasion: theory and practice. Boston : Allyn and Bacon, 1971.

Berelson and Morris J. (eds.), Reader in Public Opinion and Communication. New York : The Free Press, 1966.

Berlo, D.K. The Process of Communication: an introduction to the theory. 1960.

Boorstin. J. The Image: The Pseudo- even in America. New York : Altheneum, 1973.

Cutlip, Scott M. and Center, Allen H. Effective public relations. Englewood Cliffs , N.J.: Prentice Hall, 1964.

Daniel L. The Passing of Traditional Society: Modernizing the Middle East. New York : The Free Press, 1958.

Dijk A. Van. Discourse and Society 6 1-2, 1995.

Erwin P. Bettinghaus. Persuasive Communication. New York : Holt, Rinehart and

- Winston, 1980.
- Fairclough, N. Analysis Discourse. London : Routledge, 2003.
- Foucault, M. Power knowledge. New York : Pantheon Books, 1980.
- Friedrich, Carl J. and Brzezinski, Z. L. Totalitarian Dictatorship and Autocracy.
New York : Harvard University Press, 1956
- Gerald R. Miller and Michael Burgoon. New Techniques of Persuasion. New York :
Harper and Row, 1973.
- Hall, S. Discourse Theory and Practice. London : Sage publication print, 2001.
- Hall, S. Representation : Cultural Representation and Signifying Practice. London : Sage
Publication, 1997.
- Jenkins, F. Planned Press and Public Relations, 3rd ed. Great Britain : Alden
Press, 1993.
- Jose G. Merquior. Rousseau and Weber: two studies in the theory of legitimacy. London :
Routledge & Kegan Paul, 1980.
- Lane, Robert E. Political Ideology. New York : The Free Press of Glencoe. 1962.
- Lasswell, H.D. The Structure and Function of Communication in Society in The
Communication of Ideas, Bryson, ed. New York : harper and Brothers, 1948.
- McFarland. Management, Foundation & Practices 5 th ed. New York : Macmillan
Publishing Inc, 1979.
- McGuire J William. Persuasion, Resistance an Attitude Change. Chicago : Ran McNally,
1973.
- McQuail. D. Mass Communicatin theory, Third Edition. London : Sage, 1994.
- Manheim, Karl. Ideology and Utopia : An Introduction to the Sociology of Knowledge.
Translated by Louis Wirth and Edward Shils. New York : Hartcourt, Brace &
World, 1936.
- Peirce, Charles Sanders. Logic as Semiotic: The Theory of Sign. In Philosophical
Writings of Peirce, edited by Justus Buchler, Dover Publication, Inc: New York,
1898.
- Rosenberg, M. J. and Hovland, C. I. 1960, 'Cognitive, affective, and behavioural

components of attitudes', in Hovland, C. I. & Rosenberg, M. J. (Ed.). Attitude Organisation and Change: An Analysis of Consistency Among Attitude Components. New Haven, CT: Yale University Press.

Toulmin, S.E. The Uses of Argument. New York : Cambridge University Press, 1964.

Weber, M. On charisma and institution building : selected papers In S.N. Eisentadt (ed.)
Chicago : University of Chicago Press, 1968.

Wright, W. R. Functional analysis and mass communication. Public Opinion
Quarterly, 1960.

Yukl, G. A. Managerial Leadership: A Review of Theory and Research .Journal of
Management, 1989.

ภาคผนวก

รูปแบบรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์



รูปแบบรายการช่วงแรก ที่นายกรัฐมนตรีดำเนินรายการคนเดียว



รูปแบบรายการช่วงการสนทนาสัมภาษณ์จากพิธีกรรับเชิญจากองค์กรสื่อสารมวลชนอื่นๆ



รูปแบบรายการที่เปลี่ยนสถานที่ถ่ายทำ (เช่น บนเครื่องบินโดยสาร)



การถ่ายทำในกรมทหารราบที่ 11 พระองค์ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

แนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญ 6 ประเด็น ตามข้อเสนอของคณะสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปการเมือง และศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ 1 การทำหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา (มาตรา 190)

ประเด็นที่ 2 ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา 93-98)

ประเด็นที่ 3 ที่มาของสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา 111-121)

ประเด็นที่ 4 การห้ามดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา (มาตรา 265)

ประเด็นที่ 5 การห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาแทรกแซงการทำงานของฝ่ายบริหาร (มาตรา 266)

ประเด็นที่ 6 การยุบพรรคการเมืองและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง (มาตรา 237)

เนื้อความ คลิปการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี สมัคร สุนทรเวช กล่าวโดน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ขณะดำรงตำแหน่งผู้นำฝ่ายค้าน พรรคประชาธิปัตย์ (กล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อ พ.ศ. 2551)

“...และการที่จะมีประชาชนจะหนึ่งคนหรือจะแสนคน ลูกขึ้นมาเรียกร้องให้รัฐบาลแสดงความรับผิดชอบ ทบทวนตัวเอง พิจารณาตัวเอง ไม่ได้ขัดกับหลักประชาธิปไตยครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้ามีข้อสงสัยว่า การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนั้นอาจจะแค่บกพร่อง ผิดพลาด ถ้าร้ายแรงกว่านั้นก็คือการละเมิดสิทธิของประชาชน หรือเลวร้ายอีกเรื่องหนึ่งก็คือการทุจริตคอร์รัปชัน จริงครับ ปัญหาเหล่านี้มีกระบวนการทางกฎหมาย แต่ท่านดูเถอะครับ ทุกประเทศที่เป็นประชาธิปไตย ส่วนใหญ่เขาไม่รอให้กฎหมายจัดการ มันจะมีสิ่งที่เรียกว่าสำนึกหรือความรับผิดชอบของนักการเมือง ที่เขาบอกว่ามันต้องสูงกว่าคนธรรมดา มีเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาท่านหนึ่ง ท่านยกตัวอย่าง กรณีของเกาหลี นั่นแค่คิดนโยบายนะครับ ว่าจะต้องเปิดการค้าเสรี เอาเนื้อวัวจากอีกประเทศหนึ่งเข้ามานะครับ คนลูกฮือขึ้นมาเป็นแสน เขาลาออกทั้งคณะ ผมว่าอายุรัฐบาลเขาสั้นกว่ารัฐบาลนี้นะครับ ตอนที่เขาตัดสินใจอย่างนั้น ใครเคยอยู่ในประเทศประชาธิปไตยในยุโรป ในสหรัฐจะทราบครับ อย่างว่าแต่รัฐมนตรีเลยครับ ส.ส. ส.ว. บางทีมีเรื่องอื้อฉาวส่วนตัว ลาออกครับ...”

“...ท่านนายกฯ (สมัคร สุนทรเวช) กลับไปตรองเถอะครับ สิ่งทีกระผมพูด ท่านเสียสละ ผมเสียสละ ผมเชื่อว่าผมอาจจะเจ็บกว่าท่าน โอกาสท่านกลับมาจะมีมากกว่าผมครับ ทำเถอะครับ เพื่อบ้านเมืองสงบ สร้างบรรทัดฐานที่ดีครับ แล้วรัฐบาลที่กลับมาเนี่ย ไม่มีคนกลุ่มใดมาตั้งเงื่อนไขแล้วจะต้องเป็นคนนั้นหรือไม่เป็นคนนี้ แต่รัฐบาลที่กลับมาต้องเก็บเกี่ยวบทเรียน 7 เดือนที่ผ่านมาเนี่ย ไม่ว่าจะมีความเสี่ยงข้างมากอย่างไร ต้องยึดหลักธรรมาภิบาล ต้องสร้างมาตรฐานให้สูงเข้าไว้ ประชาธิปไตยจะเดินไปข้างหน้า กระผมกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ แล้วนำข้อเสนอนี้ไปถึงท่านนายกฯ ท่านนายกฯ อาจจะลุกขึ้นตอบผมปฏิเสธทันที ท่านก็ทำได้ดีครับ เป็นสิทธิ์ของท่าน พวกกระผมได้ทำหน้าที่อย่างดีที่สุดแล้ว แล้วบอกว่าพร้อมที่จะเสียสละตำแหน่งนี้ เพื่อมีโอกาสหาทางออกให้กับบ้านเมืองครับ กราบขอพระคุณครับ...”

จดหมายเปิดผนึกรัฐศาสตร์ มธ. นักเขียนอิสระ และนักกิจกรรมเพื่อสังคม แสดงจุดยืนต่อการชุมนุม 12-14 มีนาคม 2552.

คำแถลงคณาจารย์รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฝ่าวิกฤตการเมือง

การนัดรวมพลังมุ่งสู่การชุมนุมใหญ่ในกรุงเทพฯของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ระหว่างวันที่ 12 ถึง 14 มีนาคมศกนี้เป็นต้นไป และการเตรียมมาตรการรับมือของรัฐบาลและหน่วยงานความมั่นคง ได้ก่อความวิตกกังวลกว้างขวางในสังคมว่าอาจนำไปสู่เหตุร้ายรุนแรงกระหน่ำซ้ำเติมความบอบช้ำทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศที่เผชิญภาวะพลิกผันปั่นป่วนทางการเมืองต่อเนื่องหลายระลอกในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

ท่ามกลางความหวาดหวั่นต่อความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ที่ประชุมคณาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ระดมความคิดเห็นเรื่องนี้และใคร่ขอเสนอต่อสังคมไทยว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องผ่านเหตุการณ์ข้างหน้านี้ไปได้ด้วยสติ ปัญญา ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมชาติที่คิดเห็นแตกต่างจากเราทุกฝ่ายโดยไม่ต้องเสียเลือดเนื้อ เพื่อการนี้ เราเห็นว่าสังคมไทยควรเชื่อมั่นในภูมิธรรมสันติวิธีของตนเองและคนไทย ทุกกลุ่มทุกฝ่ายควรมั่นคงในแนวปฏิบัติท่ามกลางความขัดแย้งทางการเมืองดังต่อไปนี้คือ

- 1) ใช้สิทธิโดยไม่ใช้ความรุนแรง
- 2) รักษากฎหมายโดยไม่ปราบปรามเช่นฆ่า
- 3) หาทางออกทางการเมืองโดยไม่รัฐประหาร

เพื่อสังคมไทยจะสามารถผ่านพ้นเหตุเผชิญหน้าล่อแหลมทางการเมืองครั้งนี้ได้อย่างเคารพในความเป็นมนุษย์และความเป็นเพื่อนร่วมชาติของกันและกัน โดยไม่ต้องเช่นฆ่ากันเองให้ต้องเสียเลือดเสียน้ำตาแม้สักคนเดียว

คณาจารย์รัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์

8 มีนาคม พ.ศ. 2553

คำประกาศนักเขียนอิสระ "คนต้องเท่ากัน"

ยืนยันสิทธิอันชอบธรรมในการชุมนุมโดยสันติของคนเสื้อแดงและคัดค้านการประกาศใช้ พ.ร.บ. ความมั่นคง

เราขอยืนยันสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และการแสดงข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลของคนเสื้อแดง สิทธิดังกล่าวเป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย และเป็นไปตามหลักสากลที่ทุกคนต้องมีความเท่าเทียมกัน

เรามีความเชื่อว่าคนไทยทุกคนต้อง "เท่าเทียมกัน" ไม่ว่าจะเป็นองคมนตรี นักการเมือง ข้าราชการ ประชาชนทั่วไป ฯลฯ และขอกล่าวย้ำว่าคนเสื้อแดงเป็น "คนไทย" และ "ต้อง" มีสิทธิเสรีภาพทางการเมืองเท่าเทียมกับคนไทยทุกคนไม่มีเว้น คนเสื้อแดงมีสิทธิในการชุมนุมเรียกร้องทางการเมืองเช่นเดียวกับคนไทยทุกคน

คนเสื้อแดงมีสิทธิได้รับการเหลียวแลจากองค์กรสิทธิมนุษยชนเมื่อถูกละเมิดเช่นเดียวกับคนไทยทุกคน คนเสื้อแดงมีสิทธิที่จะฟ้องร้องความไม่เป็นธรรมกับสังคมผ่านสื่อมวลชนเช่นเดียวกับคนไทยทุกคน

เราขอประกาศว่ารัฐบาล "ต้อง" ไม่ใช่กำลังกดความคิดเห็นที่แตกต่าง รัฐบาลต้องไม่ใช่กำลังกลั่นแกล้งทำร้ายหรือปราบปรามผู้ที่แสดงความคิดเห็นทางการเมืองของตนโดยสันติวิธี แม้ว่ารัฐบาลจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นหรือข้อเรียกร้องนั้น รัฐบาลจะต้องปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ที่แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างเช่นเดียวกับคนไทยคนอื่น ๆ

ด้วยหลักการตามคำประกาศที่กล่าวมาข้างต้น เราจึงขอเรียกร้องให้

1. ปัญญาชนและสื่อมวลชนโปรดปกป้องสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมืองโดยสันติของคนเสื้อแดง และพร้อมใจกันยืนยันต่อรัฐบาลว่า คนเสื้อแดงมีสิทธิและความชอบธรรมที่จะชุมนุมกันเพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเรียกร้องทางการเมืองของตนโดยสันติวิธี

2. เราขอคัดค้านการประกาศใช้ พ.ร.บ. ความมั่นคง อย่างเด็ดขาด และคัดค้านการประกาศใช้ พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในรูปแบบอื่นใด เราขอคัดค้านการใช้กำลังทหารและอาวุธสงครามเข้ามาดูแลความสงบเรียบร้อยไม่ว่ากรณีใด ๆ กองกำลังทหารจะต้องอยู่ในฐานะของผู้ช่วยเจ้าพนักงานเท่านั้น และต้องไม่ใช่อาวุธสงครามอย่างเด็ดขาด

เราขอให้รัฐบาลหยุดการใช้ พ.ร.บ. ความมั่นคง โดยเด็ดขาด การประกาศ พ.ร.บ. ความมั่นคง โดยที่ยังไม่มีเหตุอันควร ส่อให้เห็นว่า รัฐบาลต้องการสร้างบรรยากาศแห่งความหวาดกลัวขึ้น ต้องการสร้างภาพอันน่ากลัวของการชุมนุมของคนเสื้อแดง และต้องการสร้างความเป็นปิตาภิวัตน์ให้กับคนเสื้อแดง หากแม้รัฐบาลยังตั้งตึ่งที่จะคงประกาศ พ.ร.บ. ความมั่นคง เพื่อเป็นการปูทางไปสู่การใช้ พ.ร.ก. สถานการณ์ฉุกเฉินที่ให้อำนาจเผด็จการทหารอย่างมหาศาล เราจะถือว่ารัฐบาลและทหารมีเจตนาที่จะใช้กำลังกับผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ และหากแม้ว่ามีเลือดแม้แต่หยดเดียวของประชาชนหยดลงสู่พื้นแผ่นดินไทย เราขอประกาศและขอเรียกร้องให้คนไทยผู้รักความเป็นธรรมทุกคน จงออกมาเคียงข้างคนเสื้อแดงบนท้องถนน เพื่อขับไล่รัฐบาลที่สนับสนุนโดยเผด็จการทหาร!!!

ประกาศในนามของนักเขียนอิสระผู้เชื่อในความเท่าเทียมกันของมนุษย์

วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2553

เรื่องรอง รุ่งรัศมี, ประกาย ปรัชญา, มาโนช พรหมสิงห์, ภัคดี วีระภาสพงษ์, ทินกร หุตางกูร, เตือนวาด พิมวนา, วรพจน์ พันธุ์พงศ์, วาด รวี, คำ ผกา, รัชชา พรหมวงศ์, Homo erectus, เพียงคำ ประดับความ, ภูกระดาษ, และ วิทยากร บุญเรือง

จดหมายเปิดผนึกถึงสังคมไทย สนับสนุนการชุมนุมอย่างสันติวิธี รัฐต้องหยุดการข่มขู่ปราบปราม คินอำนาจอธิปไตยให้กับประชาชนโดยการยุบสภา

การชุมนุมของประชาชนโดยสันติวิธีเพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรม ความเสมอภาค และระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องและก้าวหน้า นั้น ถือเป็นสิทธิเสรีภาพอันสมบูรณ์ของประชาชนในระบอบ

ประชาธิปไตยทั่วโลก ซึ่งผู้ปกครอง ผู้บริหารประเทศและผู้มีอำนาจรัฐ ต้องไม่ใช้อำนาจ และกลอุบายใดๆ ในทุกวิธีการหรือทุกรูปแบบ เพื่อทำการลิดรอนสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน หรือเพื่อปิดเบือนทำลายความชอบธรรมของประชาชนที่ชุมนุมกันอย่างสันติและเปิดเผย

ทราบได้ก็ตามที่ผู้ปกครองผู้บริหารประเทศ และผู้มีอำนาจรัฐ กระทำในทางตรงกันข้าม โดยการกดขี่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน ให้ถือได้ว่า พวกเขาเหล่านั้นเป็นพวกเผด็จการ เป็นพวกอำนาจนิยม และเป็นทรราชต่อแผ่นดิน แม้ปากของพวกเขาจะเอ่ยอ้างว่าเป็นนักประชาธิปไตยก็ตาม

ขณะที่สื่อมวลชนทั้งของรัฐและเอกชน ที่ปัจจุบันนับวันจะมีอิทธิพลในโลกยุคข่าวสารข้อมูลมากยิ่งขึ้นก็เช่นเดียวกัน ควรต้องทำหน้าที่เสนอข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริง พินิจพิเคราะห์ข้อมูล อย่างสร้างสรรค์ เสนอข่าวอย่างรอบด้าน และที่สำคัญต้องเปิดโอกาสให้คู่ขัดแย้งได้เสนอข้อมูลและเหตุผลของตนเองผ่านสื่อมวลชนได้อย่างเต็มที่ ไม่ใช่ด้วยการโน้มเอียง ปิดเบือน ปิดบังอำพราง และสร้างความเกลียดชังให้เกิดขึ้นระหว่างประชาชนในสังคม

ภายใต้ภาวะวิกฤตการเมืองและความขัดแย้งในสังคมไทยปัจจุบันการประกาศการชุมนุมเคลื่อนไหวของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อย่างสันติวิธี เปิดเผยและปราศจากอาวุธ ที่จะมีขึ้นในช่วงวันที่ 14 มีนาคม 2553 ในครั้งนี้ ก็เช่นกันที่รัฐบาลและสังคมไทยต้องเคารพ สิทธิเสรีภาพอันสมบูรณ์ของประชาชนโดยแท้จริง

ดังนั้น เรา ผู้มีรายชื่อและองค์กรตามท้ายเอกสารนี้ มีความคิดเห็นและข้อเสนอ ดังนี้

1. รัฐบาลต้องไม่กระทำการข่มขู่ คุกคามต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน เช่น การตั้งด่านสกัด การจดทะเบียนรถ ฯลฯ และรัฐบาลต้องไม่ใช่ พรบ.ความมั่นคงภายใน พรบ.สถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งการประกาศใช้กฎอัยการศึก ซึ่งกฎหมายดังกล่าวสมควรยกเลิกด้วย

2. รัฐบาลต้องหยุดการใช้กลอุบายใส่ร้ายป้ายสี สื่อสารกล่าวหาล่วงหน้า และสร้างสถานการณ์ปิดเบือนว่า กลุ่มผู้ชุมนุมต้องการสร้างความรุนแรง เพื่อทำลายความชอบธรรมของการชุมนุมของประชาชน และลิดรอนสิทธิเสรีภาพการชุมนุม เช่น การกล่าวหาว่า ผู้ชุมนุมพกพาอาวุธ หรือกล่าวหาว่ามีการขนแรงงานต่างด้าวร่วมชุมนุมด้วย การมีคำสั่งให้นายจ้างห้ามผู้ใช้แรงงานเข้าร่วมชุมนุม

3. กองทัพทหารซึ่งเป็นสมบัติของประชาชน ต้องไม่ทำร้ายหรือปราบปรามประชาชนผู้ชุมนุมโดยเด็ดขาด ต้องไม่ก้าวล่วงแทรกแซงกระบวนการเมืองอย่างสิ้นเชิง และพึงตระหนักว่า การยึดอำนาจรัฐประหารจะต้องถูกลงโทษประหารชีวิตโดยไม่มีกรณีโทษกรรมอีกต่อไป ทหารผู้ได้บังคับบัญชาที่มีสิทธิอันชอบธรรมที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ไม่ชอบธรรมหรือที่เป็นปฏิปักษ์ต่อระบบประชาธิปไตยของประชาชน

4. สื่อมวลชน ต้องไม่ตกเป็นเครื่องมือของรัฐที่นิยมเผด็จการ หรือผู้มีอิทธิพลที่มีอุดมการณ์ และการกระทำอันไม่เป็นประชาธิปไตย สื่อมวลชนต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจิตวิญญาณของ ความเป็นสื่อมวลชนในสังคมประชาธิปไตย ที่ต้องสนับสนุนระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย และนำเสนอข่าวต่อประชาชนอย่างรอบด้าน

5. ทางออกต่อวิกฤตความขัดแย้งในสังคมการเมืองปัจจุบัน ต้องมีการจัดการเงื่อนไขต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งดังกล่าวในหลายประเด็น เช่น เรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตย เรื่องปัญหาความไม่เชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม เรื่องปัญหาสองมาตรฐานในการใช้กฎหมาย ฯลฯ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีหรือสิทธิ์

เวชชาชีวะ จึงต้องประกาศยุบสภา จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ เพื่อคืนอำนาจอธิปไตยให้กับประชาชนในการตัดสินใจและมีส่วนร่วมในการแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าว

6. ขอเรียกร้องให้ประชาชนทุกคน เคารพหลักการกติกาประชาธิปไตย ระบบหนึ่งสิทธิหนึ่งเสียงของประชาชนในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรว่าเป็นหัวใจของประชาธิปไตย ระบบรัฐสภาที่อำนาจอธิปไตยมาจากประชาชน มีวาระการเลือกตั้งผู้บริหารประเทศที่แน่นอน ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพตรวจสอบ ถ่วงดุลอำนาจรัฐ และร่วมกันพัฒนาประชาธิปไตยในสังคมไทยให้ก้าวหน้าสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

องค์กร

เครือข่ายพิทักษ์เจตนารมณ์เดือนพฤษภาคม, กลุ่มแนวร่วมเกษตรกรภาคเหนือ (นกน.), กลุ่มไทยรักประเทศไทย-ในอเมริกา Thais Love Thailand-USA (TLT-US), ชมรมผู้สื่อข่าวเพื่อเสรีภาพไทย, สำนักกระจายอำนาจและปกครองตนเอง (กอ-ปอ), กลุ่มสร้างสรรคชีวิตและสังคมภาคอีสาน (กสส.), ชมรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาคเหนือตอนล่าง, ชมรมผู้รักประชาธิปไตยแห่งรัฐอินเดียน่า (R.E.D.S.), สหพันธ์แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ การตัดเย็บเสื้อผ้า และผลิตภัณฑ์หนัง แห่งประเทศไทย (TWFT), สหภาพแรงงานสหกิจวิศาล, สหภาพแรงงานชินาโนเคนชิ ประเทศไทย, สหภาพแรงงานแพชั่นเอ็กซ์เพรส ท่าเรือ, สหภาพแรงงานไทยอคริลิคไฟเบอร์(TLU), กลุ่มผู้ใช้แรงงานสระบุรี และใกล้เคียง(SNLG), กลุ่มนักศึกษาภาคเหนือเพื่อประชาธิปไตย, กลุ่มประชาธิปไตยเพื่อรัฐสวัสดิการ, องค์กรเลี้ยวซ้าย, คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อประชาธิปไตย, กลุ่มเครือข่ายองค์กรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย 3 จังหวัด (หนองบัวลำภู, ชัยภูมิ, และเลย), เพื่อนรัฐธรรมนูญ 40 เชียงใหม่, สหภาพแรงงานกรุงเทพผลิตเหล็ก, และ กลุ่มกรรมกรแดงเพื่อประชาธิปไตย

บุคคล

ประสาธน์ ศรีเกิด, ศิโรตม์ คล้ามไพบูลย์, เนตรดาว เกาถวิล, ธงชัย วินิจจะกุล, รุ่งโรจน์ วรรณศุทธ, วิภาดา วัฒนศิริ, กรรมการเครือข่ายเดือนตุลา, สมชาย ปรีชาศิลป์กุล, วรวิทย์ เจริญเลิศ, ชานาญ จันทร์เรือง, เจษฎา ชาติกิจวิฑูรย์, พิทักษ์ เกิดหอม, ลักขณา ปันวิชัย พรหมมา ภูมิพันธ์ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สหพันธ์แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ การตัดเย็บเสื้อผ้า และผลิตภัณฑ์หนัง แห่งประเทศไทย (TWFT) / สมาชิกเลี้ยวซ้าย, เกษแก้ว มีศรี รองประธาน สหพันธ์แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ การตัดเย็บเสื้อผ้า และผลิตภัณฑ์หนัง แห่งประเทศไทย(TWFT), ประวร มาดี ฝ่ายคุ้มครองแรงงาน สหพันธ์แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ การตัดเย็บเสื้อผ้า และผลิตภัณฑ์หนัง แห่งประเทศไทย(TWFT), สมหวัง โพธิ์ทองคำ รองประธาน 1 สหภาพแรงงานไทยอคริลิคไฟเบอร์, ชุมพล ภูมิพันธ์ รองเหรัญญิก สหภาพแรงงานไทยอคริลิคไฟเบอร์, บุญผืน สุนทรลักษ์ สหภาพแรงงานกรุงเทพผลิตเหล็ก, เฉลิมพล ยะจินะ สหภาพแรงงานกรุงเทพผลิตเหล็ก, วิชัย ปิ่นมณี สหภาพแรงงานกรุงเทพผลิตเหล็ก, ประพันธ์ ชันเงิน สหภาพแรงงานกรุงเทพผลิตเหล็ก, สิทธิ จันทาทศ สหภาพแรงงานกรุงเทพผลิตเหล็ก, มิ่งขวัญ ศรีเลิศ สหภาพแรงงานกรุงเทพผลิตเหล็ก, ไพโรจน์ นิมิบุตร ประธานชมรมผู้สื่อข่าวเพื่อเสรีภาพไทย, สมศักดิ์ ภัคดีเดช ที่ปรึกษาชมรมผู้สื่อข่าวเพื่อเสรีภาพไทย

พิชิต พิทักษ์, พิษณุ ไชยมงคล, อรรถพล สาตุ้ม, เทวฤทธิ์ มณีฉาย กลุ่มประกายไฟ, ขวัญระวี วงศ์อุดม, พิภพ อุดมอิทธิพงษ์ ผู้แปลอิสระ, วัฒนนะ วรรณ องค์กรเลี้ยวซ้าย, ภัคดี วีระภาสพงษ์, นพดล ทิพย์ชล, สุมน มาลย์ สิงหะ นักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สิริลักษณ์ ศรีประสิทธิ์ นักศึกษาปริญญาโท โครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, นิรนุช เนียมทรัพย์, ศราวุธ ตั้งประเสริฐ, ถนัด ชาวเขา, เข็ง สัตย์จรเลิศ, ชยากร เศษฤทธิ์, เลื่อน ศรีสุโพธิ์, อรรถสิทธิ์ อรรถเสกสรร, วุฒิกว แสงรุ่งเรือง, กานต์ ทัศนภักดิ์, มนต์ชัย สุพล นักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, มธุรส ภิรมย์รักษ์, วิทยา อากรณ์

Chamaiporn Chatvasvimol, Hannover, Germany, กฤตธนา กิจยะกานนท์, ชัยพงษ์ สำเนียง, ทรงศักดิ์ ปัญญา, อานนท์ ตันวิวัฒน์, กุลลดา เกษบุญชู, ธเนศวร์ เจริญเมือง, รัชสรรค์ จันดี๊ะ, จารุวรรณ โนซาวา, รัฐนันท์ โสโณดร, สุกฤต ปัญญาจารย์, ผดุงเกียรติ ใจมะลิ, เทวี ชำนาญอาสา, ปิยะ กาญจนาภาดา, พิมพ์ใจ สุนันติ, ชิดชม พวงมายา, BIMAR DAHAL, พลอยตัว สีสผลเจริญ, วรรณชลิต สีสุดม, ณัฐกรณ์ วิทิตานนท์

จิตรา คชเดช ที่ปรึกษาสหภาพแรงงานโทรอัมพ์อินเตอร์เนชั่นแนลแห่งประเทศไทย, อติศร เกิดมงคล, รจนา ทรัยลิ่ง (กลุ่มคนเสื้อแดงไทยในเยอรมัน), อภิวัฒน์ แสงพัททสีมา, Myra Sangawong, สมบัติ บุญงามอนงค์, สุรพล สุรินธรรม, วิศณุ สุขวิทย์, บุษาวดี ศรีลัมพ์, ศักดิ์สิทธิ์ สามทอง, กิติภูมิ จุฑาสมิต, บุญส่ง ชัยสิงห์ กานานนท์, ภัทธรภรณ์ ทองศรี, เชษฐา พวงหัตถ์, โกวิท แก้วสุวรรณ, ชาญณรงค์ บุญหนุน (ที่มาเว็บไซต์สำนักข่าวประชาไท)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นางสาวณัฐวิ ประยุกต์ศิลป์
วัน เดือน ปี เกิด	5 มิถุนายน 2518
บิดา – มารดา	นายเนื่อง – นางนงเยาว์ ประยุกต์ศิลป์
สถานที่เกิด	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปลายจากโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษาคณะวารสารศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเอกภาพยนตร์ และภาพถ่าย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2540 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีพุทธศักราช 2552
การทำงาน	ปัจจุบันทำงานเป็นผู้สื่อข่าว ตำแหน่งผู้สื่อข่าวอาวุโส กองบรรณาธิการ นิตยสารข่าวเนชั่นสุดสัปดาห์ บริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)